DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI

20
205

205

205

# سوزلرك فهرستەسيدر

رسالەلرك بر درجه موضوعلريني و قيمتلريني كوسترر شو لمعه‌يي يازمق ايچون برسنه اول

صبري افندي الحاج ايله ايسته‌يوردي اونك نامنه يازلدي صوكره آكلادمكه

چوقلر ايسته‌يورلر همده چوقلرك لزومي وار

اشارات الاعجاز تفسيري

اوتوزنجی مکتوب

لمعات رسالەسی

اوتوز ایکنجی لمعه

قطره. حبه. شمه. ذره. حباب. زهره. شعله

اوتوز اوچنجی لمعه

بوكتاب ٣٧٦ ورقدر

T.C. DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI KÜTÜPHANESİ

رساله‌لرك قيمتلريني ومزيتلرينه دائر بيانات مدققانه و مقتدر قارئلرينك يگرمي يدنجي مكتوبده درج

ايديلن پارلاق وگوزل يوز فقره‌لرينه حواله ايدوب برلمعه‌ده پك مختصر بر اشارتله ماهيت

واهميتلرندن بحث ايده‌جكز. فضيلتلرينه دائر تفصيلات ايسه يلراد بليغ ومبارك فقره‌لره

مراجعت ايتسونلر

سعيد
عبد القادر الزمانى
١٣٥٣



بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ آيات قرآنيه‌نك بر نوع تفسيري اولان رسالة النور اجزالرينك مجمل بر فهرسته سيدر

## برنجي سوز

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ نك جوهر اسرار مهمه سندن بر سريني گوزل بر تمثيل ايله تفسير ايدر و بسم الله نه قدر قيمتدار بر شعار اسلامي اولديغني گوسترر

## ايكنجي سوز

حاشيه ١

الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ مئالنده‌كي ايمان حقنده‌كي آيتلرك مهم بر سريني غايت معقول بر تمثيل ايله تفسير ايديور

## اوچنجي سوز

حاشيه ٢ منطقي

يَا اَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا آيتنك مئالنده و ايمان حقنده‌كي آيتلرينك مهم بر سريني بر حقيقتي منطقي بر تمثيل ايله تفسير ايديور

## دردنجي سوز

اِنَّ الصَّلٰوةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَوْقُوتًا آيتنك مئالنده و نماز حقنده‌كي آيتلرك مهم بر سريني غايت معقول

ومنطقي بر تمثيل ايله تفسير ايديور ذره مقدار انصافي بولنانى تسليمه مجبور ايديور

## بشنجي سوز

اِنَّ اللّٰهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ آيتنك مئالنده و تقوا و عبوديت حقنده‌كي آيتلرك وظيفهٔ

عبوديت و تقوانك مهم بر سريني غايت گوزل بر تمثيل ايله تفسير ايديور او تفسير هر كسي اقناع ايدر

حاشيه ١: بو تمثيلك مئاليله مهم بر مجلسده آنقره‌ده اون اوچ سنه اول ضيا گوك آلپ كبي مدهش بر ملحد سوز شفا ايتمه‌يه‌جك

درجه‌ده الزام اولدى

حاشيه ٢: بو تمثيلك مئاليله يگرمي بش مبعوث واچنده مهم قوماندانلر بولونديغي حالده تسليمه مجبور اولديلر

## آلتنجی سوز

إِنَّ اللّٰهَ اشْتَرٰى مِنَ الْمُؤْمِنِينَ اَنْفُسَهُمْ وَاَمْوَالَهُمْ بِاَنَّ لَهُمُ الْجَنَّةَ ﴿ آیتنڭ سرّنده نفس ومالنی جناب حقه صاتمق حقنده‌کی آیتلرڭ غایت مهم برسرّینی تفسیر ایتمكله برابر نفس ومالنی جناب حقه صاتمانڭ بش درجه کارلی ایچنده کاری و صاتمامانڭ بش درجه خسارتی ایچنده خسارتی قازاندقلرینی غایت مقنع بر تمثیل ایله تفسیر ایدییور حقیقته قارشی مهم بر قاپو آچییور

## یدنجی سوز

يُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ ۞ اِنَّ وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَلَا يَغُرَّنَّكُمْ بِاللّٰهِ الْغَرُورُ

آیتنڭ سرّنده ایمان بالله و بالیوم الآخر و حیات دنیویه حقنده‌کی آیتلرڭ مهم برسرّینی غایت معقول بر تمثیل ایله تفسیر ایتمكله برابر اهل غفلت حقنده دنیانڭ حیاتی نه قدر دهشتلی و موت و اجل نه قدر مدهش و عجز و فقر نه قدر الیم اولدیغنی و اهل هدایت حقنده حیات دنیویه‌نڭ ایچ یوزی نه قدر کوزل و قبر و اجل و عجز و فقر ناصل بر وسیلهٔ سعادت بولوندیغنی غایت قطعی بر طرز ایله اثبات ایدر سعادت دارینه کیده‌ن یولی کوستریر

## سکزنجی سوز

اَللّٰهُ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ ۞ و اِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللّٰهِ الْاِسْلَامُ ۞ آیتلرینڭ ماهیت دنیا و دنیاده ماهیت انسان و انسانده ماهیت دین حقنده‌کی آیاتڭ مهم برسرّینی صحف ابراهیمیه‌ده اصلی بولونان کوزل و پارلاق بر تمثیل ایله تفسیر ایتمكله برابر دنیانڭ ماهیتنی و دنیاده‌کی روح انسانی و انسانده‌کی دینڭ قیمتنی کوسترمكله برابر دینسز انسانلرڭ اڭ بدبخت مخلوق اولدیغنی اثبات ایتمكله و شو عالمڭ طلسمنی آچان و روح بشری ظلماتدن قورتاران چاره‌لری کوسترمكله برابر غایت لطیف و کوزل بر موازنه ایله فاسق اولان بدبخت آدمڭ مدهش وضعیتنی صالح اولان بختیار آدمڭ سعادتلی وضعیتنی کوستریور



## طقوزنجی سوز

فَسُبْحَانَ اللّٰهِ حِينَ تُمْسُونَ وَحِينَ تُصْبِحُونَ ۞ وَلَهُ الْحَمْدُ فِى السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَعَشِيًّا وَحِينَ تُظْهِرُونَ ۞

آیتنڭ سرّنده و بش وقت نماز حقنده‌کی آیاتڭ غایت مهم برسرّینی بش نکته ایله تفسیر ایتمكله برابر معلوم بش وقت نمازڭ حکمت تخصیصنی او قدر کوزل و شیرین بر طرزده بیان ایدییورکه ذره مقدار شعوری بولونان بر انسان بو جاذبه‌دار حکمت و پارلاق حقیقته قارشی تسلیم مجبور اولور و جسد انسان هوایه، صویه، غذایه محتاج اولدیغی کبی روح انسان دخی نمازه محتاج بولوندیغنی غایت قطعی بر صورتده بیان ایدر

## اوننجی سوز

فَانْظُرْ اِلٰى اٰثَارِ رَحْمَةِ اللّٰهِ كَيْفَ يُحْيِى الْاَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا اِنَّ ذٰلِكَ لَمُحْيِى الْمَوْتٰى وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۞

آیتنڭ سرّنده و حشر و آخرت حقنده‌کی آیاتڭ مهم برحقیقتنی اون ایکی منطقی و معقول صورت تمثیلیه ایله و اون ایکی حقائق قاطعهٔ باهره ایله تفسیر ایتمكله برابر ایمان بالآخرتی او قدر قوتلی بر صورتده اثبات ایدرکه بوتون بوتون قلبی اولمش و بتون عقلی سونمش بر انسان او ثباته قارشی تسلیم اولور اذن الٰهی ایله ایمانه کلمزسه ده انکاردن واز کچمه‌یه مجبور اولور

## اون برنجی سوز

وَالشَّمْسِ وَضُحٰيهَا ۞ وَالْقَمَرِ اِذَا تَلٰيهَا ۞ وَالنَّهَارِ اِذَا جَلّٰيهَا ۞ وَالَّيْلِ اِذَا يَغْشٰيهَا ۞ وَالسَّمَاءِ وَمَا بَنٰيهَا ۞ وَالْاَرْضِ وَمَا طَحٰيهَا ۞ وَنَفْسٍ وَمَا سَوّٰيهَا ۞ فَاَلْهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقْوٰيهَا ۞ قَدْ اَفْلَحَ مَنْ زَكّٰيهَا ۞ وَقَدْ خَابَ مَنْ دَسّٰيهَا ۞ وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْاِنْسَ اِلَّا لِيَعْبُدُونِ ۞ آیتلرینڭ بیوکلك و کنهنه برحقیقتنی سورهٔ شمسڭ معجزانه اشارت ایتدیکی و کائناتی منتظم بر سرای صورتنده کوستردیکی علوی و وسعتلی بر تمثیل ایله تفسیر ایتمكله برابر

ماهيت انسانيه ده كى وظائف عبوديت وجهازات انسانيه و ربوبيت الهيه نك انواع تجلياتنه قارشى عبوديت انسانيه نك مقابله
لرينى اوقدر كوزه ل بر صورتده اثبات ايديور كه [سورهٔ والشمس] معجزانه اولان اشارتنى خارقه بر صورتده و انك عظيم بر درجه ده
اعظم بر ربوبيتى اكمل بر عبوديتله قارشيلاشديرييور

## اون ايكنجى سوز

وَنُنَزِّلُ مِنَ الْقُرْآنِ مَا هُوَ شِفَاءٌ وَرَحْمَةٌ لِلْمُؤْمِنِينَ ❁ وَبِالْحَقِّ اَنْزَلْنَاهُ وَبِالْحَقِّ نَزَلَ ❁ آيتلرينك مثالنده وحكمت
قرآنيه نك فضيلتى حقنده يوز آيانك مهم بر حقيقتنى حكمت فلسفه ايله حكمت قرآنيه نك موازنه سى صورتنده غايت پارلاق
بر تمثيل ايله تفسير ايتمكله قرآنك بر معجزه سنى و اعجازينى و اونك قارشوسنده حكمت فلسفه نك عجزينى و سقوطنى خارق بر صورتده
اثبات ايده ركوررلرده كوستر و بو سوز اونبرنجى سوز كبى غايت مهمدر هركس اوكا محتاجدر.

## اون اوچنجى سوز برنجى مقامى

وَنُنَزِّلُ مِنَ الْقُرْآنِ مَا هُوَ شِفَاءٌ وَرَحْمَةٌ لِلْمُؤْمِنِينَ ❁ آيتيله وَمَا عَلَّمْنَاهُ الشِّعْرَ وَمَا يَنْبَغِى لَهُ ❁ آيتنك مثالنده
وحكمت قرآنيه نك قدسيتى و وسعتى و شعردن استغناسى حقنده كى آيانك مهم بر سرينى تفسير ايتمكله برابر قرآنك معجز البيانك
بيوكلك معجزانه حكمتنى فلسفه نك آشاغى و طار حكمتيله موازنه ايديور حكمت قرآنيه ده كى كثرت و وسعت و فلسفه نك فقر
و افلاسنى مختصراً بيان ايتمكله برابر قرآنك شعردن استغناسى و عدم تنزلنك سببى حقائق قرآنيه نك بيوكلكى
پارلاقلغى اولديغنى كوستررو هم بر تمثيل ايله بر نوع اعجاز قرآنيه يى بيان ايدر ايكنجى مقامى زهر بدر

## اون دردنجى سوز

طار عقللره صيغيشمايان بيوك كنيشه بر قسم حقائق قرآنيه يى كوزه كورونن امثالك و نظيره لريله فهمه تقريب



ايده ر مثلا: خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ فِى سِتَّةِ اَيَّامٍ ❁ وَلَا رَطْبٍ وَلَا يَابِسٍ اِلَّا فِى كِتَابٍ مُبِينٍ ❁ وَالسَّمٰوَاتُ
مَطْوِيَّاتٌ بِيَمِينِهِ اِنَّمَا اَمْرُهُ اِذَا اَرَادَ شَيْئًا اَنْ يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ❁ وَمَا اَمْرُ السَّاعَةِ اِلَّا كَلَمْحِ الْبَصَرِ ❁ آيتلرينك
غايت بيوك و غايت كنيش حقيقتلرينى تمثيل و تنظير ايله عقله قبول ايتديرر قلبى اقناع بر طرزده بيان ايديور آخرنده
نفس اماره يه مؤثر بر سلك ايقاظ وار نفسنه اسير اولان اولى اوقوسه قبول ايتمه اسارتدن قورتولور

## اون بشنجى سوز

وَلَقَدْ زَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِمَصَابِيحَ وَجَعَلْنَاهَا رُجُومًا لِلشَّيَاطِينِ ❁ آيتك مثالنده ملائكه ايله شيطانلرك
مبارزه لرى حقنده كى آيانك قوزموغرافياجيلرك طار عقللرينه يرلشمين مهم بر سرينى يدى باصامانى ناميله يدى
محكم حجت و متين مقدمه لرايله تفسير ايديور و شو آيتك سماسندن اوهام شيطانيه يى رجم ايدوب طرد ايدر

## اون آلتنجى سوز

اِنَّمَا اَمْرُهُ اِذَا اَرَادَ شَيْئًا اَنْ يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ❁ فَسُبْحَانَ الَّذِى بِيَدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ وَاِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ❁
آيتلرينك مثالنده كى جوهر آيانك احديت ذاتيه ايله كليت افعال و وحدت شخصيه سى ايله معيتسز عموميت ربوبيت
و فردانيت ايله سز بكسز شمول تصرفات و مكاندن منزهيتيله هريرده حاضر بولونمسى و نهايتسز علويتيله هرشيئه
يقين اولسى و برتك ذات احدى اولمغله هرايشى بالذات الينده طوتمق اولان حقائق عاليه قرآنيه يى درت
شعاع ناميله غايت مهم بر سرينى تفسير ايديور و او حقائقى مستقيم عقللره و سليم قلبلره تسليم ايتديريور

## اون يدنجى سوز

انا ~~جعلنا~~ خلقنا ما على الارض زينة لها لنبلوهم ايهم احسن عملاً وانا لجاعلون ما عليها صعيداً جرزاً

وما الحيوة الدنيا الا لهو ولعب ❁ مثاللرنده لذت حيات ايچنده ألم موت وسرور وصال ايچنده ألم زوال حقنده كى آياتك مهم برسرينى وأسم قهاره قارشى رحمان اسمنك جلوه سنى غايت كوزل برصورتله كوستروب اوسرى تفسير ايديور وأهل ايمانا ايچون دنيانك ماهيتنى سيار بر تجارتكاه وموقت بر مسافرخانه وقاچ كونلك بر تشهيركاه وقيصه بر مدت ايچون اينلميه جك بر تزكاه وأخذ وعطا ايچون يول اوستنده قورولمش بر بازار اولديغنى كوستروب دنيادن برزخ وآخرت طرفنه انسان سياحتنى سودبرر ودهشتنى ازاله ايده ر بو سوزك آخرنده بعض نسخه لرده سياه طوت ميوه سى ناميله قيمتدار وجاذبه دار وسنعر قيافتنده بر قاچ حقيقت وار

## اون سكزنجى سوز

ايكى مقامدر . ايكنجى مقامى يازلامش برنجى مقامى اوچ نقطه در . اواوچ نقطه دن **برنجيسى** [احسن كل شئ خلقه] نك چيركين وچركين خلاف ادب كورونن شيلرك كوزل جهتلرينى كوسترن برسرينى [**ايكنجيسى**] ان كنتم تحبون الله فاتبعونى يحببكم الله ❁ رسالت احمديه يه دائر ايچه فقط قوتلى بر دليلى كوسترن بر سرينى [اوچنجى نقطه] ايسه [لاتحسبن الذين يفرحون بما اتوا ويحبون ان يحمدوا بما لم يفعلوا ❁ الخ ❁ آيتنك فخره مفتون شهرته مبتلا مدحه دوشكون خودبين نفس اماره نك قفاسنه سيله تأديبى اوران برسرينى تفسير ايده ر

## اون طقوزنجى سوز

يس والقرآن الحكيم انك لمن المرسلين ❁ آيتنك مثالنده كى يوزر آياتك أك مهم بر حقيقتلرى اولان رسالت احمديه يى اون دورت رشحه ناميله اون دورت قطعى وپارلاق ومحكم برهانلرله تفسير واثبات ايديور وأك معند بر خصمى الزام ايده ركبى رسالت احمديه يى اظهار ايديور

## يگرمنجى سوز

ايكى مقامدر : برنجى مقامى : شيطانك سورة البقره ده باشنده حضرت آدمه ملكلرك سجده سى وبر بقره نك ذبحى وطاشلردن صوچيقماسى حقنده كى اوچ مهم آيتنه غايت مدهش اوچ شبهه سنى اوديه بر طرزده رد ايدوب محو ايدركه شيطانى وشيطان كبى انسانلرى اوديه دسيسه لردن پشمان ايدوب وازكچيريور چونكه تنقيد واعتراضلريله لمعات اعجازيه نك قاپوسنى آچديرتيلر اواوچ آيتدن اوچ لمعة اعجاز كورونديلر : ايكنجى مقامى : معجزات انبيايوزنده بر معجزه قرآنيه يى كوسترمكله بر بر معجزاته دائر آيات قرآنيه نك نه قدر مفيد اولدوغنى وحكمت مدار اولدقلرينى كوستر ر وقرآنده قباللى قالمه چيوه دفينه لر بولونديغنى اخطار ايدر

## يگرمى برنجى سوز

ايكى مقامدر : برنجى مقامى : نمازى اول قدر كوزل برطرزده قيمتنى وفائده سنى كوستر ركه أك تنبل أك فاسق آدمى دخى نمازه قارشى بر اشتياق وير ر وغيرته كتير ر ايكنجى مقامى شيطانك چوق استعمال ايتديكى بش مهم دسيسه لرينى ابطال ايديور وسوسه سى ايله مؤمنلرك قلبنده آچديغى ياره لرك بشينه كوزل مرهملر تعريف ايديور

## يگرمى ايكنجى سوز

فاعلم انه لا اله الا الله ❁ و الله خالق كل شئ ❁ مثالنده وتوحيد حقيقى حقنده كى يوزلر آيتك مهم بر حقيقتنى ايكى مقام ايله تفسير ايده ر : برنجى مقامى : غايت كوزل وپارلاق ومحكم بر حكايه تمثيليه ايله اون ايكى باصاماق حكمنده اون ايكى برهان ايله وحدانيت الهيه يى اوقدر قطعى بر صورتده اثبات ايدركه أك متمرد مشركلرى توحيده مجبور ايديور وقولدى فقط قوتلى و بسيط فقط پارلاق برصورتده واجب الوجودك وجودينى ووحدتنى واحديتنى بوتون صفات وأسماسيله اثبات ايده ر : ايكنجى مقامى : ايسه حقيقت توحيدى وتوحيد حقيقى يى اون ايكى لمعه ناميله حكايه تمثيليه نك اون ايكى تمثيلك

بردەسی آلتندە اون ایکی برهان باهره ایلە وحدانیت الٰهیەیی اثبات ایتدکلری کبی اوصاف جلالیە وجمالیە وکمالیەسنی وحدانیت
ایچندە اثبات ایدییور. اولمەلرده دلیللر اوقدر قطعیدرکە هیچ بر شبهه یری قالمییور. واوقدر کلیدرلرکە موجودات عددنجە بلکە
ذرات صاییسنجە معرفت اللّٰهە پنجرەلر آچییور. واونلر ایلە واجب الوجودک وجودینی عموم صفات واسماسیلە اک معنادارە قاتی
اثبات ایدییور

## یگرمی اوچنجی سوز

لَقَدْ خَلَقْنَا الْاِنْسَانَ فِى اَحْسَنِ تَقْوِيمٍ ۞ ثُمَّ رَدَدْنَاهُ اَسْفَلَ سَافِلِينَ ۞ اِلَّا الَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ ۞ آیتنک
مثالندەکی جوهر آیاتک ایمانە دائر وترقیات انسانیەیە مدار بش نقطە ایلە وبش نکتە ایچندە هر کسە تعلم ایدەن وهر کس اوکا
محتاج اولان اون مبحث ایلە او سر عظیمی تفسیر ایدەر. استعداد انسانیەیی ووظائف انسانیەیی غایت معقول ومقبول بر صورتدە
بیان ایدەر. بو سوز شیمدی یە قدر بیکلر آدمی خواب غفلتدن قورتاردیغی کبی چوقلرینده ایمانە کیرمەسنە غایت قیمتدار وبیوک
اولمقلە برابر تمثیللر ایلە فهمی قولایلشمه هر کس اونک دیلنی آکلار

## یگرمی دردنجی سوز

اَللّٰهُ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ لَهُ الْاَسْمَاءُ الْحُسْنٰى ۞ آیتنک مثالندە واسماء حسنانک جلوەلری حقندەکی جوهر آیاتک معظم
بر حقیقتی بش دال نامیلە بش مباحث عظیمە ایلە تفسیر ایدییور. برنجی ایکنجی داللری مهم اسرارک مختصر بر خزینەسیدر. اوچنجی دال
حدیثلردە کلن اوهامی اون ایکی قاعدە ایلە رد ایدەر. اساسلرینی کسر. دردنجی دالی کائنات سرایندە استخدام اولونان نباتات
وحیوانات وانسان وملائکە طائفەلرینک سر استخداملرینی وکوزەل وظیفە وعبودیت وتسبیحلرینی وحشمت ربوبیت الٰهیەیی
جاذبەدار بر طرزدە بیان ایدەر: بشنجی دال: اَللّٰهُ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ لَهُ الْاَسْمَاءُ الْحُسْنٰى ۞ آیتنک شجرۀ نورانیەسنک
حدسز میوەلرندن بش میوەسنی غایت پارلاق وکوزەل بر صورتدە کوسترییور. بو بش میوە واوتوز برنجی سوزک آخرندە بش میوە
چوق شیریندرلر لطافتلی علم ایتە پلداورلری آلسون

## یگرمی بشنجی سوز

قُلْ لَئِنِ اجْتَمَعَتِ الْاِنْسُ وَالْجِنُّ عَلٰى اَنْ يَأْتُوا بِمِثْلِ هٰذَا الْقُرْاٰنِ لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا ۞
آیتنک حقیقتنی تأیید ایدن بوز آیاتک اک مهم بر حقیقتی اولان اعجاز قرآنییی تفسیر ایدەر. اوچ شعاع ایچندە قرق وجوه
اعجازیەیی بیان وتفسیر ایدییور. وقرآنک کلام اللّٰه اولدیغنی کوندوزدەکی ضیا کونشک وجودینی کوستردیکی کبی اویلە کوستر
واثبات ایدەر. نصف اول چندان سرعتلی تألیف ایدلمە فقط استراحت قلب ایلە یازلدیغی ایچون ایضاحلیدر. نصف آخر
بعض اسباب مهمەیە بناءً مختصر ومجمل قالمشدر. فقط بونکلە برابر هر طائفەیە کورە وفکردە بولونور بولونسون بو سوز
اعجاز قرآنیی اوکا کوستر واثبات ایدەر. بو سوز شیمدی یە قدر اعجاز قرآنە چوق معاندلری سرفرو ایدەرک سجدەیە کیرتمش

## یگرمی آلتنجی سوز

وَاِنْ مِنْ شَيْءٍ اِلَّا عِنْدَنَا خَزَائِنُهُ وَمَا نُنَزِّلُهُ اِلَّا بِقَدَرٍ مَعْلُومٍ ۞ ثُمَّ اَنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ بَعْدِ الْغَمِّ الخ ۞ مثالندەکی
آیاتک سر قدرە عائد وایمان بالقدر خیره وشره من اللّٰه تعالى نک اثباتنە مدار مهم بر حقیقتی درت مبحث ایلە ایدیه بر
صورتدە تفسیر ایدەرکە خواص فکرلری یتشەمدیکی اسرار قدرییی بسیط عوامک ذهنلرینە تقریب ایدوب
آکلاتدیرییور. خاتمەسنک اک قیمتدار واک سلیم واک مستقیم بر طریقتک درت خطوە نامیلە تزکیۀ نفس وتکمیل روحە
مدار درت مهم درس ویرییور. وخاتمەسنک خاتمەسندە مسائل متفرقەدن آلتی مسئلە واکر بریسی سورۀ فتحک آخرکی آیتنک
بر سر اعجازیەسنی آچییور

## یگرمی یدنجی سوز

وَلَوْ رَدُّوهُ اِلَى الرَّسُولِ وَاِلٰى اُولِى الْاَمْرِ مِنْهُمْ لَعَلِمَهُ الَّذِينَ يَسْتَنْبِطُونَهُ مِنْهُمْ وَلَوْلَا فَضْلُ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ

لَا تَبَعْتُمُ الشَّيْطَانَ اِلَّا قَلِيلاً * آیتنک مثالنده کی آیاتک اجتهاده دائر مهم بر حقیقتی تفسیر ایدر بو زمانده حدندن تجاوز ایدوب اجتهاده دائر اولانلرک حدینی بیلدیروب اختلاف مذهبک سرینی کوزل بیان ایدر بو زمانده اسکی زمان کبی اجتهاد ایده بیلیرز دینلرک نه قدر باطل کلیه ایتدکلرینی اثبات ایدر بو سوزک ذیلنده صحابه کرامک اولیادن بیوکلک اولان مرتبه لرینی غایت پارلاق بر صورتده وقطعی بر طرزده اثبات ایتمکله بر صحابه لرک نوع بشر ایچنده انبیادن صوکره الک ممتاز شخصلر اولدقلرینی واونلره یتشیلمه یکنی قطعی بر صورتده اثبات ایدر

## یکرمی سکزنجی سوز

وَبَشِّرِ الَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ اَنَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِى مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ كُلَّمَا رُزِقُوا مِنْهَا مِنْ ثَمَرَةٍ رِزْقًا قَالُوا هٰذَا الَّذِى رُزِقْنَا مِنْ قَبْلُ وَاُتُوا بِهِ مُتَشَابِهًا وَلَهُمْ فِيهَا اَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ وَهُمْ فِيهَا خَالِدُونَ * آیتلرینک جنته وسعادت ابدیه یه دائر حقیقتی تأیید ایدن یوزلر آیاتک مهم بر حقیقتی ایکی مقامله تفسیر ایدر برنجی مقامی بش سؤال وجواب نامیله جنتک لذائذ جسمانیه سنه وحوریلرک حقنده مدار تنقید اولمش مسئله لری اویله کوزل بر صورتده بیان ایدرکه هرکسی اقناع ایدر. ایکنجی مقامی. عربی العباره اولارق اون ایکی لاسیما کلمه سیله باشلایان وغایت قوتلی برهان وقطعی وهیچ بر جهتده صارصلماز حشره دائر وجنت وجهنمک حقانیتنه مدار بیکلر برهانی تضمن ایدن بر باهر درکه او برهان اونجی سوزک منبعی واساسی وخلاصه سیدر

## یکرمی طقوزنجی سوز

قُلِ الرُّوحُ مِنْ اَمْرِ رَبِّى * وَالْمُؤْمِنُونَ يُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَمَلٰئِكَتِهِ * وَمَا اَمْرُ السَّاعَةِ اِلَّا كَلَمْحِ الْبَصَرِ اَوْ هُوَ اَقْرَبُ مَا خَلْقُكُمْ وَلَا بَعْثُكُمْ اِلَّا كَنَفْسٍ وَاحِدَةٍ * آیتلرینک کبی یوزلر آیاتک حشر وبقاء روح وملائکه یه دائر اوچ مهم حقیقتلرینی تفسیر ایدر بقاء روحی اوقدر کوزل اثبات ایدرکه جسدک وجودی کبی روحک بقاسنی کوسترر وملائکه نک وجودلرینی آمریقا انسانلرینک وجودلری کبی اثبات ایدر وحشر وقیامتک وجود وتحققلرینی اوقدر منطقی وعقلی بر صورتده اثبات ایدرکه هیچ بر فیلسوف هیچ بر منکر اعتراضه مجال بولامادن تسلیم اولماسنده ملزم اولور مخصوصاً آخرنده کی رمزلی نکته نک سری نامیله حشر اکبرک اسباب موجبه سنی وحکمتلرینی اویله بر طرزده بیان ایدرکه * حاشیه طلسم کائناتک اوچ معماسندن بر معماسنی غایت پارلاق بر صورتده حل ایدر

## اوتوزنجی سوز

قَدْ اَفْلَحَ مَنْ زَكّٰيهَا وَقَدْ خَابَ مَنْ دَسّٰيهَا * آیتیله عالم الغیب لایعزب عنه مثقال ذرة فی السموات وَلَا فِى الْاَرْضِ وَلَا اصغر من ذلك ولا اكبر الا فى كتاب مبين * آیتلرینک انانیت انسانیه نک وتحولات ذرات حقنده کی حقیقتنه دائر اولان آیاتک ایکی مهم سرینی ایکی مقصد ایله بیان ایدر: برنجی مقصد: انانیت انسانیه نک معمای عجیبه سنی حل ایدر سلسلهٔ دیانت ایله سلسلهٔ فلسفه نک منشألرینی غایت پارلاق بر طرزده کوستریر: ایکنجی مقصدی: تحولات ذراتک طلسمنی کشف ایدییور ذراتک حرکاتنی او درجه حکمتلی ومنتظم کوستریورکه او عموم ذره لر سلطان ازلینک محتشم ومعظم بر اردوسی ومطیع ومسخر مأمورلری اولدیغنی قطعی دلیللر ایله اثبات ایدر یکرمی طقوزنجی سوز نصلکه طلسم کائناتک اوچ معماسندن برینی کشف ایتمش بو اوتوزنجی دخی عقللری حیرتده براقان وفیلسوفلری سرسم ایدن او طلسمک اوچ معماسندن ایکنجی معماسنی حل ایتمشدر خصوصاً خاتمه سنده یدی حکمت ویدی قانون عظیم ایله بر اسم اعظمک تجلیسنی کوسترمکله

* حاشیه: یکرمی طقوزنجی سوزده کوزلجه کورونن بر کرامتی وار او کرامتی کوسترن نسخه لر یازلمشدر او کرامتی کوسترن جفظ حقیقیسی راستکلمسی او جمله دن آلتی صحیفه سنده اختیارسز تصنعسز هر صحیفه نک سطرلرینک باشلرنده اون آلتی الف کلمه سیدر

تحولات ذراتڭ حکمتنی غایت قطعی و پارلاق بر صورتده کوستردیگی کبی ذی حیاتڭ جسمی ذراتڭ سیر و سفرینه بر مسافرخانه و بر قیشله بر مکتب حکمنده کوستر اثبات ایدر. حاشیه: بو اوتوزنجی سوز چیقدیغی زمان قلبی غیبه اعتماد ایتمیه‌رک بر آدم اوقویوب اهمیت ویرمیه‌رک یاتارکن یاصدیغنڭ آلتنه قویمش اوچ دفعه بربرینڭ اوستنه او آدمی بوغمق ایچون بوغازینی صیقمشلر اویانوب یاتار. عین حال رؤیاده اوکا دینیلمش نه ایچون باشنڭ آلتنده بونی بیراقییورسڭ حرمتسزلک ایدییورسڭ. او آدمده تمردی ترک ایدوب کمال حرمتله او رساله‌یی آلوب بر یوکسک یره قویار. صباحلین راست کلدکلرینه حکایه ایدر. هم ده خدمت قرآنیه‌ده بر رکن اولان خسرو تسلیمدن مقدم بر رؤیا کورمش بو سوزڭ وردیگی رؤیاسنی تعبیر ایدر بر صورتده او کون الحاج سید بر کرامت قطعیه حکمنه کچوب غایت جدیتله خدمته تسلیم اولمشدر

## اوتوز برنجی سوز

سُبْحَانَ الَّذِى اَسْرٰى بِعَبْدِهٖ لَيْلًا مِنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ ۝ اِلَى الْمَسْجِدِ الْاَقْصٰى الخ ۝ وَالنَّجْمِ اِذَا هَوٰى ۝

آیتلرینڭ حقیقتلرینی تأیید ایدن آیاتڭ اڭ مهم بر حقیقتی اولان معراج احمدیه‌یی و او معراج ایچنده کمالات محمدیه‌یی او کمالات ایچنده رسالت احمدیه‌یی و او رسالت ایچنده حیوه اسرار ربوبیتی تفسیر ایدر و قطعی دلیللر ایله اثبات ایدر. بو رساله‌ده مختلف طبقاتدن اولان انسانلر بو رساله حقنده کیم کورسه اینه قارشوسنده حیران اولوب عقلدن اڭ اوزاق مسئلهٔ معراجی اڭ ظاهر و واجب و لازم بر طرزده کوستردیگی قبول ایدییورلر. خصوصاً او شجرهٔ نورانیهٔ معراجڭ آخرلرنده بشیوز میوه‌دن بش میوه‌سنی او قدر کوزل تصویر ایدرکه ذره مقدار ذوقی شعوری بولنانلر اوڭا مفتون اولور



## اوتوز ایکنجی سوز

اوچ موقفدر. [برنجی موقف] لَوْ كَانَ فِيهِمَا اٰلِهَةٌ اِلَّا اللّٰهُ لَفَسَدَتَا ] آیتنڭ مآلنده‌کی یوزلر آیاتڭ وحدانیته دائر اڭ مهم حقیقتنی اویله بر صورتده اثبات ایدرکه شرک و کفر بولنی محال و ممتنع کوستر. کائناتڭ اطرافندن کفر و شرکی طرد ایدر. ذرات عددنجه وحدانیتڭ دلیللری بولندیغنی بیان ایدر. غایت لطیف و یوکسک و منطقی بر محاورهٔ تمثیلیه صورتنده حدسز کنیش مسائلی او تمثیل ایچنده درج ایدوب کوستریور. ذیلنده غایت لطیف بر قاچ مسئله واردرکه حقیقت اوله‌رق حالده شعرڭ اڭ پارلاق دکلسه خیالندن داها پارلاق داها کینشدرلر

[ایکنجی موقف] قُلْ هُوَ اللّٰهُ اَحَدٌ اَللّٰهُ الصَّمَدُ ۝ اڭ حقیقتنه دائر آیاتڭ سر احدیت و وحدته کلن تشکیکاتی و اوهامی ازاله ایدییور. اهل ضلالتڭ اهل توحیده قارشی ایتدکلری اعتراضاتی قطعی بر صورتده رد ایدییور. برنجی موقفده داها فوقنده آیات قرآنیه‌نڭ وحدانیته دائر معجزانه اثباتلرینی کوستریور. احدیت ذاتیه ایله تونانیایی بردنبره آنده تدبیر و تربیه ایتمک اولان حقیقت معظمهٔ قرآنیه‌یی غایت کوزل و واضح بر تمثیل ایله اثبات ایدر. عقلی اقناع و قلبی تسلیمه مجبور ایدر. و بالخاصه بو ایکی مقصدڭ خاتمه‌سنده اول ایکنجی تمثیلڭ نتیجه‌سنده ذات اقدس الهیه‌دن هیچ بر شی آغیر کلمدیگنی و هیچ بر شی اوندن کیزلنمدیگی هیچ بر فرد اوندن اوزاق قالمدیغنی هیچ بر شخص کلیت قدسیه کسب ایتمه‌دن اوکا یناشامادیغنی هیچ بر شی اوندن کیزلنمدیگی و ربوبیتنده و تصرفنده بر ایشه بر ایشه مانع اولمدیغی هیچ بر یرڭ حضورندن خالی قالمدیغی هر شیئه یاقلاشیدر و سمعاً و بصراً جلوه‌سی بولندیغنی سلسلهٔ اشیا امرلرینڭ سرعت جریانلرینه بر تل بر طمار حکمنه کچدیگنی اسباب و وسائط صرف ظاهری بر پرده اولدیغنی هیچ بر یرده بولنمدیغی حالده هر یرده علم و قدرتیله

بولونديغنى هيچ بر تجزيه و تمكنه محتاج اولمديغنى و اوزاقلق و كوچوكلك و طبقات وجودك پرده لرى اونك قربيتنه و تصرفنه

و شهودينه مانع اولمديغنى و مادياتك ممكناتك كيفيتلرك كثيرتلرك محدوديتلرك خاصه لرى اونك دامن عزتنه باناشامديغنى

و تغير تبدل تحيز تجزى كبى امورلردن مجرد منزه و مبرا و مقدس اولديغنى غايت كوزل بر صورتده اثبات ايدر

بر ايكنجى مقصدك خاتمه سنده سراجيه دائر غريب العباره غايت مهم بر پارچه ترجمه سيله بر غايت پارلاق بر صورتده

چوق مسائل مهمه يى افاده ايدر خصوصاً انسانك محاسبهٔ اعمالى ايچون حشر و نشرى يا پمق حكمتيله قوجه

كائناتى تغير و تبدل و تخريب و تعمير ايتمك سرينى بيان ايديور [ اوچنجى موقف ] وَمَا الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا اِلَّا مَتَاعُ الْغُرُورِ ۞

وَاِنَّ الدَّارَ الْاٰخِرَةَ لَهِىَ الْحَيَوَانُ ۞ آيتلرينك تمثالنده كى يوز آيتك مهم بر حقيقتنى غايت مهم بر موازنه ايله بيان ايدر

اهل ضلالت حقنده حيات دنيويه نه قدر مدهش نتيجه لر كتيرديكنى و اهل هدايت حقنده نه قدر كوزل نتيجه لر و غايه لر

نه قدر

ويرديكنى كوسترر خصوصاً محبت حقنده كى ثمرات دنيويه و اخرويه اهل ضلالت ايچون اليم اهل هدايت ايچون

خصوصا

نه قدر خوش اولديغنى كوسترر بو اوچنجى موقف حقنده بعض مدققلر قرده شلريمز ديمشلركه سائر رساله لر يلديزلر

اولسه بو كونشدر ديكرى اوكا مقابل هر بر رساله كندى عالمنده و كنديسنه مخصوص سماء حقيقتده بر كونشدر

اوزاقده اولانلره يلديز يقين اولانلره شمسدرلر

## اوتوز اوچنجى سوز

اوتوز اوچ مكتوبدر اوندن بشى كوچوك سوزلر كبى كوچوك ايسه ده لر منبا قيسى بويوكلر كوچوكلردن ايكى صحيفه لى

بولونديغى

بولونديغى كبى بويوكلردن بريسى درتيوز صحيفه لى اولمق احتماللى وار حتى اوتوز برنجى مكتوبك يارسى اون بش رساله اولمش



اوتوز اوچنجى سوزك برنجى مكتوبى درت سؤالك جوابيدر [ برنجى سؤال ] حضرت خضرك حياتى حقنده و اونك مناسبتيله

حياتك بش مرتبه سى غايت كوزل و مقنع بر طرزده بيان ايدر [ ايكنجى سؤال ] اَلَّذِى خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيٰوةَ ۞

آيتنده كى موتى نعمت صورتنده و مخلوق اولديغنك سرينى غايت كوزل بر صورتده اثبات ايدر موت دخى حيات كبى

بر نعمت و حيات كبى مخلوق اولديغنى اثبات ايدر [ اوچنجى سؤال ] جهنم نره ده در جوابنده غايت معقول بر صورتده يرينى

بيان ايدر و كوسترر و جهنم صغرى و كبرى يى تفريق ايدوب فنى بر طرزده و منطقى بر صورتده بيان ايدر و كوسترر

اثبات ايتمكله برابر آخرنده غايت محتشم و پارلاق بر صورتده عظمت ربوبيت الهيه نك بر سر عظيمنى و جهنم كبرانك بر حكمت

خلقتنى كوسترديكى كبى جنت و جهنم شجرهٔ خلقتك ايكى ميوه سى كائناتك ايكى نتيجه سى سيل شئوناتك

و محصولات معنويه آرضيه سنك ايكى مخزنى و لطف و قهرك ايكى تجليكاهى اولديغنى كوسترر [ دردنجى سؤالك ]

جوابنده محبوبلره عشق مجازى عشق حقيقى يه انقلاب ايتديكى كبى قوجه دنيايه قارشى انسانلرده كى عشق مجازيسى

دخى سر ايمان ايله مقبول بر عشق حقيقى يه انقلاب ايده بيلديكنى غايت كوزل و مقنع بر صورتده اثبات ايدر

# برنجی وظیفه در　　　اخطار

بو رساله ده تشبیه و تمثیللری حکایه لر صورتنده یازدیغمك

سببی هم تسهیل هم حقائق اسلامیه نه قدر معقول متناسب

محکم متساند اولدیغنی کوسترمکدر. حکایه لرك معنالری

صوکلرنده کی حقیقتلردر کنائیات قبیلندن

بالکز اونلره دلالت ایدرلر دیمك خیالی

حکایه لر دکل طوغری بر.

حقیقتلردر.

T.C.

و به نستعین

بسم الله الرحمن الرحیم / الحمد لله رب العالمین * والصلاة والسلام علی سیدنا محمد وعلی آله وصحبه اجمعین * ای قرده‌شم بندن بر قاچ نصیحت ایسته‌رك سن بر عسکر اولدیغك ایچون عسکرلك تمثیلاتیله سکز حکایه‌جکلرله بر قاچ حقیقتی نفسم ایله برابر دیکله چونکه بن نفسمی هرکسدن زیاده نصیحته محتاج کوردیورم وقتیله طوقوز آیتدن استفاده ایتدیکم طوقوز سوزی بر آز اوزون نفسمه دیمشدم شیمدی قیصه‌جه و عوام لسانیله بن نفسمه دییه‌جکم کیم ایسترسه برابر دیکله‌سون

## برنجی سوز

بسم الله هر خیرك باشیدر بز دخی باشده اوکا باشلارز بیل ای نفسم شو مبارك کلمه اسلام نشانی اولدیغی کبی بوتون موجوداتك لسان حال ایله ورد زبانیدر بسم الله نه بویوك توکنمز بر قوت نه چوق بیتمز بر برکت اولدیغنی آکلامق ایسترسه‌ك شو تمثیلی حکایه‌جکه باق دیکله / بدوی عربی چوللرنده سیاحت ایدن آدمه لازمدر که بر قبیله رئیسنك اسمنی آلسین و حمایه‌سنه کیرسین تا شقیلرك شرندن قورتولوب حاجاتنی تدارك ایده بیلسین یوقسه تك باشنه حدسز دوشمن و احتیاجاته قارشی پریشان اوله‌جقدر ایشته بویله بر سیاحت ایچون ایکی آدم صحرایه چیقوب کیدیورلر اونلردن بریسی متواضع ایدی دیکری مغرور ایدی متواضع بر رئیسك اسمنی آلدی مغرور آلمدی آلانی هر یرده سلامتله کزدی بر قاطع الطریقه راست کلسه دیر بن فلان رئیسك اسمیله کزه‌رم شقی دفع اولور ایلیشه‌مز بر چادیره کیرسه او نامله حرمت کورور اوته‌کی مغرور بوتون سیاحتده اویله بلالر چکر که تعریف ایدلمز دائم تیترر دائم دیلنجیلك ایدردی هم ذلیل هم رذیل اولدی. ایشته ای مغرور نفسم سن او سیاحسك شو دنیا ایسه بر چولدر. عجزك و فقرك حدسزدر. دشمنلرك حاجاتك نهایتسزدر

مادامکه اویله‌در. شو صحرانک مالک ابدی و حاکم ازلیسنک اسمنی آل تا بوتون کائناتک دیلنجیلکندن و هر حادثه‌یه

قارشی تیتره‌مکدن قورتوله‌سین. اوت او کلمه اویله مبارک بر دفینه‌در که. سنک نهایتسز عجزک و فقرک نهایتسز بر

قدرته رحمته ربط ایدوب قدیر رحیمک درگاهنده عجزی و فقری اک مقبول بر شفاعتچی یاپار. اوت بو کلمه ایله حرکت

ایدن او آدمه بکزر که عسکره قید اولور، دولت نامنه حرکت ایدر. هیچ بر کیمسه‌دن پرواسی قالماز. قانون نامنه دولت نامنه

دیر هر ایشی یاپار هر شیئه قارشی دایانیر. باشده دیمشدک بوتون موجودات لسان حال ایله بسم الله دیر. سؤال

اویله‌می؟ الجواب اوت نصلکه کورسه‌ک بر تک آدم کلدی بوتون بر شهر اهالیسنی جبرًا بر یره سوق ایتدی و جبرًا

ایشلرده چالیشدیردی یقیناً بیلیرسک او آدم کندی نامیله کندی قوتیله حرکت ایتمیور. بلکه او بر عسکردر دولت نامنه حرکت

ایدر. بر پادشاه قوتنه استناد ایدر. اویله‌ده هر شی جناب حقک نامنه حرکت ایدر که ذره‌جکلر کبی. تخوملر چکردکلر

باشلرنده قوجه آغاجلری طاشیور. طاغ کبی یوکلری قالدیریورلر. دیمک هر بر آغاج بسم الله دیر. خزینهٔ رحمت

میوه‌لرندن اللرینی طولدیروب بزلره طابلهجیلق ایدیورلر. هر بر بوستان بسم الله دیر مطبخهٔ

قدرتدن بر قازغان اولور که چشیت چشیت پک چوق مختلف طعاملر ایچنده برابر پیشیریلیور. هر بر اینک، قویون،

کچی کبی مبارک حیوانلر بسم الله دیر. رحمت فیضندن بر سود چشمه‌سی اولور. بزلره رحمان نامنه اک لطیف نظیف

آب حیات کبی بر غدایی تقدیم ایدیورلر. هر بر نبات و آغاج و اوتلرک ایپک کبی یوموشاق کوکلری طمارلری بسم الله دیر. سرت

طاشی طوپراغی دلر کچر. الله نامنه رحمان نامنه دیر هر شی اوڭا مسخر اولور. اوت هواده داللرک انتشاری

و میوه ویرمسی کبی سرت طاشده و طوپراقده کوکلرک کمال سهولتله منتشر اولماسی یر آلتنده یمش ویرمه‌سی

هم شدت حرارته قارشی آیلرجه نازک یشیل یاپراقلرک یاش قالمسی. طبیعیونک آغزینه شدتلی بر طوقات



وورییور کور اوله‌سی کوزینه پارماغنی صوقیور دییور که اڭ کووندیکک صلابت و حرارت دخی امر تحتنده حرکت

ایدیورلر که او ایپک کبی یوموشاق دامارلر بر عصاء موسی علیه السلام کبی کویا فَاضْرِبْ بِعَصَاكَ الْحَجَرَ امرینه

امتثالاً طاشلری شق ایدر. و او سیغاره کاغدی کبی اینجه نازک یاپراقلر بر اعضاء ابراهیم علیه السلام کبی آتش

صاچان حرارته قارشی يَا نَارُ كُونِي بَرْدًا وَسَلَامًا آیتنی اوقورلر. مادام هر شی معناً بسم الله دیر الله نامنه

الله‌ک نعمتلرینی کتیروب بزلره ویریورلر. بز دخی بسم الله دیملی‌یز. الله نامنه ویرملی‌یز. الله نامنه آلملی‌یز. الله نامنه ویرمین غافل

[سؤال]

انسانلردن آلمامالی‌یز. طابلهجی حکمنده اولان انسانلره بر فیئات ویریرز. عجبا اصل مال صاحبی اولان الله

نه فیئات ایستیور. الجواب اوت او منعم حقیقی بزدن او قیمتدار نعمتلره مقابل ایسته‌دیکی فیئات ایسه اوچ شیدر بری ذکردر

بری شکردر بری فکردر. باشده بسم الله ذکردر. آخرده الحمد لله شکردر. اورته‌ده بو قیمتدار خارقهٔ صنعت اولان نعمتلر

احد صمدک معجزهٔ قدرتی هدیهٔ رحمتی اولدیغنی دوشونمک و درک ایتمک فکردر. بر پادشاهک قیمتدار بر هدیه‌سنی

سکا کتیرن مسکین بر آدمک آیاغنی اوپوب هدیه صاحبنی طانیمامق نه درجه بلاهت ایسه اویله‌ده ظاهری منعملری

مدح و محبت ایدوب منعم حقیقیی اونوتمق اوندن بیک درجه دها بلاهتدر. ای نفس بویله ابله اولمامق ایسترسک

الله نامنه ویر الله نامنه آل الله نامنه باشلا الله نامنه ایشله. والسلام

حاشیه‌نک ترجمه‌سی: نعم انتشار العروق مع ثمراتها الترابية بكمال السهولة في التراب

الصّلب ودوام طراوة الاوراق الرقيقة في مقابلة الحرارة الشديدة

في مدة الصيف يدلان على ان الصلابة والحرارة ايضاً تحت امر آمر

حكيم لَيْسَ غاربها على عُنقِها.

شفقتلی بر ملیکک مملکتی هم بوراده جه کوزل اولکه آثار ترقیات وکمالات کوسترن بر مملکت سنک وهمان کوسترمدیکی صورتده
اولاماز. صوکره او بدبختک عقلی باشنه کلیر ندامت ایدر دیر: آه اوت عصیاندن دیوانه اولمشدم الله سندن راضی اولسونکه
بنی جهنمی بر حالتدن قورتاردک. [ ای نفسم بیلکه او ایکی آدم ] آدم کافر. ویا فاسق غافلدر. شو دنیا اونک نظرنده بر ماتمخانه
عمومیدر. بوتون ذی حیات فراق وزوال سلسیله آغلایان یتیملردر. حیوان وانسان ایسه اجل پنجه سیله پارچالانان کیمسه سز
باشی بوزوقلردر. طاغ ودکزلر کبی بویوک موجودات روحسز مدهش جنازه لر حکمنده درلر. دها بونک کبی چوق الیم ایکنجی
دهشتلی اوهام کفرندن وضلالتندن نشئت ایدوب اونی معناً تعذیب ایدر. دیکر آدم ایسه مؤمندر. جناب خالقی طانیر
تصدیق ایدر. اونک نظرنده شو دنیا بر ذکرخانه رحمان. بر تعلیمگاه بشر وحیوان. بر میدان امتحان انس وجاندر. بوتون
وفیات حیوانیه وانسانیه ایسه ترخیصاتدر. وظیفه حیاتلرینی بیتیرنلر بو دار فانیدن معناً مسرورانه دغدغه سز بر عالمه کیدرلر تا ایکنجی
وظیفه دارلره یر آچیلسون کلوب چالیشسونلر. بوتون تولدات حیوانیه وانسانیه ایسه اخذ عسکر، سلاح آلتنه، وظیفه باشنه
کلمکدر. بوتون ذی حیات بر موظف مسرور عسکر. بر مستقیم ممنون مأمورلردر. بوتون صدالر ایسه یا وظیفه باشلامسنده کی
ذکر وتسبیح ویا بادوسندن کلن شکر وتفریح ویا اشلمک نشئه سندن نشئت ایدن نغمه لردر. بوتون موجودات او مؤمنک
نظرنده سید کریمنک ومالک رحیمنک بر مونس خدمتکاری بر دوست مأموری بر شیرین کتابیدر. دها بونک کبی
پک چوق لطیف علوی ولذیذ طاتلی حقیقتلر ایماندن تجلی ایدر. تظاهر ایدر. دیمک ایمان معنوی طوبای جنت
چکردکنی طاشیور. کفر ایسه معنوی بر زقوم جهنم تخومنی صاقلایور. دیمک سلامت وامنیت یالکز اسلامیتده
وایمانده در. اویله ایسه بز دائما الحمد لله علی دین الاسلام وکمال الایمان دیملی یز

## ایکنجی سوز

بسم الله الرحمن الرحیم. الذین یؤمنون بالغیب ح الخ.

(قارداش) ایمانده نه بویوک بر سعادت ونعمت، نه بویوک بر لذت وراحت بولوندیغنی آکلامق ایسترسهک شو تمثیلی حکایه یه باق
دیکله. بر وقت ایکی آدم هم کیف هم تجارت ایچون سیاحته کیدیورلر. بری خودبین طالعسز بر طرفه دیکری خدابین بختیار دیکر طرفه
سلوک ایدرلر. کیدرلر. خودبین آدم هم خودکام هم خوداندیشه هم بدبین اولدیغندن بدبینلک جزاسی اوله رق نظرنده
پک بد وفنا بر مملکته دوشر. باقار که هر یرده عاجز بیچاره لر. زورباده هشتلی آدملرک اللرنده وتخریباتلرندن واویلا ایدرلر.
بوتون کزدیکی یرلرده بو چرکین الیم بر حالی کورور. بوتون مملکت بر ماتمخانه عمومی شکلنی آلمش. کندیسی شو الیم
ومظلم حالتی حس ایتمه مک ایچون سرخوشلقدن بشقه چاره بولماز. چونکه هرکس اوکا دوشمان واجنبی کورونیور. واورته
لقده ده دهشتلی جنازه لر مأیوسانه آغلایان یتیملری کورور. وجدانی عذاب ایچنده قالیر. دیکر خدابین. خداپرست
حق اندیش کوزل آخلاقلی ایدی که نظرنده پک کوزل بر مملکته دوشدی. ایشته بو ایی آدم کیردیکی مملکتده بر عمومی بر
شنلک کورور. هر طرفده بر سرور بر شهرآیین جذبه نشئه ایچنده ذکرخانه لر هرکس اوکا دوست واقربا کورونور. بوتون
مملکتده [ یشاسونلر ] وتشکر ایله بر ترخیصات عمومیه شنلکی هم تکبیر وتهلیل ایله مسرورانه اخذ عسکر ایچون بر داوول
وموزیقه سسی ایشیدیور. اولکی بدبختک هم کندی هم عموم خلقک المیله متألم اولماسنه بدل شو بختیار هم کندی
هم عموم خلقک سروریله مسرور ومفرح اولور. هم کوزلجه بر تجارت ایله ده شکر ایدر. صوکره دونر. اوته کی آدمه راست
کلیر. حالنی آکلار. اوکا دیر: [ یا هو ] سن دلی اولمشسک. باطنکده کی چیرکینلکلر ظاهره عکس ایتمه اولمالی که
[ کولمکی آغلامق، ترخیصاتی صویمق ] تالان ایتمک توهم ایتمشسک. عقلکی باشکه آل. قلبکی تمیزله تا که مصیبتلی پرده
نظرندن قالقسون. حقیقتی کوره بیلسون. زیرا نهایت درجه ده عادل. مرحمتکار. رعیتپرور. مقتدر انتظامپرور.

## اوچنجی سوز

بسم الله الرحمن الرحيم : يَا اَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا الخ

عبادت نه بیوك بر تجارت . و سعادت و فسق و سفاهت نه بیوك بر خسارت و هلاكت اولدیغنی آكلامق استرسڭ

شو تمثیلی حكایه جگه باق و دیكله . بر وقت ایكی عسكر اوزاق بر شهره كیتمك ایچون امر آلیورلر برابر كیدرلر تا یول ایكیله شیر

بر آدم اوراده بولونور دیر اونلره شو صاغده كی یول هیچ ضرری اولمامقله برابر اونده ... كیدهن یولجیلردن اوندن ...

طوقوزی بیوك كار و راحت كورور . صولده كی یول ایسه منفعتی اولمامقله برابر اوندن یولجیسندن طوقوزی ضرر كورور

هم ایكیسی قیصه و اوزونلقده بردرلر . بالكز بر فرق وار كه انتظامسز حكومتسز اولان صول یولك یولجیسی جانطهسز

سلاحسز كیدهر . ظاهری بر خفت یالانجی بر راحت كورور . انتظام عسكری آلتنده كی صاغ یولك یولجیسی ایسه مغذی

خلاصه لردن طولو درت . بر جانطه هر عدوی آلت ایده جك ایكی قیه لق بر یكملك میری سلاحی طاشیمغه مجبوردر

ایكی عسكر او معرف آدمك سوزینی دیكله دكدن صوكره شو بختیار نفر صاغه بر باطمان آغیرلغی اوموزینه و بلینه یوكلر فقط

قلبی و روحی بیكلر باطمان منتلر و قورقولردن قورتولور . او ته كی بدبخت نفر ایسه عسكرلگی بر قوب نظامه

تابع اولمق ایسترمز صوله كیده ر جسمی بر باطمان آغیرلقدن قورتولور قلبی بیكلر باطمان منتلر آلتنده و روحی حدسز

قورقولر آلتنده ازیلیر هم هر كسه دیلنجی هم هر شیدن هر حادثه دن تیتره ر بر صورتده كیده ر تا محل مقصوده

یتیشیر اوراده عاصی و قاچاق جزاسنی كورور . عسكرلك نظامنی سوه ن و جانطه و سلاحنی محافظه ایدن و صاغه كیده ن نفر

ایسه كیمسه دن منت آلمیه رق كیمسه دن خوف ایتمیه رك راحت قلب و وجدان ایله كیده ر تا او مطلوب شهره یتیشیر اوراده

كورنجه وظیفه سی بابان بر ناموسلی عسكره مناسب بر مكافات كورور . ایشته ای نفس سركش بیلكه او ایكی یولجی بری

مطیع قانون الهی بریسیده عاصی و هوایه تابع انسانلردر . او یول ایسه حیات یولیدركه عالم ارواحدن كلوب قبردن



بحر آخرته كیده ر . او جانطه و سلاح ایسه عبادت و تقوی در عبادتك چندان ظاهری بر آغیرلغی وار فقط معناسنده اویله

بر راحتلك بر خفیفلك وار كه تعریف ایدلمز چونكه عابد نمازنده دیر اَشْهَدُ اَنْ لاَ اِلٰهَ اِلاَّ اللّٰهُ یعنی خالق و رزاقدن

بشقه یوقدر ضرر و منفعت اونك الندهدر هم حكیمدر عبث ایش یاپماز هم رحیم احسانی و رحمتی چوقدر دیر اعتقاد ایتدیكندن

هر شیده خزینهٔ رحمت قاپوسنی بولور دعا ایله چالار هم هر شیئی كندی ربنك امرینه مسخر كورور ربنه التجا ایدر توكل ایله استناد

ایدوب هر مصیبته قارشی تحصن ایدر ایمانی اوكا بر امنیت تامه ویرر . اوت هر حقیقی حسنات كبی جسارتك دخی منبعی ایماندر

عبودیتدر هر سیئات كبی جبانتك منبعی ضلالتدر . اوت تام منور القلب بر عابدی كرهٔ ارضی بر بومبا اولوب پاتلاسه احتمال در كه

اونی قورقوتماز بلكه بر خارقهٔ قدرت صمدانیه بی لذتلی بر حیرتده سیر ایده جك فقط مشهور بر منور العقل قلبسز فاسق بر

فیلسوف ایسه كوكده بر قویروقلی یلدیز كورسه یرده تیتره ر عجبا بو سرسری یلدیز ارضمزه چارپماسونمی دیر اوهامه دوشر بر

وقت بویله بر یلدیزدن قورقه آمریقا تیتره دی چوقلری كیجه وقتی خانه لرینی ترك ایتدیلر . اوت انسان نهایتسز شیلره محتاج

اولدیغی حالده سرمایه سی هیچ حكمنده هم نهایتسز مصیبتلره معروض اولدیغی حالده اقتداری هیچ حكمنده بر شی

عادتا سرمایه و اقتداری دائره سی الی نره یه یتیشیرسه اوقدردر فقط امللری آرزولری و المللری بلالری ایسه كوزی

خیالی نره یه یتیشیرسه وكیده بیلیرسه اوقدر كنیشدر . ایشته بویله عاجز و ضعیف و فقیر محتاج اولان روح بشره عبادت توكل

توحید تسلیم نه قدر عظیم بر كار بر سعادت بر نعمت اولدیغنی بتون بتون كور اولمایان كورور درك ایدر معلومدر كه ضررسز یول

ضررلی یوله ولو اوندن احتمالدن بر احتمال اولسه ترجیح ایدیلیر حالبوكه مسئله مز اولان عبودیت یولی ضررسز اولمقله برابر اوندن

طوقوز احتمالیله بر سعادت ابدیه خزینه سی وار در . فسق و سفاهتك یولی ایسه حتی فاسقك اعترافیله منفعتسز اولدیغی

حالده اوندن طوقوز احتمالیله شقاوت ابدیه هلاكتی بولوندیغی اجماع و تواتر درجه سنده حدسز اهل اختصاصك

ومشاهده نك شهادتيله ثابتدر. واهل ذوق وكشفك اخباراتيله محققدر. الحاصل آخرت كبى دنيا سعادتى دخى

عبادتده والله‌ه عسكر اولمقده در. اويله ايسه بز دائما [الحمدلله على الطاعة] والتوفيق ديمه‌لى يز مسلمان اولديغمزه شكر ايتمه‌لى يز

بسم الله الرحمن الرحيم **دردنجى سوز** [انّ الصّلاة كانت على المؤمنين كتابا موقوتا] الخ

نمازنه قدر قيمتدار مهم هم نه قدر اوجوز وآز بر مصرفله قازانيلير هم نمازسز آدم نه قدر ديوانه ضررلى اولديغنى ايكى كره ايكى

درت ايدر درجه سنده قطعى آكلامق ايسترسه‌ك شو تمثيلى حكايه‌جكه باق كور. برزمان بر بيوك حاكم ايكى خدمتكارينى

هر برينه يگرمى درت آلتون ويروب ايكى آى اوزاقلقده خاص وكوزل بر چيفتلگه اقامت ايتمك ايچون كونديريور.

اونلره امر ايدركه. شو پاره ايله يول وبيلت مصرفنى يابيكز هم اوراده كى مسكنكزه لازم بعض شيلرى مبايعه ايديكز. بر كونلك

مسافه ده بر استاسيون واردر هم آرابه هم كمى هم شمندوفر هم طياره بولونور سرمايه‌يه كوره بينيلير. ايكى خدمتكار

درسى آلدقدن صوكره كيدرلر برىسى بختيار ديكه استاسيونه قدر بر پاره مصرف ايدر. فقط او مصرف ايچنده افندينك

خوشنه كيده‌جك اويله كوزل بر تجارت ايدركه سرمايه‌سى بردن بيكه چيقار. اوته كى خدمتكار بدبخت سرسرى

اولديغندن استاسيونه قدر يگرمى اوچ آلتوننى صرف ايدر قوماره موماره ويروب ضايع ايدر بر تك آلتونى قالير.

آرقداشى اوكا دير ياهو شو ليرايى بر بيلته وير تا بو اوزون يولده يايان وآچ قالميه‌سك هم بزم افنديمز كريمدر

بلكه مرحمت ايدر ايتديكك قصورى عفو ايدر سنى ده طياره‌يه بينديررلر بر كونده محل اقامتمزه كيدرز

يوقسه ايكى آيلق بر چولده آچ يايان يالكز كيتمكه مجبور اولورسك عجبا شو آدم عناد ايدوب او تك ليراسنى بر دفينه آناختارى

حكمنده اولان بر بيلته ويرميوب بلكه موقت بر لذت ايچون سفاهته صرف ايتسه نه قدر عقلسز ضررلى بدبخت

اولديغنى اك عقلسز آدم دخى آكلامازمى. ايشته اى نمازسز آدم واى نمازى خوشلانمايان نفسم. او حاكم ايسه

15

ربمز خالقمزدر. او ايكى خدمتكار بولجيسى ايسه برى متدين نمازينى شوقيله قيلار ديكرى غافل نمازسز انسانلردر. او يگرمى درت

آلتون ايسه يگرمى درت ساعت هر كونده كى عمردر. او خاص چيفتلك ايسه جنتدر. او استاسيون ايسه قبردر. او سياحت ايسه

قبره، حشره، ابده كيده‌جك بشر يولجيلغيدر. عمله كوره تقوى قوتنه كوره او اوزون يول متفاوت درجه ده قطع

ايديليير. بر قسم اهل تقوى برق كبى بيك سنه‌لك يولى بر كونده كسر بر قسمى ده خيال كبى اللى بيك سنه‌لك بر مسافه‌يى

بر كونده قطع ايدر. قرآن عظيم الشان شو حقيقته ايكى آيتيله اشارت ايدر. او بيلت ايسه نمازدر. بر تك ساعت بش نمازه

آبدستيله برابر كافى كلير. عجبا يگرمى اوچ ساعتنى شو قيصه‌جق حيات دنيويه‌يه صرف ايدن واو اوزون حيات ابديه‌يه

بر تك ساعتنى صرف ايتميين نه قدر ضرر ايدر نه قدر نفسنه ظلم ايدر نه قدر خلاف عقل حركت ايدر. زيرا بيك آدمك

اشتراك ايتديكى بر پيانقو قمارينه يارى مالنى ويرمك عقل قبول ايدرسه حالبوكه قازانج احتمالى بيكده بردر صوكره

يگرمى دردندن بر مالنى يوزدن طقسان طوقوز احتماليله قازانجى مصدق بر خزينه ابديه‌يه ويرممك نه قدر

خلاف عقل وحكمت حركت ايتديكنى نه قدر عقلدن اوزاق دوشديكنى كندينى عاقل ظن ايدن آدم آكلامازمى

حالبوكه نمازده روحك، قلبك، عقلك بويوك بر راحتى واردر هم جسمه او قدر آغير بر ايش دكلدر هم نمازى

قيلانك ديكر مباح ودنيوى عمللرى كوزل بر نيتله عبادت حكمنى آلير بو صورتده بوتون سرمايه عمرينى آخرته بويله

مال ايده بيلير فانى عمرينى بر جهتله ابقا ايدر

بسم الله الرحمن الرحيم [ انّ الله مع الّذين اتّقوا والّذين هم محسنون ]

## بشنجی سوز

نماز قیلمق و بیوك كناهلری ایشله‌مه‌مك نه درجه حقیقی بر وظیفهٔ انسانیه و نه قدر فطری مناسب
بر نتیجهٔ فطرت بشریه اولدیغنی كورمك ایسترسه‌ك شو تمثیلی حكایه‌جگه باق دیكله. شویله كه: سفربرلكده بر طابورده بری
معلم وظیفه‌پرور. دیكری عجمی نفس‌پرور ایكی عسكر برابر بولونیورلر ایدی. وظیفه‌پرور نفر تعلیم و جهاده دقت ایدر ارزاق
و تعییناتی هیچ دوشونمزدی. چونكه آكلامشكه اونی بسله‌مك جهازاتنی ویرمك خسته اولسه تداوی ایتمك حتی عند الحاجه
لقمه‌یی آغزینه قویونجه‌قدر دولتك وظیفه‌سیدر. اونك آصل وظیفه‌سی تعلیم و جهاددر. فقط بعض ارزاقه و
جهازات ایشلرنده قازانی قاینادیر قازانی ییقار كتیرر. اوكا صورولسه نه یاپیورسك دیر دولتك آنقاریه‌سی
چكیورم دیمه‌یور (نفقم ایچون چالیشیورم) دیكر او شكمبه‌پرور عجمی نفر ایسه تعلیم و حربه دقت ایتمز او دولت ایشیدر
بكا نه دیر دائم نفقه‌سنی دوشونوب اونك پشنده طولاشیر طابوری ترك ایدر چارشویه كیدر آلیش ویریش
ایدردی. بر كون معلم آرقداشی اوكا دیدی: برادر آصل وظیفه‌ك تعلیم و محاربه‌در. سن اونك ایچون بورایه كتیرلمشسك
پادشاهه اعتماد ایت او سنی آچ بیراقماز. او اونك وظیفه‌سیدر. هم سن عاجز و فقیرسك هر یرده كندیكی بسله‌یه‌مزسك
هم مجاهده و سفربرلك زمانیدر. هم سكا عاصیدر دیر جزا ویررلر. اوت ایكی وظیفه بزم ده كورونیور
بری پادشاهك وظیفه‌سیدر. بعضاً بز اونك آنقاریه‌سنی چكه‌رزكه (بزی بسله‌مكدر) دیكری بزم وظیفه‌مزدر
پادشاه بزه تسهیلات ایله یاردم ایدركه (تعلیم و حربدر) عجبا او سرسری نفر او مجاهد معلمه قولاق ویرمزسه
نه قدر تهلكه‌ده قالیر آكلارسك (ایشته ای تنبل نفسم) او دالغه‌لی میدان حرب بو دغدغه‌لی دنیا حیاتیدر
او طابورلره تقسیم ایدیلن اوردو ایسه جمعیت بشریه‌در. او طابور ایسه شو عصرك جماعت اسلامیه‌سیدر
او ایكی نفر ایسه بری فرائض دینیه‌سنی بیلن و ایشلدین كبائری ترك ایدن و كناهلری ایشله‌مه‌مك ایچون



قارشی
نفس و شیطانه مجاهده ایدن متقی مسلماندر. دیكری رزاق حقیقی‌یی اتهام ایتمك درجه‌سنده (درد معیشته) طالوب
فرضی ترك ایدن و معیشت یولنده راست كلن كناهلری ایشله‌ین فاسق خاسردر. و او تعلیم و تعلیمات ایسه باشده
نماز عبادتدر. و او حرب ایسه نفس و هوا و جن و انس شیطانلرینه قارشی مجاهده ایدوب كناهلردن
اخلاق رذیله‌دن قلب و روحی هلاكت ابدیه‌دن قورتارمقدر. او ایكی وظیفه ایسه بریسی (حیاتی ویروب بسله‌مكدر)
دیكری حیاتی ویرنه و بسله‌ینه پرستش ایدوب یالواروب اوكا توكل ایدوب امنیت ایتمكدر. اوت اك
پارلاق بر معجزهٔ صنعت صمدانیه و بر خارقهٔ حكمت ربانیه اولان (حیاتی) كیم ویرمش یاپمش ایسه رزاق او حیاتی بسله‌ین و
اودر ایدیندهٔ اودر اوندن بشقه اولماز دلیل می ایسترسك اك ضعیف اك آبدال حیوانلر ایی بسله‌نیر (میوه قورتلری
و بالقلر كبی) هم اك عاجز اك نازك مخلوقلر اك ایی رزقی ایی‌لر (جوجوقلر یاورولر) كبی. اوت واسطهٔ رزق
حلال اقتدار و اختیار ایله اولمدیغنی بلكه عجز و ضعف ایله اولدیغنی بالیقلر. تنبلكی یاوروجقلرله یاورولری اغاجلر حیوانلری
موازنه ایتمك كافیدر. (دیمك درد معیشت ایچون نمازی ترك ایدن) او نفره بكزركه تعلیمی سپری بیراقوب چارشوده
دیلنجیلك ایدر. فقط نمازینی قیلدقدن صوكره جناب رزاق كریمك مطبخ رحمتندن تعییناتنی كندی بالذات
آرامق و بشقه‌لره بار اولمامق ایچون كندیسی بالذات كیتمك كوزلدر مردلكدر. او دخی بر عبادتدر. هم انسان عبادت
ایچون خلق اولوندیغنی فطرتی و جهازات معنویه‌سی كوستریور. زیرا حیات دنیویه‌سنه لازم اولان (عمل و اقتدار)
جهتنده اك ادنا بر سرچه قوشنه یتشه‌مز. فقط حیات معنویه و اخرویه‌سنه لازم اولان (علم و افتقار ایله تضرع
و عبادت جهتنده حیواناتك سلطانی و قوماندانی حكمنده‌در. دیمك ای نفسم اگر حیات دنیویه‌یی غایهٔ
مقصد یاپسه‌ك اوكا دائم چالیشسه‌ك اك ادنا بر سرچه قوشنك بر نفری حكمنده اولورسك. اگر حیات

افرویی غایهٔ مقصد یابوب وشو حیاتی دخی اوکا وسیله ومزرعه ایتمه‌لك واوکا کوره چالیشمه‌لك اووقت حیواناتك

بویوك بر قوماندانی حکمنده وکو بو دنیاده جناب حقك نازلی ونیازدار بر عبدی ومکرم ومحترم بر مسافری اولورسك

اینته سکا ایکی یول اینته دیگنی انتخاب ایده بیلیرسك هدایت وتوفیقی ارحم الراحمیندن ایسته

## بسم الله الرحمن الرحیم ٭ آلتنجی سوز { ان الله اشتری من المؤمنین انفسهم واموالهم بان لهم الجنة ٭ }

نفس ومالنی جناب حقه صاتمق اوکا عبد وعسکر اولمق نه قدر کارلی بر تجارت. نه قدر شرفلی بر رتبه اولدیغنی آکلامق

ایسترسه‌ك شو تمثیلی حکایه‌جکی دیکله. برزمان بر پادشاه رعیتندن ایکی آدمه هر بریسنه (شاهانه) امانتا بر چیفتلك ویررکه

ایچنده فابریقه، ماکنه، آت، سلاح کبی هر شی وار فقط فیرطنه‌لی بر محاربه زمانی اولدیغندن هیچ بر شی قرارنده

قالماز یا محو اولور، یا تبدل ایدر کیدردی پادشاه او ایکی نفره کمال مرحمتندن بر یاور اکرمی کوندردی غایت

مرحمتکارانه بر فرمان ایله اوتره دیبوردی الکزده اولان امانتمی بکا صاتیکز تا سزك ایچون محافظه ایده‌یم بیهوده

ضایع اولماسین هم محاربه بیتدکدن صوکره (سزه) دها کوزل بر صورتده اعاده ایده‌جکم هم کویا او امانت مالکزدر بك بیوك

بر فیئات سزه ویره‌جکم هم او ماکنه وفابریقه‌ده‌کی آلتلر (بتون) نام وتمغامله دزکاهلرمده ایشلندیریله‌جك هم فیئاتی

هم اجرتلری بردن بیکه یوکسله‌جك بوتون اوکارى سزه ویره‌جکم هم ده عاجزسکز فقیرسکز اوقوجه ایشلرك مصارفاتنی

تدارك ایده‌مزسکز بوتون مصارفاتی ولوازماتی بن در عهده ایده‌رم بوتون وارداتی ومنفعتی بن سزه ویره‌جکم

همده ترخیصات زمانه قدر النکزده بیراقه‌جغم اینته بش مرتبه کار ایچنده کار. اکر بکا صاتمازسه‌کز ذاتا کورد

یورسکز که هیچ کیمسه النده‌کنی محافظه ایده‌میور هر کس کبی الکزدن چیقه‌جق هم بیهوده کیده‌جك هم او

یوکسك فیئاتدن محروم قاله‌جقسکز هم او نازك وقیمتدار آلتلر، میزانلر. استعمال ایدیله‌جك



شاهانه معدنلر وایشلر بولنمدیغندن (لوزماد) بوتون بوتون قیمتدن دوشه‌جکلر. هم اداره ومحافظه زحمتی وکلفتی باشکزده قاله‌جق هم

امانته خیانت جزاسنی کوره‌جکسکز اینته بش درجه خسارت ایچنده خسارت هم ده بکا صاتمقله ایسه بکا عسکر اولوب بنم

ناممله تصرف ایتمك دیمکدر. عادی بر اسیر یاشی بوزوغه بدل عالی بر پادشاهك خاص سربست بر یاور وعسکری اولورسکز.

اونلر شو التفاتکارانه فرمانی دیکله‌دکدن صوکره او ایکی آدمدن عقللی باشنده اولانی دیدی باشه اوستنه بن مع الافتخار

صاتارم هم بیك شکر ایده‌رم دیکری مغرور (نفسی) فرعونلشمش خودبین عیاش کویا ابدی او چیفتلکده قاله‌جق کبی

دنیا زلزله ودغدغه‌لرندن خبری یوق دیدی یوق یوق پادشاه کیمدر. بن ملکمی صاتمام کیفمی بوزمام برآز زمان صوکره

برنجی آدم اویله بر مرتبه چیقدی که هر کس حالنه غبطه ایدردی پادشاهك لطفنه مظهر اولمش خاص سراینده سعادتله یاشایور

دیکری اویله بر حاله کرفتار اولمشکه هر کس اوکا آجییور هم مستحق دییور چونکه خطاسنك نتیجه‌سی اولمش هم سعادتی

وملکی کیتمش هم جزا وعذاب چکیور. اینته ای نفس اکر هوسی شو مثالك دوربینی ایله حقیقتك یوزینه باق اما او

پادشاه ابد ازل ابد سلطانی اولان ربك وخالقکدر. او چیفتلکلر. ماکنه‌لر، آلتلر، میزانلر ایسه سنك دائره

حیاتك ایچنده‌کی مالك (ملکك) ایچنده‌کی جسم وروح وقلبك واونلر ایچنده‌کی کوز. دیل. وعقل

وخیال کبی ظاهری باطنی حاسه‌لرکدر. او یاور اکرم ایسه رسول کریمدر. او فرمان احکم ایسه قرآن حکیمدر که

بحثنده بولوندیغمز تجارت عظمایی شو آیتله اعلان ایدر اِنَّ اللّٰهَ اشْتَرٰی مِنَ الْمُؤْمِنِينَ اَنْفُسَهُمْ وَاَمْوَالَهُمْ بِاَنَّ لَهُمُ الْجَنَّةَ

او دالغه‌لی محاربه میدانی ایسه شو فیرطنه‌لی دنیا یوزیدر که (طورمایور) دونیور بوزولیور وهر انسانك عقلنه شو فکری

ویریور مادام هر شی المزدن چیقه‌جق فانی اولوب غیب اوله‌جق عجبا باقی‌یه تبدیل ایدوب ابقا ایتمك چاره‌سی

یوقمیدر دییوب دوشونورکن بردن سماوی صدای قرآنی ایشیدیلیور. دیر اوت وار هم بش مرتبه کارلی

سؤال ٤ /

بر صورتده كوزل و راحت بر چاره سی وار. یعنی [امانتی صاحب حقیقیسنه صاتمق] ایشته او صاتمقده بش درجه
كار ایچنده كار وار. برنجی كار: فانی مال بقا بولور. چونكه قیوم باقی اولان ذات ذوالجلاله ویریلن و اونك یولنده صرف
ایدیلن شو عمر زائل باقی یه انقلاب ایدر. باقی میوه لر ویریر. او وقت عمر دقیقه لری عادتا تخوملر، چیچكلر حكمنده
ظاهرا فنا بولور چورور. فقط عالم بقاده سعادت چیچكلری آچارلر و سنبله نیرلر و عالم برزخده ضیادار مونس
بر منظره اولورلر. [ایكنجی كار] جنت كبی بر فیئات ویریلیور. [اوچنجی كار] هر بر اعضا و حاصه لرك قیمتی بردن بیكه
چیقار. مثلا عقل بر آلتدر. اگر جناب حقه صاتمیوب بلكه نفس حسابنه چالیشدیرسه‌ك اویله مشئوم و مزعج و معجز
بر آلت اولور كه گچمش زمانك آلام حزینانه سنی و گلجك زمانك اهوال مخوفانه سنی سنك بو بیچاره باشنه یوكله
یه‌جك ممیز و مضر بر آلت درجه سنه اینر. ایشته بونك ایچوندر كه فاسق آدم عقلك ازعاج و تعجیزندن قورتولمق
ایچون غالبا یا سرخوشلغه و یا اگلنجه یه قاچار. اگر مالك حقیقیسنه صاتیلسه و اونك حسابنه چالیشدیرسه‌ك عقل
اویله طلسملی بر آناختار اولور كه شو كائناتده اولان حدسز رحمت خزینه لرینی و حكمت دفینه لرینی آچار و بونكله
صاحبنی سعادت ابدیه یه مهیا ایدن بر مرشد ربانی درجه سنه چیقار. مثلا گوز بر حاسه در كه روح بو عالمی او پنجره
ایله سیر ایدر. اگر جناب حقه صاتمیوب بلكه نفس حسابنه چالیشدیرسه‌ك گچیجی بعض دوامسز گوزللكلری
منظره لری سیر ایله شهوت و هوس نفسانیه یه بر قواد درگه سنده بر خدمتكار اولور. اگر گوزی گوزك [
صانع بصیرینه صاتیلسه و اونك حسابنه و اونك دائره سنده چالیشدیرسه‌ك او زمان شو گوز شو كتاب كبیر
كائناتك بر مطالعه جیسی و شو عالمده كی معجزات صنعت ربانیه نك بر سیرجیسی و شو كره ارض باغچه سنده كی
رحمت چیچكلرینك بر مبارك آروسی درجه سنه چیقار. مثلا دیلده كی قوه ذائقه یی فاطر حكیمنه صاتمازسه‌ك



بلكه نفس حسابنه معده نامنه چالیشدیرسه‌ك او وقت معده نك طاوله و فابریقه سنه بر قپوجی درگه سنه اینر سقوط
ایدر. اگر رزاق كریمه صاتارسه‌ك او زمان دیلده كی ذائقه رحمت الهیه خزینه لرینك بر ناظر ماهر و قدرت صمدانیه
مطبخلرینك بر مفتش شاكر رتبه سنه چیقار. ایشته ای عقل دقت ایت مشئوم بر آلت نره ده كائنات آناختاری
نره ده. ای گوز گوزل باق عادی بر قواد نره ده كتبخانه الهیه نك متفنن بر ناظری نره ده. و ای دیل ایی
طات بر طاوله قاپوجیسی و فابریقه باقجیسی نره ده. خزینه خاصه رحمت ناظری نره ده. داها بونلر كبی بقیه
آلتلری اعضالری قیاس ایتسه‌ك آكلارسك كه حقیقةً مؤمن جنته لایق و كافر جهنمه موافق بر ماهیت كسب
ایدر. و اونلرك هر بری او بر قیمت آلملرینك سببی مؤمن ایمانیله خالقنك امانتنی اونك نامنه و اونك دائره سنده
استعمال ایتمه سیدر و كافر خیانت ایدوب نفس اماره حسابنه چالیشدیرمه سیدر. [دردنجی كار] انسان ضعیفدر
بلالری چوقدر. فقیردر احتیاجاتی پك زیاده. عاجزدر حیات یوكی پك آغیردر. اگر قدیر ذوالجلاله طایانوب
توكل ایتمزسه و اعتماد ایدوب تسلیم اولمازسه وجدانی دائم عذاب ایچنده قالیر. ثمره سز مشقتلر، المل، تأسفلر
اونی بوغار یا سرخوش و یا جنوار ایدر. [بشنجی كار] بوتون او اعضا و آلتلرك عباداتی و تسبیحاتی و او بویوك
اجرلری اك محتاج اولدیغك بر زمانده جنت میوه لری صورتنده سكا ویریله جگنه اهل ذوق و كشف و اهل
اختصاص و مشاهده اتفاق ایتمشلر. ایشته بو بش مرتبه كارلی تجارتی یاپمازسه‌ك شو كارلردن محرومیتدن
بشقه بش درجه خسارت ایچنده خساره دوشه جكسك [برنجی خسارت] او قدر سودیگك مال و اولاد و
پرستش ایتدیگك نفس و هوا و مفتون اولدیغك گنجلك و حیات ضایع اولوب غیب اوله جقدر سنك
الكدن چیقاجقلر فقط گناهلری المری سكا بیراقوب بوینكه یوكلنه جكلر [ایكنجی خسارت]

امانته خیانت جزاسی جکه جکسک چونکه او قیمتدار آلتلری قیمتسز شیلرده صرف ایدوب نفسکه

ظلم ایتدک [ اوچنجی خسارت ] بوتون او قیمتدار جهازات انسانیه‌یی حیوانلقدن چوق آشاغی درکه‌یه دوشوب

حکمت الهیه‌یه افترا و ظلم ایتدک [ دردنجی خسارت ] عجز و فقر کله برابر بر آغیر حیات یوکنی ضعیف بلیکه

یوکله‌یوب زوال و فراق سیللیسی آلتنده دائم واویلا ایده جکسک [ بشنجی خسارت ] حیات ابدیه اساساتی

و سعادت اخرویه لوازماتنی تدارک ایتمک ایچون ویریلن . عقل . قلب . کوز . دیل . کبی هدیه رحمانیه‌لی (کوزل)

جهنم قپولرینی سکا آچاجق بر چیرکین صورته چویرمکدر . سیمدی صاتمقنه باقه‌جغز عجبا او قدر آغیر بر شیمیدرکه

چوقلری صاتمقدن قاچیورلر یوقه قطعا و اصلا هیچ اوبله آغیرلغی یوقدر . زیرا حلال دائره‌سی کنیشدر
فرائض الهیه ایسه خفیفدر آزدر

کیفه کافیدر حرام کیرمه‌یه هیچ لزوم یوقدر . اللهه عبد و عسکر اولمق اویله لذتلی بر شرفدرکه تعریف ایلمز

وظیفه‌ایسه یالکز بر عسکر کبی الله نامنه ایشلمه‌لی باشلمه‌لی و الله حسابنه ویرملی آلمالی و اذنی قانونی

دائره‌سنده حرکت ایتملی سکونت بولملی قصور ایتسه استغفار ایتملی یارب قصورمزی عفو ایت بزی

کندیکه قول قبول ایت امانتکزی قبض ایتمک زمانه قدر بزی امانتده امین قیل آمین

دیملی و اوکا یالوارمالی تمام

19

بسم الله الرحمن الرحیم **یدنجی سوز** يُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ هو اِنَّ وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا وَلَا يَغُرَّنَّكُمْ بِاللّٰهِ الْغَرُورُ

شو کائناتک طلسم مغلقنی حل ایدن **آمَنْتُ بِاللّٰهِ وَبِالْيَوْمِ الْاٰخِرِ** روح بشر ایچون سعادت قپوسنی آچان (فتح)

ایدن نه قدر قیمتدار ایکی طلسم مشکل‌کشا اولدیغنی و صبرله خالقکه توکل و التجا و شکرله رزاقکدن سؤال و دعانه قدر

نافع و تریاق کبی ایکی علاج اولدیغنی و قرآنی دیکلمک و حکمنه انقیاد ایتمک نمازی قیلمق کبائری ترک ایتمک

ابد الآباد [یولجلغنه نقدر مهم ذکرلی قیمتدار بریلتک بر زاد آخرت بر نور قبر] اولدیغنی آکلامق ایسترسه‌ک شو تمثیل حکایه‌جکه باق و دیکله بر زمان بر عسکر

میدان حرب و امتحانده و کار و ضرر دورانده بک مدهش بر وضعیته دوشرشویله‌کیم صاغ و صول ایکی طرفنده

ایکی یاره ایله یاره‌لی و آرقه‌سنده جسیم بر آرسلان (دهشتلی) اوکا صالدیرمق ایچون امر بکله‌یور کبی طوریور و کوزی اوکنده

بر دار آغاجی دیکیلمه بوتون سودیکلرینی آصوب محو ایدیور و اونیده بکلیور هم بو حالیله برابر اوزون بر یولجیلغی

واردر نفی ایدیلیور ادی بیچاره شو دهشت ایچنده مأیوسانه دوشونورکن خضر کبی خیرخواه نورانی بر ذات (صاغ طرفنده)

مبارک پیدا اولور اوکا دیر مأیوس اولمه سکا ایکی طلسم ویروب اوگره‌ته‌جکم کوزلجه استعمال ایتسه‌ک او آرسلان

سکا مسخر بر آت اولور هم او دار آغاجی کیف و تنزه ایچنده (ایچون) خوش بر صالنجاغه دونر . هم سکا ایکی علاج ویره‌جکم

کوزلجه استعمال ایتسه‌ک او ایکی متعفن یاره‌لرک ایکی کوزل قوقولی **کُلِ مُحَمَّدِی** (عم صلم) دینیلن لطیفه چیچکه

انقلاب ایدر هم سکا بر بلیت ویره‌جکم اونکله اوچار کبی بر سنه‌لک یولی بر کونده کسرسک ایناته اکثر
طوغرو اولدیغنی اکلایه‌سک حقیقتا تجربه ایدلدی طوغرو اولدیغنی تصدیق ایتدی

ایناتمیورسک بر پارچه تجربه ایت [ اوت بن اعنی بیچاره سعید ده‌حی ] بونی تصدیق ایدرم چونکه بر آز

تجربه ایتدم پک طوغری کوردم ] بوندن صوکره بر دن کوردیکی صول جهتنده شیطان کبی (آلداتیجی) بر دساس

عیاش (زینتلر) بر آدم چوق زینتلی سوسلی صورتلر فانتازیه‌لر . مسکرلر برابر اولدیغی حالده کلدی

قارشیسنده صوردی دیدی

~~قارشیسنده صوردی ترجمه‌سی~~ هی آرقداشم گل. گل برابر عشرت ایدوب کیف ایده‌لم شو گوزل قبر صورتنده

باقالم شو خوشه شرقیلرینی دیکله‌یه‌لم شو طاتلی یمکلری ییه‌لم ها **سئوال** اونه‌در ~~گیزلی~~ آغزنده گیزلی اوقوبورسك

**الجواب** بر طلسم بیراوه شو آکلاشلماز اینی حاضر کیفمزی بوزمیه‌لم ها **سئوال** شو آللرکنده‌کی نه‌در **الجواب**

بر علاج آت شونی صاغلامسك نه ایك وار آلقیسه زمانیدرها **سئوال** شو بسه نشانی کاغدنه در...

**جواب** بر بیلت بر تعیینات سندی؛ بیرت بونکری شو گوزل بهار موسمنده بو جیلوه بزم نه‌مزه لازم در

دیر هر بر وسیله ایله اونی اقناعه چالیشیر حتی او بیچاره‌ده اوکا بر آز میل ایدر [ أوت انسان آلدانیر بن ده ده

ادیم بر وساده آلداندم ] بردن صاغ جهتندن (رعد) کبی بر سس کلیر دیر صاقین آلدانما او دساده دی کر.

آرقه‌مده‌کی ~~[illegible]~~ آرسلانی ئولدیروب واو کومده‌کی ~~[illegible]~~ دار آغاجنی قالدیروب وصاغ وصولمده‌کی یاره‌لری

رفع ایدوب وبشمده‌کی بوجیلغی منع ایده‌جك بر چاره‌سنده وارسه وبولورسك هایدی (بان) کوستر کوره‌لم

صوکره دی گل کیف ایده‌لم یوقسه صوص هی سرسم ناخضر کبی بو ذات [ سماوی دیه‌بیلیرم ] دیسون ایشته

أی کنجلگنده کولمه شیمدی گولدیگنه (ده) آغلایانا نفسم بیل او بیچاره عکرابه سنسك وانا نظر واو آرسلان

ایسه أجل در. واو دار آغاجی ایسه زوال وفراقدر که گیجه کوندوزك دونمه‌سنده هر دوست وداع ایدر غیب

اولور واو ایکی یاره ایسه بری مزعج وحدسز بر عجز بشری دیکری ألیم نهایتسز بر فقر انسانیدر. واو نفی

بوجیلغم ایسه عالم ارواحدن. رحم مادردن. صباوتدن. اختیارلقدن. دنیادن. قبردن. برزخدن.

حشردن. صراطدن. گچر بر اوزون سفر امتحاندر. واو ایکی طلسم ایسه جناب حقه ایمان وآخرته ایماندر أوت

شو قدسی طلسمله ئولوم انسان مؤمنه زنداندن دنیادن بوستان جنانه حضور رحمانه کوتورن بر مسخر آت



وبراوه صورتنی آلیر آنك ایچوندرکه. ئولومك حقیقتنی کورن کامل انسانلر ئولومی سومشلر دها ئولوم کلمدن

ئولمك ایسته‌مشلر. هم زوال وفراق وممات وفوات دار آغاجی اولان مرور زمان او ایمان طلسمی ایله صانع ذوالجلالك

تازه، تازه، رنك، رنك، جدید، جدید، معجزات نقشی و خوارق قدرتی تجلیات رحمتی کمال لذتله سیر و

تماشایه واسطه صورتنی آلیر أوت کونشك نورنده‌کی رنکلری کوسترن آیینه‌لرك تبدل ایدوب تازه‌لنمه‌سی

وسینما پرده‌لرینك دگیشمه‌سی دها خوش دها گوزل منظره‌لر تشکیل ایدر. واو ایکی علاج ایسه بری صبرله توکل در

ایسه خالقك قدرتنه استناد و حکمتنه اعتماد ایدرك اولمی. أوت. امر کن فیکونه مالك بر سلطان جهانه عجزینی تذکره‌سیله

استناد ایدن آدم نه پروای اوله بیلیر زیرا أك دهشتلی بر مصیبتده ~~[illegible]~~ انا لله وانا الیه راجعون دیوب مطمئنا
اوت خوفده لذت واردر.

قلبله رب رحیمنه اعتماد ایدر. أوت عارف بالله ~~اللهی طلبیان تام مجردن~~ مخافة اللهدن تلذذ ایدر. شاید بر یاشنده‌کی

بر چوجوغك عقلی اولسه واوندن سئوال ایدلسه أك لذیذ وأك طاتلی حالتك هانکیسی‌در بلکه دیه‌جك عجزینی

ضعفنی آکلایوب والده‌نك طاتلی طوقاتندن قورقاروب ینه والده‌نك شفقتلی سینه‌سنه صیغنمغه چالشدیغی حالدر. حالبوکه

بوتون والده‌لرك شفقتلری آنجق بر لمعه تجلی رحمتدر. آنك ایچوندرکه کامل انسانلر عجزده وخوف اللهده بر لذت

بولمشلر که کندی حول و قوتندن شدتله تبری ایدوب اللهه عجز ایله صیغنمشلر در. عجزی وخوفی کندیلرینه شفاعتجی

یاپمشلر. دیگر علاج ایسه شکر وقناعتله طلب ودعاء ورزاق رحیمك رحمتنه اعتماد در اوبله می؟ أوت بتون

یریوزینی بر صفره نعمت ایدن وبهار موسمنی بر چیچك دسته‌سی یاپان واو صفره‌نك یاننه قویان واوستنه سرپن

بر جواد کریمك مسافرینه فقر واحتیاج نصل ألیم وآغیر اوله بیلیر بلکه فقر واحتیاجی خوشه بر اشتهاء

صورتنی آلیر اشتهاء کبی فقرك تزییدینه چالیشیر آنك ایچوندرکه کامل انسانلر فقر ایله فخر ایتمشلر ا

یا قلبیم آغلا ، آلله‌ه قارشی فقریڭی حس ایدوب یالوارمق دیمكدر . یوقسه فقرینی خلقه كوستروب دیلنجیلك
وضعیتنی آلمق دیمك دگلدر . و عبادت و سنت ایسه باشده نماز اولمق اوزره ادای فرائض و ترك كبائر در [او بلهی]
[اوت] بوتون اهل اختصاص و مشاهده‌نك و بوتون اهل ذوق و كشفك اتفاقیله اوزون و [illegible] نقلی
ابد الآباد یولنده زاد و ذخیره و ابشیق و براءت آنجق قرآنك اوامرینی امتثال و نهیلرندن اجتناب ایله
اولدیلیر . یوقسه فن و فلسفه و صنعت و حكمت او یولده بش پاره ایتمز . اونلر انجق قبرك
قپوسنه قدردر . شیمدی ای تنبل نفسم بش وقت نمازی قیلمق یدی كبائری ترك ایتمك نه قدر آز زحمت و خفیفدر
نتیجه‌سی و میوه‌سی فائده‌سی نه قدر چوق و مهم بولوندیغنی عقلك وارسه بوزولماشه آڭلا
و فسق و سفاهته تشویق ایدن شیطانه و آدمه دیرسك : اگر اولومی اولدیره‌بیلیر و زوالی دنیادن ازاله ایدوب
و عجزی و فقری بشردن قالدیروب قبر قاپوسنی قپامغه چاره‌سی وار ایسه سویلیڭ دیكلیه‌لم . یوقسه صوص . كائنات
مسجد كبیرنده قرآن كریم كائناتی اوقویور . اونی دیكله‌یه‌لم . او نورله نورلانالم . هدایتیله عمل ایده‌لم و اونی ورد زبان
ایده‌لم . اوت سوز اودر . و اوڭا دیرلر سوز . حق اولوب حقدن كلوب حق دیین حقیقتی كوسترن نورانی
حكمتی نشر ایدن اودر .

اَللّٰهُمَّ نَوِّرْ قُلُوبَنَا وَقُبُورَنَا بِنُورِ الْاِيمَانِ وَالْقُرْآنِ ، آمين . اللهم اغننا بالافتقار اليك
ولا تفقرنا بالاستغناء عنك تبرأنا اليك من حولنا وقوتنا والتجأنا الى حولك و قوتك فاجعلنا من
المتوكلين عليك ولا تكلنا الى انفسنا واحفظنا بحفظك وارحمنا وارحم المؤمنين والمؤمنات وصل وسلم
على سيدنا محمد عبدك ونبيك وصفيك وخليلك وجمال ملكك ومليك صنعتك وعين عنايتك وشمس
هدايتك ولسان حجتك ومثال رحمتك ونور خلقك وشرف موجوداتك وسراج وحدتك فى كثرة
مخلوقاتك وكاشف طلسم كائناتك ودلال سلطنة ربوبيتك ومبلغ مرضياتك ومعرف
كنوز اسمائك ومعلم عبادك وترجمان آياتك ومرآة جمال ربوبيتك ومدار شهودك واشهادك
وحبيبك ورسولك الذى ارسلته رحمة للعالمين وعلى آله وصحبه اجمعين . وعلى اخوانه من النبيين والمرسلين وعلى ملائكتك المقربين
وعلى عبادك الصالحين آمين [illegible]

بسم الله الرحمن الرحيم : اَللّٰهُ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ الْحَىُّ الْقَيُّومُ ﴿ اِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللّٰهِ الْاِسْلَامُ ﴾

21 [illegible]

# سكزنجى سوز

شو دنیا و دنیا ایچنده كی روح انسانی و انسانده دینك ماهیت و قیمتلرینی . و اگر دین هیچ اولماسه دنیا بر زندان
اولمسی و دینسز انسان اڭ بدبخت مخلوق اولدیغنی و شو عالمك طلسمنی آچان و روح بشری ظلماتدن قورتاران
یا الله و لا اله الا الله اولدیغنی آڭلامق ایسترسڭ شو تمثیلی حكایه‌جگه باق و دیكله . اسكی زمانده ایكی
قرداش اوزون بر سیاحته كیدیورلر . برابر كیدیورلر كیت كیده تا یول ایكیلشدی . او ایكی یول باشنده جدی بر آدمی
كوردیلر . اوندن صوردیلر : هانكی یول ایید ؟ اودخی اوڭا دیدیكه : صاغ یولده قانون و نظام تبعیت مجبوریتی واردر .
فقط او كلفت ایچنده بر امنیت و سعادت واردر . صول یولده ایسه سربستیت و حریت واردر . فقط او سربستلك
ایچنده بر تهلكه و شقاوت واردر . شیمدی اختیار سزده در . بونی دیكلدكدن صوڭره گوزل خویلو
قرداش صاغ یوله « توكلت على الله » دیوب كیتدی و نظام و انتظام تبعیتی قبول ایتدی . و اخلاقسز و سرسری
اولان دیكر قرداش ایسه صرف سربستلك ایچون صول یولی ترجیح ایتدی . و ظاهراً خفیف معناً غایت آغیر بر
وضعیتده كیدن بو آدمی خیالاً تعقیب ایدیورز . اشته بو آدم دره‌دن تپه‌دن آشوب كیت كیده صیقینتی و
زحمت ایچنده تا خالی بر صحرایه كیردی . بردن مدهش بر صدا ایشیتدی . باقدیكه دهشتلی بر آرسلان میشه‌لكدن
چیقوب اوڭا هجوم ایدیور . اوده قاچدی تا آلتمش آرشون درینلگنده صوسز بر قویویه راست كلدی . قورقوسندن
كندینی قویویه آتدی . یاریسنه قدر دوشوب الّری هواده بر آغاجه راست كلدی . یاپیشدی . قویونڭ دیوارنده
كوكلری اولان او آغاجڭ ایكی كوكی وار . ایكی فاره بری بیاض بری سیاه او ایكی كوكه مسلط اولوب
كسیورلر . یوقاریه باقدی كوردیكه آرسلان بر نوبتچی كبی قویو باشنده بكلیور . آشاغی‌یه باقدی

کوردیکه دهشتلی بر اژدرها ایچنده در باشنی قالدیرمش اوتوز آرشون بوقاریده کی آیاغنه تقرب ایتمش اغزی
قوبو آغزی کبی کنیشدر قوبونك دیوارینه باقدی کوردیکه ابصیرجی مضرحشرات اطرافنی صارمشلر آغاجلك
باشنه باقدی کوردیکه انجیر آغاجیدر. فقط خارق العاده اولهرق مختلف جوق آغاجلرك میوه لری جوبزدن ناره
قدر باشنده یمشلری وار ایشته شو آدم سوء فهمندن، عقلسزلگندن آکلامیورکه بو عادی برایش دکلدر.
بو ایشلر تصادفی اولاماز. بو عجیب ایشلرده ایچنده غریب اسرار وار وبك بیوك بر ایشله یجی وار اولدیغنی
انتقال ایتمدی سیمدی بونك قلبی وروحی. وعقلی شو الیم وضعیتندن فریاد وفغان ایتدکلری حالده نفس
اماره سی کویا برشی یوقمش کبی تجاهل ایدوب روح وقلبك آغلامسندن قولاغنی قپایوب کندی کندینی آلدا
تیرو بر نجه ده بولونیورکبی او آغاجك میوه لرینی یمه باشلادی حالبوکه او میوه لرك برقسمی زهرلی ومضرایدی
بر حدیث قدسیده جناب حق بویورمش آنا عند ظن عبدی بی یعنی قولم بی نصل ظن ایدرسه اونك ایله اویله
معامله ایدرم ایشته شو بدبخت آدم سوء ظنیله وعقلسزلقله کوردیکنی عادی وعین حقیقت تلقی ایتدی
واویله ده معامله کوردی وکوریور وکوره جك نه ئولیورکه قورتولسین نه ده یشایور بویله جه عذاب
چکیور بزده شو مشئوم عذابنده بیراقوب دونه جکز تا اوته کی قرده شك حالنی آکلایه جغز ایشته شو مبارك
عقللی ذات کیدیور فقط برادری کبی صقیلمیور چونکه کوزل خویلو اولدیغندن کوزل خیاللر دوشونور
کندی کندینه انسیت ایدر هم برادری کبی زحمت مشقت چکمیور چونکه نظامی بیلیر تبعیت ایدر تسهیلات
کورور آسایش وامنیت ایچنده سربست کیدیور ایشته بر باغچه یه راست کلدی ایچنده هم کوزل چیچکلر
ومیوه لر وار هم باقیلمدیغی ایچون مردار متعفن شیلرده بولونیور قرده شی دخی بویله بریره کیرمشدی فقط



مردار شیلره دقت ایدوب مشغول اولمسندن معده سنی بولاندیرمش هیچ استراحت ایتمدن چیقوب کیتمشدی بو ذات ایسه
هر شیئك ایی جهتنه باقار قاعده سنه عمل ایدوب مردارلره هیچ باقمدی ایی شیلردن ایی استفاده ایتدی کوزلجه
استراحت ایدرك چیقوب کیدیور صوکره کیت کیده بودخی اولکی برادری کبی بر صحرای عظیمه کیردی بردن هجوم
ایدن بر آرسلانك سسنی ایشیتدی قورقدی فقط برادری قدر قورقمدی چونکه حسن ظنیله وکوزل فکرایله شو
صحرانك البته برحاکمی وار وبو آرسلان او حاکمك تحت امرنده برخدمتکار اولمسی احتمالی وار دیه دوشونوب تسللی بولدی
فقط ینه قاچدی تا آلتمش آرشون درینلگنده بر صوسز قویویه راست کلدی کندینی ایچنه آتدی برادری کبی اورته سنده
بر آغاجه الی یاپیشدی هواده معلق قالدی باقدی ایکی حیوان او آغاجك ایکی کوکنی کسیورلر یوقاری یه باقدی بر
آرسلان آشاغی یه باقدی بر اژدرها کوردی عین قرده شی کبی بر عجیب وضعیت کوردی بودخی ندهش ایتدی
فقط قرده شنك دهشتندن بیك درجه خفیف چونکه کوزل اخلاقی اوکا کوزل فکر ویرمش وکوزل فکرایسه
اوکا هرشیئك کوزل جهتنی کوستریور ایشته بو سببدن شویله دوشوندیکه بو عجیب ایشلر بربریله علاقه داردر
هم بر امرله حرکت ایدرلر کبی کورونیورلر اویله ایسه بو ایشلرده بر طلسم واردر اوت بونلر بر کیزلی حاکمك امریله
دونرلر اویله ایسه بن یالکز دکلم او کیزلی حاکم بکا باقیور بنی تجربه ایدیور بر مقصد ایچون بنی بوراده سوق ایدوب
دعوت ایدیور شو طاتلی قورقو وکوزل فکردن بر مراق نشئت ایدرکه عجبابنی تجربه ایدوب کندینی بکا
طانیتدیرمق ایستهین بو عجیب یولده بر مقصده سوق ایدن کیمدر. صوکره طانیمق مراقندن طلسم صاحبنك
محبتی نشئت ایتدی وشو محبتدن طلسمی آچمق آرزوسی نشئت ایتدی وآرزودن طلسم صاحبی راضی
ایده جك وخوشنه کیده جك بر کوزل وضعیت آلمق اراده سی نشئت ایتدی صوکره آغاجك

باشنه باقدی كوردیكه بر انجیر آغاجیدر. فقط باشنده بیكلر آغاجك میوه‌لری واردر. او وقت بتون بوتون قورقوسی
كیتدی. چونكه قطعی آكلادیكه بو انجیر بر لیسته‌در، بر فهرسته‌در، بر سركیدر. او مخفی حاكم باغ و بوستاننده‌كی
میوه‌لرك نمونه‌لرینی بر طلسم ایله بر معجزه ایله او آغاجه طاقمش و كندی مسافرلرینه احضار ایتدیكی اطعمه‌یه برر
اشارت صورتنده او آغاجی تزیین ایتمش. یوقسه بر تك آغاج بیكلر آغاجك میوه‌لرینی ویره‌مز. صوكره نیازه
باشلادی. تا طلسمك آناختاری اوكا الهام اولدی. باغیردیكه: ای بو یرلرك حاكمی! سنك بختكه دوشدم. سكا
دخالت ایدیورم و سنك خدمتكارم و سنك رضاكی ایستیورم و سنی آرایورم. بو نیازدن صوكره بردن قویونك
دیواری یاریلوب شاهانه نزیه و كوزل بر باغچه‌یه بر قپو آچیلدی. بلكه اژدرهانك آغزی او قپویه انقلاب ایتدی.
و آرسلان و اژدرها ایكیسی ده خدمتكار صورتنی كیدیلر و اونی ایچرویه دعوت ایدیورلر. حتی آرسلان كندینه
مسخر بر آت شكلنه كیردی. ایشته ای نفسم و ای خیالی آرقداشم! كلیكز بو ایكی قرداشك وضعیتلرینی موازنه
ایده‌لم. تا نصل ایلك كتیریر و فنالق نصل فنالق كتیریر كوره‌لم بیله‌لم عبرت آلالم. باقیكز صول یولك
بدبخت یولجیسی هر وقت اژدرهانك آغزینه كیرمكه منتظر، تیتره‌یور. و شو بختیار ایسه میوه‌دار
و رونقدار بر باغچه‌یه دعوت ایدیلیر. ثانیا او بدبخت الیم بر دهشت و عظیم بر قورقو ایچنده قلبی پارچه‌لانیور.
و شو بختیار ایسه لذیذ بر عبرت، طاتلی بر خوف، محبوب بر معرفت ایچنده غریب شیلری سیر و تماشا ایدیور.
ثالثا او بدبخت وحشت و مأیوسیت و كیمسه‌سزلك ایچنده عذاب چكیور. و شو بختیار ایسه انسیت و
امید و اشتیاق ایچنده تلذذ ایدیور. [رابعا] او بدبخت كندینی وحشی جنوارلرك هجومنه معروض بر محبوس
حكمنده كوریور. و شو بختیار ایسه عزیز بر مسافردر كه مسافر اولدیغی مهماندار كریمك عجیب خدمتكارلریله



انسیت ایدوب اكله‌نیور. [خامسا] او بدبخت ظاهرا لذیذ معنا زهرلی یمشلری یمك ایله عذابنی تعجیل ایدیور. زیرا
او میوه‌لر نمونه‌لردر. طاتمغه اذن وار، تا آصللرینه طالب اولوب مشتری اولسون. یوقسه حیوان كبی یوتمغه
اذن یوقدر. و شو بختیار ایسه طاتار ایشی آكلار، یمكی تأخیر و انتظار ایله تلذذ ایدیور. [سادسا] او بدبخت كندی
كندینه ظلم ایتمش. كوندوز كبی كوزل بر حقیقتی، بر وضعیتی بصیرتسزلكیله كندینه ظلماتلی بر اوهام بر جهنم شكلنه
كتیرمش. نه شفقته مستحقدر، و نه ده كیمسه‌یه شكوایه حقی واردر. مثلا بر آدم كوزل بر باغچه‌ده احبابلر ایچنده
اورته‌سنده یاز موسمنده خوش بر ضیافتده ایكن بر مسكرله سرخوش اولوب كندینی قیش اورته‌سنده جنوارلر
ایچنده آچ چیپلاق تخیل ایدوب باغیرسه آغلاسه نصل شفقته لایق دكل، كندی كندینه ظلم ایدیور. دوستلری
جنوار كوروب تحقیر ایدیور. ایشته بو بدبخت دخی اویله‌در. و شو بختیار حقیقتی كورور. حقیقت ایسه كوزلدر. حقیقتك
كوزللكنی درك ایتمكله حقیقت صاحبنك كمالنه حرمت ایدر، رحمتنه مستحق اولور. ایشته فنالق كندكدن، ایلكی
اللهدن بیل مآلنده اولان حكم قرآنك سری ظاهر اولور. دها بونلر كبی سائر فرقلری موازنه ایتسك آكلایه‌
جقسك كه اولكینك نفس اماره‌سی اوكا بر معنوی جهنم احضار ایتمش. و اوته‌كینك حسن نیتی و حسن ظنی و حسن فكری
اونی بویوك بر احسانه و سعادته و فضیلته مظهر ایتمش. ای نفسم و ای نفسمله برابر بو حكایه‌یی دیكله‌ین آدم
اكر بدبخت قرداش اولمق ایسته‌مزسه‌ك و بختیار قرداش اولمق ایسترسه‌ك، قرآنی دیكله و حكمنه مطیع اول و اوكا
یاپیش و احكامیله عمل ایت. شو حكایه تمثیلیه‌ده اولان حقیقتلری اكر فهم ایتدكسه حقیقت دینیه و دنیویه
و انسانیه و ایمانیه‌یی اوكا تطبیق ایده‌بیلیرسك. مهملرینی بن سویله‌یه‌جكم، اینجه‌لرینی سن كندك استخراج ایت. ایشته
او ایكی قرداش ایسه بری روح مؤمن و قلب صالحدر، دیكری روح كافر و قلب فاسقدر.

نیشان بر

هر شیئك خالقنه خاص و قادرِ کل شیئه مخصوص بر آیتدر. او طلسم ایسه سر ایمان ایله آچیلان بر حکمت خلقتدر. او مفتاح ایسه یَا اَللّٰهُ وَ لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ / لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ الْحَیُّ الْقَیُّومُ در. و او آژدرها

آغزی بنجه قبوسی انقلاب ایتمه سی ایله اشارتدر. قبر اهل ضلالت و طغیان ایچون وحشت نسیان ایچنده زندان

کبی صقینتیلی بر آژدرها بطنی کبی طار بر مزاره آچیلان بر قبو اولدیغی حالده اهل قرآن و ایمان ایچون زندان

دنیادن بوستان بقایه و میدان امتحاندن روضهٔ جنانه و زحمت حیاتدن رحمت رحمانه آچیلان بر قبودر.

و او وحشی آرسلانك مونس بر خدمتکاره دونمه سی و مسخر بر آت اولمسی ایسه اشارتدر که موت، اهل ضلالت

ایچون بوتون محبوباتندن الیم بر فراق ابدی هم کندی جنت کاذبهٔ دنیویه سندن اخراج و طرد و وحشت

و یالکزلق ایچنده زندان مزاره ادخال و حبس اولدیغی حالده اهل هدایت و قرآن ایچون بر عالم اخرویه کیتمه

اولان اسکی دوست و احبابلرینه قاوشمغه وسیله در. هم حقیقی وطنلرینه و مقام سعادتلرینه کیرمکه

واسطه در. هم زندان دنیادن بوستان جنانه بر دعوتدر. هم رحمن رحیمك فضلندن کندی خدمتنه مقابل

[اخذ اجرت] ایچون بر نوبتدر. هم وظیفهٔ حیات کلفتندن بر ترخیصدر. هم عبودیت و امتحانك تعلیم

و تعلیماتندن بر بایدوسیدر. الحاصل هر کیم حیات فانیه یی اساس مقصد یاپسه ظاهراً جنت ایچنده اولسه ده

معناً جهنمده در. و هر کیم حیات باقیه یه جدی متوجه ایسه سعادت دارینه مظهردر. دنیاسی نه قدر فنا و

صقینتیلی اولسه ده دنیاسی [جنتك انتظار صالونی حکمنده] کوردیکی ایچون خوش کورور و تحمل ایدر.

صبر ایچنده شکر ایدر. اَللّٰهُمَّ اجْعَلْنَا مِنْ اَهْلِ السَّعَادَةِ وَ السَّلَامَةِ وَ الْقُرْاٰنِ وَ الْاِیمَانِ آمین

یول ضربه کفرلندر

و او ایکی یول ایسه صاغ قرآن و ایمان یولیدر. صول ایسه عصیان و ... او یولده کی بنجه ایسه جمعیت

بشریه و مدنیت انسانیه ایچنده موقت حیات اجتماعیه در که ایچنده شر، خیر و ایی، فنا و پیس، تمیز شیلر

برابر بولونور. عاقل اودر که خُذْ مَا صَفَا دَعْ مَا كَدَرْ قاعده سیله عمل ایدر. سلامت قلبله کیدر. و او صحرا ایسه

شو ارض و دنیادر. و او آرسلان ایسه اولوم و اجلدر. و او قویو ایسه بدن انسان و زمان حیاتدر. و او آلتمش آرشون درین

لك ایسه عمر وسطی و عمر غالبی اولان آلتمش سنه یه اشارتدر. و او آغاج ایسه مدت عمر و مادهٔ حیاتدر. و او سیاه

و بیاض ایکی حیوان ایسه کیجه و کوندوزدر. و او آژدرها ایسه آغزی قبر اولان طریق برزخیه و رواق اخرویه در.

فقط او [آغزی مؤمن ایچون زنداندن بر بنجه یه آچیلان بر قبودر] و او حشرات مضره ایسه مصیبات دنیویه در. [فقط

مؤمن ایچون غفلت اویقوسنه طالماموق ایچون طاتلی ایقاظات الهیه و التفات رحمانیه حکمنده در.] و او آغاجده کی

یمشلر ایسه دنیوی نعمتلردر. جناب کریم مطلق اونلری آخرت نعمتلرینه بر لیسته و بر اخطار ایدیجی هم مشابهلری

هم جنت میوه لرینه مشتریلری دعوت ایده ن نمونه لر صورتنده یاپمش. و او آغاجك بر اوکیله بر برینه

مختلف میوه لر ویرمه سی ایسه قدرت صمدانیه نك سکه سنه و ربوبیت الهیه نك خاتمنه و سلطنت الوهیتك

طره سنه اشارتدر. چونکه بر تك شیدن هر شیئی یاپمق یعنی بر طوپراقدن بوتون نباتات و میوه لری یاپمق هم

بر صودن بوتون حیواناتی خلق ایتمك هم بسیط بر یمکدن بوتون جهازات حیوانیه یی ایجاد ایتمك و بونکله برابر

هر شیئی بر تك شی یاپمق یعنی ذی حیاتك یدیکی مختلف الجنس طعاملردن او ذی حیاته بر لحم

مخصوص یاپمق بر جلد بسیط دوقومق کبی صنعتلر ذات احد صمد اولان سلطان ازل و ابدك

سکهٔ خاصه سیدر، خاتم مخصوصیدر. تقلید ایدلمز بر طره سیدر. [اوت هر شیئی بر شی و بر شیئی هر شی یاپمق

٢

طقوزنجی سوز

اللهم صل وسلم على سيدنا محمد وعلى آله واصحابه بعدد جميع الحروفات المتشكلة في جميع
الكلمات المتمثلة باذن الرحمن في مرايا تموجات الهواء عند قراءة كل كلمة من القرآن من
كل قارئ من اول النزول الى آخر الزمان . وارحمنا . وارحم سعيد استادنا ووالدينا
ووالديه وارحم المؤمنين والمؤمنات بعددها برحمتك يا ارحم الراحمين . والحمد لله رب العالمين ..

DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI

DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI

بسم الله الرحمن الرحيم

فَسُبْحَانَ اللّٰهِ حِينَ تُمْسُونَ وَحِينَ تُصْبِحُونَ ❀ وَلَهُ الْحَمْدُ فِي السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَعَشِيًّا وَحِينَ تُظْهِرُونَ ❀ أى برادر بندن نمازك شو معين بش وقتنده حكمت تخصيصى صوريورسك بك چوق حكمتلرندن يالكز برينه بر اشارت ايده‌رز. اوت هر بر نمازك وقتى مهم بر انقلاب باشى اولديغى كبى عظيم بر تصرف الٓهينك آيينه‌سى و او تصرفاتنجه احسانات كليهٔ الٓهيه‌نك بر معكسى اولديغندن قدير ذوالجلاله او وقتلرده دها زياده تسبيح و تعظيم و حدسز نعمتلرينك ايكى وقت اورته‌سنده طوپلانان حسابسز نعمتلرينه قارشى شكر و حمد ديمك اولان نماز امر اولنمش. شو اينجه و درين معنايى براز فهم ايتمك ايچون نفسمله برابر شو بش نكته‌يى ديكله‌مه‌لى‌يز

**برنجى نكته** نمازك معناسى جناب حقى تسبيح و تعظيم و شكردر. يعنى جلالنه قارشى قولاً و فعلاً سبحان الله ديوب تقديس ايتمك. هم كمالنه قارشى لفظاً و عملاً الله اكبر ديوب تعظيم ايتمك. هم جمالنه قارشى قلباً و لساناً و بدناً الحمد لله ديوب شكر ايتمكدر. ديمك تسبيح و تكبير و حمد نمازك چكردكلرى حكمنده‌در. اونك ايچون نمازك حركات و اذكارنده هر طرفنده بولونيورلر. هم اونك ايچون نمازدن صكره نمازك معناسنى تأكيد و تقويه ايتمك ايچون شو كلمات مباركه اوتوز اوچر دفعه تكرار ايديليور. نمازك معناسى شو مجمل خلاصه‌لر ايله تأكيد ايديليور

**ايكنجى نكته** عبادتك معناسى شودر كه درگاه الٓهيده عبد كندى قصورينى و عجز و فقرينى گوروب كمال ربوبيتك و قدرت صمدانيه‌نك و رحمت الٓهيه‌نك اوكنده حيرت و محبت ايله سجده ايتمكدر. يعنى ربوبيتك سلطنتى نصلكه عبوديت و اطاعتى ايستر. ربوبيتك قدسيتى داخى ايستر كه. عبد كندى قصورينى گوروب استغفار ايله و ربنى بتون نقائصدن پاك و اهل ضلالتك افكار باطله‌سندن منزه و معلّا و كائناتك بتون قصورلرندن مقدّس و معرّا بيلوب اولديغنى تسبيح ايله. سبحان الله ايله اعلان ايتسون. هم ربوبيتك كمال قدرتى داخى ايستر كه عبد كندى ضعفنى و مخلوقاتك عجزينى گوروب قدرت صمدانيه‌نك عظمت آثارينه قارشى استحسان و حيرت ايچنده الله اكبر ديوب خضوع ايله ركوعه كيدوب اكا التجا و توكل ايتسون. هم ربوبيتك نهايتسز خزينهٔ رحمتى داخى ايستر كه عبد كندى احتياجنى و بتون مخلوقاتك فقر و احتياجاتنى سؤال و دعا لسانيله اظهار و ربنك احسان و انعاماتنى شكر و ثنا ايله الحمد لله ايله اعلان ايتسون. ديمك نمازك افعال و اقوالى بو معنالرى تضمن ايديور و بونلر ايچون جانب الٓهيدن وضع ايدلمشلر

**اوچنجى نكته** نصلكه انسان شو عالم كبيرك بر مثال مصغريدر و فاتحهٔ شريفه شو قرآن عظيمك بر تمثال منوريدر. نماز داخى بتون عباداتك انواعنى شامل بر فهرستهٔ نورانيه‌در و بتون اصناف مخلوقاتك الوان عباداتنه اشارت ايدن بر خريطهٔ قدسيه‌در

**دردنجى نكته** نصلكه هفته‌لق بر ساعتك ثانيه و دقيقه و ساعت و كونلرينى صايان چرخلرى بربرينه باقارلر بربرينك مثالى درلر و بربرينك حكمنى آليرلر. ايشته جناب حقك بر ساعت كبراسى اولان شو عالم دنيانك ثانيه‌سى حكمنده اولان كيجه كوندوز دونمسى و دقيقه‌لرينى صايان سنه‌لر و ساعتلرينى صايان طبقات عمر انسان و كونلرينى صايان ادوار عمر عالم بربرينه باقارلر بربرينك مثاليدرلر بربرينك حكمنده‌درلر. مثلا

**فجر زمانى** طلوعه قدر اول بهار زمانه هم انسانك رحم مادره دوشدكى آننه هم سموات و ارضك آلتى كون خلقتندن برنجى كوننه بكزر و خاطرلاتير. اونلرده‌كى شؤونات الٓهيه‌يى اخطار ايدر

**ظهور زمانى** ايسه ياز اورته‌سنه هم كنجلك كمالنه هم دنيانك عمرنده‌كى خلقت انسان دورينه بكزر و اشارت ايدر. و اونلرده‌كى تجليات رحمتى و فيوضات نعمتى خاطرلاتير

**عصر زمانى** ايسه كوز موسمنه هم اختيارلق وقتنه هم آخر زمان پيغمبرى عليه الصلاة والسلامك عصر سعادتنه بكزر و اونلرده‌كى

شئونات الهیه یی و انعامات رحمانیه یی اخطار ایدر

**مغرب زمانی** ایسه کوز موسمنك آخرنده کی پك چوق مخلوقاتك غروبنی هم انسانك وفاتنی هم دنیانك قیامت ابتداسنده کی خرابیتنی اخطار ایله تجلیات جلالیه یی افهام و بشری غفلت اویقوسندن ایقاظ ایدر

**عشاء وقتی** عالم ظلمات نهار عالمنك بتون آثارینی سیاه کفنیله ستر ایتمه سی کیبی قیشك بیاض کفنیله اولمش یرك یوزینی اورتمه سی کبیکی هم وفات ایتمش انسانك بقیهٔ آثاری دخی وفات ایدوب نسیان پرده سی آلتنه کیرمه سنی هم بو دار امتحان اولان دنیانك بتون بتون قپانمه سنی اخطار ایله قهار ذوالجلالك جلاللی تصرفاتنی اعلان ایدر

**کیجه ایسه** هم قیشی هم قبری هم عالم برزخی افهام ایله روح بشر رحمت رحمانیه یه نه درجه محتاج اولدیغنی انسانه خاطرلاتیر و کیجه ده تهجد ایسه قبر کیجه سنده برزخ قرانلغنده نه قدر لزوملی بر ایشیق اولدیغنی بیلدیرر ایقاظ ایدر بتون بو انقلابات ایچنده ده جناب منعم حقیقینك حدسز نعمتلرینی اخطار ایله نه درجه حمد و ثنایه مستحق اولدیغنی اعلان ایدر ایکنجی صباح ایسه صباح حشری اخطار ایدر اوت شو کیجه نك صباحی شو قیشك بهاری نه قدر معقول و لازم و قطعی ایسه حشرك صباحی برزخك بهاری ده او قطعیتده در

دیمك بو بش وقتك هر بریسی بر مهم انقلاب باشنده اولدیغی و بیوك انقلابلری اخطار ایتدیکی کبی قدرت صمدانیه نك تصرفات عظیمهٔ یومیه سنك اشارتیله هم سنوی هم عصری هم دهری قدرتك معجزاتنی حشمتله هدایاسنی خاطرلاتیر دیمك آصل وظیفهٔ فطرت و اساس عبودیت و قطعی بورج اولان فرض نماز شو وقتلره لائقدر و انسبدر

**بشنجی نکته** انسان فطرةً غایت ضعیفدر حالبوکه هر شی اوکا ایلیشیر اونی متأثر و متألم ایدر هم غایت عاجزدر حالبوکه بلالری و دشمنلری پك چوقدر هم غایت فقیردر حالبوکه احتیاجاتی پك زیاده در هم تنبل و اقتدارسزدر حالبوکه حیاتك تکالیفی غایت آغیردر هم انسانیتی اونی کائناتله علاقه دار ایتمشدر حالبوکه سودیکی و انس ایتدیکی



شیلرك زوالی و فراقی متمادیاً اونی اینجیتیور هم عقل اوکا بیوك مقصدلر و باقی میوه لر کوستریور حالبوکه الی قیصه عمری قیصه اقتداری قیصه صبری قیصه در ایشته بو ضعیفیتده بر روح **فجر زماننده** بر قدیر ذوالجلالك بر رحیم ذوالجمالك درگاهنه نیاز ایله نماز ایله مراجعت ایدوب عرض حال ایتمك توفیق و مدد ایستمك نه قدر لازم و پیشنده کی کوندوز عالمنده باشنه کله جك بلیه یوکلنه جك ایشلری وظیفه لری تحمل ایچون نه قدر لزوملی بر نقطهٔ استناد بولدیغی بداهةً آکلاشیلیر **ظهر زماننده کی** او زمان کوندزك کمالی زواله میلی و یومی ایشلرك آوانی تکملی و مشاغلك تضییقندن موقت بر استراحت زمانی و فانی دنیانك بقاسزلغی و آغیر ایشلرك ویردیکی غفلت و سرسمکلکدن روحك تنفسنه احتیاج وقتی و انعامات الهیه نك تظاهر ایتدیکی بر آنده روح بشر او تضییقدن قورتولوب او غفلتدن صیریلوب او معناسز و بقاسز شیلردن چیقوب قیوم باقی اولان منعم حقیقینك درگاهنه کیدوب ال باغلیه رق بتون نعمتلرینه شکر و حمد ایدوب استعانه ایتمك و جلال و عظمتنه قارشو رکوع ایله عجزینی اظهار ایتمك و کمال بی زوالنه و جمال بی مثالنه قارشی سجده ایدوب حیرت و محبت و محویتنی اعلان ایتمك دیمك اولان اوگله نمازینی قیلمق نه قدر کوزل نه قدر خوش نه قدر لازم و مناسب اولدیغنی آکلامیان انسان انسان دگلدر **عصر وقتنده کی** او وقت هم کوز موسمنك حزینانه و اختیارلق موسمنك محزونانه حالتنی و آخر زمان موسم الیمانه سنی آکدیرر خاطرلاتیر هم یومی ایشلرك نتیجه زمانی هم او کونده مظهر اولدیغی صحت و سلامت و خیرلی خدمت کبی نعم الهیه نك بر یکون عظیم تشکیل ایتدیکی زمانی هم او قوجه کونشك افوله میل ایتمه سی اشارتیله انسان بر مسافر و مأمور و هر شیئك کیجیجی بی قرار اولدیغنی اعلان ایتمك زمانیدر شیمدی ابدی ایسته ین و ابد ایچون خلق اولنان و احسانه قارشی پرستش ایدن و فراقدن متألم اولان روح انسان قالقوب آبدست آلوب شو عصر وقتنده ایکندی نمازینی قیلمق ایچون قدیم باقی و قیوم سرمدینك درگاه صمدانیسنه عرض مناجات ایده رك زوالسز حدسز رحمتنك التفاتنه التجا ایدوب حسابسز نعمتلرینه قارشی شکر و حمد ایده رك عزت ربوبیتنه قارشی ذلیلانه رکوعه کیدوب سرمدیت الوهیتنه

قارشی محویتكارانه سجده ایدرك حقیقی بر نسلی قلب بر راحت بولمق حضور كبریاسنده كمربسته عبودیت اولمق دیمك اولان

عصر نمازینی قیلمق نه قدر علوی بر وظیفه نه قدر مناسب بر خدمت نه قدر یرنده بر بورج فطرت ادا ایتمك بلكه غایت خوش بر سعادت اولدیغی

ایتمك اولدیغی انسان اولان آكلار. **مغرب وقتنده** كی او زمان هم قیشك باشلاماسنده یاز و كوز عالمنك نازنین و كوزل

مخلوقاتك وداع حزینانه ایچنده غروب ایتمه سنك زمانی آكدیرر هم انسانك وفاتیله بتون سودكلرندن آیریلوب فراق آلودانه ایچنده

قبره كیرمك زمانی خاطرلاتیر هم دنیانك زلزلهٔ سكرات ایچنده وفاتیله بتون سكنه سی باشقه عالمه كوچمه سی و بو دار امتحانك

لامباسنك سوندرلمه سی زمانی آكدیرر و خاطرلاتیر و زوالده غروب ایدن محبوبلره پرستش ایدنلری شدتله ایقاظ ایدر بر وقتده

ایشته اقسام نمازی ایچون بویله بر وقتده فطرةً بر جمال باقی یه آیینه مشتاق اولان روح بشر شو عظیم ایشلری یاپان و بو جسیم

عالملری چویرن تبدیل ایدن قدیر لم یزل و باقی لایزالك عرش عظمتنه یوزینی چویروب بو فانیلردن ال چكوب الله اكبر

دییوب اونلردن الیكی چكوب خدمت مولا ایچون باغلایوب هم دائم باقینك حضورنده قیام ایدوب الحمد لله دیمكله قصورسز

كمالنه نقصانسز جمالنه نهایتسز رحمتنه قارشی حمد و ثنا ایدوب **ایاك نعبد و ایاك نستعین** دیمكله معینسز ربوبیتنه

شریكسز الوهیتنه وزیرسز سلطنتنه قارشی عرض عبودیت و استعانه ایتمك هم نهایتسز كبریاسنه حدسز قدرتنه عجزسز

عزتنه قارشی ركوعه كیدوب بوتون كائناتله برابر ضعیف و عجزینی فقر و ذلتنی اظهار ایتمكله سبحان ربی العظیم دییوب رب عظیمی

تسبیح ایدوب زوالسز جمال ذاتنه تغیرسز صفات قدسیه سنه تبدلسز كمال سرمدیتنه قارشی سجده ایدوب حیرت و محبت

ایچنده ماسوی ایچنده محبت و عبودیتی اعلان ایدوب هم بوتون فانیلره بدل بر جمیل باقی بر رحیم سرمدی بولوب سبحان

ربی الاعلی دیمكله زوالدن منزه قصوردن مبرا رب اعلاسنی تقدیس ایتمك صوكره تشهده اوطوروب

بوتون مخلوقاتك تحیات مباركه لرینی و صلوات طیبه لرینی كندی حسابنه او جمیل لم یزل و جلیل لایزاله هدیه ایدوب



و رسول اكرمنه علیه الصلاة والسلام سلام ایتمكله بیعتنی تجدید و اوامرینه اطاعتنی اظهار ایدوب هم ایمانینی تجدید ایله تنویر ایتمك ایچون شو قصر

كائناتك انتظام حكیمانه سنی مشاهده ایدوب صانع ذوالجلالك وحدانیتنه شهادت ایتمك هم سلطنت ربوبیتنك دلالی

و مبلغ مرضیاتی و كتاب كائناتك ترجمان آیاتی اولان محمد عربی علیه الصلاة والسلامك رسالتنه شهادت ایتمك دیمك

اولان مغرب نمازینی قیلمق نه قدر لطیف نظیف بر وظیفه نه قدر عزیز لذیذ بر خدمت نه قدر خوش كوزل بر عبودیت نه

قدر جدی بر حقیقت و بو فانی مسافرخانه ده باقیانه بر صحبت دائمانه بر سعادت اولدیغنی آكلامیان آدم نصل آدم دییلیر.

**عشاء وقتنده** كی او وقت كوندوزك افقده قالان بقیهٔ آثاری دخی غیب اولوب كیجه عالمی كائناتی قاپلار

**مقلب اللیل والنهار** اولان قدیر ذوالجلالك او بیاض صحیفه یی بو سیاه صحیفه یه چویرمه سنده كی تصرفات ربانیه سیله

یازك مزین یشیل صحیفه سنی قیشك بارد بیاض صحیفه سنه چویرمه سنده كی **مسخر الشمس والقمر** اولان حكیم ذوالكمالك اجراآت الهیه

سنی خاطرلاتیر هم مرور زمان ایله اهل قبورك بقیهٔ آثاری دخی شو دنیادن كسیلمه سیله بوتون بوتون باشقه بر عالمه كچمه سنده

كی خالق موت و حیاتك شئونات الهیه سنی آكدیرر هم طار و فانی حقیر دنیانك تماماً خراب اولوب عظیم سكراتیله وفات ایدوب

كنیش و باقی و عظمتلی عالم آخرتك انكشافنده خالق ارض و سمواتك تصرفات جلالیه سنی تجلیات جمالیه سنی آكدیرر

خاطرلاتیر بر زماندر هم شو كائناتك مالك و متصرف حقیقیسی و معبود و محبوب حقیقیسی او ذات اولور كه كیجه كوندوزه

و قیشی یازه و دنیایی آخرته بر كتابك صحیفه لری كبی سهولتله چویرر یازار بوزار دكیشدیرر بوتون بونلره حكم ایدر بر قادر

مطلق اولدیغنی اشارت ایدن بر وضعیتدر ایشته نهایتسز عاجز ضعیف هم نهایتسز فقیر محتاج هم نهایتسز بر استقبال

ظلماتنه طالمقده هم نهایتسز حادثات ایچنده چالقالانمقده اولان روح بشر یاتسو نمازینی قیلمق ایچون شو معناده كی

عشاء ده ابراهیم واری **لا احب الآفلین** دییوب معبود لم یزل محبوب لایزالك درگاهنه نماز ایله التجا ایدوب

شوقانی عالمده وفانی عمرده قرانلق دنیاده وقرانلق استقبالده بر باقی سرمدی ایله مناجات ایدوب بر پارچه جق بر صحبت

باقی یه برقاچ دقیقه جق بر عمر باقی ایچنده دنیاسنه نور سربه جك استقبالنی ایشیقلاندیره جق موجوداتك و احبابنك فراق

وزوالندن نشئت ایدن یاره لرینه مرهم سوره جك اولان رحمن رحیمك التفات رحمتنی و نور هدایتنی کوروب ایسته مك هم موقتا

ادنی اونوتان و کیزلنن دنیایی اودخی اونودوب دردلرینی قلبك آغلاماسیله درکاه رحمتنده دوکوب هم نه اولورسه اولسون.

اولومه بلکه بین ابدیته کیرمدن موصول وظیفهٔ عبودیتی یاپوب یومیه دفتر عملنی حسن خاتمه ایله باغلامق ایچون صلاته قیام

ایتمك یعنی بتون فانی سودیکلرینه بدل بر معبود و محبوب باقینك و بوتون دیلنجیلك ایندیکی عاجزلره بدل بر قدیر کریمك

و بتون تیتره دیکی مضرلرك شرندن قورتولمق ایچون بر حفیظ رحیمك حضورینه چیقمق هم فاتحه یه باشلامق یعنی بر شیئه

یارامایان و یرنده اولمایان ناقص فقیر مخلوقلری مدح و منتدارلغه بدل کامل مطلق و غنی مطلق و رحیم کریم اولان...

رب العالمینه حمد و ثنا ایتمك هم ایاك خطابنه ترقی ایتمك یعنی کوچوکلکی هیچلکی کیمسه سزلکیله برابر ازل و ابد سلطانی

اولان مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ ه انتسابیله شو کائناتده بر مسافر اهمیتلی بر وظیفه دار مقامنه کیروب إِيَّاكَ نَعْبُدُ

وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ دیمکله بوتون مخلوقات نامنه کائناتك جماعت و جمعیت عظماسنده کی عبادتلرینی و استعانه لرینی.

اوکا تقدیم ایتمك هم اِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ دیمکله استقبال قرانلغی ایچنده سعادت ابدیه یه کیدن [illegible]
و نورانی یولی اولان صراط مستقیم هدایتنی ایسته مك هم شمدی یاتمش نباتات
و حیوانات کبی کیزلنمش کونشلر و هشیار ییلدیزلر بر نفر مثللو امرینه مسخر اولوب بو مسافرخانهٔ عالمده بر لامبه سی

و خدمتکاری اولان ذات ذوالجلالك کبریاسنی دوشونوب الله اکبر دیوب رکوعه وارمق هم بتون مخلوقاتك

سجدهٔ کبراسنی دوشونوب یعنی شو کیجه ده یاتمش مخلوقات کبی هر سنه ده هر عصرده [illegible] انواع موجودات حتی

ارض حتی دنیا بر منتظم اردو بلکه مطیع بر نفر کبی وظیفهٔ عبودیت دیوانندن امر کن فیکون ایله ترخیص

ایدلدیکی زمان یعنی عالم غیبه کوندریلدیکی وقت نهایت انتظامله زوال وغروب سجاده سنده الله اکبر دیوب

سجده ایتدکلری هم امر کن فیکوندن کلن بر صیحهٔ احیا و ایقاظ ایله بهارده قسماً عیناً قسماً مثلاً حشر اولوب قیام

ایدوب تکرار سنهٔ خدمت مولا اولدقلری کبی شو انسانجق اونلره اقتداءً او رحمن ذوالکمالك او رحیم ذوالجمالك

بارکاه حضورنده حیرت آلود بر محبت بقا آلود بر محویت عزت آلود بر تذلل ایچنده الله اکبر دیوب سجوده کیتمك

یعنی بر نوع معراج چیقمق دیمك اولان عشاء نمازینی قیلمق؛ نه قدر خوش نه قدر کوزل نه قدر شیرین نه قدر یوکسك

نه قدر عزیز لذیذ نه قدر معقول مناسب بر وظیفه بر خدمت بر عبودیت و هدیه بر حقیقت اولدیغی البته آکلادك

دیمك شو بش وقت هر بری بر انقلاب عظیمك اشارتی و اجراآت جسیمهٔ ربانیه نك اماراتی و انعامات کلیهٔ الهیه نك

علامتی اولدقلرندن بورج ذمت اولان فرض نمازك او وقتلره تخصیصی نهایت حکمتدر.

**سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ**

اللّٰهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ عَلَى مَنْ أَرْسَلْتَهُ مُعَلِّمًا لِعِبَادِكَ لِيُعَلِّمَهُمْ كَيْفِيَّةَ مَعْرِفَتِكَ وَالْعُبُودِيَّةِ لَكَ وَمُعَرِّفًا لِكُنُوزِ

أَسْمَائِكَ وَتَرْجُمَانًا لِآيَاتِ كِتَابِ كَائِنَاتِكَ وَمِرْآةً بِعُبُودِيَّتِهِ لِجَمَالِ رُبُوبِيَّتِكَ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ أَجْمَعِينَ وَارْحَمْنَا

وَارْحَمِ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ آمِينَ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ

[ ١٩٣ ] يا ايها الناس قيامته آخرده ❁ فانظر الى احيايه اولده } آخرده‌كى تعريفنامه‌نك حاشيه سنده
[ ١٩٣ ] اذا زلزلت الارض قيامته ❁ (وما خلقكم) ولا بعثكم بعثه } الفاجى دار

[ ١٩٣ ] الفارق مجموعى

[ ١٩٣ ] بديع الزمان

[ ١٩٣ ] اونجى سوز [ ايمان بالآخرة دائر اونجى سوز [ رسالة النورميزلردن

[ ٩٩٩ ] برسر عظيم بسملەنك مقام ابجديسى

[ ٩٩٨ ] الفارق سطرلرك مجموعى

[ ٩٩٨ ] رسالة النورك مقام ابجديسى

[ ٩٩٨ ] ايمان باليوم الآخره مقام ابجديسى

[ ٩٩٨ ] ان الحشر حق وصدق مقام ابجديسى

مؤلفى [ ١٩١ ] [ اخطار ]

بو رساله‌ده تشبيه و تمثيللرى حكايه‌لر صورتنده يازديغمك سببى هم تسهيل هم حقائق اسلاميه نه قدر معقول متناسب محكم . متانتلى اولديغنى كوسترمكدر حكايه‌لرك معنالرى صوكلرنده‌كى حقيقتلردر كنايات قبيلندن يالكز اونلره دلالت ايدرلر ديمك خيالى حكايه‌لر دكل طوغرى حقيقتلردر

اونجی سوز [حشر بحثی]

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ فَانْظُرْ اِلٰى اٰثَارِ رَحْمَةِ اللّٰهِ كَيْفَ يُحْيِى الْاَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا اِنَّ ذٰلِكَ لَمُحْيِى الْمَوْتٰى وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

برادر حشر وآخرتی بسیط وعوام لسانیله وواضح بر طرزده بیاننی ایسترسه‌ك ابرابه شو تمثیلی حکایه‌جکه
نفسمله برابر باق دیکله. بر زمان ایکی آدم جنت کبی کوزل بر مملکته کیدیورلر باقارلر که هرکس أو، خانه
دکان قپولرینی آچیق براقوب محافظه‌سنه دقت ایتمیورلر مال وپاره میدانده صاحبسز قالیور او آدملردن
برسی هواسنه دیکی شیئی اوزانوب یا چالیور. یا غصب ایدیور. هوسنه تبعیت ایدوب هر
نوع ظلمی سفاهتی ارتکاب ایدیور اهالی ده اوکا هیچ ایلیشمیورلر. دیکر آرقداشی اوکا دیدی که.
نه یاپیورسك جزاسنی چکه‌جکسك بنی ده بلایه صوقه‌جقسك بو ماللر میری مالیدر. بو اهالی [illegible]
عسکر اولملر ویا مأمور اولملر شو ایشلرده سویل اوله‌رق استخدام ایدیلیورلر اونك ایچون سکا هیچ
ایلیشمیورلر. فقط انتظام شدیددر پادشاهك هر یرده تلفونی وار ومأمورلری بولونیور چابوق
کیت دخالت ایت دیدی فقط او سرسم عناد ایدوب دیدی یوق میری مالی دکل بلکه وقف مالیدر
صاحبسزدر هرکس ایسته‌دیکی (ایکی) تصرف ایده‌بیلیر بو کوزل شیلردن استفاده‌می منع ایده‌جك هیچ
بر سبب کوره‌میورم کوزمله کورمه‌دیکم اینانمایه‌جغم دیدی هم فیلسوفانه هوسه سفسطه‌لری سویله‌دی
ایکیسی آراسنده جدی بر مناظره باشلادی اولا او سرسم دیدی پادشاه کیمدر طانیمام صوکره آرقداشی
اوکا جواباً بر کوی مختارسز اولماز بر ایکنه اوسطه‌سز اولماز صاحبسز اولماز بر حرف کاتبسز اولماز
بیلیورسك نصل اولویور که نهایت درجه‌ده منتظم شو مملکت حاکمسز اولور و بو قدر هوسه ثروتیله

هر ساعتده بر شمندوفر (حاشیه) غائبدن کلیر کبی قیمتدار مصنع ماللر طولو کلیر بوراده دوکیلیور کیدییور
ناصل صاحبسز اولور وهر یرده کورونن اعلاننامه‌لر و بیاننامه‌لر وهر مال اوستنده کورونن طره و سکه‌لر
دمغه‌لر وهر کوشه‌سنده صاللانان بایراقلر ناصل مالکسز اوله بیلیر سن آکلاشیلیور که بر پارچه فرنکی اوقو
مشسك بو اسلام یازیلرینی اوقویامیورسك همده بیلندن صورمیورسك اینته کل ألث بویوك فرمانی
سکا اوقویه‌جغم او سرسم دوندی دیدی هایدی پادشاه وار فقط بو جزئی استفادم اوکا نه ضرر ویره بیلیر
خزینه‌سندن نه نقصان ایدر هم بوراده حبس میس یوقدر جزا کورونمیور آرقداشی اوکا جوابا دیدی
یاهو شو کورونن مملکت بر مانوره میدانیدر هم صنایع غریبه سلطانیه‌نك منهریدر هم موقت تملسز
مسافرخانه‌لریدر کورمیورمیسك که هر کون بر قافله کلیر بری کیدر غائب اولور دائم طولار بوشانیر
بر زمان صوکره شو مملکت تبدیل ایدیله‌جك بو اهالی باشقه و دائمی بر مملکته نقل ایدیله‌جك اوراده هرکس
خدمتنه مقابل یا جزا یا مکافات کوره‌جك دیدی. ینه او خائن سرسم تمرد ایدوب اینانمام هیچ ممکنمیدر که
بو مملکت خراب ایدیلسین بشقه بر مملکته کوچ ایتسون دیدی بونك اوزرینه أمین آرقداشی دیدی مادام
بو درجه عناد و تمرد ایدیورسك کل حد و حسابی اولمایان دلائل ایچنده اون ایکی صورتله سکا کوستره‌جکم که
بر محکمهٔ کبرا وار بر دار مکافات و احسان و دار مجازات و زندان وار و بو مملکت هرکون (بر درجه / درجه) بوشانیغی کبی
بر کون کلیر که بوتون بوتون بوشانوب خراب ایدیله‌جك

**برنجی صورت** هیچ ممکنمیدر که بر سلطنت باخصوص بویله محتشم بر سلطنت حسن خدمت
ایدن مطیعلره مکافاتی و عصیان ایدنلره مجازاتی بولونماسین بوراده یوق حکمنده‌در دیمك بشقه

حاشیه: سنه‌یه اشارتدر. أوت بهار مخزن أرزاق بر واغوندر غائبدن کلیر



برده بر محکمهٔ کبرا واردر

(مکلف)

**ایکنجی صورت** بو کبی بشانه اجراآته باق نصل ألث فقیر ألث ضعیفدن طوت تا هرکسه مکمل أرزاقه
(جوجه کوزل)
ویریلیور کیمه سزختلره باقیلیور هم غایت قیمتدار و شاهانه طعاملر قابر مرصع نشانلر مزین ألبسه‌لر
محتشم ضیافتلر واردر باقسنك کبی سرسملردن بشقه هرکس وظیفه‌سنه غایت دقت ایدر کیمه ذره‌جه
حددن تجاوز ایتمز ألث بویوك شخص ألث بویوك بر اطاعتله متواضعانه بر خوف و هیبت آلتنده خدمت
ایدر دیمك شو سلطنت صاحبنك پك بویوك بر کرمی پك کنیش بر مرحمتی وار هم پك بویوك عزتی پك.
جلاللی بر حیثیتی ناموسی واردر حالبوکه کرم ایسه انعام ایتمك ایستر مرحمت ایسه احسانسز اولاماز عزت ایسه
غیرت ایستر حیثیت ایسه و ناموس ایسه أدبسزلرك تأدیبنی ایستر حالبوکه شو مملکتده او مرحمت او ناموسه
لایق بیکدن بری یاپیلمیور ظالم عزتنده مظلوم ذلتنده قالوب بورادن کوچوب کیدییورلر دیمك بر
محکمهٔ کبرایه براقیلیور

**اوچنجی صورت** باقدنه قادر عالی بر حکمت بر انتظامله ایشلر دونیور هم نه قادر حقیقی بر عدالت
بر میزانله معامله‌لر کورولیور حالبوکه حکمت حکومت ایسه سلطنتك جناح حمایه‌سنه التجا ایدنلری ملتجیلرك
تلطیفنی ایستر عدالت ایسه رعیتك حقوقنك محافظه‌سنی ایستر تا حکومتك حیثیتی سلطنتك حشمتی
محافظه ایدیلسین حالبوکه شو یرلرده او حکمته او عدالته لایق بیکدن بری اجرا ایدیلمیور سنك کبی،
سرسملر چوغی جزا کورمه‌دن بورادن کوچوب کیدییورلر دیمك بر محکمهٔ کبرایه براقیلیور

**دردنجی صورت** باقدنه حد و حسابه کلمین شو سرکیلرده اولان مثلسز مجوهرات شو صفره‌لرده اولان

برنجی صورتدن طقوزنجی صورته قادار هر برینك معناسی مقابلنده کله‌جك حقیقتده‌در طقوزنجی صورتك
معناسی سکزنجی حقیقتده‌در اوننجی و اون برنجی اون ایکنجی صورتلرك معنالری طقوزنجی اونجی اون برنجی حقیقتده‌در

امثالسز مطعومات کوستریورلرکه بو بیوکلکده بر پادشاهک حدسز بر سخاوتی حسابسز طولو خزینه لری واردر. حالبوکه
بویله بر سخاوت و توکنمز خزینه لر دائمی و ایسته نیلن هر شی ایچنده بولونور بر دار ضیافت ایستر هم ایستر که او
ضیافتدن تلذذ ایدنلر اوراده دوام ایتسونلر تا زوال ایله و فراق ایله ألم چکمه سونلر. چونکه [زوال ألم] لذت
اولدیغی کبی [زوال لذت] دخی ألمدر. بو سرکیلره باق و شو اعلانلره دقت ایت و بو دلاللره قولاق ویرکه
معجزنما بر پادشاهک آنتیقه صنعتلرینی تشکیل تشهیر ایدیورلر. کمالاتنی کوستریورلر. مثلسز جمال معنویسنی
بیان ایدیورلر. حسن مخفیسنک لطائفندن بحث ایدیورلر. دیمک اونک پک مهم حیرت ویریجی کمالات و
جمال معنویسی واردر. کیزلی قصورسز کمال ایسه تقدیر ایدیجی استحسان ایدیجی ماشاالله دییوب مشاهده
ایدیجیلرک باشلرنده تشهیر ایستر. [مخفی نظیرسز جمال ایسه] کورونمک و کورمک ایستر. یعنی کندینی.
جمالنی ایکی وجهله کورمک: بری مختلف آیینه لرده بالذات مشاهده ایتمک
دیکری مشتاق سیرجی و متحیر استحسان ایدیجیلرک مشاهده سیله مشاهده ایتمک ایستر. هم کورمک هم کورونمک
هم دائمی مشاهده هم أبدی اشهاد ایستر [هم دائمی بر جمال مشتاق] سیرجی و استحسان ایدیجیلرک دوام
وجودلرینی ایستر. چونکه دائمی بر جمال زائل بر مشتاقه راضی اولاماز. زیرا دونمامک اوزره زواله محکوم اولان
بر سیرجی زوالک تصوریله محبتی عداوته دونر. حیرت و حرمتی تحقیره میل ایدر. چونکه انسان بیلمدیکی شیئه
دشمن اولدیغی کبی یتیشمدیکی شیئه دخی دشمندر. حالبوکه شو مسافرخانه لرده هرکس کیدوب جابجا غائب اولیور. او کمال
و جمالک بر ایشیغنی بلکه بر ضعیف کولکه سنی برآنده طویوب دویمادن کیدیور. دیمک بر سیرانکاه دائمییه کیدیلیور.

**بشنجی صورت** باق بو ایشلر ایچنده کورونیورکه او مثلسز ذاتک پک بویوک بر شفقتی واردر. چونکه
هر مصیبتزده یه امداد یتیشدیریور. هر سؤاله مطلوبانه جواب ویریور. حتی باق ألک أدنا بر حاجت

ألک ادنا بر رعیتدن کورسه شفقتله قضا ایدیور. بر چوبانک بر قویونک بر آیاغی آغریسنه یاره‌هم. یا بیطار کوندریور.
کل کیده لم شو آطه ده بویوک بر اجتماع واردر. بوتون مملکت اشرافی اوراده طوپلانمشلر. باق دیک بویوک بر نیشانی
طاشیان بر یاور اکرم بر نطق اوقویور. او شفقتلی پادشاهندن بر شی ایستیور. بوتون اهالی ده أوت أوت
بزده ایستیورز دییورلر. اونی تصدیق ایله تأیید ایدیورلر. شمدی دیکله بو پادشاهک سوکیلیسی دییور که أی
بزی نعمتلریله پرورده ایدن سلطانمز! بزه کوستردیکک نمونه لرک و کولکه لرک أصللرینی منبعلرینی کوستر. بزی مقر
سلطنتکه جلب ایت. بزی بو چوللرده محو ایتدیرمه. بزی حضورکه آل. بزه مرحمت ایت. بوراده بزه طاتدیردیغک لذیذ
نعمتلریکی اوراده یدیر. بزی زوال و تبعید ایله تعذیب ایتمه. کا مشتاق و متشکر و مطیع رعیتکی باشی بوش براقوب
اعدام ایتمه دییور. ویک چوق یالواریور. سنده ایشیدیورسک. عجبا بو قادر شفقتلی و قدرتلی بر پادشاه
هیچ ممکنمیدرکه ألک أدنا بر آدمک ألک أدنا بر مرامنی اهمیتله یرینه کتیرسین. ألک سوکیلی بر یاورینک ألک
کوزل بر مقصودینی یرینه کتیرمسون. حالبوکه او سوکیلینک مقصودی عمومکزک مقصودیدر. هم پادشاهک
مرضیسیدر. هم مرحمت و عدالتنک مقتضاسیدر. هم اوکا آساندر. آغیر دکل. بو مسافرخانه لرده کی موقت نزهتکاهلر
قادار آغیر کلمز. مادام نمونه لرینی کوسترمک ایچون بش آلتی کون سیرانکاهلره بو قادار مصرف ایدیور
بو مملکتی قوردی. ألبته حقیقی خزینه لرینی کمالاتنی هنرلرینی مقر سلطنتنده اویله بر طرزده کوستره جک
اویله سیرانکاهلر آچه جق که عقللری حیرتده براقه جق. دیمک بو میدان امتحانده اولانلر باشی بوش
دکللر. سعادت سرایلری انتظار اونلری بکلیورلر.

**آلتنجی صورت** ایشته کل باق بو محتشم شمندوفرلر، طیاره لر، تجهیزاتلر، دپولر، سرکیلر، اجرائتلر

گوستریورلرکه بو دار ارضده پك محتشم بر سلطنت واردر [حاشیه ۱] حکم ایدیور. بو ایسه بر سلطنت کندینه لایق
بر رعیت ایستر. حالبوکه گوریورسك بوتون رعیت بو مسافرخانه ده طوپلانمشلر. مسافرخانه ایسه هر گون طولار.

حاشیه ۱: مثلا شو مانوره میداننده حرب اصولنده سلاح آل. سونکو طاق امریله قوجه بر اردو باشنده [بهار زمانده] تیکنلی
بر شاهکاه بکزه دیکی کبی هر بر بایرام کوننده رسم کچید ایچون غور مالر ملکزی طاقوب نیشانلریکزی آصیکز امرینه قارشی
اردوکاه سربلر رنکارنك چیچك آچمه مزین بربنجر تمثیل ایتدیکی مثللو ایله ده روی زمین میداننده سلطان ازلینك
نهایتسز انواع جنودندن ملك، وجن، [وانس] وحیوانلرکبی شعورسز نباتات طائفه سی دخی حفظ حیات جهادنده [امرکن فیکون]
ایله مدافعه ایچون سلاحلریکزی وجهازلریکزی طاقینکز امر الهیسنی آلدقلری وقت زمین باشندن آیاغی یه بتون اونده کی
تیکنلی آغاجلر ونباتاتلر سونکولوجکلرینی طاقدقلری زمان عینا سونکولرینی طاقمش محتشم بر اردوکاه بکزه یورده
هم بهارك هر بر کونی هر بر هفته سی بر طائفه نباتاتك بر بایرامی حکمنده اولدیغی ایچون هر بر طائفه سی دخی
کندی سلطانینك او طائفه یه احسان ایتدیکی کوزل هدیه لری تشهیر ایچون اوکا طاقدیغی مرصع نیشانلری بر
رسم کچید طرزنده او سلطان ازلینك نظر شهود واشهادینه عرض ایتدیکلرندن او بر وضعیت کوستر
دکلرندن بوتون نباتات واشجار کویا صنعت ربانیه مرصعاتی وچیچك میوه دنیلن فطرت الهیه نك نیشانلرینی
طاقینکز چیچکلر آچیکز امر بانیه ی دیکله یورلر [که] روی زمین دخی غایت محتشم بر بایرام کوننده شاهانه رسم
کچیدده سوسلی قومه لرینی ومرصع نیشانلرینی یارلدیان بر اردوکاهی تمثیل ایدیور. اینته شو درجه حکمتلی
وانتظاملی تجهیزات وتزیینات البته نهایتسز قدیر بر سلطانك نهایت درجه ده حکیم بر حاکمك امریله
اولدیغنی کور اوله میلره کوستر.



[ایدیور]
بوشانیر، هم بوتون رعیت مانوره ایچون بو میدان امتحانده بولونیورلر. میدان ایسه هر ساعت تبدیل ایدیلیور. هم بتون
رعیت پادشاهك قیمتدار احساناتنك نمونه لرینی دها، قصنعتلرینك آنتیقه لرینی سرکیلرده تماشا ایتمك ایچون
شو شهرده کاهده بر قاچ دقیقه طوروب سیر ایدیورلر. سرکیلر ایسه هر دقیقه تحول ایدیور. کیدن کلمز. کلن کیده ر.
اینته بو حال شو وضعیت قطعی کوستریورکه شو مسافرخانه وشو میدان وشو سرکیلرك آرقه سنده دائمی سرایلر مستمر
مسکنلر، شو نمونه لرك وصورتلرك خالص ویوکسك آصللریله طولو باغ وخزینه لر واردر. دیمك بوراده چابالامه
اونلر ایچوندر. شوراده چالیشدیریر اوراده اجرت ویریر. هر کسك استعدادینه کوره اوراده بر سعادت وار. [اگر غبی ... ]

## یدنجی صورت

کل بر پارچه کزه لم. شو مدنی اهالی ایچنده نه وار نه یوق کوره لم. اینته باق هر یرده هر کوشه ده
متعدد فوطوغرافلر قورولمش صورت آلیورلر. باق هر یرده متعدد کاتبلر اوطورمشلر بر شیلر یازیورلر. هر شیئی
قید ایدیورلر. اك اهمیتسز بر خدمتی اك عادی بر وقوعاتی ضبط ایدیورلر. ها، شو یوکسك طاغده پادشاهك
مخصوص [بر] بیوك فوطوغراف قورولمش که بوتون بو یرلرده [حاشیه ۲] جریان ایدن صورتنی آلیورلر. دیمك اوذات

حاشیه ۲: شو صورتك اشارت ایتدیکی معنالرك بر قسمی یدنجی حقیقتده بیان ایدلمش. یالکز بوراده پادشاهك مخصوص
بر بیوك فوطوغرافی اشارتی وحقیقتی لوح محفوظ دیمکدر. لوح محفوظك تحقق وجودی یکرمی آلتنجی سوزده
شویله اثبات ایدلمشکه نصل کوچوك کوچوك جزدانلر بیوك بر کتوکك وجودینی احساس ایدر. وکوچوك کوچوك
سندلر بر دفتر کبیرك بولوندیغنی اشعار ایدر. وکوچوك وکثرتلی ترشحلر بیوك بر صو منبعنی استلزام ایدر. عینا اویله ده
کوچوك کوچوك جزدانلر حکمنده هم بر کوچوك لوح محفوظ معناسنده هم بیوك لوح محفوظی یازان قلمدن ترشح
ایدن کوچوك کوچوك نقطه لر صورتنده اولان بی نهایت قوه حافظه لری آغاجلرك میوه لری. میوه لرك چکردکلری
تخملری البته بر حافظه کبرانك [بر دفتر اکبری] بر لوح محفوظ اعظمی احساس ایدر. واشعار ایدر. واثبات ایدر. بلکه کسکین عقللره کوستریر.

امر ایتمسنکه ملکنده جریان ایدن بوتون معامله و ایشلر ضبط ایدیلسین دیمك اولویورکه او ذات معظم بوتون حادثاتی

قید ایدر (ایدییور) صورتنی آلیر. ایشته شو دقتلی حفظ و محافظه البته بر محاسبه ایچوندر. شمدی اڭ عادی رعیتڭ

اڭ عادی معامله لرینی اهمال ایتمین بر حاکم حفیظ هیچ ممکنمیدرکه رعیتڭ اڭ بویوکلرندن اڭ بویوك عمللرینی

محافظه ایتمسین (محاسبه ایتمسین) مکافات مجازات ویرمسون. حالبوکه او ذاتڭ عزتنه و غیرتنه طوقونه جق و شانه منافی (هیچ) مقبول

ایتمه یه جك معامله لر او بویوکلردن صدور ایدییور، بونلرده جزایه چارپیلمیور. دیمك بر محکمهٔ کبرایه بیراقیلیور.

**سکزنجی صورت** گل او ذاتڭ بو فرمانلرله (تکرار) قویه حکم باوعدلر وعد ایدییور و شدتلی تهدید ایدییورکه

سزلری اورادن آلوب مقر سلطنتمه گتیره جگم و مطیعلری مسعود، عاصیلری محبوس ایده جگم و موقت یری

خراب ایدوب مؤبد سرایلری، زندانلری حاوی دیگر بر مملکت قوره جغم. هم او وعد ایتدیگی شیلر اوکا غایت

آساندر، رعیتنه غایت مهمدر. وعدنده خلف ایسه (عزت) عجز اقتدارینه غایت ضد. دراینته باق، ای سرسم سن یالانجی

وهمڭی هذیانجی عقلڭی آلدانجی نفسڭی تصدیق ایدییورسڭ. هیچ بر وجهله خلف و خلافه مجبوریتی اولمایان

(وجهله) وهیچ بر جهتله خلاف حیثیتنه یاقیشمایان و بوتون گورونن ایشلر صدقنه شهادت ایدن بر ذاتی تکذیب ایدییورسڭ.

البته بویوك بر جزایه مستحق اولورسڭ. مثالڭ شوکا بڭزرکه بر یولجی گونشڭ ضیاسندن گوزنی قاپایور،

خیالنه باقیور، وهمی بر یلدیز بوجگی کبی قفاسنده ایشیغیله دهشتلی یولنی تنویر ایتمك ایستیور. مادام

وعد ایتمش، یاپاجقدر. حالبوکه ایفاسی اوکا چوق راحت، و بزه هر شی و اوکا و سلطنتنه پك چوق لازمدر. دیمك

بر محکمهٔ کبرا، بر سعادت عظمی واردر. (حاشیه ٣) **طوقوزنجی صورت** شمدی گل بو دائره لرڭ و جماعتلرڭ بعض رئیسلرینه که

حاشیه ٣: شو صورتڭ اثبات ایتدیگی معنالر سکزنجی حقیقتده گورونه جك. مثلا دائره لرڭ رئیسلری شو تمثیلده

انبیا و اولیایه اشارتدر. و تلفونلری ایسه منعکس وحی و مظهر الهام اولان قلبلرندن او ذاته نسبت ربانیه درکه قلب او

تلفونڭ باشیدر. و قولدغی حکمنده در.



(خصوصی)

هر بری بالذات پادشاهله گورونه جك خصوصی بر تلفونی وار. هم بعض اوناڭ حضورینه چیقمشلر، دیورلرکه

بونلر اتفاقله اخبار ایدییورلرکه او ذات مکافات و مجازات ایچون پك محتشم و دهشتلی بر یر حاضرلامش. غایت قوی وعد

و شدتلی تهدید ایدییور. هم اوناڭ عزت و جلالتی هیچ بر وجهله خلف الوعده تنزل ایدوب تذللی قبول ایتمز. حالبوکه مخبرلر

هم تواتر درجه سنده چوق، هم اجماع قوتنده بر اتفاقله خبر ویرییورلرکه شو بعض آثاری گورونن سلطنت عظمی نڭ

مداری و مقری بورادن اوزاق بر باشقه مملکتده در. و شو میدان امتحانده بنالر موقتدرلر، صوڭره دائمی سرایلره

تبدیل ایدیله جك. بو یرلر دگیشه جك. چونکه اثرلریله عظمتی آڭلاشیلان شو محتشم زوالسز سلطنت بویله گچیجی،

دوامسز، بی قرار، اهمیتسز، متغیر، بقاسز، ناقص، تکملسز امورلر اوزرنده قورولماز. دورولماز. دیمك

اوکا لایق دائمی، مستقر، زوالسز، مستمر، مکمل، محتشم امور اوزرنده طورویور. دیمك بر دار آخر وار.

البته اوراده گیدیله جکدر.

**اوننجی صورت** گل بو گون نوروز سلطانیدر. (حاشیه ٤) بر تبدلات اولور هم عجیب ایشلر چیقه جق. شو بهارڭ

شو گوزل گونده شو گوزل چیچکلی اولان شو یشیل صحرایه گیدوب بر سیران ایدهلم. ایشته باق، اهالیسی بو طرفه گلیورلر.

باق بر سحر وار، او بنالر بردنبره خراب اولدیلر، باشقه بر شکل آلدی. باق بر معجزه وار، او خراب اولان بنالر بردنبره بوراده

یاپیلدی. عادتا بو خالی بر چول بر مدنی شهر اولدی. باق سینما پرده لری کبی هر ساعت باشقه بر عالم گوستره رك باشقه

حاشیه ٤: بو صورتڭ رمزینی طوقوزنجی حقیقتده گورونه جکسڭ. مثلا نوروز گونی بهار موسمنه اشارتدر. چیچکلی یشیل

صحرا (ایسه) بهار موسمنده کی روی زمینه، و گیتمه پرده لر منظره لر ایسه فصل بهارڭ ابتداسندن یازڭ انتهاسنه قدر صانع قدیر

ذو الجلالڭ فاطر حکیم ذو الجمالڭ کمال انتظام ایله دگیشدیردیگی و کمال رحمت ایله تازه لندیردیگی و بر بری آرقه سنده

گوندردیگی موجودات بهاریه طبقاتنه و مصنوعات ضیفیه طائفه لرینه و ارزاق حیوانیه و نباتیه مدار اولان مطعوماته اشارتدر.

برشکل آلیر. بوڭا دقت ایت که او قادار قاریشیق سرعتلی. کثرتلی حقیقی پرده‌لر ایچنده نه قادار مکمل بر انتظام وار که

هر شی یرلی یرینه قونیلیور. خیالی سینما پرده‌لری دخی بونڭ قادار منتظم اولاماز. میلیونلر ماهر سحربازلر دخی

بو صنعتلری یاپامازلر دیمک بزه گورونمین او پادشاهڭ چوق بویوک معجزه‌لری وار. ای سرسم سن دییورسڭ

نصل بو قوجه مملکت تخریب ایدیلوب بشقه یره قونیله‌جق ایشته گوریورسڭ که هر ساعت سنڭ عقلڭ قبول

ایتمدیگی او تبدیل دیار گبی چوق انقلابلر تبدلّلر اولیور. شو طوپلانمق طاغیلمق گبی شو حاللردن آڭلاشیلیور که

بو گوردیگڭ سرعتلی اجتماعلر. طاغیلملر. تشکیلاتلر تخریبلر ایچنده بشقه بر مقصد وار. بر ساعتلک اجتماع

ایچون اون سنه قادار بر مصرف یاپیلیور. دیمک بو وضعیتلر مقصود بالذات دگللر بر تمثیلدر. بر تقلید رسملره

نصبکه

او ذات معجزه ایله یاپییور تا صورتلری آلینوب ترکیب ایدیلسین ونتیجه‌لری حفظ ایدیلوب یازیلسین مانوره میدانی

امتحاننڭ هر شیئی قید ایدیلیوردی ویازیلیوردی دیمک. بر مجمع اکبرده معامله بونلره اونلره دوام ایدوب

دونه‌جک هم بر شهر اعظمده دائمی گوستریله‌جک دیمک شو گچیجی قرارسز صنعتلر ثابت صورتلر باقی میوه‌لر

احتفالات

ویریورلر دیمک بو اختلافات بر سعادت عظمی بر محکمهٔ کبرا بیلمدیگمز علوی غایه‌لر ایچوندر

**اون برنجی صورت** گل أی معند آرقداش بر طیاره‌یه یا شرقه یا غربه یعنی ماضی. و مستقبله گیده‌لم ـ

شمندوفره بینه‌لم شو معجزه‌کار ذاتڭ سائر (یر)لرده نه چشید معجزه‌لر گوستردیگنی گوره‌لم ایشته باق گوردیگمز منزل

و میدان و شهر گبی عجائبلر هر طرفده بولونیور. لکن صنعتجه صورتجه بربرندن آیریلیرلر. فقط بوڭا ایی

دقت ایت که او ثباتسز منزللرده او دوامسز میدانلرده او بقاسز شهرلرده نه قادار باهر بر حکمتڭ انتظامی

نه درجه ظاهر بر عنایتڭ اشاراتی نه مرتبه عالی بر عدالتڭ اماراتی نه درجه واسع بر مرحمتڭ ثمراتی گوستریور



بصیرتسز اولمایان هرکس یقیناً آڭلار که اونڭ حکمتندن داها اکمل بر حکمت و عنایتندن داها اجمل بر عنایت

و مرحمتندن داها اشمل بر مرحمت و عدالتندن داها اجل بر عدالت اولاماز و تصور ایدیله‌مز. اگر فرضا توهم

ایتدیگڭ گبی دائرهٔ مملکتنده دائمی منزللر عالی مکانلر ثابت مقاملر. باقی مسکنلر. مقیم أهالی مسعود رعیتلر

بولونماز ایسه شو حکمت عنایت مرحمت عدالتڭ حقیقتلرینه شو بقاسز مملکت مظهر اولامدیغی معلوم دیگره مظهر

اولمیوب بشقه یرده ده بولونماز ایسه او وقت گوندوز اورته‌سنده گونشڭ ایشیغنی گوردیگمز حالده گونشی انکار

ایتمک درجه‌سنده بر احمقلقله شو گوزیمز اوگنده‌کی حکمتی انکار ایتمک و شو مشاهده ایتدیگمز عنایتی انکار

ایتمک و شو گوردیگمز مرحمتی انکار ایتمک و شو پك قوتلی اماراتی اشاراتی گورونن عدالتی انکار ایتمک لازم گلیر

هم بو گوردیگمز اجراآت حکیمانه و افعال کریمانه و احسانات رحیمانه‌نڭ صاحبنی حاشا ثم حاشا سفیه بر اویونجی

غدار بر ظالم اولدیغنی قبول ایتمک لازم گلیر بو ایسه [حقیقتلرڭ ضدلرینه انقلابیدر] حالبوکه انقلاب

حقائق بوتون أهل عقلڭ اتفاقیله محالدر ممکن دگلدر. یالڭز هر شیئڭ وجودینی انکار ایدن سوفسطائی

ابلهلر خارجدر. دیمک بو دیاردن بشقه بر دیار واردر که اونده بر محکمهٔ کبرا بر محل عدالت علیا بر مکرمهٔ

عظما واردر که تا شو مرحمت و حکمت و عنایت عدالت تماماً تظاهر ایتسونلر

**اون ایکنجی صورت** گل شمدی دونه‌جگز شو جماعتلرڭ رئیسلریله و ضابطلریله گوروشه‌جگز و تجهیزاتلرینه

باقه‌جغز. او تجهیزات یالڭز او میدانده‌کی قیصه بر مدت ایچنده گچینمک ایچون ویرلمشیدر یاخود بشقه یرده

اوزون بر سعادت حیاتی تحصیل ایتمک ایچونمی ویرلمشدر گوره‌لم. هرکسه و هر تجهیزاته باقه‌ماز. فقط نمونه ایچون

شو ضابطڭ جزدان و دفترینه باقه‌جغز. بو جزدانده ضابطڭ رتبه‌سی معاشی وظیفه‌سی مطلوباتی دستور

کماتی

هرکسك وار در. باقی بو رتبه بر قاچ کونلك ایچون دگل بلکه اوزون بر زمان ایچون ویریلیر. بیلیرسن شو معاشه خزینهٔ

خاصه‌دن فلان تاریخده آله‌جقسك یازیلیر. حالبوکه او تاریخ چوق زمان صوکره و بو میداندن قالقدقدن صوکره

کلیر. شو وظیفه ایسه شو موقت میدانه کوره دگل بلکه پادشاهك قربنده دائمی بر سعادتی قازانمق ایچون ویریلمشدر.

شو مطلوبات ایسه بر قاچ کونلك بو مسافرخانه‌ده کچیرمك ایچون اولاماز. بلکه اوزون و مسعودانه بر حیات ایچون

اولابیلیر. شو دستور ایسه بتون بوتون آیریجه و بو کرجزدانك صاحبی بشقه یره نامزددر. بشقه عالمه چالیشیر.

باق شو دفترلره. آلتلر تجهیزاتنك صورت استعمالی و مسئولیتلر واردر. حالبوکه اکر یالکز بو میداندن بشقه

عالی دائمی بر یر بولونماز ایسه شو محکم دفتر او قطعی جزدانلر بوتون بوتون معناسز اولور. هم شو محترم ضابط

و مکرم و معزز قوماندان ~~[illegible]~~ رئیس بوتون اهالیدن آشاغی هرکسدن داها بدبخت. داها بیچاره. داها ذلیل.

داها مصیبتلی. داها فقیر. داها ضعیف بر درکه‌یه دوشر. ایشته بوکا قیاس ایت. هانکی شیئه دقت ایتسك

شهادت ایدرکه بو فانیدن صوکره بر باقی یورد واردر. ای آرقداش دیمك بو موقت مملکت بر تارلا حکمنده‌در.

بر تعلیمگاهدر. بر بازاردر. البته آرقه‌سنده بر محکمهٔ کبرا بر سعادت عظما کله‌جکدر. اکر بونی انکار ایتسك

بوتون ضابطلرده‌کی جزدانلری. دفترلری. تجهیزاتلری. دستورلری. بلکه شو مملکتده بوتون انتظاماتی

حتی حکومتی انکار ایتمکه مجبور اولورسك و بوتون واقع اولان اجراآتك وجودینی تکذیب ایتمك لازم

کلیر. او وقت سکا انسان و ذی شعور دینیلمز. سوفسطائیلردن داها عقلسز اولورسك. صاقین ظن ایتمه

تبدیل مملکت دلیللری بو اون ایکی صورته منحصردر. بلکه حد و حسابه کلمز امارهلر دلیللر وارکه شو قرارسز

متغیر مملکت زوالسز مستقر بر مملکته تحویل ایدیله‌جکدر. هم حد و حسابه کلمز اشارتلر علامتلر وارکه بو اهالی



شو موقت مسافرخانه‌لردن آلنه‌جق سلطنتك مقر دائمیسنه کوندریله‌جك. باخصوص کل سکا اون ایکی صورت

قوتندن داها قوتلی بر برهان داها کوستره‌جکم. ایشته کل باق شو اوزاقده‌کی کورونن جماعت عظیمه ایچنده

اول آطه‌ده کوریورمیسن بو بیوك نیشان صاحبی یاور اکرم بر تبلیغاتده بولونیور. کیده‌لم دیکله‌یه‌لم. باق او یاور

یاور اکرم باق او یوکسکده تعلیم ایدیلمش فرمان اعظمی اهالی‌یه بیلدیریور و دیورکه حاضرلانیکز بشقه بر دائمی بر

مملکته کیده‌جکسکز. اویله بر مملکت که بو مملکت اوکا نسبةً بر زندان حکمنده‌در. پادشاهمزك مقر سلطنتنه کیدوب

مرحمتنه احسانلرینه مظهر اوله‌جقسکز. اکر کوزلجه بو فرمانی دیکله‌یوب اطاعت ایتسه‌کز. یوقسه عصیان ایدوب

دیکله‌مزسه‌کز مدهش زندانلره آتیله‌جقسکز کبی تبلیغاتده بولونیور. سنده کوریورسك که او فرمان اعظمده

اویله اعجازکار بر طغره وارکه هیچ بر وجهله قابل تقلید دگل. سنك کبی سرسملردن بشقه هرکس او فرمان پادشاهك

فرمانی اولدیغنی قطعی بیلیر. و او یاورده یاور اکرمده اویله نیشانلر وارکه سنك کبی کورلردن بشقه هرکس

او ذاتی پادشاهك پك طوغری ترجمان أوامری اولدیغنی یقیناً آکلار. عجبا او یاور اکرم او فرمان اعظمله

برابر بوتون قوتیله دعوا ایدوب تبلیغ ایتدکلری شو تبدیل مملکت مسئله‌سی هیچ قابل میدرکه اعتراض

قبول ایتسون. أووت قابل دگل. الا که بوتون بو کوردیکمز هرشیئی انکار ایده‌سك. سن شیمدی أی آرقداشم

سوز سنکدر. سویله نه دیورسك. دیدی: نه دیه‌جکم. داها بوکا قارشی برشی دینیله بیلیرمی؟ کوندوز

اورته‌سنده کونشه قارشی سوز سویله‌نیلیرمی؟ یالکز دیرمکه الحمد لله یوز بیك دفعه شکر اولسون که وهم

و هوانك حکمندن. نفس و هوسك اسارتندن قورتولوب دائمی حبس و زنداندن خلاص اولدم. و اینانده‌مکه

بو قارمقاریشیق قرارسز مسافرخانه‌لردن بشقه و قرب شاهانه‌ده بر دیار سعادت واردر. بز اوکا نامزدز.

ایشته حشر و آخرتدن کنایه و عبارت اولان شو حکایهٔ تمثیلیه بوراده تمام اولدی. شیمدی توفیق الهی ایله حقیقت

علیایه گچه‌جگز. اون ایکی صورته مقابل اون ایکی منساسه حقیقتله بر مقدمه بیان ایده‌جگز.

## مقدمه

برقاچ اشارتی بشقه یرلرده یعنی یگرمی ایکنجی، اون طقوزنجی، یگرمی آلتنجی سوزلرده ایضاح ایدیلن برقاچ مسئله‌یه اشارت ایده‌رز.

## برنجی اشارت

حکایه‌ده کی سرسم آدم ایله امین آرقداشی ایله اوچ حقیقتلری وار. برنجیسی نفس اماره‌م ایله قلبمدر. [ایکنجیسی] فلسفه شاگردلریله قرآن حکیم تلمیذلریدر. [اوچنجیسی] امت اسلامیه ایله ملت کفریه‌در.

و فلسفه شاگردلری و ملت کفریه و نفس اماره‌نك أڭ مدهش ضلالتی جناب حقی طانیمامقده‌در. حکایه‌ده ناصل امین آدم دیمشدی: بر حرف کاتبسز اولماز، بر قانون حاکمسز اولماز بز ده دیرز. نصلکه بر کتاب، بالخصوص اویله بر کتاب که هر کلمه‌سی ایچنده کوچوك قلمله بر کتاب یازلسه، هر حرفی ایچنده اینجه قلمله بر منتظم قصیده یازلسه، کاتبسز اولمسی صورتسز درجه محالدر. اویله‌ده شو کائنات نقاشسز اولمسی صورتسز محال أندر محالدر.

زیرا بو کائنات اویله بر کتابدر که هر صحیفه‌سی چوق کتابلری تضمن ایدر. حتی هر کلمه‌سی ایچنده بر کتاب واردر. هر بر حرفی ایچنده بر قصیده واردر. یریوزی بر صحیفه‌در، نه قدر کتاب ایچنده وار. بر آغاج بر کلمه‌در، نه قدار صحیفه‌سی واردر. بر میوه بر حرفدر، بر چکردك بر نقطه‌در. او نقطه‌ده قوجه بر آغاجڭ پروغرامی، فهرسته‌سی واردر. ایشته بویله بر کتاب اوصاف جلال و جمالده نهایتسز قدرت و حکمته مالك بر ذات ذوالجلالڭ نقش قلم قدرتی اوله بیلیر. دیمك عالمڭ شهودیله بو ایمان لازم گلیر. الا که ضلالتدن سرخوش اولسه اوله.

هم نصلکه بر خانه اوسطه‌سز اولماز، بالخصوص اویله بر خانه که خارقه صنعتلرله، عجیب نقشلرله، غریب



زینتلرله تزیین ایدلسه، حتی هر بر طاشنده بر سرای قدار صنعت درج ایدلسه، اوسطه‌سز اولمسنی هیچ بر عقل قبول ایده‌مز. غایت ماهر بر صنعتکار ایستر. بالخصوص او سرای ایچنده سینما پرده‌لری کبی هر ساعتده حقیقی منزللر تشکیل ایدلوب کمال انتظام ایله ألبسه دگیشدیردیگی کبی دگیشدیریلیور. حتی هر بر حقیقی پرده ایچنده متعدد کوچوك کوچوك منزللر ایجاد ایدیلیور. اویله‌ده شو کائنات نهایتسز حکیم، علیم، قدیر بر صانع ایستر. چونکه شو محتشم کائنات اویله بر سرایدر که آی، گونش لامبه‌لری، ییلدیزلر مومله‌ری، زمان بر ایپ بر شریددر که او صانع ذوالجلال هر سنه بشقه بر عالمی اوڭا طاقوب گوستریور. او طاقدیغی عالمڭ ایچنده اوچیوز آلتمش طرزده منتظم صورتلری تجدید ایدیور. کمال انتظام و حکمتله دگیشدیریور. یریوزینی بر سفرهٔ نعمت یاپمش که هر بهار موسمنده اوچیوز بیڭ انواع مصنوعاتیله تزیین ایدیور. حد و حسابه گلمز انواع احساناتیله طولدیریور. اویله بر طرزده که نهایت اختلاط ایچنده قاریشمه‌لی اولدقلری حالده نهایت درجه‌ده امتیاز و فرق ایله بربرلرندن آیریلیور. بشقه جهتلری بوڭا قیاس ایت. ناصل بویله بر سرایڭ صانعندن غفلت ایدیله بیلیر؟ هم نصلکه بولوطسز گوندوز

اورته‌سنده گونشڭ دکز یوزنده بوتون قبارجقلرده، اوستنده و قره‌ده بوتون پارلاق شیلرده، دقائق بوتون پارچه‌لرنده جلوه‌سی گوروندیگی و عکسی مشاهده ایدلدیگی حالده گونشی انکار ایتمك نه درجه عجیب بر دیوانه‌لك هذیاندر. چونکه او وقت برتك گونشی انکار و قبول ایتمه‌مکله قطرات، صابون قبارجقلر مقدار ایچه پارچه‌لرده حقیقی و بالاصالة گونشجکلری قبول ایتمك لازم گلیور. هر ذره که بر ذره صیغیشه بیلدیگی حالده قوجه بر گونشڭ حقیقتنی ایچنده قبول ایتمك لازم گلدیگی کبی، عیناً اویله‌ده شو صیره‌لری ایچنده هر زمان حکمتله دگیشن و دونن کونلکلری ایچنده هر وقت تازه‌لنن شو منتظم کائناتی

کوروب خالق ذوالجلالی اوصاف کمالیه تصدیق ایتمامك اونی داها بر باد بر ضلالت دیوانه لکیدر. بر

جنّت هذیاندر. زیرا هر شیده حتی هر بر ذره ده بر الوهیت مطلقه قبول ایتمك لازمدر. چونکه مثلا هوانك

هر بر ذره سی هر بر چیچکه هر بر میوه یه هر بر یاپراغه گیره‌ر و ایشله‌یه بیلیر. ایشته شو ذره اگر مأمور اولماز ایسه

بوتون گیره بیله‌جگی و ایشله‌دیگی مصنوعلرك طرز تشکیلاتنی و صورتلرینی و هیئتلرینی بیلملی لازمدر

تا ایچنده ایشله‌یه بیلسون. دیمك محیط بر علم و قدرته مالك اولمالی که بویله یاپسین. مثلا طوپراقده هر بر

ذره سی قابلدر که مختلف بوتون تخملره چکردکلره مدار و منشأ اولسون. اگر مأمور اولمازسه لازم گلیور که

اونلرده آغاجلر عددنجه معنوی جهازات و ماکنه‌لری تضمن ایتسین و یاخود اونلرك بوتون طرز تشکیلاتنی

بیلیر یاپار. بوتون اونلره گیدیریلن صورتلری طانیر. دیکه بیلیر بر صنعت و قدرت ویرملك لازم گلیر که

داها سائر موجوداتی کذلك قیاس ایت تا آکلایه‌جقسك که هر شیده آشکاره وحدانیتك دلیللری وار. اوت

بر شیدن هر شی یاپمق و هر شیئی بر تك شی یاپمق هر شیئك خالقنه خاص بر ایشدر. وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ

إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ فرمانی دقت ایت. دیمك واحد احدی قبول ایتمامك موجودات عددنجه

الهلری قبول ایتمك لازم گلیر.

**ایکنجی اشارت** حکایه ده بر یاور اکرمدن بحث ایدلسه و دنیلمشکه کور اولمایان اونك نیشانلرینی

گورمکله آکلار که او ذات پادشاهك امریله حرکت ایده‌ر و اونك خاص بنده سیدر. ایشته او یاور اکرم

رسول اکرمدر. اوت شو مزین بر کائناتك اویله مقدس بر صانعنه بویله بر رسول اکرم ایشبو

شمس لزومی درجه سنده لازمدر. چونکه ناصل گونشه ضیا ویرمکزین ممکن دگلدر اویله ده الوهیت ده



پیغمبرلری گوندرمکله کندینی گوسترمکسزین ممکن دگلدر. هم هیچ ممکن اولورمیکه نهایت کمالده اولان بر

جمال گوستریجی و تعریف ایدیجی بر واسطه ایله کندینی گوسترمك ایسته‌مه‌سون. هم ممکن اولورمیکه غایت جمالده بر

کمال صنعت اونك اوزرینه انظار دقتی جلب ایدن بر دلّال واسطه‌سیله تشهیر ایتمه‌سون. هم هیچ ممکن اولورمیکه بر

ربوبیت عامه‌نك سلطنت کلیه‌سی کثرت و جزئیات طبقاتنده وحدانیت و صمدیتنی ذی الجناحین بر مبعوث

واسطه‌سیله اعلانی ایسته‌مه‌سون. یعنی او ذات عبودیت کلیه جهتیله کثرت طبقاتنك درگاه الهی یه ایلچیسی.

اولدیغی کبی قربیت و رسالت جهتیله درگاه الهینك کثرت طبقاتنه مأموریدر. هم هیچ ممکن اولورمیکه نهایت

درجه ده بر حسن ذاتی صاحبی جمالنك محاسننی و حسننك لطائفنی آیینه‌لرده گورمك و گوسترمك ایسته‌مه‌سونکه بر

حبیب رسول واسطه‌سیله که هم حبیبدر عبودیتیله او کندینی سودیره‌ر آیینه‌داری ایدر. هم رسولدر اونی

مخلوقاتنه سودیرر جمال اسماسنی گوستریر. هم هیچ ممکن اولورمیکه عجیب معجزه‌لرله غریب و قیمتدار شیلرله

طولو خزینه‌لر صاحبی صراف بر تعریف ایدیجی واسطه‌سیله انظار خلقه عرض و باشلرنده اظهار ایتمکله گیزلی

کمالاتنی بیان ایتمك اراده ایتمه‌سون و ایسته‌مه‌سون. هم ممکن اولورمیکه بو کائناتی بوتون اسماسنك کمالاتنی

افاده ایدن مصنوعاتله تزیین ایده‌رك سیرانجون غریب و اینجه صنعتلرله سوسله‌نلمش بر سرای یه بکزتسون ده

رهبر بر معلم تعیین ایتمه‌سون. هم هیچ ممکن اولورمیکه بو کائناتك صاحبی شو کائناتك تحولاتنده‌کی

مقصد و غایه‌نه اولدیغنی مشعر [طلسم مغلقنی] هم موجوداتك ذره‌دن ذره یه نه‌دن گلیك ایچ سؤال

ننطلك [معماسنی] بر آلچی واسطه‌سیله آچدیرماسون. هم هیچ ممکن اولورمیکه بو گوزل مصنوعات

ایله کندینی ذیشعوره طانیتدیران و قیمتلی نعمتلرله کندینی سودیرتن صانع ذوالجلال اونك مقابلنده

ذی‌شعور دن مرضیاتنی و آرزولری نه اولدیغنی بر ألچی واسطه‌سیله بیلدیرمسون. هم هیچ ممکن اولورمیکه نوع انسانی شعورک کثرتی سببیله استعدادجه عبودیت کلیه‌یه مهیا صورتنده یاراتوب معلم بر رهبر واسطه‌سیله اونلری کثرتدن وحدته یوزلرینی چویرمک ایسته‌مسون. دها بونلر کبی چوق وظائف نبوت وار که هر بری بر برهان قطعیدر که الوهیت رسالتسز اولاماز. شیمدی عجبا عالمده محمد عربی علیه الصلاة والسلام دن بیان اولنان اوصاف و وظائفه دها اهل و دها جامع کیم ظهور اتمش. و رتبهٔ رسالته و وظیفهٔ تبلیغه اوندن دها آلیق دها اوفق هیچ زمانه کوسترمشمیدر. خیر اصلا و قطعا بلکه او بتون رسوللرک سیدیدر. بوتون انبیانک امامیدر. بوتون اصفیانک سروریدر. بوتون مقربینک اقربیدر. بتون مخلوقاتک اکملیدر. بتون مرشدلرک سلطانیدر. أوت أهل تحقیقاتک اتفاقیله شق قمر، پارماقلرندن صو آقیتمه‌سی کبی بیکه بالغ معجزاتندن حد و حسابه کلمز دلائل نبوتندن باشقه قرآن عظیم الشان کبی بر بحر حقائق و قرق وجهله معجزه اولان معجزهٔ کبرا اولمسی کونش کبی رسالتنی کوسترمکه کافیدر. باشقه رساله‌لرده و بالخاصه یکرمی بشنجی سوزده قرآنک قرقه قریب وجوه اعجازندن بحث ایتدیکمزدن بوراده قیصه کسیورز

**اوچنجی اشارت** خاطره کلمزمی که بو کوچوجک انسان نه اهمیتی وار که بو عظیم دنیا اونک محاسبهٔ اعمالی ایچون قپانسون باشقه بر دائره آچیلسون؟ هم که بو کوچوجک انسان جامعیت فطرت اعتباریله شو موجودات ایچنده بر اوسطه باشی و بر دلال سلطنت الٰهیه بر عبودیت کلیه‌یه مظهر اولدیغندن بویوک اهمیتی واردر هم خاطره کلمزمی که قیصه بر عمرده نصل ابدی بر عذابه مستحق اولور؟ زیرا کفر شو مکتوبات صمدانیه درجه‌سنده و قیمتنده اولان کائناتی معناسز غایه‌سز بر درکه‌یه دوشوردیکی ایچون بوتون کائناته قارشی بر تحقیر اولدیغی کبی بو موجوداتده جلوه‌لری نقشلری کورونن بوتون اسماء قدسیهٔ الٰهیه‌یی انکار ایله



رد و جناب حقک حقانیت و صدقنی کوسترن غیر متناهی بوتون دلیللرینی تکذیب اولدیغندن نهایتسز بر جنایتدر. نهایتسز جنایت ایسه نهایتسز عذابی ایجاب ایدر.

**دردنجی اشارت** نصلکه حکایه‌ده اون ایکی صورتده کوردک که هیچ بر جهتله ممکن دکل اویله بر پادشاهک اویله موقت مسافرخانه کبی بر مملکتی بولونسونده مستقر و حشمتنه مظهر و سلطنت عظماسنه مدار دیکر دائمی بر مملکتی بولونماسون. اویله‌ده هیچ بر وجهله ممکن دکلکه بو فانی عالمک باقی خالقی بونی ایجاد ایتسون باقی بر عالمی ایجاد ایتمسون. هم ممکن دکل ~~بو مشهر و میدان~~ شو بدیع و زائل کائناتک سرمدی صانعی بونی خلق ایتسون مستقر و دائمی دیکر بر کائناتی ایجاد ایتمسون. هم ممکن دکل بو مشهر و میدان امتحان و تارلا حکمنده اولان دنیانک حکیم و قدیر و رحیم اولان فاطری اونی یاراتسون اونک بوتون غایه‌لرینه مظهر اولان دار آخرتی خلق ایتمسون. بو حقیقته اون ایکی قپو ایله کیریلیر. اون ایکی حقیقتله او قپولر آچیلیر. ألک قیصه و بسیطدن باشلارز.

**برنجی حقیقت** باب ربوبیت و سلطنتدرکه اسم ربک جلوه‌سیدر. هیچ ممکنمیدرکه شأن ربوبیت و سلطنت الوهیت بالخصوص بویله بر کائناتی کمالاتنی کوسترمک ایچون غایت عالی غایه‌لر و بیوک مقصدلرله ایجاد ایتسون. اونک غایت و مقاصدینه قارشی ایمان و عبودیتله مقابله ایدن مؤمنلره مکافاتی بولونماسون و او مقاصدی رد و تحقیر ایله مقابله ایدن اهل ضلالته مجازات ایتمسون.

**ایکنجی حقیقت** باب کرم و رحمتدرکه. کریم. و رحیم. اسمنک جلوه‌سیدر. هیچ ممکنمیدرکه کوستردیکی آثار ایله نهایتسز بر کرم و نهایتسز بر رحمت. و نهایتسز بر عزت. و نهایتسز بر غیرت صاحبی اولان شو عالمک ربی کرم و رحمته لایق مکافات عزت و غیرته شایسته مجازات بولونماسون. اوت شو دنیا

کیدیشانه باقیلسه کورولویورکه اک عاجز اک ضعیفدن طوت حاشیه تا اک قوی یه قدر هرجانلی یه لایق بر رزق ویریلیور. اک ضعیف اک عاجزه اک ایی رزق ویریلیور. هر دردلی یه اومادیغی بر درمان یتشدیریلیور. اویله علوی بر کرمله ضیافتلر اکراملر اولونیورکه نهایتسز بر کرم الی ایچنده ایشله دیکنی بداهةً کوستریور. مثلا بهار موسمنده جنت حوریلری طرزنده بوتون آغاجلری سندس مثال لباسلریله کیدیروب چیچک میوه لرک مرصعاتیله سوسلندیروب خدمتکار ایده رک اونلرک لطیف اللری اولان داللریله چشید چشید اک طاتلی اک مصنع میوه لری بزه تقدیم ایتمک هم زهیرلی بر سینکک الیله شفالی اک طاتلی بالی بزه یدیرمک هم اک کوزل و یومشاق بر لباسی الیسز بر بوجکک الیله بزه کیدیرمک هم رحمتک بویوک بر خزینه سنی کوچوک بر چکردک ایچنده بزم ایچون صاقلامق نه قدر جمیل بر کرم. نه قدر لطیف بر رحمت اثری اولدیغنی بداهةً آکلاشیلیر. هم انسان و بعض جاناورلردن باشقه کونش و آی و آرضدن طوت تا اک کوچوک مخلوقه قدر هر شی کمال دقتله وظیفه سنی چالیشیر. ذره جه حدندن تجاوز ایتمه سی؛ بر عظیم هیبت تحتنده عمومی بر اطاعت بولونمه سی بویوک بر جلال و عزت صاحبنک امریله حرکت

حاشیه رزق حلال اقتدار ایله آلینمیور بلکه افتقاره بناءً ویریلیور. دلیل قطعی اقتدارسز یاوروارک حسن معیشتی و مقتدر جاناورلرک صیق معیشتی. هم ذکاوتسز بالقلرک سمیزلکی و ذکاوتلی حیله لی تیلکی و مایمونک درد معیشتله وجودجه ضعیفلکیدر. دیمک رزق و اقتدار و اختیار ایله معکوساً متناسبدر. نه درجه اقتدار و اختیاره کووه نیر او درجه درد معیشته مبتلا اولور

ایتدکلرینی کوستریور. هم کرک نباتی و کرک حیوانی و کرک انسانی بوتون والده لرک حاشیه او رحیم شفقتلریله و سوت کبی او لطیف غدا ایله او عاجز و ضعیف یاوروارک تربیه سی نه قدر کنیش بر رحمتک جلوه سی ایشله دیکنی بداهةً آکلاشیلیر. بو عالمک متصرفی مادام نهایتسز بر کریمی. نهایتسز بویله بر رحمتی نهایتسز اویله بر جلال و عزتی وار. نهایتسز جلال و عزت ادبسزلرک تأدیبنی ایستر. نهایتسز کرم نهایتسز اکرام ایستر. نهایتسز رحمت کندینه لایق احسان ایستر. حالبوکه بو فانی دنیاده و قیصه عمرده دکزدن بر طامله کبی میلیونلرجه شدن آنجق بر جزئی یرلشیر و تجلی ایدر. دیمک او کرمه لایق و او رحمته شایسته بر دار سعادت اوله جقدر. یوقسه کوندوزی ایشیغیله طولدیران ذ کونشک وجودینی انکار کبی بو کورونن رحمتک وجودینی انکار ایتمک لازم کلیر. چونکه بر دها دونمه مک اوزره زوال ایسه شفقتی مصیبته، محبتی حرقته، و نعمتی نقمته، و عقلی مشئوم بر آلته و لذتی الم قلب ایدیر. مکر حقیقت رحمتک انتفاسی لازم کلیر. هم او جلال و عزته ادبسزلر بر دار مجازات اوله جقدر. چونکه اکثریا ظالم عزتنده مظلوم ذلتنده قالوب بورادن کوچوب کیدیورلر. دیمک بر محکمه کبرایه بیراقیلیور. تأخیر ایدیلیور. یوقسه باقیلمیور دکل. بعضاً دنیاده دخی جزا [illegible] دیریر. قرون سالفه ده جریان ایدن عاصی و متمرد قوملره کلان عذابلر

حاشیه اوت آچ بر آرسلان ضعیف بر یاوروسی کندی نفسنه ترجیح ایدرک الده ایتدیکی بر اتی ییمیوب یاوروسنه ویرمسی هم قورقاق طاووق یاوروسنی حمایه ایچون ایته آرسلانه صالدیرمسی هم اینجیر آغاجی کندی چامور ییه رک یاوروسی اولان میوه لرینه خالص سوت ویرمسی بالبداهه نهایتسز رحیم، کریم، شفیق بر ذاتک حسابیله حرکت ایتدکلرینی کور اولمیانه کوستریورلر. اوت نباتات و بهیمات کبی شعورسزلرک غایت درجه ده شعورکارانه و حکیمانه ایشلر کورمسی بالضروره کوستریرکه غایت درجه ده علیم و حکیم بریسی وار که اونلری ایشلدیریور اونلر اونک نامیله ایشلیورلر

کوسترییور کہ انسان باشی بوش دکل بر جلال وغیرت سیلله سنه هر وقت معروضدر. أوت هیچ ممکنمیدرکه انسان عموم
موجودات ایچنده اهمیتلی بر وظیفه سی اهمیتلی بر استعدادی اولدیغی حالده انسانك ربی ده انسانه بو قدر منتظم مصنوعاتیله
کندینی طانیتدیرسه مقابلنده انسان ایمانله اونی طانیمازسه هم بو قدر رحمتك سوسلی میوه لریله کندینی سودیرسه
مقابلنده انسان عبادتله کندینی اوکا سودیرمه سه هم بو قدار بو درلو نعمتلریله محبت ورحمتی اوکا کوسترسه
مقابلنده انسان شکر وحمد ایله اوکا حرمت ایتمه سه جزاسز قالسون باشی بوش براقیلسون او عزت غیرت صاحبی
ذات ذو الجلال بر دار مجازات حاضرلامایسون هم هیچ ممکنمیدرکه او رحمن رحیم کندینی طانیتدیرسه مقابل ایمان
ایله طانیمقله سودیرسه مقابل عبادتله سومك وسودیرمکله ورحمتنه مقابل شکر ایله حرمت ایتمکله مقابله ایدن
مؤمنلره بر دار مکافات بر سعادت أبدیه ویرمه سون

(٧)

## اوجنجی حقیقت

باب حکمت وعدالت اولوب [اسم حکیم وعادل] ك جلوه سیدر هیچ ممکنمیدرکه حاشیه
ذره لردن کونشلره قادار جریان ایدن حکمت وانتظام عدالت ومیزان ایله ربوبیتك سلطنتنی کوسترن ذات ذو الجلالك

(٧) حاشیه: أوت هیچ ممکنمیدرکه سؤال جمله چوق تکرار ایدیلییور. چونکه مهم بر سری افاده ایدر. شویله که: اکثر کفر
وضلالت استبعاددن ایلری کلیر یعنی عقلدن اوزاق ویا محال کورور انکار ایدر. ایشته حشر سوزنده قطعیاً
کوسترلدی که حقیقی استبعاد حقیقی محالیت وعقلدن اوزاقلق وحقیقی صعوبت حتی امتناع درجه سنده مشکلات
وحقیقی
کفر یولنده در وضلالتك مسلکنده در. وحقیقی امکان معقولیت حتی وجوب درجه سنده سهولت ایمان یولنده در
واسلامیت جاده سنده در. الحاصل اهل فلسفه استبعاد ایله انکاره کیدر. اونجی سوزك استبعاد هانکی
طرفده اولدیغنی تعبیرلر کوستر. اونلرك آغزینه بر شاماره اوردو.



ربوبیتك جناح حمایه سنه التجا ایدن واو حکمت وعدالته ایمان وعبودیتله توفیق حرکت ایدن مؤمنلری تلطیف ایتمه سون
واو حکمت وعدالته کفر وطغیانله عصیان ایدن ادبسزلری تأدیب ایتمه سون حالبوکه بو موقت دنیاده او حکمت او
انسانده
عدالته لایقیله بیکده بری اجرا ایدیلمیور تأخیر ایدیلییور أهل ضلالتك چوغی جزا آلمدن اهل هدایتك ده چوغی مکافات
کورمدن بورادن کوچوب کیدییورلر دیمك بر محکمۀ کبرایه بر سعادت عظمایه براقیلییور أوت کورونیورکه شو عالمده
تصرف ایدن ذات نهایتسز بر حکمتله ایش کوریور اوکا برهانمی ایسترسك هر شیده مصلحت وفائده لره رعایت
ایتمه سیدر کورمییورمیسك که انسانده بوتون اعضالرکلرده وطمارلرده حتی بدنك حجیراتنده هر برنده هر جزئنده
فائده لر وحکمتلرك کوزه دیلمه سی حتی بعض اعضاسی بر آغاجك نه قدر میوه لری وارسه او درجه او عضوه حکمتلر
طاشیمه سی
هم هر شیئك صنعتنده غایت درجه ده انتظام وجودی کوسترکه ایش
وفائده لر ~~طاقیلمه~~سی کوسترییورکه نهایتسز بر حکمت الیله کوریلییور أوت کوزل بر چیچکك دقیق بر توخمنی
کوچوجك بر تخمنده درج ایتمك بویوك بر آغاجك صحیفۀ اعمالنی تاریخچۀ حیاتنی فهرستۀ جهازاتنی کوچوجك
بر کلمه دکده معنوی قدر قلمیله یازمسی نهایتسز بر حکمت قلمی ایشلدیکنی کوسترر هم هر شیئك خلقتنده غایت
درجه ده حسن صنعت بولونماسی نهایت درجه ده حکیم بر صانعك نقشی اولدیغنی کوسترر أوت شو کوچوجك
انسان بدنی ایچنده بوتون کائناتك فهرسته سنی بوتون خزائن رحمتك آناختارلرینی بوتون اسمائك آینه لرینی
درج ایتمك
نهایت درجه ده بر حسن صنعت ایچنده بر حکمتی کوسترر. شیمدی هیچ ممکنمیدرکه شو اجراآت ربوبیتنده حاکم
[بر حکمت] او ربوبیتك قنادینه التجا ایدن وایمان ایله اطاعت ایدنلرك تلطیفنی ایستمه سون وأبدی تلطیف
ایتمسون
~~ایتمه سون~~ هم عدالت ومیزانله ایش کورولدیکنه برهانمی ایسترسك هر شیئه حساس میزانلرله مخصوص اولچولرله
وجود ویرمك صورت کیدیرمك یرلی یرینه قویمق نهایتسز بر عدالت ومیزان ایله ایش کورولدیکنی کوسترر
+

کمیکلرده دمارلرده

هم هر ذی حیات صاحبینه استعدادی نسبتنده حقنی ویرمك یعنی وجودینك بوتون لوازماتنی بقاسنك بوتون جهازاتنی

أڭ مناسب بر طرزده ویرمك نهایتسز بر عدالت أولدیغنی كوستردیكی كبی؛ هم استعداد لسانیله، احتیاج فطری لسانیله، اضطرار

لسانیله سؤال ایدیلن و ایستەنیلن هر شیئه دائمی جواب ویرمك نهایت درجەده بر عدل و حكمتی كوستریور. هیچ

ممكن میدر كه بویله أڭ كوچوك بر مخلوقڭ أڭ كوچوك بر حاجتنڭ امدادینه قوشان بر عدالت و حكمت انسان كبی

أڭ بویوك بر مخلوقڭ بقا كبی أڭ بویوك بر حاجتنی مهمل براقسین، أڭ بویوك استعدادینی و أڭ بویوك

سؤالنی جوابسز براقسین؛ ربوبیتڭ حشمتنی، عبادینڭ حقوقنی محافظه ایتمكله محافظه ایتمەسون؟ حالبوكه شو فانی دنیاده

قیصه بر حیات كچیرن انسان اویله بر عدالتڭ حقیقتنه مظهر اولاماز و اولمیور. بلكه بر محكمۀ كبرایه براقیلیور. زیرا

حقیقی عدالت ایستركه شو كوچوجك انسان، كوچوكلگی نسبتنده دكل بلكه جنایتنڭ بویوكلگی،

ماهیتنڭ اهمیتی، وظیفەسنڭ عظمتی نسبتنده مكافات و مجازات كورسون. مادام شو فانی كچیجی دنیا

ابد ایچون خلق اولنان انسان خصوصنده اویله بر عدالت و حكمته مظهریتدن چوق اوزاقدر؛ البته عادل اولان

او ذات جلیل ذو الجلالڭ و حكیم اولان او ذات جمیل ذو الجمالڭ دائمی بر جهنمی و ابدی بر جنتی بولونەجقدر.

## دردنجی حقیقت

باب جود و جمالدر. [اسم جواد و جمیلڭ جلوەسیدر.] هیچ ممكن میدر كه نهایتسز

جود و سخاوت، توكنمز ثروت، بیحد خزینەلر، مثلسز سرمدی جمال، قصورسز ابدی كمال بر دار سعادت و محل ضیافت

ایچنده دائمی بولونەجق اولان محتاج شاكردلری، مشتاق آیینەدارلری، متحیر سیرجیلری ایستەمەسون؟ اوت

دنیا یوزینی بو قدار مزین مصنوعاتیله سوسلندیرمك، آی ایله كونشی لامبه یاپمق، یریوزینی بر سفرۀ نعمت

ایدوب مطعوماتڭ أڭ كوزل جنسلریله طولدیرمق، میوەلی آغاجلری بر قاب یاپمق، هر موسمده چوق



دفعەلر تجدید ایتمك حدسز بر جود و سخاوتی كوستریور. بویله نهایتسز بر جود و سخاوت، اویله توكنمز خزینەلر و رحمت هم دائمی هم

آرزو ایدیلن هم هر شی ایچنده بولونور بر دار ضیافت و محل سعادت ایستر. هم قطعی ایستركه او ضیافتدن تلذذ

ایدنلر او محل سعادتده دوام ایتسونلر، ابدی قالسونلر تا زوال و فراق ایله ألم چكمەسونلر. چونكه زوال ألمی، لذت اولدیغی

كبی زوال لذت دخی ألمدر. اویله سخاوت ألم چكدیرمك ایستەمز. دیمك ابدی بر جنت هم ایچنده ابدی محتاجلر ایستر.

چونكه نهایتسز جود و سخاوت نهایتسز احسان ایتمك ایستر. نهایتسز احسان نعمتلندیرمك ایستر. نهایتسز نعمتلندیرمك ایسه

نهایتسز منتدارلق و نعمتلنمك ایستر. بو ایسه احسانه مظهر اولان شخصڭ دوام وجودینی ایستر تا دائمی تنعم ایله دائمی

انعامه قارشی شكر و منتدارلغنی كوسترسون. یوقسه زوال ایله آجیلانان جزئی بر تلذذ، قیصه بر زمانده اویله بر جود

سخاوتڭ مقتضاسیله قابل توفیق دكلدر. هم دخی مشهور صنعت الهیه اولان اقطار عالم سرگیلرینه باق، بر

یوزنده كی نباتات و حیواناتڭ اللرنده اولان اعلانات ربانیه [حاشیه ۸] دقت ایت؛ محاسن ربوبیتڭ دلاللری

اولان انبیا و اولیایه قولاق ویر، نصل متفقاً صانع ذو الجلالڭ قصورسز كمالاتنی خارقه صنعتلرینی تشهیر

ایله كوستریورلر، بیان ایدیورلر، انظار دقتی جلب ایدیورلر. دیمك بو عالمڭ صانعی پك مهم و حیرت ویریجی

و كیزلی كمالاتی واردر. بو خارقه صنعتلرله اونلری كوسترمك ایستر. چونكه كیزلی قصورسز كمالات ایسه تقدیر

ایدیجی، استحسان ایدیجی ماشاء الله دیەرك مشاهده ایدیجیلرك باشلرنده تشهیر ایستر. دائمی كمالات ایسه دائمی تظاهر ایستر. او ایسه

[حاشیه ۸] اوت كیلك كبی بر قوروق آغاجڭ اوجنده كی تل كبی اینجه جك بر صاپڭ غایت نقشدار مزین بر چیچك

و غایت مصنع و مرصع بر میوە الینده غایت صنعتپرور معجزەكار و حكمتدار بر صانعڭ محاسن صنعتنی

ذی شعورلره اوقوتدیران بر اعلاننامەدر. ایشته نباتاته حیواناتی دخی قیاس ایت

تقدیر و استحسان ایدیجیلرك دوام وجودینی ایستر بقاسی اولمایان بر استحسان ایدیجینك نظرنده کمالاتك قیمتی سقوط ایدر (حاشیه ٩)
هم ده کائناتك یوزونده سرپیلمش اولان غایتله کوزل و صنعتلی پارلاق و سوسلی شو موجودات ایشیق کونشی بیلدیر
دیکی کبی مثلسز معنوی بر جمالك محاسنی بیلدیریر و نظیرسز مخفی بر حسنك لطائفنی اشعار ایدر (حاشیه ١٠) او منزه حسن و مقدس
جمالك جلوه سندن اسمالرده بلکه هر اسمده چوق کیزلی دفینه‌لر بولوندیغنی اشارت ایدر ایشته شو درجه عالی نظیرسز کیزلی
بر جمال ایسه کندی محاسنی بر مرآتده کورمك و حسنك درجاتنی و جمالنك مقیاسلرینی ذی شعور و مشتاقلر آیینه‌ده
مشاهده ایتمك ایسته دیکی کبی بشقه‌لرینك نظریله ده سوکیلی . جمالنه باقمق ایچون کورونمکده ایستر دیمك ایکی وجهله
کندی جمالنه باقمق بری هر بری بشقه بشقه رنکده اولان آیینه‌لرده بالذات مشاهده ایتمك دیکری مشتاق اولان
سیرجی و متحیر اولان استحسانجیلرك مشاهده سیله مشاهده ایتمك ایستر دیمك حسن و جمال کورمك و کوروتمك
ایستر کورمك کوروتمك ایسه مشتاق سیرجی متحیر استحسانجیلرك وجودینی ایستر حسن جمال أبدی سرمدی اولدیغندن
مشتاقلرك دوام وجودلرینی ایستر چونکه دائمی بر جمال ایسه زائل بر مشتاقه راضی اولاماز زیرا دیمك اوزره زواله
محکوم اولان بر سیرجی زوالك تصوریله محبتی عداوته دونر حیرتی استخفافه حرمتی تحقیره میل ایدر چونکه خودکام
انسان بیلمدیکی شیئه دشمان اولدیغی کبی یتیشه مدیکی شیئه ده ضددر حالبوکه نهایتسز بر محبت حدسز بر شوقه

حاشیه ٩ أوت ضروب امثالدندر که بر دنیا کوزه‌لی بر زمان کندینه مفتون اولمش بر عادی آدمی حضورندن طرد ایدر او آدم کندینه تسلی ویرمك ایچون توه نه قدر چیرکیندر دیر او کوزه‌لك کوزه‌للکنی نفی ایدر هم بر وقت بر [آیی] غایت طاتلی بر اوزوم آصماسی آلتنه کلیر اوزومی ایستر قوپاره مز الی یتیشمز آصمه‌یه ده چیقامز کندی کندینه تسلی ویرمك ایچون کندی لسانیله اکشیدر دیر کومله‌رکیده ر

حاشیه ١٠ آیینه مثال موجوداتك بری بری آرقه‌سنده زوال و فنالریله برابر آرقه‌لرندن کلنلرك اوستنده و یوزلرنده عین حسن و جمالك جلوه سنك بولونمه‌سی کوستریرکه جمال اونلرك دکل بلکه او جماللر بر حسن منزه و بر جمال مقدسك آیاتی و اماراتیدر



و استحسان ایله مقابله یه لایق اولان بر جمالك قارشیسنده ضمنا بر عداوت وکین و انکار ایله مقابله ایدر ایشته کافرلر اللهك
دشمانی اولدیغنك سری بوندن آکلاشیلیور که مادام اوقدر نهایتسز سخاوت وجود و مثلسز حسن جمال و قصورسز کمالات أبدی
متشکرلری مشتاقلری مستحسنلری اقتضا ایدرلر حالبوکه شو مسافرخانه‌ء دنیاده کوریورز هرکس چابوق کیدوب
غائب اولویور او سخاوتك احسانندن آنجق آز بر پارچه طاتار اشتهاسی آچیلیر فقط یمز کیدر و او جمال و کمالك دخی
آنجق بر آز ایشیقی بلکه ضعیف کولکه‌سنی بر آنده باقوب طویمه‌دن کیدر دیمك بر سیرانکاه دائمی یه کیدیلیور .
الحاصل نصلکه شو عالم بوتون موجوداتیله صانع ذوالجلالنه قطعی دلالت ایدر صانع ذوالجلالك موصوفات و
اسماء قدسیه‌سی دار آخرته دلالت ایدر و کوستر و ایستر

## بشنجی حقیقت

باب شفقت و عبودیت محمدیه در اسم مجیب و رحیمك جلوه سیدر هیچ ممکنمیدرکه
أك ادنا بر حاجتی أك ادنا بر مخلوقدن کوروب کمال شفقتله اومدادیغی یردن اسعاف ایدن و أك کیزلی بر سسی
استماع ایدن أك کیزلی بر مخلوقدن ایشیدوب امداد ایدن لسان حال و قال ایله هر شیئه اجابت ایدن نهایتسز بر شفقت و بر
مرحمت صاحبی بر رب أك بیوك بر عبدندن (حاشیه ١١) أك سوکیلی مخلوقندن أك بیوك حاجتنی کوروب
بتیرمسون اسعاف ایتمسون أك بیوك دعاسنی ایشیدوب قبول ایتمسون أوت مثلا حیواناتك ضعیفلرینك و

حاشیه ١١ أوت بیك اوچیوز اللی سنه سلطنت سوره‌ن و سلطنتی دوام ایده‌ن و اکثر زمانده اوچیوز اللی میلیوندن زیاده رعیتی بولونان و هرکون بتون رعیتی اونکله تجدید بیعت ایده‌ن و اونك کمالاتنه شهادت ایده‌ن و کمال اطاعتله أوامرینه انقیاد ایده‌ن و آرضك نصفی و نوع بشرك خمسی او ذاتك صبغی ایله صبغلانمش یعنی معنوی رنکی ایله رنکلنمش و او ذات اوغراق محبوب قلوب و مربی ارواح اولمش ألبتده او ذات شو کائناتده تصرف ایده‌ن [ربك] أك بیوك عبدیدر هم اکثر انواع کائنات او ذاتك بر میوه‌ء معجزه‌سنی طاشیمق صورتیله اونك وظیفه‌سنی و مأموریتنی آلقیشلامش ألبتده او ذات شو کائنات خالقنك أك سوکیلی مخلوقیدر هم بوتون انسانیت بوتون استعداد ایله ایسته دیکی بقا کبی بر حاجتی که او حاجت ایله انسانی اسفل سافلیندن اعلای علیینه چیقاریور ألبتده او حاجات أك بیوك بر حاجتدر و أك بیوك بر عبد عمومك نامنه اونی قاضی الحاجاتدن ایستیه جك

دیاوردلرینك رزق و تربیه خصوصنده كورونن لطف و سهولتی كوسترییوركه شو كائناتك مالكی نهایتسز بر رحمتله
ربوبیت ایدیور. ربوبیتنده بو درجه رحیمانه بر شفقت هیچ قابلمیدركه مخلوقاتك اك افضلینك اك كوزل دعاسنی
قبول ایتمه‌سون. بو حقیقتی اون طقوزنجی سوزده ایضاح ایتدیكم وجهله شوراده دخی مكرراً شویله بر بیان ایده‌لم: ای نفسم! بر بر
بچاره بكلرین آرقداشم حكایه تمثیلیه‌ده دیمشدك: بر آطه‌ده بر اجتماع، [وار] بر باوار كرم بر نطق اوقویور. اونك اشارت ایتدیكی
حقیقت شویله‌در كه: كل بو زماندن تجرد ایدوب فكراً عصر سعادته و خیالاً جزیرة العربه كیدیورز تا كه رسول اكرمی
وظیفه باشنده و عبودیت ایچنده كوروب زیارت ایده‌رز. باق! او ذات نصلكه رسالتیله هدایتیله سعادت ابدیه‌نك سبب
حصولی و وسیله وصولیدر. اویله‌ده عبودیتیله و دعاسیله او سعادتك سبب وجودی و جنتك وسیله ایجادیدر. ایشته باق!
او ذات اویله بر صلاة كبراده بر عبادت علیاده سعادت ابدیه ایچون دعا ایدییوركه كویا بو جزیره بلكه بوتون ارض اونك
عظمتلی نمازیله نماز قیلار، نیاز ایدر. چونكه عبودیتی ایسه اوكا اتباع ایدن امتك عبودیتنی تضمن ایتدیكی كبی موافقت
سریله بتون انبیانك سر عبودیتنی تضمن ایدر. هم او صلاة كبرایی اویله بر جماعت عظماده قیلار، نیاز ایدییوركه كویا بی (?)
آدمك حضرت آدمدن عصریمزه بلكه قیامته قدر بوتون نورانی و كامل انسانلر اوكا تبعیتله اقتدا ایدوب دعاسنه آمین دیرلر. [حاشیه ۱۲]

[وحدانیتی]

حاشیه ۱۲ اوت مناجات احمدیه زماننده‌ن شیمدی‌یه قدر بوتون امتنك بتون صلواتلری اونك دعاسنه بر آمین دائمی و بر اشتراك
عمومیدر. حتی اوكا كتیریلن بر صلوات اونك او دعاسنه بر آمیندر. و امتنك هر بر فردی هر بر نمازنده اوكا صلاة و سلام
كتیرمك و اقامتدن صوكره شافعیلرده اوكا دعا [illegible] [ایتمی] اونك سعادت ابدیه خصوصنده‌كی دعاسنه غایت قوتلی و عمومی بر آمیندر.
ایشته بتون بشرك فطرت انسانیت لسان حالیله بتون قوتیله ایستدیكی بقا و سعادت ابدیه‌یی او نوع بشرك نامنه ذات
احمدیه علیه الصلاة والسلام ایستیور و بشرك نورانی قسمی اونك آرقه‌سنده آمین دیورلر. عجبا هیچ ممكنمیدركه
شو دعا قبوله قرین اولماسین



باق هم اویله بقا كبی بر حاجت عامه ایچون دعا ایدییوركه دكل اهل ارض بلكه اهل سموات بلكه بوتون موجودات نیازینه
اشتراك ایدوب لسان حال ایله اوت یا ربنا ویر دعاسنی قبول ایت بزده ایسترز دیورلر. هم باق اویله حزینانه
اویله محبوبانه اویله مشتاقانه اویله تضرعكارانه سعادت باقیه ایستیوركه بوتون كائناتی آغلاتدیروب دعاسنه اشتراك ایتدیریور.
باق هم اویله بر مقصد اویله بر غایه ایچون سعادت ایستیوركه انسانی و بتون مخلوقاتی اسفل سافلین اولان سقوطدن [فناء مطلقه]
~~فناء مطلقه~~ قیمتسزلكدن فائده‌سزلكدن عبثیتدن اعلای علیینه اولان قیمته بقایه علوی وظیفه‌یه مكتوبات صمدانیه
اولمسی درجه‌سنه چیقاریور. هم باق اویله یوكسك بر فریاد استمدادكارانه ایله ایستیور و اویله طاتلی بر نیاز استرحامكارانه
ایله یالواریوركه كویا بوتون موجوداته سمواته عرشه ایشیتدیروب وجده كتیروب دعاسنه آمین [اللهم آمین] [دیدیریور] حاشیه ۱۳

حاشیه ۱۳ اوت شو عالمك متصرفی بتون تصرفاتی بالمشاهده شعورانه، علیمانه، حكیمانه اولدیغی حالده هیچ بر جهتله ممكن
دكلدركه او متصرف كندی مصنوعاتی ایچنده اك ممتاز بر فردك حركاتنه شعوری و اطلاعی بولونماسین. هم هیچ بر جهتله ممكن
دكلدركه او متصرف علیم او فرد ممتازك حركاتنه و دعواتنه اطلاعی بولوندیغی حالده اوكا قارشی لاقید قالسین، اهمیت ویرمسون.
هم هیچ بر جهتله ممكن دكلدركه او متصرف قدیر رحیم اونك دعالرینه لاقید قالدیغی حالده او دعالری قبول ایتمه‌سون. اوت

---

ذات احمدیه علیه الصلاة والسلامك نوریله عالمك شكلی دكیشدی. انسان و بوتون كائناتك ماهیت حقیقیه‌لری او نور
او ضیا ایله انكشاف ایتدی. كورونديكه شو كائناتك موجوداتی اسماء الهیه‌یی اوقوتان بر ر مكتوبات صمدانیه بر ر موظف
مأمور و بقایه مظهر قیمتدار و معنیدار بر ر موجوددرلر. اكر او نور اولماسه ایدی موجودات فناء مطلقه محكوم قیمتسز معناسز
فائده‌سز عبث تارومار قاریشیق تصادف اویونجاغی بر ظلمات اوهام ایچنده قالیرلردی. ایشته سن شونی سوردنكه انسانلر

---

ذات احمدیه علیه الصلاة والسلامك دعاسنه آمین دیدكلری كبی عرشدن فرشه، ثرادن ثریایه قدر بوتون موجودات
اونك نوریله افتخار ایدوب علاقه‌دارلغنی كوسترییورلر. ذاتاً عبودیت احمدیه علیه الصلاة والسلامك روحی دعادر.
بلكه كائناتك حركاتی و خدماتی بر نوع دعادر. مثلا بر چكردكك حركتی، خالقندن بر آغاج اولماسنه بر نوع دعادر.

دیه بر تیبور. باوجود هم اویله سمیع و کریم بر قدیردن اویله بصیر و رحیم بر علیمدن سعادت و بقایی ایسته‌یورکه بالمشاهده
أڭ کیزلی بر ذی حیاتڭ أڭ کیزلی بر آرزوسنی أڭ خفیف بر نیازینی کورور و ایشیدر. قبول ایدر مرحمت ایده‌رك اگرچه لسان
حال ایله اولسه ده اجابت ایدر. اویله صورت حکیمانه، بصیرانه، رحیمانه‌ده ویرر و اجابت ایدرکه شبهه بیراقماز او تربیه
و تدبیر اویله بر سمیع و بصیره مخصوص اویله بر کریم و رحیم خاصدر. عجبا بوتون بنی آدمی آرقه‌سنه آلوب شو ارض اوستنده
طوروب عرش اعظمه متوجهاً أل قالدیروب نوع بشرڭ خلاصه‌ٔ عبودیتنی جامع حقیقت عبودیت احمدیه علیه
الصلاة والسلام ایچنده دعا ایدن شو شرف نوع انسان و فرید کون و زمان اولان فخر کائنات نه ایسته‌یور دیکله‌یه‌لم. باقه
کندینه و امتنه سعادت ابدیه ایسته‌یور. بقا ایسته‌یور. جنت ایسته‌یور. هم موجودات آیینه‌لرنده جماللرینی کوسترن
بوتون اسماء قدسیه‌ٔ الهیه ایله برابر ایسته‌یور. او اسمادن شفاعت طلب ایدیور کوریورسڭ. اگر آخرتڭ حدسز،
اسباب موجبه‌سی دلائل وجودی اولماسه ایدی یالکز شو ذاتڭ دعاسی بهاریمزڭ [حاشیه ١٤] ایجادی قدر خالقمزڭ
قدرتنه خفیف کلن شو جنتڭ بناسنه سببیت ویره‌جکدی. أوت بهاریمزده یر یوزینی بر محشر ایدن یوز بیڭ حشر
نمونه‌لرینی ایجاد ایدن قدیر مطلقه جنتڭ ایجادی نصل آغیر اوله‌بیلیر دیمك. نصلکه اونڭ رسالتی شو دار امتحانڭ
آچیلماسنه سببیت ویردی [لَوْلَاكَ لَوْلَاكَ لَمَا خَلَقْتُ الْاَفْلَاكَ] سرینه مظهر اولدی. اونڭ کبی
عبودیتی دخی اوته‌کی دار سعادتڭ آچیلماسنه سببیت ویردی. عجبا هیچ ممکنمیدرکه بوتون عقللری حیرتده

حاشیه ١٤ أوت آخرته نسبةً غایت طار بر صحیفه حکمنده اولان روی زمینده حد و حسابه کلمه‌ین خارقه صنعت نمونه‌لرینی
حشر و قیامتڭ مثاللرینی کوسترمك و اوچیوز بیڭ کتاب حکمنده اولان منتظم انواع مصنوعاتی او تنك صحیفه‌ده کمال انتظام
ایله یازوب درج ایتمك البته لطیف اولان عالم آخرتده لطیف و منتظم جنتڭ بناسندن و ایجادندن دها مشکلدر. أوت جنت
بهاردن نه قدر یوکسك ایسه او درجه بهار باغچه‌لرینڭ خلقتی او جنتدن دها مشکلدر و حیرتفزادر دینیله‌بیلیر



بیراقان شو انتظام عالم و کنیش رحمت ایچنده قصورسز حسن صنعت مثلسز جمال ربوبیت او دعایه اجابت ایتمه‌مکله
بویله بر چیرکینلکی بویله بر مرحمتسزلکی بویله بر انتظامسزلغی قبول ایتسون یعنی أڭ جزئی أڭ اهمیتسز آرزولری.
سسلری اهمیتله ایشیدوب ایفا ایتسون بریته کتیرسون أڭ اهمیتلی لزوملی آرزولری اهمیتسز کوروب ایشیتمسون
[رحمانی قوله] آکلامامسون یا ایتمسون حاشا و کلا یوز بیڭ دفعه حاشا بویله بر چیرکینلکی قبول ایدوب چیرکین اولاماز [حاشیه ١٥]
دیمك رسول اکرمڭ (ع ص م) رسالتیله دنیانڭ قپوسنی آچدیغی کبی عبودیتیله ده آخرتڭ قپوسنی آچار.

علیه صلوات الرحمن ملء الدنیا ودار الجنان: اللهم صل وسلم علی عبدك ورسولك
ذلك الحبیب الذی هو سید الکونین وفخر العالمین وحیات الدارین ووسیلة
السعادتین وذو الجناحین ورسول الثقلین وعلی آله وصحبه اجمعین وعلی
اخوانه من النبیین والمرسلین آمین.

## آلتنجی حقیقت

باب حشمت و سرمدیت اولوب [اسم جلیل و باقی] جلوه‌سیدر. هیچ ممکنمیدرکه بوتون
موجوداتی کونشلردن آغاجلردن ذره‌لره قدار امر بر نفری حکمنده تسخیر و اداره ایدن بر حشمت ربوبیت
شو مسافرخانه‌ٔ دنیاده موقت بر حیات کچیرن پریشان فانیلر اوستنده طورسون، سرمدی باقی بر دائره‌ٔ
حشمت و ابدی عالی بر مدار ربوبیتی ایجاد ایتمسون. أوت شو کائناتده کورونن موسملرڭ دکیشمسی کبی حشمتلی

حاشیه ١٥ أوت انقلاب حقائق اتفاقاً محالدر. و انقلاب حقائق ایچنده محال اندر محال بر ضد کندی ضدینه انقلابیدر.
بو انقلاب اضداد ایچنده بالبداهه بیڭ درجه محال شودرکه: ضد کندی ماهیتنده قالمقله برابر کندی ضدینڭ عینی اولسون.
مثلا نهایتسز بر جمال حقیقی جمال ایکن حقیقی چیرکینلك اولسون. البته شو مثالمزده مشهود و قطعی الوجود اولان بر جمال
[جمال ربوبیت] ربوبیت ماهیتنده دائم ایکن عین چیرکینلك اولسون. البته دنیاده محال و باطل مثاللرڭ أڭ عجیبیدر.

اجراآت و سياراتڭ طياره مثال حركتلرى كبى عظمتلى حركات و ارضى انسانه بر بشيك كونشى خلقه لامبه يابمق كبى دهشتلى تسخيرات و شو قورومش كرهٔ ارضى ديرلتمك سوسلنديرمك كبى كنيش تحويلات كوستريورلر كه پرده آرقه سنده معظم بر ربوبيت وار محتشم بر سلطنت حكم ايديور. بويله بر سلطنت ربوبيت كنديسنه لايق بر رعيت ايستر و شايسته بر مظهر ايستر. حالبوكه كوريورسڭ ماهيتجه اڭ جامع و مهم رعيتى و بنده لرى شو مسافرخانهٔ دنياده پريشان بر صورتده موقتاً طوپلانمشلر. مسافرخانه ايسه هر كون طولار بوشانير. هم بوتون رعيت تجربهٔ خدمت ايچون شو ميدان امتحانده موقتاً بولونيورلر. ميدان ايسه هر ساعت تبدل ايديور. هم بوتون رعيت صانع ذو الجلالڭ قيمتدار احساناتنڭ نمونه لرينى و خارقه صنعت آنتيقه لرينى چارشوى عالم سرگيلرنده تجارت نظرنده تماشا ايتمك ايچون شو تشهيرگاهده بر قاچ دقيقه طوروب سير ايديورلر صوڭره غائب اولويورلر. شو معرض ايسه هر دقيقه تحول ايديور. كيدن كلمز، كلن كيده‌ر. ايشته بو حال و شو وضعيت قطعى كوستريور كه شو مسافرخانه و شو ميدان و شو معرضلرڭ آرقه سنده او سرمدى سلطنتڭ مدار مظهر اولاجق دائمى سرايلر، مستمر مسكنلر، شو دنياده كورديگمز نمونه لرڭ و صورتلرڭ اڭ خالص و اڭ يوكسك آصللريله طولو باغ و خزينه لرى واردر. ديمك بوراده چاليشمق اونلر ايچوندر. بوراده چاليشيرز. اوراده اجرت ويرر. هركسڭ استعدادينه كوره اگر غائب ايتمزسه اوراده بر سعادت واردر. اوت اديله سرمدى بر سلطنت محالدر كه شو فانيلر و زائل ذليللر اوستنده طورسون. شو حقيقتى شو تمثيل دوربينيله باق كه مثلا سن بر يولده كيديورسڭ كوريورسڭ كه يول ايچنده بر خان واردر. بر بيوك ذات خانى كندينه كلن مسافرلرينه يابمش. او مسافرلرڭ بر كيجه تنزه و عبرتلرى ايچين او خانڭ تزييناتنه ميليونلرله آلتونلر صرف ايديور. هم او مسافرلر



او تزييناتدن بك آزى و آز بر زمانده باقوب او نعمتلردن بك آز بر وقتده آز برشى طاتوب طويمه‌يوب كيديورلر. فقط هر بر مسافر كندينه مخصوص فوطوغرافيله او خانه‌ده كى شيلرڭ صورتلرينى آليورلر. هم او بيوك ذاتڭ خدمتكارلرى ده مسافرلرڭ صورت معامله‌لرينى غايت دقتله آليورلر و قيد ايديورلر. هم كوريورسڭ كه او ذات هر كونده او قيمتدار تزييناتڭ چوغنى تخريب ايدر يڭى كله‌جك مسافرلره يڭى تزيينات ايجاد ايدر. بونى كوردكدن صوڭره هيچ شبهه‌ڭ قاليرميكه بو يولده و بو خانى يابان ذاتڭ دائمى بك عالى منزللرى، هم توكنمز بك قيمتلى خزينه‌لرى، هم مستمر بك بيوك بر سخاوتى واردر. شو خانده كوستردیگى اكرام ايله مسافرلرينى كندى يانندة بولنان شيلره اشتهالرينى آچيور و اونلره حاضرلاديغى هديه‌لره رغبتلرينى اويانديريور. عيناً اونڭ كبى شو مسافرخانهٔ دنياده كى وضعيتى سرخوش اولمادن دقت ايدرسه‌ڭ شو طوقوز اساسى آڭلارسڭ.

**برنجى اساس:** آڭلارسڭ كه او خان كبى بو دنيا دخى كنديسى ايچون دگل، كنديسنه ده بو صورتى آلماسى محالدر. بلكه قافلهٔ مخلوقاتڭ طوب قونوب كوچمك ايچون طولوب بوشانان حكمتله يابيلمش بر مسافرخانه‌سيدر.

**ايكنجى اساس:** هم آڭلارسڭ كه شو خانڭ ايچنده اوطوران مسافرلر دخى اونلرڭ رب كريمى اونلرى دار السلامه دعوت ايدر.

**اوچنجى اساس:** هم آڭلارسڭ كه شو دنياده كى تزيينات يالڭز تلذذ و يا تنزه ايچون دگل. چونكه بر زمان لذت ويرسه فراقيله چوق زمان الم ويرر. سز طاتديرير اشتهاكزى آچار فقط طويورمز. چونكه يا اونڭ عمرى قيصه يا سنڭ عمرڭ قيصه‌در. طويمغه كافى دگل. ديمك قيمتى يوكسك مدتى قيصه اولان

حاشیه ١٦

١٦

شو تزیینات عبرت ایچوندر، شکر ایچوندر. حاشیه: أوت هر شیئک وجودینک متعدد غایه‌لری و حیاتنک متعدد نتیجه‌لری وار. اهل ضلالتک توهم ایتدکلری گبی دنیایه، انسانلره منحصر دگلدر. تا عبثیت و حکمتسزلک ایچینه گیره بیلسون. بلکه هر شیئک غایات وجودی و نتائج حیاتی اوچ قسمدر: برنجیسی: الٰهیه علویسی صانعنه باقار که او شیئه طاقدیغی خارق صنعت مرصعاتنی شاهد ازلینک نظرینه رسم گچید طرزنده عرض ایتمکدر. که بر آن یاشامه کافی گلیر بلکه وجوده گلمه‌دن بالقوه نیت حکمنده اولان استعدادینه کافیدر. ایشته سریع الزوال لطیف مصنوعات وجوده گلمه‌ین بیچی سنبل و چیچکلر گبی خارقه صنعت اولان حکیم‌لر تخم‌لر شو غایه‌یی بتمامها ویرر. فائده‌سزلک و عبثیت اونلره گلمز. دیمک هر شیئی حیاتیله و وجودیله صانعنک آثار صنعتنی (معجزات قدرتنی) تشهیر ایدوب سلطان ذو الجلالک نظرینه عرض ایتمک برنجی غایه‌سیدر.

ایکنجی قسم غایه وجود و نتیجه حیات ذی شعوره باقار. یعنی هر شی صانع ذو الجلالک برر مکتوب حقائقنما برر قصیده لطافتنما برر کلمه حکمت ادا حکمنده درکه، ملائکه و جن و حیوانات و انسانلرک انظارینه عرض ایدر. مطالعه‌یه دعوت ایدر. دیمک اوکا باقان هر ذی شعوره عبرتنما بر مطالعه‌گاهدر.

اوچنجی قسم غایه وجود و نتیجه حیات او شیئک نفسنه باقار که تلذذ و تنزه و بقا و راحتله یاشامق گبی جزئی نتیجه‌لردر. مثلا عظیم بر سفینه سلطانیه‌ده بر خدمتکارلک دومنجیلک ایتدیگنک غایه‌سی سفینه اعتباریله یوزده بریسی کندینه اجرت جزئیه‌سنه عائد، طقسان طقوزی سلطانه عائد اولدیغی گبی هر شیئک نفسنه و دنیایه عائد غایه‌سی بر ایسه صانعنه عائد طقسان طقوزدر. ایشته بو تعدد غایاتدندرکه بر برینه ضد و منافی گورونن حکمت و اقتصاد، جود و سخا و بالخاصه نهایتسز سخا ایله سر توفیقی شودرکه بر غایه
نقطه نظرنده جود و سخا حاکم ایسه اسم جواد تجلی ایدر میوه‌لر حبوبلر اوقدر
غایه نقطه نظرنده بتعبیر حسابدر. نهایتسز جودی گوسترییور. فقط عموم غایه‌لر نقطه نظرنده حکمت حکم ایدر. اسم حکیم تجلی ایدر. بر آغاجک نه قدار میوه‌لری وار بلکه هر میوه‌نک اوقدر غایه‌لری وار دیرکه بیانی ایده بیلمز. اوچ قسم تقسیم ایدیلیر. شو عموم غایه‌لر نهایتسز بر حکمتی و اقتصادی گوسترییور. مثلا عسکر اوردوسنک بر غایه‌سی تأمین آسایشدر. بو غایه‌یه گوره نه قدار عسکر ایسترسک وار، هم بلکه فضله‌در. فقط حفظ حدود و مجاهده اعدا گبی ظاهر سائر وظیفه‌لر ایچون بو موجود آنجق کافی گلیر. کمال حکمتله موازنه‌ده‌در. ایشته حکومتک حکمتی حشمت ایله اجتماع ایدییور. او حالده او عسکرلکده فضله یوقدر دنیله بیلیر.



اصول دائمیه نشو و نماسی ایچوندر. بشقه غایت علوی غایه‌لر ایچوندر.
حاشیه

**دردنجی اساس:** هم آگلامسک که شو دنیاده‌کی مزینات ایسه جنتده اهل ایمان ایچون رحمت رحمانیه‌دن ادخار اولنان نعمتلرک نمونه‌لری صورتلری حکمنده‌در.

**بشنجی اساس:** هم آگلامسک که شو فانی مصنوعات فنا ایچون دگل، بر پارچه گورونوب محو اولمق ایچون یاراتلمامشلر. بلکه وجودده قیصه بر زمانه طوپلانوب مطلوب بر وضعیت آلوب تا صورتلری آلینسون، تمثاللری طوتولسون، معنالری بیلنسون، نتیجه‌لری ضبط ایدیلسین. مثلا اهل ابد ایچون دائمی منظره‌لر نسج ایدیلسون، هم عالم بقاده بشقه بشقه غایه‌لره مدار اولسون. اشیا بقا ایچون یاراتلدیغی، فنا ایچون اولمدیغی، بلکه صورة فنا ایسه‌ده تمام وظیفه و ترخیص اولدیغی بو نقطه‌دن آگلاشیلیور که فانی بر شی بر جهتله فنایه گیدر، چوق جهتلرله باقی قالیر. مثلا قدرت کلمه‌لرندن اولان شو چیچکه باق که قیصه بر زمانده او چیچک تبسم ایدوب بزه باقار. درعقب فنا پرده‌سنده صاقلانیر. فقط سنک آغزکدن چیقان کلمه گبی او گیدر. فقط بیکلر مثاللرینی قولاقلره تودیع ایدر. دیکلهین عقللر عددنجه معنالرینی عقللرده ابقا ایدر. چونکه وظیفه‌سی اولان افاده معنا بیتدکدن صوکره کندیسی گیدر. فقط اونی گورن هر شیئک حافظه‌سنده ظاهری صورتنی و هر بر تخمنده معنوی ماهیتنی

حاشیه: أوت مادام هر شیئک قیمتی و دقائق صنعتی غایت یوکسک و گوزل اولدیغی حالده مدتی قیصه، عمری آزدر. دیمک او شیلر نمونه‌لردر، بشقه شیلرک صورتلری حکمنده‌درلر. و مادام مشتریلرک نظرلرینی آصللرینه چویرییورلر گبی بر وضعیت واردر. اویله ایسه البته شو دنیاده‌کی اوجیت تزیینات بر رحمان رحیمک رحمتیله سودیگی عبادینه حاضرلادیغی نعم جنتک نمونه‌لریدر دنیله بیلیر و دنیلیر.

بیراقوب اویله کیدییور؛ کویا هر حافظه ایله هر تخوم، زینتی ایچون بر فوطوغراف و دوام بقاسی ایچون بر منزلدر. الحاصل بسیط مرتبهٔ حیاتده اولان مصنوع بو درجه ایله الک بیوک طبقهٔ حیاتده و ارواح باقیه صاحبی اولان انسان نه قادر بقا ایله علاقه‌دار اولدیغی آکلاشیلیر. چیچکلی و میوه‌لی قوجه نباتاتک بر پارچه روحه بکزه‌ین هر برینک قانون تشکلاتی. تمثال: صورتی ذره کبی تخمارده کمال انتظام ایله دغدغه‌لی انقلابلر ایچنده ابقا و محافظه ایدلمسیله غایت جسمیتلی و بیوکسک بر ماهیته مالک خارجی بر وجود کیدیرلمش ذی شعور نورانی قانون امری اولان روح بشر نه درجه بقا ایله مربوط و علاقه‌دار اولدیغی آکلاشیلیر.

**آلتنجی اساس** هم آکلاشیلیرکه انسان ایپی بوغازینه صاریلوب ایسته‌دیکی یرده اوتلامق ایچون باشی بوش براقیلماز؛ بلکه بتون عمللرینک صورتلری آلینوب یازیلیر و بتون فعللرینک نتیجه‌لری محاسبه ایچون ضبط ایدیلیر.

**یدنجی اساس** هم آکلاشیلیرکه کوز موسمنده یاز بهار عالمنک کوزل مخلوقاتنک تخریباتی اعدام دکل بلکه وظیفه‌لرینک تمامیله ترخیصاتیدر. (حاشیه) هم یکی بهارده کله‌جک مخلوقاته یر بوشالتمق ایچون تفریغاتدر، و یکی وظیفه‌دارلر کلوب قونه‌جق وظیفه‌دار موجوداتک کلمه‌سنه بر حاضرلامقدر، و اخطاراتدر که ذی شعوری وظیفه‌سنی اونوتدیران غفلتدن و شکری اونوتدیران سرخوشلقدن ایقاظات سبحانیه‌در.

حاشیه: اوت رحمتک ارزاق خزینه‌لرندن اولان بر شجره‌نک اوجلرنده و داللرک باشلرنده‌کی میوه‌لر چیچکلر بار اولمق احتیاج اولوب وظیفه‌لرینک ختامنده ایرمه‌لی کیتمه‌لیدرلر. تا آرقه‌لرندن آقوب کلنلره قپو قپانماسون؛ بر رحمتک وسعتنه و سائر اخوانلرینک خدمتنه سد چکیلمه‌سون، هم کندیلری کنجلکده ولیله‌لر هم ذلیل هم پریشان اولمامق ایچون. بهار دخی کثیر ثمر بر میوه‌دار آغاجدر. هر عصرده‌کی انسان عالمی عبرت نمای بر شجره‌در. ارض دخی محشر عجائب بر شجرهٔ قدرتدر. حتی دنیا دخی میوه‌لری آخرت بازارینه کوندریلن بر شجرهٔ حیرت نمادر.



**سکزنجی اساس** هم آکلاشیلیرکه شو فانی عالمک سرمدی صانعی ایچون باقی بر عالمی وارکه عبادنی اورایه سوق و دعوت ایدیور.

**طوقوزنجی اساس** هم آکلاشیلیرکه اویله بر رحمان اویله بر عالمده اویله خاص عبادینه اویله اکراملر ایده‌جک که نه کوزلر کورمش، نه قولاقلر ایشیتمش، نه قلب بشره خطور ایتمشدر. آمنّا

**یدنجی حقیقت** باب حفظ و حفیظیت اولوب [اسم حفیظ و رقیبک جلوه‌سیدر] هیچ ممکنمیدرکه کوکده، یرده، قره‌ده، دکزده، یاش، قورو، کوچوک بیوک، عادی عالی هر شیئی کمال انتظام و میزان ایچنده محافظه ایدوب بو درلو محاسبه ایچنده نتیجه‌لرینی آلان بر حفیظیت انسان کبی بیوک بر فطرتده خلافت کبی بیوک بر رتبه‌ده امانت کبرا کبی بیوک وظیفه‌سی اولان بشرک ربوبیت عامه‌یه تماسی ایدن عمللری و فعللری محافظه ایدلمسین، محاسبه اولنمسین، عدالت ترازوسنده طارتیلماسین، شایسته جزا و مکافات چکمسون؟ خیر، اصلا! اوت شو کائناتی اداره ایدن ذات هر شیئی نظام و میزان ایچنده محافظه ایدیور. نظام میزان ایسه علم و حکمت و اراده ایله قدرتک تظاهریدر. چونکه کوریورز: هر مصنوع وجودنده غایت منتظم و موزون یاپیلیور. هم حیاتی مدتنجه دکیشدیردیکی صورتلر دخی بر انتظاملی اولدیغی حالده هیئت مجموعه‌سی ده بر انتظام تحتنده‌در. هم کوریورزکه وظیفه‌سینک بتمه‌سیله عمرینه نهایت ویریلن و شو عالم شهادتدن محجوب کیدن هر شیئک حفیظ ذو الجلال بر چوق صورتلرینی الواح محفوظه حکمنده اولان (حاشیه) حافظه‌لرده و بر درلو مثالی آینه‌لرده حفظ ایدوب اکثر تاریخچهٔ حیاتنی چکردکلرنده و نتیجه‌سنده نقش ایدوب یازییور؛ ظاهر و باطن آینه‌لرده ابقا ایدییور. مثلا: بشرک حافظه‌سی، آغاجک میوه‌سی، میوه‌نک چکردکی، چیچکک تخمی قانون حفیظیتک عظمت

حاشیه: یدنجی صورتک حاشیه‌سنه باقه

احاطه‌سنی کوستریور. کورمیورمیسک که قوجه بهارک هپ چیچکلی میوه‌لی بوتون موجوداتی و بونلرک

کندیلرینه کوره بوتون صحائف اعمالی و تشکلاتنک قانونلری و صورتلرینک تمثاللری محدود بر مقدار

تخمجقلر ایچلرنده یازه‌رق محافظه ایدیلیور. ایکنجی بر بهارده اونلره کوره بر محاسبه ایچنده صحیفه‌ء

عمللرینی نشر ایدوب کمال انتظام و حکمتله قوجه دیکر بر بهارک عالمنی میدانه کتیرمکله حفیظیتک نه

درجه قوتلی احاطه ایله جریان ایتدیکنی کوستریور. عجبا کیجی عادی. بقاسز. اهمیتسز. شیلرده

بویله محافظه ایدیلیرسه عالم غیبده عالم آخرتده. عالم ارواحده ربوبیت عامه‌ده مهم ثمره ویرن

بشرک عمللری حفظ ایچنده کوزه تیلمک صورتیله اهمیتله ضبط ایدلمسی قابلمیدر. خیر و آصلا. اوت

شو حفیظیتک بو صورتده تجلیسندن آکلاشیلیور که شو موجوداتک مالکی ملکنده جریان ایدن

هر شیئک انضباطنه پک بیوک بر اهتمامی وار. هم حاکمیت وظیفه‌سنده نهایت درجه‌ده دقت ایدر.

هم ربوبیت سلطنتنده غایت اهتمامی کوزه‌تیر. او درجه‌ده که اک کوچک بر حادثه‌یی اک اوفاق بر

خدمتی یازار. یازدیرر. ملکنده جریان ایدن هر شیئک صورتنی متعدد شیلرده حفظ ایدر. شو

حفیظیت اشارت ایدر که اهمیتلی بر محاسبه‌ء اعمال دفتری آچیلاجق. و بالخاصه ماهیتجه اک بیوک

اک مکرم. اک اشرف بر مخلوق اولان انسانک بیوک اولان عمللری مهم اولان فعللری مهم بر

حساب و میزانه چکیله‌جک. صحیفه‌ء عمللری نشر ایدیله‌جک. عجبا هیچ قابلمیدر که انسان خلافت و امانتله

مکرم اولسون. ربوبیتک کلیات شئوننه شاهد اولارق کثرت دائره‌لرنده وحدانیت الهیه‌نک دلاللغنی

اعلان ایتمکله موجوداتک تسبیحات و عباداتلرینه داخل اولوب ضابطلک و مشاهده‌لک درجه‌سنه چیقوب ده



صوکره قبره کیدوب راحتله یاتسون، اویاندیرلماسون، کوچوک بیوک هر عمللرندن سؤال ایدلمسون، محشره کیدوب

محکمه‌ء کبرایی کورمسون. خیر و آصلا. هم بوتون کله‌جک (حاشیه) زمانده اولان ممکناته قدیر اولدیغنی بوتون کچمش

زمانده‌کی معجزات قدرتی اولان وقوعاتی شهادت ایدن، و قیامت و حشره یالکز بر قیشه ایله بهاری هر وقت

حاشیه: اوت زمان حاضردن تا ابتداء خلقت عالمه قدار اولان زمان ماضی عموماً وقوعاتدر. وجوده کلمش هر بر
کونی. هر بر سنه‌سی. هر بر عصری. بر سطردر. بر صحیفه‌در. بر کتابدرکه. قلم قدر ایله ترسیم ایدلمش. دست قدرت
معجزات آیاتنی اونلرده کمال حکمت و انتظام ایله یازمشدر. شو زماندن تا قیامته. تا جنته. تا ابده قدار اولان زمان
استقبال عموماً امکاناتدر. یعنی ماضی وقوعاتدر. استقبال امکاناتدر. ایشته ایکی زمانک ایکی سلسله‌سی بربرینه
قارشی مقابله ایدلسه تصلیکردنکی کونی خلق ایدن و او کونه مخصوص موجوداتی ایجاد ایدن ذات یارینکی کونی موجو
داتیله خلق ایتمکه مقتدر اولدیغی هیچ بر وجهله شبهه کتیرمز. اویله ده شبهه یوقدرکه شو میدان غرائب اولان زمان ماضینک
موجوداتی و خارقه‌لری بر قدیر ذوالجلالک معجزاتیدر. قطعی شهادت ایدرلرکه او قدیر بوتون استقبالک بوتون
ممکناتنی ایجادینه بوتون عجائبنک اظهارینه مقتدردر. اوت نصل بر المایی خلق ایده‌جک البته دنیاده بوتون
المالری خلق ایتمکه و قوجه بهاری ایجاد ایتمکه مقتدر اولمق کرکدر. بهاری ایجاد ایتمین بر المایی ایجاد ایده‌مز. زیرا او
الما او تزکاهده طوقونور. بر المایی ایجاد ایدن بر بهاری ایجاد ایده‌بیلیر. بر الما بر آغاجک بلکه بر بغچه‌نک بلکه بر کائناتک
مثال مصغریدر. هم صنعت اعتباریله قوجه آغاجک بوتون تاریخ حیاتنی طاشیان المانک چکردکی اعتباریله بر
خارقه‌ء صنعتدرکه اونی ایجاد ایدن هیچ بر شیدن عاجز قالماز. اویله ده بوکونی خلق ایدن قیامت کوننی خلق
ایده‌بیلیر و بهاری ایجاد ایده‌جک حشرک ایجادینه مقتدر بر ذات اوله‌بیلیر. زمان ماضینک بوتون عالملرینی
زمانک شریدینه کمال حکمت و انتظام ایله طاقوب کوسترن البته استقبال شریدینه دخی بشقه کائناتی طاقوب
کوستره‌بیلیر و کوستره‌جکدر. قاچ سوزلرده بالخاصه یکرمی آلتنجی سوزده غایت قطعی اثبات ایتمشز که هر شیئی
یاپامایان هیچ بر شیئی یاپاماز. و بر تک شیئی خلق ایدن هر شیئی یاپه‌بیلیر. هم اشیانک ایجادی بر تک ذاته
ویریلسه بوتون اشیا بر تک شی کبی قولای اولور و سهولت پیدا ایدر. اگر متعدد اسبابه ویریلسه و کثرته
اسناد ایدلسه بر تک شیئک ایجادی بوتون اشیانک ایجادی قدر مشکلاتلی اولور و امتناع
درجه‌سنده صعوبت پیدا ایدر.

بالمشاهده ایجاد ایدن بر قدیر ذو الجلالدن انسان نصل عدمه کیدوب قاچه بیلیر طوپراغه کیروب صاقلانه بیلیر مادام

بو دنیاده اوکا لایق محاسبه کورولوب حکم ویرلمیور ألبتّه بر محکمهٔ کبرایه بر سعادت عظمایه کیده جکدر.

**سکزنجی حقیقت** باب وعد و وعیددر [اسم جمیل و جلیلك جلوه سیدر] هیچ ممکنمیدرکه عالم مطلق و

قدیر مطلق اولان شو مصنوعاتك صانعی بوتون انبیانك تواترله خبر ویردکلری و بوتون صدیقین و اولیانك

اجماع ایله شهادت ایتدکلری مکرر وعد و وعید الهیسنی یرینه کتیرمیوب حاشا عجز و جهلنی کوسترسون حالبوکه

وعد و وعیدنده بولوندیغی امورلر قدرتنه هیچ آغیر کلمز. پك خفیف و پك قولایدر کچمش بهارك صایسز

موجوداتی کله جك بهارده قسماً عیناً[حاشیه] قسماً مثلاً[حاشیه] اعاده سی قادار قولایدر. ایفای وعد ایسه هم بزه هم هر شیئه

هم کندینه هم سلطنت ربوبیتنه پك چوق لازمدر. خلف الوعد ایسه هم عزت اقتدارینه ضددر هم احاطهٔ

علمیه سنه منافیدر. زیرا خلف الوعد یا جهلدن یا عجزدن کلیر. ای منکر بیلیرمیسك که کفر انکار ایله نه قدر احمقجه

بر جنایت ایشلیورسك کم کندی یالانجی وهمکی هذیانجی عقلکی آلدانجی نفسکی تصدیق ایدوب هیچ بر

خلف و خلافه مجبوریتی اولمیان و هیچ بر وجهله

وجهله خلاف اولمیان عزتنه و حیثیتنه یاقیشمایان و بوتون کورونن شیئلر و ایشلر صدقنه و حقانیتنه شهادت

ایدن بر ذاتی تکذیب ایدییورسك نهایتسز کوچوکلکك ایچنده نهایتسز بویوك جنایت ایشلیورسك ألبتّه

ابدی بویوك جزایه مستحق اولورسك. بعض اهل جهنمك بر دیشی طاغ قدر اولمسی جنایتنك بویوکلکنه بر

مقیاس اولمق اوزره خبر ویرلمش. مثالك شو یولجی یه بکزرکه کونشك ضیاسندن کوزینی قاپار قفاسی ایچنده کی

خیالنه بقار. وهمی بر ییلدیز بوجکی کبی قفا فنارینك ایشیغیله دهشتلی یولنی تنویر ایتمك ایستیور. مادام

شو موجودات حق سویلین صادق کلملری شو حادثات کائنات طوغری سویلین ناطق آیتلری اولان جناب حق

حاشیه: آغاج و اوتلرك کوکلری کبی

حاشیه: یاپراقلر میوه لر کبی



وعد ایتمش. ألبتّه یاپاجقدر. بر محکمهٔ کبرا آچاجقدر. بر سعادت عظما ویره جکدر.

**طوقوزنجی حقیقت** باب احیا و اماته در [اسم حی قیومك محیی و ممیتك جلوه سیدر] هیچ ممکنمیدرکه اولمش

قورومش قوجه آرضی احیا ایدن و او احیا ایچنده هر بری بشر حشری کبی عجیب اوچیوز بیکدن زیاده انواع مخلوقاتی

حشر و نشر ایدوب قدرتنی کوسترن و او حشر و نشر ایچنده نهایت درجه ده قاریشیق و اختلاط ایچنده نهایت درجه ده

امتیاز و تفریق ایله احاطهٔ علمیه سنی کوسترن و بوتون سماوی فرمانلریله بشرك حشرینی وعد ایتمکله بوتون عبادینك

انظارینی سعادت ابدیه یه چویرن و بوتون موجوداتی باش باشه باش اوموز اوموزه ال اله ویردیروب امر و اراده سی

دائره سنده دوندیروب بربرینه یاردمجی و مسخر قیلمقله عظمت ربوبیتنی کوسترن و بشری شجرهٔ کائناتك اك جامع

و اك نازك اك نازنین اك نازدار اك نیازدار بر میوه یاراتوب کندینه مخاطب اتخاذ ایدرك هر شیئی اوکا مسخر

قیلمقله انسانه بو قدر اهمیت ویردیکنی کوسترن بر قدیر رحیم بر علیم حکیم قیامتی کتیرمسون حشری یاپمسون و

یاپاماسون بشری احیا ایتمه سون و یا ایده مه سون محکمهٔ کبرایی آچاماسون جنت و جهنمی یاراتماسون حاشا وکلا

او ذات شو عالمك متصرف ذیشانی هر عصرده. هر سنه ده. هر کونده بو طار موقت روی زمینده حشر

اکبرك و میدان قیامتك پك چوق امثالنی و نمونه لرینی و اشاراتنی ایجاد ایدییور. ازجمله حشر بهاریده کوریورزکه

بش آلتی کون ظرفنده کوچوك و بویوك حیواناتك و نباتاتك اوچیوز بیکدن زیاده انواعنی حشر ایدوب نشر

ایدییور. بوتون آغاجلرك و اوتلرك کوکلرینی و بر قسم حیوانلری عیناً احیا ایدوب اعاده ایدییور. بشقه لرینی عینیت

درجه سنده بر مثلیت صورتنده ایجاد ایدییور. حالبوکه ماده جه فرقلری پك آز اولان تخمجقلر او قادار قاریشمشکن

کمال امتیاز و تشخیص ایله او قدر سرعت و وسعت و سهولت ایچنده کمال انتظام و میزان ایله آلتی کون و یا آلتی

هفته ظرفنده احيا ايديليور هيچ قابلميدركه بو ايشلری ياپان ذاته بر شی آغير كلسين سموات و ارضی آلتی كونده

خلق ايدن انسانی بر صيحه ايله حشر ايده مسون حاشا عجبا معجزنما بر كاتب بولونسه حروفلری يا بوزولمش و يا

محو اولمش اوچيوز بيك كتابی تك بر صحيفه ده قاريشديرمقسزين. غلطسز. سهوسز. نقصانسز هپسنی برابر

غايت كوزل بر صورتده بر ساعتده يازارسه بريسی سكا ديسه شو كاتب كندی تأليف ايتديكی سنك صويه دوشمش اولان كتابكی

يكيدن بر دقيقه ظرفنده حافظه سندن يازه جق سن ديه بيليرميسك كه ياپامز و اينانمام و ياخود بر سلطان.

معجزه كارانه كندی اقتداری كوسترمك ايچون و يا عبرت و تنزه ايچون بر اشارتله طاغلری قالديرر مملكتلری تبديل

ايدر دكزی قره يه چويرديكی كورديكك حالده صوكره كورسك كه بويوك بر طاش دره يه يوارلانمش او

ذاتك كندی ضيافتنه دعوت ايتديكی مسافرلرك يولنی كسمش كچه ميورلر بريسی سكا ديسه او ذات بر اشارتله او

طاشی نه قدر بويوك اولورسه اولسون قالديره جق و يا طاغيده جق مسافرلرينی يولده بيراقميه جق سن ديرسك

كه قالديرمامز و يا قالديره ماز و ياخود بر ذات بر كونده يكيدن بويوك بر اوردويی تشكيل ايتديكی حالده

بری ديسه او ذات بر بورو سسيله افرادی استراحت ايچون طاغلمش اولان طابورلری طوپلار طابورلر نظامی

آلتنه كيره سن ديرسك كه اينانمام نه قدر ديوانه جه حركت ايتديكنی آكلارسك ايشته شو اوچ تمثيلی فهم

ايتدك ايسه باق نقاش ازلی كوزومزك اوكنده قيشك بياض صحيفه سنی چويروب بهار و يازك يشيل ياپراغنی

آچوب روی ارضك صحيفه سنده اوچيوز بيكدن زياده انواعی قدرت و قدر قلمی ايله احسن صورتده يازار

بر بری ايچنده بر برينه قاريشماز برابر يازار بر برينه مانع اولماز تشكيلجه صورتجه بر برندن آيری .

هيچ شاشيرماز ياكليش يازماز اوت اك بويوك بر آغاجك روح پروغرامنی بر نقطه كبی اك كوچوك



بر چكرده درج ايدوب محافظه ايدن ذات حكيم حفيظ وفات ايدنلرك روحلرينی نصل محافظه ايدر دنيليرمی و كره

ارضی بر صاپان طاشی كبی چويرن ذات قدير آخرته كيده ن مسافرلرينك يولنده نصل بو ارضی قالديره جق و يا طاغيده جق

دنيليرمی هم هيچلكدن يكيدن بوتون ذی حياتك اوردولرينی بوتون جسدلرينك طابورلرنده كمال انتظامله ذراتی

[امر كن فيكون] له قيد ايدوب يرلشديرن اوردولر ايجاد ايدن ذات ذو الجلال طابور مثال جسدك نظامی آلتنه

كيرمكه بر برينه طانيشان ذرات اساسيه و اجزاء اصليه سنی بر صيحه ايله نصل طوپلايه بيلير دنيليرمی هم بو بهار حشرينه

بكزه ين دنيانك هر دورنده هر عصرنده حتی كيجه كوندوزك تبديلنده حتی جو هواده بولوطلرك ايجاد و

افناسنده حشره نمونه مثال و اماره اوله جق نه قدر نقشلر ياپديغنی كوزك ايله كوريورسك حتی اكر خيالاً

بيك سنه اول كنديكی فرض ايتسك صوكره زمانك ايكی جناحی اولان ماضی ايله مستقبلی بر برينه قارشيلاشديرسك

عصرلر. كونلر عددنجه مثال حشر و قيامتك نمونه لرينی كوره جكسك. صوكره بو قدر نمونه و مثاللری مشاهده

ايتديكك حالده حشر جسمانی يی عقلدن اوزاق كوروب استبعاد ايتمكله انكار ايتسه ك نه قدر ديوانه لك اولديغنی

آكلارسك باق فرمان اعظم بحث ايتديكمز حقيقت دائره سنده ديور [فَانْظُرْ اِلٰى آثَارِ رَحْمَتِ اللّٰهِ كَيْفَ يُحْيِ الْاَرْضَ

بَعْدَ مَوْتِهَا اِنَّ ذٰلِكَ لَمُحْيِ الْمَوْتٰى وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ] الحاصل حشره مانع هيچ بر شی يوق مقتضی ايسه

هر شيدر اوت محشر عجائب اولان شو قوجه ارضی عادی بر حيوان كبی اماته و احيا ايدن و بشر و حيوانه خوش بر

بشيك كوزل بر كمی ياپان و كونشی اوكا سنو مسافرخانه ده ايشيق ويريجی و ايصيديريجی بر لامبه ايدن سياراتی

ملائكه يه طياره ياپان بر ذاتك بو درجه محتشم و سرمدی ربوبيتی و بو درجه معظم و محيط حاكميتی البته يالكز

بويله كچيجی دوامسز بی قرار. اهميتسز. متغير. بقاسز. ناقص. تكملسز امور دنيا اوزرنده قورولماز طورماز

دیمك اوكا شایسته دائمی بر قرارگاه محتشم بر دیار آخره وار بشقه بر باقی مملكتی واردر بزی اونك ایچون چالیشدیریر
و اورایه دعوت ایدەر و اورایه نقل ایدەجك ظاهردن حقیقته گچن و قرب حضورینه مشرف اولان بوتون ارواح نیّره
اصحابی بوتون قلوب منوره اقطابی بتون عقول نورانیه اربابی شهادت ایدییورلر و بر مكافات و مجازات احضار
ایتدیگنی متفقاً خبر ویرییورلر و مكرراً ایك قوتلی وعد و ایك شدتلی تهدید ایدر نقل ایدیورلر خلف الوعد ایسە هم
ذلت هم تذلل هیچ بر جهتله جلال و قدسینه یاقشماز خلف الوعید ایسە یا عفودن گلیر یا عجزدن گلیر حالبوكه
كفر جنایت مطلقەدر عفوه قابل دگل قدیر مطلق ایسە عجزدن منزه مقدسدر شاهدلر مخبرلر ایسە مسلكلرنده
مشربلرنده مذهبلرنده مختلف اولدقلری حالده كمال اتفاقله شو مسئلەنك اساسنده متحددرلر كثرتجه تواتر
درجەسندەدرلر كیفیتجه اجماع قوتندەدرلر موقعجه هر بری نوع بشرك بر یلدیزی بر طائفەنك گوزی بر
ملتك عزیزیدرلر اهمیتجه شو مسئلەده هم اهل اختصاص هم اهل اثباتدرلر حالبوكه بر فنده ویا بر صنعتده ایكی اهل اختصاص بیكلرجه بشقەلردن مرجحدرلر و اخبارده ایكی مثبت
بیكلرجه نافیلره ترجیح ایدیلیر مثلا رمضان هلالنك ثبوتنی اخبار ایدن ایكی آدم بیكلرجه منكرلرك انكارلرینی
هیچ آتار الحاصل دنیاده بوندن دها طوغری بر خبر دها صاغلام بر دعوا دها ظاهر بر حقیقت اولاماز
دیمك شبهەسز دنیا بر مزرعەدر محشر ایسە بر بیدردر خرماندر جهنم جنت ایسە بر مخزندر

## اوچنجی حقیقت

باب حكمت عنایت رحمت عدالتدر [اسم حكیم كریم عادل رحیمك جلوەسیدر] هیچ
ممكنمیدر كه شو بقاسز مسافرخانۀ دنیاده و شو دوامسز میدان امتحانده و شو ثباتسز تشهیرگاه آرضنده
بو درجه باهر بر حكمت بو درجه ظاهر بر عنایت و بو درجه قاهر بر عدالت و بو درجه واسع بر مرحمتك آثارینی
گوسترن مالك الملك ذو الجلالك دائرۀ مملكتنده و عالم ملك و ملكوتنده دائمی مسكنلر ابدی ساكنلر

حاشیه: اوت كفر موجوداتك قیمتنی اسقاط و معناسزلقله اتهام ایتدیگندن بوتون كائناته قارشی بر تحقیر و موجودات
آیینەلرنده جلوه ایدن اسمالری انكار اولدیغندن بوتون اسماء الهیەیه قارشی بر تزییف و موجوداتك وحدانیته اولان شهادتلرینی رد ایتدیگندن
بوتون مخلوقاته قارشی بر تكذیب اولدیغندن استعداد انسانیی افساد ایدرك صلاح و خیری قبوله لیاقتی قالماز هم بر ظلم
عظیمدركه عموم مخلوقاتك و بوتون اسماء الهیەنك حقوقنه بر تجاوزدر اشته شو حقوقك محافظەسی و نفس
كافرك خیره قابلیتسزلگی عفوی عدم قبول ایتدیریور ان الشرك لظلم عظیم [illegible]



باقی مقاملر مقیم مخلوقلر بولونمیوب شو گورونن حكمت عنایت عدالت مرحمتك حقیقتلری هیچه اینسین هم هیچ
قابلمیدر كه او ذات حكیم شو انسانی بوتون مخلوقات ایچنده كندینه كلی مخاطب و جامع بر آیینه یاپوب بوتون
خزائن رحمتك مشتملاتنی اوكا طاددیرسون هم طاتدیرسون هم طانیتدیرسون كندینی بوتون اسمالریله اوكا
بیلدیرسون اونی سوسون و سودیرسون صوكره او بیچاره انسانی او ابدی مملكتنه گوندرمسون او دائمی سعادت
خانەسنه دعوت ایدوب مسعود ایتمسون هم هیچ معقولمیدر كه حتی چكردك قدار هر بر موجوده بر آغاچ قدر وظیفه یوكلتسون
چیچكلری قدر حكمتلری بیندیرسون ثمرەلری قدار مصلحتلری طاقسونده بوتون او وظیفه و حكمتلره
و مصلحتلره دنیایه متوجه یالكز بر چكردك قدار غایه ویرسون بر خردل قدار اهمیتی اولمایان دنیوی بقاسنی
غایه یاپسون و بونلری عالم معنایه چكردكلر و عالم آخرته بر مزرعه یاپمسون تا حقیقی و لایق غایەلرینی ویرسون
و بو قدار مهم ~~مشاهدات~~ فعالیات مهملجه غایەسز بوشبوشنه عبث براقسون اونلرك یوزینی عالم معنایه عالم آخرته چویرمسون
تا اصل غایەلری و لایق میوەلرینی گوسترسون اوت هیچ ممكنمیدر كه بو شیلری بویله خلاف حقیقت یاپمقله
كندی اوصاف حقیقیەسی اولان حكیم، كریم، عادل، رحیمك ضدلریله حاشا ثم حاشا متصف گوستروب
حكمت و كرمنه عدل و رحمتنه دلالت ایدن بوتون كائناتك حقائقنی تكذیب ایتسون بوتون موجوداتك
شهادتلرینی رد ایتسون بوتون مصنوعاتك دلالتلرینی ابطال ایتسون هم هیچ عقل قبول ایدرمیكه انسانك
باشنده و ایچندەكی حواسنه صاچلری عددنجه وظیفەلر یوكلتسونده یالكز بر صاچ حكمنده اوكا بر اجرت دنیویه
ویرسون عدالت حقیقیەسنه ضد اولدرق و حكمت حقیقیەسنه منافی معناسز ایش یاپسون هم هیچ ممكنمیدر كه
بر آغاچ طاقدیغی نتیجەلر میوەلر مقدارنجه هر بر ذی حیاته بلكه انسان گبی هر بر عضوینه بلكه هر بر مصنوعه او درجه

مصلحتلری

حکمتلری لاتعد ولاتحصی بر حکیم مطلق اولدیغنی اثبات ایدوب کوسترسون صوکره بوتون حکمتلرك أك
بویوگی وبوتون مصلحتلرك أك مهمی وبوتون نتیجه لرك أك لزومی وحکمتی حکمت نعمتی نعمت رحمتی رحمت ایدن
وبوتون حکمتلرك نعمتلرك رحمتلرك مصلحتلرك منبعی وغایه سی اولان بقا ولقائی وسعادت أبدیه یی ویرم
یوب ترك ایده رك بوتون ایشلرینی عبثیت مطلقه درکه سنه دوشورسون وکندینی او ذاته بکزه تسون که اویله بر
سرای یاپار هر بر طاشنده بیکلرجه نقشلر هر بر طرفنده بیکلرجه زینتلر وهر بر منزلنده بیکلرجه قیمتدار آلت
ولوازمات بیتیه بولوندورسون صوکره اوکا طام یاپمسون هر شیئی چوروسون بیهوده بوزولسون حاشا
وکلا خیر مطلقدن خیر کلیر جمیل مطلقدن کوزللك کلیر حکیم مطلقدن عبث بر شی کلمز أوت هر کیم
فکراً تاریخ یولیله ماضی جهتنه کیتسه شو زمان حاضرده کوردیگمز منزللر دنیا میدانلری شهرلر کبی سنه لر
عددنجه وفات ایتمش منزللر میدانلر شهرلر عالملر کوره جك صورتجه کیفیتجه بر برندن آیری اولدقلری حالده
انتظامجه عجائبجه صانعك قدرت وحکمتنی کوسترمکجه بر برینه بکزرلر هم کوره جك که او ثباتسز منزللرده او
دوامسز میدانلرده او بقاسز شهرلرده او قادار باهر بر حکمتك انتظاماتی او درجه ظاهر بر عنایتك اشاراتی
او مرتبه قاهر بر عدالتك اماراتی او درجه واسع بر مرحمتك ثمراتی کوره جك بصیرتسز اولمامق شرطیله یقیناً
بیله جك که او حکمتدن دها اکمل بر حکمت اولاماز واو آثاری کورونن عنایتدن دها أجمل بر عنایت
قابل دگل واو اماراتی کورونن عدالتدن دها أجل بر عدالت بو قدر واو ثمراتی کورونن مرحمتدن دها
اشمل بر مرحمت تصور ایدلمز اگر فرض محال اولارق شو ایشلری چویرن شو مسافرلری و مسافرخانه لری
دگیشدیرن سلطان سرمدینك دائره مملکتنده دائمی منزللر عالی مکانلر ثابت مقاملر باقی مسکنلر



مقیم اهالی مسعود عبادی بولونمازسه ضیا، هوا، صو، طوپراق کبی قوتلی وشمولی درت عناصر معنویه اولان
حکمت عدالت عنایت مرحمتك حقیقتلرینی نفی ایتمك واو عناصر ظاهره کبی کورونن وجودلرینی انکار ایتمك
لازم کلیر چونکه شو بقاسز دنیا ومافیها اونرك تام حقیقتلرینه مظهر اولامدیغی معلومدر اگر بشقه یرده دخی اونره
تام مظهر اولاجق مکان بولونمازسه او وقت کوندوزکی طوله ران ضیایی کوردیگی حالده کونشك وجودینی انکار
ایتمك درجه سنده بر دیوانه لکله شو هر شیده بولنان کوزیمزله او کنده کی حکمتی انکار ایتمك شو نفسمزده و
اکثر اشیاده هر وقت مشاهده ایتدیگمز عنایتی انکار ایتمك وشو پك قوتلی اماراتی کورونن عدالتی انکار ایتمك
وشو هر یرده کوردیگمز مرحمتی انکار ایتمك لازم کلدیگی کبی شو کائناتده کی کوردیگمز اجراآت حکیمانه وافعال
کریمانه واحسانات رحیمانه نك صاحبی حاشا ثم حاشا سفیه بر اویونجی غدار بر ظالم اولدیغنی قبول ایتمك لازم کلیر که

حاشیه: أوت عدالت ایکی شقدر بری مثبت دیگری منفی در مثبت ایسه صاحبنه حقنی ویرمکدر شو قسم
عدالت بو دنیاده بداهت درجه سنده احاطه سی واردر چونکه اوچنجی حقیقتده اثبات ایتدیگی کبی هر شیئك
استعداد لسانیله واحتیاج فطری لسانیله واضطرار لسانیله فاطر ذو الجلالدن ایستدیگی بوتون مطلوباتی
وجود وحیاتنه لازم بوتون حقوقنی مخصوص میزانلرله معین اولچولرله بالمشاهده ویریلیور دیمك
عدالتك شو قسمی وجود وحیات درجه سنده قطعی واردر ایکنجی قسمی منفیدر که حقسزلری تربیه ایتمکدر یعنی
حقسزلرك حقنی تعذیب وتجزیه ایله ویریور شو شق ایسه چندان تمامیله شو دنیاده تظاهر ایتمیور
فقط او حقیقتك وجودینی احساس ایده جك بر صورتده حدسز اشارات وامارات واردر ازجمله قوم
عاد وثموددن طوت تا شو زمانك متمرد قوملرینه قدر کلن سلسله تأدیب وتازیانه تعذیب غایت
عالی بر عدالتك حکمران اولدیغنی حدس قطعی ایله کوستریور.

نهایتسز بر محالک انقلاب حقائقدر حتی هر شیئک وجودینی و کندی نفسنک وجودینی انکار ایدن احمق سوفسطائیلر دخی بونک تصورینه قولای قولای یاناشامازلر الحاصل شو کوردیکمز شئونات دنیاده‌کی وسعتلی اجتماعات حیاتیه و سرعتلی افتراقات موتیه و حشمتلی طوپلانمه‌لر و چابوق طاغیلمه‌لر و عظمتلی احتفالات و بویوک تجلیات ایله واردرلر. بو عالمه عائد بو دنیای فانیده قیصه بر زمانده معلوممز اولان ثمرات جزئیه‌لری اهمیتسز و موقت غایه‌لری مابیننده هیچ مناسبت اولمدیغندن عادتا کوچوک بر طاشه بر بویوک طاغ قدر حکمتلی غایه‌لر طاقمق بر بویوک طاغه بر کوچوک طاشه کبی موقت بر غایهٔ جزئیه ویرمک یکزرکه هیچ بر عقل و حکمته اویغون کلمز دیمک شو موجودات و شئونات ایله دنیایه عائد غایه‌لری اورته‌سنده بوده‌جه نسبتسزلک قطعیاً شهادت ایدرکه بو موجوداتک یوزلری عالم معنایه متوجهدر مناسب میوه‌لری اوراده ویریورلر و کوزلری اسماء قدسیه‌یه دقت ایدیورلر غایه‌لری او عالمه باقیبور و توزلری دنیا طوپراغی آلتنده سنبللری عالم مثالده انکشاف ایدیور انسان استعدادی نسبتنده بوراده اکیلیور آخرتده محصول آلیور. اوت شو اشیانک اسماء الهیه‌یه و عالم آخرته متوجه یوزلرینه باقلرسه کوروله‌جککه معجزهٔ قدرت اولان هر چکردکک بر آغاج قدار غایه‌سی وار کلمهٔ حکمت اولان هر بر چیچکک (حاشیه) بر آغاج چیچکلری قدار معنالری وار و خارقهٔ صنعت و منظومهٔ رحمت اولان هر بر میوه‌نک بر آغاجک میوه‌لری قدار حکمتلری وار

حاشیه: سؤال اکر دینیلسه نه دن اک چوق مثاللری چیچکدن و چکردکدن و میوه‌دن کتیریورسک

الجواب چونکه اونلر هم معجزات قدرتک اک آنتیقه‌لری (خارقه‌لری) اک نازنینلری هم ده اهل طبیعت و اهل ضلالت و اهل فلسفه اونلرده‌کی قلم قدر و قدرتک یازدیغی اینجه خطی اوقویه‌مدقلری ایچون اونلرده بوغولمشلر طبیعت بطاقلغنه دوشمشلر



بزلره یه‌نلمسی ایسه او بیکلر حکمتلردن بر تنه حکمتدرکه وظیفه‌سی بیتر معناسنی افاده ایدر وفات ایدر معده‌مزده دفن ایدیلیر. مادام بو فانی اشیا بشقه یرده باقی میوه‌لر ویریرلر و دائمی صورتلر بیراقیر و بشقه جهتده ابدی معنالر افاده ایدر سرمدی تسبیحات یاپار و انسان ایسه اونلرک شو جهتده باقان یوزلرینه باقمقله انسان اولور فانیده باقی‌یه یول بولور. دیمک بو حیات و موت ایچنده یووارلانان طوپلانوب طاغیلان موجودات ایچنده بشقه مقصد وار. تمثیلده قصور یوق. بو قدر شو احوال تقلید و تمثیل ایچون تشکیل و ترتیب ایدیلن احواله بکزر. مثلا بویوک مصرفله قیصه اجتماعلر طاغیلمه‌لر یاپیلیور تا صورتلر آلینسین ترکیب ایدیلسین سینماده دائم کوستریلسین اونک کبی بو دنیاده قیصه بر مدت ظرفنده حیات شخصیه و حیات اجتماعیه کچیرمک بر غایه‌سی شودرکه صورتلر آلینوب ترکیب ایدیلسین نتیجهٔ عمللری آلنوب حفظ ایدیلسین تا بر مجمع اکبرده محاسبه‌سی کورولسون و بر مشهر عظمده کوستریلسون و بر سعادت عظمایه استعدادی کوستریلسین دیمک حدیث شریفده دنیا آخرتک مزرعه‌سیدر دیه بو حقیقتی افاده ایدیور. مادام دنیا وار و دنیا ایچنده ده آثار حکمت و عنایت و رحمت و عدالت وار البته دنیانک وجودی کبی قطعی اولهرق آخرتده وار. مادام دنیاده هر شی بر جهتده او عالمه باقیبور دیمک اورایه کیدیلیور آخرتی انکار ایتمک دنیا و ما فیهایی انکار ایتمک دیمکدر دیمک اجل و قبر انسانی بکله‌دیکی کبی جنت و جهنمده انسانی بکلیور و کوزلیور

**اون برنجی حقیقت** باب انسانیتدر [اسم حقک جلوه‌سیدر] هیچ ممکنمیدرکه جناب حق و معبود بالحق انسانی شو کائنات ایچنده ربوبیت مطلقه‌سنه و عموم عالمه ربوبیت عامه‌سنه قارشی اک اهمیتلی بر عبد و خطابات سبحانیه‌سنه اک متفکر بر مخاطب و مظهریت اسماسنه اک جامع بر آیینه و اودخی اسم اعظمک تجلیسنه و هر اسمده بولنان اسم اعظملو مرتبه‌سنک تجلیسنه مظهر بر احسن تقویمده اک کوزل بر معجزهٔ قدرت

سوز تمثیلاتی

وخزائن رحمتك لطائفنه لطائفنه ایچون أڭ زیاده قابل و جالب میزان . و آلتلره مالك بر مدقق ونهایتسز نعمتلرینه

أڭ زیاده محتاج و فنادن أڭ زیاده متألم و بقایه أڭ زیاده مشتاق و حیواناتك ایچنده أڭ نازك و أڭ نازدار و أڭ فقیر

و أڭ محتاج حیات دنیویه جه أڭ متألم بدبخت و استعدادجه أڭ علوی و أڭ بیوك صورتده ماهیتده یاراتیلان

اولی مستعد اولدیغی و مشتاق اولدیغی و لایق اولدیغی بر دار أبدی یه کوندرمیوب حقیقت انسانیه یی ابطال ایدرك

کندی حقانیتنه طبان طبانه ضد . حقیقت نظرنده چیركین بر حقسزلق ایتسین ؟ هم هیچ قابلمیدرکه حاکم

بالحق رحیم مطلق انسانه اویله بر استعداد ویروب یرلر ، کوکلر ، طاغلر تحملندن چکیندکلری أمانت کبرایی تحمل ایدوب

یعنی کوچوجك جزئی اولچولریله صنعتجکاریله خالقنك محیط صفتلرینی کلی شئوناتنی نهایتسز تجلیاتنی اولچرك

بیلوب هم یرده أڭ نازك ، نازنین ، نازدار ، عاجز ، ضعیف ، یاراتوب هالبوکه بوتون بر نباتی و حیوانی

اولان مخلوقاتنه بر نوع تنظیمات مأموری یاپوب اونلرك طرز تسبیحات و عبادتلرینه مداخله ایتدیروب کائناتده کی

اجرآت الهیه یه کوچوجك مقیاسده بر تمثیل کوستروب ربوبیت سبحانیه یی فعلاً و قالاً کائناتده اعلان ایتدیرك

ملکلره ترجیح ایدوب خلافت رتبه سنی ویردیکی حالده اونی بوتون وظیفه لرینك غایه سی و نتیجه سی ثمره سی اولان

سعادت أبدیه یی ویرمسون اونی بوتون مخلوقاتك أڭ بدبخت أڭ بیچاره أڭ مصیبت زده أڭ دردمند

أڭ ذلیل بر درکه یه آتوب أڭ مبارك نورانی و آلت سعادت بر هدیه حکمتی اولان عقلی او بیچاره یه أڭ

مشئوم و ظلمانی بر آلت تعذیب یاپوب حکمت مطلقه سنه بوسبوتون ضد و رحمت مطلقه سنه کلیاً منافی

بر مرحمتسزلك ایتسون حاشا و کلا الحاصل نفس حکایه تمثیلیه ده بر ضابطك جزدانده دفترینه باقوب

کوردك ایدك کرهم رتبه سی هم وظیفه سی هم معاشی هم دستور حرکتی هم جهازاتی بزه کوستردیکی او ضابطك



او موقت میدان ایچون دکل بلکه مستقر بر مملکته کیده جکده اوڭا کوره چالیشیور . عیناً اونك کبی انسانك

قلب جزداننده کی لطائف و عقل دفترنده کی حواس و استعداددنده کی جهازات تماماً و متفقاً سعادت أبدیه یه

متوجه و اوڭا کوره ویرلمش و اوڭا کوره تجهیز ایدلمش اولدیغنی اهل تحقیق و کشف متفقدرلر . ازجمله مثلا عقلك

بر خدمتکاری و تصویرجیسی اولان قوه خیالیه یه دینلسه که سڭا بر میلیون سنه عمرله سلطنت دنیا ویریله جك

فقط آخرده مطلقا هیچ اوله جقسك توهم آلدتماموق نفس قاریشماموق شرطیله اوخ یرینه آه دیه جك

و تأسف ایده جك دیمك أڭ بیوك فانی أڭ کوچوك بر آلت و جهازات انسانیه یی طویوره میور . ایشته بو

استعداددندرکه انسانك أبده اوزانمش أمللری و کائناتی احاطه ایتمش افکارلری و ابدی سعادتلرینك انواعنه

یاییلمش آرزولری کوستریرکه بو انسان أبد ایچون خلق ایدلمش و أبده کیده جکدر . بو دنیا اوڭا بر مسافرخانه در

و آخرته بر انتظار صالونیدر .

## اون ایکنجی حقیقت

باب الرسالة والتنزیلدر . [ بسم الله الرحمن الرحیم ] جلوه سیدر .

هیچ ممکنمیدرکه . بوتون انبیاء معجزه لرینه استناد ایدرك سوزلرینی تأیید ایتدکلری و بوتون اولیاء کشف و

کراماتلرینه استناد ایدوب دعواسنی تصدیق ایتدکلری و بوتون اصفیا تحقیقاتنه استناد ایدرك حقانیتنه

شهادت ایتدکلری رسول اکرم صلی الله علیه وسلمك تحقق ایتمش بیڭ معجزاتنك قوتنه استناد ایدوب

بوتون قوتیله هم قرق وجهله معجزه اولان قرآن حکیمك بیڭلرجه آیات قطعیه سنه استناد ایدرك بوتون

قطعیتیله آخرتك قپولرینی کشاد ایتدکلری جنت قپوسنی سیئاتك قپادیغی قدر قوتلی بولونمیان

واهی وهملر [ نه حدی وارکه ] قپایه بیلسین . کچن حقیقتلردن آڭلاشیلدیکه حشر مسئله سی اویله بر

راسخ بر حقيقتدر كه. كرۀ ارضى بردن قالديره‌جق قيروب آتاجق بر قوت او حقيقتى صارصاماز. زيرا او حقيقتى
جناب حق بوتون اسماء وصفاتنك اقتضاسيله تثبيت ايديور ورسول اكرمى (عم ص) بوتون معجزات وبراهينيله تصديق
ايديور وقرآن حكيم بوتون حقائق وآياتيله اونى اثبات ايديور وشو كائنات بوتون آيات تكوينيه وشئونات
حكيمانه‌سيله شهادت ايديور. عجبا هيچ ممكنميدركه. حشر مسئله‌سنده واجب الوجود ايله بوتون موجودات (كافرلر
مستثنا) اولاراق اتفاق ايتسه اولسون قيل قدر قوتى اولمايان شبهه‌لر شيطانى وسوسه‌لر او طاغ كبى حقيقت راسخه
عاليه‌يى صارصيون بر يردن قالديرسون حاشا وكلا صاقين ظن ايتمه دلائل حشريه بحث ايتديكمز اونبر حقيقته
منحصردر خير بلكه قرآن حكيم لكن شو اون ايكى حقيقتلرى بزه درس ويرديكى كبى دها بيكلر وجوهله اشارت ايدوب
هر بر وجه قوى بر اماره دركه خالقمز بزى بو دار فانيدن بر دار باقى يه نقل ايده‌جكدر. هم صاقين ظن ايتمه كه حشرى
اقتضا ايدن اسماء الهيه بحث ايتديكمز كبى يالكز حكيم. كريم. رحيم. عادل. حفيظ اسملرينه منحصردر خير
بلكه كائناتك تدبيرنده تجلى ايدن بوتون اسماء الهيه آخرتى اقتضا ايدر. بلكه استلزام ايدر. هم ظن ايتمه كه حشره
دلالت ايدن كائناتك آيات تكوينيه‌سى شو لكن بحث ايتديكمزه منحصردر خير بلكه اكثر موجوداتده صانعه
صوله‌رى آچيلير بردولر كبى وجه وكيفيتلرى واردركه بر وجهله صانعه شهادت ايتديكى كبى ديكر وجهيله حشره
اشارت ايدر. مثلا انسانك احسن تقويمده كى كلى حسن مصنوعيتى صانعى كوسترديكى كبى او احسن تقويمده كى
قابليت جامعه‌سيله قصه بر زمانده زوال بولمسى حشرى كوستريور بعض كره بر وجهله ايكى نظرله باقيلسه هم صانعى
هم حشرى كوسترير مثلا اكثر اشياده كورونن حكمتك تنظيمى عنايتك تزيينى عدالتك توزينى ورحمتك
تلطيفى نصلكه ماهيتلرينه باقيلسه بر صانع حكيم. كريم. عادل. رحيمك دست قدرتندن چيقديغنى

كوسترلر اولنك كبى بو نعمتك قوتى وحدسز لطافتيله برابر شو نعمتلرك مظهرلرى اولان شو فانى موجوداتك اهميتسز
وآز ياشاماسنه باقيلسه آخرتى كوريورلر ديمك كه هرشى لسان حاليله [ آمنت بالله وباليوم الآخر ]
اوقويور واوقوتديريور

## خاتمه

لكن او اون ايكى حقيقت بربرينى تأييد ايدر. بربرينى تكميل ايدر. بربرينه قوت ويرر. بوتون او اونلر بردن اتحاد
ايدرك نتيجه‌يى كوسترر هانكى وهمك حدى وار. شو دمير كبى بلكه الماس كبى اون ايكى محكم سورلرى دلوب
كيچه بيلسون تا حصن حصين ده اولان حشرى ايمانى صارصسون [ ما خلقكم ولا بعثكم الا كنفس
واحدة ] آيت كريمه‌سى افاده ايديوركه بوتون انسانلرك خلق اولونمسى وحشر ايدلمسى قدرت الهيه‌يه
نسبةً بر تك انسانك خلقى وحشرى كبى آساندر. اوت اويله‌در (نقطه نامنده) بر رساله ده حشر حقنده
شو آيتك افاده ايتديكى حقيقتى تفصيلا يازمشم بوراده يالكز بر قسم تمثيلاتيله خلاصه‌سنه بر اشارت
ايده‌جكز اكر ايسترسه‌ڭ او نقطه‌يه مراجعت ايت مثلا [ ولله المثل الاعلى ] تمثيلده قصور يوقدر
نصلكه نورانيت سرّيله كونشك جلوه‌سى كندى اختيارى ايله اولسه ده بر ذره‌يه سهولتله ويرديكى جلوه‌يى
عين سهولتله حدسز شفافاته ده ويرير. هم شفافيت سرّيله بر ذرۀ شفافه‌نك كوچوجك كوز
ببكى كونشك عكسنى آلمسنده دڭزك كنيش يوزينه مساويدر. هم انتظام سرّيله بر چوجوق بارمغيله
كمى صورتنده كى اويونجاغنى چويرديكى كبى قوجه مانى بر درينا وطى ده چويريور. هم امتثال
سرّيله بر قوماندان بر تك نفرى بر آرش امريله تحريك ايتديكى كبى قوجه بر اوردويى ده عين كلمه ايله

تحریك ایدر. هم موازنه سریله جو فضاده بر ترازو که ادبه حقیقی حساس و اوده ده جه بو یوك فرض ایده لم که ایکی
جویز ترازونك ایکی کوزینه قونیلسه حس ایدر و ایکی کوزینی ده استیعاب ایدوب طارتار. او ایکی کفه سنده بولنان
ایکی جویزی بری سموات برینی بره ایکدیره ن عین قوتله ایکی شمس بولونسه هر برینی عرشه. دیکرینی فرشه قالدیرر. ایندیره
مادام سوء عادی، ناقص، فانی. ممکناتده نورانیت و شفافیت و انتظام و امتثال و موازنه سرلریله آل بویوك
شی آل کوجوك شیئه مساوی اولور. هم سزها بز شیلر برنك شیئه مساوی کورونور. البته قدیر مطلقك
ذاتی و نهایتسز و غایت کمالده اولان قدرتك نورانی تجلیاتی و ملکوتیت اشیانك شفافیتی و حکمت و قدرتك
انتظاماتی و اشیانك اوامر تکوینیه سنه کمال امتثالی و ممکناتك وجودی و عدمك مساواتندن عبارت اولان
امکاننده کی موازنه سی سرلریله آز. چوق. بویوك. کوجوك اوکا مساوی اولدیغی کبی بتون انسانلری بر
نك انسان کبی بر صیحه ایله حشره کتیره بیلیر هم بر شیئك قوت و ضعفی مراتبی او شیئك ضدینك
ضیانك طبقاتی [illegible] مداخله سیدر. کوزللکك مراتبی چیرکینلکك [illegible]
مداخله سیدر. مثلا حرارتك درجاتی صوغوغك مداخله سیدر. فقط بر شی ذاتی اولسه عارضی اولمازسه
او ضدی اوکا مداخله ایده مز. چونکه جمع ضدین لازم کلیر بو ایسه محالدر دیمك اصل ذاتی اولان بر شیده
مراتب یوقدر. مادام قدیر مطلقك قدرتی ذاتیدر. ممکنات کبی عارضی دکلدر. و کمال مطلقه ده در. اونك
ضدی اولان عجز ایسه محالدر که تداخل ایتسین دیمك بر بهاری خلق ایتمك ذات ذو الجلاله بر چیچك
قدر آسان اولور. اکر اسبابه اسناد ایدلسه بر چیچك بر بهار قدر آغیر اولور. هم بوتون انسانلری احیا ایدوب
حشر ایتمك بر نفسك احیاسی کبی قولایدر. مسئلهٔ حشرك باشندن بورایه قدر اولان تمثیل صورتینه
و حقیقتلره دائر اولان بیانات قرآن حکیمك فیضندندر. نفسی تسلیمه قلبی قبوله اقناع ایدن عبارتندر



آصل سوز ایسه قرآنکدر. زیرا سوز اودر. و سوز اونکدر دیکلر یهلم ❀
فلله الحجة البالغة ❀ فانظر الى آثار رحمت الله كيف يحي الارض بعد موتها
ان ذالك لمحى الموتى وهو على كل شئ قدير ❀ قال من يحي العظام وهي رميم ❀
قل يحييها الذى انشأها اول مرة وهو بكل خلق عليم ❀ يا ايها الناس
اتقوا ربكم ان زلزلة الساعة شئ عظيم ❀ يوم ترونها تذهل كل
مرضعة عما ارضعت وتضع كل ذات حمل حملها وترى الناس سكارى
وما هم بسكارى ولكن عذاب الله شديد ❀ الله لا اله الا هو ليجمعنكم
الى يوم القيمة لا ريب فيه ومن اصدق من الله حديثا ❀ ان الابرار
لفى نعيم وان الفجار لفى جحيم ❀ اذا زلزلت الارض زلزالها واخرجت
الارض اثقالها وقال الانسان مالها يومئذ تحدث اخبارها بان
ربك اوحى لها يومئذ يصدر الناس اشتاتا ليروا اعمالهم فمن
يعمل مثقال ذرة خيرا يره ومن يعمل مثقال ذرة شرا يره ❀ القارعة
ما القارعة وما ادريك ما القارعة ❀ يوم يكون الناس كالفراش
المبثوث وتكون الجبال كالعهن المنفوش ❀ فاما من ثقلت موازينه
فهو فى عيشة راضية ❀ واما من خفت موازينه فامه هاوية وما
ادريك ماهيه نار حامية ❀ ولله غيب السموات والارض وما

امر الساعة الا كلمح البصر او هو اقرب ان الله على كل شيء قدير ❀

دها بونر كبی آيات بينات قرآنيه‌يی ديكله‌يوب آمنا وصدقنا ديه‌لم

آمنت بالله وملائكته وكتبه ورسله واليوم الآخر وبالقدر

خيره وشره من الله تعالى والبعث بعد الموت حق والجنة حق والنار

حق وان الشفاعة حق وان منكراً ونكيراً حق وان الله يبعث من فى

القبور اشهد ان لا اله الا الله واشهد ان محمداً رسول الله ❀

اللهم صل على الطف واشرف واكمل واجمل ثمرات طوباء رحمتك الذى

ارسلته رحمة للعالمين ووسيلة لوصولنا الى ازين واحسن واحلى

واعلى ثمرات تلك الطوباء المتدلية على دار الاخرة فى الجنة

اللهم اجرنا واجر والدينا من النار وادخلنا وادخل والدينا الجنة

مع الابرار بجاه نبيك المختار آمين

(خاتمه)

أی شورسالەیی انصاف ایله مطالعه ایدن قارداشلر دیمه‌نه ایچون بواونجی سوزی بردن تمامیله آكلا

مایورم وتمام آكلامادیغك ایچون صیقیلمه چونكه ابن سینا كبی برداهی حكمت [ الحشر ليس

على مقاييس عقلية ] دیمه عقل بوبولده كیده‌مز دیه حكم ایتمشدر هم بوتون علماء اسلام

حشر بر مسئله نقلیه‌در دلیلی نقلدر عقل ایله اوكا كیده‌لمز دیه متفقاً حكم ایتدكلری حالده

البته اوقادار دین ومعنأ پك بوكسك بر یول بر دنبره بر جادهٔ عمومیهٔ عقلیه حكمنه كچه‌مز

60

قرآن حكیمك فیضیله وخالق رحیمك رحمتیله شو تقلیدی قیرلمه وتسلیمی بوزولمه عصرده او درین و

بوكسك یولی شویله احسان ایتدیكندن بیك شكر ایتملی یز چونكه ایمانمزك قورتولماسنه كافی كلیر فقط

اینه بیلمز مقداریزه ممنون اولوب تكرار مطالعه ایله اذ دیادینه چالیشملی یز حشره عقل ایله كیدیلمه مسئلك بر

سری شودركه حشر اعظم اسم اعظمك تجلیسیله اولدیغندن جناب حقك اسم اعظمنك وهر اسمك اعظمی

مرتبه سنده‌كی تجلیسیله ظاهر اولان افعال عظیمه‌یی كورمك وكوستر مكله حشر اعظم بهار كبی قولای

اثبات وقطعی اذعان وتحقیقی ایمان ایدیلیر شو اونجی سوزده فیض قرآن ایله اویله كورولیور

وكوستریلیور یوقسه عقل طار وكوچوك دوستورلریله كندی باشنه قالسه عاجز قالیر تقلیده

مجبور اولور

اونجی سوزك كرامتكارانه لطائف توافقیه سندندركه مطبوع نسخه سنده آلتیت مطلقه ایله صحیفه‌لرك ألف

(حاشیه) عددنده توافقلری اولدیغی كبی برایكی مستثنا اولارق متباقیسی مدار توافق اولان اوج درت بش آلتی عددلرینی 9

معنیدار اولارق هر برسی بر برله اون اوجده توافق ایتدیكی مثللو چوق سرلی بوكره او مطبوع نسخه‌دن هیچ بر

(رحمة الله علیه)
توافقی تعقیب ایتمه‌یرك حافظ علینك یازدیغی بو اونجی سوزده كندی كندینه كلن صحیفه‌لرك سطر باشلرنده‌كی

ألفلر بالكز برتك صحیفه مستثنا اولارق بوتون صحیفه‌لرك بر برینه توافق ایتمكله بر ألفلرك مجموعی

١٩٣

[ یوز طقسان اوچ ] ایده‌رك هم بو اونجی سوزك اسمی اولان اونجی سوز عدد ابجدیسنه تام تمامنه توافق

ایتدیكی كبی اونجی سوزك مؤلفنك ایكنجی اسمی اولان [ بدیع الزمان ] اسمنك بر فرق ایله عدد ابجدیسنه

توافقی كوردك وبو توافقلك معنیدار اولدیغنه لطیف براماره سیده شودركه رسالة النورك ایكی طلبه سی

حاشیه بو نسخه‌نك مدار توافق ) (بر) (ایكی) (اوچ) (درت) (بش) ده غالبدر.

بو سر تظاهر ایتمزدن اول عجبا بو الفلرك عددنده بر معنا وارمی دییه دوشونورکن هر ایکیسنك قلبلرندن لسانلرینه اونجی سوز

کلمه سی بالذات عین آننده کلمسی ایله ایکی قلبك وایکی لسانك توافقی بو توافقی تقویه ایدییور. بو یوز طقسان اوچ عددینك ایکنجی

معنیدار توافقی شودرکه حشری درس ویرهن باشنده‌کی [فَانْظُرْ اِلٰى آثَارِ رَحْمَتِ اللّٰهِ الخ] آیتك وآخرنده قیامتی

دنیانك دهشتنی درس ویرهن [یَا اَیُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمْ الخ] آیتك قدسی حرفلرینك مجموع عددی اولان

یوز طقسان اوچ عددینه بو یوز طقسان اوچ الفك توافقی البته تصادفی دگلدر. لطیفه‌در که [والبعث

وادرلکده آخره ولادنه حیاتی احوالی برنجی آیت خبر ویریور.

بعد الموت حق] رکن ایمانینك اولی اولان دنیانك ئولمسی آخرکی آیت خبر ویرییور اولرده [البعث بعد الموت حق]

جمله سنده عیناً اول کلمه آخری. آخر کلمه اولکی گوستریور. هم ینه حشری، احیایی درس ویرهن دعاتمده مذکور اولان

[ما خلقکم ولا بعثکم الا کنفس واحدة ان الله سمیع بصیر] آیتیله دنیانك زلزله‌لرینی درس ویرهن

وآخرده هم اونجی سوزك هم یگرمی طقوزنجی سوزك آخرنده ذکر ایدیلن [اذا زلزلت الارض زلزالها] سوره سنك

ملفوظ قدسی حروفاتنك عددی اولان یوز طقسان درتنده بر تك فرقیله بو الفلرك یوز طقسان اوچ عددی

توافق ایتمسی سابق توافقه تام توافق ایتمکله هم اونلری تأیید ایدییور هم ده اونلرله تأیید ایدییور. ینه بو سوزك توافقات

لطیفه سندندرکه الفلر ایله سطرلرك مجموع عددی اولان طقوز یوز طقسان سکزده ~~توافق ایدییور~~ ایتدیگی

رسالة النور شده‌لی نون ایکی نون صاییلمق شرطیله عیناً طقوز یوز طقسان سکزده توافق ایتدیگی گبی بو ایکی توافق

مشهور بر سر عظیم بسمله‌نك (حاشیه ۱) مقام جفریسی اولان طقوز یوز طقسان طقوز عددینه بر تك نقصانیله توافقی (حاشیه ۲)

اونجی سوزك (حاشیه ۳) قادار بیوکسك نقطه‌لره باقدیغنی ایما ایدییور.

رسالة النور شاکردلرندن

رأفت رشدی خسرو سعید



حاشیه ۱ — اوت الفك اول نازل اولان سورهٔ علقك باشنده [اقرأ باسم] امرینك دلالتیله قرآنده‌کی بوتون

[بسم الله] لرك قاعدهٔ صرفیه‌جه متعلقی [اقرأ] کلمه سیدر. بو [اقرأ] امری قرآن اعتباریله‌در. بز [بسم الله] دیرکن

[اقرأ] کلمه سنی [اَقْرَأُ] اولارق متکلم [وحده] صیغه سیله اوقویه‌جغز. اوقومه باشنده هر بسمله‌نك باشنده [اَقْرَأُ]

معناسی مقدردر. راسته بسملهٔ شریفه‌نك متعلق مقدری اولان [اَقْرَأُ] ایله شده و غیر ملفوظلر صاییلمامق شرطیله

مقام جفریسی سرلی و مشهور اولان [طقوز یوز طقسان طقوز] عددیدر.

حاشیه ۲ — هم بو اوچ توافقك غایت معنیدار دیگر ایکی توافقیده شودرکه اونجی سوزك قوتلی حقانیتنی گوسترن

[ان الحشر حق وصدق] جمله سنك مقام جفریسی طقوز یوز طقسان سکز اولدیغی گبی اونجی سوز باهر برهان

اخطار

اولدیغی رکن ایمانیه‌یی گوسترن [ایمان بیوم آخر] کلامنك مقام جفریسی ینه طقوز یوز طقسان سکز اولمقله هر ایکیسی

بو اوچ توافق لطیفه‌یی بش توافق مبارکه‌یه ابلاغ ایتدی

حاشیه ۳ — المجاز قرآنك بر جزئندن بر جزئنك شعاعی توافق صورتنده قرآنك بر تفسیری اولان رسالة النورك اجزالرینه

دربلدیگنك یك چوق امارتلرندن بر کوچوك اماره سی ده شودرکه ایکی صحیفه‌دن نقصان تصحیح نامی توافقده قلمی

موفق ربیسی دقتله یازدیغی حالده اون بش یگرمی یه قدر توافقی آنجق گوستردی دیگری توافقده هم مصححسی نقصان

هم دوشونمز هم غایت سرعتله یازدیغی بو نسخه بقدارده طقسان طقوز توافقی گوستریسیدر.

[اخطار] یوم موصوف اولسه قاعدهٔ [الیوم الآخر] اولور. مضاف اولسه قاعدهٔ [یوم الآخر] اولور

[ة] وقفده [ه] اولور

اون برنجی　　اون ایكنجی　　اون اوچنجی　　اون دردنجی　　سوزلر

DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI

# اون برنجی سوز

بسم الله الرحمن الرحيم — نور رساله‌لرندن اون برنجی سوز

[ اخطار ]

شو رساله‌لرده تشبیه و تمثیللری حکایه صورتنده یازدیغم سببی هم تسهیل فهم حقائق اسلامیه، نه قدر معقول، مناسب نه قدر محکم متانتلی اولدیغنی کوسترمکدر. حکایه‌لرک معنالری صوکلرنده کی حقیقتلردر که کنایات قبیلندن بالکز اونلره دلالت ایدر. دیمک خیالی حکایه‌لر دکل طوغری بر حقیقتلردر.

نور من أنوار نجوم القرآن

و میزان للموازنة بین اهل الطغیان و اهل الایمان



بسم الله الرحمن الرحيم ۔ والشمس وضحیها والقمر اذا تلیها والنهار اذا جلیها واللیل اذا یغشیها والسماء وما بنیها والارض وما طحیها ونفس وما سویها الخ : أی آرقداشم اکر حکمت عالمك طلسمنی و خلقت انسانك معماسنی و حقیقت صلاتك رموزینی بر پارچه فهم ایتمك ایسترسه‌ك شو تمثیلجك حکایه‌یه باق. دیکه‌لم بر زمان بر سلطان وارمش زنکنجه اونك پك چوق خزینه‌لری وار ایدی هم او خزینه‌لرده هر بر جنسیت جواهر الماس و زمرد بولونیورمش هم کیزلی پك عجائب دفینه‌لری وارمش هم کمالاتجه صنایع غریبه‌ده پك چوق معارفی وارمش هم حسابسز فنون عجیبه‌یه معرفتی احاطه‌سی وارمش هم نهایتسز علوم بدیعه‌یه علم و اطلاعی وارمش ایشته هر جمال و کمال صاحبی کندی جمال و کمالنی کورمك و کوسترمك ایسته‌مسی سرّنجه او سلطان ذیشان دخی ایسته‌دی که بر معرض آچسون ایچنده سرکیلر دیزسون تا ناسك انظارینه سلطنتك حشمتنی هم ثروتنك شعشعه‌سنی هم کندی صنعتنك خارقه‌لرینی هم کندی معرفتنك غریبه‌لرینی اظهار ایدوب کوسترسون تا جمال و کمال معنویسنی ایکی وجهله مشاهده ایتسون بر وجهی بالذات نظر دقائق آشناسیله کورسون دیکری غیرك نظریله باقسون بو حکمته بناءً جسیم و کنیش و محتشم بر قصر یاپمغه باشلادی شاهانه بر صورتده دائره‌لره منزللره تقسیم ایده‌رك خزینه‌لرینك درلو درلو مرصعاتیله سوسلندیروب کندی دست صنعتنك اك لطیف اك کوزل اثرلریله زینتلندیروب فنون حکمتنك اك اینجه لطافتلریله تنظیم ایدوب دوزلته‌رك علومنك آثار معجزه‌کارانه‌لریله دوناتوب تکمیل ایتدکدن صوکره هر بر طعام و نعمتلرك بوتون چشیدلرندن اك لذیذلرینه جامع صوفره‌لری او سرایده قوردی هر بر طائفه‌یه لائق بر صوفره تعیین ایتدی اویله سخاوتکارانه و صنعتپرورانه بر ضیافت عامه احضار ایتدیکه کویا هر بر صوفره یوز صنائع لطیفه‌نك اثریله وجوده کلمش کبی قیمتلی حدسز نعمتلری سردی صوکره اقطار ممالکنده‌کی اهالی و رعیتی سیره، تنزه هم ضیافته دعوت ایتدی صوکره بر یاور اکرمنه سرایك حکمتلرینی و مشتملاتنك معنالرینی بیلدیره‌رك اونی استاد و معرف ایدیجی تعیین ایتدی تا که سرایك صانعنی سرایك مشتملاتیله اهالی‌یه

تعریف ایشون وسرایک نقشلرینک رمزلرینی بیلدیروب اچنده کی صنعتلرینک اشارتلرینی اکره توب ودرونده کی منظوم

مرصعلر وموزون نقوشنی درونی وجهده سرایک صاحبنک کمالاتنه وهنرلرینه دلالت ایتدکلرینی او سرایه کیره نلره تعریف ایشون

[وکبرونک آدابی وسیرک مراسمنی بیلدیروب اوکوروینی سلطانه قارشی مرضیاتی دائره سنده تشریفات مراسمنی تعریف ایشون]

ایشته او معرف استادک هر بر دائره ده بر رعونه سی بولونویور کندیسی ایک بولوک دائره ده شاکردلری ایچنده او طوریبه بولنوب

سیرجیلره شویله بر تبلیغاتده بولونویور. دییورکه ای اهالی شو قصرک ملکی اولان سیدمز بو شیلرک اظهاریله و بو سرایله

بابمسیله کندینی سزه طانیتدیرمق ایستیور سزدخی اونی طانییکز ولکونلجه طانیمغه چالیشیکز هم شو تزیینات ایله کندینی سزه

سودیرمک ایستیور سزدخی صنعتنی تقدیر وایشلرینی استحسان ایله کندیکزی اوکا سودیریکز هم شو کوردیککز احسانات

ایله سزه محبتنی کوستریبور سزدخی اطاعتله اوکا محبت ایدیکز. هم بو کوردیکنی انعام واکرامله سزه شفقتنی [شفقتنی] کوستر

ییور سزدخی شکر ایله اوکا حرمت ایدیکز هم شو کمالاتنک آثاریله معنوی جمالنی سزه کوسترمک ایستیور سزدخی اونی کورمکه

وتوجهنی قزانمغه اشتیاقکزی کوستریکز هم بوتون شو کوردیککز مصنوعات وزینتلر اوستنده بر خصوصی سکه بر

[مهر وکندی آثر دستی اولدیغنی وکلندیسی تک و] [خصوصی]

خصوصی خاتم بر تقلید ایدلمز طرغوبیقده هر شیئی کندیسنه خاص اولدیغنی سزه کوسترمک ایستیور سزده اونی تک و

یکتا. مثلسز. نظیرسز. بی همتا طانیکز [و] قبول ایدیکز دها بونک کبی اوکا او مقامه مناسب سوزلری سیرجیلره

سویلدی صوکره کیرن اهالی ایکی کروهه آیریلدیلر بر کروه [ی] کندینی طانیمه عقلی باشنده قلبی یرنده اولدقلری ایچون

او سرایک ایچنده کی عجائبه باقدقلری زمان دییلرکه بونده بویوک بر ایش وار هم آکلادیلرکه بیهوده دکل عادی بر

[بیان ایتدیکز] [وجود ذاته]

ادیونجاق دکل اونک ایچون مراق ایتدیلر عجبا طلسمی نه در ایچنده نه وار دو شونورکن بردن او معرف استادک نطقنی

[که]

ایشیتدیلر آکلادیلر بوتون اسرارک آناختارلری اونده در. اوکا متوجها کیتدیلر ودیدیلر



السلام علیک ایها الاستاد مقاتوله بز محتشم سرایک سنک کبی صادق ومدقق بر معرفی لازمدر. سیدمز سکانه

بیلدیرینسه لطفاً بزه بیلدیریکز استادایسه اول ذکری کچن نطقلری اونلره دیدی بونلر کوزلجه دیکله دیلر اییجه قبول ایدوب

تام استفاده ایتدیلر بادشاهک مرضیاتی دائره سنده عمل ایتدیلر اونلرک شو ادبلی معامله وو ضعیتلری او بادشاهک خوشنه

کلدیکندن اونلری خاص وبیوکلک دتوصیف ایدلمز دیکر بر سرایه دعوت ایتدی اسکان ایتدی هم اویله برجواد ملکه لایق واویله

بر مطیع اهالی یه شایسته واویله ادبلی سافرلره مناسب واویله بیوکلک بر قصره شایان بر صورتده اکرام ایتدی دائمی اونلری

سعادتلندیردی ایکنجی کروه ایسه عقللری بوزلمه قلبلری سونمه اولدقلرندن سرایه کیردکلری وقت نفسلرینه مغلوب

اولوب لذتلی طعاملردن بشقه هیچ بر شیئه التفات ایتمه دیلر بوتون او محاسندن کوزلرینی قپادیلر واو استادک ارشادندن

وشاکردلرینک ایقاظاتندن قولاقلرینی طیقادیلر حیوان کبی ییه رک اویقویه دالدیلر ایچیلمزین فقط بعض شیلر ایچون احضار

ایدیلن اکسیرلردن ایچدیلر سرخوش اولوب اویله باغیردیلر قاریشدیردیلر سیرجی سافرلری چوق راحتسز ایتدیلر صانع

ذیشانک دستورلرینه قارشی ادبسزلکده بولوندیلر سرای صاحبنک عسکرلری ده اونلری طوتوب اویله ادبسزلره لایق

بر حبسه آتدیلر ای جمله شو حکایه یی دیکله دیکز آرقداش البته آکلادیکزکه او حاکم ذیشان بو قصری شو مذکور مقصدلر ایچون

بنا ایتمشدر شو مقصدلرک حصولی ایسه ایکی شیئه متوقفدر بریسی شو کوردیکمز ونطقنی ایشیتدیکمز استادک وجودیدر

[چونکه] اوبولونماسه بوتون مقصدلر بیهوده اولور. چونکه آکلاشیلماز بر کتاب معلمسز اولسه معناسز بر کاغددن عبارت قالیر

[ایکنجیسی] [اهالی] اهالی اواستادک سوزینی قبول ایدوب دیکلمه سیدر. دیمک [ وجود استاد وجود قصرک داعیسیدر ] واهالینک

استماعی قصرک بقاسنه سببدر ] اویله ایسه دینلەبیلیرکه اکر شو استاد اولماسه ایدی او ملک ذیشان شو قصری بنا ایتمزدی ]

[هم] [ینه] هم دینلەبیلیرکه او استادک تعلیماتنی اهالی دیکله مدکلری وقت البته او قصر تخریب وتبدیل وتحویل ایدیله جک

ایکنجی استقلال وانظار ارصادی اولدیغی

ای آرقداش حکایه بوراده بیتدی اگر شو تمثیلك سرینی آکلادك ایسه باق حقیقتك یوزینه ده گور. ایشته او سرای شو عالمدرکه طاوانی
تبسم ایدن ییلدیزلرله تنویر ایدلمش گوك و بو یوزیده طاباقی ایسه شرقدن غربه گونآگون چیچکلرله سوسلنمش بر زمین بو یوزیده او مملکت ایسه
ازل و ابد سلطانی اولان بر ذات مقدسدرکه بوتون سموات و ارض و ایچلرنده اولان هر شی کندیلرینه مخصوص لسانلریله او ذاتی تقدیس
ایدوب تسبیح ایدییورلر. هم اویله بر ملك قدیردرکه. سموات و ارضی آلتی گونده یاراتدی و عرش ربوبیتنده طوروب گیجه و گوندوزی
سیاه و بیاض ایکی خط گبی بربری آرقهسی صیره دوندیروب کائنات صحیفهسنده آیاتنی یازییور. آی، ییلدیزلر امرینه مسخر
ذی حشمت و ذی قدرت صاحبیدر. او سرایك منزللری ایسه شو اون سکز بیك عالمدرکه هر بری کندینه لایق بر طرز ایله تزیین و تنظیم
ایدلمشدر. ایشته او سرایده گوردیگك صنایع غریبه ایسه شو عالمده گورونن قدرت الهیهنك معجزهلریدر. و او سرایده گوردیگك طعاملر
ایسه شو عالمده هر یاز موسمنده هله باغلر و باغچهلرنده رحمت الهیهنك ثمرات خارقهلرینه اشارتدر. و اورادهکی اوجاق
و مطبخ ایسه بوراده قلبندهکی آتش اولان ارض و سطح ارضدر. و اوراده تمثیلده گوردیگك گیزلی دفینهلرك جوهرلری ایسه
شو حقیقتده اسماء قدسیه الهیهنك جلوهلرینه مثاللردر. و تمثیلده گوردیگك نقشلر و او نقشلرك رموزلری ایسه شو عالمی
سوسلندیرن منتظم مصنوعات و موزون نقوش قلم قدرتدرکه قدیر ذوالجلالك اسماسنه دلالت ایدرلر. و او استاد ایسه سیدنا
محمد علیه الصلاة والسلامدر. معاونلری ایسه انبیاء علیهم السلامدر. شاگردلری ایسه اولیا و اصفیادر. او سرایدهکی
حاکمك خدمتکارلری ایسه شو عالمده ملائکه علیهم السلامه اشارتدر. تمثیلده سیر و ضیافته دعوت ایدیلن مسافرلر ایسه
شو دنیا مسافرخانهسنده جن و انس و انسانك خدمتکارلری اولان حیوانلره اشارتدر. و او ایکی فرقه ایسه بوراده
بریسی اهل ایماندرکه کتاب کائناتك آیاتنك مفسری اولان قرآن حکیمك شاگردلریدر. دیگر گروه ایسه اهل کفر
و طغیاندرکه نفس و شیطانه تابع اولوب یالکز حیات دنیویهیی طانییان حیوان گبی بلکه داها آشاغی صاغیر و دیلسز

ضالین گروهیدر. برنجی قافله اولان سعدا و ابرار ایسه ذی الجناحین اولان استادی دیکلهدیلر. او استاد هم عبددرکه عبودیت
نقطهسندن ربنی توصیف و تعریف ایدرکه جناب حقك درگاهنده امتنك الچیسی حکمندهدر. هم رسولدر، رسالت نقطهسندن
ربنك احکامنی قرآن واسطهسیله جن و انسه تبلیغ ایدر. شو بختیار جماعت او رسولی دیکلهیوب قرآنه قولاق ویردیلر.
کندیلرینی انواع عباداتك فهرستهسی اولان نماز ایله برچوق مقامات عالیه ایچنده چوق لطیف وظیفهلره تلبس ایتمش گوردیلر.
اوت نمازك متنوع اذکار و حرکاتیله اشارت ایتدیگی وظائفی و مقاماتی مفصلاً گوردیلر. شویله که اولاً آثاره باقوب
غائبانه معامله صورتنده سلطنت ربوبیتك محاسننه تماشاگر مقامنده کندیلرینی گوردکلرندن تکبیر و تسبیح وظیفهسنی
ادا ایدوب الله اکبر دیدیلر. ثانیاً اسماء قدسیه الهیهنك جلوهلری اولان بدیع و پارلاق اثرلرینه دلال مقامنده
گوروندکلری سبحان الله. والحمد لله. دییهرك تقدیس و تحمید وظیفهسنی ایفا ایتدیلر. ثالثاً رحمت الهیهنك خزینهلرندهکی
ادخار ایدیلن نعمتلرینی ظاهری و باطنی طویغولرله طاتوب آکلامق مقامنده شکر و ثنا وظیفهسنی ادایه باشلادیلر. رابعاً
اسماء الهیهنك دفینهلرندهکی جوهرلری معنوی جهازات میزانلریله طارتوب بیلمك مقامنده تنزیه و مدح وظیفهسنه
باشلادیلر. خامساً مسطر قدر اوستنده قلم قدرتله یازیلان مکتوبات ربانیهیی مطالعه مقامنده تفکر و استحسان وظیفهسنه
باشلادیلر. سادساً اشیانك یارادیلشنده و مصنوعاتك صنعتندهکی لطیف اینجهلك و نازنین گوزللکلری تماشا ایله
تنزه مقامنده فاطر ذوالجلال صانع ذوالجمالك محبت و اشتیاق وظیفهسنه گیردیلر. دیمك کائناته و آثاره باقوب
غائبانه معاملهٔ عبودیتله مذکور مقاماتده مذکور وظائفی ادا ایتدیکدن صوکره صانع حکیمك دخی معاملهسنه
و افعالنه باقمق درجهسنه چیقدیلرکه [ حاضرانه بر معامله صورتنده ] اولاً خالق ذوالجلالك کندی صنعتنك
معجزهلریله کندینی ذیشعوره طانیتدیرمسنه قارشی حیرت ایچنده بر معرفت ایله مقابله ایدهرك

سُبْحَانَكَ مَا عَرَفْنَاكَ حَقَّ مَعْرِفَتِكَ دیه‌رك سنك تعریف ایدیجیلرك بوتون مصنوعاتکده‌کی معجزه‌لرکه صوکره او رحمانك
کندی رحمتنك کوزل میوه‌لریله کندینی سودرمه‌سنه قارشی عشق و محبت ایله مقابله ایدوب إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ دیه‌رلر
صوکره او منعم حقیقینك لذائذلی نعمتلریله ترحم و شفقتنی کوسترمه‌سنه قارشی شکر و حمد ایله مقابله ایتدیلر دیه‌رلر سُبْحَانَكَ وَبِحَمْدِكَ
سنك حق شکریکی نصل ادا ایده بیلیرز سن اویله شکره لایق بر مشکورسك که بوتون کائنات سرتاپا بوتون احساناتك آچیق
لسان حاللری شکر و ثناکوی اولویورلر هم عالم چارشوسنده دیزلمش و زمینك یوزینه سریلمش بوتون نعمتلرك اعلاناتیله حمد
و مدحکزی بیلدیرییورلر هم رحمت و نعمتنك منظوم میوه‌لری و موزون یمشلری سنك جود و کرمکه شهادتله سنك شکریکی
خلق مخلوقات اوکنده ایفا ایدیورلر صوکره شو کائناتك یوزلرنده دکیشن موجوداتك آیینه‌لرنده جمال و جلال و کمال
کبریاسنك اظهارینه قارشی [الله اکبر دییوب تعظیم ایچنده بر عجز ایله رکوعه کیدوب محویت ایچنده بر محبت و حیرتله سجده
ایدوب مقابله ایتدیلر] صوکره او غنی مطلقك ثروتنك چوقلغنی و رحمتنك کنیشلکنی کوسترمه‌سنه قارشی فقر و حاجتلرینی
اظهار ایدوب دعا ایدوب ایسته‌مکله مقابله ایدوب وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ دیه‌رلر صوکره او صانع ذو الجلال کندی صنعتنك
لطیفه‌لرینی خارقه‌لرینی آنتیقه‌لرینی سرکیلرده تشهیرکاه انامه نشرینه قارشی مَا شَاءَ اللّٰهُ دییوب تقدیر ایدرك نه کوزل
یاپیلمش دییوب استحسان ایدرك بَارَكَ اللّٰهُ دییوب مشاهده ایتمك آمنّا دییوب شهادت ایتمك کلیکز باقیکز حیرانلقله
حَيَّ عَلَى الْفَلَاحِ دییوب هرکسی شاهد طوتمقله مقابله ایتدیلر هم دخی او سلطان ازل ابد کائناتك اقطارنده کندی
ربوبیتنك سلطنتنی اعلاننه و وحدانیتنك اظهارینه قارشی توحید و تصدیق ایدوب سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا دیه‌رك اطاعت
و انقیاد ایله مقابله ایتدیلر صوکره او رب العالمینك الوهیتنك اظهارینه قارشی ضعف ایچنده عجزلرینی احتیاج ایچنده
و عبودیتك خلاصه‌سی نماز ایله مقابله ایتدیلر ایشته بونلر کبی کوناکون عبودیت
فقرلرینی اعلان ایدن عبادت اولان عبودیت وظیفه‌لریله شو دار دنیا دنیلن مسجد کبیرنده فرض عمرلرینی و وظیفهٔ حیاتلرینی



ادا ایدوب احسن تقویم صورتنی آلدیلر بوتون مخلوقات اوستنده بر مرتبه‌یه چیقدیلر که یُمن ایمان ایله امن و امانت ایله مظهر امین
بر خلیفهٔ ارض اولدیلر و شو میدان تجربه و شو درسخانهٔ امتحاندن صوکره اونلرك رب کریمی اونلری ایمانلرینه مکافات اولارق
سعادت ابدیه‌یه و اسلامیتلرینه اجرت اولارق دار السلامه دعوت ایدرك اویله بر اکرام ایتدی و ایدر که هیچ کوز کورمه‌مش و قولاق
ایشیتمه‌مش و قلب بشره خطور ایتمه‌مش درجه‌ده پارلاق بر طرزده رحمتنه مظهر ایتدی اونلره ابدیت و بقا ویردی چونکه ابدی
و سرمدی اولان بر جمالك سیرجی مشتاقی و آیینه‌دار عاشقی البته باقی قالوب ابده کیده‌جکدر ایشته قرآنك شاکردلرینك
عاقبتلری بویله‌در جناب حق بزی اونلردن ایلسون آمین اما شو فجار اشرار اولان دیکر کروه ایسه حد بلوغ ایله شو عالم ١
سرایینه کیردکلری وقت بوتون وحدانیتك دلیللرینه قارشی کفر ایله مقابله ایدوب و بوتون نعمتلره قارشی کفران ایله
مقابله ایدرك و بوتون موجوداتك قیمتلرینی کافرانه بر اتهام ایله تحقیر ایتدیلر و بوتون اسماء الهیه‌نك تجلیاتنه قارشی رد
و انکار ایله مقابله ایتدکلرندن آز بر وقتده نهایتسز بر جنایت ایشله‌دیلر نهایتسز بر عذابه مستحق اولدیلر اوت انسانه
سرمایهٔ عمر و جهازات انسانیه مذکور وظائف ایچون ویرلمشدر ای سرسم نفسم وای سرخوش آرقداشم آیا ظن ایدییور
میسکز که وظیفهٔ حیاتکز یالکز تربیهٔ مدنیه ایله کوزلجه محافظهٔ نفس ایتمك عیب اولماسین بطن و فرجك خدمتنه‌می
منحصردر یاخود ظن ایدییورمیسکز که حیاتکزك ماکنه‌سنده درج ایدیلن شو نازك لطائف و معنویات و شو حساس
اعضا و آلات و شو منتظم جوارح و جهازات و شو متجسس حواس و حسیاتك غایهٔ یکانه‌سی شو حیات فانیه‌ده
نفس رذیله‌نك هوسات سفلیه‌نك تطمینی ایچون استعمالنه‌می منحصردر حاشا و کلا بلکه وجودیکزده شونلرك
یارادیلمسی و فطرتکزده بونلرك غایهٔ ادخالی ایکی اساسدر بری جناب منعم حقیقینك بوتون نعمتلرینك هر بر
جنسنی سزه احساس ایتدیروب شکر ایتدیرمکدن عبارتدر سزده حس ایدوب شکر و عبادتنی ایتملیسکز ایکنجیسی

عالمه تجلی ایدن اسماء قدسیهٔ الٰهیه‌نك بوتون تجلیاتنك آفاقنی بر بر سزه او جهازات واسطه‌سیله بیلدیروب سزه طاتدیرمقدر

سزده‌کی طاتمقله طانیه‌رق ایمان کتیرملیسکز. ایشته بو ایکی اساس اوزرینه کمالات انسانیه نشو ونما بولور. بونکله انسان انسان اولور.

انسانك جهازاتی حیوان کبی حیات دنیویه‌یی قازانمق ایچون ویرلمدیکنه اولدیغنه شو تمثیله باق. مثال اوله‌رق بر ذات بر

خدمتجیسنه یکرمی آلتون ویردی تا مخصوص بر قماشدن کندینه بر قات لباس آلسون. او خدمتجی کیتدی او قماشك اعلاسندن

مکمل بر لباس آلدی کیدی. صوکره کوردیکه او ذات دیگر بر خدمتکارینه بیك آلتون ویروب بر کاغد ایچنده بعض شیلر یازیلی

اوله‌رق اونك جیبنه قویدی بر تجارته کوندردی. شیمدی هر عقلی باشنده اولان بیلیر که او سرمایه بر قات لباس آلمق ایچون دگل.

چونکه اولکی خدمتکار یکرمی آلتون ایله اك اعلی قماشدن بر قات لباس آلمش اولدیغندن البته بو بیك آلتون بر قات

لباسه صرف ایدلمز. شاید بو ایکنجی خدمتکار جیبنه قونیلان کاغدی اوقومیوب بلکه اولکی خدمتجی‌یه باقوب بوتون

پاره‌یی بر دکانجی‌یه بر قات لباس ایچون ویروب هم او قماشك اك چوروکندن و آرقداشنك لباسندن اللی درجه آشاغی

بر لباس آلسه البته او خادم غایت درجه‌ده احمقلق ایتمش اولدیغی ایچون شدتله تعذیب وحدتله تأدیب ایدیله‌جکدر. ای نفسم

وای آرقداشم عقللریکزی باشکزه طوپلاییکز. سرمایهٔ عمر واستعداد حیاتکزی حیوانلر کبی بلکه حیوانلردن چوق آشاغی بر درجه

ده شو حیات فانیه ولذت مادیه‌یه صرف ایتمه‌یکز. یوقسه سرمایه‌جه اك اعلا حیواندن اللی درجه یوکسك اولدیغکز حالده

اك ادناسندن اللی درجه آشاغی دوشرسکز. ای غافل نفسم سنك حیاتك غایه‌سنی و حیاتك ماهیتنی هم حیا

تك صورتنی هم حیاتك سر حقیقتنی هم حیاتك کمال سعادتنی بر درجه آکلامق ایسترسك باق که سنك حیاتك

غایه‌لرینك اجمالی طوقوز امردر. برنجیسی شودر که سنك وجودکده قونیلان طویغولر ایله رحمت

الٰهیه‌نك خزینه‌لرنده ادخار ایدیلن نعمتلری طارتمقدر و کلی شکر ایتمکدر. ایکنجیسی سنك فطرتکده وضع ایدیلن

جهازاتك آناختارلریله اسماء قدسیهٔ الٰهیه‌نك کیزلی دفینه‌لرینی آچمقدر ذات اقدسی او اسما ایله طانیمقدر. اوچنجیسی

شو تشهیرکاه دنیاده مخلوقاتك نظرنده اسماء الٰهیه‌نك سکا طاقدقلری غریب صنعتلری لطیف جلوه‌لری بیلرك حیاتکله

تشهیر واظهار ایتمکدر. دردنجیسی لسان حال وقال ایله خالقکك درکاه ربوبیتنده عبودیتکی اعلان ایتمکدر. بشنجیسی

نصل بر عسکر پادشاهندن آلدیغی درلو درلو نشانلری رسمی وقتلرده طاقوب پادشاهك نظرنده کورنمکله اونك

التفات آثارینی کوستردیکی کبی سن دخی اسماء الٰهیه‌نك جلوه‌لرینك سکا ویردکلری لطائف انسانیه مرصعاتیله بیلرك

سوسلنوب او شاهد ازلینك نظر شهودنه واشهادینه کورنمکدر. آلتنجیسی ذوی الحیات اولانلرك تظاهرات

حیاتیه دینیلن خالقلرینه تحیاتلری و رموزات حیاتیه دینیلن صانعلرینه تسبیحاتلری و ثمرات وغایات حیاتیه دینیلن

واهب الحیاته عرض عبودیتلرینی بیلرك مشاهده ایتمك تفکرله کوروب شهادتله کوسترمکدر. یدنجیسی

سنك حیاتکه ویریلن جزئی علم وقدرت واراده کبی صفت وحالتلرکدن کوچوك نمونه‌لرینی واحد قیاس اتخاذ ایله خالق

ذوالجلالك صفات مطلقه‌سنی و شئون مقدسه‌سنی او اولچولرله بیلمکدر. مثلا سن جزئی اقتدارك وجزئی علمك

وجزئی اراده‌ك ایله بو خانه‌یی منتظم یاپدیغکدن شو قصر عالمك سنك خانه‌کدن بیوکلگی درجه‌سنده شو عالمك

اوسته‌سنی او نسبتده قدیر، علیم، حکیم، مرید، بیلمکلکك لازمدر. سکزنجیسی شو عالمده‌کی موجوداتك

هر برینك کندینه مخصوص بر دل ایله خالقنك وحدانیتنه وصانعنك ربوبیتنه دائر معنوی سوزلرینی فهم ایتمکدر.

طقوزنجیسی عجز وضعفك وفقر واحتیاجاتك اولچوسیله قدرت الٰهیه‌نك وغناء ربانیه‌نك درجات تجلیاتنی

آکلامقدر. نصلکه آجلغك درجه‌لری نسبتنده واحتیاجاتك انواعی مقدارنجه طعامك لذتی ودرجاتی وچشیدلری

آکلاشیلیر اونك کبی سنده‌کی نهایتسز عجز وفقرکله نهایتسز قدرت وغناء الٰهیه‌نك درجاتنی فهم ایتملیسك. ایشته سنك حیاتکك

غایه‌لری اجمالا بونکبی امورلردر. شیمدی کندی حیاتنك ماهیتنه باق که او ماهیتکك اجمالی شودر

اسماء الٰهیه‌نك غرائبنك فهرسته‌سی هم شئون و صفات الٰهیه‌نك بر مقیاسی هم کائناتده‌کی عالملرك بر میزانی هم بو عالم کبیرك بر
لیسته‌سی هم شو کائناتك بر خریطه‌سی هم شو کتاب اکبرك بر فذلکه‌سی هم قدرتك کیزلی دفینه‌لرینی آچه‌جق بر آناختار کولچه‌سی
هم موجوداته سرپیلن و اوقاته طاقیلان کمالاتك بر احسن تقویمیدر. ایشته ماهیت حیاتك بونلر کبی اوامری وار. شیمدی سنك
حیاتكك صورتی و طرز وظیفه‌سی شودر که حیاتك بر کلمهٔ مکتوبه‌در قلم قدرت ایله یازلمش حکمتنما بر سوزدر کورونوب و ایشیدیلوب
اسماء حسنایه دلالت ایدر. ایشته حیاتكك صورتی بونلر کبی اوامری وار. شیمدی حیاتكك سر حقیقتی شودر که تجلیٔ احدیت جلوهٔ صمدیتك
آیینه‌لکیدر. یعنی بوتون عالمه تجلی ایدن اسمانك نقطهٔ مرکزیه‌سی حکمنده بر جامعیتله ذات اقدسه بر آیینه‌لکدر. شیمدی
حیاتكك سعادت ایچنده کمالی ایسه سنك حیاتكك آیینه‌سنه تمثیل ایدن شمس ازلینك انوارینی حس ایدوب سومکدر. ذی شعور
اوله‌رق اوکا مشتاق اولمقدر. محبوب ازلیه محبتله اریمکدر. قلبكك کوز ببکنده عکس نورینی یرلشدیرمکدر. ایشته بو
سردندرکه سمای اعلای علیینه چیقاران بر حدیث قدسینك مئال شریفی اولان [ مَنْ نَگُنْجَمْ دَرْ سَمَوَاتْ وَزَمِينْ اَزْ عَجَبْ
گُنْجَمْ بِقَلْبِ مُؤْمِنِينْ ] دینلمشدر. ایشته ای نفسم حیاتكك بویله علوی غایاته متوجه اولدیغی و شویله قیمتلی خزینه‌لری
جامع اولدیغی حالده هیچ عقل و انصاف قبول ایدرمی که هیچ اندن موقت حظوظات نفسانیه‌یه کچیجی لذائذ
دنیویه‌یه صرف ایدوب ضایع ایده‌سك. اکر ضایع ایتمك ایسترسه‌ك تمثیل و حقیقتده رمز ایدن [ وَالشَّمْسِ وَضُحٰيهَا
وَالْقَمَرِ اِذَا تَلٰيهَا وَالنَّهَارِ اِذَا جَلّٰيهَا وَاللَّيْلِ اِذَا يَغْشٰيهَا وَالسَّمَاۤءِ وَمَا بَنٰيهَا وَالْاَرْضِ وَمَا طَحٰيهَا وَنَفْسٍ
وَمَا سَوّٰيهَا فَاَلْهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقْوٰيهَا قَدْ اَفْلَحَ مَنْ زَكّٰيهَا وَقَدْ خَابَ مَنْ دَسّٰيهَا ] سوره‌سنده‌کی قسم
و جواب قسمی دوشونوب عمل ایت ❁ اللهم صلّ وسلم على شمس سماء الرسالة وقمر برج النبوة وعلى آله
واصحابه نجوم الهداية وارحمنا وارحم والدينا وارحم المؤمنين والمؤمنات وادخلنا تحت قد افلح من زكيها

آمین آمین



بسم الله الرحمن الرحیم

## اون ایکنجی سوز

وَمَنْ يُؤْتَ الْحِكْمَةَ فَقَدْ اُوتِيَ خَيْرًا كَثِيرًا قرآن حکیمك حکمت قدسیه‌سیله فلسفه حکمتنك اجمالی موازنه‌سی هم حکمت
قرآنیه‌نك انسانك حیات شخصیه‌سنه و حیات اجتماعیه‌سنه ویردیکی درس تربیه‌نك غایت قیصه بر فذلکه‌سی هم قرآنك
سائر کلمات الٰهیه‌یه و بوتون کلاملره جهت رجحانیتنه بر اشارتدر. ایشته شو سوزده درت اساس وار. برنجی اساس
حکمت قرآنیه ایله حکمت فلسفه‌نك فرقلرینه شو کوچك حکایهٔ تمثیلیه دوربینی ایله باق. بر زمان دیندار هم غایت صنعتکار
بر حاکم نامدار ایسته‌دیکه قرآن حکیمك معانیسنده‌کی و کلماتنده‌کی اعجازه شایسته بر یازی ایله یازسون او معجزنما
قامته خارقه‌نما بر لباس کیدیرلسین. ایشته او نقاش ذات قرآنی پك عجیب بر طرزده یازدی. بوتون قیمتدار جوهرلری یازی
سنده استعمال ایتدی. حقائقك تنوعنه اشارت ایچون بعض مجسم حروفاتنی الماس و زمرد ایله و بر قسمنی لؤلؤ و عقیق
ایله و بر طائفه‌سنی پیرلانته و مرجان ایله و بر نوعنی آلتون و کموش ایله یازدی. هم اویله بر طرزده سوسلندیروب منقش
ایتدیکه اوقومغی بیلن و بیلمین هرکس تماشاسندن حیران اولوب استحسان ایدردی. باخصوص اهل حقیقتك نظرینه
او صوری کوزللك او درجه معناسنده‌کی غایت پارلاق کوزللك و غایت شیرین تزییناتك اشاراتی اولدیغندن
پك قیمتدار بر آنتیقه اولمشدر. صوکره او حاکم شو مصنع و مرصع قرآنی بر اجنبی فیلسوفه و بر مسلمان عالمه کوستردی هم
تجربه هم مکافات ایچون امر ایتدیکه هر بریکز بونك حکمتنه دائر بر اثر یازیکز. اولا او فیلسوف صوکره او عالم اوکا دائر
کتاب تألیف ایتدیلر. فقط فیلسوفك کتابی یالکز حرفلرك نقشلرندن و مناسبتلرندن و وضعیتلرندن و
جوهرلرینك خاصیتلرندن و تعریفاتندن بحث ایدر. معناسنه هیچ ایلیشمز. چونکه او اجنبی آدم عربی خطی اوقومغی
هیچ بیلمز. حتی او مزین قرآنی بیلمیور که کتابدر و معنایی افاده ایدن بر یازیدر. بلکه اوکا منقش بر آنتیقه نظریله باقیور

لكن چندان عربى بيلمز ايدى. فقط چوق أيى بر مهندس، كوزل بر تصويرجى، ماهر بر كيمياكر، صراف بر جوهرجى ايدى. او

آدم بو صنعتلره كوره أثرينى يازدى. اما مسلمان عالم اوكا باقديغى وقت آكلادى كه او كتاب مبيندر، قرآن حكيمدر. ايشته بو حق

پرست ذات نه تزيينات ظاهريه‌يه اهميت ويردى، نه ده حروفك نقوشيله اشتغال ايتدى؛ بلكه اويله بر شيله مشغول اولدى كه

ميليون مرتبه اوتكى آدمك اشتغال ايتديكى مسئله‌لردن دها عالى، دها غالى، دها لطيف، دها شريف، دها نافع، دها جامع.

چونكه نقوشك پرده‌سى آلتنده اولان حقائق قدسيه‌سندن و انوار اسرارندن بحث ايدرك غايت كوزل بر تفسير شريف

يازدى. صوكره ايكيسى أثرلرينى كوتوروب او حاكم ذيشانه تقديم ايتديلر. او حاكم اولاً فيلسوفك أثرينى آلدى، باقدى، كوردى كه

او خودبين و طبيعت‌پرست آدم چوق چاليشمش، فقط هيچ حقيقى حكمتنى يازمامش، هيچ معناسنى آكلاماميش. بلكه قاريشديرمش.

اوكا قارشى حرمتسزلك، بلكه أدبسزلك ايتمش. چونكه او منبع حقائق اولان قرآنى معناسز نقوشه ظن ايدرك معنا جهتنده قيمتسزلكله

تحقير ايتمش اولديغندن، او حاكم حكيم دخى اونك أثرينى باشنه اوردى، حضورندن چيقاردى. صوكره اوتكى حق‌پرست مدقق عالمك

أثرينه باقدى، كوردى كه غايت كوزل و نافع بر تفسير و غايت حكيمانه، مرشدانه بر تأليفدر. آفرين، بارك الله ديدى. ايشته حكمت

بودر. و عالم و حكيم بونك صاحبنه ديرلر. اوتكى آدم ايسه حددندن تجاوز ايتمش بر صنعتكاردر. صوكره اونك أثرينه بر مكافات

اولرق هر بر حرفنه مقابل توكنمز خزينه‌سندن اونار آلتون ويريلمسنى اراده ايتدى. اكر تمثيلى فهم ايتدك ايسه باق،

حقيقتك يوزينى ده كور: اما او مزين قرآن ايسه، شو مصنع كائناتدر. و او حاكم ايسه، حكيم أزليدر. و او ايكى آدم ايسه، بريسى

يعنى اجنبيسى علم فلسفه و حكماسيدر. ديكرى قرآن و شاكردلريدر. أوت قرآن حكيم شو قرآن عظيم كائناتك أك

عالى بر مفسريدر و أك بليغ بر ترجمانيدر. أوت او فرقاندر كه شو كائناتك صحيفه‌لرنده و زمانلرك ياپراقلرنده قلم قدرتله

يازيلان آيات تكوينيه‌يى جن و انسه درس ويرر. هم هر برى بر حرف معنيدار اولان موجوداته (معناى حرفى نظريله)



يعنى اونلره صانعك حسابنه باقار. نه قدر كوزل يازيلمش، نه قدر كوزل بر صورتده صانعك جمالنه دلالت ايديورلر ديرر. بونكله

كائناتك حقيقى كوزللكنى كوستريور. اما علم حكمت ديدكلرى فلسفه ايسه، حروف موجوداتك تزييناتنده و مناسباتنده طالمش

و سرسم اولمش، حقيقتك يولنى شاشيرمش. شو كتاب كبيرك حروفاتنه معناى حرفيله يعنى الله حسابنه باقمق لازم كليركن، اويله ايتميوب

(معناى اسميله) يعنى موجوداته موجودات حسابنه باقار، بحث ايدر. نه كوزل يازيلمش ديمز، نه كوزلدر دير. چيركينلشدير. بونكله

كائناتى تحقير ايدوب كندوسنه مشتكى ايدر. أوت دينسز فلسفه حقيقتسز بر سفسطه‌در و كائناته بر تحقيردر. ايكنجى اساس:

قرآن حكيمك حكمتى حيات شخصيه‌يه ويرديكى تربيه اخلاقيه و حكمت فلسفه‌نك ويرديكى درسك موازنه‌سى: فلسفه‌نك خالص

تلميذى بر فرعوندر. فقط منفعتى ايچون أك خسيس شيئه عبادت ايدر. (بر فرعون ذليلدر) هر منفعتلى شيئى كندينه رب طانير.

(هم او دينسز شاكرد) متمرد و معنددر. فقط بر لذت ايچون نهايت ذلتى قبول ايدر. (مسكين بر متمرددر) شيطان كبى شخصلرك

بر منفعت خسيسه ايچون آياغنى اوپمكله ذلت كوسترر. (دنى بر معنددر) هم او دينسز شاكرد جبار و مغروردر. فقط قلبنده

نقطه استناد بولمديغى ايچون ذاتنده غايت عجز ايله (عاجز بر جبار) خودفروشدر. هم او شاكرد منفعت‌پرست خودانديشدر كه

غايه همتى نفس و بطن و فرجك هوسلرينى تطمين و منفعت شخصيه‌سنى بعض منفعت قوميه ايچنده آرايان (دساس بر

خودكامدر) اما حكمت قرآنك خالص تلميذى ايسه بر عبددر. فقط أعظم مخلوقاته ده عبادته تنزل ايتمز. هم جنت كبى أعظم منفعت

اولان بر شيئى غايه عبادت قبول ايتمز. بر عبد عزيزدر. هم تلميذى متواضعدر، سليم حليمدر. فقط فاطرينك غيرينه

دائره اذنى خارجنده اختياريله تذلل تنزل ايتمز. هم فقير و ضعيفدر، فقر و ضعفنى بيلير. فقط اونك مالك كريمى اوكا ادخار

ايتديكى اخروى ثروت ايله مستغنيدر و سيدينك نهايتسز قدرتنه استناد ايتديكى ايچون قويدر. هم يالكز لوجه الله

رضاء الهى ايچون، فضيلت ايچون عمل ايدر، چاليشير. ايشته ايكى حكمتك ويرديكى تربيه ايكى تلميذك موازنه‌سيله آكلاشيلير.

اوچنجی اساس: حكمت فلسفه ایله حكمت قرآنیه نك حیات اجتماعیهٔ بشریه یه ویردیگی تربیه لر. اما حكمت فلسفه ایسه حیات اجتماعیه ده نقطهٔ استنادی (قوت)ی قبول ایدر. (هدفی) منفعت بیلیر. (دستور حیاتی جدال) طانیر. جماعتلرك رابطه سنی عنصریت منفی ملیتی طونار. ثمره لری ایسه هوسات نفسانیه یی تطمین و حاجات بشریه یی تزییددر. حالبوكه (قوتك شأنی تجاوزدر) (منفعتك شأنی هر آرزویه كافی گلمدیگندن اوستنده بوغوشمقدر) (دستور جدالك شأنی چارپیشمقدر) (عنصریتك شأنی باشقه سنی یوتمقله بسلنمك اولدیغندن تجاوزدر) ایشته بو حكمتدندر كه بشرك سعادتی سلب اولمشدر. اما حكمت قرآنیه ایسه (نقطهٔ استنادی قوته بدل حقی) قبول ایدر. غایه ده منفعته بدل فضیلت و رضاء الهی قبول ایدر. (حیاتده دستور جدال) یرینه (دستور تعاون) اساس طوتار. جماعتلرك رابطه لرنده عنصریت ملیت یرینه (رابطهٔ دینی و صنفی و وطنی قبول ایدر) غایاتی هوسات نفسانیه نك تجاوزاتنه سد چكوب روحی معالیاته تشویق و حسیات علویه سنی تطمین ایدر) و انسانی كمالات انسانیه یه سوق ایدوب انسان ایدر. (حقك شأنی اتفاقدر) (فضیلتك شأنی تسانددر) (دستور) (تعاونك شأنی بربرینك امدادینه یتیشمكدر) (دینك شأنی اخوتدر انجذابدر) نفسی گم ایله باغلامق روحی كمالاته قامچیلامقله سربست براقمق. سعادت دارینددر.

دردنجی اساس: قرآنك بوتون كلمات الهیه ایچنده جهت علویتی و بوتون كلاملر اوستنده جهت تفوقنی آڭلامق ایسترسڭ شو ایكی تمثیله باق. برنجیسی: بر سلطانك ایكی چشید مكالمه سی ایكی طرزده خطابی وار. بریسی عادی بر رعیتله جزئی بر ایش ایچین خصوصی بر حاجته دائر خاص بر تلفونله قونوشمقدر. دیگری سلطنت عظمی عنوانیله و خلافت كبرا نامیله و حاكمیت عامه حیثیتیله اوامرینی اطرافه نشر و تشهیر مقصدیله بر ایلچیسیله ویا بویوك بر مأمور ایله قونوشمقدر و حشمتنی اظهار ایدن عالی بر فرمان ایله مكالمه در. ایكنجی تمثیل: بر آدم الینده بر آیینه یی گونشه قارشی طوتار. او آیینه مقدارنجه بر ایشیق و یدی رنگی جامع بر ضیا آلیر. او نسبتده گونشله مناسبتدار اولور صحبت ایدر. و او ایشیقلی آیینه یی قرانلقلی خانه سنه ویا طام آلتنده كی باغچه سنه توجیه ایتسه گونشك قیمتی نسبتنده دگل



بلكه او آیینه نك قابلیتی مقدارنجه استفاده ایده بیلیر. دیگری ایسه خانه سنڭ ویا باغنڭ طامندن كنیش پنجره لر آچار. گوكده كی گونشه قارشی یوللر یاپار. حقیقی گونشك دائمی ضیاسیله صحبت ایدر. قونوشور و لسان حالیله بویله منتدارانه صحبت ایدر (ای روی زمینی ایشیقیله یالدیزلیان و بوتون چیچكلرك یوزینی گولدیرن دنیا گوزلی و گوكك نازداری اولان نازنین گونش! اونلر كبی بنم خانه جغمی و باغچه جغمی ایصیتدڭ و ایشیقلاندیردڭ) حالبوكه آیینه صاحبی بویله دیه مز. او قید آلتنده كی گونشك عكسی آثاری محدوددر. او قیده گوره در. ایشته بو ایكی تمثیلك دوربینیله قرآنه باق. تاكه اعجازینی گوره سڭ و قدسیتنی آڭلایه سڭ. اوت قرآن دیركه: اگر یرده كی آغاجلر قلم اولوب دگزلر مركب اولسه جناب حقك كلماتنی یازسه لر بیتیره مزلر. شیمدی شو نهایتسز كلمات ایچنده الڭ بویوك مقام قرآنه ویرلمه سنك سببی شودركه: قرآن اسم اعظمدن و هر اسمڭ اعظملق مرتبه سندن كلمه در. هم بوتون عالملرڭ ربی اعتباریله اللهڭ كلامیدر، هم بوتون موجوداتڭ الهی عنوانیله اللهڭ فرمانیدر، هم سموات و ارضڭ خالقی حیثیتیله بر خطابدر، هم ربوبیت مطلقه جهتنده بر مكالمه در، هم سلطنت عامهٔ سبحانیه حسابنه بر خطبهٔ ازلیه در، هم رحمت واسعهٔ محیطه نقطه سنده بر دفتر التفاتات رحمانیه در، هم الوهیتڭ عظمت حشمتی حیثیتیله باشلرنده بعضاً شفره بولونان بر مخابره مجموعه سیدر. هم اسم اعظمڭ محیطندن نزول ایله عرش اعظمڭ بوتون محاطنه باقان تفتیش ایدن حكمت فشان بر كتاب مقدسدر. ایشته شو سردندركه كلام الله عنوانی كمال لیاقتله قرآنه ویرلمشدر. اما سائر كلمات الهیه ایسه بر قسمی خاص بر اعتبار ایله و جزئی بر عنوان و خصوصی بر اسمڭ جزئی بر تجلیسیله و خاص بر ربوبیت ایله و مخصوص بر سلطنت ایله و خصوصی بر رحمت ایله ظاهر اولان كلامدر. خصوصیت و كلیت جهتنده درجه لری مختلفدر. اكثر الهامات بو قسمدندر. فقط درجاتی متفاوتدر. مثلا الڭ جزئیسی و بسیطی حیواناتڭ الهاماتیدر. صوڭره عوام ناسڭ الهاماتیدر. صوڭره عوام ملائكه نڭ الهاماتیدر. صوڭره اولیا الهاماتیدر. صوڭره ملائكهٔ عظام الهاماتیدر. ایشته شو سردندركه قلبڭ تلفونیله واسطه سز مناجات ایدن

[بر ولی] دیر. حَدَّثَنِي قَلْبِي عَنْ رَبِّي يعنى قلبم بڭا ربمدن خبر ويريور ديمك اولور. رب العالميندن خبر ويريور هم دير قلبم ربمك
آيينه‌سيدر. عرشيدر] ديمك اولور. رب العالمينك عرشيدر چونكه قابليتى مقداريجه وتمامه يكره يقين مجابلدن نسبت رفعى
درجه‌سنده مظهر خطاب اوله‌بيلير ايشته بر پادشاهك سلطنت عظماسى حيثيتيله چيقان فرمانى عادى بر آدم ايله جزئى بر
آيينه‌ده‌كى عكسنك جلوه‌سندن استفاده‌دن
مكالمه‌سندن نه قدر بيوك وعالى ايسه وكوكده‌كى كونشك فيضندن استفاده‌سى نه درجه چوقسه وفائقسه قرآن عظيم الشان
دخى اونسبتده بتون كلاملر وهب كتابلر فوقنده در. قرآندن صوكره ايكنجى درجه كتب مقدسه وصحف سماويه‌نڭ
درجه‌لرى نسبتنده تفوقلرى وار. دراوسر تفوقدن حصه‌دار درلر اگر بتون جن وانسانلر قرآندن ترشح ايتمه‌ين بتون
كوزل سوزلرى طوبلانسه يئه قرآنك مرتبهٔ قدسيه‌سنه يتيشوب تنظير ايده‌مز. اگر قرآنك اسم اعظمدن وهر اسمك
اعظملق مرتبه‌سندن كلديكنى بر پارچه فهم ايتمك ايسترايسه‌ڭ آية الكرسى وآيت قُلِ اللّٰهُمَّ مَالِكَ [الملك] آه وآيت
وَعِنْدَهُ مَفَاتِحُ الْغَيْبِ * وآيت يُغْشِى اللَّيْلَ النَّهَارَ يَطْلُبُهُ [111] * وآيت يا ارض ابلعى مائك ويا
سماء اقلعى * وآيت مَا خَلْقُكُمْ وَلَا بَعْثُكُمْ إِلَّا كَنَفْسٍ وَاحِدَةٍ * وآيت انا عرضنا الامانة على السموات
والارض والجبال * وآيت يَوْمَ نَطْوِي السَّمَاءَ كَطَيِّ السِّجِلِّ لِلْكُتُبِ * وآيت وَمَا قَدَرُوا اللّٰهَ حَقَّ قَدْرِهِ
والارض جميعا قبضته يوم القيمة * وآيت لَوْ أَنْزَلْنَا هٰذَا الْقُرْآنَ عَلَى جَبَلٍ لَرَأَيْتَهُ * كبى آيتلرك كلى
عمومى، علوى افاده‌لرينه باق. هم باشلرنده الحمد لله وياخود تسبيح بولونان سوره‌لرينك باشلرينه دقت
ايت تا بو سر عظيمك شعاعنى كوره‌سك. هم الم لرك وآلر لرك وحم لرك فاتحه‌لرينه باق تا قرآنك جناب حقه
ياننده اهميتنى بيله‌سك. اگر سن دردنجى اساسى فهم ايتدك ايسه انبيايه كلن [وحيك] اكثرى ملك
واسطه‌سيله اولديغنى والهاملرك اكثرى واسطه‌سز اولديغنى آڭلارسڭ. هم اڭ بويوك بر [ولى] هيچ بر نبينك درجه‌سنه

111 حثيثا والشمس والقمر والنجوم مسخرات بامره] وآيت [تسبح له السموات السبع والارض
ومن فيهن]



يتشه‌مديكنك سرينى آڭلارسڭ هم قرآنك عظمتنى وعزت قدسيتنى وعلويت اعجازينك سرينى آڭلارسڭ هم
معراجك سر لزومنى يعنى تا سموات تا سدرة المنتهى يه تا قاب قوسينه كيدوب [اقرب اليه من حبل الوريد]
اولان ذات ذوالجلال ايله مناجات ايدوب طرفة العينده بر يئه كلمك سرينى آڭلارسڭ اوت [شق قمر]
نصلكه بر معجزهٔ رسالتيدر نبوتنى جن وانسه كوستردى معراج دخى بر معجزهٔ عبوديتدر رسالتى ارواح وملائكه‌يه
كوستردى * اللهم صل عليه وسلم وعلى آله كما يليق برحمتك وبحرمته آمين

## اون اوچنجى سوز

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ وَنُنَزِّلُ مِنَ الْقُرْآنِ مَا هُوَ شِفَاءٌ وَرَحْمَةٌ لِلْمُؤْمِنِينَ * وَمَا عَلَّمْنَاهُ الشِّعْرَ
وَمَا يَنْبَغِي لَهُ قرآن حكيم ايله فلسفه علومنك محصول حكمتلرينى درس عبرتلرينى درجهٔ علملرينى موازنه ايتمك
ايسترسه‌ڭ شو كله‌جك سوزلره دقت ايت ايشته قرآن معجز البيانك بتون كائناتده‌كى عاديات ناميله ياد اولنان
خارق العاده و بر معجزهٔ قدرت اولان موجوداتك اوستنده‌كى عادت و الفت پرده‌سنى كسكين بياناتيله ييرتوب او
حقائق عجيبه‌يى ذيشعوره آچوب نظر عبرتلرينى جلب ايدوب عقوله توكنمز بر خزينهٔ علوم آچار. فلسفه حكمتى
ايسه بتون خارق العاده اولان معجزات قدرتى عادت پرده‌سى ايچنده صاقلايوب جاهلانه ولاقيدانه
اوستندن كچر. يالكز خارق العادلكدن دوشمش وانتظام خلقتدن خروج ايدن وكمال فطرتدن سقوط ايدن
نادر فردلرى نظر دقته عرض ايدر. اونلرى بر عبرتلى حكمت ديه ذيشعوره تقديم ايدر. مثلا انسانك
جامع بر معجزهٔ قدرت اولان انسانك خلقتنى عادى ديوب لاقيدلقله بقار. فقط انسانك كمال خلقتندن
خروج ايتمش اوچ آياقلى ياخود ايكى باشلى بر انسانى بر ولولهٔ استغراب ايله نظر عبرته تشهير ايدر

مثلا أن لطيف و عمومى بر معجزهٔ رحمت اولان بوتون باهارلرك خزينهٔ غيبدن منتظم اعاشه لرينى عادى كوروب كفران

پرده سى اوستنه چكر فقط انتظامدن شذوذ ايتمه قبيلندن جدا اولمه يالكز اوله رق غريبه دوشمه دكزك آلتنده

حاشيه

اولان بر بوجگك بر سنبل ياپراقله اعاشه سنى كوروب اوندن تجلى ايدن لطف وكرم ايله بوتون باليقچيلرى آغلاتمق ايستر

ايشته قرآن حكيمك علم وحكمت ومعرفت الٰهيه جهتيله ثروت وغناسى وفلسفه نك علم وعبرت ومعرفت صانع

جهتنده كى

حيثيتنده كى فقر وافلاسى كور عبرت آل ايشته بو سردندركه قرآن حكيم نهايتسز پارلاق بويوك حقيقتلرى جامع

اولديغندن شعرك خياللرندن مستغنيدر اوت قرآن معجز البيانك اعجاز درجه سنده كى كمال نظام وانتظامى و

كتاب كائناتده كى انتظامات صنعنى منتظم اسلوبلريله تفسير ايتدكلرى حالده منظوم شعر اولمديغنك ديكر بر سربده

بودركه آيتلرينك هر بر نجمى وزن قيدى آلتنه گيرميوب تا اكثر آيتلره بر نوع مركز اولسون وقرده شى اولسون ومابينلرنده

موجود مناسبات معنويه يه رابطه اولمق ايچون اودائرهٔ محيطه ايچنده كى آيتلره بر خط مناسبت تشكيل ايتمه سيدر كويا

سربست هر بر آيت اكثر آيتلرله بقار بر كوزى متوجه بر يوزى واردر كه قرآن ايچنده بيكلر قرآن اولويور هر بر مشرب

صاحبنه بريسنى ويرر ونا صلكه يگرمى بشنجى سوزده بيان ايديلديكى كبى سورهٔ اخلاص ايچنده اوتوز آلتى سورهٔ اخلاص

مقداريخه هر برى كنوزٌ لايحصى اولان آلتى جمله نك تركيباتندن متشكل بر خزينهٔ علم توحيد بولونويور وتضمن

اوت سماده اولوب ده صورتا عدم انتظامى جهتيله هر بر يلديز قيد آلتنه گيرميوب

ايديور نصلكه انتظامسز يلديزلرك هر بريسى اكثر يلديزلره بر نوع مركز اوله رق دائرهٔ محيطه سنده كى بر

بر هر بر يلديزه موجودات بيننده كى نسبت خفيه يه اشارت اوله رق بر خط مناسبت اوزاتيور كويا هر بر

نك يلديز نجم آيت كبى عموم يلديزلره بقار بر كوزى متوجه بر يوزى واردر ايشته انتظامسزلق ايچنده

كمال انتظامى كور عبرت آل «وَمَا عَلَّمْنَاهُ الشِّعْرَ» بر سرينى بيل هم آيت «وَمَا يَنْبَغِى لَهُ» سرينى ده بونكله آكلا

حاشيه آى بقاده بويله بر واقعه [illegible] اولمشدر



شعراء نه قدر كوچوك و سونوك حقيقتلرى بويوك وپارلاق خياللرله سوسلنديروب بكندرمك ايسترلر

حالبوكه قرآنك حقيقتلرى او قدر بويوك وعالى وپارلاق ودرخشاندركه أك بويوك وپارلاق خياللر او حقيقتلره

نسبت ايدلسه غايت كوچوك وسونوك قالير مثلا «يَوْمَ نَطْوِى السَّمَاءَ كَطَىِّ السِّجِلِّ لِلْكُتُبِ» * «يُغْشِى الَّيْلَ

النَّهَارَ يَطْلُبُهُ حَثِيثًا» [«إِنْ كَانَتْ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً فَإِذَا هُمْ جَمِيعٌ لَدَيْنَا مُحْضَرُونَ» كبى حدسز حقيقتلرى

بوكا شاهددر قرآنك هر بر آيتى بر نجم ثاقب كبى اعجاز وهدايت نورينى نشر ايله كفرك ظلماتنى نصل طاغيتديغنى

كورمك ذوق ايتمك ايسترسهك كندينى او عصر جاهليتده واو صحراى بدويتده فرض ايت كه هر شى ظلمت جهل

وغفلت آلتنده پردهٔ جمود وطبيعته صاريلمش اولديغى بر آنده بردن قرآنك لسان علويسندن «يُسَبِّحُ لِلّٰهِ

مَا فِى السَّمٰوَاتِ وَمَا فِى الْاَرْضِ الْمَلِكِ الْقُدُّوسِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ» كبى آيتلرى ايشيت باق او اولمش ويا اويومش

موجودات عالم «يُسَبِّحُ» صداسيله ايشيدنلرك ذهننده نصل ديريليورلر هوشيار اولويورلر قيام ايدوب

ذكر ايديورلر هم او قرانلق كوك يوزنده برر جامد آتش پاره اولان يلديزلر ويرده كى پريشان مخلوقات

«تُسَبِّحُ لَهُ السَّمٰوَاتُ السَّبْعُ وَالْاَرْضُ» صيحه سيله ايشيدنلرك نظرنده كوك يوزى بر آغز بوتون يلديزلر

برر كلمهٔ حكمتنما برر نور حقيقت ادا وارض بر قفا بر وبحره برر لسان وبوتون حيوانات ونباتات برر كلمهٔ

تسبيح فشان صورتنده عرض ديدار ايدر يوقسه بو زماندن تا او زمانه باقمقله مذكور ذوقلى دقائقى كورمزسن

أوت او زمانه نورينى نشر ايدن ومرور زمانله علوم متعارفه حكمنه كچن وسائر نيرات اسلاميه ايله

پارلايان وقرآنك كونشيله كوندوز رنكنى آلان بر وضعيت ايله ياخود سطحى وبسيط بر پردهٔ الفت ايله باقارسهك

البته هر بر آيتك نه قدر طاتلى بر زمزمهٔ اعجاز ايچنده نه شبه ظلماتى طاغيتديغنى حقيله كوره مزسك

وبر وجه انواع اعجازی ایچنده بر نوع اعجازینی ذوق ایده مزسڭ قرآن معجز البیانڭ نه یوکسك بر درجۀ اعجازینه باقمق
ایسته رسڭ شو تمثیل دوربینیله باق و سویله که . غایت بیوك و عجیب و غایتله یایلمش عجیب بر آغاج فرض ایده‌لم که او آغاج
بر پردۀ غیب آلتنده بر طبقۀ مستوریت ایچنده صاقلانمش . معلومدرکه بر آغاجڭ انسانڭ اعضالری کبی [اونڭ] داللری
میوه‌لری . یاپراقلری . چیچکلری کبی بوتون عضولری آراسنده بر مناسبت بر تناسب بر موازنت لازمدر هر بر جزئی او
آغاجڭ ماهیتنه کوره بر شکل آلیر بر صورت ویریلیر ایشته هیچ کورونمه‌ین و حالا کورونمه‌ین او آغاجه دائر بری چیقسه بر پرده
اوستنده او آغاجڭ هر بر اعضاسنه مقابل بر رسم چکسه بر حدود چیزسه دالدن میوه‌یه . میوه‌دن یاپراغه بر تناسبله بر صورت
ترسیم ایتسه و بربرندن نهایت اوزاق مبدأ و منتهاسنڭ اوراسنده عضولرینڭ عین شکل و صورتنی کوستره‌جك موافق
ترسیماتله طولدیرسه ألبته شبهه قالمازکه او رسام او غیبی آغاجی غیب آشنا نظریله کورور احاطه ایدر صوڭره تصویر ایدر .
عیناً اویله کبی قرآن معجز البیانڭ دخی حقیقت ممکناته دائرکه . او حقیقت دنیانڭ ابتداسندن طوت تا آخرتڭ أڭ
نهایتنه قدر اوزانمش و فرشدن عرشه ذره‌دن شمسه قدر یایلمش اولان شجرۀ خلقتڭ حقیقتنه دائر بیانات فرقانیه‌سی
او قدر تناسبی محافظه ایتمش و هر بر عضوه و میوه‌یه لایق بر صورت ویرمشدرکه . بوتون محققلر نهایت تحقیقنده
فرقانڭ تصویرینه ماشاء الله ، بارك الله ، دییوب طلسم کائناتی و معمای خلقتی کشف و فتح ایدن یالکز سنسڭ ای
قرآن حکیم دیمشلر وَلِلّٰهِ الْمَثَلُ الْاَعْلٰى تمثیلده قصور یوقدر اسماء و صفات الٰهیه و شئون و افعال ربانیه‌یی بر شجرۀ طوبای
نورانی حکمنده تمثیل ایده‌لم که او شجرۀ نورانیه‌نڭ دائرۀ عظمتی [ازلدن] ازلدن أبده اوزانوب کیدییور حدود کبریاسی غیر
متناهی فضاء اطلاقده یایلوب احاطه ایدییور حدود اجرآتی یحول بین المرء وقلبه فالق الحب والنوى
هو الذی یصورکم فی الارحام کیف یشاء حدودندن طوت تا والسموات مطویات بیمینه : خلق السموات



وَالْاَرْضَ
فی ستة ایام وسخر الشمس والقمر حدودینه قدر انتشار ایتمش او حقیقت نورانیه‌یی بوتون دال و بوداقلریله غایات و میوه‌لریله
او قدر تناسبله و بربرینه اوییغون و بربرینه لایق بربرینی قیرمیه‌جق بربرینڭ حکمنی بوزمیه‌جق بربرندن توحش ایتمیه‌جك بر
صورتده او حقائق اسماء و صفاتی و شئون و افعالی بیان ایتمشدرکه . بوتون اهل کشف و حقیقت و دائرۀ ملکوتده جولان
ایدن بوتون اصحاب عرفان و حکمت او بیانات فرقانیه‌یه قارشی سُبْحَانَ اللّٰهِ دییوب نه قدر طوغری . نه قدر مطابق . نه
قدر کوزل . نه قدر لایق دییه‌رك تصدیق ایدییورلر مثلا بوتون دائرۀ امکان و دائرۀ وجوبه باقان هم او ایکی شجرۀ عظیمه‌نڭ
بر نوع دالی حکمنده اولان ایمانڭ ارکان سته‌سی و او ارکانڭ بوتون دال و بوداقلری تا أڭ اینجه میوه و چیچکلر آثارنده
او قدر تناسب کوزه‌تیله‌رك تصویر ایدر و او درجه بر موازنت صورتنده تعریف ایدر و او مرتبه بر تناسب طرزنده اظهار
ایدرکه . عقل بشر ادراکندن عاجز و حسننه قارشی حیران قالیر و او ایمانڭ دالینڭ بر بوداغی حکمنده اولان اسلامیتڭ
ارکان خمسه‌سی آثارنده و او ارکانڭ تا أڭ اینجه تفرعاتی أڭ کوچوك آدابی و أڭ اوزاق غایاتی و أڭ درین حکمتلری و أڭ
جزئی ثمراته وارنجه‌یه قدر آثارنده حسن تناسب و کمال مناسبت و تام بر موازنت محافظه [ایدلمسی] بڭا دلیل او قرآن جامعه نصوص
و وجوهندن و اشارات و رموزندن چیقان شریعت کبرای اسلامیه کمال انتظامی و موازنه‌سی و حسن تناسبی و رصانتی هیچ ایلمز
بر شاهد عادل شبهه کتیرمز بر برهان قاطعدر . دیمك اولیورکه بیانات قرآنیه بشرڭ علم جزئیسنه باخصوص بر امینڭ
علمنه مستند اولاماز بلکه بر علم محیطه استناد ایدییور و جمیع اشیایی بردن کوره بیلیر ازل و ابد اورته‌سنده بتون حقائقی
بر آنده مشاهده ایدر بر ذاتڭ کلامیدر . الحمد لله الذی انزل على عبده الکتاب ولم یجعل له عوجا
بو حقیقته اشارت ایدر . اللهم یا منزل القرآن بحق القرآن و بحق من انزل علیه القرآن نور قلوبنا
وقبورنا بنور الایمان والقرآن آمین یا مستعان

## اون دردنجی سوز

بسم الله الرحمن الرحيم الر كتاب احكمت آياته ثم فصلت من لدن حكيم خبير

قرآن حكيمك و قرآنك مفسر حقيقيسی اولان حديثك بر قسم بيوك دعوالری حقائقنه چيقمق ايچون تسليم و انقيادی
نقصان اولان قلبلره ياردم ايده جك باصامقلر حكمنده او حقيقتلرك بر قسم نظيره لرينه اشارت ايده جكز. خاتمه سنده
بر درس عبرت بر سر عنايت بيان ايديله جك. او حقيقتلردن حشر و قيامتك نظيره لرينه اوننجی سوزده بالخاصه طقوزنجی
حقيقتده ذكر ايديلديگی ايچون تكراره لزوم يوقدر. يالكز سائر حقيقتلردن نمونه اولهرق بش مثال ذكر ايده جگز

برنجيسی مثلا خلق السموات والارض فى ستة ايام آلتی كونده كوكلری، يرلری ياراتدی ديمك اولان هم بلكه
بيك و آلتی بيك سنه كبی اوزون زماندن عبارت اولان ايام قرآنيه ايله انسان دنياسی و حيواناتك عالمی آلتی كونده بنا ايدلمه سنه
اشارت ايدن حقيقت علويه سنه قناعت كتيرمك ايچون بر كون حكمنده اولان هر بر عصرده، هر بر سنه ده، هر بر كونده
فاطر ذوالجلالك خلق ايتديگی سيار عالملری سيال كائناتلری كچيجی دنيالری نظر شهودينه كوسترييور. آدتا كويا
انسانلر كبی دنيالر دخی بر مسافردر. هر موسمده ذات ذوالجلالك امريله عالم طولار بوشانير

ايكنجيسی مثلا ولا رطب ولا يابس الا فى كتاب مبين * وكل شئ احصيناه فى امام مبين * ولا يعزب
عنه مثقال ذرة فى السموات ولا فى الارض ولا اصغر من ذلك ولا اكبر الا فى كتاب مبين كبی آيتلرك افاده
ايتدكلری كه، بوتون اشيا بوتون احواليله وجوده كلمزدن و كلدكدن صوكره ~~[illegible]~~ يازيليدر
و يازيليور. ديمك اولان حقيقت عاليه سنه قناعت كتيرمك ايچون نقاش ذوالجلال روی زمينك صحيفه سنده
هر موسمده باخصوص بهارده كوسترديگی نهايتسز منتظم مخلوقاتك فهرسته وجودلرينی تاريخچه حياتلرينی
و سائر هركتلرينی چكردكلرنده، تخملرنده، كوكلرنده معنوی بر صورتده درج و محافظ ايتديگی و زوالدن

تاريخچه



صوڭره ثمره لرنده عيناً قلم قدرله معنوى بر طرزده بسيط تخملرينه يازديغى حتى هر كيجى بهارك ياسه قوريه نه دائره سه
محدود ذره جكلر و كيكلر حكمنده اولان تخملرنده ثولسه اودونلرده كمال انتظام ايله محافظ ايتديگی نظر شهودده كوسترييور
كويا هر بر بهار بر تك چيچك كبی غايت منتظم و موزون اولهرق زمينك يوزينه بر جميل [جليلك ايليه طاقيلوب و قوپاريلوب]
و قونوب قالدير. حقيقت بويله ايكن بشرك اك عجيب بر ضلالتی بودر كه [قدر قلمنك صحيفه سی اولان لوح محفوظك يالكز
بر جلوه عكسی اولهرق فهرسته صنعت ربانيه اولوب اهل غفلت لساننده [طبيعت ديلن] بو كتابت فطريه يی و بو نقش
صنعی و بو منفعل نظرا حكمی [طبيعت مؤثره] ديه رك مصدر، فاعل تلقی ايتمه سيدر [اين الثرى من الثريا] حقيقت نظرده
اهل غفلتك تلقيلری نظرده. اوچنجيسی مثلا حمله عرش و بر كوكلرك ملائكه موكللری و سائر بر قسم ملكلر
حقنده مخبر صادقك تصوير ايتديگی مثلا قرق بيك باشلی هر بر باشنده قرق بيك لسان و هر لساننده قرق بيك
طرزده تسبيحات ايتدكلرينی [انتظام و كليت و وسعت عبوديتلرينی] افاده ايدن حقيقته چيقمق ايچون شوكا دقت ايت كه
ذات ذوالجلال تسبح له السموات السبع والارض ومن فيهن [*] و سخرنا الجبال يسبحن معه [*] انا عرضنا
الامانة على السموات والارض والجبال آيتلرله تصريح ايدييور كه موجوداتك اك بويوك و اك كلیسی دخی كندی
(يعنی تسبيح ايدن بر مركز)
كليته كوره و عظمتنه مناسب بر طرزده تسبيحات ايتديگنی كوسترييور و [اويله ده كوروييور.] اوت بر: بر بحر مسبح اولان
شو سمانك كلمات تسبيحيه سی كونشلر، آيلر، يلديزلر اولديغی كبی بر طير مسبح و حامد اولان شو زمينك دخی الفاظ
تحميديه سيده حيوانلر، نباتلر، آغاجلردر. ديمك هر بر آغاجك هر بر يلديزك جزئی بر تسبيحاتی اولديغی كبی زمينك
و زمينك هر قطعه سيده و هر طاغ، و دره، و بر، و بحری ده، و كوكلرك هر فلكی ده و هر بر برجی ده بر تسبيح
كليسی واردر. شو بيكلر باشلی اولان زمينك هر باشنده يوز بيكلر لسانلر بولنان و هر لسانده يوز بيك طرزده

تسبیحات چیچکلری تحمیدات میوه‌لرینی عالم مثالده ترجمانلق ایدوب کوستره‌جك و عالم ارواحده تمثیل ایدوب اعلان
ایده‌جك اوڭا کوره البته بر ملك موکلی واردر. اوت متعدد اشیا بر جماعت تشکیل ایدرسه بر شخص معنویسی اوله‌جقدر. اکر او
جمعیت امتزاج ایدوب اتحاد شکلنی آلسه اونی تمثیل ایده‌جك شخص معنویسی برنوع روح معنویسی و وظیفهٔ تسبیحیه‌سنی کوره‌جك
بر ملك موکلی اوله‌جقدر. ایشته باق مثال اوله‌رق بو پارلاق آغزیلك شو طاغ لسانلك بر معظم کلمه‌سی اولان بو اوطه‌مزك اوکنده‌کی
چنار آغاجنه باق کوره آغاجك شو اوچ باشنك هر باشنده قاچ یوز دال دیللری وار و هر دیلده باق قاچ موزون و منتظم
میوه کلمه‌لری وار و هر میوه‌ده دقت ایت قاچ یوز قناتلی موزون تخمجق حرفلری وار. امر کن فیکونه تمثال صانع ذوالجلالنه
نه قدر بلیغ بر مدح و فصیح بر تسبیح ایتدیکنی ایشیتدیکك کبی اوڭا موکل ملك دخی اوڭا کوره عالم معناده متعدد
دیللرله تسبیحاتنی تمثیل ایدیور و حکمةً اویله اولمق کرکدر. **(دردنجی)** مثلا إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ شَيْئًا أَنْ يَقُولَ لَهُ
كُنْ فَيَكُونُ ۞ وَمَا أَمْرُ السَّاعَةِ إِلَّا كَلَمْحِ الْبَصَرِ ۞ وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ ۞ تَعْرُجُ الْمَلَائِكَةُ
وَالرُّوحُ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ خَمْسِينَ أَلْفَ سَنَةٍ کبی آیتلرك افاده ایتدکلری حقیقت علویه شودرکه:
مطلق اودرجه سهولت و سرعتله و معالجه‌سز و مباشره‌سز اشیانك خلق ایدرکه یالکز صرف بر امر ایله ایجاد ایدر کبی کورینیور،
فهم ایدیلیور. هم او صانع قدیر نهایت درجه‌ده مصنوعاتنه قریب اولدیغی حالده مصنوعات نهایت درجه‌ده
اوندن بعیددر. هم نهایتسز کبریاسیله برابر غایت جزئی و حقیر اموری دخی اهمیتله تنظیم و حسن صنعتندن خارج براقمیور.
ایشته بو حقیقت قرآنیه‌نك وجودی موجوداتده مشهود سهولت مطلقه ایچنده انتظام اکمل شهادت ایتدیکی کبی کله‌جك
تمثیل دخی اونك سر حکمتنی کوستر. مثلا (وَلِلّٰهِ الْمَثَلُ الْأَعْلَى) صانع ذوالجلالك اسماء حسنی‌سندن (نور) اسمنك بر
کثیف آیینه‌سی حکمنده اولان کونشك امر ربانی و تسخیر الهی ایله مظهر اولدیغی وظیفه‌لر شو حقیقتی فهمه تقریب ایدر.



شویله‌که: کونشك علویتیله برابر شفاف و پارلاق شیلره غایت درجه‌ده یقین بلکه اونلرك ذاتلرندن اونلره دها یقین اولدیغی
جلوه‌سیله و تمثالیله و تصرفاتیله برابر رجوع جهتلرله اونلری متأثر ایتدیکی حالده او شفاف شیلر ایسه بیکلرجه سنه اوندن اوزاقدرلر
اوڭا هیچ بر وجهله متأثر ایده‌مزلر قربیت دعوا ایده‌مزلر. هم او کونشك هر شفاف بر ذره‌یه حتی ضیاسی نه‌یه کیرسه اوراده
حاضر ناظر کبی اولدیغی او ذره‌نك قابلیتنه کوره کونشك عکسی و بر نوع تمثالی کورنمه‌سیله آڭلاشیلیور. هم کونشك
عظمت نورانیتی درجه‌سنده احاطه‌سی نفوذی زیاده‌لشیر. نورانیت عظمتنده‌که اڭ کوچوك اوفاق شیلر اوندن کیزله‌
نوب قاچامازدیمك. عظمت کبریاسی جزئی اوفاق شیلری نورانیت سریله خارج آتموه دگل دائرهٔ احاطه‌سنه آلیور. هم کونشك
مظهر اولدیغی جلوه‌لرده و وظیفه‌لرده فرض محال اوله‌رق فاعل مختار فرض ایتسه‌ك او درجه سهولت و سرعت و وسعت
ایچنده ذره‌دن قطره‌دن دکز یوزندن سیاره‌لره قدر اذن الهی ایله اویله ایشلیورکه. شو تصرفات عظیمه یالکز بر محض امر ایله یاپار
تخیل ایدیله بیلیر. ذره ایله سیاره امرینه قارشی مساویدرلر. دکز یوزینه و بردیکی فیض ذره‌نك قابلیتنه کوره کمال انتظام ایله
و برر. ایشته سما دکیزینك یوزنده ضیادار بر قبارجق و قدیر مطلقك (نور) اسمنك جلوه‌سنه کثیف بر آیینه‌جك اولان
شو کونشك بالمشاهده شو حقیقتك اوچ اساسنك نمونه‌لرینه مظهر اولدیغی کوریيورز. البته کونشك نور و حرارتی علم
و قدرتنه نسبةً طوپراق کبی کثیف حکمنده اولان نور النور ، منور النور ، و مقدر النور : اولان ذات ذوالجلالك
هر شیئه علم و قدرتیله نهایت یقین و حاضر و ناظر و اشیا اوندن غایت اوزاق اولدیغی هم او درجه کلفتسز معالجه‌سز سهولتله
ایشلری یاپارکه. یالکز محض امرك سرعت و سهولتیله ایجاد ایدر کبی آڭلاشیلدیغی هم هیچ بر شی جزئی کلی کوچوك بیوك
دائرهٔ قدرتندن خارج قالمدیغی و کبریاسی احاطه ایتدیکنی شهود درجه‌سنده بر یقین ایله ایمان ایدرز و ایمان ایتمك کرکدر.
**بشنجیسی:** وَمَا قَدَرُوا اللّٰهَ حَقَّ قَدْرِهِ وَالْأَرْضُ جَمِيعًا قَبْضَتُهُ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ وَالسَّمٰوَاتُ مَطْوِيَّاتٌ بِيَمِينِهِ

دن طوت تا وَاعْلَمُوا اَنَّ اللّٰهَ يَحُولُ بَيْنَ الْمَرْءِ وَقَلْبِهِ يه قدر هم اَللّٰهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ دن طوت تا

يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ قدر هم خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ دن طوت تا خَلَقَكُمْ وَمَا تَعْمَلُونَ قدر هم مَا شَاءَ اللّٰهُ

لَا قُوَّةَ اِلَّا بِاللّٰهِ دن طوت تا وَمَا تَشَاۤؤُنَ اِلَّا اَنْ يَشَاۤءَ اللّٰهُ قدر حد و د عظمت ربوبیتی وکبریاء الوهیتی طوتمش اولان

أزلي أبدي سلطانك شو عاجز ونهایتسز ضعیف، ونهایتسز فقیر، ونهایتسز محتاج ویالكز جزئی بر اختیار ایله ایجاده قابلیتی

اولمین ضعیف بر کسب ایله مجهز بر آدم قارشی شدید شکایت قرآنیه سی وعظیم تهدیداتی ومدهش وعیدلری نه حکمته بناءً در

ونه وجهله توفیق ایدیلیر نه صورتله مناسب دوشر دیمك اولان دریق وبویوك حقیقته قناعت کتیرمك ایچون

شو ایکی تمثیله باق. مثلا شاهانه بر باغ وار که نهایتسز میوه دار ومحکم مصنوعلر ایچنده بولونور لر او کا نظارت

ایتمك ایچون بك چوق خدمه لر تعیین ایدلمش بر خدمتکارك وظیفه سی دخی یالکز او باغ ایچیله جك صویك مجراسنده کی

دلیکك قپاغنی آچمقدر. شو خدمتکار تنبللك ایدی دلیکك قپاغنی آچمدی او باغك تکملنه خلل کلدی ویا قورودی

او وقت خالقك صنعت ربانیه سندن وسلطانك نظارت شاهانه سندن وضیا وهوا وطوپراغك خدمت

بنده کانه سندن بشقه بتون خدمه لرك او سعیدن نکوایه حقلری وار زیرا خدمتلرینی عقیم براقدی ویا ضایع ایتدی

ایکنجی تمثیل مثلا جسیم بر سفینه سلطانیه ده عادی بر آدم جزئی وظیفه سنی ترك ایتمه سیله بوتون کیده کی وظیفه دارلرك

نتایج خدماتنه خلل کتیردیکی کبی وبعض محو ایتدیکندن بوتون وظیفه دارلر نامنه کی صاحبی اونك شدید شکایت ایدر

قصور صاحبی ایسه دیه مزکه. بن بر عادی آدمم اهمیتسز اهمالدن شو شدته مستحق دکلم چونکه ترك ایله بر عدم حدسز عدملری

انتاج ایدیور فقط وجود کندینه کوره ثمره ویریر چونکه بر شیئك وجودی بوتون شرائط واسبابك وجودینه متوقف

اولدیغی حالده او شیئك عدمی وانتفاسی تك بر شرطك انتفاسیله وبر جزئك عدمیله نتیجه اعتباریله منعدم اولور



بولنیرکه. و تخریب تعمیردن بك چوق دفعه اسهل اولدیغی بر دستور متعارف حکمته کچمشدر. مادام کفر وضلالت طغیان حقیقتده

ومعصیت اساسلری انکاردر ورددر وترکدر عدم قبولدر صورت ظاهریه ده نه قدر مثبت کوروجودی کورونسه ده انتفادر

عدمدر اویله ایسه جنایت ساریه در سائر موجوداتك نتایج عمللرینه خلل ویردیکی کبی اسماء الٰهیه نك جلوه جماللرینه پرده

چکر ابته بو حدسز شکایته حقلری اولان موجودات نامنه او موجوداتك سلطانی شو عاصی بشردن عظیم شکایت ایده ر

دایمه سی عین حکمتدر وعاصی شدتلی تهدیداته البته مستحقدر ودهشتلی وعیدلره بلا شبهه سزادر

## خاتمه غافل قفایه بر طوقماق بر درس عبرتدر

بسم الله الرحمن الرحيم

وَمَا الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا اِلَّا مَتَاعُ الْغُرُورِ أی غفلته طالوب، و بو حیاتی طاتلی کوروب، وآخرتی اونوتوب دنیایه

طالب. بد بخت نفسم بیلیرمیسك نه یه بکزه رسك؟ دوه قوشنه آوجی یی کوروب اوجه مه یور باشنی قوم صوقویور تا آوجی

اونی کورمسون فقط کوده سی طیشاریده. آوجی کورور یالکز او کوزینی قوم ایچنده قپامش کورمز. أی نفسم شو تمثیله

باق. کور ناصل دنیایه حصر نظر عزیز بر لذتی ألیم بر ألمه قلب ایدر. مثلا شو قریه ده یا بلاده ایکی آدم بولونیور

بریسنك یوزده طقسان طقوز احبابی استانبوله کیتمشلر کوزلجه یاشایورلر یالکز بر تك بوراده قالمش اوده اوراده کیده جك

بونك ایچون شو آدم استانبوله مشتاق در اوراده کی دوستلرینه واحبابنه قاووشمق ایستر نه وقت دینلسه اوراده کیت سوینوب

کولرك کیدر. ایکنجی آدم ایسه یوزدن طقسان طقوز دوستلری بوراده کیتمشلر بر قسمی محو اولمشلر بر قسمی کورمیور کوریورده

صوقولشلر پریشان اولوب کیتمشلر ظن ایدر. شو بیچاره آدم ایسه بوتون اوراده بدل یالکز بر مسافره انسیت ایدوب

تسلی بولمق ایستر اونلر ألیم آلام فراقی قپامق ایستر. أی نفس باشنده حبیب الله بوتون احبابك قبرك

او بر طرفنده درلر بوراده قالان بر ایکی دانه ایسه اونلرده کیدیورلر ئولومدن اورکوب قبردن قورقوب باشکی

چوریمه مردانه قبره باقه دیکلنه طلب ایده ارکنکجه سنه ثولومك بوزینه کول باقه نه ایسترم صاقین غافل اولوب ایکنجی
آدمه بکزه‌مه. أی نفسم دیمه زمان دگیشمه. عصر ینه قلنمه. هرکس دنیایه طالمه. حیاته پرستش ایدر. درد معیشت ایله
سرخوشدر چونکه ثولوم دکیشمه یور فرعه بقایه قلب اولوب بنقلشمه یور عجز بشری فقر انسانی دگیشمه یور زیاده‌له شیور.
بشر یوجهلنی کسیلمه یور سرعت پیدا ایدیور هم دیمه بنده هرکسی کبی چونکه هرکس سکا قبر قابوسنه قدر آرقداشلق ایدر
هرکسله مصیبتده برابر اولمه دیمك اولان تسلی ایسه قبرك او طرفنده (بر) بك اساسسزدر هم کندیکی باشی بوش ظن ایتمه زیرا شو مسافرخانه
واقعه‌لر اولان شو
دنیاده نظر حکمتله باقه‌رق هیچ بر شیء نظامسز. غایه‌سز گورمزسك ناصل سن نظامسز غایه‌سز قاله بیلیرسك زلزله کبی حادثات
کونیه تصادف اویونجاغی دگللر مثلا زمینه نباتات وحیواناتك انواعندن کیدیریلن بربری اوستنده بربری ایچنده غایت منتظم
وغایت عالی غایه‌لر عینده کمال انتظام
غایت منقش کوملکلر باشندن آیاغه قدر غایه‌لرله حکمتلرله مزین مجهز اولدقلری کوردیکك حالده تصادف اولوبنور که کره
آرضك بنی آدمدن باخصوص اهل ایماندن بگنمدیگی برقسم اطوار غفلتك نفلت معنویه سندن اوموز سیلکمه‌یه بکزه‌ین

حاشیه

زلزله کبی موت آلود حادثات حیاتیه‌سنی بر ملحدك نشر ایتدیگی کبی غایه‌سز تصادفی ظن ایده‌رك بوتون مصیبت زده‌لرك
هم بوبوك مظاهم بووك برظلم ایدر
تلرینی
أیم ضایعاتی بدلسز هباءً منثوراً کوستروب مدهش بر یأسه آتار بلکه اوبله حادثه‌لر برحکیم رحیمك امریله اهل ایمانك
فانی مالنی صدقه حکمنه چویروب ابقا ایتمکدر. وکفران نعمتدن کلن کناهلره کفارتدر تصدیکم برکون کله‌جك شو مسخر
زمین یوزینك زینتی اولان آثار بشریه‌یی شرك آلود شکرسز گوره‌رك بیتیرکین بولور. خالقك امریله بوبیوك بر زلزله ایله
اللهك امریله اهل شرکی جهنمه دوکر اهل شکری هایدی جنته بیورك دیر
بوتون یوزینی سیلر تمیزلر/ سبحانك لا علم لنا الا ما علمتنا انك انت العليم الحكيم

حاشیه زمین زلزله‌سی مناسبتیله یازلمشدر

ایله کمی در صورتلری حالی دوده بدر عادود یخی علب نکاح حاله انتظام

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

بو نكته آلتى سؤالدر

يدى سكز سنه اول ازميرك زلزله سى مناسبتيله اوندرنجى سوزك آخرنده يازيلان بر
فقره نك تتمه سيدر. كرهٔ ارضك بنى آدمه بالخصوص اهل ايمانه بكمديكى بر قسم اطوار
غفلتك ثقلت معنويه سندن اوموز سلكمه يه بكزه ين زلزله كبى موت آلود حادثات هيا
تيه سنى بر ملحدك نشر ايتديكى كبى غايه سز تصادفى ظن ايده رك بوتون مصيبتزده لرك
أليم ضايعاتلرينى بدلسز هباءً منثوراً كوستروب مدهش بر يأسه آتارلار. هم بويوك بر
خطا هم بيوك بر ظلم ايدرلر. بلكه اويله حادثه لر بر حكيم رحيمك أمريله اهل ايمانك
فانى مالنى صدقه حكمنه چويروب ابقا ايتمكدر وكفرانه نعمتدن كلن كناهلره كفارتدر.
نا ملكه بركونه كله جك. مسخر زمين يوزنك زينتى اولان آثار بشريه لى شرك آلود شكر
سز كوروب چيركين بولور. خالقك أمريله بيوك بر زلزله ايله بتون نه زينتى سيلر تميزلر
اللّٰهك امريله اهل شركى جهنمه دوكر. أهل شكرى هايدى جنته بيورك دير ۞

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

إِذَا زُلْزِلَتِ الْأَرْضُ زِلْزَالَهَا وَأَخْرَجَتِ الْأَرْضُ أَثْقَالَهَا وَقَالَ الْإِنْسَانُ مَا لَهَا
يَوْمَئِذٍ تُحَدِّثُ أَخْبَارَهَا بِأَنَّ رَبَّكَ أَوْحَى لَهَا ۞ الخ شو سوره قطعياً افاده ايديور
كه كرهٔ ارض حركت و زلزله سنده وحى و الهامه مظهر اولارق أمر تحتنده تيتره يور.
بعضاً ده تيتره يور. معنوى و أهميتلى بر جانبده شمديكى زلزله مناسبتيله آلتى قيدى جزئى

حاشيه صحيفه (٤) ده

هم روسلر كبى اولانلرك منسوخ و تحريف ايدلمش بر دينى ترك ايتمكله حق و ابدى و قابل نسخ
اولمايان بر دينه اهانت ايتمك درجه سنده غيرة اللّٰهيه طوقونمق جهتندن زمين اونلره بشقه بر
بر اخوب بونلره حدت ايديور.

سؤاله قارشی ینه معنوی و اخطار یاردمیله جوابلری قلبه کلدی تفصیلاً یازمغه نیت ایتدم
ده اذن ویرلمدی یالکز اجمالاً قیصه جق یازیله جق [برنجی سؤال] بو زلزله‌نك مادی
مصیبتندن داها الیم معنوی بر مصیبتی اولان شو زلزله‌نك دوامنده کلن قورقو و
مأیوسیت اکثری خلقك اکثری مملکتنده کجه استراحتنی سلب ایدرك دهشتلی
بر عذاب ویرمسی نه دندر ینه معنوی [جواب] شویله دینلدیکی، رمضان شریفك ترا
ویح وقتنده کمال نشئه و سرور ایله سرخوشجه سینه غایت هوسکارانه شرقیلری و بعضاً
قیزلرك سسلریله رادیوم آغزیله بو مبارك مرکز اسلامیتك هر کوشه سنده جاذ
به‌دارانه ایشتدیرمسی بو قورقو عذابنی نتیجه ویردی [ایکنجی سؤال] نه ایچون کاوورلرك
مملکتلرنده بو سماوی طوقات باشلرینه کلمه‌یور بو بیچاره مسلمانلره اینیور *
الجواب بیوك خطالر و جنایتلر تأخیر ایله بیوك مرکزلرده و کوچوك جنایتلر
تعجیل ایله کوچوك مرکزلرده ویرلدیکی کبی مهم بر حکمته بناءً اهل کفرك جنایتلرینك
قسم اعظمی محکمهٔ کبرایه حشره تأخیر ایدلر اهل ایمانك خطالرینه قسماً بو دنیاده
(حاشیه‌یی صحیفه (١) ده اوقونکه ...)
جزاسی ویریلیور [اوچنجی سؤال] بعض اشخاصك خطاسندن کلن بو مصیبت بر درجه
مملکتجه عمومی شکلنه کیرمه سنك سببی نه در الجواب = عمومی مصیبت اکثریتك خطا
سندن ایلری کلمسی جهتیله اکثری ناسك، او ظالم اشخاصك حرکاتنه، فعلاً
ویا التزاماً، ویا التحاقاً طرفدار اولماسی ایله معناً اشتراکلری ایدر، مصیبت *



عامه‌یه سببیت ویرر [دردنجی سؤال] مادام بو زلزله مصیبتی خطالرك نتیجه سی
و کفارة الذنوبدر معصوملرك و خطاسزلرك او مصیبت ایچنده یانمه سی نه دندر عدا
لت الله ناصل مساعده ایدر، ینه معنوی جانبدن، الجواب، بو مسئله سر قدره
تعلق [ایتدیکی] ایچون رسالهٔ قدره حواله ایدوب یالکز بوراده بو قدر دینلدی
[وَاتَّقُوا فِتْنَةً لَا تُصِيبَنَّ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْكُمْ خَاصَّةً] یعنی بر بلا بر مصیبتدن چکینکز که
کلدیکی وقت یالکز ظالملره مخصوص قالمایوب معصوملریده یاقار شو آیتك سرّی شودر که
بو دنیا بر میدان تجربه و امتحاندر و دار تکلیف و مجاهده در، امتحان و تکلیف اقتضا ایدرلر که
حقیقتلر پرده‌لی قالوب تا مسابقه و مجاهده ایله ابوبکرلر اعلای علیینه چیقسونلر
و ابوجهللر اسفل السافلینه کیرسونلر، اکر معصوملر بو کبی مصیبتلرده صاغلام قالسه
ایدیلر ابوجهللر عیناً ابوبکرلر کبی تسلیم اولوب مجاهده ایله معنوی ترقی قاپوسی قاپانه
جقدی و سر تکلیف بوزوله جقدی مادام مظلوم ظالم ایله برابر مصیبته دوشمك حکمت
الهیه‌جه لازم کلیور عجبا او بیچاره مظلوملرك رحمت و عدالتده حصه‌لری نه‌در،
بو سؤاله قارشی جواباً دینلدیکی او مصیبتده کی غضب و عذاب ایچنده اونلره بر رحمت جلوه
سی وار چونکه او معصوملرك فانی ماللری اونلرك حقنده صدقه اولوب باقی بر مال
حکمنه کچدیکی کبی، فانی حیاتلری دخی بر باقی حیاتی قزاندیره جق درجه ده بر نوع
شهادت حکمنده اولارق نسبتاً آز و موقت بر مشقت و عذابدن بیوك و دائمی بر قزنجی

فزاندیرانه بو زلزله اونلر حقنده غضب ایچنده بر رحمتدر [بشنجی سؤال] عادل رحیم

قادر حکیم نه دن خصوصی خطالره خصوصی جزا ویرمه یوب قوجه بر عنصری مسلط

ایدر بو حال جمال رحمتنه وشمول قدرتنه نامل موافقه دوشر الجواب = ☼

قدیر ذوالجلال هر بر عنصره چوق وظیفه لر ویرمش وهر بر وظیفه ده چوق نتیجه لر

ویرمش ییور بر عنصرك بر تك وظیفه سنده بر تك نتیجه سی چیرکین وشر اولسه ده

ده سائر گوزل نتیجه لر بونتیجه یی ده گوزل حکمنه گوتورور . أگر بو تك چیرکین

نتیجه وجوده کلمه مك ایچون انسانه قارشو حدّته کلمز او عنصر او وظیفه دن

منع ایدلسه او وقت او گوزل نتیجه لر عدد نجه خیرلر ترك ایدیلر ولزوملو بر خیری یاپمامق

شر اولمق حیثیتیله او خیرلر عدد نجه شرلر یاپیلیر تا بر تك شر کلمه سون کبی غایت

چیرکین و خلاف حقیقت قصوردر . قدرت و حکمت و حقیقت قصوردن منزهدرلر

مادام بر قسم خطالر عنصرلری و آرضی حدّته کتیره جك درجه ده بر شمولی ،

عصیاندر و چوق مخلوقاتك حقوقنه بر تحقیرلی تجاوزدر ألبته او جنایتك قوه

العاده چیرکینلکنی گوسترمك ایچون قوجه بر عنصرك کلی وظیفه سی ایچنده اونلری

تربیه ایت [illegible] أمر ویرلمسی عین حکمتدر و عدالتدر و مظلوملره عین رحمتدر ☼ ؟

[آلتنجی سؤال] زلزله کرهٔ آرضك ایچنده انقلابات معدنیه نك نتیجه سی اولدیغنی

اهل غفلت أشاعه ایدوب عادتا تصادفی و طبیعی و مقصدسز بر حادثه نظریله



باقارلر بو حادثه نك معنوی اسبابنی و نتیجه لرینی گورمیورلر تا که أشباهه گلسونلر بونلرده

استناد ایتدیکی ماده نك بر حقیقتی وارمیدر ؟ الجواب : ضلالتده بشقه هیچ بر حقیقتی یوقدر

چونکه هر سنه أللی دن زیاده منقرض منتظم گوملکاری که ین دگیشدیرن کرهٔ آرضك ☼

اوستنده بیکلر أنواعنك بر تك نوعی اولان مثلا سینك طائفه سنك حدسز افرادنده بر تك افرا

دنك یوزلر اعضاسنده بر تك عضوی اولان قناد نك قصد و اراده و مشیئت و حکمت جلوه

سینه مظهریتی واوقا لاقید قالماسی و باشی بوش براقیلماسی گوستریورکه دگل یالکز حدسز

ذی شعورلك بشیکی و آنه سی و مربی و حامیسی اولان قوجه کرهٔ آرضك أهمیتلی أفعال و أحوال

بلکه هیچ بر شیئی جزئی و کلی اولسون اراده و اختیار و قصد اللهی خارجنده اولماز فقط قدیر

مطلق حکمتنك مقتضاسیله ظاهر اسبابی تصرفاتنه پرده ایدییور زلزله یی اراده ایتدیگی

وقت بعضا [illegible] بر معدنی حرکته أمر ایدوب آتشلاندیریور ، هایدی معدنی انقلاب دخی اولسه

ینه أمر و حکمت آلهیله اولور باشقه اولاماز مثلا بر آدم بر تفنگله بریسنی وورسه .

وورن آدمه هیچ باقیلماز سه یالکز فشنگده که باروتك آتش آلماسی نقطه سنه حصر

نظر ایدوب بیچاره مقتولك بوسبوتون حقوقنی ضایع ایتمك نه درجه بلاهت و دیوانه

لکدر عینا او یله ده قدیر ذوالجلالك مسخر بر مأموری بلکه بر کلیسی بر طپاره سی اولان

کرهٔ آرض ایچنده بولنان و حکمت و اراده ایله ادخال ایدیلن ، بر تومبالی اهل غفلت

اون بشنجى و اون آلتنجى سوزلر



وطغيانى اويانديرمق ايچون آتشلانديرديه أمر ربانى يى اونوتماق وطبيعته صاپمق
حماقتنك الك أشنعى در. [ايدنجى سؤال] بو حادثهٔ أرضيه بو مملكتك أهالئ
اسلاميه سنه باقماسى واونلرى هدف ايتمسى نه ايله آكلاشيليور ونه دن ❊
ارزنجانه واونك اطرافلرنده دها زياده ايليشيور؟ الجواب بو حادثه هم
شدتلى قيشنده هم قرانلقلى كيجه ده هم دهشتلى صوغوقده هم رمضانك
حرمتنى طوتمايان بو مملكته مخصوص اولماسى هم تخريباتنده انتباهه كلمه كلرنده
خفيفجه ينه غافللرى اويانديرمق ايچون اوزلزله نك دوام ايتمسى كبى چوق
أمارهلرك دلالتيله بو حادثه اهل ايمانى هدف ايدوب اونلره باقوب نماز
ونيازه اويانديرمق ايچون صارصيور. كنديسى ده تتره يور. بيچاره أرزنجانه
كبى يرلرده دها زياده صارصماسنك ايكى وجهه واربرى خطالرى آز اولمق
جهتيله تميزلمك ايچون تعجيل ايدلدى. ايكنجى اوكبى يرلرده قوتلى وحقيقتلى
ايمانه محافظلرى اسلاميت حاميلرى آز ويا تام مغلوب اولماق فرصتيله
اهل زندقه اوراده تأثيرلى بر مركز فعاليت تأسيسلرى جهتيله أك اول
اونلرى طوقانلادى احتمالى وار. ❊ لَا يَعْلَمُ الْغَيْبَ اِلَّا اللّٰهُ ❊

بسم الله الرحمن الرحيم ❋ ولقد زيّنّا السماء الدنيا بمصابيح وجعلناها رجوماً للشياطين

ای فوتوغرافیانک روحسز مثاللری کبی ذهنی طار اولان و عقلی کوزینه اینن و شو آیتک عظمتلی سرینی و حقیقتنی ذهننده یرلشدیرمهین مکتبلی افندی شو آیتک سماسنه یدی باصامقلی بر نردبان ایله چیقیلیر کل برابر چیقهجغز

**برنجی باصاماق** حقیقت و حکمت ایستر که زمین کبی سموات ده اوکا مناسب سکنهلری بولونسون شریعت ده او اجناس مختلفهیه ملائکه و روحانیات تسمیه ایدیلیر اوت حقیقت اویله اقتضا ایدر زیرا زمینک کوچوکلکی و حقارتی ایله برابر ذی حیات و ذی شعور مخلوقلردن طولدیرلمسی آره صیره بوشالتوب یکیدن ذی شعورلرله شنلندیرلمسی اشارت ایدر بلکه تصریح ایدرکه شو محتشم برجلر صاحبی مزین قصرلر حکمنده اولان سموات دخی ذی شعور و ذوی الادراک مخلوقلرله طولودر اونلر دخی انس و جن کبی شو عالم سراینک سیرجیلری و شو کائنات کتابنک مطالعهجیلری و شو سلطنت ربوبیتک دلاللریدرلر چونکه کائناتی حدسز حسابسز کلی تزیینات و محاسن و نقوشله سوسلندیروب تزیین ایتمهسی بالبداهه متفکر استحسان ایدیجی و متحیر تقدیر ایدیجیلرک انظارینی ایستر اوت حسن البته بر عاشق ایستر طعام ایسه آج اولانه ویریلیر حالبوکه انس و جن شو حدسز وظیفهیه شو حشمتلی نظارته شو وسعتلی عبودیته قارشی میلیونده آنجق بریسنی یاپه بیلیر دیمک بو نهایتسز و متنوع وظائف و عبادات حدسز ملائکه انواعی و روحانیات اجناسنه لازمدر هم بعض روایاتک اشاراتیله و انتظام عالمک حکمتیله دینیله بیلیرکه بر قسم اجسام سیارهدن طوت تا قطراته قدر بر قسم ملائکهنک مراکبیدرلر اونلر بینرلر اذن الهی ایله بینرلر عالم شهادتی سیر ایدوب کزرلر هم دینیله بیلیرکه بر قسم اجسام حیوانیه حتی بنده (طیور خضر) تسمیه ایدیلن جنت قوشلرندن طوت تا سینکلره قدر بر جنس ارواحک طیارهلریدر اونلر بینرلر امر حق ایله کیررلر عالم جسمانیاتی سیر ایدوب او جسدلرده کی حاسهلرک پنجرهلریله جسمانی معجزات فطرتی تماشا ایدرلر البته کثافتلی طوپراقدن و کدورتلی صودن متعادیاً

لطافتلی حیاتدار ونورانیتلی ذوی الادراکی خلق ایدن خالقک البته روح وحیاته مناسب سوزکز نورندن وحتی ظلمت بحرندن

برقسم ذی شعور مخلوقاتی واردر هم پک چوق کثرتلی اولرق واردر ملائکه وروحانیاتک وجودلرینه دائر نقطه ~~[illegible]~~ رساله ده

یگرمی طقوزنجی سوزده ایکی کره ایکی درت ایدر درجه سنده برقطعیت ایله اثبات ایدلمش اگر ایسترسک اوکا مراجعت ایت

**ایکنجی باصاماق** زمین ایله کوکلر برحکومتک ایکی مملکتی کبی بربرینه علاقه داردرلر اورته لرنده اهمیتلی ارتباط ومهم معامله لر

واردر زمینه لازم اولان ضیا، حرارت، وبرکت کبی شیلر سمادن کلیور کوندریلیور [یعنی] . وحیه استناد ایدن بوتون ادیان سماویه

نک اجماع ایله وشهوده استناد ایدن بوتون اهل کشفک تواتریله ملائکه وارواح سمادن زمینه کلیورلر بوندن حد قریب بر

حدس قطعیله بیلنیرکه سکنهٔ آرض ایچون سمایه چیقمق ایچون بریول واردر اوت نصلکه هرکسک عقل وخیال ونظری هر

وقت سمایه کیدیور آغیرلقلرینی براقان ارواح انبیا واولیا وباجسدلرینی چیقاران ارواح اموات اذن الهی ایله او

رایه کیدیورلر مادام خفت ولطافت بولانلر اورایه کیدرلر البته [جسد مثالی کیمی] ارواح کبی خفیف ولطیف برقسم سکنهٔ

آرض وهوا سمایه کیده بیلیرلر

**اوچنجی باصاماق** سمانک سکوت وسکونتی وانتظام واطرادی ووسعت ونورانیتی کوستریورکه سکنه سی زمینک سکنه سی

کبی دگلدر بلکه بوتون اهالیسی مطیع درلر امراولونانی ایشلرلر مزاحم ومناقشه یی ایجاب ایده جک برسبب یوقدر .

زیرا مملکت کنیش فطرتلری صافی کندیلری معصوم مقاملری ثابتدرلر . اوت زمینده اضدادک اجتماعی وشرلرک خیرلره

قاریشمسی ایچلرنده مناقشات باشلامش اوسببدن اختلافات واضطرابات دوغمش واوندن امتحانات ومسابقات ..

تکلیف ایدلمش واوندن ترقیات وتدنیات چیقمش شو حقیقتک حکمتی بودرکه شجرهٔ [بشر] خلقتک اک صوک جزئی اولان

~~[illegible]~~ میوه سیدر معلومدرکه برشجرک ثمره سی اک اوزاق اک جامعیتلی اک نازک اک اهمیتلی جزئیدر ایشته بونک



[درکه] ایچون ثمرهٔ عالم اولان انسان اک جامع اک بدیع واک عاجز اک عزیز اک ضعیف اک لطیف برمعجزهٔ قدرت اولدیغندن .

بشیک ومسکنی اولان زمین سمایه نسبةً مادةً کوچوکلکیله وحقارتیله برابر معناً وصنعتاً بوتون کائناتک قلبی مرکزی بوتون

معجزات صنعتک مشهری سرکیسی بوتون تجلیات اسماسنک مظهری نقطهٔ محراقیه سی ونهایتسز فعالیت ربانیه نک محشری

معکسی وحدسز خلاقیت الهیه نک خصوصاً نباتات وحیواناتک کثرتلی انواع صغیره سنده جوادانه ایجادک مداری وچارشوسی

وپک کنیش آخرت عالملرنده کی مصنوعاتک کوچوک مقیاسده نمونه کاهی ومنسوجات ابدیه نک سرعتله ایشلین دزکاهی و

مناظر سرمدیه نک سرعتله دگیشن تقلیدکاهی وبساطین دائمه نک تخمچقلرینه سرعتله سنبللنن طارلا وموقت مزرعه سی وتربیه

کاهی اولمش ایشته آرضک بو عظمت [معنویه] [حاشیه] ~~[illegible]~~ سندن واهمیت [صنعویه] ~~[illegible]~~ سندندرکه قرآن حکیم سمواته نسبةً بیوک برآغاجک

کوچوک میوه سی حکمنده اولان آرضی بوتون سمواته قارشی دڭ طوتیور اونی برکفه ده بتون سمواتی برکفه ده قویوبور مکرراً

حاشیه اوت کرهٔ آرض کوچکلگیله برابر سمواته قارشی کله بیلیر چونکه نصلکه دائمی برچشمه وار ایسه بیوک برکولدن دها بیوک .

دینله بیلیر هم براولچک ایله برشی اولچرک بشقه یره نقل ایدیلن واوندن الندن کچمه سی واوکا کیرمه چیقمه سی بر محصولاتی ظاهراً

بیکلر دفعه اولچکدن بیوک وطاغ کبی برجسمه موازنه ایده بیلیر عیناً اویله ده کرهٔ آرض جناب حقک اوقدر صنعتنه برمشهر وایجادینه

برمحشر وحکمتنه مدار وقدرتنه مظهر ورحمتنه مزهره وجنتنه مزرعه وحدسز کائنات ومخلوقات عالملرینه [بر] اولچک وماضی .

دکزلرینه وغیب عالمنه آقمه برچشمه حکمنده [اولدیغندن هر سنه] ~~[illegible]~~ قات قات وقسملی یوز بیک طرزده مصنوعاتندن طوقونمه

کوملکلری دگیشدیردیکی وجوده دفع طولوب بوشالنه رده [ماضی یه] غیب عالمنه دوکدیکی بوتون عالملری وکائنات کوملکلری

بردن نظره آل یعنی بوتون ماضیسنی حاضر فرض ایت صوکره یکنسوبرده بسیط سمواته قارشی موازنه ایت کوره جکسک

آرض زیاده کلمزسه نقصانده قالماز ایشته [ رب السموات والارض ] نک سرینی آکلا

**رب السموات والارض** دیرهم آرضك شو مذکور حکمتلریدن نشئت ایدن سرعت تحولی و دوام تغیری اقتضا ایدرکه .
سکنه سیده اوکا کوره مظهر تحولات اولسون هم شو محدود آرضك حدسز معجزات قدرتنه مظهر اولدیغندندرکه
اك مهم سکنه لری اولان انس و جنك قوالرینه سائر ذی حیاتلرك کبی فطری برحد و خلقی برقید قونولمدیغی ایچون نهایتسز ترقی
ونهایتسز تدنی یه مظهر اولملری ایجاب ایتدی . انبیادن اولیادن . طوت تا نمرودلره . تا شیطانلره قدر اوزون بر میدان امتحانلری بیدا اولمسه
در مادام اویله در البته فرعونلشمش شیطانلر حدسز شرارتیله سمایه و اهلنه طاش آته جقلر

**دردنجی باصاماق** بوتون عالملرك ربی و مدبری و خالقی اولان ذات ذوالجلالك احکاملری آیری آیری یك چوق
نامری عنوانلری اسماء حسناسی واردر مثلا اصحاب نبی صفنده کفاره قارشی محاربه ایتمك ایچون ملائکه نك کوندرمسی
اقتضا ایدن هانکی اسم و عنوان ایسه او اسم و عنوان اقتضا ایدرکه ملائکه ایله شیاطین اورته سنده محاربه اولونسون و آهیا سمادی
واشرار آرض مابینلرنده مبارزه اولسون اوت کفارك نفوس و انفاسلری قبضهٔ قدرتنده اولان قدیر ذوالجلال بر امر
ایله بر صیحه ایله اونلری محو ایتمیور ربوبیت عام عنوانیله حکیم مدبر اسمیله بر میدان امتحان مبارزه آچیور تمثیلده خطا اولماسین کوریو
رزکه نصلکه بر پادشاه دائرهٔ حکومتی اعتباریله آیری آیری یك چوق عنوانلری و اسملری بولونیور **مثلا** دائرهٔ عدلیه اونی
حاکم عادل عنوانیله یاد ایدر دائرهٔ عسکریه اونی قوماندان اعظم نامیله بیلیر دائرهٔ مشیخت اونی خلیفه اسمیله ذکر ایدر دائرهٔ ملکیه اونی
سلطان نامیله طانیر مطیع اهالی اوکا مرحمتکار پادشاه دیر شریر اسانلر اوکا قهار حاکم دیر دها بونلره قیاس ایت ایشته
بعض وقت اولیور که بوتون اهالی اونك الندهٔ اولان او پادشاه عالی . عاجز ذلیل بر عاصی یی بر امر ایله اعدام ایتمیور
بلکه حاکم عادل اسمیله اونی محکمه یه کوندرر هم مقتدر صادق بر مأموریی تلطیف لیاقتنی بیلیر فقط خصوصی علمیله
خصوصی تلفونیله اونی تلطیف ایتمیور بلکه حشمت و سلطنت و تدبیر حکومت عنوانیله مکافاتهٔ استحقاقنی تشهیر ایتمك
ایچون بر میدان مسابقه آچار وزیرینه امر ایدر اهالی یی تماشایه دعوت ایدر و بر استقبال سیاسی بابنده بر محتشم بر امتحان



علوی نتیجه سنده و بر مجمع عالیده اونی تلطیف ایدر لیاقتنی اعلان ایدر دها بشقه جهتلری بونلره قیاس ایت ایشته **ولله المثل
الاعلی** ازل ابد سلطانی اولان بیك چوق اسماء حسناسی واردر تجلیات جلالیه و تظاهرات جمالیه ایله بیك چوق شئوناتی و عنوانلری واردر
نور و ظلمت یاز و قیش . جنت و جهنمك وجودینی اقتضا ایدن اسم و عنوان و شئونی ایسه قانون تناسل . قانون مسابقه . قانون
تعاون . کبی بیك چوق عمومی قانونلر مثللو قانون مبارزه نك دخی بر درجه تعمیمنی ایسترلر قلب اطرافنده کی الهامات و وسوسه
لرك مبارزه لرندن طوت تا سما آفاقنده ملائکه و شیطانلرك مبارزه سنه قدر او قانونك شمولنی اقتضا ایدرلر .

**بشنجی باصاماق** مادام آرضدن سمایه کیدوب کلمك وار سمادن آرضه اینوب چیقمق اولیور اهمیتلی لوازمات آرضیه
اورادن کونده ریلیور و مادام ارواح طیبه لر سمایه کیدیورلر البته ارواح خبیثه دخی اخباره تقلیداً سموات مملکتنه کیتمه یه تشبث ایده
جکلر چونکه وجودجه لطافت و خفتلری وار هم شبهه سز طرد و رد ایدیله جکلر چونکه تا هنچ شرارت و نحوستلری وار در هم بلاشك
ولاشبهه شو معاملهٔ مهمه نك شو مبارزهٔ معنویه نك عالم شهادتده بر علامتی بر اشارتی بولونه جقدر چونکه سلطنت ربوبیتك
حکمتی اقتضا ایدرکه ذی شعورلر ایچون باخصوص اك مهم وظیفه سی مشاهده و شهادت و دلاللی و نظارت اولان انسانلر ایچون
تصرفات غیبیه نك مهملرینه بر اشارت قویسون بر علامت براقسون نا صلکه نهایتسز بهار معجزاتنه یاغموری اشارت قویمش
خوارق صنعتنه اسباب ظاهره یی علامت ایتمش تا عالم شهادت اهلنی اشهاد ایتسون بلکه او عجیب تماشایه عموم اهل
سموات و سکنهٔ آرضك انظار دقتلرینی جلب ایتسون یعنی او قوچه سموالی اطرافنده نوبتدارلر دیزلمش بر جار ایله تزیین ایلمش
بر قلعه حکمنده بر شهر صورتنده کوستروب حشمت ربوبیتی تفکر ایتدیرسون مادام شو مبارزهٔ علویه نك اعلانی حکمة
لازمدر البته او کا اشارت وار در حالبوکه حادثات جویه و سماویه ایچنده شو اعلانه مناسب هیچ بر حادثه کوره میوروم
یور بوندن دها انسب یوقدر زیرا بو کسك قلعه لرك محکم برجلرندن آتیلان منجنقلر و اشارت فشنکلرینه بکزه ین

شو حادثه‌نك بويله بو رجم شيطانه نه قدر انسب دوشديكى بداهةً آڭلاشيلير. حال بوكه شو حادثه بو حكمتدن و شو غايه‌دن بشقه
او كا مناسب بر حكمتى بيلميورز. سائر حادثات ايسه دكل. هم شو حكمت زمان آدمدن برى مشهوردر. و اهل حقيقت ايچون مشهوددر.

**آلتنجى باصاماق:** بشر و جن نهايتسز شره و فساده مستعد اولدقلرندن نهايتسز بر تمرد و بر طغيان ياپارلر. ايشته بونك
ايچون قرآن حكيم اويله اعجازكارانه بر بلاغتله و اويله عالى اسلوبلرله و اويله غالى و ظاهر تمثيللر و مثللرله انس و جنى عصياندن و
طغياندن زجر ايدركه كائناتى تيتره‌تير. **مثلا** اى انس و جن! امرلريمه اطاعت ايتمزسه‌كز هايدى حدود ملكمدن الكزدن كليرسه
چيقكز مثلنه اشارت ايدن [ يَا مَعْشَرَ الْجِنِّ وَالْاِنْسِ اِنِ اسْتَطَعْتُمْ اَنْ تَنْفُذُوا مِنْ اَقْطَارِ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ فَانْفُذُوا
لَا تَنْفُذُونَ اِلَّا بِسُلْطَانٍ فَبِاَىِّ اٰلَاۤءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ يُرْسَلُ عَلَيْكُمَا شُوَاظٌ مِنْ نَارٍ وَنُحَاسٌ فَلَا تَنْتَصِرَانِ ] آيتنده‌كى ..
عظمتلى انذار و دهشتلى تهديد و شدتلى زجره دقت ايت. ناصل انس و جنك غايت مغرورانه تمردلرينى غايت معجزانه بر بلاغتله
قيرار. عجزلرينى اعلان ايدر. سلطنت ربوبيتك كنيشلكى و عظمتى نسبتنده نه قدر عاجز و بيچاره اولدقلرينى كوسترر. كويا شو آيتله هم
[ وَجَعَلْنَاهَا رُجُومًا لِلشَّيَاطِينِ ] آيتيله بويله ديبوركه: اى حقارتى ايچنده مغرور و متمرد، اى ضعيف و فقرى ايچنده سركش
و متعند اولان جن و انس! ناصل جسارت ايدرسكزكه عصيانكزله اويله بر سلطان ذيشانك اوامرينه قارشى كليرسكز؟ ييلديزلر
آى، كونشلر امر برنفرلر كبى امرلرينه اطاعت ايدرلر. هم طغيانكزله اويله بر حاكم ذو الجلاله قارشى مبارزه ايديورسكزكه اويله
عظمتلى مطيع عسكرلرى وار. فرضا شيطانلريكز طغيانه بيله‌لرده اونلرى طاغ كبى كولله‌لرله رجم ايده بيليرلر. هم كفرانكزله اويله
بر مالك ذو الجلالك مملكتنده عصيان ايديورسكزكه عبادندن و جنودندن اويله‌لرى واردر، دكل سزك كبى كوچك
عاجز مخلوقلر، بلكه فرض محال اولارق طاغ و ارض بويوكلكنده بر عدو كافر اولسه ايديكز، آرض و طاغ بويوكلكنده
ييلديزلرى، آتشلى دميرلرى، شواظلى نحاسلرى سزه آته بيليرلر، سزى طاغيتيرلر. هم اويله بر قانونى قيريورسكزكه ...



او قانون ايله اويله يرلركه باغليدر. اكر لزوم اولسه آرضكزى يوزيكزه چارپار. كلله‌لر كبى كره‌كز مثللو ييلديزلرى اوستكزه ياغديريرلر.
اوت قرآنده بعض مهم تهديدات واردركه دشمنلرك قوتلى اولديغندن ايلرى كلميور. بلكه حشمتك اظهارى و دشمنان شناعتنك
تشهيرى كبى سببلردن ايلرى كليبور. هم بعضاً كمال انتظامى و نهايت عدلى و غايت حلمى و قوت حاكميتى كوسترمك ايچون آن بيوك
و قوتلى اسبابى الك كوچوك و ضعيف بر شيئه قارشى تحشيد ايدر. و اوستنده طوتار. دوشمنك تجاوزنه ايتديرمز. مثلا شو آيته باق
[ فَاِنْ تَظَاهَرَا عَلَيْهِ فَاِنَّ اللّٰهَ هُوَ مَوْلَاهُ وَجِبْرِيلُ وَصَالِحُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمَلٰۤئِكَةُ بَعْدَ ذٰلِكَ ظَهِيرٌ ] نه قدر بيوك مفخرت
و نه قدر ازواجك حقنه مرحمت وار. شو مهم تحشيد يالكز حرمت نبينك عظمتى و ايكى ضعيفه‌نك شكوالرينه اهميتى و حقلر
ينك رعايتى چيمانه افاده ايتمك ايچوندر. ملكلر و سمكلر كبى ييلديزلرده غايت مختلف افرادلرى واردر.

**يدنجى باصاماق:** بر قسمى نهايت كوچوك، بر قسمى غايت بويوكدر. حتى كوك يوزنده هر پارلايان ييلديز ديبيلير. ايشته
بو ييلديزلر جنسندن بر نوع نازنين سماء يوزينك مرصع زينتلرى و ناز آغاجلرينك منور ميوه‌لرى و دكزلرك مسبح بالقلرى.
حكمنده فاطر ذو الجلال صانع ذو الجمال اونلرى ياپمش. ملكلرينه سيره‌لر، بينكلر، منزللر ياپمشدر. ييلديزلرك كوچوك
بر نوعنى ده شياطينك رجمنه آلت ايتمش. ايشته بو رجم شياطين ايچون شهابلرك اوچ معناسى اوله بيلير. **برنجيسى:** قانون مبارزه
آن كنبره دائره‌ده دخى جريان ايتديكنه رمز، علامتيدر. **ايكنجيسى:** سماده حشيار نوبتدارلر مطيع سكنه‌لر آرضلى شرير
لرك اختلاطندن و استماعلرندن خوشلانميان جنود الله بولونديغنه اعلان و اشارتدر. **اوچنجيسى:** مزخرفات
آرضيه‌نك ملوثات خبيثه‌لرى اولان جاسوس شيطانلرى تميز قيزلرك مسكن اولان سمائى تلويث ايتمك و نفوس
خبيثه حسابنه تجسس ايتديرمك ايچون اوبسز جاسوسلرى قورقوتمق ايچون آتيلان منجنيقلر و اشارت فشنكلرى
مثللو شيطانلرى ابواب سمادن او شهابلر [ رد و طرد ] در. ايشته اى ييلديز بوجكى حكمنده‌كى وقفاسنه ..

اعتماد ایدن و قرآنڭ کونشندن کوزینی یومان [قوزموغرافیاجی] افندی شو یدی باصاماقلرده اشارت ایدیلن حقیقتلره
بردن باق کوزینی آچ دقیقه‌لرینی بیراق کوندوزکی اعجاز ایشیتمی ایچنده شو آیتڭ معناسنی کور او آیتڭ معناسندن بر حقیقت
ییلدیزی آل سنڭ باشکده‌کی شیطانی آت کندی شیطاننی رجم ایت و بزده دیملی یز

رَبِّ اَعُوذُ بِكَ مِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِينِ ۞ برابر دیملی یز ۞ فَلِلّٰهِ الْحُجَّةُ الْبَالِغَةُ وَالْحِكْمَةُ الْقَاطِعَةُ

سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا اِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا اِنَّكَ اَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ

## اون آلتنجی سوز

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ ۞ اِنَّمَا اَمْرُهُ اِذَا اَرَادَ شَيْئًا اَنْ يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ فَسُبْحَانَ الَّذِي بِيَدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ وَاِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ۞ صدق الله العظیم اطمئنان نفسه مدار اولمق / ظلمتلی طاغیتجه شو آیتڭ نورندن درت شعاعی کوسترمك ایله کور نفسمه بر بصیرت ویرمك ایچون یازلمشدر

**برنجی شعاع:** ای نفس نادان دیورسڭکه. احدیت ذات الهیه ایله کلیت افعالی و وحدت تشخصیله معیت عمومیت ربوبیتی. و فردانیتیله شریکسز شمول تصرفاتی و مکاندن منزهیتیله هر یرده حاضر بولونمسی و نهایتسز علویتیله هر شیئه یقین اولمسی و برلکیله هر ایشی بالذات الٔنده طوتمسی حقائق قرآنیه دندر. قرآن ایسه حکیمدر. حکیم ایسه عقل قبول ایتمدیکی شیلری عقله تحمیل ایتمز. عقل ایسه ظاهری بر منافات کوریور. عقلی تسلیمه سوق ایده‌جك بر ایضاح ایسترم

**الجواب:** مادام اویله در اطمئنان ایچون ایسترسڭ بزده قرآنڭ فیضندن استمداداً دیورز [اسم نور] چوق مشکلاتمزی حل ایتمش ان شاء الله بونیده حل ایدر. عقله واضح قلبه نورانی اولمق تمثیل یولنی اختیار ایله امام ربانی کبی دیرز..



نَه شَبَم نَه شَب پَرَسْتَم مَنْ غُلَامِ شَمْسَم اَزْ شَمْس گُويَم خَبَر ۞ تمثیل اعجاز قرآنڭ آلبارلاق بر آیینه‌سی اولدیغندن بزده بر تمثیل ایله شو سره باقمغه چالیشیرز. برنك ذات مختلف مرایا واسطه‌سیله کلیت کسب ایدر جزئی حقیقی ایکن عمومی شئوناته مالك بر کلی حکمنه کچر. **مثلا** شمس بر جزئی مشخص ایکن اشیاء شفافه واسطه‌سیله اویله بر کلی حکمنه کچرکه روی زمینی تمثالاریله عکسلریله طولدیریور. حتی قطرات و پارلاق ذرات عددنجه جلوه‌لری بولونیور. کونشڭ حرارتی و ضیاسی و ضیاسنڭ ایچنده اولان یدی رنکلی الوان سبعه‌سی هر بریسی مقابلنده‌کی محیط عام و شامل اولدقلری حالده هر بر شفاف شیئی دخی کونشڭ تمثالیله برابر حرارتی هم ضیائی هم الوان سبعه‌لی کوز بیکنده صاقلیور. و صافی قلبنی اوکا بر تخت یاپیور. دیمك شمس واحدیت حیثیتیله اوکا مقابل عموم اشیایه محیط اولدیغی کبی احدیت جهتیله هر بر شیده کونشڭ چوق صفتلریله برابر بر نوع جلوه ذاتیله بولونور. مادام تمثیلدن تمثل یعنی تمثلك چوق انواعندن شو مثاله مدار اولمق اوچ نوعنه اشارت ایدرز

**برنجیسی:** کثیف مادی شیلرڭ عکسلریدر. او عکسلر هم غیردر عین دکل هم مواتدر ئولودر هویت صوریه سندن بشقه هیچ بر خاصیته مالك دکل. **مثلا** آیینه‌لر مخزننه کیرسن بر سعید بیکلر سعید اولور. فقط ذی حیات یالکز سنسڭ ئوته کیلر ئولودرلر حیات خاصه‌لری اونلرده یوقدر.

**ایکنجیسی:** مادی نورانینڭ عکسلریدر. شو عکس عین دکل ماهیتی لهرتمیور فقط او نورانینڭ اکثر خاصیتلرینه مالکدر. اونڭ کبی حی صاییلیور. **مثلا** شمس دنیایه کیردی هر آیینه‌ده بر عکسنی کوستردی او عکسلرڭ هر برنده کونشڭ خاصه‌لری حکمنده اولان ضیا و ضیاده‌کی الوان سبعه بولونیور. اکر فرضا کونش ذی شعور اولسیدی حرارتی عین قدرتی ضیاسی عین علمی الوان سبعه‌سی صفات سبعه‌سی اولسیدی او وقت او تك و یکتا بر کونش بر آنده هر بر آیینه‌ده بولونور هر بریسی کندینه بر عرش و بر جنس تلفون یاپه بیلیردی بربرینه مانع اولمازدی هر برمزله آیینه‌مز واسطه‌سیله کوروشه بیلیردی بز اوندن اوزاق ایکن او بزه بزدن داها یقین اولوردی

**اوچنجیسی** نورانی روحلرك عكسیدر. شو عكسلر هم عینیدر هم عین دكل؛ فقط آیینه‌لرك قابلیتی نسبتنده تظاهر
ایتدیكندن او روحلرك ماهیت نفس الامریه‌سنی تماماً طاشیمیور. **مثلا** حضرتِ جبرائیل عَلَیْهِ السَّلَامُ دِحْیَه صورتنده
حضور نبویده بولوندیغی بر آنده حضور الهیده حشمتلی قناتلری ایله عرش اعظم اوكنده سجده ایدیكی؛ هم او آنده حسابسز
یرلرده بولونور، اوامر الهیه‌یی تبلیغ ایدردی. بر ایش بر ایشه مانع اولمازدی. ایشته شو سردندركه ماهیتی نور هویتی نورانیه اولان
حضرت پیغمبر عَلَیْهِ السَّلَامُ دنیاده بوتون امتنك صلواتلرینی بردن ایشیدیر؛ و قیامتده بوتون اصفیا ایله بر آنده كوروشور
بربرینه مانع اولماز. حتی اولیادن زیاده نورانیت كسب ایدن و ابدال دینیلن بر قسمی بر آنده برچوق یرلرده مشاهده
ایدیلیور، عین ذات آیری آیری چوق ایشلر كوریور. اوت نصل جسمانیاته جام و صو كبی شیلر آیینه اولور؛ روحانیاته
دخی هوا و اثیر و عالم مثالك بعض موجوداتی آیینه حكمنه كچر و برق و خیال سرعتنده بر واسطهٔ سیر و سیاحت صورتنه
كیررلر. او روحانیلر خیال سرعتیله او مرایای لطیفه‌ده او منازل لطیفه‌ده كزرلر. بر آنده بیكلر یرلره كیررلر. مادام كونش كبی
ایكن بك چوق یرلرده بولونه بیلیر، مقید برجزئی ایكن مطلق بركلی حكمنی آلیرلر
عاجز و مسخر مخلوقلر و روحانیلر كبی ماده ایله مقید یارم نورانی مصنوعلر نورانیت سریله بر یرده بر آنده جزئی بر اختیار ایله بك
بك چوق ایشلری یاپه بیلیرلر. عجبا ماده‌دن مجرد و معلی و تحدید قید و ظلمت كثافتندن منزه و مبرا؛ و شو عموم انوار
و بوتون نورانیات اونك انوار قدسیهٔ اسماسنك بركثیف ظلاللری و عموم وجود و بوتون حیات و عالم ارواح و عالم
مثال یارم شفاف بر آیینهٔ جمالی و صفاتی محیط و شئوناتی كلیه اولان بر ذات اقدسك ارادهٔ كلیه و قدرت مطلقه و علم
محیطیله تجلی صفاتی و جلوهٔ افعالی ایچنده‌كی توجه احدیتندن. هانكی شی صاقلانا بیلیر. هانكی ایش اكا آغیر كله بیلیر
هانكی شی كیزلنه بیلیر. هانكی فرد اوزاق قاله بیلیر. هانكی شخص كلیت كسب ایتمه‌دن اوكا یاناشه بیلیر. اوت نصل
كونش قیدسز نوری، ماده‌سز عكسی واسطه‌سیله سنك كوزیكه سندن دها یقین اولدیغی حالده سن مقید

اولدیغك ایچین اوندن غایت اوزاقسك. اوكا یاناشمق ایچون چوق قیدلردن تجرد ایتمك چوق مراتب كلیه‌دن كچمك لازمكلیر.
عادتا معناً یر قدر بیوییوب قمر قدر یوكسه‌لوب صوكره طوغریدن طوغری‌یه كونشك مرتبهٔ اصلیه‌سنه بر درجه یاناشه بیلیر
و پرده‌سز كوروشه بیلیرسك. اویله‌ده جلیل ذوالجمال الجمیل ذوالجلال سكا غایت یقیندر، سن اوندن غایت اوزاقسك..
قلبك قوتلی عقلك علوی ایسه تمثیلده‌كی نكته‌لری حقیقته تطبیق ایت.

**ایكنجی شعاع** ای نفس بی هوش دییورسك كه: ﴿اِنَّمَا اَمْرُهُ اِذَا اَرَادَ شَيْئًا اَنْ يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ﴾ هم..
﴿اِنْ كَانَتْ اِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً فَاِذَا هُمْ جَمِيعٌ لَدَيْنَا مُحْضَرُونَ﴾ كبی آیتلر وجود اشیاء صرف بر امرله و دفعی اولدیغنی
﴿وَاَحْسَنَ كُلَّ شَيْءٍ خَلَقَهُ﴾ هم: ﴿صُنْعَ اللّٰهِ الَّذِي اَتْقَنَ كُلَّ شَيْءٍ﴾ كبی آیتلر وجود اشیاء علم ایچنده عظیم بر قدرتله
حكمت ایچنده دقیق بر صنعتله تدریجی اولدیغنی كوستریورلر. وجه توفیقلری نه‌در؟ **الجواب** قرآنك فیضندن استمداد ایدرز: اولاً
منافات یوقدر. بر قسم اویله‌در، ابتداده‌كی ایجاد كبی. بر قسمی بویله‌در، مثلنی اعاده كبی. ثانیاً موجوداتده مشهود اولان سهولت و سرعت
و كثرت و وسعت ایچنده نهایت انتظام غایت اتقان و حسن صنعت و كمال خلقت شو ایكی قسم آیتلرك وجود حقیقتلرینه تطبیقاً
شونلرك فارجده تحققلری مدار بحث اولمسی لزوم یوقدر. بلكه یالكز سر حكمتی نه‌در دینیله بیلیر. اویله ایسه
شهادت ایدر. اویله ایسه بز دخی بر قیاس تمثیلی ایله شو حكمته اشارت ایدرز. **مثلا** نصلكه ترزی كبی بر صنعتچی برچوق
كلفتلرله مهارتیله مصنوع بر شی ایجاد ایدر، او دخی بر موده‌ل اولور. صوكره اونك امثالنی كلفتسز چابوق یاپه بیلیر. حتی بعضاً
اویله بر درجه سهولت پیدا ایدر كه كویا امر ایدر یاپه بیلیر. و اویله قوتلی بر انتظام كسب ایدر، ساعت كبی كویا بر امرله تحریك ایدیله
ایشته بویله ده اویله ده صانع حكیم و نقاش علیم شو عالم سراینی متمادیاً بر بدیع بر صورتده یاپدقدن صوكره جزئی
و كلی، جزء و كل هر شیئی بر موده‌ل حكمنده بر نظام قدری ایله بر مقدار معین و بر مقیاس ایله تعیین ایتدكدن صوكره، او نقاش ازلی
نصل هر بر عصری هر بر موده‌ل یاپه‌رق معجزات قدرتیله مرصع تازه بر عالمی اوكا كیدیریور، هم هر بر سنه‌یی

بر مقیاس ایدرك فوارق رحمتیله مصنع تازه بر كائناتی او قامته كوره دیكییور هم هر بر كونی بر مسطر یاپارق دقائق

حكمتیله مزین مجدد موجوداتی اونده یازییور هم او قدیر مطلق هر بر عصری هر بر سنه‌یی هر بر كونی بر موجود سیار یاپدیغی كبی

روی زمینی هر بر طاغ و صحرالی باغ و بوستانی هر بر آغاجی بر موجود سیار یاپمشدر وقت بوقت تازه تازه بر كائناتی زمینده

قوریور بر بریكی دنیایی ایجاد ایدییور بر عالمی آلوبده دیكر منتظم بر عالمی كتیرییور موسم به موسم هر بر باغ و بوستانده تازه

تازه معجزات قدرتنی و هدایای رحمتنی كوسترمكله بر یكی بر كتاب حكمتنی یازییور تازه بر مطبخ رحمتنی قوریور مجدد بر حلهٔ

صنعتنی كیدیرییور هم بهارده هر بر آغاجه سندس مثال تازه بر جبهٔ شاف كیدیرییور لؤلؤ مثال یكنهر صنعاتله سو

بیله‌یز مثال رحمت هدیه‌لریله اللرینی طولدیرییور

سوسلندیرییور ایشته شو ایشلری نهایت حسن صنعت و كمال انتظام ایله یاپان و شو بر بری آرقه‌سنه كلن و زمان ایپینه طاقیلان

سیار عالملری نهایت حكمت و عنایت و كمال قدرت و صنعت ایله دكیشدیرن ذات البته غایت قدیر و حكیمدر نهایت

درجه‌ده بصیر و علیمدر تصادف اونك ایشنه قاریشه‌ماز ایشته او ذات ذوالجلال دكر شویله فرمان ایدییور اِنَّمَا اَمْرُهُ اِذَا

اَرَادَ شَيْـًٔا اَنْ يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ * وَمَا اَمْرُ السَّاعَةِ اِلَّا كَلَمْحِ الْبَصَرِ اَوْ هُوَ اَقْرَبُ * دییوب هم كمال قدرتنی اعلان

هم قدرتنه نسبة حشر و قیامت غایت سهل و كلفتسز اولدیغنی بیان ایدییور امر تكوینیسی قدرت و اراده‌یی تضمن ایتدیكی

و بوتون اشیا امرینه غایت مسخر و منقاد اولدقلری و مباشرتسز معالجه‌سز خلق ایتدیكی ایچون ایجادنده‌كی سهولت

مطلقه‌یی افاده ایچون صرف بر امر ایله ایشلرینی یاپدیغنی قرآن معجز البیان ایله فرمان ایدییور حاصل كلام بر قسم آیتلر اشیاده

بدایع

خصوصا بدایع ایجادنده غایت درجه‌ده حسن صنعتی و نهایت درجه‌ده كمال حكمتی اعلان ایدییور دیكر قسمی اشیاده خصو

صا تكرارا ایجادنده و اعاده‌سنده غایت درجه‌ده سهولت و سرعتی و نهایت درجه‌ده انقیاد و كلفتسزلكی بیان ایدر .

اوچنجی شعاع ای حددن تجاوز ایتمه نفس پر وسواس دییورسڭ كه بِيَدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ *



وَمَا مِنْ دَابَّةٍ اِلَّا هُوَ آخِذٌ بِنَاصِيَتِهَا وَنَحْنُ اَقْرَبُ اِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ * كبی آیتلر نهایت درجه‌ده قربیت الهیه‌یی كوسترییور

وَاِلَيْهِ تُرْجَعُونَ * تَعْرُجُ الْمَلٰئِكَةُ وَالرُّوحُ اِلَيْهِ فِى يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ خَمْسِينَ اَلْفَ سَنَةٍ * و حدیثده وارد اولان جناب

حقك یتمش بیك حجاب آرقه‌سنده و معراج كبی حقیقتلر نهایت درجه‌ده بعدیتمزی كوسترییور شو سر غامضی فهمه تقریب

ایده‌جك بر ایضاح ایسترم **الجواب** اویله ایسه دیكله اولا برنجی شعاعك آخرنده دینیلدیكی كبی كونش قیدسز نورانیت و ماده

سزلكی جهتیله سڭا سنك روحك پنجره‌سی و اونك آینه‌سی اولان كوزیكدن دها یقین اولدیغی حالده سن مقید و ماده‌ده

محبوس اولدیغك ایچین اوندن غایت اوزاقسك اونك یالكز بر قسم عكسلرینی كولكه‌لرینی تماس ایده بیلیرسك و بر نوع خصو

صی جلوه‌لرینی و جزئی تجلیلرینی كوره بیلیرسك و بر صنف صفتلری حكمنده اولان الوانلرینه و بر طائفه اسملری حكمنده

اولان شعاعلرینه و مظهرلرینه یناشه بیلیرسك اگر كونشك مرتبهٔ اصلیه‌سنه یناشمق و بالذات طوغریدن طوغری‌یه كونشك

ذاتیله كوروشمك ایسترسڭ او وقت بیك چوق قیدلردن تجرد ایتمكلك و بیك چوق مراتب كلیه‌دن كچمكلك لازم

سن

كلیر عادتا معنا تجرد جهتیله كرهٔ ارض قدر بیوییوب هوا كبی روحا انبساط ایدوب و قمر قدر یوكسلوب بدر كبی مقابل

جلیل

كلدكدن صوكره بالذات پرده‌سز اونكله كوروشوب پرده‌جه یناشمق دعوا ایده بیلیرسك او جهتده او جمیل بر كمال او جمیل

بی مثال . او واجب الوجود . او موجد كل موجود . او شمس سرمد . او سلطان ازل و ابد سڭا سندن یقیندر سن اوندن

نهایتسز اوزاقسك فهمك قوتك وارسه تمثیلده‌كی دقائقی تطبیق ایت ثانیا **مثلا** وَلِلّٰهِ الْمَثَلُ الْاَعْلٰى بر پادشاهك چوق

اسملری ایچنده قوماندان اسمی چوق متداخل دائره‌لرده تظاهر ایدر سر عسكر دائرهٔ كلیه‌سندن طوت مشیریت و فریقیت

طابورباشی‌یه قدر اونباشی‌یه كلنجه و طار كلی و جزئی دائره‌لرده ظهور و تجلیسی واردر شمدی بر نفر خدمت عسكریه

سنده اونباشی مقامنده تظاهر ایدن جزئی قوماندانلغی نقطه‌سنی مرجع طوتار و قوماندان اعظمك شو جزئی جلوهٔ

اسمیله تماس ایدر تا ابتدا اولور اکر آصل اسمیله تماس ایتمك اوکا او عنوان ایله کوروشمك ایسته سه اوندن باشلیقدن تا سر

عسکرلك مرتبهٔ کلیه سنه چیقمق لازم کلیر دیمك با شاده او نفره اسمیله حاکمیله . قانونیله . و عالمیله و تلفونیله . و تدبیریله .

و اکر او پادشاهك اولیاء آبدالیه دن نورانی اولسه بالذات حضوریله غایت یقیندر هیچ برشئ مانع اولوب حائل اولاماز

حالبوکه او نفر غایت اوزاق بیکلر مرتبه لر حائل . بیکلر حجابلر فاصلدر . فقط بعض مرحمت ایدر خلاف عادت بر نفری

حضوریه آلیر لطفنه مظهر ایدر اویله ده **امر کن فیکون** مالك و کوننلر ؟ بیلدیرلر امر بر نفر کبی حکمنده اولان

ذات ذوالجلال هر شیئه هر شیدن دها زیاده یقین اولدیغی حالده هر شئ اوندن نهایتسز اوزاقدر اونك حضور کبریا

سنه برده سز کیرمك ایسته نیلسه [ظلمانی و نورانی] یعنی مادی و اکوانی و أسمائی و صفاتی یتمش بیکلر حجابدن کچمك هر

اسمك بیکلر خصوصی و کلی درجات تجلیسندن چیقمق غایت یوکسك طبقات صفاتنده مرور ایدوب تا اسم اعظمنه

مظهر اولان عرش اعظمنه عروج ایتمك اکر جذب و لطفی اولماز سه بیك سنه لر چالیشمق و سلوك ایتمك لازم کلیر .

**مثلا** سن اوکا خالق اسمیله یناشمق ایسترسین سنك خالقك خصوصیتیله صوکره بتون انسانلرك خالقی جهتیله

صوکره بتون ذی حیاتلر خالقی عنوانیله صوکره بوتون موجوداتك خالقی اسمیله مناسبتدار اولمق لازم کلیر یوقسه ظلده

یعنی کولکه ده قالیرسك یالکز جزئی برجلوه یی بولورسك

## برا خطار

تمثیلده کی پادشاه عجزی ایچون قوماندانلر اسمنك مرتبه لرنده مشیر . و فریق کبی وسائط واسطه لره قویمشدر فقط

بیده ملکوت کل شیء اولان قدیر مطلق واسطه لردن مستغنیدر واسطه لر صرف ظاهریه لر پرده عزت

و عظمتدر لر عبودیت و حیرت و عجز و افتقار ایچنده سلطنت ربوبیتنه دلاللر تماشاکردر لر معین دکللر شریك



سلطنت و ربوبیت اولامازلر

**دردنجی شعاع** ابتدای تنبل نفسم بر (نوع) معراج حکمنده اولان نماز حقیقی سابقه تمثیلده بر نفر محض لطف اوله رق حضور

شاهانه یه قبولی کبی نمازه کیرمك دخی محض رحمت اوله رق ذات جلیل ذوالجمال و معبود جلیل (جمیل) ذوالجلالك حضورینه قبول ایدلکده

الله اکبر دییوب معناً و یا خیالاً و یا نیةً ایکی جهانی ... کثیف مادیاتدن تجرد ایدوب بر مرتبهٔ کلیهٔ عبودیته و یا کلیتك بر

کولکه سنه و یا بر صورتنه چیقوب بر نوع حضوره مشرف اولوب **ایاك نعبد** خطابنه هر کسك قابلیتی نسبتنده بر مظهریت

عظیمه دائر عادتا حرکات صلاتیه ده تکرار ایله (الله اکبر) (الله اکبر) دیمك قطع مراتبه و ترقیات معنویه یه و جزئیاتدن دوائر

کلیه یه چیقمسنه اشارتدر و معرفتمزك خارجنده کی کمالات کبریاسنك مجمل بر عنوانیدر کویا هر بر (الله اکبر)

بر باصامق و معراجیه قطعنه علامتدر ایشته شو حقیقت صلاتدن معناً . و یا نیةً . و یا تصوراً . و یا خیالا . بر کولکه سنه

بر شعاعنه مظهریت دخی بولمق بر سعادتدر ایشته حجده بك کثرتله (الله اکبر) دینلمسی شو سردندر چونکه حج شریف . .

بالاصالة هر کس ایچون بر مرتبهٔ کلیه ده بر عبودیتدر نصلکه بر نفر بر یوم مخصوصده فریق دائره سنده بر فریق کبی پادشاهك

بایرامنه کیدر و لطفنه مظهر اولور اویله ده بر حاجی نه قدر عامی ده اولسه قطع مراتب ایتمش بر ولی کبی عموم اقطار ارضك

ربی عظمی عنوانیله ربنه متوجهدر بر عبودیت کلیه ایله مشرفدر البت حج مفتاحیله آچیلان مراتب کلیهٔ ربوبیت و دوربینله (وجهده دوربینله)

نظرینه کورونن آفاق عظمت الوهیت و شعائریله قلبنه و خیالنه کیتدکجه کنیشله نن دوائر عبودیت و مراتب کبریا و افق

تجلیاتك ویردیکی حرارت . حیرت و دهشت عظمت و هیبت ربوبیت (الله اکبر و الله اکبر) ایله تسکین ایدیلیر

و او تکلیه مراتب منکشفهٔ مشهوده و یا متصوره اعلان ایدیله بیلیر حجدن صوکره شو معنای علوی و کلی مختلف

درجه لرده بایرام نمازنده جمعه نمازنده . خسوف و کسوف نمازنده . جماعتله قیلنان نمازده بولونور

ابتة شعائر اسلامیه نك ولو سنت قبیلندن دخی اولسه اهمیتی سنوسر دندر * سبحان من جعل خزائنه بین الکاف والنون *

فسبحان الذی بیده ملکوت کل شیء والیه ترجعون * سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ *

رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا إِنْ نَسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا رَبَّنَا لَا تُزِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ إِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً إِنَّكَ أَنْتَ

الْوَهَّابُ * وَصَلِّ وَسَلِّمْ عَلَى رَسُولِكَ الْأَكْرَمِ مَظْهَرِ اسْمِكَ الْأَعْظَمِ وَعَلَى آلِهِ وَأَصْحَابِهِ وَأَتْبَاعِهِ وإخوانه آمِين *

يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ

## کوچوك بر ذیل

قدیر. علیم وصانع حکیم قانونیت شکلنده کی عادتنك کوستردیکی نظام وانتظام ایله قدرتنی وحکمتنی وهیچ بر تصادف اینمه قار قارشیسنی یعنی اظهار ایتدیکی کبی شذوذات قانونیه ایله عادتنك خارقه لریله تغیرات صوریه ایله تشخصاتك اختلافاتیله ظهور ونزول زمانلك تبدیله مشیتنی . ارادتنی . فاعل مختار اولدیغنی واختیارینی وهیچ بر قید آلتنده اولمدیغنی اظهار ایدوب [بلکه تحقیق] ه . پرده سنی یرتار وهر شیئی هر آنده . هر شیئنده . هر شأننده اوکا محتاج وربوبیتنه منقاد اولدیغنی اعلام ایتمکیله غفلتی طاغیدوب انس وجنك نظرلرینی اسبابدن مسبب الاسبابه چویریر قرآنك بیاناتی بو اساسه باقیور . مثلا اکثر یرلرده بر قسم میوه دار آغاجلر بر سنه میوه ویرر یعنی رحمت خزینه سندن اللرینه ویریلیر اوده ویرر ، او بر سنه ده بتون اسباب ظاهریه حاضر کن آلوب میوه ویره مییور . هم مثلا سائر امور لازمه یه مخالف اولهرق یاغمورك اوقات نزولی او قدر متحولدر که مغیبات خمسه ده داخل اولمشدر . چونکه وجودده الك مهم موقع حیات رحمتکدر یاغمور ایسه منشأ حیات ومحض رحمت اولدیغی ایچون البتده او آب حیات او ماء رحمت غفلت ویرن وحجاب اولان یکنسق قاعده سنه کیرمییه جك بلکه طوغریدن طوغری یه جناب منعم محیی ورحمان رحیم اولان ذات ذوالجلال پرده سز الینده طوتمه جه تا هر وقت دعا وشکر قاپولرینی آچیق براقجه . هم مثلا رزق ویرمك ومعین بر سیما ویرمك بر احسان مخصوص اثری کبی اومیدیغی طرزده اولمسی نه قدر کوزل بر صورتده مشیت واختیار ربانیه یی کوستریور . داها تصریف هوا وتسخیر سحاب کبی تشئونات الهیه یی بونلره قیاس ایت

اون یدنجی سوز وایکنجی نقای

DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI

# اون يدنجى سوزڭ ايكنجى مقامى

## بسم الله الرحمن الرحيم

إِنَّا جَعَلْنَا مَا عَلَى الْأَرْضِ زِينَةً لَهَا لِنَبْلُوَهُمْ أَيُّهُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا وَإِنَّا لَجَاعِلُونَ مَا عَلَيْهَا صَعِيدًا جُرُزًا

خالق رحيم و رزاق كريم و صانع حكيم شو دنيايى عالم ارواح و روحانيات ايچون بر بايرام، بر شنلك آيين صورتنده ياپوب بوتون اسماسنك غرائب نقوشيله سوسلنديروب كوچوك بيوك، علوى سفلى، هر بر روحه اوكا مناسب و او بايرامده كى آيرى آيرى صوفره محاسن و انعاماتندن استفاده ايتمك موافق وحواسله تجهيز ايده‌رك هر بر روحه بر وجود جسمانى ويروب بر دفعه او تماشاگاهه كوندريور. هم زمان و مكان جهتيله بيوك اولان او بايرامى عصرلره، سنه‌لره، موسملره، حتى كونلره، قطعه‌لره تقسيم ايده‌رك هر بر عصرى هر بر سنه‌يى هر بر موسمى حتى بر جهتده هر بر كونى، هر بر قطعه‌يى بر طائفه روحلى مخلوقاتنه و نباتى مصنوعاته [رسم كچيد] طرزنده بر علوى بايرام ياپمش. و بالخاصه روى زمينى خصوصاً بهار و ياز زماننده مصنوعات صغيره‌نك طائفه‌لرينه اويله شعشعه‌لى و بر آيرى شنده بايراملر ياپار كه؛ طبقات عاليه‌ده اولان روحانيلرى و ملائكه‌لرى و سكنه‌ء سماواتى سيره جلب ايده‌جك بر جاذبه‌دار وضعيتده‌در. و نظر عبرت و اهل تفكر ايچون اويله شيرين بر مطالعه‌گاه اوليور كه عقل تعريفنده عاجزدر. فقط بو ضيافت الهيه و بايرام ربانيه‌ده كى اسم رحمن و محيى‌نك تجليلرينه مقابل اسم قهار و مميت فراق و موت ايله قارشولرينه چيقيورلر. شو ايسه [وَسِعَتْ رَحْمَتِى كُلَّ شَىْءٍ] رحمتك وسعت شموليله ظاهراً موافق دوشميور. فقط حقيقتده بر چوق جهت موافقتى وار. ده بر جهتى شودركه؛ صانع كريم خاطر رحيم هر بر طائفه‌نك [رسم كچيد] نوبتى بيتدككه و او رسم كچيددن مقصود اولان نتيجه‌لر آلندقدن صوكره اكثريت اعتباريله دنيادن مرحمتكارانه بر طرزله تنفير ايدوب اوصاندريرق استراحت ايسته‌ين و بشقه عالمه كوچمك

بر شوق احسان ایدییور. و وظیفهٔ حیاتدن ترخیص ایدلدکلری زمان وطن اصلیلرینه بر میلاد شوق انکیز روحلرنده
اویاندیرییور. هم او رحمانک نهایتسز رحمتندن اوزاق دکلدرکه اصل وظیفه اوغرنده مجاهده ایتمسنده تلف اولان
بر نفره شهادت رتبه‌سنی ویرر. و قربان اولان کسیلن بر قویونه آخرتده جسمانی بر وجود باقی ویرەرك صراط
اوستنده صاحبنه براق کبی بر بینکلك مرتبه‌سنی ویرمكله مكافاتلاندیردیغی کبی ساٸر ذی روح و حیوانلرك
دخی کندیلرینه مخصوص وظیفهٔ فطریه‌یی یاپمه‌لرنده و اوامر سبحانیه‌نك اطاعتلرنده تلف اولان و شدتلی
مشقت چکن ذی روحلرك اونلره کوره بر جنس مكافات روحانیه و اونلرك استعدادلرینه کوره بر نوع اجرت معنویه
او توکنمز خزینهٔ رحمتندن بعید دکلدرکه بولوندقلری دنیادن کیتدکلرنده پك چوق اینجینمسونلر بلکه ممنون اولسونلر
[لایعلم الغیب الا الله] لکن ذی روحلرك اك اشرفی و شو بابده کمیت و کیفیت جهتیله اك زیاده
استفاده ایدن انسان دنیایه پك چوق مفتون و مبتلا اولدیغی حالده دنیادن نفرت و عالم بقایه کیتمك
ایچون آرزومند اولمق اشتیاقی انکیز بر حالت ویرر. کندی انسانیتی ضلالته بوغولمامش انسان او حالتدن استفاده
ایدر. راحت قلبله کیدر. شیمدی او حالتی انتاج ایدن وجهلردن بش نمونه اولارق بیان ایده‌جکز. [برنجیسی]
احبابلر و محبوبلر دنیوی کوزل و جاذبه‌دار شیلر اوستنده فنا و زوالك داغمه‌سنی و آجی معناسنی
کوسترەرك او انسانی دنیادن اورکودوب فانی‌یه بدل بر باقی مطلوب آراتدیرییور. [ایکنجیسی] انسانك
علاقه پیدا ایتدیکی بوتون احبابلردن یوزده طقسان طقوزی دنیادن کیدوب دیکر بر عالمه یرلشدکلری ایچون
او جهته محبت سائقه‌سیله او احبابك کیتدیکی یره بر اشتیاق احسان ایدوب اجلی مسرورانه قارشیلاتدیرییور.
[اوچنجیسی] انسانده نهایتسز ضعیفلك و عاجزلكی بعضاً شدتلی احساس ایتدیریوب حیات یوکی



و بشریت تکالیفی نه قدر آغیر اولدیغنی اکلاتدیروب استراحته جدی بر آرزو و بر دیار آخره کیتمکه صمیمی بر شوق
ویرییور. [دردنجیسی] انسان مؤمنه نور ایمان ایله کوستریرکه موت اعدام دکل تبدیل مکاندر. قبر ایسه ظلماتلی
بر قویو آغزی دکل نورانیتلی عالملرك قپوسیدر. دنیا ایسه بوتون شعشعه‌سیله آخرته نسبتاً بر زندان حکمنده‌در.
البته زندان دنیادن بوستان جنانه چیقمق و مزعج دغدغهٔ حیات جسمانیه‌دن عالم راحته و میدان طیران ارواحه
کیتمك و مخلوقاتك صیقینتیلی کورولتوسندن صیریلوب حضور رحمانه کیتمك بیك جان ایله آرزو ایدیلیر.
بر سیاحت بلکه بر سعادتدر. [بشنجیسی] قرآنی دیکلین انسانه قرآنده‌کی علم حقیقتی و نور حقیقتله دنیانك
ماهیتنی بیلدیرمکله دنیایه عشق و علاقه پك معناسز اولدیغنی اکلاتمقدر. یعنی انسانه دیر و اثبات ایدرکه
دنیا بر کتاب صمدانیدر. حروف و کلماتی نفسلرینه دکل بلکه باشقه‌سنك ذات و صفات و اسماسنه دلالت ایدیورلر
اویله ایسه معناسنی بیل آل نقوشنی براق کیت هم بر مزرعه‌در. اك و محصولنی آل محافظه ایت مزخرفاتنی آت اهمیت
ویرمه هم بربری آرقه‌سنده دائم کلن کیدن آینه‌لر مجموعه‌سیدر. اویله ایسه اونلرده تجلی ایدنی بیل انوارینی کور و اونلرده
تظاهر ایدن اسمانك تجلیاتنی اکلا و مسمالرینی سو. و زوال و فنایه محکوم اولان او جام پارچه‌لرندن
علاقه‌کی کس هم سیار بر تجارتکاهدر. اویله ایسه آلیش و ویریشنی یاپ کل و سنده قاچان و سنی التفات
ایتمین قافله‌لرك آرقه‌لرندن بیهوده قوشمه. هم موقت بر سیرانکاهدر. اویله ایسه عبرت نظریله
باق و ظاهری چیرکین یوزینه دکل بلکه جمیل باقی‌یه باقان کیزلی کوزل یوزینه دقت ایت خوشجه و فائده‌لی
بر تنزه یاپ دون و او کوزل منظره‌لری ارائه ایدن و کولدیرن پرده‌لرك قپانمسیله عقلسز چوجوقلر
کبی آغلامه مراق ایتمه. هم بر مسافرخانه‌در. اویله ایسه اونی یاپان مهماندار کریمك اذنی دائره‌سنده یه ایچ

شكایت قانونی دائره سنده ایشله حركت ایت صوكره آفركز باقوجیوی كیت هزه گارانه فضولی بر صورتده

قاشیمه، سندن آیریلان وگلاعائد اولمیان شیلرله معناسز اوغراشمه وكیجیجی ایشلریكه باغلانوب بوغولمه كبی ظاهر

حقیقتله دنیانك یوزنده كی (ایچ) اسراری كوستروب دنیادن مفارقتی غایت خفیفلشدیر. بلكه هشیار اولانلره

سودیر. وچمنك هرشیده وهرشأننده برابری بولوندیغنی كوستر. ایشته قرآن شو بش وجهی اشارتاً ایتدیكی كبی

شعله خصوصی وجهلرده دخی آیات قرآنیه اشارت ایدیور [ویل اوكیمه یه كه شو بش وجهدن بر حصه سی اولمیه]

[بو ده شعر دیكلدر. فقط قصده دلا تندی كندینه نظم صورتنی آلمیشدر]

بیل ای خودكام بو دنیاده سعادت ترك دنیاده [فدا بینسك اوكافیدر. بر افسن ده بوتون اشیا لهنده)

كر خودبین سن هلاكته. نیا یارسك بوتون اشیا علیهنده) دیمك تركی كركدر هر ایكی حالده بو دنیاده)

تركی دیمك خدا ملكی اونك اذنی اونك نامیله باقمقده) تجارت ایسته یورسك كر شو فانی عمرینی باقی یه تبدیلده)

آكر نفسكه طالب سك چوروكدر هم تملكزده) اكر آفاقی ایسترسك فنا دغمز اوستنده) دیمك دیكر كی

آلنه چوروك مالده. (صب) بو چارشوده) اویله ایسه كچ ایی ماللر دیزلمسه آنك صنده)



## اون یدنجی سوزك ایكنجی مقامی [حاشیه]

بیراق بیچاره فریادی بلادن كل قیل توكل

زیرا فریاد بلا اندر خطا اندر بلادر بیل

بلا ویره نی بولدكسه عطا اندر صفا اندر بلادر بیل

بیراق فریادی شكر قیل ماننده بلابل دما كیفندن كولر هپ كل و بیل

كر بولمازسه ك بوتون دنیا جفا اندر فنا اندر هبادر بیل

جهان طولی بلا باشكده وار كن نه باغیرسك كوچوك بر بلادن كل توكل قیل

توكلله بلا یوزنده كول تا او ده كولسون

او كولدكجه كوچولور ایدر تبدل

[حاشیه] بو ایكنجی مقامده كی پارچه لر شعره بكزر. فقط شعر دكلدر قصدی نظم ایدلمشدر. بلكه حقیقتلرك كمال انتظامی جهتنده بر درجه منظوم صورتنی آلمشدر

بو آلتی سطر مکرردر

بیل ای خودکام بو دنیاده سعادت ترك دنیاده، خدابین سنك اوکا فیدا، بیراقسهك ده بوتون

اشیالهکده، کرخودبین سنك هلاککده. نه بایارسهك بوتون اشیا علیهکده. دیمك ترکی کرکدر.

هر ایکی هر حالده بو دنیاده ترکی دیمك فناسنکی اونك اذنی اونك نامیله باقمقده. تجارت

ایسه بو رسالهکر) شوفانی عمریکی باقی ۹ تبدیلده اکر نفسکك طالبسهك چوروکده هم تملسزده اکر

آفاقی ایسترسهك فنا دغمه سی اوستنده، دیمك دیمزکه آلینه چوروك مالدر. بوچارشوده

اویله ایسه کچ ابی مالله دنیزلمه آرقهسنده

## سیاه طونك برمیوه سی

او مبارك طوت باشنده اسکی سعید، یکی سعیده لسانیله سویلمشدر.

[مخاطبم ضیاپاشا دکل آوروپا مفتونلریدر.]

[متکلم نفسم دکل تلمیذ قرآن نامنه قلبمدر.]

کچه سوزلر حقیقتدر. صاقین شاشمه حدودندن هذا آشمه] اجانب فکرینه صاپمه ضلالته قوللاوآصم ایدر.

البت سنی نادم] کورورسهك ضیاداك ذکاوتنده علمدادك او حیرتدن دیدهم ایواه کیمه ده کیمه شکوا ایده یم

بن دخی شاشدم] قرآن دیدیریز بنده دیرم هیچ ده چکینمم] اوندن اوکا شکوا ایدرم سن کبی شاشمام] حقدن حق

فریاد ایدرم سن کبی آشمام] یردن کوکم دعوا ایدرم سن کبی قاچمام] کرقرآنده نصب دعوالوردن تورهده

سن کبی جابمام] قرآنده درحمهٔ حکمت اثبات ایدرم فلسفه یی بر پاره صایمام] فرقانده در الماس خفیفتده جان

ایدرم سن کبی صاتمام] خلقدن حقه سیران ایدرم سن کبی صاپمام] تیکنلی یولده طیران ایدرم سن کبی باصمام

فرشده عرشه شکر ایده یم سن کبی آصمام موته اجله دوست بقارم سن کبی قورقمام] قبره کولرکدرك کیدرم سن کبی



اورکمم] آثاره آغزی وحشت بناغی هیچلك بوغازی سن کبی کورمم] احبابه قاوشه بربنی قبردن طارلمام

سن کبی قیزمام] رحمت قپوسی، نور قپوسی، حق قپوسی اونده صقیلمام کیرو چکیلمم] بسم الله دیه رك چالیبورم حاشیه

حاشیه ایواه دیه رك قاچیبورم] اسرافیلك اذانی فجر محشرده ایشیدوب الله اکبر دیه رك قالقه جغم صلواة کبراده

چکیلمم] مجمع اکبرده چکینمم] آرقه م باقمام دهشتده آلمام] الحمد لله دیه رك جنت بولوب باب جهنم رحمتی

(حاشیه) نسخه

جکیمم وحشتده قالمم الله اکبر دیه رك اذان حشری ایشیدوب قالقه جغم] اسرافیلك اذانی فجر حشرده ایشیدوب

نسخه

الله اکبر دیه رك قالقه جغم صلواة کبراده چکیلمم مجمع اکبرده چکینمم] محشر اکبرده چکینمم سجد اعظمده

چکیلمم] لطف یزدانه فیض سبحانه، نور قرآنه سایه سنده هیچ اوزولمم] طوغرییوب قوشه جغم عرش الرحمن ظلنه

اوچه جغم سن کبی شاشمام انشاء الله] [حاشیه] شو جمله لرا یری ایری نسخه لرده آیری آیری اوغلیله بوراده هرایکیسیده یازیلوب فکرلکبی کورینیور

## هذه المناجات تخطرت فی القلب هکذا بالبیان الفارسی

یعنی بو مناجات قلبه فارسی اوله رق تخطراتنه بکذه فارسی یازلدی.

اولجه مطبوع اولان حباب رساله سنده درج ایدلدی

## یَارَبْ بَشَشْ جِهَتْ نَظَرْ میکَرْدَمْ دَرْ دِ حُوْدْرَا دَرْمَانْ نَمِی دِیدَمْ

یارب نوکلمز غفلته اقتداروا خیتارم طیانوب دردیم درمانه آرامو ایچون جهات سته دینله آلتی جبهته نظر

کزدیردم مع التأسف دردیمه درمانه بولامادم معناً بکا دیدیکه؛ [ایمزمی درد، درمانه سکا]

## دَرْ رَاسْتْ بِی دِیدَمْ کِهْ دِیْ رُوْزْ مَزَارِی پِدَرِ مَنَسْتْ

اوت غفلته صاغمده کی کچمش زمانه نسلی آلمق ایچون باقدم فقط کوردمکه؛ دونکی کونه بدر یعنی قبری و کچمش زمان اجداد دیمك برمزار اکبری صورتنده کورونه وتسلی یرینه وحشت ویردی] حاشیه اجداد او وحشتلی مزار اکبری انسیتلی بر مجلس منوره بر مجمع احباب کوستر.

## وَدَرْ چَپْ دِیدَمْ كِهْ فَرْدَا قَبْرِ مَنَسْتْ

صوكره صولده كى استقباله باقدم. درمانه بولامادم بلكه یارینكى كوندن قبریم واستقباله امثالم ونسل آتینك

برقبر اكبرى صورتنده كورونوب انسیت دگل بلكه دهشت ویردى [حاشیه] ایمان وحضوره ایمانله او دهشتلى قبر اكبرى

سویملى سعادت سرایلرنده بردعوت جهانه كوستر.

## وَایِمْرُوزْ تَابُوتِ جِسْمِ پُرْ اِضْطِرَابِ مَنَسْتْ

صولده دخى خیر كورمدكم ایچون حاضره باقدم. كوردمكه شو كون كویا برتابوتدركه: حركت مذبوحانه ده اولان

جسمك جنازه سنى طاشیور. [حاشیه] ایمانه او تابوتى برتجارتگاه و شعشعه لى برمسافرخانه كوستر.

## بَرْسَرِ عُمْرَمْ جَنَازَهِٔ مَنْ اِیسْتَادَه اَسْتْ

اشبو جهتده دخى دوا بولامادم صوكره باشمى قالدیروب شجرهٔ عمرمك باشنه باقدم كوردمكه او آغاجك تك

میوه سى بنم جنازه مدركه؛ او آغاجك اوستنده طوریور. بكا باقیور. [حاشیه] ایمانه او آغاجك میوه سنى جنازه

دگل بلكه ابدى حیاته مظهر وابدى سعادته نامزد اولان

روحك اسكیمش یواسندن یلدیزلرده كزمك ایچون چیقدیغنى كوستر.

## دَرْ قَدَمْ آبِ خَاكِ خِلْقَتِ مَنْ وَخَاكِسْتَرِ عِظَامِ مَنَسْتْ

او جهتدن دخى مأیوس اولوب باشمى آشاغى ایندردم. باقدمكه: آشاغیده آیاغمك آلتنده كمیكلریمك طوپراغیله مبدأ

خلقتمك طوپراغى بربرینه قاریشمش كوردم. درمانه دگل دردمه درد قاتدى. [حاشیه] ایمانه او طوپراغى رحمت قپوسى

وجنت صالوننك پرده سى اولدیغنى كوستر.

## چُونْ دَرْ پَسْ مِینِگَرَمْ بِینَمْ اِینْ دُنْیَاىِ بِى بُنْیَادْ هِیچْ دَرْ هِیچَسْتْ

اوندن دخى نظرى چویروب آرقه مه باقدم كوردمكه: اساسسز فانى بردنیا هیچلك دره لرنده وعدم ظلماتنده

یوارلانوب كیدیور. دردمه مرهم دگل بلكه وحشت ودهشت زهیرینى علاوه ایتدى. [حاشیه] ایمانه او ظلماتده

یوارلانان دنیانك وظیفه سى بیتمش معناسنى افاده ایتمش نتیجه لرینى كندیسنه بدل وجودده براقمش مكتوبات

صمدانیه وصحائف نقوش سبحانیه اولدیغنى كوستر.



## وَدَرْ پِیشْ اَنْدَازَهِٔ نَظَرْ مِیكُنَمْ دَرِ قَبْرْ كُشَادَه اَسْتْ وَرَاهِ اَبَدْ بَدُورِ دِرَازْ بَدِیدْ آرَسْتْ

اوندن دخى خیر كورمدكم ایچون اوك طرفمه ایلرویه نظرى كوندردم. كوردمكه: قبر قپوسى یولمك باشنده آچیق كورونوب

اونك آرقه سنده ابده كیدن جاده اوزاقدن اوزاغه نظره چارپیور. [حاشیه] ایمانه او قبر قپوسنى عالم نور قپوسى واو یول

دخى سعادت ابدیه یولى اولدیغنى كوستردیكندن دردلرمه هم درمان هم مرهم اولور.

## مَرَا جُزْءِ اِخْتِیَارِى چِیزْ نِیسْتْ دَرْ دَسْتْ

اشبو آلتى جهتده انسیت وتسلى دگل بلكه دهشت ووحشت آلدیغم اونلره مقابل بنم الده برجزء اختیاریدن باشقه

هیچ برشى یوقدركه؛ اوكا طیانوب اونلرك ایله مقابله ایده یم [حاشیه] ایمانه او جزء لایتجزا حكمنده كى جزء اختیاریه برینه

غیر متناهى برقدرته استناد ایتمك ایچون بر وثیقه ویرر. وبلكه بر وثیقه در.

## كِهْ اُو جُزْءْ هَمْ عَاجِزْ هَمْ كُوتَاهْ هَمْ كَمْ عَیَارَسْتْ

حالبوكه او جزء اختیارى دنیلن سلاح انسانى هم عاجز هم قیصه در. هم عیارى نقصاندر. ایجاد ایده مز. كسبدن باشقه

هیچ برشى الندن كلمز. [حاشیه] ایمانه او جزء اختیاریى الله نامنه استعمال ایتدیروب هر شیئه قارشو كافى

كتیرر. برعسكرك جزئى قوتنى دولت حسابنه استعمال ایتدیكى وقت بیكلر قوتنده فضله ایشلر كورمسى كبى ]

## نَهْ دَرْ مَاضِى مَجَالِ حُلُولْ نَهْ دَرْ مُسْتَقْبَلْ مَدَارِ نُفُوذْ اَسْتْ

نه كچمش زمانه حلول ایده بیلیر نه ده كله جك زمانه نفوذ ایده بیلیر. ماضى ومستقبله عائد آماللریمزه والملریمزه

فائده سى یوقدر. [حاشیه] ایمانه دیزكینى جسم حیوانینك الندن آلوب قلبه وروحه تسلیم ایتدیكى ایچون ماضى یه

نفوذ ومستقبله حلول ایده بیلیر. چونكه قلب وروحك دائرهٔ حیاتى كنیشدر.

مَیْدانِ او این زمانِ حالْ وَیكْ آنِ سیّالَسْتْ

او جزء اختیاریڭ میدان جولانی قیصه جق شو زمان حاضر و بر آن سیالدر.

یا این همه فقرها و ضعفها قلم قدرتِ توانا بكارهٔ نوشته اَسْتْ دَرْ فطرتِ ما میلِ اَبَدْ و آملِ سرمد

ایشته شو بوتون احتیاجلرمله و ضعیفلگم ایله و فقر و عجزم ایله برابر آلتی جهتده گلن دهشتلر و وحشتلره پریشان بر حالده ایکن قلم قدرتڭ صحیفهٔ فطرتمده ابده اوزانان آرزولری و سرمده بایلان امللری آشكاره بر صورتده یازمش، ماهیتمده درج ایتمشدر.

بلكه هرچه هست هست

بلكه دنیاده نه وار ایسه نمونه لری فطرتمده واردر. عموم اونلره قارشی علاقه دارم اونلر ایچون چالیشه بیلیرم چالیشدیریلیورم

دائرهٔ احتیاج مانند دائرهٔ مدّ نظر بزرگی داراست

احتیاج دائره سی نظر دائره سی قدر بیوکدر. کنیشدر.

خیالْ کُدام رسد احتیاج نیز رسد دَرْ دستِ هرچه نیست دَرْ احتیاج هست

حتی خیال نره یه کیدرسه احتیاج دخی اورایه کیدر، اوراده ده حاجت واردر. بلكه هر نه که الده یوق احتیاجده واردر. الده اولمیان احتیاجده واردر. الده بولونمیان ایسه حدسزدر.

دائرهٔ اقتدار همچو دائرهٔ دست کوتاه کوتاهست ] حالبوكه دائرهٔ اقتدار قیصه الیمڭ دائره سی قدر قیصه و طاردر.

حالبوکه

پس فقر و حاجات ما بقدر جهانست ] دیمك فقر و احتیاجلرم دنیا قدردر.

و سرمایهٔ ما همچو جزء لا یتجزّی نیست ] سرمایه م ایسه جزء لا یتجزّی کبی جزئی بر شیدر.

این جزء كدام و این كائنات حاجات كدامست

ایشته شو جهان قدر و ملیارلر ایله آنجق استحصال ایدیلن حاجات نره ده و بو بش پاره لق جزء اختیاری نره ده



بونکه اونلرك مبالغه سنه کیدیلمز. بونکه اونلره قانیلماز. اویله ایسه باشقه بر چاره آرامق کرکدر.

پس دَرْ راهِ تو از این جزء نیز بازی گذشتن چارهٔ من اَسْتْ

او چاره ایسه شودر که: او جزء اختیاریده دخی واز کچوب ارادهٔ الهیه یه ایشنی براقوب کندی حول و قوتندن تبری ایدوب جناب حقك حول و قوتنه التجا ایدرك حقیقت توکله یاپیشمقدر. [یا رب مادام چارهٔ نجات بودر، سنك یولکده او جزء اختیاریده واز کچیورم و انانیتمدن تبری ایدیورم

تا عنایت تو دستگیر من شود ] رحمت بی نهایت تو پناه منست

تا سنك عنایتك عجز و ضعفمه مرحمةً الیمی طوتسون، هم تا سنك رحمتك فقر و احتیاجمه شفقت ایدوب بكا استنادگاه اولا بیلسین، کندی قپوسنی بكا آچسین

آن كس كه بحر بی نهایتِ رحمت یافت است تكیه نه كند بر این جزء اختیاری كه یك قطرهٔ سرابست

اوت هر کیم که رحمتك نهایتسز دکزی بولسه البته برقطره سراب حکمنده اولان جزء اختیاریه اعتماد ایده مز، رحمتی براقوب اوکا مراجعت ایتمز

ای واه این زندگانی هم چو خواب بست و این عمر بی بنیاد هم چو باد دست

ایواه آلدانمشم شو حیات دنیویه یی ثابت ظن ایدرك او ظن سببیله بوتون بوتون ضایع ایتدك. اوت شو گذران حیات بر اویقودر. بر رؤیا کبی کچدی. شو تملسز عمر دخی بر روزگار کبی اوچار کیدر. کندینه کووه نن و ابدی ظن ایدن مغرور انسانلر زواله محکومدر. سرعتله کیدیور.

انسان بزوال دنیا بفنا است امال بی بقاء الام بیقا است

خانهٔ انسان اولان دنیا ایسه ظلمات عدمه سقوط ایدر. امللر بقاسز المله ده باقی قالیرلر.

## بيا اى نفس نا فرجام وجود فانى خود را فدا كن خالق خود را كه اين هستى وديعه هست

مادام حقيقت بويله در گل اى حياته چوق مشتاق وعمره چوق طالب ودنيايه چوق عاشق وهدفسز آمللر ايله دردلر ايله مبتلا بدبخت نفسم اويان عقللكى باشكه آل نصلكه بيلديز بوجكى كندى ايشيقجيغنه اعتماد ايدوب گيجه نك هدفسز ظلماتنده قاليرباله آيرى كندينه گونشدگى ايچون گوندوز كونشى بولمز. بوتون دنيالرى اولا هيچ گيجهلرى گونشك ضياسيله بالذات مشاهده ايده اويله ده كنديكه وجودينه وانانيتنه طيانارق بيلديز بوجكى گبى اولورسك اگرسن فانى وجوديكى او وجودى سگا ويرن خالقك يولنده فدا ايتسك باله آيرى كبى اولورسك هدفسزبرنور وجود بولورسك هم فدا ايت چونكه شو وجود سنده وديعه در امانتدر.

## وملك او واو داده فدا كن تا بقا يابد از ان سر كه نفى نفى اثبات است

هم اونك ملكيدر هم او ويرمشدر اويله ايسه منت ايتميرك وچكينميرك فدا ايت فدا ايت تا بقا بولسون چونكه نفى نفى اثباتدر. يعنى يوق يوق اولماز در يوق يوق اولمه وار اولور.

## خداى بزكرم خود ملك خود را مى خرد از تو بهاى بى كران داده براى تو نگاه داشت

خالق كريم كندى ملكنى سندن صاتون آليور جنت كبى بيوك بر فيئاتى ويرير هم او ملكنى سنك ايچون گوزلجه محافظه ايديور قيمتنى يوكسلتيور ينه سگا هم باقى هم مكمل بر صورتده ويرهجك اويله ايسه اى نفسم هيچ طورمه بريرده بوتون گارلى بو تجارتى ياپ تا بش خساردن قورتولوب بشچى بردن قازانسك

بسم الله الرحمن الرحيم * فلما افل قال لا احب الافلين

تفسير كلام من حكيم اى نبى فى كلام الله

لقد ابكانى نعى لا احب الافلين من خليل الله ابراهيم عليه السلام صدور

ايتمش اولدقلرى نبى پيغمبر اولان بر حكيم الحقيقتك كلام الله ايچنده بولونان بو كلامك برنوع تفسيريدر.



## نمى زيباست افول ده كم شدن محبوب

گوزل دگل باطمقله غائب اولان بر محبوب چونكه زوالده محكوم حقيقى گوزل اولاماز عشق ابدى ايچون يارادلان وآيينه صمد اولان قلب ايله سويلمز وسويلممليدر.

**نمى ارزد غروب ده غيب شدن مطلوب** } بر مطلوبكه غروبده غيبوبت ايتمگه محكومدر قلبك علاقه سنه فكرك مراقنه دگر يوق آماله مرجع اولميور آرقسنده غم وكدر ايله تأسف ايتمگه دگر بوكله روزه ده قالديكه قلب اوگا پرستش ايتسين واوگا باغلانوب قالسين

**نمى خواهم فنا ده محو شدن مقصود** } بر مقصودكه فناده محو اولور او مقصودى استه مم چونكه فانى يم فانى اولانى نيله يم ايسته مم

**نمى خواهم زوال ده دفن شدن معبود** } بر معبودكه زوالده دفن اولور اونى چاغيرمام اوگا التجا ايتمم چونكه نهايتسز محتاجم وعاجزم وعاجز اولان بنم بيك بيوك دردلريمه دوا بولاماز ابدى يارهلريمه مرهم سورهمز زوالدن كندينى ~~[illegible]~~ قورتارميان نصل معبود اولور.

## عقل فرياد مى دارد نداء لا احب الافلين مى زند روحم

اوت ظاهره مبتلا اولان عقل شوكثرتكه كائناتده پرستش ايتديگى شيلرك زوالنى گورمگله مأيوسانه فرياد ايدر وباقى بر محبوبى آرايان روح دخى لا احب الافلين فريادنى اعلان ايديور.

**نمى خواهم نمى خواهم نمى تابم فراقى** } ايستهمم آرزو ايتمم طاقت گتيرهمم مفارقتى

**نمى ارزد مراق ده اين زوال در پس تلاقى** } در عقب زوال ايله آيرلدقلرى ملاقاتلرك وصالردگر اشتياقه هيچ لايق دگلدر چونكه زوال لذت الم اولديغى كبى زوال لذتك تصورى دخى بر المدر. بوتون مجازى عشقلرك ديوانلرى عشق نامندهكى شعرلر يعنى منظوم كتابلرى شو تصورلردن كلهن المدن بر فريادلردر هر برينك بوتون ديوانلرى اشعاريك

أز آن رو دل كريه لا احب الآفلين مى زند قلبم } روحى اكر حقيقتك امكانانه بر فرياد طاملا

ايشته اوزوال آلود سلاقانار اولملى مجازى محبتلر دن و بلا سنه ندركه؛ قلبم ابراهيم وارى لا احب الآفلين آغلاسيله آغلايور وباغيريور.

## در اين فانى بقا خواهى بقا خيزد فنادن

اكر شو فانى دنياده بقا ايستيورسك بقا فنادن چيقيور. نفس اماره جهتيله فنا اول كه؛ باقى اوله بيلسك

فنا شد هم فدا كن هم عدم بين كه أز دنيا بقايه راه فنادن ] دنيا پرستلك اساساتى اولان اخلاق

سيئه دن تجرد ايت فانى اول دائرهء ملكنده و مالنده كى اشيايى محبوب حقيقى يولنده فدا ايت موجوداتك عدم نما ]

عاقبتلرينى كور. چونكه شو دنيادن بقايه كيده يول فنادن كچيور.

## فكر فطرى دارد آيين لا احب الآفلين مى زند وجدان

اسباب ايچنده طالان فكر انسانى شو لزله ء زوال دنيادن حيرتده قالوب مأيوسانه فرياد ايديور. وجود حقيقى

ايستين وجدان ابراهيم وارى لا احب الآفلين أنيني محبوبات مجازيه دن و موجودات زائله دن قطع علاقه ايدوب موجود

حقيقى يه محبوب سرمدى يه باغلانيور.

## بدان اى نفس نادانم كه در هر فرد أز فانى دو رو هست يا بامى دو سر جانب جانان

اى نادان نفسم بيلكه چونكه دنيا و موجودات فانيدر. فقط هر فانى شيده باقى يه ايصال ايده ايكى يول بولابيلرسك و جانه جانان

اولان محبوب لايزالك تجلى جمالندن ايكى لمعه يى ايكى سرى كوره بيلرسك عكسه شرطكه؛ صورت فانيه دن وكندندن كچه بيلرسك

كه در نعمتها انعام هست و پس آثارها أسما بگير مغزى وى زيرا / ان در فنا ان قشرى معنا

اوت نعمت ايچنده انعام كورونور. جمالك التفاتى حس ايده بيلرنعمت ن انعامه كچرك منعمى بولورسك هم هر اثر صمدانى

بر مكتوب كبى بر صانع ذو الجلالك اسماسنى بيلدير. نقشدن معنايه كچرك اسما بوليله مسمايى بولورسك مادام شو مصنوعات

فانيه نك مغزينى ايچنى بولابيلرسك اونى ال ايت معناسز قابوغنى قشرينى آچيماده فنا سيله آتا بيلرسك

99

بك آثارها گويند ز أسما لفظ بر معنا بخوان معنا و مى ذن در هوا آن لفظ بى سودا

اوت مصنوعاتده هيچ بر أثر يوقكه؛ چوق معنالى بر لفظ مجسم اولماسين صانع ذو الجلالك چوق اسماسنى وقوتيله بر ماليه

مادام شو مصنوعات ألفاظ. گلمات قدرتدر. معنالرينى وقوقلكه قوى معناسز قالان الفاظى بلاپروا زوالك هواسنه

آت آرقلرندن علاقه دار اوله باقوب مشغول اولمه ] عقل فريادى دارد غياث لا احب الآفلين ميزند اى نفسم

ايشته ظاهر پرست و سرمايه سى آفاقى معلوماتدن عبارت اولان عقل دنيوى بويله سلسله ء افكارى هيچ و عدم اينجرا

ايتديگندن حيرتندن و خيبتندن مأيوسانه فرياد ايديور. حقيقتكيدن بر طوغرى يول آرايور. مادام اوفول ايدنلردن

وزوال بولانلردن روح ألنى چكدى قلب دخى مجازى محبوبلردن واز گچدى ~~سيلة~~ وجدان دخى فانيلرده يوزينى چويردى سن

دخى بيچاره نفسم ابراهيم وارى لا احب الآفلين غياثنى چك قورتول

## چه خوش گويد او شيدا جامى عشق خوى

فطرتى عشقله يوغرلمش كبى سرمست جام عشق اولان مولانا جامى كثرتدن وحدته يوزلرى چويرمك ايچون باقه نگوزل سويلمه

يالكز بو سطر مولانا جا مينكدر.

يكى خواه ، يكى خوان ، يكى جوى ، يكى بين ، يكى دان ، يكى گوى ديمش.

يعنى يالكز برى ايسته بشقه لره دگمز. | برى چاغير بشقه لر امداده گلمز. | برى طلب ايت بشقه لر لايق دگلدر. | برى گور بشقه لر هر وقت گورونمز يوق زوال پرده سنده صاقلانيور | برى بيل معرفته يار دم ايتميه بشقه بيلمكلك فائده سزدر | برى سويله او گا عائده اولمايان سوزلر مالا يعنى صايله بيلير

## نعم صدقت اى جامى هو المطلوب هو المحبوب هو المقصود هو المعبود

اوت جامى بك طوغرى سويلمش حقيقى محبوب ، حقيقى مطلوب ، حقيقى مقصود ، حقيقى معبود يالكز اودر.

كه لا اله الا هو برابر مى زند عالم ] چونكه بو عالم بوتون موجوداتيله مختلف ديللر ايله آيرى آيرى نغماتيله ذكر

الهينك حلقهء كبراسنده برابر [ لا اله الا هو ] ديرو وحدانيته شهادت ايدر. لا احب الآفلينك آچديغى ياره يه مرهم سورور.

و علاقه لى كسديگى مجازى محبوبلره بدل بر محبوب لايزالى يى گوستر.

شمدی یالکز مجددن / زیاده در

بوندن اون اوچ سنه اول استانبول بوغازنده کی بوشعر تپه سنده دنیانک ترکنه قرار ویردیگم بر زمانده بر قسم مهم دوستلر
بنی دنیایه اسکی وضعیتمه دوندیرمك ایچون یانمه گلدیلر دیدم یارینه قدر بنی بیراقیکز استخاره ایده‌یم صباحلین قلبمه
بو ایکی لوحه خطور ایتدی شعره بکزر. فقط شعر دگللر او مبارك خاطره‌نك خاطری ایچین ایلیشیلمه‌دم گلدیگی کبی محافظه
ایدلدی [ یالکز ایچنجی سوزك آخرینه الحاق ایدلشدی مقام مناسبتیله بورایه آلندی

**اهل غفلت دنیاسینك حقیقتنی تصویر ایدن لوحه در.**

بنی دنیایه چاغیرمه — آکا گلدم فنا گوردم
دماغفلت حجاب اولدی — ونور حق نهان گوردم
بتون اشیا موجودات — بری فانی مضر گوردم
وجود دیسه‌ك آنی گیدم — آه عدمدی چوق بلا گوردم
حیات دیسه‌ك آنی طاتدم — عذاب اندر عذاب گوردم
عقل عین عقاب اولدی — بقائی بر بلا گوردم
عمر عین هوا اولدی — کمال عین هبا گوردم
عمل عین ریا اولدی — امل عین الم گوردم
وصال نفسی زوال اولدی — دوائی عین داء گوردم
بو انوار ظلمات اولدی — بو احبابی یتیم گوردم
بو صوتلر نعی موت اولدی — بو احیایی اموات گوردم



علوم اوهامه قلب اولدی — حکمتده بیك سقم گوردم
لذت عین الم اولدی — وجودده بیك عدم گوردم
حبیب دیسه‌ك آنی بولدم — آه فراقده چوق الم گوردم

---

**اهل هدایت و حضورك حقیقت دنیالرینه اشارت ایدر لوحه در**

دماغفلت زوال بولدی — ونور حق عیان گوردم
وجود برهان ذات اولدی — حیات مرآت حقدر گور
عقل مفتاح کنز اولدی — فنا باب بقادر گور
کمالك لمعه‌سی سوندی — فقط شمس جمال وار گور
زوال عین وصال اولدی — الم عین لذتدر گور
عمر نفس عمل اولدی — ابد عین عمردر گور
ظلام ظرف ضیا اولدی — بو موتده حق حیات وار گور
بوتون اشیا انیس اولدی — بو اصوات ذکردر گور
بوتون ذرات موجودات — بری ذاکر مسبح گور
فقر کنز غنا بولدم — عجزده تام قوت وار گور
اگر اللهی بولدیسه‌ك — بوتون اشیا سنکدر گور
اگر خودبین ولندی نفسکه مالك — بلا عدد بلادر گور
اگر مالك ملکه مملوك — اونك ملکی سنکدر گور

بلاحدّ عدّ ابدِ لطات      بلاغايت آغيرِ دِر كوز

اگر حقيقي عبدِ خدا ايسه ك      حدودسز صفادر كوز

حسابسز ثواب وار لطات      نهايتسز سعادت كور

هيچ بر تكرمي سزدن
كچيور .

اوناوچ سنه اول رمضانده ايكن بدنصوركره شيخ كيلانينك أسماحسنا منظومه سنی اوقودم بكا بر آرزو كلديكه أسماحسنا

ايله بر مناجات يازهيم فقط او وقت ده بوقادار يازلدی اوقدسی استاديمك مبارك مناجات اسمائيه سنه بر نظيره

يازمق ايستدم هيهات نظمه استعدادم يوق يازامدم نقصان قالدی : بو مناجات اوتوز اوچنجی سوزك اوتوز اوچنجی

مكتوبی اولان پنجره لر رساله سنه الحاق ايدلمشدی مقام مناسبتيله بوراده آلندی

هو الباقی ~~سعيد نورسی~~

حكيم القضايا نحن في قبض حكمه      هو الحكم العدل له الارض والسماء

عليم الخفايا والغيوب في ملكه      هو القادر القيوم له العرش والثراء

لطيف المزايا والنقوش في صنعه      هو الفاطر الودود له الحسن والبهاء

جليل المرايا والشئون في خلقه      هو الملك القدوس له العز والكبرياء

بديع البرايا نحن من نقش صنعه      هو الدائم الباقي له الملك والبقاء

كريم العطايا نحن من ركب ضيفه      هو الرزاق الكافي له الحمد والثناء

جميل الهدايا نحن من نسج علمه      هو الخالق الوفي له الجود والعطاء

سميع الشكايا والدعاء لخلقه      هو الرحيم الشافي له الشكر والثناء

غفور الخطايا والذنوب لعبده      هو الغفار الرحيم له العفو والرضاء



ای نفسم قلبم كبی آغلا ، و باغير ، و ديكه ، فانی يم فانی اولانی ايستهمم ، عاجزم عاجز اولانی ايستهمم . روحمی رحمانه

تسليم ايلدم غير ايستهمم ايسترم فقط بر يار . باقی ايسترم ذره يم فقط بر شمس سرمد ايسترم هيچ اندر هيچم فقط بو موجوداتی

عموماً ايسترم

{ ذيل }

الك قسمه بر طرز قرآنی اولان قد . . رساله سنك ذيلی الك عجمی بر مستنسخك توافقی بيلمه يرك پريشانه بر صورتده

يازديغی نسخه سنده و بر نجی صحيفه كه اعتمد ~~سنده~~ آلتی كلمه توافقه كيرديكی حيرتله كوردك اشارتقوبده عيناً استنساخ ايتدك

عادتا مثل كلمه قالمامه الا بربرينه توافق ايتمشدر . بونده ده اكلادق كه ؛ بو كوچوجك ذيل بويوك بر اهميتی وار هركس

منفعتلندرقد . . رساله سنی هركس اوقوديغی ايچون اوندن استفاده ايدلمه يوردی بوسراشارت ايتديكه ؛ مشكل رساله قدردن

آلينوب قولای بر يره يازيلسن

بسم الله الرحمن الرحيم

جناب حقه واصل اولهجق طريقلر چوقدر . بوتون حق طريقلر قرآندن آلنمشدر . فقط طريقلرك بعضيسی بعضيسنده

داها قصه ، داها سلامتلی ، ~~داها عمومیتلی~~ اولويور . او طريقلر ايچنده قاصر فهممله قرآندن استفاده ايتديكم عجز

وفقر و شفقت و تفكر طريقيدر . نعم عجز دخی عشق كبی بلكه داها اسلم بر طريقدر كه ؛ عبوديت طريقيله

محبوبيته قادار كيدر . فقر دخی رحمن اسمنه ايصال ايدر . هم شفقت دخی عشق كبی بلكه داها كسكين

و داها كنيش بر طريقدر كه رحيم اسمنه ايصال ايدر . هم تفكر دخی عشق كبی بلكه داها زنكين

و داها پارلاق بر طريقدر كه حكيم اسمنه ايصال ايدر . خفی طريقلر شللو لطائف عشره كبی اون

خطوه دكل و طريق جهريه كبی نفوس سبعه يدی مرتبه يه آتيلدده آدملر دكل بلكه درت

خطوه دن عبارتدر . طريقتدن زياده حقيقتدر . شريعتدر . [ يا كليسه انكلاشيلماسين ] عجز و فقر و قصوری

جناب حقه شكر ايتمك ديمكدر. بو قيصه يولى ياپمق ويا خلقه كوسترمك ديمك دكلدر. شو قيصه طريقك اورادى اتباع سنتدر. فرائضى ايشلمك كبائرى ترك ايتمكدر. وبالخاصه نمازى تعديل اركان ايله قيلمق نمازك آرقه سنده كى تسبيحاتى ياپمقدر. [برنجى خطوه يه] وَلَا تُزَكُّوٓا اَنْفُسَكُمْ آيتى اشارت ايديور. ايكنجى خطوه يه [وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللّٰهَ فَاَنْسٰيهُمْ اَنْفُسَهُمْ] آيتى اشارت ايديور. اوچنجى خطوه يه [مَٓا اَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ اللّٰهِ وَمَٓا اَصَابَكَ مِنْ سَيِّئَةٍ فَمِنْ نَفْسِكَ] آيتى اشارت ايديور. دردنجى خطوه [كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ اِلَّا وَجْهَهُ] آيتى اشارت ايديور. شو درت خطوه نك قيصه بر ايضاحى شودركه:

(برنجى خطوه ده) وَلَا تُزَكُّوٓا اَنْفُسَكُمْ آيتى اشارت ايتديكى كبى تزكيهٔ نفس ايتمه مكدر. زيرا انسان جبلتنجه وفطرتنجه حب نفسى وار. بلكه اولا و بالذات يالكز ذاتنى سوه ر. باشقه هر شيئى نفسنه فدا ايدر. معبوده لايق بر طرزده نفسنى مدح ايدر. معبوده لايق بر تنزيه ايله نفسنى معايبدن تنزيه و تبرئه ايدر. الندن كلديكى قدر قصورلرى كندينه لايق كورمز وقبول ايتمز. نفسنه پرستش ايدر طرزنده مدافعه ايدر. حتى فطرتنده توديع ايديلن و معبود حقيقينك حمد و تسبيحى ايچون اوكا ويريلن جهازات و استعدادى كندى نفسنه صرف ايدرك [مَنِ اتَّخَذَ اِلٰهَهُ هَوٰيهُ] سرينه مظهر اولور. كندينى كورور، كندينه كوه نير، كندينى بكنير. ايشته شو مرتبه ده شو خطوه ده تزكيه سى تطهيرى اونى تزكيه ايتمه مك تبرئه ايتمكدر.

[ايكنجى خطوه ده] وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللّٰهَ فَاَنْسٰيهُمْ اَنْفُسَهُمْ درسنى ويرديكى كبى كندينى اونوتمش كندندن خبرى يوق. موتى دوشونسه باشقه سنه ويرر. فنا و زوالى كورسه كندينه آلماز. وكلفت وخدمت مقامنده نفسنى اونوتور. فقط اجرت واستفاده وحظوظات مقامنده نفسنى دوشونمك شدتله التزام ايتمك نفس اماره نك مقتضاسيدر. شو مقامده تزكيه سى تطهيرى تربيه سى شو حالك



عكسيدر. يعنى نسيان نفس ايچنده نسيان ايتمك يعنى حظوظات واحتراصاتده اونوتمق، موتده وخدمتده دوشونمك.

[اوچنجى خطوه] مَا اَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ اللّٰهِ وَمَا اَصَابَكَ مِنْ سَيِّئَةٍ فَمِنْ نَفْسِكَ] درسنى ويرديكى كبى نفسك مقتضاسى دائما ايلكى كندندن بيلوب فخر و عجبه كيرر. بو خطوه ده نفسنده يالكز قصورى ونقصى وعجزى وفقرى كوروب بوتون محاسن وكمالاتنى فاطر ذوالجلال طرفندن اوكا احسان ايديلمش نعمتلر اولارق بيلوب فخر يرينه شكر، تمدح يرينه حمد ايتمكدر. شو مرتبه ده تزكيه سى [قَدْ اَفْلَحَ مَنْ زَكّٰيهَا] سريله شودركه: كمالنى كمالسزلكده، قدرتنى عجزده، غناسنى فقرده بيلمكدر.

[دردنجى خطوه] كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ اِلَّا وَجْهَهُ درسنى ويرديكى كبى نفس كندينى سربست ومستقل و بالذات موجود بيلير. اوندن بر نوع ربوبيت دعوا ايدر. معبودينه قارشو عداوتكارانه بر عصيانى طاشير. ايشته شو حقيقتى درك ايتمكله اوندن قورتولور. حقيقت شويله در: هر شى معناى اسميله فانيدر، مفقوددر، حادثدر، معدومدر. فقط معناى حرفيله و صانع ذوالجلالك اسماسنه آيينه دارلق جهتيله و وظيفه دارلق اعتباريله شاهددر، شهوددر، واجددر، موجوددر. شو مقامده تزكيه سى وتطهيرى شودركه: وجودنده عدم، عدمنده وجود واردر. يعنى كندينى بيلسه وجود ويرسه كائنات قدر بر ظلمات عدم ايچنده، يعنى وجود شخصيسنه كووه نوب موجد حقيقيدن غفلتله باقسه، بيلديز بوجكى كبى شخصى ضيا[ى] وجودى نهايتسز ظلمات عدم وفراق ايچنده بوغولور. وبوغولور. فقط انانيتى براقوب بالذات نفسى هيچ و يعنى موجد حقيقينك بر آيينهٔ تجليسى كورسه، او وقت بوتون موجوداتى ونهايتسز بر وجودى قازانير. [قازانير. زيرا بوتون موجودات اسماسنك جلوه لرينه مظهر اولان ذات واجب الوجودى] بولان هر شيئى بولور.

[خاتمه] شو عجز، فقر، شفقت، تفكر طريقنده كى درت خطوه نك ايضاحاتى حقيقتك علم شريفنك حقيقته قرآنك حكمتنه دائر اولان يكرمى آلتى عدد سوزلرده كچمشدر. يالكز شوراده بر ايكى نقطه يه بر اشارت ايده جكز. اوت

شو طریقه داها قیصه‌در. چونکه درت خطوه‌در. عجز آلتی نفسدن چکه طوغریدن طوغری یه قدیر ذوالجلاله ویر. حالبوکه

ال کسکین طریق اولان عشق نفسدن ألینه جک فقط معشوق مجازی یه یا بیشیرا اونک زوالنی بولدقده نصوکره محبوب

حقیقی یه کیده. هم شو طریق داها سالمه. چونکه نفسک شطحات و بالا پرواز انه دعوالری بولونماز. چونکه عجز و فقر و قصوردن

بشقه نفسده بولمایورکه؛ حدندن فضله کچون. هم بوطریق داها عمومی و جاده‌ٔ کبرادر. چونکه کائناتی اهل وحدت الوجود

کبی حضور دائمی قازانمق ایچون اعدام محکوم طوته ایدوب لاموجود الاهو} دیمه یه مجبور اولمیور. و یاخود اهل وحدت

الشهود کبی} دائمی حضور ایچون کائناتی نسیان مطلق حبسنده حبس محکوم تخیل ایدوب [لامشهود الاهو]

دیمه یه مجبور دکلدر. بلکه اعدامدن وحبسدن ظاهر اولدیغی قرآن عفو ایتدیکندن اوده صرف نظر ایدوب موجوداتی

کندی یاری حسابنه خدمتدن عزل ایدرک فاطر ذوالجلال حسابنه استخدام ایدوب اسماء حسنانک مظهریت و آیینه‌داللق

وظیفه‌سنده استعمال ایدرک معنای حرفی نظریله اونلره باقوب مطلق غفلتدن قورتولوب حضور دائمی یه کیرمکده.

هرشیده جناب حقه بریول بولقدر. الحاصل مجبوداتی موجوداتی حسابنه خدمتدن عزل ایدرک معنای اسمیله باقمقدر.

مقام مناسبتیله بورایه آلنمش اون برنجی مکتوبک برپارچه‌سیدر.

بارلا یایلاسی: چام، قطران، اردیج، قره‌قواغلک برمیوه‌سیدر.

بروقت اسارتمده طاغ باشنده عظمتلی چام و قطران و اردیج آغاجلرینک هیبتنما صورتلرینی حیرتفزا وضعیتلرینی

تماشا ایدرکن بک لطیف بر روزکار اسدی او وضعیتی پک محتشم و شیرین ولوله‌آلود بر زلزله رقص نمابر تسبیحات جذبه

ادا صورتنه چویردیکندن اکلنجه تماشاسی نظر عبرته و سمع حکمته دوندی بردن [احمد جزرینک کردجه شو فقره‌سی در.

هرکس بتماشاکه حسنات ز هرجای تشبیه نکاران بجمالات دنازن} خاطریمه کلدی قلبم عبرت

معنالرینی افاده ایچون شویله آغلادی

يا رب هرچی بتماشاکه صنع تو ز هرجای بتازی} ز نیستیب ازفرازی مانند دلالان بنده‌ء

باوازی} دمدم ز جمال نقش تو در رقص بازی} ز کمال الصنع تو خوش خوش بکازی} ز شیرینی

آواز خود هی هی دنازی} از هوی رقصه آمد جذبه خازی} ازین آثار رحمت یافت

هرچی درس تسبیح نمازی} ایستاده ست هریکی برسنک بالا سرفرازی} دراز کرده

دست دستهارا بدرکاه الهی همچو شهبازی} بجنبیدست ذوالفهارا لشوق انکیز ها

شهنازی} ببالا میدنند از زهای های هوی عشق بازی} میدهد هوشه کیر شهای

دیرینهای زوالی از حب مجازی برسر محمودها نغمه‌های حزن انکیز ایازی} روحه میاید

از و نمزمه‌ٔ نازنیازی} قلب میخاند ازین آیاتها سر توحید} عقل مبیند ازین زمزمها

دمدمها نقش حکمت نظم خلقت کنز رازی} آرزو میدارد هو ازین همهمها هوهوها

مرك خود درك ترك از وفا مجازی} خیال بیند ازین اشجار ملائك راجسد آمد سماوی

با هزاران زبان ازین نیها شنیدت هرشی ستایشهای ذاتی و ورقها زبان دارند

همه هوهو ذکر آرند بدر معنا حی حی چو لا اله الا هو برابر میدالاند هرشی دمادم

جویدند یا حق سر اسر کویدند یا حی برابر زنند الله فیا حی و یا قیوم بحق اسم

حی قیوم حیاتی ده بابن قلب پریشان استقامت ده بابن عقل شوش را امین

بارلا یایلاسی تیلیجه‌ده چام، قطران، اردیج، قره‌قواق میوه‌سی حقنده یازیلان فارسی بیتلرك معناسیدر.

هرکس بتماشاکه حسنات ز هرجای تشبیه نکاران بجمالات دنازن

[نسخه] زهرای شوق تو ... مرده‌ها نغمه‌های ازلی ازجزینی انکیز نواری

[نسخه] دیکر نسخه‌ده

خاطریمه گلدی قلبم دخی عبرت معنالرینی افاده ایچون شویله آغلادی] یعنی سنک تماشاکر، چنکه هرکس هریردن قوشوب
گلمه سنک جمالکه نازدالوه ایدییورلر ] یارب هرحی بتماشاکر، صنع تو ز هرجای بتازی
هرذی حیات سنک تماشاکر صنعتك اولان زمینه یوزینه هریردن چیقوب باقییورلر
ز نشیب ذفرازی مانند دلالان بنداء باوازی] آشاغیدن یوقاریدن دلاللرکبی چیقوب باغیریورلر
دم دم ز جمال نقش تو ز هوای شوق تو در رقص بازی] سنک جمالک نقشندن کیفله‌نوب اودلال مثال آغاجلر اوینایورلر
ز کمال صنع تو خوش خوش بگازی] سنک کمال صنعتکدن نشئه‌لنوب گوزل گوزل صدا ویرییورلر
هی هی
ز شیرینی آواز خود که دنازی] گویا صدالرینك طاتلیلغی اونلری ده نشئه‌لندیروب نازخانه برنازایته‌ریبور
ازوی رقصه آمد جذبه خازی] ایشته اوندندرکه؛ شو آغاجلر رقصه گلمه جذبه ایتیورلر
ازین آثار رحمت یافت هرحی درس تسبیح نمازی] شو رحمت الٰهیه‌نك آثاریله‌درکه؛ هرذی حیات کندینه مخصوص تسبیح و
نمازك درسنی آلیورلر ایستاده‌ست هریکی برسنك بالا سرفرازی
درس آلدقدن صوکره هر بر آغاج یوکسك برطاشه اوستنده عرش باشنی قالدیروب طورمشلر
در ذکر دست دستها را بدرگاه الٰهی هم چو شهبازی [حاشیه]
هربیسی یوزللرینی شهباز قلندر کبی درگاه الٰهی یه اوزاتوب محتشم برعبادت وضعیتنی آلمشلر
ست
بجنبیده ز لفهار ابشوق انگیز شهنازی [حاشیه]
اوینایتییورلر. زلفلری کوچك داللرینی و اونکله تماشا ایدنلرده لطیف شوقلری و علوی ذوقلری اخطار ایدییورلر
[حاشیه] شهباز قلندر مشهور برقهرماندرکه؛ شیخ گیلانینك ارشادیله درگاه الٰهی‌یه التجا ایدوب مرتبهٔ ولایته چیقمشدر.
[حاشیه] شهناز چیچکلی قره‌دوره صاحب ایله مشهور بر دنیا گوزلیدر



ببالا میزنند این دهای های هوی عشق بازی [حاشیه]
عشقك های هوی پرده‌لرندن اك حساس تلله طعایره طوقونویورکبی صدا ویریرلر
میدهد هوش کیرینهای دیرینهای زوالی زحب مجازی] فکره شو وضعیتدن شویله معنا
گلیور. مجازی محبتلرك زوال آلیله گلن آغلایشه‌سیهم دربندن دربینه حزین برآنین اخطار ایدییورلر.
برسر محمودها نغمهای حزن انگیز آیازی] محمودلرك یعنی سلطان محمود کبی محبوبندن آیرلمه بوتون
عاشقلرك باشلرنده حزن آلود محبوبلرك نغمه سنك طرزینی ایشیتدیریورلر
مرده‌ها را نغمهای ازلی از حزن انگیز نوازی] دنیوی صدالرك و سوزلرك دیگر مسندن کسیلمه
اولان ئولمشلره ازلی نغمه‌لری حزن انگیز صدالری ایشیتدیرییور کبی بروظیفه‌سی وار گورونویورلر
روحه میاید ازو زمزمهٔ نازنیازی] روح ایسه شو وضعیتدن شویله انگلامشدرکه، اشیاء
تسبیحات ایله صانع ذوالجلالك تجلیات اسماسنه مقابله ایدوب برنازونیاز زمزمه‌سی گلیور
قلب میخواند ازین آیاتها سر توحید ز علو نظم اعجازی
قلب ایسه شو هربری برآیت مجسم حکمنده اولان شو آغاجلردن سر توحیدی بو معنالرك علو نظمندن اوقویور یعنی خلقتلرنده
اوقدر خارق برانتظام برصنعت برحکمت واردرکه؛ بوتون اسباب کائنات برفاعل مختار فرض ایله و لطیفلانه ترتیبله ایده‌مزلر
نفس میخاهد ازین ولولها ز لزلها ذوق باقی در فنای دنیا بازی
نفس ایسه شو وضعیتی گوردکه بوتون روی زمینه ولوله آلود بر زلزله فرقده بولانیور کبی گوردی بر
ذوق باقی آرادی دنیاپرستلگك ترکنده بولنجقك معناسنی آلدی
[حاشیه] ببالا میزنند این پرده‌های های هوی چرخ بازی پرده‌ها را نغمهای ازلی از حزن انگیز نوازی
[نسخه] شونسخه مزیتانه‌کی ارواح آغاجلر بقار

**عقل میبیند ازین رمز مها دمدمها نظم خلقت نقش حکمت کنز رازی**

عقل ایسه شو رمزمهٔ حیوان و اشجاردن و دمدمهٔ نبات و هوادن غایت معنیدار بر انتظام خلقت بر نقش حکمت بر خزینهٔ اسرار بولور. هر شی چونکه جهتله صانع ذوالجلالی تسبیح ایتدیکنی آکلار.

**آرزو میدارد هوا ازین همهمها هوهوها مرا خود در ترک اذواق مجازی**

هوای نفس ایسه شو همهمهٔ هوا و هوهوهٔ یاپراقدن اویله برلذت آلیور که؛ بوتون اذواق مجازییی اوکا اونوتدیروب او هوای نفسک حیاتی اولان ذوق مجازییی ترک ایتمکله بو ذوق حقیقته ئوکلمک ایستیور.

**خیال بیند ازین اشجار ملائکهٔ جسد آمد سماوی باهزاران نی**

خیال ایسه کوریور. کویا شو آغاجلر ملائکه‌لری ایچلرینه کیروب هر برنده چوق نیلر طاقیلان آغاجلری جسد اولمش که، کویا سلطان سرمدی بیکلرجه نیلر محتشم بر رسم کشاده اونلره اونلری کیدیرمشکه؛ او آغاجلر جامد شعورسز جسم کبی دکل بلکه غایت شعورکارانه معنیدار وضعیتلری کوستریورلر.

**ازین نیها شنیدن هوش ستایشهای ذات حی]** ایشته اونلر سماوی، علوی، بر موسیقی‌دن کلیور کبی صافی و مؤثردرلر. فکر اونلردن باشده مولانا جلال‌الدین. و مثللری بوتون عاشقلرک ایشتدکلری آلکالانه تشکیلات فراقی ایشتیور. بلکه ذات حی قیومه قارشو تقدیم ایدیلن تسکرات رحمانیه‌یی و تحیات ربانیه‌یی ایشیدیور.

**ورقها از زبان دارند همه هو هو ذکر آرند بدو معنای حی حی**

مادام آغاجلر بر جسد اولمش؛ بوتون یاپراقلر دخی دیللر اولمش دیمک هر بری بیکلر دیللریله، هوانک طوقونمسیله هو هو ذکرینی تکرار ایدیورلر؛ حیاتلرینک تحیاتیله صانعک حی قیوم اولدیغنی اعلان ایدیورلر.



**چو لا اله الا هو برابر میزند هر شی** ] چونکه بوتون اشیا لا اله الا هو دییوب کائناتک عظیم حلقهٔ ذکرنده برابر ذکر ایدرک چالیشیورلر.

**دمادم جویند یا حق سراسر کویند یا حی برابر میزنند الله**

وقت بوقت لسان استعدادیله جناب حقدن حقوق حیاتنی یاحق دییوب خزینهٔ رحمتدن ایستیورلر. باشدن باشه حیاتنه مظهر بنلری لسانیله یاحی اسمنی ذکر ایدیورلر.

**فیاحی یا قیوم بحق اسم حی قیوم حیاتی ده بایین قلب پریشان را استقامت ده بایین عقل شوریده را آیین**

**بیلدیزلری اوقونوش شعرله بر یلدیز نامه**

بر وقت بالاده حیام طاغنده یوکسک بر موقعده کیجه ده سمانک یوزینه باقدم یوکارده‌کی فقره‌لر بردن خطور ایتدی. یلدیزلرک لسان حالیله اوقونوشلرینی خیالاً ایشیدیرم کبی بویاز یلدی نظم و شعری بیلمدیکم ایچون شعر قاعده‌سنه کیرمدی. تحظر اولدیغی کبی یازلمشده. دخی مکتوبله اوتوز ایکنجی سوزک بر نجی موقفنک آخرنده الحشه.

**دیکله ده یلدیزلری شو خطبهٔ شیرینه : نامهٔ نورینی حکمت باقه نه تقریر ایدمش**

**هپ برابر نطقه کلمش حق لسانیله دیرلر ... بر قدیر ذوالجلالک حشمت سلطانته**

**بر برهان نور افشانز وجود صانعه ... هم وحدته هم قدرته شاهدلرز ؛ بز**

**شو زمینک یوزینی یالدیزلدیان ... نازنین معجزاتی چونکه ملک سیرانه**

**بو سمانک آرضه بقانه جنته دقت ایدنه ... بیکلرجه کوزلرز بز [حاشیه]**

[حاشیه] یعنی جنت چیچکلرینک فدانلی و مزرعه‌جکی اولان زمینک یوزنده خدنر معجزات قدرت تشهیر ایدلدیکنده سماوات عالمنده‌کی ملائکه‌لر او معجزاتی او خارقه‌لری تماشا ایتدکلری کبی اجرام سماویه‌نک کوزلری حکمنده اولان یلدیزلر دخی کویا ملائکه‌لر کبی زمین یوزنده‌کی نازنین مصنوعاتی کوردکجه جنت عالمنه باقیورلر. او موقت خارقه‌لری باقی برصورتده جنتده دخی مشاهده ایدیورلر کبی برزمینه بر جنته باقیورلر یعنی او ایکی عالمه نظاره‌لری واردیمکه.

طوباء خلقتده سماوات شقنده‌ب کهکشان اغصاننده برجمیل ذوالجلالک دست حکمتیله طاقیلمش

بیک کوزل میوه‌لرز بز، شو سموات اهلنه برمسجد سیار، بر خانهٔ دوار، بر علوی آشیانه، بر مصباح

نوار، بر کمی جبار، بر طیاره‌لرز بز، برقدیر ذوالکمالک برحکیم ذوالکمال ذوالجلالک بر معجزهٔ

قدرت، بر خارقهٔ صنعت خالقانه‌سی، بر نادرهٔ حکمت، بر داهیهٔ خلقت، بر نور عالمی‌یز بز؛

بویله یوز بیک دیلله یوز بیک برهان کوستریرز. اینسته یرزده انسانه اولانده انسانه کوز اولاسی

دینسز کوزی کورمز اولدی، یوزیمزی هم ایشتمز سوزیمزی. حق سویلیه آیتلرز بز. سکه‌مز بر

طره‌مز بر، بجزه‌مز مسخر، مسبحه ذاکره‌مزده. عبیدانه کهکشانک حلقهٔ کبراسنه منسوب بر مجذوبلرز بز

دیه کلرینی خیالاً دیکله‌دم.

قرقلی، غربتلی، بر اساسده فجر وقتنده اغلایانه

برقلبک آغلایانه آغلاملرینه.

سحرده ابر بادیه تجلی — اویان ای کوزلرم وقت سحرده

عنایت خاه زدرگاه الهی — سحرده اهل ذنبک توبه‌گاهی

اویانه ای قلبم وقت فجرده — بکن توبه بجو غفران زدرگاه الهی

سحر حشریست در او هشیار در تسبیح هرشی، بخواب غفلت مرسم نفسم حتی کی

عمر عصریست سفر باقبر می باید زهرچی بیبر خیز نمازی جونیازی کوبکه اوزی جوبه نی

[حاشیه] یعنی آغلایورم

بکوبا بی پشیمانم، خجیلم، شرمسارم از کناه بی شمارم، پریشانم، ذلیلم، اشک بارم

از حیات بی قرارم، غریبم، بیکسم، ضعیف ناتوانم، علیلم، عاجزم، اختیارم بی اختیارم، الامان

کویم، عفوجویم، مدد خواهم زدرگاهت الهی

١٠٧ ٨

107

اون سکزنجی اون طقوزنجی سوزلر

مقابله [illegible]

اون سکزنجی سوزك ایکی مقامی وار — ایکنجی مقامی دها یازلمامشدر = برنجی مقامی اوچ نقطه در

لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ يَفْرَحُونَ

**برنجی نقطه** بِمَا اَتَوْا وَيُحِبُّونَ اَنْ يُحْمَدُوا بِمَا لَمْ يَفْعَلُوا فَلَا تَحْسَبَنَّهُمْ بِمَفَازَةٍ مِنَ الْعَذَابِ وَلَهُمْ عَذَابٌ اَلِيمٌ

نفس اماره یه بر شامار تأدیب . ای فخره مفتون . شهرته مبتلا . مدحه دوشکون . خودبینلکده بی همتا سرسم نفسم . اگر بیکلر میوه ویرن انجیرك منّا اولان کوچوجك بر چکردگی ویوز صالقم اوکا طاقیلان اوزومك سیاه قورو چوبوغی بوتون او میوه لری او صالقملری کندی هنرلری اولدیغنی و اونلردن استفاده ایدنلری او چوبوغه . او چکردگه مدح و حرمت ایتمك لازم اولدیغنی حد بر دعوا ایتسه سنك دخی سکا یوکلنن نعمتلر ایچون فخره . غروره . بلکه بر حقك وار . حالبوکه سن دائماً ذمّه مستحقسك زیرا او چکردك و چوبوق کبی دگلسك سنك بر جزئی اختیارك بولوندیغندن او نعمتلرك قیمتلرینی فخر ایله تنقیص ایدیورسك . غرورکله تخریب ایدیورسك وکفرانکله ابطال ایدیورسك و تملککله غصب ایدیورسك سنك وظیفهك فخر دگل شکردر . سکا لایق شهرت دگل تواضعدر خجالتدر . سنك حقك مدح دگل استغفاردر . ندامتدر . سنك کمالك خودبینلك دگل خدابینلکده در اوت سن نم جسمیمده عالمده کی طبیعته بکزرسك ایکیکز خیری قبول ایتمك شره مرجع اولمق ایچون یارادلمشسکز یعنی فاعل و مصدر دگلسکز بلکه منفعل و محل سکز یالکز بر تأثیرکز وار . او ده خیر مطلقدن گلن خیری گوزل بر صورتده قبول ایتمکزدن شره سبب اولمکزدر هم سز بر پرده یارادلمشسکز تا گوزللگی گورونمین [?] ظاهری چیرکینلکلر سزه اسناد ایدیلوب ذات مقدسهٔ الهیه نك تنزیهنه وسیله اوله سکز . حالبوکه بوتون بوتون فطرتکزه ضد بر صورت گیرمشسکز قابلیتسزلگکزدن خیری شره قلب ایتدیگکز حالده خالقکزله گویا اشتراك ایدیورسکز . دیمك نفس پرست . طبیعت پرست . غایت احمق غایت ظالمدر

دیم . بن مظهرم . گوزللك مظهر ایسه گوزللك شیئدر . زیرا تمثل ایتدیگندن مظهر دگل (ممر) اولورسڭ هم دیمکه . خلوه
اچنده بن انتخاب ایلدم بو میوه‌لر بڭا گوستریلیور دیمك بر مزیتم وار ، خیر حاشا بلکه هرکسدن اول سڭا ویریلدی
چونکه هرکسدن زیاده سن . مفلس . و محتاج و متألم اولدیغڭدن اڭ اول سنڭ الڭه ویرلدی [حاشیه]

**ایکنجی نقطه** هر شیده حتی اڭ چیرکین گورونن شیلرده حقیقی بر حسن جهتی واردر . أووت أَحْسَنَ كُلَّ
شَيْءٍ خَلَقَهُ کائناتده‌کی هرشی . هر حادثه یا بالذات گوزلدر اوڭا حسن بالذات دنیلیر ، یا نتیجه‌لری جهتیله
گوزلدرکه اوڭا حَسَنٌ بالغیر دنیلیر بر قسم حادثه‌لر وارکه ظاهری چیرکین مشوشدر . فقط او ظاهری پرده
آلتنده غایت پارلاق گوزللکلر و انتظاملر وار . ازجمله بهار موسمنده فورطنه‌لی یاغمورلی چامورلی طورلر آلتنده
حدسز گوزل چیچك و منتظم نباتاتڭ تبسملری صاقلانمش و گوز موسمنڭ حزین تخریباتی حزین فراقلر
پرده‌لری آلتنده تجلیات جلالیه سبحانیه‌نڭ مظهری اولان قیشڭ حادثه‌لرینڭ تضییقندن و تعذیبندن
محافظه ایتمك ایچون نازدار چیچکلرڭ دوستلری اولان نازنین حیوانجقلری وظیفه حیاتندن ترخیص ایتمکله برابر
او قیش پرده‌سی آلتنده تازه بر تازه . گوزل بر بهاره بر احضارات ایتمکدر . فورطنه . زلزله . وبا کبی حادثه‌لرڭ
پرده‌سی آلتنده گیزلنن برچوق معنوی چیچکلرڭ انکشافی واردر . تخملر کبی نشو و نماسز قالان برچوق استعداد
چکردکلری ظاهری چیرکین گورونن حادثه‌لر یوزندن سنبله‌لنوب گوزللشیر گویا عموم انقلابلر . وکلی تحوللر .
بر معنوی یاغموردر . فقط انسان . هم ظاهرپرست . هم خودکام اولدیغندن ظاهره باقوب چیرکیندر دیو حکم
ایدر ، خودکاملق جهتیله یالکز کندینه باقان نتیجه ایله محاکمه ایدرك شر اولدیغنه حکم ایدر . حالبوکه اشیانڭ انسانه عائد
غایه‌سی بر ایسه صانعنڭ اسمانه عائد بیڭلردر . مثلا قدرت فاطره‌نڭ بویوك معجزه‌لرندن اولان تیکنلی اوتلری

حاشیه حقیقة بنده بو مناظره‌ده اسکی سعید نفسی بوده چ الزام و اسکات ایتمکله یکندم وبك
بارك الله دیدم



و آغاجلری . مضر . معناسز تلقی ایدر . حالبوکه اونلر . اونلرڭ و آغاجلرڭ مجهز قهرمانلریدرلر مثلا آغاج قوشنی سرچه‌لره
تسلطی ظاهرا رحمه اویغون کلمز . حالبوکه سرچه قوشنڭ استعدادنی او تسلط ایله انکشاف ایدر . مثلا قار (ع)
پك بارد و طاتسز تلقی ایدیلیر حالبوکه او بارد طاتسز پرده‌سی آلتنده او قدر حرارتلی غایه‌لر و اویله شکر کبی طاتلی
نتیجه‌لر واردرکه تعریف ایدلمز . هم انسان خودکاملق و ظاهرپرستلکیله هرشیئه کندینه باقان یوزیله محاکمه
ایتدیگندن بعض شیئی محض ادبه خلاف ادب ظن ایدر . مثلا آلت تناسل انسان نظرنده بحثی خجالت آوردر .
فقط شو پرده خجالت انسانه باقان یوزده‌در . بوقسه خلقت . صنعت . و غایات فطرته باقان یوزلر ایله پرده‌لردرکه
حکمت نظریله باقیلسه عین ادبدر خجالت اوڭا هیچ تماس ایتمز . ایشته منبع ادب اولان قرآن حکیمك بعض تعبیراتی
بو یوزلره پرده‌لره گوره‌در . انسانلکه بزه گورونن چیرکین مخلوقلر حادثه‌لر ظاهری یوزلری آلتنده غایت گوزل
و حکمتلی صنعت و خلقته باقان یوزلر واردرکه . صانعنه باقار . و چوق گوزل پرده‌لرکه وارکه حکمتلری صاقلار .
و بك چوق ظاهری انتظامسزلقلر و قاریشقلقلر وارکه بك منتظم بر کتابت قدسیه‌در

**اوچنجی نقطه** مادام کائناتده حسن صنعت مشهوددر قطعیدر . رسالت احمدیه شهود درجه‌سنده
بر قطعیتله ثبوتی لازم کلیر زیرا شو گوزل مصنوعاتده‌کی حسن صنعت . و زینت . صورت گوستریورکه اونلرڭ
صنعتکارنده اهمیتلی بر اراده تحسین و قوتلی بر طلب تزیین واردر و شو اراده و طلب ایسه او صانعده علوی بر
محبت و مصنوعلرنده اظهار ایتدیگی کمالات صنعته قارشی قدسی بر رغبت وار اولدیغنی گوستریور و شو محبت
و رغبت ایسه مصنوعات ایچنده اڭ منور و مکمل فرد اولان انسانه دها زیاده متوجه اولوب تمرکز ایتمك ایستر
انسان ایسه شجره خلقتڭ ذی شعور میوه‌سیدر . میوه ایسه اڭ جامعلی و اڭ اوزاقده و اڭ زیاده نظری عام

وشعور كلى برجزئيدر. نظر عام وشعور كلى ايله او صنعتكار ذو الجماله مخاطب اولوب كوروشنى وكلى شعورينى

وعام نظرينى تماماً صانعنك پرستشلگنه وصنعتنك استحسانه ونعمتنك شكرينه صرف ايدن انسانك الك يوكسك الك

پارلاق بر فرد اوله بيلير. شمدى ايكى لوحه ايكى دائره كورونيور. برى غايت محتشم منتظم بر دائرهٔ ربوبيت وغايت مصنع مرصع بر لوحهٔ صنعت. ديكرى غايت منور مزهر بر دائرهٔ عبوديت وغايت واسع جامع بر لوحهٔ تفكر واستحسان وتشكر وايمان واردر كه ايكنجى دائره بتون قوتيله برنجى دائرهنك نامنه حركت ايدر. ايشته او صانعك بتون مقاصد صنعتنه پرورانه خدمت ايدن او دائرهٔ رئيسنك نه درجه او صانعنه مناسبتدار واونك نظرنده نه قدر محبوب ومقبول اولديغى بالبداهه آكلاشيلير. عجبا هيچ عقل قبول ايدرمى كه: شو كوزل مصنوعاتك بو درجه صنعتپرور حتى آغزلرك هر جنسنه طادينى نظره آلان انعام پرور صنعتكارى عرشه وفرشى چينلاتديره جق برولولهٔ استحسان وتقديرلر ايچنده بر وبحرى جذبه يه كتيره جك بر زمزمهٔ شكران وتكبيرلر ايله بر ستايشكارانه اوكا متوجه اولان اك كوزل مصنوعنه قارشى لاقيد قالسون. اونكله قونوشمسون وعلاقه‌دار اولمسون. رسول ياپوب كوزل وضعيتنى بشقه‌لرده سرايت ايتمه سنى ايستمه سون؟ كلا، قونوشماسى ممكن دكل

# إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللّٰهِ الْاِسْلَامُ

[حاشيه] حيف، جسرى رسالهٔ حميديه سنده يوز اون درت اشاراتى او كتابلردن چيقارمش. تحريفدن صوكره بو قدر بولونسه؛ البته داها اول چوق تصريحات وارمش



# بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

اون طقوزنجى سوز — اون درت رشحه‌يى تضمن ايدن

اون دردنجى لمعه‌نك

## برنجى رشحه‌سى

ربمزى بزه تعريف ايدن اوچ بويوك كلى معرّف وار. (برنجيسى) شو كتاب كائناتدر كه، بر نبذه شهادتنى اون اوچ لمعه ايله نور رساله سندن اون اوچنجى درسنده ايشيتدك. (برنجيسى) شو كتاب كبيرك آيات كبراسى اولان **خاتم الانبياء عليه الصلاة والسلام**در. (برنجيسى) قرآن عظيم الشاندر. شمدى شو ايكنجى برهان ناطق اولان **خاتم الانبياء عليه الصلاة والسلامى** طانيمالى يز، ديكلمه‌لى يز. اوت باقكز؛ او برهانك [شخص معنويسى] سطح ارض بر مسجد، مكه بر محراب، مدينه بر منبر. او برهان باهر اولان پيغمبرمز بتون اهل ايمانه امام، بتون انسانه خطيب، بتون انبيايه رئيس، بتون اوليايه سيد، بتون انبيا واوليادن مركب بر حلقهٔ ذكرك سر ذاكرى. بتون انبيا بر حياتدار كوكلرى، بتون اوليا طراوتدار ثمره‌لرى بر شجرهٔ نورانيه‌در كه، هر برنك دعواسنى معجزاتنه استناد ايدن بتون انبياء وكراماتنه اعتماد ايدن بتون اولياء تصديق ايدوب امضا ايديورلر. زيرا او **لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ** ديه دعوا ايدر بتون صاغ وصول، يعنى ماضى مستقبل طرفلرنده صف طوتان او نورانى ذاكرلر عين كلمه‌يى تكرار ايده‌رك اجماع ايله **صدقت** وبالحق نطقت ديرلر. هانكى وهمك حدى واركه بويله حسابسز امضالر ايله تأييد ايدلن بر مدعايه پارمق قاريشدره بيلسون؟

## ايكنجى رشحه

او نورانى برهان توحيد نصلكه ايكى جناحك اجماع وتواتريله تأييد ايديليور اويله ده (تورات، انجيل) كبى كتب سماويه‌نك يوزلر اشاراتى [حاشيه]، وارهاصاتك بيكلر رموزاتى، وهاتفلرك مشهور اشاراتى، وكاهنلرك متواتر شهاداتى، وشق قمر كبى بيكلر معجزاتنك دلالاتى، وشريعتك حقانيتيله تأييد وتصديق ايتدكلرى كبى، ذاتنده غايت كمالده‌كى اخلاق حميده‌سى، ووظيفه سنده‌كى نهايت حسنده‌كى سجاياى عاليه‌سى.

وكمال امنيتی وقوت ايمانی . وغايت اطمئنانی وغايت وثوقنی كوسترن فوق العاده . تقواسی . فوق العاده عبوديتی .
فوق العاده جديتی . فوق العاده متانتی . دعواسنده غايت درجه‌سنده صادق اولديغنی كونش كبی آشكاره كوستريور .

**اوچنجی رشحه** اكر ايسترسه‌ك كل عصر سعادته جزيرة العربه كيده‌رز . خيالاً اولسون اونی وظيفه باشنده كوروب زيارت ايدرز . ايشته باق . حسن سيرت . وجمال صورت . ايله ممتاز برذاتی كوريورزكه . النده معجزنما بركتاب لساننده حقائقلی آشنا برخطاب بتون بنی آدم . بلكه جن وانس . وملكه . بلكه بوتون موجوداته قارشی برخطبهٔ ازليه‌يی تبليغ ايديور . سرخلقت عالمدن عبارت اولان معمای عجيبانه‌سنی . حل وشرح ايديور . وسر حكمت كائنات . اولان طلسم مغلقی فتح وكشف ايدر . بوتون موجوداتدن صورولان وبوتون عقولی حيرت ايچنده مشغول ايدن . اوچ مشكل ومهم سؤال عظيم اولان نه‌جيسك نره‌دن كليورسك ؟ نره‌يه كيديورسك ؟ سؤاللرينه مقنع مقبول جواب ويرر

**دردنجی رشحه** هم باق او ير بر ضياء حقيقت نشر ايدركه . اكر اونك اونورانی دائرهٔ حقيقت ارشادندن خارج برصورتده كائناته باقسن البته كائناتك شكلنی برماتمخانهٔ عمومی حكمنده . وموجوداتی بربرينه . اجنبی وبلكه دوشمان وجامداتی دهشتلی جنازه‌لر . وبوتون ذوالحياتی زوال وفراقك سيلله‌سيله آغلايان يتيملر حكمنده كوررسك
باق
شيمدی اونك نشرايتديكی نورايله او ماتمخانهٔ عمومی شو جذبه ايچنده برذكرخانه‌يه انقلاب ايتدی . او اجنبی . دوشمان موجودات بردوست وقرداش شكلنه كيردی . او جامدات . ميته صامته . برمونس . مأمور برمسخر خدمتكار . وضعيتنی آلدی . واو آغلايجی وشكوا ايدجی كيمسه‌سز يتيملر . ده تسبيح ايچنده . ذاكر ويا وظيفه پايدوسندن شاكر صورتنه كيردی

**بشنجی رشحه** هم اونورايله كائناتده‌كی حركاتی . تنوعاتی . وتبدلاتی . وتغيراتی . معناسزلقدن



وعبثيتدن . وتصادف اويونجاقلغندن چيقوب برر . مكتوبات ربانيه . برر صحيفهٔ آيات تكوينيه . برر مرايای اسماء الٰهيه وعالم دخی بركتاب . حكمت صمدانيه مرتبه‌سنه چيقاريور . هم انسانی بوتون حيواناتك مادوننه دوشيرن . حدسز ضعف . وعجزی . وفقری . واحتياجلری وبوتون حيوانلردن دها بدبخت ايدن واسطهٔ نقل حزن وألم . وغم اولان عقلی . اونورايله نورلانديغی وقت انسان بوتون حيوانات . بوتون مخلوقات اوستنه چيقار اونورلانمش . عجز . فقر . عقلله . نيازلر نازنين برسلطان وفريادلر نازدار برخليفهٔ زمين اولور . ديمك او اولماسه كائنات انسان حتی هرشيئه هيچه اينر اوت . البته بويله بديع بر كائناتده بويله برذات الزمدر . يوقسه كائنات وافلاك اولماسيدی

**آلتنجی رشحه** ايشته اوذات برسعادت ابديه‌نك مخبری مژده‌جيسی . بررحمت بی نهايه‌نك كاشفی واعلانجيسی وسلطنت ربوبيتك محاسنك دلالی سيرجيسی وكنوز اسماء الٰهيه‌نك كشافی كوسترجيسی اولديغندن بويله باقرسك يعنی عبوديتی جهتيله اونی برمثال محبت برتمثال رحمت برشرف انسانيت . وأنك نورانی برثمرهٔ شجرهٔ خلقت كوره‌جكسك سونرا باقرسك يعنی رسالتی جهتيله . بربرهان حق . برسراج حقيقت برشمس هدايت . بروسيلهٔ سعادت . كوررسك . ايشته باق ناصل برق خاطف كبی اونك نوری شرقی وغربی طوتدی . ونصف ارض . وخمس بشر اونك هديهٔ هدايتی قبول ايدوب حرزجان ايتدی بزم نفس وشيطانمزه نه اولويوركه اونك بوتون دعوالرينك اساسی اولان لا اله الا الله ی بوتون مراتبيله بويله قبول ايتمه‌سن

**يدنجی رشحه** ايشته باق شو جزيرهٔ واسعه‌ده وحشی وعادتلرينه متعصب وعنادجی مختلف اقوامی نه چابوق عادات واخلاق وحشيه وحشيانه‌لرينی دفعةً قلع ورفع ايدرك بوتون اخلاق حسنه ايله تجهيز ايدوب بوتون عالمه معلم ومدنی اممه استاد ايلدی . باق دكل ظاهری برتسلط بلكه عقللری

(امتلره ملتلره)

روحلری قلبلری نفسلری فتح و تسخیر ایدیور. محبوب قلوب معلم عقول مربی نفوس سلطان ارواح اولدی

**سکزنجی رشحه** بیلیر سڭ که سیغاره کبی کوچوک بر عادت کوچوک بر قومده بویوک بر حاکم بویوک بر همتله آنجق دائمی قالدیره بیلیر. حالبوکه باهر بو ذات. چوق عادتلری هم عنادجی متعصب بویوک قوملردن ظاهری کوچوک بر قوتله کوچوک بر همتله آز بر زمانده رفع ایدوب یرلرینه ایو سجایا یی عالی بر یکی آدم و طمارلرینه قاریشمه درجه‌ده ثابت اوله‌رق وضع و تثبیت ایله‌یور بوڭ کبی دها بیڭ چوق خارقه اجراآتی یاپیور. ایشته شو عصر سعادتی کوریڭ یاره جزیرة العربی کوزلرینه صوقیوروز. یوز فیلسوفی آلسونلر اورایه کیتسونلر یوز سنه چالیشسونلر اوذاتڭ اوزمانه نسبةً بر سنه‌ده یاپدیغنڭ نسخه یوزدن برینی عجبا یاپا بیلیرمی

**طقوزنجی رشحه** هم بیلیر سڭ کوچوک بر آدم کوچوک بر حیثیتله کوچوک بر جماعتده کوچوک بر مسئله‌ده مناظره‌لی بر دعواده حجابسز پرواسز کوچوک فقط خجالت آور بر یالانی دوشمانلری یاننده احتیاطی حس ایتدیرمه‌جك درجه‌ده تأثر و تلاش کوسترمه‌دن سویلیه‌مز. شمدی باهر بو ذاته باق بویوک بر وظیفه‌ده بك بویوك وظیفه‌دار بك بویوك بر حیثیتله بك بویوك امنیته محتاج بر حالده بك بویوك بر جماعتده بك بیوك خصومت قارشیسنده بك بیوك مسئله‌لرده بك بویوك دعواده بك بویوك بر شیئله بلا پروا بلا تردد بلا حجاب تلاشسز صمیمی بر صفوتله بویوك بر جدیتله خصملرینڭ طمارلرینه طقوندیره‌جق شدید علوی بر صورتده سویله‌دیکی سوزلرنده هیچ خلاف بولونه بیلیرمی هیچ حیله قاریشماسی ممکنمیدر. **کلا ان هو الا وحی یوحی** اوت حیله آلداتماز حقیقت بین آلداتماز حیله اولان مسلکی حیله‌دن مستغنیدر حقیقت بین کوزینه خیالك نه حدی وار که حقیقت کورونسین آلداتسین



**اوننجی رشحه** ایشته باهر نه قدر مرقدآور نه قدر جاذبه‌دار نه قدر لزوملی نه قدر دهشتلی حقائقی کوسترر مسائلی اثبات ایدر. بیلیر سڭ که اڭ زیاده انسانی تحریك ایدن مراقدر حتی اکر سکا دنیلسه یاری عمریکی یاری مالکی ویرسه‌ڭ قمردن و مشتریدن بری کلیر قمرده مشتریده نه وار نه یوق احوالنی سکا خبر ویره‌جك هم طوغری اوله‌رق سنڭ استقبالکی دنیاکنه کله‌جکنی طوغری اوله‌رق خبر ویره‌جك مراقڭ وارسه ویره‌جکسین حالبوکه شو ذات ایشته بر سلطانڭ اخبارینی سویلیور که مملکتنده قمر بر سینك کبی بر پروانه اطرافنده دونر او آرض اولان او پروانه ایسه بر لامبه اطرافنده پرواز ایدر. او کونش اولان لامبه ایسه او سلطانڭ بیکلر منزللرندن بر مسافرخانه‌سنده بیکلر مصباحلرندن برنده بر لامبه‌سیدر. هم ایشته بو ذات عجائب بر عالمدن حقیقی اوله‌رق بحث ایدیور. و ایشته بر انقلابدن خبر ویریور که بیکلرجه کرهٔ آرض بومبا اولسه پاطلاسه‌لر او قدر عجیب اولماز. باق اونڭ لساننده

**اِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ ، اِذَا السَّمَاءُ انْفَطَرَتْ ، اَلْقَارِعَةُ** : کبی سوره‌لری ایشیت هم ایشته بر استقبالدن طوغری اوله‌رق خبر ویریور که شو دنیوی استقبال اوکا نسبةً بر قطره سراب حکمنده‌در هم ایشته بر سعادتدن بك جدی اوله‌رق خبر ویریور که بوتون سعادت دنیویه اوکا نسبةً بر بروق زائل بر شمس سرمدیه نسبتی کبیدر.

**اون برنجی رشحه** بویله عجیب معما آلود شو کائناتڭ پردهٔ ظاهریه‌سی آلتنده البته و البته بویله عجائب بزی بکلیور. بویله عجائبی خبر ویره‌جك بویله خارق و فوق العاده معجزنما بر ذات لازمدر. هم بو ذاتڭ کیدیشاتندن کورونیور که کوروبور و کورمشی و دکورودیکی سویلیور. هم بزی نعمتلریله پرورده ایدن شو سموات و آرضڭ الهی بزدن نه ایستیور مرضیاتی نه‌در بك صاغلام اوله‌رق بزه درس ویریور. هم بونلر کبی دها بیك چوق مرقدآور لزوملی حقائقی درس ویرن بو ذاته قارشی هرشیئی براقوب اوکا قوشمق اونی دیکلمك لازم کلیرکن اکثر انسانلر نه اولمشکه صاغیر اولوب کور اولمشلر بلکه دیوانه اولمشلرکه بو حقی کورمیورلر بو حقیقی ایشتمیورلر آکلامیورلر

شو موجوداتك خالقنك

## اون ایكنجی رشحه

اینته شو ذات وحدانیتك حقایقنی درج ایدن حجه بر برهان ناطق بر دلیل صادق اولدیغی کبی حشرك و سعادت ابدیه نك دخی بر برهان قاطعی بر دلیل ساطعیدر. بلکه نصل که او ذات هدایتیله سعادت ابدیه نك سبب حصولی و وسیلهٔ وصولیدر، اویله ده دعاسیله نیازیله او سعادتك سبب وجودی و وسیلهٔ ایجادیدر.

حشر مثله سنده کچن شو سری مقام مناسبتیله تکرار ایدرز: اینته باق او ذات اویله بر صلاة کبراده دعا ایدییور که، کویا بو جزیره بلکه آرض اونك عظمتلی نمازیله نماز قیلار، نیاز ایدر. باق هم اویله بر جماعت عظماده نیاز ایدییور که کویا بنی آدمك زمان آدمدن عصریمزه، قیامته قدر بوتون نورانی کامل انسانلر اوكا اتباع ایله اقتدا ایدوب دعاسنه آمین دیورلر. هم باق اویله بر حاجت عامه ایچون دعا ایدییور که دکل اهل آرض بلکه اهل سموات بلکه بوتون موجودات نیازینه اوت **یا ربنا ویر بز** دخی ایستیورز دییوب اشتراك ایدییورلر. هم اویله فقیرانه، اویله حزینانه، اویله محبوبانه، اویله مشتاقانه، اویله تضرعکارانه نیاز ایدییور که بوتون کائناتی آغلاتدیرییور، دعاسنه اشتراك ایتدیرییور. باق هم اویله بر مقصد اویله بر غایه ایچون دعا ایدییور که انسانی و عالمی بلکه بوتون مخلوقاتی اسفل سافلین سقوطدن قیمتسزلکدن فائده سزلکدن اعلای علیینه یعنی قیمته، بقایه، علوی وظیفه یه چیقاریور. باق هم اویله یوکسك بر فریاد استمدادکارانه و اویله طاتلی بر نیاز استرحامکارانه ایله ایستیور، یالواریور که کویا بوتون موجوداته و سمواته و عرشه ایشیتدیروب وجده کتیروب دعاسنه **آمین اللهم آمین دیدیریور**. باق هم اویله سمیع کریم بر قدیردن، اویله بصیر رحیم بر علیمدن حاجتنی ایستیور که بالمشاهده اك خفی بر ذی حیاتك اك خفی بر حاجتنی، بر نیازینی کورور، ایشیدیر، قبول ایدر، مرحمت ایدر. چونکه ایستدیکنی ولو لسان حال ایله اولسون ویریر. و اویله بر صورت حکیمانه، بصیرانه، رحیمانه ده ویریر که شبهه براقمیور که او تربیه و تدبیر اویله بر سمیع و بصیره، و اویله بر کریم و رحیمه خاصدر.



## اون اوچنجی رشحه

عجبا بوتون افاضل بنی آدمی آرقه سنه آلوب آرض اوستنده طوروب عرش اعظمه متوجهاً ال قالدیروب دعا ایدن شو شرف نوع انسان و فرید کون و زمان و فخر کائنات ذات نه ایستیور؟ باق دیکله: سعادت ابدیه یی ایستیور، بقا ایستیور، لقا ایستیور، جنت ایستیور. هم مرآیاء موجوداتده احکامنی و جماللرینی کوسترن بوتون اسماء قدسیهٔ الٰهیه ایله برابر ایستیور. حتی اگر رحمت، عنایت، حکمت، عدالت کبی حدسز او مطلوبك اسباب موجبه سی اولماسیدی شو ذاتك دعاسی بهارك ایجادی قدر قدرته خفیف کلن شو جنتك بناسنه سببیت ویره جکدی. اوت نصلکه اونك رسالتی شو دار امتحانك آچیلماسنه سببیت ویردی، اویله ده اونك عبودیتی دخی اوته کی دارك آچیلماسنه سببدر. عجبا اهل عقل و تحقیقك **لیس فی الامکان ابدع مما کان** دیدیردن شو مشهود انتظام فائق شو رحمت ایچنده قصورسز حسن صنعت و مثلسز جمال ربوبیت هیچ بویله بر چیرکینلکی بویله بر مرحمتسزلکی بویله بر انتظامسزلغی قبول ایدرمیکه: اك جزئی شی اك اهمیتسز آرزولری سسلری اهمیتله ایشیدوب ایفا ایتسون، اك اهمیتلی اك لزوملی آرزولری اهمیتسز کوروب ایشیتمه سون، آکلاماسون، یاپماسون؟ حاشا و کلا

یوز بیك دفعه حاشا. بویله بر جمال بویله بر چیرکینلکی قبول ایتمز، چیرکین اولماز. یا هولی خیالی آرقداشم شیمدیلك کافیدر، کیری کیتمه لییز. بوده سیوز سنه شو زمانده شو جزیره ده قالسه ده بز او ذاتك غرائب احوالنی و عجائب وظائفنی یوزدن برینه تماماً احاطه ایدوب تماشا سنده طوره مییز، شیمدی کل اوستنده دونه جکمز هر عصره بر باقه جغز. باق نصل هر عصر او شمس هدایتدن آلدقلری فیض الٰهی ایله هیچك آچمشلر. [ابو حنیفه] [شافعی] [ابو بایزید بسطامی] [شاه کیلانی] [و شاه نقشبند] [امام غزالی] [امام ربانی] کبی میلیونلر منور میوه لر ویرییور. مشاهده مزك تفصیلاتنی باشقه وقته تعلیق ایدوب او معجزنما و هدایت ادا بر قسم

قطعی معجزه لرینه اشارت ایدن بر صلواة کبریم لی یز

عَلٰى مَنْ اُنْزِلَ عَلَيْهِ الْقُرْآنُ الْحَكِيمُ مِنَ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ مِنَ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ صَاحِبِ الْمِعْرَاجِ وَمَا زَاغَ الْبَصَرُ

سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ اَلْفُ. اَلْفِ صَلَاةٍ وَسَلَامٍ بِعَدَدِ حَسَنَاتِ اُمَّتِهِ

عَلٰى مَنْ بَشَّرَ بِرِسَالَتِهِ التَّوْرَاةُ وَالْاِنْجِيلُ وَالزَّبُورُ وَالزُّبُرُ وَبَشَّرَ بِنُبُوَّتِهِ الْاِرْهَاصَاتُ وَهَوَاتِفُ

الْجِنِّ وَاَوْلِيَاءُ الْاِنْسِ وَكَوَاهِنُ الْبَشَرِ وَسَكَنَتْ لَهُ الشَّمْسُ وَانْشَقَّ بِاِشَارَتِهِ الْقَمَرُ سَيِّدِنَا

مُحَمَّدٍ اَلْفُ. اَلْفِ صَلَاةٍ وَسَلَامٍ بِعَدَدِ اَنْفَاسِ اُمَّتِهِ

عَلٰى مَنْ جَاءَتْ لِدَعْوَتِهِ الشَّجَرُ وَنَزَلَ سُرْعَةً بِدُعَائِهِ الْمَطَرُ وَاَظَلَّتْهُ الْغَمَامَةُ مِنَ الْحَرِّ وَشَبِعَ مِنْ

صَاعٍ مِنْ طَعَامِهِ مِئَاتٌ مِنَ الْبَشَرِ وَنَبَعَ الْمَاءُ مِنْ بَيْنِ اَصَابِعِهِ كَالْكَوْثَرِ وَاَنْطَقَ اللّٰهُ

لَهُ الضَّبَّ وَالظَّبْيَ وَالذِّئْبَ وَالْجِذْعَ وَالذِّرَاعَ وَالْجَمَلَ وَالْجَبَلَ وَالْحَجَرَ وَالْمَدَرَ صَاحِبِ الْمِعْرَاجِ

وَمَا زَاغَ الْبَصَرُ سَيِّدِنَا وَشَفِيعِنَا مُحَمَّدٍ اَلْفُ. اَلْفِ صَلَاةٍ وَسَلَامٍ بِعَدَدِ كُلِّ الْحُرُوفِ

الْمُتَشَكِّلَةِ فِي الْكَلِمَاتِ الْمُتَمَثِّلَةِ بِاِذْنِ الرَّحْمٰنِ فِي مَرَايَا تَمَوُّجَاتِ الْهَوَاءِ عِنْدَ قِرَاءَةِ كُلِّ كَلِمَةٍ

مِنَ الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ قَارِئٍ مِنْ اَوَّلِ النُّزُولِ اِلٰى آخِرِ الزَّمَانِ وَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا بِكُلِّ صَلَاةٍ مِنْهَا آمِينَ

(تورکجه) [شعاعات معرفت النبی] نامنده کی بر رساله ده و اون طقوزنجی مکتوبده شو سوزده اجمالاً اشارت ایدیلمش

دلائل نبوت احمدیه یی . بیان ایتمشدم هم اونده قرآن حکیمك وجوه اعجازینی اجمالاً ذکر ایلمشیدم [لمعات نامنده] رساله ده (حاشیه)

(تورکجه بر رساله) ویگرمی بشنجی سوزده بر رساله ده قرآنك قرق وجهله معجز اولدیغنی اجمالاً قرق وجوه اعجازیه اشارت (ایتمشم)

او قرق وجهه یالکز نظمه دائر اولان بلاغتی اشارة الاعجاز نامنده بر تفسیر عربیده قرق صحیفه ایچنده یازمشم

[حاشیه] فقط یگرمی بشنجی سوز لمعاته دگل بلکه، هیچ بر رساله یه احتیاج براقمایور



اگر احتیاجك وار ایسه شو اوچ کتابلره مراجعت ایده بیلیرسك

## اون دردنجی رشحه

مخزن معجزات و معجزهٔ کبرا اولان قرآن حکیم نبوت احمدیه ایله وحدانیت

الهیه یی او درجه قطعی اثبات ایدیورکه بشقه برهانه حاجت براقمیور. بزده اونك تعریفنه و مدار تنقید اولمسیه

برایکی لمعهٔ اعجازینه اشارت ایده رز. اینته رمزی بزده تعریف ایدن قرآن حکیم شو کتاب کبیر کائناتك بر ترجمهٔ

ازلیسی (ازلیه‌سی) شو صحائف ارض و سماده مستتر کنوز اسماء الهیه نك کشافی شو سطورحادثاتك آلتنده مضمر حقائقك

مفتاحی شو عالم شهادت پرده سی آرقه سنده کی عالم غیب جهتندن کلن التفاتات رحمانیه و خطابات ازلیه نك

خزینه سی شو عالم معنویهٔ اسلامیه نك کونشی، تملی، هندسه سی، رفوتی (عوالم) اخرویه نك خریطه سی، ذات و صفات

و شئون الٰهیه نك قول شارحی تفسیر واضحی. برهان (قاطعی) ناطقی ترجمان ساطعی شو عالم انسانیتك مربیسی

حکمت حقیقیسی مرشدی و هادیسی (انسانه) هم بر کتاب حکمت و شریعت هم بر کتاب دعا و عبودیت هم بر

کتاب امر و دعوت. هم بر کتاب ذکر (فکر و معرفت) کبی بوتون حاجات معنویه سنه قارشی بر کتاب و بوتون مختلف

اهل مسالك و مشارب اولان اولیاء و صدیقینك، و اصفیاء و محققینك هر بریك مشربینه لایق بر

رساله ابراز ایدن بر کتبخانهٔ مقدسه در [ اشته (سبب قصور توهم ایدیلن) تکراراتنده کی لمعهٔ اعجازه ] باق ذکر قرآن هم بر

کتاب ذکر [هم بر کتاب دعاء] هم بر کتاب دعوت اولدیغندن ایچنده تکرار مستحسندر بلکه الزمدر

و ابلغدر. اهل قصورك ظنی کبی قصور دگل. زیرا ذکرك شأنی تکرار ایله تنویردر. دعانك شأنی تردد

ایله تقرردر. امر و دعوتك شأنی تکرار ایله تأکیددر. هم هر کس هر وقت بوتون قرآنی اوقومغه مقتدر

دیلدر اولاماز، فقط بر سوره یه غالباً مقتدر اولور. اونك ایچون اك مهم مقاصد قرآنیه یی اکثر اوزون

سوره‌لرده درج ایدیلرك هر بر سوره بر کوچوك قرآن حکمنه کچمه‌سی دیمك هیچ کیمسه‌یی محروم ایتمه‌مك ایچون قصهٔ موسی

کبی بعض مقصدلر تکرار ایدلمه هم جسمانی احتیاجات کبی معنوی حاجات دخی مختلف بعضیسنه انسان هر نفس

محتاج اولور. جسمه هوا. روحه هو کبی بعضیسنه هر ساعت بِسْمِ اللّٰهِ کبی وهکذا دیمك تکرار آیات تکرار

احتیاجدن ایلری کلمه اولا احتیاجه اشارت ایده‌رك واویاندیروب تشویق ایتمك هم اشتیاقی واشتهائی تحریك

ایتمك ایچون تکرار ایدر هم قرآن مؤسسدر. بر دین مبینك اساسیدر و شو عالم اسلامیتك تملیدر و اجتماعیهٔ حیات

بشریه‌یی دگیشدیروب مختلف طبقاته مکرر سؤاللرینه جوابدر [مؤسس تثبیت ایچون تکرار لازمدر] تأکید ایچون

تردادلازمدر [تأیید ایچون تقرر تحقیق تکرر لازمدر] هم اویله مسائل عظیمه‌دن و حقائق دقیقه‌دن بحث

ایدییور که عمومك قلبلرنده یرلشدیرمك ایچون چوق دفعه مختلف صورتلرده تکرار لازمدر. بوننکله برابر

صورةً تکراردر. فقط معناً هر بر آیاتك هر بر قصه‌نك چوق معنالری چوق فوائد و چوق وجوه و طبقاتی واردر

هر بر مقامده آیری آیری معنا و فائده و مقصد ایچون ذکر ایدیلییور مدار تنقید و اعتراض اولمه ایکنجی مثله

شویله که قرآنك مسائل کونیه‌نك بعضیسنده ابهام و اجمالی ارشادی بر لمعهٔ اعجازدر اکر دیه‌لك عجبا نه‌دن قرآن

حکیم فلسفه‌نك موجوداتدن بحث ایتدیگی کبی بحث ایتمه‌یور. بعضه مسائلی مجمل براقیور بعضیسنه نظر عمومی‌یی

اوقشایاجق حس عامی‌یی رنجیده ایتمه‌یه‌جك فکر عوامی تعجیز ایدوب یورمه‌یه‌جك بر صورت بسیطانه ظاهرانه

ده سویله‌یور جوابا دیرز که فلسفه حقیقتك یولنی شاشیرمه اونك ایچون هم کچمیش درسلردن آلبته

آکلامشسك که قرآن حکیم شو کائناتدن بحث ایدییور تا ذات و صفات و اسماء الٰهیه‌یی بیلدیرسین یعنی

بو کتاب کائناتك معناسنی آکلاندیروب تا خالقی طانیتدیرسون دیمك موجوداته کندیلری ایچون




دگل موجدلری ایچون باقییور هم عموم خطاب ایدییور علم حکمت ایسه موجوداته موجودات ایچون باقییور هم خصوصا

واهل فنه خطاب ایدییور اویله ایسه مادام که قرآن حکیم موجوداتی دلیل یاپییور برهان یاپییور دلیل ظاهری اولمه

نظر عمومه آکلاشلمه کرکدر هم مادام که قرآن مرشددر بوتون طبقات بشره خطاب ایدییور کثرتلی طبقه طبقهٔ عوامدر البته

ارشاد ایستر که لزومسز شیلری ابهام ایله اجمال ایتسون ودقیق شیلری تمثیلله تقریب ایلسون و مغلطه‌ده دوشورمك

ایچون نظر ظاهریلرنده بدیهی اولان شیلری لزومسز بلکه ضررلی بر صورتده تغییر ایتمه‌مکدر. مثلا کونشه دیر دونر

بر سراجدر برلامبادر زیرا کونشدن کونش ایچون ماهیتی ایچون بحث ایتمه‌یور بلکه بر نوع انتظامك زنبره‌گی

و نظامك مرکزی و انتظام و نظام ایسه صانعك آیینهٔ معرفتی اولدیغندن بحث ایدییور اوت دیر [تجری الشمس]

کونشه دونر دونر تعبیریله قیشه یازه کیجه کونده وزنك دوراننده‌کی منتظم تصرفات قدرتی اخطار ایله عظمت صانعی

افهام ایدر. البته دونمك حقیقتی نه اولورسه اولسون مقصود اولان وهم منسوج هم مشهود اولان انتظام تأثیر ایتمز

هم دیر وَجَعَلْنَا الشَّمْسَ سِرَاجًا شو سراج تعبیریله عالمی بر قصر صورتنده ایچنده اولان اشیا ایسه انسانه

و ذی حیاته احضار ایدلمه مزینات ومطعومات و لوازمات اولدیغنی و کونشه دخی مسخر بر مومدار اولدیغنی اخطار

ایله رحمت و احسان خالقی افهام ایدر. شیمدی باقه‌ شو سرسم فلسفه نه دیر. باقه دییور که کونشه بر کتلهٔ عظیمهٔ

مایعهٔ ناریه‌در اوندن فیرلامه اولان سیاراتی اطرافنده دوندوروب جسامتی بوقدار. ماهیتی بویله‌در

شویله‌در موحش بر دهشتدن به هسه بر حیرتدن بشقه روحه بر کمال علمی ویرمه‌یوب بحث قرآنی کبی بحث

ایتمه‌یور بوکا قیاسا باطناً قوف. ظاهراً مطنطن فلسفی مسئله‌لرك نه قیمتده اولدیغنی آکلارسك

اونك شعشعهٔ صوریه‌سنه آلدانوب قرآنك غایت عالی و فهم قریب بیاناتنه معجزنمالرنه قارشی

شق قمر

معجزه‌سی

حرمتسزلك ایتمه

اَللّٰهُمَّ اجْعَلِ الْقُرْآنَ شِفَاءً لَنَا وَلِكَاتِبِ هٰذِهِ الرِّسَالَةِ مِنْ كُلِّ دَاءٍ وَمُؤْنِسًا لَنَا فِى حَيَاتِنَا وَبَعْدَ
مَمَاتِنَا وَفِى الدُّنْيَا قَرِينًا وَفِى الْقَبْرِ مُؤْنِسًا وَفِى الْقِيَامَةِ شَفِيعًا وَعَلَى الصِّرَاطِ نُورًا وَمِنَ النَّارِ
سِتْرًا وَحِجَابًا وَفِى الْجَنَّةِ رَفِيقًا وَاِلَى الْخَيْرَاتِ كُلِّهَا دَلِيلًا وَاِمَامًا بِفَضْلِكَ وَجُودِكَ وَكَرَمِكَ
وَرَحْمَتِكَ يَا اَكْرَمَ الْاَكْرَمِينَ وَيَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ آمِينْ

[ اخطار ]

عربی رساله النورده اون دردنجی رشحه‌نك آلتنجی قطره‌سی باخصوص دردنجی قطره‌نك آلتی
نكته‌سی قرآن حكیمك قرق قدر انواع اعجازندن اون بشنی بیان ایدر اوكا اكتفاءً بوراده اختصار
ایتدك ایسترسه‌ك اوكا مراجعت ایت برخزینهٔ معجزات بولورسك ویگرمی بشنجی سوزده‌ده ایت (مراجعت)

بو ایلیشك شق قمر معجزه‌سی بوسوزه داخلدر.

122
116
117
116a

«شق قمر معجزه‌سنه دائر»

اوندوقوزنجی سوزه کوچوك بر ذیل اونده‌کی شق قمر کلمه‌سنه بویوك بر
حاشیه‌در

بسم الله الرحمن الرحيم

«اِقْتَرَبَتِ السَّاعَةُ وَانْشَقَّ الْقَمَرُ ۞ وَاِنْ يَرَوْا اٰيَةً يُعْرِضُوا
وَيَقُولُوا سِحْرٌ مُسْتَمِرٌّ»

قمر کبی پارلاق بر معجزهٔ احمدیه اولان انشقاق قمری اوهام فاسده ایله انکاره
ادعا ایتمک ایستهین ~~بعض~~ عقلسز فیلسوفلر و اونلرك محاكمه‌سز مقلدلری دییورلرکه:

اگر انشقاق قمر وقوع بولسه ایدی عموم عالمه معلوم اولوردی، بتون تاریخ
بشرك نقل ایتمسی لازم کلیردی؟

**الجواب:** انشقاق قمر دعوای نبوته دلیل اولمق ایچون

او دعوای ایشیدن و انکار ایدن حاضر بر جماعته گیجه ده وقت غفلتده
آنی اولارق گوستریلدیکندن هم اختلاف مطالع و سیس بولوطلر گبی
رؤیته مانع اسبابک وجودیله برابر او زمانده مدنیت تعمم ایتمدیکندن و
خصوصی قالدیغندن و ترصدات سماویه پک آز اولدیغندن بتون اطراف
عالمده گورولمک و عموم تاریخلره گچمک البته لازم دکلدر. شو قصیر یوزوندن
بو اوهام بولوطلرینی داغیده جق بش نقطه لردن شیمدیلک بش نقطه یی دیکله!

بیرنجی نقطه : او زمان و او زمینده کی کفارک غایت شدید درجه ده عنادلری
تاریخاً معلوم و مشهور اولدیغی حالده قرآن حکیمک «انشق القمر» دیمسیله
شو واقعه یی عموم عالمه اخبار ایتدیکی حالده قرآنی انکار ایدن او کفاردن هیچ بری
شو آیتک تکذیبنه یعنی اخبار ایتدیکی واقعه نک انکارینه آغز آچمامشلردر.



اگر او زمانده او حادثه او کفارجه قطعی و واقع بر حادثه اولماسه ایدی
شو سوزی سرمایه ایده رک غایت دهشتلی بر تکذیب و پیغمبرک ابطال
دعواسنه هجوم گوستره جکلردی. شو واقعه یه دائر سیر و تاریخ او واقعه
ایله مناسبتدار. کفارک عدم وقوعنه دائر هیچ بر شی نقل ایتمامشلر بلکه
«وَيَقُولُوا سِحْرٌ مُسْتَمِرٌّ» آیتنک بیان ایتدیکی گبی تاریخجه منقول
شودر که: او حادثه یی گورن کفار دیمشلر: سحردر، بزه سحر گوستردی.
اگر سائر طرفلرده کی کاروان و قافله لر گورمشلر ایسه حقیقتدر، یوقسه بزه
سحر ایتمیش دیمشلر. صوکره صباحلین یمن و باشقه طرفلردن گلن قافله لر
اخبار ایتدیلرکه: بویله بر حادثه یی بز گوردک. صوکره کفار فخر عالم حقنده
حاشا! یتیم ابی طالبک سحری سمایه ده تأثیر ایتدی دیدیلر.

ایكنجی نقطه : سعد تفتازانی كبی اعاظم محققینك اكثری دیمشدر كه: انشقاق
قمر، پارمقلرندن صو آقمسی، عموم بر اردویه ایچیرمسی و جامعده خطبه‌ده
دایاندیغی دیره‌كك [قورو] مؤقت مفارقت احمدیه‌دن آغلامسی، عموم جماعتك
ایشیتمسی كبی متواتردر. یعنی اویله طبقه‌دن طبقه‌یه بر جماعت كثیره نقل
ایتمشدر كه كذبه اتفاقلری محالدر. هاله كبی مشهور بر قویروقلی یلدیزك
بیك سنه اول ظهوری كبی متواتردر، كورمدیكمز سرندیب آطه‌سنك وجودی
كبی تواترله وجودی قطعیدر. دیمشلر. ایشته بویله غایت قطعی و شهودی مسائلده
تشكیكات وهمیه یاپمق عقلسزلقدر. یالكز محال اولماسی كافیدر. حالبوكه
شق قمر بر وولقانله انشقاق ایدن بر داغ كبی ممكندر.

اوچنجی نقطه : معجزه دعوای نبوتك اثباتی ایچوندر، منكرلری اقناع ایتمك ایچوندر.
اجبار ایچون دكلدر. اویله ایسه دعوای نبوتی ایشیدنلر ایچون اقناع ایده‌جك
بر درجه‌ده معجزه كوسترمك لازمدر. سائر طرفلره كوسترمك و یاخود اجبار
درجه‌سنده بر بداهتله اظهار ایتمك حكیم ذوالجلالك حكمتنه منافی اولدیغی
كبی سر تكلیفه دخی مخالفدر. چونكه، عقله قاپو آچمق اختیاری الندن آلمامق
سر تكلیف اقتضا ایدیور. اكر فاطر حكیم انشقاق قمری فیلسوفلرك
هوساتنه كوره بتون عالمه كوسترمك ایچون بر، ایكی ساعت اویله براقسه ایدی
و بشرك عموم تاریخلرینه كچسه ایدی او وقت سائر حادثات سماویه كبی یا دعوای نبوته
دلیل اولمازدی و رسالت احمدیه‌یه خصوصیتی قالمازدی ویاخود بداهت
درجه‌سنده اویله بر معجزه اولاجقدی كه: عقلی اجبار ایده‌جك، عقلك
اختیارینی الندن آلاجق ایستر ایسته‌مز نبوتی تصدیق ایده‌جك

ابوجهل گبی (کومور رحلی) ، ابوبکر الصدیق گبی الماس رحلی گبی آدملر
بر سویه‌ده قالوب سر تکلیف ضایع اولاجقدی. ایشته گوسترمیورکه:
هم آنی، وهم گیجه وهم وقت غفلت، هم اختلاف مطالع وسیس، بوطلر
گبی سائر موانعی پرده ایده‌رك عموم عالمه گوسترلمدی ویاخود تاریخلره گچیرلمدی.

دردنجی نقطه: شو حادثه گیجه وقتی هرکس غفلتده ایکن آنی بر
صورتده وقوع بولدیغندن اطراف عالمده البته گورولمیه‌جك، بعضی
افراده گورولسه‌ده گوزونه ایناندیرامیه‌جق، اخبار ایتسه‌ده کیمسه‌یی ایناندیره‌میه‌جق،
ایناندیرسه‌ده البته بویله مهم بر حادثه بر خبر واحد ایله تاریخلره آلینوب
باقی بر سرمایه اولمایاجق « بعضی کتابلرده قمر ایکی پارچه اولدقدن
صوڭره یره اینمش علاوه‌سی ایسه اهل تحقیق رد ایتمشلر،

شو معجزه باهره‌یی قیمتدن دوشورمك نیتیله بلکه بر منافق الحاق ایتمش دیمشلر.
هم مثلا: او وقت جهالت سیسی ایله محاط انگلتره‌ده، اسپانیاده یکی غروب
آمریقاده گوندوز، چینده، ژاپونیاده صباح اولدیغی گبی باشقه یرلرده، باشقه
اسباب مانعه‌یه بناءً البته گورولمیه‌جك. شیمدی بو عقلسز معترضه باقکه دییورکه
انگلتره، چین، ژاپونیا و آمریقا گبی اقوامك تاریخلری بوندن بحث
ایتمیور، اویله ایسه وقوع بولمامش. بیك نفرین اوڭا گبی اوروپا کاسه‌لیسلرینك باشنه.

بشنجی نقطه: انشقاق قمر کندی کندینه بعض اسبابه بناءً وقوع بولسه،
تصادفی، طبیعی بر حادثه دگل که عادی و طبیعی قانونلره تطبیق ایدلسین.
بلکه شمس و قمرك خالق حکیمی رسولنك رسالتنی تصدیق و
دعواسنی تنویر ایچون خارقه‌العاده اولارق او حادثه‌یی ایقاع ایتمشدر.

سر ارشاد و سر تکلیف و حکمت رسالتك اقتضاسیله و حکمت

ربوبیتك ایستدیکی گبی انسانلره الزام حجة ایچون گوسترلمشدر.

او سر حکمتك اقتضا ایتمدکلری و ایستمدکلری و دعوای نبوتی هنوز

ایشیتمدکلری اقطار زمینده کی انسانلره گوسترمك ایچون هیسی و

بلوط، غفلت و او وقت و اختلاف مطالع حیثیله بعضی مملکتك

گونشی

دها قمری چیقماسی و بعضیلرك گونشی یکی چیقماسی و بر قسمنك صباحی

اولمسی و بر قسمنك گونش یکی غروب ایتمسی گبی او حادثه‌یی گورمه‌یه مانع بك

چوق اسباب مانعه‌یه بناءً گوسترلمه‌سه. اگر عموم اولنره ده

گوسترلسیدی او حالده یا اشارات احمدیه‌نك اجراسی و نبوتنك معجزه‌سی

چیقه‌جقدی

اولارق گوستریله‌جکدی. او وقت رسالتك بداهت درجه‌سنه چیقاجقدی.



هرکس تصدیقه مجبور اولوردی، عقلك اختیاری قالمازدی، ایمان ایله عقلك اختیاری در

سر تکلیف ضایع اولوردی.

اگر صرف بر حادثهٔ سماویه اولارق گوسترلسیدی. ~~او زمان~~ -

رسالت احمدیه ایله مناسبتی کسیلیردی ویا ضعیف اولابیجه درجه ده -

الحاصل انشقاق قمرك وقوعنه قطعی براهین والحاصل

آزالیردی و اونکله خصوصیتی قالمازدی. هم اهل عدالت اولان

صحابه‌لرك وقوعنه اجماعی و اهل تحقیق و عموم مفسرلرك انشق القمر

تفسیرنده اونك وقوعنه اتفاقی و اهل روایت صادقه بتون -

محدثینك پك چوق سندلر و مختلف طریقلر ایله وقوعنی نقل ایتمسی و

اهل کشف و الهام بتون اولیا و صدیقینك شهادتی و علم کلامك

مسلکجه بربرندن چوق اوزاق اولان امامارك و متجربه علمانك -

بر وجوهی اثبات ایدیلن اجماع اتفاقی ایدر - اجماع

۱۲۳ ٩
مقابله ایدلدی.
۲
117

# یگرمنجی سوز

یگرمنجی سوزك ایکی مقامی وار : برنجی مقامی ؛ بلبیك أهل ضلالته وكالةً

اوچ آیته ایتدیگی اوچ اعتراضه قارشی اوچ نكتهٔ الهامیه الجوابدر

ایکنجی مقامی قرآنده ذکر اولنان معجزات انبیانك آیینه لرنده پارلایان

لمعات اعجاز قرآن واو آیاتك آیینه لرنده تمثل ایدن ثمرات

ترقیات انسان

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ * ثُمَّ قُلْنَا لِلْمَلٰٓئِكَةِ اسْجُدُوا لِاٰدَمَ فَسَجَدُوا

اِلَّٓا اِبْلِيسَ الآية * اِنَّ اللّٰهَ يَأْمُرُكُمْ اَنْ تَذْبَحُوا بَقَرَةً الآية * ثُمَّ قَسَتْ قُلُوبُكُمْ

مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَ فَهِىَ كَالْحِجَارَةِ اَوْ اَشَدُّ قَسْوَةً الآية *

برکون شو آیتلری اوقورکن ابلیسک القاآتنه قارشی قرآن حکیمک فیضندن اوچ نکته الهام ایدلدی وسوسه‌نک

صورتنی شودر. دیرکه قرآن معجزه‌در. هم نهایتسز بلاغتده‌در. هم عمومه هر وقتده هدایتدر. حالبوکه

شو بعض حادثات جزئیه‌ئی تاریخیه‌یی برصورتده مصرانه تکرار ایتمکده نه معنا وار. بر اینکی کسمک کبی بر واقعهٔ

جزئیه‌یی او قدر مهم توصیفات ایله ذکر ایتمک حتی او سورهٔ عظیمه‌یی بویله **البقره** تسمیه ایتمکده نه مناسبت وار. هم ده

آدمه سجده اولنان حادثه صرفا بر امر غیبیدر. عقل اوکا یول بولاماز. قوی بر ایماندن صوکره تسلیم واذعان ایدیله بیلیر

حالبوکه قرآن عموم اهل عقله درس ویریر چوق یرلرده **اَفَلَا يَعْقِلُونَ** دیر عقله حواله ایدر. هم طاشلرک

تصادفی اولان بعض حالات طبیعیه‌سنی اهمیتله بیان ایتمکده نه هدایت وار. الهام اولنان نکته‌لرک صورتنی شودر

**برنجی نکته** قرآن حکیمده چوق حادثات جزئیه واردرکه. هر برینک آرقه‌سنده بر دستور کلی صاقلانمش

و بر قانون عمومینک اوجی اوله‌رق کوستریلیور. ازجمله. **عَلَّمَ اٰدَمَ الْاَسْمَٓاءَ كُلَّهَا** حضرت آدمک

ملائکه‌یه قارشی قابلیت خلافتی ایچون بر معجزه‌سی اولان [تعلیم اسماء] کر بر حادثهٔ جزئیه‌در شویله بر دستور

کلینک اوجیدرکه. نوع بشره جامعیت استعداد جهتیله تعلیم اولنان حدسز علوم و کائناتک انواعنه محیط پک

چوق فنون و خالقک شئونات و اوصافنه شامل کثرتلی معارفک تعلیمیدرکه نوع بشره دکل یالکز ملائکه‌یه

بلکه سموات و ارض و جباله قارشی [امانت کبرانک] حملی دعواسنده بر رجحانیت ویرمش و هیئت

مجموعه سیله بر خلیفهٔ معنوی اولدیغنی قرآن افهام ایتدیگی مثللو ملائکه لرك . آدمه سجده سیله برابر شیطانك سجده

ایتمه‌مسی اولان حادثهٔ جزئیهٔ غیبیه ایله کنیش بر دستور کلیهٔ مشهوده‌نك اوجی اولدیغی کبی پك بویوك بر حقیقتی

احساس ایدیور. شویله‌که. قرآن شخص آدمه ملائکه‌لرك اطاعت وانقیادینی و شیطانك تکبر وامتناعنی ذکر ایتمه سیله

نوع بشره کائناتك اکثر مادی انواعلری و او انواعك معنوی ممثللری و موکللری مسخر اولدقلرینی و نوع بشرك

حاسه‌لرینك (حاسه‌لر) بوتون استفاده‌لرینه مهیا و منقاد اولدقلرینی افهام ایتمك ایله برابر او نوعك استعدادلرینی بوزان و

یاکلیسه بوللره سوق ایدن مواد شریره ایله اونلرك ممثللری و سکنهٔ خبیثه‌لری او نوع بشرك طریق کمالاتنده نه بویوك

بر انگل نه دهشتلی بر دوشمان تشکیل ایتدیگنی اخطار ایده‌رك. قرآن معجز البیان بر تك [آدمه] جزئی حادثه‌یی

قونوشورکن بتون نوع بشرله بر مکالمهٔ علویه ایدیور.

**ایکنجی نکته** مصر قطعه‌سی قومستان اولان صحرای کبیرك بر پارچه‌سی ایکن نیل مبارکك فیضیله

غایت ~~محصولدار~~ (محصولدار) بر تارلا حکمنه گچدیگندن او جهنم نمون صحرا قوشاغنده شویله جنت مثال بر موقع مبارك بولونمسی

فلاحت و زراعتی اهالیسنده پك مرغوب بر صورتده کیرمش واو سکنه‌نك سجیه‌سنه او بر تثبیت ایتمکله

زراعتی قدسیت واسطهٔ زراعت اولان **بقری و ثوری** مقدس بلکه معبود درجه‌سنه چیقارلمش حتی

او زمانه‌کی مصرلیلر. ثوره و بقره. عبادت ایتمك درجه‌سنده بر قدسیت ویرمشلر. ایشته او زمانده بنی اسرائیل

دخی او قطعه‌ده نشئت ایدیوردی. واو تربیه‌دن حصه آلدقلری عجل مسئله‌سندن آکلاشیلیور. ایشته

قرآن حکیم حضرت موسی‌نك دستیله او ملتك سجیه‌لرینه کیرمش واستعدادلرینه ایشلمش اولان. او بقره پرستلك

مفکوره‌سنی کسوب اولدیردیگنی. بر بقره‌نك ذبحیله افهام ایدیور. ایشته شو حادثهٔ جزئیه ایله بر دستور کلی‌یی



هر وقت هم هرکسه غایت لزوملی بر درس حکمت اولدیغنی اعلوی بر اعجاز ایله بیان ایدر. بوکا قیاساً بیلکه قرآن حکیمده

بعض حادثات تاریخیه صورتنده ذکر ایدیلن جزئی حادثه‌لر کلی دستورلرك اوجلریدر حتی چوق ~~رساله‌ده~~ سوره‌لرده ذکر و تکرار

ایدیلن قصهٔ موسانك یدی جمله‌لرینه مثال اولارق ~~لمعات رساله‌سنده~~ (و اعجاز قرآن رساله‌سنده) او جزئی جمله‌لرك هر بر جزئی‌نك

نصل هم بر دستور کلی‌یی تضمن ایتدیگنی بیان ایتمشز. ایسترسه‌ك او رساله‌یه مراجعت ایت.

**اوچنجی نکته** ثُمَّ قَسَتْ قُلُوبُكُمْ مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَ فَهِيَ كَالْحِجَارَةِ اَوْ اَشَدُّ قَسْوَةً وَاِنَّ مِنَ الْحِجَارَةِ

لَمَا يَتَفَجَّرُ مِنْهُ الْاَنْهَارُ وَاِنَّ مِنْهَا لَمَا يَشَّقَّقُ فَيَخْرُجُ مِنْهُ الْمَاءُ وَاِنَّ مِنْهَا لَمَا يَهْبِطُ مِنْ خَشْيَةِ اللّٰهِ

وَمَا اللّٰهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ شو آیتی اوقورکن موسوس دیدیکه: هرکسه معلوم و عادی اولان طاشلرك شو فطری

بعض حالات طبیعیه‌سنی آلك مهم و بویوك مسئله‌لر صورتنده بحث و بیانده نه معنا وار. نه مناسبت وار. نه احتیاج وار.

شو وسوسه‌یه قارشی فیض قرآندن شویله بر نکته الهام ایدلدی. اوت مناسبت وار و احتیاج وار. هم او درجه بویوك بر

مناسبت و اهمیتلی بر معنا وار او درجه معظم و لزوملی بر حقیقت وارکه. آنجق قرآنك ایجاز معجزی و لطف ارشادیله

بر درجه بسیطلشدیریلمه و اختصار ایدلمه. اوت اعجاز قرآنك بر اساسی اولان ایجاز هم هدایت قرآنك بر نوری اولان

لطف ارشاد. و حسن افهام اقتضا ایدیورلرکه قرآنك مخاطبلری ایچنده اکثریتی تشکیل ایدن عوامه قارشی کلی

حقیقتلری و دربین عمومی دستورلری مألوف و جزئی صورتلرله کوسترلسین و فکرلری بسیط اولان عمومی عوامه

(الا نعم عادات پرده‌سی تحتنده و زمینلرنده خارق العاده اولان تصرفات الهیه‌یی ده کوسترلسین،)

قارشی معظم حقیقتلرك یالکز اوجلری و بسیط بر صورتی کوسترلسین / ایشته شو سره بناءً درکه. قرآن حکیم شو

آیت ایله دیورکه: ای بنی اسرائیل وای بنی آدم سزه نه اولمشکه قلبکز طاشدن داها جامد داها زیاده قاتیلاشمشدر

زیرا کوریورمیسکزکه او پك سرت و پك جامد و طوپراق آلتنده بر طبقهٔ عظیم تشکیل ایدن اوقوجه طاشلر

اوقدر اوامر الهیه یه قارشی مطیع و مسخر و اجراآت ربانیه آلتنده او قدر یوموشاق و امربر درکه هواده آغاجلرك تشکیلنده
تصرفات الهیه نه درجه سهولتله جریان ایدیور ایسه ده تحت الزمین او سرت صاغیر طاشلرده او درجه سهولت
و انتظام ایله حتی طمارلرده قانڭ جولانی کبی منتظم صو جدوللری و صو طمارلری حاشیه کمال حکمتله او طاشلرده
مقاومت کورمیه‌رك جریان ایدیور. هم هواده نباتاتڭ و آغاجلرك داللرینك سهولتله صورت انتشاری کبی او
درجه سهولتله کوکلرڭ نازك طمارلری یر آلتنده کی طاشلرده ممانعت کورمیه‌رك امر الهی ایله منتظماً انتشار
ایتدیکنی قرآن اشارت ایدیور. بو کیمسه حقیقتلی اشارتیله درس ویریور. و او درس ایله او قساوتلی و غافل قلبلره
بو معنایی ویریور. و معناً دییور: ای بنی اسرائیل و ای بنی آدم ضعف و عجزکز ایچنده نصل بر قلب طاشیورسکزکه
اویله بر ذاتك اوامرینه قارشی او قلب قساوتله مقاومت ایدیور. حالبوکه، او قوجه سرت طاشلرڭ طبقۀ معظمه‌سی او
ذاتك اوامری اوکنده کمال انقیاد ایله قرانلقده نازك وظیفه‌لرینی مکمل ایفا ایدیورلر. اصلا عصیانکارلق کوسترمیورلر
بلکه او طاشلر طوپراق اوستنده بولنان بوتون ذوی الحیاته آب حیاتی، یعنی سائر مواد حیاتیه‌یه اویله بر خزینه‌دارلق
ایدیور و اویله بر عدالتله نعمتلرڭ تقسیماته وسیله‌در و اویله بر حکمتله نور بقایه واسطه اولیور که حکیم ذو الجلالك دست قدرتنده

حاشیه: اوت زمین دینلن محتشم و سیار سرایڭ الٹ طاشی اولان طاش طبقه‌سنك فاطر ذو الجلال طرفندن توظیف
ایدیلن اڭ مهم اوچ وظیفه‌یی بیان ایتمك آخر قرآنیه یاقیشیر. ابتدا برنجی وظیفه‌سی طوپراغڭ قدرت ربانیه ایله نباتاته
آنا اولوب بشیکدیکی کبی قدرت الهیه ایله طاش ده طوپراغه دایه اولوب یتشدیریور. ایکنجی وظیفه‌سی زمینك بدننده
دوران دم حکمتنده اولان صولرڭ منتظم جولاننه خدمتیدر. اوچنجی وظیفه فطریه‌سی چشمه‌لر و ایرماقلرڭ عیونی و انهارڭ منتظم
بر میزان ایله ظهورنده و دوامنده خزینه‌دارلق ایتمکدر. طاشلر بتون قوتیله و آغزلرینك طولوسیله آقیتدقلری آب حیات
صورتنده دلائل وحدانیتی زمین یوزینه یازوب سرپیور.



بال مومی کبی و بلکه هوا کبی یوموشاقدر قساوتسزدر و عظمت قدرتنه قارشی سجده ده در. بر طوپراق اوستنده
مشاهده ایتدیککز شو مصنوعات منتظمه و شو حکمتلی و عنایتلی تصرفات الهیه مثللو زمین آلتنده عیناً جریان ایدیور
بلکه حکمتاً دها عجیب و انتظامجه دها غریب بر صورتده حکمت و عنایت الهیه تجلی ایدیور. یا فکر! اڭ سرت و حسز
او قوجه طاشلر نصل بال مومی کبی اوامر تکوینیه‌یه قارشی یوموشاقلق کوستریورلر و مأمور الهی اولان او لطیف صولره
او نازك کوکلره او اینجه کبی طمارلره او درجه مقاومتسز و قساوتسزدرکه کویا بر عاشق کبی او لطیف و کوزللرڭ
تماسیله قلبنی پارچه‌لاییور یوللرنده طوپراق اولیورلر هم وَاِنَّ مِنْهَا لَمَا يَهْبِطُ مِنْ خَشْيَةِ اللّٰهِ ۞
ایله شویله بر حقیقت معظمه‌نك اوچنی کوستریورکه طلب رؤیت حادثه‌سنده مشهور طاغڭ تجلی ایله پارچه‌لانمسی و
طاشلرینك طاغیلمسی کبی عموم روی زمینده آصلی صودن انجماد ایتمه‌سی عادتا یکپاره طاشلردن عبارت اولان
اکثر طاغلرڭ زلزله ویا بعض حادثه آرضیه صورتنده تجلیات جلالیه ایله او طاغلرڭ بویوکلرڭ ذروه‌لرندن او خشیت
ویرنجی تجلیات جلالیه‌نك ظهوریله طاشلر پارچه‌لانه‌رق بر قسمی اوفالانوب طوپراق قلب اولوب نباتاته منشأ
اولور. دیکر قسمی طاش قالوب یوواراتوب دره‌لره اووه‌لره طاغیلوب کنش زمینك مسکن کبی بر چوق
ایشلرینه خدمتکارلق ایده‌رك و مخفی بعض حکم و منافع ایچون قدرت و حکمت الهیه‌یه سجدۀ الطاعت ایده‌رك
و سائر حکمت سبحانیه امر شکلنی آلیور. البته او خشیتدن او یوکسك موقعی ترك ایدوب متواضعانه
آشاغی یرلری اختیار ایتمك و او مهم منفعتلره سبب اولمق بیهوده اولمیوب باشی بوش دکل و تصادفی دخی
اولمدیغنی بلکه بر حکیم قدیرڭ تصرفات حکیمانه‌سیله و انتظامسزلق ایچنده ظاهر نظره کورونمین بر
انتظام حکیمانه بولوندیغنه دلیل ایسه او طاشلره متعلق فائده‌لر منفعتلر و او طاغلر اوستنده یوواراندقلری

طاغك جسدينه كيدبرلين وچيچك وميوه‌لرك مرصعاتيله منقش ومزين اولان كوملكلرك كمال انتظامى وحسن
صنعتى قطعى وشبهه‌سز شهادت و اثبات ايدر. اينته شو اوچ آيتك حكمت نقطهٔ نظرنده نه قدر قيمتدار اولديغنى كورديكز. شيمدى
باقكز قرآنك لطافت بيانه واعجاز بلاغتنه نصل شو ذكر اولونان بويوك وكنيش واهميتلى حقيقتلرك اوچلرينى
اوچ فقره ايچنده اوچ واقعهٔ مشهوره ومشهوده ايله كوسترر ومدار عبرت اوچ حادثهٔ اخراجى خاطره لاتعقله لطيف
بر ارشاد ايله مقاومتكزه بر زجر ايدر. مثلا ايكنجى فقره دير **وان منها لما يشقق فيخرج منه الماء**
شو فقره ايله حضرت موسى عليه السلامك عصاسنه قارشى كمال شوق ايله انشقاق ايدوب اون ايكى كوزوندن
اون ايكى چشمه آقيدان طاشه اشارت ايتمكله شويله بر معناى افهام ايديور ومعنا ديور: اى بنى اسرائيل! برنك معجزهٔ
موسى يه قارشى قوجه طاشلر يوموشاريارق باخشيتندن كويا سرورندن آغلايه‌رق سيل كبى ياش آقيتديغى
حالده نه انصافله بتون موسويه قارشى تمرد ايدرك آغلامايوب كوزكز جمودت وقلبكز قاطيلوه ايديور

هم اوچنجى فقره‌ده دير **وان منها لما يهبط من خشية الله** شو فقره ايله طورى سيناده كى مناجات
موسويه‌ده وقوع بولان تجليهٔ جلاليه هيبتندن قوجه طاغ پارچه‌لانوب طاغيلمسى وخشيتدن طاشلرك
اطرافه يووارلانمسى اولان واقعهٔ مشهوره‌يى اخطار ايله شويله بر معنايى درس ويريوركه. اى قوم موسى. نصل
اللهدن قورقميورسكز. حالبوكه. طاشلردن عبارت اولان طاغلر اونك خشيتندن اريلوب طاغيليور
وسزدن اخذ ميثاق ايچون اوستكزده جبل طورى طوتديغى هم طلب رؤيت حادثه‌سنده طاغك پارچه
لاندغنى بيلوب وكورديكز حالده نه جسارتله اونك خشيتندن تتره‌ميوب قلبكزى قاطيلوه وقساوتده
بولونديريورسكز هم بر نجى فقره‌ده ديور. **وان من الحجارة لما يتفجر منه الانهار** ❀



— — ———

او فقره ايله طاغلردن نبعان ايدن نيل مبارك. دجله. فرات كبى ايرماقلرى خاطره لاتعقله طاشلرك اوامر
تكوينيه‌يه قارشى نه قدر خارق عاده معجزه وارى بر صورتده مظهر ومسخر اولديغنى افهام ايدر. واونكله بويله
بر معنايى منقبض قلبلره ويريوركه. شويله عظيم ايرماقلره البته ممكن دكل شو طاغلر حقيقى منبعلرى
اولسون چونكه فرضا او طاغلر تماما صو كيبلكه ومخروطى بر حوض اولسه‌لر او بويوك نهرلرك شويله سرعتلى
كثرتلى جريانلرينه موازنه‌لى غيب ايتمه‌دن بر قاچ آى آنجق طايانابيليرلر واو كثرتلى مصارفه قارشى غالبا يالكز
متره قدر طوپراقده نفوذ ايدن يغمور كافى واردات اولاماز ديمككه شو انهارك نبعانلرى. عادى.
وطبيعى. تصادفى برابره دكلدر بلكه بك خارق بر صورتده فاطر ذوالجلالك اونلرى صرف خزينهٔ
غيبدن آقيتديريور. ايشته بو سره اشارهً وبو معناى افاده ايچون حديثده روايت ايديليوركه. اوچ نهرك
هر برينه جنتدن بر قطره هر وقت طامليور واوندن بركتليديرلر. هم بر روايتده دينلمشكه. شو اوچ
نهرك منبعلرى جنتدندر. شو روايتك حقيقتى شودركه. مادام اسباب شو نهرلرك بو درجه
كثرتلى نبعانه قابل دكلدر. البته منبعلرى بر عالم غيبده‌در وكيزلى بر خزينهٔ رحمتدن كليركه
مصارفله وارداتك موازنه‌سى دوام ايدر. اينته قرآن حكيم شو معنايى اخطار ايله شويله بر درسى ويريوركه
اى بنى اسرائيل. واى بنى آدم. قلب قاطلغى وقساوتكزله اويله بر ذات ذوالجلالك اوامرينه
قارشى اطاعتسزلك ايديورسكز اويله بر شمس سرمدينك ضياء معرفتنه غفلت ايله كوزلريكزى
يوموبورسكزكه مصريكزى جنت صورتنه چويره‌ن نيل مبارك كبى قوجه نهرلرى عادى جامد طاشلرك
آغزندن آقيتوب معجزات قدرتنى شواهد وحدانيتنى او نهرلرك قوت وظهور افاضه‌لرى درجه‌سنده

کائناتك قلبنه وزمیننك دماغنه ویره‌رك جن وانسك قلوب وعقولنه اساله ایدییور هم حس جامد بعض

حاشیه طاشلری بویله عجیب بر طرزده معجزات قدرتنه مظهر ایتمه‌سی کونشك ضیاسی کونشی کوستردیگی کبی اوفاطر

ذو الجلالی کوستردیگی حالده ناصل اونك اونور معرفتنه قارشی کور اولوب کوره‌میورسکز ایشته شو درج حقیقته

نصل بر بلاغت کیدیرلمه کور وبلاغت ارشادیه بر دقت ایت عجبا هانکی فاوت وقاطیلوه وار دکه بویله

حرارتلی بر بلاغت ارشاده قارشی دایانه‌بیلسون ازیلمه‌سون ایشته باشدن بورایه قادار آکلادکه قرآن حکیمك

ارشادی بر لمعهٔ اعجازینی کور اللهه شکر ایت

سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا اِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا اِنَّكَ اَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ❀ اَللّٰهُمَّ فَهِّمْنَا اَسْرَارَ الْقُرْاٰنِ لِمَا تُحِبُّ وَتَرْضٰى وَوَفِّقْنَا

لخدمته آمین برحمتك یا ارحم الراحمین ❀ اَللّٰهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ عَلٰى مَنْ اَنْزَلْتَ عَلَيْهِ الْقُرْاٰنَ الْحَكِيمَ وَعَلٰى اٰلِهِ وَصَحْبِهِ اَجْمَعِينَ

حاشیه مبارك بن جبل قمردن چیقدیغی کبی دجله نك اك مهم بر شعبه‌سی وان ولایتنده مکس ناحیه‌سنده بر قایانك

مغاره‌سندن چیقیور. فراتك ده مهم بر شعبه‌سی دیادین طرفلرنده بر طاغك آنکندن چیقیور طاغلرك آصلی

خلقةً بر ماده مایعدن انجماد ایتمه طاشلر اولدیغی فناً مثبتدر. تسبیحات نبویه‌دن اولان سبحان من بسط الارض

علی ماءٍ جمد قطعی دلالت ایدیورکه آصل خلقت ارض شویله درکه صو کبی بر ماده امر الهی ایله انجماد ایدر طاش اولور

طاش اذن الهی ایله طوبراق اولور تسبیحه‌کی ارض لفظی طوبراق دیمکدر دیمك اصو چوق یوموشاق قدراوستنده

طورلماز طاش چوق سرت. اوندن استفاده ایدلمز اونك ایچون حکیم. رحیم. طوبراغی طاش اوستنده سرره

ذوی الحیاته مقر ایدر.



## یگرمنجی سوزك ایکنجی مقامی ❀ معجزات انبیا یوزنده پارلدیان بر لمعهٔ اعجاز قرآن

## بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ ❀ آخرده‌کی ایکی سؤال وایکی جوابه دقت ایت

شهیداولنور سنده

وَلَا رَطْبٍ وَلَا يَابِسٍ اِلَّا فِى كِتَابٍ مُبِينٍ اون درت سنه اول شو آیتك بر سرینه دائر

اشارات الاعجاز نامنده‌کی تفسیرمده عربی العباره بر بحث یازمشدم سیمدی آرزولری بجا اهمیتلی اولان

ایکی قرنداشم او بحثه دائر ترجمه اولارق بر پارچه ایضاحه ایسته‌دیلر. بنده جناب حقك توفیقنه اعتماداً

وقرآنك فیضنه استناداً دیورمکه. بر قوله کوره کتاب مبین قرآندن عبارتدر. یاس وهر شی ایچنده

بولوندیغی شو آیت کریمه بیان ایدیور. ادیلمی ؟ اووت هر شی ایچنده بولونور. فقط هرکس هر شیئی ایچنده

کوره‌مز زیرا مختلف درجه‌لرده بولونور. بعضاً چکردکلری بعضاً. نوه‌لری. بعضاً اجماللری. بعضاً

دستورلری بعضاً علامتلری یا صراحةً. یا اشارةً. یا رمزاً. یا ابهاماً. یا اخطار طرزنده بولونور فقط

احتیاجه کوره ومقصد قرآنه مناسب بر طرزده واقتضاء مقام مناسبتنده شو طرزلرك بریسیله افاده

ایدیلیور. ازجمله بشرك صنعت وفن جهتنده‌کی ترقیاتلرینك نتیجه‌سی اولان خوارق صنعت وغرائب

فن اوله‌رق طیاره. الکتریق. شمندوفر. تلغراف کبی شیلر وجوده کلمه وبشرك حیات مادیه‌سنده

اك بویوك بر موقع آلمشلر البته عموم نوع بشره خطاب ایدن قرآن حکیم شونلری مهمل بیراقماز. اووت

بیراقمامش ایکی جهتله او اونلره ده اشارت ایتمشدر. ازجمله قُتِلَ اَصْحَابُ الْاُخْدُودِ النَّارِ ذَاتِ

الْوَقُودِ اِذْ هُمْ عَلَيْهَا قُعُودٌ وَهُمْ عَلٰى مَا يَفْعَلُونَ بِالْمُؤْمِنِينَ شُهُودٌ وَمَا نَقَمُوا مِنْهُمْ اِلَّا اَنْ يُؤْمِنُوا

حاشیه شو جمله اشارت ایدیورکه شمندوفرلر عالم اسلامی اسارت آلتنه آلمشدرکه کافرلر اونکله اسلامی مغلوب ایتمشدر

[illegible]

بالله العزيز الحميد : كذا ؛ فى الفلك المشحون وخلقنا لهم من مثله ما يركبون

كبى آيتلرله شمندوفره اشارت ايتديكى كبى الله نور السموات والارض مثل نوره كمشكوة

فيها مصباح المصباح فى زجاجة الزجاجة كانها كوكب درى يوقد من

شجرة مباركة زيتونة لا شرقية ولا غربية يكاد زيتها يضىء ولو لم [حاشيه]

تمسسه نار نور على نور يهدى الله لنوره من يشاء آيتى بك چوق [اسراره] اشارتله

برابر الكتريقه دخى رمز ايديور. شو ايكنجى قسم هم چوق دقيق اولديغندن هم چوق دقت و ايضاحه محتاج

اولديغندن و هم چوق اوزون اولديغندن شمديلك شمندوفره و الكتريقه اشارت ايدن شو آيتلرله اكتفا ايدوب اوقويوجى

آجمه يه جغز. برنجى قسم ايسه معجزات انبيا صورتنده اشارت ايديور. بز دخى او قسمدن بعض نمونه لرى مثال اوله رق ذكر ايده جكز

## مقدمه

ايشته قرآن حكيم انبيالرى انسانلق جماعتلرينه ترقيات معنويه جهتنده بر پيشوا و امام كوستردیکی كبى انسانلرك

ترقيات ماديه صورتنده دخى او انبيانك هر برينك اليه بعض خارقه لر ويروب انسانلره بر اوسته

باشى و استاد ايتمشدر. اونلره مطلق اوله رق اتباعه امر ايديور. ايشته انبيانك [اونلرك] معنوى كمالاتندن بحث ايتمكله انسانلرى

اونلردن استفاده يه تشويق ايتديكى كبى معجزاتلرندن بحث ايتمكله اونلرك نظيرلرينه يتشمه يه و تقليدلرينى ياپمغه

بر تشويقى اشمام ايديور. حتى دينله بيلور كه معنوى كمالات كبى مادى كمالاتى و خارقه لرى دخى اول معجزه [الى] لى

نوع بنى بشره هديه ايتمشدر. ايشته حضرت نوحك (ع.م) بر معجزه سى اولان سفينه و حضرت يوسفك (ع.م) بر معجزه سى

حاشيه: يكاد زيتها يضىء ولو لم تمسسه نار نور على نور جمله سيله الكتريقه يه رمزًا اشيقلاندیریيور



اولان ساعتى اك اول [الى] بشره هديه ايدن دست معجزه در. بو حقيقته لطيف بر اشارتدر كه صنعتكارلرك اكثرى

هر بر صنعتده بر [پيغمبرى] پير اتخاذ ايديورلر. مثلا كميجيلر حضرت نوحى (ع.م)، ساعتجيلر حضرت يوسفى (ع.م)،

ترزيلر حضرت ادريسى (ع.م) اوه ت. مادام قرآنك هر آيتى چوق وجوه ارشاديه و متعدد جهات هدايتى اولديغى اهل

تحقيق [علماء] و بلاغت اتفاق ايتمشلردر اويله ايسه قرآن معجز البيانك اك پارلاق آيتلرى اولان معجزات انبياء

آيتلرى البته بر حكايه تاريخيه اوله رق دكل بلكه اونلر چوق معانى ارشاديه يى تضمن ايديورلر. اوت معجزات انبيايى

ذكر ايتمسيله فن و صنعت بشريه نك نهايات حدودينى چيزيور. اك اوزاق غايه لرينه پارمقله كوستريور. اك نهايت هدف

لرينى تعيين ايديور. بشرك آرقه سنه دست تشويقى اوروب او غايه يه سوق ايديور. زمان ماضى، زمان مستقبل توخوملرينك

مخزنى و شئوناتنك آيينه سى اولديغى كبى مستقبل دخى ماضينك تارلاسى و احوالنك آيينه سيدر. شمدى مثال اوله رق

او چوق واسع معدندن يالكز بر قاچ نمونه لرينى بيان ايده جكز. مثلا حضرت سليمان عليه السلامك بر معجزه سى اولان

تسخير هوايى بيان ايدن ﴿ولسليمان الريح غدوها شهر ورواحها شهر﴾ آيتى حضرت سليمانك (ع.م) بر كونده

هواده طيرانيله ايكى آيلق مسافه يى قطع ايتمشدر. ديو ايشته بونده اشارت ايديور كه بشره يول آچيقدر كه

هواده بويله بر مسافه يى قطع ايتسون. اويله ايسه اى بشر مادام سكا يول آچيقدر بو مرتبه يه يتيش و ياناشه جناب حق

شو آيتك لسانيله معنا ديور. اى انسان! بر عبدم هواى نفسى ترك ايتديكى ايچون هوايه بيندیردم. سزده نفسك

تنبللكنى براقوب بعض قوانين عاديه مدن كوزلجه استفاده ايتسه كز [سزده] بينه بيليرسكز. هم حضرت موسى (ع.م) نك بر

معجزه سنى بيان ايدن ﴿فقلنا اضرب بعصاك الحجر فانفجرت منه اثنتا عشرة عينا﴾ الخ. [بو] آيت اشارت ايديور كه

زمين تحتنده كى كيزلى اولان رحمت خزينه لرندن بسيط آلتلرله استفاده ايديله بيلير. حتى طاشه كبى بر سرت

یره‌ده بر عصا ایله آب حیاتی جلب ایدیله‌بیلیر. اینته شو آیت بو معنا ایله بشره دیرکه: رحمتك أڭ لطیف فیضی اولان

[آب حیاتی] بر عصا ایله بوله‌بیلیرسڭ. اویله ایسه هایدی چالیشه‌یوڭ. جناب حق شو آیتڭ لسان رمزیله معناً دیبورکه:

أی انسان مادام بڭا اعتماد ایدن بر عبده‌مڭ ألنه اویله بر عصا ویریورمکه هر ایسته‌دیگی یره‌ده آب حیاتی اونڭله چکر. سنده

بنم قوانین رحمتمه استناد ایتسه‌ڭ شونه اوڭا بڭزر و یاخود اوڭا یقین بر آلتی أله ایده‌بیلیرسڭ. هایدی ایت:

اینته بشر ترقیاتنڭ مهملرندن بریسی بر آلتڭ ایجادیدرکه اکثر یرلرده اوروله‌بیلیر وقت صوبی فیشقیرتیبور. شو آیت

اوندن دها ایلری غایات و غایات حدودینی چیزمه‌ده تفصیلکه اولکی آیت شیمدیکی حال حاضر طیاره‌دن چوق ایلری

غایتلرینڭ نقطه‌لرینی تعیین ایتمشدر. هم مثلا حضرت عیسی‌نڭ بر معجزه‌سنه دائر **وَاُبْرِئُ الْاَكْمَهَ وَالْاَبْرَصَ**

**وَاُحْيِ الْمَوْتٰى بِاِذْنِ اللّٰهِ** قرآن حضرت عیسی‌نڭ نص اخلاق علویه‌سنه اتباع بشری صریحاً تشویق ایده‌ر

اویله‌ده شو ألنده‌كی صنعت عالیه‌یه و طب ربانیه رمزاً ترغیب ایدیور. اینته شو آیت اشارت ایدیورکه أڭ

مزمن دردلره دخی درمان بولونه‌بیلیر. اویله ایسه أی انسان أی مصیبت زده بنی آدم مأیوس اولمه‌یڭز. هر درد

نه اولورسه اولسون درمانی ممکندر، آرایڭز. بولیڭز. دخی اولومده موقت بر حیات رنگی ویرمك ممکندر. جناب حق

شو آیتڭ لسان اشارتیله معناً دیبورکه: أی انسان بنم ایچون دنیایی ترك ایدن بر عبده‌مه ایکی هدیه ویردیم. بری معنوی

دردلرڭ درمانی. بری مادی دردلرڭ علاجی. اینته اولمش قلبلر نور هدایتله دیریلیبور. اولمش کبی خسته‌لر

دخی اونڭ نفسیله و علاجیله شفا بولوبور. سنده بنم اجزاخانهٔ حکمتمده هر درده دوا بوله‌بیلیرسڭ.

چالیشه بول. ألبته آرارسڭ بولورسڭ. اینته بشرڭ طب جهتنده شیمدیکی ترقیاتندن چوق ایلروده‌کی

حدودینی شو آیت چیزیبور. و اوڭا اشارت ایدیور و تشویق ایلیبور. هم مثلا حضرت داود علیه السلامه



(وألنّا له الحديد ... وآتيناه الحكمة وفصل الخطاب) حضرت [illegible]

حضرت سلیمانه علیه السلام حقنده

حقنده **وَاَسَلْنَا لَهُ عَيْنَ الْقِطْرِ** آیتلری اشارت ایدیورکه **تلیین حدید** أڭ بیوك بر نعمت

الهیه درکه بویوك بر پیغمبرینڭ اونڭله فضلتی گوستریبور. أوت تلیین حدید یعنی دمیری خمور کبی یموشاتمق و نحاس

أریتمك و معدنلری بولمق چیقارمق بتون مادی صنایع بشریه‌نڭ آصلی و آناسیدر و اساسی و معدنیدر. اینته

بو آیت اشارت ایدیورکه بویوك بر رسوله بویوك بر خلیفهٔ زمینه بویوك بر معجزه صورتنده بویوك بر نعمت اولرق

تلیین حدید ده دمیری خمور کبی یوموشاتمق و تل کبی اینجلتمك و باقیری أریتمك اکثر صنایع عمومیه‌یه مدار اولمقدر.

مادام بر رسوله هم خلیفه یعنی هم معنوی هم مادی بر حاکمه لساننه حکمت و ألنه صنعت ویرمه لساننده‌كی حکمته

صریحاً تشویق ایده‌ر ألبته ألنده‌كی صنعته دخی ترغیب اشارتی وار. جناب حق شو آیتڭ لسان اشارتیله معناً

دیبور: أی بنی آدم اوامر تکلیفیه‌مه اطاعت ایدن بر عبده‌مڭ لساننه و قلبنه اویله بر حکمت ویردمکه هر شیئی کمال

وضوح ایله فصل ایدوب حقیقتی گوستریبور. و ألنه‌ده اویله بر صنعت ویردمکه ألنده بال مومی کبی دمیری

هر شکله صوقیور. خلیفه‌لك و پادشاهلقه مهم قوت ألده ایدیبور. مادام بو ممکندر ویریلیبور. هم اهمیتلیدر. هم

حیات اجتماعیه‌ڭزده اوڭا چوق محتاجسڭز. سزده أوامر تکوینیه‌مه اطاعت ایتسه‌ڭز او حکمت و او صنعت

سزه‌ده ویریله‌بیلیر. مرور زمانله تشبث و یاناشه‌بیلیرسڭز. اینته بشرڭ صنعت جهتنده أڭ ایلری کیتمه‌سی و مادی

قوت جهتنده أڭ مهم اقتدار ألده ایتمه‌سی تلیین حدید ایله‌در و اذابهٔ نحاس ایله‌در. آیتده نحاس قطر ایله

تعبیر ایدیلمش. شو آیتلر عموم نوع بشرڭ نظرینی شو حقیقته چویریبور. و شو حقیقتڭ نه قدر اهمیتلی اولدیغنی

تقدیر ایتمه‌ین اسکی زمان انسانلرینه و شیمدیکی تنبللرینه شدتله اخطار ایدیبور. هم مثلا حضرت سلیمان ع.م

تخت بلقیسی یاننه جلب ایتمك ایچون وزیرلرندن بر عالم (علم) جلب. دیدی گوزیڭزی آچیوب

قابا بجه‌یه قدر سزك یانكزده او تختی حاضر ایده‌رم اولان حادثهٔ خارقه‌یه دلالت ایدن شو آیت **قَالَ الَّذِی**

**عِنْدَهُ عِلْمٌ مِنَ الْكِتَابِ اَنَا آتِيكَ بِهِ قَبْلَ اَنْ يَرْتَدَّ اِلَيْكَ طَرْفُكَ فَلَمَّا رَآهُ مُسْتَقِرًّا**

**عِنْدَهُ** الخ: اشارت ایدیورکه اوزاق مسافه‌لردن اشیانك عیناً ویا صورةً احضار ایتمك ممكندر. هم وقعدر كه

رسالتیله برابر سلطنتله مشرف اولان حضرت سلیمان علیه السلام هم معصومیتنه هم عدالتنه مدار اولمق ایچون بیك كیمسه اولان

اقطار مملكتنه بالذات زحمتسز مطلع اولمق و رعیتنك احوالنی كورمك و دردلرینی ایشیتمك بر معجزه صورتنده

جناب حق احسان ایتمشدر دیمك جناب حقه اعتماد ایدوب [ سلیمانك لسان عصمتیله ایسته‌دیگی كبی ] اوده لسان

استعداد ایله جناب حقدن ایستسه و قوانین عادتنه و عنایتنه توفیق حركت ایتسه. اوكا دنیا بر شهر حكمنه كچر بیلیر دیمك

تخت بلقیسی یمن‌ده ایكن شامده عینیله ویا صورتیله حاضر اولمشدر كورولمشدر. البته تخت اطرافنده‌كی

آدملرك صورتلریله برابر سسلرینده ایشیدیلمشدر. ایشته اوزاق مسافه‌ده جلب صورت و صوت‌ه حشمتلی بر صورتده

اشارت ایدیور. و معناً دیبور [ ای اهل سلطنت عدالت تامه ] ایسترسه‌كز سلیمان وار روی زمینی اطرافیله

كورمگه و آكلامغه چالیشیكز. چونكه بر حاكم عدالت ایچنده بر پادشاه رعیتنی و اقطار مملكتنه هر ایسته‌دیگی وقت

مطلع اولمق درده جاره سنه چیقمقله مسئولیت معنویه‌دن قورتولور. و تام عدالت یاپه بیلیر. جناب حق شو آیتك

لسان رمزیله معناً دیبور كه ای بنی آدم سلطانم بر عبدم كیمسه بر ملك واو كیمسه ملكنده عدالت تام یاپمق ایچون

احوال و وقوعات زمینه بالذات اطلاع ویریورم. ومادام هر بر انسانه فطرةً زمینه بر خلیفه اولمق قابلیتنی

ویرمیشم البته او قابلیته كوره روی زمینی كوره جك و باقه جق. آكلایه جق. استعدادینی دخی ویرمیشم حكمتم

اقتضا ایتدیگندن ویرمیشم شخصاً اولمازسه ده نوعاً ایچنه بیلیر. ماده‌ده ایرشمزسه‌ده اهل ولایت



مثللو معناً ایرشه بیلیر. اویله ایسه شو عظیم نعمتدن استفاده ایده بیلیرسكز. هایدی كوره‌یم سزی وظیفهٔ عبودیتكزی

اونوتمامق شرطیله اویله چالیشیكز كه روی زمینی هر طرفی هر بریكزه كورولسن و هر كوشه‌سنده‌كی سسلری سزه ایشیتدیره‌ن

بر باغچه‌یه چویریكز **هو الذی جعل لكم الارض ذلولاً فامشوا فی مناكبها و كلوا من رزقه**

**و الیه النشور** ده‌كی فرمان رحمانیه‌یی دیكله‌یكز. ایشته بشرك نازك صنعتلرندن اولان جلب صوت و

صورتلرك جوق ایلروسنده‌كی نهایت حدودینی شو آیت رمزاً كوستریبور و تشویقی اشمام ایدیور. هم مثلا. یینه

حضرت سلیمان علیه السلام جن و شیطانلری و ارواح خبیثه‌یی تسخیر ایدوب شرلرینی منع و امورنافعه‌ده

استخدام ایتدیگنی افاده ایدن شو آیتلر **مُقَرَّنِينَ فِي الْاَصْفَادِ** الآیة **وَمِنَ الشَّيَاطِينِ مَنْ يَغُو**

**صُونَ لَهُ وَيَعْمَلُونَ عَمَلًا دُونَ ذٰلِكَ** الخ: آیتیله دیبور كه یرك انساندن صوكره ذی شعور اولرق

أك مهم سكنه‌سی اولان جن. انسانه خدمتكار اوله بیلیر اونلرله تماس ایدیله بیلیر. شیطانلرده دوشمانلغی براقمغه

مجبور اولوب ایسترایسته‌مز خدمت ایده بیلیرلر كه جناب حقك اوامرینه مسخر اولان بر عبدینه اونلری مسخر ایتمشدر.

جناب حق معناً شو آیتك لسان رمزیله دیبور كه ای انسان بكا اطاعت ایدن بر عبدم جن. و شیطانلر و شریرلرینی

اطاعت ایتدیریورم سنده بنم امریمه مسخر اولسه‌ك جوق موجودات حتی جن. و شیطانلر دخی سكا مسخر اوله بیلیرلر

ایشته بشرك صنعت و فننك امتزاجندن سوزولن مادی و معنوی فوق العاده حاسیتندن تظاهر ایدن

[ اسپرتیزمه ] كبی جلب ارواح و جنلرله مخابره‌یی. شو آیت أك نهایت حدودینی چیزیبور. و أك فائده‌لی

صورتلرینی تعیین ایدیبور. واوكا یولی دخی آچیبور. فقط شمدیكی كبی بعضاً كندینه اموات نامی ویرن جنلره

و شیطانلره ارواح خبیثه‌یه مسخر و مسخره اولوب اویونجاق اولمق دگل بلكه طلسمات قرآنیه ایله اونلری تسخیر ایتمكدر

شرلرندن قورتولقدر. هم تمثل ارواحه اشارت ایدن ﴿فَأَرْسَلْنَا إِلَيْهَا رُوحَنَا فَتَمَثَّلَ لَهَا بَشَرًا سَوِيًّا﴾ مثللو بعض آیتلر روحانیلرڭ تمثلنه اشارت ایتمکله برابر جلب ارواحه دخی اشارت ایدیورلر فقط اشارت

اولنان جلب ارواح طیبه ایله مدنیلرڭ یاپدیغی کبی [هذلیات] صورتنده بعضاً اویونجاقلره اویلک جدی وجدی

برعالمده اولان روحلره حرمتسزلك ایدوب کندی یرینه اوادیونجاقلره جلب ایتمك دگل بلکه جدی اولهرق وجدی

برمقصد ایچون [محی الدین عربی کبی] ذاتلرڭ که. ایسته دیگی وقتده ارواحله کوروشن برقسم اهل ولایت مثللو اونلره

تجلب اولوب مناسبت پیدا ایتمك اواونلرڭ یرینه کیدوب و عالملرینه بردرجه تقرب ایتمکله روحانیلردن معنوی

استفاده ایتمکدر. آیتلر اوکا اشارت ایدر و اشارت ایچنده برتشویقی احساس ایدیورلر. ابو نوع صنعت و فنون خفیه‌نڭ

اڭ ایلری حدودینی چیزیور و اڭ کوزل صورتنی کوستریورلر هم مثلا حضرت داوود علیه السلامڭ معجزه‌لرینه دائر

﴿إِنَّا سَخَّرْنَا الْجِبَالَ مَعَهُ يُسَبِّحْنَ بِالْعَشِيِّ وَالْإِشْرَاقِ﴾ ﴿يَا جِبَالُ أَوِّبِي مَعَهُ وَالطَّيْرَ﴾

﴿وَأَلَنَّا لَهُ الْحَدِيدَ﴾ ﴿وَعُلِّمْنَا مَنْطِقَ الطَّيْرِ﴾ آیتلر دلالت ایدیورلرکه جناب حق حضرت داوودڭ

تسبیحاتنه اویله بر بویوك قوت و بیوك برسس و خوش بر آواز ویرمشکه طاغلری وجده کتیروب بر معظم

فونوغراف مثللو بر انسان کبی بر سر ذاکرڭ اطرافنده افقی حلقه طوتوب بر دائره اولهرق تسبیحات ایدیورلردی

عجبا بو ممکنمیدر. حقیقتمیدر. اوت حقیقتدر. مغاره‌لی هرطاغ هر انسانه اوانسانڭ دلیله یاباغان قوشی

کبی قونوشه بیلیر. چونکه عکس صدا واسطه‌سیله طاغلك اوکنده سن الحمد لله دیسه‌ڭ طاغده عیناً سنڭ کبی

الحمد لله دیه جك. مادام بوقابلیتی جناب حق طاغلره احسان ایتمشدر. البته اوقابلیت انکشاف ایتدیریله بیلیر

واوچکردکی سنبلله‌نیر. ابنته حضرت داوود علیه السلامه سالتنکه برابر خلافت روی زمینی مستثنا برصورتده



ولكن ویردیکندن اوکنیسه رسالت و معظم سلطنته لایق بر معجزه اوله‌رق او قابلیت چکردگنی اوبله انکشاف ایتدیرمشکه چوق

بویوك طاغلر برنفر، برشاکرد، برمرید کبی حضرت داووده اقتدا ایدوب اونڭ لسانیله اونڭ امریله خالقِ ذوالجلاله

تسبیحات ایدیورلردی حضرت داوود علیه السلامڭ سویلرسه اونلرده تکرار ایدیورلردی نصلکه شیمدی وسائط مخابره و

وسائل ارتباطڭ کثرت و تکملی سببیله حشمتلی بر قوماندان طاغلره. طاغیلاً عظیم اردوسنه بر آنده الله اکبر دیدیرر.

داوقوجه طاغلری قونوشدیرر. ولولهیه کتیرر مادام انسانڭ بر قوماندانی طاغلری سکنه‌لرینك لسانیله مجازی اولهرق

قونوشدیرر. البته جناب حق حشمتلی بر قوماندانی حقیقی اولهرق قونوشدیرر تسبیحات یاپدیرر بونکله برابر هر

جبلڭ بر شخص معنویسی بولوندیغی و اوکا مناسب بر تسبیح و بر عبادتی اولدیغی اسکی سوزلرده بیان ایتمشدیك

هرطاغ انسانلرڭ لسانیله عکس صداسیله تسبیحات یاپدقلری کبی کندی السنه مخصوصه‌لریله دخی خالق ذوالجلاله

تسبیحاتلری واردر ﴿وَالطَّيْرَ مَحْشُورَةً﴾ ﴿وَعُلِّمْنَا مَنْطِقَ الطَّيْرِ﴾ جمله‌لریله حضرت داووده

و سلیمان علیه السلامه قوشلرڭ انواعنڭ لسانلرینی هم استعدادلرینك دیللرینی یعنی هانکی ایشه یارادقلرینی

اونلره جناب حقڭ احسان ایتدیگنی شو جمله‌لر کوستریورلر. اوت حقیقتدر. مادام روی زمین بر صفرهٔ رحماندر

انسانڭ سفره‌سنه قورولمشدر اویله ایسه او صفره‌دن استفاده ایدن سائر حیوانات و طیورڭ چوغی انسانه مسخر و خدمتکار

اوله بیلیر. نصلکه اڭ کوچوك لرندن بال آریسی و ایپك بوجگنی استخدام ایدوب الهام الهی ایله عظیم بر

استفاده بولنی آچیور. و کوگرچینلری بعض ایشلرده استخدام ایدرك و یاباغان مثللو قوشلری قونوشدیره‌رق

مدنیت بشریه‌نڭ محاسنه کوزل شیلری علاوه ایتمشدر. اویله‌ده بشقه قوشلر و حیوانلرڭ استعداد دیللری

بیلینیرسه چوق طائفه‌لری وارکه قرنداشلری حیوانات اهلیه کبی بر مهم ایشده استخدام ایدیله بیلیرلر

مثلا چکرکه آفتنك استیلاسنه قارشی چکرکه‌یی ییه‌رك محو ایدن صغیرجق قوشلرینك دیلنی بیلسه و حرکاتنی
تنظیم ایده‌بیلسه نه قدر فائده‌لی بر خدمتده اجرتسز اوله‌رق استخدام ایدیله‌بیلیر. ایشته قوشلردن بو نوع استفاده و تسخیری
و تلفون و فونوغراف کبی جامداتی قونوشدیرمق و طیورلردن استفاده ایتمك اڭ نهایت حدودینی شو آیت چیزییور. اڭ
اوزاق هدفه‌نی تعیین ایدییور. اڭ احتماللی صورتده پارماغیله اشارت ایدییور و بر نوع تشویق ایدییور. ایشته جناب حق
شو آیتڭ لسان رمزیله معناً دییور که: ای انسانلر! بڭا تام عبد اولان هم جنسکزه اونڭ نبوتنڭ عصمتنه و سلطنتنڭ
تام عدالتنه مدار اولمق ایچون ملکمده‌کی معظم مخلوقاتی اوڭا مسخر ایدوب قونوشدیرییورم و جنودمدن و حیواناتمدن
چوغنی اوڭا خدمتکار ویرییورم. اویله ایسه هر بریکزه ده مادام گوکلر، یر، طاغلر حملندن چکیندیگی بر امانت کبرایی
تودیع ایتمیشم. خلیفۀ زمین اولمق استعدادینی ویرمیشم، شو مخلوقاتڭ دیزگینلری کیمڭ الینده ایسه اوڭا رام اولمق
لازمدر. تا اونڭ ملکنده‌کی مخلوقلر سزه رام اوله‌بیلسون. و اونلرڭ دیزگینلری الینده اولان ذاتڭ نامنه اله آله‌
بیلسه‌کز و استعدادیکزه لایق مقامه چیقه‌کز. مادام حقیقت بویله‌در، معناسز بر اگلنجه حکمنده اولان فونوغراف
ایله اگلنمك، گوکرجینلری ایشلتمك، مکتوب بوسته‌جیلگی یاپمق، پاپاغانلری قونوشدیرمق بدل، اڭ خوش، اڭ
یوکسك، اڭ علوی بر اگلنجه، معصومانه بر جالبکه طاغلر سڭا داود (ع م) کبی برر معظم فونوغراف اوله‌بیلسون و هوا نسیمیله
طوقونمسیله اشجار و نباتاتدن بر تل موسیقی کبی نغمات ذکریه قولاغڭه گلسون. و طاغ بیڭلر دیللریله تسبیحات یاپان
بر عجائب المخلوقات ماهیتنی گوسترسون. و اکثر قوشلر هدهد سلیمانی کبی بر مونس آرقداش و یا مطیع بر خدمتکار
صورتنی گیسون، هم سنی اگلندیرسون، هم مستعد اولدیغڭ کمالاته سنی شوق ایله سوق ایتسون. اوته‌کی لهویات کبی
انسانیتڭ اقتضا ایتدیگی مقامدن سنی دوشورمسون. هم مثلا حضرت ابراهیم علیه السلامڭ معجزه‌سی حقنده



نار

اولان ﴿قُلْنَا يَا نَارُ كُونِي بَرْدًا وَسَلَامًا عَلَى اِبْرٰهِيمَ﴾ آیتنده اوچ اشارت لطیفه وار. **برنجیسی**
آتش کبی سائر اسباب طبیعیه کندی کیفیله طبیعتیله کور کورینه حرکت ایتمییور. بلکه امر تحتنده بر وظیفه یاپییور که حضرت ابراهیمی
یاقمدی. و اوڭا یاقما امر ایدیلمیور. **ایکنجیسی** آتشڭ بر درجه‌سی وار که برودتیله احراق ایدر. یعنی احراق کبی بر تأثیر یاپار. جناب حق
سلاماً لفظیله برودته دییور که: سن ده حرارت کبی برودتکله احراق ایتمه دیمك. او مرتبه‌ده‌کی آتش صغوقلغیله یاقار کبی
تأثیر گوسترییور. هم آتشدر هم برددر. اوت حکمت طبیعیه‌ده نار بیضاء حالنده آتشڭ بر درجه‌سی وار که حرارتی اطرافنه
نشر ایتمییور. اطرافنده‌کی حرارتی کندینه جلب ایتدیگی ایچون شو طرز برودتیله اطرافنده‌کی صو کبی مایع شیلری انجماد ایتدیروب
ایشته زمهریر برودتیله احراق ایدن بر
معناً برودتیله احراق ایدن بر صنف آتشدر. اویله ایسه آتشڭ بتون درجاتنه و عموم انواعنه جامع اولان جهنمڭ البته
زمهریرلق بولونمسی ضروریدر. **اوچنجیسی** جهنم آتشنڭ تأثیرینی منع ایده‌جك و امان ویره‌جك ایمان کبی بر مادۀ معنویه
اسلامیت کبی بر زره اولدیغی مثللو، دنیوی آتشڭ دخی تأثیرینی منع ایده‌جك بر مادۀ مادیّه وار. چونکه جناب حقڭ اسم
حکیم اقتضاسیله و دار الحکمت اولمق حسبیله اسباب پرده‌سی آلتنده اجراآت یاپییور. اویله ایسه حضرت ابراهیمڭ جسمی
کبی گوملگنی ده آتشه قارشی مقاومت حالتنی ویرمشدر. ابراهیمی یاقمدیغی کبی گوملگنی ده یاقمدی. ایشته بو اشارتڭ
رمزیله معناً شو آیت دییور که: ای ملت ابراهیم! ابراهیم واری اولیکز تا گوملکلریکز اڭ بیوك دوشمانکز اولان آتشه هم
بوراده هم اوراده زره اولسون. روحکزه ایمانی گییدیروب جهنم آتشنه قارشی زره اولدیغی کبی جناب حقڭ زمینده
سزڭ ایچون صاقلادیغی و احضار ایتدیگی بعض ماده‌لر وار، اونلر سزی آتشڭ شرندن محافظه ایدر. آرایکز چیقاریکز
گییکز. ایشته بشرڭ مهم ترقیاتندن و کشفیاتندن بری ده آتشه یاقمیه‌جق و آتشه طایانیر بر گوملك
گیمه‌سیدر. شو آیت ایسه اوڭا مقابل باق نه قدر علوی. لطیف. گوزل. ابده قدر بیرتیلمیه‌جك

حاشیه: بر تفسیر دییور: سلاماً دیمه‌سه‌یدی برودتیله احراق ایده‌جك ایدی

[حنیفاً مسلماً] آتیکا هندسه طقوزنجی مرحله‌یی کوستریور. هم مثلا ﴿وَعَلَّمَ آدَمَ الْاَسْمَاءَ كُلَّهَا﴾ حضرت آدم
علیه السلامک دعوای خلافت کبراده معجزهٔ کبراسی تعلیم اسماء در دیور. ابشته سائر انبیانک معجزه‌لری برر خصوصی
خارقهٔ بشریه‌یه رمز ایتدیکی کبی بوتون انبیانک پدری و دیوان نبوتک فاتحه‌سی اولان حضرت آدم علیه السلامک
معجزه‌سی عموم کمالات و ترقیات بشریه‌نک نهایتلرینه و اک ایلری هدفلرینه صراحته یقین اشارت ایدیور. جناب حق
جل جلاله معناً شو آیتک لسان اشارتیله دیورکه: ای بنی آدم سزک پدریکز ملائکه‌لره قارشی خلافت دعواسنده
رجحانیته حجت اوله‌رق بوتون اسمایی تعلیم ایتدیکمدن سز دخی مادام اونک اولادی و وارث استعدادیسکز بوتون
اسمائی تعلّم ایدوب مرتبهٔ امانت کبراده بوتون مخلوقاته قارشی رجحانیته لیاقتکزی کوسترمک کرکدر. زیرا کائنات
ایچنده بوتون مخلوقات اوستنده اک بیوک مقاماته کیتمک و زمین کبی بویوک مخلوقات سزه مسخر اولمق کبی
مرتبهٔ عالیه‌یه یول آچیقدر. ایلری آتیلیکز و برر اسمیمه یاپیشکز. چیقیکز. فقط پدریکز بر دفعه شیطانه آلداندی
جنت کبی بر مقامدن روی زمینه موقتاً سقوط ایتدی. صاقین ترقیاتکزده شیطانه اویوب حکمت الٰهیه‌نک سمواتندن
طبیعت ضلالتنه سقوطه واسطه یاپمیکز. وقت بوقت باشکزی قالدیروب اسماء حسنامه دقت ایدرک او سمواته
عروج ایتمک ایچون فنونکزی ترقیاتکزی نردوبان یاپکز. تا فنون و کمالاتکزک منبعلری و حقیقتلری اولان
اسماء ربانیه‌مه چیقه‌سکز و او اسمانک دوربینیله قلبلریکزله ربکزه باقه‌سکز. **بر نکتهٔ مهمه و بر سر اهم**
شو آیت جامعهٔ عجیبهٔ انسانک جامعیت استعدادیه جهتیله مظهر اولدیغی بوتون کمالات علمیه و ترقیات فنیه و
خوارق صنعیه‌یی تعلیم اسماء عنوانیله افاده و تعبیر ایتمکده شویله بر رمز لطیف علوی وارکه: هر بر کمالک، هر بر علمک
هر بر ترقیاتک، هر بر فنک بر حقیقت عالیه‌سی وارکه او حقیقت بر اسم الٰهیه‌یه طیانیور. بیک جوقه



پرده‌لری

برچوقلری و متنوع تجلیاتی و مختلف دائره‌لری بولونان او اسمه طایانمقله او فن، او کمال، او صنعت کمالنی بولور
حقیقت اولور. یوقسه یاریم یامالاق بر صورتده ناقص بر کولکه‌در. مثلا هندسه بر فندر. اونک حقیقتی و نقطهٔ
منتهاسی جناب حقک اسم عدل و مقدرینه یتیشوب هندسه آیینه‌سنده او اسمک حکیمانه جلوه‌لرینی حشمتیله مشاهده
ایتمکدر. مثلا طب بر فندر، هم بر صنعتدر. اونک نهایتی و حقیقتی حکیم مطلقک [شافی] اسمنه طیانوب اجزاخانهٔ کبراسی
اولان روی زمینده رحیمانه جلوه‌لرینی ادویه‌لرده کورمکله طب کمالاتنی بولور، حقیقت اولور. ~~مثلا جلوه‌لرینی ادویه~~
~~لرده کورمکله طب کمالاتنی بولور حقیقت اولور~~ مثلا حقیقت موجوداتدن بحث ایدن حکمت الاشیاء جناب حقک
جل جلاله اسم حکیمنک تجلیات کبراسنی مدبرانه، مربیانه، اشیاده‌کی منفعتلرنده و مصلحتلرنده کورمکله و او اسمه
یتیشمکله و او اسمه طیانمقله شو حکمت حکمت اوله‌بیلیر. یوقسه یا خرافاته انقلاب ایدر و مالایعنیات اولور ویا فلسفهٔ
طبیعیه مثللو ضلالته یول آچار. ایشته سکا اوچ مثال. سائر کمالات و فنونی بو اوچ مثاله قیاس ایت ~~بیلیرسک~~ ایده‌بیلیرسک
ایشته قرآن حکیم شو آیتله بشری شیمدیکی ترقیاتنده پک جوق گری قالدیغی اک بیوک نقطه‌لره، اک ایلری
هدفه، اک نهایت مرتبه‌لره آرقه‌سندن تشویقی اوروب پارماغیله او مرتبه‌لری کوستره‌رک دها ایلری آت
ایلری دیدیور. بو آیتک خزینهٔ عظماسندن شیمدیلک بو جوهر ایله اکتفا ایده‌رک او قاپویی قاپایورز. هم مثلا
خاتم دیوان نبوت و بوتون انبیانک معجزه‌لری اونک دعوای رسالتنه بر تك معجزه‌سی حکمنده اولان انبیانک
سروری و شو کائناتک مایه الافتخاری و حضرت آدمه اجمالاً تعلیم اولونان بوتون اسمانک بوتون مراتبیله
تفصیلاً مظهری یوقاری‌یه جلال ایله پارماغنی قالدیرمقله **شق قمر** ایدن و آشاغی‌یه جمال ایله پارمقلریندن
اون پارماغندن کوثر کبی صویی آقیدان و بیک معجزات ایله مصدق و مؤید اولان

محمد علیه الصلاة والسلامك معجزۀ کبراسی اولان قرآن حکیمك وجوه اعجازینك اڭ پارلاقلرندن اولان

حسن وحقیقت دائره‌سنده‌کی بیاناتنده‌کی جزالت، افاده‌سنده‌کی بلاغت، معانیسنده‌کی جامعیت، اسلوبلرنده‌کی علویت وحلاوتی

افاده ایدن قُلْ لَئِنِ اجْتَمَعَتِ الْاِنْسُ وَالْجِنُّ عَلٰٓى اَنْ يَأْتُوا بِمِثْلِ هٰذَا الْقُرْاٰنِ لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهٖ وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا

کبی چوق آیات بینات ایله انس وجنك انظارینی شو معجزه‌سنه، وجوه اعجازندن اڭ ظاهر واڭ پارلاق

وجهنه چویرییور. انس وجنك طمارلرینه طوقوندیروب دوستلرینك شوقلرینی ودشمنلرینك عنادینی تحریك

ایدوب عظیم بر تشویق ایله شدتلی بر ترغیب ایله دوست ودشمنلری اونك تنظیره وتقلیده یعنی نظیرینی یاپمه‌یه و

کلامنی اوڭا بڭزتمك ایچون سوق ایدییور. هم اویله بر صورتده او معجزه‌یی نظرگاه انام قویییور که گویا انسانك بو دنیایه

گلیشندن غایه‌سی یالکز او معجزه‌یی هدف ودستور اتخاذ ایدوب اوڭا باقه‌رق نتیجۀ خلقت انسانیه‌یه بیله‌رك یورومکدر.

الحاصل سائر انبیاء علیهم السلامك معجزاتلری بر خارقۀ صنعته اشارت ایدییور. حضرت آدم علیه السلامك

معجزه‌سی ایسه اساسات صنعتله برابر علوم وفنونك خوارق وکمالاتنك فهرسته‌سنی بر صورت اجمالیه‌ده اشارت ایدییور

وتشویق ایدییور. اما معجزۀ کبرای احمدیه اولان قرآن معجز البیان ایسه تعلیم اسمانك حقیقتنی مفصلاً مظهریتی وجه

وحقیقت اولان علوم وفنونك طوغری هدفلرینی ودنیوی اخروی کمالاتنی وسعادتلرینی واضحاً گوسترییور. هم

پك چوق عظیم تشویقات ایله بشری اوڭا سوق ایدییور. هم اویله بر طرزده تشویق ایدر [سوق ایدر] که او طرز ایله شویله

آڭلاتدیرییور: ای انسان شو کائناتدن مقصد اعلی تظاهر ربوبیته قارشی عبودیت کلیۀ انسانیه‌در وانسانك

غایۀ اقصاسی او عبودیته علوم وکمالات ایله یتشمکدر. هم اویله بر صورتده افاده ایدییور که او افاده ایله شویله

اشارت ایدر: البته نوع بشر آخر وقتده علوم وفنونه دوکوله‌جکدر. بوتون قوتنی علمدن آله‌جقدر. حکم وقوت



ایسه علمك الینه گچه‌جکدر. هم جزالت وبلاغت قرآنیه‌یی مکرراً ایلرو سوردیگندن رمزاً آڭلاتدیرییور که علوم وفنونك

اڭ پارلاغی اولان بلاغت وجزالت بوتون انواعیله آخر زمانده اڭ مرغوب بر صورت آله‌جقدر. حتی انسانلر فکرلرینی

بربرینه قبول ایتدیرمك وحکملرینی بربرینه اجرا ایتدیرمك ایچون اڭ کسکین سلاحنی جزالت بیانده واڭ مقاومتسوز

قوتنی بلاغت اداده آله‌جقدر. الحاصل قرآنك اکثر آیتلری هر بری بر خزینۀ کمالاتك آنختاری وبر دفینۀ علمك

مفتاحیدر. اگر ایسترسه‌ك قرآنك سمواتنه وآیاتنك نجوملرینه یتیشه‌سك گچمش اولان یگرمی سوزلری یگرمی باصامقلی

بر مردوبان یاپه‌رق چیق او نگاه گور که. قرآن نه قدر پارلاق بر گونشدر. حقائق الهیه وحقائق ممکنات اوستنه

نصل بر صافی بر نور سرپییور وپارلاق بر ضیا نشر ایدییور باق! نتیجه: مادام انبیایه دائر اولان آیتلر شمدیکی

ترقیات بشریه‌نك خارقه‌لرینه بر نوع اشارتله برر حد ایلروده‌کی حدودینی چیزییور کبی بر طرزده افاده‌سی وار

ومادام هر بر آیتك متعدد معنالره دلالتی محققدر. بلکه منصوصدر علمائجه. ومادام انبیایه اتباع ایتمك واقتدا ایتمکه دائر

اوامر مطلقه‌در اویله ایسه شو گچمش آیتلرك معانی صریحه‌لرینه دلالتله برابر صنعت وفنون بشریه‌نك مهملرینه

اشاری بر طرزده دلالت هم تشویق ایدییورلر دینیله بیلیر

[ ایکی مهم سؤاله قارشی ایکی مهم جواب ]

**برنجیسی** اگر دیرسه‌ك مادام قرآن بشر ایچون نازل اولمشدر نه دن بشرك نظرنده اڭ مهم اولان مدنیت

خارقه‌لرینی تصریح ایتمییور یالکز گیزلی بر رمز ایله خفی بر ایما ایله خفیف بر اشارت ایله ضعیف بر اخطار ایله اکتفا ایدییور

**الجواب** چونکه خارقه‌لر مدنیت بشریه حقلری بحث قرآنیده او قدر اوله بیلیر. زیرا قرآنك وظیفۀ اصلیه‌سی

دائرۀ ربوبیتك کمالات وشؤوناتنی ودائرۀ عبودیتك وظائف واحوالنی تعلیم ایتمکدر. اویله ایسه شو خوارق

بشریه‌نك او ایکی دائره‌ده حقلری یالکز بر ضعیف رمز بر خفیف اشارت آنجق دوشر. چونکه اونلر

(حاشیه) بلکه اوتوز اوچ عدد سوزلر ... اوچ عدد ... المشق آلتی باصامقلی بر مردوباندر.

(حاشیه)

دائرهٔ ربوبیتدن حقلرینی ایسترلرسه او وقت پك آز حصه آله بیلیرلر. مثلا طیارهٔ بشر قرآنه دیسه بکا بر حصه
کلام ویر آیاتکده بر موقع ویر؛ البته او دائرهٔ ربوبیتك طیاره‌لری اولان سیارات، ارض، قمر، قرآن نامنه دیه‌جکلر:
بوراده جرمك قدر موقع آله بیلیرسك. اگر بشرك تحت البحری آیات قرآنیه‌دن موقع ایسترلرسه او دائره‌نك
تحت البحرلری یعنی بحر محیط هوائیده و اثیر دڭزنده یوزن زمین و ییلدیزلر اوڭا دیه‌جکلر: یانمزده سنك
یرك گورونمیه‌جك درجه‌ده آزدر. اگر الکتریقك ییلدیز مثال لامبه‌لری حق کلام ایسته‌یرك آیتلره
گیرمك ایسترلرسه او دائره‌نك الکتریق لامبه‌لری اولان شمسلر، شهابلر، گوك یوزینی زینتلندیره‌ن
ییلدیزلر و مصباحلر دیه‌جکلر: اشیغك نسبتنده بحث و بیانه گیره بیلیرسك. اگر خوارق مدنیت دقائق
صنعت جهتنده حقلرینی ایسترلرسه و آیتلردن مقام طلب ایدرلرسه او وقت بر تك سینك اونلره صوصیڭز
دیه‌جك. بنم قنادم قدر حقکز یوقدر. زیرا سزلرده‌کی بشرك جزء اختیاریله کسب ایدیلن بوتون اینجه صنعتلر
و بوتون نازك جهازلر طوپلانسه بنم کوچوجك وجودمده‌کی اینجه صنعت و نازنین جهازلر قدر عجیب اولاماز.

إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ لَنْ يَخْلُقُوا ذُبَابًا وَلَوِ اجْتَمَعُوا لَهُ الخ

آیتی سزی صوصدیریر. اگر او خارقه‌لر دائرهٔ عبودیته گیدوب او دائره‌دن حقلرینی ایسترلرسه او زمان او دائره‌دن
البته شویله بر جواب آلیرکه: سزك مناسبتکز بزمله پك آزدر. دائره‌مزه قولای گیره‌مزسکز. چونکه بزم دستورمز
بودرکه: دنیا بر مسافرخانه‌در. انسان ایسه اوراده آز طوره‌جقدر و وظیفه‌سی چوق بر مسافردر و قیصه بر
عمرده حیات ابدیه‌یه لازم اولان لوازماتی تدارك ایتمکله مکلفدر. أك اهم، و أك الزم ایشلر تقدیم
ایدیله‌جکدر. حالبوکه سز اکثریت اعتباریله شو فانی دنیایی بر مقر ابدی نقطهٔ نظرنده و غفلت پرده‌سی

[حاشیه] شو جدی مسئله‌یی یازارکن اختیارسز اوله‌رق قلمم اسلوبی شو لطیفه‌یه چویردی. بنده قلمی سربسته
براقدم. امید ایدرم که اسلوبك لطیفه‌لگی مسئله‌نك جدیتنه خلل ویرمسین.

---



آلتنده دنیایه صاریلمق و آخرتی دوشونمه‌مك اساسلری اوزرینه مؤسس اولان عبودیتدن حصه‌کز پك آزدر. لکن
اگر قیمتدار بر عبادت اولان صرف [منفعت عباد الله] ایچون و منافع عمومیه‌یه و استراحت عامه‌یه و حیات اجتماعیه‌نك
کمالنه خدمت ایدن و البته اقلیت تشکیل ایدن محترم صنعتکارلر و ملهم کاشفلر آره‌کزده و ایچکزده وارسه او
خاص ذاتلره شو رمز و اشارات قرآنیه سعیه تشویق و صنعتلرینی تقدیر ایتمك ایچون الحق کافی و وافیدر.

**ایکنجی سؤاله جواب** اگر دیه‌رسکه: سزده شو تحقیقاتدن صوکره شبهه‌م قالمدی تصدیق ایتدم که
قرآنده سائر حقائقله برابر مدنیت حاضره‌نك خارقه‌لرینه و بلکه داها ایلروسنه اشارات و رمز واردر. دنیوی
و اخروی سعادت بشره لازم اولان هر شی دگری نسبتنده ایچنده بولونور. فقط نه ایچون قرآن اونلری صراحتله
ذکر ایتمیور تا معند کافرلر دخی تصدیقه مجبور اولسونلر، قلبمزده راحت اولسون.

**الجواب** دین بر امتحاندر. بر تکلیف الهی بر تجربه‌در. تا ارواح عالیه ایله ارواح سافله مسابقه میداننده
بربرندن آیریلسون. نصلکه بر معدنه آتش ویریلیور. تا الماس ایله کومور، آلتون ایله طوپراق بربرندن آیریلسون.
اویله‌ده بو دار امتحانده اولان تکلیفات الهیه بر ابتلادر و بر مسابقه‌یه سوقدرکه استعداد بشر معدننده اولان
جواهر عالیه ایله مواد سفلیه بربرندن تفریق ایدلسون. مادام قرآن بو دار امتحانده بر تجربه صورتنده بر مسابقه
میداننده بشرك تکملی ایچون نازل اولمشدر. البته شو دنیوی و هرکسك گوره‌نه‌جك امور غیبیه‌نك استقبالیه‌یه
بالکز اشارت ایده‌جك درجه‌ده عقله قپو آچار. اگر صراحةً ذکر ایتسه سر تکلیف بوزیلور. عادتا گوك (وحقیقتنی اثبات ایده‌جك)
یوزنده‌کی ییلدیزلرله واضحاً [ لا اله الا الله ] یازمق مثللو بر بداهته گیره‌جك. او زمان هرکس
ایستر ایستمز تصدیق ایده‌جك. مسابقه اولماز، امتحانده فوت اولور. کومور گبی بر روحله الماس گبی بر روح

[حاشیه]

برابر قالرمقلر، ابوجهل لعین، ابوبکر الصدیق، مساوی کورونه‌جك سر تکلیف ضایع اولەجق الحاصل

قرآن حکیم، حکیمدر، هر شیئه قیمتی نسبتنده بر مقام ویرر ابشته قرآن بیلك اوچیوز سنه اول استقبالك ظلماتنده

مستتر وغیبی اولان ثمرات ترقیات انسانیه‌یی کورویور وکوردیکمزدن وکوره جکمزدن دها کوزل بر صورتده

کوستریکور دیمك قرآن ازلی بر ذاتك کلامیدر کە بوتون زمانلری واچینده‌کی بوتون اشیایی برآنده کورویور

ابشته معجزات انبیاء یوزونده بارلایان بر لمعهٔ اعجاز قرآن

اَللّٰهُمَّ فَهِّمْنَا اَسْرَارَ الْقُرْاٰنِ وَوَفِّقْنَا لِخِدْمَتِهِ فِى كُلِّ اٰنٍ وَزَمَانٍ

سُبْحَانَكَ لَاعِلْمَ لَنَا اِلَّا مَاعَلَّمْتَنَا اِنَّكَ اَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ

رَبَّنَا لَاتُؤَاخِذْنَا اِنْ نَسِينَا اَوْ اَخْطَئْنَا

اللهم صل وسلم وبارك وكرم على سيدنا ومولانا محمد عبدك ونبيك ورسولك النبي الامي وعلى اله واصحابه وازواجه وذرياته وعلى النبيين والمرسلين والملائكة المقربين والاولياء والصالحين افضل صلاة وازكى سلام وانمى بركاة بعدد سور القرآن وآياته وحروفه وكلماته ومعانيه واشاراته ورموزه ودلالاته واغفر لنا وارحمنا والطف بنا يا ربنا يا الهنا يا خالقنا بكل صلاة منها بكل سلام منها برحمتك يا ارحم الراحمين

وَالحمد لله رب العالمين آمين

[حاشیه] ابوجهل لعین ایله ابوبکر الصدیق مساوی کورونه‌جك سر تکلیف ضایع اولاجق..

١٣٨
132

١٠

یگرمی برنجی سوزك

برنجی ایكنجی مقامی

بسم الله الرحمن الرحيم ❁ اِنَّ الصَّلٰوةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَوْقُوتًا

بر زمان سناً جسماً رتبةً بیوك بر آدم بڭا دیدی نماز ایيدر فقط هرکون هر بش دفعه قیلمق چوقدر بیتمه دیکندن اوصانچ
ویریور او ذاتڭ او سوزندن خیلی زمان کچدکدن صوڭره نفسمی دیکلادم ایشیتدم که عین سوزلری سویلیور واوڭا باقدم کوردم
دیمکه تنبللك قولاغیله شیطاندن عین درسی آلیور او وقت آڭلادم او ذات او سوزی بتون نفوس امارەنڭ نامنه سویلمش
کبی در ویا سویلتدیرلمشه او زمان بن دخی دیدم مادام نفسم اماره در نفسنی اصلاح ایتمین بشقه‌سنی اصلاح ایده‌مز اویله ایسه
نفسمدن باشلادم دیدم ای نفس جهل مرکب ایچنده تنبللك دوشکنده غفلت اویقوسنده سویلدیکڭ شو سوزه مقابل
بش ایقاظی بندن ایشیت

**برنجی ایقاظ** ای بدبخت نفسم عجبا عمرڭ ابدیمیدر قطعی سندڭ وارمیکه کله‌جك سنه‌یه بلکه یارینه قدر قالاجقسڭ که
اوصانچ ویرن توهم ابدیتدر کیف ایچون ابدی دنیاده قالاجق کبی نازلانیورسڭ اکر آڭلاسه‌یدڭ که عمرڭ آزدر هم فائده‌سز
کیدییور البته اونڭ یکرمی درتدن برینی حقیقی بر حیات ابدیه‌نڭ سعادتنه مدار اولاجق بر کوزل وخوش وراحت ورحمت
بر خدمته صرف ایتمك اوصانمق شویله طورسون بلکه جدّی بر اشتیاق وخوشه بر ذوقی تحریکه سبب اولور

**ایکنجی ایقاظ** ای شکمبه نفسم عجبا هرکون اکمك ییرسڭ صو ایچرسڭ هوایی تنفس ایدرسڭ اوصانچ ویریورمی مادام
ویرمیور چونکه احتیاج تکرار ایتدیکندن اوصانچ دکل بلکه تلذذ ایدییورسڭ اویله ایسه خانهٔ جسمده سنڭ آرقداشلرڭ
اولان قلبڭ غذاسی روحڭ آب حیاتی ولطیفهٔ ربانیه‌ڭ هواسنی جذب وجلب ایدن نماز دخی سنی اوصاندیرما
مز کرکدر اوت غایتسز تأثراتله معروض ونهایتسز تلذذاته و آماله مفتون ویرسودا بر قلبڭ قوت
وقوتی هرشیئه قادر بر رحیم کریمڭ قپوسنی نیاز ایله چالمقله الده ایدیله‌بیلیر اوت شو فانی دنیاده کمال سرعتله

واویلادن فراقی قوپاران کیدن اکثر موجودات ایله علاقه‌دار بر روحک آب حیاتی ابه هر شیئه بدل بر معبود باقینک بر محبوب سرمدینک چشمهٔ رحمتنه دغان ایله توجه ایتمکله ایچیله بیلیر. اوت فطرةً ابدی ایستین و ابد ایچون خلق اولنان و ازلی وابدی بر ذاتک آیینه‌سی اولان و نهایت درجه‌ده نازک و لطافتلی بولنان ذی شعور بر سرّ انسانی ذی نور بر لطیفهٔ ربانیه شو قساوتلی ازیجی و صقینتیلی کچیجی و ظلماتلی بوغوجی اولان احوال دنیویه ایچنده البته تنفسه پك چوق محتاجدر و آنجق نمازک پنجره‌سیله نفس آله بیلیر

**اوچنجی ایقاظ** ای صبرسز نفسم عجبا کچمش کونلرده‌کی عبادت کلفتنی و نماز مشقتنی و مصیبت زحمتنی بوکون دوشونوب مضطرب اولمق هم کله‌جك کونلرده‌کی عبادت وظیفه‌سنی و نماز خدمتنی و مصیبت المنی بوکون تصور ایدوب صبرسزلق کوسترمك هیچ کار عقلمیدر. شو صبرسزلقده مثالك شونه بکزرکه بر سرسم قوماندان دوشمنك صاغ جناح قوتی اونك صاغده‌کی قوتنه التحاق ایتمه وار اوکا تازه بر قوت اولدیغی حالده اوطوتار مهم بر قوتنی صاغ جناحه کوندرر مرکزی ضعیفلندیرر هم صول جناحده دوشمن عسکری یوق ایکن اوده کلمه‌دن بیوك بر قوت کوندرر آتش ایت امرینی ویرر مرکزی بتون بتون قوتدن دوشورر دوشمن ایسه اکلار مرکزه هجوم ایدر تارمار ایدر. اوت بوکا بکزرسك چونکه کچمش کونلرك زحمتی بوکون رحمته قلب اولمش المی کیتمش لذتی قالمش کلفتی کرامته انقلاب ایتمش مشقتی ثوابه انقلاب ایتمش اوندن اوصانج آلمق دکل بلکه یکی بر شوق تازه بر ذوق و دوامه جدی بر غیرت آلمق لازم. کله‌جك کونلر ایسه مادام کلمه‌مشلر شیمدیدن دوشونوب اوصانمق و فتور کتیرمك عبثا اوکونلرده آجلغی و صوسزلغی بوکون دوشونوب باغیروب چاغیرمق کبی بر دیوانه‌لکدر. مادام حقیقت بویله‌در عاقل ایسه‌ك عبادت جهتنده یالکز بوکونی دوشون و اونك بر ساعتنی اجرلی بیوك کلفتی آز خوش و کوزل و علوی بر خدمته صرف ایدیورم دی. سنك آجی فتورك طاتلی بر



غیرته انقلاب ایدر. ایشته ای صبرسز نفسم سن اوچ صبر ایله مکلفسك بری طاعت اوستنده صبردر بری معصیته قارشی صبردر دیکری مصیبته قارشی صبردر. عقلك وار ایسه شو اوچنجی ایقاظده‌کی تمثیلده کورونن حقیقتی رهبر طوت مردانه یا صبور دی اوچ صبری اوموزیکه آل جناب حقك سکا ویردیکی صبر قوتنی اکر یا کلیسه بولده طاغیتمزسه‌ك هر مشقته و مصیبته کافی کله بیلیر و او قوتله طیان

**دردنجی ایقاظ** ای سرسم نفسم عجبا شو وظیفهٔ عبودیت نتیجه‌سزمیدر اجرتی آزمیدرکه سکا اوصانج ویریور. حالبوکه بر آدم سکا بر قاچ پاره ویرسه ویاخود سنی قورقوتسه آقشامه قدر سنی چالیشدیرر و فتورسز چالیشیرسك. عجبا بو مسافرخانهٔ دنیاده عاجز و فقیر قلبکه قوت و غناء و البته بر منزلك اولان قبرده غدا و ضیا و هر حالده محکمه‌ك اولان محشرده سند و برات و ایستر ایسته‌مز اوستندن کچیله‌جك صراط کوپریسنده نور و براق اولاجق بر نماز نتیجه‌سزمیدر ویاخود اجرتی آزمیدر. بر آدم سکا یوز لیرالق بر هدیه وعد ایتسه یوز کون سنی چالیشدیرر. خلف الوعد ایده بیلیر او آدمه اعتماد ایدرسك فتورسز ایشلرسك. عجبا خلف الوعد حقنده محال اولان بر ذات جنت کبی بر اجرتی و سعادت ابدیه کبی بر هدیه‌یی سکا وعد ایتسه پك آز بر زمانده پك آز بر وظیفه‌ده سنی استخدام ایتسه سن خدمت ایتمزسه‌ك ویا استکراه ایله سخره کبی ویا اوصانجله یارم یامالاق خدمت ایتمکله اونك وعدنده اتهام و هدیه‌سنی استخفاف ایتسه‌ك پك شدتلی بر تأدیبه و دهشتلی بر تعذیبه مستحق اوله‌جغکی دوشونمیورمیسك. دنیاده حبسك قورقوسندن اك آغیر ایشلرده فتورسز خدمت ایتدیکك حالده جهنم کبی بر حبس ابدینك خوفی اك خفیف و لطیف بر خدمته سکا غیرت ویرمیورمی

**بشنجی ایقاظ** ای دنیاپرست نفسم عجبا عبادتده‌کی فتورك و نمازده‌کی قصورك مشاغل دنیویه‌نك کثرتندنمیدر ویاخود درد معیشتك مشغله‌سیله وقت بوله‌مدیغکدنمیدر. عجبا صرف دنیا ایچون می یارادلمشسك که بتون وقتکی اوکا صرف ایدیورسك

سن استعداد جهتیله بتون حیواناتك فوقنده اولدیغكی و حیات دنیویه نك لوازماتنی تدارك ده اقتدار جهتیله بر سرچه قوشنه یتیشه مدیگنی

بیلیورسك بوندن نه دن آكلامیورسك كه وظیفهٔ اصلیهك حیوان كبی چابالامق دگل بلكه حقیقی بر انسان كبی حقیقی بر حیات دائمه

ایچون سعی ایتمكدر بو نقطه‌لر ایله مشاغل دنیویه دیدیگك جوغی كه عائد اولمیان و فضولی بر صورتده قاریشدیغك مالایعنی مشغله‌لر

در آل الزمنی بیرقوب گویا بیگلرسنه عمرك واركبی الزومسز معلومات ایله وقت گچیریورسك مثلا ذحلك اطرافنده كی حلقه‌لرك

كیفیتی نصلدر و آمریقا طاووقلری نه قدر در كبی قیمتسز شیلره قیمتدار وقتلی ویریورسك گویا قوزمو غرافیا علمنده واینانقچی

فننده بر كمال آلیورسك اگر دیرسهك بنی نمازدن و عبادتدن آلیقویان و فتور ویرن او ایلرلزومسز شیلر دگل بلكه درد معیشتك ..

ضروری ایشلری در او ایله ایسه بنده سكا دیرم كه اگر بو غروسه بر كونده لك ایله چالیشه‌رك صوكره بری كلسه دیسه كه كل اون دقیقه قدر

شو ارضی قازیورلیرا دگر بر بیرلانطه ور ذومرود بوله جقسك سن او كا یوق كلمم جونكه اون غروسه كوننده لگمدن كیسله جك

نفقم آزاله جق دیرسك نه قدر دیوانه جه بر بهانه اولدیغنی البته بیلیرسك عینا او نك كبی سن شو باغكده كی نفقه‌ك ایچون ایشلیور

سك اگر فرض نمازیكزك ابنه‌رك بتون سعیك ثمره‌سی یالكز دنیوی و اهمیتسز و بركتسز بر نفقه‌یه منحصر قالیر اگرسن استراحت

وتنفس وقتلی روحك راحتنه قلبك تفسنه مدار اولان نمازه صرف ایتسه‌ك او وقت بركتلی نفقهٔ دنیویه ایله برابر سنك نفقهٔ

اخرویه‌گه و زاد آخرتكه اهمیتلی بر منبع اولان ایكی معدن معنوی بولورسك

[حاشیه]

**برنجی معدن** بتون باغكده یتیشه‌ن بر دیگلك چیچكلی اولسون میوه‌لی اولسون هر نباتاتك هر آغاجك تسبیحاتندن كوزل بر

حصه بت ایله آلیرسك هم او باغدن چیقان محصولاتدن كیم یسه حیوان اولسون انسان اولسون اینك اولسون سینك اولسون مشتری اولسون

خیرسز اولسون سكا بر صدقه حكمنه گچر او شرط ایله كه سن رزاق حقیقی نامنه و اذنی دائره سنده تصرف ایتسه‌ك و اونك مالنی اونك

مخلوقاتنه ویرن بر توزیعات مأموری نظریله كندیكه باقه‌رق اینته باق نمازی ترك ایدن نه قدر بیوك بر خسارت ایدر نه قدر

[ حاشیه ] بو مقام بر باغده بر ذاته بر درس كه بو طرزله بیان ایتمش



اهمیتلی بر ثروتی غائب ایدر و سعیه باك بیوك بر شوق ویرن و عملده بیوك بر قوهٔ معنوی تأمین ایدن او ایكی نتیجه‌دن و او ایكی

معدندن محروم قالیر افلاس ایدر حتی اختیارلدقجه بیجه جیلكدن و صایرفتورگلیرنه لازم دیر ذاتا دنیادن كیدیورم بو قدر زحمتی

نه ایچون چكه جگم دیه جك كندینی تنبللكه آتر جون فقط اولكی آدم دیر دهازیاده عبادتم بر سعی حلاله چالیشه جگم تا قبریمه دهازیا

ده ایشیقه كونده ره جگم آخرتمه دها زیاده ذخیره تدارك ایده جگم الحاصل ای نفس بیل كه دونكی كون سنك الكدن چیقدی یارین

ایسه سنك الكده سند یوقدر كه او كا مالك اوله ایسه حقیقی عمر یگی بولوندیغك كون بیل لا اقل او كونك بر ساعتنی احتیاط آقچه

سی كبی حقیقی استقبال ایچون تشكیل اولنان بر صندوقچهٔ اخرویه اولان بر مسجده ویا بر سجاده‌یه آت هم بیلكه هر یكی كون هم سكا

هم هركسه بر یكی عالمك قابوسیدر اگر نماز قیلمازایه‌رك سنك او كونكی عالمك ظلماتلی و پریشان بر حالده كیدر سنك عالمیكده

عالم مثالنده شهادت ایدر زیرا هركسك هركونده شو عالمدن بر مخصوص عالمی وار هم او عالمك كیفیتی او آدمك قلبنه و عملنه تابعدر ..

نصلكه آیینه‌گه ده كورینن محتشم بر سرای آیینه‌نك رنگنه تابعدر سیاه ایسه سیاه كورونور قرمزی ایسه قیرمزی كورونور هم اونك كیفیتنه

تابعدر او آیینه پیشه سی دوزگون ایسه سرایی كوزل كوستر دوزگون دگل ایسه چیركین كوستریر الخ نازك شیلری قبا كوستردیكی

نصلسه قلبك عملك كوكلك كندی عالمكك شكلنی دگیشدیریرسك یا علیهكده یا لهكده شهادت ایتدیره بیلیرسك اگر

نمازی قیلیرسك او نمازك ایله او عالمك صانع ذوالجلالنه متوجه اولسه‌رك بردن سكا بقان او عالمك تنور ایدر عادتا نمازك بر

الكتریق لامبه سی و نمازه نیتك او نك دوگمه سنه طوقونمه سی كبی او عالمك ظلماتنی طاغیدیر و او هرج مرج دنیویه ده كی

قارمقاریشق پریشانیت ایچنده كی تبدلات و حركات حكمتلی بر انتظام و معنیدار بر كتابت قدرت اولدیغنی كوستر

اللّٰه نُورُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ نك انوارندن بر نوری سنك قلبكه سر بر سنك بو كونكی عالمیكی او نورك انعكاسیله

ایشیقلاندیرر سنك لهكده نورانیتله شهادت ایتدیرر صاقین دیمه نمازم نره ده شو حقیقت نمازم نره ده زیرا بر خورما

جکرده گی برخورم آغاجی کبی کندی آغاجنی توصیف ایدر فروه بالکز اجمال و تفصیل ایله اولدیغی کبی سنک کبی بر عاصینک ولو

حس ایتمزسه نمازی بیوک بر ولینک نمازی کبی شو نوردن بر حصه سی وار شو حقیقتدن بر سری وار در ولو شعورک تعلق

ایتمزسه فقط درجاته کوره انکشافی و تنوری آیری آیریدر برخورم جکردکندن تا مکمل برخورم آغاجنه قدر نه قدر مراتب بولنور

نمازک درجاتنده ده دها فضله مراتب بولنه بیلیر فقط بتون او مراتبده او حقیقت نورانیه نک اساسی بولونور

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى مَنْ قَالَ اَلصَّلٰوةُ عِمَادُ الدِّينِ وَعَلٰى آلِهِ وَصَحْبِهِ اَجْمَعِينَ وسلم

سحر آغلاماسی

سَحَرْلَرْدَه اَسَرْ بَادِ عِنَايَتْ — اُويَانْ اَیْ كُوزْلَرِمْ وَقْتِ سَحَرْدَه

عِنَايَتْ خَاهِ يَزْدَانْ دَرْگَاهِ اِلٰهِی — سَحَرْدِرْ اَهْلِ عِشْقِكْ حُزْنِ گَاهِی

اُويَانْ اَیْ كُوزْلَرِمْ وَقْتِ سَحَرْدَه — بَكَنْ فَرْيَادِ فَقِيرَانِی بَدَرْگَاهِ اِلٰهِی

سَحَرْدِرْ اَهْلِ ذَنْبِكْ تَوْبَه گَاهِی — اُويَانْ اَیْ كُوزْلَرِمْ وَقْتِ سَحَرْدَه

بَكَنْ تَوْبَه بَجُو غُفْرَانْ ذِدَرْگَاهِ اِلٰهِی — سَحَرْ حَشْرِ يَسْتْ دَرْ اُو هُشْيَارْ دَرْ تَسْبِيحِ هَمَه شَیْ

بِخَابِ غَفْلَتْ مَسْ سَمْ حَقِی كَی — آهْ عُمْرِ عَصْرْ سْتْ سَفَرْ بَا قَبْرِی بَايَدْ زَهْرِ هَمَه

بَبَرْ خَبَرْ نَمَازِی چُو نِيَازِی كُو بَكُنْ آوَازِی حُونْ نَی

بَكُو يَا رَبْ پَشِيمَانَمْ خَجِيلَمْ شَرْمِسَارَمْ اَزْ گُنَاهِی بِی شُمَارَمْ بِی‌حَسَابَمْ ذَلِيلَمْ اِشْكِبَارَمْ اَزْ حَيَاتِی

فَقِيرَمْ غَرِيبَمْ بِيكَسَمْ ضَعِيفَمْ نَاتُوَانَمْ عَلِيلَمْ عَاجِزَمْ اِخْتِيَارَمْ [redacted] بِی اِخْتِيَارَمْ اَلْاَمَانْ كُويَمْ

عَفُو جُويَمْ مَدَدْ خَاهَمْ زِدَرْگَاهَتْ يَا اِلٰهِی

136

ایکنجی مقامی

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ قلبک بش پاره سنه بش مرهمی تضمن ایدر

رب اعوذ بک من همزات الشياطين واعوذ بک رب ان يحضرون ای مرض وسوسه ایله مبتلا

بیلیورمیسک وسوسه‌ک نه یه بکزر. مصیبته بکزر اهمیت ویردکجه شیشر اهمیت ویرمزسه‌ک سونر. اوکا بیوک نظر ایله باقارسه‌ک

بیور. کوجوک کورسه‌ک کوجولور. قورقارسه‌ک آغیرلشیر خسته ایدر. خوف ایتمزسه‌ک خفیف اولور. مخفی قالور. ماهیتنی

بیلمزسه‌ک دوام ایدر. یرلشیر ماهیتنی بیلیرسه‌ک و اونی طانیرسه‌ک کیدر. اویله ایسه شو مصیبتلی وسوسه‌نک اقسام کثیره سندن کثیر

الوقوع اولان یالکز بش وجهنی بیان ایده جکم بلکه سکا و بکا شفا اولور زیرا وسوسه اویله بر شیدر که جهل اونی دعوت ایدر علم اونی

طرد ایدر طانیمازسه‌ک کلیر طانیرسه‌ک کیدر

برنجی وجه برنجی یاره

شیطان اولا شبهه‌لی قلبه آتار. اگر قلب قبول ایتمزسه شبهه دن شتمه دونر. خیاله قارشی

شتم بکزر بعض پیس خاطره‌لری و منافی ادب چیرکین خیاللری تصویر ایدر قلبه آیواه دیدیرتیر. یأسه دوشوریر وسوسه‌لی

آدم ظن ایدر که قلبی ربنه قارشو سوء ادبده بولونیور مدهش بر خلجان و هیجان حس ایدر بوندن قورتولمق ایچون حضوردن

قاچار غفلته طالمق ایستر بو یاره نک مرهمی بودر باق ای بیچاره وسوسه‌لی تلاشه ایتمه چونکه خاطره‌که کلن شتم دگل بلکه تخیلدر

تخیل کفر کفر اولمدیغی کبی تخیل شتم دخی شتم دگل زیرا منطقجه تخیل حکم دگلدر شتم ایسه حکمدر هم بونکله برابر او چیرکین

سوزلر سنک قلبکک سوزلری دگل چونکه سنک قلبک اوندن متأثر و متأسفدر بلکه قلبه یقین اولان لمه شیطانیدن

کلیور وسوسه‌نک ضرری توهم ضرردر یعنی او ضرری توهم ایتمکله تضرر اولمقدر. چونکه حکمسز بر تخیلی حقیقت توهم

ایدر هم شیطانک ایشنی کندی قلبنه مال ایدر اونک سوزینی اوندن ظن ایدر ضرر آکلار ضرره دوشر ذاتا شیطانک

ده ایسته دیگی اودر

**ایکنجی وجه** بودرکه معنالر قلبدن چیقدقلری وقت صورتلردن چیپلاق اولرق خیاله کیررلر اوراده صورتلری کیبرلر..
خیال ایسه هر وقت بر سبب تحتنده بر نوع صورتلری نسج ایدر. اهمیت ویردیگی شیئک صورتلرینی یولده سننده بیرافیر هانکی معنا
کلیرسه اوکا کیدیرر یا طاقار. یا بولاشدیرر. یا پرده ایدر. اگر معنالر منزه و تمیز ایسه لر صورتلر ملوث و رذیل ایسه کیمک یوقدر. فقط
تماس وار. وسوسه لی آدم تماسی تلبسله التباس ایدر. اوّاه دیر نه قدر قلبم بوزولمش بو خفیفلک بو خستلیکی طرد ایده ر شیطان
اونک شو طمارندن چوق استفاده ایدر. شو یاره نک مرهمی شودرکه: ای بیچاره! نصلکه سنک نمازک أدب تزیهاته سنک
وسیله سی اولان ظاهری طهارته باطننده کی نجاست اوکا تأثیر ایتمز و بوزماز. اویله ده معانی مقدسه نک صور ملوثه یه
مجاورتی ضرر ایتمز. مثلا سن آیات الهیه یی تفکر ایدییورسک بردن بر مرض یا بر احتیاج یا بول کبی بر امر مهیج شدتله سنک خسته
طقونور. البته سنک خیالک دوای علت و قضای حاجتک لوازماتنی کوره جک. باقرجه اونلره مناسب شکلی صورتلری
نسج ایده جک. و کلن معنالر اوتلردن کچه جکلر. کچه جکلرینه نه بأس وار. نه تلوث وار. نه ضرر وار. نه خطر وار. یالکز خطر
ایسه حصر نظردر. ظن ضرردر.

**اوچنجی وجه** بودرکه اشیاء مابینلرنده بعض مناسبات خفیه بولونویور. حتی هیچ امید ایتمدیگک شیلر ایچنده مناسبت
ایپلری بولونور. یا بالذات بولونور. یا سنک خیالک مشغول اولدیغی صنعته کوره او ایپلری یاپیسه اونلری بربرینه باغلار.
شو سر مناسباتندرکه بعضا بر مقدس شیئی کورمک بر ملوث شیئی خاطره کتیرر. فن بیانده بیان اولوندیغی کبی خارجده
اوزاقلغی بیی اولان ضدیت ایسه خیالده سبب قربیتدر. یعنی ایکی ضدک صورتلرینک جمعنه واسطه بر مناسبت خیالیه در.
بو مناسبتلرکی تخطره تداعئ افکار ادیرلر مثلا سن نمازده کعبه قارشوسنده حضور الهیده آیات تفکرده اولدیغک
برحالده شو تداعئ افکار سنی طوتوب الک اوزاق مالایعنیات رذیله یه سوق ایدر. سنک باشک بویله بر تداعئ افکاره



مبتلا ایسه صاقین تلاش ایتمه. بلکه انتباهه کلدیگک آنده (دون) آمان نه قصور ایتدم دییوب تدقیقله مشغول اولوب طورمه
تا او ضعیف مناسبت سنک دقتکله قوت پیدا ایتمسون. زیرا تأثر کوستردکجه اهمیت ویردکجه سنک او ضعیف تخطرک ملکه یه دونر
بر مرض خیالی اولور. قورقمه مرض قلبی دگلدر. شو نوع تخطر ایسه غالبا اختیارسزدر. حساس عصبیلرده دها غالبدر. شیطان
شو وسوسه معدننی چوق ایشلتدیرر. شو یاره یه مرهم شودرکه: تداعئ افکار غالبا اختیارسزدر. اونده مسئولیت یوقدر. هم تداعیده
مجاورة وار. تماس و اختلاط یوقدر. اونک ایچون افکارک کیفیتلری بربرینه سرایت ایتمز. بربرینه ضرر ویرمز. نصلکه شیطان ایله
ملک الهام قلب طرفلرنده مجاورتلری و فجار و ابرارک قرابتلری ابر مسکنده طورملری ضرر ویرمز. اویله ده تداعئ افکار..
سائقه سیله ایستمدیگک پیس خیالات کلوب نزیه افکارک ایچینه کیرسه ضرر ویرمز. مگر قصدا اوله. ویا ضرر ظنیله اونک ایله
زیاده مشغول اوله. هم بعضا قلب یورولیور. فکر کندینی اکلندیرمک ایچون راست کله بر شیله مشغول اولور. شیطان فرصت
بولور. پیس شیلری اوکنه سرییور.

**دردنجی وجه** عملک الا ای صورتنی تحری ایدن نشئت ایدن بر وسوسه درکه تقوی ظنیله تشدد ایتدکجه حال اوکا
شدتلنیر. حتی بر درجه یه وارییرکه او آدم عملک دها اولاسنی آرارکن حرامه دوشر. بعضا بر سنتک آراماسی بر واجبی ترک
ایتدیرییور. عجبا عملم صحیح اولدیمی دیر اعاده ایدر. بو حال دوام ایدر غایت یأسه دوشر. شیطان شو حالندن استفاده ایدر.
اونی یاره لر. شو یاره نک ایکی مرهمی

**برنجی مرهم** بو کبی وسوسه اهل اعتزاله لایقدر. چونکه اونلر دیرلر: مدار تکلیف اولان افعال و اشیاء کندی ذاتنده .
آخرت اعتباریله یا حسنی وار صوکره او حسنه بناءً امر ایدلمش. ویا قبحی وار صوکره اوکا بناءً نهی ایدلمش دیمک اشیاده
آخرت و حقیقت نقطۀ نظرنده اولان حسن و قبح ذاتیدر. امر و نهی الهی اوکا تابعدر. بو مذهبه کوره انسان هر

هر ایشلدیکی عمله شویله بر وسوسه کلیر عجبا عملم نفس الامرده کی کوزل صورتنده میدر یابیلمیشیدر اما مذهب حسن اولان
اهل سنت وجماعت دیرلرکه جناب حق بر شیئی امر ایدر، صوکره حسن اولور نهی ایدر صوکره قبیح اولور دیمک امر ایله کوزللک
نهی ایله چیرکینلک تحقق ایدر دیمک حُسْنْ وقبیح مکلفک اطلاعنه باقار او ده کاکوره تقرر ایدر شو حسن وقبیح ایسه
صوری ودنیایه بقان یوزنده دکل بلکه آخرته باقان یوزده در مثلا سن نماز قیلدک ویا آبدست آلدک حالبوکه نمازیکی
وآبدستیکی فساده ویرهجک بر سبب نفس الامرده وار ایسه لکن سن هیچ مطلع اولمدک سنک نمازک وآبدستک
هم صحیح هم حسندر معتزله دیر حقیقتده قبیح وفاسددر لکن سندن قبول ایدیلیر چونکه جهلک وار بیلمدک و
عذرک وار دیر ایه اهل سنتک مذهبنه کوره ظاهر شریعته موافق اولدرده ایشلدیکک عملنه عجبا صحیح اولمشمیدر دیبوب
وسوسه ایتمه فقط قبول اولمشمیدر دییه رک لرزه کیرمه

**ایکنجی مرهم** دینده حرج یوقدر **لا حرج فی الدین** مادام درت مذهب حقدر مادام استغفاره محتاج اولان درلک،
قصور ایله غروره محتاج اولدن حسن عملک رؤیتنه بویله وسوسه لی آدم مرحمده یعنی بویله وسوسه لی آدم عملنی کوزل کوروب
غروره دوشمکدن ایسه … قصورلی کوروب استغفار ایتسه داها اولادر مادام بویله در سن وسوسه یی آت شیطانه
دیکه شو حال برحرجدر حقیقت حاله مطلع اولمق کوجدر دینده کی یُسْرِ تمنا قیدر ولا حرج فی الدین، الدین یُسْرٌ اساسنه
مخالفدر البته بو عملم بر مذهب حقه موافق کلیر او بکا کافیدر هم لا اقل بن عجزمی اعتراف ایدرک عبادتی لایقیله
ادا ایده مدیکمدن استغفار وتضرع ایله مرحمت الهیه یه دخالت ایدوب قصورمی عفو اولونمسنی قصورلی عملم قبول اولونمسنی
ایچون سند اللغه برینازه وسیله در

**بشنجی وجه** سائل ایجابنده شبهه صورتنده کلن وسوسه دیچاره وسوسه لی آدم بعضاً تخیلی تعقل ایله



التباس ایدر یعنی خیاله کلن برشبهه یی عقله کیرمیسه بر شبهه توهم ایدوب اعتقادینه خلل کلمیه ظن ایدر هم بعضاً
توهم ایتدیکی بر شبهه یی ایمانه ضرر ویرن بر شک ظن ایدر هم بعضاً تصور ایتدیکی بر شبهه یی تصدیق عقلی کیرمصدر
مفکره نک
شبهه ظن ایدر هم بعضاً بر امر کفریده تفکری کفر ظن ایدر یعنی ضلالتک اسبابنی آکلامق صورتنده قوه ~~…~~
جولانی وتدقیقاتنی وبی طرفانه محاکمه سنی خلاف ایمان ظن ایدر ایشته تلقینات شیطانیه نک اثری اولان شو ظنلردن
اوکره رک اُیواه قلبم بوزولمه اعتقادیم خلل کلمه دیر اوحالده غالباً اختیارسز اولدیغندن جزء اختیاریسیله
اصلاح ایده مدیکندن یأسه دوشر شو بیچاره نک مرهمی؛ شودرکه تخیل کفر کفر اولمدیغی کبی توهم کفر دخی کفر دکلدر
تصور ضلالت ضلالت اولمدیغی کبی تفکر ضلالت دخی ضلالت دکلدر چونکه هم تخیل هم توهم هم تصور هم
تفکر تصدیق عقلیدن واذعان قلبیدن آیریدرلر بنقدرلر اوقدر بردرجه سربستدرلر جزئی اختیاری بی باک..
دیکه مدیوندرلر تکلیف دینیه آلتنه جوق کیره مزلر تصدیق واذعان اویله دکلدر برمیزانه تابعدرلر هم تخیل
توهم تصور تفکر نصلکه تصدیق واذعان دکلدر اویله ده شبهه وتردد صایلمازلر فقط اکرلزومسز تکرار ایده
ایده مستقر بر حالت کلسه او کوحقیقی برنوع شبهه اوندن تولد ایده بیلیر هم بی طرفانه محاکمه نامیله ویا انصاف نامنه دیبوب
شو مخالفی التزام ایده ایده تا اویله بر حاله کلیرکه اختیارسز طرف مخالفی التزام ایدر او کا واجب اولان حقک
التزامی قیدیلیر اوده تهلکه یه دوشر خصمک ویا شیطانک بر وکیل فضولی اولور بو حالت ذهننه تقرر ایدر
شو نوع وسوسه نک اک مرهمی بودرکه وسوسه لی آدم امکان ذاتی ایله امکان ذهنی بر بریله التباس ایدر یعنی بر
شیئ ذاتنده ممکن کورسه او شیئی ذهناً دخی ممکن وعقلاً مشکوک توهم ایدر حالبوکه علم کلامک قاعده لرندندرکه
امکان ذاتی ایسه یقین علمی یه منافی دکل وضرورت ذهنیه یه ضدیتی یوقدر مثلا شو دقیقه ده قره دکز یره باطمه

ذاتنده ممکندر . و امکان ذاتیله محتملدر . حالبوکه یقیناً اوده کزیرنده اولدیغنی حکم ایدییورز شبهه سز بیلیرز . او احتمال امکانی
و امکان ذاتی بزه شك ویرمز بر شبهه کتیرمز یقینمزی بوزماز . مثلا شو کونش ذاتنده ممکندرکه بو کون غروب ایتمه
سون و یا یارین طلوع ایتمه سون . حالبوکه بو امکان یقینمزه ضرر ویرمز شبهه کتیرمز . ایشته بونك کبی مثلا حقائق ایمانیه دن
اولان حیات دنیویه نك غروبنده و حیات اخرویه نك طلوعنده امکان ذاتی جهتنده کلن وهملر یقین ایمانه ضرر ویرمز
و هم لا عبرة للاحتمال الغیر الناشی عن الدلیل ؛ یعنی دلیلدن نشئت ایتمه ین بر احتمالك هیچ اهمیتی یوقدر اولان
قاعدهٔ مشهوره هم اصول الدین . هم اصول فقهك قاعدهٔ مقرره سندندر . اکر دیسن که بو درجه مؤمنلره مضر و مزعج
اولان وسوسه نه حکمته بناءً بزه بلا اولمش

**الجواب** افراط اولمامق و هم غلبه چالمامق شرطیله اصل وسوسه تیقظ سببدر . تحرّی یه داعیدر . جدیته وسیله در
لاقیدلغی آثار تهاونی دفع ایدر . اونك ایچون حکیم مطلق شو دار امتحانده شو میدان مسابقه ده بزه بر قامچی یی
تشویق اولرق وسوسه یی شیطانك الینه ویرمش بنزر . باشنه اوریور . شاید زیاده اینجیتسه حکیم رحیمه
شکوا ایتملی **اعوذ بالله من الشیطان الرجیم** دیملی



11

# یگرمی ایکنجی سوزك

## برنجی مقامی

حکایهٔ تمثیلیه . ایمان باللهه دائردر

یگرمی ایکنجی سوز :

برنجی مقامی حکایهٔ تمثیلیه سیدر .

ويضرب الله الامثال للناس لعلهم يتذكرون

بسم الله الرحمن الرحيم ❀ وتلك الامثال نضربها للناس لعلهم يتفكرون

برزمان ایکی آدم برحوضده یقاندیلر. فوق العاده برتأثیر آلتنده کندیلرندن کچدیلر. کوزلرینی آچدقلری
وقت کوردیلرکه عجیب برعالمه کوتورلمشلر. اویله برعالمکه کمال انتظامندن برمملکت حکمنده، بلکه برشهر
حکمنده، بلکه برسرای حکمنده. کمال حیرتلرندن اطرافلرینه باقدیلر. کوردیلرکه برجهتده باقیلسه عظیم برعالم
کورونور. برجهتده باقیلسه غایت منتظم برمملکت، برجهتده باقیلسه مکمل برشهر، دیکر برجهتله باقیلسه محتشم
برعالمی ایچینه آلمش برسرایدر. شو عجائب عالمده کزهرك سیران ایتدیلر. کوردیلرکه برقسم مخلوقلر وار، برطرز
ایله قونوشیورلر. فقط بونلر اونلرك دیللرینی بیلمیورلر. یالکز اشارتلرندن آکلاشیلیورکه مهم ایشلر کورییورلر
واهمیتلی وظیفه‌لر یاپییورلر. او ایکی آدمدن بریسی، آرقداشنه دیدیکه: شو عجیب عالمك البته برمدبری وشو
منتظم مملکتك برمالکی، شو مکمل شهرك برصاحبی. شو مصنع سرایك براوسطه‌سی واردر. بز چالیشمالی یز
اونی طانیمالی یز. چونکه آکلاشیلیورکه بزی بورایه کتیرن اودر. اونی طانیمازسه‌ق کیم بزه مدد ویره‌جك
دیللرینی بیلمدیکمز واونلر بزی دیکلمدکلری شو عاجز مخلوقلردن نه بکلیه بیلیرز. هم قوجه برعالمی برمملکت
صورتنده، برشهر طرزنده، برسرای شکلنده یاپان وباشدن باشه خارقه شیلرله طولدیران وموزینانك،
انواعیله تزیین ایدن وعبرتنما معجزاتلرله دونادان برذات البته بزدن وبورایه کلنلردن برایسته‌دیکی
واردر. اونی طانیمالی یز. هم نه ایسته‌دیکنی بلمکلکمز لازمدر. اوته‌کی آدم دیدی: اینانمام بویله بحث ایتدیککك
کبی برذات بولونسون. وبوتون بوعالمی تك باشنه اداره ایتسون. آرقداشی جواباً دیدیکه: بونی طانیمازسه‌ق ولاقید
قالسه‌ق منفعتی هیچ یوق. ضرری اولسه بك عظیمدر. اونك ایچون اوکا قارشی لاقید قالمق هیچ کار عقل دکلدر.
اکر طانیمامسنه چالیشسه‌ق مشقتی بك خفیفدر. منفعتی اولورسه بك عظیمدر.

اوسرسری آدم دیدی: بن بوتون راحتمی کیفمی اونی دوشونممکده کورویورم. هم بو بر عقلم صیغمایان شیلرله اوغراشمایه

جبرم یوق. بوتون بو ایشلر تصادفی و قاریشیق ایشلردر. کندی کندینه دونویور. بنم بکا نه لازم. عقللی آرقداشی اوکا

دیدی: سنك بو تمردك بنی ده بلکه چوقلرینی ده بلایه آتاجق. نه قدر بر ادبسزلق یوزوندن بعضاً اولورکه بر مملکت خراب اولور.

اوسرسری دونوب دیدیکه: یا قطعیاً بکا اثبات ایت که بو قوجه مملکتك تك بر مالکی، تك بر صانعی واردر. یاخود بکا ایلیشمه.

جواباً آرقداشی دیدی: مادام عنادك دیوانه‌لك درجه‌سنه چیقمش، او عناددن بزی و بلکه مملکتی بر قهره کرفتار ایده‌جکسك.

بنده سکا اون ایکی برهان ایله کوستره‌جکم که بر سرای کبی شو عالمك، بر شهر کبی شو مملکتك تك بر اوسطه‌سی واردر. و او اوسطه

هر شیئی اداره ایدن یالکز اودر. هیچ بر جهتده نقصانیتی یوقدر. بزه کورونمیین او اوسطه بزی و هر شیئی کورویور و سوز

لرینی ایشیدیر. بوتون ایشلری معجزه و خارقه‌در. بوتون کوردیکمز و دیللرینی بیلمدیکمز شو مخلوقلر اونك مأمورلریدرلر.

حاشیه ١

**برنجی برهان**: کل هر طرفه باق، هر شیئه دقت ایت. بوتون بو ایشلر ایچنده کیزلی بر ال ایشلیور. هر نه‌کم باق بر درهم

حاشیه ٢

قدر قوتی اولمایان بر چکردك کوچوك کلکنده بر شی بیکلر بطمان یوکی قالدیرییور. ذره قدار شعوری اولمایان غایت

حکیمانه ایشلر کورویور. دیمك بونلر کندی کندینه ایشلمه‌یورلر. اونلری ایشلتدیره‌ن کیزلی بر قدرت صاحبی واردر.

اکر کندی باشنه اولسه بوتون باشنه باش بو کوردیکمز مملکتده هر ایشی معجزه‌کار بر خارقه اولمق لازم کلیر. بو

ایسه سفسطه‌در. **ایکنجی برهان**: کل بوتون بو اووالری بو میدانلری، بو منزللری سوسلندیره‌ن شیلره اوسته‌سنه

دقت ایت، هر برینده او کیزلی ذاتدن خبر ویره‌ن ایشلر وار. عادتا هر بری بر طره، بر سکه کبی او غیبی ذاتدن

حاشیه ١ آغاجلره، باشلرنده طاشییان چکردکلره اشارتدر.

حاشیه ٢ کندی کندینه یوکسلرین و میوه‌لرك ثقلتنی طاشییان اوزوم چوبوقلری کبی نازنین نباتاتك آغاجلره لطیف اللری آتوب صاحبلرینه و اونلره یوکلمه‌لرینه اشارتدر.

١٤٧

١٤١

حاشیه ٣

حبوب ویرییورلر. ایشته کوز، کُك اوکنده باق بر درهم باموقدن نه یاپییور. باق قاج طوپ چوخه و باتیسته و چیچکلی

قوماشه چیقدی. باق اوندن نه قدار شکرلمه‌لر، یووارلاق طاتلی کفته‌لر یاپیلیورکه بزم کبی بیکلرله آدم کیسه‌و

بیه کافی کلیر. هم باق بو دمیری، طوپراغی، صویی، کوموری، باقیری، کوموشی، آلتونی غیبی آووجینه

حاشیه ٤

آلدی، بر ات پارچه‌سی یاپدی. باق کور! ایشته ای عقلسز آدم! بو ایشلر او بر ذاته مخصوصدرکه بوتون بو مملکت بتون

اجزاسیله اونك معجزه قوتی آلتنده طورییور، هر آرزوسنه رام اولویور.

---

**اوچنجی برهان**: کل بو متحرك حاشیه ٥ آنتیقه صنعتلرینه باق، هر بریسی اویله بر طرزده یاپیلمش، عادتا

بو قوجه سرایك بر کوچوك نسخه‌سیدر. بوتون بو سرایده نه وار ایسه او کوچوجك متحرك ماکینه‌لرده بولونویور.

هیچ ممکنمیدرکه بو سرایك اوسته‌سندن باشقه بریسی کلسون، بو عجیب سرایی کوچوك بر ماکینه‌ده درج ایتسون؟ هم هیچ

ممکنمیدرکه بر قوطو قدار بر ماکینه بوتون بر عالمی ایچینه آلدیغی حالده تصادفی و یاخود عبث بر ایسه ایچینده

بولونسون؟ دیمك بوتون کوزك کوردیکی نه قدار آنتیقه ماکینه‌لر وار، او کیزلی ذاتك بر سکه‌سی حکمنده‌درلر.

حاشیه ٣ تخوملره اشارتدر. مثلا ذره کبی بر آفیون بزری، بر درهم کبی بر بزر دالی، نوانی بر قاوون چکردکی ناصل چوخه‌دن

داها کوزل طوقونمش یاپراقلر، باتیسته‌دن داها بیاض، صابی چیچکلر، شکرلمه‌دن و طاتلی کفته‌لردن و قونسروا قوطولرندن

داها لطیف، داها لذیذ، داها تازه میوه‌لری خزینهٔ رحمتدن کتیرییورلر ~~[illegible]~~ بزه تقدیم ایدییورلر.

حاشیه ٤ عنصرلردن جسم حیوانی‌یی خلق و نطفه‌دن ذی حیاتی ایجاد ایتمکه اشارتدر.

حاشیه ٥ حیوانلره و انسانلره اشارتدر. زیرا حیوان شو عالمك کوچوك بر فهرسته‌سی و ماهیت انسانیه شو کائناتك بر مثال

مصغری اولدیغندن عادتا عالمده نه وار ایسه انسانده نمونه‌سی واردر.

بلکه بیدلیل . بر اعلانامه حکمنده درلر لسان حاللری ایله دیرلرکه برادیم بر ذاتك صنعتی یزکه بوتون بو عالمه‌زی بزی یاپدیغی

وسهولتله ایجاد ایتدیگی کبی قولایجه یاپه بیلیر بر ذاتدر

**دردنجی برهان** ای معند آرقداشم کل شو عجیبی کوستره‌جکم باق بو مملکتده بوتون (بو) ایشلر . بو شیلر دگیشدی

دگیشیور بر حالده طورمیور دقت ایت که بو کوردیگمز جامد جسملر . حسز قوطولر بر حاکم مطلق صورتنی آلدیلر عادتا

هر برشی بتون اشیایه حکم ایدیور ایشته بو یانمزده‌کی بو ماکینه‌یه باق (حاشیه ٦) کویا امر ایدیور ایشته اونك تزییناتنه و ایشلم

(حاشیه ٧) ه سنه لازم لوازمات و ماده‌لر اوزاق یرلردن قوشوب کلیورلر ایشته اوته‌ده باق او شعورسز جسم کویا بر اشارت ایدیور

(بشقه شیلری) اك بیوك برجسمی کندینه خدمتکار ایدیور کندی ایشلرنده چالیشدیریور . داها بونلره قیاس ایت عادتا هر برشی بتون

بو عالمده‌کی خلقلری مسخر ایدیور . اگر او گیزلی ذاتی قبول ایتمزسه‌ك بوتون بو مملکتده‌کی طاشلرده . طوپراقلرده حیوانلرده

انسانه بکزر مخلوقلرده او ذاتك بوتون هنرلرینی . صنعتلرینی . کمالاتلرینی بر بر او شیلره ویرمه‌ك گرك . ایشته

عقلك اوزاق کوردیگی بر تك معجزه نما ذاتك بدلنه میلیارلر اونك کبی معجزه نما . هم بربرینه ضد . هم بربرینه مثل .

هم بربری ایچنده بولونسون بو انتظام بوزولماسون او تالیفی قاریشدیرماسون . حالبوکه بر قوت بر مملکتده ایکی پارمق

قاریشسه قاریشدیرر . چونکه بر کویده ایکی مدیر . بر شهرده ایکی والی . بو مملکتده ایکی پادشاه بولونسه قاریشدیرر

حاشیه ٦ ماکینه میوه‌دار آغاجلره اشارتدر چونکه یوز تزکاهلری فابریقه‌لری اینجه‌جك داللرنده طاشیور کبی حیرتنما

یاپراقلری چیچکلری میوه‌لری طوقویور سوسلندیریور . پیشیریور بزلره اوزاتیور حالبوکه چام و قطران کبی محتشم

آغاجلر قورو بر طاشده تزکاهی آتمش چالیشوب طوریورلر

حاشیه ٧ حبوبات . تخوملر . سینکلرك تخمجقلرینه اشارتدر مثلا بر سینك بر قره آغاجك یاپراغنده یومورطه‌سنی

بیراقیر بردن او قوجه قره آغاج او یاپراقلری او یومورطه‌لره بر رحم مادر . بر بشیك بال کبی بر غذا ایله طولو بر مخزن چویریور

(او جزئیره) او میوه‌سز آغاج دخی روح میوه‌لری ویریور



نره‌ده قالدی حدسز حاکم مطلق برابر بولونسون

**بشنجی برهان** ای وسوسه‌لی آرقداشم کل بو عظیم سرایك نقشلرینه دقت ایت و بتون بو شهرك زینتلرینه باق ،

و بتون بو مملکتك تنظیماتنی کور و بوتون بو عالمك صنعتلرینی تفکر ایت ایشته باق (اگر) نهایتسز معجزه‌لری و هنرلری اولان

گیزلی بر ذاتك قلمی ایشلمزسه بو نقشلری سائر شعورسز سببلره کور تصادفه . صاغیر طبیعته ویرسه‌ك او وقت یا

بو مملکتك هر بر طاشی . هر بر اوتی . اویله بر معجزه نما نقاش اویله بر خارق (العاده) بر کاتب اولماسی لازم کلیرکه بر حرفده

بیك کتابی یازه بیلسون بر نقشده میلیونلر صنعتی درج ایده بیلسون چونکه باق بو طاشلرده‌کی نقشه (حاشیه ٨) هر برینده

بوتون سرایك نقشلری وار بوتون شهرك تنظیمات قانونلری وار بوتون مملکتك تشکیلات پروغراملری وار دیمك

بو نقشلری یاپمق بوتون بو مملکتی یاپمق قدر خارقه‌در اویله ایسه هر بر نقش هر بر صنعت او گیزلی ذاتك بر اعلانامه‌سیدر

بر خاتمیدر . مادام بر حرف کاتبنی کوسترمکسزین اولماز صنعتلی بر نقش نقاشنی بیلدیرمه‌مك اولماز نصل اولیورکه بر

حرفده قوجه بر کتابی یازان بر نقشده بیك نقشی نقش ایدن نقاش کندی کتابی ایله و نقشیله بیلینمه‌سون

**آلتنجی برهان** کل بو کنیش اوواده چیقه‌جغز (حاشیه ٩) ایشته او . اووا ایچنده یوکسك بر طاغ وار اوستنه چیقه‌جغز

تا بوتون اطرافنی کوره بیلسون هم هر شیئی یاقینلاشدیره‌جق کوزل دوربینلریده برابر آله‌جغز چونکه بو عجیب مملکتده

عجیب ایشلر اولیور هر ساعتده هیچ عقلمزه کلمه‌ین ایشلر اولیور . ایشته باق بو طاغلر واوالر و شهرلر بردن

حاشیه ٨ شجرۀ خلقتك میوه‌سی اولان انسانه و کندی آغاجنك پروغرامنی و فهرسته‌سنی طاشییان میوه‌یه اشارتدر .

زیرا قلم قدرت عالمك کتاب کبیرنده نه یازمش ایسه اجمالنی ماهیت انسانیه‌ده یازمشدر قلم قدر طاغ کبی بر آغاجده

نه یازمش ایسه طیرناق کبی میوه‌سنده (دخی) درج ایتمشدر

حاشیه ٩ بهار و یاز موسمنده (زمینك یوزینه) اشارتدر زیرا یوزبیکلر مختلف مخلوقاتك طائفه‌لری بربری ایچنده برابر ایجاد ایدیلیر

روی زمینده یازیلیر هر بر آغاج بر طابور هر بر بوستان بر قاشغان حکمنه کچیر

" غلفر وقصورلرك انقلابیله دگیشدیریلیر بیکلر صفره‌جق آچیلیر قالدیریلیر . تازه تازه کلیر

دگیشیور هم نصل دگیشیور اویله بر طرزده كه میلیونلرله بربری ایچنده ایشلر غایت منتظم صورتده دگیشیور عادتا میلیونلر
متنوع قماشلر بربری ایچنده برابر طوقونیور كبی عجیب تحولات اولویور باوجود او قدر انسیت ایتدیگمز وظائفینی [illegible] محكم
سیلر غائب اولدیلر منتظماً یرلرینه وماهیتجه اونلره بكزه‌ر فقط صورتجه آیری بشقه‌لری كلدیلر عادتا شو دواللر طاغلر بر
صحیفه یوز بیكلرله آیری آیری كتابلر ایچنده یازیلیور هم خطاسز نقصانسز اولارق یازیلیور اینته بو ایشلر یوز درجه
بیك درجه محالدركه
محالدركه كندی كندینه اولسون اوت نهایت درجه‌ده صنعتلی دقتلی شو ایشلر كندیسی كندینه اولمق [illegible]
كندی كندینه زیاده صنعتكارلغینی كوستریورلر هم بونلری ایشله‌ین ایچی اویله معجزنما بر ذاتدركه هیچ بر ایش اوكا آغیر كلمز
بیك كتاب یازمق بر حرف قدر اوكا قولای كلیر. بونلر برابر هر طرفه باق كه. هم اویله بر حكمتله هر شیئی یرلی یرینه
قویور و اویله مكرمانه هر كسه لایق اولدقلری لطفلری یاپیور هم اویله احسانپرورانه عمومی پرده‌لر و قپولر آچیور كه
هر كسك آرزولرینی تطمین ایدیور هم اویله سخاوتپرورانه صفره‌لر قوریور كه بوتون بو مملكتك خلقلرینه حیوانلرینه
هر بر طائفه‌سنه خاص ولایق بلكه هر بر فردینه (مخصوص) اسمیله و رسمیله بر طابلهٔ نعمت ویریلیور اینته دنیاده بوندن زیاده محال بر
شی وارمیكه بو كوردیگمز ایشلر ایچنده تصادفی ایشلر بولونسون ویا عبث فائده‌سز اولسون ویا متعدد الللر قاریشسون
ویا اوسطه‌سی هر شیئه مقتدر اولماسون ویا هر شیئی اوكا مسخر اولمسون اینته آرقداش حدك وارسه بوكا قارشی بهانه بول

## یدنجی برهان

ای آرقداش حال بشمدی بو جزئیاتی براقوب سرای نكلنده كی بو عجیب عالمك اجزالری بربرینه
قارشی اولان وضعیتلرینه دقت ایده جگز اینته باق بو عالمده او درجه انتظام ایله كلی ایشلر یاپیلیور وعمومی انقلابلر
اولیور كه عادتا بوتون بو سرایده كی موجود طاشلر طوپراقلر آغاجلر هر بر شیئی بر فاعل مختار كبی بوتون
بو عالمك نظامات كلیه‌سنی كوزه‌توب اوكا توفیقا حركت ایدیور بربرندن اوزاق شیلر بربرینك امدادینه



قوشیور اینته باق غائبدن عجیب [حاشیه ۱۰] بر قافله چیقوب كلیور مركبلری آغاجلره نباتلره طاغلره بكزرلر
باشلرنده بر طابلهٔ ارزاق طاشیورلر اینته باق بو طرفده بكلین مختلف حیواناتك ارزاقلرینی كتیریورلر
هم ده باق بو قبه‌ده او عظیم الكتریق [حاشیه ۱۱] لامباسی اونلره ایشیق ویردیگی كبی بوتون طعاملرینی اویله كوزل پیشیریور
یالكز پیشیریله‌جك طعاملر بر دست غیبی طرفندن بر ایپه طاقیلوب [حاشیه ۱۲] اوكا قارشو طوتیلیور بو طرفده
باق بو بیچاره ضعیف نحیف قوتسز حیوانجقلر نصل اونلرك باشنده لطیف غذا ایله طولو ایكی طولومبه‌جق [حاشیه ۱۳]
طاقلمش ایكی چشمه كبی یالكز او قوتسز مخلوق اونی آغزینه یاپیشدیرمه‌سی كافی كلیر الحاصل بوتون بو عالمك بتون
اشیاسی بربرینه نظار كبی بربرینه یاردم ایدر. بربرینی كوررك بربرینه ال اله ویرر بربرینك ایشنی تكمیل ایچون بربرینه
اوموز اوموزه [۱] ویریور بر بلوویروب برابر چالیشیورلر هر شیئی بوكا قیاس ایت تعدادی ایله بیتمز اینته بوتون بو حاللر
ایكی كره ایكی درت ایدر درجه‌سنده قطعی كوسترركه شو سرای عجیبك اوستهسی یعنی شو غریب عالمك صاحبی هر
شی اونك امریله حركت ایدر [۲] مسخردر [۳] هر شی اونك حسابنه چالیشیر [۴] هر شی اوكا بر امر بر نفر حكمنده در هر شی
اونك قوتیله [۵] دونر [۶] هر شی اونك امریله حركت ایدر [۷] هر شی اونك حكمتیله تنظیم اولونور [۸] هر شی اونك كرمیله معاونت
ایدر [۹] هر شی اونك مرحمتیله بشقه‌سنك امدادینه قوشار (یعنی قوشدیریلیر) ای آرقداش حدك وارسه بوكا قارشی بر سوز سویله

حاشیه ۱۰: عموم حیواناتك ارزاقنی طاشیان نباتات واشجار قافله‌لریدر

حاشیه ۱۱: او عظیم الكتریق لامباسی كونشه اشارتدر

حاشیه ۱۲: ایپ وایپه طاقیلان طعام ایسه آغاجلك ایجه داللری ولذیذ میوه‌لریدر

حاشیه ۱۳: ایكی طولومبه‌جق ایسه والده‌لرك ممه‌لرینه اشارتدر

## سكزنجی برهان

گل أی نفسم کبی کندیڭی عاقل ظن ایدن عقلسز آرقداش شو سرای محتشمڭ صاحبنی طانیمیور
اونی کوستریر، اوڭا اشارت ایدییور
ایستمیورسڭ حالبوکه هرشی اوڭا شهادت ایدییور بوتون بو شیلرڭ شهادتنی نصل تکذیب ایدییورسڭ اویله ایسه بو
(مملکت بوده)
سرایی ده انکار ایت وعالم یوقدر دی وکندیڭی ده انکار ایت اورته‌دن چیق یاخود عقلڭی باشڭه آل بنی دیڭله ایشته باق شو
سرای ایچنده بولونان و مملکتی احاطه ایدن بیلنمش عنصرلر (حاشیه ١٤) معدنلر عادتا مملکتڭ چیقان هرشی او ماده‌لردن
یاپیلییور او ماده‌لر کیمڭ ملکی ایسه بوتون اونلردن یاپیلان شیلرده اونڭدر تارلا کیمڭ ایسه محصولاتده اونڭدر دڭز کیمڭ
ایسه ایچنده‌کیلرده اونڭدر هم باق بو طوقونان شیلر بو نسج اولونان منقش قماشلر بر تک ماده‌دن یاپیلییور او
ماده‌یی کتیره‌ن احضار ایدن و ایپ حالنه کتیره‌ن البته او بردر چونکه اوده اشتراک قبول ایتمز اویله ایسه بوتون نسج
اولونان صنعتلی شیلر اوڭا مخصوصدر همده باق بو طوقونان یاپیلان شیلرڭ هربر جنسی بوتون مملکتڭ هر
طرفنده بولونییور بوتون ابنای جنسلریله برابر انتشار ایتمش برابر اولهرق بربری ایچنده برطرزده بر آنده یاپیلییور
نسج ایدیلییور دیمک تک بر ذاتڭ ایشیدر بر تک امر ایله حرکت ایدییور یوقسه بویله بر آنده برطرزده برکیفیتده
(وموافق) برهیئتده اتفاق محالدر اویله ایسه بو صنعتلی شیلرڭ هر بریسی او کیزلی ذاتڭ بر اعلاننامه‌سی حکمنده اونی
کوستریور کویا هربر چیچکلی قماش هر بر صنعتلی ماکنه هربر طاتلی لقمه او معجزنما ذاتڭ بر سکه‌سی بر خاتمی
بر نیشانی بر طغراسی حکمنده لسان حال ایله هربریسی دیر که کیمڭ صنعتی ایسم بولوندیغم صندوق وقالب ودکانلرده
طوقودی ایسه بولوندیغم طوپده اونڭ طوقومه بیتمه ده هر بر طاتلی لقمه دیر که کیم
اونڭ ملکیدر وهر بر نقش دیر که کیم یاپییور بولوندیغم قازغانده اونڭدر هر بر ماکنه دیر که

حاشیه ١٤ عنصرلر معدنلرڭ ایسه حروف منتظم وظیفه‌لری بولونان واذن ربانی ایله هر محتاجڭ امدادینه قوشان
وامر الهی ایله هر یره کیره‌ن مدد ویره‌ن حیاتڭ لوازماتنی یتشدیره‌ن وذی حیاتی اصزیره‌ن و مصنوعات
الهیه‌نڭ نسجنه نقشنه منشأ ومولد وبشیك اولان هوا، صو، ضیا، طوپراق عنصرلرینه اشارتدر...

١٥ ١٤٤

بنی کیم یاپمش ایسه مملکتده انتشار ایتمش بوتون امثالمیده او یاپییور و بوتون مملکتڭ هر طرفنده بزی یتشدیرن اودر
دیمک مملکتڭ مالکیده اودر اویله ایسه کیم بوتون بو مملکتڭ بو سرایڭ مالک ایسه او بزه مالک اوله بیلیر مثلا نصل میری بر
مخصوص تك بر یالاصقه ویاخود بر تك دوگمه‌نڭ مالک اولمق ایچون اونلری یاپان فابریقه‌یه مالک اولمق
لازمدر که اونلره حقیقی مالک اولسون یوقسه او بو سد بوغاز باشی بوز وقدن میری مالیدر دییه ألندن آلینوب
تجزیه ایدیلیر] الحاصل نصل بو مملکتڭ عناصری مملکته به محیط ماده‌در اونلرڭ مالکیده بوتون مملکته مالك بر تك
ذات اولمه‌لی ایلر اویله‌ده بوتون مملکتده انتشار ایدن صنعتلر بر برینه بکزه‌دیگی و بر تك سکه اظهار ایتدکلری ایچون
بتون مملکت یوزونده انتشار ایده‌ن مصنوعلر هر شیئه حکم ایدن تك بر ذاتڭ صنعتلری اولدیغنی کوستریورلر ایشته
ای آرقداش مادام شو مملکتده یعنی شو سرای محتشمده بر برلك علامتی وار در بر وحدت سکه‌سی وار چونکه
بر قسم شیلر برایکن احاطه‌سی وار برقسم متعدد ایسه بر برینه بکزه‌دیگی وهر طرفده بولوندیغی ایچون بر وحدت نوعیه
کوستریور وحدت ایسه بر واحدی کوسترر دیمک اوسطه‌سیده، مالکیده، صاحبیده، صانعیده بر اولمق لازمکلیر
بوندن بر برسی بوڭا دقت ایت که بر پرده غیبدن (حاشیه ١٥) قالیڭچه برایپ چیقییور باق صوکره بکلر ایپلرادندن
اوزانمش هر بر ایپك باشنه باق بر الماس بر نیشان بر احسان بر هدیه طاقلمش هرکس کوره بر هدیه
ویرییور عجبا بیلیر میسڭ که بویله غریب بر غیب پرده‌سنده بویله بر عجیب احساناتی هدایایی شو مخلوقلره
اوزاتان ذاتی طانیمامق اوڭا تشکر ایتمه‌مک نه قدر دیوانه‌جه بر حرکتدر چونکه اونی طانیمازسڭ بالمجبوریه
دییه‌جکسڭ که بو ایپلر اوجلرنده‌کی الماسلری سائر هدیه‌لری کندیلری یاپییورلر ویرییورلر او وقت

حاشیه ١٥ قالینجه برایپ میوه‌دار آغاج بکلر ایپلر ایسه داللریدر ایپلر باشنده‌کی الماس نیشان احسان
هدیه‌لر ایسه چیچکلر آقسامنده میوه‌لرڭ انواعنه اشارتدر.

هر بنایه بر پادشاهلق معناسنی ویرمك لازم كلیر. حالبوكه كوزومزك اوكنده بر دست غیبی او بنالری دخی یاپوب طاقیور. دیمك بوتون بو سرایده هر شی كندی نفسندن زیاده او معجزه‌نمایی كوستریور. اونی طانیمازسه‌ك بوتون بو شیلری انكار ایتمك حیواندن یوز درجه آشاغی دوشه‌جكسك

**طوقوزنجی برهان** كل ای محاكمه‌سز آرقداش سن شو سرایك صاحبنی طانیمیورسك و طانیمقده ایستمیورسك چونكه استبعاد ایدیورسك. اونك عجیب صفاترینی و حالاتنی عقل صغیشدیره‌مدیغكدن انكاره چالیشیورسك حالبوكه آصل مشكلات و حقیقی صعوبتلر و دهشتلی كلفتلر اونی طانیمامقده‌در. چونكه اونی طانیرسه‌ك بوتون بو سرای (بو عالم، بر مملكت بر شهر) بر تك شی كبی قولای كلیر راحت اولور. بو اورته‌ده‌كی اوجوزلق و مبذولیته مدار اولور. اگر طانیمازسه‌ك هر بر شی بوتون بو سرای قدر مشكلاتلی اولور. چونكه هر شی بو سرای قدر صنعتلیدر. او وقت نه اوجوزلق و نه ده مبذولیت قالیر. بلكه بو كوردیكمز شیلرك بریسی دگل الیمزه هیچ كیمسه‌نك الینه كچمزدی. سن یالكز شو ایپه طاقیلان طاتلی قونسروه حاشیه ١٦ قوطوسنه باق. اگر اونك كیزلی مطبخهٔ معجزه‌نماسندن چیقمسه‌یدی شیمدی قروش پاره ایله آلدیغمز حالده یوز لیرایه آلاماز ایدك. او وقت بوتون استبعاد مشكلات صعوبت هلاكت بلكه محالیت اونی طانیمامقده‌در. چونكه نصل بر آغاجه بر كوكده بر قانونله بر مركزده حیات ویریور بیكلر میوه‌لرك تشكلی بر میوه كبی سهولت پیدا ایدر. اگر او آغاجك میوه‌لری آیری آیری مركزه و كوكه آیری آیری قانونله ربط ایدلسه هر بر میوه بوتون آغاج قدر مشكلاتلی اولور. هم ناصل بوتون اوردونك تجهیزاتی بر مركزده بر قانونده بر فابریقه‌دن چیقسه نتیجه بر نفرك تجهیزاتی قدر قولایلشیر. اگر هر بر نفر آیری آیری یرلرده

حاشیه ١٦ قونسروه قوطوسی قدرت قونسروه‌لری اولان قاوون، قاربوز، نار، سوت قوطوسی هندستان جویزی كبی (رحمت) هدیه‌لرینه اشارتدر.

تجهیزاتی یاپیلسه آلینسه هر بر نفرك تجهیزاتی ایچون بوتون اوردونك تجهیزاتنه لازم فابریقه‌لر بولونمسی لازمدر. عیناً بو ایكی مثال كبی شو منتظم سرایده شو مكمل شهرده شو مترقی مملكتده شو محتشم عالمده بوتون (بو) شیلرك ایجادی بر تك ذاته ویریلدیكی وقت او قدر خفت پیدا ایدر كه كوردیكمز نهایتسز اوجوزلق و مبذولیته و سخاوته سببیت ویرر. یوقسه هر بر شی او قدر پهالی او قدر مشكلاتلی اولور كه دنیایی ویرسه‌ك بریسنی الده ایده‌مز

**اونجی برهان** كل ای بر پارچه انصافه كلمش آرقداش اون بش كونده حاشیه ١٧ بز بوراده‌یز اگر شو عالمك نظاملرینی بیلمزسه‌ك پادشاهنی طانیمازسه‌ق جزایه مستحق اولورز عذرمز قالمدی. زیرا اون بش كون كویا بزه مهلت ویرلمه كبی بزه ایلیشمیورلر. البته بز باشی بوش دگلز. بو درجه نازك صنعتلی میزانلی لطافتلی عبرتلی مصنوعلر ایچنده حیوان كبی كزوب بوزمه‌مزه بزه بوز دیره‌مازلر شو مملكتك حشمتلی مالكینك البته جزاسی ده دهشتلیدر. او ذاتك نه قدر قدرتلی حشمتلی بر ذات اولدیغنی شو نكته‌دن آكلایه‌بیلیرسك كه شو قوجه عالمی بر سرای كبی تنظیم ایدیور بر دولاب كبی چویریور. شو بیوك مملكتی بر خانه كبی هیچ بر شی نقصان بیراقمیه‌رق اداره ایدیور. اشته باق وقت بوقت بر قابی طولدیروب بوشالتمق كبی شو سرایی مملكتی شو شهری كمال انتظام ایله طولدیروب كمال حكمتله بوشالتدیریور. بر صفره بیده قالدیروب ایندیرمك كبی قوجه مملكتی باشدن باشه چشید چشید صفره‌لر حاشیه ١٨ بر دست غیبی طرفندن قالدیر ایندیریر. طرز طرزنده متنوع یمكلری صیره ایله كتیروب دیزر. اونی قالدیروب باشقه‌سنی كتیرر. سنده كوریورسك و عقلك وار ایسه

حاشیه ١٧ اون بش كون سن تكلیفك (اولدیر) اون بش سنه‌یه اشارتدر

حاشیه ١٨ صفره‌لر یازده زمینك یوزینه اشارتدر كه یوزلر تازه تازه و آیری آیری اولور و مطبخهٔ رحمتدن چیقان رحمانی صفره‌لر سریلیر دگیشیرلر هر بر بوستان بر قازغان هر بر آغاچ بر طابلەجی

آڭلاسيك كه اودهشتلى حشمت ايچنده هدسز سخاوتلى بركرم وار همده باقدكه اوغيبى ذاتك سلطنتنه بركگنه بتون

بوشيلر شهادت ايتديگى كبى اويله ده قافله . قافله آرقه سندن كلوب كچن اوحقيقى يرده . يرده آرقه سندن آچيلوب

قايبان بو انقلابلر بو تحولاتلر اوذاتك دوام بقاسنه شهادت ايدر چونكه زوال بولان اشيا ايله برابر اسبابلرى دخى

غيب اولوبولر حالبوكه اونلرك آرقه سندن اونلره اسناد ايتديگمز شيلر تكرار اوليبور ديمك اواثرلر اونلرك دگلمش

بلكه زوالسز بريك أثرلرى ايمش نصلكه برايرماغك قبارجقلرى كيديبور آرقه سندن كلن قبارجقلر كيدنلركبى

پارلاديغندن آڭلاشيليبور كه اونلرى پارلاتديران دائمى ويوكسك برايشيق صاحبيدر اويله ده بو اشيالرك سرعتله

(حلوه لريدر نقشلريدر)
دگيشمسى آرقه لرندن كلن عين رنك آلمسى كوستريبور كه زوالسز دائمى بر تك ذاتك ~~صنعتلريه بنلرندلنك~~

~~[illegible]~~ آينه لريدر صنعتلريدر

(أى)

**اون برنجى برهان** كل آرقداش شمدى سكا حكمى اودن (بر) برهان قوتنده قطعى بر برهان دها كوستره جگم

كل برلكى يه بينه جگز شواوزاقده بر جزيره وار حاشيه [19] اورايه كيده جگز چونكه بوطلسملى عالمك آنماختارلرى اوراده

اولديغو هم هركس اوجزيره يه باقيبور اورادن برشيلر بكليبور اورادن أمرلر آليبورلر ايشته باق كيديبورز شمدى

شوجزيره يه چيقديق باق بك بويوك براجتماع وار شو مملكتك بوتون بويوكلرى بورايه طوبلانمش كبى مهم احتفال

كوروبيبور أى دقت ايت بوجمعيت عظيمه نك بررئيسى وار كل داها يقين كيده جگز اورئيسى طانيملى يز ايشته باق او

حاشيه [19] كى تاريخ وجزيره ايه عصر سعادته اشارتدر شو عصرك ظلماتلى ساحلنده بيكمز مدنيتك كيديريگى

لباسندن صويونوب زمانك دكزينه كيروب تاريخ وسيره سفينه سنه بينوب عصر سعادت جزيره سنه وجزيرة العرب

ساحلنه چيقوب فخرعالمى ايسه باشنده زيارت ايتمك ايله بيليرزكه اوذات اوقدر پارلاق بر برهان توحيدكه زمينك

باشنه ياشه يوزينى وزمانك كچمش وكله جك ايكى يوزينى ايشيقلانديرمه كفر وضلالتك ظلماتنى طاغيتمشدر



نه قدر پارلاق وديلك دن زياده نشانلرى وار حاشيه [20] نه قدر قوتلى سويليبور نه قدر طاتلى صحبت ايديبور شو

(سن)
اون بيكمز كون ظرفنده بونفرك ديدكلرينى آبرباره اوگرنديم سنده بندن اوگره ن باق اوذات شو مملكتك معجزنما

سلطاننذن بحث ايديبور او سلطان ذيشانك بنى سزلره كوندرديگنى سويليبور باق اويله خارقه لر كوستريبور كه شبهه

(سويلديگى)
بيراقميبور كه بوذات اوبادشاهك برمأمور مخصوصيدر سن دقت ايت كه بوذاتك سوزى دگل شو جزيره ده كى

مخلوقلر يالكز ديكليبورلر بلكه خارق العاده صورتنده بوتون مملكت ايشيديبور چونكه اوزاقدن اوزاغه هركس

بوراده كى نطقنى ايشيتمكه چاليشيبور دگل يالكز انسانلر ديكليبور بلكه حيوانلرده حتى باوه طاغلرده اونك

كتيرديگى أمرلرينى ديكليبورلركه يرلرندن قيملدانيبورلر شو آغاچلر اشارت ايتديگى يره كيديبورلر نرده ده ايسته سه

صو چيقاريبور حتى پارماغنى ده برآب كوثر مثلى كبى يا پارادن آب حياتى ايچيريبور باق شو سرايك قبه سى

عاليسنده مهم لامبه حاشيه [21] اونك اشارتيله ايكى يه بولونيبور ديمك بو مملكت بوتون موجوداتيله اونك

مأموريتنى طانيبورلر اونى اوغيبى ذاتك معجزنمانك خاص وطوغرى برترجمانيدر بردلال سلطنتى وطلسمنك

(يوزانك)
كشافى واوامرينك تبليغنه أمين برالچيسى اولديغنى بيليورلركبى اونى ديكليوب اطاعت ايديبورلر ايشته بكا هو

سويلديگى سوزى اطرافنده كى بوتون عقللى باشنده اولانلر آووت آووت طوغريدر ديرلر تصديق ايدرلر

حاشيه [20] بيك نشانه ايله اهل تحقيقه بانسنده بيگه بالغ اولدن معجزات احمديه در

حاشيه [21] مهم لامبه قمردركه اونك اشارتيله ايكى پارچه اولمشدر (طلسم) يعنى مولانا جامينك ديديگى كبى هيچ يازى يازمين

اوامى ذات پارمق قلمى ايله صحيفه سماويه ده برألف يازمش بر فرقى . ايكى اللى يايمه يعنى شقدن اول

قرق اولان ميم بكزر شقدن صوكره ايكى هلال اولدى اللين عبارت اولان نونه بكزه دى

۲۲

بلکه شو مملکتده طاغلر آغاجلر بوتون مملکتلری ایشقلاندیران بویوک نور لامبه‌سی حاشیه اونك

اشارات و امرلرینه باقسه، اگر سیله، اوت اوت، هر دیدیگنی طوغری دیرلر ایشته او سرسم آرقداشی سرخوش

پادشاهك خزینهٔ خاصه‌سنه مخصوص بیك نشان طاشیان شو نورانی و محتشم وحیدی ذاتك بوتون

قوتیله بوتون مملکتك ایلری کلنلرك تحت تصدیقنده تحت ایتدیگی بر ذات معجز نمادن و ذکر ایتدیگی

اوصافندن و تبلیغ ایتدیگی اوامرنده هیچ بر وجهله خلاف و حیله بولونه‌بیلیرمی بونده خلاف حقیقت

قابلمی شو سراجی شو لامبه‌لری شو جماعتی هم وجودلرینی هم حقیقتلرینی تکذیب ایتمك لازم کلیر اگر حدث

وارسه بوکا قارشی اعتراض یا ماغنی او ذاتی کورنصل یا ماغك برهان قوتیله قیریلوب سنك کوزینه صوقولاجق

برادر

**اون ایکنجی برهان** کل ای بر پارچه عقلی باشنه کلن ابلیه بوتون اون بر برهان قوتنده بر، برهان دها

کوستره‌جکم ایشته باق یوقاریدن اینن و هرکس اوکا یا حیرتدن و یا حرمتندن کمال دقتله باقان شو نورانی

۲۳ حاشیه

فرمانه باق ادبیك نیشانلی ذات اونك یاننه طورمش او فرمانك مألنی عموم بیان ایدیور ایشته

شو فرمانك اسلوبلری اویله بر طرزده پارلایورکه هرکسك نظر استحسانی جلب ایدیور و اویله جدی اهمیتلی

مسئله‌لری ذکر ایدیورکه هرکس قولاق ویرمگه مجبور اولیور چونکه بوتون بو مملکتی اداره ایدنا و بوسرایی

یاپان و بو عجائبی اظهار ایدن ذاتك شؤوناتی افعالنی اوامرینی اوصافنی بر بر بیان ایدیور.

او فرمانك حیثت عمومیه‌سنده بر طرهٔ اعظم اولدیغی کبی باق هر بر سطرنده هر بر جمله‌سنده تقلید ایدلمز

بر طره اولدیغی مثللو افاده ایتدکاری معنالر حقیقتلر امرلر حکمتلر او سنتده‌دخی او ذاته مخصوص

حاشیه ۲۴ نورانی فرمان قرآن ذو الوجوه‌کی طرز اعجازینه اشارتدر

حاشیه ۲۲ بویوك نور لامبه‌سی کونشدر کذا آیك شرقدن کیرو دونمه‌سی ایله بکیدن کونشك کورونمه‌سی قرجاغنده پیغمبرك یاتمه‌سی ایله ایکندی نمازینی قیلمیان امام علی رضی الله عنه او معجزه‌یه بناءً ایکندی نمازینی ادا قیلمه‌سی



بر معنوی خاتم حکمنده اوکا خاص بر طرز کوریلیور الحاصل او فرمان اعظم اولدیغی کبی او ذات اعظمی کوسترر

کور اولمیان کورور ایشته ای قارداشم عقلك باشنه کلمه‌ایسه بو قدر کافی اگر بر سوزك وارسه شیمدی سویله

جواباً

او عنادجی آدم اویدیکه بن سنك بو برهانلرینه قارشی یالکز دیرم [الحمد لله ایناندیم] هم کونش کبی پارلاق

و کوندوز کبی آچیق بر طرزده ایناندم که شو مملکتك تك بر مالك ذو الکمالی شو عالمك تك بر صاحب

ذو الجلالی شو سرایك تك بر صانع ذو الجمالی بولوندیغنی قبول ایتدم الله سندن راضی اولسون که بنی

اسکی عنادمدن و دیوانه‌لگمدن قورتاردك کتوردیگك برهانلرك هر بریسی تك باشنه بو حقیقتی

کوسترمگه کافی ایدی فقط هر بر، برهان کلدکجه دها منقدار، دها شیرین، دها خوش دها نورانی

دها کوزل، معرفت طبقه‌لری، طانیمه پرده‌لری، محبت پنجره‌لری آچیلدیغی ایچون بکلدم دیکلدم

[توحیدك حقیقت عظماسنه و آمنت بالله ایماننه اشارت ایدن حکایهٔ تمثیلیه تمام اولدی]

فضل رحمان، فیض قرآن، نور ایمان سایه‌سنده [توحید حقیقینك] کونشندن حکایهٔ

تمثیلیه‌ده‌کی اون ایکی برهانه مقابل اون ایکی لمعه‌ایله بر مقدمه‌کوستره‌جکز

ومن الله التوفیق والهدایة

یگرمی ایکنجی سوزك ایکنجی مقامی

بسم الله الرحمن الرحيم ❁ وبه نستعين

اَللّٰهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ لَهُ مَقَالِيدُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ فَسُبْحَانَ الَّذٖى بِيَدِهٖ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ وَاِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ❁ وَاِنْ مِنْ شَيْءٍ اِلَّا عِنْدَنَا خَزَائِنُهُ وَمَا نُنَزِّلُهُ اِلَّا بِقَدَرٍ مَعْلُومٍ وَمَا مِنْ دَابَّةٍ اِلَّا هُوَ اٰخِذٌ بِنَاصِيَتِهَا اِنَّ رَبّٖى عَلٰى صِرَاطٍ مُسْتَقٖيمٍ ❁

## مقدمه

أركان ايمانيه نك قطب اعظمى اولان ايمان باللهه دائر [قطره] رساله‌سنده شو موجوداتك هربريسى اللى بش لسان ايله جناب حقك وجوب وجودينه و وحدانيتنه دلالت و شهادتلرينى اجمالاً بيان ايتمشز [نقطه] رساله‌سنده هم جناب حقك دلائل وجوب و وحدانيتندن هربريسى بيك برهان قوتنده درت برهان كلى ذكر ايتمشز هم اون ايكى قدر عربى رساله‌لرمده جناب حقك وجوب وجودينى و وحدانيتنى كوسترن يوزلر قطعى برهانلرى ذكر ايتديكمزدن شمدى اونلره اكتفاءً درين تدقيقاته كيريشميه‌جكز يالكز شو يكرمى ايكنجى سوزده عربى رسالة النورده اجمالاً يازديغم اون ايكى لمعه‌يى او ايمان باللهى كونشندن كوسترمكه چاليشه‌جغز

**برنجى لمعه** توحيد ايكى قسمدر. مثلا ناصلكه برچارشويه و برشهره بويوك برذاتك متنوع ماللرى كلسه ايكى جهتله اونك مالى اولديغى بيلينير: برى اجمالاً عاميانه‌در كه: بوقدر عظيم مال اوندن بشقه كيمسه‌نك حدى دكلكه صاحب اوله بيلسين فقط بويله عامى برآدمك نظارتندن چوق خيرسزلق اوله بيلير پارچه‌لرينه چوق آدملر صاحب چيقه بيلير: ايكنجى جهت اودركه: هر دنك اوزرنده‌كى يازيسى اوقور هر برطوب اوستنده‌كى طره‌يى طانير هر بر اعلانى اوستنده مهرينى بيلير برصورتده هرشى اونكدر دير ايشته شو هر حالده هربرشى

اوزاقی معناً کوره‌ر کوستر، عیناً اویله ده توحید دخی ایکی جنسیدر: بری توحید عامی و ظاهریدر که جناب حق بردر شریکی

نظیری یوقدر، و بو کائنات اونکدر. ایکنجیسی توحید حقیقیدر که هر شی اوستنده سکهٔ قدرتنی و خاتم ربوبیتنی و نقش

قلمنی کورمکله طوغریدن طوغری‌یه هر شیدن اونك نورینه قارشی بر پنجره آچوب اونك برلکنه و هر شی اونك دست

قدرتندن چیقدیغنه والوهیتنده و ملکنده و ربوبیتنده هیچ بر وجهله هیچ بر شریکی و معینی اولمدیغنه شهوده یقین بر یقینه

ایله تصدیق ایدوب ایمان کتیرمکدر، و بر نوع حضور دائمی الده ایتمکدر. بز دخی شو سوزده او خالص و عالی توحید

حقیقی‌یی کوستره‌جك شعاعلری ذکر ایده‌جکز

**[ بر نکته ایچنده بر اخطار ]** ای اسباب پرست غافل، اسباب بر پرده‌در. چونکه عزت و عظمت اویله ایستر فقط

ایش کورن قدرت صمدانیه‌در. چونکه توحید و جلال اویله ایستر و استقلالی اقتضا ایدر. سلطان ازلی‌نك

مأمورلری سلطنت ربوبیتك اجرا آتجیلری دکلدر، بلکه او سلطنتك دلاللریدرلر و ربوبیتك تماشاکر

ناظرلریدرلر. و او مأمورلر و واسطه‌لر قدرتك عزتنی ربوبیتك هیبتنی اظهار ایچوندر تا امور خسیسه ایله قدرتك

مباشرتی کورونمسون. [ عجز آلود فقیرپیشه اولان انسانی بر سلطان کبی عجز و احتیاج ایچون مأمورلری شریك

اتخاذ ایتمه دکلدر ] دیمك اسباب وضع ایدلمش تا عقلك نظر ظاهریسنه قارشی قدرتك عزتنی

محافظه ایده‌بیلسین. زیرا آینه‌لرك ایکی وجهی کبی هر شیئك بر ملك جهتی وار که او آینه‌نك ملوّن یوزینه بکزر؛ مختلف

رنکلره و حالاته مدار اوله‌بیلیر. بری ملکوتیدر که آینه‌نك پارلاق یوزینه بکزر. ملك و ظاهر وجهنده قدرت

صمدانیه‌نك عزتنه و کمالنه منافی حالات وار. اسباب او حالاته هم مرجع هم مدار اولمق ایچون وضع ایدلمشلر

فقط ملکوتیت و حقیقت جانبنده هر شی شفافدر، کوزلدر، قدرتك بالذات مباشرتنه مناسبدر،



عزتنه منافی دکلدر. اونك ایچون اسباب صرف ظاهریدر، ملکوتیتنده و حقیقتنده تأثیر حقیقیلری یوقدر.

هم اسباب ظاهریه‌نك دیکر بر حکمتی شودر که حقسز و باطل شکوالری اعتراضلری عادل مطلقه توجیه ایتمه‌مك ایچون

شکوالره اعتراضلره هدف اولمق ایچون اسباب وضع ایدلمشدر. چونکه قصور اونلردن چیقیور. و اونلرك

قابلیتسزلکندن ایلری کلیور. بو سره بر مثال صورتنده لطیف بر تمثیل معنوی روایت ایدیلیور که. حضرت

ع: م

عزرائیل جناب حقه دیمش که قبض ارواح وظیفه‌سنده سنك عبادك بندن شکوا ایده‌جکلر، بندن کوسه‌جکلر. جناب حق

لسان حکمتله اوکا دیمش که سنك ایله عبادیمك اورته‌سنده مصیبتلر، خسته‌لقلر پرده‌سنی براقه‌جغم تا شکوالری

اونلره کیدوب سندن کوسمه‌سونلر. ایشته ناصل خسته‌لقلر پرده‌در. أجله توهم اولنان فنالقلره مرجعدرلر

و قبض ارواحده حقیقت اولان کوزللك حضرت عزرائیلك وظیفه‌سنه متعلقدر. اویله ده حضرت

عزرائیل علیه السلام دخی بر پرده‌در؛ قبض ارواحده ظاهراً مرحمتسز کورونن و حکمتك کمالنه مناسب دوشمین

بعض حالاته مرجع اولمق ایچون. او مأموریت بر ناظر و قدرت الهیه‌یه بر پرده‌در. أوت عزت عظمت ایستر که

اسباب پرده‌دار دست قدرت اوله عقلك نظرنده؛ توحید و جلال ایستر که اسباب اللرینی چکسونلر

تأثیر حقیقیدن.

**ایکنجی لمعه** باق شو کائنات بوستاننه، شو زمینك باغنه، شو سمانك یلدیزلرله بالدیزلانمه

کوزل یوزینه دقت ایت، کوره‌جکسك که بر صانع ذوالجلالك، بر فاطر ذوالجمالك او سربلمه و سربلمه

مصنوعاتندن هر بر مصنوع اوستنده خالق کل شیئه مخصوص بر سکه‌سی، هر مخلوقی اوستنده صانع

کل شیئه خاص بر خاتمی و قلم قدرتك بر منشوری اولان صحائف لیل و نهار و باز و بهاره

یاپیلان طبقات موجودات اوستنده تقلید قبول ایتمز بر طرۂ غراسی واردر. شیمدی او سکه‌لردن اوخاتملردن اوطره‌لردن نمونه اولارق برقاچینی ذکر ایده‌جکز. مثلا حسابسز سکه‌لرندن حیات اوزرنده قویدیغی چوق سکه‌لرندن شو سکه‌یه باق که: بر شیدن هر شیئی یاپار، هم هر شیدن بر شیئی یاپار. چونکه نطفه صویندن وهم ایچیلن بسیط بر صودن حسابسز اعضا و جهازات حیوانیه‌یی یاپار. ایشته بر شیدن هرشیئی یاپمق البته بر قدیر مطلقك ایشیدر. هم یه‌نیلن حدسز طعاملردن او طعاملر ایستر حیوانی اولسون ایستر نباتی اولسون او متعدد ماده‌لری خاص بر جسمه کمال انتظام ایله چویرن و اوندن مخصوص بر جلد نسج ایدن و اوندن بسیط جهازلری یاپان البته بر قدیر کل شیدر و علیم مطلقدر. اوت [اوت خالق موت و حیات] شو دستگاه دنیاده حکمتیله حیاتی اوله بر [قانون امری معجزنما ایله] اداره ایدییور که او قانونی تطبیق و اجرا ایتمك بوتون کائناتی قبضهٔ تصرفنده طوتانه بر ذاته مخصوصدر. ایشته اگر عقلك سوقمش ایسه قلبك کور اولمامش ایسه آڭلارسڭ که: بر شیئی کمال سهولت و انتظام ایله هر شیئی یاپان و هر شیئی کمال میزان و انتظام صنعتکارانه ایله بر تك شی یاپان هر شیئك صانعنه خاص و خالق کل شیئه مخصوص بر سکه‌در. مثلا گورسڭ خارق بر ذات بر درهم پاموقدن یوز طوپ چوخه و ایپك و پاتیسقه کبی متنوع سائر قماشلری او تك درهم پاموقدن نسج ایتمکله برابر حلوا بقلاوه کبی چوق طعاملری دخی اوندن یاپیور. صوڭره گورسڭ که او ذات دمیری و طاشی، بالی و یاغی، صویی و طوپراغی آووجنه آلیر بر گوزل آلتون یاپار. البته قطعیاً حکم ایده‌جکسڭ که او ذات کندینه خاص بر صنعته مالکدر که بوتون عناصر ارضیه اونڭ امرینه مسخر و بوتون مواد ترابیه اونڭ حکمنه منقاددر. اوت حیاتده‌کی تجلی قدرت و حکمت بو مثالدن بیڭ درجه داها عجیبدر. ایشته حیات اوستنده‌کی چوق سکه‌لردن بر تك سکه



## اوچنجی لمعه

باق شو کائنات سیالده و شو موجودات سیاره‌ده جولان ایدن ذی حیاتلره دقت ایت گوره‌جکسڭ که بوتون ذی حیاتلردن هر بر ذی حیات اوستنده حی قیومڭ قویدیغی چوق خاتملری واردر. او خاتملردن بر خاتمی شودر که او ذی حیات مثلا شو انسان عادتا کائناتڭ بر مثال مصغری و شجرهٔ خلقتڭ بر ثمره‌سی و شو عالمڭ بر چکردگی کبی انواع عالمڭ اکثر نمونه‌لرینی جامعدر. گویا او ذی حیات بوتون کائناتدن غایت حساس میزانله سوزولمش بر قطره‌در. دیمك شو ذی حیاتی خلق ایتمك و اوڭا [رب] اولمق بوتون کائناتی قبضهٔ تصرفنده طوتمق لازم گلیر. ایشته اگر عقلڭ اوهامده بوغولمامش ایسه آڭلارسڭ که: بر کلمهٔ قدرتی مثلا بال آریسنی اکثر اشیایه فهرسته یاپمق و بر صحیفه‌ده مثلا انسانده شو کتاب کائناتڭ اکثر مسئله‌لرینی یازمق و بر نقطه‌ده مثلا کوچوجك انجیر چکردگنده قوجه انجیر آغاجنڭ بر پروغرامنی درج ایتمك و بر حرفده مثلا قلب بشرده شو عالم کبیرڭ صحیفاتنده تجلی و احاطه ایدن بوتون اسمانڭ آثارینی گوسترمك و بر مرجمك دانه‌سی قدر موقع طوتان قوهٔ حافظهٔ انسانیه‌ده بر کتبخانه قدر یازی‌یی یازمق و چوق حادثات کونیه‌نڭ مفصل فهرسته‌سنی او قوه‌ده درج ایتمك البته و البته خالق کل شیئه خاص و بو کائناتڭ رب ذوالجلالنه مخصوص بر خاتمدر. ایشته ذی حیات اوستنده اولان پك چوق خاتم ربانیدن بر تك خاتم بویله نورینی گوسترسه و اونڭ آیاتنی شویله اوقوتدیرسه عجبا بوتون او خاتملره باقه‌بیلسه‌ڭ و گوره‌بیلسه‌ڭ [سبحان من اختفی بشدة ظهوره] دیمیه‌جکمیسڭ

## دردنجی لمعه

باق شو سموات دڭزنده یوزه‌ن و شو زمینڭ یوزنده سریلن رنگارنك موجوداته و جسیم مصنوعاته دقت ایت گوره‌جکسڭ که هر برینڭ اوستنده شمس ازلیه‌نڭ تقلید قبول ایتمز طره‌لری واردر. ناصل حیاتده سکه‌لری و ذی حیاتده خاتملری گورینیور و بر ایکیسی گوردك

احیا اوستنده دخی اویله طره‌لری واردر، قتیل دربن، معنالری فهم ایدیلمدیکندن برتمثیل ایله شو حقیقتی کوستره‌جکز
مثلا کونشه سیاره‌لردن طوت تا قطره‌لره قدر، تا جاملک کوچک پارچه‌لرینه قدر، و پارلایان ذره‌جکلرینه قدر
سز کونشک جلوۀ تمثالیه‌سندن و انعکاسندن برطره‌سی و کونشه مخصوص بر اثر نورانیسی کورینیيور. شاید اوحدسز
شیشه‌لرده کورونن کونشجکلری کونشک جلوۀ انعکاسی و تجلئ عکسی اولدیغنی قبول ایتمزسه‌ك اووقت هر بر قطره‌ده
و ضیایه معروض هر جام پارچه‌سنده و اینکه مقابل هر بر شفاف ذره‌جکده طبیعی حقیقی برکونشک وجودینی
بالاصاله قبول ایتمک کبی غایت عجیب بر دیوانه‌لکی نهایتسز بربلاهتله دوشنمک لازم کلیر. اویله‌ده شمس ازلیه‌نک
تجلئ نورانیه‌سندن احیا یعنی حیات ویرمک جهتنده هر بر ذی حیات اوستنده اویله بر طره‌سی واردرکه فرضا بوتون
اسباب طوپلانسه و بر فاعل مختار کسیلسه‌لر ینه او طره‌یی تقلید ایده‌مزلر. زیرا هر بری بر معجزۀ قدرت اولان
ذی حیاتلر هر بری او شمس ازلیه‌نک شعاعلری حکمنده اولان اسماسنک نقطۀ محرقیه‌سی صورتنده در
اکر ذی حیات اوستنده کورونن او نقش عجیب صنعتی او نظم غریب حکمتی و او تجلئ سر احدیتی ذات احد صمده
ویرلمدیکی وقتده هر بر ذی حیاتده حتی بر سینکده، بر چیچکده نهایتسز بر قدرت فاطره ایچنده صاقلاندیغنی
و هرشیئه محیط بر علم بولندیغنی و کائناتی اداره ایده‌جک بر ارادۀ مطلقه اونده موجود اولدیغنی بلکه واجب الوجوده
مخصوص صفتلری اونلرک ایچنده بولندیغنی قبول ایتمک عادتا او چیچک او سینکک هر بر ذره‌سنده بر،
الوهیت مطلقه ویرمک کبی ضلالتک اک ابلهجه‌سنه خرافاتک اک احمقجه‌سنه بر درکه‌یه دوشمک لازم کلیر
زیرا او شیئک ذره‌لرینه خصوصا تخموم اولنلره اویله بر وضعیت ویرلشکه او ذره جزئی اولدیغی ذی حیاتک بقا
اونک نظامنه کوره وضعیت آلیر بلکه او ذی حیاتک بوتون نوعنه بقا کبی او نوعک دوامنه یاردیم ایده‌جک



یرلرده زرع ایتمک و نوعنک بایراغنی دیکمک ایچون قناتجقلرله قناد لانمق کبی بر کیفیت آلیر بلکه او ذی حیات علاقه‌دار
و محتاج اولدیغی بوتون موجوداته قارشی معاملاتنی و مناسبات رزقیه‌سنی دوام ایتدیره‌جک بر وضعیت طوتیور ایشته اکر
او ذره بر قدیر مطلقک مأموری اولمازسه، و نسبتی او قدیر مطلقدن کسیلسه او وقت او ذره‌یه هر شیئی کورور بر کوز
هر شیئه محیط بر شعور ویرمک لازم کلیر. الحاصل نصلکه شو قطره‌لرده و جاملرک ذره‌جکلرنده اولان کونشجکلر
و حبابجکلرده نظر کونشک عکسنه و انعکاسنه جلوۀ تجلیسنه ویرلمزسه بر تک کونشه مقابل نهایتسز کونشلری قبول
ایتمک لازم کلیر و محال اندر محال بر خرافه‌یی قبول ایتمک اقتضا ایدر. عینا بونلر کبی اکر هر شی قدیر مطلقه ویرلمزسه
بر تک اللهه مقابل نهایتسز بلکه ذرات کائنات عددنجه الٰهلر قبول ایتمک کبی یوز درجه محال ایچنده‌کی محالی
موجود قبول ایتمک کبی بر دیوانه‌لک هذیاننه دوشمک لازم کلیر. الحاصل هر بر ذره‌دن [ اوچ پنجره شمس
ازلیه‌نک نور وحدانیتنه و وجوب وجودینه آچیلیيور. [ برنجی پنجره ] هر بر ذره بر نفر کبی نصلکه عسکری
دائره‌لرینک هر برنده یعنی طاقمنده، بلوکنده، طابورنده، آلاینده، فرقه‌سنده، اوردوسنده، هر بر نفرک
بر نسبتی وار، او نسبته کوره بر وظیفه‌سی وار، او وظیفه‌یه کوره نظامی دائره‌سنده بر حرکتی اولدیغی کبی اویله‌ده سنک کوز
ببکنده‌کی او جامد ذره جکلر دخی سنک کوزکده، باشکده، وجودکده، و قوۀ مولده، قوۀ جاذبه، قوۀ دافعه، قوۀ مصوره
کبی دوران دم و حس و حرکته خدمت ایدن [ آورده و شرایین ] و سائر اعصابلرده، هم سنک نوعنده الخ،
بر نسبتی بر وظیفه‌سی بولندیغی بالبداهه بر قدیر ازلیه‌نک اثر صنعتی و مأمور موظفی و تحت تدبیرنده اولدیغی
کوزی اولمایانلره کوستریر [ ایکنجی پنجره ] هواده‌کی هر بر ذره هر بر چیچکه هر بر میوه‌یه زیارت ایده‌بیلیر
هر بر چیچکه هر بر میوه‌یه کیروب ایشله‌یه‌بیلیر. اکر هر شیئی کورور بیلیر بر قدیر مطلقک مأمور مسخری اولمازسه

او سرسری ذره بوتون میوه‌لرك چیچكلرك جهازاتنی ویا بیلمه‌سنی آیری آیری صنعتلرینی و اونلره گیده‌جكی صورتلرك
طرزلرینی و قیافتلرینی (ویكپشمیلك) كامله محیط صنعتنی بیلمك لازم كلیر. ایشته شو ذره‌ده بر كونشه كبی نور توحیدك شعاعنی كوستریور. ضیالی
هوا، دماغی، ترابه قیاس ایت. ذاتاً اشیانك آصل منشألری شو درت ماده‌در. یعنی كیمیاده مولد الماء، مولد الحموضه،
قاربون، آزوت دینیلن شو عناصر اولكی عنصرلرك اجزالری‌در. [اوچنجی حجت] ذره‌لردن مركب بر پارچه طوپراقده
هر بر چیچكلی و میوه‌لی نباتك نشو و نماسنه منشأ اوله‌بیلیر بر كاسه‌یی او ذره‌جكلردن طولدیرسه‌ك بوتون دنیاده‌كی
هر نوع چیچك و میوه‌لی نباتك تخمجكلرینی كه [او تخمجكلر حیواناتك نطفه‌لری كبی آیری آیری شیلر دگل. نطفه‌لر
بر صو اولدیغی كبی تخملرده قاربون، آزوت، مولد الماء، مولد الحموضه‌دن مركب ماهیتجه بربرینك مثلی كیفیتجه
بربرندن آیری یالكز قدر قلمیله صرف معنوی اولرق آصلنك بر پروغرامی تودیع ایدلمه] ایشته او تخملری نوبتله كاسه‌یه
قویسه‌ك هر بری خارقه جهازاتیله اشكال و صنعتیله ظهور ایده‌جكنی وقوع بولدیغی كبی ابنایه سلك اگر او ذره‌لر
هر بر شیئك هر بر حال و صنعتنی بیلن و هر شی اوكا لابد وجودی و وجودك لوازماتنی ویرمكه قدیر و قدرتنه
نسبةً هر شی كمال سهولتله مسخر اولان بر ذاتك مأموری و امریله بر وظیفه‌داری اولمازسه او طوپراغك هر بر
ذره‌سنده یا بوتون چیچكلی و میوه‌دارلرك عددجه معنوی فابریقه‌لر و مطبعه‌لر بجنده بولونمسی لازم كلیركه
او جهازات و اشكالی بر بربندن اوزاد و بر بردن آیری موجودات مختلفه‌یه منشأ اوله‌بیلسون. ویا بوتون او موجوداته
محیط بر علم و بوتون اونلرك تشكیلاتنه مقتدر اوله‌جق بر قوت ویرمك لازم كلیر كه تا بوتون اونلرك تشكیلاتنه مدار
اوله‌بیلسون. دیمك جناب حقدن نسبت كسیلسه طوپراغك ذراتی عددجه آلهه‌لری قبول ایدلمسی لازم كلیر
بو ایسه بیك دفعه محال بجنده محال بر خرافه‌در. فقط مأمور اوله‌قلری وقت چوق قولای ایدر.



ناصل بر سلطان عظیمك بر عادی نفری او پادشاهك نامیله و اونك قوتیله بر مملكتی هجرت ایتدیره‌بیلیر. ایكی دكزی
برلشدیره‌بیلیر. بر شاهی اسیر ایده‌بیلیر. اویله‌ده ازل ابد سلطاننك امریله سینك بر نمرودی یره سرر. قاریجه فرعونك
سرایینی خراب ایدر. بر ده آنار بر چكردگی بر ایچیر آغاجی یوكلنیر. هم هر بر ذره‌ده وجوب و وحدت صانعه
ایكی شاهد صادق‌در. ده، او بیچاره هر بر ذره عجز مطلقیله برابر بویوك و بك متنوع وظیفه‌لری قالدیریور و
جمودیتیله برابر بر شعور كلی كوستره‌رك انتظام بروارانه نظام عمومیه توفیقاً حركت ایدر. دیمك هر بر ذره لسان
عجزیله قدیر مطلقك وجوب وجودینه و نظام عالمی كوزتمه‌سیله وحدتنه شهادت ایدر [كما انّ فی كل ذرّة
لهُ شاهدان علی انّه واجبٌ واحدٌ. كذلك فی كلّ حیٍّ لهُ آیتان علی انّهُ احدٌ صمدٌ] اوت هر
بر ذی حیاتده بر احدیت سكه‌سی و دیگری صمدیت طره‌سی بولونیور. زیرا هر بر ذی حیات آلئر كائناتده جلوه‌لری
كورونن اسمالری بردن كندی آینه‌جگنده كوستریور. عادتا بر نقطه مجرقیه حكمنده حی قیوملك تجلی اسم
اعظمنی كوستریور. ایشته هر بر ذی حیات احدیت ذاتیه‌ی محیی پرده‌سی آلتنده بر نوع كولگه‌سنی كوستردیگندن
بر سكه احدیتی طاشیور. هم او ذی حیات كائناتك بر مثال مصغری و شجره خلقتك بر میوه‌سی
حكمنده اولدیغی ایچون كائنات قدر احتیاجاتنی او محدیغی دیلمدیگی بر یردن قولایلقله كوجوجك دائره
حیاتنه یتشدیرمك جهتیله صمدیت طره‌سنی كوستریور. یعنی او حال كوستریور كه اونك اویله بر [رب] واركه
اوكا هر شیئه بدل بر توجهی وار. و بوتون اشیانك یرینی طوتار بر نظری وار. بوتون اشیا اونك بر توجهینك
یرینی طوته‌ماز [نعم یكفی لكل شیءٍ عن كل شیءٍ ولا یكفی عنه كل شیءٍ ولو لشیءٍ واحد] هم او حال
كوستریور كه اونك او [رب] هیچ بر شیئه محتاج اولمدیغی كبی خزینه‌سنده هیچ بر شی اكسیلمز و قدرتنه

هیچ برشی آغیر کلمز ایشته صمدیتك کولکه‌سنی کوسترن بر نوع طره‌سی که هر بر ذی حیاتده بر سکۀ احدیت بر طرۀ
صمدیت واردر. اوده هر بر ذی حیات، حیات لسانیله [ قل هو الله احد الله الصمد ] اوقویور. بو ایکی سکه‌دن
بشقه بر قاچ پنجرۀ مهمه داها وار. بشقه یرده تفصیل ایدیلدیکی ایچون بوراده اقتصار ایدلدی. مادام شو کائناتك
هر بر ذره‌سی بویله اوچ پنجره‌یی و ایکی دلیکی و حیات دخی ایکی قپویی بردن واجب الوجودك وحدانیتنه آچیور ]
ذره‌دن تا شمسه قدر طبقات موجودات ذات ذو الجلالك انوار معرفتنی نه صورتله نشر ایتدیکنی قیاس ایده بیلیرسك
ایشته معرفت الٰهیه‌ده ترقیات معنویه‌نك درجاتنی و حضورك مراتبنی بوندن آکلا و قیاس ایت

**بشنجی لمعه** ناصلکه بر کتاب اکر یازمه و مکتوب ایسه اونك یازمسنه بر قلم کافیدر. اکر بصمه و مطبوع ایسه او
کتابك حروفاتی عددنجه قلملر یعنی دمیر حرفلر لازم تا او کتاب طبع ایدیلوب وجود بولسون. اکر او کتابك بعض
حرفلرنده غایت اینجه بر خط ایله او کتابك اکثری یازلمش ایسه [ سورۀ یس لفظ یس ده ] یازلدیغی
کبی او وقت بوتون او دمیر حرفلر کوچوجك او تك حرفده لازم تا طبع ایدیلسین. عیناً اویله‌ده شو کتاب
کائنات قلم قدرت صمدانیه‌نك یازمسی و ذات احدیتك مکتوبی دینلسه وجوب درجه‌سنده بر سهولت و لزوم
درجه‌سنده بر معقولیت بولنه‌جقدر. اکر طبیعت و اسبابه استناد ایتسه‌ك امتناع درجه‌سنده صعوبتلی
و محال درجه‌سنده مشکلاتلی و هیچ بر وهم قبول ایتمه‌ین خرافاتلی شویله بر یول بولنور که طبیعت یا هر بر جزء
طوپراقده، هر بر قطره صوده، هر بر پارچه هواده میلیارلرجه معدنی مطبعه‌لر و حدسز معنوی فابریقه‌لر بولونمسی
لازم تا که حسابسز چیچکلی میوه‌لی مصنوعاتك تشکیلاتنه مظهر اوله‌بیلسین. یاخود هر شیئه محیط بر علم هر شیئه
مقتدر بر قوه ذره‌ده قبول ایتمك لازم کلیر تا مصنوعاته حقیقی مصدر اوله‌بیلسین. چونکه طوپراغك و صویك



و هوانك هر بر جزئی اکثر نباتاته منشأ اوله‌بیلیر. حالبوکه هر بر نبات میوه‌لی اولسه چیچکلی اولسه تشکیلاتی او قدر منتظمدر
او قدر موزوندر، او قدر بربرندن ممتازدر، او قدر کیفیتجه بربرندن آیریدر که هر بریسنه یالکز اوکا مخصوص بر آیری
معنوی فابریقه یا آیری بر مطبعه لازمدر. دیمك طبیعت شعورلقدن مقدرلغه چیقسه هر بر شیده بوتون شیلرك
ماکنه‌لرینی بولوندرمغه مجبوردر. ایشته طبیعت پرستلك فکرینك اساسی اویله بر خرافاتدر که خرافه‌جیلر دخی اوندن
اوتانیورلر. کندینی عاقل ظن ایدن اهل ضلالتك نصل نهایتسز هذیانلی بر عقلسزلق التزام ایتدکلرینی کور.
عبرت آل. الحاصل نصل بر کتابك بر حرفی کندی نفسنی بر حرف قدر کوستروب و کندی وجودینه تك بر صورتله دلالت
ایدیور و کندی کاتبنی اون کلمه ایله تعریف ایدیور. وجوده وجهلرله کوستریر. مثلا بن کاتبمك حسن خطی وار قلمی
قیرمزیدر. شویله‌در بویله‌در دیر. عیناً اویله‌ده شو کتاب کبیر عالمك هر بر حرفی کندی جرمی قدر دلالت و
کندی صورتی قدر کوستریر. فقط نقاش ازلینك اسماسنی بر قصیده قدر تعریف ایدر و کیفیتلری عددنجه اشارت
پارمقلریله اسمالری کوستره‌رك شهادت ایدر. دیمك هم کندینی هم بوتون کائناتی انکار ایدن سوفسطائی
کبی بر احمق، نه صانع ذو الجلالك انکارینه کیتمه‌مك کرکدر.

**[ آلتنجی لمعه ]** خالق ذو الجلالك نصلکه مخلوقاتك هر بر فردك باشنده و مصنوعاتك هر جزئنك
جبهه‌سنده احدیتك سکه‌سنی قویمشدر. نصلکه کچمش لمعه‌لرده بر قسمنی کوردك. اویله‌ده هر بر نوعك اوستنده
چوقه سکۀ احدیت هر بر کل اوستنده متعدد خاتم واحدیت تا مجموع عالم اوستنده متنوع طرۀ وحدت غایت
بارلاق بر صورتده قویمشدر. ایشته او چوقه سکه‌لردن، خاتملردن، طره‌لردن سطح ارض صحیفه‌سنده
بهار موسمنده وضع ایدیلن بر سکه‌یی و بر خاتمی کوستره‌جکز. شویله‌که. نقاش ازلی زمینك یوزنده

یاز هار زماننده أك آز اوچیوز بیك نباتات وحیواناتك انواعنی نهایتسز اختلاط قاریشیقلق ایچنده نهایتسز

درجه‌ده امتیاز وتشخیص ایله وغایت درجه‌ده انتظام وتفریق ایله حشر ونشر ایتمسی بهار کبی ظاهر وباهر وپارلاق

بر سکهٔ توحیددر. أوت بهار موسمنده ئولمش آرضك احیاسی ایچنده اوچیوز بیك حشرك نمونه‌لرینی کمال انتظام

ایله ایجاد ایتمك وآرضك صحیفه سنده بربری ایچنده اوچیوز بیك مختلف انواعك افرادینی خطاسز، وسهوسز،

غلطسز، نقصانسز، غایت موزون منظوم غایت منتظم ومکمل برصورتده یازمق ألبته نهایتسز برقدرته

ومحیط برعلمه وکائناتی اداره ایده‌جك براراده‌یه مالك برذات ذوالجلالك برقدیر ذوالکمالك برحکیم ذوالجمالك

سکهٔ مخصوصه‌سی اولدیغنی ذره مقدار شعوری بولنانك درك ایتمسی لازم کلیر. قرآن کریم فرمان ایدیور که

[ فَانْظُرْ اِلَى اٰثَارِ رَحْمَةِ اللّٰهِ كَيْفَ يُحْيِ الْاَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا اِنَّ ذٰلِكَ لَمُحْيِ الْمَوْتٰى وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ]

أوت زمینك بر یلیند[ه] اوچیوز بیك حشرك نمونه‌لرینی برقاچ کون ظرفنده یاپان کوستره‌ن قدرت فاطره‌یه ألبته

انسانك حشری اوکا کوره بك قولای کلیر. مثلا کلنجك وسبحان طاغنی براشارتله قالدیران برذات معجزنمایه شو

دره‌دن یولمزی قاپایان شو قوجه طاشی قالدیره بیلیرمیسك دنیلیرمی ادیاجه کوك وطاغ ویری آلتی کونده

ایجاد ایده‌ن واونلری وقت بوقت طولدیروب بوشالدان برقدیر حکیمه، برکریم رحیم أبد طرفندن احضار

ایدیلوب سریلمش کندی ضیافتنه کیده‌جك یولمزی سد ایده‌ن شو طوپراق طبقه‌سنی اوستمزدن قالدیره

بیلیرمیسك یری دوزه‌لتوب بزی اوندن کچیره بیلیرمیسك استبعاد صورتنده سویلنیرمی؟ شوبینك

یوزنده یاز زماننده برسکهٔ توحیدی کوردك. شیمدی باق غایت بصیرانه وحکیمانه زمینك یوزنده‌کی شو

تصرفات عظیمهٔ ایه باشنده برخاتم واحدیت دخی غایت آشکاره کورینیور. چونکه بو اجراآت برسعت



مطلقه ایچنده واو، وسعتله برابر بر سرعت مطلقه ایچنده، واو سرعتله برابر، برسخاوت مطلقه ایچنده کوروننن

انتظام مطلق وکمال حسن صنعت ومکملیت خلقت اویله برخاتمدر که غیرمتناهی برعلم ونهایتسز برقدرت صاحبی

اوکا صاحب اولور. أوت کوریورزکه بوتون یریوزنده بر وسعت مطلقه ایچنده برایجاد برتصرف برفعالیت

وار. هم او وسعت ایچنده برسرعت مطلقه ایشلنیور هم او سرعت و وسعتله برابر، برسهولت مطلقه ایله

یاپیلیور. هم او سرعت و وسعت وسهولت ایله برابر تکثیر افراده‌ده برسخاوت مطلقه کورینیور هم او سخاوت

وسهولت وسرعت و وسعتله برابر هر برنوعده هر بر فردده کورونن برانتظام مطلق وغایت ممتاز برحسن

صنعت وغایت مستثنا برمکملیت خلقت ایله برابر غایت سخاوت ایچنده برانتظام تام وار. واو تکثیر افراد

ایچنده برمکملیت خلقت وغایت برسرعت ایچنده برحسن صنعت ونهایت اختلاط ایچنده برامتیاز أتم وغایت

مبذولیت ایچنده غایت قیمتدار أثرلر وغایت کلبسه دائره ایچنده تام برموافقت وغایت سهولت ایچنده

غایت صنعتکارانه بدیعه‌لر ایجاد ایتمك برآنده هر یرده برطرزده هر فردده برصنعت خارقه برفعالیت

معجزنما کوسترمك ألبته وألبته اویله برذاتك خاتمیدر که، هیچ بریرده اولمدیغی کبی هریرده حاضر، ناظردر

هیچ برشی اوندن کیزلنمز یکی کبی، هیچ برشی اوکا آغیر کلمز ذره‌لرایله بیلدیزلر اونك قوتنه نسبةً مساویدرلر

مثلا اوچیم ذوالجلالك باغستانندن کرمندن معجزاتنك صالقیملرندن بردانه‌جك حکمنده کوردیکم ایکی یا رمه

قالیلفنده بر ئوزوم آصمه‌سی آصیلمش اولان صالقیملری صایدم یوز ألی‌یه چیقدی برصالقیمك دانه‌سنی

صایدیم یوز یکرمی درت اولدی دوشوندم دیدم اگر بوآصمه چوبوغی [ باللی صو ] موصلوغی اولسه دائم صووریسه



شوحرارته قارشی) (یوزلر رحمتك شوروب طلومبه جقلرینی أمزیره‌ن صالقمده] آنجق کفایت ایده‌جك

حالبوکه اکثر وقتده بر رطوبت آقمز ایکن جریاننه بو اینجی بابان هر شیئه قادر اولمدیغندن کبیر [سبحان من
تحیر فی صنعه العقول]

[یدنجی لمعه] باق نصلکه صحیفهٔ ارض اوستنده ذات احد صمدك خاتملرینی آز دقتله کوره بیلیرسك
باشکی قالدیر و کوزیکی آچ شو کائناتك کتاب کبیرینه بر باق کوره جکسك که او کائناتك هیئت مجموعه سی
اوستنده بویوکلکی نسبتنده بر وضوح ایله خاتم وحدت اوقونییور. چونکه شو موجودات بر فابریقه نك بر قصرك
بر منتظم شهرك اجزالری و افرادلری کبی بیلکه ویروب بر برینه قارشی معاونت الارینی اوزاتوب بر برینك سؤال
حاجاتنه لبیك باشم اوستنه دیرلر. ال اله ویروب بر انتظام ایله چالیشیرلر. باش باشه ویروب ذوی الحیاته خدمت
ایدرلر. اوموز اوموزه ویروب بر غایه یه متوجهاً بر مدبر حکیمه اطاعت ایدرلر. اوت کونشه و آیه و کیجه و کوندوزه
قیش یازدن طوت تا نباتاتك محتاج و آچ حیوانلرك امدادینه کلملرنده و حیوانلرك ضعیف شریف انسانلرك
امدادینه قوشملرنده حتی مواد غذائیه نك لطیف، ضعیف، باوروللرك، و میوه لرك امدادینه اوچملرنده
تا ذرات طعامیه نك حجیرات بدن امدادینه کلملرنده جاری اولان بر [دستور تعاون] حرکتلری کوره اولمایانه
کوستریورلرکه غایت کریم بر تك مربینك قوتیله غایت حکیم بر تك مدبرك امریله حرکت ایدیورلر. ایشته شو
کائنات ایچنده جاری اولان بو تساند، بو تعاون، بو تجاوب، بو تعانق، بو مکملیت، بو انتظام بر تك
مدبرك ترتیبیله اداره ایدلدکلرینه و بر تك مربینك تدبیریله سوق ایدلدکلرینه قطعیاً شهادت ایتدکلری کبی شو
بالبداهه صنعت اشیاده کورونن حکمت عامه ایچنده عنایت تامه و عنایت ایچنده پارلایان مرحمت واسعه
و او رحمت اوستنده سریلن و رزقه محتاج هر بر ذی حیاته اونك حاجتنه لایق بر طرزده اعاشه ایتمك



ایچون سریلن ارزاق و اعاشهٔ عمومیه دخی بالبداهه بر خاتم توحید چیزر که بوتون بوتون عقلی سونمش آکلار. و بوتون بوتون
حکمت عمومیه کائناتی قاپلامیش و او حکمت اوستنده لطف و تزیین و تحسین و احسانی کوسترن بر پرده
کورلمیان کور اولور. اوت قصد و شعور و اراده یی کوسترن بر پردهٔ عنایت سریلمشدر. و او مزین پردهٔ عنایت
اوستنده کندینی سودیرمك طاینده بر رحمت انعام و اکرام ایتمك لمعه لرینی کوسترن بر حلهٔ رحمت کائناتی ایچنه آلمشدر
و او منور پردهٔ رحمت عامه اوستنه سریلن و ترحمی و احسانی اکرامی و کمال شفقت و حسن تربیه یی و لطف ربوبیتی کوسترن
بر صفرهٔ ارزاق عمومیه دوزلمشدر. اوت شو موجوداتك ذره لردن کونشلره قدر، فردلر اولسون، نوعلر اولسون
کوچوك اولسون بویوك اولسون ثمرات و غایات و فائده لر و مصلحتلرله منقش بر قوماشه حکمتدن تکیلمش محتشم
بر کوملك کیدیرلمش، و او حکمت نما صورت کوملکی اوستنده لطف و احسان چیچکلریله مزین بر حلهٔ عنایت هر شیئك
قامتنه کوره بیچیلمش، و او مزین حلهٔ عنایت اوزرینه تحبب و اکرام و تحنن، انعام لمعه لریله منور رحمت نیشانلری
طاقلمش. و او منور مرصع نیشانلری احسان ایتمك برابر زمینك یوزنده بوتون ذوالحیاتك طائفه لرینه کافی و بتون
حاجتلرینه وافی بر صفرهٔ رزق عمومی قورولمشدر. ایشته شو ایسه کونش کبی آشکاره بر صورتده نهایتسز حکیم
کریم رحیم رزاق بر ذات ذوالجمالك اشارت ایدوب کوستریور. اوت ایدیمی هر شی رزقه محتاجی. اوت بر فرد رزقه
و دوام حیاته محتاج اولدیغی کبی کوریورز که بوتون موجودات عالم بالخصوص ذی حیات اولان کلی اولسون جزئی
اولسون وجودنده بقاسنده حیاتنده مادةً و معناً چوق مطالبی و چوق لوازماتی وار. افتقاراتی و احتیاجاتی
وار. اونلرك اك کوچوك مطلوبنه الی یتیشمدیکی و اقتداری یتمدیکی حالده کوریورزکه
او بیلمدیکی یرلردن، بوتون مطالبی و ارزاق مادیه و معنویه سی [من حیث لا یحتسب] اومادیغی یرلردن
کمال انتظام ایله وقت مناسبده و لایق بر طرزده کمال حکمتله الرینه ویریلیور. ایشته بو افتقار و احتیاج
مخلوقات و بو طرزده امداد و اعاشهٔ غیبیه عجبا کونش کبی بر مربی حکیم ذوالجلالی بر مدبر رحیم ذوالجمالی
کوسترمیورمی

[ساکزنجی لمعه] ناصل بر نارلاده اکیلن بر نوع تخوم دلالت ایده رکه او نارلا هر حالده تخوم صاحبنك تحت تصرفنده

اولدیغنی هم او تخوم دخی نارلانك متصرفنك تحت تصرفنده اولدیغنی کوستریور. اویله ده شو عناصر دنیلن مزرعهٔ مصنوعات

وحدت و بساطت ایله بر کلیت و احاطه لری و شو مخلوقات دنیلن ثمرات رحمت و معجزات قدرت و کلمات حکمت

اولان نباتات حیوانات مماثلتلری و مشابهتلری ایله بر برجوق یرلرده انتشاری و هر طرفده بولونوب توطنلری بر تك

صانع معجزنمانك تحت تصرفنده اولدقلرینی اویله بر طرزده کوستریور که کویا هر بر چیچك، هر بر ثمره، هر بر حیوان

11 بن کیملك سکه سی یم یوبیر دخی اونك مصنوعیدر. بن کیملك خاتمی یم بولندیغم یر دخی اونك مکتوبیدر

او صانعك بر سکه سیدر، بر خاتمیدر، بر طره سیدر. هر ذره ده بولونسه لسان حال ایله بریسی دیرکه بن کیمك طره سی یم

22 تصرفنده طوتیانه مخصوصدر. و اوّل بسیط بر عنصری تدبیر و تدویر ایتمك بتون حیواناتی نباتاتی مصنوعاتی قبضهٔ

بو وطنم دخی اونك منسوجیدر دیمك الف اولان بر مخلوقه ربوبیت ایتمك بتون عناصری قبضهٔ ربوبیتنده تربیه ایده نه

خاص اولدیغنی کوستریور. اوت هر بر فرد سائر افرادده مماثلت و مشابهت لسانیله دیرکیم بوتون نوعمه مالك

ایسه بکا مالك اوله بیلیر یوقسه یوق. هر بر نوع سائر نوعلرله برابر یر یوزنده [مختلطاً انتشاری لسانیله] دیرکیم

بوتون سطح ارضه مالك ایسه بکا مالك اوله بیلیر یوقسه یوق. ارض سائر سیارات ایله بر کونشه ارتباطی و سموات

ایله [تساندی لسانیله] دیرکیم بوتون کائناته مالك ایسه بکا مالك اوله بیلیر یوقسه یوق. اوت فرضا ذی شعور

بر الما بری دیسه بنم صنعتمه او الما لسان حال ایله اوکا دیه جك: صوص اگر بوتون یر یوزنده بوتون الما لرك

تشکیلنه مقتدر اوله بیلیرسه ك، و بلکه یر یوزنده منتشر بوتون هم جنسم اولان بوتون میوه دارلره بلکه بتون

بهار سفینه سیله خزینهٔ رحمتدن کلن بوتون هدایای رحمانیه یه متصرف اوله بیلیرسه ك بکا ربوبیت دعوا ایت

او زمان الما بوکا دیه جك و او احمقك آغزینه بر طوقات اوره جق

[طقوزنجی لمعه] جزءده، جزئیده، کلیده، کلده، عالمده، حیاتده، ذی حیاتده، احیاده اولان



سکه لردن، خاتملردن، طره لردن، بعضیلرینه اشارت ایتدك. شیمدی نوعلرده حدسز سکه لردن بر سکه یه اشارت

ایده جکز. ایشته ناصل میوه دار بر آغاجك حدسز ثمره لری بر تربیه و واحد بر قانون وحدتله بر تك مرکزدن اداره ایدلکلرندن

کلفت و مشقت و مصرف او قدر سهولت پیدا ایدرکه کثرتلر تربیه ایدیلن تك بر ثمره یه مساوی اولورلر. دیمك کثرت و

تعدد مرکز هر ثمره ایچون کیفیتجه بوتون آغاج قدر کلفت و مصرف و جهازات ایستر. فرد یالکز کیفیتجه دکل ناصل

بر تك نفره لازم جهیزات عسکریه یی یاپمق ایچون اوردویه لازم فابریقه لر قدر فابریقه لر لازمدر [ ] دیمك ایسه

وحدتدن کثرته کیدیجه افراد عددنجه کمیت جهتیله کلفت زیاده لشیر. ایشته هر نوعده بالمشاهده کورونن سهولت

فوق العاده البتده وحدتدن توحیدن کلن بر یسر و سهولت اثریدر. الحاصل بر جنسك بوتون انواعی بر نوعك

بوتون افرادی اعضاء اساسیه ده موافقت و مشابهتلری نقش اثبات ایدرلرکه تك بر صانعك مصنوعلریدر.

چونکه وحدت قلم و اتحاد سکه اویله ایستر. اویله ده هر شیده مشهود سهولت مطلقه و کلفتسزلك وجوب درجه سنده

ایجاب ایدرکه بر صانع واحدك اثرلری اولسون. یوقسه امتناع درجه سنه چیقان بر صعوبت اوجهنی انعدام و ادنی

عدم کوتوره جکدی. والحاصل جناب حقه اسناد ایدلسه بوتون اشیا بر تك شی کبی سهولت پیدا ایدر. اگر اسبابه

اسناد ایدلسه هر بر شی بوتون اشیا قدر صعوبت پیدا ایدر. مادام اویله در کائناتده شو کورونن فوق العاده

اوجوزلق و شو بولقلق اوکنده کی حدسز مبذولیت سکهٔ وحدتی کونش کبی کوستریر. اگر غایت مبذولیتله الیمزه

کچن شو صنعتلی میوه لر واحد احدك مالی اولماسه ایدی بوتون دنیای ویرسه ك بر تك [ناری] یه مزدك

[اوننجی لمعه] تجلی جمالی کوسترن حیات، ناصل بر برهان احدیتدر، بلکه بر جنسده تجلی وحدتدر تجلی ده

جلالی اظهار ایدن ممات دخی بر برهان واحدیتدر. اوت [ولله المثل الاعلی] نصلکه کونشه قارشی

بارلایان و آقان بویوك برابر ماغك قبارجقلری و زمین یوزینك متلمع شفافاتی کونشك عکسنی و ایشیغنی کوسترلك
صورتیله کونشك شهادت ایتدکلری کبی او قطرهلرك او شفافاتك غروبیله کیتملریله برابر آرقهلرندن کلن قطرات طائفهلری
و شفافات قبیلهلری اوستندهیه کونشك جلوهلری حشمتله دوامی و ایشیغنك تجلیسی و نقصانسز استمراری
قطعیاً شهادت ایدرکه سونوب یانان دکیشوب تازهلنن کلوب بارلاین او مثالی کونشجکلر و ایشیقلر و نورلر
بر باقی دائمی، عالی تجلیسی زوالسز بر تك کونشك جلوهلریدر. دیمك او بارلایان قطرهلر ظهورلریله و کلملریله
کونشك وجودینی کوستردکلری کبی غروبلریله زواللریله کونشك بقاسنی و دوامنی و برلکنی کوسترییورلر. عیناً اویلهده
شو موجودات سیاله وجودلریله و حیاتلریله واجب الوجودك وجوب وجودینه شهادت ایتدکلری کبی زواللریله
ئولوملریله او واجب الوجودك ازلیتنه سرمدیتنه واحدیتنه شهادت ایدهرلر. اوت کیجه کوندوزه قیشه یازه
عصرلر دورلرك دکیشمهسیله غروب و افول ایچنده تجدد ایدهن تازهلنن مصنوعات جمیله موجودات لطیفه
البته بر عالی و سرمدی و دائم التجلی بر جمال مجرد صاحبنك وجود و بقاء و وحدتنی کوستردکلری کبی او
مصنوعات اسباب ظاهریه سفلیهلریله برابر زوال بولوب ئولملری او اسبابك هیچلکنی و بر پرده اولدیغنی
کوسترییورلر و شو حال قطعیاً اثبات ایدرکه شو صنعتلر، شو نقشلر، شو جلوهلر بوتون اسماسی قدسیه
و جمیله اولان بر ذات جمیل ذوالجلالك تازهلنن صنعتلریدر، تحول ایدهن نقشلریدر، تحرك ایدهن آینهلریدر-
بر برآرقهسندن کلن سکهلریدر، حکمتله دکیشن خاتملریدر. الحاصل شو کتاب کبیر کائنات نصلکه وجود
و وحدته دائر آیات تکوینیهیی بزه درس ویرییور، اویلهده او ذات ذوالجلالك بوتون اوصاف کمالیه و جمالیه و جلالیه
سنهده شهادت ایدهرك قصورسز و نقصانسز کمال ذاتیسنی اثبات ایدرلر. چونکه بدیهیدرکه بر اثرده

158

دلالت ایدر. و فعلك کمالی اسمك کمالنه و اسمك کمالی صفتك کمالنه و صفتك کمالی شأنك کمالنه ذاتك کمالنه

کمال او اثرك منشأ و مبدئی اولان فعلك کمالنه/ و شأنك کمالی او ذات ذی شئونك کمالنه حدساً و ضرورةً و بداهةً
دلالت ایدر. مثلا نفیس قصورسز بر قصرك مکمل اولان نقوشه و تزییناتی آرقهلرنده بر اوستهنك افعالنك مکملیتی
کوسترر. و او افعالك مکملیتی او فاعل اوستهنك رتبهلرینی کوسترن عنوانلرینی و اسملرینك مکملیتنی کوسترر. و او اسما
و عنوانلرینك مکملیتی او اوستهنك صنعتنه دائر صفتلرینك مکملیتنی کوسترر. و او صنعت صفتلرینك مکملیتی
او صفت صاحبنك شئون ذاتیه دینلن قابلیت و استعداد ذاتیهسنك مکملیتنی کوسترر. و او شئون و قابلیت
ذاتیهنك مکملیتی او اوستهنك ماهیت ذاتیهسنك مکملیتنی کوستردیکی مثللو عیناً اویلهده شو قصورسز،
فطورسز (هَلْ تَرَى مِنْ فُطُورٍ) سرّینه مظهر اولان شو آثار مشهودهٔ عالم شو موجودات منتظمهٔ کائناتده
اولان کمال صنعت ایسه بالمشاهده بر مؤثر ذی الاقتدارك کمال افعالنه دلالت ایدر. او کمال افعال ایسه
بالبداهه او فاعل ذوالجلالك کمال اسماسنه دلالت ایدر. او کمال اسماء ایسه بالضروره او اسمالرك مسماء
ذوالجمالنك کمال صفتنه دلالت ایدر و شهادت ایدر. او کمال صفت ایسه بالیقین او موصوف ذوالکمالك
کمال شئوننه دلالت و شهادت ایدر. او کمال شئون ایسه بحق الیقین او ذی شئونك کمال ذاتنه اویله دلالت
ایدرکه بوتون کائناتده کورونن بوتون انواع کمالات اونك کماله نسبةً سونوك بر ظل ضعیف (بر کولکه) صورتنده بر
ذات ذوالکمالك آیات کمالی و رموز جلالی و اشارات جمالی اولدقلرینی کوسترلر

کونشلر قوقنده **[اون برنجی لمعه]** اون طقوزنجی سوزده تعریف ایدیلن و کتاب کبیر کائناتك
آیات کبراسی و او قرآن کبیرده کی اسم اعظمی و شجرهٔ کائناتك چکردهکی و ان منور ثمرهسی و او
سرای عالمك کونشی و عالم اسلامك بدر منوری و ربوبیت الٰهیهنك دلال سلطنتی و طلسم کائناتك

سیدیمز

کنافِ ذی مکمتی اولان [ محمد الأمین علیه الصلاة والسلام ] بوتون أنبیانک سایه سی آلتنه آلان [ رسالت جناحی ]
آلتنه
و بوتون عالم اسلامی حمایه سی آلان [ اسلامیت جناحلری ] حقیقتک طبقاتنده اوجان و بوتون أنبیا و مرسلینی و بتون
أولیاء و صدیقینی و بوتون أصفیاء و محققینی آرقه سنه آلوب بوتون قوتیله و هدایتی گوستروب عرشه احدیته یول
آچوب گوستردیگی [ ایمان بالله ] و اثبات ایتدیگی وحدانیت الهیه یه هیچ وهم و شبهه نک حدی وارمیکه قیاده بیلسون
و یره بیلسین مادام اون طقوزنجی سوزده و اون طقوزنجی مکتوبده او برهان قاطعک آب الحیات معرفتندن
اون درت رشحه و اون طقوز اشارات ایله او معجزنمانک انواع معجزاتیله برابر اجمالاً بر درجه تعریف و بیان ایتمشز
شوراده شولنارته اکتفا ایدوب او وحدانیتک برهان قاطعی تذکیه ایدوب و صدقنه شهادت ایدن اساسانه
اشارت صورتنده بر صلواة شریفه ایله ختم ایده رز

اللهم صل علی من دل علی وجوب وجودك و وحدانیتك و شهد علی اوصاف جلالك وجمالك وكمالك
الشاهد الصادق المصدق والبرهان الناطق المحقق سید الأنبیاء والمرسلین الحامل
لسر اجماعهم و تصدیقهم ومعجزاتهم وامام الأولیاء والصدیقین الحاوی لسر اتفاقهم وتحقیقهم
وكراماتهم ذو المعجزات الباهرة والخوارق الظاهرة والدلائل القاطعة المحققة المصدقة
له ذو الخصال الغالیة فی ذاته والاخلاق العالیة فی وظیفته والسجایا السامیة فی شریعته
المكملة المنزهة له عن الخلاف مهبط الوحی الربانی باجماع المُنزِل والمُنزَل علیه والمُنزَل (والمنزل)
البهو سیار عالم الغیب والملكوت مشاهد الارواح ومصاحب الملائكة أنموذج كمال الكائنات
شخصاً ونوعاً وجنساً انور ثمرات شجرة الخلقة دلال سلطنة الربوبیة المُرمِز بعلویته



وجامعیة شخصیته المعنویة الی انه نُصْبُ عین فاطر العالم فی خلق الكائنات ذو الشریعة التی
هی بوسعت دساتیرها وقوتها تشیر الی انها نظام ناظم الكون ووضع خالق الكائنات نعم
ان ناظم الكائنات بهذا النظام الاتم الاكمل هو ناظم هذا الدین بهذا النظام الاحسن الاجمل
سیدنا نحن معاشر بنی آدم و مهدینا الی الایمان نحن معاشر المؤمنین محمد ابن عبد الله
ابن عبد المطلب علیه افضل الصلاة وانم التسلیمات مادامت الارض والسموات فان
ذلك الشاهد الصادق المصدق یشهد علی رؤس الاشهاد منادیاً ومعلماً الاجیال البشر
خلف الاعصار والاقطار نداءً علویاً بجمع قوته وبغایة جدیته وبنهایة وثوقه وبقوة
اطمئنانه وبكمال ایمانه باشهد ان لا اله الا الله وحده لا شریك له

كونشلر قوتنده [ اون ایكنجی لمعه ] شو یگرمی ایكنجی سوزك اون ایكنجی لمعه سی اویله بر بحر حقائقدركه بوتون
یگرمی ایكی عدد سوزلر آنجق اونك یگرمی ایكی قطره سیدر. و اویله بر منبع أنواردركه شو یگرمی ایكی عدد سوزلر
اوكونشدن آنجق یگرمی ایكی عدد لمعه سیدر. أوت او یگرمی ایكی عدد سوزلرك هر برسی سماء قرآنده پارلایان
بر نجم آیتك ایرماغندن تك بر قطره سی و كنز اعظم كتاب اللهده هر بری بر صندقچه جواهر اولان آیتلرك
بر تك آیتك بر تك انجو سیدر ایشته اون طقوزنجی سوزك اون دردنجی رشحه سنده بر نبذه تعریف ایدیلن
او كلام الله اسم اعظمدن، عرش اعظمدن ربوبیتك تجلی اعظمندن نزول ایدوب ازه لی ابده ربط ایدجك
فرشی عرشه باغلایه جق بر وسعت و علویت ایچنده بوتون قوتیله و آیاتنك بوتون قطعیتیله مكرراً
[ لا اله الا الله ] دیر و بوتون كائناتی استشهاد ایدر و شهادت ایتدیرر أوت

**لا اله الا هو** برابرمی زنند جو **لا اله الا هو** برابر میزنند هرشی ] دمادم جویدند یا حق سراسر

کویدندیا حی ] اوت قرآنه سلیم برقلب کوزیله باقان کوره جکسک کو جهات سته سی اویله پارلادیور، اویله شفافدرکه

هیچ برظلمت هیچ برضلالت هیچ برشبهه **وریب** هیچ برحیله ایچینه کیرمکه ودائرهٔ عصمتنه دخوله فرجه بوله مازچونکه

اوستنده سکهٔ اعجاز آلتنده برهان ودلیل آرقه سنده نقطهٔ استنادی محض وحی ربانی اوکونده سعادت دارین

صاغنده عقلی استنطاق ایدوب تصدیقنی تأمین صولنده وجدانی استشهاد ایده رك تسلیمیتنی تثبیت ایچی

بالبداهه صافی هدایت رحمانیه اوستی بالمشاهده خالص انوار ایمانیه میوه لری بعین الیقین کمالات انسانیه ایله

مجهز مزین اصفیا ومحققین اولیاء وصدیقین اولان اولسان الغیبك سینه سنه قولاغنی یا پیشوب دیکله سه ك

دربندن دریه غایت مونس، ومقنع، نهایت جدی، وعلوی وبرهانله مجهز برصدای سماوی ایشیده جکسك

کاویله برقطعیتله [ لا اله الا هو ] دیرو تکرار ایده رك حق الیقین درجه سنده سویلدیکی عین الیقین کبی برعلم

یقینی سکا افاده وافاضه ایدیور. الحاصل هر برسی برکونش اولان ذات رسول اکرم علیه الصلاة والسلام ]

ایله فرقان احکم که بری عالم شهادتك لسانی اوله رق بیك معجزات ایچنده بوتون انبیاء واصفیانك تحت تصدیقلرنده

اسلامیت، ورسالت یارمقلریله اشارت ایده رك بوتون قوتیله کوستردیکی برحقیقتی دیکرعالم غیبك لسانی

حکمنده قرق وجوه اعجازی ایچنده کائناتك بوتون آیات تکوینیه سنك تحت تصدیقلرنده حقانیت، وهدایت

پارمقلریله اشارت ایدوب بوتون جدیتیله کوستردیکی عین حقیقتی عجبا او حقیقت کونشندن دها باهر کوندوزدن

دها ظاهراولمازمی. ای ضلالت آلود وسمرد انانیجی آتشه بو جکندن دها سونوك قفافنارکلر ] نصل

شوکونشاره قارشی کله بیلیرسك اونلردن استغناء ایده بیلیرسك اونلره مکله اونلری سوندیرمکه



چالیشیرسك [ توه ] سنك منکر عقلکه نصل اولیکی لسان غیب وشهادت وبوتون عالملك [ ربی ] دیرشو

کائناتك صاحبی نامنه اونلك حسابنه سویلدکلری سوزلری ودعوالری انکار ایده بیلیرسك: ای بیچاره سنکدن

دها عاجز دها حقیر سکلك ( نه ) جیکلك که شو کائناتك صاحب ذوالجلالنی تکذیبه یلته نیبورسك

**[ خاتمه ]** ای عقلی هشیار قلبی متیقظ آرقداش شو یکرمی ایکنجی سوزك باشندن بورایه قدر فهم ایتمیشسه ك

اون ایکی لمعلی بر دن ألکده طوت بیکلرله الکتریك قوتنده برسراج حقیقت بوله رق عرش اعظمدن اوزانوب کلن

آیات قرآنیه یه یاپیشه رق توفیقنه بین سموات حقائقده عروج ایت عرش معرفت اللهه چیقه ر [ اشهدان لا

اله الا انت وحدك لاشریك لك دی ] و [ لا اله الا الله وحده لاشریك له له الملك وله

الحمد یحیی ویمیت وهو حی لایموت بیده الخیر وهو علی کل شیء قدیر ] دیه رك بوتون موجودات

کائناتك باشلری اوستنده ومسجد کبیر عالمده وحدانیتی اعلان ایت

سبحانك لاعلم لنا الا ما علمتنا انك انت العليم الحكيم * رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا اِنْ نَسِينَا اَوْ اَخْطَأْنَا

رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ عَلَيْنَا اِصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِنَا رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ وَاعْفُ عَنَّا

وَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا اَنْتَ مَوْلٰينَا فَانْصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ * رَبَّنَا لَا تُزِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ اِذْ هَدَيْتَنَا

وَهَبْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً اِنَّكَ اَنْتَ الْوَهَّابُ * رَبَّنَا اِنَّكَ جَامِعُ النَّاسِ لِيَوْمٍ لَا رَيْبَ فِيهِ اِنَّ اللّٰهَ لَا

يُخْلِفُ الْمِيعَادَ * اَللّٰهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ عَلٰى مَنْ اَرْسَلْتَهُ رَحْمَةً لِلْعَالَمِينَ وَعَلٰى آلِهِ وَصَحْبِهِ اَجْمَعِينَ

وارحمنا، وارحم امة محمد برحمتك يا ارحم الراحمين وآخر دعواهم ان الحمد لله رب العالمين آمين

## يگرمى اوچنجى سوز

DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI

# بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

لَقَدْ خَلَقْنَا الْاِنْسَانَ فِى اَحْسَنِ تَقْوِيمٍ ثُمَّ رَدَدْنَاهُ اَسْفَلَ سَافِلِينَ اِلَّا الَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ

بو سوزك ایکی مبحثی وار **برنجی مبحث** ایمانك بیکلر محاسنندن یالکز بشنی بش نقطه ایچنده بیان ایده‌رز **برنجی نقطه** انسان نور ایمان ایله اعلای علیینه چیقار جنته لایق بر قیمت آلیر و ظلمت کفر ایله اسفل سافلینه دوشر جهنمه اهل اولور بر وضعیته گیرر چونکه ایمان انسانی صانع ذوالجلاله نسبت ایدیور ایمان بر انتسابدر اویله ایسه ایمان ایله انسانده تظاهر ایدن صنعت الٰهیه و نقوش اسماء ربانیه اعتباریله بر قیمت آلیر کفر او نسبتی قطع ایدر او قطعدن صنعت ربانیه گیزلنیر قیمتی دخی یالکز ماده اعتباریله اولور ماده ایسه هم فانیه هم زائله هم موقت بر حیات حیوانی اولدیغندن قیمتی هیچ حکمنده در بو سری بر تمثیل ایله بیان ایده‌جگز مثلا انسانلرك صنعتلری ایچنده نصلکه ماده‌نك قیمتی ایله صنعتك قیمتی آیری آیریدر بعضاً مساوی بعضاً ماده داها قیمتدار بعضاً اولیور که بش غروشلق دمیر گبی بر ماده‌ده بش لیرالق بر صنعت بولونیور بلکه بعضاً آنتیقه اولان بر صنعت بر میلیون قیمتی آلدیغی حالده ماده‌سی بش غروشه ده دگمیور ایشته اویله بر آنتیقه صنعت آنتیقه‌جیلرك چارشوسنه گیدلسه غایت فاحش و پك اسکی هنرور صنعتكارینه نسبت ایدرك او صنعتكاری یاد ایتمكله و او صنعتله تشهیر ایدلسه بر میلیون فیئاته صاتیلیر اگر قبا دمیرجیلر چارشوسنه گیدلسه بش غروشلق بر دمیر بهاسنی آله بیلیر ایشته انسان جناب حقك بویله بر آنتیقه صنعتیدر و اك نازك و نازنین بر معجزهٔ قدرتیدر که انسانی بوتون اسماسنك جلوه‌سنه مظهر و نقشلرینه مدار و کائناته بر مثال مصغر صورتنده یاراتمشدر اگر نور ایمان ایچنه گیرسه او اوستنده‌کی بوتون معنیدار نقشلر او ایشیقله اوقونور او مؤمن شعور ایله اوقور و او انتساب ایله اوقودیر یعنی صانع ذوالجلالك مصنوعیم مخلوقیم رحمت و کرمنه

نظیرلر کبی معنالرله انسانده کی صنعت ربانیه تظاهر ایدر. دیمک صانعنه انتسابدن عبارت اولان ایمان انسانده کی بتون
او صنعتی اظهار ایدر. انسانک قیمتی او صنعت ربانیه یه کوره اولور. و آینهٔ صمدانیه اعتباریله در. او حالده شو اهمیتسز انسان
شو اعتباریله بتون مخلوقات اوستنده بر مخاطب الهی و جنته لایق بر مسافر ربانی اولور. اکر قطع انتسابدن عبارت اولان
کفر انسانک ایچنه کیرسه او وقت بتون او معنیدار نقوش اسماء الهیه قرارلنمغه دوشر اوقونمز. زیرا صانع اونودیلسه صانعه
متوجه معنوی جهتلرده آکلاشیلمز. عادتا باش آشاغی یه دوشر او معنیدار عالی صنعتلر و معنوی عالی نقوشلرک چوغی
کیزله نیر. باقی قالان و کوزیله کورونن بر قسمی ایسه سفلی اسبابه و طبیعته و تصادفه ویریلوب نهایت سقوط ایدر. هر بری
بر پارلاق الماس ایکن بر ر [سونوک] شیشه اولورلر. اهمیتی یالکز مادهٔ حیوانیه یه باقار. ماده نک غایه سی میوه سی ایسه
دیدیکمز کبی قیصه جق بر عمرده حیوانلرک اک عاجزی و اک محتاجی و اک کدرلیسی اولدیغی بر حالده یالکز جزئی بر حیات کچیرمکدر.
اینته کفر بویله ماهیت انسانیه یی بقار الماسدن کموره قلب ایدر.

## ایکنجی نقطه

ایمان نصلکه بر نوردر انسانی ایشیقلاندیریور اوستنده یازیلان ~~بتون~~ مکتوبات صمدانیه یی
اوقوتدیریور. اویله ده کائناتی ایشیقلاندیریور. زمان ماضی و مستقبلی ظلماتدن قورتاریور. شو سری بر واقعه ده
اللّٰه ولی الذین آمنوا یخرجهم من الظلمات الی النور آیت کریمه سنک بر سرینه دائر کوردیکم بر تمثیل ایله بیان ایدرز. شویله که
بر واقعهٔ خیالیه ده کوردم که ایکی یوکسک طاغ واربربرینه مقابل اوستنده دهشتلی بر کوپرو قورولمش کوپرونک آلتنده بک
درین بر دره. بن او کوپرو اوستنده بولونیورم دنیایه هر طرف قرارلمش کثیف بر ظلمات استیلا ایتمش. بن صاغ
طرفمه باقدم نهایتسز بر ظلمات ایچنده [بر مزار اکبر کوردم] یعنی تخیل ایتدم. صول طرفمه باقدم مدهش ظلمات
دالغه لری ایچنده عظیم فیرطینه لر. دغدغه لر. داهیه لر. حاضرلانیور کبی کوردم. کوپرونک آلتنه



باقدم غایت درین بر اوچوروم کوریورم ظن ایتدیم. بو مدهش ظلماته قارشی [سونوک] بر جیب [فنارم واردی] اونی
استعمال ایتدیم یاریم یاملاق ایشیغیله او کوپرونک مدهش بر وضعیتی بکا کورندی. حتی او کوپرونک باشنده و طرفنده
اویله مدهش اژدرهالر. آرسلانلر. جاناوارلر. کوردیکه کاشکه بو جیب فنارم اولماسه ایدی بو دهشتلری کورمسه ایدیم
دیدم او فناری هانکی طرفه چویردیسه اویله دهشتلر آلدیم ایواه شو فنار باشمه بلادر دیدم اوندن قیزدم او جیب فناریني
یره چاریدم قیردم کویا اونک قیرلمسی دنیایی ایشیقلاندیران بیوک الکتریک لامبه سنک دوکمه سنه طوقونمق کبی بردن
او ظلمات بوشاندی او لامبه نک نوری طولدی هر شیئک حقیقتنی کوستردی. باقدم که او کوردیکم کوپرو غایت منتظم
نسخه: جول
بر اووا ایچنده بر جاده در. و صاغ طرفمده کوردیکم مزار اکبر باشدن باشه کوزل یشیل باغچه لرله نورانی انسانلرک
تحت ریاستنده عبادت و خدمت و صحبت و ذکر مجلسلری اولدیغنی فرق ایتدم. و صول طرفمده فیرطینه لی. دغدغه لی.
ظن ایتدیکم اوچورملر. شاهقه لر سوسلی سویملی جاذبه دار طاغلرک آرقه لرنده عظیم بر ضیافتگاه کوزل بر سیرانگاه
یوکسک بر نزهتگاه بولندیغنی خیال میال کوردم. او مدهش جاناوارلر. آژدرهالر. ظن ایتدیکم مخلوقلر ایسه
دوه، اوکوز، قویون، کچی، کبی حیوانات اهلیه اولدیغنی کوردم [الحمد لله علی نور الایمان] دییه رک اللّٰه ولی
الذین آمنوا یخرجهم من الظلمات الی النور آیت کریمه سنی اوقودم او واقعه دن آییلدم. اینته او ایکی طاغ مبدأ حیات. آخر حیات
یعنی عالم ارض و عالم برزخدر. او کوپرو ایسه حیات یولیدر. او صاغ طرف گچمیش زمان. صول طرف ایسه استقبالدر.
او جیب فناری ایسه خودبین و بیلدیکنه اعتماد ایدن و وحی سماوی یی دیکلمه ین انانیت انسانیه در. او جاناوارلر ظن
اولنانلر ایسه مخلوقات عالمک حادثاتی و عجیب مخلوقاتیدر. اینته انانیته اعتماد ایدن ظلمت غفلته دوشن
ضلالت قرانلغنه مبتلا اولان آدم او واقعه ده اولکی حالمه بکزر که او جیب فناری حکمنده ناقص و ضلالت آلود

معلوماتیله زمان ماضیی بر مزار اکبر صورتنده و عدم آلود بر ظلمات ایچنده کوریور. استقبالی غایت فرقتلی و تصادفه باغلی
بر وحشتگاه کوستریر. هم هر بریسی بر حکیم رحیمك بر مأمور مسخری اولان حادثات و موجوداتی مضر بر جانوار حکمنده بیلدیریر.
وَالَّذِينَ كَفَرُوا أَوْلِيَاؤُهُمُ الطَّاغُوتُ يُخْرِجُونَهُمْ مِنَ النُّورِ إِلَى الظُّلُمَاتِ حکمنی اظهار ایدر. اگر هدایت الهیه ایریشسه، ایمان
قلبنه کیرسه، نفسك فرعونیتی قیریلسه، کتاب اللهی دیڭلسه، او واقعه‌ده ایکنجی یولجی‌یه بکزه‌یه‌جك. او وقت بردن کائنات بر کوندوز
رنکنی آلیر، نور الهی ایله طولار. عالم اَللّٰهُ نُورُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ آیتنی اوقور. او وقت زمان ماضی بر مزار اکبر دگل، بلکه
هر بر عصری بر نبینك ویا بر ولینك تحت ریاستنده وظیفهٔ عبودیتی ایفا ایدن ارواح صافیه جماعتلرینك وظیفهٔ
حیاتیه‌لرینی بیتیرمکله اَللّٰهُ اکبر دییه‌رك مقامات عالیه‌یه اوچمه‌لرینی و مستقبل طرفنه کچمه‌لرینی قلب کوزیله کورور. دیکر طرفه
باقار کورر: مثال بعض انقلابات برزخیه و اخرویه آرقه‌لرنده جنتك باغچه‌لرنده‌کی سعادت سرایلرنده قورولمش بر
ضیافت رحمانیه‌یی او نور ایمان ایله اوزاقدن اوزاغه فرق ایدر. و فرطنه، زلزله، طاعون گبی حادثه‌لری بر مسخر مأمور بیلیر.
بهار فرطنه‌سی و یاغمور گبی حادثاتی صورةً خشین، معناجه لطیف حکمتلره مدار کوریور. حتی موتی حیات ابدیه‌نك
مقدمه‌سی و قبری سعادت ابدیه‌نك قپوسی کوریور. داها سائر جهتلری سن قیاس ایله. حقیقتی تمثیله تطبیق ایت.

**اوچنجی نقطه** ایمان هم نوردر هم قوتدر. اوت حقیقی ایمانی الده ایدن آدم کائناته میدان اوقویه بیلیر. و ایمانك
قوتنه کوره حادثاتك تضییقاتندن قورتوله بیلیر. «توکلت علی الله» دیر. سفینهٔ حیاتده کمال امنیتله حادثاتك طاغلر
گبی دالغه‌لری ایچنده سیران ایدر. بتون آغیرلقلرینی قدیر مطلقك ید قدرتنه امانت ایدر. راحتله دنیادن کچر. برزخده
استراحت ایدر. صوکره سعادت ابدیه‌یه کیرمك ایچون جنته اوچه بیلیر. یوقسه توکل ایتمزسه دنیانك آغیرلقلری اوچمه‌سنه
دگل، بلکه اسفل سافلینه چکر. دیمك ایمان توحیدی، توحید تسلیمی، تسلیم توکلی، توکل سعادت دارینی اقتضا ایدر.

فقط یاکلیش آکلاما. توکل اسبابی بوتون بوتون رد ایتمك دگلدر. بلکه اسبابی دست قدرتك پرده‌سی بیلوب رعایت
ایدرك، اسبابه تشبث ایسه بر نوع دعای فعلی تلقی ایدرك، مسبباتی یالکز جناب حقدن ایسته‌مك و نتیجه‌لری اوندن بیلمك
و اوکا منتدار اولمقدن عبارتدر. توکل ایدن و ایتمه‌ینك مثاللری شو حکایه‌یه بکزر: وقتیله ایکی آدم هم بللرینه هم باشلرینه
آغیر یوکلر یوکلنوب بر بیوك سفینه‌یه بر بیلت آلوب کیردیلر. بریسی کیرر کیرمز یوکنی کمی‌یه بیراقوب اوستنده اوطوروب نظارت
ایدر. دیکری هم احمق هم مغرور اولدیغندن یوکنی یره بیراقمیور. اوکا دنیلدیکه: آغیر یوکنی کمی‌یه بیراق، راحت ایت. او دیدی:
یوق، بن بیراقمیه‌جغم. بلکه ضایع اولور. بن قوتلی‌یم. مالمی بلمده و باشمده محافظه ایده‌جگم. ینه اوکا دنیلدی: بزی و سزی
قالدیران شو امنیتلی سفینهٔ سلطانیه داها قوتلیدر. داها زیاده ایی محافظه ایدر. بلکه باشك دونر، یوکك ایله برابر دکزه
دوشرسك. هم گیتدکجه قوتدن دوشرسك. شو بوکولمش بلك، شو عقلسز باشك شو گیتدکجه آغیرلاشان شو یوکلره طاقت
گتیره‌میه‌جك. قپودان دخی اگر سنی بو حالده کورسه، یا دیوانه‌در، دییه سنی طرد ایده‌جك. یا خائندر، کمیمزی اتهام ایدیور،
بزمله استهزا ایدیور، حبس ایدیلسین دییه امر ایده‌جك. هم هرکسه مسخره اولورسك. چونکه اهل دقت نظرنده ضعفی
کوسترن تکبرکله، عجزی کوسترن غرورکله، ریایی و ذلتی کوسترن تصنعکله کندیکی خلقه مضحکه یاپدك. هرکس سکا
کولیور، دنیلدکدن صوکره او بیچاره‌نك عقلی باشنه کلدی. یوکنی یره قویدی، اوستنده اوطوردی. اوخ، الله سندن
راضی اولسون. زحمتدن، حبسدن، مسخره‌لقدن قورتولدم دیدی. ایشته ای توکلسز انسان! سن ده بو آدم گبی عقلکی
باشکه آل. توکل ایت. تا بوتون کائناتك دیلنجیلگندن و هر حادثاتك قارشوسنده تیتره‌مکدن و خودفروشلقدن
و مسخره‌لقدن و شقاوت اخرویه‌دن و تضییقات دنیویه حبسندن قورتوله‌سك.

**دردنجی نقطه** ایمان انسانی انسان ایدر، بلکه انسانی سلطان ایدر. اویله ایسه انسانك وظیفهٔ اصلیه‌سی

ایمان ودعادر کفر انسانی غایت عاجز برحیوان واهیه حیوان ایدر. شو مثلده نك بیکلرجه دلیللرندن یالکز حیوان وانسانك دنیایه

کلملرنده کی فرقلری اوشله بر دلیلدر وبر برهان قاطعدر. اوده ت انسانیت ایمان ایله انسانیت اولدیغی انسانك حیوانك

دنیایه کلیشنده کی فرقلری کوسترر چونکه حیوان دنیایه کلدیکی وقت عادتا بشقه بر عالمده تکمل ایتمش کبی استعدادینه کوره

مکمل اولهرق کلیر یعنی کونده ریلیر ایکی ساعتده یا ایکی کونده یا ایکی آیده بوتون شرائط حیاتنی وکائناتله مناسباتنی

وقوانین حیاتنی اوکره نیر ملکه صاحبی اولور انسانك یکرمی سنه ده قازاندیغی اقتدار حیاتیه وملکه عملیه یی یکرمی کونده سرچه

وآری کبی بر حیوان تحصیل ایده ر یعنی اوکا الهام اولونور دیمك حیوانك وظیفه اصلیه سی تعلم ایله تکمل ایتمك دکلدر

ومعرفت کسب ایتمکله ترقی ایتمك دکلدر وعجزی کوسترمکله مدد ایسته مك دعا ایتمك دکلدر. بلکه وظیفه سی استعدادینه

کوره تعمل ایله عمل ایتمکدر. عبودیت فعلیه در انسان ایسه دنیایه کلیشنده هرشیئی اوکرنمکه محتاج وحیات قانونلرینه

جاهل حتی یکرمی سنه ده تماماً شرائط حیاتی اوکره نه میور بلکه آخر عمرینه قدر اوکرنمکه محتاج هم غایت عاجز

ضعیف بر صورتده دنیایه کوندریلوب بر ایکی سنه ده آنجق آیاغه قالقه بیلیر اون بش سنه ده آنجق ضرر ومنفعتی

تماماً فرق ایدر جماعت بشریه نك معاونتیله آنجق منفعتلرینی جلب وضررلرندن صاقینه بیلیر دیمك انسانك

وظیفه فطریه سی تعلم ایله تکملدر. دعا ایله عبودیتدر. یعنی کیمك مرحمتیله بویله حکیمانه اداره اولونیورم کیمك

کرمیله بویله مشفقانه تربیه اولونیورم نصل بر لطفله بویله نازنینانه بسلنیورم واداره ایدیلیورم بیلمکدر وبیکلرجه

آنجق بر ینه الی یتشمدیکی حاجاتنه دائر قاضی الحاجاته لسان عجز وفقر ایله یالواروب ایسته مك ودعا ایتمکدر یعنی

عجز وفقرك جناحلریله مقام اعلای عبودیته اوچمقدر دیمك انسان بو عالمه علم ودعا واسطه سیله تکمل

ایتمك ایچون کلمشدر. ماهیت واستعداد اعتباریله هرشئ علمه باغلیدر. بوتون علوم حقیقیه نك اساسی



ومعدنی. ونوری. وروحی. معرفت اللهدر. واونك اساس الاساسی ده ایمان باللهدر. هم انسان نهایتسز عجز ایله نهایتسز

بلیاته معروض وحدسز اعدانك هجومنه مبتلا ونهایتسز فقر ایله برابر نهایتسز حاجاته کرفتار ونهایتسز مطالبه محتاج

اولدیغندن وظیفه اصلیه فطریه سی ایماندن صوکره دعادر دعا ایسه اساس عبودیتدر نصل برچوجوق الی یتشمدیکی

بر مرامنی بر آرزوسنی الده ایتمك ایچون یا آغلار یا ایستر یعنی یا فعلی یا قولی لسان عجز ایله بر دعا ایدر مقصودینه موفق

اولور. اویله ده انسان بوتون ذی حیات عالمی ایچنده نازك نازنین نازدار بر چوجوق حکمنده در کرحمن الرحیمك درکاهنده

یا ضعف وعجز ایله آغلامق ویا فقر واحتیاج ایله دعا ایتمك کرکدر تا که مقاصدی اوکا مسخر اولسون ویا تسخیراتك

شکرینی ادا ایتسون یوقسه بر سینکدن واویلادن آجیق وحایلاز بر چوجوق کبی بن قوتمله بو قابل تسخیر اولمیان دهشتلی

درهجاوندن قوتلی اولان عجیب شیلری تسخیر ایدیورم دفکر وتدبیرمله کندیمه اطاعت ایتدیریورم دییوب کفران

نعمت صاحبی انسانیتك فطرت اصلیه سنه ضد اولدیغی کبی شدتلی بر عذابه کندینی مستحق ایدر.

**بشنجی نقطه** ایمان دعانك بر وسیله قطعیه اولهرق اقتضا ایتدیکی وفطرت انسانیه اونی شدتله ایستدیکی کبی

جناب حق دخی دعاکز اولماسه نه اهمیتکز وار مآلنده ﴿قُلْ مَا يَعْبَؤُا بِكُمْ رَبِّي لَوْلَا دُعَاؤُكُمْ﴾ فرمان ایدیور هم

﴿ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ﴾ امر ایدیور اکر دیسه ك بز چوق دفعه دعا ایدیورز قبول اولمیور حالبوکه آیت عمومیدر هر

دعایه جواب وار افاده ایدیور **الجواب** جواب ویرمك آیریدر قبول ایتمك آیریدر هر دعا ایچون جواب ویرمك

وار فقط قبول ایتمك هم عینی مطلوبی ویرمك جناب حقك حکمتنه تابعدر **مثلا** خسته بر چوجوق حاذق بر حکیم

بقاباو. حکیم لبیك دیر نه ایسترسك جواب ویرر چوجوق شو علاجی بکا ویر دیر حکیم ایسه یا عیناً ایستدیکنی

ویرر یاخود اونك مصلحتنه بناءً اوندن دها ایی سنی ویرر یاخود خسته لغنه ضرر اولدیغنی بیلیر هیچ ویرمز

ایشته جناب حق حکیم مطلق حاضر ناظر اولدیغنی ایچون عبدك دعاسنه جواب ویرر وحشت و کیمسه سزلك دهشتنی حضوره
وهوای ایله انسیته چویرر. فقط انسانك هواپرستانه و هوسکارانه تحکمی ایله دگل بلکه حکمت ربانیه نك اقتضاسیله
یا مطلوبنی یا دها اولاسنی ویرر. یا هیچ ویرمز. هم دعا بر عبودیتدر عبودیت ایسه ثمرات اخرویه ویرر دنیوی مقصدلر
ایسه او نوع دعا و عبادتك وقتلریدر. او مقصدلر غایه لری دگل. مثلا یاغمور نمازی و دعاسی بر عبادتدر یاغمورسزلق
او عبادتك وقتیدر. یوقسه او عبادت و او دعا یاغموری گتیرمك ایچون دگلدر. اگر صرف او نیت ایله اولسه او دعا او
او عبادت خالص اولمدیغندن قبوله لایق اولماز. نصلکه گونشك غروبی آقشام نمازینك وقتیدر هم گونش و آیك
طوتولملری کسوف و خسوف نمازلری دینیلن ایکی عبادت مخصوصه نك وقتلریدر. یعنی گیجه گوندوزك نورانی
آیتلرینك نقابلانمسیله بر عظمت الهیه یی اعلانه مدار اولدیغندن جناب حق عبادینی او وقتده بر نوع عبادته دعوت
ایدر. یوقسه او نمازك آچیلمسی و نه قدر دوام ایتمسی منجم حسابیله معین اولان آی و گونشك خسوف و کسوفلرینك
انکشافلری ایچون دگلدر. عینا اویله کبی یاغمورسزلق. یاغمور نمازینك وقتیدر. و بلیه لرك استیلاسی و مضر
شیلرك تسلطی بعض دعالرك اوقات مخصوصه لریدر که انسان او وقتلرده عجزینی آکلار. دعا ایله نیاز ایله قدیر مطلقك
درگاهنه التجا ایدر. اگر دعا چوق ایدیلدیگی حالده بلیه لر رفع اولونمازسه دینیلمیه جك که دعا قبول اولونمدی بلکه
دینله جك که دعانك وقتی قضا اولمدی. اگر جناب حق فضل و کرمیله بلایی رفع ایتسه [نور علی نور] او وقت دعا وقتی
بیتر قضا اولور. دیمك دعا بر سر عبودیتدر. عبودیت ایسه [خالصا لوجه الله اولملی] یالکز عجزینی اظهار ایدوب دعا ایله
اوکا التجا ایتملی. ربوبیتنه قاریشمامالی تدبیری اوکا براقملی حکمتنه اعتماد ایتملی رحمتنی اتهام ایتمملی. اوت
حقیقت حالده آیات بینات بیانیله ثابت اولان بوتون موجودات هر بریسی بر مخصوص تسبیح و بر



خصوصی عبادت ویرر. خاص سجده ایتدکلری کبی بوتون کائناتده درگاه الهیه یه گیدن بر دعادر. یا استعداد لسانیله در
بوتون نباتات و حیواناتك دعالری کبی که هر بری لسان استعداد ایله فیاض مطلقدن بر صورت طلب ایدیورلر و اسماسنه
بر مظهریت منکشف ایتدیریورلر. و یا احتیاج فطری لسانیله در. بوتون ذی حیاتك اقتدارلری داخلنده اولمیان حاجات
ضروریه لری ایچون دعالریدر که هر بریسی او احتیاج فطری لسانیله جواد مطلقدن ادامهٔ حیاتلری ایچون بر نوع رزقه
حکمنده بعض مطالبی ایستیورلر. و یا لسان اضطرار ایله بر دعادر که مضطر قالان هر بر ذی روح قطعی بر التجا ایله دعا
ایدر. بر حامی مجهوله التجا ایدر بلکه رب رحیمه توجه ایدر. بو اوچ نوع دعا بر مانع اولمازسه دائما مقبولدر

دردنجی نوع که اك مشهوریدر بزم دعامزدر. بو ده ایکی قسمدر. بری فعلی و حالی. دیگری قلبی و قالیدر (وقولیدر)
مثلا اسبابه تشبث بر دعای فعلیدر. اسبابك اجتماعی مسببی ایجاد ایتمك ایچون دگل بلکه لسان حال ایله مسببی
جناب حقدن ایستمك ایچون بر وضعیت مرضیه آلمقدر. حتی چفت سورمك خزینهٔ رحمت قپوسنی چالمقدر. بو
نوع دعای فعلی جواد مطلقك اسم و عنوانه متوجه اولدیغندن قبوله مظهریتی اکثریتله مطلقدر. **ایکنجی قسم**
لسان ایله قلب ایله دعا ایتمکدر. الی یتیشه مدیگی بر قسم مطالبی ایستمکدر. بونك اك مهم جهتی اك گوزل غایه سی
اك طاتلی میوه سی شودر که دعا ایدن آدم آکلار که بری وار. اونك خاطرات قلبنی ایشیدیر. هر شیئه الی
یتیشیر. هر آرزوسنی یرینه گتیره بیلیر. عجزینه مرحمت ایدر. فقرینه مدد ایدر. ایشته ای عاجز انسان ای فقیر بشر دعا
کبی خزینهٔ رحمتك آناختاری و توکنمز بر قوتك مداری اولان بر وسیله یی الدن براقمه. اوکا یاپیش. اعلای
علیین انسانیته چیق. بر سلطان کبی بتون کائناتك دعالرینی کندی دعاکك ایچینه آل. بر عبد کلی بر وکیل عمومی کبی
إِيَّاكَ نَسْتَعِينُ دی کائناتك گوزل بر تقویمی اول

ودعوای بر اقوب تکبر و دعوایه صاپان او وقت ایلیك و ایجاد جهتنده آری و قارینجه‌دن دها آشاغی و اورومجکدن و سینکدن دها ضعیف دوشرسك. وشر و تخریب جهتنده طاغدن دها آغیر طاعوندن دها مضر اولورسك. أوت أی انسان سنده ایکی جهت واردر. بریسی ایجاد و وجود و خیر و مثبت و فعل جهتیدر. دیگری تخریب و عدم و شر و نفی و انفعال جهتیدر. برنجی جهت اعتباریله آریدن، سرچه‌دن آشاغی. سینکدن اورومجکدن دها ضعیفسك. ایکنجی جهت اعتباریله طاغلر، یر، کوکلردن کچرسك. اونلرك چکیندیگی و اظهار عجز ایتدکلری بر یوکی قالدیررسك. اونلردن دها کنیش دها بیوك بر دائره آلیرسك. چونکه سن ایلیك و ایجاد ایتدیگك وقت یالکز وسعت نسبتنده الك اولاشدیغی درجه‌ده. قوتك یتیشدیگی مرتبه‌ده ایلیك و ایجاد ایده بیلیرسك. اگر فنالق و تخریب ایتسه‌ك او وقت فنالغك تجاوز و تخریبك انتشار ایدر. مثلا کفر بر فنالقدر، بر تخریبدر، بر عدم تصدیقدر. فقط اونك سیئه بوتون کائناتك تحقیری و بوتون اسماء الٰهیه‌نك تزییفی. بوتون انسانیتك تذلیلی تضمن ایدر. چونکه شو موجوداتك عالی بر مقامی، اهمیتلی بر وظیفه‌سی واردر. زیرا اونلر مکتوبات ربانیه و مرایای سبحانیه و مأمورین الٰهیه درلر. کفر ایسه اونلری آیینه‌لك و وظیفه‌دارلق و معنیدارلق مقامندن دوشوروب عبثیت و تصادف اویونجاغی درکه‌سنه و زوال و فراقك تخریبیله چابوق بوزولوب دگیشن مواد فانیه اهمیتسز، قیمتسز، هیچلك مرتبه‌سنه ایندیردیگی کبی بوتون کائناتده و موجوداتك آیینه‌لرنده نقشلری و جلوه‌لری و جماللری کورونن اسماء الٰهیه‌یی انکار ایله تزییف ایدر. و انسانلغی دخی بوتون اسماء قدسیه الٰهیه‌نك جلوه‌لرینی کوسترن اعلان ایدن بر قصیدهٔ منظومهٔ حکمت و بر شجرهٔ باقیه‌نك چکردگی حکمنده جامع بر معجزهٔ باهرهٔ قدرت و امانت کبرایی عهده‌سنه آلمغله یره، کوکه، طاغه تفوق ایدن و ملائکه‌یه قارشی رجحانیت قازانان بر صاحب مرتبهٔ خلافت

**ایکنجی بحث** انسانك سعادت و شقاوتنه مدار بش نکته‌دن عبارتدر. انسان [ احسن تقویمده ] یارادیلدیغی اوکا غایت جامع بر استعداد ویریلدیگی ایچون اسفل سافلیندن تا اعلای علیینه. فرشدن تا عرشه. ذره‌دن تا شمسه قدر دیزیلمش اولان مقامات و مراتب و درجات و درکاته کیره بیلیر و دوشه بیلیر بر میدان امتحانه آتیلمش. نهایتسز صعوده و سقوطه کیدن ایکی یول اونك اوکنده آچیلمش. بر معجزهٔ قدرت و نتیجهٔ خلقت و اعجوبهٔ صنعت اوله‌رق شو دنیایه کوندرلمشدر. ایشته انسانك شو دهشتلی ترقی و تدنینك سری بش نکته‌ده بیان ایدیله‌جك.

**برنجی نکته** انسان کائناتك اکثر انواعنه محتاج و علاقه‌داردر. احتیاجاتی عالمك هر طرفنه طاغیلمش. آرزولری ابده قدر اوزانمش. بر چیچگی ایستدیگی کبی قوجه بر بهاری ده ایستر. بر باغچه‌یی آرزو ایتدیگی کبی ابدی جنتی ده آرزو ایدر. بر دوستنی کورمگه مشتاق اولدیغی کبی جمیل ذوالجلالی کورمگه ده مشتاقدر. بشقه بر منزلده طوران بر سودیگنی زیارت ایتمك ایچون او منزلك قپوسنی آچمغه محتاج اولدیغی کبی، برزخه کوچمش یوزدن طقسان طقوز احبابنی زیارت ایتمك و فراق ابدیدن قورتولمق ایچون قوجه دنیانك قپوسنی قپایه‌جق و محشر عجائب اولان آخرت قپوسنی آچه‌جق و دنیایی قالدیروب آخرتی یرینه قوره‌جق و قویه‌جق بر قدیر مطلقك درگاهنه التجایه محتاجدر. ایشته شو وضعیتده بر انسانه حقیقی معبود اوله‌جق یالکز هر شیئك دیزکینی الینده، هر شیئك خزینه‌سی یاننده، هر شیئك یاننده ناظر، هر مکانده حاضر، مکاندن منزه، عجزدن مبرا، قصوردن مقدس، نقصاندن معلی، بر قدیر ذوالجلال، بر رحیم ذوالجمال، بر حکیم ذوالکمال اوله بیلیر. چونکه نهایتسز حاجات انسانیه‌یی ایفا ایده‌جك آنجق حدسز بر قدرت و محیط بر علم صاحبی اوله بیلیر. اویله ایسه معبودیته لایق یالکز اودر. ایشته ای انسان! یالکز اوکا عبد اولسه‌ك، بوتون مخلوقات اوستنده بر موقع قازانیرسك. اگر عبودیتدن استنکاف ایتسه‌ك، عاجز مخلوقاته ذلیل بر عبد اولورسك. اگر انانیتك و اقتدارینه کووه‌نوب توکل

آدم ضمیرلی أك ذلیل بر حیوان فانیدن داها ذلیل داها ضعیف داها عاجز داها فقیر بر درکه‌یه آتار. ومعاصی
قاره قاریشیر چابوق بوزولور بر عادی لوحه دگرسنه ایندیریر. الحاصل نفس اماره تخریب و شر جهتنده نهایتسز
جنایت ایشله‌یه بیلیر. فقط ایجاد و خیرده اقتداری پك آز و جزئیدر. أوەت بر خانه‌یی بر کونده خراب ایده‌ر، یوز
کونده یاپاماز. لکن اگر انانیتی بیراقسه خیری و وجودی توفیق الٰهیدن ایسته‌سه شر و تخریبدن و نفسه اعتماددن واز
کچسه استغفار ایده‌رك تام عبد اولسه او وقت ﴿یُبَدِّلُ اللّٰهُ سَیِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ﴾ سرینه مظهر اولور. اوندەکی نهایتسز قابلیت
شره نهایتسز قابلیت خیره انقلاب ایده‌ر. ﴿اَحْسَنِ تَقْوِیمٍ﴾ قیمتنی آلیر اعلای علیینه چیقار. ایشته ای غافل انسان باق
جناب حقك فضلنه و کرمنه سیئه‌یی بر یازرکن بلکه یازمز. حسنه‌یی بر یازمز، و یا هیچ یازمامق عدالت اولدیغی حالده بر
سیئه‌یی بر یازار. بر حسنه‌یی اون، بعضاً یتمش، بعضاً یدی یوز، بعضاً یدی بیك یازار. هم شو نکته‌دن آکلاشیلیرکه او مدهش
جهنمه کیرمك جزای عملدر، عین عدلدر. فقط جنته کیرمك محض فضلدر. **ایکنجی نکته**: انسانده ایکی وجه وار.
بریسی انانیت جهتنده شو حیات دنیویه‌یه ناظردر. دیگری عبودیت جهتنده حیات ابدیه‌یه باقار. **اولکی وجه**
اعتباریله او بیچاره بر مخلوقدرکه سرمایه‌سی یالکز اختیاردن بر شعره کبی جزئی بر جزء اختیاری و اقتداردن
ضعیف بر کسب و حیاتدن چابوق سونر بر شعله و عمردن چابوق کچر بر مدتچك و موجودیتدن چابوق چورور
کوچوك بر جسم. بو حالیله برابر کائناتك طبقاتنده سرپیلمش حدسز انواعك حدسز افرادندن نازك ضعیف
بر فرد اولەرق بولونور. **ایکنجی وجه** اعتباریله و بالخاصه عبودیته متوجه عجز و فقر جهتنده پك بیوك بر وسعتی
و پك بیوك بر اهمیتی بولونیور. چونکه فاطر حکیم انسانك ماهیت معنویه‌سنده نهایتسز عظیم بر عجز و حدسز جسیم
بر فقر درج ایتمشدر. تاکه قدرتی نهایتسز بر قدیر رحیم و غناسی نهایتسز بر غنی کریم بر ذاتك حدسز تجلیاتنه

جامع کنیسه بر آیینه اولسون. أوەت انسان بر چکردگه بکزر. نصلکه او چکردگه قدرتدن معنوی و اهمیتلی جهازات
و قدردن اینجه و قیمتلی بر پروغرام ویریلمش تاکه طوپراق آلتنده چالیشوب او دار عالمدن چیقوب کنیش اولان هوا عالمنه
کیروب خالقندن استعداد لسانیله بر آغاج اولمسنی ایسته‌یوب کندینه لایق بر کمال بولسون. اگر او چکردك سوء مزاجندن
اوکا ویریلمش اولان جهازات معنویه‌یی طوپراق آلتنده بعض مواد مضره‌یی جلبنه صرف ایتسه او دار یرده قیصه بر زمانده
فائده‌سز تفسخ ایدوب چوروییه‌جکدر. اگر او چکردك او معنوی جهازاتی ﴿فَالِقُ الْحَبِّ وَالنَّوٰى﴾ أمر تکوینیسنی
امتثال ایدوب حسن استعمال ایتسه او دار عالمدن چیقوب میوه‌دار قوجه بر آغاج اولمقله کوچوك جزئی حقیقتی و
روح معنویسی بویوك بر حقیقت کلیه صورتنی آلیر. عیناً اویله ده انسانك ماهیتنه قدرتدن اهمیتلی
جهازات و قدردن قیمتلی پروغراملر تودیع ایدلمش. اگر انسان شو طپراق عالم ارضنده حیات دنیویه طوپراغی آلتنده او
جهازات معنویه‌سنی نفسك هوساتنه صرف ایتسه بوزیلان چکردك کبی بر جزئی لذت ایچون قیصه بر عمرده طار بر
یرده و مشقتلی بر حالده چوروییوب تفسخ ایده‌رك مسئولیت معنویه‌یی بدبخت روحنه یوکله‌یه‌جك شو دنیادن
کوچوب کیده‌جکدر. اگر او استعداد چکردگنی اسلامیت صویی ایله ایمانك ضیاسیله عبودیت طوپراغی آلتنده تربیه
ایده‌رك اوامر قرآنیه‌یی امتثال ایدوب جهازات معنویه‌سنی حقیقی غایه‌لرینه توجیه ایتسه البته عالم مثال و برزخده
دال و بوداق ویره‌جك و عالم آخرت و جنتده حدسز کمالات و نعمتلره مدار اوله‌جق بر شجرۀ باقیه‌نك و بر حقیقت
دائمه‌نك جهازاتنه جامع قیمتدار بر چکردك و نه قدار بر ماکنه و بو شجرۀ کائناتك مبارك و منور بر میوه‌سی
اوله‌جقدر. أوەت حقیقی ترقی ایسه انسانه ویریلن قلب، سر، و روح، عقل، حتی خیال، و سائر قوه‌لر
حیات ابدیه‌یه یوزلرینی چویره‌رك هر بری کندینه لایق خصوصی بر وظیفۀ عبودیت ایله مشغول اولمقده‌در.

بوقدر اهل ضلالتك ترقی ظن ایتدكلری حیات دنیویه‌نك بوتون اینجه‌لكلرینه كیرمك و ذوقلرینك هر جهتلرینی حتی

آك سفلیسنی طاتمق ایچون بوتون لطائفنی و قلب و عقلنی نفس اماره‌یه مسخر ایدوب یاردمجی ویرسه او ترقی دكل

سقوطدر. شو حقیقتی بر واقعهٔ خیالیه‌ده شویله بر تمثیلده كوردم كه: بن بر بیوك شهره كیریورم. باقدم كه او شهرده

بیوك سرایلر وار. بعض سرایلرك قپوسنه باقیورم، غایت شنلك وار. لهو و بر تیاترو كبی نظر دقتی جلب ایدر. هر كسی

اكلندیرر. برجاذبه دارلق وار ایدی. دقت ایتدم كه او سرایك افندیسی قپویه كلمش، ایت ایله اوینایور. و اوینا مانعینه یاردم

ایدیور. خانملر یبانجی كنجلر ایله طاتلی صحبتلر ایدیورلر. ینیشمش قیزلری ده چوجوقلرك اوینالرینی تنظیم ایدیورلر.

قپوجی اوراده قوماندانلق ایدر كبی [آقتور] طوریتی آلمش. او وقت آكلادم كه او قوجه سرای ایچریسی بوم بوش. هپ

نازك وظیفه‌لر معطل قالمش. اخلاقلری سقوط ایتمش كه قپوده بو صورتی آلمشلردر. صوكره كچدم بر بیوك سرایه

ده راست كلدم. كوردم كه قپوده او ذاتمش وفادار بر ایت و قبا سرت ساكن بر قپوجی ده سوسلو بر وضعیت وار ایدی.

مراق ایتدم نه ایچون او ایله بو بویله. ایچرویه كیردم. باقدم كه ایچریسی چوق شنلك. دائره دائره اوستنده آیری آیری

وظیفه‌لرده سرای اهلی مشغولدرلر. برنجی دائره‌ده‌كی آدملر سرایك اداره‌سنی تدبیری كوریورلر. اوستنده‌كی دائره‌ده

قیز و اركك چوجوقلر درس اوقویورلردی. ده‌ها اوستنده خانملر غایت لطیف صنعتلر كوزل نقشلر ایله اشتغال

ایدیور. دیلر. آك بوقاریده افندی پادشاه ایله مخابره ایدوب خلقك استراحتی تأمین ایچون و كندی كمالاتی و

ترقیاتی ایچون كندینه خاص و علوی وظیفه‌لر ایله اشتغال ایدیور كوردم. بن اونلره كورونمدیكم ایچون یساق دیمدیلر.

كزه بیلدم. صوكره چیقدم باقدم او شهرك هر طرفنده بو ایكی قسم سرایلر وار. صوردم. دیدیلر: او قپوسی شنلك و ایچی

بوش سرایلر كافرلرك ایلری كلنلرینكدر. و اهل ضلالتكدر. دیكرلری ناموسلی مسلمانلرك بیوكلرینكدر. صوكره



بر كوشه‌ده بر سرایه راست كلدم. اوستنده «سعید» اسمنی كوردم. مراق ایتدم. ده‌ها دقت ایتدم. صورتمی اوستنده كوردم كبی بكا

كلدی. كمال تعجبدن باغیره‌رق عقلم باشمه كلدی. آییلدم. ایشته او واقعهٔ خیالیه‌یی سكا تعبیر ایده‌جكم. الله خیر ایتسون.

ایشته او شهر ایسه حیات اجتماعیهٔ بشریه و مدینهٔ مدنیت انسانیه‌در. او سرایلر هر بریسی بر انساندر. او سرای اهلی. قوهٔ

ایسه
شهویه و قوهٔ غضبیه انسانده‌كی كوز، قولاق و، قلب، سر، روح، عقل كبی لطائف و نفس، هوا، قوهٔ

شهویه، و قوهٔ غضبیه كبی شیلردر. هر بر انسانده هر بر لطیفه‌نك آیری آیری وظیفهٔ عبودیتلری وار. آیری آیری

لذتلری و المری وار. نفس و هوا و قوهٔ شهویه و قوهٔ غضبیه بر قپوجی ایت حكمنده‌درلر. ایشته او یوكسك لطائفی

نفس و هوایه مسخر ایتمك وظیفهٔ اصلیه‌لرینی اونوتدیرمق البته سقوطدر. ترقی دكلدر. سائر جهتلرینی سن تعبیر ایده بیلیرسك.

**اوچنجی نكته:** انسان فعل و عمل جهتنده و سعی مادی اعتباریله ضعیف بر حیواندر. عاجز بر مخلوقدر. اونك او

جهتنده‌كی دائرهٔ تصرفاتی و مالكیتی او قدر طاردر كه الینی اوزاتسه اوكا یتیشه بیلیر. حتی انسانك النه دیزكینی ویرن حیوانات

اهلیه انسانك ضعف عجز و تنبللكندن بر حصه آلمشلر. دركه یبانی امثاللرینه قیاس ایدیلدیكی وقت عظیم فرق

كورونور. [اهلی كچی و اوكوز یبانی كچی و اوكوزه] كبی. فقط او انسان، انفعال و قبول و دعا و سؤال جهتنده

شو دنیا خانه‌ده عزیز بر یولجیدر. و اویله بر كریم مسافردر كه نهایتسز رحمت خزینه‌لری اوكا آچمش. و حدسز بدیع مصنوعاتی

و خدمتكارلری اوكا مسخر ایتمش. و او مسافرك تنزه و تماشاسنه و استفاده‌سنه اویله بیوك بر دائره آچوب مهیا

ایتمشدر كه او دائره‌نك [نصف قطری] یعنی مركزدن محیطه قدر كوزك كیده‌بیلدیكی مقدار بلكه خیالك كیتدیكی

یره قدر كیتمكده‌در. و اوزونده ایشته اكر انسان انانیته استناد ایدوب حیات دنیویه‌یی غایهٔ خیال ایده‌رك [او دمعیشت

ایچینده] موقت بعض لذتلر ایچون چالیشسه غایت طار بر دائره ایچنده بوغولور كیده‌ر. اوكا ویریلن بوتون

جهازات وآلات ولطائف اوندن شکایت ایده رك حشرده اونك علیهنده شهادت ایده جکلر ودعواجی اوله جقلر اکر
کندینی مسافر بیلوب مسافرلیغی ذات کریمك اذنی دائره سنده سرمایهٔ عمرینی صرف ایتسه او زمان کندیسنه بر دائره ایچنده اوزون
بر حیات ابدیه ایچون کوزل چالیشیر وتنفس ایدوب استراحت ایدر صوکره اعلای علیینه قدر کیده بیلیر هم ده او انسانه
ویریلن بوتون جهازات وآلات اوندن ممنون اوله رق آخرتده لهنده شهادت ایده رلر. اوت انسانه
ویریلن بوتون جهازات عجیبه بو اهمیتسز حیات دنیویه ایچون دکل بلکه بك اهمیتلی بر حیات باقیه ایچون ویرلمشلر..

چونکه انسانی حیوان ایله نسبت ایتسه ك کورییورزکه انسان جهازات وآلات اعتباریله حیوانه نسبتله یوز درجه حیواندن
دها زیاده در. حیات دنیویه لذتنده وحیوانی یاشاییشنده یوز درجه آشاغی یه دوشر. چونکه هر کوردیکی بر لذتنده
بیك الم ایزی واردر. کچمش زمانك الملری وکلجك زمانك قورقولری وهر بر لذتك دخی المی زوالی اونك ذوقلرینی
بوزدیور. ولذتنده بر ایز براقییور. فقط حیوان اویله دکل المسز بر لذت آلیور. کدرسز بر ذوق ایدر. نه کچمش زمانك
الملری اونی ایجیتیر. نه کلجك زمانك قورقولری اونی اورکودور. راحتله یاشار. یاشار خالقنه شکر ایدر دیمك
احسن تقویم صورتنده یارادیلان انسان حیات دنیویه یه حصر فکر ایتسه یوز درجه سرمایه جه حیواندن یوکسك اولدیغی
حالده یوز درجه سرچه قوشی کبی بر حیواندن آشاغی دوشر. بر یرده بر تمثیل ایله بو حقیقتی بیان ایتمشدم مناسبت کلدی
ینه او تمثیلی تکرار ایدیورم. شویله که بر آدم بر خدمتکارینه اون آلتون ویروب تا مخصوص بر قوماشدن بر قات البسه یاپدیر
ایکنجی سنه. بیك آلتون ویرر بر یوصله ایچنده بعض شیلر یازیلی او خدمتکارك جیبینه قویور بر بازاره
کوندرییور اولکی خدمتکار اون آلتون ایله اعلا قوماشدن مکمل بر البسه آلیر ایکنجی خدمتکار دیوانه لك ایدوب
اولکی خدمتکاره باقوب جیبینه قونیلان حسابی یوصله یی اوقومه یه رق بر دکانجی یه بیك آلتون ویره رك بر قات
البسه ایسته دی انصافسز دکانجیده قوماشك اك چوروکندن بر قات البسه ویردی او بدبخت خدمتکار



سیدینك حضورینه کلدی وشدتلی بر تأدیب کوردی ودهشتلی بر عذاب چکدی. اشته اونا بر شعوری اولان آکلارکه
ایکنجی خدمتکاره ویریلن بیك آلتون بر قات البسه ایچون دکلدر بلکه مهم بر تجارت ایچوندر. عیناً اونك کبی انسانده کی
جهازات معنویه ولطائف انسانیه که هر بریسی حیوانه نسبةً یوز درجه انبساط ایتمش مثلا کوزللکك بوتون مراتبنی
فرق ایدن انسان کوزی وطعاملرك بوتون چشید چشید اذواق مخصوصه لرینی تمییز ایدن انسانك ذائقهٔ لسانیه سی وحقائقك
بوتون اینجه لکلرینه نفوذ ایدن انسانك عقلی وکمالاتك بوتون انواعنه مشتاق انسانك قلبی کبی سائر جهازلری
آلتلری نره ده. حیوانك بك بسیط یالکز بر ایکی مرتبه انکشاف ایتمش آلتلری نره ده. یالکز شو فرق وارکه هر حیوان
کندینه خاص بر عمله منحصراً او حیوانده بر جهاز مخصوص زیاده انکشاف ایدر. فقط او انکشاف خصوصیدر. انسانك
جهازات جهتیله زنکینلکی شو سردندرکه. عقل وفکر سببیله انسانك حاسه لری دویغولری فضله انکشاف وانبساط
پیدا ایتمشدر. واحتیاجاتك کثرتی سببیله چوق چشید چشید حیات پیدا اولمشدر. حاسی چوق تنوع ایتمش
وفطرتنك جامعیتی سببیله بك چوق مقاصده متوجه آرزولره مدار اولمش وبك چوق وظیفهٔ فکریه سی
بولوندیغی سببیله آلات وجهازاتی زیاده انبساط پیدا ایتمشدر. وعباداتك بوتون انواعنه مستعد بر فطرتده
یارادیلدیغی ایچون بوتون کمالاتك تخملرینه جامع بر استعداد ویرلمشدر. اشته شو درجه جهازاتجه زنکینلك و
سرمایه جه کثرت البت اهمیتسز موقت شو حیات دنیویه نك تحصیلی ایچون ویرلمه مشدر بلکه شویله بر انسانك
وظیفهٔ اصلیه سی نهایتسز مقاصده متوجه وظائفی کوروب عجز وفقر وقصورینی عبودیت صورتنده اعلان
ایتمك وکائناتی نظرله موجوداتك تسبیحاتنی مشاهده ایده رك شهادت ایتمك ونعمتلر ایچنده امدادات رحمانیه یی
کوروب شکر ایتمك ومصنوعاتده قدرت ربانیه نك معجزاتنی تماشا ایده رك نظر عبرتله تفکر ایتمکدر.

ای دنیا پرست وحیات دنیویه‌یه عاشق وسراحسن تقویمده‌کی غافل انسان شو حیات دنیویه‌نك حقیقتنی بر واقعهٔ خیالیه‌ده

اسکی سعید کورمش اولدیغی یکی سعیده دونمش اولان شو واقعهٔ تمثیلیه‌یی دیکله کوردمکه بن بر یولجی‌یم اوزون بر یوله

کیدیورم یعنی کوندریلیورم سیدم اولان ذات بکا تخصیص ایتدیکی آلتمش آلتوندن تدریجاً بر مقدار پاره .

ویریوردی بنده صرف ایدوب بك اکلنجه‌لی بر خانه‌یه کلدم او خان ایچنده اون آلتونی قومار ده اکلنجه‌لره و شهرت

پرستلك یولنده صرف ایتدم صباحلین الیمده هیچ بر پاره قالمادی بر تجارت ایده‌مدم کیده‌جکم یر ایچون بر مال

آلامادم یالکز او پاره‌دن بکا قالان الملر ، کناهلر او اکلنجه‌لردن کلن یاره ، بره و کدرلر بنم الیمده قالمشدی بر

دن بره او حزین حالتده ایکن او راده بر آدم پیدا اولدی بکا دیدی بوتون سرمایه‌کی ضایع ایتدك طوقاته مستحق

اولدك کیده‌جکك یرده مفلس اولارق الك بوشه کیده‌جکسك فقط عقلك وارسه توبه قپوسی آچیقدر

بوندن صوکره سکا ویره‌جکی باقی قالان اون بش آلتونك هر آلتونك یاریسنی احتیاطاً محافظه ایت یعنی کیده

جکك یرده سکا لازم اولاجق بعض شیلری آل باقدم نفسم راضی اولمیور او حالده بر بشنی دیدی اوکا ده نفسم

اطاعت ایتمدی صوکره درتده بر بشنی دیدی باقدم نفسم مبتلا اولدیغی عادتی ترك ایده‌میور او آدم حدتله یوزینی

چویردی کیتدی بردن او حال دکیشدی باقدم که بن طونل ایچنده سقوط ایدر کبی بر سرعتله کیدن بر شمندوفر

ایچنده‌یم تلاش ایتدم فقط نه چاره که هیچ بر طرفه قاچیلماز عجائبدن اولارق او شمندوفرك ایکی طرفنده پك

جاذبه‌دار چیچکلر لذیذ میوه‌لر کورینیوردی بنده عقلسز چوجقلر کبی اونلره باقوب الیمی اوزاتدم او چیچکلری

قوپارمق او میوه‌لری آلمق ایچون چالیشدم فقط او چیچکلر ، و میوه‌لر ، تکنلی . تکنلری ملاقاتنده الیمی یاتیریور

قنادییور شمندوفرك کیتمسیله مفارقتنده الیمی پارچه‌لایورلر بکا پك پهالی ، دوشویورلرکی بردن شمندوفرده‌کی



بر خدمه دیدی بشه غروشه ویر سکا او چیچك و میوه‌لردن ایسته‌دیکك قدر ویره‌جکم بشه غروشه یرینه الك پارچه

لانمسیله یوز غروشه ضرر ایدیورسك همده جزا وار اذنسز قوپارامازسك بردن حیقیقتیدن نه وقت طونل

بیته‌جك دییه باشمی چیقاروب ایلرویه باقدم کوردمکه طونلك قپوسی یرینه چوقور دلیکلر کورینیور او اوزون شمندوفردن

او دلیکلردن آدملر آتلایور بکا مقابل بر دلیك کوردم ایکی طرفنده ایکی مزار طاشی دیکلمش مراقله دقت ایتدم

او مزار طاشنده بیوك حرفلرله سعید اسمی یازلمش تأسف و حیرتمدن اویله دیدم بردن او خانه قپوسنده بکا

نصیحت ایدن ذاتك سسنی ایشیتدم دیدی عقلك باشکه کلدیمی دیدم اوت کلدی فقط قوت قالمدی چاره یوقدر

دیدی توبه ایت توکل ایت دیدم ایتدم آیلدم اسکی سعید غائب اولمش یکی سعید اولارق کندیمی کوردم .

ایشته او واقعهٔ خیالیه‌یی الله خیر ایتسون بر ایکی قسمنی بن تعبیر ایده‌جکم سائر جهتلرینی سن تعبیر ایت او یولجیلق ایسه عالم

ارواحدن ، رحم مادردن ، کنجلکدن ، اختیارلقدن ، قبردن ، برزخدن ، حشردن ، کوپریدن ، کچن ابدالآباد

طرفنه بر یولجیلقدر . آلتمش آلتون ایسه آلتمش سنه عمردرکه [ بو واقعه‌یی کوردیکم وقت کندیمی قرق بش سنه تخمین

ایدیوردم ] سندم یوقدی فقط باقی قالان اون بشندن یاریسنی آخرته صرف ایتمك ایچون قرآن حکیمك خالص بر

تلمیذی بنی ارشاد ایتدی او خان ایسه بنم ایچون استانبول ایمش او شمندوفر ایسه زماندر هر بر ییل بر واغوندر .

او طونل ایسه حیات دنیویه‌در . او تکنلی ، چیچکلر . میوه‌لر ایسه لذائذ نامشروعه‌در . لهویات محرمه‌درکه ملاقات

اثناسنده تصور زوالده‌کی الم قلبی قنادیریور مفارقتنده پارچه‌لایور جزاسنی دخی چکدیریور . شمندوفر

خدمه‌سی دیمشدی بشه غروشه ویر او نلردن ایسته‌دیکك قدر ویره‌جکم اونك تعبیری شودرکه انسان حلال

سعیله مشروع دائره‌ده کوردیکی ذوقلر ، لذتلر ، کیفنه کافیدر حرامه کیرمکه احتیاج بیراقماز سائر قسملرینی سن

تعبیر ایده بیلیرسك

**دردنجی نکته** انسان شو کائنات ایچنده بر نازلی و نازنین بر چوجوق گبیدر. ضعفنده بیوك بر قوت و
عجزنده بیوك بر قدرت واردر. چونکه او ضعف و عجزك قوتیلهدرکه شو موجودات اوکا مسخر اولمش. اگر انسان
ضعفنی آکلایوب، قالاً، حالاً، طوراً، دعا ایتسه و عجزینی بیلوب استمداد ایلسه او تسخیرك شکرینی ادا ایله برابر مطلوب
لرینه اویله موفق اولور و مقصدلری اوکا اویله مسخر اولورکه اقتدار ذاتیسیله عشر معشارینه موفق اولاماز. یالکز بعضا
وقتسز لسان حال دعاسیله حاصل اولان مطلوبی یاکلیش اولهرق کندی اقتدارینه حمل ایدر. مثلا طاووغك
یاوروسنك ضعفندهکی [قوت] طاووغی آرسلانه صالدیریر. یکی دنیایه کلن آرسلانك یاوروسی اوجانا[?] آچ
آرسلانی کندینه مسخر ایدوب اونی آچ بیراقوب کندی طوق اولویور. ایشته جای دقت ضعفندهکی بر قوت و شایان
تماشا بر جلوهٔ رحمت! نصلکه نازدار بر چوجوق آغلاماسیله یا ایستهمهسیله، یا خفی حالیله مطلوبنه اویله موفق اولور
و اویله قویلر اوکا مسخر اولورکه او مطلوبلردن بیکدن برینه بیك دفعه قوتجیکیله ییتیشهمز. دیمك ضعف و عجزی
اونك حقنده شفقت و حمایتی تحریك ایتدکلری ایچون کوچوك پارماغیله قهرمانلری کندینه مسخر ایدهبیلدی
بویله بر چوجوق، او شفقتی انکار و او حمایتی اتهام ایتمك صورتیله احمقانه بر غرورله بن قوتمله بونلری تسخیر ایدیورم
دیسه البته بر طوقات ییه. هکذا ایشته انسان دخی خالقنك رحمتنی انکار و حکمتنی اتهام ایدهجك بر طرزده کفران
نعمت صورتنده [قارون] گبی «اِنَّمَا اُوتِيتُهُ عَلٰى عِلْمٍ» یعنی بن کندی علممله کندی اقتدارمله قازاندم دیسه البته
سلب عذابی کندینی مستحق ایدر. دیمك شو مشهود سلطنت انسانیت و ترقیات بشریه و کمالات مدنیت جلب ایله
دگل، غلبه ایله دگل، جدال ایله دگل. بلکه اوکا اونك ضعفی ایچون تسخیر ایدلمش، اونك عجزی ایچون اوکا
معاونت ایدلمش، اونك فقری ایچون اوکا احسان ایدلمش، اونك جهلی ایچون اوکا الهام ایدلمش، اونك احتیاجی

ایچون اوکا اکرام ایدلمش و او سلطنتك سببی قوت و اقتدار علمی دگل بلکه شفقت و رأفت ربانیه و رحمت و حکمت الهیه درکه
اشیایی اوکا تسخیر ایتمشلر. اوت بر کوزسز عقرب و آیاقسز ییلانلره مغلوب اولان و بر کوچوك قورتدن
ایپکی کیدیرن و زهرلی بر بوجکدن بالی ییدیرن اونك اقتداری دگل بلکه اونك ضعفنك ثمرهسی اولان تسخیر ربانی
و اکرام رحمانیدر. ای انسان مادام حقیقت بویلهدر غرور و انانیتی براق درگاه الوهیتده عجز و ضعفنی استمداد
لسانیله و فقر و حاجاتی تضرع و دعا لسانیله اعلان ایت و عبد اولدیغنی کوستر و «حَسْبُنَا اللّٰهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ» دی یوکسل
هم دیمه که بن هیچ هیچم نه اهمیتم وار که بو کائنات بر حکیم طرفندن قصدی اولهرق بکا تسخیر ایدلسین بندن بر شکر
کلی ایستهنیلسین؟ چونکه سن جیدا[?] نفسك و صورتك اعتباریله هیچ حکمندهسك. فقط وظیفه و مرتبه نقطهسنده سن
شو هیبتلی کائناتك دقتلی بر سیرجیسی، شو حکمتلی موجوداتك بلاغتلی بر لسان ناطقی، شو کتاب عالمك آکلایشلی
بر مطالعهجیسی، شو تسبیح ایدن مخلوقاتك حیرتلی بر ناظری، شو عبادت ایدن مصنوعاتك حرمتلی بر اوسته باشیسی
حکمندهسك. اوت ای انسان سن نباتی جسمانیتك جهتیله و حیوانی نفسك اعتباریله [صغیر بر جزء] حقیر بر جزئی فقیر بر
مخلوق، ضعیف بر حیوانسك که شو دهشتلی موجودات سیلابنك طالغهلری ایچنده چالقانوب کیدییورسك. فقط محبت
الهیهنك ضیاسنی تضمن ایدن ایمانك نوریله منور اولان اسلامیتك تربیهسیله تکمل ایدن انسانیت جهتنده عبدیتك ایچنده
بر سلطانسك و جزئیتك ایچنده بر کلیسك، کوچوکلك ایچنده بر عالمسك و حقارتك ایچنده اویله بر مقامك
بیوك و دائرهٔ نظارتك کنیش بر ناظرسك که دییهبیلیرسك: بنم رب رحیمم دنیایی بکا بر خانه یاپمش، آی و کونشی او خانهمه
بر لامبه و بهاری بر دسته گل و یازی بر سفرهٔ نعمت و حیوانی بکا خدمتکار یاپمش و نباتاتی او خانهمك زینتلی لوازماتی
یاپمش. نتیجهٔ کلام سن اگر نفس و شیطانه قولاق ویررسك اسفل سافلینه دوشرسك. اگر حقه و قرآنه قولاق ویررسك

بشنجی نکته: انسان شو دنیایه بر مأمور مسخر اولهرق کوندرلمش. چوق اهمیتلی استعداد ویرلمش و او استعداده کوره اهمیتلی وظیفه‌لر تودیع ایدلمش. انسانی او غایه‌یه و وظیفه‌لره جالب ایدرمك ایچون شدتلی تشویق و دهشتلی تهدید ایدلمش. بشقه برده ایضاح ایتدیکمزدن وظیفهٔ انسانیتك و عبودیتك اساساتی شوراده اجمال ایده‌جکز تا که احسن تقویم سری آکلاشیلسین. ایشته انسان شو کائناته کلدکدن صوکره ایکی جهتله عبودیتی وار. برجهتی غائبانه در. صوکره حاضرانه مخاطبه صورتنده بر عبودیت و مناجاتی واردر.

**برنجی وجه**: شودر که کائناتده کورونن سلطنت ربوبیتك اطاعتکارانه تصدیق ایدوب کمالاتنه و محاسننه حیرتکارانه نظارت ایدر. صوکره اسماء قدسیهٔ الٰهیه‌نك نقوشلرندن عبارت اولان بدیع صنعتلری بربرینه نظر عبرته (عبرتلره) کوستروب دلالتله اعلان ایدر. صوکره هر بری (بر) بر کیزلی خزینهٔ معنویه حکمنده اولان اسماء ربانیه‌نك جوهرلرینی ادراك ترازوسیله طارتوب قلبانه قیمتشناسانه بر تقدیرکارانه قیمت ویرمکدر. صوکره قلم قدرتك مکتوباتی حکمنده اولان موجودات صحیفه‌لرینی و ارض و سما یاپراقلرینی مطالعه ایدوب حیرتکارانه تفکر ایدر. صوکره شو موجوداتده‌کی زینتلری و لطیف صنعتلری استحسانکارانه تماشا ایتمکله اونلرك فاطر ذو الجمالك معرفتنه (بنك) محبت ایتمك و اونلرك صانع ذو الکمالك معنویتنه چیقمق و التفاتنه مظهر اولمغه بر اشتیاقدر.

**ایکنجی وجه**: حضور و خطاب مقامیدرکه اثردن مؤثره کچر کوررکه بر صانع ذو الجلال کندی صنعتك معجزه‌لریله کندینی طانیتدیرمق دیلیور. مقابلنده ایمان ایله معرفت ایله مقابله ایدر. صوکره کورورکه بر رب رحیم رحمتنك کوزل میوه‌لریله کندینی سودیرمك ایستیور. اوکا مقابل محبتله تخصیص تعبد ایله کندینی اوکا سودیرر. صوکره کوریورکه



بر منعم کریم مادی و معنوی نعمتلرك لذتلری ایله اونی پرورده ایدیور. او ده اوکا مقابل فعلیله حالیله قالیله حتی الٔندن کلسه بوتون حاسه‌لریله جهازاتیله شکر و حمد و ثنا ایدر. صوکره کوریورکه بر جلیل جمیل شو موجوداتك آیینه‌لرنده کبریا و کمالنی و جلال و جمالنی اظهار ایدوب نظر دقتی جلب ایدیور. او ده اوکا مقابل الله اکبر سبحان الله دیر محبوب ایتیشیر حیرت و محبت ایله سجده ایدر. صوکره کوریورکه بر غنی مطلق بر سخاوت مطلق ایچنده ... تنظیم و ثنا ایچنده کمال افتقار ایله سؤال ایدر و (اوراده) ... ایتر. صوکره کوریورکه او فاطر ذو الجلال یریوزینی بر سرکی یاپمه بوتون آنتیقه صنعتلرینی تشهیر ایدیور. او ده اوکا مقابل ماشاالله دیه‌رك تقدیر ایله بارك الله دیه‌رك تحسین ایله سبحان الله دیه‌رك حیرت ایله الله اکبر دیه‌رك استحسان ایله مقابله ایدر. صوکره کوریورکه بر واحد احد شو کائنات سراینده تقلید ایدلمز سکه‌لریله اوکا مخصوص خاتملریله اوکا منحصر طره‌لریله اوکا خاص فرمانلریله بوتون موجوداته داغهٔ وحدت قویور و توحیدك آیاتنی نقش ایدیور و آفاق عالمك اقطارنده وحدانیتك بایراغنی دیکیور و ربوبیتنی اعلان ایدیور. او ده اوکا مقابل تصدیق ایله ایمان ایله توحید ایله اذعان ایله شهادت ایله عبودیت ایله مقابله ایدر. ایشته بو جنس عبادات و تفکرات ایله حقیقی انسان اولور. احسن تقویمده اولدیغنی کوستر. ایمانك یمنیله امانته لایق امین بر خلیفهٔ ارض اولور. ای احسن تقویمده یارادیلان و سوء اختیاریله اسفل سافلینه کیده‌ن انسان غافل بی دیکله. بنده سنك کبی کنجلك سرخوشلغیله غفلت ایچنده دنیایی خوش (و کوزل) کوردیکم حالده کنجلك سرخوشلغندن اختیارلق صباحنده آییلدیغم دقیقه‌ده او کوزل ظن ایتدیکم آخرته متوجه اولمایان دنیانك یوزینی نصل چیرکین کوردیکمی و آخرته بقان حقیقی یوزی نه قدر کوزل اولدیغنی شو کلمه‌لك ایکی لوحه‌یه باق سنده کور.

**برنجی لوحه**: اهل ضلالت کبی فقط سرخوشانه اولدیغم غفلت پرده‌سیله اسکیدن کوردیکم اهل غفلت دنیاسنك حقیقتنی تصویر ایدر.

**ایکنجی لوحه**: اهل هدایت و حضورك حقیقت دنیالرینه اشارت ایدر. اسکیدن نظرده یازلمش او طرزده بیر اقدم شعره بکزر، فقط شعر دکلدر.

ظاهر ... اوده اوکا مقابل

ایلمیش

## برنجی لوحه

بنی دنیایه جاغیرمه — اوکا کلدم فناکوردم
دماغفلت حجاب اولدی — ونور حق نهان کوردم
بتون اشیا وموجودات — بر فانی مصر کوردم
وجود دیسه‌ك آنی کیدم — آه عدمده جوق بلا کوردم
حیات دیسه‌ك آنی طاندیم — عذاب أندر عذاب کوردم
عقل عین عقاب اولدی — بقائی بر بلا کوردم
عمر عین هوا اولدی — کمال عین هبا کوردم
عمل عین ریا اولدی — أمل عین ألم کوردم
وصال نفس زوال اولدی — دوائی عین داء کوردم
بو أنوار ظلمات اولدی — بو حیاتی یتیم کوردم
علوم اوهامه قلب اولدی — حکمده بیك سقم کوردم
بو صونرنعی موت اولدی — بو حیاتی ممات کوردم
لذت عین ألم اولدی — وجودده بیك عدم کوردم
حبیب دیسه‌ك آنی بولدم — آه فراقده جوق ألم کوردم

## ایکنجی لوحه

دنما غفلت زوال اولدی — ونور حق عیان کوردم
وجود برهان ذات اولدی — جهان مرآت حقدر کور
عقل مفتاح کنز اولدی — فناباب بقادر کور
کمالك لمعه‌سی سوندی — فقط شمس جمال وار کور
زوال عین وصال اولدی — ألم عین لذتدر کور
عمر نفس عمل اولدی — أبد عین عمردر کور
ظلام ظرف ضیا اولدی — بو موتده حق حیات وار کور
بتون اشیا أنیس اولدی — بتون اصوات ذکردر کور
بتون ذرات وموجودات — بر ذاکر مسبح کور
فقر کنز غنا بولدم — عجزده تام قوت وار کور
اکر اللهی بولدك سن — بو بتون اشیا سنکدر کور
اکر مالك ملکه مملوك سن — اونك ملکی سنکدر کور
اکر خود بین ~~کندینك~~ کندی کندیکه مالك سن — بلا عد بلا در کور (غایت)
بلا حد عذابدر طات — بلا غایات آغیر دردر کور

اكر حقيقى عبد خدا بين سك — حدودسز بر صفا دركور

حسابسز بر ثواب وار طات — نهايتسز بر سعادت كور

سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا اِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا اِنَّكَ اَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمْ ❁

رَبِّ اشْرَحْ لِى صَدْرِى وَيَسِّرْ لِى اَمْرِى وَاحْلُلْ عُقْدَةً مِنْ لِسَانِى يَفْقَهُوا قَوْلِى ❁

اَللّٰهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ عَلَى الذَّاتِ الْمُحَمَّدِيَّةِ اللَّطِيفَةِ الْاَحَدِيَّةِ شَمْسِ سَمَاءِ الْاَسْرَارِ وَمَظْهَرِ الْاَنْوَارِ
وَمَرْكَزِ مَدَارِ الْجَلَالِ وَقُطْبِ فَلَكِ الْجَمَالِ اَللّٰهُمَّ بِسِرِّهِ لَدَيْكَ وَبِسَيْرِهِ اِلَيْكَ آمِنْ خَوْفِى
وَاَقِلْ عَثْرَتِى وَاَذْهِبْ حُزْنِى وَحِرْصِى وَكُنْ لِى وَخُذْنِى اِلَيْكَ مِنِّى وَارْزُقْنِى الْفَنَاءَ عَنِّى وَلَا
تَجْعَلْنِى مَفْتُونًا بِنَفْسِى مَحْجُوبًا بِحِسِّى وَاكْشِفْ لِى عَنْ كُلِّ سِرٍّ مَكْتُومٍ يَا حَيُّ يَا قَيُّومْ
يَا حَيُّ يَا قَيُّومْ ، يَا حَيُّ يَا قَيُّومْ ❁

وَارْحَمْنَا وَارْحَمْ اَهْلَ الْاِيمَانِ وَالْقُرْآنْ آمِينْ يَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِينْ ❁

وَآخِرُ دَعْوَاهُمْ اَنِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينْ

یگرمی دردنجی سوز

DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI

# بسم الله الرحمن الرحيم

الله لا اله الا هو له الاسماء الحسنى

بو آیت جلیله نك شجرهٔ نورانیه سنك جوهر حقیقتلرندن بر حقیقتنه بش دلیل ایله اشارت ایده جکز

**برنجی دلیل** نصلکه بر سلطانك کندی حکومتنك دائره لرنده آیری آیری عنوانلری و رعیتنك طبقه لرنده

باشقه باشقه نام و وصفلری و سلطنتنك مرتبه لرنده چشید چشید اسم و علامتلری واردر **مثلا** عدلیه دائره سنده

حاکم عادل . و ملکیه ده سلطان . و عسکریه ده قوماندان اعظم . و علمیه ده خلیفه دها بونلره قیاساً سائر اسم و عنوانلری

بیلسن آکلارسنکه بر تك پادشاه سلطنتنك دائره لرنده و طبقهٔ حکومت مرتبه لرنده بیك اسم و عنوانه صاحب

اوله بیلیر کویا او حاکم هر بر دائره ده شخصیت معنویه حیثیتیله و تلفونیله موجود و حاضردر بولونور و بیلیر؛

هر طبقه ده قانونیله ، نظامیله ، ممثلیله . مشهود و ناظردر کورر ، کورونور و هر بر مرتبه ده پرده آرقه سنده

حکمیله . علمیله . قوتیله متصرف و بصیردر اداره ایدر باقار اویله ده ازل و ابد سلطانی اولان رب العالمینك

ربوبیتنك مرتبه لرنده آیری آیری فقط بربرینه باقار شئوناتی و ناملری و الوهیتنك دائره لرنده باشقه باشقه

فقط بربری ایچنده کورونور اسم و نشانلری و حشمتنما اجراآتنده آیری آیری فقط بربرینه بکزر تمثیل و جلوه لری

و قدرتنك تصرفاتنده باشقه باشقه فقط بربرینی احساس ایدر عنوانلری و صفتلرینك تجلیاتنده باشقه باشقه

فقط بربرینی کوسترر مقدس ظهورلری و افعالنك جلوه لرنده چشید چشید فقط بربرینی اکمال ایدر حکیمانه

تصرفاتی و رنکارنك صنعتنده و متنوع مصنوعاتنده چشید چشید فقط بربرینی تماشا ایدر حشمتلی

ربوبیتی واردر بونکله برابر کائناتك هر بر عالمنده هر بر طائفه سنده اسماء حسنادن بر اسمك عنوانی تجلی

ایدر او اسم او دائره ده حاکمدر باشقه اسملر او دائره ده او اسمه تابعدرلر بلکه اونك ضمننده بولونورلر هم مخلوقاتك

هر بر طبقه‌سنده آز وچوق، كوچوك وبويوك، خاص وعام هر بريسنده خاص بر تجلى، خاص بر ربوبيت، خاص بر اسمله
[هر شيئه محيط وعام اولديغى حالده اوينى آنده بر قصد و اهميتله هر شيئه توجه ايدر كبى اولان]
جلوه‌سى وار. ديمك اولاسم (يا اكثرو شيئه خاصدر. هم بو نكته برابر خالق ذو الجلال هر شيئه يقين اولديغى حالده هيچ بر شى يقين
نورانى پرده‌لرى وار. مثلا شو تجلى ايدن خالق اسمنك مخلوقيتده كى جزئى مرتبه‌سندن طوت تا بوتون كائناتك خالقى
اولان مرتبهٔ كبرا وعنوان اعظمه قدر نه قدر پرده‌لر بولنديغنى قياس ايله بيليرسك. ديمك بوتون كائناتى آرقه‌ده
بيراقمق شرطيله مخلوقيتك قپوسنده خالق اسمنك منتهاسنه يتيشه‌بيليرسك. دائرهٔ صفاته ياناشيرسك. مادام پرده‌لرك
بر برينه تماشا ايدر پنجره‌لرى وار. [و] اسملر بر برى ايچنده كورديلور و شؤونات بر برينه باقار و تمثيلات بر برى ايچنه كيرر
وعنوانلر بر بريني احساس ايدر. وظهورات بر برينه بكزر وتصرفات بر برينه ياردم ايدوب اتمام ايدر. وربوبيتك متنوع
تربيه‌لرى بر برينه امداد ايدوب معاونت ايدر. البته ذكر ايدن جناب حقى بر اسم بر عنوان بر ربوبيتله وهكذا طانيمه‌سى ايله بشقه
عنوانلرى، ربوبيتلرى، [اسملرى] ايچنده انكار ايتمه‌سين بلكه هر بر اسمك جلوه‌سندن سائر اسمايه انتقال ايتمه‌سى ضروريدر.
مثلا قدير وخالق اسمنك اثرينى كورسه عليم اسمنى كورمزسه غفلت وطبيعت ضلالتنه دوشه‌بيلير بلكه لازم كليركه اونك
نظرى دائما قارشيسنده هو هو الله اوقوسون كورسون، اونك قولاغى هر شيدن **قُلْ هُوَ اللّٰهُ اَحَدٌ** ديكله‌سين
ايشيتسين، واونك لسانى **لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ** برابر جميع عالم ديسون اعلان ايتسون. اشته قرآن مبين
**اَللّٰهُ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ لَهُ الْاَسْمَاءُ الْحُسْنٰى** فرمانيله ذكر ايتديكمز حقيقتلره اشارت ايدر. اكر اوبو كبى حقيقتلرى
يقيندن تماشا ايتمك ايسته‌رسه‌ك كيت قرطينه‌لى بر دكزدن، زلزله‌لى بر زميندن صور نه ديورسك ديه، البته
يا جليل. يا جليل. يا عزيز. يا جبار ايشيده‌جكسين. وصوكره دكز ايچنده و زمينده [مرحمت] و شفقتله تربيه ايديلن



كوچوك حيوانانه صور نه ديورسك ديى، البته يا جميل. يا جميل. يا جميل. **حاشيه** يا رحيم ديه‌جكلر. سمانى ديكله نصل يا جليل

**حاشيه**: حتى بر كون كديلره باقدم، يالكز يمكلرينى يييوب اويناديلر ياتيلر. خاطريمه كلدى: بو وظيفه‌سز جانا ورجقلره مبارك
دينيلير. صوكره [بر كيجه] ياتمق ايچون اوزاندم، باقدم اوكديلردن برسى كلدى ياصديغمه طياندى، آغزينى قولاغمه كتيردى، صريح بر
صورتده يا رحيم. يا رحيم. يا رحيم. يا رحيم. ديه‌رك كويا خاطره كلن اعتراضى وتحقيرى طائفه‌سى نامنه
رد ايدوب يوزمه چاربدى. عقلمه كلدى عجبا شو ذكر بو فرده مخصوصميدر، يوقسه طائفه‌سنه عاممدر. وايشيتمك يمكى
بر حقسز معترضه منحصرميدر، يوقسه هر كس دقت ايتسه بر درجه ايشيده‌بيليرمى. صوكره صباحله بن بشقه كديلرى
ديكلدم. چندان اونك كبى صريح دكل، فقط متفاوت درجه‌ده عين ذكرى تكرار ايديورلر. بدايتده خرخرلرى
آرقه‌سنده يا رحيم. فقط ايسه بيليركيت كيده خرخرلرى مرمره‌لرى عين يا رحيم اولور. مخارجسز فصيح بر ذكر حزين اولور.
آغزينى قپار كوزل يا رحيم چكر. يانمه كلن اخوانلره حظ ايتدم. اونلرده دقت ايتديلر، بر درجه ايشيديورز ديديلر. صوكره
قلبمه كلدى: عجبا شو اسمك [وجه] تخصيصى نه‌در. ونه ايچون انسان شيوه‌سيله ذكر ايديورلر، حيوان لسانيله ايتميورلر.
قلبمه كلدى: شو حيوانلر چوجوق كبى نازدار و انسانه نازك و انسانه قارشى بر آرقداش اولديغندن چوجوغه شفقت ومرحمته
محتاجدرلر. اوقشانديغى وقت وخوشلرينه كيدن تلطيفلرى كوردكلرى زمان او نعمته بر حمد اولارق كليلنك خلافنه
اولارق اسبابه براقوب يالكز كندى خالق رحيمينك رحمتى كندى عالمنده اعلان ايله نوم غفلتده اولان
انسانلرى ايقاظ و يا رحيم نداسيله كيمدن مدد كلير وكيمدن رحمت بكلنير اسباب‌پرستلره اخطار ايديورلر.

ذو الجمال دیيور. وآرضه قولاقه وير. نصل ياجميل ذو الجلال دیيور. وحيوانلره دقت ايت نصل ياحنّان يارزاق

دیيورلر. بهاردن صور باق. نصل ياحنّان. يارحمان. يارحيم. ياكريم. يالطيف. ياعطوف. يامصور. يامنور.

يامحسن. يامزيّن. كبى چوق اسمالرى ايشيده جكسك. وانسان اولان براناندن صور باق نصل بتون اسماء حسنايى

اوقويور. وجبهه سنده يازيلى سنده دقت ايت سن اوقويه بيليرسك كويا كائنات عظيم بر موسقه ذكريه ... در

أك كوچوك نغمه أك كور نغماته قاريشمقله حشمتلى بر لطافت ويريور. وهكذا قياس ايت فقط چندان انسان

بوتون اسمايه مظهردر فقط كائناتك تنوعى وملائكه نك اختلاف عباداتنى انتاج ايدن تنوع اسماء انسانلرك

دخى بر درجه ده تنوعنه سبب اولمشدر. انبيانك آيرى آيرى شريعتلرى اوليانك باشقه باشقه طريقتلرى

أصفيانك جشيد جشيد مشربلرى شو سردن نشئت ايتمشدر. مثلا عيسى عليه السلام سائر اسمالرله برابر قدير

اسمى اوننده دها غالبدر. اهل عشقده ودود اسمى اهل تفكرده حكيم اسمى دها زياده حاكمدر. ايشته نصل اكر

برآدم هم خواجه. هم ضابط. هم عدليه كاتبى. هم ملكيه مفتشى اولسه اونك هر بر دائره ده بر نسبتى بر وظيفه سى

بر خدمتى. بر معاشى. بر مسئوليتى. بر ترقياتى بربر موفقيتسزلگنه سبب بر دوشمان ورقيبلرى اولويور و

پادشاهه قارشى چوق عنوانلرله كورونور وكورور وچوق لسانلرله اونندن مدد ايستر وآمرينك چوق

عنوانلرينه مراجعت ايدر ودوشمانلرك شرندن معاديى چوق صورتله طلب ايدر. اويله ده چوق اسمايه

مظهر وچوق وظيفه لرله مكلف وچوق دوشمانلره مبتلا اولان انسان مناجاتنده استعاذه سنده چوق اسملرى

ذكر ايدر. نصلكه نوع انسانك مدار فخرى وانجوع أك حقيقى انسان اولان محمد عليه الصلاة والسلام كامل

جوشن الكبير نامنده كى مناجاتنده بيك بر اسمله دعا ايديور. آنندن استعاذه ايديور. ايشته شو سردندركه



سوره قُلْ اَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ مَلِكِ النَّاسِ اِلٰهِ النَّاسِ مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ ده اوچ عنوان ايله استعاذه يى

امر ايديور. و بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ ده اوچ اسمله استعاذه يى كوستريور

**ايكنجى دال** چوق اسرارك آناختارلرينى تضمن ايدن ايكى سرى بيان ايدر. **برنجى سر** أولياء ايچون اصول

ايمانيه ده اتفاق ايتدكلرى حالده مشهوداتنده كشفياتلرنده چوق مخالف ايديورلر شهودده هم سنده كشفلرى

بعضا خلاف واقع ومخالف چيقيور. هم نه ايچون اهل فكر ونظر هر برى قطعى برهان ايله تلقى ايتدكلرى افكار

متناقض

لرنده بربرينه متناقض بر صورتده حقيقى كوريورلر وكوستريورلر بر حقيقت نه ايچون چوق رنكاره كيريور.

**ايكنجى سر** أنبياء سالفه نه ايچون حشر جسمانى كبى بر قسم اركان ايمانيه ده بر درجه مجمل بر اقسملر قرآن كبى تفصيلات

ويرمه مشلر. صوكره امتلرندن بعضيلر ده او مجمل اولان اركانى انكاره قدر كيتمشلر. هم نه ايچون حقيقى عارف اولان أولياءك بر قسمى

باكثر توحيدده ايلرى كيتمشلر حتى درجه حق اليقينه قدر كيتدكلرى حالده بر قسم اركان ايمانيه اونلرك مشربلرنده پك

آز ومجمل بر صورتده كورونويور حتى اونلرك ايچون اونلره تبعيت ايدنلر ايلروده اوده اركان ايمانيه يه لازم اولان اهميتى ويرمه مشلر

بعض صاحبلر مادام بوتون اركان ايمانيه انكشافيله حقيقى كمال بولونور نه ايچون اهل حقيقت بعضيسنده

چوق ايلرى وبر قسمنده چوق كيرى قالمشلر حالبوكه بتون اسمالرك مرتبه اعظملرينك مظهرى وبوتون انبيانك

سرورى اولان رسول اكرم عليه الصلاة والسلام وبوتون كتب مقدسه نك رئيس انورى اولان قرآن احكم

بتون اركان ايمانيه يى واضح بر صورتده پك جدى بر افاده ده وقصدى بر طرزده تفصيل ايتمشلردر. چونكه

حقيقتده حقيقى كمال أتم اويله در. ايشته شو اسرارك حكمتى شودركه انسان چندان بوتون اسمايه مظهر وبوتون

كمالاته مستعددر لكن اقتدارى جزئى اختيارى جزئى. استعدادى مختلف. آرزولرى متفاوت اولديغى

حالده بکلر پرده‌لر برزخلر ایچنده حقیقتی تحری ایدر اونک ایچون حقیقتک کشفنده و حقک شهودنده برزخلر
اورته‌یه دوشیور بعضلر برزخدن کچه‌میور قابلیتلر بشقه بشقه اولویور بعضلرک قابلیتی بعض ارکان اسمائیه‌نک
انکشافنه منشأ اولامیور. هم اسمانک جلوه‌لرینک رنکلری مظهره کوره تنوع ایدییور آیری آیری اولویور بعض مظهر
بر اسمک تام جلوه‌سنه مدار اولامیور. هم کلیت، جزئیت، و ظلیت، و اصلیت اعتباریله جلوهٔ اسماء بشقه بشقه
صورت آلییور بعض استعداد جزئیتندن کچه‌میور و کولکه‌دن چیقه‌میور. و استعداده کوره بعضاً بر اسم غالب
اولویور. یالکز کندی حکمنی اجرا ایدییور. او استعداده اونک حاکمی حکمران اولویور. اشته شو دقیق سره و شو کنهه
حکمته اسرارلی و کنهه و حقیقت ایله بر درجه قاریشیق بر تمثیل ایله بعض اشارتلر ایدرز: مثلا زهره نامیله نقشلی
بر چیچک. و قمره عاشق حبابلی بر قطره. و کونشه بقان صفوتلی بر رشحه‌یی فرض ایدییورز که هر برینک بر شعوری
بر کمالی وار و او کماله بر اشتیاقی بولونیور. شو اوچ شیئه جوهر حقیقتلره اشارت ایتمکله بر نفس و عقل و قلبک سلوکلرینه

حاشیه

اشارت ایدر و اوچ طبقه اهل حقیقته مثالدر. برنجیسی اهل فکر اهل ولایت اهل نبوتک اشارت ایدر. ایکنجیسی
جسمانی جهازات ایله کماله سعی ایدوب حقیقته کیدنلری و نفسک تزکیه‌سیله و عقلک استعمالیله مجاهده
ایتمکله حقیقته کیدنلری و قلبک تصفیه‌سیله و ایمان و تسلیمیله حقیقته کیدنلرک مثاللریدر. اوچنجیسی
ثانیتی براقیان و آثاره طالان و یالکز استدلالیله حقیقته کیدن و علم و حکمتله و عقل و معرفتله حقیقتی آرایه
کیدن و ایمان، قرآنله، فقر و عبودیتله حقیقته چابوق کیدن آیری آیری استعداده بولنان اوچ طائفه‌نک حکمت
اختلافلرینه اشارت ایدن تمثیللردر. اشته شو اوچ طبقه‌نک ترقیاتنده‌کی سری و کنهه حکمتی زهره. قطره
رشحه عنوانلری آلتنده بر تمثیل ایله بر درجه کوستره‌جکز مثلا کونشک کندی خالقنک اذنیله و امریله

حاشیه هر طبقه‌ده‌کی اوچ طائفه وار. تمثیلده‌کی اوچ مثال هر طبقه‌ده‌کی او اوچ طائفه‌یه بلکه طقوز طائفه‌یه باقار. یوقسه اوچ طبقه‌یه دکل

اوچ جهتده تجلیسی و انعکاسی و افاضه‌سی واردر. بریسی چیچکلره. بریسی قمره و سیاره‌لره. بریسی شیشه و صو کبی
پارلاقلره و ویردیکی آیری آیری انعکاسلری در. برنجیسی اوچ طرزده‌در. بری کلی و عمومی بر تجلی و انعکاسدرکه
بوتون چیچکلره بردن افاضه ایدر. بری ده خاص بر تجلیدرکه هر بر نوعه کوره بر خصوصی انعکاسی واردر. بری ده
جزئی بر تجلیدرکه هر بر چیچک تشخصیته کوره بر افاضه ایدر. شو تمثیلمز او قوله کوره‌درکه چیچکلرک سوسلی رنکلری
کونشک ضیاسنده‌کی یدی رنکک استحاله انعکاسیه‌سندن نشئت ایدییور دیو قوله کوره چیچکلر دخی کونشک بر
جلوه آیینه‌لریدر. ایکنجیسی کونشک قمره و سیاره‌لره فاطر حکیمک اذنیله ویردیکی نور و فیضدر. شو کلی و کنهه
فیضدن و نوردن صوکره قمر او ضیانک کولکه‌سی حکمنده اولان نوری کونشدن کلی بر صورتده استفاده ایدر. صوکره
خصوصی بر طرزده دکزلره و هوایه و پارلاق طوپراغه و بر صورت جزئیه‌ده دکزک قبارجقلرینه و طوپراغک
شفافلرینه و هوانک ذره‌لرینه افاده و افاضه ایدر. اوچنجیسی کونشک امر الهیله جو هواییه و دکزلرک یوزلری
بر آیینه ایدرک صافی و کلی و کولکه‌سز بر انعکاسی وار. صوکره او کونش دکزلک قبارجقلرینه و صویک قطره‌لرینه
و هوانک رشحه‌لرینه و قارک شیشه‌جکلرینه هر برینه بر جزئی عکس بر کوچوک تمثالنی ویرییور. اشته کونشک هر
بر چیچکه و قمره مقابل هر قطره‌یه هر بر رشحه‌یه مذکور اوچ جهتده ایکیشر طریق ایله توجه و افاضه‌سی واردر.
برنجی طریق بالاصاله طوغریدن طوغری‌یه برزخسز. حجابسزدر. شو یول نبوتک طریقنی تمثیل ایدر.
ایکنجی یول برزخلر توسط ایدر. آیینه و مظهرلرک قابلیتلری شمسک جلوه‌لرینه بر رنک طاقییور.
شو یول ایسه ولایت مسلکنی تمثیل ایدر. اشته زهره. قطره. رشحه. هر بریسی اولکی یولده دیه بیلیرلرکه
بن عموم عالمک کونشک بر آیینه‌سی‌یم. ایکنجی یولده اویله دیه‌مز بلکه بن کندی کونشمک آیینه‌سی‌یم

ویاخود نوعمه تجلی ایدن کونشك آیینه سی یم چونکه کونشی اویله طاشییورم بوتون عالمه بقارم بر کونش کوره میورم حالبوکه
او شخصمك ویاخود نوعمك ویا جنسمك کونشی طار برزخ ایچنده محدود بر قید آلتنده اوکا کورونیور
حالبوکه قیدسز برزخسز مطلق کونشك آثارینی او مقید کونشه ویره میور چونکه بوتون بر یوزینی ایصیتمق تنویر
ایتمك عموم نباتات وحیواناتك حیاتلرینی تحریك ایتمك وسیاراتی اطرافنده دوندیرمك کبی حشمتنما اثرلر
او طار قید ... وبرزخ ایچنده کوردیکی کونشه شهود قلبی ایله ویره میور بلکه او آثار عجیبه‌یی اکثرا شعورلی
فرض ایتدیکمز اوچ شی او قید آلتنده کوردیکی کونشه ویرسه ده صرف عقلی وایمانی بر طرزده [ واو مقید عین مطلق
اولدیغنی بر تسلیمیت ایله ویره بیلیر ] فقط او انسان کبی عقللی فرض ایتدیکمز. زهره. قطره. رشحه. شو حکمتلری
یعنی بیوك آثاری کونشلرینه اسناد ایتملری عقلیدر شهودی دکل بلکه بعضاً حکم ایمانیلری شهود
کونشلرینه مصادم ایدر. بك کوچلکله ایمان ایده بیلیرلر. ایشته حقیقتی طار کلان وبعض کوشه‌لرنده حقیقتك
اعضالری کورینن وحقیقتله قاریشیق شو تمثیل ایچنه اوچمزده کیرملی یز اوچمزده کندیمزی. زهره قطره. رشحه
فرض ایده جکز زیرا اونلرده فرض ایتدیکمز [ شعور کافی کلام یوق بز عقلمزی دخی اونلره قاتملی یز ] یعنی اونلر
مادی کونشلردن نصل فیض آلیورلر بزده معنوی کونشمزدن اویله آلیورز. آکلاملی یز. ایشته سن ای
دنیایی اونوتمین ومادیاته توغل ایدن. ونفسی کثافت پیدا ایدن آرقداشم سن زهره. اول نصلکه او زهره
چیچکی ضیاء شمسدن انحلال ایتمه بر رنك آلیور واو بر رنك ایچنده شمسك تمثالنی قاریشدیروب کندینه
زینتلی بر صورت کیدیریور ابراز سنك استعدادك دخی اوکا بکزر. هم شو اسبابه طالمه اسکی سعید کبی
مکتبلی فیلسوف ایسه قمره عاشق اولان قطره اولسونکه قمر کونشدن آلدیغی ضیا ظلملی اوکا ویرر واونك کوزبکیکه بر نور ویرر



او ده او نور ایله پارلار فقط او قطره او نور ایله پارلکز قمری کورور کونشی کورمز بلکه ایمانی ایله کوره بیلیر هم شو هر شیئی
طوغری دن طوغری یه جناب حقدن بیلور اسبابی بر پرده تلقی ایدر فقیر آدم او ده رشحه اولسون او ده بر رشحه که کندی
ذاتنده فقیردر هیچ بر شیئی یوق که اوکا طیانور زهره کبی کندینه کوره نسون هیچ بر رنکی یوق که اونکله کورونسون نفسه
شیلر یده طانیمیور که اوکا توجه ایتسون خالص بر صفوتی وار که طوغری دن طوغری یه کونشك تمثالنی کوزبیکنده
صاقلایور. شیمدی مادام بز بو اوچ شیء بریه چکدك کندیمزه باقملی یز. بزده نه وار نه یاپه جکز. ایشته باقیورزکه بر ذات
کریم احسانیله بزی غایت درجه ده تزیین وتنویر وتربیه ایدیور انسان ایسه احسان ایدنه پرستش ایدر پرستشه ایدن پرستشه
لایق اولانه قربیت ایستر وکورمك طلب ایدر اویله ایسه هر بریمز استعدادیمزه کوره او محبت جاذبه سیله سلوك
ایده جکز ای زهره مثال سن کیدیورسك فقط چیچك اولرق کیت ایشته کیبندیکك ترقی ایده ایده تا بر مرتبه
کلیه یه کلدك کویا بتون چیچکلرك حکمنی کچدك حالبوکه زهره کثیف بر آیینه در اونده ضیاده کی یدی رنك
انحلال وانکسار ایدر شمسك عکسنی کیزلر سن سوه دیکك کونشك یوزینی کورمکده موفق اولمازسك چونکه
قیدلی اولان رنکلر خصوصیتلر طانیدیور پرده چکیور کوستره میور سن شو حالده صورتلرك بر خلرك
اوره یه کیرمسیله نشئت ایدن فراقدن قورتوله مازسك لکن بر شرط ایله قورتوله بیلیرسك که سن کندی نفسك
محبتنه طالمه اولان باطنکی قالدیره سك ونفسك محاسنی ایله تلذذ وافتخار ایدن نظرینی چکه رك کولك
یوزونده کی کونشك یوزینه آته سك هم باشه آشاغی جلب رزق ایچون طوپراغه باقان یوزینی یوقاریه ده کی
شمسه چویره سك چونکه سن اونك آیینه سی سك وظیفه‌ك آیینه دارلقدر بیلسن بیلم سن خزینه رحمت قپوسی
اولان طوپراق طرفندن سنك رزقك کلمه جکدر. اوه ت نصل بر چیچك کونشك جلوه کوچوجك بر آیینه سیدر شو قوم

کونشه دخی کوکل دکزنده شمس ازه لینك نور اسمنده تجلی ایدن برلمعه نك قطره مثال بر آیینه سیدر. ای قلب انسانی سن

نصل بر کونشك آیینه سی اولدیغی بوندن بیل بو شرطی یاپدقدن صوکره ده کمالنی بوله رسك فقط کونشه نفس الامرده

نصل اوله کوره مزسك او حقیقتی جیبلاق آکلامازسك بلکه سنك صفتلرك رنکلری اوکا بر رنك ویرر و کثافتلی

دوربینك بر صورت طاقار و قیدلی قابلیتك بر قید آلتنه آلیر. ایمدی سن دخی ای قطره ایچینه کیره ن حکیم فیلسوف

سنك قطره فکرك دوربینلر فلسفه نك نزدبانیله تا قمره قدر ترقی ایتدك قمره کیردك. باق قمر کندی ذاتنده

کثافتلی ظلمانلی در نه ضیاسی وار نه حیاتی. سنك سعیك بیهوده عملك فائده سز کیتدی. سن یأسك ظلماتندن

وکیمه سزلکك وحشتندن و ارواح خبیثه نك اذعاجاتندن و او وحشتك دهشتندن شو شرط ایله قورتوله بیلیرسك که

طبیعت کیجه سنی ترك ایدوب حقیقت کونشنه توجه ایتسن و یقیناً اینانسن که شو کیجه نورلری کوندوز کونشنك

ایشیقلرینك کولکه لریدر. بو شرطی یاپدقدن صوکره سن کمالنی بوله رسك فقیر و قرانلقلی قمر یرینه حشمتلی

کونشی بوله رسك فقط سن دخی اوته کی آرقداشك کبی کونشی صافی کوره مزسك. بلکه سنك عقلك و فلسفه نك

انس و الفت ایتدکلری پرده لر آرقه سنده. و علم و حکمتك نسج ایتدیکی حجابلرك خلفنده و قابلیتك

ویردیکی بر رنك ایچنده کوره بیلیرسك. اینته رسخ مثال اوچنجی آرقداشك که هم فقیردر هم رنکسزدر کونشك

حرارتیله چابوق تبخر ایدر. آنانیتی بیراقیر. بخاره بنر. هوایه چیقار. ایچنده کی ماده کثیفه یاریشوه ایله آتسه آلیر

ضیا ایله نوره دونر او ضیانك جلوه لرندن کلن بر شعاع یاپیشیر یناشیر سلف. سن ای رسخ مثال مادام

طوغریدن طوغری کونشه آیینه دارلق ایدییورسك سن هانکی مرتبه ده بولونورسه ك بولونسون عین شمسه

قارشی عین الیقین بر طرزده صافی یا قبله جه بردلیك بر تجربه بولورسك هم او شمسك آثار عجیبه سنی اوکا



ویرمکده شکلات حکمیه حکمك او کمالاتی حشمتلی اوصافنی تردد سز ویره بیلیرسك سلطنت ذاتیه سنك دهشتلی

آثارینی اوکا ویرمکده هیچ بر شی سنك الك طوتوب اوندن واز کچیره مز سنی نه بر زخلرك طارلغی نه قابلیتك قیدی

نه آیینه لرك کوچوکلکی سنی شاشیرتماز. خلاف حقیقت سوق ایتمز چونکه سن صافی خالص طوغریدن طوغری اوکا

باقدیغك ایچون آکلارسك که مظهرلرده کورونن و آیینه لرده مشاهده اولونان کونشه دکل بلکه بر نوع جلوه لریدر

بر حجاب رنکلی عکسلریدر. چندان او عکسلر اونك عنوانلریدر. فقط بتون آثار حشمتنی کوستره میورلر. اینته شو

حقیقتلر قارشیسنده تمثیلده بو بر بشقه بشقه اوچ طریقله کمالات کیده بیلیر و او کمالاتك مزایاسنده و مرتبه شهودلك

تفصیلاتنده بشقه بشقه درلر فقط نتیجه ده و حق اذعان و حقیقت تصدیقنده اتفاق ایدرلر. اینته نصل بر کیجه آدمی که

هیچ عین کونشی کوره مز یالکز [آی] آیینه سنده بر کولکه سنی کوره بیور کونشك مخصوص حشمتلی ضیانی دهشتلی

جاذبه لی عقلنه صیغدیره میور بلکه کورنلره تسلیم اولوب تقلید ایدییور اویله ده وراثت احمدیه ایله قدیر و محیی کبی اسملرك

مرتبه عظماسنه یتیشه مین [حشر اعظمی و قیامت کبرایی] تقلیدی اولارق قبول ایدر عقلی بر مسئله دکلدر دیر. چونکه

حقیقت حشر و قیامت اسم اعظمك و بعض اسمانك درجه اعظمنك مظهریدر کیمك نظری اورایه چیقامازسه

تقلیده مجبوردر کیمك فکری اورایه کیرسه حشر و قیامتی. کیجه. کوندوز. قیش. بهار درجه سنده قولایجه کورور

اطمئنان قلب ایله قبول ایدر. اینته شو سردندر که حشر و قیامتك اك اعظم بر مرتبه ده اك اکمل بر تفصیلاتی قرآن ذکر

ایدییور و اسم اعظمك مظهری اولان پیغمبریمز علیه الصلاة و السلام درس ویرییور و اسکی پیغمبرلر ابسه

حکمت ارشادك اقتضاسیله بر درجه بسیط و ابتدائی بر حالده اولان امتلرینه حشری اك اعظم بر درجه ده اك

کنیش بر تفصیلاتله درس ویرمه مشلردر هم شو سردندر که بر قسم اهل ولایت بعض ارکان ایمانیه نی مرتبه عظماسنده

کورمه‌مشلر ویا کوسترمه‌مشلر هم شو سردنکر معرفت اللهده درجات عارفین چوق تفاوت ایدیور دها بونر کبی چوق
اسرار شو حقیقتدن انکشاف ایدر. شمدی شو تمثیل هم بر درجه حقیقتی احساس ایتدیگی هم حقیقت چوق کنیش و درین
اولدیغندن بز دخی تمثیل ایله اکتفا ایدیورز. حدمز و طاقتمز فوقنده اولان اسراره کیرشمیه‌جگز.

**اوچنجی دال** قیامتک علامتلرندن و آخر زمانک وقوعاتندن و بعض اعماللک فضیلت و ثوابلرندن بحث
ایدن احادیث شریفه کونلجه آکلاشیلمدیغندن عقللرینه کوره نن بر قسم اهل علم اونلرک بر قسمنه ضعیف ویا موضوع دیمشلر
ایمانی ضعیف و انانیتی قوی بر قسمده انکاره قدر کیتمشلر. شمدی تفصیله کیریشمیه‌جگز. یالکز اون آصلی بیان ایده‌رز

**برنجی آصل** یگرمنجی سوزک آخرنده‌کی سؤال وجوابده ایضاح ایتدیگمز مسئله‌در. اجمالی شودر که. دین بر امتحاندر
بر تجربه‌در. ارواح عالیه ایله ارواح سافله‌دن تفریق ایدر، اویله ایسه البروده هرکسک کوزیله کوروله‌جک وقوعاتی ادیه بر طرزده
بحث ایده‌جک که نه بوتون بوتون مجهول قالسین نه ده بدیهی اولوب هرکس ایستر ایستمز تصدیقه مجبور قالسین؛
عقله قپو آچوب اختیاری الندن آلمیه‌جق؛ زیرا اگر تماماً بداهت درجه‌سنده بر علامت قیامت کوروله هرکس تصدیقه
مضطر اولسه اووقت کومور کبی بر استعداد. الماس کبی بر استعداد برابر قالیر، سر تکلیف و نتیجهٔ امتحان ضایع اولور. اشته
بونک ایچون مهدی و سفیانی مسئله‌لری کبی چوق مسئله‌لرده چوق اختلافات اولمش هم روایت دخی چوق مختلف‌در
بر بریه ضد حکملر اولمش

**ایکنجی آصل** مسائل اسلامیه‌نک طبقاتی واردر. بری بر. برهان قطعی ایستر. دیگری بر ظن غالب ایله اکتفا ایدر
بشقه‌سی یالکز بر قبول، تسلیم، رد ایتمه‌مک ایستر، اوده ایسه اساسات ایمانیه‌دن اولمایان مسائل فرعیه ویا وقوعات زمانیه
نک هر برنده بر اذعان یقین ایله بر. برهان قطعی ایستنیلمز بلکه (یالکز) رد ایتمه‌مک و تسلیمیتله ایلیشمه‌مکدر.

183

**اوچنجی آصل** زمان صحابه‌ده بنی اسرائیل و نصارا علمالرندن چوغی اسلامیته کیردیلر اسکی معلوماتلری دخی اونلر ایله
برابر مسلمان اولدی بعض خلاف واقع معلومات سابقه‌لری اسلامیت مالی اولارق توهم ایدلدی

**دردنجی آصل** احادیث شریفه‌نک راویلرینک بعض قوللری ویاخود استنباط ایتدکلری معنالری متن حدیثدن
تلقی ایدیلیوردی حالبوکه انسان خطادن خالی اولمدیغی ایچون خلاف واقع بعض استنباطلری ویا قوللری حدیث
ظن ایدیله‌رک ضعیفنه حکم ایدلمش

**بشنجی آصل** إِنَّ فِي أُمَّتِي مُحَدَّثُونَ یعنی ملهمون سرنجه بعض اهل کشف و اهل ولایت اولان محدَّثینک (محدّثین) الهاملریله
کلن بعض معانی حدیث تلقی ایدلمش حالبوکه الهام اولیاء بعض عارضه‌لرله خطا اوله بیلیر اشته بو نوعدن بر قسمی خلاف حقیقت
چیقه بیلور

**آلتنجی آصل** بین الناس اشتهار بولمش بعض حکایه‌لر (بیو) بولونور که ضروب امثال حکمنه کچر حقیقی معناسنه
باقیلمازنه مقصد ایچون سوق ایدیلیر اوکا باقیلیر اشته بو نوعدن بین الناس تعارف ایتمش بعض قصه ویا حکایات
رسول اکرم علیه الصلاة والسلام بر مقصد ارشادی ایچون تمثیل و کنایه نوعنده ذکر ایدیوریدی شو نوع مثللر
معنای حقیقیسنده قصور وارسه عرف و عادات ناسه عائد در و تعارف و تسامح عمومیه راجعدر

**یدنجی آصل** پک چوق تشبیه و تمثللر بولونور که مرور زمانله ویا علملرک الندن جاهللرک الینه کچمسیله حقیقت
ماده تلقی ایدیلیور خطایه دوشر. (مثلا) ثور و حوت اسمنده دو عالم مثالده ثور و حوت تمثالنده بری بحری
حیواناتک ناظرلرندن ایکی ملائکة الله عادتا بر قوجه اوکوز و بر جسمانی بالوق ظن ایدیله‌رک حدیثه ایلشلمش هم مثلا
بر وقت حضور نبویده درین بر سس ایشیدلدی رسول اکرم علیه الصلاة والسلام فرمان ایتدیکه بو کورولتو
جهنمده در یوارلانوب ده آنجق بو دقیقه‌ده جهنمک دیبنه دوشن بر طاشک کورولتوسیدر؛ اشته بو حدیثی ایشیدن

حقیقت واصل اولدیغنی انکاره صاپار حالبوکه یگرمی دقیقه اوجه بندن صوکره قطعیاً ثابتدرکه بری کلدی رسول اکرم علیه

الصلاة والسلامه دیه یکه مشهور منافق یگرمی دقیقه اول ئولدی یعنی باشنه کیره ن او منافق جهنمك برطاشی ایدی که

بوتون مدت عمری تدنیده اسفل سافلینی کفره سقوطدن عبارت اولدیغنی غایت بلیغانه برصورتده رسول اکرم علیه

الصلاة وسلم بیان ایتمشدر جناب حق اووفات دقیقه سنده او سسی ایشیندیروب اوکا علامت ایتمشدر

**سکزنجی اصل** جناب حکیم مطلق شو دار تجربه و میدان امتحانده چوق مهم شیلری کثرتلی اشیا ایچنده صاقلیور

اوصافلامقله چوق حکمتلر چوق مصلحتلر باغلیدر مثلا لیلة قدری عموم رمضانده ساعت اجابة دعانی جمعه

کوننده مقبول ولیسنی انسانلر ایچنده أجلی عمر ایچنده قیامتك وقتنی عمر دنیا ایچنده زیرا أجل انسان معین اولسه

یاری عمرینه قدر غفلت مطلقه یا بدن صوکره دار آخرته آدیم آدیم کیتمك کبی بر دهشت ویره جك ] حالبوکه آخرت

و دنیا موازنه سنی محافظه ایتمك هر وقت خوف و رجا اورته سنده بولونمق مصلحتی اقتضا ایدرکه هر دقیقه هم

ئولمك هم یشامق ممکن اولسون شو حالده مبهم طرزنده کی یگرمی سنه مبهم بر عمر بیك سنه معین بر عمره مرجحدر

ابشته قیامت دخی شو انسان اکبر اولان دنیانك أجلی در . اگر وقتی تعیین ایتسه ایدی بوتون قرون اولی و وسطی

غفلت مطلقه طالاجق ایدیلر و قرون آخری دهشتده قالاجقدی انسان نصل حیات شخصیه سیله خانه سنك

وکوینك بقاسیله علاقه داردر اویله ده حیات اجتماعیه و نوعیه سیله کرهٔ ارضك و دنیانك یشامه سیله علاقه

داردر قرآن اقْتَرَبَتِ السَّاعَةُ دیر قیامت یقیندر فرمان ایدیور بیك بوقدر سنه کچدکدن صوکره کلمه مسی

یقینلغنه خلل ویرمز زیرا قیامت دنیانك أجلیدر دنیانك عمرینه نسبةً بیك و یا ایکی بیك سنه بر سنه یه نسبت بر ایکی

کون بلکه بر ایکی دقیقه کبی در ساعت [~~ ~~] یا لکز انسانك أجلی دکل که اونك عمرینه نسبت ایدیلوب بعید کورولسون



ابشته حکیم مطلق قیامتی مغیبات خمسه دن اولدیغندن علمنده صاقلایور ایشته بو ابهام سرندندرکه . هر عصر حتی عصر

حقیقت بینی اولان عصر سعادت دخی دائما قیامتدن قورقمشلر حتی بعض کبرائلی همان همان چیقمه دیمشلر ایشته

بو حقیقتی بیلمه ین انصافسز انسانلر دیرلرکه آخرزمانك تفصیلاتنی درس آلان متیقظ قلبلی کسکین نظرلی اولان صحابه لر

نه ایچون بیکلر سنه حقیقتدن اوزاق اولان فکرلری دوشنمه کبی استقبال دنیویده بیك درتیوز سنه صوکره کله جك

بر حقیقتی عصرلرنده قریب ظن ایتمشلر **الجواب** چونکه صحابه لر فیض [~~ ~~] (الصحبت) نبوتدن هر کسدن زیاده دار آخرتی

دوشونه رك دنیانك فناسنی بیله رك قیامتك ابهام وقتنده کی حکمت الهیه یی آکلایه رق أجل شخصی کبی دنیانك

أجلنه قارشی دخی دائما منتظر بر وضعیت آلدیلر آخرتریه جدی چالیشمشلر رسول اکرم علیه الصلاة والسلام

قیامتی بکلهیکز انتظار ایدیکز تکرار ایتمه سیله شو حکمتدن ایلری کلمه بر ارشاد نبویدر ] یوقسه وقوع معین دائر بر وحیه

خ ص ٢

حکمیله دکلدرکه حقیقتدن اوزاق اولسون علت آیریدر . حکمت آیریدر . ایشته بیغمبرك بو نوع سوزلری حکمت

ابهامدن ایلری کلیور . هم شوسردندرکه . مهدی . سفیانی کبی آخر زمانده کله جك اشخاصلرك چوق زمان

اول حتی تابعین زمانده اولری بکله مشلر بشمك املنده بولونمشلر حتی بعض اهل ولایت اونلرک کچمسه دیمشلر

ابشته بو ده قیامت کبی حکمت الهیه اقتضا ایدرکه وقتلری تعیین ایتمه سون چونکه هر زمان هر عصر قوه معنویه نك

تقویه سنه مدار اولاجق و یأسدن قورتاره جق مهدی معناسنه محتاجدر بو معناده هر عصرك بر حصه سی بولونمق

لازمدر هم غفلت ایچنده فنالره ادیمامق و لاقیدلکده نفسك دیزکینی بیراقمامق ایچون نفاقك باشنه

کچه جك مدهش شخصلردن هر عصر چکینملی و قورقملی اگر تعیین ایدیلسه ایدی مصلحت ارشاد [~~ ~~] ضایع

اولوردی شمدی مهدی کبی اشخاص حقنده کی روایتلرك (وا) اختلافاتی و سری شودرکه احادیثی تفسیر ایدنلر

متن احادیثی تفسیرلرینه و استنباطلرینه تطبیق ایتمشلر مثلا مرکز سلطنت او وقت شامده و مدینه‌ده اولدیغندن وقوعات
مهدیه و سفیانیه‌یی مرکز سلطنت جوارنده اولان بصره، کوفه، شام کبی یرلرده تصور ایدرک اویله تفسیر ایتمشلر. هم ده
او اشخاصک شخص معنویسنه یا تمثیل ایتدکلری جماعتنه عائد آثار عظیمه‌یی او اشخاصک ذاتلرنده تصور ایدرک اویله
تفسیر ایتمشلر که او اشخاص خارقه چوق قالری وقت بوتون خلق اونلری طانیه‌جق کبی بر شکل ویرمشلر حالبوکه دیمشلرک
بو دنیا تجربه میداندر (عقل قپویی آچار فقط اختیاری الندن آلمز) اویله ایسه او اشخاص او مدهش دجال دخی چیقدیغی
زمان چوقلر حتی کندیسی ده بدایةً دجال اولدیغنی بیلمز بلکه نور ایمانله او اشخاص آخر زمان طانیلیور
علامت قیامتدن اولان دجال حقنده حدیث شریفده برنجی کونی بر سنه، ایکنجی کونی بر آی، اوچنجی کونی بر هفته،
دردنجی کونی ایام سائره کبیدر. چیقدیغی زمان دنیا ایشیدر، قرق کونده دنیایی کزر. روایت ایدیلیور. انصافسز
انسانلر بو روایته محال دیمشلر حاشا روایتک انکار و ابطالنه کیتمشلر حالبوکه (والعلم عند الله) حقیقتی شو
اولمق کرکدر که. عالم کفرک اک قالینی اولان شمالده طبیعیونک فکر کفریسندن سوزیلن بر جریان عظیمک
باشنه کچه‌جک و الوهیتی انکار ایده‌جک بر شخصک شمال طرفندن چیقمسنه اشارتدر و شو اشارتک ایچنده بر رمز
حکمت واردر که قطب شمالی یه یقین دائره‌ده بوتون سنه بر کیجه کوندزدر. آلتی آی کیجه، آلتی آی کوندزدر.
دجالک بر کونی بر سنه‌در. او دائره یقیننده ظهورینه اشارتدر. ایکنجی کونی بر آیدر دیمکدن مراد شمالدن بری طرفه
کلدکجه بعضاً اولور یازین بر آینده کونش غروب ایتمز. شو دخی دجال شمالدن چیقوب عالم مدنیت طرفنه
تجاوزینه اشارتدر. (کونی دجاله اسناد ایتمکله شو اشارته اشارت ایدر) داها بو طرفه کلدکجه بر هفته‌ده
کونش غروب ایتمیور. داها کله کله طلوع و غروب اورته‌سنده اوچ ساعت دوام ایدیور. بن روسیاده اسارتده



ینجین

ایکن بو یرلره یقین بولوندیغم بر یرده بر هفته کونش غروب ایتمیوردی. بر یر واردی، سیر ایچون اورایه کیدیورلردی. دجالک چیقدیغی
وقت عموم دنیا ایشیده‌جک اولان قیدی تلغراف حل ایتمشدر. قرق کونده کزمه‌سی ده مرکبی اولان شمندوفر و طیاره
(علامت قیامتدن اولدیغی)
حل ایتمشدر. اسکیدن بو ایکی قیدی محال کورن ملحدلر شیمدی عادی کوریورلر. (یأجوج مأجوج و سده دائر بر رساله‌ده
بر درجه تفصیلاً یازدیغمدن اوکا اکتفاءً شوراده یالکز شونی دیرز که اسکیدن ماجور، ماغول عنوانیله اجتماعات
بشریه‌یی زیر و زبر ایدن طائفه‌لر و سد چینی یاپیلمسنه سببیت ویرنلر قیامته یقین آثار شیطنتک کبی بر فکر ایله مدنیت
بشریه‌یی زیر و زبر ایده‌جکلری روایتلرده واردر. بعض ملحدلر دیرلر بو قدر عجائبی یاپان و یاپه‌جق طائفه‌لر نره‌ده

**الجواب** چکرکه کبی بر آفات بر موسمده بیلک جوق کثرتلی بولونور موسم دکیشدکجه ممالکی فساده ویرن کثرتلی او
(زمانی کلدکجه)
طائفه‌لرک حقیقتلری محدود بعض فردلرده صاقلانیور. ینه امر الهی ایله او محدود فردلرده غایت کثرتلی عین
فساده باشلار. کویا اونلرک حقیقت ملیه‌لری ایچلرنده قوییلیور. ینه موسمی کلدکجه ظهور ایدیور. عیناً اویله‌ده
بر زمان دنیایی هرج و مرج ایدن او طائفه‌لر اذن الهی ایله موسمی کلدیکی وقت عین او طائفه مدنیت بشریه‌یی هرج
و مرج ایده‌جکلر فقط اونلرک محرکلری بشقه بر صورتده تظاهر ایدر. لَا يَعْلَمُ الْغَيْبَ اِلَّا اللّٰهُ

**دردنجی اصل** مسائل ایمانیه‌دن بر قسمنک نتائجی شو مقید دار عالم بقاده. دیکر بر قسمی کثیره و مطلقه
اولان عالم آخرته بقار. عمللرک فضیلت و ثوابنه دائر احادیث شریفه‌نک بر قسمی ترغیب و ترهیبه مناسب بر
تأثیر ویرمک ایچون بلاغتلی بر اسلوبده کلدیکندن دقتسز انسانلر اونلری مبالغه‌لی ظن ایتمشلردر. حالبوکه
بوتون اونلر عین حق و محض حقیقتدر. اولدقلرندن مجاز و مبالغه ایچلرنده یوقدر. ازجمله اک زیاده
انصافسزلرک ذهنی قورجالایان شو حدیثدر: لَوْ وُزِنَتِ الدُّنْيَا عِنْدَ اللّٰهِ جَنَاحَ بَعُوضَةٍ مَا شَرِبَ

الکافر منها جرعة ماءٍ او کما قال: مثال شریفی دنیا جناب حقك یاننده بر سینك قنادی قدر قیمتی اولسه‌یدی کافرلر بر یودوم

صو بیله اوندن ایچمه‌یه‌جك ایدیلر. حقیقتی شودر که: عندالله تعبیری عالم بقادن دیمکدر. اوت عالم بقادن بر سینك قنادی

قدر بر نور، مادام ابدیدر، بر یوزی طولدیره‌جق موقت بر نوردن داها چوق قدر دیمك. فقط دنیایی بر سینك قنادیله موازنه

دکل بلکه هرکسك قیصه عمریله برلشن خصوصی دنیاسی ابدی عالم بقادن بر سینك قنادی قدر دائمی بر فیض

الهیه، بر احسان الهیه [موازی] کلمدیکنی دیمکدر. هم دنیانك ایکی یوزی وار بلکه اوچ یوزی وار: بری جناب حقك اسماسنك آیینه

لریدر. دیکری آخرته بقار، آخرتك تارلاسیدر. دیکری فنایه عدم بقار. بو [بیلد] بیلدیکمز مرضی الهی اولمیان اهل ضلالتك

دنیاسیدر. دیمك اسماء حسنانك آیینه‌لری و مکتوبات صمدانیه و آخرتك مزرعه‌سی اولان قوجه دنیا دکل، بلکه آخرته

ضد و بوتون خطیئاتك منشئی و بلیاتك منبعی اولان دنیاپرستلرك دنیاسی، عالم آخرتده اهل ایمانه ویریلن سرمدی

وانصافسز اهل الحادك فهم ایتدکلری معنا نرده‌ده

بر ذره‌سنه دکمه‌دیکنه اشارتدر. ایشته اك طوغری و جدی شو حقیقت نرده‌ده، وانصافسز اهل الحادك اك مبالغه‌لی

اك مجازی ظن ایتدکلری معنا نرده‌ده؟ هم مثلا انصافسز اهل الحادك مبالغه ظن ایتدکلری حتی محال کبی مبالغه و مجازی

توهم ایتدکلری [بری‌ده] عمللرك ثوابنه دائر و بعض سوره‌لرك فضیلتنك حقنده کلن روایتلردر. مثلا فاتحه‌نك قرآن قدر

ثوابی واردر. سورهٔ اخلاص ثلث قرآن. سورهٔ اِذَا زُلْزِلَتِ الْاَرْضُ ربع. سورهٔ قُلْ يَا اَيُّهَا الْكَافِرُونَ ربع. سورهٔ

یس اون دفعه قرآن قدر اولدیغنه روایت واردر. ایشته انصافسز و دقتسز انسانلر دیمشلر که: شو محالدر. چونکه قرآن

ایچنده یس وار، دیگر فضیلتلی اولانلرده وار، اونك ایچون معناسز اولور. **الجواب**: حقیقتی شودر که قرآن حکیم

هر بر حرفنك بر ثوابی وار، بر حسنه‌در. فضل الهیدن او حرفلرك ثوابی سنبله‌لنیر. بعضاً اون دانه ویریر. بعضاً یتمش.

بعضاً یدی یوز. آیت الکرسی حرفلری کبی بعضاً بیك بش یوز. سورهٔ اخلاصك حرفلری کبی بعضاً اون بیك.



[برائتده]

لیلهٔ برائتده اوقونان آیتلر کبی مقبول وقتلرده تصادف ایدنلر کبی و بعضاً اوتوز بیك. مثلا [illegible] نجومنك کثرتی

مثللو لیلهٔ قدرده اوقونان آیتلر کبی (و بیك آیه مقابل اشارتیله بر حرفنك او کیجه‌ده اوتوز بیك ثوابی اولور آکلاشیلیر)

ایشته قرآن حکیم تضاعف ثوابیله برابر البته موازنه‌یه کلمز و کلام یوقدر. بلکه آصل ثوابیله [بعض] سوره‌لرله موازنه‌یه کله بیلیر. مثلا

ایچنده مصر اکیلمش بر تارلا فرض ایدلم که. بیك حبه اکیلمش. بعضی حبه‌لری یدی سنبل ویرمش فرض ایتسه‌ك هر بر سنبلنده‌ده

یوز دانه اولمش ایسه او وقت تك بر حبه بوتون تارلانك ایکی ثلثنه مقابل اولور. مثلا بر حبه‌ده اون سنبل ویرمش هر برنده

ایکی یوز دانه ویرمش او وقت تك بر حبه آصل تارلاده‌کی حبه‌لرك ایکی مثلی قدردر. وهکذا قیاس ایت. شیمدی

قرآن حکیمی نورانی مقدس بر مزرعهٔ سماوی تصور ایدیورز. ایشته هر بر حرفی آصل ثوابیله بر حبه حکمنده‌در. او حرفلرك

سنبللری نظره آلنمه‌یه‌جق. سورهٔ یس. اخلاص. فاتحه. قُلْ يَا اَيُّهَا الْكَافِرُونَ. اِذَا زُلْزِلَتِ الْاَرْضُ کبی

۳۰۰۶۲۰

سائر فضیلتلرینه دائر روایت ایدیلن سوره و آیتلرله موازنه ایدیلیر. مثلا قرآن حکیمك اوچیوز بیك آلتی یوز یکرمی

۲۰۷ ۶۹ حاشیه ۶۹

حرف اولدیغندن. سورهٔ اخلاص بسمله ایله برابر آلتمش [طقوز] اوچ دفعه آلتمش [طقوز] ایکی یوز [یدی] حرف قدردر دیمك

سورهٔ اخلاصك هر بر حرفنك حسنه‌لری بیك بش یوزه یقیندر. ایشته سورهٔ یسك حروفاتی حساب ایدلسه

قرآن حکیمك مجموع حروفاتنه نسبت ایدلسه و اون دفعه مضاعف اولسی نظره آلنسه شویله بر نتیجه چیقار که یس

۵۰۰

شریفك هر بر حرفی تقریباً بشیوزه یقین ثوابی واردر. یعنی او قدر حسنه ایلیر. ایشته بونکا قیاساً سائرلرینی

دخی تطبیق ایتسه‌ك نه قدر لطیف و کوزل و طوغری و مجازسز بر حقیقت اولدیغنی آکلارسك

**اوچنجی آصل**: اکثر طائفهٔ مخلوقاتده اولدیغی کبی افعال و اعمال بشریه‌ده بعض خارقه فردلر بولونور. او فردلر

اکر ایلکده ایلری کیتمه‌سه او نوعلرك مدار فخریدرلر. بوقه مدار ستائشلریدر. هم کیزلنیورلر عادتا بر تشخص

و بر حسابله

حاشیه: بسمله‌له اخلاص حرفلری بر جهتده آلتمش [بشناویا] یدی، بر جهتده آلتمش طقوزدر

معنوی بر غایه خیال حکمت ایچرلر سائرفردلرڭ هر بریسی اواوله بیلیر و اولمق احتمالی وار دیمك اومکمل خارق فرد

مطلق مبهم بولونوب هر برده بولونمسی ممکن شو ابهام اعتباریله منطقجه قضیهٔ ممکنه صورتنده کلیتنه حکم ایدیله بیلیر. یعنی هر

بر عمل شویله بر نتیجه ویره بیلمه سی ممکندر. مثلا کیم ایکی رکعت نمازی فلان وقتده قیلسه بر حج قدردر. ایشته ایکی رکعت

نماز بعض وقتده بر حجه مقابل کلدیگی حقیقتدر. هر بر ایکی رکعت نمازده بو معنا کلیت ایله ممکندر دیمك شونوعده کی

روایتلر وقوعی بالفعل دائمی کلی دگل زیرا قبولك مادام شرطلری واردر. کلیت و دائمیلکدن چیقار بلکه یا بالفعل

موقته در. مطلقه در و یا خود ممکنه در. کلیه در دیمك شونوع احادیثده کی کلیت ایسه امکان اعتباریله در. مثلا غیبت

داها مختصردر

قتل کبیره در دیمك غیبتده اویله بر فرد بولونور که قتل کبی بر زهر قاتلدر. مثلا بر کوزل سوز بر عبدی آزادایتمك کبی

بر صدقهٔ عظیمه نڭ بریرینه کچر. شمدی ترغیب و تشویق ایچون اومبهم [فرد مکمل] مطلق بر صورتده هر برده بولونمه

سنڭ امکانی واقع بر صورتده کوستره رك خیره شوقی. و شردن نفرتی تحریك ایتمکدر. همده شو عالمڭ مقیاسیله

عالم ابدیتڭ شیلری طارتیلماز. بورانڭ الڭ بیوکی اورانڭ الڭ کوچوکنه موازی کلمز. ثواب اعمال او عالم باقیده

ایچون دنیوی نظرمز اوکا طارکلیبور. عقلمزه صیغیشدیره میورز. مثلا مَنْ قَرَأَ هٰذَا اُعْطِیَ لَهُ مِثْلُ ثَوَابِ

مُوسٰی وَهٰرُونَ یعنی، الحمدلله رب السموات ورب الارضین رب العالمین وله الکبریاء فی السموات

والارض وهو العزیز الحکیم. الحمدلله رب السموات ورب الارضین رب العالمین وله العظمة

فی السموات والارض وهو العزیز الحکیم. وله الملك رب السموات وهو العزیز الحکیم

انصافسز ودقتسزلرڭ اڭ زیاده نظر دقتنی جلب ایدن شوکبی روایتلردر. حقیقتی شودرکه دنیاده

طار نظرمزله قیصه جق فکرمزله. موسی وهرون علیهما السلامڭ ثوابلرینی نه درجه تصور ایدیبورز



بیلیبورز عالم ابدیده رحیم مطلق سعادت ابدیه نهایتسز احتیاج ایچنده بر عبدینه بر تك وردینه مقابل ویره جگی

حقیقت ثواب او ایکی ذاتڭ ثوابلرینه فقط دائرهٔ علممزده تخمینمزه کیره ن ثوابلرینه مساوی اوله بیلور. مثلا بدوی

وحشی بر آدم هیچ پادشاهی کورممش سلطنت حشمتنی بیلمیور بر کویده بر آغانی نفسل تصور ایدر او محدود فکریله

بر پادشاهی اوندن بویوکجه بر آغا قدر بیلیر. حتی بزده ساده دل بر طائفه وارکه اسکی دن دیبورلرکه پادشاهڭ کندی

اوجاغنی یانده و تجره سنڭ باشنده پیشیر دیگی بولغورچورباسی یانده نه یاپیور بزم آغامز اونی بیلیور دیمك دیر

پادشاهی اوقدر طار بر وضعیتده و عادی بر صورتده تخیل ایدیبورلرکه کندی بولغورچورباسنی کندی پیشیریور

عادتا یوزباشی حشمتنده فرض ایدیبورلر. شمدی بری او آدملردن بریسنه دیسه سن بوکون بنم ایچون بوایشی یاپسه ڭ

هك
سنڭ بیلدیگڭ پادشاه حشمتی قدر سکا بر حشمتلك ویره جگم یعنی بر یوزباشی قدر بر رتبه ویره جگم اوسوز حقیقتدر

چونکه حشمت پادشاهیدن اونڭ طار فکرینه کیرن آنجق بر یوزباشیلق قدر بر شوکتدر. ایشته دنیا نظریله

طار فکرمزله آخرته متوجه حقائق ثوابیه بی او بدوی آدم قدرده دوشونه میورز. حضرت موسی وهرونڭ مجهولمز

اولان حقیقی ثوابلری ایله موازنه دگل چونکه تشبیه قاعده سی مجهولی معلوم قیاسیدر. بلکه موازنه ایدیلن معلوممز

اولان و تخمینمزه کیره ن ثوابلریله بر عبد مؤمنه بر وردینه مقابل مجهولمز اولان حقیقی ثوابیدر. همده دکزیوزی

وقطره نڭ کوزبیگی کونشڭ تمام عکسنی طوتقده مساویدرلر فرق کیفیتده در حضرت موسی علیه السلام

وهرون علیه السلام دکز مثال آینه روحلرینه انعکاس ایدن ماهیت ثواب و بر قطره حکمنده بر عبد مؤمنڭ

بر آینه دن آلدیغی عین ماهیت ثوابدر. ماهیتجه و کمیتجه بردرلر کیفیت ایسه قابلیته تابعدر. هم بعضا اولورکه

بر تك کلمه بر تك تسبیح اویله بر سعادت خزینه سی آچارکه آلتمش سنه خدمت ایله او آچیلمز دیمك بعض

حالات اولور. وكر بر تك آيت قرآن قدر فائده ويره بيلير. هم اسم اعظمه مظهر اولان رسول اكرم عليه الصلاة والسلامك
بر آيينه مظهر اولديغي فيض الٰهي بلكه بر پيغمبرك عموم فيضي قدر اوله بيلير. وراثت احمديه ايله اسم اعظم ظلنه مظهر بر مؤمن
كندي قابليتي اعتباريله كميتجه بر نبينك فيضي قدر ثواب آليور دينيلسه خلاف حقيقت اولاماز. هم ده ثواب و فضيلت نور
عالمندندر. عالم نوردن بر عالم بر ذره يه صيغيشه بيلير. نصلكه بر ذره جام شيشه سنده سماوات نجوميله برابر كورونه بيلير. اويله ده
نيت خالصه ايله شفافيت پيدا ايدن بر ذكرده، دعا، بر آيتك سماوات كبي نوراني ثواب و فضيلتي يرلشه بيلير. نتيجهٔ كلام
اي انصافسز، قوتسز، ايماني ضعيف، فلسفه سي قوي، خودبين، منتقد آدم! شو اون اصلي نظره آل، صوڭره سن خلاف
حقيقت و قطعي مخالف واقع كورديكك بر روايتي بهانه ايدرك احاديث شريفه يه و دولاييسيله رسول اكرم عليه الصلاة والسلامك
مرتبهٔ عصمتنه خلل ويره جك اعتراض پارماغيني اوزاتما. زيرا اولا: اون اصللر اون دائره سي سني انكاردن واز كچيرير.
حقيقي بر قصور وارسه بزه عائددر ديرلر. حديثه راجع اولاماز. اكر حقيقي دكلسه سنك سوء فهمكه عائددر ديرلر. الحاصل
انكار و ردده كيتمك شو اون اصلي تكذيب و ابطال ايتمك لازم كلير. شيمدي كمال انصافك وارسه بو اون اصولي دقتله
دوشوندكدن صوڭره او عقلكه خلاف حقيقت كورديكك بر حديثك انكارينه قالقيشما. يا بر تفسيري وار. يا بر تأويلي وار.
يا بر تعبيري واردر دي، ايليشمه.

**اون برنجي اصل** نصل قرآن حكيمك متشابهاتي وار، تأويله محتاجدر ويا مطلقا تسليم ايستر. اويله احاديثك ده قرآنك
متشابهات كبي مشكلاتي وار. بعضا چوق دقتلي بر تفسير و تعبيره محتاجدر. رؤيا مثاللرله اكتفا ايده بيليرسكز.
اوت نصلكه هشيار اولان آدم ياتمش اولان آدمك رؤياسني تعبير ايدر، اويله ده بعضا اويقوده اولان بر آدم يانندهكي
اويانيق اولان قونوشانلرك سوزلريني ايشيديور. فقط كندي عالم منامنه تطبيق ايدر بر طرزده معنا ويريور.



تعبير ايديور. اويله ده اي غفلت و فلسفه اويقوسي ايچنده تنويم ايديلن انصافسز آدم! سن «مَا زَاغَ الْبَصَرُ وَمَا طَغٰى» و «تنام
عيني ولا ينام قلبي» حكمنه مظهر و حقيقي هشيار و يقظان اولان ذاتك كورديكني سن كندي رؤياكده انكار دكل تعبيرات
اوت اويقوده بر آدمي بر سينك ايصيرسه، مدهش بر حربده ياره لر آلير كبي بر حقيقت نوميه بعضا تلقي ايدر. اوندن
صورولسه «حقيقةً بن ياره لاندم، طوپ، تفنك آتيلدي» ديه جك. يانندهكي اوطورانلر اونك اويقوسنده اضطرابنه
كولويورلر. ايشته بو نوم آلود نظر غفلت و فكر فلسفه البته حقائق نبوته محك اولاماز.

**اون ايكنجي اصل** نظر نبوت و توحيد و ايمان وحدته، آخرته، الوهيته باقديغي ايچون حقائقي اوڭا كوره كورور.
اهل فلسفه و حكمتك نظري كثرته، اسبابه، طبيعته باقار، اوڭا كوره كورور. نقطهٔ نظر بربرندن چوق اوزاقدر. اهل
[حكمتك اڭ بويوك مقصدي اهل] فلسفه، اصول الدين و علماء كلامك مقاصدي ايچنده كورونميه جك بر درجه ده كوچوك و اهميتسزدر. ايشته اونك
ايچوندر موجوداتك تفصيل ماهيتنده و اينجه احواللرنده اهل حكمت چوق ايلري كيتمشلر. فقط حقيقي حكمت اولان علوم
عاليهٔ الٰهيه و اخرويه ده او قدر كيريدرلر كه بسيط بر مؤمندن دها كيريدرلر. بو سري فهم ايتميانلر محققين اسلاميه يي
حكمايه نسبةً كيري ظن ايديورلر. حالبوكه عقللري كوزلرينه اينمش، كثرتده بوغولمش اولانلر نه حدي وار كه وراثت
نبوت ايله مقاصد عاليهٔ قدسيه يه يتيشنلره يتيشه بيلسونلر. هم بر شي ايكي نظرله باقلديغي وقت ايكي مختلف حقيقتي
كوستريور. ايكيسي ده حقيقت اوله بيلير. فنك هيچ بر حقيقت قطعيه سي قرآنك حقائق قدسيه سنه ايليشمز. فنك
قيصه الي اونك منزه، معلى دامننه ايريشمز. نمونه اولارق بر مثال ذكر ايده جكز: مثلا كرهٔ ارض اهل حكمت نظريله
باقيلسه حقيقتي شودر كه: كونش اطرافنده متوسط بر سياره كبي حدسز ييلديزلر ايچنده نسبةً كوچوك
بر مخلوق. فقط اهل قرآن نظريله باقيلديغي وقت اون بشنجي سوزده ايضاح ايديلديكي كبي حقيقتي شويله دركه

ثمرۀ عالم اولان انسان أك جامع وأك بديع وأك عاجز أك عزيز أك ضعيف أك لطيف بر معجزۀ قدرت اولديغندن بشيك ومسكنى اولان زمين سمايه نسبةً مادةً كوچوكلكيله وحقارتيله برابر معناً وصنعةً بتون كائناتك قلبى مركزى بتون معجزات صنعتك مشهرى سركيسى بوتون تجليات اسمانك مظهرى نقطۀ محراقيه‌سى نهايتسز فعاليت ربانيه‌نك مشهرى معكسى حدسز خلاقيت الهيه‌نك خصوصاً نبات وحيوانك كثرتلى انواع صغيره‌سندن جوادانه ايجادك مدارى وچارشوسى وبك كنيش آخرت عالملرنده‌كى مصنوعاتك كوچوك مقياسده نمونه‌گاهى ومنسوجات أبديه‌نك سرعتله ايشله‌ين دزگاهى ومناظر سرمديه‌نك چابوق دگيشن تقليدگاهى وبساتين دائمه‌نك تخمچقلرينه سرعتله سنبللنن طار وموقت مزرعه‌سى وتربيه‌گاهى اولمسندن ايشته آرضك بو عظمت معنويه‌سندن واهميت
بر آغاجك كوچوك بر ميوه‌سى حكمنده اولان آرضى بوتون بويوك سمواته قارشى كوچوجك قلبى
صنعويه‌سندن دركه قرآن حكيم سمواته نسبةً بويوك قالبه مقابل طوتمو كبى دنك طوتيور. اونى بر كفه‌ده بتون سمواتى بر كفه‌ده قويور مكرراً ﴿رَبُّ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ﴾ ديور. ايشته سائر مسائلى بوكا قياس ايت وآكلا كه فلسفه‌نك سونوك وچركين حقيقتلرى قرآنك پارلاق وگوزل حقيقتلرينه مصادم ايده‌مز. نقطۀ نظر آيرى آيرى اولديغى ايچون آيرى آيرى گورونور

## دردنجى دال

﴿اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ يَسْجُدُ لَهُ مَنْ فِى السَّمٰوَاتِ وَمَنْ فِى الْاَرْضِ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ وَالنُّجُومُ وَالْجِبَالُ وَالشَّجَرُ وَالدَّوَابُّ وَكَثِيرٌ مِنَ النَّاسِ وَكَثِيرٌ حَقَّ عَلَيْهِ الْعَذَابُ وَمَنْ يُهِنِ اللّٰهُ فَمَا لَهُ مِنْ مُكْرِمٍ اِنَّ اللّٰهَ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ﴾ صدق الله العظيم. شو بويوك وگنيش آيتك خزينه‌سندن يالكز بر تك جوهرينى گوستره‌جگز. شويله كه قرآن حكيم تصريح ايديوركه: عرشدن فرشه، يلدزلردن سينكلره، ملكلردن سمكلره، سياره‌لردن ذره‌لره قدر هر شى جناب حقه سجده وعبادت وحمد وتسبيح ايدر. فقط عبادتلرى مظهر



اولدقلرى اسماله وقابليتلرينه گوره آيرى آيريدر. چشيد چشيددر. بز اونلرك عبادتلرينك تنوعنك بر نوعنى بر تمثيل ايله بيان ايدرز. مثلا ﴿وَلِلّٰهِ الْمَثَلُ الْاَعْلٰى﴾ عظيم بر مالك الملك بويوك بر شهرى ويا محتشم بر سرايى بنا ايتديگى وقت اودرت نوع عمله‌يى اونك بناسنده استخدام واستعمال ايدر. برنجى نوع اونك مملوك وكوله‌لريدر. بو نوعك نه معاشى وار ونه ده
سيدلرينك امريله ايشله‌دكلرى هر عملده اونلرك غايت لطيف بر ذوق وخوشه بر شوقلرى واردر
اجرتى وار. بلكه اونلر سيدلرينك مدحندن ووصفندن نه ديسه‌لر اونلرك ذوق وشوقنى زياده ايدر. اونلر مقدس سيدلرينه انتسابلرينى بويوك بر شرف بيله‌رك اونكله اكتفا ايديورلر. هم او سيدك ناميله، حسابيله، نظريله ايشلرده باقملرنده معنوى لذت بولويورلر. اجرت ورتبه‌يه محتاج اولميورلر. ايكنجى قسم كه عادى بعض خدمتكارلردر. بيليورلر نه ايچون ايشله‌يورلر. بلكه او مالك ذيشان اونلرى استعمال ايديور. كندى فكرى وعلميله اونلرى چاليشديريور. اونلره لائق جزئى بر اجرت دخى ويريور. او خدمتكارلر بيلميورلركه عمللرينه نه چشيد كلى غايه‌لر، عالى مصلحتلر ترتب ايديور. حتى بعضلرى توهم ايديوركه اونلرك عمللرى يالكز كندلرينه عائد او اجرت ومعاشدن بشقه غايه‌سى يوقدر.

اوچنجى قسم او مالك الملكك بر قسم حيوانى وار. اونلرى او شهرك او سرايك بناسنده بعض ايشلرده استعمال ايديور. اونلره يالكز بر يم ويريور. استعدادلرينه موافق ايشلرده چاليشملرى اونلره بر تلذذ ويريور. چونكه بالقوه بر قابليت ويا استعداد فعل وعمل صورتنه گيرسه انبساط ايله تنفس ايدر. بر لذت ويرر. بوتون فعاليتلرده‌كى لذت بو سردندر. شو قسم خدمتكارلرك اجرت ومعاشلرى يالكز يم وشو لذت معنويه‌در. اونكله اكتفا ايدرلر. دردنجى قسم اويله عمله‌لردركه بيليورلر نه ايشله‌يورلر. ونه ايچون ايشله‌يورلر. وكيمك ايچون ايشله‌يورلر. وسائر عمله‌لر نه ايچون ايشله‌يورلر. واو مالك الملكك مقصدى نه‌در. نه ايچون ايشلتديريور. ايشته بو نوع عمله‌لرك سائر عمله‌لره
اونلره درجات ورتبه‌لرينه گوره درجه درجه معاشلرى وار.
رياست ونظارتلرى وار. عيناً بونك كبى سموات وآرضك مالكى ذوالجلال ودنيا وآخرتك بانيسى

طابع

ذوالجلالی اولان رب العالمین دگل احتیاج ایچون چونکه هر شیئک خالقی او در بلکه عزت وعظمت ربوبیتك شئوناتی
کبی بعض حکمتلر ایچون شو کائنات سراینده شو دائرهٔ اسباب ایچنده هم ملائکه‌یی هم حیواناتی هم جماداتی ونباتاتی
هم انسانلری استخدام ایدییور اونلره عبادت ایتدیرییور. شو درت نوعه آیری آیری وظائف عبودیتله مکلف ایتمشدر
برنجی قسم تمثیلده مملوکلره مثال ملائکه‌لردر. ملائکه‌لر ایسه اونلرده مجاهده ایله ترقیات یوقدر بلکه هر برینك
معلوم برمقامی معین بررتبه‌سی واردر فقط اونلرك [ نفس عمللرنده ] بر ذوق مخصوصلری وار ونفس عبادتلرنده
درجاتلرینه کوره تفیضلری واردیمك اوخدمتکارلرك مکافاتی خدمتلرینك ایچنده در. نصلکه انسان ماء
وهواء وضیاء وغداء ایله تغذی ایدوب تلذذ ایدییور اویله ده ملکلر ذکر وتسبیح وحمد وعبادت ومعرفت
ومحبتك انوارایله تغذی ایدوب تلذذ ایدییورلر چونکه اونلر نوردن مخلوق اولدقلری ایچون غدالرینه نور
کافیدر حتی نوره یقین اولان رایحهٔ طیبه دخی اونلرك برنوع غدالریدر اوندن خوشلانییورلر [ أوت أرواح
طیبه روائح طیبه‌یی سور ]. هم ملکلر معبودلرینك أمریله ایشلدکلری ایشلرده واونك حسابیله یاپدقلری
قازاندقلری تشرفده واونك ملك وملکوتنك مطالعه‌سیله آلدقلری تنزهده واونك تجلیات جمالیه
وجلالیه‌سنك مشاهده‌سیله قازاندقلری تنعمده اویله بر سعادت عظیم واردرکه عقل بشر آکلاماز ملك
اولمایان بیلمز. ملکلرك برقسمی عابددرلر. دیکر برقسمنك عبودیتلری عملده در. ملائکه‌نك ارضیه‌نك
عمله قسمی برنوع انسان کبی تعبیر جائز ایسه برنوع چوبانلق ایدر. برنوعده چفتجیلك ایدر. یعنی
روی زمین عمومی بر مزرعه‌در. ایچنده کی بوتون حیواناتك طائفه‌لرینه خالق ذوالجلالك أمریله اذنیله
حسابیله حول وقوتیله برملك مؤکل نظارت ایدر. اوندن دها کوچوك هر برنوع حیواناته برنوع چوبانلق



ایده‌جك برملائکهٔ مؤکل وار. همده روی زمین برتارلادر. عموم نباتات اونك ایچنده اکیلیر عموم جناب حقك نامیله
قوتیله نظارت ایده‌جك مؤکل برملك واردر اوندن دها آشاغی برر طائفهٔ مخصوصه‌یه نظارت ایتمکله جناب حقه عبادت
وتسبیح ایدن ملکلر وار [ رزاقیت عرشنك حمله‌سندن اولان حضرت میکائیل علیه السلام شونلرك اك بیوك
ناظریدر ] ملکلرك چوبان وچفتجیلرك مشابه‌سنده اولانلر انسانلره مشابهتلری یوقدر چونکه اونلرك نظارتلری
صرف جناب حقك حسابیله در واونك نامیله وقوتیله وامریله در بلکه نظارتلری یالکز ربوبیتك
تجلیاتنی مأمور اولدیغی نوعده مشاهده ایتمك وقدرت ورحمتك جلوه‌لرینی اونوعده مطالعه ایتمك واوامر
الهیه‌یی اونوعه برنوع الهام ایتمك واونوعك افعال اختیاریه‌سنی برنوع تنظیم ایتمکدن عبارتدر وبالخاصه زمینك
تارلاسنده‌کی نباتاتك نظارتلری اونلرك تسبیحات معنویه‌لرینی ملك لسانیله تمثیل ایتمك واونلرك حیاتلریله فاطر
ذوالجلاله قارشی تقدیم ایتدکلری تحیات معنویه‌لرینی ملك لسانیله اعلان ایتمك هم اونلره ویریلن جهازاتی حسن استعمال
ایتمك وبعض غایه‌لره توجیه ایتمك وبرنوع تنظیم ایتمکدن عبارتدر. ملائکه‌لرك شو خدمتلری جزء اختیاریله برنوع
کسبدر بلکه برنوع عبودیت وعبادتدر. تصرف حقیقیلری یوقدر چونکه هر شیده خالق کل شیئه خاص برسکه
واردر. باشقه‌لری پارماغنی ایجاده قاریشدیره‌ماز دیمك ملکلرك شونوع عمللری ایسه اونلرك عبادتیدر
انسان کبی عادتلری دگلدر وبو سرای کائناتده **ایکنجی قسم عمله** حیواناتدر حیوانات دخی اشتها صاحبی برنفس
وبرجزء اختیاریلری اولدیغندن عمللری خالصاً لوجه الله اولمیور بردرجه نفسلرینه ده برحصه چیقا
ریورلر اونك ایچون مالك الملك ذوالجلال والاکرام کریم اولدیغندن اونلرك نفسلرینه برحصه ویرمك ایچون
عمللرینك ضمننده اونلره برمعاش احسان ایدییور. مثلا مشهور بلبل قوشی کوللره عشقیله معروف اولدیغی

حاشیه: بلبل شاعرانه قونوشدیغی ایچون شو جمله برپارچه شاعرانه دوشیور فقط خیال دگل حقیقتدر

فاطر حکیم اولی استخدام ایدیور بو غایه ایچون استعمال ایدیور **برنجیسی** حیوانات قبیله لری نباتات طائفه لرینه

قارشی اولان مناسبت شدیده یی اعلانه مأموردر **ایکنجیسی** رحمانک رزقه محتاج مسافرلری حکمنده اولان حیوانات

طرفندن بر خطیب رباند که رزاق کریمک طرفندن کوندریلن هدیه لری آلقیشلامقله و اعلان سرور ایتمکله موظفدر

**اوچنجیسی** ابنای جنسنه امداد ایچون کوندریلن نباتاته قارشی حسن استقبالی هر کسک باشنده اظهار ایتمکدر

**دردنجیسی** نوع حیواناتک نباتاته درجهٔ عشقه واصل اولان شدت احتیاجنی نباتاتک کوزل یوزلرینه قارشی

مبارک باشلری اوستنده بیان ایتمکدر **بشنجیسی** مالک الملک ذو الجلال والجمال والاکرامک بارکاه مرحمته

أك لطیف بر نیجی أك لطیف بر شوق ایچنده وکول کبی أك لطیف بر یوزده تقدیم ایتمکدر . ابته شو بونکبی غایه لر کبی

بشقه معنالرده وار در . شو معنالره و شو غایه لره بلبلك حق سبحانه و تعالی نك حسابنه ایتدیکی عملك غایه سیدر

بلبل کندی دیلیله قونوشور بز شو معنالری اونك حزین سوزلرندن فهم ایدیورز [ ملائکه و روحانیاتك فهم

ایتدکلری کبی ] کندیسی کندی نغماتنك معناسنی تماماً بیلمز سه ده فهممزه ضرر و برمز [ دیکلهین . سویلهیندن

دها ایی آکلار ] مشهوردر . هم بلبل شو غایه لری تفصیلاتیله بیلمهمسی ندن اولمامسنه دلالت ایتمیور لااقل

ساعت کبی سکز اوقاتی کوستریر کندیسی بیلمیور یا بیلیور بیلمهسی سنك بیلدیککه ضرر و برمز اما بلبلك جزئی

معاشنی ایسه اونتبسم ایدن وکولن کوزل کول چیچکلرینك مشاهده سیله آلدیغی ذوق و اونلرله محاوره و قونوشمه

ده دویدیغی دوکمکله آلدیغی تلذذدر . دیمك اونك نغمات حزینه سی [ حیوانی تألماتدن کلن تشکیات دکل ] بلکه

عطایای رحمانیه دن کلن بر تشکراتدر . بلبل نحل . قملی . عنکبوت . و نمل یعنی آری و واسطهٔ نسل اولان و اوردجك

وقاریجه و هوام و کوچوك حیوانلرك . بلبللرینی قیاس ایت هر برینك عملاری بلبل کبی چوق غایه لری



وار اونلر ایچونده بر معاشه جزئی حکمنده بر ذوق و مخصوص خدمتلرینك ایچنده درج ایدلمشدر . او ذوق ایله

صنعت ربانیه ده کی مهم غایه لره خدمت ایدیورلر [ نصلکه بر سفینهٔ سلطانیه ده بر نفر دومنجیلك ایدوب بر جزئی معاشه

آلور او یله ده خدمت سجایه ده بولنان بو حیوانلرك بر جزئی معاشلری واردر . بلبل بحثنه بر تتمه صاقین ظن

ایتمه که بو اعلان و دلاللق و تسبیحاتك نغماتیله تغنی بلبله مخصوصدر . بلکه اکثر انواعك هر بر نوعنك بلبل مثال

بر صنفی وار که او نوعك أك لطیف حسیاتنی أك لطیف بر تسبیح ایله أك لطیف سجعلرله تمثیل ایده جك بر لطیف

فردی و یا افرادی بولونور خصوصاً سینك و بوجکلرك بلبللری هم چوقدر ، هم چنید چنید لردر که اونلر

بوتون قولاغی بولنانلره أك کوچوك حیواندن أك بیوکنه قدر اولانلرك باشلرنده تسبیحاتلرینی کوزل

سجعلرله اونلره ایشیتدیروب اونلری ممنون ایدیورلر . بر قسمی اونلردن لیلیدر کیجه ده سکونه طالان و سکونته

کیرن بوتون کوچوك حیوانلرك [ قصیدهٔ خوانی انیسلری ] کیجه نك سکونتنده و موجوداتك سکوتنده اونلرك

طاتلی سوزلی [ نطوق خوانلریدر ] او مجلس خلوتده اولان ذکر خفینك دائره سنده [ بر قطبیدرکه ] هر بریسی

اونی دیکلر کندی قلبلریله فاطر ذو الجلاللرینه بر نوع ذکر و تسبیح ایدرلر . دیکر بر قسمی نهاریدر کوندوزده آغاجلرك

منبرلرنده بوتون ذی حیاتلرك باشلرنده یاز و بهار موسملرنده بیوکسك آوازلرله لطیف نغمات ایله سجعلی

تسبیحات ایله رحمان الرحیمك رحمتنی اعلان ایدیورلر کویا بر ذکر جهری . حلقه سنك بر رئیسی کبی ایشیدنلرك

جذبه لرینی تحریك ایدیورلر که او وقت ایشیدنلرك هر بریسی لسان مخصوصیله و برآواز خصوصی ایله فاطر

ذو الجلاللرك ذکرینه باشلار . دیمك هر بر نوع موجوداتك حتی یلدیزلرکده بر سرذاکری و نور افشان بر

بلبلی وار فقط بوتون بلبللرك أك افضلی و أك اشرفی و أك منوری و أك باهری و أك اعظمی

وأن كريمى واسمجه أن يوكسك ووصفجه أن پارلاق وذكرجه أن أعم وشكرجه أن أتم وماهيتجه أن اكمل

وصورتجه أن أجمل كائنات بوستاننده أرض وسمواتك بوتون موجوداتى لطيف سجعاتيله لذيذ نغماتيله علوى

تسبيحاتيله وجده وجذبه يه كتيرن نوع بشرك عندليب ذيشانى وبنى آدمك بلبل ذو القرآنيدر عليه وعلى آله

وامثاله افضل الصلاة واجمل التسليمات الحاصل كائنات سراينده خدمت ايدن حيوانات كمال اطاعتله أوامر

تكوينيه يه امتثال ايدوب فطرتلرنده كى غايه لرى كوزل بر وجهله وجناب حقك اذنيله اظهار ايدرك حياتلريله

وظيفه لرينى بديع بر طرزايله جناب حقك قوتيله ايشله مكله ايتدكلرى تسبيحات وعبادات اونلرك هدايا وتحياتيدركه

فاطر ذو الجلال و واهب حياتك دركاهنه تقديم ايديورلر **اوچنجى قسم** عمله لرى نباتات وجماداتدر اونلرك

جزئى اختيارلرى اولمديغى ايچون معاشلرى يوقدر عمللرى خالصاً لوجه الله اولور وجناب حقك اراده سيله و

اسميله وحسابيله وحول وقوتيله در فقط نباتاتك كيديشاتلرندن حس اولونويوركه اونلرك وظائف تلقيح و

توليدده وميوه لرك تربيه سنده بر حيثيتله لذتلرى وار فقط هيچ تألماتى مظهر دكللر حيوان مختار اولديغى

ايچون لذت ايله برابر المده وار جمادات ونباتاتك عمللرنده اختيار كيرمديكى ايچون أثرلرى ده اختيار صاحبى

اولان حيوانلرك عمللرندن دها مكمل اولويور اختيار صاحبى اولانلرك ايچنده آرى امثالى كبى وحى والهام ايله تنور

ايدنلرك عمللرى جزء اختيارينه اعتماد ايدنلرك عمللرندن دها مكملدر. يريوزينك تارلاسنده نباتاتك

هر بر طائفه سى لسان حال واستعداديله فاطر حكيمدن سؤال ايديورلر دعا ايديورلركه يا ربنا بزه قوت

ويركه يريوزينك هر بر طرفنده طائفه مزك بايراغنى ديكمكله سلطنت ربوبيتكى لسانمزله اعلان ايده لم

وروى ارض مسجدينك هر بر كوشه سنده سكا عبادت ايتمك ايچون بزه توفيق وير و مشهرگاه ارضك



هر بر طرفنده سنك اسماء حسناكك نقشلرينى سنك بديع وآنتيقه صنعتلريكى كندى لسانمزله تشهير ايتمك ايچون

بزه بر رواج وسياحته اقتدار وير ديرلر فاطر حكيم اونلرك معنوى دعالرينى قبول ايدوب بر طائفه نك تخوملرينه قبلدن

قنادجقلر وير هر طرفه اوچوب كيديورلر طائفه لرى نامنه اسماء الهيه يى اوقوتديريورلر (اكثر تيكنلى نباتات بر قسم

صارى چيچكلرك تخوملرى كبى) وبر قسمنه ده انسانه لازم وياخوشنه كيده جك كوزل أت ويريور انسانى اونكا

خدمتكار ايدوب هر طرفه اكيور بعض طائفه لرينه ده هضم اولمه يه جق سرت بر كميك اوستنده حيوانلرى يوته جق بر

أت ويريوركه حيوانلر اونى هر طرفلره داغيديورلر بعضلرنده ده چنكلجكلرى ويروب هر تماس ايدنه ياپيشيور

باشقه يرلره كيده رك طائفه سنك بايراغنى ديكر صانع ذو الجلالك آنتيقه صنعتنى تشهير ايديورلر وبر قسمنده ده

(آجى دوكنلك ديكنى نبات كبى) صاپانلى تفنك كبى بر قوت ويريركه وقتى كلديكى زمان اونك ميوه سى اولان

خيارجق دوشر. صاچمه لر كبى برقاچ متر يرلره تخومجقلرينى آتار زرع ايدر. فاطر ذو الجلالك ذكر وتسبيحى

كثرتلى لسانلرله سويلتديرمك حالبوكه وهكذا قياس ايت فاطر حكيم وقادر عليم كمال انتظام ايله هر شيئى

كوزل ياپمش كوزل تجهيز ايتمش كوزل غايه لره توجيه ايتمش كوزل وظيفه لرله توظيف ايتمش كوزل تسبيحات

ياپديريور كوزل عبادت ايتديريور. أى انسان انسان ايسه ك شو كوزل ايشلره طبيعتى. تصادفى. عبثيتى.

ضلالتى قاريشديرمه چيركين ايتمه چيركينلك ياپمه چيركين اولمه

**دردنجى قسم انسانلردر** شو كائنات سراينده بر نوع خدم اولان انسانلر هم ملائكه يه بكزر هم حيوانه

بكزر. ملائكه يه عبوديت كليه ده. نظارتك شمولنده. معرفتك احاطه سنده ربوبيتك دلاللغنده ملائكه

بكزر. بلكه انسان دها جامعدر. فقط انسانك شره واشتهالى بر نفسى بولونديغندن ملائكه نك

خلافته اولدرق بك مهم ترقیات. وتدنیاته مظهردر. هم انسان عملنده نفسی نفعی ایچون بر حظ وذاتی ایچون بر حصه
آرادیغی ایچون حیوانه بکزر. اویله ایسه انسانك ایکی معاشی وار. بری جزئیدر حیوانیدر مجبولدر. ایکنجیسی ملکیدر
کلیدر مؤجلدر. شیمدی انسانك وظیفه سیله معاشی وترقیات وتدنیاتی لکن یگرمی اوچ عدد سوزده قسماً گچمشدر
خصوصاً اون برنجی ویگرمی اوچنجی ده دها زیاده بیان ایدلمه اوندن ایچون بوراده اختصار ایدرك قپویی قپایورز
ارحم الراحمیندن رحمت قبولینی بزه آچمه وشو سوزك تکمیلنه توفیقی رفیق ایلمه نیاز ایله قصورمزك وخطامزك
عفوینی طلب ایله ختم ایدیورز

**بشنجی دال** بشنجی دالك بر میوه سی وار **برنجی میوه** ای نفس پرست نفسم و ای دنیاپرست
آرقداشم محبت شو کائناتك بر سبب وجودیدر. هم کائناتك رابطه سیدر. هم شو کائناتك نوریدر. هم حیاتیدر
انسان کائناتك أك جامع بر میوه سی اولدیغی ایچون کائناتی استیلا ایده جك بر محبت او میوه نك چکردگی
اولان قلبنه درج ایدلمش. ایشته شویله نهایتسز بر محبته لایق اولاجق نهایتسز بر کمال صاحبی اوله بیلیر. ایشته
ای نفس و ای آرقداش انسانده خوف ومحبته آلت اولاجق ایکی جهاز فطرتنده درج ~~ایلمشدر~~ اولنمشدر. علی کل حال او
محبت وخوف یا خلقه. ویا خالقه متوجه اوله جق. حالبوکه خلقدن خوف ایسه ألیم بر بلیه در. خلقه محبت دخی
بلالی بر مصیبتدر. چونکه سن اویله لردن قورقارسك که سکا مرحمت ایتمز ویا سنك استرحامکی قبول ایتمز. شو
حالده خوف ألیم بر بلادر. محبت ایسه سودیگك شی یا سنی طانیماز الله اصمارلادیق دیمیوب کیدر (گنجلك
ومالك کبی) یا محبتك ایچون سنی تحقیر ایدر. گورمیورمیسك که مجازی عشقلرده یوزده طقسان طقوزی
معشوقندن شکایت ایدر. چونکه صمد آیینه سی اولان باطن قلب ایله صنم مثال دنیوی محبوبلره پرستش
ایتمك او محبوبلرك نظرنده ثقیلدر. واستثقال ایدر ردایدر. (زیرا فطرت فطری ولایق اولمدیغی شیئی رد ایدر آتار
شهوانی سوگیلر بحثمزدن خارجدر) دیمك سودیگك شیلر یا سنی طانیمیور. یا سنی تحقیر ایدیور. یا سکا رفاقت
ایتمیور سنك رغمکه مفارقت ایدیور. مادام اویله در بو خوف ومحبتی اویله برینه توجیه ایت که سنك خوفك
لذتلی بر تذلل اولسون. (محبتك ذلتسز بر سعادت اولسون) أوت خالق ذوالجلالندن خوف ایتمك اونك رحمتك
شفقتنه یول بولوب التجا ایتمك دیمکدر. خوف بر قامچیدر اونی رحمتك قوجاغنه آتار. معلومدرکه بر والده
مثلا بر یاوروی قورقوتوب سینه سنه جلب ایدیور. (او قورقو یاوروه غایت لذتلیدر چونکه شفقت سینه سنه
جلب ایدیور. حالبوکه بتون والده لرك شفقتلری رحمت الهیه نك بر لمعه سیدر. دیمك خوف اللهده بر عظیم
لذت واردر. مادام خوف اللهك بویله لذتی بولونسه محبت اللهده نه قدر نهایتسز لذت بولوندیغی معلوم اولور. هم اللهدن
خوف ایدن باشقه لرك قسوتلی بلالی خوفندن قورتولور. هم الله حسابنه اولدیغی ایچون مخلوقاته ایتدیگی محبت
دخی فراقلی. ألملی اولمیور. أوت انسان اولا نفسنی سوه ر. صوکره آقارینی. صوکره ملتنی. صوکره ذی حیاتی
صوکره کائناتی دنیایی سوه ر. بو دائره لرك هر برینه قارشی علاقه داردر. اونلرك لذتیله متلذذ
وألملریله متألم اوله بیلیر. حالبوکه شو هرج ومرج عالمده وروزکار دورانده هیچ برشی قرارده قالمدیغندن
بیچاره قلب انسان هر وقت یاره له نیور. الیلری یاپیشدیغی شیلر او شیلر کیدوب الیلری یاره لیور بلکه
قوپاریورلر. دائما اضطراب ایچنده قالیر یاخود غفلت ایله سرخوش اولور. مادام اویله در، ای نفس عقلك
وارسه بوتون او محبتلری طوپلا حقیقی صاحبنه ویر شو بلالردن قورتول. شو نهایتسز محبتلر نهایتسز بر
کمال وجمال صاحبنه مخصوصدر. نه وقت حقیقی صاحبنه ویردك او وقت بوتون بو اشیایی اونك نامیله

واونك آيينه سى اولديغى جهتله اضطرابسز و بلاسز سوه بيليرسك ديمك شو محبت طوغريدن طوغرى يه كائناته صرف ايدلممك

كركدر يوقسه محبت اك لذيذ بر نعمت ايكن اك اليم بر نقمت اولور. بر جهت قالديكه اك مهمى ده اودر كه اى نفس سن محبتكى

كندى نفسكه صرف ايديورسك سن كندى نفسكى كنديكه معبود و محبوب ياپيورسك هر شيئى نفسكه فدا ايديورسك

عادتا بر نوع ربوبيت ويريورسك حالبوكه محبتك سببى يا كمالدر زيرا كمال ذاتنده سويلير. ياخود منفعتدر. ياخود

لذتدر. ياخود خيردر. ياخود بونلر كبى بر سبب تحتنده محبت ايديلير. شيمدى اى نفس بر قاچ سوزده قطعى اثبات

ايتمشزكه آصل ماهيتك قصور. نقص. فقر. عجزدن يوغرولمشدركه ظلمت قرانلغك درجه سى نسبتنده

نورك پارلاقلغنى كوستردیگى كبى ضديت اعتباريله سن اونلرله فاطر ذوالجلالك كمال. جمال. قدرت و رحمتنه

آيينه دارلق ايديورسك ديمك اى نفس. نفسكه محبت دگل بلكه عداوت ايتمه ليسك ياخود آجيمه ليسك و يا مطمئنه

اولدقدن صوكره شفقت ايتمه ليسك اكر نفسنى سويورسك چونكه سنك نفسك لذت و منفعتك منشئيدر

سنده لذت و منفعتك ذره سنه مفتونسك او ذره حكمنده اولان لذت و منفعت نفسيه يى نهايتسز لذت و

منفعتلره ترجيح ايتمه يلديز بوجكى كبى بوتون احبابنى و سوديگى اشيايى قرانلقلرده وحشتلرده غرق ايدوب

نفسنده بر لمعه جك ايله اكتفا ايدر. زيرا نفسى اولان لذت و منفعتله برابر بوتون علاقه دار اولديغك و بوتون

منفعتلريله انتفاع ايتديكك و سعادتلريله مسعود اولديغك بوتون كائناتك منفعتلرى نعمتلرى التفاتنه

تابع بر محبوب ازلى سو. وحتكه لازمدر تا هم كنديكك هم بوتون اونلرك سعادتلريله متلذذ اوله سك

هم كمال مطلقك محبتندن آلديغك نهايتسز بر لذت آله سين. ذاتاً سنده سنك نفسكه اولان شديد

محبتك اونك ذاتنه قارشى محبت ذاتيه در كه سن سوء استعمال ايدوب كندى ذاتكه صرف ايديورسك



اويله ايسه نفسكده كى انانيتى ييرت هويتى كوستر و كائناته طاغيتديغك بوتون محبتلرك اونك اسماء و صفاتنه قارشى ويرلمش بر

محبتدر سن سوء استعمال ايتمشسك جزاسنى ده چكيورسك (چونكه بر يرده صرف اولونمايان بر محبت غير مشروعه جزاسى

مرحمتسز بر مصيبتدر (رحمان الرحيم اسميله حوريلرله مزين جنت كبى بوتون آرزولرينگ جامع بر مسكنى سنك جسمانى

هوسانكه اعضا ايدن و سائر اسماسيله سنك روحك. قلبك. سرك. عقلك. و سائر لطائفك آرزولرينى

تطمين ايده جك ابدى احساناتى او جنتده سكا هيا ايدن و هر بر اسمنده معنوى خزينه احسان و كرم

بولونان بر محبوب ازليك البته بر ذره محبتى كائناته بدل اوله بيلير كائنات اونك بر جزئى تجلى محبتنه بدل اولاماز

~~مقابل كلهمز~~ اويله ايسه او محبوب ازليك كندى حبيبنه سويلتديرن شو فرمان ازليسنى دينله اتباع ايت

إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللّٰهَ فَاتَّبِعُونِى يُحْبِبْكُمُ اللّٰهُ

**ايكنجى ميوه** اى نفس (عبوديت) مقدمۀ مكافات لاحقه دگل (بلكه نتيجۀ نعمت سابقه در) اودت بز

اجرتمزى آلمشز اوكا كوره خدمت و عبوديتله موظفز چونكه اى نفس خير محض اولان وجودى سكا كيديرن

خالق ذوالجلال سكا اشتهالى بر معده ويرديگندن رزاق اسميله بوتون مطعوماتى بر سفرۀ نعمت ايچنده سنك

اوكوكه قويمشدر. صوكره سكا حساسيتلى بر حيات ويرديگندن او حيات دخى بر معده كبى رزق ايستر. كوز

قولاق كبى بوتون طويغولرك اللرى كبيدركه روى زمين قدر كنيش بر سفرۀ نعمتى او اللرك اوكنه قويمشدر

صوكره معنوى چوق رزق و نعمتلر ايستين انسانيتى سكا ويرديگندن عالم ملك و ملكوت كبى كنيش بر سفرۀ

نعمت او معدۀ انسانيتك اوكنه و عقلك الى ييتيشه جك نسبتده سكا آچمشدر. صوكره نهايتسز نعمتلرى

ايستين و حدسز رحمتك ميوه لريله تغذى ايدن و انسانيتك كبراوى اولان (اسلاميت و ايمانى) سكا ويرديگندن

دائرهٔ ممكنات ایله برابر اسماء حسنا وصفات مقدسه‌نك دائره‌سنه شامل بر صفرهٔ نعمت وسعادت ولذت سكا احسان ایتمشدر.

صركره ایمانك بر نوری اولان محبتی سكا وبر مكلهٔ غیر متناهی بر صفرهٔ نعمت وسعادت ولذت سكا فتح ایتمشدر.

ایتمشدر. یعنی جسمانیتك اعتباریله كوچوك ضعیف. عاجز. ذلیل. مقید. محدود. بر جزء سك اونك احسانیله

جزئی بر جزئیتدن كلی بر كل نورانی حكمنه كچدك زیرا سكا حیاتی وبر مكله جزئیتدن بر نوع كلیة وانسانیتی وبر مكله

حقیقی كلیة واسلامیتی وبر مكله علوی ونورانی بر كلیة ومعرفت ومحبتی وبر مكله محیط بر نوره سنی چیقارمش ایشته

أی نفس سن بو اجرتی آلمشسك عبودیت كبی لذتلی. نعمتلی. راحتلی. خفیف. بر خدمتله مكلفسك حالبوكه

بوكا ده تنبللك ایدیورسك اگر یاریم یامالاوه یاپسه‌ك ده كویا اسكی اجرتلر كافی كلمیورمش كبی جبوره بیوك

شیلری تحكمانه ایسته‌یورسك وهم نه ایچون دعام قبول اولونمادی دیه نازلانیورسك أوت سنك حقك نیاز

دگل نیازدر جناب حق جنتی وسعادت أبدیه‌یی محض فضل وكرمیله احسان ایدرسن دائما رحمت وكرمنه التجا ایت

واوكا كوون وشو فرمانی دیكله قُلْ بِفَضْلِ اللّٰهِ وَبِرَحْمَتِهِ فَبِذٰلِكَ فَلْيَفْرَحُوا هُوَ خَيْرٌ مِمَّا يَجْمَعُونَ

**الجواب**

اگر دیه‌سه‌ك شو كلی هدسز نعمتلره قارشی نصل/محدود. جزئی شكرمله مقابله ایده بیلیرم

كلی بر نیتله هدسز بر اعتقادایله مثلا نصلكه بر آدم بش غروش قیمتنده بر هدیه ایله پادشاهك حضورینه

كیره‌ر وكورركه هر بری میلیونلره دگر هدیه‌لر مقبول آدملردن كلمش اوراده دیزلمش اونك قلبنه كلیر

بنم هدیه‌م هیچدر نیاپه‌یم برده دیر [أی سیدم بوتون شو قیمتدار هدیه‌لری كندی نامم/تقدیم ایدیورم

چونكه سن اونلره لائقسك اگر بنم اقتدارم اولسه‌ایدی بونلرك مثلنی سكا هدیه ایدردم] ایشته هیچ احتیاجی

اولمیان ورعیتنك درجهٔ صداقت وحرمتلرینه علامت اولارق هدیه‌لرینی قبول ایدن او پادشاه او

بیچاره‌نك او بیوك كلی نیتنی وآرزوسنی واو كوزل ویوكسك اعتقاد لیاقتنی أك بیوك بر هدیه



كبی قبول ایدر عیناً اویله‌ده عاجز بر عبد نمازنده [اَلتَّحِيَّاتُ لِلّٰهِ] یعنی بوتون مخلوقاتك حیاتلریله سكا تقدیم

ایتدكلری هدیهٔ عبودیتلرینی بن كندی حسابمه عمومنی سكا تقدیم ایدیورم اگر الیمدن كلسیدی اونلر قدر سكا تحیه‌لر

تقدیم ایده‌جكدم هم سن اونلره هم دها فضله‌سنه لایقسین ایشته شو نیت واعتقاد بك كنیش بر شكر كلیدر

ونباتاتك تخوملری وچكردكلری اونلرك نیتلریدر] مثلا قاوونك قلبنده نوولر صورتنده بیك نیت

ایدركه یا خالقم سنك اسماء حسناكك نقشلرینی برك برجوق یرده اعلان ایتمك ایسته‌رم جناب حق

كلجك شیلری نصل كله‌جكلرینی بیلدیگی ایچون اونك نیتلرینی بالفعل عبادت كبی قبول ایدر مؤمنك

نیتی عملندن خیرلیدر شو سره اشارت ایدرهم سُبْحَانَكَ وَبِحَمْدِكَ عَدَدَ خَلْقِكَ وَرِضَاءَ نَفْسِكَ

وَزِنَةَ عَرْشِكَ وَمِدَادَ كَلِمَاتِكَ وَنُسَبِّحُكَ بِجَمِيعِ تَسْبِيحَاتِ أَنْبِيَائِكَ وَأَوْلِيَائِكَ وَمَلَائِكَتِكَ

كبی هدسز عدد ایله تسبیح ایتمه‌نك حكمتی شو سردن آكلاشیلیر هم نصل بر ضابط بوتون نفراتك یكون خدمتلرینی

كندی نامنه پادشاهه تقدیم ایدر اویله‌ده مخلوقاته ضابطلك ایدن وحیوانات ونباتاته قوماندنلق یاپان

وموجودات ارضیه‌یه خلیفه‌لك ایتمگه قابل اولان وكندی خصوصی عالمنده هركس كندینی وكیل تلقی ایدن

انسان اِيَّاكَ نَعْبُدُ وَاِيَّاكَ نَسْتَعِينُ دیر بوتون خلقك عبادتلرینی واستعانه‌لرینی كندی نامنه معبود

ذوالجلاله تقدیم ایدرهم [سُبْحَانَكَ بِجَمِيعِ تَسْبِيحَاتِ جَمِيعِ مَخْلُوقَاتِكَ وَبِأَلْسِنَةِ جَمِيعِ مَصْنُوعَاتِكَ]

دیر بوتون موجوداتی كندی حسابنه سویلتدیررهم [اللهم صل على محمد بعدد ذرات الكائنات

ومركباتها] دیر هرشی نامنه بر صلواة گتیریر چونكه هرشی نور احمدی ایله علاقه‌داردر ایشته

تسبیحاتده صلواتلرده هدسز عددلرك حكمتلرینی آكلا

**اوچنجی میوه** اى نفس آز بر عمرده حدسز بر عمل اخروی ایسترسه‌ك وهر بر دقیقه‌ئ عمرڭى بر عمر قدر فائده‌لى کورمك ایسترسه‌ڭ وعادتڭى عبادت وغفلتڭى حضوره قلب ایتمگى سوه‌رسك سنت سنیه‌یه اتباع ایت چونکه بر معامله‌ٔ شرعیه‌یه تطبیق عمل ایتدیگڭ وقت برنوع حضور ویریيور برنوع عبادت اولويور اخروی چوق میوه‌لر ویریيور. مثلا بر شیئ صاتون آلدڭ ایجاب وقبول شرعیه‌یه تطبیق ایتدیگڭ دقیقه‌ده او عادی آلیش ویرینڭ بر عبادت حکمنى آلير. او خطر حکم شرعى بر تصور، وحى ویرر. او دخى شارعى دوشونمك ایله بر توجه الهى ویرر. او دخى بر حضور ویرر. دیمك سنت سنیه‌یه تطبیق عمل ایتمكله بو فانى عمر باقى میوه‌لر ویره‌جك بر حیات ابدیه‌یه مدار اوله‌جق اولان فائده‌لر آلده ایدیلیر. فَاٰمِنُوا بِاللّٰهِ وَرَسُولِهِ النَّبِيِّ الْاُمِّيِّ الَّذ۪ي يُؤْمِنُ بِاللّٰهِ وَكَلِمَاتِه۪ وَاتَّبِعُوهُ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ فرمانى دیكله. شریعت وسنت سنیه‌نڭ احکاملرى ایچنده جلوه‌لرى انتشار ایدن اسماء حسنانڭ هر بر اسمنڭ فیض تجلیسنه بر مظهر جامع اولمغه چالیش.

**دردنجی میوه** اى نفس اهل دنیایه خصوصا اهل سفاهته خصوصا اهل کفره باقوب صورى زینت و آلدانجى غیر مشروع لذتلرینه آلدانوب تقلید ایتمه. چونکه سن اونلرى تقلید ایتسه‌ڭ اونلر کبى اولمازسڭ. پك چوق سقوط ایده‌جكسڭ. حیوان دخى اولامازسڭ. چونکه سنڭ باشڭده‌کى عقل مشئوم بر آلت اولور. سنڭ باشڭى دائما دوگه‌جك. مثلا نصلکه بر سراى بولونسه بویوك بر دائره سنده بویوك بر الکتریق لامباسى بولونور. او الکتریقدن تشعب ایتمش او نظام باغلى کوچوك کوچوك الکتریقلر کوچوك منزللره تقسیم ایدلمش. شیمدى بریسى او بویوك الکتریق لامباسنڭ دوگمه‌سنى چویروب ضیاسنى قپاتسه بوتون منزللرده بر قرانلق ایچنده و بر وحشته دوشر. و بشقه سرایده بیوك الکتریق لامباسیله مربوط اولمین کوچوك الکتریق لامبالرى هر منزلده بولونيور. او سراى صاحبى بویوك الکتریق لامباسنڭ دوگمه‌سنى چویره‌رك قپاتسه سائر منزللرده ایشیقلر بولونه بیلیر. او نظر ایشینى کوره بیلیر. خیرسزلر استفاده ایده‌مزلر. ایشته اى نفس برنجى سراى بر مسلمانڭدر. حضرت پیغمبر علیه الصلاة والسلام اونڭ قلبنده او بویوك الکتریق لامبه سیدر. اگر اونى اونوتسه العیاذ بالله قلبندن اونى چیقارسه هیچ بر پیغمبرى دها قبول ایده‌مز. بلکه هیچ بر کمالاتڭ یرى روحنده قالامز. حتى ربنى ده طانیامان. ماهیتنده‌کى بوتون منزللر و لطیفه‌لر قرانلغه دوشر و قلبنده مدهش بر تخریبات و وحشت اولويور. عجبا بو تخریبات و وحشته مقابل هانکى شیئ قازانوب اثبات ایده بیلیرسڭ؟ هانکى منفعتى بولوب او تخریبات ضررینى اونکله تعمیر ایده‌رسڭ. حالبوکه اجنبیلر او ایکنجى سرایه بگزرلر پیغمبر نورینى قلبلرندن چیقارسه‌لرده کندیلرنجه بعض نورلر قاله بیلور. ویا قاله بیلور ظن ایدرلر. اونلرڭ معنوى کمالات اخلاقیه‌لرینه مدار اوله‌جق حضرت موسى و عیسى کبى علیهما السلام بر نوع ایمانلرى و خالقلرینه بر جنبید اعتقادلرى قاله بیلور. اى نفس اماره اگر دیرسه‌ك بن اجنبى دگل حیوان اولمق ایسترم. سنڭ قاج دفعه سویلدم. حیوان کبى اولامازسڭ. زیرا قفاکده‌کى عقل اولدیغى ایچون او عقل گچمشدن المنلرى کتیره‌جك قورقولرى طوقادیله سنڭ یوزیکه باشکه چارپاره‌ق دوگویور. بر لذت ایچنده بیڭ المى قاتیيور. حیوان ایسه المسز کوزل بر لذت آلیر ذوق ایدر. اویله ایسه او عقلى چیقار. آت صوکره حیوان اول. اولئك كَالْاَنْعَامِ بَلْ هُمْ اَضَلُّ سلئڭ تأدیبنى کور.

**بشنجى میوه** اى نفس مکررا سویلدیگمز کبى انسان شجره‌ٔ خلقتڭ میوه‌سى اولدیغندن میوه کبى ألف اوزاق و اڭ جامع و عمومه بقار و عمومڭ جهة الوحدتى ایچنده صاقلادر بر قلب چکردگى

طاشیان یوزی کثرتە. فنایە. دنیایە بقان بر مخلوقدر عبودیت ایسە اونك یوزینی فنادن بقایە. خلقدن.

حقە. کثرتدن. وحدتە. منتهادن مبدئە. چویرن بر خیط وصلت یاخود مبدأ منتهااورتەسندە بر نقطۂ اتصالدر.

نصلکە تخوم اولاجق قیمتدار بر میوۂ ذی شعور آغاجك آلتندەکی ذی روحلرە باقسە کوزللگنە کووونسە کندینی

اونلرك اللرینە آتسە و باغفلت ایدوب دوشسە اونلرك اللرینە دوشەجك پارچەلانەجق عادی بر تك میوە

کبی ضایع اولاجق اگر او میوە [ نقطۂ استنادینی بولسە ایچندەکی چکردك بوتون آغاجك جهة الوحدتی طوتەقلە

بر آغاجك بقاسنە و حقیقتنك دوامنە واسطە اولەجغنی دوشونە بیلسە ] او وقت اونك میوەلكی ایچندە

بر چکردك بر حقیقت کلیۂ دائمیە بر عمر باقی ایچندە مظهر اولور بویلە دە انسان اگر کثرتە طالوب کائنات

ایچندە بوغولوب دنیانك محبتیلە سرسم اولەرق فانیلرك تبسملرینە آلدانە اونلرك قوجاقلرینە آتیلسە

البتە نهایتسز بر خسارتە دوشر هم فنا. هم فانی. هم عدم. دوشر هم معنا کندینی اعدام ایدر اگر

لسان قرآندن قلبلە قولاغیلە ایمان درسلری ایشیدوب باشنی قالدیرسە وحدتە متوجە اولسە

عبودیتك معراجیلە عرشە کمالاتە چیقە بیلور باقی بر انسان اولور ای نفسم مادام حقیقت بویلەدر

همیە دن

و مادام ملت ابراهیم ایسەك ابراهیم وار لا احب الآفلین دی و محبوب باقییە یوزینی چویر

دیەم کبی شویلە آغلا

لَقَدْ اَبْكَانِى نَعْىُ ❤ لَا اُحِبُّ الْاٰفِلِينَ مِنْ خَلِيلِ اللّٰهِ ❤ فَصَبَّتْ عَيْنُ قَلْبِى قَطَرَاتٍ بَاكِيَاتٍ

مِنْ شُؤُنِ اللّٰهِ ❤ لِتَفْسِيرِ كَلَامٍ مِنْ حَكِيمٍ اَىْ نَبِىٍّ فِى كَلَامِ اللّٰهِ ❤ نَمِى زِيبَاسْتْ اُفُولْ دَهْ

كُمْ شُدَنْ مَحْبُوبْ نَمِى اَرْزَدْ غَمْ وُ بُدَهْ غَيْبْ شُدَنْ مَطْلُوبْ نَمِى خَوَاهَمْ فَنَادَهْ مَحْوْ شُدَنْ



مَقْصُودْ ❤ نَمِى خَاهَمْ زَوَالْدَهْ دَفْنْ شُدَنْ مَعْبُودْ عَقْلْ فِرْيَادِ ❤ مِيدَارَدْ نِدَاءِ لَا اُحِبُّ الْاٰفِلِينْ

اين روح

مِى زَنَدْ ❤ روح نَمِى خَاهَمْ ❤ نَمِى خَاهَمْ ❤ نَمِى تَابَمْ فِرَاقِى نَمِى ❤ اَرْزَدْ مُرَاقَهْ اينْ زَوَالْ دَرْ پَسْ

تَلَاقِى ❤ اَذَانْ دَرْدِى كَبِيرِى ❤ لَا اُحِبُّ الْاٰفِلِينْ مِى زَنَدْ اينْ قَلْبَمْ ❤ دَرْ اينْ فَانِى ❤ بَقَاخَازِى

بَقَاخِيزَدْ فَنَادَنْ فَنَا شُدْهَمْ فِدَاكُنْ ❤ هَمْ عَدَمْ بِينْ كِى اَزْ دُنْيَا بَقَايَهْ رَاهْ فَنَادَنْ ❊

جَانْ فِيزَ ارِى دَارَدْ

عَقْلْ فِرْيَادِ كُنْدْ اينِ لَا اُحِبُّ الْاٰفِلِينْ مِى زَنَدْ وِجْدَانْ ❤ بَدَانْ اَىْ نَفْسْ نَادَانْ كِهْ

جَانَانْ كِهْ

دَرْ هَرْ فَرْدِ اَزْ فَانِى ❤ دُورَاهِى هَسْتْ بَابَاقِى دُوسِرِّجَانِ ❤ كِهْ دَرْ نِعْمَتْهَا اِنْعَامْ ❤

هَسْتْ وَپَسْتْ آثَارَهَا اَسْمَا بِكِيرْ مَغْزِى وَمِيزَنْ دَرْ فَنَا اَنْ قِشْرِى مَعْنَا بَلِى آثَارَهَا

اَيِنْ

كُو بِنَدْ زِ اَسْمَا لَفْظِ بَرْ مَعْنَا ❤ بِجَانْ مَعْنَا وَمِيزَنْ دَرْ هَوَا لَفْظِى بِسُوزْ اَنْ عَقْلْ فِرْيَادِى

فِرَاقِى دَارَتْ غِيَابِ لَا اُحِبُّ الْاٰفِلِينْ ❤ اِى زَنْ اَىْ نَفْسَمْ چِهْ خُوشْ كُويَدْ ❊

يا اذيو سطر مولانا جامينكدر..

اُو شَيْدْ اجَامِى ❤ عِشْقْ خُوِى [ يَكِى خَاهْ ❤ يَكِى خَانْ ❤ يَكِى جُوِى ❤ يَكِى بِينْ ❤

صدقت اى جامى

يَكِى دَانْ ❤ يَكِى كُوِى ] نَعَمْ هُوَ الْمَطْلُوبْ ❤ هُوَ الْمَحْبُوبْ ❤ هُوَ الْمَقْصُودْ ❤

هُوَ الْمَعْبُودْ ❤ كِى لَا اِلٰهَ اِلَّا هُو بَرَابَرْ مِى زَنَدْ عَالَمْ ❤

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى مُحَمَّدٍ وَعَلٰى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا صَلَّيْتَ عَلٰى اِبْرٰهِيمَ وَعَلٰى آلِ اِبْرٰهِيمَ

اِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ وَارْحَمْنَا آمِينْ

DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI

٢-٥

١٩٩

١٤

# يكرمى بشنجى سوز اعجاز قرآنه عائددر

قرآن معجز البيانڭ هر جهتجه معجزاتنى كوسترديكى كبى

اخطار قرآن كلمه سنده دخى بر نوع اعجازى شو رساله ده كورونيور

مؤلفى فقط بو سطرلرى كورمز

١٣٥٢

شو سوزڭ باشنده بش شعله لى يازمق نيت ايتدك فقط برنجى شعله نڭ آخرلرنده اسكى حروفاتله

طبع ايتمك ايچون غايت سرعتله يازمغه مجبور اولدوق حتى بعض كونلر يكرمى ، اوتوز صحيفه يى ايكى اوچ

ساعت ايچنده يازيوردق اونڭ ايچون ( اوچ ) شعله يى اقتصاراً اجمالاً يازدق ايكى شعله يى ده

ترك ايتدك . بكا عائد قصورلر و نقصانلر و اشكال و خطالرنه نظر انصاف

و مسامحه ايله باقمقلرينى اخوانمدن رجا ايدرز

---

## برنجى جزءدر

دردنجى لمعه ايله دردنجى انتيفه دقت ايله باقمق كركدر

الده قرآن كبى بر معجزهٔ باقيه وار ايكن منكرلرى الزام ايتمك

بكا آغير مى كلير

معجزات قرآنیه رساله‌سی

بسم الله الرحمن الرحيم

قُلْ لَئِنِ اجْتَمَعَتِ الْاِنْسُ وَالْجِنُّ عَلٰى اَنْ يَاْتُوا بِمِثْلِ هٰذَا الْقُرْاٰنِ لَا يَاْتُونَ بِمِثْلِهٖ وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا

مخزن معجزات و معجزهٔ کبرای احمدیه علیه الصلاة والسلام اولان قرآن حکیم معجز البیانڭ حدسز وجوه اعجازندن قرقه یقین وجوه اعجازینی عربی رساله‌لرمده و عربی رسالة النورده و اشارات الاعجاز نامنده‌کی تفسیرمده و کچن شو یگرمی درت سوزده اشارت ایتمشز. شیمدی اونلردن یالکز بش وجهنی بر درجه بیان و سائر وجوهی ایچلرنده اجمالاً درج ایده‌رك و بر مقدمه ایله اونڭ تعریف و ماهیتنه اشارت ایده‌جکز.

[مقدمه] [اوچ جزئدر] [برنجی جزء]

قرآن نه‌در، تعریفی نصلدر؟ [الجواب] اوت، طقوزنجی سوزده بیان ایدلدیگی و سائر سوزلرده اثبات ایدلدیگی کبی قرآن؛ شو کتاب کبیر کائناتڭ بر ترجمهٔ ازلیه‌سی و آیات تکوینیه‌یی اوقویان متنوع دیللرینڭ ترجمان ابدیسی و شو عالم غیب و شهادت کتابنڭ مفسری و زمینده و کوکده گیزلی اسماء الهیه‌نڭ معنوی خزینه‌لرینڭ کشافی و سطور حادثاتڭ آلتنده مضمر حقائقڭ مفتاحی و عالم شهادتده عالم غیبڭ لسانی و شو عالم شهادت پرده‌سی آرقه‌سنده اولان عالم غیب جهتندن کلن التفاتات ابدیهٔ رحمانیه و خطابات ازلیهٔ سبحانیه‌نڭ خزینه‌سی و شو اسلامیت عالم معنویسنڭ کونشی، تملی، هندسه‌سی و عوالم اخرویه‌نڭ مقدس خریطه‌سی و ذات و صفات و اسماء و شئون الهیه‌نڭ قول شارحی، تفسیر واضحی، برهان قاطعی، ترجمان ساطعی و شو عالم انسانیتڭ مربیسی و انسانیت کبرا اولان اسلامیتڭ ماء و ضیاسی و نوع بشرڭ حکمت حقیقیه‌سی و انسانیتی سعادته سوق ایدن حقیقی مرشدی و هادیسی و انسانه هم بر کتاب شریعت، هم بر کتاب دعا، هم بر کتاب حکمت، هم بر کتاب عبودیت، هم بر کتاب امر و دعوت، هم بر کتاب



ذکر، هم بر کتاب فکر، هم بتون انسانڭ بتون حاجات معنویه‌سنه مرجع اوله‌جق چوق کتابلری تضمن ایدن بر جامع بر کتاب مقدس. هم بتون اولیاء و صدیقین و عرفا و محققینڭ مختلف مشربلرینه و آیری آیری مسلکلرینه هر برنده‌کی مشربڭ مذاقنه لایق و او مشربی تنویر ایده‌جك و هر بر مسلکڭ مساقنه موافق و اونی تصویر ایده‌جك بر رساله ابراز ایدن مقدس بر کتبخانه حکمنده بر کتاب سماویدر.

ایکنجی جزء و تتمهٔ تعریف: قرآن عرش اعظمدن، اسم اعظمدن، هر اسمڭ مرتبهٔ اعظمندن کلدیگی ایچون اون ایکنجی سوزده بیان و اثبات ایدلدیگی کبی قرآن بتون عالملرڭ [ربی] اعتباریله اللهڭ کلامیدر. هم بتون موجوداتڭ الهی عنوانیله اللهڭ فرمانیدر. هم بتون سماوات و ارضڭ خالقی نامنه بر خطابدر. هم ربوبیت مطلقه جهتنده بر مکالمه‌در. هم سلطنت عامهٔ سبحانیه حسابنه بر خطبهٔ ازلیه‌در. هم رحمت واسعهٔ محیطه نقطهٔ نظرنده بر دفتر التفاتات رحمانیه‌در. هم الوهیتڭ عظمتی حیثیتیله باشلرنده بعضاً [شفره] بولونان بر مخابره مجموعه‌سیدر. هم اسم اعظمڭ محیطندن نزول ایله عرش اعظمڭ بتون محاطنه باقان و تفتیش ایدن حکمت‌فشان بر کتاب مقدسدر. و شو سردندرکه کلام الله عنوانی کمال لیاقتله قرآنه ویریلمش و داعماً ویریلیور. قرآندن صوکره سائر انبیانڭ کتب و صحفلری درجه‌سی کلیر. سائر حدسز کلمات الهیه‌نڭ ایسه بر قسمی دخی خاص بر اعتبار ایله جزئی بر عنوان ایله خصوصی بر تجلی ایله جزئی بر اسم ایله و خاص بر ربوبیت ایله و مخصوص بر سلطنت ایله و خصوصی بر رحمت ایله ظاهر اولان الهامات صورتنده بر مکالمه‌در. ملك و بشر و حیواناتڭ الهاملری کلیت و خصوصیت اعتباریله چوق مختلفدر.

اوچنجی جزء: قرآن عصرلری مختلف بتون انبیانڭ کتبلرینی و مشربلری مختلف بتون اولیانڭ

رسالتلری و مسلكلری مختلف بوتون أصفیانك اثرلرینی اجمالاً تضمن ایدن وجهات ستهسی پارلاق و أوهام

و شبهاتك ظلماتندن مصفا و نقطهٔ استنادی بالیقین وحی سماوی و كلام ازلی و هدفی و غایهسی بالمشاهده

سعادت أبدیه ایچی بالبداهه خالص هدایت اوستی بالضروره أنوار ایمان آلتی بعلم الیقین دلیل و برهان

صاغی بالتجربه تسلیم قلب و وجدان صولی بعین الیقین تسخیر عقل و اذعان میوهسی بحق الیقین رحمت رحمان

و دار جنان مقامی و رواجی بالحدس الصادق مقبول ملك و انس و جان بر كتاب سماویدر قرآنك تعریفنده دائر

اوچ جزئندهكی صفتلرك هر بری باشقه یرلرده قطعی اثبات ایدلمش و یا اثبات ایدیلهجكدر دعوا مجرد دگل هر

بریسی برهان قطعی ایله مُبَرْهَندر

[برنجی شعله] بو شعلهنك اوچ شعاعی وار [برنجی شعاع] درجهٔ اعجازده بلاغت قرآنیهدر او بلاغت

ایسه نظمنك جزالتندن و حسن و متانتندن و اسلوبلرینك بداعتندن غریب و مستحسنلكندن و بیانك براعتندن

فائق و صفوتندن و معانیسنك قوتندن و حقانیتندن و لفظنك فصاحتندن سلاستندن تولد ایدن بر بلاغت

خارق العاده در كه بنی آدمك أك داهی أدیبلرینی أك خارق خطیبلرینی أك متبحر علماسنی معارضهیه دعوت

ایدوب بیك اوچیوز سنهدن میدان اوقویور اونلرك طمارلرینه شدتله طوقونویور معارضهیه دعوت ایتدیگی

حالده كبر و غرورلرندن باشی سمواته اوزانان او داهیلر اوكا معارضه ایچون آغز آچهمیوب كمال ذلتله بویون

اگدیلر ایشته بلاغتندهكی وجه اعجازی ایكی صورتله اشارت ایدهرز

برنجی صورت [اعجازی واردر و موجوددر] چونكه جزیرة العرب أهالیسی او عصرده اكثریت مطلقه اعتباریله

أمّی ایدی ایلكلری ایچون مفاخرلرینی و وقوعات تاریخیهلرینی و محاسن اخلاقی یاد ایدهجك ضروب



امثاللرینی كتابت یرینه شعر و بلاغت قیدیله محافظه ایدیورلردی معنیدار بر كلام شعر و بلاغت جاذبهسیله

اسلافدن اخلافه حافظهلرده قالوب كیدیوردی ایشته شو احتیاج فطری نتیجهسی اولهرق او قوملك معنوی

چارشوی تجارتلرنده أك زیاده رواج بولان فصاحت و بلاغت متاعی ایدی حتی بر قبیلهنك بلیغ بر أدیبی

أك بویوك بر قهرمان ملیسی كبی ایدی أك زیاده اونكله افتخار ایدیورلردی ایشته اسلامیتدن صوكره عالمی ذكالریله

اداره ایدن او ذكی قوم شو أك رواجلی و مدار افتخارلری و اوكا شدت احتیاج ایله محتاج اولان بلاغتده

اقوام عالمدن أك ایلروده و أك بویوك مرتبهده ایدیلر بلاغت او قدر قیمتدار ایدی كه بر أدیبك بر سوزی ایچون

ایكی قوم بویوك محاربه ایدردی و بر سوزی ایله مصالحه ایدیورلردی حتی اونلرك ایچنده مُعَلَّقَاتِ سَبْعَه

نامیله یدی أدیبك یدی قصیدهسنی آلتونله كعبهنك دیوارینه یازمشلر اونكله افتخار ایدیورلردی ایشته بویله

٢٠٤ م

بر زمانده بلاغت أك رواجلی اولدیغی بر آنده قرآن معجز البیان نزول ایتدی [نصلكه زمان موسیده سحر

٢٠٤ م

و زمان عیسیده طب رواجده ایدی معجزهلرینك مهمی او جنسدن كلدی] ایشته او وقت بلغای عربی أك

قیصه بر سورهسنه مقابلهیه دعوت ایتدی وَإِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِمَّا نَزَّلْنَا عَلَى عَبْدِنَا فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِنْ مِثْلِهِ

فرمانیله اویله میدان اوقویور هم دیركه ایمان كتیرمزسهكز ملعونسكز جهنمه كیرهجكسكز طمارلرینه شدتله اوریور

غرورلرینی دهشتلی صورتده قیریور او كبرلی عقللرینی استخفاف ایدیور اونلری بدایة اعدام أبدی و صوكره ده

جهنمده اعدام ابدی ایله برابر دنیوی اعدام ایله ده محكوم ایدیور دیر یا معارضه ایدیكز یاخود جان و مالكز هلاكتهدر

ایشته اگر معارضه ممكن اولسه ایدی عجبا هیچ ممكنمیدی كه بر ایكی سطرله معارضه ایدوب دعواسنی ابطال ایتمك كبی

راحت بر چاره واركن أك تهلكهلی أك مشكلاتلی محاربه طریقی اختیار ایدلسین او ذكی قوم

او سیاسی ملت که بر زمان عالمی سیاستله اداره ایتدیگی حالده أك قیصه و راحت و خفیف بر یولی ترك ایتسون
أك تهلکه‌لی و بوتون مال و جانی بلایه آته‌جق اوزون بر یولی اختیار ایتسون هیچ قابل میدر؟ چونکه ادیبلری بر قاچ
حروفات ایله معارضه ایده بیلسه ایدی قرآن دعواسندن واز کچردی اونلرده مادی و معنوی هلاکتدن قورتو
لورلردی حالبوکه محاربه کبی دهشتلی اوزون بر یولی اختیار ایتدیلر دیمك معارضهٔ بالحروف ممکن دگلدی
محالدی اوننك ایچون محاربهٔ بالسیوفه مجبور اولدیلر هم قرآنی تنظیر ایتمك تقلیدینی یاپمق ایچون غایت شدتلی
ایکی سبب وار ایدی بریسی دوشمانك حرص معارضه‌سی دیگری دوستلرینك شوق تقلیدیدر که شو ایکی سائق شدید
آلتنده میلیونلرله عربی کتابلر یازلمشکن هیچ بریسی اوکا بکزه‌مز عالم اولسون عامی اولسون هرکیم اوکا و اونلره باقسه
قطعیاً دیه‌جك که قرآن بونلره بکزه‌مز هیچ بریسی اونی تنظیر ایده‌مز شو حالده یا قرآن کلا بونلرك آلتنده در
بو ایسه بونلر دوست و دوشمنك اتفاقیله باطلدر محالدر ویا قرآن اونلرك بلا عموم کتابلرك فوقنده در اگر
دیرسك نصل بیلیورز که کیمسه معارضه‌یه تشبث ایتمدی کیمسه کندینه کووه‌نمدی که میدانه چیقسین بر بریلرینك
یاردیمی فائده ایتمدی؟ **الجواب** اگر معارضه ممکن اولسه ایدی علی کل حال قطعی تشبث ایدیله‌جکدی چونکه
عزت و ناموس مسئله‌سی جان و مال تهلکه‌سی واردی اگر تشبث ایدیلسه ایدی علی کل حال قطعی طرفدار پك
چوق بولنه‌جقدی چونکه حق معارض و معاند دائما کثرتلی ایدی اگر طرفدار بولسه ایدی علی کل حال اشتهار
بوله‌جقدی چونکه کوچوجك بر مجادله بشرك نظر استغرابنی جلب ایدوب داستانلرده اشتهار ایدر شویله
عجیب بر مجادله و وقوعات البته گیزلی قالامازدی اسلامیت علیهنده أك چیرکین و أك شنیع شیلره
قدر نقل ایدیلیر مشهور اولور حالبوکه معارضه‌یه دائر مسیلمهٔ کذابك بر ایکی فقره‌سندن باشقه نقل ایدیلمه‌مش



او مسیلمه ده چندان بلاغتی وار ایسه فقط حدسز بر حسن و جماله مالك اولان بیان قرآنه نسبت ایدلدیگی ایچون اوننك
سوزلری هذیان صورتنده تاریخلره کچمشدر. ایشته قرآنك بلاغتنده‌کی اعجاز قطعیاً ایکی کره ایکی درت ایدر کبی
موجوددر که ایسه بویله اولویور.

## ایکنجی صورت

بلاغتنده‌کی اعجاز قرآنینك حکمتی بش نقطه‌ده بیان ایده‌جگز

**برنجی نقطه** قرآنك نظمنده بر جزالت خارقه وار او نظمده‌کی جزالت و متانتی اشارات الاعجازده باشدن
آشاغی یه قدر بو جزالت نظمیه‌یی بیان ایدر ساعتك ثانیه دقیقه ساعتی صایان و بر برینك نظامنی تکمیل ایدن
ایبره قرآن حکیمك هر بر جمله‌ده‌کی هیئاتنده‌کی نظم کلمه‌لرنده‌کی نظام و جمله‌لرك بر برینه قارشی مناسباتنده‌کی
انتظامی عیناً اویله بر طرزده اشارات الاعجازده آخرینه قدر بیان ایدلمشدر کیم ایسترسه اوکا باقه بیلیر و بو نظمده‌کی
جزالت خارقه‌یی بو صورتده گوره بیلیر یالکز بر ایکی مثال بر جمله‌نك هیئآتنده‌کی نظمی گوسترمك ایچون ذکر ایده‌جگز
مثلا وَلَئِنْ مَسَّتْهُمْ نَفْحَةٌ مِنْ عَذَابِ رَبِّكَ بو جمله‌ده عذابك دهشتلی گوسترمك ایچون أك آزینك شدتله
تأثیرینی گوسترمکله گوسترمك ایستر دیمك جمله‌نك تقلیلی افاده ایده‌جك بوتون هیئتلریله بو تقلیله باقوب
اوکا قوت ویره‌جك ایشته [لَئِنْ] لفظی تشکیکدر شك قلته باقار [مَسّ] لفظی آز ایچون طوقونمقدر بو قلتی
افاده ایدر [نَفْحَةٌ] لفظی ماده‌سی بر قوقو جوز اولوب قلتی افاده ایتدیگی کبی صیغه‌سی بره دلالت ایدر مصدر مرّه
تعبیر صرفیسنده بر جك دیمکدر قلتی افاده ایدر [نَفْحَةٌ] ده‌کی تنوین تنکیری تقلیلی ایچوندر که او قدر کوچوك که
بیلینمیور دیمکدر [مِنْ] لفظی تبعیض ایچوندر بر پارچه دیمکدر قلتی افاده ایدر [عَذَابٌ] لفظی نکال عقابه
نسبةً خفیف بر نوع جزادر که قلته اشارت ایدر [رَبِّكَ] لفظی قهار، جبار، منتقم بدلینه شفقتی

احساس ایتمکله قلبی اشارت ایدییور ایشته بو قدر قلبده کی بر پارچه عذاب بویله تأثیرلی ایسه عقاب الٰهی نه قدر دهشتلی
اولور قیاس ایده بیلیرسکز دییه افاده ایدر ایشته شو جمله ده کورولن هیئتلر نصل بر برینه باقوب بر برینه یاردم
ایدر مقصدلی یی هر بری کندی لسانیله تقویه ایدر. شو مثال بر درجه لفظ و مقصده باقار [**ایکنجی مثال**]
[وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ] شو جمله نک هیئتی صدقه نک شرائط قبولنی بشنه اشارت ایدر [**برنجی شرط**] صدقه یه
محتاج اولامیه جق درجه ده صدقه ویرمک که [مِمَّا] لفظنده کی [مِنْ] تبعیضیه ایله او شرطی افاده ایدر [**ایکنجی شرط**] علیدن
آلوب ولی یه ویرمک دگل بلکه کندی مالندن ویرمکدر شو شرطی [رَزَقْنَاهُمْ] لفظی افاده ایدییور یعنی سزه رزق اولاندن
ویریکز دیمکدر [**اوچنجی شرط**] منت ایتمه مکدر شو شرطه رزقناده کی نا لفظی اشارت ایدر یعنی بن سزه رزقی
ویرییورم بنم مالمدن بنم عبدمه ویریرکده منتکز یوقدر [**دردنجی شرط**] اویله آدمه ویریکز که نفقه سنه صرف ایتسون
یوقسه سفاهته صرف ایدنلره صدقه مقبول اولماز شو شرطه [يُنْفِقُونَ] لفظی اشارت ایدییور [**بشنجی شرط**] اللّٰه
نامنه ویرمکدر که [رَزَقْنَاهُمْ] افاده ایدییور یعنی مال بنمدر بنم نامیمه ویرملیسکز شو شرطلر برابر توسیع ده وار
یعنی صدقه ناصل مال ایله اولور علم ایله ده اولور قول ایله ده فعل ایله نصیحت ایله ده اولور ایشته شو اقسامه (صما)
[مَا] لفظنده کی عمومیتله اشارت ایدییور هم شو جمله ده بالذات اشارت ایدییور چونکه مطلقدر عمومی افاده ایدر
ایشته صدقه یی افاده ایدن شو قیصه جق جمله ده بش شرطیله برابر کنیش بر دائره سنی عقله احسان ایدییور هیئتیله
احساس ایدییور ایشته هیئتده بویله بک چوق نظملر وار کلماتک ده بر برینه قارشی عیناً کنیش بویله بر دائرهٔ نظمیه سی وار
صوکره کلام کذا مثلا [قُلْ هُوَ اللّٰهُ اَحَدٌ] ده آلتی جمله وار اوچی مثبت اوچی منفی آلتی مرتبهٔ توحیدی
اثبات ایتمکله برابر شرکک آلتی انواعی رد ایدر هر بر جمله سی اوته کی جمله لره هم دلیل اولور هم نتیجه اولور چونکه هر بر جمله نک



ایکی معناسی وار بر معنا ایله نتیجه اولور بر معنا ایله دلیل اولور دیمک سورهٔ اخلاصده اوتوز سورهٔ اخلاص قدر
منتظم بر برینی اثبات ایدن دلیللردن مرکب سوره لر واردر مثلا [قُلْ هُوَ اللّٰهُ] لانه اَحَدٌ لانه صَمَدٌ لانه
لَمْ يَلِدْ لانه لَمْ يُولَدْ لانه لَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا اَحَدٌ هم وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا اَحَدٌ لانه لَمْ يُولَدْ لانه لَمْ يَلِدْ
لانه صَمَدٌ لانه اَحَدٌ لانه هُوَ اللّٰهُ هم فَهُوَ (هو اللّٰه) اَحَدٌ فَهُوَ صَمَدٌ فاذا لَمْ يَلِدْ فاذا لَمْ يُولَدْ فاذا لَمْ يَكُنْ
لَهُ كُفُوًا اَحَدٌ] دها شونه کوره قیاس ایت مثلا الٓمٓ ذٰلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى لِلْمُتَّقِينَ ❁
شو درت جمله نک هر بریسنک ایکی معناسی وار بر معنا ایله اوته کی جمله لره دلیلدر دیکر معنا ایله اونلره نتیجه در اوندن آلتی
مناسبت خطلرندن بر نقشه نظم اعجازی حاصل اولور اشارات الاعجازده اویله بر طرزده بیان ایدلشکه بر نقشه نظم
اعجازی تشکیل ایدر اوندن اوچنجی سوزده بیان ایدلدیکی کبی کویا اکثر آیات قرآنیه نک هر بریسی اکثر آیاتک هر برینه
باقار بر کوزی و ناظر بر یوزی واردر که اونلره مناسبتک خطوط معنویه سنی اوزاتییور بر نقشه اعجازی نسج
ایدییور ایشته اشارات الاعجاز باشدن آشاغی یه قدر شو جزالت نظمیه یی شرح ایتمشدر

**ایکنجی نقطه** معناسنده کی بلاغت خارقه در اون اوچنجی سوزده بیان اولنان شو مثاله باق مثلا [يُسَبِّحُ
لِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ] آیتنده کی بلاغت معنویه یی ذوق ایتمک ایسترسه ک کندیکی نور
قرآندن اول عصر جاهلیتده صحرای بدویتده فرض ایت که هر شی ظلمت جهل و غفلت آلتنده پردهٔ جمود طبیعته
صارلمش اولدیغی بر آنده قرآنک لسان سماویسندن [سَبَّحَ لِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ] ویاخود [تُسَبِّحُ
لَهُ السَّمٰوَاتُ السَّبْعُ وَالْاَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ] کبی آیتلری ایشیت باق نصلکه او ئولمش ویا یاتمش اولدینی
موجودات عالم سَبَّحَ ، تُسَبِّحُ صداسیله ایشیدنلرک ذهننده نصل دیریلییورلر هشیار اولییورلر

قیام ایدوب ذکر ایدیورلر و اوقویورلر. کوك یوزنده بر جامع آسمانده پاره اولان یلدیزلر ویرده بر نشان

مخلوقات تُسَبِّحُ صیغه سیله و نوری ایله ایشیده نک نظرنده کوك یوزی بر آغز، بوتون یلدیزلر بر کلمهٔ حکمتنما

و بر نور حقیقت ادا و کرهٔ ارض بر باش و بَرّ و بحر بر لسان و بوتون حیوانلر و نباتلر بر کلمهٔ تسبیح فشان صورتنده

عرض دیدار ایدر. مثلا اون بشنجی سوزده اثبات ایدیلن شو مثاله باق: يَا مَعْشَرَ الْجِنِّ وَالْاِنْسِ اِنِ اسْتَطَعْتُمْ اَنْ

تَنْفُذُوا مِنْ اَقْطَارِ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ فَانْفُذُوا لَا تَنْفُذُونَ اِلَّا بِسُلْطَانٍ فَبِاَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ

يُرْسَلُ عَلَيْكُمَا شُوَاظٌ مِنْ نَارٍ وَنُحَاسٌ فَلَا تَنْتَصِرَانِ ۞ وَلَقَدْ زَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِمَصَابِيحَ وَجَعَلْنَاهَا

رُجُومًا لِلشَّيَاطِينِ آیتلرینی دیکله باق نه دییور. دییور که: ای عجز و حقارتی ایچنده مغرور و متمرد و ضعف و فقری

ایچنده سرکش و معاند اولان جن و انس! امرلریمه اطاعت ایتمزسه کز هایدی الیکزدن کلیرسه حدود ملکمدن چیقیکز.

نصل جسارت ایدرسکز که اویله بر سلطانک امرلرینه قارشی کلیرسکز که یلدیزلر، آیلر، کونشلر امربر نفرلر کبی

امرلرینه اطاعت ایدرلر. هم طغیانکزله اویله بر حاکم ذوالجلاله قارشی مبارزه ایدییورسکز که اویله عظمتلی مطیع

عسکرلری وار، فرضا شیطانلریکز طایانسه لر اونلری طاغ کبی کولله لر ایله رجم ایده بیلیرلر. هم کفرانکزله اویله بر

مالک ذوالجلالک مملکتنده عصیان ایدییورسکز که جنودنده اویله لری وار: دگل سزک کبی کوچوجک عاجز

مخلوقلر، بلکه فرض محال اولارق طاغ و ارض بویوکلکنده بر عدوّ کافر اولسه ایدیکز، ارض و طاغ بویوکلکنده

یلدیزلری آتشلی دمیرلری سزه آته بیلیرلر، سزی طاغیدیرلر. هم اویله بر قانونی قیرییورسکز که اونکله اویله لر

باغلیدر، اگر لزوم اولورسه ارضکزی یوزیکزه چارپار، کولله لر کبی کرهٔ ارض مثللی یلدیزلری

اوستکزه اللهک اذنیله یاغدیره بیلیرلر. داها سائر آیاتک معنالرنده کی قوت و بلاغت و علویت



افاده سنی بونلره قیاس ایت

---

**اوچنجی نقطه**: اسلوبنده کی بداعت خارقه در. اوت، قرآنک اسلوبلری هم غریبدر، هم عجیبدر،

هم مُقْنِعْدر. هیچ بر شیئی، هیچ بر کمسه یی تقلید ایتمه مش؛ هیچ کمسه ده اونی تقلید ایده مییور. نصل کلمش، اویله او اسلوبلر

طراوتنی، کنجلکنی، غرابتنی دائما محافظه ایتمش و ایدییور. از جمله: بر قسم سوره لرک باشلرنده شفره مثال الم

الر، طه، یس، حم عسق کبی مقطعات حروفنده کی اسلوب بدیعی؛ بش آلتی لمعهٔ اعجازی

تضمن ایتدیکنی اشارات الاعجازده یازمشز. از جمله: سوره لرک باشنده مذکور اولان حروف، حروفاتک

اقسام معلومه سی اولان مجهوره، مهموسه، شدیده، رخوه، ذلاقه، قلقله کبی اقسام کثیره سندن

هر بر قسمندن نصفنی آلمشدر. قابل تقسیم اولمایان خفیفندن نصف اکثر، ثقیلندن نصف اقل آلارق

بوتون اقسامنی تنصیف ایتمشدر. شو متداخل و بر بری ایچنده کی قسملری و ایکی یوز احتمال ایچنده متردد یالکز

کیزلی و فکرا بیلنمه یه جك بر تك یول ایله عمومی تنصیف ایتمك قابل اولدیغی حالده، او یولده، او کنیش مسافه ده

سوق کلام ایتمك فکر بشرك ایشی اولاماز. تصادف هیچ قاریشاماز. ایشته بر شفرهٔ الٰهیه اولان سوره لرك

باشلرنده کی حروف بونک کبی داها بش آلتی لمعهٔ اعجازیه کوستردکلری کبی علم اسرار حروف علماسیله اولیانک

محققلری شو مقطعاتدن چوق اسرار استخراج ایتمشلر و اویله حقائق بولمشلر که اونلرجه شو مقطعات کندی

باشیله غایت پارلاق بر معجزه در. اونلرک اسرارینه اهل اولمدیغمز هم عمومک کوزینه کوستره جك درجه ده اثبات

ایده مدیکمز ایچون اوقپویی آچه مییورز. یالکز اشارات الاعجازده شونلره دائر بیان اولونان بش آلتی

لمعهٔ اعجازه حواله ایتمکله اکتفا ایدییورز. شیمدی اسالیب قرآنیه نك سوره اعتباریله

مقصد اعتباریله آیات، و کلم، و کلام، اعتباریله برر اشارت ایده‌جکز. مثلا سورهٔ عمّ یه دقت ایدلسه اویله بر
اسلوب بدیع ایله آخرتی حشری جنت و جهنمک احوالنی اویله بر طرزده کوستریورکه شو دنیاده‌کی افعال الٰهیه‌یی
آثار ربانیه‌یی او احوال اخرویه‌یه برر، برر باقار اثبات ایدرکه قلبی اقناع ایدر. شو سوره‌ده‌کی اسلوبک
ایضاحی اوزون اولدیغندن یالکز بر ایکی نقطه‌سنه اشارت ایده‌رز. شویله‌که شو سوره‌نک باشنده قیامت کونی
اثبات ایچون دیرسه: زمینی کوزل سریلمش بر بشیک، طاغلری خانه‌کزه و حیاتکزه دفینه‌لی دیره‌ک، ذخیره‌لی
قازیق. سزی بربریکزه [illegible] ایدر. کیجه‌یی خواب راحتکزه اورتو، کوندوزی میدان معیشت
کونشی ایشیق ویریجی ایصیندیریجی بر لامبه، بولوطلری آب حیات چشمه‌سی کبی اوندن صویی آقیتدم. بسیط بر صودن
بوتون ارزاقکزی [illegible] بوتون چیچکلی میوه‌لی مختلف اشیایی قولایجه آز بر زمانده ایجاد ایدرز.
اویله ایسه یوم فصل اولان قیامت سزی بکلیور، او کونی کتیرمک بزه آغیر کلمز. ایشته بوندن صوکره قیامتده
طاغلرک طاغلمه‌سی سمواتک پارچه‌لانمسی جهنمک حاضرلانمسی و جنت اهلنه باغ و بوستان ویرمسی کبی‌لری بر
صورتده اثباتلرینه اشارت ایدر. معناً دیر: مادام کوزیکزه اوکونده طاغ و زمینده شو ایشلری یاپارز آخرتده
دخی بوکره بکزر ایشلری یاپاجغز دیمک. سوره‌نک باشنده طاغ قیامتده‌کی طاغلرک حالنه باقار و باغ
ایسه آخرتده و آخرتده‌کی حدیقه‌یه و باغه باقار. ایشته سائر نقطه‌لری بوکا قیاس ایت. نه قدر کوزل و عالی بر
اسلوبی وار. کور مثلا آیه قل اللّهم مالک الملک تؤتی الملک من تشاء و تنزع الملک ممن تشاء
الخ الایة ] اویله بر اسلوب عالیده بنی بشرده‌کی شئونات الٰهیه‌یی و کیجه و کوندوزک دورانده‌کی تجلیات
الٰهیه‌یی و سنه‌نک موسملرنده اولان تصرفات ربانیه‌یی و یریوزنده‌کی حیات، ممات، حشر و نشری



دنیویه‌ده‌کی اجراآت ربانیه‌یی اویله بر علوی اسلوبله بیان ایدرکه اهل دقتک عقللرینی تسخیر ایدر. پارلادر
و علوی بر کنیش اسلوبی آز دقتله کوروندیکی ایچون شیمدیلک اوقسنه‌یی آچمیه‌جغز. مثلا اذا السماء
انشقت و اذنت لربها و حقت و اذا الارض مدت و القت ما فیها و تخلت و اذنت لربها و حقت
کوک و زمین جناب حقک امرینه قارشی درجهٔ انقیاد و اطاعتلرینی شویله عالی بر اسلوب ایله بیان ایدرکه نصل بر
قوماندان اعظم مجاهده و مانوره واقعه عسکر شعبه‌لری کبی مجاهده‌یه لازم ایشلر ایچون ایکی دائره‌یی تشکیل
ایدوب آچمیه او مجاهده او معامله ایشی بیتدکدن صوکره او ایکی دائره‌یی باشقه ایشلرده قوللانمق و تبدیل
ایده‌رک استعمال ایتمک ایچون او قوماندان اعظم او ایکی دائره‌یه متوجه اولور. او دائره‌لر هر بریسی خدمه‌لری
سانکه و یا نطقه کلوب کندی لسانیله دیرکه: ای قوماندانم بر پارچه مهلت ویرکه اسکی ایشلرک اوفاقه تفکرلری
یرلی یرلرینی تمیزلیوب طیشاری‌یه آتیم صوکره تشریف ایدیکز. ایشته آتیوب سنک امریکه حاضر
طوریورز. بویورک نه یاپارسه‌کز یاپیکز. سنک امریکه منقادز. سنک یاپدیغک ایشلر بوتون حق
کوزل مصلحتدر. اویله‌ده سموات و ارض بویله ایکی دائرهٔ تکلیف و تجربه و امتحان ایچون آچیلمشدر. مدت
بیتدکدن صوکره سموات و ارض دائرهٔ تکلیفه عائد اشیایی امر الٰهی ایله بر طرف ایدر. دیرلرکه [ یاربنا ]
بویورک نه ایچون بزی استخدام ایدرسه‌ک ایت. معمورسکا الطاعت. درهر یاپدیغک شیده حق در. ایشته
جمله‌لرنده‌کی اسلوبک متانتنه باق دقت ایت. هم مثلا یا ارض ابلعی مائک و یا سماء اقلعی و غیض الماء
و قضی الامر و استوت علی الجودی و قیل بعدا للقوم الظالمین ] ایشته شو آیتک بحر بلاغتندن
بر قطره‌یه اشارت ایچون بر اسلوبی بر تمثیل آیینه‌سنده کوستره‌جکز. نصل بر حرب عمومیده [illegible]

عمومی

بر قوماندان طرفندن صوکره آتش ایده‌ن بر اوردوسنه آتشی کس و هجوم ایدن دیکر بر اوردوسنه طور دیر امر ایدر

او آنده آتش کسیلیر هجوم طورور ایسه بیندی ایستیلا ایدلك باید اعمز مرکزلرنده بیوکلك قلعه‌گینك باشنده

دیکیلدی اسفل السافلینه کیده‌ن او ادبسز ظالم مجرملری بولدیلر دیر عینا اویله‌ده پادشاه بی مثال قوم نوحك

محوی ایچون سموات و ارضه امر و بر صو وظیفه‌لرینی یاپدقدن صوکره فرمان ایدیور: ای آرض صویکی یوت ای سماء

طور اینك بیندی صو چکیلدی طاغلق باشنده مأمور الهینك جادیر وظیفه‌سنی کوره‌ن کمیسی قورولدی

ظالم مجرملری بولدیلر ابته شو اسلوبك علوینه باق زمین و کوك ایکی مطیع عسکر کبی امرلری دیکله‌ر اطاعت

ایدرلر ابته شو اسلوب اشارت ایدرکه انسانك عصیانندن کائنات قیزییور سموات و ارض حدته کلیورلر و شو

اشارتله دیرکه یر و کوك ایکی مطیع عسکر کبی امرینه باقان بر ذاته عصیان ایدلمز ایدلمملی دهشتلی بر زجری

افاده ایدر ابته طوفان کبی بر حادثهٔ عمومیه‌یی بوتون نتائجیله حقائقیله بر قاج جمله‌ده ایجازلی اعجازلی

جمالی اجمالی بر طرزده بیان ایدر سوزکزان سائر فقره‌لرینی شو فقره‌یه قیاس ایت. شیمدی کلماتك

نجومیله کوستردیکی اسلوبه باق مثلا وَالْقَمَرَ قَدَّرْنَاهُ مَنَازِلَ حَتّٰى عَادَ كَالْعُرْجُونِ الْقَدِيمِ ] ده‌کی

كَالْعُرْجُونِ الْقَدِيمِ ] کلمه‌سنه باق نه قدر لطیف بر اسلوبی کوستریور. شویله‌که قمرك بر منزلی واردر که؛ شو تشبیه ایله

ثریا یلدیزلرینك دائره‌سیدر. قمر هلال وقتنده خرمه‌نك اسکیمه بیاض بر دالنه تشبیه ایده‌رك سمانك

یشیل پرده‌سی آرقه‌سنده کویا بر آغاج بولونویور کبی بیاض سیوری نورانی بر دالی پرده‌یی ییرتوب

باشی چیقاروب ثریا او دالك بر صالقیمی کبی و سائر یلدیزلر او کیزلی خلقت آغاجنك بر منور میوه‌سی

اولدیغی ایشیده‌نك خیالی اولانه کوزینه کوسترمکله مدار معیشتلرینك اك مهمی خرما آغاجی اولان



صحرانشینلرك نظرنده نه قدر مناسب کوزل لطیف علوی بر اسلوب افاده اولدیغنی ذوقك وار ایسه آکلایه‌بیلك

مثلا اون طقوزنجی سوزك آخرنده اثبات ایدلدیکی کبی تَجْرِي الشَّمْسُ لِمُسْتَقَرٍّ لَهَا ] ده‌کی تَجْرِي کلمه‌سی

شویله بر اسلوب عالی‌یه پنجره آچار شویله‌که تَجْرِي لفظیله یعنی کونشك دونر تعبیریله قیش و یاز کیجه و کوندوزك دوراننده‌کی

منتظم تصرفات قدرت الهیه‌یی اخطار ایله صانعك عظمتنی افهام ایدر. و او موسملرك صحیفه‌لرنده قلم

قدرتك یازدیغی مکتوبات صمدانیه‌یه نظری چویریر. خالق ذوالجلالك حکمتنی اعلام ایدر وَجَعَلْنَا الشَّمْسَ

سِرَاجًا یعنی لامبه تعبیریله شویله بر اسلوبه پنجره آچارکه شو عالم بر سرای و ایچنده اولان اشیا انسان و ذی

حیاته احضار ایدلمش مزینات و مطعومات و لوازمات اولدیغنی و کونشده مسخر بر مومدار اولدیغنی اخطار ایله

صانعك حشمتنی و خالقك احسانتی افهام ایده‌رك توحیده بر دلیل کوستریرکه مشرکلرك اك مهم اك

پارلاق معبود ظن ایتدکلری کونشه مسخر بر لامبا جامد بر مخلوقدر دیمك سراج تعبیرنده خالقك عظمت

ربوبیتنده‌کی رحمتنی اخطار ایدر. رحمتك وسعتنده‌کی احسانتی افهام ایدر. و او افهامده سلطنتك

حشمتنده‌کی کرمنی احساس ایدر. دیو او افهامده وحدانیتی اعلام ایدر. و معنا دیر جامد بر سراج مسخر هیچ بر

جهتده عبادته لایق اولاماز هم جریانك تجری تعبیرنده کیجه کوندوزك قیش یازك دونملرنده‌کی

تصرفات منتظمه عجیبه‌یی اخطار ایدر. و او اخطارده ربوبیتنده منفرد بر صانعك عظمت قدرتنی

افهام ایدر. دیمك شمس قمر نقطه‌لرندن انسانك ذهنی کیجه کوندوز قیش و یاز صحیفه‌لرینه چویریر

و او صحیفه‌لرده یازیلان حادثاتك سطرلرینه نظر دقتی جلب ایدر. اوت قرآن کونشدن کونش ایچون

بحث ایتمیور. بلکه اونی اینقلاندیران ذات ایچون بحث ایدیور. هم کونشك انسانه لزومسز اولان

ماهیتندن بحث ایتمیور بلکه کونڭ وظیفه‌سندن بحث ایدییورکه صنعت ربانیه‌نڭ انتظامنه بر زنبرك
وخلقت ربانیه‌نڭ نظامنه بر مرکز نقاشِ ازلینڭ کیجه کوندوز ایپلریله طوقودیغی اسناده‌لی صنعت
ربانیه‌نڭ انسجامنه بر مکینه وظیفه‌سنی یاپیور داها سائر کلمات قرآنیه‌یی بونلره قیاس ایده بیلیرسڭ عادتا
بسیط مألوف بر (ایکی) کلمه لطیف معنالرڭ دفینه‌لرینه بر آناختار وظیفه‌سنی کوریور ایشته (اکثریتله) اسلوب قرآنڭ کجین
طرزلرده علوی وپارلاقه اولدیغندندرکه بعضاً بدوی بر عرب بر تك کلامه مفتون اولور مسلمان اولمدن
سجده‌یه کیدردی بر بدوی فَاصْدَعْ بِمَا تُؤْمَرُ کلامنی ایشیتدیگی آنده سجده‌یه کیتدی اوکا دیدیلر
مسلمانمی اولدڭ (دیدی) بن شو کلامڭ بلاغتنه سجده ایدییورم

---

**دردنجی نقطه** لفظنده‌کی فصاحت خارقه‌سیدر. اوت قرآن معناً اسلوب بیان جهتیله فوق العاده
بلیغ اولدیغی کبی لفظنده غایت سلیس بر فصاحتی واردر. فصاحتڭ قطعی وجودینه اوصاندیرمامسی
دلیلدر. و فصاحتڭ حکمتنه فن بیان ومعانینڭ داهی علماسنڭ شهادتلری بر برهان باهردر. اوت
بیڭ دفعه تکرار ایدلسه اوصاندیرمیور بلکه لذت ویریور. کوچوك بسیط بر چوجوغڭ حافظه‌سنه آغیر کلمیور
حفظ ایده‌بیلیور. اڭ خسته‌لقلی اڭ آز بر سوزدن متأذی اولان بر قولاغه ناخوش کلمیور خوش کلیور
سکراتده اولانڭ طماغنه شربت کبی اولیور. زمزمهٔ قرآن اونڭ قولاغنده ودماغنده عیناً آغزنده و
طماغنده ماء زمزم کبی لذیذ کلیور. اوصاندیرمامسنڭ سر حکمتی شودرکه قرآن قلوبه قوت و غذا و عقوله
قوت و غنا و روحه ماء وضیا و نفوسه دوا و شفا اولدیغندن اوصاندیرماز. هرکون اکمك یرز
اوصانمایز فقط اڭ کوزل بر میوه‌یی هرکون ییسه‌ك اوصاندیرر. دیمك قرآن حق وحقیقت وصدق و

207

وهدایت وخارقه بر فصاحت اولدیغندندرکه اوصاندیرمیور. دائما کنجلگنی محافظه ایتدیگی کبی طراوتنی حلاوتنی
محافظه ایدییور. حتی قریشڭ رؤساسندن معدود بر بلیغ مشرکلر طرفندن قرآنی دیکلمك ایچون کیتمش دیکلمش
دونمش دیمشکه شو کلامده اویله بر حلاوت وطراوت وار که کلام بشره بکزه‌مز. بن شاعرلری کاهنلری بیلیورم بو
اونلرڭ هیچ سوزلرینه بکزه‌مز. اولسه اولسه اتباع ایتمزسه‌ك قاندیرمق ایچون سحر دیملی. ایشته قرآن حکیمڭ اڭ
معاند دشمنلری بیله فصاحتندن حیران اولیور. قرآن حکیمڭ آیتلرنده کلاملرنده جمله‌لرنده فصاحتڭ
اسبابنی ایضاح چوق اوزون کیده‌ر. اونڭ ایچون سوزی قیصه کسوب یالکز نمونه اولرق بر آیتده‌کی حروف
هجائیه‌نڭ وضعیتیله حاصل اولان بر سلاست وفصاحت لفظیه‌یی واو وضعیتندن پارلایان بر لمعهٔ اعجازی
کوسترمجکز. ایشته ثُمَّ اَنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ بَعْدِ الْغَمِّ اَمَنَةً نُعَاسًا يَغْشٰى طَٓائِفَةً مِنْكُمْ الی آخر الآیة ایشته شو آیتده
بوتون حروف هجا موجوددر. بادکر ثقیل. آغیر بوتون اقسام حروف برابر بولوندیغی حالده سلاستنی
بوزماسه بلکه بررونق و مختلف تللردن متناسب منظوم بر نغمهٔ فصاحت قانعه. هم شو لمعهٔ اعجازه دقت
ایت که حروف هجادن یا ایله الف اڭ خفیف و بربرینه قلب اولدیغی ایچون ایکی قرداش کبی هر بریسی یکرمی ٢١
٣٣ برکره تکراری وار. میم ایله نون (حاشیه ١) بربرینڭ قرداشی و بربرینڭ یرینه کلدیگی ایچون هر بریسی اوتوز اوچر دفعه
ذکر ایدلمشدر. ص، س، ش مخرجده صفتده صوتده قرداش اولدقلری ایچون هر بری اوچ دفعه
ع، غ قرداش اولدقلری حالده ع داها خفیف آلتی دفعه غ ثقلتی ایچون یاریسی اولرق اوچ دفعه ذکر ایدلمشدر
ط، ظ، ذ، ز مخرجده صوتده صفتده قرداش اولدقلری ایچون هر بریسی ایکیشر دفعه ل والفله برابر
ایکیسی لا صورتنده اتحاد ایتدکلری و الیف لا صورتنده حصه‌سی لامڭ یاریسیدر اونڭ ایچون

حاشیه ١ تنوین دخی نوندر

[ل] الف قروه ایکی دفعه الیف اونك یاریسی اوله‌رق یگرمی بر دفعه ذکر ایدلمشدر همزه و ها ایله مخرججه قرده‌شی
حاشیه ملفوظ
اولدقلری ایچون همزه اون اوچ دفعه ها بر درجه داها خفیف اولدیغی ایچون اون درت دفعه ق، ف، ك قرده‌شی
اولدقلری ایچون قافك بر نقطه‌سی فضله اولدیغی ایچون ق اون ف طقوز ك طقوز ب طقوز ت اون ایکی
تانك درجه‌سی اوچ اولدیغی ایچون اون ایکی دفعه ذکر ایدلمشدر لامك قرده‌شی در فقط ایچده ها ایله راء
ایکیوز لام ایله اولنوزدر آلتی درجه بوقاری چیقدیغی ایچون آلتی درجه آشاغی دوشمشدر هم راء
تلفظجه تکرار ایتدیگندن ثقیل اولوب یالکز آلتی دفعه ذکر ایدلمشدر خ ح ث ض ثقللری و بعض جهات
مناسبات ایچون بر ر دفعه ذکر ایدلمشدر واو، هادن، و همزه‌دن داها خفیف و یادن و الفدن داها ثقیل
اولدیغی ایچون اون ایدی دفعه ثقیل همزه‌دن درت درجه یوقاری خفیف الفدن درت درجه آشاغی ذکر ایدلمشدر
اینته شو حروفك بو ذکرنده خارق العاده بو وضعیت منتظم ایله و مناسبت خفیه ایله و اوکوزل انتظام و او
دقیق و اینجه نظم و انسجام ایکی کره درت ایدر درجه‌ده کوستریر که بشر فکرینك حدی دکلدر شونی یابه
بیلسون تصادف ایسه محالدر که اوکا قاریشسون اینته شو وضعیت حروفده‌کی انتظام عجیب و نظام غریب
سلاست و فصاحت لفظیه به مدار اولدیغی کبی داها کیزلی جوق حکمتلری بولونه بیلیر مادام حروفاتنده بویله
انتظام کوزه دلمیش البته کلمه‌لرنده جمله‌لرنده معنالرنده اویله اسرارلی بر انتظام اویله انوارلی بر انسجام
کوزه دلمیش که کوزی کورن ماشاءالله عقلی آکلاینه بارك الله دیه‌جك

## بشنجی نقطه

بیاننده‌کی براعتدر یعنی تفوق و متانت و حسنیدر نصلکه نظمنده جزالت لفظنده

حاشیه: همزه ملفوظ و غیر ملفوظ یگرمی بشدر و همزه‌نك ساکن قرده‌شی الفدن اوچ دفعه
بوقاریدر زیرا حرکه اوچدر

208

فصاحت معناسنده بلاغت اسلوبنده بداعت وار بیاننده دخی فائق بر براعت واردر اوت ترغیب و ترهیب
مدح و ذم اثبات و ارشاد افحام و افهام کبی بوتون اقسام کلامیه‌ده و طبقات خطابیه‌ده بیانات قرآنیه اك یوکسك
مرتبه‌ده‌در مثلا مقام ترغیب و تشویقده حدسز مثاللرندن مثلا سوره‌ٔ هَلْ اَتٰى عَلَى الْاِنْسَانِ ده بیاناتی
حاشیه ۱
آب کوثر کبی خوشه سلسبیل چشمه‌سی کبی سلاسته آقار جنت میوه‌لری کبی لطافتلی حوری لباسی کبی کوزلدر مقام
سوره‌سی
ترهیب و تهدیده‌ده بیك چوق مثاللرندن مثلا سوره‌ٔ هَلْ اَتٰيكَ حَدِيثُ الْغَاشِيَةِ نك باشنده بیانات
۲
قرآنیه اهل ضلالتك صماخنده قاینایان رصاص کبی دماغنده یاقان آتش کبی طماغنده یانان زقوم کبی یوزنده
صالدیران جهنم کبی معده‌سنده آجی تیکنلی ضریع کبی تأثیر ایدر اوت بر ذاتك تهدیدینی کوسترن جهنم کبی
سننده سویلتیجیسی
بر عذاب مأموری اوفك و غیظندن پارچه‌لانیر و ضعیفینی آلماسه تَكَادُ تَمَيَّزُ مِنَ الْغَيْظِ سویلرسی [سنجر]
[قورقو تهدیدی] اولاندر
او ذاتك ترهیبی نه درجه دهشتلی اولدیغی کوستریر مقام مدحده بیکلر مثاللرندن باشنده اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ ایله سوره‌ده
[حاشیه ۲]
بیانات قرآنیه کونش کبی پارلاقه یلدیزلر کبی زینتلی سموات زمین کبی حشمتلی ملکلر کبی سویملی دنیاده یاوروله
رحمت کبی شفقتلی آخرتده جنت کبی کوزلدر مقام ذم و زجرده بیکلر مثاللرندن مثلا اَيُحِبُّ اَحَدُكُمْ
وحشی
اَنْ يَأْكُلَ لَحْمَ اَخِيهِ مَيْتًا آیتنده ذمی آلتی درجه ذم ایدر غیبتدن آلتی مرتبه شدتله زجر ایدر شویله که معلومدر
آیتك باشنده‌کی همزه صورمق آیا معناسنده در او صورمق معناسی صوکی آیتك بوتون کلمه‌لرینه کیره‌رك اینته
برنجیسی همزه ایله دیر [آیا] سؤال و جواب محلی اولان عقلکز بو قبحی که بو درجه چیرکین بر شیئی آکلامیور
ایکنجیسی یُحِبُّ لفظیله دیر آیا [سومك نفرت ایتمك محلی اولان قلبکز بوز دلمیشکه اك منفور بر شیئی سویور

حاشیه ۱: شو اسلوب بیان او سوره‌نك مثاللرینك لباسی کبیدر

حاشیه ۲: شو تعبیرانده او سوره‌لرده‌کی بختاره اشارت ایدر

DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI

اوچنجی کی احد کم کلمه سیله دیر جماعتدن حیاتنی آلان حیات اجتماعیه و مدنیتکزه اولسنکه بویله حیاتکزی زهرلرین
برعملی قبول ایدرمی دردنجی کی ان یأکل لحم کلامیله دیر انسانیتکزه اولسنکه بویله جاناوارجه سنه آرقداشنی دیشله ییه
پارچالامقی یاپییورسکز بشنجی کی اخیه کلمه سیله دیر هیچ رقت جنسیتکز هیچ صلهٔ رحمکز بولونمیکه بویله چوق
جهتلر ایله قرده شکز اولان بر مظلومک شخص معنویسنی انصافسزجه دیشله یورسکز هیچ عقلکز یوقمی که
کندی اعضاسنی کندی کوبنی ایله دیوانه کبی ایصیریور آلتنجی کی میتاً کلامیله دیر وجدانکز نره ده فطرتکز
بوزولمسیکه اک محترم برحالده برقرده شنه قارشی اتنی ییمک کبی اک مستکره برایشی یاپییور دیمک
ذم وغیبت عقلاً و قلباً وانسانیةً ووجداناً وفطرتاً وعصبیتاً و ملیتاً مذمومدر اینته باق
ایشته بو نصل شو آیت اعجازکارانه کە اعجاز آلتی مرتبه ذمی ذم ایتمکله اعجازکارانه آلتی درجه اوجرمدن زجر ایدر
مقام اثباتده بیک مثاللردن مثلاً فانظر الی آثار رحمت الله کیف یحیی الارض بعد موتها ان ذالک
لمحیی الموتی وهو علی کل شیء قدیر ده کی حشری اثبات واستبعادی ازاله ایچون اوج بر طرزده بیان ایدرکه
قوقنده اثبات اولاماز شویله که اونجی سوزک طقوزنجی حقیقتنده یکرمی ایکنجی سوزک بشنجی لمعه سنده اثبات
وایضاح ایدلدیکی کبی هر بهار موسمنده احیای ارض کیفیتنده اوچیوز بیک طرزده حشرک نمونه لری
نهایت درجه ده کرفت بربرینه قاریشدیغی حالده نهایت درجه ده انتظام وتمییز ایله نظر بشره کوستریورکه
بونلری بویله یاپان ذاته حشر وقیامت آغیر اولماز دیر هم زمینک صحیفه سنده یوز بیکلر انواعی بربر
بربری ایچنده قلم قدرتله خطاسز قصورسز یازمه سی برتک واحد احدک سکه سی اولدیغندن شو آیتله
کونش کبی وحدانیتی اثبات ایتمکله برابر کونشک طلوع وغروبی کبی قولای وقطعی قیامت وحشری



کوسترایته کیف لفظنده کی کیفیت نقطه سنده شو حقیقتی کوستردیکی کبی چوق سوره لرده تفصیل ایله
ذکر ایدر مثلاً سورهٔ ق والقرآن المجید ده اویله پارلاق وکوزه ل وسیزین و یوکسک بر بیان ایله حشری
اثبات ایدرکه بهارک کلمه سی کبی قطعی بر صورتده قناعت ویرر اینته باق کافرلرک چوروموش کمیکلرک دیریلمسنی
انکار ایدرک بو عجیب دیرلمه دیه لریه جواباً افلم ینظروا الی السماء فوقهم کیف بنیناها وزیناها
وما لها من فروج الخ کذلک الخروج قدر فرمان ایدیور بیانی صو کبی آقیور ییلدیزلر کبی پارلایور قلبه
خرما کبی هم لذت هم ذوق ویریور هم رزق اولویور هم مقام اثباتک اک لطیف مثاللردن
یس والقرآن الحکیم انک لمن المرسلین دیر یعنی حکمتلی قرآنه قسم ایدرم سن رسوللردن سک شو قسم اشارت
ایدرکه رسالتک حجتی او درجه یقینی وحقدرکه مقابلنده مقام تعظیم وحرمته چیقمشکه اونکله قسم ایدیلیور
اینته شو اشارتله دیرکه رسولسک چونکه سنک سن الکده قرآن وار قرآن ایسه حقدر وحقک کلامیدر چونکه
ایچنده حقیقی حکمت اوستنده سکه اعجاز وار هم مقام اثباتک ایجازلی اعجازلی مثاللردن شو
قال من یحیی العظام وهی رمیم قل یحییها الذی انشأها اول مرة وهو بکل خلق علیم
انسانه دیر
یعنی چوروموش کمیکلری کیم دیریلته جک سن دی کیم اونلری بدایةً انشا ایدوب حیات ویرمش ایسه
او دیریلته جک اونجی سوزک طقوزنجی حقیقتک اونجی تمثیلنده تصویر ایدلدیکی کبی برذات کوز اوکنده
برکونده یکیدن یوزبیک برارده وبلی تشکیل ایتدیکی حالده بری دیسه شو ذات افرادی استراحت
ایچون طاغلمش اولان بر طابوری بربوروایله طوپلار طابور نظامی آلتنه کیرینه بیلیر سن ای انسان
دیسن ایناتمام نه قدر دیوانه جه بر انکار اولدیغنی بیلیر سک عیناً اونک کبی هیچلکدن یکیدن

DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI

اودو مثال بوتون حیوانات و سائر ذی حیاتك طابور مثال جسدلرینی کمال انتظامله و میزان حکمتله
اوبدنلرك ذراتنی و لطائفنی [ امر کن فیکون ] ایله قید ایدوب یرلشدیرەن و هر قرنده حتی هر بهارده روی
زمینده یوز بیکلرادر دو مثال ذوی الحیات انواعلرینی طائفەلرینی ایجاد ایدەن بر ذات قدیر علیم طابور
مثال بر جسدك نظامی آلتنده کیرمکله برلر طاغنمش ذرات اساسیه و اجزاء آصلیه‌یی بر صیحه ایله صور اسرافیلك
بو وسیله نصل طوپلایه بیلیر استبعاد صورتنده دنیلیرمی؟ دنیلسه ابلهجه سنه بر دیوانەلکدر مقام
ارشادده بیانات قرآنیه او درجه مؤثر و رقیقدر و او درجه مونس و شفیقدر که شوق ایله روحی
ذوق ایله قلبی عقلی مراقله و کوزی یاشله طولدیرر بیکلر مثاللردن یالکز شو ثُمَّ قَسَتْ قُلُوبُكُمْ
مِنْ بَعْدِ ذَلِكَ فَهِيَ كَالْحِجَارَةِ اَوْ اَشَدُّ قَسْوَةً ] الى الآخر الآیه یگرمنجی سوزك برنجی مقامنده وجهی
آیت مبحثنده اثبات و ایضاح ایلدیکی کبی بنی اسرائیله دیر موسی عم نك عصی سی کبی بر معجزه سنه قارشی
سرت طاشدن اون ایکی کوزونده چشمه کبی یاش آقیتدیغی حالده سزه نه اولمشکه موسی عم نك بوتون معجزاتنه
قارشی لاقید قالوب کوزیکز قوری یاشسز قلبکز قاطی آتشسز طوریبور. او سوزده شو معنای ارشادی
ایضاح ایلدیکی ایچون اوراده حواله ایدرك بوراده قیصه کسیوروز. مقام افحام والزامده بیك مثاللردن
یالکز شو ایکی مثاله باق. برنجی مثال وَاِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِمَّا نَزَّلْنَا عَلَى عَبْدِنَا فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِنْ
مِثْلِهِ وَادْعُوا شُهَدَاءَكُمْ مِنْ دُونِ اللّٰهِ اِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ] یعنی اکر بر شبهه کز وار ایسه سزه یاردم ایده جك
شهادت ایده جك بوتون بویوکلریکزی طرفدارلریکزی چاغیریکز بر تك سورەسنه بر نظیره یاپیکز
اشارات الاعجازده ایضاح و اثبات ایلدیکی ایچون بوراده یالکز اجماله [ اشارة ایده رز



شویله که قرآن معجز البیان دیبور. أی انس و جن اگر قرآن کلام الهی اولدیغنده شبهه کز وار ایسه بر بشر کلامی
اولدیغنی توهم ایدیبورسکز هایدی اینه میدانه کلیکز سزده اوکا محمد الامین عم دیدیککز ذات کبی اوقومز
یازمز بیلمز قرائت و کتابت کورمه مش بر امیدن بو قرآن کبی بر کتاب کتیریکز یاپدیریکز بونی یاپاماز ایسه کز
هایدی امی اولماسون اك مشهور بر ادیب بر عالم اولسون بونی ده یاپاماز ایسه کز هایدی بر تك اولماسون
بوتون بلغائکز خطبائکز بلکه بوتون کچمش بلیغلرك کوزل اثرلرینی و بوتون کله جك ادیبلرك یازه جقلرینی
و آلهه‌لریکزك همتلرینی برابر آلیکز بوتون قوتکزله چالیشکز شو قرآنه بر نظیره یاپیکز بونی ده یاپاماز ایسه کز
هایدی قابل تقلید اولمایان حقائق قرآنیه دن و معنوی چوق معجزاتندن قطع نظر یالکز نظمنده کی بلاغت
نظیره اولەرق بر اثر یاپیکز فَأْتُوا بِعَشْرِ سُوَرٍ مِثْلِهِ مُفْتَرَيَاتٍ الآیه ایله دیر هایدی سزدن معنانك
طوغرولغنی ایسته میورم مفتریات و یالانلر باطل حکایه‌لر اولسون بونیده یاپه میورسکز هایدی بوتونا
قرآن قدر اولماسون بِعَشْرِ سُوَرٍ یالکز اون سوره سنه نظیره کتیریکز بونی ده یاپه میبورسکز هایدی بر تك
سوره سنه نظیره کتیریکز بوده چوقدر هایدی قیصه بر سوره سنه بر نظیره ابراز ایدیکز حتی بونیده یاپاماز سکز
و یاپاماز سکز هم بوقدر محتاج اولدیغکز حالده چونکه حیثیت و ناموسکز عزت و دینکز عصبیت و شرفکز
جان و مالکز دنیا و آخرتکز بوکا نظیره کتیرمکله قورتوله بیلیر یوقسه دنیاده حیثیتسز ناموسسز
دینسز شرفسز ذلت ایچنده جان و مالکز هلاکتده محو اولوب آخرتده فَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي وَقُودُ
هَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ ] اشارتیله جهنمده حبس ابدیله محکوم و صنملریکزله برابر آتشه اودون اوله جقکز
هم مادام سکز مرتبه عجزیکزی آکلادیکز البته سکز درجه قرآن دخی معجزه اولدیغنی بیلمکلکز کرکدر

بالبداهه کلیکز ویا صوصیکز جهنمه کیدیکز اینته قرآن معجز البیانك مقام افحامده‌کی الزامنه باق و دی

لیس بعد بیان القرآن بیان أوت بیان قرآندن صوکره بیان اولماز و حاجت قالماز ایکنجی مثال

فَذَكِّرْ فَمَا اَنْتَ بِنِعْمَتِ رَبِّكَ بِكَاهِنٍ وَلَا مَجْنُونٍ ❀ اَمْ يَقُولُونَ شَاعِرٌ نَتَرَبَّصُ بِهِ رَيْبَ الْمَنُونِ ❀

قُلْ تَرَبَّصُوا فَاِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُتَرَبِّصِينَ ❀ اَمْ تَأْمُرُهُمْ اَحْلَامُهُمْ بِهٰذَا اَمْ هُمْ قَوْمٌ طَاغُونَ ❀

اَمْ يَقُولُونَ تَقَوَّلَهُ بَلْ لَا يُؤْمِنُونَ فَلْيَأْتُوا بِحَدِيثٍ مِثْلِهِ اِنْ كَانُوا صَادِقِينَ ❀ اَمْ خُلِقُوا مِنْ غَيْرِ

شَيْءٍ اَمْ هُمُ الْخَالِقُونَ ❀ اَمْ خَلَقُوا السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ بَلْ لَا يُوقِنُونَ ❀ اَمْ عِنْدَهُمْ خَزَائِنُ رَبِّكَ

اَمْ هُمُ الْمُصَيْطِرُونَ ❀ اَمْ لَهُمْ سُلَّمٌ يَسْتَمِعُونَ فِيهِ فَلْيَأْتِ مُسْتَمِعُهُمْ بِسُلْطَانٍ مُبِينٍ ❀

اَمْ لَهُ الْبَنَاتُ وَلَكُمُ الْبَنُونَ ❀ اَمْ تَسْأَلُهُمْ اَجْرًا فَهُمْ مِنْ مَغْرَمٍ مُثْقَلُونَ ❀ اَمْ عِنْدَهُمُ الْغَيْبُ

فَهُمْ يَكْتُبُونَ ❀ اَمْ يُرِيدُونَ كَيْدًا فَالَّذِينَ كَفَرُوا هُمُ الْمَكِيدُونَ ❀ اَمْ لَهُمْ اِلٰهٌ غَيْرُ اللّٰهِ سُبْحَانَ اللّٰهِ

عَمَّا يُشْرِكُونَ ❀ اینته شو آیاتك بیکلر حقیقتلرندن یالکز بیان افحامیه مثالی ایچون بر حقیقتنی بیان ایده رز

شویله که اَمْ ، اَمْ ، لفظیله اون بش طبقه استفهام انکاری تعجبی ایله اهل ضلالتك بوتون اقسامنی صوصدیره

وشبهاتك بوتون منشألرینی قاپاییور اهل ضلالت ایچون ایچینه کیروب صاقلانه‌جق شیطانی بر دلیك

براقمیور قاپاییور آلتنه کیروب کیزلنه‌جك بر پردهٔ ضلالت براقمیور ییرتیور یالانلرندن هیچ بر

یلانی براقمیور باشنی ازییور هر بر فقره‌ده بر طائفه‌نك خلاصهٔ فکر کفریلرینی یا بر قبضه تعبیرله ابطال

ایدییور یا بطلانی ظاهر اولدیغندن سکوتله بطلاننی بداهت عقله حواله ایدر ویا باشقه آیتلرده

تفصیلاً ذکر ایدیلدیکی ایچون بوراده مجملاً اشارت ایدر مثلا برنجی فقره وَمَا عَلَّمْنَاهُ الشِّعْرَ



وَمَا يَنْبَغِي لَهُ آیتنه اشارت ایدر اون بشنجی فقره ایسه لَوْ كَانَ فِيهِمَا آلِهَةٌ اِلَّا اللّٰهُ لَفَسَدَتَا آیتنه رمز ایدر

دها سائر فقره‌لری قیاس ایت شویله که دییور احکام الهیه‌یی تبلیغ ایت سن کاهن دکلسك زیرا کاهنك سوزلری

قاریشیق و تخمینیدر سنك کی صدق و یقینیدر مجنون دکلسك دوشمنك دخی سنك کمال عقلکه شهادت

ایدر ـ اَمْ يَقُولُونَ شَاعِرٌ نَتَرَبَّصُ بِهِ رَيْبَ الْمَنُونِ آیا عجبا محاکمه‌سز عامی کافرلر کبی سکا شاعر می دییورلر

سنك هلاککی می بکلیورلر سن دی بکله بکلیکز بنده بکلیورم سنك پارلاق پاك حقیقتلرك شعرك

خیالاتندن منزه و تزییناتندن مستغنیدر اَمْ تَأْمُرُهُمْ اَحْلَامُهُمْ بِهٰذَا یاخود عجبا عقللرینه کووه‌نن

عقلسز فیلسوفلر کبی عقلمز یتر دییوب سکا اتباعدن استنکاف می ایدرلر حالبوکه عقل ایسه سنك اتباعکه

أمر ایدر چونکه سویلدیکك ~~عینی~~ معقولدر فقط عقل کندی باشنه اوکا ییتیشه‌مز اَمْ هُمْ قَوْمٌ طَاغُونَ یاخود

انکارلرینه سبب طاغی ظالملر کبی حقه سر فرو ایتمه‌مکلری میدر حالبوکه متجبر ظالملرك رؤسالری اولان

فرعونلرك نمرودلرك عاقبتلری معلومدر اَمْ يَقُولُونَ تَقَوَّلَهُ بَلْ لَا يُؤْمِنُونَ ویاخود یالانجی وجدانسز

منافقلر کبی قرآنی سنك سوزلرکدر دییه سنی اتهام می ایدییورلر حالبوکه تا شیمدی‌یه قدر محمد الامین دییه‌رك

ایچلرنده سنی اك طوغری سوزلی بیلییورلردی دیمك اونلرك ایمانه نیتلری یوقدر یوقسه قرآنك آثار بشریه

ایچنده بر نظیرینی بولسونلر اَمْ خُلِقُوا مِنْ غَيْرِ شَيْءٍ ویاخود کائناتی عبث و غایه‌سز اعتقاد ایدن

فلاسفهٔ عبثیون کبی کندیلرینی باشی بوش حکمتسز . غایه‌سز . وظیفه‌سز . خالقسز می ظن ایدییورلر

عجبا کوزلری کور اولمش کورمیورلر می که کائنات باشدن آشاغی‌یه حکمتلرله مزین و غایه‌لرله مثمردر

وموجودات ذره‌لردن کونشلره قدر وظیفه‌لر ایله موظف و اوامر الهیه‌یه مسخرلردر

أَمْ هُمُ الْخَالِقُونَ ویاخود فرعونلشمش مادیونی کبی کندی کندینه اولویورلر کندی کندینی بسلیورلر کندیلرینه
لازم اولان هر شیئی یاراتیورلرمی تخیل ایدییورلرکه ایماندن عبودیتدن استنکاف ایدرلر دیمك کندیلرینی
بر خالق ظن ایدرلر حالبوکه بر تك شیئك خالقی هر بر شیئك خالقی اولمق لازم کلیر دیمك کبر و غرورلری
اونلری نهایت درجه‌ده احمقلشدیرمش که بر سینگه‌یه مغلوب بر قارنجه‌یه مغلوب بر عاجز مطلقی بر قدیر
مطلق ظن ایدرلر مادام بو درجه عقلدن انسانیتدن سقوط ایتمشلر حیوانلردن بلکه جماداتدن داها آشاغیدرلر
اویله ایسه بونلرك انکارلرندن متأثر اولمه بونلری دخی بر نوع مضر حیوان و پیس ماده‌لر صیره‌سنه صای
باقما اهمیت ویرمه أَمْ خَلَقُوا السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ بَلْ لَا يُوقِنُونَ ویاخود خالقی انکار ایدن فکرسز سرسم
معطله کبی اللّٰهی انکار می ایدییورلرکه قرآنی دیڭلمه‌یورلر اویله ایسه سموات و ارضك وجودلرینی انکار ایتسونلر
ویا بز خلق ایتدك دیسونلر بوتون بوتون عقلك دیوانه‌سندن چیقسونلر دیوانه‌لکله هذیانه کیرسونلر
چونکه سماده یلدیزلری قدر و زمینده چیچکلری قدر براهین توحید کورونیور اوقونیور دیمك یقینه
و حقیقتلری یوقدر بوقدر بر حرف کاتبسز اولماز بیلدکلری حالده نصل بر حرفنده بر کتاب یازیلان
شو کائنات کتابنی کاتبسز ظن ایدییورلر أَمْ عِنْدَهُمْ خَزَائِنُ رَبِّكَ ویاخود جناب حقك اختیارینی نفی
ایدن بر قسم حکمای ضاله کبی و براهمه کبی اصل نبوتی می انکار ایدییورلرکه ایمان کتیرمیورلر اویله ایسه بتون
موجوداتده کورونن و اختیار و اراده‌یی کوسترن بوتون آثار حکمتی و غایاتی و انتظاماتی و ثمراتی
و آثار رحمت و عنایاتی و بوتون انبیانك بوتون معجزاتلرینی انکار ایتسونلر ویا مخلوقاته ویریلن
احساناتك خزینه‌لری یانلرنده و اللرنده‌در دیسونلر قابل خطاب اولمدقلرینی کوسترسونلر سنده



اونلرك انکارلرندن متألم اولمه اللّٰهك عقلسز حیوانلری چوقدر أَمْ هُمُ الْمُصَيْطِرُونَ ویاخود عقلی حاکم
یاپان متحکم معتزله کبی کندیلرینی خالقك ایشلرینه رقیب و مفتش تخیل ایدوب خالق ذوالجلالی مسئول
طوتمق ایسته‌یورلر صاقین فتور کتیرمه اویله خودبینلرك انکارلرندن بر شی چیقماز سنده آلدیرما
أَمْ لَهُمْ سُلَّمٌ يَسْتَمِعُونَ فِيهِ فَلْيَأْتِ مُسْتَمِعُهُمْ بِسُلْطَانٍ مُبِينٍ ویاخود جن و شیطانه اویوب
کهانت فروشلر، اسپیرتیزمجیلر کبی عالم غیبه بر نقب بر یولی بولونمش ظن ایدرلر اویله ایسه شیطانلرینه
قاپانان سمواته اونلر چیقه‌بیلیرمی بر نردبانلری می وار تخیل ایدییورلرکه سنك سماوی خبرلریکی تکذیب
ایدرلر بو بی‌ساق الحادلرك انکارلری هیچ حکمنده‌در أَمْ لَهُ الْبَنَاتُ وَلَكُمُ الْبَنُونَ ویاخود عقول
عشره و ارباب الانواع نامیله شریکلری اعتقاد ایدن مشرك فلاسفه کبی و یلدیزلره و ملائکه‌لره بر
نوع الوهیت اسناد ایدن صابئیون کبی و جناب حقه ولد نسبت ایدن ملحد و ضاللر کبی ذات
احد، صمدك، وجوبنه، وحدتنه، صمدیتنه، استغناء مطلقنه ضد اولان ولدی نسبت و ملائکه‌نك
عبودیتنه و عصمتنه و جنسیتنه منافی اولان انوثیتی اسناد می ایدرلر کندیلرینه شفاعتچی ظن ایدرلرکه
شکا تابع اولمه‌یورلر انسان کبی ممکن فانی بقاء نوعنه محتاج و جسمانی و متجزی تکثره قابل
و عاجز دنیاپرست یاره‌دیجی بر وارثه مشتاق و مخلوقلر ایچون واسطه تکثر و تعاون. و رابطه حیات
و بقاء اولان تناسل البته و البته وجودی واجب. و دائم بقاسی ازلی و ابدی ذاتی جسمانیتسز
مجرد و معلی و ماهیتی تجزی و تکثردن منزه و مبرا و قدرتی عجزدن مقدس و بی همتا اولان
ذات ذوالجلاله اولاد اسناد ایتمك هم او عاجز ممکن مسکین انسانلر دخی بکنمدکلری

وعزت مغرورانه‌سنه یا قیمتنه بر مدقلری بر نوع اولاد یعنی حدسز قیزلری اسناد ایتمك اویله بر سفسطه در
وایله بر دیوانه‌لك هذیانیدرکه او فکرده اولان هر بیقلرك تکذیبلری انکارلری هیچ ده آلدیرمامالیسك
هر بر سرسمك سفسطه‌سنه هر دیوانه‌نك هذیانه قولاق ویرلمز. أَمْ تَسْأَلُهُمْ أَجْرًا فَهُمْ مِنْ مَغْرَمٍ
مُثْقَلُونَ ویاخود حرص وفتنه آلتینده طاغی باغی دنیا پرستلر کبی سنك تکالیفكی آغیر می بولویورلرکه
سندن قاچیورلر؟ بیلمیورلرمی که سن اجركی واجرتكی یالکز اللهدن ایستیورسك واونلره جناب حق
طرفندن ویریلن مالدن هم برکت هم فقیرلرك حسد وبد دعالرندن قورتولمه‌لری ایچون یا اوندن
ویا قرقدن بریسنی کندی فقیرلرینه ویرمك آغیر بر شیمیدرکه أمرکی آغیر کوروب اسلامیتدن چکینیورلر
بونلرك تکذیبلری أهمیتسز اولمقله برابر حقلری طوقاتدر جواب ویرمك دکل. أَمْ عِنْدَهُمُ الْغَيْبُ
فَهُمْ يَكْتُبُونَ ویاخود غیب آشنالق دعوا ایدن بو کاهنلر کبی وامور غیبیه‌یه دائر تخمینلری یقین
تخیل ایدن عقل فروشلر کبی سنك غیبی خبرلركی بکنمیورلرمی غیبی کتابلرمی وارکه سنك غیبی کتابكی
قبول ایتمیورلر اویرایسه وحیه مظهر رسوللردن بشقه کیمسه‌یه آچیلمایان وکندی باشنه اوکا کیرمیه
کیمسه‌نك حدی اولمایان [عالم غیب] کندی یانلرنده حاضر آچیق تخیل ایدوب اوندن معلومات
آلرق یازیورلر خولیاسنده بولونیورلر بویله حدندن حدسز تجاوز ایتمه مغرور خودفروشلرك
تکذیبلری سکا فتور ویرمه‌سون زیرا آز بر زمانده سنك معتقدلرك اونلرك خولیالرینی زیروزبر
ایده‌جك أَمْ يُرِيدُونَ كَيْدًا فَالَّذِينَ كَفَرُوا هُمُ الْمَكِيدُونَ ویاخود فطرتلری بوزولمه وجدانلری
چوروسه شارلطان منافقلر دساسن زندیقلر کبی اللهك پیغمبرینی هدایتدن خلقلری آلداتوب



چویرمك حیله ایدوب دوندیرمك‌می ایستیورلرکه سکا قارشی کاه «کاهن» کاه «شاعر» کاه «
مجنون» کاه «ساحر» دیوب کندیلری دخی اینانمدقلری حالده بشقه‌لرینی اینانديرمق‌می ایستیورلر
بویله حیله‌باز ... شارلاطانلری انسان صایوب ده سبلرندن انکارلرندن متأثر اولرق فتور
کتیرمه بلکه دها زیاده غیرت ایت چونکه اونلر کندی نفسلرینه حیله ایدرلر کندیلرینه ضرر ایدرلر
واونلرك فنالقده موفقیتلری موقتدر روا استدراجدر بر مکر الهیدر. أَمْ لَهُمْ إِلٰهٌ غَيْرُ اللّٰهِ سُبْحَانَ اللّٰهِ
عَمَّا يُشْرِكُونَ ویاخود خالق خیر و خالق شر زاعمیله آیری آیری ایکی اله توهم ایدن مجوسیلر کبی وآیری
آیری اسبابه بر نوع الوهیت ویرن واونلری کندیلرینه بر نقطهٔ استناد تخیل ایدن اسباب پرستلر
صنم پرستلر کبی بشقه آلهلره طاپانوب سکا معارضه‌می ایدرلر سندن استغنامی ایدیورلر دیمك
لَوْ كَانَ فِيهِمَا آلِهَةٌ إِلَّا اللّٰهُ لَفَسَدَتَا حکمنجه شو بوتون کائناتده کوندوزکی کورونن بو انتظام
اکملی بو انسجام أجملی کورولوب کوره‌میورلر حالبوکه بر کویده ایکی مدیر، بر شهرده ایکی والی،
بر مملکتده ایکی پادشاه بولونسه انتظام زیروزبر اولور وانسجام هرج ومرجه دونر حالبوکه
سینك قنادندن تا سماوات قندیللرینه قدر اوذره‌جه اینجه بر انتظام کوزه تیلمشکه سینك قنادی
قدر شریك بر یره یاقلشمامش مادام بونلر بوده‌جه خلاف عقل وحکمت ومنافی حس وبداهت حرکت
ایدیورلر اونلرك تکذیبلری سنی تذکیردن وازکچیرمه‌سون ایشته سلسلهٔ حقائق اولان شو آیتلك
یوزلرجه جوهرلرندن یالکز افحام والزام دائره‌تك جوهر بیاننی اجمالاً بیان ایتدك اگر اقتدارم
اولسه ایدی برقاچ جوهرلرینی دها کوستره‌بیلیدم شو آیتلرك باشنده بر معجزه در سن دخی دیه‌مکدك

اما افهام و تعلیمده کی بیانات قرآنیه او قدر خارقه‌در او درجه لطافتلی و سلاستلیدرکه أک بسیط بر عامی أک درین بر حقیقتی اونک بیاناتندن قولایجه تفهم ایدر. أوت قرآن معجز البیان چوق حقائق غامضه‌یی نظر عمومی‌یی اوقشایه‌جق حسّ عامی‌یی رنجیده ایتمیه‌جک فکر عوامی تعجیز ایدوب یورمیه‌جق بر صورت بسیطانه‌ده و ظاهرانه‌ده سویلیور. درس ویریور. نصل بر چوجوقله قونوشولسه چوجوقجه تعبیرات استعمال ایدیلیر. اویله‌ده [تنزّلات الٓهیه الی عقول البشر] دینیلن متکلّم اسلوبنده مخاطبک درجه‌سنه سوزیله نزول ایدوب اویله قونوشان أسالیب قرآنیه أک متبحّر حکمانک فکرلرینه یتیشمدیگی حقائق غامضهٔ الٓهیه و اسرار ربانیه‌یی متشابهات صورتنده بر قسم تشبیهات و تمثیلات ایله أک امّی بر عامی‌یه افهام ایدر. مثلا ﴿الرَّحْمٰنُ عَلَى الْعَرْشِ اسْتَوٰى﴾ بو قبیل ایله ربوبیت الٓهیه‌یی بر سلطنت مثالنده و عالمک تدبیرنده مرتبهٔ ربوبیتی بر سلطانک تخت سلطنتنده طوروب اجرای حکومت ایتدیگی کبی بر مثالده گوستریور.

أوت قرآن بوتون کائناتک خالقی ذو الجلالک کلامی اولارق ربوبیتک مرتبهٔ عظمتندن چیقه‌رق عموم مرتبه‌لر اوستنده کلارک او مرتبه‌لره چیقانلری ارشاد ایده‌رک یتمش بیک پرده‌لردن گچه‌رک او پرده‌لره باقوب تنویر ایده‌رک فهم و ذکاجه پک مختلف طبقه مخاطبلره فیضنی طاغیدوب و نورینی نشر ایده‌رک قابلیتجه آیری آیری عصرلر، قرنلر، اونلرده یاشامه و بو قدر مبذولیتله معنالرینی اونلره صاچمه اولدیغی حالده کمال شبابیتنده کنجلگندن ذره قدر ضایع ایتمیه‌رک غایت طراوتده نهایت لطافتده قالارق غایت سهولتلی بر طرزده سهل ممتنع بر صورتده هر عامی‌یه، هر امّی‌یه آکلایشلی درس ویردیگی کبی عینی درسده عینی سوزلرله فهملری مختلف و درجه‌لری متباین پک چوق طبقه‌لره دخی درس ویروب اقناع ایده‌ن اشباع ایده‌ن بر کتاب معجز نمانک هانکی طرفنه دقت ایدلسه البته بر لمعهٔ اعجاز گوریله بیلیر. [الحاصل نصل الحمد لله کبی] بر لفظ قرآنی اوقوندیغی زمان طاغلک قولاغی اولان مغاره‌سی طوله‌بیلیر کبی عینی لفظ سینکک کوچوجک قولاقجغنده‌ده تماماً یرلشیر عیناً اویله‌ده قرآنک معنالری طاغ کبی عقللری اشباع ایتدیگی کبی سینک کبی کوچوجک بسیط عقللری دخی عینی سوزلرله تعلیم ایده‌ر تطمین ایده‌ر. زیرا قرآن بوتون انس و جنّک بوتون طبقه‌لرینی ایمانه دعوت ایده‌ر. هم عمومنه ایمانک علومنی تعلیم ایده‌ر، اثبات ایدر. اویله ایسه عواملک أک امیسی و خواصک أک افضلی اوموز اوموزه دیز دیزه ویروب برابر درس قرآنی دیکلیوب استفاده ایده‌جکلردر.

قرآن کریم اویله بر مائدهٔ سماویه‌درکه پک مختلف طبقه‌ده اولان افکار و عقول و قلوب و ارواح او صفره‌دن غدالرینی بولیورلر. مشتهیاتنی آلیورلر. آرزولری یرینه گلیر. حتی پک چوق قاپیلری قاپالی قالوب استقبالده گله‌جکلره بیراقلمشدر. شو مقام مثال ایسترسک بوتون قرآن باشدن نهایته قدر بو مقامک مثاللریدر. أوت بوتون مجتهدین، و صدیقین و حکمای اسلامیه و محققین علمای اصول الفقه و متکلمین و اولیای عارفین و اقطاب عاشقین و مدققین علما و عوام مسلمین کبی قرآنک تلمیذلری و درسنی دیکلینلری متفقاً دیورلرکه درسمزی گوزلجه آکلایورز. الحاصل سائر مقاملر کبی افهام و تعلیم مقامنده دخی قرآنک لمعات اعجازی پارلایور.

**ایکنجی شعاع** قرآنک جامعیت خارقه العاده‌سیدر. شو شعاعک بش لمعه‌سی وار

**برنجی لمعه** لفظنده‌کی جامعیتدر. ألبته اوکلی سوزلرده هم بو سوزده ذکر اولنان

آیتلردن شو جامعیت آشكاره گورونیور. أوت [لكل آية ظهراً وبطناً وحداً ومطلعاً ولكل
شجون وغصون وفنون] اولان حدیثك اشارت ایتدیگی كبی ألفاظ قرآنیه اویله بر طرزده وضع
ایدلمشكه هر بر كلامك حتی هر بر كلمه‌نك حتی هر بر حرفك حتی بعضاً بر سكونك چوق وجوهی بولونور
هر بر مخاطبه آیری بر قپودن حصه‌سنی ویرر. مثلا [والجبال اوتاداً] یعنی طاغلری زمینكزه قازیق
و ویردك یا یدم بر كلامدر. بر عامی‌نك شو كلامدن حصه‌سی ظاهراً یره چاقیلمش قازیقلر كبی گورونن طاغلری
گوروب اوزرده‌كی منافعی ونعمتلرینی دوشونور، فالقنه شكر ایدر. بر شاعرك بو كلامدن حصه‌سی
زمین بر طاباق وقبهٔ سماء اوستنه قونولمش یشیل والكتریق لامبه‌لریله سوسلنمش بر محتشم چادر
افقی بر دائره صورتنده وسمانك اتكلری باشلرنده گورونن طاغلری او چادرك قازیقلری مثالنده
تخییل ایدر. صانع ذوالجلالنه حیرتكارانه بر پرستش ایدر. خیمه نشین بر أدیبك بو كلامدن نصیبی
زمینك یوزی بر چول وصحرا. طاغلرك سلسله‌لرینی پك كثرتلی وچوق ومختلف بدوی
چادرلری كبی گویا طبقهٔ ترابیه یوكسك دیركلر اوستنه آتیلمش او دیركلرك سیوری باشلری او پردهٔ
ترابیه‌یی یوقاری‌یه قالدیرمش بر بیننه باقار پك چوق مختلف مخلوقاتك مسكنی اولدیغنی تصور ایدر.
او بویوك عظمتلی مخلوقلری بویله بر یوزونده چادیرلر مثللو قولایجه قوران وقوریان فاطر
ذوالجلالنه قارشی سجدهٔ حیرت ایدر. جغرافیاجی بر أدیبك او كلامدن قسمتی كرهٔ زمینی
بحر محیط هوائیده ویا أثیریده یوزن بر سفینه و طاغلری او سفینه‌نك اوستنده
تثبیت وموازنه ایچون چاقیلمش قازیقلر ودیركلر شكلنده تفكر ایدر. ۱ وقوجه كرهٔ زمینی

شو قوجه كرهٔ زمینی منتظم بر گمی كبی یاپوب بزلری ایچنه قویوب اقطار عالمده گزدیرن قدیر ذوالكمال
قارشی [سبحانك ما اعظم شانك] دیر. مدنیت وهیئت اجتماعیه‌نك متخصص بر حكیمنك بو كلامدن
حصه‌سی زمینی بر خانه، او خانه حیاتنك دیره‌گی حیات حیوانیه وحیات حیوانیه دیره‌گی شرائط حیات اولان صو، هوا
وطوپراقدر. وصو وهوا وطوپراغك دیره‌گی دخی طاغلردر. زیرا طاغلر صویك مخزنی، هوانك طراقی، غازات
مضره‌لی ترسیب ایدوب هوایی تصفیه ایدر. وطوپراغك حامیسی، بطاقلقدن ودكزك استیلاسندن محافظ
ایدر. وسائر لوازمات حیات انسانیه‌نك خزینه‌سی اولدیغنی فهم ایدر. شو قوجه طاغلری شو صورتله خانهٔ حیاتمز
اولان زمینه دیره‌ك یاپان ومعیشتمزه خزینه‌دار تعیین ایدن صانع ذوالجلال والاكرامه كمال تعظیم ایله
حمد وثنا ایدر. حكمت طبیعیه‌نك بر فیلسوفی شو كلامدن نصیبی شودر كه: كرهٔ زمینك قارننده بعض انقلابات
واهتزازاتك نتیجه‌سی اولارق حاصل اولان زلزله واهتزازاتی طاغلرك ظهوریله سكونت بولدیغنی ومدار و
محورنده‌كی استقرارینه وزلزله‌نك ارتجاجیله مدار سنویسندن چیقمه‌سنه سبب طاغلرك خروجی اولدیغنی
وزمینك حدتی وغضبی طاغلرك منافذیله تنفس ایتمكله سكونت ایتدیگنی فهم ایدر. تماماً ایمانه گلیر
[الحكمة لله] دیر. مثلا [ان السموات والارض كانتا رتقا ففتقناهما] ده‌كی (رتقاً) كلمه‌سی تدقیقات
فلسفه ایله آلوده اولمیان بر عالمه او كلمه شویله افهام ایدر كه: سماء براق بولوطسز، زمین قورو وحیاتسز، تولیده
غیر قابل بر حالده ایكن سمایی یغمورله، زمینی خضرواتله فتح ایدوب بر نوع ازدواج وتلقیح صورتنده
بوتون ذی حیاتلری او صودن خلق ایتمك اویله بر قدیر ذوالجلالك ایشیدر كه روی زمین اونك
كوچوك بر بوستانی و سمانك یوز اورتوسی اولان بولوطلر اونك بوستاننده بر سونگردر. آكلار

عظمت قدرتنه سجده ایدەر. و محققو بر حکیم او کلمه‌یی شویله افهام ایدەر که: بدایت خلقتده سماء و آرض شکلسز بر
کوم منفعتسز بر باصه خمور ولدسز مخلوقاتسز طوپلو بر ماده ایکن فاطر حکیم آنلری فتح و بسط ایدوب
کوزەل بر شکل منفعتدار بر صورت زینتلی و کثرتلی مخلوقاته منشأ ایتمشدر. آنلار وسعت حکمتنه
قارشی حیران اولور. یکی زمانک فیلسوفنه شو کلمه‌یی شویله افهام ایدەر که: منظومۀ شمسیه‌یی تشکیل ایدەن
کرەمز ایله سائر سیارەلر بدایتده کونشله ممتزج اولەرق آچیلمامش بر خمور شکلنده ایکن قادر قیوم او
خموری آچوب او سیارەلری بر بر یرلرینه یرلشدیرەرک کونشی اوراده بیراقوب زمینمزی بورایه کتیرەرک
زمینه طوپراق سرەرک سماجاتندن یاغمور یاغدیرەرق کونشدن ضیا سرپدیرەرک دنیایی شنلندیروب
بزلری ایچنه قویمشدر. آنلار باشنی طبیعت بطاقلغندن چیقاریر [آمنت بالله الواحد الاحد] دیر. مثلا:
[والشمس تجری لمستقر لها] دەکی لام هم کندی معناسنی هم فی معناسنی هم الی معناسنی افادە ایدر.
ابتدا لمستقر لامی عوامه اولا الی معناسنده کورونور. افهام ایدر که: سزه نسبةً ایشیق ویریجی ایصیدیرجی
متحرک بر لامبا اولان کونش البته بر کون سیری بیتەجک محل قرارینه یتشەجک. سزه فائدەسی طوقونمایەجق
بر صورت آلەجقدر. آنلار اوده خالق ذوالجلالک کونشه باغلادیغی بویوک نعمتلری دوشونەرک [سبحان الله]
[الحمد لله] دیر. و عالمه دخی لامی الی معناسنده کوستریر. فقط کونشی یالکز بر لامبا دکل بلکه بهار و یاز ذکاهنده
طوقونان منسوجات ربانیەنک بر مکیکی کیجه کوندوز صحیفەلرنده یازیلان مکتوبات صمدانیەنک [مرکبی نور]
بر حقەسی صورتنده تصور ایتدیرەرک کونشک جریان صوریسی علامت اولدیغی و اشارت ایتدیکی
انتظامات عالمی دوشوندیرەرک صانع حکیمک صنعتنه [ماشاالله] و حکمتنه [بارک الله] دیدیرەرک



سجده‌یه قاپاتیر. [وقوزموغرافیاجی] بر فیلسوف لامی فی معناسنده شویله افهام ایدر که: کونش کندی
مرکزنده و محوری اوزرنده زنبرک واری بر جریانله منظومه‌سنی امر الهی ایله تنظیم ایدوب تحریک ایدر.
شویله بر ساعت کبرایی خلق ایدوب تنظیم ایدن صانع ذوالجلاله قارشی کمال حیرت و استحسان ایله
[العظمة لله والقدرة لله] دیر. فلسفه‌یی آتار، حکمت قرآنیه‌یه کیرر. و دقتلی بر حکیم شو لامی هم علت
معناسنده هم ظرفیت معناسنده طوتدیروب شویله افهام ایدر که: صانع حکیم ایشلرینی اسباب ظاهریه‌یی بر ده
ایتدیکندن جاذبۀ عمومیه نامنده بر قانون الهی ایله صاپان طاشلری کبی سیاره‌لری ~~دائره حکمتنده~~
کونشله باغلامش و او جاذبه ایله مختلف فقط منتظم حرکتله او سیاره‌لری دائرۀ حکمتنده
دوندیریور. و او جاذبه‌یی تولید ایچون کونشک کندی مرکزنده حرکتنی ظاهری بر سبب ایتمش. دیمک
لمستقر معناسی فی مستقرها لاستقرار منظومتها یعنی کندی مستقری ایچنده منظومه‌سنک
استقراری و نظامی ایچون حرکت ایدیور. چونکه حرکت حرارتی، حرارت قوتی، قوت جاذبه‌یی ظاهرا
تولید ایدر کبی بر عادت الهیه بر قانون ربانی وار. ایشته شو حکیم بویله بر حکمتی قرآنک بر حرفندن فهم ایتدیکی
زمان الحمد لله [قرآنده حقیقی حکمت، فلسفه‌یی بش پاره‌یه صاتمام] و شاعرانه بر فکر و قلب صاحبنه
شو لامدن و استقراردن شویله بر معنا فهمنه کلیر که: کونش نورانی بر آغاجدر. سیاره‌لر اونک متحرک
میوه‌لری. آغاجلرک خلافنه اوله‌رق کونش سیلکینیر تا او میوه‌لر دوشمه‌سین. اگر سیلکینمزسه دوشوب
طاغیلاجقلر. هم تخیل ایده بیلیر که شمس مجذوب بر سرذاکردر. حلقۀ ذکرک مرکزنده جذبه‌لی بر ذکر
ایدر. و ایتدیریر. بر رساله‌ده شو معنایه دائر شویله دیمشدم: [اوت کونش بر میوه‌دار در، سیلکینیر تا دوشمسون
سیاره اولان یمشلری. اگر سکوت ایله سکون ایلسه جذبه قاچار آغلار فضاده منتظم مجذوبلری هم]

مثلا أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ده بر سكوت وار. بر اطلاق وار. نره ده ظفر بوله جقلرينى تعيين ايتمه مش. تا هركس ايسته ديكنى

ايچنده بوله بيلسين. سوزى آز، سوزى چوق اولسون. چونكه بر قسم مخاطبك مقصدى آتشدن قورتولمقدر

بر قسمى يالكز جنتى دوشونور. بر قسم سعادت ابديه يى آرزو ايدر. بر قسم يالكز رضاء الهى يى رجا ايدر. بر قسم يالكز

رؤيت الهيه يى غايهٔ امل بيلير. وهكذا ايشته بونلر كبى بيك چوق يرلرده قرآن سوزى مطلق براقيور تا عام اولسون

حذف ايدر تا چوق معنالرى افاده ايتسين. قيصه كسر تا هركسك حصه سى بولونسون. ايشته الْمُفْلِحُونَ ده نه يه

فلاح بوله جقلرينى تعيين ايتمه يور. كويا سكوتله دير: اى مسلمانلر مژده سزه. اى متقى سن جهنمدن فلاح بولورسك.

اى صالح سن جنته فلاح بولورسك. اى عارف سن رضاء الهيه يه نائل اولورسك. اى عاشق سن رؤيته

مظهر اولورسك. وهكذا. ايشته قرآنك جامعيت لفظيه سيله كلامدن، كلمه دن، حروفدن، وسكوتدن

هر برينك بيكلر مثاللرندن يالكز نمونه اولارق بر مثال كتيردك. آنى وقيصى بونلره قياس ايله

مثلا فَاعْلَمْ اَنَّهُ لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَاسْتَغْفِرْ لِذَنْبِكَ آيتك اوقدر وجوهى وار كه اوقدر مراتبى وار كه بوتون

طبقات اولياء بوتون سلوكلرنده ومرتبه لرنده شو آيته احتياجلرينى كوروب اوندن كندى مرتبه سنه لايق بر

غداء معنوى بر ماده معنا آلمشلر. چونكه اللّٰه بر اسم جامع اولديغندن اسماء حسنا عددنجه توحيدلر ايچنده

بولونور. اى لَا رَزَّاقَ اِلَّا هُوَ، لَا خَالِقَ اِلَّا هُوَ، لَا رَحْمٰنَ اِلَّا هُوَ، وهكذا. هم مثلا قصص قرآنيه دن

قصهٔ موسى عليه الصلاة والسلام نك عادتا عصاى موسى كبى بيكلر فائده لرى وار. قصه ده هم پيغمبره تسكين وتسلى

هم كفارى تهديد هم منافقلرى تقبيح هم يهوديلرى توبيخ كبى چوق مقاصدلرى وار. چوق وجوهى

واردر. اونك ايچون سوره لرده تكرار ايدلمش. هر برده بوتون مقصدلرى افاده ايله برابر يالكز برى سى مقصود



بالذات اولور. ديكرلرى اونكا تابع قالبرلر. اكر ديسهك: جميع مثاللرده كى بوتون معنالرى نصل بيله جكز كه

قرآن اونلرى اراده ايتمش واشارت ايديور. الجواب: مادام قرآن بر خطبهٔ ازليه در، هم مختلف طبقه

طبقه اولان وعصرلرده اوزرنده وآرقه سنده اوطوروب دينله ين بوتون بنى آدم خطاب ايديور درس

ويريور. البته اوقدر مختلف افهاملره كوره متعدد معنالرى درج ايدوب اراده ايده جكدر. واراده سنه اماره لرى

وضع ايده جكدر. اوت اشارات الاعجازده سوره ده كى معنالر مثللو كلمات قرآنيه نك متعدد معنالرى

علم نحو وصرف قاعده لريله وعلم بيان وفن معانينك دستورلريله وفن بلاغتك قانونلريله اثبات

ايدلمشدر. بونكله برابر علوم عربيه جه صحيح واصول دينيه جه اولمق شرطيله وفن معانيجه مقبول وعلم

بيانجه مناسب وبلاغتجه مستحسن اولان بوتون وجوه ومعانى اهل اجتهاد واهل تفسير واهل

اصول الدين واهل اصول الفقهك اجماعيله واختلافلرينك شهادتيله قرآنك معنالرندندر. او معنالره

درجه لرينه كوره بر اماره وضع ايتمشدر. يا لفظيه در يا معنويه در. او معنويه يا سياق ويا

سباق كلامدندر ويا بشقه بر آيتدن بر اماره در. او معنايه اشارت ايدر. بر قسمى يكرمى واوتوز وقرق

والتمش حتى يتمش جلد اولان محققلر طرفندن يازيلان بونجه تفسيرلر قرآنك جامعيت وخارقيت

لفظيه سنه قطعى بر برهاندر. هم هر برى شو سوزده هر بر معنايه دلالت ايدن اماره يى قانونيله

قاعده سيله كوسترمك سوز چوق اوزايه جغندن قيصه كسوب قسما اشارات الاعجازه حواله ايده رز

ايكنجى لمعه: معناسنده كى جامعيت خارقه در. اوت قرآن بوتون مجتهدلرك مأخذلرينى

بوتون عارفلرك مذاقلرينى بوتون واصللرك مشربلرينى بوتون كامللرك مسلكلرينى

بوتون محققلرك مذهبلرینی معناسنك خزینه‌سندن احسان ایتمكله برابر دائما اونلره رهبر و ترقیاتلرنده
هر وقت اونلره مرشد اولوب اوتوكنمز خزینه‌سندن اونلرك یوللرینه نشر انوار ایتدیكی بوتون اونلره مصدقدر .

ومنقول علملرده .

**اوچنجی لمعه** علمنده‌كی جامعیت خارقه‌در . أوت قرآن شریعتك متعدد و چوق علملرینی
حقیقتك متنوع و كثرتلی علملرینی طریقتك مختلف و حدسز علملرینی كندی علمنك دكزندن آقیتدیغی
كبی دائرهٔ ممكناتك حقیقی حكمتنی و دائرهٔ وجوبك علوم حقیقیه‌سنی و دائرهٔ آخرتك معارف غامضه‌سنی او دكزندن
منتظماً و كثرتله آقیتیور . بو لمعه‌یه مثال كتیرلسه بر جلد یازمق لازم كلیر اویله ایسه یالكز نمونه اولارق شو یگرمی بش
عدد سوزلری كوستریورز . أوت بوتون یگرمی بش عدد سوزلر طوغری حقیقتلری قرآنك بحر علمندن آنجق یگرمی بش  عدد
قطره‌در . او سوزلرده قصور وار ایسه بنم فهم قاصریمه عائددر .

**دردنجی لمعه** مباحثنده‌كی جامعیت خارقه‌در .
أوت انسان و انسانك وظیفه‌سی كائنات و خالق كائناتك أرض و سمواتك دنیا و آخرتك ماضی
و مستقبلك أزل و أبدك مباحث كلیه‌لرینی جمع ایتمكله برابر نطفه‌دن خلق ایتمك تا قبره كیرنجیه قدر یمك
یاتمق آدابندن طوت تا قضا و قدر مبحثلرینه قدر . آلتی كونده خلقت عالمدن طوت تا وَالْمُرْسَلَاتِ
وَالذَّارِيَاتِ قسملریله اشارت اولنان روزكارلرك أقسامنده‌كی وظیفه‌لرینه قدر . وَمَا تَشَاؤُنَ اِلَّا اَنْ
يَشَاءَ اللّٰهُ يَحُولُ بَيْنَ الْمَرْءِ وَقَلْبِهِ اشاراتیله انسانك قلبنه و اراده‌سنه مداخله‌سندن طوت تا وَالسَّمٰوَاتُ
مَطْوِيَّاتٌ بِيَمِينِهِ یعنی بوتون سمواتی بر قبضه‌ده طوتمه‌سنه قدر . وَجَعَلْنَا فِيهَا جَنَّاتٍ مِنْ نَخِيلٍ وَاَعْنَابٍ
زمینك عجیب اوزوم و خرماسندن تا اِذَا زُلْزِلَتِ الْاَرْضُ زِلْزَالَهَا ایله افاده ایتدیكی حقیقت عجیبه‌یه
قدر . سمانك ثُمَّ اسْتَوٰى اِلَى السَّمَاءِ وَهِیَ دُخَانٌ حالتنده‌كی وضعیتندن طوت تا دخانك انشقاقنه



ویلدیزلرینك دوشوب حدسز فضاده طاغلمه‌سنه قدر و دنیانك امتحان ایچون آچیلمه‌سندن تا
قیامته‌سنه قدر و آخرتك برنجی منزلی اولان قبردن صوكره برزخدن حشردن كوپریدن طوت تا جنته
تا سعادت أبدیه‌یه قدر ماضی زمانك وقوعاتندن حضرت آدمك خلقتندن و ایكی اوغلونك
غوغاسندن تا طوفانه تا قوم فرعونك غرقنه تا اكثر انبیانك مهم حادثاتنه قدر و اَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ
اشارت ایتدیكی حادثهٔ ازلیه‌دن طوت تا وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَاضِرَةٌ اِلٰى رَبِّهَا نَاظِرَةٌ افاده ایتدیكی واقعهٔ أبدیه‌یه قدر
بوتون مباحث اساسیه و مهمه‌یی اویله بر طرزده بیان ایدر كه او بیان بوتون كائناتی بر سرای كبی اداره ایدن و دنیایی
و آخرتی ایكی اوطه كبی آچوب قاپایان و زمینی بر باغچه و سمائی مصباحلرله سوسلندرلمش بر طام كبی تصرف ایدن
و ماضی و مستقبلی برر گیجه گوندوز كبی نظرینه قارشی حاضر ایكی صحیفه حكمنده تماشا ایدن و أزل و أبد
دون و بوگون كبی سلسلهٔ شئوناتك ایكی طرفی برلشمش اتصال پیدا ایتمش بر صورتنده بر زمان حاضر كبی
اونلره باقان بر ذات ذوالجلاله یاقیشیر بر طرز بیاندر . نصل بر اوسطه بنا ایتدیكی و اداره ایتدیكی ایكی خانه‌دن بحث ایدر
پروغرامنی و ایشلرینك لیسته و فهرسته‌سنی یازار . قرآن دخی شو كائناتی یاپان و اداره ایدن و ایشلرینك
لیسته‌سنی و فهرسته‌سنی تعبیر جائز ایسه پروغرامنی یازان كوسترن بر ذاتك بیانینه یاقیشیر بر طرزده‌در . هیچ بر
جهتله اثر تصنع و تكلف كورونمیور . هیچ بر شائبهٔ تقلید و باشقه‌سنك حسابنه و اونك یرینه كندینی
فرض ایدوب فضولی شخص كبی بر حیله‌نك أماره‌سی اولمدیغی كبی بوتون جدیتیله بوتون صفوتیله بتون
خلوصیله صافی براق پارلاق پیاللی . نصل كوندوزك ضیاسی كونشدن كلدیكی دیر قرآن دخی
بو خالق عالمك بیاناتیدر و كلامیدر دیریز . أوت شو دنیایی آنتیقه صنعتلرله سوسلندیره‌رك و لذتلی

نعمتلرله طولديران، و صنعتنى پرورانه، و نعمت پرورانه، شو دهشه‌جه صنعتك عجيبه
لريله، و شو دهشه‌جه قيمتدار نعمتلرينى دنيانك يوزينه سرپوب صيره‌وارى تنظيم ايدن
و زمينك يوزونده سرن، كوزه‌لجه دیزن، بر صانع بر منعمدن بشقه، شو ولولهٔ
تقديرى، و استحسانى و زمزمهٔ حمد و شكرانى دنيايى طولديران، و زمينى بر ذكرخانه
بر مسجد، بر تماشاگاه صنعت الهيه‌يه چويرن قرآن معجز البيان كيمه باقيشير و كيمك
كلامى اوله بيلير، اوندن بشقه كيم صاحب حقيقه بيلير، اوندن بشقه كيمك سوزى اوله بيلير
دنيايى ايشيقلانديران ضيا كونشدن بشقه هانكى شئه باقيشير، طلسم كائناتى
كشف ايدوب عالمى ايشيقلانديران بيان قرآن شمس ازليدن بشقه كيمك
نورى اوله بيلير، كيمك حدّينه دوشمشكه اوكا نظيره كتيرسين، اونك تقليدينى
يابسون، الحق بو دنيايى صنعتلريله زينتلنديرن بر صنعتكارك صنعتنى
استحسان ايدن انسانه قونوشماسى محالدر، مادامكه ياپار و بيلير، البته
قونوشور، مادام قونوشور، ~~قونوشمسى~~، البته قونوشمسنه ياقيشان
قرآندر، بر چيچكك تنظيمندن لاقيد قالمايان بر مالك الملك، بوتون ملكنى
ولوله‌يه ويرن بر كلام قارشى نصل لاقيد قالير، هيچ باشقه‌سنه
مال ايدوب هيچه ايندريرمى

219

**بشنجی لمعه** قرآنك اسلوب و ايجازنده‌كى جامعيت خارقه‌در بونده بش اينجه وار. برنجی اينجه
چونكه اسلوب قرآنى اوقدر عجيب بر جامعيتى واركه برتك سوره كائناتى ايچنه آلان ~~آلان~~ بحر محيط
قرآنى ايچينه آلير برتك آيت او سوره‌نك خزينه‌سنى ايچنه آلير آيتلرك چوغى هربريسى بر كوچوك سوره
سوره‌لرك چوغى هربريسى بر كوچوك قرآندر. اينته شو اعجازكارانه ايجازدن بويوك بر لطف
ارشاددر و كوزل بر تسهيلدر. چونكه هركس هر وقت قرآنه محتاج اولديغى حالده ياغباوتندن و يا باشقه
اسباب بناءً هر وقت بتون قرآنى اوقويامايان ياخود اوقويامايه وقت و فرصت بولامايان آدملر
قرآندن محروم قالماسون ايچون هر بر سوره بر قرآن حكمنده حتى هر برا وزون آيت بر قيصه سوره
مقامنه‌در حتى قرآن فاتحه‌ده، فاتحه‌ده بسمله‌ده مندرج اولديغنه اهل كشف متفقدرلر
شو حقيقته برهان ايسه اهل تحقيقك اجماعيدر.

---

**ايكنجى اينجه** آيات قرآنيه امر و نهى و وعد و وعيد و ترغيب ترهيب و زجر و ارشاد و قصص
و امثال و احكام و معارف الهيه، و علوم كونيه و قوانين و شرائط حيات شخصيه و حيات
اجتماعيه و حيات قلبيه، و حيات معنويه، و حيات اخرويه كبى عموم طبقات كلاميه و معارف
حقيقيه و حاجات بشريه دلالاتيله اشاراتيله جامع اولمقله برابر خُذْ مَا شِئْتَ لِمَا شِئْتَ
يعنى ايستديكك هر شيئى ايچون، قرآندن هر ايستديكك آل افاده ايتديكى معنالى
او درجه طوغرو ايله مقبول اولمقله اهل حقيقت مابيننده ضروب امثال حكمنده‌در
ديمك آيات قرآنده اويله بر جامعيت واركه هر درده دوا هر حاجته غذا،

اوله‌بیلیر. أوه‌ت اویله اولمق لازم کلیر چونکه دائما ترقیاتده قطع مراتب ایدن بوتون طبقات اهل
کمالك رهبر مطلقی ألبته شو خاصیته مالك اولمسی ألزمدر.

اوچنجی: اشبو قرآنك اعجازکارانه ایجازیدر. کاه اولورکه اوزون بر سلسله‌نك ایکی طرفنی اویله
بر طرزده ذکر ایدرکه گوزلجه سلسله‌یی کوستریر. هم کاه اولورکه بر کلمه‌نك ایچنده صریحاً، اشارةً، رمزاً
ایماءً، بر دعوانك چوق برهانلرینی درج ایدر. مثلا وَمِنْ آيَاتِهِ خَلْقُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَاخْتِلَافُ
اَلْسِنَتِكُمْ وَاَلْوَانِكُمْ ده آیات و دلائل وحدانیتك سلسله‌سنی تشکیل ایدن سلسله‌ٔ خلقت کائناتك
مبدأ و منتهاسنی ذکر ایله اوایکنجی سلسله‌یی کوستریور. برنجی سلسله‌یی اوقوتدیریور. أوه‌ت بر صانع
حکیمه شهادت ایدن صحائف عالمك برنجی درجه‌سی سموات و ارضك آصل خلقتلریدر. صوکره
کوکلری یلدیزلرله تزیین ایله زمینی ذی حیاتلرله شنلندیرلمسی صوکره کونشه و آیك تسخیریله
موسملرك دکیشمسی صوکره کیجه کوندوزك اختلاف و دورانی ایچنده‌کی سلسله‌ٔ شئوناتدر. دها
کله کله تاکه کثرتك اك زیاده انتشار ایتدیکی محل اولان سیمالرك و سسلرك خصوصیتلرینه
وامتیازلرینه و تشخصلرینه قدر. مادام اك زیاده انتظامدن اوزاق و تصادفك قاریشمسنه
معروض اولان فردلرك سیمالرنده‌کی تشخصاتده حیرت ویریجی بر انتظام حکیمانه بولونسه
اوزرنده غایت صنعتکار بر حکیمك قلمی ایشلدیکی کوستریلسه ألبته انتظاملری ظاهر اولان
سائر صحیفه‌لر کندی کندینه آکلاشیلیر نقاشنی کوستریر. هم مادام قوجه سموات و ارضك آصل
خلقتنده اثر صنعت و حکمت کورونیور ألبته کائنات سراینك بناسنده تمل طاشی اوله‌رق



کوکلری و زمینی حکمتله قوریان بر صانعك سائر اجزالرنده أثر صنعتی نقشه حکمتی بك چوق ظاهردر.
ایشته شو آیت خفی‌یی اظهار، ظاهری اخفا ایدرك غایت کوزل بر ایجاز یاپمش الحق فَسُبْحَانَ اللّٰهِ
حِينَ تُمْسُونَ دن طوت تا وَلِلّٰهِ الْمَثَلُ الْاَعْلٰى فِى السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ
قدر آلتی دفعه وَمِنْ آيَاتِهِ وَمِنْ آيَاتِهِ ایله باشلایان سلسله‌ٔ براهین بر سلسله‌ٔ جواهردر. بر
سلسله‌ٔ نوردر. بر سلسله‌ٔ اعجازدر. بر سلسله‌ٔ ایجاز اعجازدر. قلب ایسته‌یورکه شو دفینه‌لرده‌کی کیزلی
اولان ألماسلری کوسترهیم فقط نه یاپه‌یم مقام قالدیرمیور. بنه وقته تعلیق ایدوب اوقوبولی
شیمدی اجمال ایدیورم. هم مثلا فَاَرْسِلُونِ يُوسُفُ اَيُّهَا الصِّدِّيقُ فَاَرْسِلُونِ کلامیله و يُوسُفُ
کلمه‌سی آراسنده شونلر وار: اِلٰى يُوسُفَ لِاَسْتَعْبِرَ مِنْهُ الرُّؤْيَا فَاَرْسَلُوهُ فَذَهَبَ اِلَى السِّجْنِ
وَقَالَ يَا يُوسُفُ دیمك بش جمله بر جمله‌ده اجمال ایدوب ایجاز ایتدیکی حالده وضوحی اخلال ایتمه‌مش
فهمی اشکال ایتمه‌مش. هم مثلا اَلَّذِى جَعَلَ لَكُمْ مِنَ الشَّجَرِ الْاَخْضَرِ نَارًا انسان عاصی چوروموش کمیکلری
کیم دیریلته‌جك دیه مبدأ اوقورکبی انکارینه قارشی قرآن دیرکه بدایة بر اتمشه او دیریلته‌جك
اویاراتان ذات ایسه هر بر شیئی هر کیفیتده بیلیر هم سزه یشیل آغاجدن آتش چیقاران بر ذات
چوروموش کمیکه حیات ویره بیلیر. ایشته شو کلام دیریلتمك دعواسنه متعدد جهتلرله باقار اثبات
ایدر. اولا انسانه قارشی ایتدیکی سلسله‌ٔ احساناتی شو کلامیله باشلار تحریك ایدر خاطره
کتیریر. بشقه آیتلرده تفصیل ایتدیکی ایچون قیصه کسر عقله حواله ایدر. یعنی سزه آغاجدن
میوه‌لی و آتشی و اوندن ارزاقی و حبوبی و طوبراقدن حیواناتی و نباتاتی ویردیکی کبی

زمین سزه خوش هر بر ارزاقکز ایچنده قونیلمش بر بشیک وعالمی کوزل وبوتون لوازماتکز ایچنده
بولونور بر سرای بایان بر ذاتدن قاچوب باشی بوش قالوب عدمه کیدوب صاقلاناماز وظیفه سز
ئولوب قبره کیروب اویانمز بر ماجرا اوزره راحت یاتامازسکز. صوکره اودعوانک بر دلیلنه اشارت ایدر
اَلشَّجَرِ الْاَخْضَرِ کلمه سیله رمزاً دیر: ای حشری انکار ایدن آدم آغاجلره باق. قیشده ئولمش کمیکلر
کبی حدسز آغاجلری بهارده دیریلتن یشیللندیرن حتی هر بر آغاجده یاپراق وچیچک ومیوه جهتیله
اوچ حشرک نمونه لرینی کوسترن بر ذاته قارشی انکار ایله استبعاد ایله قدرتنه میدان اوقوناماز. صوکره بر
دلیله دها اشارت ایدر دیر: سزه آغاج کبی کثیف، ثقیل، قرانلقلی بر ماده دن آتش کبی لطیف
خفیف نورانی بر ماده یی چیقاران بر ذاتدن اودون کبی کیکلره آتش کبی بر حیات ونور کبی بر شعور
ویرمکی نصل استبعاد ایدییورسکز. صوکره بر دلیله دها تصریح ایدر دیرکه بدویلر ایچون کبریت
یرینه آتش چیقاران مشهور آغاجک یشیل ایکن ایکی دالی بر برینه سورولدیکی وقت آتش یاردان
ورطوبتلی یشیل وحرارتلی قوری کبی ایکی ضد طبیعتی جمع ایدوب اونی بوکا منشأ ایتمکله هر بر شیئی حتی
عناصر اصلیه وطبایع اساسیه اونک امرینه باقار، اونک قوتیله حرکت ایدر، هیچ بریسی باشی بوش
اولوب طبیعتیله حرکت ایتدیکنی کوسترن بر ذاتدن طوپراقدن یاپیلان وصوکره طوپراغه دونن
انسانی طوپراقدن یکیدن چیقارمسی استبعاد ایدلمز. عصیان ایله اوکا میدان اوقونماز.
صوکره حضرت موسی ع م نک شجرهٔ مشهوره سنی خاطره کتیرمکله شو دعوای احمدیه ع م موسی ع م نک
دخی دعواسیدر، انبیانک اتفاقنه خفی بر ایما. ایدوب شو کلمه نک اعجازینه بر لطافت دها قاتار



**دردنجی اشیو** اعجاز قرآنی او درجه جامع وخارقه در. دقت ایدلسه کورولورکه بعضاً بر دکزی بر ابریقده
کوستریور کبی بک کنیش وچوق اوزون وکلی دستورلری وعموم قانونلری بسیط وعامی فهملره مرحمةً
بسیط بر جزئیله خصوصی بر حادثه ایله کوستریور. بیکلر مثاللردن یالکز ایکی مثاله اشارت ایده رز.

**برنجی مثال** یکرمنجی سوزک برنجی مقامنده تفصیلاً بیان اولنان اوچ آیتدر که شخص آدم تعلیم اسماء
عنوانیله نوع بنی آدمه الهام اولنان بوتون علوم وفنونک تعلیمینی افاده ایدر. وآدمه ملائکه نک سجده
ایتمسی. وشیطانک ایتمه مسی حادثه سیله نوع انسانه سمکدن ملکه قدر اکثر موجودات عالم مسخر اولدیغی کبی
ییلاندن شیطانه قدر مضر مخلوقات دخی اوکا اطاعت ایتمیوب دشمانلق ایتدیکنی افاده ایدییور. هم
قوم موسی ع م بر بقره یی. براینه کی کسمکله [مصر بقرپرستلکندن] آلنان وعجل حادثه سنده تأثیری کوسترن
بر [بقرپرستلک مفکوره سنی] موسی ع م نک بیچاغیله کسیلدیکنی افاده ایدییور. هم طاشدن صو چیقمه سی
چای آقمه سی وطاغیلوب یووارلانماسی عنوانیله طبقهٔ ترابیه آلتنده اولان طاش طبقه سی صو طمارلرینه
خزینه دارلق وطوپراغه آنالق ایتدیکنی افاده ایدییور.

**ایکنجی مثال** قرآنده چوق تکرار ایدیلن قصهٔ
موسی ع م نک جمله لری وجزئیلری در که هر بر جمله حتی هر بر جزئی بر دستور کلینک اوجی اوله رق کوسترلمش
واو دستوری افاده ایدییور. مثلا یَا هَامَانُ ابْنِ لِی صَرْحاً فرعون وزیرینه امر ایدیه رک بیوک بر قله
یاپ تا سمواتک حالنی رصد ایدوب باقه جغم. سمانک کیدیشاتندن عجبا موسی ع م نک دعوا ایتدیکی
کبی سماده تصرف ایدن بر اله وارمیدر. اینهٔ صَرْحاً کلمه سیله وشو جزئی حادثه ایله طاغلر بر چولده
اولدیغندن طاغلری آرزولیان وخالقی طانیمادیغندن، طبیعت پرست اولوب ربوبیت دعوا ایدن

و آنا جبرونلرینی کوسترمکله، ابقاء نام ایده‌ن، شهرت پرست اولوب، طاغ مثال مشهور اهراملری
بنا ایده‌ن و سحره‌ونا سحر قائل اولوب جنازه‌لرینی مومیا ایدوب طاغ مثللو مزارلرده محافظه ایده‌ن
مصر فرعونلرینک عنعنه‌سنده حکمفرما بر دستور عجیبه‌یی افاده ایده‌ر مثلا اَلْيَوْمَ نُنَجِّيكَ بِبَدَنِكَ
غرق اولان فرعونه دیر بوکون سنک جسدیکی (غرق اولان) نجات ویره‌جکم عنوانیله عموم فرعونلرک تناسخ فکرینه
بناءً جنازه‌لرینی مومیالامقله ماضیده‌ن آلوب مستقبلده‌کی انساله آتینه‌نک تماشاکاهنه کوندرمک
اولان موت آلود عبرتنما بر دستور حیاتیه‌لرینی افاده ایتمکله برابر شو عصر آخرده او غرق اولان
فرعونک عین جسدی اوله‌رق کشف اولونان [بِبَدَنِكَ] او محل غرقده دکزدن ساحله آتیلدیغی کبی
زمانک دکزندن عصرلرک موجه‌لری اوستنده شو عصر ساحلنه آتیلدیغی معجزانه بر اشارت غیبیه‌یی افاده در
مثلا يُذَبِّحُونَ أَبْنَاءَهُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَهُمْ بنی اسرائیلک اوغللرینک کسیلوب قادین و قیزلرینی
حیاته ویرلمسی بر فرعون زماننده یاپیلان بر حادثه عنوانیله یهودی ملتنک اکثر مملکتلرده هر عصرده
معروض اولدیغی متعدد قتل عاملری و قادین و قیزلری حیات بشریه سفیهانه‌سنده افساد قلری
رولی افاده ایده‌ر وَلَتَجِدَنَّهُمْ أَحْرَصَ النَّاسِ عَلَى حَيَاةٍ * وَتَرَى كَثِيرًا مِنْهُمْ يُسَارِعُونَ فِي الْإِثْمِ
وَالْعُدْوَانِ وَأَكْلِهِمُ السُّحْتَ لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ * وَيَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ فَسَادًا وَاللَّهُ
لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ * وَقَضَيْنَا إِلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ فِي الْكِتَابِ لَتُفْسِدُنَّ فِي الْأَرْضِ مَرَّتَيْنِ *
وَلَا تَعْثَوْا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ] یهودیلره متوجه شو ایکی حکم قرآنی او ملتک حیات اجتماعیه‌
انسانیه‌ده دولاب حیله ایله چویردکلری شو ایکی مدهش دستور عمومی‌یی تضمن ایدرکه.

حیات اجتماعیهٔ بشریه‌یی صارصان و سعی و عملی سرمایه ایله مبارزه ایتدیروب فقرائی زنکینلر ایله
چارپیشدیران مضاعف [ربا] یاپوب بانقه‌لری تأسیسه سببیت ویره‌ن و حیله و خدعه ایله جمع مال
ایده‌ن او ملت اولدیغی کبی محروم قالدقلری و دائما ظلمنی کوردکلری حکومتلردن و غالبلردن
انتقاملرینی آلمق ایچون هر جمعیت فساد قومیته‌لرینه قاریشان، هر نوع اختلاللری یاپمق قاریشدیران
ینه او ملت اولدیغنی افاده ایدیور. مثلا فَتَمَنَّوُا الْمَوْتَ اکر طوغری ایسه‌کز موتی ایسته‌یکز هیچ ایسته‌میه
جککز. اینه مجلس نبویده کوره‌جکلر بر جماعتک جزئی بر حادثه عنوانیله نوع انسانیه ایچنده
حرص حیات، و خوف مماتده، اک مشهور اولان ملت یهودک تا قیامته قدر لسان حاللری موتی
ایسته‌میه‌جکلری و حیات حرصی بر اقسامه‌جکلری افاده ایده‌ر مثلا ضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الذِّلَّةُ وَالْمَسْكَنَةُ
شو عنوانله او ملتک مقدرات استقبالیه‌سنی عمومی بر صورتده افاده ایده‌ر اینه شو ملتک سجیه‌لرنده
و مقدراتنده مندرج اولان مدهش دساتیر ایچوندرکه قرآن اونلره قارشی پک شدتلی طاورانیور
دهشتلی سلله تأدیب ایدیور. اینه شو مثاللرده قصهٔ موسی‌ده و بنی اسرائیلک سائر جزئیلرینی قیاس
ایت و سائر قصه‌لرینی بو قصه‌یه قیاس ایت. اشمدی شو دردنجی ایشیقده‌کی لمعهٔ اعجاز کبی قرآنک
بسیط کلماتلرینک و جزئی مبحثلرینک آره‌لرنده پک چوق لمعات اعجازیه واردر عارفه اشارت بتر.

**بشنجی ایشیق** قرآنک مقاصد و مسائل معانی و اسالیب و لطائف و محاسن جهتیله
جامعیت خارقه‌سیدر. اوت قرآن معجز البیانک سوره‌لرینه و آیتلرینه و خصوصا سوره‌لرک
فاتحه‌لرینه آیتلرک مبدأ و مقطعلرینه دقت ایدلسه کورونورکه بلاغتلرک بوتون انواعی

فضائل كلاميه نك بوتون اقسامى علوم اسلاميه نك بوتون اصنافى محاسن اخلاقيه نك بوتون

افرادى علوم كونيه نك بوتون نكته لرينى معارف الٰهيه نك بوتون فهرسته لرينى حيات شخصيه واجتماعيه

بشريه نك بوتون نافع دستورلرينى وحكمت عاليهٔ كائناتك بوتون نورانى قانونلرينى جمع ايتمكله

برابر هيچ بر سهو نشيت اثرى كورونميور الحق اوقدر اجناس مختلفه يى بر يرده طوپلايوب بر منافشه

بر قاريشيقلق چيقمامق قهار بر نظام اعجازينك ايشى اولابيلير الحق بوتون بو جامعيت ايچنده شو انتظامله

برابر يگرمى درت سوزلرده ايضاح واثبات ايلديگى كبى جهل مركبك منشأى اولان عاديات

پرده لرينى كسكين بياناتيله ييرتمق عادت پرده لرى آلتنده گيزلى اولان خارق العاده لرى چيقاروب

كوسترمك وضلالتك منبعى اولان طبيعت طاغوتنى برهانك الماس قيلنجيله پارچالامق

وغفلت اويقوسنك قالين طبقه لرينى رعد مثال صيحه لريله طاغيتمق وفلسفهٔ بشريه يى

وحكمت انسانيه يى عاجز براقان كائناتك طلسم مغلقنى وخلقت عالمك معماى عجيبه سنى فتح

وكشف ايتمك البته حقيقت بين وغيب آشنا وهدايت بخش وحق نما اولان قرآن كبى بر معجزه كارك

خارق العاده ايشلريدر. اوت قرآنك آيتلرينه انصافله دقت ايدلسه كورونوركه بو سائر كتابلر

كبى بر ايكى مقصدى تعقيب ايدن تدريجى بر فكرك سلسله سنه باقمييور بلكه دفعى وآنى بر طورى

وار. وابتدائى اولدوغى بر كيفيتى وار. وبرابر كلن هر بر طائفه سى مستقل اولهرق اوزاقدن برر

وغايت جدى واهميتلى بر مخابره نك نك، نك، قيصه، قيصه، بر صورتده كلديگنك

نشانى وار. اوت كائناتك خالقندن باشقه كيم واركه بو درجه كائنات وخالق كائناتله



جدى علاقه دار بر مخابره يى ياپه بيلسين حدسز درجه حددن چيقوب خالق ذو الجلالى كندى كيفيله

ما نعتمل

سويلتديرسين كائناتى طوغرى اولهرق قونوشديرسين اوت قرآنده كائنات صانعنك پك جدى

~~علوى~~ وعلوى وحقيقى وحق اولهرق قونوشمه سى وقونوشديرمه سى كورونيور تقليدى ايماء ايده جك

هيچ بر اماره بولونمييور. او سويلرو سويلتدير فرض محال اولهرق مسيلمه كبى برى حدسز درجه حددن

چيقوب تقليدكارانه او عزت وجبروت صاحبى اولان خالق ذو الجلالى كندى فكريله قونوشديروب

وكائناتى اونكله قونوشديرسه البته بيكلر تقليد اماره لرى وبيكلر ساخته كارلق علامتلرى بولونه جقدر

چونكه الك پست بر حالنده الك بويوك بر طورى طاقينانلرك ~~هر طرفى~~ هر حالى تقليدجيلگنى

كوسترر ايشته شو حقيقتى قسم ايله اعلان ايدن وَالنَّجْمِ اِذَا هَوٰى مَا ضَلَّ صَاحِبُكُمْ وَمَا غَوٰى وَمَا يَنْطِقُ

عَنِ الْهَوٰى اِنْ هُوَ اِلَّا وَحْىٌ يُوحٰى يه باق دقت ايت

## اوچنجى شعاع

## بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

قرآن معجز البيانك اخبارات غيبيه سى وهر عصرده شبابيتنى محافظه ايتمه سى وهر طبقه انسانه موافق

كلمه سيله حاصل اولان اعجازدر. شو شعاعك اوچ جلوه سى وار. برنجى جلوه سى: اخبارات غيبيه سيدر.

شو جلوه نك ده اوچ نوعى وار. برنجى نوع: ماضيه عائد اخبارات غيبيه سيدر. اوت قرآن حكيم

بالاتفاق امى واُمين بر ذاتك لسانيله آدمدن تا عصر سعادته قدر زمان انبيالرك مهم حالاتنى واهميتلى

وقوعاتنى اويله بر طرزده ذكر ايدييوركه تورات وانجيل كبى ~~[illegible]~~ كتابلرك تصديقى آلتنده

غایت قوت وجدیله اخبار ایدیور کتب سالفه‌نك اتفاق ایتدکلری نقطه‌لرده موافقت ایتمشدر دیمکله

اختلاف ایتدکلری نقطه‌لرده مصححانه محققانه واقعه‌یی فصل ایدیور دیمك قرآنك نظر غیب بینیسی

او کتب سالفه‌نك عمومنك فوقنده احوال ماضیه‌یی کورویور که اتفاقی مسئله‌لرده مصدقانه اونلری

تذکیر ایدیور اختلافی مسئله‌لرده مصححانه اونده قَصَص اولویور حالبوکه قرآنك وقوعات واحوال

ماضیه‌یه دائر اخباراتی عقلی بر ایسه دکلکه عقل ایله اخبار ایدلسین بلکه سماعه متوقف نقلدر نقل ایسه

قرائت وکتابت اهلنه مخصوصدر دوست ودشمنك اتفاقیله قرآن کتابتسز امانتله معروف

امّی لقبیله موصوف بر ذاته نزول ایدیور هم او احوال ماضیه‌یی اویله بر صورتده اخبار ایدرکه بتون

او احوالی کورور کبی بحث ایدر چونکه اوزون بر حادثه‌نك عقدهٔ حیاتیه‌سنی و روحنی آلیر مقصده

مقدمه یاپار دیمك قرآنده‌کی قصه‌لر خلاصه‌لر کوستریور که بو خلاصه و قصه‌لری کوسترن بتون

ماضی‌یی بتون احوالیله کورویور زیرا بر ذاتك بر فنده یا بر صنعتده متخصص اولدیغنی

خلاصه‌لی بر سوز ایله قصه‌لری بر صنعتجك او تخصصلرك مهارت و ملکه‌لرینی کوستردیکی کبی قرآنده ذکر

اولونان وقوعاتك خلاصه‌لری ور وجهلری کوستریور که اونلری سویلین بتون وقوعاتی احاطه

ایتمه کورویور تعبیر جائز ایسه بر مهارت فوق العاده ایله اخبار ایدیور. **ایکنجی نوع** استقباله

عائد اخبارات غیبیه‌سیدر. شو قسم اخباراتك چوق انواعی وار. برنجی قسم خصوصیدر بر قسم اهل کشف

وولایته مخصوصدر. مثلا محی الدین عربی الٓمٓ غُلِبَتِ الرُّومُ سوره‌سنده بك چوق اخبارات

غیبیه‌یی بولمشدر. امام ربانی سوره‌لرك باشنده‌کی مقطعات حرفلر ایله چوق معاملات



 غیبیه‌نك اشارتلرینی واخباراتنی کورمشدر وهکذا علمای باطن ایچون قرآن باشدن باشه

اخبارات غیبیه نوعندندر ایسه عمومه عائد اولان بر قسمنه اشارت ایده‌جکز بونکده بك چوق

[حاشیه]

طبقاتی وار لکن بر طبقه‌سندن بحث ایده‌جکز ابتدا قرآن حکیم رسول اکرمه دیر: فَاصْبِرْ اِنَّ

وَعْدَ اللّٰهِ حَقٌّ ۞ لَتَدْخُلُنَّ الْمَسْجِدَ الْحَرَامَ اِنْ شَٓاءَ اللّٰهُ اٰمِن۪ينَ مُحَلِّق۪ينَ رُؤُ۫سَكُمْ وَمُقَصِّر۪ينَ

لَا تَخَافُونَ ۞ هُوَ الَّذ۪ٓي اَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدٰى وَد۪ينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدّ۪ينِ كُلِّه۪ ۞

وَهُمْ مِنْ بَعْدِ غَلَبِهِمْ سَيَغْلِبُونَ ف۪ي بِضْعِ سِن۪ينَ لِلّٰهِ الْاَمْرُ فَسَتُبْصِرُ وَيُبْصِرُونَ بِاَيِّكُمُ الْمَفْتُونُ ۞

اَمْ يَقُولُونَ شَاعِرٌ نَتَرَبَّصُ بِه۪ رَيْبَ الْمَنُونِ قُلْ تَرَبَّصُوا فَاِنّ۪ي مَعَكُمْ مِنَ الْمُتَرَبِّص۪ينَ ۞

وَاللّٰهُ يَعْصِمُكَ مِنَ النَّاسِ ۞ فَاِنْ لَمْ تَفْعَلُوا وَلَنْ تَفْعَلُوا ۞ وَلَنْ يَتَمَنَّوْهُ اَبَدًا ۞ سَنُر۪يهِمْ

اٰيَاتِنَا فِي الْاٰفَاقِ وَف۪ٓي اَنْفُسِهِمْ حَتّٰى يَتَبَيَّنَ لَهُمْ اَنَّهُ الْحَقُّ ۞ قُلْ لَئِنِ اجْتَمَعَتِ الْاِنْسُ وَالْجِنُّ

عَلٰٓى اَنْ يَأْتُوا بِمِثْلِ هٰذَا الْقُرْاٰنِ لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِه۪ وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَه۪يرًا ۞ يَأْتِي اللّٰهُ

بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُٓ اَذِلَّةٍ عَلَى الْمُؤْمِن۪ينَ اَعِزَّةٍ عَلَى الْكَافِر۪ينَ يُجَاهِدُونَ ف۪ي سَب۪يلِ اللّٰهِ

وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَٓائِمٍ ۞ قُلِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ سَيُر۪يكُمْ اٰيَاتِه۪ فَتَعْرِفُونَهَا ۞ قُلْ هُوَ الرَّحْمٰنُ

اٰمَنَّا بِه۪ وَعَلَيْهِ تَوَكَّلْنَا فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ هُوَ ف۪ي ضَلَالٍ مُب۪ينٍ ۞ وَعَدَ اللّٰهُ الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا مِنْكُمْ

وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْاَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذ۪ينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَلَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ

د۪ينَهُمُ الَّذِي ارْتَضٰى لَهُمْ وَلَيُبَدِّلَنَّهُمْ مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ اَمْنًا ۞

کبی بك چوق آیاتك افاده ایتدیکی اخبارات غیبیه‌در که عیناً طوغری اولارق چیقمشدر

(حاشیه) بو غیبدن خبر ویرن آیتلرك چوق تفسیرلرده ایضاح ایدلمشدن واشبو حرفیله جمع ایتمك نیتی مؤلفنه ویردیکی عجله‌لك خط سندن بوراده ایضاحسز واوقیماز خزینه‌لر قاپالی قالدیلر

ایشته باق چوق اعتراضات و تنقیداته معروض و أك كوچوك بر خطالرندن دعواسنی عیب ایده جك بر
ذاتك لساننده بویله تردد سز كمال جدیت و امنیتله و قوتلی بر وثوقی احساس ایدن بر طرزده بویله اخبارات
غیبیه قطعیاً كوسترر كه او ذات استاذ ازلیسندن درس آلیور صوكره سویلیور

**اوچنجی نوع** حقائق الٰهیه و حقائق كونیه و امور اخرویه یه دائر اخبارات غیبیه سیدر. أوت قرآنك
حقائق الٰهیه یه دائر و طلسم كائناتی فتح ایدن و خلقت عالمك معماسنی آچان بیاناتی كونیه سی اخبارات
غیبیه نك أك مهمیدر. چونكه او حقائق غیبیه یی حدسز ضلالت یوللری ایچنده استقامتله اونلری كیدوب
بولمق عقل بشرك كاری دكلدر و اولامز. بشرك أك داهی حكمالری او مسائلك أك كوچوكنه عقللری
یتشمدیكی معلومدر. هم قرآنك كوستردیكی او حقائق الٰهیه و او حقائق كونیه بیاندن صوكره و صفای قلب
و تزكیه نفس ایتدكدن صوكره و روحك ترقیاتندن و عقلك تكملندن صوكره بشرك عقوللری [صَدَقْتَ]
دییوب او حقائقی قبول ایدرلر. قرآنه بارك الله دیرلر. بو قسمی اوننجی سوزده ایضاح و اثبات ایدلدیكی ایچون تكراره
حاجت قالمامشدر. أما احوال اخرویه و برزخیه ایسه، چندان عقل بشر كندی باشیله یتیشه میور، كوره میور. فقط قرآنك
كوستردیكی یوللرله اونلری كورمك درجه سنده اوننجی سوزده اثبات ایدیور. اوننجی سوزده قرآنك شو اخبارات غیبیه سی
نه درجه طوغری و حق اولدیغنی ایضاح و اثبات ایدلمشدر. اوكا مراجعت ایت.

[**ایكنجی جلوه**] قرآنك شبابتیدر. هر عصرده نازل اولیور كبی تازه لكنی كنجلكنی محافظه ایدیور. أوت قرآن
بر خطبه ازلیه اولارق عموم عصرلرده كی عموم طبقات بشریه یه بردن خطاب ایتدیكی ایچون اویله
دائمی بر شبابتی بولونمق لازمدر. همده اویله كورولمش و كورونیور. حتی افكارجه مختلف



و استعدادجه متباین عصرلر هر عصره كویا او عصره مخصوص كبی باقار، قابلیتنه كوره درس ویریور.
بشرك آثاری و قانونلری بشر كبی اختیارلاشیور، دكیشیور، تبدیل ایدلیور. فقط قرآنك حكملری و
قانونلری او قدر ثابت و راسخدر كه عصرلر كچدكجه داها زیاده قوتنی كوستریور. أوت أك زیاده
كندینه كوه ننی و قرآنك سوزلرینه قارشی قولاغنی قاپایان شو عصر حاضر و شو عصرك اهل كتاب
انسانلری، قرآنك [یَا اَهْلَ الْكِتَابِ، یَا اَهْلَ الْكِتَابِ] خطاب مرشدانه سنه او قدر
محتاجدر كه كویا او خطاب طوغریدن طوغری یه شو عصره متوجهدر. [یَا اَهْلَ الْكِتَابِ] لفظی
[یَا اَهْلَ الْمَكْتَبِ] معناسنی دخی تضمن ایدر. بوتون شدتیله بوتون تازه لكیله بوتون شبابتیله
[یَا اَهْلَ الْكِتَابِ تَعَالَوْا اِلٰى كَلِمَةٍ سَوَاءٍ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ] صیحه سنی عالمك اقطارینه صاورییور.
مثلا شخصلر جماعتلر معارضه سندن عاجز قالدقلری قرآنه قارشی بوتون نوع بشرك دكل!
چونكه نتیجه افكاری اولان مدنیت حاضره قرآنه قارشی معارضه وضعیتنی آلمشدر. اعجاز قرآنه
قارشی سحرلریله معارضه ایدیور. شمدی شو مدهشه معارضه جیه قارشی اعجاز قرآنی
[قُلْ لَئِنِ اجْتَمَعَتِ الْاِنْسُ وَالْجِنُّ] آیتنك دعواسنی اثبات ایتمك ایچون مدنیتك معارضه صورتیله
وضع ایتدیكی اساسات و دساتیرینی، اساسات قرآنیه ایله قارشیلاشدیره جغز. برنجی درجه ده برنجی سوزدن
تا یكرمی بشنجی سوزه قدر اولان موازنه لر و میزانلر و او سوزلرك حقیقتلری و باشلری
اولان آیتلر ایكی كره ایكی درت ایدر درجه سنده مدنیته قارشی قرآنك اعجازینی و غلبه سنی
اثبات ایدر. ایكنجی درجه ده اون ایكنجی سوزده اثبات ایدلدیكی كبی بر قسم دستورلرینی

خلاصه ایتمکده ایشته مدنیت حاضره فلسفه‌سیله حیات اجتماعیهٔ بشریه‌ده نقطهٔ استنادی قوتی قبول ایدر

هدفی منفعت بیلور. دستور حیاتی جدال طانیر. جماعتلرک رابطه‌سنی عنصریت و منفی ملیت بیلیر.

غایه‌سی هوسات نفسانیه‌یی تطمین و حاجات بشریه‌یی تزیید ایتمک ایچون بعض لهویاتدر. حالبوکه قوتك شأنی

تجاوزدر. منفعتك شأنی هر آرزویه کافی کلمدیکندن اوستنده بوغوشمقدر. دستور جدالك

شأنی چارپیشمقدر. عنصریتك شأنی باشقه‌سنی یوتمقله بسلنمك اولدیغندن تجاوزدر. ایشته شو

مدنیتك شو دستورلرندندر که بوتون محاسنیله برابر بشرك یوزده یالکز یکرمیسنه بر نوع صوری بر

سعادت ویروب سکسانی ضطرابه سفالته آتمشدر. اما حکمت قرآنیه نقطهٔ استنادی قوت یرینه

حقی قبول ایدر. غایه‌ده منفعت یرینه فضیلت و رضای الهی‌یی قبول ایدر. حیاتده دستور جدال یرینه

دستور تعاون اساس طوتار. جماعتلرك رابطه‌لرنده عنصریت و ملیت یرینه رابطهٔ دینی و صنفی

و وطنی قبول ایدر. غایاتی هوسات نفسانیه‌نك نامشروع تجاوزاتنه سد چکوب روحی معالیاته تشویق

و حسیات علویه‌سنی تطمین ایتمکدر و انسانی کمالات انسانیه‌یه سوق ایدوب انسان ایتمکدر. حقك شأنی

اتفاقدر. فضیلتك شأنی تساندر. تعاونك شأنی بربرینك امدادینه یتیشمکدر.

دینك شأنی اخوتدر انجذابدر. نفس اماره‌یی کم ایله باغلامق روحی کمالاته قامچیلامقله سعادت

دارینه یرلشدیرر. ایشته مدنیت حاضره ادیان سابقه‌دن آلدیغی محاسنله برابر

قرآنك ارشاداتندن آلدیغی محاسنله برابر قرآنه قارشی بویله حقیقت نظرنده مغلوب دوشمشدر.

اوچنجی درجه‌ده بیکلر مسائلدن یالکز نمونه اولرق اوچ درت مسئله‌یی کوستره‌جکز. اوت



قرآنك دستورلری قانونلری ازلدن کلدیکندن ابده کیده‌جکدر. مدنیتك قانونلری کبی اختیار

اولوب اولومه محکوم دکلدر. دائما کنجدر، قوتلیدر. مثلا مدنیتك بوتون جمعیات خیریه‌لریله بوتون

جبارانه شدید انضباط و نظاماتلریله بوتون اخلاقی تربیه‌کاهلریله قرآن حکیمك ایکی مسئله‌سنه قارشی

معارضه ایده‌میوب مغلوب دوشمشدر. مثلا أَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَأَحَلَّ اللّٰهُ الْبَيْعَ

وَحَرَّمَ الرِّبٰوا] قرآنك بو غلبهٔ معجزکارانه‌سنی بر مقدمه ایله بیان ایده‌جکز. شویله که: اشارات الاعجازده

اثبات ایدلدیکی کبی بوتون اختلالات بشریه‌نك معدنی بر کلمه اولدیغی کبی بوتون اخلاق سیئه‌نك منبعی

ده بر کلمه‌در. برنجی کلمه: بن طوق اولدقدن صکره باشقه‌سی آچلقدن اولسه بکا نه] ایکنجی کلمه: سن چالیش بن ییه‌یم]

اوت حیات اجتماعیهٔ بشریه‌ده خواص و عوام یعنی زنکینلر و فقرلر موازنه ایله راحت یاشارلر

موازنه‌نك اساسی ایسه خواص طبقه‌سنده مرحمت و شفقت آشاغیسنده حرمت و اطاعتدر. شمدی

برنجی کلمه خواص طبقه‌سنی ظلمه مرحمتسزلکه اخلاقسزلغه سوق ایتمشدر. ایکنجی کلمه عوامی کینه

حسده مبارزه‌یه سوق ایدوب راحت بشریه‌یی برقاچ عصردر سلب ایتدیکی کبی شو

عصرده سعی سرمایه ایله مبارزه نتیجه‌سی هرکسجه معلوم اوروپا حادثات عظیمه‌سی میدانه کلدی

ایشته مدنیت بوتون جمعیات خیریه ایله و اخلاقی مکتبلریله و شدید انضباط و نظاماتیله بشرك او

ایکی طبقه‌سنی مصالحه ایده‌مدیکی کبی حیات بشرك ایکی مدهش یاره‌سنی تداوی ایده‌مامشدر

قرآن برنجی کلمه‌یی اساسندن وجوب زکاة ایله قلع ایدر تداوی ایدر. ایکنجی کلمه‌نك اساسنی حرمت ربا

ایله قلع ایدوب تداوی ایدر. اوت آیت قرآنیه عالم قپوسنده طوروب ربایه یساق دیر

دیه‌رك

غوغا قپوسنی قاپامق ایچون بانقه قپوسنی قپا‌یکز انسانلره فرمان ایده‌ر شاکردلرینه کیرمه‌یکز أمر ایده‌ر

ایکنجی اساس مدنیت تعدد ازدواجی قبول ایتمه‌یور. قرآنك اوحکمی کندیجه مخالف حکمت ومصلحت بشریه‌یه

منافی تلقی ایده‌ر. أوت أکر ازدواجده‌کی حکمت یالکز قضاء شهوت اولسه تعدد بالعکس اولملی حالبوکه

حتی بوتون حیوانلرك شهادتیله و ازدواج ایده‌ن نباتاتك تصدیقیله ثابتدرکه: ازدواجك حکمتی وغایه‌سی

تناسلدر. قضاء شهوت لذتی ایسه اوو ظیفه‌یی کوردیرمك ایچین رحمت طرفندن ویرلمش بر اجرت جزئیه‌در

مادام حکمةً وحقیقةً ازدواج نسل ایچوندر نوعك بقاسی ایچوندر. ألبته بر سنه‌ده یالکز بر دفعه تولده

قابل و آیك یاریسنده قابل تلقیح اولان و اللی سنه‌ده یأسه دوشن بر قادین اکثر وقتده تابوت سنیه

قدر قابل تلقیح بر ارکگه کافی کلمدیکندن مدنیت بك چوق فاحشه‌خانه‌لری قبول ایتمه‌یه مجبوردر

اوچنجی أساس محاکمه‌سز مدنیت قرآنك قادینه ثلث ویردیکی ایچون آیتی تنقید ایده‌ر حالبوکه حیات

اجتماعیه‌ده اکثر احکام اکثریت اعتباریله اولدیغندن اکثریت اعتباریله بر قادین کندینی حمایه ایده‌جك

[حاشیه]

بریسنی بولور. أرکك ایسه اوکا یوك اولمق نفقه‌سنی اوکا بیراقمق بریسیله تشریك مساعی ایتمکه

مجبور اولور. اینته بوصورتده بر قادین پدرندن یاریسنی آلسه قوجه‌سی نقصانینی تأمین ایده‌ر

أرکك پدرندن ایکی پارچه آلسه بر پارچه‌سنی تزوّج ایتدیکی قادینك اداره‌سنه ویره‌جك قیز قرداشنه

مساوی کلیر. اینته عدالت قرآنیه بویله اقتضا ایده‌ر بویله حکم ایتمشدر

دردنجی اساس صنم پرستلکی سندن قرآن منع ایتدیکی کبی صنم پرستلکك بر نوع تقلیدی اولان

صورت پرستلکیده منع ایده‌ر. مدنیت ایسه صورتلری کندی محاسنندن صایوب قرآنه



معارضه ایتمك ایستر. حالبوکه کولکه‌لی و کولکه‌سز صورتلر یا بر ظلم متحجر و یا بر ریاء متجسد ویا بر

هوسِ متجسددرکه بشری ظلم وریایه وهوایه هوه‌سی قامچیلایوب تشویق ایده‌ر. هم قرآن اینسه

مرحمةً قادینلرك حرمتی محافظه ایچون حیا پرده‌سنی طاقمه‌سنی أمر ایده‌ر. تا هوسات رذیله‌نك آیاغی

[حاشیه]

آلتنده اونفقت معدنلری ذلت چکمه‌سونلر آلت هوه‌سات اهمیتسز بر متاع حکمنه کچمه‌سونلر آلتك

هوه‌سات مدنیت ایسه قادینلری یووالرندن چیقاروب پرده‌لرینی پیرتوب بشری ده باشدن

چیقارمشدر. حالبوکه عائله حیاتی قادین أرکك ما بیننده متقابل حرمت و محبتله دوام ایدر

حالبوکه آچیق صاچیقلق صمیمی حرمت و محبتی ازاله ایدوب عائله‌وی حیاتی زهرله‌مشدر خصوصاً

آکلاشیلیر

[حاشیه] محکمه‌یه قارشی و محکمه‌یی صوصدیران لایحه تمییزك مدافعاتندن بر پارچه‌در. بومقامه حاشیه اولمش [١٣٥٠] سنده عدلیه‌نك محکمه‌سنه دیرمکه: بیك اوچیوز اللی سنه‌ده و هر عصرده اوچیوز اللی ملیون انسانلرك حیات اجتماعیه‌سنده أك قدسی و حقیقتلی بر دستور الٰهی‌یی اوچیوز اللی بیك تفسیرك تصدیقلرینه و اتفاقلرینه استناداً و بیك اوچیوز اللی سنه ظرفنده کچمش اجدادمزك اعتقادلرینه اقتداءً تفسیر ایده‌ن بر آدمی محکوم ایدن محکمه‌نك برقراری ألبته روی زمینده عدالت وارسه او قراری رد و بو حکمی نقض ایده‌جکدر

٢٣٢

227

معارضه ایتمك ایسته مه. حالبوکه کولکه لی و کولکه سز صورتلر یا بر ظلم متحجر و یا بر ریاء متجسد و یا بر
هوس متجسد که بشری ظلم و ریایه و هوا و هوسه قامچیلایوب (بو) تشویق ایدیور. هم قرآن ایسه
مرحمةً قادینلرك حرمتنی محافظ ایچون حیا پرده سنی طاقمسنی امر ایده ر تا هوسات رذیله نك آیاغی
[حاشیه]
آلتنده او شفقت معدنلری ذلت چکمه سونلر آلت هوسات اهمیتسز بر متاع حکمنه گچمه سونلر. آلت
هوسات مدنیت ایسه قادینلری یووالرندن چیقاروب پرده لرینی ییرتوب بشری ده باشدن
چیقارمشدر. حالبوکه عائله حیاتی قادین ارکك ماییننده متقابل حرمت و محبتله دوام ایدر.
حالبوکه آچیق صاچیقلق صمیمی حرمت و محبتی ازاله ایدوب عائله وی حیاتی زهرله مشدر. خصوصاً
صورتپرستلك اخلاقی فنا حالده صارصدیغی و سقوط روحه سببیت ویردیگی شونکله آکلاشیلیر.
ناصلکه مرحوم و رحمته محتاج بر گوزل قادین جنازه سنه نظر شهوت و هوسله باقمق نه قدر
اخلاقی تخریب ایدر. اویله ده اولمش قادینلرك صورتلرینه (و) یاخود صاغ قادینلرك کوچوك
جنازه لری حکمنده اولان صورتلرینه هوسپرورانه باقمق دریندن درینه حسیات علویه انسانیه یی
صارصار تخریب ایدر. اینته (شو) نمونه مثاللر کبی بیکلر مسائل قرآنیه نك که هربریسی سعادت بشریه یی
(سائر مسئله لری)
دنیاده تأمیننه خدمت ایتمکله برابر حیات ابدیه سنه ده خدمت ایدر. مذکور مسئله لره قیاس
(اولان)
ایده بیلیرسك. نصل مدنیت حاضره قرآنك حیات اجتماعیه بشریه عائد دستورلرینه
(نقطه نظرده)
قارشی مغلوب اولوب قرآنك اعجاز معنویسنه قارشی حقیقت نظرنده افلاس ایدر
(نی حکمت قرآن ایله)
اویله ده مدنیتك روحی اولان فلسفهٔ آوروپا و حکمت بشریه یکرمی بش (عدد) سوزده میزانلرله

[حاشیه] تستر نسوان حقنده اوتوز برنجی مکتوبك یکرمی دردنجی لمعه سی غایت
قطعی بر صورتده اثبات ایتمشدر که تستر قادینلر ایچون فطریدر.
رفع تستر فطرته منافیدر.

دیورلر
غوغا قپوسنی قاپامق ایچون بابنه قپوسنی قپایکز (انسانلره) فرمان ایدر شاگردلرینه کیرمه یکز امر ایدر

ایکنجی اساس مدنیت تعدد ازواجی قبول ایتمیور. قرآنك او حکمنی کندینجه مخالف حکمت و مصلحت بشریه یه
منافی تلقی ایدر. اوت اگر ازدواجده کی حکمت یالکز قضاء شهوت اولسه تعدد بالعکس اولملی. حالبوکه
حتی بوتون حیواناتك شهادتیله و ازدواج ایدن نباتاتك تصدیقیله ثابتدر که ازدواجك حکمتی و غایه سی
تناسلدر. قضاء شهوت لذتی ایسه او وظیفه یی گوردیرمك ایچین رحمت طرفندن ویرلمش بر اجرت جزئیه در.
مادام حکمةً حقیقةً ازدواج نسل ایچوندر نوعك بقاسی ایچوندر. البته بر سنه ده یالکز بر دفعه تولده
(یالکز)
قابل و آیك یاریسنده قابل تلقیح اولان و اللی سنه ده یأسه دوشن بر قادین اکثر وقتده تا یوز سنه یه
قدر قابل تلقیح

اوچنجی اساس
اجتماعیه ده اکثرا
بربسی بولور
مجبور اولور ابن
ارکك بدرندن
مساوی کلیرا بتن

دردنجی اساس
صورتپرستلك

ایکی حکمتك موازنه سنده حکمت فلسفه عاجزه و حکمت قرآنیه نك معجزه اولدیغی قطعیتله اثبات ایدلمشدر
ناصلکه مخصوصا اون برنجی سوزده و اون ایکنجی سوزلرده حکمت فلسفه نك عجزی و افلاسی و حکمت قرآنیه نك
اعجازی و غناسی اثبات ایدلمشدر مراجعت ایده بیلرسك هم نصل مدنیت حاضره حکمتی حکمت قرآنك عملی و علمی
اعجازینه قارشی مغلوب اولویور اویله ده مدنیتك أدبیات و بلاغتی ده قرآنك أدب و بلاغتنه قارشی
نسبتی اوکسوز بر یتیمك مظلم بر حزن ایله امیدسز آغلایشی هم سفلی بر وضعیتده سرخوشانه بر عیاشك (شرقی دیمکدر)
ولولۀ غناسنك نسبتی ایله علوی بر عاشقك موقت بر افتراقدن مشتاقانه امیدکارانه بر حزن ایله (شرقیسی)
غناسی هم ظفر ویا حرب و علوی فداکارلقلره سوق ایتمك ایچون تشویقکارانه قصائد وطنیه
نسبتی کبیدر چونکه أدب و بلاغت تأثیر اسلوب اعتباریله یا حزن ویرر یا نشئه ویرر حزن ایسه ایکی
قسمدر [یا فقد الاحبابدن کلیر] یعنی احبابسزلقدن صاحبسزلقدن کلن قرانلقلی بر حزندرکه
ضلالت آلود طبیعت پرست غفلت پرست مدنیتك أدبیاتنك ویردیکی حزندر ایکنجی حزن
فراق الاحبابدن کلیر یعنی احباب وار فراقنده مشتاقانه بر حزن ویرر اینه شو حزن هدایت أدا نور
افشان قرآنك ویردیکی حزندر اما نشئه ایسه اوده ایکی قسمدر برنجیسی نفسی هوساتی تشویق ایدر
اوده تیاترو، سینما، رومانجی مدنیتك أدبیاتنك شأنیدر ایکنجی نشئه نفسی صوصدیروب
روحی، قلبی، عقلی، سری، معالیاته وطن اصلیلرینه مقر ابدیلرینه احباب اخرویلرینه سوق ایتمك
ایچون لطیف و أدبلی معصومانه بر تشویقدرکه اوده جنت و سعادت ابدیه و رؤیت جمال اللهه بشری
سوق ایدن و شوقلندیرن قرآن معجز البیانك ویردیکی نشئه در اینته



قُلْ لَئِنِ اجْتَمَعَتِ الْاِنْسُ وَالْجِنُّ عَلٰى اَنْ يَأْتُوا بِمِثْلِ هٰذَا الْقُرْاٰنِ لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهٖ وَلَوْ كَانَ
بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا ] افاده ایتدیکی عظیم معنا و بویوك حقیقت قاصر الفهم اولانلرجه و دقتسزلکله
مبالغه لی بر بلاغت ایچون محال بر صورت ظن ایدیلییور حاشا مبالغه دکل محال بر صورت دکل عین حقیقت
بر بلاغت و ممکن و واقع بر صورتده در او صورتك بر وجهی شودرکه یعنی قرآندن ترشح ایتمین و قرآنك
مالی اولمیان انس و جنك بوتون کوزل سوزلری طوپلانسه قرآنه نظیر اوله مز دیمکدر هم ایده مدکی
کوستریلیور ایکنجی وجه شودرکه جن و انسك حتی شیطانلرك نتیجه افکارلری و محصله مساعیلری
اولان مدنیت و حکمت فلسفه و أدبیات أجنبیه قرآنك احکام و حکمت و بلاغتنه قارشی عاجز درکه
سنده درلر دیمکدر نصلسه نمونه سنی کوستردك: اوچنجی جلوه قرآن حکیمك هر عصرده کی طبقات بشرك
هر بر طبقه سنه کویا طوغریدن طوغری یه او طبقه یه خصوصی متوجهدر خطاب ایدیور أوت بوتون
بنی آدمه بوتون طبقاتیله أن یوکسك و دقیق علم اولان ایمانه و أن کنیش و نورانی فن اولان
معرفت اللهه و أن أهمیتلی و متنوع معارف اولان احکام اسلامیه یه دعوت ایدن و درس ویرن
قرآن ایسه هر نوع هر طائفه یه موافق کلجك بر درس ویرمك الزمدر حالبوکه درس بردر او بر بشقه (ایری ایری دکل)
عین درسده طبقات بولونمالازمدر درجاتنه کوره هر بری قرآنك پرده لرندن بر پرده دن
حصه درسنی آلیر شو حقیقتك چوق نمونه لرینی ذکر ایتمشز اوراده مراجعت ایده بیلیر یالکز
بوراده بر ایکی جزئیسنه هم یالکز بر ایکی طبقه نك حصه فهمنه اشارت ایده جکز مثلا
لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا اَحَدٌ ] کنزنلی طبقه اولان عوام طبقه سی

شوندن مصداق فردى جناب حقدر. وولدن واقراندن وزوجه‌دن منزهدر. داها متوسط بر طبقه شوندن
عیسى نك وملائكه‌لرك وتولده مظهر شيلرك الوهيتنى نفى ايتمكدر. چونكه محال بر شيئى نفى ايتمك ظاهرا
فائده‌سز اولديغندن بلاغتده مدار فائده اولاجق بر لازم حكم مراد اولونور. اينته جسمانيته مخصوص
ولد ووالدى نفى ايتمكدن مراد ايسه ولد و والد و كفوى بولونانلرك نفى الوهيتلريدر. ومعبود اولمغه لايق
اولمادقلرينى گوسترمكدر. شو سردندر كه سوره‌ء اخلاص هر كسه هر وقت فائده ويره بيلير. داها بر پارچه
ايلرى بر طبقه‌نك مصداق فردى جناب حقدر. موجوداته قارشى تولد. وتولدى اشمام ايده‌جك بوتون
رابطه‌لردن منزهدر. شريك ومعيندن وهم جنسيتدن مبرادر. بلكه موجوداته قارشى نسبتى خلاقيتدر.
[امر كن فيكون] ايله اراده‌ء ازليه‌سى ايله اختيار ايله ايجاد ايدر. ايجابى واضطرارى وصدور غير اختيارى
كبى منافى كمال هر رابطه‌دن منزهدر. داها يوكسك بر طبقه‌نك مصداق فردى جناب حقدر. ازليدر.
ابديدر. اول وآخردر. هيچ بر جهتده نه ذاتنده، نه صفاتنده، نه افعالنده، كفوى، نظيرى،
شبيهى، مثلى، مثالى، مثيلى يوقدر. يالكز افعالنده شؤوننده تشبيهى افاده ايدن مَثَل وار
[وَلِلّٰهِ الْمَثَلُ الْاَعْلٰى] بو طبقات عارفين طبقه‌سى، اهل عشق طبقه‌سى، صديقين طبقه‌سى كبى
آيرى آيرى حصه صاحبلرى قياس ايده بيليرسك. **ايكنجى مثال** مثلا [مَا كَانَ مُحَمَّدٌ اَبَا
اَحَدٍ مِنْ رِجَالِكُمْ] طبقه‌ء اولى‌نك شوندن مصداق فهمى بودركه رسول اكرم عليه الصلاة
والسلامك خدمتكارى و يا ولدم خطابنه مظهر اولانلر [زيد] عزتلى زوجه‌سنى كندينه كفو
بولمديغى ايچون تطليق ايتمش. اللهك امريله رسول اكرم عليه الصلاة والسلام [



آيت ديور: (شخصيت / جهتيله)
آلمشدر پيغمبر سزه اولادم ده‌سه رسالت اعتباريله سويلر شخص اعتباريله پدريكز دگلدر كه آلديغى
قادينلر اوكا مناسب دوشمسون. ايكنجى طبقه‌نك فهمى شودركه بر بويوك امير رعيتنه پدرانه شفقتله باقار اگر
او امير ظاهر وباطنى بر پادشاه روحانى اولسه او وقت مرحمتى پدرانه يوز درجه شفقتندن ايلرى گيتديگندن
او رعيتك افرادى اونك حقيقى اولادى كبى اوكا پدر نظريله باقارلر پدر نظرى زوج نظرينه انقلاب ايده‌مديگندن
قيز نظريده زوجه نظرينه قولايجه دگيشمديگندن افكار عامه‌ده پيغمبرك مؤمنلرك قيزلرينى آلمسى شويله
اوقوى گلمديگندن قرآن ديركه پيغمبر مرحمت الهيه نظريله سزه شفقت ايدر پدرانه معامله ياپار. رسالت نامنه
سز اونك اولادى كبى سكز. فقط شخصيت انسانيت اعتباريله پدريكز دگلدر كه سزدن زوجه آلماسى مناسب
دوشمسون. **اوچنجى قسم** شويله فهم ايدركه پيغمبره انتساب ايدوب اونك كمالاتنه استناد ايده‌رك اونك
پدرانه شفقتنه اعتماد ايدوب قصور وخطيئات ايتمه‌مليسكز ديمكدر. اوت چوقلر واكثر بويوكلرينه و
مرشدلرينه اعتماد ايدوب تنبللك ايده‌رك حتى بعضا نمازى بيله قيلميور ديرلر بر قسم علويلر كبى

**دردنجى نكته** برقسم شو آيتدن شويله بر اشارت غيبيه فهم ايدركه پيغمبرك اولاد ذكورى رجال
درجه‌سنده قالميوب رجال اوله‌رق نسلى بر حكمته بناء قالمايه‌جقدر. يالكز رجال تعبيرنك افاده‌سيله
نسانك پدرى اوله‌بيلير. اشارت ايتديگندن نساء اوله‌رق نسلى دوام ايده‌جكدر. [فَلِلّٰهِ الْحَمْدُ]
حضرت فاطمه‌نك نسل مباركى **حسن وحسين** (رضى) كبى ايكى نورانى سلسله‌نك بدرِ منورى شمس
نبوتك معنوى ومادى نسلنى ادامه ايديورلر. **اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلَيْهِ وَعَلٰى آلِهِ** برنجى شعله‌نك اوچ شعاعيله
ختام ويردى. **ايكنجى شعله** ايكنجى شعله‌نك اوچ نورى واردر. **برنجى نور** قرآن معجز البيانك

هیئت مجموعه‌سنده رائق بر سلاست، فائق بر سلامت، متین بر تساند، محکم بر تناسب جمله‌لری و هیئتلری
مابیننده قوی بر تعاون و آیتلری و مقصدلری مابیننده علوی بر تجاوب اولدیغی علم بیان و فن معانی
و بیانینك زمخشری، سکاکی، عبد القاهر جرجانی کبی بیکلرجه داهی امام‌لرك شهادتیله ثابت اولدیغی حالده
او تجاوبه، و تعاونه، و تسانده، و سلاست و سلامتی، قیره‌جق، بوزه‌جق، سکز، طقوز مهم
اسباب بولونورکن (یالکز) او اسباب بوزمه‌یه دکل سلاستنه، سلامتنه، تساندینه قوت ویرمشدر. او اسباب
بر درهٔ حکمتی اجرا ایدوب باشلرینی بردهٔ نظام و سلاستدن چیقاریرلر فقط تصلکه یکنسق دوز
بر آغاجك گوده‌سنده بر قسم چیقمیتیلر سیوریجکلر چیقار لکن (آغاجك) تصلکه تناسبنی بوزمق ایچون
چیقمایورلر بلکه او آغاجك زینتلی بر تکمله و جمالنه مدار اولان میوه‌لی ویرمك ایچون چیقیورلر عیناً
بونلر کبی شو اسباب دخی قرآنك سلاست نظمنه قیمتدار معنالری افاده ایچون سیوری باشلرینی چیقا
ریورلر. ایشته او قرآن مبین یکرمی سنه‌ده حاجتلرك موقعلری اعتباریله نجم نجم اولرق متفرق و پارچه
پارچه نزول ایتدیکی حالده اویله بر کمال تناسبی واردرکه کویا بر دفعه‌ده نازل اولمش کبی بر مناسبت کوستریور
هم او قرآن یکرمی سنه‌ده هم مختلف متباین اسباب نزوله کوره کلدیکی حالده تساندك کمالنی اویله کوستریورکه
کویا بر سبب واحده نزول ایتمشدر. هم او قرآن متفاوت و مکرر سؤاللرك جوابی اولرق کلدیکی حالده
نهایت امتزاج و اتحادی کوستریور کویا بر سؤال واحدك جوابیدر. هم قرآن متغایر متعدد حادثه‌لرك
احکامنی بیان ایچون کلدیکی حالده اویله بر کمال انتظامی کوستریرکه کویا بر حادثهٔ واحده‌نك بیانیدر.
هم قرآن متخالف متنوع حالاتده حدسز مخاطبلرك فهملرینه مناسب اسلوبلرده تنزلات



کلامیه ایله نازل اولدیغی حالده اویله بر حسن تماثل و کوزه‌ل بر سلاست کوستریورکه کویا حالت بردر، بر
درجهٔ فهمدر، صو کبی آقار بر سلاست کوستریور. هم او قرآن متباعد متعدد مخاطبین اصنافنه متوجهاً
متکلم اولدیغی حالده اویله بر سهولت بیانی، بر جزالت نظامی، بر وضوح افهامی وارکه، کویا مخاطبی بر صنفدر.
حتی هر بر صنف ظن ایدرکه بالاصالة مخاطب یالکز کندیسیدر. هم قرآن متفاوت متدرج ارشادی
بعض غایه‌لره (مقصدلره) ایصال و هدایت ایتمك ایچون نازل اولدیغی حالده اویله بر کمال استقامت، اویله بر دقت موازنت
اویله بر حسن انتظام واردرکه کویا مقصد بردر. ایشته بو اسبابلر شو ستنك اسبابی ایکن قرآنك اعجاز
بیاننده سلاست و تناسبده استخدام ایدلمشلردر. اوت قلبی مشهیز، عقلی مستقیم، وجدانی مرضسز
ذوقی سلیم هر آدم قرآنك بیاننده کوزه‌ل بر سلاست، رعنا بر تناسب، خوش بر آهنك، یکتا بر فصاحت
کورور. هم بصیره‌سنده سلیم بر کوزی اولان کورورکه قرآنده اویله بر کوز واردرکه. او کوز بوتون کائناتی
ظاهر و باطنی ایله واضح کوزه‌دکنده بر صحیفه کبی کورور و ایسته‌دیکی کبی چویریر ایسته‌دیکی بر طرزده او
صحیفه‌نك معنالرینی سویلر. شو ایکنجی نورك حقیقتنی مثاللرله توضیح ایتمك بر قاچ مجلد لازم اویله
ایسه سائر رسائل عربیه‌مده و اشارات الاعجازده و شو یکرمی بش عدد سوزلرده شو حقیقتك اثباتنه دائر
اولان ایضاحاته اکتفا ایدوب مثال اولرق مجموع قرآنی برده کوستریورم. **ایکنجی نوری** قرآن
حکیمك آیتلرینك خاتمه‌لرنده کوستردیکی فذلکه‌لر و اسماء حسنی جهتنده کی اسلوب بدیعنده اولان مزیت اعجازیه‌یه دائردر

---

## بر اخطار

شو ایکنجی نورده چوق آیتلر کله‌جکدر. اما بونلر یالکز (معناً) ایکنجی نورك مثاللری دکل بلکه کچمش مسائل

وشعاعلرك مثاللرى دخى اولور. بونلرى حقيله ايضاح ايتمك چوق اوزون كليور. شيمديلك اختصار و اجماله مجبورم
اوڭ ايچون غايت مختصر بر طرزده شو سرّ عظيم اعجازك مثاللرندن اولان آيتلره بر اشارت ايدوب تفصيلاتنى بشقه
وقته تعليق ايدهلم. ايشته قرآن معجز البيانك آيتلرك خاتمهلرنده غالباً بعض فذلكهلرى ذكر ايدركه او فذلكهلر
يا اسماء حسنايى ويا معنالرينى تضمن ايديور، ويا خود عقلى تفكره سوق ايتمك ايچون عقله حواله ايدر، ويا خود
مقاصد قرآنيهدن بر قاعدهٔ كليهيى تضمن ايدركه آيتك تأكيد و تأييدى ايچون فذلكهلر بيان ايدر. او فذلكهلرده
قرآنك حكمت علويهسندن بعض اشارات و هدايت الٰهيهنك آب حياتندن بعض رشاشات و اعجاز قرآنك
برقلرندن بعض شررات وار. شيمدى بيك چوق او اشارتدن يالكز اون دانهسنى اجمالاً ذكر ايدهرز. هم بيك
چوق مثاللرندن يالكز بر مثال، و هر بر مثالك بيك چوق حقائقندن يالكز هر بر حقيقتك مثال اجماليسنه
اشارت ايدهرز. بو اون اشارتك اكثريسى اكثر آيتلرده مجتمعاً برابر بولونوب حقيقى بر نقش اعجازى تشكيل ايدرلر.
هم مثال اولهرق كثير ديكر آيتلرك اكثريسى اكثر اشارتلره مثالدر. يالكز هر آيتدن بر اشارته كوسترهجكز.
مثال كتيرهجكز آيتلردن اسكى سوزلرده بحث ايدلنلرك يالكز مجمللرينه بر خفيف اشارت ايدهرز.

**برنجى نكته: جزالت** قرآن حكيم اعجازكارانه بر صورتده صانع ذو الجلالك افعال و آثارينى نظره قارشى سرر
بسط ايدر. صوكره او آثار و افعالدن اسماء الٰهيهيى استخراج ايدر، ويا حشر و توحيد كبى بر مقاصد اصليهٔ
قرآنيهيى اثبات ايديور. برنجى معنانك مثاللرندن مثلا [ وَخَلَقَ لَكُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا ثُمَّ اسْتَوٰى
إِلَى السَّمَاءِ فَسَوّٰيهُنَّ سَبْعَ سَمٰوَاتٍ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ] ايكنجى شقك مثاللرندن مثلا
[ أَلَمْ نَجْعَلِ الْأَرْضَ مِهَادًا وَالْجِبَالَ أَوْتَادًا وَخَلَقْنَاكُمْ أَزْوَاجًا الخ إِنَّ يَوْمَ الْفَصْلِ كَانَ مِيقَاتًا ] نه



قادر. برنجى آيتده آثارى بسط ايدوب بر نتيجهنك بر مهم مقصودك مقدماتى كبى علم و قدرته غايات و انتظاماتيله
شهادت ايدن اك عظيم اثرلرى سرد ايدهرك علم اسمنى استخراج ايدر. ايكنجى آيتده برنجى شعلهنك برنجى شعاعنك اوچنجى
نقطهسنده بر درجه ايضاح اولنديغى كبى جناب حقك بو بيوك افعالنى عظيم آثارينى ذكر ايدهرك نتيجهسنده يوم فصل
اولان حشرى نتيجه اولارق ذكر ايديور. [ ايكنجى نكتهٔ بلاغت ] قرآن بشرك نظرنه صنعت الٰهيهنك منسوجاتنى آچار كوسترر.
صوكره فذلكهده او منسوجاتى اسماء ايچنده طى ايدر، ويا خود عقله حواله ايدر. برنجيسنك مثاللرندن مثلا [ قُلْ مَنْ
يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أَمَّنْ يَمْلِكُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَمَنْ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ
الْحَيِّ وَمَنْ يُدَبِّرُ الْأَمْرَ فَسَيَقُولُونَ اللّٰهُ فَقُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ * فَذٰلِكُمُ اللّٰهُ رَبُّكُمُ الْحَقُّ ] ايشته باشندهدير: سماء
و زمينى رزقكزه ايكى خزينه كبى مهيا ايدوب اورادن ياغمورى بورادن حبوباتى چيقاران كيمدر؟ اللّٰهدن بشقه كيم سماء
و زمينى ايكى مطيع خزينهدار حكمنه كتيره بيلير مى؟ اويله ايسه شكر اوكا منحصردر. ايكنجى فقرهده ديركه: سزك اعضالركز
ايچنده اك قيمتدار كوز و قولاقلركزك مالكى كيمدر؟ هانكى تزكاه و دكاندن آلدكز؟ بو لطيف قيمتدار كوز و قولاغى هم
ويرهجك آنجق ربكزدر. سزى ايجاد ايدوب تربيه ايدن اودر، بونلرى سزه ويرمشدر، اويله ايسه يالكز رب اودر،
معبود ده او اولابيلير. [ اوچنجى فقره ] ده دير: ئولمش يرى احيا ايدوب بو بيكلر ئولمش طائفهلرى احيا ايدن كيمدر؟ حقدن
باشقه و بوتون كائناتك مالكندن باشقه شو ايشى كيم يابابيلير؟ البته او يابار، او احيا ايدر. مادام حقدر، حقوقى ضايع ايتميهجكدر.
سزى بر محكمهٔ كبرايه كوندرهجكدر. يرى احيا ايتديكى كبى سزى ده احيا ايدهجكدر. [ دردنجى فقرهده ] دير: بو عظيم
كائناتى بر سراى كبى بر شهر كبى كمال انتظام ايله اداره ايدوب تدبيرينى كورن اللّٰهدن باشقه كيم اولابيلير؟ مادام
اللّٰهدن باشقه اولماز، قوجه كائناتى بوتون اجراسيله غايت قولاى اداره ايدن قدرت اودر، جقصورسز

ثابت اولور كه هیچ بر شریكه و اشتراكه و معاونت ویا ردیفه احتیاجی اولاماز. قوهٔ كائناتی اداره ایدن كوچوك مخلوقاتی
بانفراده الله در. بر آنی ذكره دیمك ایسترایسه‌نز الله دیه جكسكز. آیتنك برنجی و دردنجی فقره‌سی الله دیر. ایكنجی فقره [رب] دیر
اوچنجی فقره‌سی الحق دیر [فذلكم الله ربكم الحق] قدر معجزانه دوشوندیگی آیتلا آیتنده جناب حقك عظیم
تصرفاتی قدرتنك مهم مصنوعاتنی ذكر ایدر. صوكره ده او عظیم آثارك مصنوعاتك دستگاهی [فذلكم الله
ربكم الحق] یعنی حق، رب و الله اسملرینی ذكر ایتمكله او تصرفات عظیمه‌نك منبعنی كوستریر ایكنجی مثاللرندن
[إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمٰوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَالْفُلْكِ الَّتِي تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِمَا يَنْفَعُ النَّاسَ وَمَا أَنْزَلَ اللّٰهُ
مِنَ السَّمَاءِ مِنْ مَاءٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَبَثَّ فِيهَا مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ وَتَصْرِيفِ الرِّيَاحِ وَالسَّحَابِ
الْمُسَخَّرِ بَيْنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ] آیتنده جناب حقك كمال قدرتنی و عظمت ربوبیتنی كوستریر
وحدانیتنه شهادت ایدن سماوات و ارضك خلقتنده‌كی تجلی سلطنت الوهیت و كیجه كوندوز اختلافنده‌كی
تجلی ربوبیت و حیات اجتماعیهٔ انسانه ألك بویوك بر واسطه اولان كمیلری دكزده تسخیر ایله تجلی رحمت و سمادن
آب حیاتی اولمش زمینه كوندروب زمینی یوز بیك طائفه‌لر ایله احیا ایدوب بر محشر عجائب صورتنه كتیرمكده‌كی تجلی
عظمت قدرت و زمینده حدسز مختلف حیواناتی بسیط بر طوپراقدن خلق ایتمكده‌كی تجلی رحمت و قدرت
و روزكارلری نباتات و حیواناتك تنفس و تلقیحلرینه خدمت كبی وظائف عظیمه ایله توظیف ایدوب تدویر و تنفس
صالح وضعیته كتیرمك ایچون تحریك و اداره‌سنده‌كی تجلی رحمت و حكمت و زمین و آسمان اوته‌سنده
واسطهٔ رحمت اولان بلوطلری بر محشر عجائب كبی معلقده طوپلایوب طاغیتمق بر اردو كبی استراحت ایتدیروب
وظیفه باشنه دعوت ایتمك كبی تسخیرنده‌كی تجلی ربوبیت مصنوعات صنعتی تعداد ایتدكدن صوكره



عقلی اونلرك حقائقنه و تفصیلینه سوق ایدوب تفكر ایتدیرمك ایچون [لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ] دیر. اونكله عقولی
ایقاظ ایچون عقله حواله ایدر. [اوچنجی مزیت جزالت] بعضاً قرآن جناب حقك فعللرینی تفصیل ایدیور صوكره
فذلكه ایله
بر اجمال ایدر. تفصیلی ایله قناعت ویرر اجمال ایله حفظ ایتدیرر باغلار. مثلا [وَكَذٰلِكَ يَجْتَبِيكَ رَبُّكَ
وَيُعَلِّمُكَ مِنْ تَأْوِيلِ الْأَحَادِيثِ وَيُتِمُّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكَ وَعَلَىٰ آلِ يَعْقُوبَ كَمَا أَتَمَّهَا عَلَىٰ أَبَوَيْكَ مِنْ قَبْلُ إِبْرَاهِيمَ
وَإِسْحَاقَ إِنَّ رَبَّكَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ] آیتنده حضرت یوسف و اجدادینه ایدیلن نعمتلری شو آیتله اشارت ایدر دیركه
مقام
سنی بوتون انسانلر ایچنده نبوتله سرفراز بوتون سلسلهٔ انبیایی سلسله‌كزه ربط ایدوب سلسله‌كزی نوع بشر ایچنده
بوتون سلسله‌لرك سرداری خاندانیكزی علوم الهیه و حكمت ربانیه‌یه بر حجرهٔ تعلیم و هدایت صورتنده كتیروب او علم
و حكمت ایله دنیانك سعادتكارانه سلطنتنی آخرتك سعادت ابدیه‌سیله سزده برلشدیرمك سنی علم و حكمتله مصره
هم عزیز رئیس هم عالی مربی هم حكیم مرشد ایتمك اولان نعمت الهیه‌یی ذكر و تعداد ایدوب علم و حكمتله اولكی
آبا و اجدادینی ممتاز ایتدیگنی ذكر ایدیور صوكره سنك ربك علیم حكیمدر. دیر اونك ربوبیتی و حكمتی اقتضا
او
ایدركه سنی و آبا و اجدادیكی علیم حكیم اسمنه مظهر ایتسون ایشته شو مفصل نعمتلری شو فذلكه ایله اجمال ایدر. هم مثلا
[قُلِ اللّٰهُمَّ مَالِكَ الْمُلْكِ تُؤْتِي الْمُلْكَ مَنْ تَشَاءُ] آیتنده شو آیت جناب حقك نوع بشرك حیات اجتماعیه‌سنده‌كی
١٩ ده
تصرفاتنی شویله كوستریر كه عزت و ذلت فقر و ثروت طوغریدن طوغری‌یه جناب حقك مشیتنه و اراده‌سنه
ایله
باغلیدر دیمك كثرت طبقاتك ألك طاغینق تصرفاتنه قدار مشیت و تقدیر الهیه‌در تصادف قاریشماز شو
حكمی ویردیگندن صوكره انسانیت حیاتنده ألك مهم ایسه اونك رزقیدر. شو آیت بشرك رزقنی طوغریدن
كه دیر
طوغری‌یه رزاق حقیقینك خزینهٔ رحمتندن كوندردیگنی بر ایكی مقدمه ایله اثبات ایدر شویله كه رزقكز

پرك حیاتنه باغلیدر برك دیرلسی ایسه لهاره باقار، لهار ایسه شمس وقمری تسخیر ایدن کیجه وکوندوزی جویره‌ن ذاتك

یوزینی
ألنده‌در. اویله ایسه بر ألمایی بر آدم حقیقی رزق اوله‌رق ویرمك بوتون یرك بوتون میوه‌لرله طولدیران اوذات ویره‌بیلیر

واوکا حقیقی رزاق اولور. صوکره ده [وَتَرْزُقُ مَنْ تَشَاۤءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ] دیر بو جمله‌ده اوتفصیلاتلی فعللری اجمال

وانبات ایده‌ر یعنی سزه حسابسز رزق ویره‌ن اودرکه بو فعللری یاپار [دردنجی نکتهٔ بلاغت] قرآن کاه اولور مخلوقات

الهیه‌یی برترتیبله ذکر ایده‌ر صوکره او مخلوقات ایچنده بر نظام بر میزان اولدیغی واونك ثمره‌لری اولدیغی کوسترمکله کویا بر

شفافیت ویرار لافلو ویریور صوکره او آینه‌مثال ترتیبدن جلوه‌سی بولنان اسماء الهیه‌یی کوستریور کویا او مخلوقات

مذکوره الفاظدر شو اسماء اونك معنالری یاخود اومیوه‌لرك چکردکلری یاخود خلاصه‌لری درلر. مثلا [وَلَقَدْ خَلَقْنَا

الْاِنْسَانَ مِنْ سُلَالَةٍ مِنْ طِينٍ * ثُمَّ جَعَلْنَاهُ نُطْفَةً فِي قَرَارٍ مَكِينٍ * ثُمَّ خَلَقْنَا النُّطْفَةَ عَلَقَةً فَخَلَقْنَا الْعَلَقَةَ

مُضْغَةً فَخَلَقْنَا الْمُضْغَةَ عِظَامًا فَكَسَوْنَا الْعِظَامَ لَحْمًا ثُمَّ اَنْشَاْنَاهُ خَلْقًا اٰخَرَ فَتَبَارَكَ اللّٰهُ اَحْسَنُ الْخَالِقِينَ]

ایشته قرآن خلقت انسانك او عجیب غریب، بدیع، منتظم، موزون اطوارینی اویله آینه‌مثال برطرزده ذکرایدوب

دیه برندیریور
ترتیب ایدیور که [فَتَبَارَكَ اللّٰهُ اَحْسَنُ الْخَالِقِينَ] ایچنده کندی کندینه کوریور وکندینی د... حتی وجبك

داها
بر کانی شو آیتی یازارکن شو کلمه کلمزدن اول [~~...~~] کندی کندینی کوستریر ایدی مثلا [اِنَّ رَبَّكُمُ اللّٰهُ

الَّذِي خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ فِي سِتَّةِ اَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِ يُغْشِي الَّيْلَ النَّهَارَ يَطْلُبُهُ حَثِيثًا

وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وَالنُّجُومَ مُسَخَّرَاتٍ بِاَمْرِهِ اَلَا لَهُ الْخَلْقُ وَالْاَمْرُ تَبَارَكَ اللّٰهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ] ایشته قرآن

شو آیتده عظمت، قدرت الهیه وسلطنت ربوبیتی اویله برطرزده کوستریور که کونشی، آی‌ی، یلدیزلری أمره منقاد (ای‌کبی)

ایکی
أمرینه مهیا کیجه وکوندوزی بیاض وسیاه خط کبی ویا ایکی شرید کبی بربری آرقه‌سنده دوندیروب آیات ربوبیتی

[۲۵۵] شو کلمه‌یی سویلرکن عجبا نکادمی وحی کلمه‌سنی طنینده بولدیغی حال اولوکه عقلك کلامك کمال نظام

وشفافیتی وانسجامیدرکه او کلام کلمه‌دن ...

کائناتك صحیفه‌لرنده یازان وعرش ربوبیتنده طوران برقدیر ذوالجلالی کوستردیکندن هر روح ایشته

[تَبَارَكَ اللّٰهُ مَا شَاۤءَ اللّٰهُ فَتَبَارَكَ اللّٰهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ] دیمکه ضاهنکر اولوردیمك [تَبَارَكَ اللّٰهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ] سابقك

خلاصه‌سی چکردکی، میوه‌سی وآب حیاتی حکمنه کچر [بشنجی مزیت جزالت] قرآن بعضا تخبیره معروض ومختلف

ته
کیفیات مادی جزئیاتی ذکر ایده‌ر اونلری حقائق ثابته صورتنه چویرمك ایچون ثابت، نورانی، کلی اسماء ایله اجمال

ایده‌ر باغلار، ویاخود تفکر وعبرته تشویق ایده‌ر بر فذلکه ایله ختم ویرر برنجی معنانك مثاللرندن مثلا [وَعَلَّمَ اٰدَمَ

الْاَسْمَاۤءَ كُلَّهَا ثُمَّ عَرَضَهُمْ عَلَى الْمَلٰۤئِكَةِ فَقَالَ اَنْبِـُٔونِي بِاَسْمَاۤءِ هٰۤؤُلَاۤءِ اِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ * قَالُوا سُبْحَانَكَ

لَا عِلْمَ لَنَا اِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا اِنَّكَ اَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ] ایشته شو آیت اولا حضرت آدمك خلافت مسئله‌سنده ملائکه‌لره

دیده
اونك
محاجه‌سنده مدار ~~محاجه~~ علمی اولدیغی اولان برحادثهٔ جزئیه‌یی ذکر ایده‌ر صوکره او محاجه‌ده ملائکه‌لرك حضرت آدم

قارشو علم نقطه‌سنده حادثهٔ مغلوبیتلرینی ذکر ایده‌ر صوکره بو ایکی حادثه‌یی ایکی اسم کلی ایله اجمال ایدیور یعنی

[اَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ] یا الله سن علیم حکیم سن اولدیغك ایچون آدمی تعلیم ایتدك بزه غالب اولدی حکیم اولدیغك ایچون

بزه
استعدادینه کوره ~~...~~ ویریورسك اونك استعدادینه کوره رجحانیت ویریورسك ایکنجی معنانك مثاللرندن مثلا

[وَاِنَّ لَكُمْ فِي الْاَنْعَامِ لَعِبْرَةً نُسْقِيكُمْ مِمَّا فِي بُطُونِهِ مِنْ بَيْنِ فَرْثٍ وَدَمٍ لَبَنًا خَالِصًا سَاۤئِغًا لِلشَّارِبِينَ] الخ

[وَفِيهِ شِفَاۤءٌ لِلنَّاسِ اِنَّ فِي ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ] ایشته شو آیتلر صاحب حقك قوبون، کچی،

بررسول
اینك، دوه کبی مخلوقلرینی انسانلره خالص، صافی لذیذ بر سود چشمه‌سی، اوزوم، خرما کبی مصنوعلرنی بر ده

انسانلره لطیف لذیذ طاتلی بر نعمت طابلالری وقازغانلری وآری کبی کوچوك معجزات قدرتی ~~...~~

شفالی وطاتلی کوزه‌ل بر شربتجی یاپدیغی آیت شولرده کوستردکدن صوکره تفکره عبرته باشقه شیلرده

قیاس ایتمگه تشویق ایچون [ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ] دیو ختام ویریر [ التنجی نکتهٔ بلاغت ] کاه اولیور که

آیت کتبه برکثرة احکام ربوبیتی سرد ایتدکدن صوکره برلك جهتی حکمنده بر رابطهٔ وحدت ایله برلشدیریر ویاخود بر قاعدهٔ

کلیه ایچنده برلشدیریر. مثلا [ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ] اینه

آیت الکرسیده اون جمله ایله اون طبقهٔ توحیدی آیری آیری رنگلرده اثبات ایتمکله برابر [ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ

إِلَّا بِإِذْنِهِ ] جمله سیله غایت کسکین بر شکلده شرکی وغیرك مداخله سنی کسر آثارهم شو آیت اسم اعظمك مظهری
معنالری اعظمی درجه ده درکه اعظمیت درجه سنده بر تصرف ربوبیتی کوستریور هم عموم سموات وآرضه بردن متوجه تدبیر الوهیتی
اولدیغندن حقائق الهیه یه عائد اسم اعظمی برده جه ده عموم شامل بر حقیقتینی ذکر ایتدکدن صوکره بر رابطهٔ وحدت

وبرلك جهتی او اعظمی تجلیاتك منبعلری [ وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ] ایله خلاصه ایدر. هم مثلا [ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ

السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَكُمْ وَسَخَّرَ لَكُمُ الْفُلْكَ لِتَجْرِيَ فِي الْبَحْرِ

بِأَمْرِهِ وَسَخَّرَ لَكُمُ الْأَنْهَارَ وَسَخَّرَ لَكُمُ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ دَائِبَيْنِ وَسَخَّرَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَآتَاكُمْ

مِنْ كُلِّ مَا سَأَلْتُمُوهُ وَإِنْ تَعُدُّوا نِعْمَتَ اللَّهِ لَا تُحْصُوهَا ] اینه شو آیتلر اولا جناب حقك انسانه قارشی شو قوجه

کائناتی نصل بر سرای حکمنده خلق ایدوب سمادن زمینه آب حیاتی کوندروب انسانلره رزقی یتشدیرمك ایچون

زمینی وسمایی ایکی خدمتکار ایتدیگی کبی زمینك سائر اقطارنده بولنان هر بر نوع میوه لرندن هر بر آدم استفاده

ایتمکی ویرمك هم انسانلره ثمرهٔ سعیلرینی مبادله ایدوب هر نوع مدار معیشتی تأمین ایتمك ایچون کمی یی انسانه

مسخر ایتمشدر. یعنی دکزه روزکاره آغاج اوزرینه ضبط وبر منکه روزکار بر قامچی. کمی بر آت. دکزلرده

آیاغی آلتنده بر چول کبی طوپراق انسانلری کمی واسطه سیله بوتون زمینه مناسبتدار ایتمکله برابر ماقلری

بویولك نهرلری انسانك فطری بر وسائط نقلیه سی حکمنده تسخیر هم کونش ایله آیی [illegible] سیر



ایدیروب موسملری وموسملرده ده کیشن نعم مختلفه نك رنك رنك نعمتلرینی انسانلره تقدیم ایتمك ایچون ایکی

مسخره شکار دولاب طولاب چویرمك ایچون ایکی دومنجی حکمنده خلق ایتمسی هم کیجه کوندوزی انسانه مسخر

یعنی خواب راحتنه کیجه یی اورتو. کوندوزی معیشتلرینه تجارتگاه حکمنده تسخیر ایتمسی ذکر ایتدکدن سوکره بو نعم الهیه یی

تعداد ایتدکدن صوکره انسانه ویریلن نعمتلرك نه قدار کنیش بر دائره سی اولدیغنی کوستروب او دائره ده نه درجه نهایتسز

نعمتلر طولو اولدیغنی شو فذلکه ایله کوستریر یعنی استعداد واحتیاج فطری لسانیله انسانك ایستدیکی بوتون دیلکلری

انسانه اولان نعم الهیه تعداد ایله بیتمز توکنمز. اوت انسانك مادام بر سفرهٔ نعمتی سماوات وآرض ایسه او سفره ده کی

نعمتلردن بر قسمی شمس. قمر. کیجه. کوندز کبی شیلر ایسه البته انسانه متوجه اولان نعمتلر حد وحسابه کلمز

---

[ یدنجی سر بلاغت ] کاه اولیور که آیت ظاهری سببی ایجادك قابلیتندن عزل ایتمك واوزاقده کوسترمك ایچون

مسببك غایه لرینی. ثمره لرینی کوستریور تا آکلاشیلسین که سبب ایسه ظاهری بر پرده در. چونکه غایت حکیمانه

غایه لری ومهم ثمره لری اراده ایتمك غایت عالم حکیم بر ذاتك ایشی اولمق لازمدر. سببی ایسه شعورسز جامددر هم ثمره

وغایتی ذکر ایتمکله آیت کوستریور که سببلر چندان نظر ظاهرده وجودده مسببات ایله متصل وبیتیشك کورونور

فقط حقیقتده مابینلرنده اوزاق بر مسافه وار. سببدن مسببك ایجادینه قدر اوده درجه اوزاق اولمق وار که اك بیوك

بر سببك الی اك ادنا بر مسببك ایجادینه یتیشمز. اینه سبب ومسبب اورته سنده کی او اوزون مسافه ده اسماء الهیه

بر یلدیزلر کبی طلوع ایدر. مطلعلری او مسافهٔ معنویه در. ناصلکه ظاهر نظرده طاغلرك دائرهٔ افقنده

سمانك اتکلری متصل ومقارن کورونور. حالبوکه دائرهٔ افق جبالیدن سمانك اتکنه قدار عموم یلدیزلرك

مطلعلری وبشقه شیلرك مسکنلری اولان بر مسافهٔ عظیم بولوندیغی کبی اسباب ایله مسببات مابیننده

ویلر بر مسافهٔ معنویه وارکه ایمانك دوربینی ایله قرآنك نوری ایله کورونور مثلا [بو] فَلْيَنْظُرِ الْاِنْسَانُ اِلٰى طَعَامِهٖ
اَنَّا صَبَبْنَا الْمَاۤءَ صَبًّا ثُمَّ شَقَقْنَا الْاَرْضَ شَقًّا فَاَنْبَتْنَا فِيهَا حَبًّا وَعِنَبًا وَقَضْبًا وَزَيْتُونًا وَنَخْلًا وَحَدَاۤئِقَ
غُلْبًا وَفَاكِهَةً وَاَبًّا مَتَاعًا لَكُمْ وَلِاَنْعَامِكُمْ ] ایتی شو آیت کریمه معجزات قدرت الهیه [بر]یی ترتیب حکمتله ذکر ایده‌رك
اسبابی مسبباته ربط ایدوب آخرده [ مَتَاعًا لَكُمْ ] لفظیله بر غایه‌یی کوستریرکه او غایه بتون او متسلسل اسباب
و مسببات ایچنده او غایه‌یی کورن و تعقیب ایدن کیزلی بر متصرف بولوندیغنی و او اسباب اونك بر پرده‌سی اولدیغنی
اثبات ایدر. اوت [ مَتَاعًا لَكُمْ وَلِاَنْعَامِكُمْ ] تعبیریله بتون اسبابی ایجاد قابلیتندن عزل ایدر. معناً دیر سزه
و حیوانلریکزه رزقی یتیشدیرمك ایچون صو سمادن کلیر. او صوکه [ده] سزه و حیوانلریکزه شفقت ایدوب رزقکزی یتیشدیرمك
قابلیتی اولمدیغندن صو کلمیور کوندریلیور دیمکدر. هم طوپراق ایسه نباتاتیله آچیلیور. رزقکزی فکر ایدوب کلیور حسسز
شعورسز طوپراق ایسه رزقکزی دوشونوب شفقت ایتمك قابلیتندن پك اوزاق اولدیغندن طوپراق کندی کندینه
آچیلامیور. بریسی اونی آچیور. نعمتلری اللریکزه ویرییور. هم اوتلر آغاجلر سزك رزقکزی دوشونوب مرحمةً
سزه میوه‌لری حبوباتی یتیشدیرمکدن پك چوق اوزاق اولدیغندن آنت کوسترییورکه اونلر بر حکیم رحیمك پرده
آرقه‌سندن اوزاتدیغی ایپلر و ال‌لردرکه نعمتلرینی اونلره طاقمش ذی حیاتلره اوزاتییور. ایشته شو آیتلردن رحیم
رزاق منعم کریم کبی چوق اسمانك مطلعلری کورونور نورلرده. مثلا [ اَلَمْ تَرَ اَنَّ اللّٰهَ يُزْجِى سَحَابًا ثُمَّ يُؤَلِّفُ
بَيْنَهُ ثُمَّ يَجْعَلُهُ رُكَامًا فَتَرَى الْوَدْقَ يَخْرُجُ مِنْ خِلَالِهٖ وَيُنَزِّلُ مِنَ السَّمَاۤءِ مِنْ جِبَالٍ فِيهَا مِنْ بَرَدٍ فَيُصِيبُ بِهٖ
مَنْ يَشَاۤءُ وَيَصْرِفُهُ عَنْ مَنْ يَشَاۤءُ يَكَادُ سَنَا بَرْقِهٖ يَذْهَبُ بِالْاَبْصَارِ يُقَلِّبُ اللّٰهُ الَّيْلَ وَالنَّهَارَ
اِنَّ فِى ذٰلِكَ لَعِبْرَةً لِاُولِى الْاَبْصَارِ * وَاللّٰهُ خَلَقَ كُلَّ دَاۤبَّةٍ مِنْ مَاۤءٍ فَمِنْهُمْ مَنْ يَمْشِى عَلٰى بَطْنِهٖ وَمِنْهُمْ



مَنْ يَمْشِى عَلٰى رِجْلَيْنِ وَمِنْهُمْ مَنْ يَمْشِى عَلٰۤى اَرْبَعٍ يَخْلُقُ اللّٰهُ مَا يَشَاۤءُ اِنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ] ایتی شو آیت معجزات
ربوبیتك أك مهملرندن و خزینهٔ رحمتك أك عجیب پرده‌سی اولان بلوطلرك تشکیلاتنده یاغمور یاغدیرمقده‌کی تصرفات
عجیبه‌یی بیان ایده‌رکه [کیه] کویا بلوطك اجزالری جو هواده طاغیلوب صاقلاندیغی وقت استراحتکاهندن نفرات عسکریه کبی
سیله طوپلاندیغی کبی امر الهی ایله طوپلانیر بلوط تشکیل ایدر صوکره کوچوك کوچوك طائفه‌لر براردو تشکیل ایدر
کبی او پارچه [پارچه] بلوطلری تألیف ایدوب قیامتده سیار طاغلر جسامت و شکلنده ~~[illegible]~~ و رطوبت جهتنده قار
و طولو کیفیتنده اولان او سحاب پارچه‌لرندن آب حیاتی بتون ذی حیاته کونده‌ریور. فقط او کوندرمکده بر اراده
بر قصد کورونیور. حاجاته کوره کلیور دیمك کونده‌ریلیور. چونکه هوا صافی هیچ بر شی یوقکن بر محشر عجائب کبی
طاغ واری پارچه‌لر کندی کندینه طوپلانامیور بلکه ذی حیاتك احتیاجنه بر سیده‌که کونده‌ریلیور. ایشته شو مسافهٔ معنویه‌ده
قدیر، علیم، متصرف، مدبر، مربی، مغیث، محیی کبی اسمالرك مطلعلری کورونیور.

[ سکزنجی مرتبت جزالت ] قرآن کاه اولیورکه جناب حقك آخرتده خارقه افعالینی قلبه قبول ~~[illegible]~~ [ایدیرمك] ایچون احضار یه
حکمنده و ذهنی تصدیقه مهیا ایتمك ایچون بر اعداد صورتنده دنیاده‌کی عجائب افعالنی ذکر ایده‌ر. و یا خود استقبالی
و آخروی اولان افعال عجیبهٔ الهیه‌یی اویله بر صورتده ذکر ایده‌رکه مشهود یمز اولان چوق نظیره‌لریله اونلره قناعت کلیر
مثلا [ اَوَلَمْ يَرَ الْاِنْسَانُ اَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ نُطْفَةٍ فَاِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُبِينٌ ] تا سوره‌نك آخرینه قدار ایشته شو آیتده
حشر مسئله‌سنده قرآن حکیم حشری اثبات ایچون یدی سکز صورتده مختلف بر طرزده اثبات ایدیور. اولا نشئهٔ
اولی‌یی نظره ویره‌رک دیرکه نطفه‌دن علقه‌یه علقه‌دن مضغه‌یه مضغه‌دن تا خلقت انسانیه‌یه قدار اولان نشئتکزی
کوریورسکز ناصل اولیورکه نشئهٔ اخروی‌یی انکار ایدیورسکز او اونك مثلی بلکه دها اهوندر

هم جناب حق انسانه قارشی ایتدیگی احسانات عظیمه‌یی [اَلَّذِى جَعَلَ لَكُمْ مِنَ الشَّجَرِ الْاَخْضَرِ نَارًا] کلمه‌سیله اشارت ایدوب دیرسه: بو نعمت ایدن ذات سزی یاشاتمیوب بر قبره کیروب قالقمامق اوزره یاتارسکز؟ هم رمزاً دیر: شو یشیل آغاجلر دیریلوب یشیللمه‌سنی کوریورسکز. اودون کبی کمکلرك حیات بولمسنی قیاس ایده‌میوب استبعاد ایدیورسکز. هم سماوات و آرضی خلق ایدن سماوات و آرضك میوه‌سی اولان انسانك حیات و مماتنده عاجز قالیرمی؟ قوجه آغاجی اداره ایدن او آغاجك میوه‌سنه اهمیت ویرمیوب باشقه‌سنه مال ایدرمی؟ بوتون آغاجك نتیجه‌سنی ترك ایتمکله بوتون اجزاسیله حکمتله یوغورلمش خلقت شجره‌سنی عبث و بیهوده یاپارمی ظن ایدرسکز؟ دیر. حشرده سزی احیا ایده‌جك ذات اویله بر ذاتدرکه بوتون کائنات اوکا امر بر نفر حکمنده‌در. [اَمْرُ كُنْ فَيَكُونُ] نه قارشی کمال انقیاد ایله سرفرو ایدر. بر بهاری خلق ایتمك بر چیچك قدار اوکا آسان کلیر. بوتون حیواناتی ایجاد ایتمك بر سینك ایجادی قدر قدرتنه قولای کلیر. بر ذاتدر اویله بر ذاته قارشی [مَنْ يُحْيِي الْعِظَامَ] دیوب قدرتنه قارشی تعجیز ایله میدان اوقونماز. صوکره [فَسُبْحَانَ الَّذِى بِيَدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ] تعبیریله هر شیئك دیزکنی الندە، هر شیئك آناختاری یاننده، کیجه و کوندوزی، قیش و یازی برکتاب صحیفه‌لری کبی قولایجه چویرر. دنیا و آخرتی ایکی منزل کبی بونی قاپار اوتی آچار بر قدیر ذوالجلالدر. مادام بویله‌در. بوتون دلائلك نتیجه‌سی اولدرکه [وَاِلَيْهِ تُرْجَعُونَ] یعنی قبردن سزی احیا ایدوب حشره کتیروب حضور کبریاسنده حسابکزی کوره‌جکدر. ایشته شو آیتلر حشرك قبولنه ذهنی مهیا ایتدی قلبیده حاضر ایتدی. چونکه نظائرینی دنیوی افعالیله ده کوستردی. هم کاه اولیورکه افعال اخرویه‌سنی اویله بر طرزده ذکر ایدیرکه دنیوی نظائرینی احساس ایتسون تا استبعاد و انکاره میدان قالماسون. مثلا [اِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ] الخ و [اِذَا السَّمَاءُ انْفَطَرَتْ] الخ و [اِذَا السَّمَاءُ انْشَقَّتْ] ایشته شو سوره‌لرده قیامت و حشرده کی انقلابات عظیمه‌یی و تصرفات



ربوبیتی اویله بر طرزده ذکر ایدیرکه انسان اونلرك نظیره‌لرینی دنیاده مثلا کوزده، بهارده کوردیگی ایچون قلبه دهشت ویروب عقله صیغمایان او انقلاباتی قولایجه قبول ایدر. شو اوچ سوره‌نك تمثال اجمالیسنه اشارت دخی بك اوزون اولور. اونك ایچون برتك کلمه‌یی یالکز نمونه اولارق کوستره‌جکز. مثلا [اِذَا الصُّحُفُ نُشِرَتْ] کلمه‌سی افاده ایدیرکه حشرده هرکسك بوتون اعمالی بر صحیفه ایچنده یازیلی اولارق نشر ایدیلیور. شو مسئله کندی کندینه چوق عجیب اولدیغندن عقل اوکا یول بولاماز. فقط سوره‌نك اشارت ایتدیگی کبی حشر بهاری‌ده باشقه نقطه‌لرك نظیره‌سی اولدیغی کبی شو نشر صحف نظیره‌سی بك ظاهردر. چونکه هر میوه‌دار آغاج یا چیچکلی بر اوتك ده عمللری وار، فعللری وار، وظیفه‌لری وار. اسماء الهیه‌یی نه شکلده کوستره‌رك تسبیحات ایتمه عبودیتلری وار. ایشته اونك بوتون بو عمللری تاریخچه حیاتلریله برابر عموما چکردکلرنده، تخمچقلرنده یازیلوب باشقه بر بهارده باشقه بر زمینده چیقار. کوستردیگی شکل و صورت لسانیله غایت فصیح بر صورتده آنالرینك و آصللرینك اعمالنی ذکر ایتدیگی کبی دال بوداق یاپراقلری چیچك و میوه‌لر صحیفه اعمالنی نشر ایدر ایشته کوزمزك اوکنده. بو حکیمانه، حفیظانه، مدبرانه، مربیانه، لطیفانه شو ایشی یاپان اودرکه دیر [اِذَا الصُّحُفُ نُشِرَتْ] باشقه نقطه‌لری بوکا قیاس ایله فکرك وارسه استنباط ایت. سکا یاردم ایچون بونده سویله‌یه‌جکز. ایشته [اِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ] شو کلام تکویر لفظیله یعنی صاریلوب دوریلمق مناسبتیله پارلاق بر تمثیله اشارت ایتدیگی کبی نظیرینی دخی ایما ایدر. برنجی: جناب حق طرفندن عدم و اثیر و سما پرده‌لرینی آچوب کونشه کبی دنیایی ایشقلاندیران بر پرلانطه مثال بر لامبه‌یی خزینهٔ رحمتندن چیقاروب دنیایه کوستردی. دنیا قپانه‌جغنده صوکره او پرلانطه‌یی بز پرکله ده صاروب قالدیره‌جق. ایکنجی: ضیا ستاغنی نشر ایتمك و کونشك قفاسنه ضیایی ظلمتله ستاوینه صارمقله موظف بر مأمور اولدیغی و هر آقشام او مأموره ستاغنی

طوبلاندروب کیزلندیکی کبی کاه اولور بر بلوط پرده‌سیله آلبسه و ایشنی آز یاپار کاه اولور آی اونك یوزینه قاپانی

پرده اولور معامله‌سنی بر درجه چکر متاعنی و معاملات دفترلرینی طوپلادیغی کبی البته او مأمور بر وقت او مأموریتدن

انفصال ایده‌جکدر. حتی هیچ بر سبب عزل بولونمازسه بیله کوچوك فقط بویومه‌یه یوز طوتمش یوزنده‌کی ایکی

لکه بو مملکت کونشه یرده باشنه اذن الهی ایله صاردیغی ضیایی أمر ربانی ایله کیرو آلوب کونشك باشنه صاروب

هایده بر ده اینك قالمادی دیر جهنمه کیت. سکا عبادت ایدوب سنك کبی بر مأمور مسخری صداقتسزلقله تحقیر ایدنلری

یاقدیر [اذا الشمس کورت] فرمانی لکه‌لی سیاه یوزیله یوزنده اوقور

---

[اونونجی نکتهٔ بلاغت] قرآن حکیم کاه اولور جزئی بعض مقصدلری ذکر ایدر صوکره او جزئیات واسطه‌سیله کلی مقاصده

ذهنلری سوق ایتمك ایچون او جزئی مقصدی بر فذلکهٔ کلیه حکمنده اولان اسماء حسنا ایله تقریر ایده‌رك تثبیت ایدر.

تحقیق ایدوب اثبات ایدر. [قد سمع الله قول التی تجادلك فی زوجها وتشتکی الی الله والله یسمع تحاورکما

ان الله سمیع بصیر] اینه قرآن دیر: جناب حق سمیع مطلقدر. هر شیئی ایشیدر. حتی اك جزئی بر ماجرا اولان

وزوجه‌دن شکایت ایدن بر زوجه‌نك کفاره‌سی مجادله‌سنی حق اسمیله ایشیدر. هم رحمتك اك لطیف جلوه‌سنه مظهر

و شفقتك اك فداکارانه بر حقیقتنه معدن اولان بر قادینك حقلی اولارق زوجندن دعواسنی و جناب حقه شکواسنی

امر عظیم صورتنده رحیم اسمیله اهمیتله ایشیدر و حق اسمیله جدیتله باقار. اینه بو جزئی مقصدی کلیلشدرمك

ایچون مخلوقاتك اك جزئی بر حادثه‌سنی ایشیدن کورن کائناتك دائرهٔ امکانیه‌سندن خارج بر ذات البته هر شیئی

ایشیدر. هر شیئی کورور. بر ذات اولملیدر. کائناته رب اولان کائنات ایچنده مظلوم کورجولك مخلوقلرك

دردلرینی کورمك فریادلرینی ایشیتمك کرکدر. دردلرینی کورمین فریادلرینی ایشیتمین [رب] اولاماز. اویله ایسه

237

[ان الله سمیع بصیر] جمله‌سیله ایکی حقیقت عظیمه‌یی تثبیت ایدر. هم مثلا [سبحان الذی اسری بعبده لیلا

من المسجد الحرام الی المسجد الاقصی الذی بارکنا حوله لنریه من آیاتنا انه هو السمیع البصیر] اینه قرآن

رسول اکرم علیه الصلاة والسلامك معراجنك مبدئی اولان مسجد حرامدن مسجد اقصایه اولان سیرانی ذکر ایتدکدن صوکره

[انه هو السمیع البصیر] دیر. انه ده‌کی ضمیر یا جناب حقه‌در، ویاخود پیغمبره‌در. پیغمبره کوره اولسه شویله اولیور که:

بو سیاحت جزئیه‌ده بر سیر عمومی بر عروج کلی وار که تا سدرة المنتهی‌یا تا قاب قوسینه قدر مراتب کلیهٔ اسمائیه‌ده کوزینه

قولاغنه تظاهر ایدن آیات ربانیه‌یی و عجائب صنعت الهیه‌یی ایشیتمش کورمشدر، دیر او کوچوك جزئی سیاحتی کلی

و محشر عجائب بر سیاحتك آناختاری حکمنده کوستریور. اکر ضمیر جناب حقه راجع اولسه شویله اولیور که: بر

عبدینی بر سیاحتنده حضورینه دعوت ایدوب بر وظیفه ایله توظیف ایتمك ایچون مسجد حرامدن مجمع انبیاء اولان

مسجد اقصایه کوندروب انبیالرله کوروشدیروب بوتون انبیالرك اصول دینلرینه وارث مطلق اولدیغنی کوستر

دکدن صوکره تا قاب قوسینه قدر ملك ملکوتنده کزدیردی. اینه چندان او [ذات] بر عبددر، بر معراج جزئیده

سیاحت ایدر. فقط بو عبدده بوتون کائناته تعلق ایدن [بر امانت] برابردر، [هم شو کائناتك رنکنی دکیشدیره‌جك

بر نور] برابردر. هم سعادت ابدیه‌نك قاپوسنی آچاجق بر آناختار برابر اولدیغی ایچون جناب حق کندی ذاتنی

بوتون اشیایی ایشیدر و کورور صفتیله توصیف ایدر، تا او امانت، او نور، او آناختارك جهانشمول حکمتلرینی

کوسترسین. هم مثلا [الحمد لله فاطر السموات والارض جاعل الملئکة رسلا اولی اجنحة مثنی

وثلاث ورباع یزید فی الخلق ما یشاء ان الله علی کل شیء قدیر] اینه شو سوره‌ده سماوات و ارضك

فاطر ذو الجلالی سماوات و ارضی او درجه بر طرزده تزیین ایدوب آثار کمالنی کوسترمکله حدسز سیرجیلرندن

فاطریتی حدسز مدح و ثنالر ایله بیلدیریور. واو یرده حدسز نعمتلره سوسلندیرمشدر. سماء و زمین بوتون نعمتلرک و نعمت

دیده لرک ناظرلری او فاطر رحمانه نهایتسز حمد و ستایشلر ایدرلر دیدکدن صوکره برک شهرلری و مملکتلری

ایچنده فاطرک ویردیکی جهازات و قنادلرله سیر و سیاحت ایدن انسانلرله حیوانات و طیور کبی سماوی سیّارلر

اولان یلدیزلرک علوی مملکتلرینده اولان برچوقلرده کزمک و طیران ایتمک ایچون او مملکتک سکنه لری اولان ملکلرینه

قنادلر ویرن ذات ذوالجلال البته هرشیئه قدیر اولمق لازم کلیر. بر سینککی بر میوه دن بر میوه یه، بر سرچه یی بر آغاجدن

بر آغاجه اوچورمه قنادینی ویرن، زهره دن مشتری یه، مشتریدن زحله اوچاجق قنادلری ده او ویریور. هم ملائکه لر

سکنه زمین کبی جزئیته منحصر دکللر. بر مکانه معین اولمزلر. قید ایدلمیور. بر دفعه ده درت و یا داها زیاده یلدیزلرده

بولوندیغنه اشارت [ مَثْنٰى وَثُلٰثَ وَرُبٰاعَ ] کلمه لریله تفصیل ویرر. ایشته شو حادثه جزئیه اولان ملائکه لری

قنادلرله تجهیز ایتمک غایت کلی و عمومی بر عظمت قدرتک دستگاهنه اشارت ایده رک تعبیری ایله [ اِنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَد۪يرٌ ]

فذلکه سیله تحقیق ایدوب تثبیت ایدر.

---

[ اونجی نکته بلاغت ] کاه اولویور آیت انسانک عصیانکارانه عمللرینی ذکر ایدر، شدید بر تهدید ایله زجر ایدر.

صوکره شدت تهدیده یأسه و امیدسزلکه آتمامق ایچون رحمته اشارت ایدن بر قسم اسماء ایله خاتمه ویرر، تسلی ویرر. مثلا کما

قُلْ لَوْ كَانَ مَعَهُ اٰلِهَةٌ كَمَا يَقُولُونَ اِذًا لَابْتَغَوْا اِلٰى ذِي الْعَرْشِ سَب۪يلًا سُبْحَانَهُ وَتَعَالٰى عَمَّا يَقُولُونَ عُلُوًّا

كَب۪يرًا تُسَبِّحُ لَهُ السَّمٰوَاتُ السَّبْعُ وَالْاَرْضُ وَمَنْ ف۪يهِنَّ وَاِنْ مِنْ شَيْءٍ اِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِه۪ وَلٰكِنْ لَا تَفْقَهُونَ

تَسْب۪يحَهُمْ اِنَّهُ كَانَ حَل۪يمًا غَفُورًا ایشته شو آیت دیرکه: دیکر دیدیککز کبی ملکنده شریکلری اولسه ایدی البته عرشه

ربوبیتنه ال اوزادوب مداخله اثری کورونه جکدی. بر ذره ده بر انتظامسزلق اولمالی ایدی. حالبوکه



یدی طبقه سماواتدن طوتک تا هورده بین ذی حیات ذره یه قدر، هر بر مخلوق، کلی اولسون جزئی اولسون، کوچوک اولسون

بویوک اولسون، مظهر اولدیغی بوتون اسمالرک جلوه و نقشلری دیللریله او اسماء حسنانک مسمای ذوالجلالنی

تسبیح ایدوب شریک و نظیردن تنزیه ایدیورلر. اوت ناصلکه سماء، کونشلر، یلدیزلر دنیلن نورافشان

کلماتیله و حکمت انتظامیله اونی تقدیس ایدیور و وحدتنه شهادت ایدیور. و جو هوا دخی بلوطلرک سسیله، برق

و رعد قطره لرک کلماتیله اونی تسبیح و تقدیس و وحدتینه شهادت ایدر. او یرده زمین حیوانات و نباتات موجوداتی

دنیلن حیاتدار کلماتیله خالق ذوالجلالنی تسبیح و توحید ایتمکله برابر هر بر آغاجی یاپراقلر، چیچکلر، میوه لرک کلماتیله

تسبیح ایدوب برلکنه شهادت ایدر. او یرده آلک کوچوک مخلوق، آلک جزئی بر مصنوع کوچوکلکی جزئیتیله برابر

طاشیدیغی نقشلر و کیفیتلر اشارتیله بک چوق اسماء کلیه یی کوسترمکله مسمای ذوالجلالی تسبیح ایدوب

وحدانیتنه شهادت ایدر. ایشته بوتون کائنات بردن بر لسان ایله متفقاً خالق ذوالجلالنی تسبیح ایدوب وحدانیتنه

شهادت ایده رک کندیلرینه کوره موظف اولدقلری وظیفه عبودیتی کمال اطاعتله یرینه کتیردکلری حالده شو

کائناتک خلاصه سی و نتیجه سی و نازدار بر خلیفه سی و نازه نین بر میوه سی اولان انسان بوتون بونلرک عکسنه

ضدینه اولارق ایتدکلری کفر و شرکک نه قدر چیرکین دوشوب نه درجه جزایه شایسته اولدیغنی افاده ایدوب

بوتون بوتون یأسه دوشورمه مک ایچون هم شونک کبی نهایتسز بر جنایته و حدسز چیرکین بر عصیانه قهار

ذوالجلال ناصل میدان ویروب کائناتی باشلرینه خراب ایتمدیکنک حکمتنی کوسترمک ایچون

[ اِنَّهُ كَانَ حَل۪يمًا غَفُورًا ] دیر. او خاتمه ایله حکمت امهالی کوستروب بر رجا قاپوسی آچیق براقیر. ایشته

شو اون اشارات اعجازیه دن آکلاشیلدیکه آیتلرک خاتمه لرنده کی فذلکه لرده چوق رشحات هدایتله برابر چوق

لمعات اعجازیه وارد که بلغالرك الڭ بیوك داهیلری، شو بدیع اسلوبه قارشی کمال حیرت و استحسانلرندن
پارماغنی ایصرمش. دوداغنی دیشلمش. ماهذا کلام بشر دیمش. [ اِنْ هُوَ اِلَّا وَحْىٌ يُوحٰى ] آیه‌سی حق الیقین اوله‌رق
ایمان ایتمش (دیمك) آینده بوتون کو اشارات ایله برابر تحمید ذکر مدیکی جوق مزایای آخریده تضمن ایدرکه مزایانك (مذکور)
اجتماعنده ادیب بر نقشه اعجاز کورونورکه کورمی کوره بیلیر [ ایکنجی شعله‌نك ایکنجی نوری ] شودرکه قرآن بشرك
کلاملرله قابل قیاسی اولماز. چونکه کلامك طبقه‌لری علویت وقوت وحسن جمال جهتنده‌ن درت منبعی وار
[ بری متکلم ] بری مخاطب. بری مقصد. بری مقامدر. ادیبلرك یاکلیش اوله‌رق یالکز مقام کوستردکلری
کبی دکلدر. دیمك سوزده کیم سویلمش. کیمه سویلمش. نه ایچون سویلمش. نه مقامده سویلمش باقمه‌لی. یالکز
سوزه باقوب طورمه. مادام کلام قوتی حسنی بودرت منبعدن آلیر قرآنك منبعنه دقت ایدلسه قرآنك درجۀ بلاغتی
علویت وحسنی آکلاشیلیر. اوت مادام کلام متکلمدن قوت آلیر اکر او کلام امر و نهی ایسه متکلمك درجه‌سنه کوره اراده
وقدرتنیده تضمن ایدر. او وقت سوز تقاوی اولور. مادی الکتریق کبی تأثیر ایدر. کلامك علویت وقوتی ده او
نسبتده تزاید ایدر. مثلا [ يَا اَرْضُ ابْلَعِى مَاءَكِ وَيَا سَمَاءُ اَقْلِعِى ] یعنی یا آرض طوفانك بتیری صویکی یوت
یا سماء حاجت قالمادی یغموری کس [ فَقَالَ لَهَا وَلِلْاَرْضِ ائْتِيَا طَوْعًا اَوْ كَرْهًا قَالَتَا اَتَيْنَا طَائِعِينَ ] یعنی
حکمت وقدرتمه رام اولیکز. عدمدن چیقوب وجودده مشهرگاه صنعتمه کلیکز
یا ارض. یا سماء. ایستر ایسته‌مز کلیکز دیدی اونلرده بز کمال اطاعتله کلیورز. بزه کوستردیکك هر وظیفه‌یی
سنك قوتکله کوره‌جکز. ایشته قوت واراده‌یی تضمن ایدن حقیقی ونافذ شو امرلرك قوت وعلویتنه باق. صوکره
انسانلرك [ اُسْكُنِى يَا اَرْضُ وَانْشَقِّى يَا سَمَاءُ وَقُومِى اَيَّتُهَا الْقِيَامَةُ ] کبی صورت امرده جمادات هذیان
واری محاوره‌سی هیچ ایکی امره قابل (قیاس) اوله بیلیرمی. اوت تمنیدن نشئت ایدن آرزولر



وآرزولردن نشئت ایدن فضولیانه امرلر نره ده. حقیقت آمریتله متصف بر امرك ایسه باشنده‌کی حقیقت
امری نره ده. اوت آمری نافذ بیوك بر امرك مطیع وبیوك بر اردوسنه (آرش) امری نره ده وشویله بر
امر عادی بر نفردن ایشیدلسه ایکی امر صورة برایکن معنا بر نفرله بر اردو (قوماندانی قادار فرقی) قدر فرق وار. مثلا [ اِنَّمَا اَمْرُهُ اِذَا اَرَادَ شَيْئًا
اَنْ يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ] هم مثلا [ وَاِذْ قُلْنَا لِلْمَلٰئِكَةِ اسْجُدُوا لِاٰدَمَ ] شو ایکی آیتده ایکی امرك قوت
وعلویتنه باق. صوکره بشرك امرلر نوعنده‌کی کلامنه باق. عجبا بیلیرز بو یلدیز بوجکنك کونشه نسبتی کبی قالمیورلری
اوت حقیقی بر مالکك ایسه باشنده‌کی بر تصویری حقیقی بر صنعتکارك ایشلدیکی وقت صنعتنه دائر ویردیکی
بیاناتی حقیقی بر منعمك احسان باشنده. ایکن بیان ایتدیکی احساناتی یعنی قول ایله فعلی برلشدیرر. ملك کندی
فعلنی هم کوزه. هم قولاغه تصویر ایتمك ایچون شویله دیر. باقکز ایشته بونی یاپدم. بویله یاپیورم. ایشته بونی
بونك ایچون یاپدم بوبولره اولدیمی بونك ایچون بویله یاپیورم (ایچون ایشته). مثلا [ اَفَلَمْ يَنْظُرُوا اِلَى السَّمَاءِ فَوْقَهُمْ كَيْفَ بَنَيْنَاهَا
وَزَيَّنَّاهَا وَمَا لَهَا مِنْ فُرُوجٍ * وَالْاَرْضَ مَدَدْنَاهَا وَاَلْقَيْنَا فِيهَا رَوَاسِىَ وَاَنْبَتْنَا فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ بَهِيجٍ
تَبْصِرَةً وَذِكْرٰى لِكُلِّ عَبْدٍ مُنِيبٍ * وَنَزَّلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً مُبَارَكًا فَاَنْبَتْنَا بِهِ جَنَّاتٍ وَحَبَّ الْحَصِيدِ *
وَالنَّخْلَ بَاسِقَاتٍ لَهَا طَلْعٌ نَضِيدٌ * رِزْقًا لِلْعِبَادِ وَاَحْيَيْنَا بِهِ بَلْدَةً مَيْتًا كَذٰلِكَ الْخُرُوجُ ] قرآنك سماسنده
شو سوره‌نك برجنده پارلایان یلدیز مثال جنت میوه‌لری کبی شو تصویراتی. شو افعاللری ایچنده‌کی انتظام
بلاغتله جوق طبقه‌دلالتی ذکر ایدوب نتیجه‌سی اولان حشری [ كَذٰلِكَ الْخُرُوجُ ] تعبیریله اثبات ایدوب سوره‌نك
باشنده انکار ایدلدیکی (حشری) الزام ایتمك نره ده. انسانلرك فضولیانه اونلرله تماسی آز اولان افعالدن بحثلری نره ده
تقلید صورتنده چیچك رسملری حقیقی حیاتدار چیچکلره نسبتی درجه‌سنده اولماز. شو

اَوَلَمْ يَنْظُرُوا دن تا كَذٰلِكَ الْخُرُوجُ به قدر كوزل مثالى سويله‌مك جهوه اوزون كيده‌ر يالكز بر اشارت ايدوب

كيچه‌جكز شويله كه سوره‌نك باشنده كفار حشرى انكار ايتدكلرندن قرآن اونلرى حشرى قبوله مجبور ايتمك ايچون ۹۵

بسط مقدمات ايدر وديركه آيا اوستكزده‌كى سمايه باقميورميسكز كه بز نه كيفيتده نه قدر منتظم محتشم بر صورتده

هم كورميورميسكز كه ناصل يلديزلر، آى وكونش ايله تزيين ايتمشز

بنا ايتمشز وهيچ بر قصور ونقصانيت براقمامشز هم كورميورميسكز يرى سزه نه كيفيتده سرمشز

اويرده طاغلرى تثبيت ايتمشز، دكزلرك استيلاسندن محافظه ايتمشز

نه قدر حكمتلى تفرش ايتمشز هم كورميورميسكز اويرده نه قدر كوزل رنكارنك هر بر جنسدن چيفت

چيفت نباتاتى خلق ايدرك يرك هر طرفنى او كوزللكلرله بزه‌دك هم كورميورميسكز نه كيفيتده

سماء جانبندن بركتلى بر صويى كونديريورز او صو ايله باغ وبوستانلرى حبوباتى يوكسك لذيذ ميوه‌لى خرما

كبى آغاجلرى خلق ايدوب عبادمه رزقى اونلره كونديريورم بتشديريورم هم كورميورميسكز او صو ايله اولو

مملكتى احيا ايديورم بيكلرجه حشرلرى ايجاد ايديورم نصل بو نباتاتى قدرتمله بو اولو مملكتدن چيقاريورم

آيتلر

سزك حشرده‌كى خروجكزده بويله‌در قيامتده ارض اولوب سز صاغ اولاراق چيقاجقسكز ايشته شو آيتك

اثبات حشرده كوستردیكى جزالت بيانيه كه بيكده بريسنه آنجق اشارت ايده بيلدك نره‌ده انسانلرك بر دعوا

ايچون سرد ايتدكلرى كلمات نره‌ده سز رسالتك باشندن شيمدى يه قدر تحقيق نامنده بى طرفانه محاكمه صورتنده

قرآنك اعجازنى معنوى بر صورتده قبول ايتديرمك ايچون قرآنك حقوقنى لايقيله ادا ايده‌مديكلرندن نسبتلى موملر

صيره‌يه كيروب موازنه ايديور دها شيمدى يه تحقيق وظيفه‌سنى ايفا ايدوب پارلاق بر صورتده اعجازنى

اثبات ايتدى شيمدى يه تحقيق نامنه دكل حقيقت نامنه بر ايكى سؤال ايله قرآنك موازنه‌يه كلمز حقيقى مقامنه

اشارت ايده‌جكز اوت سائر كلاملرك قرآنك آياتنه نسبتى كى سينكلرده كورونن يلديزلرك



كوچوجك عكسلرينه يلديزلرك عيننه نسبتى كبيدر. اوت هر برى بر حقيقت ثابته‌يى تصوير ايدن كوسترن

قرآنك كلماتى نره‌ده، بشرك فكرى وطويغولرينك آيينه‌جكلرنده كلماتى ايله ترسيم ايتدكلرى معنالر نره‌ده

اوت انوار هدايتى الهام ايدن وشمس وقمرك خالق ذوالجلالك كلامى اولان قرآنك ملائكه مثال ذى حيات

كلماتى نره‌ده بشرك هوسى ساتانى اويانديرمق ايچون سحار نفسلرينه مزور اينجه لفظلريله ابصيرچى كلماتى

نره‌ده اوت ابصيرچى حشرات وبو صكلرك مبارك ملائكه‌لر ونورانى روحانيلره نسبتى نه ايسه بشرك كلماتى

قرآنك كلماتنه نسبتى اودر. شو حقيقتلر علّه يكرمى بشنجى سوزده برابر كچن يكرمى درت عدد سوزلر اثبات ايتمشدر

شو دعوامز مجرد دكل برهانلى كچمش نتيجه‌در. اوت هر برى جواهر هدايتك بر صدفى وحقائق ايمانيه‌نك

بر منبعى واساسات اسلاميه‌نك بر معدنى وطوغريدن طوغرى يه عرش رحماندن كلن وكائناتك فوقنده

وخارجنده انسانه باقوب الكن وعلم وقدرت واراده‌يى تضمن ايدن ازلى خطاب اولان الفاظ قرآنيه نره‌ده

انسانك هواى هوايه ستانه واهى هوسبروانه الفاظى نره‌ده. اوت قرآن بر شجرهٔ طوبى حكمنه

كچوب شو عالم اسلاميه‌لى بوتون معنويانيله شعائر وكمالاتيله دساتير واحكاميله ياپراقلر صورتنده نشر ايدوب

اصفيا واولياسنى بر چيچك حكمنده او آغاجك آب حياتيله تازه كوزل كوستروب بوتون كمالات وحقائق

كونيه‌يى الهيه‌يى ثمره ويروب ميوه‌لرنده‌كى چكردكلرى عملى بر دستور بر پروغرام حكمنه كچوب ينه ميوه‌دار

آغاج حكمنده متسلسل حقائقى كوسترن قرآن نره‌ده، بشرك معلومى اولان كلامى نره‌ده

اَيْنَ الثَّرٰى مِنَ الثُّرَيَّا بيك اوچيوز اللى سنه‌در قرآن حكيم بوتون حقائق كائناتى چارشوسنده

آچوب تشهير ايتديكى حالده هر كس هر ملت، هر مملكت اونك جواهرندن حقائقندن آلمشدر

وآلییورلر حالبوکه نه او الفت، نه او مبتذلیت، نه او مرور زمان، نه او بویوك تحولاتلر اونك قیمتدار حقائقنه

اونك کوزه ل اسلوبینه خلل ویره مز اختیارلاتامز. قورودامز. قیمتندن دوشوره مز. حسنی سوندوره مز. در

شو حالتك باشلیجه بر اعجازدر. شمدی بری چیقسه قرآنك کتیردیکی حقائقدن برقسمنی کندی هوسنجه چوقچه

معارضه ایچون

احمقانه

بر انتظام ویرسه قرآنك بعض آیاتنه/ نسبت ایتسه. قرآنه یقین بر کلام سویله دم دیسه او بر احمقانه بر سوزدرکه

مثلا طاشلری مختلف جواهردن بر سرای محتشمی یاپان واو طاشلرك وضعیتنده عموم سرایك نقوشه

عالیه سنه باقان میزانلی نقشلرله تزیین ایدن بر اوسته نك صنعتیله او نقوش عالیه دن فهمی قاصر او سرایك

بوتون جواهر و بنالرندن بی بهره بر عادی آدمك عادی خانه لرك بر اوسطه سی او سرایه کیروب او قیمتدار

طاشلرده کی علوی نقشلری بوزوب چوقچه هوسنه کوره عادی بر خانه نك وضعیتنه کوره بر انتظام بر

صورت ویرسه و چوجوقلرك نظرینه خوشنه کوره جك بعض بونجقلری طاقسه. صوکره دیسه باقکز

او سرایك اوسطه سندن دها زیاده مهارتم و ثروتم وار. و قیمتدار زینتلرم وار دیسه دیوانه جه بر هذیان ایدن

ساخته کارك نسبت صنعتی کبیدر. [اوچنجی شعله] اوچ ضیاسی وار [برنجی ضیا] قرآن

معجز البیانك بویوك بر وجه اعجازی اون اوچنجی سوزده بیان ایدلمشدر قرده شلری اولان سائر وجوه

الاعجاز صیره سنه کیرمك ایچون بو مقام آلینمشدر. ایشته قرآنك هر بر آیتی بر نجم ثاقب کبی اعجاز و هدایت

نورینی نشر ایله کفر و غفلت ظلماتنی طاغیتدیغنی کورمك و ذوق ایتمك ایسترسك کندیکی قرآنك

نزولندن اول اولان او عصر جاهلیتده و او صحرای بدویتده فرض ایت که هرشی ظلمت جهل و غفلت

آلتنده پرده جمود طبیعته صارلمش اولدیغی حالده بر آنده بردن قرآنك لسان علویسندن



سَبَّحَ لِلّٰهِ مَا فِى السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ۞ يُسَبِّحُ لِلّٰهِ مَا فِى السَّمٰوَاتِ وَمَا فِى الْاَرْضِ الْمَلِكِ

الْقُدُّوسِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ۞ کبی آیتلری ایشیت باق. اولو ویا یاتمش موجودات عالم [سَبَّحَ] [يُسَبِّحُ]

صداسیله ایشیدنلرك ذهننده نصل دیریلیورلر هشیار اولوب قیام ایدوب ذکر ایدییورلر هم او قرانلق کوك

یوزنده برجامد آتشپاره اولان ییلدیزلر و یرده کی پریشان مخلوقات [تُسَبِّحُ لَهُ السَّمٰوَاتُ السَّبْعُ وَالْاَرْضُ]

صیحه سیله ایشیدنلرك

نظرنده ناصل کوك یوزی بر آغیز بوتون ییلدیزلر بر بر کلمه حکمتنما. بر بر نور حقیقت ادا.

و آرض بر قفا. و بر و بحر. بر لسان و بوتون حیوانات و نباتات بر بر کلمه تسبیح فشان صورتنده عرض دیدار

ایدیکی. یوقسه بو زماندن تا او زمانه باقمق ایله مذکور ذوقلك دقائقنی کوره مزسك. او زماندن او زمانه بری نوری

نشر ایدن و مرور زمانله علوم متعارفه حکمنه کچن و سائر نیرات اسلامیه ایله پارلایان و قرآنك کونشیله کوندوز

رنکنی آلان بر وضعیت ایله و یاخود سطحی و بسیط بر پرده الفت ایله باقسهك البته هر بر آیتك نه قدر طاتلی بر

زمزمه اعجاز ایچنده نه شدید ظلماتی طاغیتدیغنی حقیله کوره مزسك و چوقده انواع اعجازی ایچنده بو نوع

اعجازی ذوق ایده مزسك. قرآن معجز البیانك اك بویوك درجه اعجازینه باقمق ایسترسك شو تمثیل

دوربینیله باق. شویله که غایت بویوك و غریب و غایتله یایلمش عجیب بر آغاج فرض ایت که او آغاج کنیش

بر پرده غیب آلتنده بر طبقه مستوریت ایچنده صاقلانمشدر. معلومدرکه بر آغاجك انسانك اعضالری کبی

اونك داللری. میوه لری. یاپراقلری. چیچکلری. کبی بوتون عضولری آراسنده بر مناسبت بر تناسب

بر موازنت لازمدر. هر بر جزئی او آغاجك ماهیتنه کوره بر شکل آلیر. بر صورت ویریلیر. ایشته هیچ کورلمین

او آغاجه دائر

و حالا کورلمین بو غائبه دائر بری چیقسه پرده اوستنده اونك هر بر اعضاسنه مقابل بر رسم چ

حکمه بر حدود چیزمه دالدن میوه‌یه . میوه‌دن یاپراغه قدر تناسبله عضولرینک بر صورت ترسیم ایتسه و بربرندن
نهایت اوزاق مبدأ و منتهالرینک اوره‌سنده عضولرینک عین شکل و صورتنی کوستره‌جک موافق بر ترسیماتله
طولدیرسه البته شبهه قالمازکه او رسّام بوتون او غیبی آغاجی غیب آشنا نظریله کورور احاطه ایدر صوکره تصویر
ایدر . عیناً اویله کبی قرآن معجز البیان دخی حقیقت ممکناته دائر که او حقیقت دنیانک ابتداسندن طوت تا آخرتک
اک نهایتنه قدر اوزانمش و فرشدن عرشه و ذره‌دن شمسه قدر باییلمش اولان شجرهٔ خلقتک حقیقتنه دائر بیانات
قرآنیه او قدر تناسبی محافظه ایتمش و هر بر عضوه و میوه‌یه لایق بر صورت ویرمش‌درکه بوتون محققلر نهایت تحقیقده
قرآنک تصویرینه « ماشاءالله ، بارک الله » دییوب طلسم کائناتی و معمای خلقتی کشف و فتح ایدن یالکز
سنسک ای قرآن کریم دیمشلر [ولله المثل الاعلی] تمثیلده قصور یوقسه اسماء و صفات الهیه و شئون و
افعال ربانیه بر شجرهٔ طوبای نور حکمنده تمثیل ایدیلسه لکن او شجرهٔ نورانینک دائرهٔ عظمتی ازلدن ابده اوزانوب
کیدیور . حدود کبریاسی غیر متناهی فضاء اطلاقده یایلوب احاطه ایدیور . حدود اجرآتی [ يَحُولُ بَيْنَ الْمَرْءِ وَقَلْبِهِ
فَالِقُ الْحَبِّ وَالنَّوٰى ] حدودندن طوتکان تا [ وَالسَّمٰوَاتُ مَطْوِيَّاتٌ بِيَمِينِهِ ۞ خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ
فِي سِتَّةِ اَيَّامٍ ] حدودینه قدر انتشار ایتمش او حقیقت نورانیه‌یی بوتون دال و بوداقلریله غایات و میوه‌لریله
او قدر تناسبله بربرینه اویغون . بربرینه لایق بربرینی قیرمه‌یه‌جق . بربرینک حکمنی بوزمه‌یه‌جق بربریندن توحش
ایتمه‌یه‌جک بر صورتده او حقائق اسماء و صفاتی و شئون و افعالی بیان ایدرکه بوتون اهل کشف و حقیقت و دائرهٔ
ملکوتده جولان ایدن بوتون اصحاب عرفان و حکمت او بیانات قرآنیه‌یه قارشی « سبحان الله » دییوب « نه قدر
طوغرو نه قدر مطابق نه قدر کوزل . نه قادار لایق » دییه‌رک تصدیق ایدیورلر . مثلا بوتون دائرهٔ امکان و دائرهٔ



وجوبه یاقان هم او ایکی شجرهٔ عظیمه‌نک بر تک دالی حکمنده اولان ایمانک ارکان ستّه‌سی و او ارکانک دال و بوداقلرینک اک
اینجه میوه و چیچکلری آرالرنده او قادار بر تناسب کوزه‌تیلرک تصویر ایدر و او درجه بر موازنت صورتنده تعریف
ایدر و او مرتبه بر مناسبت طرزنده اظهار ایدرکه عقل بشر ادراکندن عاجز و حسننه قارشی حیران قالیر و او ایمان
دالینک بوداغی حکمنده اولان اسلامیتک ارکان خمسه‌سی آرالرنده و او ارکانک تا اک اینجه تفرعاتی اک کوچجک
آدابی و اک اوزاق غایاتی و اک درین حکمیاتی و اک جزئی ثمراتنه وارینجه‌یه قدر آرالرنده حسن تناسب و کمال
مناسبت و تام بر موازنت محافظه ایتمسی دلیل ایسه او قرآن جامعک نصوص و وجوهندن و اشارات و رموزندن چیقان شریعت
کبرای اسلامیه‌نک کمال انتظامی و موازنتی و حسن تناسبی و رصانتی جرح ایدلمز بر شاهد عادل . شبهه کتیرمز بر برهان
قاطعدر . دیمک اولیورکه بیانات قرآنیه بشرک علم جزئیسنه باخصوص بر امّی‌نک علمنه مستند اولاماز بلکه بر علم
محیطه استناد ایدیور . و جمیع اشیایی بردن کوره بیلیر ازل و ابد اوره‌سنده بوتون حقائقی بر آنده مشاهده ایدر
بر ذاتک کلامیدر . آمنّا [ ایکنجی ضیا ] حکمت قرآنیه‌نک قارشوسنده میدان معارضه‌یه چیقان فلسفه
بشریه‌نک حکمت قرآنه قارشو نه درجه سقوط ایتدیکنی اونا ایکنجی سوزده ایضاح و تمثیل ایله تصویر و سائر سوزلرده
اثبات ایتدیکمزدن او طرفه حواله ایدوب شیمدیلک باشقه بر جهتده کوچوک بر موازنه ایده‌رز شویله‌که فلسفه و حکمت انسانیه
دنیایه نه باقار موجوداتک ماهیتلرندن خاصیتلرندن تفصیلاً بحث ایدر . صانعه قارشو وظیفه‌لرندن بحث
ایتسه ده اجمالاً بحث ایدر . عادتا کائنات کتابینک یالکز نقش و حروفلرندن بحث ایدر . معناسنه اهمیت ویرمز
قرآن ایسه دنیایه کچیجی . سیّال . آلدانیجی . سیّاره . قرارسز . انقلابجی اولارق باقار موجوداتک ماهیتلرندن
صوری و مادی خاصیتلرندن اجمالاً بحث ایدر . فقط صانع طرفندن توظیف ایدیلن وظائف عبودیتکارانه‌لرندن

وصانعك اسمالرينه نه وجهله و ناصل دلالت ايتدكلرينى و اوامر تكوينيهٔ الٰهيه يه قارشى انقيادلرينى تفصيلاً ذكر ايدر
ايشته فلسفهٔ بشريه ايله حكمت قرآنيه نك تفصيل و اجمال خصوصنده كى فرقلرينه باق. فكر كه محض حق و عين حقيقت
هانكيسيدر كوره. مثلا ايشته ناصل المزده كى ساعت صورةً ثابت كورونيور. فقط ايچنده كى چرخلرك حركاتيله
دائمى ايچنده بر زلزله و آلت و چرخلرينك اضطرابلرى واردر. عيناً اونك كبى قدرت الٰهيه نك بر ساعت كبراسى اولان
شو دنيا ظاهرى ثابتيتى ايله برابر دائمى زلزله و تغيرده فنا و زوالده يوواريلانيور. اوت دنيايه زمان كيرديكى ايچون
كيجه و كوندوز او ساعت كبرانك ثانيه لرينى صايان ايكى باشلى بر ميل حكمنده در. سنه او ساعتك دقيقه لرينى
صايان بر ابره وضعيتنده در. عصرلر او ساعتك ساعتلرينى تعداد ايدن بر ايكنه در. ايشته زمان دنيايى امواج زوال
اوستنه آتار. بوتون ماضى و استقباليله عدم ديرور. يالكز زمان حاضرى وجودده براقير. شمدى زمانك دنيايه
ويرديكى شو شكل ايله برابر مكان اعتباريله دخى ينه دنيا زلزله لى غير ثابت بر ساعت حكمنده در. چونكه جو هوا مكانى
چابوق تغير ايتديكندن بر حالدن بر حاله سرعة كچديكندن بعض كونده بر قاچ دفعه بلوطلر ايله طولوب بوشالمقله
ثانيه صايان ميلك صورتى تغيرى حكمنده بر تغير ويريور. شمدى دنياخانه سنك طبانى اولان مكان ارض
ايسه يوزى موت و حياتجه نبات و حيوانجه پك چابوق تبدل ايتديكندن دقيقه لرى صايان بر ميل حكمنده
دنيانك شو جهتى كچيجى اولديغنى كوستريور. زمين يوزى اعتباريله بويله اولديغى كبى بطننده دخى انقلابات و زلزله لر
داوتلرك نتيجه سنده جباللك چيقمالرى و خسفلرك وقوعبولماسى ساعتلرى صايان بر ميل كبى دنيانك
شو جهتى آغير آغير مرور ايديجيه كوستر. دنياخانه سنك طاوانى اولان سما مكانى ايسه اجرامك حركاتيله
قويروقلى يلديزلرك ظهورى ايله كسوفات و خسوفاتك وقوعبولماسيله يلديزلرك سقوط ايتمه لرى كبى



تغيرات كوستريركه سما دخى ثابت دكل اختيارلغه خرابيته كيديور. اونك تغيراتى هفته لق ساعتنده كونلرى صايان
بر ميل كبى چندان آغير و كيج اولويور. فقط هر حالده كچيجى و زوال و خرابيته قارشو كيتديكنى كوستريور. ايشته دنيا دنيا جهتيله
شو يدى ركن اوزرنده بناء ايدلمشدر. شو ركنلر دائما صارصيليور. فقط شو صارصيلان و حركت ايدن دنيا صانعه
باقديغى وقت او حركات و تغيرات قلم قدرتك مكتوبات صمدانيه يى يازمسى ايچون او قلمك ايشلمه سيدر. و تبدلات
احوال ايسه اسماء الٰهيه نك جلوهٔ شئوناتنى آيرى آيرى توصيفات ايله كوسترن تازه لنن آينه لريدر. ايشته دنيا دنيا اعتباريله
هم فنايه كيديور. هم اولكه قوشار. هم زلزله ايچنده در. حقيقتده آقار صو كبى رحلت ايتديكى حالده [غفلت ايله
صورةً انجماد ايتمش. فكر طبيعتله كثافت و كدورت پيدا ايدوب آخرته پرده اولمشدر] ايشته فلسفهٔ سقيمه تدقيقات
فلسفيه ايله و حكمت طبيعيه ايله و مدنيت سفيهه نك جاذبه دار لهوياتيله سرخوشانه هوساتيله او دنيانك هم جمودتنى
زياده ايدوب غفلتى قالينلاشديرمش. هم كدورتله بولونماسنى تضعيف ايدوب صانعى و آخرتى اونوتديريور.
اما قرآن ايسه شو حقيقتده كى دنيايى دنيا جهتيله [ الْقَارِعَةُ مَا الْقَارِعَةُ ] [ إِذَا وَقَعَتِ الْوَاقِعَةُ ] [ وَالطُّورِ
وَكِتَابٍ مَسْطُورٍ ] آياتيله ياموق كبى حلاج ايدر آتار. [ أَوَلَمْ يَنْظُرُوا فِي مَلَكُوتِ السَّمٰوَاتِ وَالْأَرْضِ *
أَوَلَمْ يَنْظُرُوا إِلَى السَّمَاءِ فَوْقَهُمْ كَيْفَ بَنَيْنَاهَا * أَوَلَمْ يَرَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّ السَّمٰوَاتِ وَالْأَرْضَ كَانَتَا رَتْقًا *
كبى آياتيله او دنيايه شفافيت ويرر. و بولانماسنى ازاله ايدر. [ اللّٰهُ نُورُ السَّمٰوَاتِ وَالْأَرْضِ *
وَمَا الْحَيٰوةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَعِبٌ وَلَهْوٌ ] كبى نور افشان نورلريله جامد دنيايى اريدير. [ إِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ *
وَإِذَا السَّمَاءُ انْفَطَرَتْ * وَإِذَا السَّمَاءُ انْشَقَّتْ * وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَصَعِقَ مَنْ فِي السَّمٰوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ
إِلَّا مَنْ شَاءَ اللّٰهُ ] موت آلود تعبيرلريله دنيانك ابديت موهومه سنى پارچه پارچه ايدر.

يَعْلَمُ مَا يَلِجُ فِى الْاَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا وَهُوَ مَعَكُمْ اَيْنَمَا كُنْتُمْ وَاللّٰهُ
بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ❁ وَقُلِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ سَيُرِيكُمْ آيَاتِهِ فَتَعْرِفُونَهَا وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ❁ كورك كورلرمسى كبى
صيحه‌لر ايله طبيعت فكرينى توليد ايدن غفلتى طاغيدر. اينه قرآنك باشدن باشه كائناته متوجه اولان آياتى شو آيتلر
كبى كوره‌كيدر. حقيقت دنيانى اولديغى كبى آچار كوسترر. هيچ كيمين دنيانى نقدر هيچ كيمين اولديغنى كوسترر مكلم بشرك
بوزوقى چوق بيتدير. صانعه باقان كوزه‌ل دنيانك كوزه‌ل يوزينى كوسترر. بشرك كوزنى اوكا دكدير. بر حقيقى حكمتى
درس ويرر. كائنات كتابنك معنالرينى تعليم ايدر. حروفات ونقوشلرينه آز باقار. سرخوش فلسفه كبى چيركينه عاشق
اولوب معنانى اونوتوب تدريب حروفاتك نقوشيله انسانلرك وقتنى مالايعنيات ده صرف ايتديريور

**اوچنجى ضيا:** ايكنجى ضياده حكمت بشريه حكمت قرآنيه‌يه قارشى سقوطنه وحكمت قرآنيه‌نك اعجازينه اشارت
ايتدك. شيمدى شو ضياده قرآنك شاكردلرى اولان أصفيا واولياء وحكمانك منور قسمى اولان حكماء اشراقيونك
حكمتلرى ايله قرآنك حكمتنه قارشو درجه‌سنى كوستروب شو جهتده قرآنك اعجازينه مختصر بر اشارت ايده‌جكز.
اينه قرآن حكيمك علويتنه أك صادق بر دليل وحقانيتنه أك ظاهر بر برهان واعجازينه أك قوى بر علامت
شودركه قرآن بوتون اقسام توحيدك بوتون مراتبنك بوتون لوازماتيله محافظ ايده‌رك بيان ايدوب
موازنه‌سنى بوزماميش محافظ ايتمش هم بوتون حقائق عاليهٔ الهيه‌نك موازنه‌سنى محافظ ايتمش هم بوتون اسماء
حسنانك اقتضا ايتدكلرى احكامى جمع ايتمش او احكامك تناسبنى محافظ ايتمش هم ربوبيت والوهيتك
شؤوناتنى كمال موازنه ايله جمع ايتمشدر. اينه شو محافظه وموازنه وجمع بر خاصه‌در. قطعيا بشرك أثرنده
موجود دكل وأعاظم انسانيه‌نك نتائج افكارنده بولونميور. نه ملكوته كيدن اوليالرك أثرنده نه امورك



باطنلرينه كيدن اشراقيونك كتابلرنده نه عالم غيبه نفوذ ايدن روحانيلرك معارفنده هيچ بولونميور. كويا بر تقسيم الاعمال
حكمنده هر بر قسمى حقيقتك شجرهٔ عظماسندن يالكز بر ايكى دالنه يابيشيور. يالكز اونك ميوه‌سيله يا يپراغيله
اوغراشيور. باشقه‌سندن يا خبرى يوق ياخود باقميور. (اوت حقيقت مطلقه مقيد انظار ايله احاطه ايدلمز.
قرآن كبى بر نظر كلى لازمكه احاطه ايتسون. قرآندن باشقه هر نه قدر قرآندن درس آليورلر فقط حقيقت كليه‌نك
جزئى ذهنيله يالكز بر ايكى طرفنى تماما كورور. آنكله مشغول اولور، اونده حبس اولور. يا افراط يا تفريط ايله حقائقك
موازنه‌سنى اخلال ايدوب تناسبنى ازاله ايدر. شو حقيقت يكرمى دردنجى سوزك ايكنجى دالنده عجيب بر تمثيل ايله
ايضاح ايدلمش. شمدى ده باشقه بر تمثيل ايله شو مسئله‌يه اشارت ايده‌رز. مثلا بر دكزده حسابسز جوهرلرك اقساميله
طولو بر دفينه‌نك بولونديغنى فرض ايده‌لم. غواص دالغيجلر او دفينه‌نك جوهرلرينى آرامق ايچون طالييورلر. كوزلرى
قاپالى اولديغندن أل يورديله آكلارلر. بر قسمنك ألنه اوزون بر الماس كچر. او غواص حكم ايدركه بوتون خزينه
اوزون دير ك كبى بر الماسدن عبارتدر. آرقداشلرندن باشقه جوهرى ايشيتديكى وقت خيال ايدركه
او جوهرلر بولديغى الماسك تابعلريدر وفصوص ونقوشلريدر. بر قسمى ده كروى بر ياقوت ألنه كچر. باشقه‌سى
مربع بر كهربا بولور. وهكذا هر برى أليله كورديكى جوهرى او خزينه‌نك اصلى ومعظمى اعتقاد ايدوب
ايشيتدكلرينى او خزينه‌نك زوائد وتفرعاتى ظن ايدر. او وقت حقائقك موازنه‌سى بوزولور. تناسبى ده كيدر.
چوق حقيقتك رنكى دكيشير. حقيقى رنكنى كورمك ايچون تأويلات وتكلفاته مضطر قالير. حتى
بعضا انكار وتعطيله قدر كيدرلر. حكماى اشراقيونك كتابلرينه وسنتك ميزانيله طارتيلميوب كشفيات
ومشهوداتنه اعتماد ايدن متصوفينك كتابلرينه تأمل ايدن بو حكممزى بلا شبهه تصديق ايده‌ر. ديمك

حقائق قرآنیه‌نك جنسندن و قرآنك درسندن آلدقلری حالده چونكه قرآن دگللر بونلر ناقص كلیور. بحر حقائق
اولان قرآن آیتلری دخی او ذكر ایجنده‌كی دفینه‌نك بر غواصیدر. لكن اونلرك كوزلری آچیق دفینه‌یی احاطه ایدر.
دفینه‌ده‌كی ذواتی بوقدر كورور او دفینه‌یی او كبر تناسب و انتظام و انسجام ایله توصیف ایدر. بیان ایدركه حقیقتی حسن
جمالی كوستر. مثلا آیت [وَالْاَرْضُ جَمِيعًا قَبْضَتُهُ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ وَالسَّمٰوَاتُ مَطْوِيَّاتٌ بِيَمِينِهِ] [يَوْمَ نَطْوِي السَّمَاءَ
كَطَيِّ السِّجِلِّ لِلْكُتُبِ] افاده ایتدكلری عظمت ربوبیتی كوردیكی كبی [اِنَّ اللّٰهَ لَا يَخْفٰى عَلَيْهِ شَيْءٌ فِي الْاَرْضِ
وَلَا فِي السَّمَاءِ] [هُوَ الَّذِي يُصَوِّرُكُمْ فِي الْاَرْحَامِ كَيْفَ يَشَاءُ] [وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْاَرْضِ اِلَّا هُوَ آخِذٌ بِنَاصِيَتِهَا]
[وَكَاَيِّنْ مِنْ دَابَّةٍ لَا تَحْمِلُ رِزْقَهَا اللّٰهُ يَرْزُقُهَا وَاِيَّاكُمْ] افاده ایتدكلری شمول رحمتی كوریور كوستریور. هم
[خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ وَجَعَلَ الظُّلُمَاتِ وَالنُّورَ] افاده ایتدیكی وسعت خلاقیتی كوروب و كوستردیكی كبی
[خَلَقَكُمْ وَمَا تَعْمَلُونَ] افاده ایتدیكی شمول تصرفی و احاطهٔ ربوبیتی كوروب كوسترر [هُوَ الَّذِي يُحْيِي الْاَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا]
افاده ایتدیكی حقیقت عظیمه ایله [وَاَوْحٰى رَبُّكَ اِلَى النَّحْلِ] افاده ایتدیكی حقیقت كریمانه‌یی [وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ
كورور كوستردیكی كبی
وَالنُّجُومَ مُسَخَّرَاتٍ بِاَمْرِهِ] افاده ایتدیكی حقیقت عظیمهٔ حاكمانهٔ آمرانه‌یی [اَوَلَمْ يَرَوْا اِلَى الطَّيْرِ فَوْقَهُمْ صَافَّاتٍ
وَيَقْبِضْنَ مَا يُمْسِكُهُنَّ اِلَّا الرَّحْمٰنُ اِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ بَصِيرٌ] افاده ایتدكلری حقیقت جمالهٔ مدبرانه‌یی [وَسِعَ
برابر كورور كوستررلر
كُرْسِيُّهُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ وَلَا يَؤُدُهُ حِفْظُهُمَا] افاده ایتدیكی حقیقت عظیمه ایله [وَهُوَ مَعَكُمْ اَيْنَمَا كُنْتُمْ]
افاده ایتدیكی حقیقت رقیبانه‌یی [هُوَ الْاَوَّلُ وَالْآخِرُ وَالظَّاهِرُ وَالْبَاطِنُ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ] افاده
كورور كوستررلر
ایتدیكی حقیقت محیطه كبی [وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْاِنْسَانَ وَنَعْلَمُ مَا تُوَسْوِسُ بِهِ نَفْسُهُ وَنَحْنُ اَقْرَبُ
اِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ] افاده ایتدیكی اقربیتی [تَعْرُجُ الْمَلٰئِكَةُ وَالرُّوحُ اِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ



خَمْسِينَ اَلْفَ سَنَةٍ] اشارت ایتدیكی حقیقت علویه‌یی [اِنَّ اللّٰهَ يَاْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْاِحْسَانِ وَاِيتَاءِ ذِي الْقُرْبٰى
وَيَنْهٰى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ] افاده ایتدیكی حقیقت جامعه كبی بوتون اخروی و دنیوی علمی و عملی اركان
سته‌ٔ ایمانیه‌نك هر برینی تفصیلا اركان خمسهٔ اسلامیه‌نك هر برینی قصداً وجداً و سعادت دارینی تأمین ایده‌ن
بوتون دستورلری كورور كوسترر موازنه‌سنی محافظه ایدوب تناسبنی ادامه ایدوب او حقائقك هیئت مجموعه‌سنك
تناسبندن حاصل اولان حسن و جمالك سنفندن قرآنك بر اعجاز معنویسی نشئت ایدر. ایشته شو سر عظیمدندركه علماء
علم كلام قرآنك شاكردلری اولدقلری حالده بر قسمی اون جلد اولارق اركان ایمانیه‌یه دائر بیكلر اثر یازدقلری
حالده معتزله كبی عقلی نقله ترجیح ایتدكلری ایچون قرآنك اون آیتی قدر وضوح ایله افاده و قطعی اثبات و جدی
اقناع ایده‌مدیلر. عادتا اونلر او طاغلرك آلتنده لغم آچیوب بوروله‌رك تا عالمك نهایتنه قدر سلسلهٔ
اسباب ایله كیدوب اوراده سلسله‌یی كسر صوكره آب حیات حكمنده اولان معرفت الهیه‌یی و وجود واجب الوجودی
اثبات ایدرلر. آیات كریمه ایسه هر بریسی بر عصای موسی كبی هر یرده صوبی چیقاره‌بیلیر. هر شیدن بر پنجره آچار
صانع ذو الجلالی طانیتدیرلر. قرآنك بحرندن ترشح ایدن عربی قطره رساله‌سنده و سائر سوزلرده شو حقیقت
فعلا اثبات ایدلمه‌ده كوستریلمشدر. ایشته هم شو سر ذكر باطنی اموره كیدوب سنت سنیه‌یه اتباع ایتمیه‌رك
مشهوداته اعتماد ایده‌رك یاری یولدن دونن و بر جماعتك ریاستنه كچوب بر فرقه تشكیل ایدن فرقهٔ ضاله‌نك
بوتون امامه‌لری حقائقك تناسبنی موازنه‌سنی محافظه ایده‌مدیكندن دركه بدعه ضلالته دوشوب
بر جماعت بشریه‌یی یا كلیشه یوله سوق ایتمشلر. ایشته بونلرك بوتون عجزلری آیات قرآنیه‌نك اعجازینی كوسترر

س ع

## خاتمه

قرآنك لمعات اعجازندن ايكى لمعهٔ اعجازيه اون طقوزنجى سوزك اون دردنجى رشحه سنده كچمشدر. كه بر سبب قصور

ظن ايديلن تكراراتى و علوم كونيه ده اجمالى هر برى بر لمعهٔ اعجازك منبعيدر. هم قرآنده معجزات انبيانك يوزنده

پارلايان لمعهٔ اعجاز قرآن يگرمنجى سوزك ايكنجى مقامنده واضحاً گوسترلمشدر. داها بونلر كبى سائر سوزلرده و رسائل

عربيه مده چوق لمعات اعجازيه ذكر ايديلوب اونلره اكتفاءً يالكز شونى دييورزكه بر معجزهٔ قرآنيه داها شودركه ناصل بتون

معجزات انبيا قرآنك بر نقش اعجازينى گوستريورلر اويله ده قرآن بتون معجزاتيله بر معجزهٔ احمديه اولوب بتون

معجزات احمديه ده قرآنك بر معجزه سيدركه قرآنده جناب حقك نسبتنى گوستريور. و او نسبتله ظهور ايله هر بر

كلمه سى بر معجزه اولور. چونكه او وقت بر تك كلمه بر چكردك كبى بر شجرهٔ حقائقى معناً تضمن ايده بيلير هم مركز قلب

كبى حقيقت عظمانك بتون اعضاسنه مناسبتدار اولابيلير. هم بر علم محيط و نهايتسز بر اراده يه استناد ايتديكى

~~لطائف معنويه لى افاده ايده بيلير~~

ايچون حروفيله. هيئتيله. وضعيتيله. موقعيله حدسز اشيايه باقه بيلير. اشته شو سردندركه علماء علم حروف

قرآنك بر حرفندن بر صحيفه قدر اسرار بولدقلرينى ادعا ايدرلر و دعوالرينى او فنك اهلنه اثبات ايديورلر

يالدزلى باشندن نورانيه قادار بتون شعله لرى. شعاعلرى. لمعه لرى. ~~ايشيقلرى~~ نورلرى. ضيالرى. نظره طوپلا

يردن باقه باشده كى دعوانه جدى قطعى نتيجه اوله رق يعنى [ قُلْ لَئِنِ اجْتَمَعَتِ الْاِنْسُ وَالْجِنُّ عَلٰٓى اَنْ يَأْتُوا

بِمِثْلِ هٰذَا الْقُرْاٰنِ لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهٖ وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا ] بى بيوكلك بر صدا ايله اوقويوب

اعلان ايديورلر

[ سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَٓا اِلَّا مَا عَلَّمْتَنَٓا اِنَّكَ اَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ۞ رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَٓا اِنْ نَسِينَٓا اَوْ اَخْطَأْنَا ]



رَبِّ اشْرَحْ لِى صَدْرِى وَيَسِّرْ لِىٓ اَمْرِى وَاحْلُلْ عُقْدَةً مِنْ لِسَانِى يَفْقَهُوا قَوْلِى ۞ اَللّٰهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ اَفْضَلَ

وَاَجْمَلَ وَاَنْبَلَ وَاَظْهَرَ وَاَطْهَرَ وَاَبَرَّ وَاَكْرَمَ وَاَعَزَّ وَاَعْظَمَ وَاَشْرَفَ وَاَعْلٰى وَاَزْكٰى وَاَبْرَكَ

وَاَلْطَفَ صَلَوَاتِكَ وَاَوْفٰى وَاَكْثَرَ وَاَزْيَدَ وَاَرْقٰى وَاَرْفَعَ وَاَدْوَمَ سَلَامِكَ صَلٰوةً وَسَلَامًا وَرَحْمَةً

وَرِضْوَانًا وَعَفْوًا وَغُفْرَانًا تَمْتَدُّ وَتَزِيدُ بِوَابِلِ سَحَائِبِ مَوَاهِبِ جُودِكَ وَكَرَمِكَ وَتَنْمُوا

وَتَزْكُوا بِنَفَائِسِ شَرَائِفِ لَطَائِفِ جُودِكَ وَمِنَنِكَ اَزَلِيَّةً بِاَزَلِيَّتِكَ لَا تَزُولُ اَبَدِيَّةً

بِاَبَدِيَّتِكَ لَا تَحُولُ عَلٰى عَبْدِكَ وَنَبِيِّكَ وَرَسُولِكَ وَحَبِيبِكَ مُحَمَّدٍ اِمَامِ حَضْرَتِكَ وَلِسَانِ

حُجَّتِكَ النُّورِ الْبَاهِرِ اللَّامِعِ وَالْبُرْهَانِ الظَّاهِرِ الْقَاطِعِ وَالْبَحْرِ الزَّاخِرِ وَالنُّورِ الْغَامِرِ

وَالْجَمَالِ الزَّاهِرِ وَالْجَلَالِ الْقَاهِرِ وَالْكَمَالِ الْفَاخِرِ صَلَاتَكَ الَّتِى صَلَّيْتَ بِعَظَمَةِ ذَاتِكَ

عَلَيْهِ وَعَلٰى اٰلِهِ وَاَصْحَابِهِ كَذٰلِكَ صَلَاةً تَغْفِرُ بِهَا ذُنُوبَنَا وَذُنُوبَ كَاتِبِهِ على وَتَشْرَحُ

بِهَا صُدُورَنَا وَصَدْرَهُ وَتُطَهِّرُ بِهَا قُلُوبَنَا وَقَلْبَهُ وَتُنَزِّهُ بِهَا خَوَاطِرَنَا وَاَفْكَارَنَا

وَتُصَفِّى بِهَا كُدُورَاتِ مَا فِى اَسْرَارِنَا وَتَفْتَحُ بِهَا اَقْفَالَ قُلُوبِنَا وَقَلْبِهِ بِنُورِ الْفَتْحِ الْمُبِينِ

يَا اَكْرَمَ الْاَكْرَمِينَ وَيَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ ۞ رَبَّنَا لَا تُزِغْ قُلُوبَنَا بَعْدَ اِذْ هَدَيْتَنَا وَهَبْ لَنَا

مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً اِنَّكَ اَنْتَ الْوَهَّابُ ۞ وَاٰخِرُ دَعْوٰيهُمْ اَنِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ آمين

آمين. آمين .....

سعيد النورسى

DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI

DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI

یكرمی آلتنجی سوز

DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI

بسم الله الرحمن الرحيم    و بالقدر خيره و شره من الله تعالى

قدر و جزء اختیاری یه عائد در و دقیق حقیقتکیدن حقی بولدیران قیصه بر طریقی بیان ایدر و بر قسم مسائل
نفرقدن بحث ایدر  وَاِنْ مِنْ شَيْءٍ اِلَّا عِنْدَنَا خَزَائِنُهُ وَمَا نُنَزِّلُهُ اِلَّا بِقَدَرٍ مَعْلُومٍ وَكُلَّ شَيْءٍ
اَحْصَيْنَاهُ فِي اِمَامٍ مُبِينٍ  قدر ایله جزء اختیاری ایکی مسئلهٔ مهمه در اوکا دائر درت مبحث ایچنده بر قاچ سرلرینی
آچمغه چالیشلجق

برنجی مبحث  قدر و جزء اختیاری اسلامیتك و ایمانك نهایات حدودینی کوسترن حالی و وجدانی بر ایمانك
جزءلرندندر یوقسه علمی و نظری دکلدر یعنی مؤمن هر شیئی حتی فعلنی نفسنی جناب حقه ویره ویره تا نهایتنده
تکلیف و مسئولیتدن قورتولمسی ایچون جزء اختیاری اوکنه چیقیور اوکا مسئول و مکلفسك دیر صوکره
اوندن صدور ایدن ایلکلر و کمالات ایله مغرور اولماسی ایچون قدر قارشوسنه کلیور دیر حدیکی بیل
یاپان سن دکلسك اوت قدر و جزء اختیاری ایمان و اسلامیتك نهایت مرتبه‌سنده قدر نفسی غروردن و
جزء اختیاری عجز مسئولیتدن قورتارمق ایچوندرکه مسائل ایمانیه یه کیرمشلر یوقسه متمرد نفوس امارهنك
ایشله‌دکلری سیئاتنك مسئولیتندن کندیلرینی قورتارمق ایچون قدره یاپیشمق و اونلره انعام اولنان
محاسنله افتخار ایتمك غرورلانمق جزء اختیاری یه اسناد ایتمك بوتون بوتون سر قدره و حکمت جزء
اختیاری یه ضد بر حرکته سببیت ویرن علمی مسئله‌لر دکلدر اوت معناً ترقی ایتمامش عوام ایچنده قدرك جای
استعمالی وار فقط اوده ماضیات و مصائبده درکه یأسك و حزنك علاجیدر یوقسه معاصی و استقبالیاتده
دکلدرکه سفاهته و عطالته سبب اولسون دیمك قدر مسئله‌سی تکلیف و مسئولیتدن قورتارمق ایچون

دگل بلکه فخر وغروردن قورتارمق ایچوندر کر ایمانه کیرمسه جزء اختیاری سیئاته مرجع اولمسی ایچوندرکه عقیده یه داخل
اولمش یوقسه محاسنه مصدر اولەرق تفرعن ایتمک ایچون دگلدر. اوت قرآنک دیدیگی کبی انسان سیئاتندن تماماً مسئولدر
چونکه سیئاتی ایستهین اودر. سیئات تخریبات نوعندن اولدیغی ایچون انسان بر سیئه ایله بر چوق تخریبات یاپه بیلیر مدهش
بر جزایه کسب استحقاق ایدر [بر کبریت ایله بر اوی یاقمق کبی] فقط احساناتنده افتخاره حقی یوقدر. اونده اونک
حقی پک آزدر. چونکه حسناتی اقتضا ایدن رحمت الهیه‌در، و ایجاد ایدن قدرت ربانیه‌در. سؤال، وجواب، داعی،
وسبب ایکیسیده حقدندر. انسان یالکز دعا ایله، ایمان ایله، شعور ایله، رضا ایله اونلره صاحب اولور. فقط سیئاتی
ایستهین نفس انسانیه‌در. یا استعداد ایله یا اختیار ایله [نصلکه بیاض گوزل گونشک ضیاسندن بعض ماده‌لر
سیاهلق تحصل آلیر. او سیاهلق اونک استعدادینه عائددر] فقط او سیئاتی چوق مصالحی تضمن ایدن بر قانون
الهیه ایله ایجاد ایدن ینه حقدر. دیمک سبب وسؤال نفسندندرکه مسئولیتی او چکر [حقه عائد اولان خلق و
ایجاد ایسه داها باشقه گوزل نتیجه ومیوه‌لری اولدیغی ایچون گوزلدر، خیردر] ایشته بو سردندرکه. کسب شر، شردر
خلق شر، شر دگلدر [نصلکه پک چوق مصالحی تضمن ایدن بر یاغموردن ضرر گورن تنبل بر آدم دیه‌مز یاغمور رحمت
دگل] اوت خلق وایجادده بر شر جزئی ایله بر خیر کثیر واردر. بر شر جزئی ایچون خیر کثیری ترک ایتمک شر کثیر
اولور. اونک ایچون او شر جزئی خیر حکمنه گچر. ایجاد الهیه‌ده شر و چیرکینلک یوقدر بلکه عبدک کسبنه و استعدادینه
عائددر. هم نصلکه قدر الهی نتیجه ومیوه‌لری اعتبار ایله شردن و چیرکینلکدن منزهدر. اویله‌ده علت وسبب
اعتبار ایله دخی ظلمدن و قبحدن مقدسدر. چونکه قدر حقیقی علتلره بقار، عدالت ایدر. انسانلر ظاهری
گوردکلری علتلره حکملرینی بنا ایدر. قدرک عین عدالتنده ظلمه دوشرلر. مثلا حاکم سنی سرقتله محکوم



ایدوب حبس ایتدی. حالبوکه سن سارق دگلسک فقط کیمسه بیلمز گیزلی بر قتلک وار. ایشته قدر الهی سنی او
حبس ایله محکوم ایتمش. فقط قدر او گیزلی قتلک ایچون محکوم ایدوب عدالت ایتمش. حاکم ایسه سنی اوندن معصوم
اولدیغک سرقته بناءً محکوم ایتدیگی ایچون ظلم ایتمشدر. ایشته شی واحدده ایکی جهتله قدر و ایجاد الهینک
عدالتی و انسانک کسبنک ظلمی گورندیگی کبی باشقه شیلری بوکا قیاس ایت. دیمک [ قدر و ایجاد الهی
مبدأ و منتها، اصل، و فرع، علت، و نتیجه‌لر اعتبار ایله شردن و قبحدن و ظلمدن منزهدر. اگر دینلسه مادام
جزء اختیارک ایجاده قابلیتی یوق، بر امر اعتباری حکمنده اولان کسبدن باشقه انسانک الینده برشی بولونمیور
نصل اولیورکه قرآن معجز البیانده خالق سموات وارضه قارشی انسانه عاصی و دوشمان وضعیتی ویرلمش
حمایتی
خالق ارض و سموات اوندن عظیم شکایتلر ایدیور. او عاصی انسانه قارشی عبد مؤمنه یاردیم ایچون کندیسی و
بتون ملائکه‌سنی تحشید ایدیور. اوکا عظیم بر اهمیت ویریور. الجواب چونکه کفر و عصیان و سیئه تخریبدر، عدمدر
حالبوکه عظیم تخریبات و حدسز عدملر بر تک امر اعتباری‌یه و عدمیه ترتب ایده بیلیر. نصلکه بر عظیم سفینه‌نک
دومنجیسی وظیفه‌سنک عدم ایفاسیله سفینه غرق اولوب بوتون خدمه‌لرک نتیجهٔ سعیلری ابطال اولنور
بوتون او تخریبات بر عدمه ترتب ایدیور. اویله‌ده کفر و معصیت عدم و تخریب نوعندن اولدیغی ایچون
جزء اختیاری بر امر اعتباری ایله اونلری تحریک ایدوب مدهش نتایجه سببیت ویره بیلیر. زیرا کفر جنایتی
بر سیئه‌در. فقط بوتون کائناتی قیمتسزلک و عبثیتله تحقیر و دلائل وحدانیتی گوسترن بوتون موجوداتی
تکذیب و بوتون تجلیات اسمائی تزییف اولدیغندن بوتون کائنات و موجودات و اسماء الهیه نامنه جناب حق
کافردن شدید شکایات و دهشتلی تهدیدات ایتمک عین حکمتدر. و ابدی عذاب ویرمک عین عدالتدر

مادام انسان كفر و عصيان ايله تخريبات طرفنه كيديور آز بر خدمتله بك چوق ايشلرى يا پار اونك ايچون اهل ايمان
اونلره قارشى جناب حقك عنايت عظيمه سنه دائما محتاجدر. چونكه اون قوناقلى آدم بر أوك محافظه سنى و تعميراتنى
درعهده ايتسه هايلاز بر چوجوق او أوى آتشه ويرمگه چاليشمه سنه قارشى او چوجوغك ولىسنه بلكه پادشاهنه مراجعت
باللوازمه بعضا مجبور اولمسى كبى مؤمنلركده بويله ادبسز اهل عصيانه قارشى طيانمق ايچون جناب حقك چوق عنا
يتنه محتاجدرلر. الحاصل قدر و جزء اختياريدن بحث ايدن آدم اهل حضور و كمال ايمان صاحبى ايسه كائناتى
و نفسنى جناب حقه ويرر اونك تصرفنده بيلير او وقت حقى وار قدردن و جزء اختياريدن بحث ايتسون
چونكه مادام نفسنى و هر شيئى جناب حقدن بيلير او وقت جزء اختيارى يه استناد ايدرك مسئوليتى درعهده ايدر سيئاتك
مرجعيتنى قبول ايدوب ربنى تقديس ايدر. دائره عبوديتده قالوب تكليف الهيى ذمتنه آلير هم كندندن صدور ايدن
كمالات و حسنات ايله غرورلانمامق ايچون قدره باقار فخر يرينه شكر ايدر باشنه كلن مصيبتلرده قدرى كورور
صبر ايدر. اگر قدر و جزء اختياريدن بحث ايدن آدم اهل غفلت ايسه او وقت قدردن و جزء اختياريدن بحثه حقى يوقدر
چونكه نفس اماره سى غفلت ويا ضلالت سائقه سيله كائناتى اسبابه ويرر و بالله ك مالنى اونلره تقسيم ايدوب كنديسى
ده كنديسنه تمليك ايدر فعلنى كنديسنه و اسبابه ويرر مسئوليتى و قصورى قدره حواله ايدر. او وقت آن نهايتده جناب
حقه ويريله جك اولان جزء اختيارى و آن نهايتده مدار نظر اوله جق قدر هيچ معناسزدر يالكز بتون بتون
اونلرك حكمتنه ضد مسئوليتدن قورتولمق ايچون بر دسيسه نفسانيه در.

ايكنجى مبحث: اهل علمه مخصوص اينجه بر تدقيقدر علميه در. اگر دينلسه قدر ايله جزء اختيارى نصل توفيق ايديلير
الجواب: يدى وجهله. برنجيسى: البته كائناتك انتظام و ميزان لسانيله و عدالتنه شهادت ايتديكى بر عادل حكيم



انسان ايچون مدار ثواب و عقاب اوله جق [ماهيتى مجهول] بر جزء اختيارى ويرمشدر. او عادل حكيمك بك چوق
حكمتنى بيلمديكمز كبى شو جزء اختياريك نصل قدره توفيق ايديلديكنى بيلمديكمز اولماسنه دلالت ايتمز.
ايكنجيسى: بالضروره هر كس كندنده بر اختيار حس ايدر. او اختيارك وجودينى وجدانا بيلير. موجوداتك
ماهيتنى بيلمك آيرى وجودينى بيلمك آيريدر. چوق شيلر وار وجودى بزجه بديهى اولديغى حالده ماهيتى بزجه
مجهول ايشته شو جزء اختيارينك اونلردن اوله بيلير. هر شى معلوماتمزده منحصر دكلدر. عدم علممز
اونك عدمنه دلالت ايتمز. اوچنجيسى: جزء اختيارى قدره منافى دكل بلكه قدر اختيارى تأييد ايدر چونكه
قدر علم الهينك بر نوعيدر. علم الهى اختيارمزه تعلق ايتمش اويله ايسه اختيارى تأييد ايديور ابطال ايتميور
دردنجيسى: قدر علم نوعندندر. علم معلومه تابعدر. يعنى نصل اوله جق اويله تعلق ايديور. بو فقه معلوم علمه تابع
دكل يعنى علم دساتيرى معلومى خارجى وجود نقطه سندن اداره ايتمك ايچون اساس دكل چونكه معلوماتك ذاتى
و وجود خارجيسى اراده يه باقار قدرته استناد ايدر. هم ازل ماضى سلسله سنك بر اوجى دكلكه اشيانك
وجودنده اساس طوتيلوب اوكا كوره بر مجبوريت تصور ايديلسون بلكه ازل ماضى حال و استقبالى
بردن طوتار. يوكسكدن باقار بر آيينه مثالندر. اويله ايسه دائره ممكنات ايچنده اوزانوب كيدن زمانك ماضى
طرفنده بر اوج تخيل ايدوب اوكا ازل ديوب او ازل علمنه اشيانك ترتيب ايله كيرمه سنى و كنديسنى اونك
خارجنده توهم ايتمه سى اوكا كوره محاكمه ايتمك حقيقت دكلدر. شو سرك كشفى ايچون شو مثاله باق: سنك
النده بر آيينه بولونسه صاغ طرفنده كى مسافه ماضى، صول طرفنده كى مسافه مستقبل فرض ايدلسه او آيينه
يالكز مقابلنى طوتار. صوكره او ايكى طرفى بر ترتيب ايله طوتار چوغنى طوتامامز. قدر آنا [illegible] ايسه او قدر آز كورور

فقط او آیینه ایله بوکسگه چیقدقجه او آیینه‌نك مقابل دائره‌سی کنیشله‌یرك کیت کیده بتون او ایکی طرف مسافه‌لی بردن بر
آنده طوتار ایشته شو آیینه شو وضعیتده اونك ارتفاعنده او مسافه‌لرده جریان ایدن حالاتی بر برینه مقدم، مؤخر،
موافق، مخالف، دینیلمز ایشته [قدر،] علم أزلیدن اولدیغی ایچون علم أزه‌لی هدینك تعبیریله [منظر اعلادن] أزلدن
أبده قدر هر شی اولمش و اوله‌جق بردن طوتار احاطه ایدر بر مقام اعلاده در. دیرو محاکمه ایتمز اونك خارجنده اولمازکه
ماضی مسافه‌سنده بر آیینه طرزنده اولسون. بشنجیسی قدر سبب ایله مسببه بر تعلقی وار. یعنی شو مسبب شو
سببله وقوع گله‌جك] اویله ایسه دینیلمه‌سونکه مادام فلان آدمك ئولمسی فلان وقتده مقدردر جزؤ اختیاری ایله تفنك
آتان آدمك نه قباحتی وار. آتماسه ایدی ینه اوله‌جکدی. سؤال نه ایچون دینیلمه‌سون. الجواب چونکه قدر اونك ئولمسی
اونك تفنکیله تعیین ایتمشدر. اگر او تفنك آتماسنی فرض ایتسه‌ك او وقت قدرك عدم تعلقنی فرض ایدییورسك
(مذهبی)
او وقت ئولمسی نه ایله حکم ایده‌جکسك. یا اگر جبری کبی سببه آیری مسببه آیری بر قدر تصور ایتسه‌ك ویا خود
(اهل سنت و جماعتدن بر اقوب فرقه ضاله‌یه گیررسك)
معتزله کبی قدری انکار ایتسه‌ك اویله ایسه بر اهل [illegible] تفنك آتماسه ایدی ئوله‌سی بر جر مجهول] جبری دیر
آتماسه ایدی ینه ئوله‌جکدی. معتزله دیر آتماسه ایدی ئولمیه‌جکدی. آلتنجیسی جزؤ اختیاریك اس الاساسی
اولان میلان نه مابه‌یجه بر امر اعتباریدر. عبده ویریله بیلیر. فقط اشعری اوکا موجود نظریله باقدیغی ایچون عبده ویرمیه
فقط ماتریدی تعبیریله او میلانده‌کی تصرف اشعری‌جه بر امر اعتباریدر. اویله ایسه او میلان او تصرف بر امر نسبیدر. محقق بر وجود
خارجیسی یوقدر. امر اعتباری ایسه علت تامه ایستمزکه: علت تامه وجودی ایچون لزوم و ضرورت و وجوب اورته‌یه
(ضعیف)
گیروب اختیاری رفع ایتسون. بلکه او امر اعتبارینك علتی بر رجحانیت درجه‌سنده بر صفت آلور. او امر اعتباری
اونك ایله ثبوت بوله بیلیر. اویله ایسه او آنده اونی ترك ایده بیلیر. قرآن اوکا او آنده دیه بیلیرکه شو، شر در، یاپمه

253

أوت اگر عبد خالق افعالی بولونسه ایدی و ایجاده اقتداری اولسه ایدی او وقت اختیاری رفع اولوردی. چونکه
علم اصول و حکمتده [ما لم یجب لم یوجد] قاعده‌سنجه مقرردرکه بر شی واجب اولمازسه وجوده گلمز. یعنی علت تامه
بولونمدقجه صوکره وجوده گله‌بیلیر. علت تامه ایسه معلولی بالضروره و بالوجوب اقتضا ایدییور. او وقت
اختیاری قالماز. اگر دیرسه‌ك ترجیح بلا مرجح محالدر. حالبوکه او امر اعتباری دیدیکلرکز کسب انسانی بعضاً یاپمه و
بعضاً یاپماسه اگر موجب بر مرجح بولونمازسه ترجیح بلا مرجح لازم گلیر. شو ایسه اصول کلامیه‌نك أك مهم
بر اساسنی هدم ایدر. الجواب ترجیح بلا مرجح محالدر. یعنی مرجحسز سببسز رجحانیت محالدر. یوقسه ترجیح
بلا مرجح جائزدر. و واقعدر. اراده بر صفتدر. اونك شأنی بویله ایشی گورمکدر. اگر دیرسه‌ك مادام قتلی خلق
ایدن حقدر. نه ایچون بکا قاتل دینیلیر. اوکا قاتل دینیلمز. الجواب چونکه علم صرف قاعده‌سنجه اسم فاعل بر امر
(لی) (ایتمز. مصدر کسبدر. قاتل عنوانیده)
نسبی اولان مصدردن مشتقدر. یوقسه بر امر ثابت اولان حاصل بالمصدردن اشتقاق [illegible]
(مشتق)
بز آلیرز حاصل بالمصدر حقك مخلوقیدر. مسئولیتی اشمام ایدن بر شی حاصل بالمصدردن مشتاق قلینه‌ماز.
یدنجیسی اراده جزئیهٔ انسانیه و جزؤ اختیاریسی چندان ضعیفدر. بر امر اعتباریدر. فقط جناب حق و حکیم
مطلق او ضعیف جزئی بر اراده‌یی اراده کلیه‌سنك تعلقنه بر شرط عادی یاپمشدر. یعنی معنا دیرکه ای عبدم
اختیارکله هانکی یولی ایسترسه‌ك سنی او یولده گتوره‌جکم اویله ایسه مسئولیت سکا عائددر. تشبیهده خطا
اولمه‌سون سن بر اقتدارسز چوجوغی اوموزینه آلسه‌ك اونی مخیر بیراقوب نره‌یی ایسترسه‌ك سنی اوراده گتوره‌جکم دیسه‌ك
او چوجق یوکسك بر طاغی ایستدی. گتوردك چوجق اوشودی. یا خود دوشدی. ألبته سن ایستدك
دیه‌رك عتاب ایدوب او سننده بر طوقات اوره‌جکسك. ایشته جناب احکم الحاکمین نهایت ضعفده اولان

عبدك اراده سنی بر شرط عادی یابوب اراده کلیه سی اوکا نظر ایدر. الحاصل ای انسان سنك الکده غایت ضعیف فقط

سیئاتده و تخریباتده الی غایت اوزون و حسناتده الی غایت قیصه جزء اختیاری نامنده بر اراده ك وار. او اراده نك بر

الکی دعا ویر که سلسله حسناتك بر میوه سی اولان جنته الی یتیشسون و بر چیچکی اولان سعادت ابدیه یه الی اوزانسون. دیگر

الکی استغفار ویر که اونك الی سیئاتدن قیصالسون و شجره ملعونه نك بر میوه سی اولان زقوم جهنمه یتیشمسون. دیمك

دعا و توکل میلان خیره بویوك بر قوت ویردیگی کبی استغفار و توبه دخی میلان شری کسر و تجاوزاتنی قیرار.

اوچنجی مبحث قدر ایمانك ارکانندندر یعنی هر شی جناب حقك تقدیریله در. قدره دلائل قطعیه او قدر

چوقدر که حد و حسابه گلمز. بز بسیط و ظاهر بر طرزایله شو رکن ایمانی بی نه درجه قوتلی و کنیش اولدیغنی بر مقدمه ایله کوستره جگز.

مقدمه هر شی وجودندن اول و وجودندن صوکره یازلدیغنی وَلَا رَطْبٍ وَلَا يَابِسٍ اِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ کبی بك

چوق آیات قرآنیه تصریح ایدیور. و شو کائنات دینیلن قدرتك قرآن کبیرینك آیاتی دخی شو حکم قرآنی بی نظام و

میزان و انتظام و تصویر و تزیین و امتیاز کبی آیات تکوینیه سیله تصدیق ایدیور. اوت شو کائنات کتابنك

منظوم مکتوباتی و موزون آیاتی شهادت ایدر که هر شی یازیلیدر. اما وجودندن اول هر شی مقدر و یازیلی اولدیغنه

دلیل بوتون مبادی و چکردکلر و مقادیر و صورتلر برر شاهددر. زیرا هر تخوم و چکردکلر «کاف» «نون»

تزکاهندن چیقان بر لطیف صندوقچه در که قدرله ترسیم ایدیلن بر فهرستجك اوکا تودیع ایدلمشدر. قدرت او قدرك

هندسه سنه کوره ذراتی استخدام ایدوب او تخومجقلر اوستنده معجزات قدرتی بناء ایدیور. دیمك بوتون

بر آغاجك باشنه گله جك بوتون وقایع ایله چکردکنده یازیلی حکمنده در. زیرا ماده بسیطدر. بر برینك عینیدر.

ماده برشی یوقدر. هم هر شیئك مقدار منتظمی قدری واضحاً کوسترر. اوت هانکی ذی حیاته باقیلسه

کورونیور که غایت حکمتلی و صنعتلی بر قالیبدن چیقمه کبی بر مقدار بر شکل وار که او مقداری او صورتی او شکلی

آلمق ایچون یا خارق و نهایت درجه ده اگری بوگری مادی بر قالیب بولونمالی ویاخود قدردن گلن موزون علمی بر قالیب

معنوی ایله خیاط ازلی او صورتی او شکلی بیچوب کیدیرملی. مثلا سن شو آغاجه شو حیوانه دقت ایله باق که جامد

صاغیر کور شعورسز بر برینك مثلی اولان ذره لر اونك نشو و نماسنده حرکت ایدر. بعضی اگری بوگری

حدودلرده میوه و فائده لرك بر یری طانیر کبی طورور تیلیر کبی طورور توقف ایدر. صوکره بشقه بر یرده یوله بر

غایه یی تعقیب ایدر کبی یولنی دکیشدیرر. دیمك قدردن گلن مقدار معنوینك او مقدارك امر معنویسیله ذره لر

حرکت ایدرلر. مادام مادی و کوریه جك اشیاده بو درجه قدرك تجلیاتی وار. البت اشیانك مرور زمانله کیده

جکلری صورتلر و ایده جکلری حرکات ایله حاصل اولان وضعیتلر بر انتظام قدره تابعدر. اوت بر چکردکده هم

بدیهی اولارق اراده و امر تکوینیه نك عنوانی اولان کتاب مبیندن خبر ویرن و اشارت ایدن هم نظری اولارق

امر و علم الهینك بر عنوانی اولان امام مبیندن خبر ویرن و رمز ایدن ایکی قدر تجلیسی وار. بدیهی قدر ایسه

او چکردکك تضمن ایتدیگی آغاجك مادی کیفیت و وضعیتلری و هیئتلریدر که صوکره کوز ایله کوریله جك. نظری

ایسه چکردکده اودن خلق اولنان آغاجك مدت حیاتنده کچیره جگی طورلر وضعیتلر شکللر حرکتلر

تسبیحاتلردر که تاریخچه حیات نامیله تعبیر ایدیله بیلیر. وقت بوقت دکیشن طورلر وضعیتلر شکللر فعللر

او آغاجك داللری یاپراقلری کبی انتظاملی بر قدری و مقداری واردر. مادام اك عادی و بسیط اشیاده

بویله قدرك تجلیسی وار. البت عموم اشیانك وجودندن اول یازیلی اولدیغنی افاده ایدر و آز بر دقتله آکلاشیلیر.

شمدی وجودلرندن صوکره هر شیئك سرکذشت حیاتینه یازلدیغنه دلیل ایسه عالمده کتاب مبین

وامام مبین دن خبر ویرن بوتون میوه‌لر ولوح محفوظدن خبر ویرن واشارت ایدن انسانده‌کی بوتون قوه حافظه‌لر برر
شاهد صادقدرلر. اوت هر بر میوه بوتون آغاجک مقدرات حیاتیه‌سی اونک قلبی حکمنده اولان چکردگنده یازیلیور
انسانک سرگذشت حیاتیله برابر قسماً عالمک حادثات ماضیه‌سی قوه حافظه‌سنده اویله بر صورتده یازیلیور که گویا خردال
کوچکلگنده بو قوه حکده دست قدرت قلم قدریله انسانک صحیفه اعمالندن کوچوجک بر سند استنساخ ایدرک انسانک
الینه ویروب ودیعه دماغنک جیبینه قویمش تا محاسبه وقتنده اونکله خاطرلاتدیرسون هم تا مطمئن اولسونکه بو فنا وزوال
وهرج ومرجنده بقا ایچون بک چوق آیینه‌لر وار که قدیر حکیم زائللرک هویتلرینی اونلرده ترسیم ایدوب ابقا ایدییور
هم بقا ایچون بک چوق لوحه‌لر وار که حفیظ، علیم، فانیلرک معنالرینی اونلرده یازییور. الحاصل مادام اک
بسیط اک آشاغی درجه حیات اولان نباتات حیاتی بو درجه قدرک نظامنه تابعدر. البته اک بیوک درجه حیات
انسانک بوتون تفرعاتیله قدرک مقیاسیله چیزیلمشدر وقلمیله یازیلیور. اوت نصل قطره‌لر بولوطدن خبر ویرر
رشحه‌لر بر منبعی کوستریر. سندلر جزدانلر بر دفتر کبیرک وجودینه اشارت ایدرلر اویله ده شو مشهودمز اولان ذی
حیاتلرده‌کی انتظام مادی اولان بدیهی قدر وانتظام معنوی وحیاتی اولان نظری قدرک رشحه‌لری قطره‌لری
سندلری جزدانلری حکمنده اولان میوه‌لر نطفه‌لر تخملر چکردکلر صورتلر شکللر بالبداهه کتاب مبین
دنیلن اراده واوامر تکوینیه‌نک دفترینی وامام مبین دنیلن علم ازلینک بر دیوانی اولان لوح محفوظی کوستریر
نتیجه مرام مادام بالمشاهده کوریورز که هر بر ذی حیاتک ذره‌لری نشو ونما زماننده اکثری بیوک حدودلره گیره طوروب
طوردن طوره دگیشدیر. او حدودلرک نهایتلرنده بر حکمت بر فائده بر مصلحتی ثمره ویررلر بالبداهه اونلرک
مقدار صوریسی بر قدر قلمیله ترسیم ایدلمش اولدیغنه مشهود بدیهی قدر وار. ذی حیاتک معنوی حالاتندن دخی بر قدر
قلمیله چیزلمش منتظم بر میوه‌دار حدودلری نهایتلری وار اولدیغنی کوستریر. قدرت مصدردر، قدر مسطردر
قدرت او معانی کتابنی او مسطر اوزرنده یازار. مادام مادی ومعنوی قدرک قلمیله ترسیم ایدلمش مثمر حدودلر حکمتلی
نهایتلر اولدیغنی قطعیاً آکلایورز. البته هر ذی حیاتک دخی مدت حیاتنده کچیره‌جگی و کچیردیگی احوال واطوارینه او قدرک قلمیله ترسیم
ایدلمش. چونکه سرگذشت حیاتی بر انتظام ومیزانله جریان ایدییور صورتلر دگیشدیرییور. شکللر آلییور. مادام بویله عموم
ذی حیاتده قلم قدر حکمراندر. البته عالمک اک اکمل میوه‌سی وارضک خلیفه‌سی وامانت کبرانک حاملی
اولان انسانک سرگذشت حیاتیه‌سی هر شیدن زیاده قدرک قانوننه تابعدر. اگر دیسه‌ک قدر بزی بویله باغلامه
(س)
حریتمزی سلب ایتمش. انبساط وجولانه مشتاق اولان قلب وروح ایچون قدره ایمان بر آغیرلق بر صیقینتی ویرمیورمی
الجواب قطعیاً وآصلا. صیقینتی ویرمدیگی کبی نهایتسز بر خفت بر راحتلق وروح وریحانی ویرر وامن وامانی
تأمین ایدن بر سرور بر نور ویرییور. چونکه انسان قدره ایمان ایتمزسه کوچوجک بر دائره‌ده جزئی بر سربستیت موقت
بر حریت ایچنده دنیا قدر آغیر بر یوکی بیچاره روحک اوموزنده طاشیمغه مجبوردر. چونکه انسان بوتون کائناتله
علاقه‌داردر. نهایتسز مقاصد ومطالبی وار. قدرتی واراده‌سی میلیونده برینه کافی گلمدیگی ایچون چکدیگی
معنوی صیقینتی آغیرلغی نه قدر مدهش اولدیغی آکلاشیلیر. ایشته قدره ایمان بوتون او آغیر یوکی قدرک سفینه‌سنه
آتار. کمال راحتله روح وقلبک کمال حریتله کمالاتنده سربست جولاننه میدان ویرییور. یالکز نفس اماره‌نک جزئی
حریتنی سلب ایدر. وفرعونیتی وربوبیتی وکیف ما یشاء حرکتنی قیرار. قدره ایمان او قدر لذتلی او قدر
سعادتلیدر که تعریف ایدلمز. یالکز شو تمثیل ایله او لذته او سعادته بر اشارت ایده‌جگز. شویله که: ایکی آدم بر
پادشاهلق پایتختنه گیدرلر. پادشاهلق محل غرائب اولان خاص سراینه گیررلر. بری پادشاهی بیلمز

اوبرده غاصبانه سارقانه توطن ایتمك ایستر فقط او باغچه او سرایك اقتضا ایتدکلری اداره و تدبیر و واردات و ماکنه‌لرینی
ایشلتدیرمك و غریب حیوانانك ارزاقنی ویرمك کبی زحمتلی کلفتلری کوره‌رك متمادیاً اضطراب چکر او جنت کبی باغچه
باشنه بر جهنم کبی اولور. هر شیئه آجیور اداره ایده‌مییور تأسف و قتی کچیر، صوکره ده او خیرسز او ادبسز آدم تأدیب
صورتیله حبسه آتیلیر. ایکنجی آدم بادشاهی طانیر بادشاهك کندینی مسافر بیلیر بوتون او باغچه ده او سرایده اولان
ایشلر بر نظام قانون ایله جریان ایتدیگنی هر شیئی بر برو غرامله کمال سهولتله ایشله دیگنی اعتقاد ایدر زحمت و کلفتلری
بادشاهك قانوننه بیراقوب کمال صفا ایله او جنت مثال باغچه‌نك بوتون لذتلرندن استفاده ایدوب بادشاهك مرحمتنه
و اداره قانونلرینك کوزللگنه استناداً هر شیئی خوش کورور کمال لذت و سعادتله حیاتنی کچیریر. ایشته من آمن بالقدر امن من الکدر
سرینی آکلا. دردنجی مبحث: اگر دیرسه‌ك برنجی مبحثده اثبات ایتدك که، قدرك هر شیئی کوزلدر، خیر در او ندن کلن شرده
خیر در چیرکینلکده کوزلدر. حالبوکه شو دار دنیاده کی مصیبتلر بلیه‌لر او حکمی جرح ایدییور. الجواب: أی شدت شفقتدن
شدید بر ألمی حس ایدن نفسم و آرقداشم. (وجود خیر محض) (عدم شر محض) اولدیغندن بوتون محاسن و کمالاتك وجوده رجوعی
و بوتون معاصی و مصائب و نقائصك اساسی عدم اولدیغی دلیلیدر. مادام عدم شر محضدر، عدمه منجر اولان و یا عدمی
استشمام ایدن حالات دخی شری تضمن ایدر. اونك ایچون وجودك الك پارلاق نوری اولان حیات احوال مختلفه ایچنده یووار
لانوب قوت بولویور. متباین وضعیتلره کیروب تصفی ایدییور، و متعدد کیفیاتی آلوب مطلوب ثمراتی ویرییور و متعدد
طورلره کیروب واهب حیاتك نقوش اسماسنی کوزلجه کوستر اینه شو حقیقتدندر که ذی حیاتلره آلام و مصائب
و مشقت و بلیات صورتنده بعض حالات عارض اولور که او حالاتله حیاتلرینه انوار وجود تجدد ایدوب ظلمات عدم
تباعد ایده‌رك حیاتلری تصفی ایدییور. زیرا توقف، سکونت، عطالت، استراحت، یکنسقلق،



کیفیات و احوالده بر نوع عدمدر حتی الك بویوك بر لذت یکنسقلق ایچنده هیچه اینر. الحاصل مادام حیات اسماء
حسنانك نقوشنی کوسترر حیاتك باشنه کلن هر شی حسندر. مثلاً غایت زنکین نهایتدرجه ده صنعتکار و جوهر صنعتلر
ده ماهر بر ذات آثار صنعتنی هم قیمتدار ثروتنی کوسترمك ایچون عادی بر مسکین آدمی مودللك وظیفه‌سی کورمك ایچون
بر اجرت مقابل بر ساعتده مرصع مصنع یاپدیغی کوملگی کییدیرر، اونك اوستنده ایشلر و صنعتلر ویرر تبدیل ایدر هر
نوع صنعتنی کوسترمك ایچون کسر گیشدیرر، اوزاتیر، قیصالتیر، عجبا شو اجرتلی مسکین آدم او ذاته دیه بیلیر که
زحمت ویرییورسك کراگیلوب قالقمقله وضعیت ویرییورسك بنی کوزللشدیرن بو کوملگی کسوب قیصالتمقله
کوزللگمی بوزدیورسك دیمه‌یه حق قازانه بیلیرمی مرحمتسزلك انصافسزلق ایتدك دیه بیلیرمی ایشته اونك کبی
صانع ذوالجلال فاطر بی مثال ذی حیاته کوز، قولاق، عقل، قلب کبی حواس و لطائف ایله مرصع اولهرق کییدیر
دیگی وجود کوملگنی اسماء حسنانك نقشلرینی کوسترمك ایچون چوق حالات ایچنده چویررك و صنعتلرده
دگیشدیرر. آلملر مصیبتلر نوعندن اولان کیفیات بعض اسمانك احکامنی کوسترمك ایچون لمعات حکمت ایچنده
بعض شعاعات رحمت و او شعاعات رحمت ایچنده لطیف کوزللکلر واردر.

خاتمه: اسکی سعیدك سرکش، متفخر، مغرور، عجبلی، ریاکار نفسنی صوصدیران تسلیمه مجبور ایدن بش فقره
برنجی فقره: مادام اشیا وار و صنعتلیدر. البت بر اوسطه‌لری وار یگرمی ایکنجی سوزده غایت قطعی اثبات ایدلدیگی کبی
اگر هر شی بر یه اولمازسه او وقت هر بر شی بوتون اشیا قدر مشکل و آغیر اولور. اگر هر شی بر یه اوله او زمان
بوتون اشیا بر شی قدر آسان و قولای اولور. مادام زمین و آسمانی بر بیی یاپمیه یاپامز البته او بیك حکمتلی
وجوده صنعتکار ذات زمین و آسمانك میوه‌لری و نتیجه‌لری و غایه‌لری اولان ذی حیاتلری بشقه‌لره بیراقوب

ایشی بوزیه جهه‌دن نفس الله تسلیم ایدوب بوتون حکمتلی ایشلرینی عبث ایتمه‌یه جک. هیچ اینمه‌یه جک شکر و عبا
دتلرینی نفسکه ویرمیه جکدر. ایکنجی فقره: سن ای مغرور نفسم! اوزوم آغاجنه بکزه‌ملیسك. فخرلنمه صالقملری او
آغاج کندی طاقمامش، بشقه‌سی اونلری اوکا طاقمش. اوچنجی فقره: سن ای ریاکار نفسم! دینه خدمت ایتدم دییه مغرور
لا اولمه. ان الله ليؤيد هذا الدين بالرجل الفاجر سرّنجه مزکّا اولمدیغك ایچون سن کندینی
کندیکی او رجل فاجر بیلملیسك. خدمتکی و عبودیتکی کچمش نعمتلرك شکری و وظیفهٔ فطرت و فریضهٔ خلقت و نتیجهٔ صنعت
بیل، عجب و ریادن قورتول. دردنجی فقره: حقیقت علمی حقیقی حکمتی ایسترسه‌ك جناب حقك معرفتنی قازان.
چونکه بوتون حقائق موجودات اسم حقك شعاعاتی و اسماسنك مظاهری و صفاتنك تجلیاتیدرلر. مادی و معنوی
جوهری، عرضی هر بر شیئك، هر بر انسانك حقیقتی بر اسمك نورینه طیانیر و حقیقتنه استناد ایدر. یوقسه
حقیقتسز اهمیتسز بر صورتدر. دیگر بحثی سوزلك آخرنده شو سره دائر بر نبذه بحث گلمشدر. ای نفس! اگر شو دنیا
حیاتنه عاشق اولوب موتدن قاچارسه‌ك قطعیاً بیل که حیات ظن ایتدیگك حالت یالکز بولوندیغك دقیقه‌در. او دقیقه‌دن
اول بوتون زمانلر و او زمانلر ایچنده‌کی اشیاء دنیویه او دقیقه‌ده (میت)در، اولمشدر. او دقیقه‌دن صوکره بتون
زمانلر و اونلرك مظروفی او دقیقه‌ده عدمدر، هیچدر. دیمك گوندیگك حیات مادیه یالکز بر دقیقه‌در. حتی بر
قسم اهل تدقیق بر عاشره‌در، بلکه بر آن سیالدر دیمشلر. ایشته شو سرّدندرکه بعض اهل ولایت دنیانك دنیا
جهتیله عدمنه حکم ایتمشلر. مادام بویله‌در، حیات مادیه نفسیه‌یی براقه، قلب و روح و سرك درجهٔ حیاتلرینه
چیقه باق، نه قدر گنیش بر دائره حیاتلری وار. سنك ایچون (میت) اولان ماضی و مستقبل اونلر ایچون حیدر،
ای نفسم مادام اویله‌در، سن دخی قلبم گبی آغلا و باغیر و دیکه: فانی‌یم فانی اولانی ایستمم، عاجزم عاجز اولانی

ایستمم، روحمی رحمانه تسلیم ایلدم غیر ایستمم. ایسترم فقط بر یار باقی ایسترم، ذره‌یم فقط بر شمس سرمد
ایسترم، هیچ اندر هیچم فقط بو موجوداتی بردن ایسترم. بشنجی فقره: شو فقره عربی گلدیگی ایچون عربی
یازلدی. هم شو فقرهٔ عربیه الله اکبر ذکرنده اوتوز اوچ مرتبهٔ تفکردن بر مرتبه‌یه اشارتدر. الله اکبر
اذ هو القدير العليم الحكيم الكريم الرحيم الجميل النقاش الازلى الذى ما حقيقة هذه الكائنات كلاً وجزءاً
صحائف وطبقات وما حقائق هذه الموجودات كلياً وجزئياً وجوداً وبقاءً الا خطوط قلم قضائه
وقدره وتنظيمه وتقديره بعلم وحكمة ونقوش بركار علمه وحكمته وتصويره وتدبيره بصنع
وعناية وتزيينات يد بيضاء صنعه وعنايته وتزيينه وتنويره بلطف وكرم وازاهير لطائف
لطفه وكرمه وتودده وتعرفه برحمة ونعمة وثمرات فياض رحمته ونعمته وترحمه وتحننه
بجمال وكمال ولمعات تجليات جماله وكماله بشهادات تفانية المرايا وسيالية المظاهر مع
بقاء الجمال المجرد السرمدى الدائمى التجلى والظهور على مر الفصول والعصور والدهور
ودائم الانعام على مر الأنام والايام والاعوام نعم فالاثر المكمل يدل لذى عقل على الفعل
المكمل ثم الفعل المكمل يدل لذى فهم على الاسم المكمل ثم الاسم المكمل يدل بالبداهة على الوصف
المكمل ثم الوصف المكمل يدل بالضرورة على شأن المكمل ثم الشأن المكمل يدل باليقين
على كمال الذات بما يليق بالذات وهو الحق اليقين نعم تفانى المرآت زوال الموجودات مع التجلى
الدائم مع الفيض الملازم من اظهر الظهور ان الجمال الظاهر ليس ملك المظاهر من افصح تبيان
من اوضح برهان للجمال المجرد للاحسان المجدد للواجب الوجود للباقى الودود

اللّهمّ صلّ على سيّدنا محمّدٍ من الأزل الى الأبد عدد ما فى علم الله وعلى آله وصحبه وسلّم

[ ذیل ]

بسم الله الرحمن الرحیم جناب حقه واصل اولان طریقلر پك چوقدر بوتون حق طریقلر قرآندن آلنمشدر. فقط طریقلرك بعضی بعضیسندن دها قیصه، دها سلامتلی، دها عمومیتلی اولیور. او طریقلر ایچنده قاصر فهمم ایله قرآندن استفاده ایتدیگم عجز، و فقر، و شفقت، و تفکر طریقیدر. اوت عجز دخی عشق کبی بلکه دها اسلم بر طریقدر که عبودیت طریقیله محبوبیته قدر کیدر. فقر دخی رحمن اسمنه ایصال ایدر. هم شفقت دخی عشق کبی بلکه دها کسکین و دها کنیش بر طریقدر که رحیم اسمنه ایصال ایدر. هم تفکر دخی عشق کبی بلکه دها زنکین دها پارلاق دها کنیش بر طریقدر که حکیم اسمنه ایصال ایدر. خفی طریقلر مثللو لطائف عشره کبی اون خطوه دگل طریق جهریه کبی نفوس سبعه کبی یدی مرتبه یه آتیلان آدملر دگل بلکه درت خطوه دن عبارتدر. طریقتدن زیاده حقیقتدر، شریعتدر. [یاکلیش آکلاشیلماسون] عجز و فقر قصورینی جناب حقه قارشی کورمك دیمکدر. [یوقسه اونلری یاپمق ویا خلقه کوسترمك دیمك دگلدر] شو قیصه طریقك [اورادی اتباع سنتدر] فرائضی ایشلمك کبائری ترك ایتمکدر. و بالخاصه نمازی تعدیل ارکان ایله قیلمق نمازك آرقه سنده کی تسبیحاتی یاپمقدر.

[برنجی خطوه یه] فَلَا تُزَكُّوا اَنْفُسَكُمْ [ آیتی اشارت ایدیور [ایکنجی خطوه یه] وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللّٰهَ فَاَنْسٰيهُمْ اَنْفُسَهُمْ [اوچنجی خطوه یه] مَا اَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ اللّٰهِ وَمَا اَصَابَكَ مِنْ سَيِّئَةٍ فَمِنْ نَفْسِكَ [دردنجی خطوه یه] كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ اِلَّا وَجْهَهُ آیتی اشارت ایدیور. شو درت خطوه نك قیصه جه ایضاحی شودر که [برنجی خطوه] فَلَا تُزَكُّوا اَنْفُسَكُمْ آیتی اشارت ایتدیگی کبی تزکیه نفس ایتمه مك. زیرا انسان جبلتی و فطرتی حسبیله نفسنی سور. بلکه اولا و بالذات ذاتنی سور. بتون هر شیئی نفسنه فدا ایدر. معبوده لایق بر طرزده نفسنی



مدح ایدر. معبوده لایق بر تنزیه ایله نفسنی معایبدن تنزیه و تبرئه ایدر. الندن کلدیگی قدر قصورلرینی کندینه لایق کورمز و قبول ایتمز. نفسنه پرستش ایدر طرزنده شدتله مدافعه ایدر. حتی فطرتنده تودیع ایدیلن و معبود حقیقینك حمد و تسبیحی ایچون اوکا ویریلن جهازات و استعدادی کندی نفسنه صرف ایدرك مَنِ اتَّخَذَ اِلٰهَهُ هَوٰيهُ سرینه مظهر اولور. کندینی کورور، کندینه کووه نیر، کندینی بگه نیر. ایشته شو مرتبه ده شو خطوه ده تزکیه سی و تطهیری اونی تزکیه ایتمه مك تبرئه ایتمه مکدر. [ایکنجی خطوه] وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ نَسُوا اللّٰهَ فَاَنْسٰيهُمْ اَنْفُسَهُمْ درسی ویردیگی کبی کندینی اونوتمش، کندندن خبری یوق. موتی دوشونسه باشقه سنه ویرر. فنا و زوالی کورسه کندینه آلماز. کلفت و خدمت مقامنده نفسنی اونوتمق، فقط اخذ اجرت و استفاده و حظوظات مقامنده نفسنی دوشونمك شدتله التزام ایتمك نفس اماره نك مقتضاسیدر. شو مقامده تزکیه سی تربیه سی تطهیری شو حالتك عکسیدر. یعنی نسیان نفس ایچنده نسیان ایتمك یعنی حظوظاتده و استراحاتده اونوتمق و موتده خدمتده دوشونمك. [اوچنجی خطوه] مَا اَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ اللّٰهِ وَمَا اَصَابَكَ مِنْ سَيِّئَةٍ فَمِنْ نَفْسِكَ درسی ویردیگی کبی نفسك مقتضاسی دائما ایلگی کندندن بیلوب فخر و عجبه کیرر. بو خطوه ده نفسنده یالکز قصوری و نقصی و عجزی و فقری کوروب بوتون محاسن و کمالاتنی فاطر ذو الجلال طرفندن اوکا احسان ایدیلمش نعمتلر اولدیغنی آکلایوب فخر یرینه شکر تمدح یرینه حمد ایتمکدر. شو مرتبه ده کی تزکیه سی قَدْ اَفْلَحَ مَنْ زَكّٰيهَا سریله شودر که کمالی کمالسزلقده قدرتی عجزده. غناسی فقرده بیلمکدر. [دردنجی خطوه ده] كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ اِلَّا وَجْهَهُ درسی ویردیگی کبی نفس کندینی سربست. مستقل و بالذات موجود بیلیر اوندن بر نوع ربوبیت دعوا ایدر معبودینه قارشی عداوتکارانه بر عصیان طاشیر. ایشته شو حقیقتی درك ایتمکله اوندن قورتولور. حقیقت شویله در که هر شی نفسنده

معنای اسمیله فانیدر، مفقوددر، حادثدر، معدومدر. فقط معنای حرفی ایله وصانع ذوالجلالك اسماسنه آیینه دارلق اولمق اعتباریله
شاهددر، مشهوددر، واجددر، موجوددر. شو مقامده تزکیه سی تطهیری شودرکه: وجودنده عدم، عدمنده وجودی
واردر. یعنی کندینی بکنسه، وجود ویرسه کائنات قدر بر ظلمات عدم ایچنده در. یعنی وجود شخصیسنه کووه نوب موجد حقیقیدن
غفلت ایتسه ییلدیز بوجگی کبی بر شخصی ضیاء وجودی نهایتسز ظلمات عدم وفراقلر ایچنده بوغولوب بوغولور. فقط انانیتی
بیراقوب بالذات نفس هیچ اولدیغنی وموجد حقیقینك بر آیینۀ تجلیسی اولدیغنی کوردیگی وقت بوتون موجوداتی ونهایتسز بر وجودی
قازانیر. زیرا بوتون موجوداتك اسمانك جلوه لرینه مظهر اولان ذات واجب الوجودی بولان هر شیئی بولور

[خاتمه] شو عجز وفقر وشفقت وتفکر طریقنده کی درت خطوه نك ایضاحاتی حقیقتك علمی شریعتك حقیقتی
قرآنك حکمتنه دائر اولان یگرمی آلتی عدد سوزلرده گچمشدر. یا اکثر سوزلرده. بر ایکی نقطه یه قیصه بر اشارت ایده جگز. شویله که
شو طریق دها قیصه در. چونکه درت خطوه در. عجز انانیتی نفسدن چکوب طوغریدن طوغری یه قدیر ذوالجلاله ویریر.
حالبوکه اك کستیرمه طریق اولان عشق نفسدن انانیتی چکوب فقط معشوق مجازی یه ویریر. اونك زوالنی بولدقدن صوکره
محبوب حقیقی یه گیدر. هم شو طریق دها اسلمدر. چونکه نفسك شطحات وبالا پروازانه دعوالری بولونماز. چونکه عجز وفقر
وقصوردن باشقه نفسنده بولمیورکه حدندن فضله چیقسون. هم بو طریق دها عمومی وجادۀ کبرادر. چونکه کائناتی اهل وحدت
الوجود کبی حضور دائمی قازانمق ایچون اعدامه محکوم ظن ایدوب لَا مَوْجُودَ اِلَّا هُوَ دیمگه مجبور اولمیور. ویاخود اهل
وحدت الشهود کبی دائمی حضور ایچون کائناتی نسیان مطلق حبسنه محکوم تخیل ایدوب لَا مَشْهُودَ اِلَّا هُوَ
دیمگه مجبور اولمیور. بلکه اعدام وحبسدن ظاهر اولارق قرآن عفو ایتدیگندن اوده صرف نظر ایدوب موجوداتی کندیلری
حسابنه خدمتدن عزل ایدرك فاطر ذوالجلال حسابنه استخدام ایدوب اسماء حسنانك مظهریت وآیینه دارلق



وظیفه سنده استعمال ایدرك معنای حرفی نظریله اونلره باقوب مطلق غفلتدن قورتولوب حضور دائمی یه کیروب هر
شیده جناب حقه بر یول بولور. الحاصل موجوداتی حسابنه خدمتدن عزل ایدرك معنای اسمیله باقمامقدر

[مسائل متفرقه دن برنجی مسئله] [سؤال] صلواتك بوقدر کثرتلی حکمتی وصلاتله برابر سلامی ذکر ایتمه نك سری
نه در؟ الجواب: رسول اکرمه صلاة کتیرمك تك باشنه بر طریقه حقیقتدر. رسول اکرم علیه الصلاة والسلام نهایت
درجه ده رحمته مظهر اولدیغی حالده نهایتسز صلواته احتیاج کوسترمشدر. چونکه رسول اکرم علیه الصلاة والسلام بوتون امتنك
دردلریله علاقه دار، سعادتلریله نصیبه داردر. نهایتسز استقبالده ابد الآباد ده نهایتسز احواله معروض امتنك بوتون سعادتلریله
علاقه دارلغنك اقتضاسندندرکه نهایتسز صلواته احتیاج کوسترمشدر. رسول اکرم علیه الصلاة والسلام هم عبدیتی هم
رسول اولدیغندن عبودیت جهتیله صلاة ایستر. رسالت جهتیله سلام ایسترکه عبودیت خلقدن حقه کیدر محبوبیت
ورحمته مظهر اولور. بونی الصلاة افاده ایدر. رسالت حقدن خلقه بر ایلچیلکدر. سلامت وتسلیم ومأموریتك قبول
ووظیفه سنك اجراسنه موفقیت ایسترکه. سلام لفظی اونی افاده ایدیور. هم بز سیدنا لفظیله تعبیر ایتدیگمزدن دیورزکه
یارب یانمزده ایلچیلکز ودرگاهکزده ایلچیمز اولان شیمزه مرحمت ایتکه بزه سرایت ایتسون

اللهم صل علی سیدنا محمد عبدك ورسولك وعلی آله وصحبه اجمعین آمین

[ایکنجی مسئله] برقرده نك اوزون بر سؤالنه قیصه بر جواب [اگر دیرسه ك نه در شو طبیعت که اهل ضلالت وغفلت اوکا
صاپلانه رق کفر وکفرانه کیدوب احسن تقویمدن اسفل سافلینه سقوط ایتدیلر؟ الجواب: طبیعت نامی ویردکلری شی
شریعت فطریۀ کبرای الهیه درکه موجوداتده ظهور ایدن افعال الهیه نك تنظیم ونظامی کوسترن عادت اللهك مجموع
قوانیننه عبارتدر. معلومدرکه قوانین امور اعتباریه در. وجود علمیسی وار، خارجیسی یوقدر. غفلت وضلالت

قدرت کاتب

سائقه‌سیله کاتب ونقاش ازلی بی طاقم دفترلردن کتابی مکتوبی؛ نقشی نقاشه؛ قانونی مسطری مصدره؛ نظامی نظّامه؛
ضعفی صانعه؛ توهم ایدلشدر. نصل که وحشی و انسانلرك اجتماعیاتنی کورمه‌مش بر آدم محتشم بر قیشله‌یه کیرسه براده دونك نظامات معنویه
جمعه
ایله منظم دهشتلی کاشانه‌یی تماشا ایتسه مادی ایپلر ایله باغلی تخیل ایدر. ویاخود او وحشی منظم بر جامعه داخل اولسه، مسلمانلرك جماعات
و (عیدلرده) منتظم مبارك وضعیتلری کورسه صیرایتسه مادی رابطه‌لرله باغلانمشلرینی توهم ایدر اویله‌ده وحشیدن چوقه
وحشی اولان اهل ضلالتك جنود سموات وارضه مالك اولان سلطان ازل ابدك محتشم قیشله‌سی اولان شو کائناته ومعبود
ازلیتك مسجد کبیری اولان شو عالم کبیرده کاری وقت او سلطانك نظاماتنی طبیعت نامیله یاد ایتسه ونهایت حکمتلرله مشحون
شریعت کبراسنی (قوه) ومادة کبی، صاعقی کورر. وجامد قارمه قاریشیق تظاهراتندن عبارت تخیل ایتسه البته اوکا
رسائل
انسان دیمك دکل بلکه وحشی حیوان دخی دینیلمز. چونکه توهم ایتدیگی طبیعت ایچون کچن سوزلرده رساله‌لرده یوز یرده
(111) دیرلمیه‌جك صورتده او طبیعت فکر کفریسی توله‌دیگی وبگرمی ایکنجی سوزده غایت قطعی بر صورتده اثبات ایدلدیگی
بلکه واجب الوجودك بتون صفاتنی اونده
کبی هر ذره‌ده هر سببده بوتون موجوداتی خلق ایده‌جك بر قدرت و علم ویرمك ضلالتك دیوانه‌لگندن کلن مغاسر
هذیانلردر الحاصل او سوزلرده غایت قطعی بر صورتده اثبات ایدلمشدر که طبیعت پرست آدم اله واحدی قبول ایتمدیگی
ایچون غیر متناهی الهلری قبول ایتمگه مجبوردرکه. او الهلرك هر بریسی هر شیئه مقتدر اولمقله برابر بوتون الهلره هم
طوت تا منظومهٔ شمسیه‌یه قدر هیچ
ضد هم مثل اوله‌رق شو کائناتك انتظامی بچینه بر لشمون حالبوکه سینك قنادندن قدر شریکه بر یوقدرکه بارمق
قاریشدرسون لَوْ كَانَ فِيهِمَا آلِهَةٌ اِلَّا اللّٰهُ لَفَسَدَتَا فَسُبْحَانَ اللّٰهِ رَبِّ الْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُونَ فرمان قطعی شرك
واشتراکك استحاله‌سنی قطعی برهانیدر

بر یرده بر سینکه قادر

اوچنجی مسئله كفر معنوی بر جهنمك چكردگی اولدیغی ایکنجی سوزده وسکزنجی سوزده وبشقه سوزلرده اثبات

(111) قبول ایتمك کبی نهایتسز محال اندر محال بر ضلالت بلکه؟



واینده مزاسنك کوچك
ایتدیگی کبی مادی بر جهنم دخی اونك میوه‌سیدر. جهنمك دخولنه سبب اولدیغی کبی جهنمك وجودینه دخی سببدر. زیرا کوچوك
بر حاکم کوچوك بر عزت کوچوك بر غیرت ایله جلالی بولونسه بر ادبسز اوکا دیسه سنی تأدیب ایتمزسك هر حالده او یرده حبسخانه
یوقسه‌ده اونك ایچون بر حبسخانه ایجاد ایده‌جك اونی ایچینه آته‌جقدر. حالبوکه کافر جهنمی انکار ایله نهایتسز غیرت وعزت وجلال
صاحبی وغایت بیوك بر ذاتی تکذیب وتعجیز ایدیور یالانجیلقله وعجزله اتهام ایدیور عزتنه شدتلی طوقونیور غیرتنه
دهشتلی طوقونیور جلالنه سرکشانه ایلیشیور. البته فرض محال اوله‌رق جهنمك هیچ بر سبب وجودی بولونمازسه
اودرجه تکذیب وتعجیزی تضمن ایدن کفر ایچون جهنمی خلق ایده‌جك اوکافری ایچینه آته‌جقدر

دردنجی مسئله اگر دیرسه‌ك نه ایچون اهل کفر وضلالت دنیاده اهل هدایته غالب اولیور. الجواب چونکه کفرك
دیوانه‌لگیله وضلالتك سرخوشلغیله وغفلتك سرسملگیله ابدی الماسلری صاتون آلمق ایچون ویریلن لطائف و
استعدادات انسانیه سرمایه‌سنی فانی شیشه‌لره صوغوق بوزلره ویریور. البته (خام جام) وجامد جمعه الماس
فیئاتیله آلندیغی ایچون اك اعلا جام واك اعلی جمعه آلینیر. بر وقت الماسجی زنگین بر آدم دیوانه اولور. چارشویه کیده‌ر
بش پاره‌لق جام پارچه‌سنه بش آلتون ویرر. او زنگین دیوانه‌یه هرکس اك اعلی جاملرینی آلیر اوکا ویرر. حتی چوجوقلرده
کوزل بوز پارچه‌لرینی اوکا ویریورلر. آلتون آلیورلردی. هم بر وقت بر پادشاه سرخوش اولور چوجوقلرك ایچنه
کیرر اونلری وکلای وامرای عسکری یه ظن ایدر. شاهانه امرلر ویرر چوجوقلر خوشنه کیده‌رك بی الطاعتنا ایتدکلرندن
کوزلجه بر اگلنجه یاپارلر. ایشته کفر بر دیوانه‌لکدر. ضلالت بر سرخوشلقدر. غفلت بر سرسملکدر که باقی متاع یرینه فانی
متاع آلیر. ایشته شو سردندرکه اهل ضلالتك حیاتلری شدتلیدر. عنادی. حرصی. حسدی. کبی هر شیئی شدیددر
دیوانه‌لکیله
بر دقیقه مراقده کیمی بر سنه عناد ایدر. اوت کفرك ضلالتك سکری غفلتك نشئه‌سیله فطرةً ابدی

وأبد مشتریسی اولان بر لطیفهٔ انسانیه سقوط ایدر أبدی شیلر یرینه فانی شیلر آلیر. یوکسك فیئات ویرر. فقط بعضاً مؤمن ده
دخی بر مرض عصبی بولونور. ویا مرض قلبی وار او دخی اهل ضلالت کبی اهمیتسز شیلره زیاده اهمیت ویرر لکن چابوق قصورینی
آکلار استغفار ایدر اصرار ایتمز ربنا لا تؤاخذنا ان نسینا أو اخطئنا

آلتنجی مسئله [مهم بر سر آیت] قرآن معجز البیان مجموعی معجزه اولدیغی کبی هر بر سورهسی دخی بر معجزه حتی بك چوق آیتلرك
هر بریسی بر معجزه ویا بر لمعهٔ اعجازی کوستریر بر طرزدهدر. مثلا صحابهدن بحث ایدن آخر سورهٔ فتح اولان آیت کریمه محمد رسول الله
ده باشلار بوتون حروف هجائیهیی تضمن ایتمکله برابر صحابهنك طبقات مشهورهسنك که اصحاب بدر شهدای احد اصحاب صفه
اهل بیعت رضوان کبی مشهورترین عالم طبقاتنك اسماسنك عددینه اشارت ایدیور وشو آیتدن اولکی هو الذی ارسل رسوله
آیتی آلتمش اوچ حرف اولدیغندن عمر نبویه اشارت ایتدیکنی بحث ایتدیکمز آیتله برابر اصحاب بدر. وصفه. واحد. واهل
بیعت عددینی کوستریر اینجه آخرده کی آیتك عددی ایکییوز آلتمشدر. حکم اصحاب بدر شهدای احد ایله برابر
بدر ایله احد شهداسندن بولونانلر برنك بر صایلمق هم اسملری بر اولانلر بر صایلمق شرطیله ایکییوز آلتمشدر. عین آیتدهکی
حروفاتکی اصحاب بدر. اصحاب صفه ایله. سویلهدیکمز شرط ایله برابر ایکییوز آلتمشه درت ایدر آیتدن درت فضلهدر که
خلفای اربعه. ویاخود آل عبانك دردینه اشارت واردر. آیتده هر بر حرفك نه قدر تکرار ایتدیکنی اصحاب بدر واحد وصفهنك
اسماسنه نه درجه موافق عدد کوستریر مسئله کلهجك حروفاته دقت ایت

| | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| همزه لفظی ٩ | غیر لفظی موافق کلیبور ١٠ | ب لا ٤ | ت لا ٨ | ث موافق ٣ | | | | |
| ج موافق ٨ | ح لا ی(د)(د) (٢) موافق ٦ | خ موافق ١٦ | د موافق ٤ | ذ اهد وصفهده موافق ٧ | ر صفهده موافق ٣ | ص صفهدن ص موافق ٢ | ض بدرده ٢ | ط لا ١ |
| ظ لا ٣ | ع احدده عبادلله سبع خلفای ثلثه موافق ١٠ | غ لا ١٤ | ف موافق ١ | ق لا | ك موافق بدرده ٦ | ل لا ٣٤ | م لا ٢٩ | ن موافق ١٦ |
| ه ١٦ | و ١٥ | | | | | | | |
| ی موافق ١٢ | الف ١٨ | لا ٢ | | | | | | |

لا ابتثه شو حروفاتك یاریسی اصحاب بدر. وصفه. واحدده موافق کلمسیله



کوستریور که غیر موافق اولانلر بنسبه طبقاتك عددینه موافقدر. مثلا اهل بیعت رضوان کبی طبقات مشهورهده هم جای دقتدر که
ثُمَّ اَنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ بَعْدِ الْغَمِّ اَمَنَةً نُعَاساً الخ آیتنده شو آیت کبی بوتون حروف هجائیهیی تضمن ایتمه فقط بونك عکسنه
عجیب بر طرز مناسبتده شو آیت ایله بر یرینه باقمایور. او آیت ایسه
اولهرق او حروفاتك تکراراتی قارداشی قارداشه موافق کلیبور دیمك شو آیتدهکی حروفاتك وظیفهسی آیتك معناسنی تأیید
ایدرك بحث ایتدیکی صحابهلرك اسماسنه باقییورلر. اوت شو آیت کریمه جملهلریله کوستردیکی حکمی عینیله کلمهلریله حروفاتیله عین
معنایه بر درجه اشارت ایدر. مثلا شو آیتك حروفاتلری اصحابه باقدقلری کبی قیدلرده اصحابك صفات مشهورهسنه بقار
واو صفاتی کوسترمکله او صفات صاحبلرینه پارمق باصیورلر. مثلا وَالَّذِينَ مَعَهُ دهکی معیت خاصه صحبت مخصوصهلی
ذکر ایتمکله ابوبکر الصدیقك مدار فخری وشهرتی اولان معیت خاصهیله باشنه پارمق باصیور. اَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ شدت
حمیت اسلامیه ایله کفاره غلبهٔ قطعیهسیله شهرتشعار اولان حضرت عمری آیینه کبی کوستریر. رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ شفقت
رحیمانه ایله مشهور انام اولان حضرت عثمان ذی النورینه پارمق باصیور. تَرَيهُمْ رُكَّعاً سُجَّداً قیدیله رکوع وسجودده
دوام وکثرتده مشهور اولان حضرت علی المرتضییه اشارت ایدیور. يَبْتَغُونَ فَضْلاً مِنَ اللّٰهِ وَرِضْوَاناً جملهسیله
اهل بیعت رضوانه سِيمَاهُمْ فِى وُجُوهِهِمْ مِنْ اَثَرِ السُّجُودِ اصحاب صفهیه مَثَلُهُمْ فِى التَّوْرٰيةِ فقهاء وعلماء
اصحابه وَمَثَلُهُمْ فِى الْاِنْجِيلِ اصحاب حنین وفتح واحد وبدردهکی صحابهلرك نامدار ییکیتلرینه اشارت ایتدیکی کبی
انبیادن صوکره بنی آدم ایچنده اك یوکسك نامدار اك ممتاز اولان صحابهلرك مدار رجحانیتلری منشأ امتیازلری
ومعدن فضیلتلری اولان سجایای سامیه واخلاق عالیه ومعاملات عالیهیه او مذکور قیدلرله صفتلریله اشارت
ایدیور او قیدلرله دیور که صحابهلر خلقه قارشی وضعیتلری دشمانلرینه شدیددرلر دوستلرینه مؤمنلره رحیمدرلر
جناب حقه قارشی رکوع وسجودده کمال طاعتدهدرلر. ایشلرنده جناب حقك رضا وفضلنی قصد ایدرلر

كمال افلاصده درلر. هم صحابه لرك علمده وعملده وسياستده وعسكرلكده كوستردكلرى فوق العاده متانت وترقى وثبات
وتفوقى ماضيدن. تورات. وانجيل. استشهاد ايدرك ومستقبلدن عبادت وجهاد وظيفه سنده خارق العاده حركتلرينى اخبار ايده رك
معجزانه ماضى ومستقبلده ايكى اخبار غيبيه ايله صحابه لرك اعجازكارانه احواللرينى خبر ويرمكله شو آيتده بر لمعۀ اعجازى كوسترر ودها
بشقه جهت واشارتلرى واردر ايضاحى (اوزون) اولديغندن واڭلامامز ناقص واليمز قيصه بولنديغندن قيصه كسدك البته مادام شو
آيت هم جمله لريله هم كلمه لريله هم حروفاتيله آيرى آيرى وظيفه لرى كوردكلرى حالده معناى مقصودك اطرافنده طوبلانوب
اوكا باقيورلر عجبا بيلمه ديكمز وبيان ايتمه ديكمز شو آيتك (وداها چوق) اسرار عجيبه يى جامع اولديغى آڭلاشيلماز مى

آلتنجى كوچوك برمسئله (واوتوز بر لمعه لر واون اوچ شعاعلرك) اوتوز اوچ عدد سوزلرك واوتوز اوچ عدد مكتوبلرك مجموعنه رسالة النور نامى ويرلمسنك سرى شو
دركه. بوتون حياتمده [نور] كلمه سى هر يرده بكا راست كلمه، ازجمله قريه م [نورس در] (مرحومه) والده مك اسمى [نوريه] در
نقشى استادم سيد [نور محمد] در قادرى استادلرمدن برى [نور الدين] در قرآن استادلرمدن [نورى] طلبه لرمدن
جمله اك زياده علاقه دارى نور اسملى بولنانلردر كتابلرمى اك زياده ايضاح وتنوير ايدن [ نور ] مثاليدر
قرآن حكمده (كى) اك اول عقلمى قلبمى بارلايان وفكرمى مشغول ايدن اللّٰهُ نور السّموات والارض مثل نوره كمشكوٰة
آيتيدر هم حقائق الهيه ده مشكلاتمك اكثرينى حل ايدن اسماء حسناده [ نور ] اسم نورانيسيدر قرآنه شدت
شوق وانحصار خدمتمه ايچون خصوصى امامم ذى النورين در

يا منور النور
اللهم يا نور النور ، ويا مصور النور ، ويا مقدر النور ، ويا مدبر النور ، ويا خالق النور ويا نوراً قبل
كل نورٍ ، ويا نوراً بعد كل نورٍ ، ويا نوراً فوق كل نورٍ ، ويا نوراً ليس مثله نور
مع الطلبة ورفقائنا الصادقين
سبحانك يا لا اله الا انت الامان الامان اجرنا من النار وادخلنا الجنة مع الابرار بشفاعة
وادخل على اخفنا الصادقين
رسولك المختار عليه الصلاة والسلام

رساله نور میزانلرندن

اجتهاد شرعی برهانلرندن

یكرمی یدنجی سوز

٣

بش آلتی سنه مقدم عربی بر رساله‌ده اجتهاده دائر یازدیغم بر مسئله‌یی ایكی قرده‌شم آرزوسیله او مسئله‌یه دائر حددندن تجاوز ایدنلرك حددینی بیلدیرمك ایچون شو سوز او مسئلهٔ اجتهادیه‌یه دائر یازیلدی.



[یكرمی یدنجی سوز] بسم الله الرحمن الرحیم وَلَوْ رَدُّوهُ اِلَى الرَّسُولِ وَاِلٰى اُولِى الْاَمْرِ مِنْهُمْ لَعَلِمَهُ الَّذِينَ يَسْتَنْبِطُونَهُ مِنْهُمْ

اجتهاد قپوسی آچیقدر. فقط اوراىه كیرمكه آلتی مانع واردر. [برنجیسی] نصلكه قیشده فیرطنه‌لرك شدتلی اولدیغی بر وقتده طار دلیكلر دخی سد ایدیلیر، یكی قپولری آچمق هیچ بر جهتله كار عقل دكل. هم نصلكه بیوك بر سیلك هجومنده تعمیر ایچون دیوارلرده دلیكلر آچمق غرق اولمغه وسیله‌در. اویله‌ده شو منكرات زماننده و عادات اجانبك استیلاسی آننده و بدعتلرك كثرتی وقتنده و ضلالتك تخریباتی هنكامنده اجتهاد نامیله قصر اسلامیدن یكی قپولر آچوب دیوارلرنده تخریباتك كیرمه‌سنه وسیله اولهجق دلیكلر آچمق شعائر اسلامیه‌یه جنایتدر. [ایكنجیسی] دینك ضروریاتی كه اجتهاد اونلره كیره‌مز. چونكه قطعی و معیندرلر. هم او ضروریات قوت و غدا حكمنده‌درلر. شو زمانده ترك اولونیورلر و تزلزلده‌درلر. بوتون همت و غیرت اونلرك اقامه‌سنه احیاسنه صرف ایتمك لازم كلیركن، اسلامیتك نظریات قسمنده و سلفك اجتهادات صافیانه و خالصانه‌سیله بوتون زمانلرك حاجاتنه كافی كلمه‌سی افكارلری اولدیغی حالده اونلری براقوب هوسكارانه یكی اجتهادلر یاپمق بدعتكارانه بر خیانتدر. [اوچنجیسی] نصلكه چارشوده موسمنه كوره بر متاع مرغوب اولویور، وقت بوقت بر مال رواج بولویور. اویله‌ده عالم شهرنده اجتماعیات انسانیه و مدنیت بشریه چارشوسنده هر عصرده بر متاع مرغوب اولویور، رواج بولویور، سوقنده تشهیر ایدیلیور، رغبتلر اوكا جلب اولونیور، نظرلر اوكا توجه ایدیلیور. فكرلر اوكا منجذب اولیور. مثلا شو زمانده [سیاست متاعی] و حیات دنیویه‌نك تأمینی و فلسفه‌نك، او اجلری كبی و سلف صالحین عصرنده و او زمان چارشوسنده الڭ مرغوب متاع خالق سموات و ارضك مرضیاتلرینی و بزدن آرزولرینی كلامندن استنباط ایتمك و نور نبوت و قرآن ایله قازانلمه‌یه چاره

درجه‌ده آچیلان آخرت عالمنده‌کی سعادت ابدیه‌یی قازاندیرمق وسائلنی الده ایتمك ایدی. ایشته او زمانده ذهنلر، قلبلر، روحلر، بوتون قوتلریله [ییرڭ و کوکلرڭ ربنڭ مرضیاتنی] آڭلامغه متوجه اولدیغندن اجتماعیات بشریه‌نڭ صحبتلری، محاوره‌لری، وقوعاتلری، احواللری اوڭا باقیوردی. اوڭا کوره جریان ایتدیگندن هر کیمك کوڭلنده بر استعدادی بولونسه اونڭ قلبی و فطرتی شعورسز اولهرق هر شیدن بر درس معرفت آلیور او زمانده جریان ایدن احوال و وقوعات و محاوراتدن تعلّم ایدییوردی. کویا هر بر شی اوڭا بر معلّم حکمت حکمنده اونڭ فطرتنه و استعدادینه اجتهاده بر استعداد احضاری تلقین ایدییوردی. حتی او درجه شو فطری درس تنویر ایدییوردی که یقین ایدی که کبریت کبی اجتهاده قابلیتی اولانلر آتشسز نورلانه. ایشته شو طرزده فطری درس آلان بر مستعد اجتهاده چالیشمغه باشلادیغی وقت کبریت حکمنده‌کی استعدادی [نور علی نور] سرینه مظهر اولور. چابوق و آز زمانده مجتهد اولوردی. اما شو زمانده مدنیت اوروپانڭ تحکمیله، فلسفهٔ طبیعیه‌نڭ تسلطیله، شرائط حیات دنیویه‌نڭ آغیرلاشمه‌سیله افکار و قلوب طاغیلمش، همت و عنایت انقسام ایتمش، ذهنلر معنویاته قارشی بیانه‌لشمش. ایشته بونڭ ایچوندر که شو زمانده بریسی درت یاشنده قرآنی حفظ ایدوب علمالرله مباحثه ایدن [سفیان ابن عُیَیْنَة] اولان بر مجتهدڭ ذکاسنده بولونسه سفیانڭ اجتهادی قازاندیغی زمانه نسبةً اون دفعه دها فضله زمانه محتاجدر. سفیان اون سنه‌ده اجتهادی تحصیل ایتمش ایسه شو آدم یوز سنه‌یه محتاجدر که تحصیل ایده بیلسون. چونکه سفیانڭ ابتداء تحصیل فطریسی سنِّ تمیز زماننده باشلار. یواش یواش استعدادی مهیا اولور، نورلانیر. هر شیده درس آلیر. کبریت حکمنه کیرر. اما اونڭ نظیری شو زمانده چونکه ذهنی فلسفه‌ده بوغولمش، عقلی سیاسته طالمش، قلبی حیات



دنیویه‌ده سرسم اولمش، استعدادی اجتهاددن او قدر اوزاقلاشمش. البته فنون حاضره‌ده توغلی درجه‌سنده استعدادی اجتهاد شرعی قابلیتندن اوزاقلاشمش و علوم ارضیه‌ده [تقدّمی] درجه‌سنده اجتهادڭ قبولنه کری قالمشدر. اونڭ ایچون بن ده اونلر کبی ذکی‌یم نه ایچون اونلره یتیشه‌میورم دیمکه حقی یوقدر و یتیشه‌مز. [دردنجیسی] نصلکه بر جسمده نشو و نما ایچون توسّع میلی بولونور. او میل التوسّع ایسه چونکه داخلدندر، وجودی جسم ایچون بر تکملدر. فقط اگر خارجدن توسیع ایچون بر میل ایسه او وجودڭ جلدینی ییرتمقدر، تخریب ایتمکدر، توسیع دگلدر. اویله ده اسلامیتڭ دائره‌سنه سلف صالحین کبی تقوای کامله‌یله و ضروریات دینیه‌نڭ امتثالی طریقیله داخل اولانلردن میل التوسیع و ارادهٔ اجتهاد بولونسه اوڭا کمالدر و تکملدر. بو قسم ضروریاتی ترك ایدن و حیات دنیویه‌یی حیات اخرویه‌یه ترجیح ایدن و فلسفهٔ مادیه ایله آلوده اولانلردن اولان میل التوسیع و ارادهٔ اجتهاد وجود اسلامیه‌یی تخریب و بوینونده‌کی شرعی زنجیرینی چیقارمغه وسیله‌در. [بشنجیسی] اوچ نقطهٔ نظر شو زمانڭ اجتهاداتنی ارضیه یاپار. سماویتلکدن چیقاریور. حالبوکه شریعت سماویه‌در. و اجتهادات شرعیه دخی اونڭ احکام مستوره‌سنی اظهار ایتدیگندن سماویه‌درلر. [برنجیسی] بر حکمك حکمتی آیریدر، علتی آیریدر. حکمت و مصلحت ایسه ترجیح سببیدر. ایجاب ایجاده مدار دگلدر. علت ایسه وجودینه مداردر. مثلا سفرده نماز قصر ایدیلیر، ایکی رکعت قیلینور. شو رخصت شرعیه‌نڭ علتی سفردر. حکمتی ایسه مشقتدر. سفر بولونسه مشقت هیچ اولمازسه ده نماز قصر ایدیلیر. چونکه علت وار. فقط سفر بولونمازسه یوز مشقت بولونسه نمازڭ قصر ایدیلمسنه علت اولاماز. ایشته شو حقیقتڭ عکسنه اولهرق شو زمانڭ نظری ایسه مصلحت و حکمتی علت یرینه اقامه ایدوب

اونکا کوره حکم ایدییور. البته بویله اجتهاد آرضیه‌در، سماوی دکلدر. [ایکنجیسی] شو زمانک نظری اولاً و بالذات سعادت دنیویه‌یه باقیور. و احکاملری اوکا توجیه ایدییور. حالبوکه شریعتک نظری ایسه اولاً و بالذات سعادت اخرویه‌یه باقار. ایکنجی درجه‌ده آخرته وسیله اولمق طولاییسیله دنیانک سعادتنه نظر ایدر. دیمک شو زمانک نظری روح شریعته یبانجیدر. اویله ایسه شریعت نامنه اجتهاد ایده‌مز.

[اوچنجیسی] ان الضرورات تبیح المحظورات] قاعده‌سی یعنی [ضرورت حرامی حلال درجه‌سنه کتیرر] ایشته شو قاعده کلیه دکل. ضرورت اکر حرام یولیله اولماسه ایسه حرامی حلال ایتمکه سببیت ویرر. یوقسه سوء اختیار ایله غیر مشروع سببلر ایله ضرورت اولمش ایسه حرامی حلال ایده‌مز. رخصتلی احکاملره مدار اولاماز. عذر تشکیل ایده‌مز. مثلا بر آدم سوء اختیار ایله حرام بر طرزده کندینی سرخوش ایتسه تصرفاتی علماء شریعتجه علیهنده جاریدر. معذور صاییلماز. تطلیق ایتسه طلاقی واقع اولور. بر جنایت ایتسه جزا کورور. فقط سوء اختیار ایله اولمازسه طلاق واقع اولماز. جزا ده کورمز. هم مثلا بر ایچکی مبتلاسی ضرورت درجه‌سنده مبتلا اولسه ده دییه‌مز که ضرورتدر. بکا حلالدر. ایشته شو زمانده ضرورت درجه‌سنه کچه‌رک انسانلری مبتلا ایدن و بر بلیه عامه صورتنه کیرن چوق امورلر واردر که سوء اختیاردن غیر مشروع میللردن و حرام معامله‌لردن تولد ایتدکلرندن رخصتلی احکاملره مدار اولوب حرامی حلال ایتمه‌یه مدار اولامازلر. حالبوکه شو زمانک اهل اجتهادی او ضروراتی احکام شرعیه‌یه مدار یاپه‌رق فکرلرنده اجتهادلری آرضیه‌در هوسیدر، فلسفیدر، سماوی اولاماز. شرعی دکل. حالبوکه سموات و ارض خالقنک احکام الهیه‌سنده تصرف و عبادینک عباداتنه مداخله او خالقک اذن معنویسی اولمازسه او تصرف و مداخله

265

مردوددر. مثلا بعض غافللر خطبه کبی بعض شعائر اسلامیه‌یی عربیتدن چیقاروب هر ملتک لسانیله سویله‌مک ایکی سبب ایچون استحسان ایدییور. [برنجیسی] تا سیاست حاضره‌یی عوام مسلمینه ده او صورتله تفهیم ایدیلسین. حالبوکه سیاست حاضره‌یه اوقدر چوق یالان و حیله و شیطنت ایچنه کیرمشکه؛ وسوسه شیاطین حکمنه کچمشدر. حالبوکه [منبر] وحی الهینک تبلیغی مقامی اولدیغندن او وسوسه سیاسیه‌نک هیچ حقی یوقدرکه او مقام عالی‌یه چیقه‌بیلسون. [ایکنجی سبب] خطبه و بعض سوره قرآنیه‌نک نصیحتلری آکلاشلمق ایچوندر. اوت اکر ملت اسلام اسلامیتک ضروریاتی و مسلّماتی و معلوم اولان احکامنی اکثریت اعتباریله امتثال ایدوب یرینه کتیرسه ایدی او وقت نظریات شرعیه و مسائل دقیقه و نصایح خفیه‌یی آکلامق ایچون بیلدیکی لسان ایله خطبه اوقونمسی و سوره قرآنیه‌نک اکر ممکن اولسه ایدی [حاشیه] ترجمه‌سی بلکه مستحسن اولوردی. فقط، نماز، زکاة، اوروجک وجوبی و قتل، و زنا و شرابک حرمتی کبی معلوم اولان احکام قطعیه اسلامیه مهمل قالییور. عوام ناس اونلرک وجوبنی و حرمتنی درس آلمغه محتاج دکللر بلکه تشویق و اخطار ایله او احکام قدسیه‌یی خاطرلاتوب اسلامیت طمارینی و ایمان حسنی تحریک ایتمکله امتثاللرینه تشویقه و تذکیره و اخطاره محتاجدرلر. حالبوکه هر عامی نه قدر جاهل ده اولسه قرآنده و خطبه عربیه‌ده شو مئال اجمالیه‌یی آکلارکه؛ [هرکس و بکا معلوم اولان ایمانک رکنلری و اسلامیتک عمده‌لرینی خطیب و حافظ اخطار ایدییور. درس ویرییور. اوقوییور] دیر. قلبنده اونلره قارشی بر اشتیاق حاصل اولور. عجبا کائناتده هانکی تعبیرات و اکر عرش اعظمدن کلن قرآن حکیمک اعجازکارانه مفهوماته، اخطارلرینه، تذکیرلرینه، تشویقلرینه مقابل کله‌بیلور. [اوچنجیسی] سلف صالحینک مجتهدین عظامی [عصر نور] و عصر حقیقت اولان عصر صحابه‌یه

[حاشیه] اعجازه دائر اولان یکرمی بشنجی سوز قرآنک حقیقی ترجمه‌سی ممکن اولمدیغنی کوسترمش.

یقین اولدقلرنده صافی بر نور آلوب خالص بر اجتهاد ایده بیلیرلر ایدیلر. شو زمانک اهل اجتهادی ایسه اوقدر پرده‌لر آرقه‌سنده و اوزاق بر مسافه‌ده حقیقت کتابنه باقارکن اک واضح بر حرفنی ده ظن ایله کوره بیلیرلر.

اکر دینسه که صحابه‌لر ده انسانلر، خطادن خلافدن خالی اولمازلر. حالبوکه اجتهادلرک و احکام شرعیه‌نک مداری صحابه‌لرک [عدالتی و صدقیدر. کم] حتی امت صحابه‌لر عموماً عادلدرلر طوغری سویلرلر دیه اتفاق ایتمشلر.

الجواب: اوت، صحابه‌لر اکثریت مطلقه اعتباریله حق عاشقی صدق مشتاقی عدالت خواهشکردرلر. چونکه یالانک و کذبک چیرکینلکی بوتون چیرکینلکیله و صدقک طوغرولغک کوزللکی بوتون کوزللکیله او عصرده اویله بر طرزده کوستریلمشکه اورته‌لرنده‌کی مسافه عرشدن فرشه قدر آچیلمش. اسفل سافلینده‌کی مسیلمه کذابک درکه‌سنده اعلای علیینده اولان حضرت پیغمبر علیه السلامک درجه صدقیه قدر بر آیریلیق کورولمشدر. اوت مسیلمه‌یی اسفل سافلینه دوشورن کذب ایدی. و اولیغی کبی محمد الامین علیه الصلاة والسلامی اعلای علیینه چیقاران صدق و طوغرولقدر. ایشته حسیات علویه‌یی طاشیان و محاسن اخلاقیه‌یی پرستش ایدن و شمس نبوتک ضیاء صحبتیله نورلانان صحابه‌لر اوده چیرکین و سقوطه سبب و مسیلمه‌نک مسخره آلود مزخرفاتی دکاننده‌کی کذبه اختیاریله الینی اوزاتمق و کفردن چکیندکلری کبی کفرک آرقداشی اولان کذبدن ده چکینیرلری و اوده چکوزل و مدار فخر و مباهات و معراج صعود و ترقی و فخر سالتک خزینه عالیه‌سنده اک دها جالی بولونان و شعشعه جمالیله اجتماعات انسانیه‌یی نورلاندیران صدق و طوغرولغه حقه و بالخاصه احکام شرعیه‌ده روایتنده و تبلیغنده البته اللرنده کلدیکی قدر طالب و موافق و عاشق اولملری قطعیدر. ضروریدر. شبهه‌سزدر. حالبوکه شو زمانده کذب و صدقک اورته‌سنده‌کی مسافه



او قدر قیصالمشکه عادتا اوموز اوموزه و بر مشار صنعتدن یالانک چیمک بک قولای کیده بیلیور. حتی سیاست پروپاغاندسی واسطه‌سیله یالانجیلق طوغرولغه ترجیح ایدیلیور. ایشته اک چیرکین شی اک کوزل شیلرله برابر، بر دکانده بر قیمتله صاتیلسه البته بک عالی اولان و حقیقت جوهرینه کبی ده صدق و حقه بیرلاناطیی او دکانجینک معرفتنه و سوزینه اعتماد ایدوب کوره‌ک کورینه آلنماز.

## [ خاتمه ]

عصرلره کوره شریعتلر دکیشیرلکه بر عصرده قوملره کوره آیری آیری شریعتلر، پیغمبرلر کله‌بیلیر و کلمشدر. خاتم انبیادن صوکره شریعت کبراسی هر عصره هر قومه کافی کلدیکندن مختلف شریعتلره احتیاج قالمامشدر. فقط تفرعاتده بر درجه آیری آیری مذهبلره احتیاج قالمشدر. اوت نصلکه موسملرک دکیشمسیله البسه‌لر دکیشیر، مزاجلره کوره علاجلر تبدل ایدر. اویله ده عصرلره کوره شریعتلر دکیشیر. ملتلرک استعدادینه کوره احکام تحول ایدر. چونکه احکام شرعیه‌نک تفرعاتی قسمی احوال بشریه‌یه بقار. اوکا کوره کلیر علاج اولور. انبیاء سالفه زماننده طبقات بشریه بربرندن چوق اوزاق و بجیه‌لری هم بر درجه قباهم شدتلی و افکارجه ابتدائی و بدوییه یقین اولدیغندن او زمانده‌کی شریعتلر اونلرک حالنه موافق بر طرزده آیری آیری کلمشدر. حتی بر قطعه‌ده، بر عصرده، آیری آیری پیغمبرلر شریعتلر بولونورمش. صوکره آخر زمان پیغمبرینک کلمسیله انسانلر کویا ابتدائی درجه‌سندن اعدادیه درجه‌سنه ترقی ایتدیکندن چوق انقلابات و اختلاطات ایله اقوام بشریه برنک درسی آلمغه برنک معلمی دیکلمه‌یه چیک برنک شریعتله عمل ایده‌جک وضعیته کلدیکندن آیری آیری شریعته احتیاج قالمامشدر. آیری آیری معلمه ده

لزوم کورولمشدر. فقط تماماً برسویه‌یه کلمدیکندن و برطرز حیات اجتماعیه کیتمدیکندن مذهبلر

تعدد ایتمشدر. اگر بشرک اکثریت مطلقه‌سی برمکتب عالینک طلبه‌سی کبی برطرز حیات اجتماعیه کیره برسویه‌یه کیرسه

او وقت مذهبلر توحید ایده‌بیلیر فقط بو حال عالم او حاله مساعده ایتمدیکی کبی مذاهبده بر اولاماز. اگر دیرسه‌ک

حق بر اولور. نصل بویله درت و اوده ایکی مذهبک مختلف احکاملری حق اوله‌بیلیر **الجواب** برصویه مختلف

مزاجلی خسته‌لره کوره نصل بسه حکم آلیر شویله‌که، بر خسته‌نک مزاجنه کوره [صو] علاجدر. طبّاً

واجبدر. دیکر بر خسته‌نک اوغنه زهر کبی مضردر. طبّاً اوکا حرامدر. دیکر برینه آز ضرر ویرر. طبّاً اوکا

مکروهدر. دیکر برینه ضررسز منفعت ویرر. طبّاً اوکا سنّتدر. دیکر برینه نه ضرر در نه منفعتدر. عافیتله

ایچون طبّاً اوکا مباحدر. ایشته حق بوراده تعدد ایتدی. بشی ده حقدر. سن دیه‌بیلیرمیسک که صو یالکز

علاجدر. یالکز واجبدر. بشقه حکمی یوقدر. ایشته بونک کبی احکام الهیه مذهبلره حکمت الهیه‌نک سوقیله اتباع

ایدنلره کوره دکیشیر هم حق اوله‌رق دکیشیر و هر بریسنده حق اولور. مصلحت اولور. مثلا حکمت الهیه‌نک

تسبیله امام شافعی‌یه اتباع ایدن اکثریت اعتباریله حنفیلره نسبةً کویلی‌لکه بدویلکه دها یقین

اولوب جماعتی برنک وجود حکمنه کتیرده حیات اجتماعیه‌ده ناقص اولدیغندن هر بری بالذات درکاه

قاضی الحاجاته کندی دردینی سویله‌مک و خصوصی مطلوبنی ایسته‌مک ایچون امام آرقه‌سنده فاتحه‌یی بر

بر اوقویورلر هم عین حق و محض حکمتدر. امام اعظم اتباع ایدنلر اکثریت مطلقه اعتباریله اسلامی حکومتلرک

اکثریسی او مذهبی التزام ایتمسیله مدنیته، شهرلکه دها یقین و حیات اجتماعیه‌یه مستعد اولدیغندن [بر جماعت

بر شخص حکمنه کیروب] برنک آدم عموم نامنه سویلر عموم قلباً اونی تصدیق و بلطفقلب ایدوب عمومک



سوزی حکمنه کچدیکندن حنفی مذهبنه کوره امام آرقه‌سنده فاتحه اوقوماز. اوقوماسی عین حق و محض حکمتدر.

هم مثلا مادام [شریعت] طبیعتک تجاوزاتنه سد چکمک اونی تعدیل ایدوب نفس اماره‌یی تربیه ایدر.

ألبته اکثر اتباعی کویلی و نیم بدوی و عمله‌لکله مشغول اولان شافعی مذهبنه کوره [قدینه تماس ایله

آبدست بوزولور] آز بر نجاست ضرر ویرر. اکثریت اعتباریله حیات اجتماعیه‌یه کیرن نیم مدنیت شکلنی

آلان انسانلر اتباع ایتدکلری مذهب حنفی‌یه کوره [مسّ] نسوان آبدستی بوزماز بر درهم قد نجاسه

فتوا اولور] ایشته بر عمله ایله بر افندی‌یی نظره آلحکز عمله طرز معیشت اعتباریله أجنبی قدینلرله اختلاط

تماس و برادجاقه یاننده اوطورمقه و ملوث شیلرک ایچنه قاریشمغه مبتلا اولدیغندن صنعت، و معیشت

اعتباریله طبیعت و نفس اماره‌سی میدانی بوش بولوب تجاوز ایده‌بیلیر اونک ایچون شریعت اونلرک حقنده

او تجاوزلره سد چکمک ایچون [آبدست بوزولور تماس ایتمه] نمازینی ابطال ایدر. بولاشمه معنوی قورقوسنده

برصدای سماوی جبلاته بر دیور. اما او افندی ناموسلی اولمق شرطیله عادات اجتماعیه‌سی اعتباریله اخلاق

عمومیه نامنه اجنبی قدینلره تماسه مبتلا دکل ملوث شیلرله نظافت مدنیه نامنه کندینی اوقر. بوله شدید ماز

اونک ایچون شریعت] مذهب حنفی نامیله اوکا شدت و عزیمت کوسترمز. رخصت طرفنی کوستروب

خفیفلشدیرمشدر. [الک طوقونمه‌سی آبدستک بوزولماز] حجاب ایدوب غلبه‌لک ایچنده [صو

ایله استنجا ایتمه دل ضرر یوقدر. بر درهم قدر فتوا اولور. دیراولی وسوسه‌دن قورتاریر ایشته اکر دن

ایکی قطره سکا مثال اولنره قیاس ایت میزان شعرانی میزانیله شریعتک میزانلرینی بو صورتله موازنه

ایده‌بیلیرسک ایت

سبحانك لاعلم لنا الا ما علمتنا انك انت العليم الحكيم ❀ اللهم صل وسلم على من تمثل فيه ١

جامعةً

انوار محبتك لجمال صفاتك واسمائك بكونه مرآةً التجليات اسمائك الحسنى ومن تمركز فيه ٢

شعاعات محبتك لصنعتك فى مصنوعاتك بكونه اكمل وابدع مصنوعاتك وصيرورته انموزج كمالات

صنعتك وفهرستة محاسن نقوشك ومن تظاهر فيه لطائف محبتك ورغبتك لاستحسان ٣

صنعتك بكونه اعلى دلالين محاسن صنعتك وارفع المستحسنين صوتاً فى اعلان حسن نقوشك

وابدعهم نعتاً لكمالات صنعتك ومن تجمع فيه اقسام محبتك واستحسانك لمحاسن اخلاق ٤

مخلوقاتك ولطائف اوصاف مصنوعاتك بكونه جامعاً لمحاسن الاخلاق كافة باحسانك وللطائف

الاوصاف قاطبةً بفضلك ومن صار مِصْداقاً صادقاً ومقياساً فائقاً لجميع من ذكرت فى فرقانك ٥

انك تحبهم من المحسنين والصابرين والمؤمنين والمتقين والتوابين والاوابين وجميع الاصناف الذين

حتى حبيبك محبوبك

احببتهم وشرفتهم بمحبتك فى قرآنك صار امام الحبيبين لك وسيد المحبوبين لك ورئيس

اودائك وعلى آله واصحابه واخوانه اجمعين آمين برحمتك يا ارحم الراحمين

[ بكرمى يدنجى سوزك ذيلى ] بسم الله الرحمن الرحيم ❀ صحابه‌لر حقنده‌در. مولانا جامى ديديگى كبى ديرم

يا رسول الله چه باشد چون سگ اصحاب كهف داخل جنت شوم در زمرهٔ اصحاب تو

او رود در جنت من در جهنم كى روا است او سگ اصحاب كهف من سگ اصحاب تو

باسمه : وان من شيء الا يسبح بحمده ] محمد رسول الله والذين معه اشداء على الكفار رحماء بينهم

١ الحمد : سؤال ايديور سكز بعض روايتلرده وار دركه : بعدلرك راجح حكانمده اهل ايمان وتقوادن



حقنده

برقسم صلحا صحابه درجه‌سنده يا داها زياده افضل اوله‌بيلير / روايتلر وار در. بو روايتلر صحيحميدر صحيح ايسه

حقيقتلرى نه‌در. الجواب : انبيادن صوكره نوع بشرك افضلى صحابه اولديغى اهل سنت وجماعتك اجماعى

برحجت قاطعه‌دركه او روايتلر صحيح قسمى فضيلت جزئيه حقنده‌در. چونكه جزئى فضيلتده وخصوصى بركماله

مظهر

مرجوح ، راجحه ترجيح ايده‌بيلير بوقسه سورهٔ فتحك آخرنده ستايشكارانه توصيفات ربانيه‌يه مظهر

و تورات ، وانجيل ، وقرآنك مدح وثناسنه مظهر اولان صحابه‌لره فضيلت كليه نقطهٔ نظرنده يتيشيله‌مز .

شو حقيقتك بك چوق اسباب وحكمتلرندن شيمديلك اوچ سببى تضمن ايدن اوچ حكمتى بيان ايده‌جگز

[ برنجى حكمت ] صحبت نبويه اويله بر اكسيردركه بر دقيقه‌ده اوكا مظهر بر ذات سنه‌لر، سير وسلوكه مقابل

حقيقتك انوارينه مظهر اولور. چونكه صحبتده [ انصباغ وانعكاس ] وار در. معلومدركه انعكاس وتبعيتله

اونور اعظم نبوته بر ابراك عظيم برمرتبه‌يه چيقابيلير. نصلكه بر سلطانك خدمتكارى اونك تبعيتيله

شع

اويله بر موقعه چيقاركه ، بر شاه چيقاماز ايشته بو سردندركه اك بويوك وليلر صحابه درجه‌سنه چيقه‌ميورلر

ع ض م

حتى جلال الدين سيوطى كبى اويانقكن چوق دفعه صحبت نبويه‌يه مظهر اولديغى مثللو وليلر رسول اكرمله

يقظةً كوروشورسه وشو عالمده صحبتنه مشرف اولورسه‌لر بنه صحابه‌يه يتيشه‌ميورلر چونكه صحابه‌لرك

ع ص م

صحبتى نبوت [ احمديه ] نوريله ، يعنى نبى اولارق اونكله صحبت ايديورلر. أوليالر ايسه وفات نبويه‌دن

ع ص م    ع ص م

صوكره رسول اكرمى كورمه‌لرى ، ولايت احمديه نورى ايله صحبتدر. ديمك رسول اكرم اونلارك نظرلرينه

تمثل وتظاهر ايتمه‌سى ولايت احمديه جهتنده‌در. نبوت اعتباريله دكل مادام اويله‌در. نبوت درجه‌سى ولايت

درجه‌سندن نه قدر يوكسك ايسه اوايكى صحبتده او درجه تفاوت ايتمك لازم كليركه صحبت نبويه نه درجه

بر اکسیر نورانی اولدیغی بو نقطه ایله آکلاشیلیرکه؛ بر بدوی آدم قیزینی صاغ اوله‌رق دفن ایده‌جک بر قساوت

وحشیانه‌ده بولوندیغی حالده کلوب بر ساعت صحبت نبویه‌یه مشرف اولور. داها قاریشجه‌یه آیاغنی باصماز

درجه‌ده بر شفقت جنانیه‌یی کسب ایدر. هم جاهل وحشی بر آدم بر کون صحبت نبویه‌یه مظهر اولور. صوکره

چین، وهند، کبی مملکتلره کیدرک متمدن قوملره معلم حقائق و رهبر کمالات اولوردی [ایکنجی سبب]

یکرمی یدنجی سوزده‌کی اجتهاد بحثنده بیان و اثبات ایدلدیکی کبی صحابه‌لر اکثریت مطلقه اعتباریله کمالات

انسانیه‌نک اعلا درجه‌سنده‌درلر. چونکه او زمانده او انقلاب عظیم اسلامیده خیر و حق بوتون کوزللکیله

شر و باطل بوتون چیرکینلکیله کورولمه مادةً حس ایدلمه شر و خیر او درجه‌ده اویله بر آیریلمه و کذب

و صدق مابیننده اویله بر مسافه آچیلمشدی که؛ کفر و ایمان قدر. بلکه جهنم و جنت قدر. بینلری اوزاقلاشدی

کذب، و شر، و باطلک، دلالی، و نمونه‌سی اولان مسیلمهٔ کذاب و مسخره‌جه کلملری اولدیغندن فطرةً حسیات

علویه صاحبی و معالی اخلاقه مفتون و عزت و مباهاته میال اولان صحابه‌لر البته اختیارلریله کذب و شره (میلدار)

اللرینی اوزاتوب [مسیلم] درجه‌سنه دوشمزلر و صدق و خیر و حقک دلالی، و نمونه‌سی اولان حبیب‌الله

علیه الصلاة والسلامک اعلای علیین کمالاتنده‌کی مقامنه باقاره بوتون قوت و همتلریله او طرفه قوشمق مقتضای

سجیه‌لریدر. مثلا نصلکه زمان اولور، مدنیت بشریه چارشوسنده و حیات اجتماعیهٔ انسانیه دکاننده

بعض شیلر ویردیکی مدهش نتیجه‌لر و چیرکین اثرلر زهر قاتل کبی هرکس اونی صاتون آلمغه دکل بوتون قوتیله

اوندن نفرت ایدوب قاچار. و بعض شیلر و معنوی متاعلر ویردکلری کوزل نتیجه‌لر و قیمتدار اثرلر بر تریاق

نافع و بر پیرلانطه کبی هرکسک نظر رغبتنی کندینه جلب ایدر. هرکس الندن کلدیکی قدر اونلری صاتون آلمغه چالیشیر

269

اویله‌ده عصر سعادتده حیات اجتماعیهٔ انسانیه‌نک چارشوسنده کذب و شر و کفر کبی ماده‌لر

شقاوت ابدیه کبی نتیجه‌لری و مسیلمهٔ کذاب کبی سفلی مسخره‌لری تولید ایتدیکنده سجایای عالیه و حب

معالیه مفتون اولان صحابه‌لرک زهر قاتلدن قاچار کبی اوندن قاچمه‌لری و نفرت ایتمه‌لری بدیهیدر.

و سعادت ابدیه کبی نتیجه ویرن و رسول اکرم علیه الصلاة والسلام کبی نورانی میوه‌لر کوسترن صدق

و حق و ایمانک نافع بر تریاق و الک قیمتدار بر الماس کبی او فطرتلری صافیه و سجیه‌لری سامیه اولان

صحابه‌لرک بوتون قوتلریله و حسیات و لطائفلریله اونلره مشتری و مشتاق اولمسی ضروریدر. حالبوکه او

زماندن صوکره کیت کیده کله کله صدق و کذب اورته‌سنده‌کی مسافه آزالم، آزالم اوموز اوموزه

کلدی بر دکانده ایکیسی برابر صاتیلمغه باشلادیغی کبی، اخلاق اجتماعیه بوزولدی پروپاغانده

سیاست یالانه فضله رواج ویردی یالانک مدهش چیرکینلکی کیزلنوب طوغرولغک پارلاق

کوزللکی کورونمیه باشلادیغی زمانده [کیمک حدی وار که] [صحابه‌نک عدالت و صدق

و علویت و حقانیت خصوصنده‌کی قوتلرینه، متانتلرینه تقوالرینه یتشه بیلسون و یا درجه‌لرینه

کچسون] کچن مثالی بر درجه تنویر ایده‌جک باشمه کلمش بر حالی بیان ایدیورم شویله که؛ بر زمان

قلبمه کلدی [نه ایچون محی الدین عربی] کبی خارقه ذاتلر صحابه‌لره یتشه‌مییورلر] صوکره نمازیمده

[سبحان ربی الاعلی] دیرکن شو کلمه‌نک معناسی انکشاف ایتدی تام معناسیله دکل فقط بر پارچه

حقیقتی کوروندی قلبمه دیدم [کاشکه] بر تک نمازده بو کلام کبی موفق اولسه‌ایدم بر سنه عبادتدن

داها ایی ایدی] نمازدن صوکره آکلادمکه او خاطره و او حال صحابه‌لرک درجه‌لرینه یتشمدیکنه

برارشاددر. أوت قرآن حكيمك أنواريله حاصل اولان انقلاب عظيم اجتماعيده اضداد بربرندن
چيقوب آيريليركن، شرلر بوتون توابعيله، ظلماتيله ونفرعاتيله وخير وكمالات بوتون أنواريله ونتايجيله
قارشى قارشى يه كلوب بر وضعيتده، صباح بر زمانده هر ذكر وتسبيح بوتون معنالرك طبقاتنى طوى قانده
وطراوتلى وتازه وكنج بر صورتده افاده ايتديكى كبى او انقلاب عظيمك طرافرسى آلتنده اولان
انسانلرك بوتون حياتنى لطائف معنويه سنى اويانديرسه حتى وهم وخيال ... كبى طويغولر هشيار
وتيقظ بر صورتده او ذكر وتسبيحلرده كى متعدد معنالرى كندى ذوقلرينه كوره آليرلر. ايشته شو
حكمته بناءً بوتون حياتلرى اويانق ولطائفلرى هشيار اولان صحابه لرك أنوار ايمانيه وتسبيحيه لى
جامع اولان كلمات مباركه يى ديدكارى وقت كلمه نك بوتون معناسيله سويلر وبوتون لطائفيله حصه
آليرلردى. حالبوكه او انقلاب (انقلاوه د) تصوكره كيت كيده لطائف اويقويه وحواس او حقائق نقطه سنده غفلته
دوشوب او كلمات مباركه ميوه لر كبى كيت كيده الفت برده سيله لطافتنى وطراوتنى غائب ايدر. عادتا
سطحيلك هواسيله قورو، (ويپوركه) كبى آز بر ياشللق قالير. قوتلى ] تفكرى بر عمليات ايله اولكى حالى اعاده
ايديله بيلير. ايشته بوندندر كه قيرق دقيقه ده بر صحابه نك قازانديغى فضيلتى ومقامى قيرق كونده حتى
قيرق سنه ده بشقه سى آنجق يتيشه بيلير [ اوچنجى سبب ] اونه ايكنجى ويكرمى بشنجى سوزلرده
اثبات ايديلديكى كبى نبوتك ولايته نسبتى كونشك عين ذاتيله آيينه لرده كورينن كونشك مثاليكبيدر.
ايشته دائرۀ نبوت دائرۀ ولايتدن نه قدر يوكسك ايسه دائرۀ نبوتك خدمتلرى واو كونشك
يلديزلرى اولان صحابه لر دخى دائرۀ ولايتده كى صلحايه تفوقى اولمق لازم كليبور. حتى ولايت كبرا



اولان [ وراثت نبوت وصديقيت ] كه صحابه لرك ولايتيدر. بر ولى قازانسه ينه صف اول اولان صحابه لرك
مقامنه يتيشمز. شو اوچنجى سببك متعدد وجوهندن اوچ وجهنى بيان ايدرز. [ برنجى وجه ] اجتهادده
يعنى استنباط احكامده يعنى جناب حقك مرضياتنى كلامندن اكلامقده صحابه لره يتيشلمز ]
چونكه او زمانده كى او بويوك انقلاب الهى ] مرضيات ربانيه يى واحكام الهيه يى اكلامق اوزرينه دونيوردى
بوتون اذهان استنباط احكامه متوجه ايدى. بوتون قلبلر ربمزك بزدن نه ايستيه ديكى نه در ديه مراق
ايدردى. احوال زمانه بو حالى اشمام واحساس ايده جك بر طرزده جريان ايديوردى. محاورات
بو معنالرى تضمن ايدرك وقوعبولويوردى. ايشته بونك ايچون هرشى وهرحال ومحاوره لر، وصحبتلر
وحكايه لر بوتون او معنالرى بر درجه درس ويره جك بر طرزده جريان ايتديكندن صحابه نك استعدادينى
تكميل وفكرينى تنوير ايتديكلرندن اجتهاد واستنباطده استعدادى كبريت درجه سنده نورلانمغه حاضر
اولديغندن بر كونده ويا بر آيده قازانديغى مرتبۀ استنباط واجتهادى او صحابه نك درجۀ ذكاوتنده
واستعدادنده اولان بر آدم شو زمانده اون سنه ده بلكه يوز سنه ده قازانميه جقدر. چونكه شيمدى سعادت
ابديه يه بدل سعادت دنيويه مدار نظردر. بشرك نظر دقتى بشقه مقصدلره متوجهدر. توكلسزلك ايچنده
[ درد معيشت ] . وهم سرسملك وفلسفۀ طبيعيه ومادى يه عقلى كورلك ويرديكندن بشرك محيط
اجتماعيسى او شخصك ذهننى واستعدادينى اجتهاد خصوصنده قوت ويرمديكى كبى تشتت ويريور.
طاغيتيور. يكرمى بيدنجى سوزك اجتهاد بحثنده [ سفيان ابن عيينه ] ايله اونك ذكاوتى درجه سنده
بريسنك موازنه سنده اثبات ايتميشزكه سفيانك اون سنه ده قازانديغنى اونه كى يوز سنه ده قازانميور.

[ ایكنجی وجه ] صحابه‌لرك قربیت الٰهیه نقطه‌سنده مقاملرینه ولایت آیاغیله یتیشه‌مز ] چونكه جناب
حق بزه اقربدر. و هر شیدن دها زیاده یقیندر. بز ایسه اوندن نهایتسز اوزاغز. اونك قربیتنی قازانمق
ایكی صورتله اولور. [ بریسی ] اقربیتك انكشافی ایله‌در كه نبوتده‌كی قربیت اوڭا باقار. و نبوت وراثتی
و صحبتی جهتیله صحابه‌لر اوڭا مظهردرلر [ ایكنجی صورت ] بعدیتمز نقطه‌سنده قطع مراتب ایدوب
بر درجه قربیته مشرف اولمقدر كه اكثر سیر و سلوك ولایت اوڭا گوره آفاقی و سیر بو صورتله جریان ایدیور.
ایشته برنجی صورت صرف وهبیدر. كسبی دگل انجذابیدر، جذب رحمانیدر. و محبوبیتدر. یول قیصه‌در. فقط
چوق اینجه و چوق یوكسكدر. و چوق خطرلیدر. و گولگه‌سزدر. دیگری كسبیدر. اوزوندر. گولگه‌لیدر. عجائب
خارقه‌لری چوقدر. ایسه ده قیمتجه قربیتجه اوڭا یتیشه‌مز. مثلا نصلكه دونكی گونی بوگون یتیشمك ایچون
ایكی یول واردر. [ برنجیسی ] زمانك جریاننه تابع اولمیه‌رق بر قوه قدسیه ایله فوق الزمانه چیقوب دونكی
بوگون كبی حاضر گورمكدر. [ ایكنجیسی ] بر سنه قطع مسافه ایدوب دونوب طولاشوب دونه گلمكدر.
بنه دونكی آلده طوته‌مز. اوكی بیراقوب گیدییور. اویله ده ظاهردن حقیقته گچمك ایكی صورتله‌در. [ بری ]
طوغریدن طوغری حقیقتك انجذابنه قاپیلوب طریقت برزخنه گیرمه‌دن حقیقتی عین ظاهر ایچنده بولمقدر.
[ ایكنجیسی ] چوق مراتبده سیر و سلوك صورتیله گچمكدر. ایشته اهل ولایت چندان فنا نفسه موفق اولورلر
نفس اماره‌یی اولدیررلر. بنه صحابه‌یه یتیشه‌مزلر. چونكه صحابه‌لرك نفسی تزكیه و تطهیر ایدیلدیكنده
نفسك ماهیتنده‌كی جهازات كثیره ایله عبودیتك انواعنه و شكر و حمدك اقسامنه دها زیاده مظهردرلر.
فنا نفسه نظراً عبودیت اولیاء بساطت پیدا ایدر. [ اوچنجی وجه ] فضیلت اعمال و ثواب افعال

و فضیلت اخرویه جهتنده صحابه‌لره یتیشه‌مزلر. چونكه نصل بر عسكر بعض شرائط داخلنده مهم و مخوف بر موقعده
بر ساعت نوبتده [ بر سنه عبادت قدر بر فضیلت قازانه بیلیر ] و بر دقیقه‌ده بر قورشونی یمكله اك أقل قرق
گونده آنجق قازانیله‌جق ولایت درجه‌سی كبی بر مقامه چیقیبیلیر. ] اویله ده صحابه‌لرك تأسیس اسلامیتده
و نشر احكام قرآنیه‌ده خدمتلری و اسلامیت ایچون بوتون دنیایه اعلان حرب ایتملری اویله بر یوكسكدر كه؛
بر دقیقه‌سنه ثقللری بر سنه‌ده بشقه‌لرینی دیكله بیلیر كه؛ بوتون دقیقه‌لری او خدمت قدسیه‌ده او شهید اولان
نفرك دقیقه‌سی كبیدر. بوتون ساعتلری مدهش بر مقامده بر ساعت نوبت طوتان فداكار بر نفرك نوبتی كبیدر. كه
[ عمل آز، اجری چوق قیمتی یوكسكدر ] اوت صحابه‌لر مادام اسلامیتك تأسیسنده و انوار قرآنیه‌نك نشرنده
صف اول تشكیل ایدیورلر [ السبب كالفاعل ] سرّنجه بوتون امتك حسناتنده اونلره حصه چیقار. هر مسلم
[ اللهم صل علی محمد و علی آله و اصحابه ] دیمه‌سیله صحابه‌لرك بوتون امتك حسناتنده حصه‌دارلقلرینی
گوستریور. هم نصلكه بر آغاجك گوكنده كوچوك بر زینت آغاجك داللرنده بویوك بر صورت آلیر. بویوك
بر دالدن دها بویوكدر. هم نصلكه مبدأده كوچوك بر ارتفاع كیتدكجه بر بویوكلك تشكیل ایدر. هم نصلكه نقطه
مركزیه‌یه بقیه بر ایگنه اوجی قدر بر زیاده‌لك دائره محیطده [ بر متره ] قدر زیاده‌یه مقابل گلیور. عیناً
شو درت مثالكبی صحابه‌لر اسلامیتك شجره نورانیه‌سنك كوكلرنده و اساسلرنده اولدقلری هم بناء اسلامیتك
خطوط نورانیه‌سنك مبدأنده هم جماعات اسلامیه‌نك امام‌لرنده و عددلرینك اوللرنده هم شمس نبوت
و سراج حقیقتك مركزینه اك یقین اولدقلرندن، آز عمللری چوقدر. كوچوك خدمتلری بویوكدر. اونلره یتیشمك
حقیقی صحابه اولمق لازم گلیر

اللهم صل على سيدنا محمد الذى قال اصحابى كالنجوم بايهم اقتديتم اهتديتم وخير القرون
قرنى وعلى آله واصحابه وسلم ✿ سبحانك لا علم لنا الا ما علمتنا انك انت العليم الحكيم

[سؤال] دنيليور كه صحابه‌لر رسول اكرم عليه الصلاة والسلامى كورديلر صوڭره ايمانه ايتديلر. بزلر ايسه كورمدن ايمانه ايتدك اويله ايسه ايمانمز دها قويدر. هم قوت ايمانمزه دلالت ايدن روايت وار. [الجواب] صحابه‌لرڭ زماننده افكار عامه عالم حقائق اسلاميه‌يه معارض و مخالف ايكن صحابه‌لر يالڭز صورت انسانيه‌ده رسول اكرم عليه الصلاة والسلامى كوروب بعضاً معجزه سز اولارق اويله بر ايمان كتيرديلر كه بوتون افكار عامه عالم اونلرڭ ايمانلرينى صارصه‌مادى شبهه دكل بعضيسنه وسوسه ده ويرمزدى. سز ايسه‌ڭز كه كندى ايمانكزى صحابه‌لرڭ ايمانلرينه موازنه ايديورسڭز. بوتون افكار عامه اسلاميه ايمانكزه قوت و سند اولديغى حالده رسول اكرم عليه الصلاة والسلامڭ ملك تجرهٔ طوباء نبوتنڭ چكردكى اولان بشريتى و صورت جسمانيه‌سى دكل بلكه عموم انوار اسلاميه و حقائق قرآنيه ايله نورانى محتشم شخص معنويسنى بيڭ معجزات ايله محاط اولارق عقل كوزيله كورديكڭز حالده بر آوروپا فيلسوفنڭ سوزيله وسوسه‌يه شبهه‌يه دوشن ايمانكز [نره‌ده] بوتون عالم كفرڭ و نصارى و يهودڭ و فيلسوفلرڭ هجوملرينه قارشى صارصلمايان صحابه‌لرڭ ايمانلرى [نره‌ده] هم صحابه‌لرڭ قوت ايمانلرينى كوسترن و ايمانلرنڭ ترشحاتى اولان شدت تقوالرى كمال صلاحتلرى [نره‌ده] اى مدعى سنڭ شدت ضعفكده فرائضى تماميله سنده كوسترميه‌ن سونوك ايمانڭ [نره‌ده] اما حديثده وارد اولان كه آخر زمانده بنى كورميه‌ن ايمانه كتيرن دها زياده مقبولدر. شو مألده كى روايت خصوصى فضيلته دائردر. خاص بعض اشخاص حقنده‌در بحثمز ايسه فضيلت كليه و اكثريت اعتباريله‌در.

[ايكنجى سؤال] ديورلر كه اهل ولايت و اصحاب كمالات دنيايى ترك ايتمشلر حتى حديثده وار كه [دنيا محبتى بوتون خطالرڭ باشيدر] حالبوكه صحابه‌لر دنيايه پك چوق كيرمشلر ترك دنيا دكل بلكه بر قسم صحابه او زمانه اهل مدنيتندن دها ايلرى كيتمشلر نصل اولويوركه بويله صحابه‌لرڭ اڭ ادناسى اڭ بويوك بر ولى قدر قيمتى وار ديورسڭز [الجواب] اوتوز ايكنجى سوزڭ ايكنجى، اوچنجى موقفنده غايت قطعى اثبات ايدلمشدر كه دنيانڭ آخرته بقان يوزيله و اسماء الهيه‌يه مقابل اولان يوزينى سومك سبب نقصان دكل بلكه مدار كمالدر. و او ايكى يوزده نه قدر ايلرى كيتسه دها زياده عبادت و معرفت اللهده ايلرى كيدر. صحابه‌لرڭ دنياسى ايسه ايشته او ايكى يوزده‌در. دنيايى آخرت مزرعه‌سى كوروب اكوب بيچمشلر. موجوداتى اسماء الهيه‌نڭ آيينه‌سى كوروب مشتاقانه تماشا ايدوب باقمشلر. فنا دنيا ايسه فانى يوزيدر كه انسانڭ هوساتنه بقار.

[اوچنجى سؤال] طريقتلر حقيقتلرڭ يوللريدر. طريقتلرڭ ايچنده اڭ مشهور و اڭ يوكسك و جادهٔ كبرا ادعا اولونان طريق نقشبندى حقنده او طريقتڭ قهرمانلرندن و امامارندن بعضلرى اساسنى بويله تعبير ايتمشلر ديمشلر كه [در طريق نقشبندى لازم آمد چار ترك، ترك دنيا ترك عقبى ترك هستى ترك، ترك ترك] يعنى طريق نقشبنديده درت شيئى براقمق لازم هم دنيايى هم نفس حسابنه آخرتى دخى مقصود حقيقى ياپماسق، هم وجودينى اونوتمق، هم عجب و فخره كيرمه‌مك ايچون بو تركلرى دوشونمه‌مكدر. ديمك حقيقى معرفت الله و كمالات انسانيه ترك ماسوى ايله اولور. [الجواب] اكر انسان يالڭز بر قلبدن عبارت اولسه‌يدى بوتون ماسوايى ترك حتى اسماء و صفاتى دخى براقمق يالڭز جناب حقڭ ذاتنه ربط قلب لازم كليردى فقط انسانڭ عقل، روح، سر، نفس، كبى پك چوق وظيفه‌دار لطائفى و حاسه‌لرى واردر. انسان كامل اودر كه بوتون او لطائفى كنديلرينه مخصوص آيرى آيرى طريق عبوديتده حقيقت جانبنه سوق ايتمك و صحابه

كبی كنيسه بردائره ده زنكيه برصورتده قلب برقومانداني كبی لطائف عسكريله قهرمانانه مقصده يوروسون
يوقسه قلب يالكز كنديسنی قورتارمق ايچون عسكرينی بيراقوب تك باشنه ايلريلمك مدار افتخار دكل بلكه نتيجهٔ اضطراردر.

[دردنجی سؤال] صحابه لره قارشی ادعای رجحان نره ده چيقيور، كيم چيقاريور. شو زمانده بو مسئله يی
مدار بحث ايتمك نه دن. هم مجتهدين عظامه قارشی مساوات دعوا ايتمك نره دن ايلری كليور. الجواب: شو مسئله يی
سويله ين ايكی قسمدر. برقسم صافی اهل ديانت واهل علمدركه بعض احاديثی كورمشلر. شو زمانده ده اهل تقوا وصلاحتی
تشويق وترغيب ايچون اويله بحثلر آچييورلر. بو قسمه قارشی سوزيمز يوقدر. ذاتاً اونلر آزدرلر، چابوقده اشتباهی كيدررلر.
ديكر قسم ايسه غايت مدهش مغرور انسانلردركه مذهبسزلكلرينی مجتهدين عظامه مساوات دعواسی آلتنده
نشر ايتمك ايسته يورلر ودينسزلكلرينی صحابه يه قارشی مساوات دعواسی آلتنده اجرا ايتمك ايسته يورلر چونكه
اولا او اهل ضلالت سفاهته كيرمش سفاهته تيرياكی اولمش سفاهته مانع اولان تكاليف شرعيه يی ياپه ميور.
كنديسنه بر بهانه بولمق ايچون ديركه شو مسائل [اجتهاديه در] او مسائلده مذهبلر بربرينه مخالف كليور.
هم اونلرده بزم كبی انسانلردر. خطا ايده بيلرلر اويله ايسه بزده اونلر كبی اجتهاد ايده رز. ايسته ديكمز كبی
عبادتمزی ياپارز. اونلره تابع اولمغه نه مجبوريتمز وار. ايشته بو بهانه ايله نفس وشيطانيله باشلرينی
مذهبلرك زنجيرندن چيقاريورلر. بونلرك شو دعوالری نه قدر چوروك نه درجه اساسسز اولدقلرينی يكرمی
يدنجی سوزده قطعی برصورتده كوسترلديكندن اوكا حواله ايدرز. ثانياً او قسم اهل ضلالت باقيورلركه
مجتهدلرده ايش بيتميور. اونلرك اصوللرنده يالكز نظريات دينيه در. حالبوكه بو قسم اهل ضلالت
ضروريات دينيه يی ترك وتغيير ايتمك ايسته يورلر اونلرده داها ايلری ديرلر. مسئله تمام اولميور چونكه



مجتهدلر نظريات وقطعی اولميان تفرعاته قاريشه بيليرلر. حالبوكه بو مذهبسز اهل ضلالت ضروريات
دينيه ده فكرلرينی قاريشديرمق وقابل تبديل اولميان مسائلی تبديل ايتمك وقطعی اركان اسلاميه يه قارشی
كلمك ايسته دكلرندن البته ضروريات دينيه نك حمله لری وديركلری اولان صحابه لره ايليشه جكلردر.
هيهات دكل بونلر كبی انسان صورتنده حيوانلر بلكه حقيقی انسانلر وحقيقی انسانلرك اك كامللری
اولان اوليالرك بيوكلری صحابه لرك كوچوكلرينه قارشی مساوات دعواسنی قازانه مدقلری غايت
قطعی برصورتده يكرمی يدنجی سوزده اثبات ايدلمشدر.

اللهم صل وسلم علی رسولك الذی قال لا تسبّوا اصحابی لو انفق احدكم مثل
احد ذهباً ما بلغ نصف مدّ من اصحابی صدق رسول الله

یگرمی سکزنجی سوز جنته دائردر . شو سوزك ایکی مقامی واردر . برنجی مقام جنتك بعض لطائفنه اشارت ایدر .
فقط اوننجی سوزده اوده ایکی حقیقت قاطعه ایله غایت قطعی برصورتده و بو سوزك ایکنجی مقامنده اوننجی سوزك
خلاصه‌سی و اساسی متسلسل غایت متین عربی بر برهان قطعی ایله غایت پارلاق برطرزده وجودی اثبات اولونان
جنتك اثبات وجودندن بحث دگل بلکه شو مقامده یالکز سؤال و جوابه و تنقیده مدار اولان برقاچ احوال جنتدن بحث
ایدر . اگر توفیق الهی رفیق اولسه صوکره عظیم بر سوز او معظم حقیقته دائر یازیله‌جقدر . انشاء الله

س . ع

بسم الله الرحمن الرحيم ❀ [وَبَشِّرِ الَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ اَنَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِى مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ كُلَّمَا
رُزِقُوا مِنْهَا مِنْ ثَمَرَةٍ رِزْقًا قَالُوا هٰذَا الَّذِى رُزِقْنَا مِنْ قَبْلُ وَاُتُوا بِهِ مُتَشَابِهًا وَلَهُمْ فِيهَا اَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ وَهُمْ فِيهَا
خَالِدُونَ] جنت باقیه‌یه دائر بعض سؤاللره قیصه جوابلردر. [جنته دائر جنتده دها کوزل حوریلردن دها لطیف،
سلسبیلدن دها طاتلی اولان بیانات آیات قرآنیه کیمسه‌یه سوز بیراقمامشدر که، فضله برشی سویله‌سون] فقط او پارلاق
ازلی، ابدی، یوکسك، کوزل آیتلری فهمه تقریب ایچون بعض باصامقلر هم او جنت قرآنیه‌دن نمونه ایچون بعض چیچکلرك
نمونه‌سی نوعندن بعض نکته‌لری سویله‌یه‌جکز. بش رمزلی سؤال و جواب ایله اشارت ایده‌جکز. اوت جنت بوتون لذائذ
معنویه‌یه مدار اولدیغی کبی بوتون لذائذ جسمانیه‌یه ده مداردر. سؤال: قصورلی، نقصانلی، متغیر، قرارسز، آلاملی
جسمانیتك ابدیتله و جنتله نه علاقه‌سی وار. مادام روحك عالی لذائذی وار، او کافیدر. لذائذ جسمانیه ایچون بر حشر
جسمانی نه‌دن ایجاب ایدییور. الجواب: چونکه نصل طوپراق صویه، هوایه، ضیایه نسبةً کثافتلی قارانلقدر.
فقط مصنوعات الهیه‌نك بوتون انواعنه منشأ و مدار اولدیغندن بوتون عناصر سائره‌نك معناً فوقنه چیقدیغی کبی
کثافتلی اولان نفس انسانیه سر جامعیت اعتباریله تزکی ایتمك شرطیله بوتون لطائف انسانیه‌نك فوقنه چیقدیغی کبی اویله ده
جسمانیت اك جامع، اك محیط، اك زنکین بر آئینه تجلیات اسماء الهیه‌در. بوتون خزائن رحمتك مدخراتنی طارتجق
و میزانه چکه‌جك آلات جسمانیتده‌در. مثلا دیلده‌کی قوه ذائقه رزقده‌کی انواع مطعومات عدد نجه میزانلره منشأ
اولمه‌ایدی هربرینی آیری آیری حس ایدوب طاتوب طانیمازدی. هم اك کثیر اسماء الهیه‌نك تجلیاتنی حس
ایدوب بیلمك، ذوق ایدوب طانیماق جهازاتی یینه جسمانیتده‌در. هم غایت متنوع و نهایتسز درجه‌ده آیری آیری
لذتلری حس ایده‌جك استعدادلر جسمانیتده‌در. مادام شو کائناتك صانعی شو کائنات ایله بوتون خزائن رحمتنی



طانیتدیرمق و بوتون تجلیات اسماسنی بیلدیرمك و بوتون انواع احساناتنی طاتدیرمق ایسته‌دیکنی کائناتك کیفیاتندن
و انسانك جامعیتندن [اونبرنجی سوزده] اثبات ایدلدیکی کبی قطعی آكلاشیلییور. البته شو سیال کائناتك بر حوض
اکبری و بو کائنات تزکاهنك ایشله‌دیکی محصولاتك بر مشهر اعظمی و شو مزرعه دنیانك بر مخزن ابدیسی اولاجق دار
سعادتی شو کائناته بر درجه بکزه‌یه‌جك. هم جسمانی، هم روحانی بوتون اساساتنی محافظه ایده‌جك. و او صانع
حکیم، و او عادل رحیم البته جسمانی آلتلرك و لطائفك اجرتی اوله‌رق و خدماتنه مکافاتی اوله‌رق و عباداته
مخصوص ثوابی اوله‌رق اونلره لایق لذائذی ویره‌جکدر. یوقسه حکمت و عدالتنه و رحمتنه [ضد] بر حالت اولورکه، هیچ
برجهتله او جمال رحمتنه و کمال عدالتنه اویغون دکلدر، قابل توفیق اولاماز. سؤال: جسم اکر حیوانی اولسه اجزای
بدنی دائم ترکیب و تحلیلده‌در. انقراضه محکومدر. ابدیته مظهر اولاماز. اکل و شرب، بقاء شخص و معامله زوجیه
ایسه بقاء نوعی ایچوندرکه، شو عالمده برر اساس اولمشلر. عالم ابدیتده و عالم اخرویده شونلره احتیاج یوقدر. نه‌دن
جنتك اك بویوك لذائذی صیره‌سنه کچمشلر. الجواب: اولا شو عالمده جسم ذی حیات انقراض و موته محکومیتی واردات
و مصارفك موازنه‌سزلکندندر. چوجوقلقدن سن کماله قدر واردات چوقدر. اوندن صوکره مصارف زیاده‌لشیر.
موازنه غائب اولور، اوده اولور. عالم ابدیتده ایسه جسم ثابت قالوب ترکیب و تحلیله [حاشیه] معروض دکل ویاخود
موازنه ثابت قالیر. واردات ایله مصارف موازنه‌سی دوری دائمی کبی جسم ذی حیات تلذذات ایچون حیات جسمانیه

[حاشیه] شو دنیاده جسم انسانی و حیوانی ذرات ایچون کویا بر مسافرخانه، بر قشله، بر مکتب حکمنده‌درکه، جامد ذره‌لر
اوراکیررلر حیاتدار اولاره عالم بقایه ذرات اولمق ایچون لیاقت کسب ایدرلر چیقارلر. آخرتده ایسه [اِنَّ الدَّارَ الْاٰخِرَةَ
لَهِيَ الْحَيَوَانُ] سرنجه نور حیات اوراده عامدر. اویله کیتمکه و او سیر و سفره و او تعلیمات و تعلیمه لزوم یوقدر.
ذره‌لر دمیرباش اوله‌رق ثابت قاله‌بیلیرلر.

ترك ايتمك ايشلنيرلسه برابر ابدی لشير. اكل و شرب و معامله‌ٔ زوجيه كرچه بو دنياده بر احتياجدن كلير بر وظيفه‌يه كيدر.

فقط او وظيفه‌يه بر اجرت معجله اوله‌رق اويله متنوع لذيذ لذتلر ايچلرينه براقلمشدركه، سائر لذائذه ترجيح ايدر. مادام

بو دار الامده بو قدر عجيب و آيری آيری لذتلره مدار اكل و نكاحدر. البته دار لذت و سعادت اولان جنتده اولنتلر اوقدر.

علاوه بر صورتده آلوب و وظيفه‌ٔ دنيويه‌سنك اخروی اجرتی دخی لذت اوله‌رق اوكا فائده‌رق و دنيوی احتياجی دخی

اخروی بر خوش اشتها صورتنده علاوه ايدرك جنته لايق ابدیته مناسب الك جامع حياتدار بر معدن لذت اولور. او ده

[وَمَا هٰذِهِ الْحَيٰوةُ الدُّنْيَٓا اِلَّا لَهْوٌ وَلَعِبٌ وَاِنَّ الدَّارَ الْاٰخِرَةَ لَهِيَ الْحَيَوَانُ] سرينجه شو دار دنياده جامد و شعورسز

و حياتسز ماده‌لر او دارده شعورلی حياتدار درلر. بو دارده انسانلر كبی او دارده ده آغاجلر بو دارده‌كی حيوانلر كبی

او دارده‌كی طاشلر امری اكلار و ياپارسن. بر آغاجه ديسه‌ك فلان ميوه‌يی بكا كتير، كتيرر. فلان طاشه ديسه‌ك كل

كلير. مادام طاش آغاج بو درجه علوی بر صورت آليرلر. البته اكل و شرب و نكاح دخی حقيقت جسمانيه‌لرينی

محافظه ايتمكله برابر جنتك دنيادن فوقنده‌كی درجه‌سی نسبتنده دنيوی درجه‌لرندن اوقدر يوكسك بر صورت الماليری

اقتضا ايدر. [س] [المرء مع من احب] سرينجه دوست دوستيله برابر جنتده بولونه‌جقدر. حالبوكه بسيط بر

٤ حمام

بدوی بر دقيقه‌ده صحبت نبويه‌ده لله ايچون بر محبت پيدا ايدر. او محبت ايله جنتده پيغمبرك يانندە بولونمسی لازم كلير.

حالبوكه غير متناهی فيضه مظهر رسول اكرم عليه الصلاة والسلامك فيضی بر بسيط بدوی فيضيله نصل برلشير؟

الجواب: بر تمثيل ايله شو علوی حقيقته شويله بر اشارت ايدرزكه: مثلا غايت كوزل و شعشعه‌لی بر باغده محتشم بر ذات

غايت بيوك بر ضيافت، غايت مزين بر سيرانكاه اويله بر صورتده احضار ايتمشكه؛ قوه‌ٔ ذائقه‌نك حس ايده‌جك بتون

لذائذ مطعوماتی جامع، قوه‌ٔ باصره‌نك خوشنه كيده‌جك بوتون محاسنی شامل، قوه‌ٔ خياليه‌يی كيفلنديره‌جك بتون



غرائبی مشتمل و هكذا بوتون حواس ظاهره و باطنه‌يی اوقشايه‌جق و ممنون ايده‌جك هر شيئی ايچنه قويمشدر. شيمدی

ايكی دوست وار. برابر او ضيافته كيدرلر. بر لوجه‌ده، بر صفره‌ده اوطوريورلر. فقط برينك قوه‌ٔ ذائقه‌سی پك آز اولديغندن

جزئی ذوق آلير، كوزی ده آز كورور، قوه‌ٔ شامه‌سی يوقه، صنايع غريبه‌دن آكلامان، خارقه شيلری بيلمز. او نزهتگاهك

بيكدن، بلكه بيلوندن برينی قابليتی نسبتنده آنجق ذوق ايدرك استفاده ايدر. ديكری ايسه بوتون ظاهری و باطنی دويغولری

و عقل و قلب و حس و لطيفه‌لری اودرجه مكمل و او مرتبه انكشاف ايتمشدركه؛ او سيرانكاهده‌كی بوتون اينجه‌لكلری، كوزللكلری

و لطائفی، غرائبی آيری آيری حس ايدوب ذوق ايدرك آيری آيری لذت آلديغی حالده او دوست ايله اوموز اوموزه‌در.

مادام بو قارمه‌قاريشيق، المللی و طاتلی اجی شو دنياده بويله اولويور. الك كوچوك الك بيوك برابر ايكن [ثرادن ثريايه]

قدر فرق اولويور. البته دار سعادت و ابديت اولان جنتده [بالطريق الاولی] دوست دوستيله برابر ايكن هر برينك استعدادينه

كوره صفره‌ٔ رحمن رحيمدن استعدادلری درجه‌سنده حصه‌لرينی آليرلر. بولوندقلری جنتلر آيری آيری ده اولسه برابر بولونمالرينه

مانع اولماز. چونكه جنتك سكز طبقه‌سی بر برندن يوكسك اولدقلری حالده عمومك طامی عرش اعظمدر. نصلكه مخروطی

بر طاغك اطرافنده بر بری ايچنده بر برندن يوكسك قاعده‌سندن ذروه‌سنه قدر سورلی دائره‌لر بولونسه او دائره‌لر

بر برينك اوستنده‌در. فقط بر برينك كونشه كورمسنه مانع اولماز. بر برندن كچه‌بيلير، بر برينه بقار. اويله ده جنتلرده

بوكا يقين بر طرز ايله اولديغی احاديثك متنوع رواياتی اشارت ايديور. [س] احاديثده دينلمشدر: حوريلر يتمش

حله‌يی كيدكلری حالده باجاقلرينك كميكلرينده‌كی ايليكلر كورونويور، يوني ديمكدر؟ نه معناسی وار؟ نصل كوزللكدر؟

[ج] معناسی پك كوزلدر. و كوزللكی پك شيريندر. شويله‌كه: شو چيركين، اولو، جامد، و چوغی قشر اولان دنياده

حسن و جمال يالكز كوزه كوزل كورونوب الفته مانع اولمازسه يتر. حالبوكه كوزل، حياتدار، رونقدار، بوتون

قیشرسز، لب، وقابوقسز ایچ اولان جنته کوزکی بوتون انسانك دویغولری، لطیفه‌لری جنس لطیف اولان حوریلرده
وحوریلرکبی ودها کوزل دنیادن کلوب جنته کیرن نساء دنیویه‌ده آیری آیری حصه ذوقلرینی چشیده چشیده لذتلرینی آلمق
ایسترلر دیمك اولان یوقاری حله‌نك کوزللکندن طوت تا کیکك ایچنده کی ایلیکه قدر برر حسك برر لطیفه‌نك مدار ذوقی
اولدیغنی حدیث اشارت ایدیور. اوت حوریلرك یتمش حله کیملری ویاجاقلرنده کی کیکلرك ایلیکلری کورنمسی تعبیریله
حدیث شریف اشارت ایدیورکه؛ انسانك نه قدر حسن پرور، وذوق پرست، وزینت مفتون وجماله مشتاق دویغولری
وحاسه‌لری وقوه‌لری ولطیفه‌لری وار، عمومنی ممنون ایدوب طویوره‌جق وهربرینی آیری آیری اوقشایوب مسعود ایده‌جك
مادی ومعنوی هرنوع زینت وحسن جمال حوریلر جامعدرلر دیمك حوریلر جنتك اقسام زینتندن یتمش طرزینی
[ابرنك جنسندن اولدیغنده بربرینی ستر ایتمه‌یه‌جك صورتده] کیدکلری کبی کندی وجودلرنده ونفس وجسدلرنده ده بلکه
یتمش مرتبه‌دن زیاده آیری آیری حسن وجمالك اقسامنی کوستریورلر [وَفِيهَا مَا تَشْتَهِيهِ الْأَنْفُسُ وَتَلَذُّ الْأَعْيُنُ]
آیتنك حقیقتنی کوستریورلر. جنتده لزومسز، قیشرلی وفضوللی ماده‌لر اولمدیغنده اهل جنتك اکل وشربنده چوکره
فضولاتی اولمدیغنی حدیث شریف بیان ایدیور. مادام شو سفلی دنیاده الك عادی ذی حیات اولان آغاجلرك چوقجه
تغذی ایتدکلری حالده فضولاتسز اولیورلر الك یوکسك طبقه حیات اولان جنت اهلی نه دن فضولاتسز اولماسون

[س] — احادیث شریفه‌ده دنیلمش که؛ بعض اهل جنته دنیا قدر بریر وریلیور. یوز بیکلر قصر، بیکلر حوری
احسان ایدیلیور. تك آدمه بوقدر شیلرك نه لزومی وار، نه احتیاجی وار، نصل اولیور ونه دیمکدر. الجواب اکر
انسان یالکز جامد بر وجود اوله‌ایدی ویاخود یالکز معده‌دن عبارت نباتی بر مخلوق اوله‌ایدی ویاخود یالکز مقید، آغیر وموقت
وبسیط برذات جسمانیه وبرجسم حیوانیدن عبارت اوله‌ایدی اویله چوقجه قصرلره، چوقجه حوریلره لایق ومالك اولمازدی



فقط انسان اویله جامع بر معجزه قدرتدرکه؛ حتی شو دنیای فانیه‌ده، شو قیصه بر عمرده، شو انکشاف ایتممش بعض
لطائفنك احتیاجی جهتیله بوتون دنیانك سلطنتی ثروتی ولذائذی ویرلسه بیله طویمیه اولدیغی حالده ابدی بر دار
سعادتده نهایتسز استعداده مالك نهایتسز احتیاجلر لسانیله نهایتسز آرزولر الیله نهایتسز بر رحمتك قپوسنی
چالان بو انسانه البته احادیثده بیان اولونان احسانات الهیه بر نظر حقیقتی غایت معقولدر. وحقدر، وحقیقتدر.
وشو حقیقت علویه‌یه بر تمثیل دوربینیله [رصد] ایده‌جکز شویله‌که؛ بو دره باغچه‌سی کبی [حاشیه] شو بارلا
باغ وباغچه‌لرنك هربرینك آیری آیری مالکی بولوندیغی حالده بارلاده غذاسی اعتباریله آنجق بر آووج یمه مالك
اولان هربر قوش، بر سرچه، بر آری بوتون بارلانك باغ وبوستانلرینی بنم تنزهکاهم وسیرانکاهمدر دیه بیلیر
بارلایی ضبط ایدوب دائره ملکنه داخل ایدر. باشقه‌لرینك اشتراکی اونك بو حکمنی بوزماز. هم انسان اولان انسانده
دیه بیلیرکه؛ بنم خالقم بو دنیایی بکا خانه یاپمش، کونش بنم لامبامدر، یلدیزلر بنم الکتریقلرمدر، یریوزی
چیچکلی، میوه‌لی خالیلرله بریالمش بنم بشیکمدر. دیر الله‌ه شکر ایدر. سائر مخلوقاتك اشتراکی اونك بو حکمنی
نقض ایتمز بالعکس مخلوقات اونك خانه‌سنی تزیین ایدر. خانه‌نك مزیناتی حکمنده قالیرلر عجبا بو طار
دنیاده انسان انسانیت اعتباریله حتی بر قوش دخی بویله بر دائره عظیمه‌ده بر نوع تصرف دعوا ایتسه جسیم بر نعمته
مظهر اولسه نیچون وسیع وابدی بر دار سعادتده اوکا بش یوز سنه‌لك بر مسافه‌ده بر ملك احسان ایتمك نصل استبعاد
ایدیله بیلیر. هم نصلکه شو کثافتلی، قرانلقلی طار دنیاده کونشك بك چوقجه آیینه‌لرده بر آنده عیناً بولونمسی
کبی اویله ده نورانی بر ذات بر آنده پك چوق یرلرده عیناً بولونمسی اونونجی سوزده اثبات ایدلدیکی کبی مثلا حضرت
جبرائیل علیه السلام بیك یلدیزده بر آنده هم عرشده هم حضور نبویده وحضور الهیه‌ده بر وقتده بولونماسی

[حاشیه] بکا کمال صداقتله بو فقیره خدمت ایدن سلیمانك باغچه‌سنده ایکی ساعت ظرفنده شو سوز اوراده یازلدی

بولونمسی هم حضرت پیغمبرك حشرده برآنده اکثر أتقیاء امتیله کوروشمسی و دنیاده حدسز مقاملرده برآنده
تظاهر اینمسی و أولیانك برنوع غریبی اولان آبداللرك بروقتده چوق یرلرده کورونمسی و عوامك زیاده
بر دقیقه ده برسنه قدر ایشلر کورمسی و مشاهده سی و هرکسك قلب، روح، خیال جهتیله برآنده پك
چوق یرلرله تماس ایدوب علاقه دار اولمسی معلوم و مشهود اولدیغندن البته نورانی، قیدسز، کثیف
أبدی اولان جنتده جسملری روح قوتنده و خفتنده و خیال سرعتنده اولان اهل جنت بروقتده یوز بیك
یرده بولونوب یوز بیك حوریلرله صحبت ایدرك یوز بیك طرزده ذوق آلمق او أبدی جنته او نهایتسز
رحمته لایقدر. و مخبر صادقك خبر ویردیگی کبی حق و حقیقتدر. بونلرله برابر کوچوجك عقلمزك ترازوسیله
او معظم حقیقتلر طارتیلماز. ادراك معالی بو کوچوك عقلمزه کیرمز. زیرا بو ترازو داردر. ثقلنی چکمز

سبحانك لا علم لنا الا ما علمتنا انك انت العليم الحكيم ✿ ربنا لا تؤاخذنا
ان نسينا او اخطأنا ✿ اللهم صل على حبيبك الذى فتح ابواب الجنة بحبيبيته
وبصلاته وايدته امته على فتحها بصلواتهم عليه] عليه الصلاة والسلام اللهم
وادخل على ووالديه
ادخلنا الجنة مع الابرار بشفاعت حبيبك المختار آمين

278

[ جنت سوزینه کوچوك بر ذیل جهنم دائرده ]

ایکنجی، و سکزنجی سوزلرده اثبات ایدلدیگی کبی ایمان معنوی بر جنتك چکردگنی طاشیور. کفر دخی معنوی
بر جهنمك توخومنی صاقلایور. نصلکه کفر جهنمك بر چکردگیدر؛ اویله ده جهنم اونك بر میوه سیدر.
بر کفر
نصل جهنمه دخولنه سببدر، اویله ده جهنمك وجودینه و ایجادینه دخی سببدر. زیرا کوچوجك بر حاکم
کوچوك بر عزتی، کوچوك بر غیرتی، کوچوك بر جلالی بولونسه بر أدبسز اوکا سرکشانه دیسه بنی تأدیب ایتمزسك
یاپه مزسك هر حالده اوپرده حبسخانه یوقسه ده تك او أدبسز ایچین بر حبسخانه تشکیل ایده جك اونی ایچنه
آته جقدر. حالبوکه کافر جهنمی انکار ایله، نهایتسز عزت و غیرت و جلال صاحبی و غایت بویوك و نهایتسز
قدیر بر ذاتی تکذیب و اسناد عجز ایدییور؛ بالانجیلقله، و عجزله اتهام ایدییور. عزتنه شدتله طوقونیور.
غیرتنه دهشتلی طوقونیور، جلالنه عاصیانه ایلیشییور. البته فرض محال اولارق جهنمك هیچ بر
سبب وجودی بولونمازسه، شو درجه تکذیب و اسناد عجزی تضمن ایدن کفر ایچون بر جهنم خلق ایدیله جك
او کافر اورایه آتیلاجقدر.

ربنا ما خلقت هذا باطلا سبحانك فقنا عذاب النار

جزاك الله يا لطفى خيرا كثيرا واعطاك اجرا كبيرا وجعل قلمك ناشرا
لاسرار القرآن وقلبك مظهرا لانوار الايمان آمين

٢٨٢
279

١٧

٢٩

رسالهٔ نورمزانلرندن ایمان آخرت برهانلرندن

کرامتلی

یگرمی طوقوزنجی سوز

ملائکه ایمانه وروحانیات وجودینه وبقاء روحه ودلائل عقلیهٔ قطعیه ایله قیامت وحشرك اثباتنه دائردر

سعید النورسی

١٣٠٣

DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI

الف ١٣

# یگرمی طوقوزنجی سوز

أعوذ بالله من الشيطان الرجيم ‏ ‏ بسم الله الرحمن الرحيم

تنزل الملائكة والروح فيها باذن ربهم ‏ ‏ قل الروح من امر ربى

شو مقام ایکی مقصد اساس ایله بر مقدمه دن عبارتدر [ مقدمه ] ملائکه و روحانیاتک وجودی
انسان و حیوانلرک وجودی قدر قطعیدر دنیله بیلیر. اوت اون بشنجی سوزک برنجی باصاماغنده بیان
ایدلدیکی کبی حقیقت قطعیاً اقتضا ایدر و حکمت یقیناً ایستر که زمین کبی سمواتک سکنه لری دخی بولونسون و ذی شعور سکنه لری
اولسون و او سکنه لر سمواته مناسب بولونسون شریعتک لساننده بك چوق مختلف الجنس اولان او سکنه لره ملائکه و روحانیات تسمیه
ایدیلیر. اوت حقیقت اویله اقتضا ایدر. زیرا شو بیزم زمینمز سمایه نسبةً کوچوکلکی و حقارتی ایله برابر ذی شعور مخلوقلرله طولدیرلمسی
و آره صیره بوشالتوب یکیدن یکی ذی شعورلرله شنلندیرلمسی اشارت ایدر بلکه تصریح ایدر که شو محتشم برجلر صاحبی مزین قصرلر مثالی
اولان سموات دخی نور وجودک نوری اولان ذی حیات و ذی حیاتک ضیاسی اولان ذی شعور و ذوی الادراك مخلوقلرله
البته طولودر. او مخلوقلر دخی انس و جن کبی شو سرای عالمک سیرجیلری و شو کائناتک کتابنک مطالعه جیلری و شو سلطنت ربوبیتک
دلاللریدرلر. کلی عمومی عبودیتلرله کائناتک بیوك و کلی موجوداتنک تسبیحاتلرینی تمثیل ایدیورلر
اوت شو کائناتک کیفیاتی اونلرک وجودلرینی کوستریور. چونکه کائناتی حد و حسابه کلمز دقیق صنعتلی تزیینات
و معنیدار محاسن ایله و حکمتدار نقوش ایله. سوسلندیروب تزیین ایتمه سی بالبداهه اوکا کوره تفکر استحسان
ایدیجیلرك و متحیر تقدیر ایدیجیلرك انظارینی ایستر و وجودلرینی طلب ایدر. اوت حسن البته بر عاشق
ایستر طعام ایسه آج اولانه ویریلیر. اوت ایشته شو نهایتسز حسن صنعت ایچنده غدای ارواح و قوت قلوب

توافقدن خارج قالان [ ی ت ش د ] سطرلرک مجموعیله رساله نورك مؤلفنك حیاتنك باشلامسی اولان [ ١٢٩٤ ]
تاریخنی کوسترمکله برابر نکته سز توافقسز قالان [ ذ ل ] ضمیله برابر اشارت غوثیه ده کی ایکی اشارت غیبیه یه موافق اوله‌رق
رساله نورك منتهای تألیفی اولاجق اولان [ ١٣٦٤ ] تاریخنی کوسترمکله ایکی اشارتی تأیید ایتمکله اونلره تأیید ایدیور

الف ١٤

رساله نوراجزالرینك اکثریسی لطائف توافقیه دن بر نوعنه مظهر اولدقلری بعضیلری خارقه درجه سنده درکه بورا ده کی دخی
و خارقه دندر اوتوزنجی سوزك بویوك قرده شی اولان بو یگرمی طوقوزنجی سوز اوندن داها ایلری بارلاق بر توافقات
الفیه یی کوستریور بو سوزی اوچ مستنسخ یازدیلر هر برینده آیری بر خارقه کوروندی. بو نسخه داها لطیفدر. دقت
ایتدك تکلفده بوقدر دیمك بو سوزك حقیقی قطعی اولدیغی بو نسخه ده کی. توافقات الفیه یی بیلارك صنعی
اولدیغنه قطعی دلیل شودرکه بر مستنسخ [ حاشیه ] غایت سرعتلی بر تك کیجه ده اوچ صحیفه نقصان
اولارق بو نسخه یی یازمش حیرت و برنجی الفلر بو وضعیتی کوسترمشلر صنعی اولسه ایدی چوق کیجه لر لازمدی بو نسخه
دن نسخه دن برده ره چ تنظیم ایله عیناً آلنمش اولدکی مستنسخك قطعیاً نامیاتیله هم بر تك کیجه ده یازمسنك شهادتیله بیلارك
الفلر کیتیرلمه مش بلکه کلدکدن صوکره بیلنمش دیمك کلمی شعورله دکل. بو لوغاسی شعور ایله در توافقات لطیفه سنده رکه
اون آلتی دفعه اون آلتی الف کلمه سیله سطرلرك اون آلتیسنه توافقله غایت شیرین دوشمشدر هم شو صحیفه لر بربرینه توافق
ایدیور قسمآ ده صحیفه رقمنه باقیور اوچ الفلی صحیفه بردفعه اون ایکی الفلی صحیفه لر بش دفعه اون اوچ الفلی ایکی دفعه
اون درت الفلی آلتی دفعه اون بش الفلی درت دفعه اون آلتی الفلی اون آلتی دفعه کلمشدر سطر باشلرنده توافقاتدن
خارجده قالان الفلرك برلرینه کلن حروفاتلك قاریشوقلری شو توافقلری لطیف و معنیدار دوشوب قطعیاً قصد اثری
اولدیغنی کوستریور بو لطیف توافقدن داها اینجه لطافتی شودرکه یگرمی بدنجی و یگرمی طوقوزنجی صحیفه لرده اون درت
الف توافقی ایچنده خارج قالان بشنجی و بدنجی سطرلرك برنجی و ایکنجی سطرلرك باشلرنده [ و ] و [ باء ] کلمه سیله
هم توافقسز قالان [ ذ ] و [ ل ] حرفلری باشنده کی [ ی ت ش د ] حرفلرینه برابر سطرلر یکونی ایله
رساله نورك منتهای تألیفنك تاریخی اولاجق اولدن [ بیك اوچیوز آلتمش درت ] تاریخنی کوستریور

الف ١٦

# تزيينات

البته ملائكه و روحانيلره باقاركوستر مادام بو نهايتسز بر وظيفهٔ تفكر و عبوديت ايستر حالبوكه
انس و جن شو نهايتسز وظيفه‌يه شو حشمتلى نظارته شو حكمتلى عبوديته قارشى ميليونده برينى يا په بيلير ديكل بو نهايتسز و متنوع
ادلادن شو وظائف و عباداته نهايتسز ملائكه انواعلرى و روحانيات اجناسلرى لازمدركه شو مسجد كبير عالمى صفلريله طولديروب شنلنديرسون
اوت شو كائناتك هر بر جهتنده هر بر دائره سنده روحانيات و ملائكه لردن بر طائفه بر وظيفهٔ عبوديتله موظفدر
اولمه‌رو بولونورلر بعض روايات احاديثيه نك اشاراتيله و شو انتظام عالمك حكمتيله دنيله بيليركه بر قسم
اجسام جامدهٔ سياره يلديزلر سياراتندن طوت تا قطراته قدر بر قسم ملائكه نك سفينه و مراكبيدرلر او ملائكه لر بو سياره لره
اذن الهى ايله بينرلر عالم شهادتى سير ايدوب كزرلر و مراكبلرينك تسبيحاتنى تمثيل ايدرلر هم دنيله بيليركه بر قسم حيوانات اجسام بر حديث شريفده
اهل جنت ارواحلرى برزخ عالمنده يشيل قوشلرك جوفلرينه كيررلر و جنتده كزرلر ديه اشارت ايتديكى كبى **طيور خضر** تسميه
ايديلن جنت قوشلرندن طوت تا سينكلره قدر بر جنس ارواحك طياره لريدرلر اونلر بونلرك ايچنه امر حقله كيررلر عالم جسمانيى سير
ايدوب او حيوانات جسدلرده كى كوز قولاق كبى دويغولريله جسمانى عالمده كى معجزات فطرتى تماشا ايديورلر تسبيحات مخصوصه لرينى ادا
ايديورلر اينته نصل حقيقت بويله اقتضا ايديور حكمت دخى عيناً اويله اقتضا ايديور چونكه شو كثافتلى روح مناسبتى آز
اولان طوپراقدن و شوكدورتلى و نور حياته مناسبتى پك جزئى اولان صودن متمادياً كمالى بر فعاليتله لطافتلى حياتى و نورانيتلى ذوى
الارواحى خلق ايدن فاطر حكيم البته روح جوق لايق و حياته جوق مناسب شو نور دكزندن و حتى ظلمت بحرندن شو هوادن شو
الكتريق كبى سيالات لطيفه دن بر قسم ذى شعور مخلوقلرى وار در هم جوق كثرتلى اولاريله واردر **برنجى مقصد** ملائكه نك تصديقى
ايمانك بر ركنيدر شو مقصدده درت نكتهٔ اساسيه واردر **برنجى اساس** وجودك كمالى حياتله‌در بلكه وجودك حقيقى وجودى حيات
ايله‌در حيات وجودك نوريدر شعور حياتك ضياسيدر حيات هر شيئك باشيدر و اساسيدر حيات هر شيئى هر بر ذى حيات

281

الف ١٦

اولان شيئه مال ايدر بر شيئى بوتون اشيايه مالك حكمنه كتيرير حيات ايله بر شيئى ذى حيات ديه بيلير شو بوتون
اشيا مالمدر دنيا خانه مدر كائنات مالكم طرفندن ويرلمش بر ملكمدر نصلكه ضيا اجسامك كورلمه سنه سببدر و رنكلره بر قوله كوره سبب وجوديدر
اويله ده حيات دخى موجوداتك كاشفيدر كيفياتنك تحققنه سببدر هم جزئى بر جزئى كل و كلى حكمنه كتيرير و كلى عمومى شيلرى بر جزئه صيغديرمغه سببدر حدسز
اشيانك اشتراك و اتحاد ايتديروب بر وحدته مدار بر روح مظهر اولمغه كبى كمالات وجودك عمومنه سببدر حتى كثرت طبقاتنده بر جلوه تجلى وحدت كوسترنده
احديتك بر آيينه سيدر بايده حياتسز بر جسم بويوك بر طاغ دخى اولسه يتيمدر يالكزدر غريبدر مناسبتى يالكز اوطورديغى مكان
ايله و او قاريشان شيلرله واردر بشقه كائناتده نه وارسه او طاغه نسبةً معدومدر چونكه نه حياتى واركه حيات ايله علاقه دار
اولسون نه شعورى واركه تعلق ايتسون شمدى بايده كوچوجك بر جسم مثلا بال آريسنه حيات او جسم كيرديكى آنده بتون كائنات ايله
اويله مناسبات تأسيس ايدر و بوتون كائناتك و خصوصاً زمينك چيچكلريله و نباتاتلريله اويله بر تجارت عقد ايدركه ديه بيليركه شو
ارض بنم تجارتخانه مدر اينته ذى حياتده كى مشهور حواس ظاهره و باطنه دويغولردن بشقه غير مشهور سائقه حسلريله برابر
او آرى دنيانك اكثر انواعيله اختصاص و نسبت و مبادله و تصرف صاحبى اولور اينته اك كوچوك ذى حياتده حيات بويله تأثيرى كوسترر
البته حيات طبقهٔ انسانه اولان اك بويوك مرتبه يه چيقدقجه اويله بر انبساط و انكشاف و تنور ايدركه حياتك ضياسى اولان شعور
ايله عقل ايله بر انسان كندى خانه سنده كى اوطه لرده كزديكى كبى او ذى حيات كندى عقلى ايله عوالم علويه ده و نجومده و جسمانيه ده كزه بيلير يعنى
او ذى شعور و ذى حيات معناً او عالملره مسافر كيتديكى كبى او عالملر دخى او ذى شعورك مرآت روحنه مسافر اولوب ارتسام و تمثل
ايله كليورلر حيات ذات ذو الجلالك اك پارلاق بر برهان وحدتى و اك بويوك بر معدن نعمتى و اك لطيف بر تجلى مرحمتى و
اك خفى و بيلنمز بر نقشهٔ تزيين صنعتيدر اوت خفى و دقيقدر چونكه انواع حياتك اك ادناسى اولان حيات نبات و او حيات نباتك
اك برنجى درجه سى اولان چكردكده كى عقدهٔ حياتيه نك تنبهى يعنى اويانوب آچيلمه سى شو قدر عالى و غامض او درجه ظاهر و كثرتده و مبذوليتده الف

ایچنده زمان آدمدنبری حکمت بشریه‌نك نظرنده کیزلی قالمش حقیقتی حقیقی اوله‌رق بشرك عقلی ایله کشف ایدلمه‌مش هم حیات

او قدر نزیه و قیمتدارکه ایکی وجهی یعنی ملك و ملکوتیت وجهلری تمیز و پاکدر. شفافدر. دست قدرت اسبابك پرده‌سنی وضع

خصیصه‌یه

ایتمیه‌رك طوغریدن طوغری‌یه مباشرت ایدیور. فقط سائر شیلرده‌کی امور خسیسه‌یه قدرتك عزتنه اویغون کلمدیکندن اسبابك کیفیات ظاهریه‌یه منشأ الف ١٦

اولمق ایچون اسباب ظاهریه‌یی پرده ایتمشدر. الحاصل دنیا بیلیرکه حیات اولماسه وجود وجود دکلدر عدمدن فرقی

اولماز. حیات روحك ضیاسیدر. شعور حیاتك نوریدر. مادامکه حیات و شعور بو قدر اهمیتلیدرلر و مادام شو عالمده بالمشاهده بر

و سرگردان انسجام

انتظام اکمل واردر. و شو کائناتده بر اتقان محکم بر انسجام حکم کورونیور. و مادام شو بیچاره و پریشان کره‌مز ذی حیاتلر ایله بو قدر حد و حسابه کلمز ذی الحیات

ایله ذوی الارواح ایله و ذوی الادراك ایله طولمشدر. البته صادق بر حدس ایله و قطعی بر یقین ایله ~~[illegible]~~ حکم

اولونورکه شو قصور سماویه و شو بروج سماویه‌نك دخی کندیلرینه مناسب ذی حیات ذی شعور سکنه‌لری واردر. بالوق صوده یشادیغی کبی کونشك

آتشنده دخی او نورانی سکنه‌لر بولونور. [نار] نوری یاقماز بلکه آتش ایشیغه مدد ویرر. مادام قدرت ازلیه بالمشاهده

اك عادی ماده‌لردن اك کثیف عنصرلردن حدسز ذی حیات حدسز ذی روحی خلق ایدر. و غایت

اهمیتله ماده کثیفه‌یی حیات واسطه‌سیله ماده لطیفه‌یه چویرر. و نور حیاتی هر شیده کثرتله سرپیور و شعور ضیاسیله

اکثر شیلری یالدیزلیور. البته او قدیر حکیم بو قصورسز قدرتیله بو نقصانسز حکمتیله نور کبی اثیر کبی روحه یقین و مناسب

دن جامد براقماز سائر

اولان سیالات لطیفه ماده‌لری اهمال ایدوب حیاتسز براقماز. شعورسز براقماز. بلکه ماده نوردن حتی ظلمتدن حتی

اثیر ماده‌سندن حتی معنالردن حتی هوادن حتی کلمه‌لردن ذی حیات و ذی شعورلری کثرتله خلق ایدرکه حیواناتك بك چوق مختلف

اجناسلری کبی بك چوق مختلف روحانی مخلوقلری او سیالات لطیفه ماده‌لرندن خلق ایدر. اونلرك بر قسمی ملائکه بر قسمی روحانی جن

اجناسلریدر. ملائکه‌لرك و روحانیلرك کثرتله وجودلرینی قبول ایتمك نه درجه حقیقت و بدیهی و معقول اولدیغنی و قرآنك بیانی

ایدیگی کبی اونلری قبول ایتمه‌ین؛ درجه خلاف حقیقت وخلاف حکمت بر خرافه بر ضلالت بر هذیان بر دیوانه‌لك؛
ولدیغی شو تمثیله باق کور: ایکی آدم بری بدوی وحشی بری مدنی عقللی باشنده اولور. وارقداشه اولوب استانبول کبی حشمتلی بر شهره کیدیورلر
ومدنی محتشم شهرك اوزاق بر کوشه‌سنده چیس بر پریشان کوچوك بر خانه‌ده بر فابریقه‌یه راست کلیرلر کوریورلرکه او خانه عمله مسکین
آدملر ایله طولودر عجیب بر فابریقه ایچنده چالیشیورلر. او خانه‌نك اطرافی ده ذی‌روح و ذی حیاتلر ایله طولودر فقط
اونلرك مدار تعیشی و خصوصی شرائط حیاتیه‌لری واردرکه اونلرده برقسمی اگر انسان ایسه، یالکز نباتات ایله یاشایورلر دیگر برقسمی
اگر السمکدر بالقدن باشقه برشی یمیورلر. او ایکی آدم بو حالی کوریورلر صوکره باقیورلرکه اوزاقدن بیکلرجه یلدیزلر عالی قصرلر کورونیور
وسرایلرك ایچلرنده کبیر مسقتلی میدانلر واردر. او ایکی آدم اوزاقلغی سببیله ویا کوز ضعفیتیله ویا
وسرایلرك سکنه‌لرینك کیزلنمه‌سی سببیله او سرایلرك سکنه‌لری او ایکی آدم کورونمیورلر. هم شو پریشان خانه‌ده‌کی شرائط حیاتیه
اوسرایلرده بولونمیور. ایشته اوحشی بدوی هیچ شهر کورمه‌مش آدم بو اسبابه بناءً دیرکه؛ وبو خانه‌ده‌کی شرائط حیات اوراده بولونمدیغندن دیر
وسرایلرك سکنه‌لری خالیدر بوشدر. ذی‌روح ایچنده یوقدر دیر؛ وحشتلك اك احمقجه بر هذیانینی یاپار. ایکنجی آدم دیرکه
ای بدبخت، شو حقیر کوچوك خانه‌لی کوریورسك که ذی‌روح ایله عمله‌لر ایله طولدیرلمش وبری وارکه بونلری هروقت تازه‌لندیریور و
استخدام ایدیور. باق بو خانه اطرافنده بوش بر یر یوقدر. ذی حیات و ذی‌روح ایله طولدیرلمش. عجبا هیچ ممکنمیدرکه شو
اوزاقده بزه کورونن شو منتظم شهرك شو حکمتلی تزییناتك شو صنعتلی سرایلرك اونلره مناسب عالی سکنه‌لری بولونماسین. البته
وسرایلر عموماً طولودر. واونلرده باشقه نوعده شرائط حیاتیه‌لری واردر. اوت برینه بورك یرلر باللری برینه باقلوا یرلر..
اوزاقلغی سببیله ویاخود کوزلرك قابلیتسزلگی ویا اونلرك کیزلنمه‌لگی ایله سکا کورونمه‌ملری اونلرك اولماملرینه هیچ وقت دلیل
اولاماز. عدم رؤیت عدم وجوده دلالت ایتمز. کورونمه‌مك اولماماغه حجت اولاماز. ایشته شو تمثیل کبی اجرام علویه و



اجسام سیاره ایچنده کرهٔ ارضك حقارت وکثافتی ایله برابر بو قدر حدسز ذی‌روحلرك ذی‌شعورلرك وطنی اولماسی و انك خسیس و
اك متعفن جزءلری دخی بر منبع حیات کبیلمه‌سی بر محشر حیوانات اولماسی بالضروره وبالبداهه وبالطریق الاولی وبالحدس الصادق وبالیقین القطعی دلالت
الف ١٥
ایدر، شهادت ایله اعلان ایدرکه شو نهایتسز فضای عالم شو محتشم سموات برجلریله یلدیزلریله ذی‌شعور ذی حیات ذی‌روحلر ایله طولودر. ناردن نوردن
آتشدن، ایشیقدن، ظلمتدن، هوادن، صوتدن، رایحه‌دن، کلماتدن، اثیردن، حتی الکتریقدن وسائر سیالات لطیفه‌دن خلق
اولونان او ذی حیات، او ذی‌روحلره، او ذی‌شعورلره [شریعت غرای محمدیه علیه الصلاة والسلام] قرآن معجز
البیان ملائکه وجان وروحانیاندر] دیر تسمیه ایدر [ملائکه ایسه اجسامك مختلف جنسلری کبی جنسلری مختلفدر] اوت
البته بر قطره یاغموره موکّل ملك شمسه موکّل ملکك جنسندن دکلدر. جن وروحانیات دخی اونلر کبیده بك چوقدر.

---

اجناس مختلفه‌لری واردر. [شو نکته اساسیه‌نك خاتمه‌سی] بالتجربه ماده اصل دکلکه وجود اوکا منحصر قالسین و تابع
اولسون بلکه ماده بر معنایه قائم، او معنا حیاتدر روحدر هم بالمشاهده ماده مخدوم دکلکه هرشی اوکا ارجاع ایدیلسین بلکه خادمدر بر حقیقتك تکملنه خدمت
ایدر؛ او حقیقت حیاتدر، او حقیقتك اساسی روحدر، هم بالبداهه ماده حاکم دکلکه اوکا مراجعت ایدیلسین کمالات اوندن ایستنیلسین بلکه محکومدر بر
اساسك حکمنه بقار، اوناك کوستردیگی یوللر ایله حرکت ایدر؛ او اساس حیاتدر روحدر شعوردر. هم بالضروره ماده لب دکل
اساس دکل، مستقر دکلکه ایشلر وکمالات اوکا طاقیلسین اوکا بنا ایدیلسین بلکه یاریلمغه اریمگه ییرتیلماغه
مهیا بر قشردر بر قابوقدر بر کوبکدر. بر صورتده کورولیورکه کوزله کورولمه‌ین خرده‌بینی بر حیوانك نه قدر کسکین طویغولری وارکه
ارقداشلغ سسنی ایشیدیر رزقنی کورور. غایت حساس وکسکین حسلری واردر. شو حال کوسترییورکه ماده نك کوچولوب
اینجه‌لشمه‌سی نسبتنده آثار حیات تزاید ایدیور. نور روح شدتلنیور. کویا ماده اینجه‌لشدکجه برم ماده یانمزدن
اوزاقلاشدقجه روح عالمنه، حیات عالمنه، شعور عالمنه یاقلاشیور کبی حرارت روح، نور حیات داها شدتله تجلی ایدیور

ایسته هیچ ممکن میدرکه بو ماده برده سندن بو قادار حیات و شعور و روحك ترشحاتی بولونسون و برده آلتنده عالم باطن ذی روح و ذی شعور ایله طولو

اولماسین هیچ ممکن میدرکه شو مادیات و عالم شهادتده‌کی معنانك و روحك و حیاتك و حقیقتك شو حدسز ترشحات و لمعات و ثمراتنك منابعی یالکز

م ماده یه و ماده نك حرکتنه ارجاع ایدیلوب ایضاح ایدیلسین حاشا قطعا و اصلا بو حدسز ترشحات و لمعات کوستریور که شو عالم مادیات و شهادت

ابر عالم ملکوت و ارواح اوستنده سرلمه نقشلی بر پرده در. ایکنجی اساس ملائکه نك وجودینه و روحانیلرك ثبوتنه و حقیقتلرینك وجودینه بر

اجماع معنوی ایله تعبیرده اختلافلری برابر بوتون اهل عقل بیله رك بیلمیه رك اتفاق ایتمشلر دنیله بیلیر حتی مادیاتده جوقه

ایری کیدن حکمانك مشائیون قسمی ملائکه نك معناسنی انکار ایتمیه رك هر بر نوعك بر ماهیت مجرده سی روحانیه لری واردر دیرلر ملائکه یی

اویله تعبیر ایدیورلر اسکی حکمانك اشراقیون قسمی دخی ملائکه نك معناسنده قبوله مضطر قالدرده یالکز یا کلیسه اوله رق عقول عشره و ارباب

الانواع دیه اسم ویرمشلردر بوتون اهل ادیان ملك الجبال، ملك البحار، ملك الامطار کبی هر نوعه کوره بر ملك موکل وحیك الهامی و

ارشادی ایله بولوندیغنی قبول ایدرك ادملرایله تسمیه ایدیورلر حتی عقللری کوزلرینه اینمه ونسانیدن جمادات درجه سنه معنا سقوط

ایتمه اولان مادیون و طبیعیون فرقه سی ملائکه نك معناسنی انکار ایده میه رك بشقه قوای ساریه نامیله بر جهتده قبوله مجبور اولمشلر

ای ملائکه و روحانیاتك قبولنده تردد کوسترن بیچاره آدم نه یه استناد ایدیورسك حالکی حقیقت کوروه بیلیورسك که بوتون

اهل عقل بیله رك بیلمیه رك ملائکه نك معناسنك ثبوتنه و تحققنه و روحانیاتك تحققلری حقنده اتفاقلرینه قارشی کلیورسك قبول

ایتمیورسك مادامکه برنجی اساسده اثبات ایدیلدیکی کبی حیات موجوداتك کشافیدر بلکه نتیجه سیدر زبده سیدر و بوتون

اهل عقل معنای ملائکه نك قبولنده معنا متفقدرلر و شو زمینمز بو قدر ذی حیات و ذی روحلرله شنلندیرلمش در هیچ حالده ممکن

اولور میکه شو فضای وسیع سکنه لردن شو سماوات لطیفه متوطنیندن خالی قالسین حاضر کر کلم سنکه شو خلقتده جاری اولان قانونلر کائناتك میاننده

اولماسه کافی کلیور جونکه جریان ایدن ناموسلر شو حکم ایدن قانونلر اعتباری امرلردر و هم دستورلردر عدمی صاییلیرلر اونلری تمثیل ایده جك اونلری کوستره جك

بشقه بر مسخرده ملائکه نك معناسنی و روحانیاتك حقیقتنی انکاره مجال بولاماسلر بلکه فطرتك ناموسلرندن قوای ساریه دیه جریان ایدن

قونلرنا مخصوصیه رك یا کلیسه بر صورتده تصور ایله بر جهتدن تصدیقه مجبور قالمشلر

الف ١٥

284

و ذراتك و یلدزلرك و کیبانلرك السنه سی طوتوجه ملائکه و بیلفی عباد الله اولماسه او ناموسلر او قانونلر بر وجود تعیین ایده مز بر هویت تشخص ایده مز بر حقیقت خارجیه

ولاماز حالبوکه حیات بر حقیقت خارجیه در. و هیچ بر امر بر حقیقت خارجیه یی بو کله مز. الحاصل مادامکه اهل حکمت اهل دین و

اصحاب عقل و نقل معنا اتفاق ایتمشلر که موجودات شو عالم شهادته منحصر دکلدر هم مادامکه ظاهر اولان عالم شهادت جامد و تشکل ارواحه نا موافق

ولدیغی حالده بو قادار ذی روحلرله تزیین ایدلمه البته وجود اوکا منحصر دکلدر بلکه داها جوق طبقات وجود وار که عالم شهادت الف ١٦

و ظروف نسبة منقشه بر پرده در هم مادامکه دکزلك بالقه مناسبتی کبی ارواحه موافق اولان عالم غیب و عالم معنا ارواحله طولو

ولمه اقتضا ایدر هم مادامکه بوتون بو امورلر معنای ملائکه نك وجودینه شهادت ایدرلر البته بلاشك ولاشبهه ملائکه وجودلرینك و روحانی حقیقتلرینك

اك کوزل صورتی و عقولك سلیم قبول ایده جك و استحسان ایده جك کیفیتی اودرکه قرآن شرح و بیان ایتمشدر. او قرآن معجز

البیان دیرکه [ ملائکه عباد مکرمدر ] امره مخالفت ایتمزلر امر اولوندقلری یاپارلر ملائکه اجسام لطیفه نورانیه درلر مختلف نوعلره منقسمدرلر

ووت نصلکم بشر برامتدر کلام صفتندن کلن شریعت الهیه نك حمله لری، ممثللری، متمثللری بیز اویله ده ملائکه دخی منتظم بر امتدرکه

وذراتك عمله قسمی اراده صفتندن کلن شریعت تکوینیه نك حمله سی و ممثلی و متمثلیدرلر. مؤثر حقیقی اولان قدرت فاطره نك و

اراده ازلیه نك امرلرینه تابع بر نوع عباد اللهدرلرکه اجرام علویه نك هر بری اونلرك بر مسجدی بر معبدی حکمنده درلر

دردنجی اساس: مسئله ملائکه و روحانیات اوصافنده درکه بر جزئك وجودیله بر کلك تحققی بیلینیر بر تشخصك رؤیتیله عموم نوعك وجودی معلوم

اولور جونکه کیم انکار ایدرسه کلیا انکار ایدر برینی قبول ایدن او نوعك عمومنی قبول ایتمکه مجبوردر مادامکه ایشته باق کوریورسك و

بیلیورسك که بوتون اهل ادیان بوتون عصرلرده زمان آدمدن شمدی یه قدر ملائکه نك وجودینه و روحانیلرك تحققنه اتفاق

ایتمشلر و انسانك طائفه لری بر بریندن بحث و محاوره سی کبی ملائکه ایله محاوره ایدلمشدر و اونلرك مشاهده سنده و روایتی

اونلردن روایت ایتمسنه اجماع ایتمشلر در عجبا هیچ بر فرد ملائکه دن بالبداهه کورلمزسه هم بالمشاهده بر تشخصك و یا متعدد

الف ١٦

شخصك وجودى قطعى بيلينمز. هم اونلرك بالبداهه. بالمشاهده وجودلرى حس ايدلمزسه هيچ ممكنميدر كه بويله بر

اجماع واتفاق دوام ايتسون وبويله مثبت وجودى بر امرده وشهوده استناد ايدر بر حالده مستمراً وتواتراً او اتفاق دوام

ايتسون هم هيچ ممكنميدر كه شو اعتقاد عمومينك منشأى مبادى ضروريه امرلر اولمسون هم هيچ ممكنميدر كه حقيقتسز بر وهم بتون

انقلابات بشريهده بوتون عقائد انسانيهده استمرار ايتسون بقا بولسون هم هيچ ممكنميدر كه شو اهل اديانك

اجماع عظيمى سندى بر حدس قطعى اولماسون بر يقين شهودى اولماسون هم هيچ ممكنميدر كه او حدس قطعى او يقين شهودى حدسز

امارهلردن وادارهلر حدسز مشاهدات واقعهلردن واو مشاهدات واقعهلرى شكسز شبههسز مبادئ ضروريه

استناد ايتمسون اويله ايسه شو اهل اديانده كى بو اعتقادات عموميهنك سببى تواتر معنوى قوتنى افاده

ايدن بك چوق كرات ايله ملائكه مشاهدهلرندن وروحانيلرك رؤيتلرندن حاصل اولدن مبادئ ضروريهدر

اساسات قطعيهدر هم هيچ ممكنميدر كه هيچ معقولميدر هيچ قابلميدر كه حيات اجتماعيه بشريه سماسنك كونشلرى يلديزلرى

ايلرى حكمنده اولدن انبياء واولياء تواتر صورتيله اجماع معنوى قوتيله اخبار ايتدكلرى وشهادت

ايتدكلرى ملائكه وروحانياتك وجودلرى ومشاهدهلرى بر شبهه قبول ايتسين بر شكه مدار اولسون بالخصوص اونلر شو مسئلهده

اهل اختصاصدرلر معلومدر كه ايكى اهل اختصاص بيكلر بشقه غير مجتهدلره هم شو مسئلهده اهل اثباتدرلر معلومدر كه ايكى

اهل اثبات بيكلر اهل نفى وانكار غير مجتهدلره وبالخاصه كائنات سماسنده دائم پارلايان هيچ بر وقت غروب ايتميين عالم حقيقتك شمس

الشموسى اولان قرآن معجز البيانك خبرلرى ورسالت كونشى اولان ذات احمديهنك شهادتى ومشاهدهلرى هيچ قابلميدر كه بر شبهه قبول

ايتسون مادام نك بر روحانيانك وجودى نك بر زمانده تحقق ايتسه شو نوعك عموماً تحققنى كوستريور ومادام شو نوعك وجودى تحقق

ايديور البته اونلرك صورت تحققنك اك احسنى اك معقولى اك مقبولى شريعتك شرح ايتديكى كبيدر قرآنك كوسترديكى كبيدر

285

صاحب معراجك كورديكى كبيدر [دردنجى اساس] شو كائناتك موجوداتنه نظر دقتله باقيلسه

كورونيور كه جزئيات كبى كليلاتك دخى برر شخص معنويسى واردر كه برر وظيفهٔ كليهسى كورونيور

ونده بر خدمت كليه كورونيور مثلا بر چيچك كنديسى بر نقش صنعتى كوستروب لسان حاليله اسماء فاطرى ذكر ايتديكى كبى كرهٔ

الف ١٢ ارض بغچهسى دخى بر چيچك حكمندهدر غايت منتظم بر وظيفهٔ تسبيحيهسى وار. نصلكه بر ميوه بر انتظام ايچنده بر

علاناتى تسبيحاتى افاده ايديور اويلهده قوجه بر آغاج هيئت عموميهسيله غايت منتظم بر وظيفهٔ فطريهسى وعبوديتى واردر نصلكه بر

آغاج ياپراق ميوه و چيچكلرينك كلماتيله بر تسبيحاتى وار. اويلهده قوجه سماوات دكزى دخى، كلماتى حكمنده

اولان كونشلر، يلديزلر، آيلرله، فاطر ذو الجلالنه تسبيحات ياپار. وصانع ذو الجلالنه حمد ايدر وهكذا

موجودات خارجيهنك هر برى صورةً جامد، شعورسز ايكن غايت حياتكارانه وشعوردارانه وظيفهلرى وتسبيحلرى واردر

البته نصل ملائكهلر بونلرك عالم ملكوتده ممثلبدرلر. تسبيحاتلرينى افاده ايدرلر بونلر دخى عالم ملك وعالم شهادتده

وملائكهلرك تمثاللرى، خانهلرى، مسجدلرى حكمندهدرلر. يكرميجى دردنجى سوزك دردنجى دالنده بيان

ايدلديكى كبى شو سراى عالمك صانع ذو الجلالى او سراى ايچنده استخدام ايتديكى درت قسم عملهنك برنجيسى ملائكه

وروحانيلردر مادام نباتات وجمادات بيلميهرك دبر غايت مهم اجرتسز خدماتندهدرلر وحيوانات بر

اجرت جزئيه مقابلنده بيلميهرك غايت كلى مقصدلره خدمت ايديورلر وانسان مؤجل ومعجل ايكى اجرت مقابلنده

وصانع ذو الجلالك مقاصدينى بيلهرك توفيق حركت ايتمك وهر شيده نفسنهده بر حصه چيقارمق وسائر خدمهلره نظارت

ايتمك ايله استخدام ايدلدكلرى بالمشاهده كورونيور. البته دردنجى قسم بلكه اك برنجى قسم اولان خدمتكارلر عملهلر بولونهجقدر. هم

انسانه بكزر كه صانع ذو الجلالك مقاصد كليهسنى بيلير. بر عبوديت كليه ايله توفيق حركت ايدرلر. هم

انسانك خلافنه اولارق حظ نفسدن جزئی اختیاردن تجرد ایدرك یالکز صانع ذو الجلالك نظریله
امریله قوتیله حسابیله نامیله . وقربیتیله اختصاصیله وانتسابیله حاصل ایتدکلری لذت وکمال وذوقیله سعادتی
کافی کورورك خالصاً مخلصاً چالیشیورلر. جنسلرینه کوره کائناتده کی موجوداتك انواعنه کوره وظیفه لری عبادتلری تنوع
مختلف وظیفه لرده
ایدییور. بر حکومتك مختلف دائره لرده مختلف وظیفه دارلری کبی سلطنت ربوبیت دائره لرنده ده وظائف عبودیت وتسبیحات الف
ده تنوع ایدییور. مثلا حضرت میکائیل علیه السلام بر بوزیلك تارلاسنده اکیلن مصنوعات الهیه یی جناب حقك حولیله قوتیله حسابیله ١٢.
امریله بر ناظر عمومی حکمنده در [ تعبیر جائز ایسه ] عمومی چفتجی مثال ملائکه لرك رئیسیدر. هم فاطر ذو الجلالك
اذنیله . امریله . قوتیله . حکمتیله عموم حیواناتك معنوی چوبانلرینك رئیسی بویوك بر ملك موکلی وار در.
موکل
ایشته مادام شو موجوداتك ظاهریه نك هر بریکی اوستنده بر ملك وار اولمق لازم کلیر. تاکه
وجسمانی کوستردیکی وظائف عبودیت وخدمات تسبیحیه یی عالم ملکوتده تمثیل ایتسون درکاه الوهیته بیلرك تقدیم
ایتسون. البته مخبر صادقك روایت ایتدیکی ملائکه لر حقنده کی صورتلر غایت مناسبدر ومعقولدر. مثلا فرمان
آغزی
ایتمشکه بعضی ملائکه لر بولونور قرق باشی ویا قرق بیك باشی وار. هر باشنده قرق بیك آغزی وار. هر
دیل
آغزده قرق بیك دیل ایله قرق بیك تسبیحاته یاپار. شو حقیقت حدیثیه نك بر معناسی وار. بر ده صورتی
وار. معناسی شودرکه. ملائکه نك عباداتی هم غایت منتظمدر مکملدر هم کلیدر کنیشدر. وشو حقیقتك
صورتی ایسه شودرکه بعضی بویوك موجودات جسمانیه وار که قرق بیك باشیله قرق بیك طرز ایله وظائف عبودیتی یاپار.
مثلا سما کونشلرله . یلدیزلرله . تسبیحات یاپار. زمین ده بر مخلوقدر ایکن یوز بیك باشیله هر باشنده یوز بیکلر
آغزایله . هر آغزده یوز بیکلر لسان ایله وظیفه ء عبودیت وتسبیحاتی یاپیور.



ایشته کره ء ارضه موکل ملك دخی عالم ملکوتده شو معنایی کوسترمك ایچون اولملی و اولمق لازمدر. حتی بن متوسط بر بادم
آغاجنی کوردمکه قرق قدر باشی حکمنده بویوك داللری وار. صوکره بر دالنه باقدم قرق قدر دیلی حکمنده کوچوك داللری وار. صوکره
الف او کوچوك داللك بر دیلنه باقدم قرق چیچك آچمش. دقتله نظر ایتدم هر بر چیچك ایچنده قرق قدر اینجه
١٤ منتظم پوسکوللری نقشلی وصنعتلی کوردمکه هر بری صانع ذو الجلالك آیری آیری بر جلوه ء اسماسنی ویریر
بادم
ایسمنی اوقوتدیریور. ایشته هیچ ممکنمیدرکه شو بادم آغاجنك صانع ذو الجلالی وحکیم ذو الکمالی . بو جامد
آغاجه بو قدر وظیفه لری یوکلتسون اونك معناسنی بیلن . افاده ایدن . کائناته اعلان ایدن درکاه الهی یه تقدیم
قارداش
ایدن اوکا مناسب وروحی حکمنده بر ملك موکلی اولمسین. ای قارداش شو قدر بیاناتمز قلبی قبوله
تسلیمه مجبور
مضطر ایتمك ونفسی تسلیمه مجبور ایتمك وعقلی اذعانه کتیرمك ایچون بر مقدمه ایدی. اکر مقدمه یی بردن فهم ایتدك
ایسه ملائکه لری کورمك وشمك ایسترسه ك حاضر اول اوهام سیئه دن تجرد ایله قرآنك عالی قابولری آچیقدر
جنتی قرآنیه کور
ایشته قرآن جنتی [ مفتحة الابواب ] در. کیر باق ملائکه لری او جنت قرآنیه ایچنده کوزل بر صورتده کور. هر بر
آیت تنزیل بر منزلدر. ایشته شو منزللردن باق وَالْمُرْسَلَاتِ عُرْفًا فَالْعَاصِفَاتِ عَصْفًا وَالنَّاشِرَاتِ نَشْرًا
فَالْفَارِقَاتِ فَرْقًا فَالْمُلْقِيَاتِ ذِكْرًا وَالنَّازِعَاتِ غَرْقًا وَالنَّاشِطَاتِ نَشْطًا وَالسَّابِحَاتِ سَبْحًا
فَالسَّابِقَاتِ سَبْقًا فَالْمُدَبِّرَاتِ أَمْرًا ] تَنَزَّلُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ ] عَلَيْهَا مَلَائِكَةٌ غِلَاظٌ شِدَادٌ لَا يَعْصُونَ
اللّٰهَ مَا أَمَرَهُمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ ] هم دیکله سُبْحَانَهُ بَلْ عِبَادٌ مُكْرَمُونَ لَا يَسْبِقُونَهُ بِالْقَوْلِ وَهُمْ بِأَمْرِهِ يَعْمَلُونَ تماشا
ایت اکر جنیلری کورمك وشمك ایسترسه ك [ قُلْ أُوحِيَ إِلَيَّ أَنَّهُ اسْتَمَعَ نَفَرٌ مِنَ الْجِنِّ ] سوره سنه کیر اونلری کور دیکله دیورلر
اونلردن عبرت آل باق دیورلرکه إِنَّا سَمِعْنَا قُرْآنًا عَجَبًا يَهْدِي إِلَى الرُّشْدِ فَآمَنَّا بِهِ وَلَنْ نُشْرِكَ بِرَبِّنَا أَحَدًا

ایکنجی مقصد قیامت و موت دنیا و حیات آخرت حقنده‌در. شو مقصدک درت اساسی و بر مقدمه‌ی تمثیلیه‌سی واردر

م
مقدمه نصلکه بر سرای ویا بر شهر حقنده بری دعوا ایتسه شو سرای ویا شهر تخریب ایدیلوب یکیدن محکم بر صورتده بنا و تعمیر

ایدیله‌جکدر. البته او دعوایه قارشی آلتی سؤال ترتب ایدر. برنجیسی: نه ایچون تخریب ایدیله‌جک؟ سبب و مقتضی واریدر؟ الف ١٤

اکر اوت واردر دییه اثبات ایتدی [ایکنجیسی]: شو بر سؤال کلیر که بونی تخریب ایدوب تعمیر ایده‌جک اوسته مقتدر میدر؟ یاپابیلیرمی؟

اکر اوت یاپابیلیر دییه اثبات ایتدی [اوچنجیسی]: شو بر سؤال کلیر که تخریبی ممکنمیدر؟ هم صوکره تخریب ایده‌جکمیدر؟

اکر اوت دییه هم امکان تخریبی هم وقوعنی اثبات ایتسه ایکی سؤال دها وار دیلورکه عجبا شو عجیب سرای ویا شهرک یکیدن تعمیری ممکنمیدر؟ ممکن

اولسه ده عجبا تعمیر ایدیله‌جکمیدر؟ اکر اوت دییه بونلری ده اثبات ایتسه او وقت بو مسئله‌نک هیچ بر جهتنده هیچ بر کوشه‌سنده

ب
بر دلیك بر منفذ قالمازکه شك و شبهه و وسوسه کیره‌بیلسون. ایشته شو تمثیل کبی دنیا سراینک شو کائنات شهرینک تخریب و تعمیری

ایچون مقتضی وار، فاعل وار، اوسته‌سی مقتدر، تخریبی ممکن و واقع اوله‌جق، تعمیری ممکن و واقع اوله‌جقدر. ایشته شو مسئله‌لر برنجی

اساسنی صوکره اثبات ایده‌جکز. برنجی اساس روح قطعیاً باقیدر. برنجی مقصدده‌کی ملائکه و روحانیلرک وجودلرینه دلالت

ایدن همان بوتون دلیللر شو مسئله‌مزه اولان بقاء روحه دخی دلیلدرلر. بیچ مسئله او قدر قطعیدرکه فضله بیان عبث اولور.

اوت عالم برزخده و عالم ارواحده بولونان و آخرته کیتمك ایچون بکله‌ین حدسز ارواح باقیه قافله‌لریله بزم مابینمزده‌کی مسافه او قدر

یقیندرکه، درکه برهان ایله کوسترمکه لزوم قالماز. حدود حسابه کلمه‌ین اهل کشف و شهودک اونلرله تماس ایتمه‌لری حتی

اهل کشف القبورک اونلری کورمه‌لری حتی بر قسم عوامکده اونلرله مخابره‌لری دعوتکده رؤیای صادقه ده اونلرله مناسبت پیدا

ایتمه‌لری مضاعف تواترله صورتنده عادتا برنك علوم متعارفه‌سی حکمنه کیرمش. فقط شو زمانده مادیونك فکری هرکسی سرسم

ایتدیکندن اك بدیهی بر شیده ذهنلرده وسوسه ویرمش ایسه شو وسوسه‌لری ازاله ایچون حدسی قلبی نك . و



اذعان عقلنك بك چوق منبعلرندن بر مقدمه ایله درت منبعه اشارت ایده‌جکز [مقدمه] اوننجی سوزك دردنجی حقیقتنده

اثبات ایدیلدیکی کبی [ابدی، سرمدی، مثلسز] بر جمال البته آیینه‌دار مشتاقلرینك ابدیتنی بقاسنی ایستر. هم قصورسز بر

ابدی بر کمال صنعت متفکر دلاللرینك دوامنی طلب ایدر. هم نهایتسز بر رحمت و احسان محتاج متشکرلرینك دوام تنعملرینی الف ١٥

اقتضا ایدر. ایشته او آیینه‌دار مشتاق، او دلال متفکر، او محتاج متشکر اك باشنده روح انساندر. اویله ایسه

ابدالآباد بولنه‌جقدر او جمال، او کمال، او رحمته رفاقت ایده‌جك باقی قاله‌جقدر. ینه اوننجی سوزك آلتنجی حقیقتنده اثبات

ایدیلدیکی کبی دکل روح بشر حتی بسیط طبقات موجودات دخی فنا ایچون یارادلمامشلر بر نوع بقایه مظهردرلر. حتی روحسز

هیچ بر چیچك دخی وجود ظاهریدن کیتسه بیك وجهله بر نوع بقایه مظهردر. چونکه صورتی حدسز حافظه‌لرده باقی قالیر، قانون تشکلاتی

ی
یوز تخوملرنده بقا بولوب دوام ایدر. مادام بر پارچه جك رده بکزه‌ین او چیچك قانون تشکلی تمثال صورتی بر حفیظ حکیم طرفندن

بقا ویریلیور و غدغه‌لی انقلابلر ایچنده کمال انتظام ایله ذره‌جکلر کبی تخوملرنده محافظه ایدیلیور. باقی قالیر

البته غایت جمعیتلی و غایت یوکسك بر ماهیت مالك و خارجی وجود کیدیرلمش و ذی شعور و ذی حیات و نورانی و قانون امری

اولان روح بشر نه درجه قطعیتله بقایه مظهر و ابدیته مربوط و سرمدیته علاقه‌داردر. اولسه یعنی آکلاماز سن نصل ذی شعور بر

نسامم دییه بیلیر سن. اوت قوجه بر آغاجك بر درجه روح بکزه‌ین بر و غرامی و قانون تشکلاتی بر نقطه کبی

اك کوچوك بر چکرده‌کده درج ایدوب محافظه ایدن بر ذات حکیم ذو الجلال بر حفیظ بی زوال حقنده وفات

ایدن نوع روحلرینی نصل محافظه ایدر دنیلیرمی [برنجی منبع] انفسیدر یعنی هرکس حیاتنه دقت ایتسه بر روح باقی‌یی

کلار اوت هر بر روح قاچ سنه یاشامه ایسه او قدر بدن دکیشدیرکی حالده ینه بالبداهه عیناً باقی قالمشدر

دیمك ایسه مادام جسد کلوب کچیجیدر. موت ایله بوتون بوتون چپلاق اولسه دخی روحك بقاسنه تأثیر

[ی ر] هرفلری بو صحیفه‌یه قادار ایکی یوز اون سطرك عددینی کوسترمك ایچون توافق ایتمشلر

بو صحیفه حتی (ی) آرقه‌ده ٥٢ (ر)

الف ١٥

يو

ايتمز وماهيتى ده بوزماز. يالكز مدت حياتنده تدريجى جسد لباسى دگيشديريور. موته ايسه بردن صويونيور. غايت قطعى بر حدس

دگل

ايله بلكه مشاهده ايله ثابتدركه جسد روح ايله قائمدر. اويله ايسه روح اونك ايله قائم دگلدر. بلكه روح بنفسه قائم وحاكم اولديغندن جسد

غليون

استه ديگى كبى طاغيلوب طوپلانسون روحك استقلاليتنه خلل ويرمز. بلكه جسد روحك خانه سى ويوواسيدر لباسى دگل بلكه

روحه

روحك لباسى بر درجه ثابت ولطافتجه روحه مناسب بر غلاف لطيفى وبر بدن مثالى واردر. اويله ايسه موت هنگامنده بتون بتون چيپلاق

اولماز يوواسندن چيقار بدن مثالينى كيه ر. **ايكنجى منبع** آفاقيدر. يعنى مكرر مشاهدات وتعدد واقعات وكرات

المحات

ايله مناسبتدن نشئت ايدن بر نوع حكم تجربيدر. اوت تك بر روحك بعد الموت بقاسى بالبداهه آكلاشيلير. شو روح نوعنك كليتله بقاسنى

استلزام ايدر. زيرا فن منطقجه قطعيدركه ذاتى بر خاصه بر تك فردده كورونسه بتون افرادده دخى او خاصه نك وجودينه حكم

ايديلير. چونكه ذاتيدر. ذاتى اولسه هر فردده بولونور. حالبوكه دگل بر فرد بلكه او قدر حدسز او قدر حصره كلمز مشاهداته

يعنى [آمريقا]

استناد ايدن آثار وبقاء ارواحه دلالت ايدن امارات او درجه قطعيدركه بزده نصل يكى دنيا وار واوراده انسانلر بولونور

وانسانلرك وجودلرينه هيچ وهم خاطره كلمز. اويله ده شبهه قبول ايتمزكه. شمدى عالم ملكوت وارواحده ئولمش وفات

ايتمش انسانلرك ارواحى پك چوق كثرتله واردر. وبزمله مناسبتداردرلر. معنوى هدايامز اونلره كيديور

اونلرك نورانى فيضلرى ده بزلره كليور. هم حدس قطعى ايله وجدانا حس ايديليركه انسانك ئولدكدن صوكره

اساسلى بر جهتى باقيدر. او اساس ايسه روحدر. روح ايسه تخريب وانحلاله معروض دگل. چونكه بسيطدر. وحدتى وار. تخريب و

انحلال وبوزولمق ايسه كثرت وتركيب ايدنلره شيلرك شأنيدر. سابقا بيان ايتديگمز كبى حيات كثرتده بر طرز وحدتى تأمين

ايله

ايدر. بر نوع بقايه سببيت ويرر. ديمك وحدت وبقادر. وحده اساسدركه اوندن كثرته سرايت ايدر. روحك فناسى يا تخريب وانحلال

ايله در. تخريب وانحلاله وحدت يول ويرمزكه كيرسون. بساطت بيراقمازكه بوزسون. ويا خود اعدام ايله در. اعدام



ابه جواد مطلق جل جلاله نك حدسز مرحمتى مساعده ايتمز وهايتسز جودى بيراقمازكه ويرديگى او نعمت وجوده بك منافى ولايق

حقيقتدار

اولان روح انسانيه نك كيرو آلسين. [**اوچنجى منبع**] روح ذى حيات. ذى شعور. نورانى وجود خارجى كيدرلمش جامع حقيقتدار كليت كسب

ايتمكه مستعد بر قانون امريدر. حالبوكه أك ضعيف اولان قوانين امريه ثبات وبقايه مظهردرلر. چونكه دقت

بتون

الف ١٦ ايدلسه معروض تغير اولان بوتون نوعلرده بر حقيقت ثابته واردركه. بوتون تغيرات وانقلابات و

اطوار حياتى ايچنده بوواره لاندقده صورتلر دگيشديروب ئولمه رك يشايه رق باقى قاليور. ايشته هر بر شخص

انسانى ماهيتنك جامعيتيله وكلى شعوريله وعمومى تصوراتيله بر شخص ايكن بر نوع حكمنه كچمشدر. بر نوع كلى وجارى اولان قانونك شخص

انسانيده دخى جاريدر. مادام فاطر ذو الجلال انسانى جامع بر آينه وكلى بر عبوديته وعلوى بر ماهيتله ياراتمشدر. هر فرده كى حقيقت روحيه بيكلر صورت دگيشديرسه

اونلر باقى ايله ئولمه يه رك يشايه رق كلديگى كبى كيده جك. اويله ايسه او شخص انسانك حقيقت ذى شعورى وعنصر ذى حياتى

اولان روحى دخى اللهك امريله واذنيله وابقاسيله دائما باقيدر. [**دردنجى منبع**] روح بر درجه مشابهته وابكيسيده عالم امردن و

خارجى

اراده دن كلدكلرندن مصدر اعتبارله بر درجه موافقتى فقط يالكز وجود خارجى اولمايان نوعلرده حكمران اولان قوانينه دقت

ايدلسه واونا موسلره يا قبله كورونوركه اگر او قانون امرى وجود خارجى كيسه ايدى او نوعلرك بر روحى اولوردى. حالبوكه

او قانون دائما باقيدر. دائما مستمر ثابتدر. هيچ بر تغيرات وانقلابات او قانونلرك وحدتنه تأثير ايتمز بوزماز. مثلا بر

انجير آغاجى ئولوب طاغيلسه اونك روحى حكمنده اولان قانون تشكلاتى ذره كبى بر چكرده گنده ئولميه رك باقى قاليور. ايشته مادام

اك عادى وضعيف امرى قانونلر دخى بويله بقا ايله علاقه دار در. البتده روح انسانى دگل بقا ايله بلكه ابد الآباد

ايله علاقه دار اولمسى لازم كليور. چونكه روح قرآنك نصى ايله [قُلِ الرُّوحُ مِنْ اَمْرِ رَبِّى] فرمان جليلى

صفت

ايله عالم امردن كلمه بر قانون ذى شعور. بر ناموس ذى حياتدركه. قدرت ازليه اونكا وجود خارجى كيديرمش. ديمك نصلكه صفت

ارادەدن وعالم أمردن كلن شعورسز قوانین دائماً ویا أغلباً باقی قالیور. عیناً اونلرك برنوع قردەشی و اونلر کبی صفت

ارادەنك تجلیسی وعالم أمردن كلن روح بقایە مظهر اولمز؟ دها زیادە قطعیدر، لائقدر. چونكه ذی وجوددر، حقیقت خارجیە صاحبیدر. هم

اونلردن دها قویدر، دها علویدر. چونكه ذی شعوردر. هم اونلردن دها دائمیدر، دها قیمتداردر. چونكه ذی حیاتدر.

ایکنجی اساس: سعادت أبدیەیە مقتضی واردر. او سعادتی ویرەجك فاعل ذوالجلالدە مقتدردر. خراب عالم وموت دنیا ممکندر، هم واقع لف ١٦

اولەجقدر. یکیدن احیای عالم وحشر ممکندر، هم واقع اولەجقدر. ایشتە بو آلتی مسئلەیی بر بر عقلی اقناع

ایدەجك مختصر بر طرزدە بیان ایدەجکز. زاتاً اونجی سوزدە قلبی ایمانە کامل درجەیە چیقارەجق درجەدە برهانلر ذکر ایدلمشدر. شورادە

ایسە یالکز عقلی اقناع ایدەجك صورتدە بردن اسکی سعیدك نقطەء نظرندە بیاناتی طرزندە بحث ایدەجکز. اوت سعادت أبدیەیە مقتضی موجوددر.

او مقتضینك وجودینە دلالت ایدن برهان قطعی اون منبع ومداردن سوزلین بر حدسدر. برنجی مدار: دقت ایدلسە شو کائناتك عمومندە بر نظام

اکمل بر انتظام قصدی واردر. هر جهتدە رشحات اختیار ولمعات قصد کورونور. حتی هر شیدە بر نور قصد، هر شأندە بر ضیاء

ارادە، هر حرکتدە بر لمعە اختیار، هر ترکیبدە بر شعلە حکمت ثمرەلرینك شهادتیلە نظر دقتە چارپیور. اکر سعادت أبدیە

اولمازسە شو اساسلی نظام بر صورت ضعیفەدە، هبادن عبارت قالیر. بالاچی اساسسز بر نظام اولور. نظام وانتظامك روحی

اولان معنویات وروابط ونسبتلر هبا اولوب کیدەر. [دیمك نظامی نظام ایدن سعادت أبدیەدر.] اویلە ایسە نظام عالم سعادت

أبدیەیە اشارت ایدیور. ایکنجی مدار: خلقت کائناتدە بر حکمت تام کورونیور. اوت عنایات أزلیەنك تمثالی اولان حکمت

الهیە کائناتك عمومندە کوستردیکی [مصلحتلرك رعایتی وحکمتلرك التزامی] لسانیلە سعادت أبدیەیی اعلان ایدر. چونکە سعادت

أبدیە اولمازسە شو کائناتدە بالبداهه ثابت اولان حکمتلری وفائدەلری مکابرە ایلە انکار ایتمك لازم کلیر.

اونجی سوزك اونجی حقیقتی بو حقیقتی کونش کبی کوستردیکندن اوکا اکتفاءً بورادە اختصار ایدەرز.

289

اوچنجی مدار: عقل وحکمت واستقرا وتجربەنك شهادتیلە ثابت اولان خلقت موجوداتدەکی عدم عبثیت وعدم

اسراف سعادت أبدیەیە اشارت ایدر. فطرتدە اسراف وخلقتدە عبثیت اولمدیغنە دلیل: صانع ذوالجلال هر شیئك خلقتندە

ان قیصە یولی، ان یقین جهتی، ان خفیف صورتی وان کوزل کیفیتی اختیار وانتخاب ایتمسیدر. وبعضاً بر شیئە یوز وظیفە

الف ١٦ توظیف ایتمسیدر. وبر اینجە شیئە بیك میوە وغایەلری طاقمسیدر. مادام اسراف یوق وعبثیت اولماز، ألبتە سعادت أبدیە

اولەجقدر. چونکە دونمەمك اوزرە عدم هر شیئی عبث ایدر، هر شیئی اسراف ایدر. عموم فطرتدە أزجملە

انساندە علم منافع الاعضاء شهادتیلە ثابت اولان عدم اسراف کوستریرکە انساندە اولان حدسز

استعدادات معنویە ونهایتسز آمال وافکار ومیولات دخی اسراف ایدلمیەجکدر. اویلە ایسە انساندەکی او

اساسلی میل تکمل بر کمالك وجودینی کوسترر. واو میل سعادت أبدیە بر سعادت أبدیەیە نامزد اولدیغنی قطعی اولەرق اعلان

ایدر. اویلە اولمازسە انسانك ماهیت حقیقیەسنی تشکیل ایدن او اساسلی معنویات وعلوی آمال حکمتلی موجوداتك خلافنە

اولەرق اسراف وعبث اولور، قورور، هباءً کیدەر. شو حقیقتی اونجی سوزك اونبرنجی حقیقتندە اثبات

ایتدیکمزدن قیصە کسیورز. دردنجی مدار: پك چوق نوعلردە حتی کیجە وکوندوزدە، قیش وبهاردە وجو هوادە حتی

انسانك شخصلرندە مدت حیاتندە دکل، بلکە هر کون بر نوع موت وحشرە بکزر تکرر ایدن نوعیە قیامتلر کوستردیکندن بر قیامت کبرانك تحققنی

احساس ایدیور، رمزاً خبر ویریور. اوت مثلا هفتەلر برزم ساعتمزك ثانیە ودقیقە وساعت کوسترن صاپانلری حکمندە بکزەین

للهك دنیا دینیلن بیوك ساعتندەکی یوم، سنە، عمر بشر، دوران دنیا بربرینە مقدمە اولەرق بربرندن خبر ویریور. دونر

بشرك کیجەدن صوکرە صباحی، قیشدن صوکرە بهاری ایشلەدکلری کبی موتدن صوکرە صبح قیامتی دخی او دستکاهدن

وساعت عظمادن چیقاجغنی رمزاً خبر ویریورلر. بر شخصك مدت عمرندە باشنە کلن بر چوق قیامت جنسلری واردر. هر کون بر نوع

ثولمحهٔ هر صباح برنوع و بر لمحه امارات حشریه گوردیگی كبی بدن آلتی سنه ده بالاتفاق بتون ذراتنی دگیشدیره رك حتی بر سنه ده
ایكی دفعه دنیلجك بر قیامت و حشر تقلیدینی گورمسی هم حیوان و نبات نوعلرنده اوچیوز بیكدن زیاده حشر و نشر و قیامت نوعیهٔ هر بهارده مشاهده
ایدیور اینته بو قدر امارات و اشارات حشریه بو قدر علامات و رموزات نشریه البته قیامت كبرانك ترشحاتی حكمنده.
و حشره اشارت ایدیورلر بر صانع حكیم طرفندن نوعلرده بو بر قیامت نوعیه یعنی بوتون نباتاتك كوكلری و بر قسم حیوانلری عینیله بهارده الف 16
احیا ایتمك و یاپراقلری و چیچكلری و میوه لری كبی سائر بر قسم شیلری عینیله دگل مثلیله اعاده ایدرك برنوع حشر و نشر یاپمسی هر بر شخص
انسانده قیامت عمومیه ایچینده بر خصوصی و حشر قیامت تخصیصه بر دلیل اوله بیلیر چونكه انسانك برتك شخصی باشقه سنك برنوع حكمنده در زیرا فكر نوری
احدرز استعداد ایله
انسانك آمالنه و افكارینه ابدیه بر گنیشلك و بر منكه ماضی و مستقبلی احاطه ایده رر دنیایی یوتسه طویمیور روحی
اولمازسه سائر نوعلرده فردلرك ماهیتی جزئیه در قیمتی شخصیه در نظری محدود در كمالی محصوص در لذتی و
الملی انیدر بشرك ایسه ماهیتی علویه در قیمتی غالیه در نظری عامدر كمالی حدسزدر معنوی لذتی و المی قسماً دائمیدر
ادیله ایسه بالمشاهده سائر نوعلرده تكرار ایدن بر چشید قیامتلر حشرلر شو قیامت كبرای عمومیه ده هر شخص انسانی عینیله
اعاده ایدیله رك حشر ایدیلمسنه رمز ایدر ضرورترا ادنجی سوزك طوقوزنجی حقیقتنده ایكی كره ایكی درت ایدر درجه سنده قطعیتله
اثبات ایده بیلدیگندن بوراده اختصار ایده رز **بشنجی مدار** بشرك جوهر روحنده درج ایدلمش غیرمحدود استعدادات و
او استعداداتنده مندمج اولان غیرمحصور قابلیتلر و او قابلیتلردن نشئت ایدن حدسز میللر و او حدسز میللردن حاصل
اولان نهایتسز امللر و او نهایتسز امللردن تولد ایدن غیرمتناهی افكار و تصورات انسانیه شو عالم شهادتك
اوقه سنده بولنان سعادت ابدیه یه الینی اوزاتمش اوراده گوزینی دیكمش او طرفه متوجه اولمش اولدیغنی اهل تحقیق گوریور
اینته هیچ یالان سویلمین فطرت و فطرتنده كی شو قطعی تمایل صاحبنی صالحان میل سعادت ابدیه سعادت

ابدیه نك تحققنه دائر وجدانه بر حدس قطعی ویریور اونجی سوزك اونبرنجی حقیقتی بو حقیقتی گوندوز كبی گوستردیگندن قیصه كسیورز
**آلتنجی مدار** رحمن الرحیم اولان شو موجوداتك صانع ذوالجمالنك رحمتی سعادت ابدیه یی گوستریر بیور اوت نعمتی نعمت ایدن
نعمتی نقمتلكدن خلاص ایدن و موجوداتی فراق ابدیه دن حاصل اولان واویلالردن قورتاران سعادت ابدیه در رحمتك شاننده ستدركه بزدن
اسیر گرمه سون چونكه بتون نعمتلرك رأسی و رئیسی غایه سی نتیجه سی اولان سعادت ابدیه ویرلمزسه دنیا ثولكله تصور گره آخرت دیرطرسه صورتده بتون نعمتلر نقمتلره تحول
ایدرلر تحول ایسه بالبداهه و بالضروره و عموم كائناتك شهادتیله محقق و مشهود اولان رحمت الهیه نك وجودینی انكار الف 12
ایتمك لازم گلیر حالبوكه رحمت گونشدن داها بالا اوقد بر حقیقتدر ثابتدر باوه رحمتك جلوه لرندن و لطیف آثارندن.
اولان عشق و شفقت و عقل نعمتلرینه دقت ایت اگر فراق ابدی و هجران لایزالی یه حیات انسانیه انجرار ایده جگنی فرض
ایتسه ك گوررسك كه او لطیف محبت الم بویوك بر مصیبت اولور او لذیذ شفقت الم بویوك بر علت اولور او نورانی عقل
الم بویوك بر بلا اولور [دیمك رحمت چونكه رحمتدر] هجران ابدی یی محبت حقیقیه یه قارشی شو صیقلاماز ادنجی سوزك
یدنجی حقیقتی بو حقیقتی غایت گوزل بر صورتده گوستردیگندن بوراده اختصار ایدلدی **یدنجی مدار** شو كائناتده گورونور و بیلینیر
ب بوتون لطائف بتون محاسن بوتون كمالات بوتون انجذابات بوتون اشتیاقات بوتون ترحمات بر معنادر بر مضموندر بر كلمه
م معنویه در كه شو كائناتك صانع ذوالجلالنك لطف و مرحمتنك تجلیاتنی احسان و كرمنك جلوه لرینی بالضروره بالبداهه عقله گوستریور
ع عقلك گوزینه صوقویور مادام شو عالمده بر حقیقت واردر بالبداهه حقیقی رحمت واردر مادام حقیقی رحمت واردر سعادت
ابدیه اولاجقدر اونجی سوزك دردنجی حقیقتی ایكنجی حقیقتیله برابر شو حقیقتی گوندوز كبی آیدینلاتمشدر **سكزنجی مدار**
انسانك فطرت ذیشعوری اولان وجدانی سعادت ابدیه یه باقار گوسترر اوت كیم كندی وجدانی دیكلرسه
ابدا ابد سسینی ایشیده جك بوتون كائنات او حاسه یه ویرلسه ابده قارشی اولان احتیاجنی یری طولدیرماز دیمك

او وجدان او ابد ایچون مخلوقدر [ دیمك بو وجدانی اولان انجذاب وجذبه برغایۀ حقیقیه نك وبر حقیقت جاذبه دارك باکنز جزلی ایله
اوله بیلیر ] اونجی سوزك اون برنجی حقیقتك خاتمه سی بو حقیقتی کوسترمشدر. طوقوزنجی مدار صادق ومصدق عرفی
م مصدق اولان محمد علیه الصلاة والسلامك اخباریدر. او وقت او ذاتك سوزلری سعادت ابدیه نك قپولرینی آچمشدر. و
الف ١٢ اونك کلاملری سعادت ابدیه یه قارشو بر پنجره در. ذاتا بوتون انبیانك اجماعی و بوتون اولیانك تواتری السنده طوغرو
ب بوتون قوتیله بوتون دعوالرینی توحید الهیدن صوکره حشر و سعادت نقطه سنده تمرکز ایدیور. عجبا شو قوتی صارصاجق برشی وارمیدر
اونجی سوزك اون ایکنجی حقیقتی شو حقیقتی بك ظاهر بر صورتده کوسترمشدر. اونجی مدار اون اوچ عصرده یدی وجهله
اعجازینی محافظه ایدن و یگرمی بشنجی سوزده اثبات ایدلدیگی اوزره قرق عدد انواع اعجاز ایله معجزه اولان قرآن معجز البیانك
اخبارات قطعیه سیدر. او وقت او قرآنك نفس اخباری حشر جسمانینك کشافیدر. و شو طلسم مغلق عالمك و شو رموز کائناتك مفتاحیدر. هم
او قرآن معجز البیانك تضمن ایتدیگی و مکرراً نظره امر ایدوب نظره وضع ایلدیگی براهین عقلیه قطعیه یکلردر. ازجمله بر قیاس تمثیلی تضمن
ایدن [ وَلَقَدْ خَلَقَكُمْ اَطْوَارًا ] و [ قُلْ يُحْيِيهَا الَّذِى اَنْشَاَهَا اَوَّلَ مَرَّةٍ ] دیر دلیل عدالته اشارت ایدن [ وَمَا رَبُّكَ بِظَلَّامٍ
ل لِلْعَبِيدِ ] کبی بك چوق آیات ایله حشر جسمانیده کی سعادت ابدیه یی کوستره جك بك چوق دوربینلری نظر بشرك دقتنه وضع
ایتمشدر. قرآنك سائر آیتلر ایله ابتهاج ایتدیگی شو [ وَلَقَدْ خَلَقَكُمْ اَطْوَارًا ] و [ قُلْ يُحْيِيهَا الَّذِى اَنْشَاَهَا
اَوَّلَ مَرَّةٍ ] ده کی قیاس تمثیلینك خلاصه سی نقطه رساله سنده شویله بیان ایتمشزکه. وجود انسان طوردن طوره کچدکجه
ع عجیب و منتظم انقلابلر کچیریور. نطفه دن علقه یه علقه دن مضغه یه مضغه دن عظم و لحمه و عظم و لحمدن خلق جدیده یعنی
انسان صورتنه انقلابی غایت دقیق دستورلره تابعدر. او طورلرك هر برینك اوده قوانین مخصوصه وار و نظامات معینه و
حرکات مطرده لری وار. کو جام کبی آلتنده بر قصد بر اراده بر اختیار بر حکمتك جلوه لرینی کوستریور. اینته شو طورلرده



او وجودی بایان صانع حکیم هر سنه بر لباس کبی او وجودی دکیشدیریر. او وجودك دکیشدیرلمسی و بقاسی ایچون انحلال ایدن
اجزالرك یرینی طولدیره جق چالیشقچی بگی ذره لرك کلمه سی ایچون بر ترکیبه محتاجدر اینته او بدنك حجیره لرینك منتظم بر قانون
الهی ایله عقیلدیغندن یه منتظم بر قانون ربانی ایله تعمیر ایتمك ایچون رزق نامیله بر ماده لطیفه یی ایستر کو او بدنك عضولرینك
ایری ایری حاجتلری نسبتنده رزق حقیقی بر قانون مخصوص ایله تقسیم و توزیع ایدیور. شیمدی او رزق حکیمك کوندردیگی او ماده لطیفه نك
الف ١٦ اطوارینه باق کوره جکسك که. او ماده نك ذراتی بر قافله کبی کره هوادده، طوپراقده، صوده طاغلمشکن بردن حرکت امرینی
المشلر کبی بر حرکت قصدی یی اشمام ایدن بر کیفیتله طوپلانیورلر کویا اونلردن هر بر ذره بر وظیفه ایله بر معین مکانه کیتمك
ایچون مأمور در کبی غایت منتظم طوپلانیورلر. هم کیدشاتندن کورونیورکه. بر فاعل مختارك بر قانون مخصوص
ایله سوق ایدیلوب جمادات عالمندن موالیده یعنی ذی حیات عالمنه کیریورلر. صوکره نظامات معینه و حرکات مطرده ایله
ایله و ساتیر مخصوص ایله رزق اوله رق بر بدنه کیروب او بدن ایچنده درت مطبخدن پیشرلدکدن صوکره درت
انقلابات عجیبه یی کچیردکدن و درت سوزکچدن سوزولدکدن صوکره بدنك اقطارینه یایلرق بوتون محتاج
اولان اعضالرك درجه احتیاجلرینه کوره رزاق حقیقینك عنایتیله و منتظم قانونلر ایله انقسام ایدرلر. اینته
او ذراتدن هانکی ذره یه بر نظر حکمتله باقسه ك کوره جکسك که بصیر، منتظم، سمیع، علیم بر سوق
اولونان او ذره یه [ کور اتفاق ] قانونسز تصادف { صاغیر طبیعت } شعورسز اسباب ] هیچ
اوقات قاریشه مازچونکه هر برسی عنصر محیطدن طوت تابدن حجیره سنه قدر هانکی طوره کیرمه ایسه او طورك قوانین معینه سیله کویا
اختیاراً عمل ایدیور منتظماً کیریور. هانکی طبقه یه سفر ایتمه ایسه اوده منتظم آدیم آتیور که. بالبداهه بر سائق حکیمك
امریله کیدیور کبی کورونیور. اینته بویله منتظم طوردن طوره طبقه دن طبقه یه کیدیب کیده هدف مقصودن

الف ١٦

ابرلديه .. ور تا مقاملا ئقنه مثلا توقيفك كوزتيكنه أمر رباني ايله كير .. اوطورور . جاليشير . ايشته بو حالده يعني
ارزاقده كي تجلئ ربوبيت كوستريور كه ابتدا او ذره لر معين ايديلر . موظف ايديلر . او مقاملر ايچون نامزد
ايديلر كويا هر برينك آلنده وجبهه سنده فلان هجيره نك رزقي اولمق يازيلي كبي بر انتظام وجودي هر آدمك
/ قدر عاليه هيچ ورحم محيط ر
الننده ~~[crossed out]~~ رزقي يازيلي اولديغي و رزقي اوستنده اسمنك يازيلي اولمه سنه اشارت ايدر . عجبا امكانميدر كه بو نهايتسز بر قدرت و حكمت
ايله ربوبيت ايدن و ذراتدن تا سياراته قدر بتون موجوداتي قبضه تصرفنده طوتمه و انتظام وميزان دائره سنده دونديرن صانع ذو
الجلال نشئه اخرايي ياپمسون و ياپمه سون ؟ ايشته چوق آيات قرآنيه شو حكمتلي نشئه اولي يي نظر بشره وضع ايديور حشر و قيامتده كي نشئه
اخرايي ذكا تمثيل ايدرك استبعادي ازاله ايدر . دير [ قُلْ يُحْيِيهَا الَّذِي اَنْشَاَهَا اَوَّلَ مَرَّةٍ ] يعني سزي هيچدن ياپان بو حكمتلي بر صورتده كيم
انشا ايتمش ايسه اودر كه سزي آخرتده ديريلته جك . و رحم دير كه [ وَهُوَ الَّذِي يَبْدَؤُا الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ وَهُوَ
اَهْوَنُ عَلَيْهِ ] يعني سزك حشرده اعاده كز ديريلمه كز دنياده كي خلقتكزدن داها قولاي . داها آهون . زيرا مثلا بر طابورك عسكرلري
استراحت ايچون طاغيلسه صوكره بر بورو ايله جاغريلسه قولاي بر صورتده طابور بايراغي آلتنده طوپلانمه لري يكيدن بر طابور تشكيل
ايتمكدن چوق قولاي . [illegible] احتمالدر اوبيله بر بدنده بربريله امتزاج ايله انسيت ومناسبات پيدا ايدن ذرات اساسيه حضرت
اسرافيل عليه السلامك صور يله خالق ذو الجلالك أمرينه لبيك ديمه لري وطوپلانمه لري عقلاً برنجي
ايجاددن داها قولاي داها ممكندر . هم بوتون ذره لرك طوپلانمه لري بلكه لازم دگل نوه لر و تخمولر حكمنده
اولان و حديثده [ عَجْبُ الذَّنَبْ ] تعبير ايديلن اجزاى أساسيه . ذرات آصليه ايكنجي نشئه ايچون كافي بر
اساس . تملدر . صانع حكيم بدن انسانيي اونلرك اوستنده بنا ايدر . اوچنجي آيت اولان [ وَمَا رَبُّكَ بِظَلَّامٍ لِلْعَبِيدِ ] كبي سائر
آيتلرك اشارت ايتدكلري قياس عدليه نك خلاصه سي شودر كه . عالمده چوق كوريورز كه ظالم ، فاجر ، غدار



الف ١٦

انسانلر غايت رفاه و راحتله و مظلوم متدين مستقيم آدملر غايت زحمت و ذلت ايله عمر كچيريورلر صوكره اولوم كلير ايكيسني مساوي قيلار
يور
اكثر شو مساوات نهايتسز ايسه بر ظلم ايدي يوقسه ظلم كورونور / حالبوكه ظلمدن تنزهي كائناتك شهادتيله ثابت اولان [ عدالت و حكمت
الهيه بو ظلمي هيچ بر جهتله قبول ايتمديكندن بالبداهه بر محكمه آخري اقتضا ايدرلر كه برنجي جزاسني ، ايكنجي مكافاتني ، كورسون تا شو انتظامسز پريشان بشر
استعدادينه مناسب تجزيه و مكافات كوروب عدالت محضه يه مدار و حكمت ربانيه يه مظهر و حكمتلي موجودات عالمك بر بيوك قارداشي اوله بيلسين
اوت شو دنيا بشرك روحنده مندمج اولان حدسز استعدادلرك سنبلنمه سنه مساعد دگلدر . ديمك بشقه عالمه كونديريله جكدر . اوت
انسانك جوهري بيوكدر . ابد ايله ابده نامزددر ماهيتي عاليه در . اونك ايچون جنايتي دخي عظيمدر . سائر موجوداته بكزه مز
ماز
انتظامنده مهمدر . انتظامسز اولاماز ، مهمل قالاماز عبث ايدلمز فناي مطلق ايله محكوم اولاماز عدم صرفه قاچاماز چونكه
اوكا جهنم آغزيني آچمش بكلريور . جنت ايسه آغوشنه [illegible] سني آچمش كوزلريور . اونجي سوزك اوچنجي حقيقتي بو
ايكي / بحث
ايكنجي مثالمزي غايت كوزل كوستر ديكندن بوراده قيصه كسيورز . ايشته مثال ايچون شو آيت كريمه كبي چوق براهين عقليه يي تضمن
ايدن سائر آيتلري دخي قياس ايله تتبع ايت . ايشته شو منابع عشره واون مدار بر حدس قطعي بر برهان قاطعي انتاج ايديورلر . واو بيك
اساسلي حدس واو بيك قوتلي برهان حشر و قيامته دلي و مقتضي نك وجودينه قطعياً دلالت ايتدكلري كبي صانع ذو الجلال دخي اونجي سوزده قطعياً
اثبات ايديلديكي اوزره حكيم ، رحيم ، حفيظ ، عادل كبي الألف اسماء حسناسي حشر و قيامتك كلمسني و سعادت ابديه نك وجودني اقتضا ايدرلر و سعادت
ديمك شبهه
ابديه نك تحققنه قطعي دلالت ايدرلر . حشر و قيامته مقتضي اودرجه قوتليدر كه . هيچ بر ~~[crossed out]~~ و شبهه يه مدار اولاماز
اوچنجي اساس [ فاعل مقتدردر ] اوت نفس حشرك مقتضيسي شبهه سز موجوددر . حشري ياپاجق ذاتده نهايت درجه ده مقتدردر
اونك قدرتنده نقصان يوقدر . اك بيوك اك كوجوك شيلر اونك قدرتنه نسبةً بردر . بر بهاري خلق ايتمك بر چيچك قدر قولايدر
اوت بر قدير كه ، شو عالمك بتون كونشلريني ، يلديزلريني ، عواليني ، ذراتي ، جواهري نهايتسز لسانلر ايله اونك عظمت قدرتنه شهادت

ایه هیچ بر وهم و وسوسه‌نك حقی واریمیدر كه حشر جسمانی‌یی او قدرتدن استبعاد ایتسون. اوت بالمشاهده بر قدیر ذو
الجلال شو عالم ایچنده هر عصرده، بلكه هر سنه‌ده بر یكی و منتظم دنیایی خلق ایدن، حتی هر سنه‌ده بر یكی سیار منتظم كائناتی ایجاد
ایدن، حتی هر گونده بر یكی منتظم عالمی یاپان، دائما شو سموات و ارض یوزنده و بر بری آرقه‌سنده گلجی دنیالری، كائناتلری كمال حكمتله خلق
ایدن، دگیشدیرن، و عصرلره، سنه‌لره، بلكه گونلره عدد نجه منتظم عالملری زمان آیینه آصان و اونلرله عظمت قدرتنی گوسترن الف ١٤
و یوزبیك جنس حشراتی نقشلرله تزیین ایتدیگی قوجه بهار چیچگنی كره‌ء ارضك باشنه بر تك چیچك گبی طاقان و و
(نقش نقوشنده جمال صنعتی لی) (تا صل)
او نقشلرله كمال حكمتنی اظهار ایدن بر ذات نصل قیامتی گتیره‌مه‌جك، بو دنیایی آخرته دگیشدیره‌میه‌جك دنیلیرمی؟ شو قدیرك كمال قدرتنی هیچ
بر شی اوكا آغیر گلمه‌یگی و اك بویوك شی اك كوچوك شی گبی اونك قدرتنه آغیر گلمه‌یگی و حدسز افراد بر فرد گبی ب
او قدرته قولای گلدیگنی شو آیت كریم اعلان ایدییور [ ما خلقكم ولا بعثكم الا كنفس واحدة ] شو آیتك حقیقتی
اونجی سوزك خاتمه‌سنده و اجمالا نقطه رساله‌سنده و یگرمیجی مكتوبده ایضاحا بیان ایتمیشز. شو مقام مناسبتیله اوچ مثال صورتنده بر پارچه
ایضاح ایدرز: اینته قدرت الهیه ذاتیه‌در، اویله ایسه عجز تخلل ایده‌مز. هم ملكوتیت اشیایه تعلق ایدر، اویله ایسه موانع تداخل
ایده‌مز. هم نسبتی قانونیدر، اویله ایسه جزء كل مساوی، كلی و جزئی كلی حكمنه گچر. اینته شو اوچ مسئله‌لی اثبات ایده‌جگز. برنجی مسئله: قدرت
ازلیه ذات اقدس الهیه‌نك لازمه‌ء ضروریه‌ء ذاتیه‌سیدر. یعنی بالضروره ذاتك لازمیدر. هیچ بر جهت انفكاكی اولامازیله
ایسه، قدرتك ضدی اولان عجز او قدرتی استلزام ایدن ذاته بالبداهه عارض اولاماز. چونكه او حالده جمع ضدین لازم گلیر. مادام عجز ذاته عارض
اولاماز، بالبداهه او ذاتك لازمی اولان قدرته تخلل ایده‌مز. مادام عجز قدرته ایچینه گیره‌مز، بالبداهه او قدرت ذاتیه‌ده مراتب
اولاماز. چونكه هر بر شیئك وجود مراتبی او شیئك ضدلرینك تداخلیله‌در. مثلا حرارتك مراتبی برودتك تداخلیله. تخللیله
ایله‌در. حسن درجاتی قبحك تداخلیله‌در. وهكذا قیاس ایت. فقط ممكناتده حقیقی و طبیعی لزوم ذاتی

293

اولمدیغندن ممكناتده ضدلر بربرینه گیره بیلمش، مرتبه‌لر تولد ایده‌رك اختلافات ایله تغیرات عالم تشكل ایتمشدر. مادام كه قدرت
ازلیه‌ده مراتب اولاماز، اویله ایسه مقدورات دخی بالضروره قدرته نسبتی بر اولور. اك بویوك اك كوچوك گبی مساوی، و ذره‌لر یلدیزلره
الف ١٦ مساوی اولور. بوتون حشر بشر بر تك نفسك احیاسی گبی، بر بهارك ایجادی بر تك چیچگك صنعتی گبی او قدرته قولای گلیر. اگر
اسبابه اسناد ایدلسه او وقت بر تك چیچك بر بهار قدر آغیر اولور. شو سوزك ایكنجی مقامنك دردنجی الله اكبر مرتبه‌سنك
هر فقره‌سنك حاشیه‌سنده هم یگرمی ایكنجی سوزده هم یگرمیجی مكتوبده و ذیلنده اثبات ایدلمشكه خلقت اشیا واحده ویرلسه بتون
اشیا بر شی گبی قولای اولور. اگر اسبابه و كثرته ویرلسه بر شی بتون اشیا قدر كلفتلی آغیر اولور. [ایكنجی مسئله] كه قدرت ملكوتیت اشیایه تعلق
ایدر. اوت كائناتك آیینه گبی ایكی یوزی وار. بری ملك جهتی كه آیینه‌نك رنكلی یوزینه بكزر. دیگری ملكوتیت جهتی كه
آیینه‌نك پارلاق یوزینه بكزر. ملك جهتی ایسه ضدلرك جولانگاهیدر. گوزل، چیركین، خیر، شر، كوچوك، بویوك، آغیر قولای گبی
امورلرك محل ورودیدر. اینته شونك ایچوندر كه صانع ذو الجلال اسباب ظاهریه‌یی تصرفات قدرتنه پرده ایتمشدر. تا دست قدرت ظاهر عقله گوره خسیس و نالایق
امورلرله بالذات مباشر گورونمه‌سون. چونكه عظمت و عزت اویله ایستر كه فقط او وسائط و اسباب حقیقی تأثیر ویرمه‌سون. چونكه وحدت
احدیت اویله ایستر. ملكوتیت جهتی ایسه هر شیده پارلاقدر، تمیزدر. تشخصاتك رنكلی مزخرفاتلری اوكا قاریشماز. او جهت واسطه‌سز كندی خالقنه متوجهدر.
اونده ترتب اسباب، تسلسل علل یوقدر. اوكا علیت معلولیت گیره‌مز. اگری بوگریسی یوقدر. مانعلر مداخله ایده‌مز. ذره شمس قارداش اولور.
الحاصل قدرت هم بسیطه‌در، هم نامتناهیه‌در، هم ذاتیه‌در. هم محل تعلق قدرت ایسه هم واسطه‌سز، هم كدرسز، هم عصیانسزدر. اویله ایسه
او قدرتك دائره‌سنده بویوك كوچوگه قارشی تكبر ایده‌مز. جماعت فرده قارشی رجحانی اولاماز. كل جزئه نسبتله او قدرته قارشی فضله نازلانه‌ماز.
اوچنجی مسئله: كه قدرتك نسبتی قانونیدر. یعنی چوق آز، بویوك كوچوك بر باقار. شو مسئله‌ء غامضه‌یی بر قاچ تمثیل ایله ذهنه تقریب
ایده‌جگز. اینته كائناتده شفافیت، مقابله، موازنه، انتظام، تجرد، اطاعات؛ بر امردركه، چوغی آزه

ب بو بیوکی کوچوکه مساوی قیلار [برنجی تمثیل] شفافیت سرینی کوستر. مثلا شمسک فیض تجلیسی اولان تمثالی اولان

و وعکسی دکزک یوزونده و دکزک هر بر قطره سنده عینیله هویتنی کوستر. اکر کرهٔ ارض بر ده سز کونشه قارشی مختلف جام پارچه‌لرندن مرکب

اولسه شمسک عکسی هر بر پارچه‌ده و بوتون زمین یوزونده مزاحمتسز تجزیسز تناقصسز بر اولور. اکر فرضا (مثلا) شمس فاعل مختار اولسه

الف ١٤ ایدی و فیض ضیاسی تمثال عکسی ارادهٔ سیله و یرسه ایدی بتون زمین یوزینه و یردیکی فیضی بر ذره‌یه‌ده و یردیکی فیضندن داها

غیر اولمازدی. [ایکنجی تمثیل] مقابله سریدر. مثلا ذی حیات فردلردن یعنی (انسانلردن) انسانلردن، ترکبه

یدن بر دائرهٔ عظیمه‌نک نقطهٔ مرکزیه سنده کی فردک الینده بر موم و دائرهٔ محیطه‌ده کی فردلرک اللرنده بر آینه فرض

ایدلسه نقطهٔ مرکزیه‌نک محیط آینه‌لرینه و یردیکی فیض و جلوهٔ عکسی مزاحمتسز، تجزیه‌سز، تناقصسز نسبتی بردر

[اوچنجی تمثیل] [موازنه سری] مثلا حقیقی حساس وجوده بویوک بر میزان بولونسه ایکی کوزونده ایکی کونش ویا

ایکی یلدیز ویا ایکی طاغ ویا ایکی یومورطه ویا ایکی ذره حتی ایکیسی بولونسه (نور) بولونسون صرف اولونه جق عین قوتله

و حساس عظیم ترازونک بر کوزی کوکه، بری زمینه اینه بیلیر. [دردنجی تمثیل] انتظام سری. مثلا اک عظیم بر کمی

اک کوچوک بر اویونجاق کبی چوجوق بیله یوریته بیلیر [بشنجی تمثیل] تجرد سریدر. مثلا تشخصاتدن مجرد بر ماهیت بتون جزئیاتنه

اک کوچوکندن اک بیوکنه تناقص ایتمه‌دن، تجزی ایتمه‌دن بر بقار. کیر، تشخصات ظاهریه جهتنده کی خصوصیتلر مداخله ایده‌ماز، تشتت ایتمز

و ماهیت مجرده‌نک نظرینی تغییر ایتمز. مثلا ایکنه کبی بر بالیق بالینه بالیغی کبی او ماهیت مجرده‌یه مالکدر. بر مکروب بر کرکدان کبی ماهیت حیوانیه‌یی طاشییور

[آلتنجی تمثیل] اطاعت سرینی کوستر. مثلا بر قوماندان آرش امریله بر نفری تحریک ایتدیکی کبی عین امرله بر اوردویی تحریک ایدر

ایدر. شو تمثیل اطاعت سرینک حقیقتی شودر که: کائناتده بالتجربه هر شیئک بر نقطهٔ کمالی واردر. حتی که او شیئک

او نقطه‌یه بر میلی وار. مضاعف میل احتیاج اولور، مضاعف احتیاج اشتیاق اولور، مضاعف اشتیاق انجذاب اولور. بو

294

انجذاب، اشتیاق، احتیاج، میل، جناب حقک اوامر تکوینیه‌سنک ماهیت اشیا طرفندن بر رحمتی بر نووه

امتثالیدرلر. ممکنات ماهیتلری نک مطلوب کمالی (خلق) وجوددر. خصوصی کمالی استعدادلرینی قوه‌دن فعله چیقاران

و کذا مخصوص بر وجوددر. اینه بوتون کائناتک [کن] امرینه اطاعتی بر تک نفرک حکمنده اولان (بر) ذره‌نک

الف ١٦ اطاعتی کبیدر. ارادهٔ ازلیه‌دن کلن [کن] امر ازلیسنه ممکناتک اطاعتی و امتثالنده ارادهٔ‌نک تجلیسی

(ی) اولان میل و احتیاج، اشتیاق، و انجذاب بر دن بر بر منشأ لطیف اولان بر میل ایله اتحاد امرینی

(حقیقی یوق) ادیغی وقت دیمک یارجالادیغی اطاعت سرینک قوتنی کوسترر. شو آلتی تمثیل هم ناقص هم متناهی هم ضعیف هم تأثیر

اولان ممکنات قوتندن و فعلنده بالمشاهده کورونر. البته (هم) غیر متناهی هم ازلی هم ابدی هم بتون کائناتی عدم صرفدن

ایجاد ایدن و بتون عقولی حیرتده بیراقان آثار عظمتیله تجلی ایدن قدرت ازلیه‌یه نسبةً شبهه سز هر شیئی مساویدر. هیچ بر شی

و کذا اغیر کلمز [غفلت اولونمه‌یه] شو آلتی سرک کوچوک میزانلریله او قدرت طارتیلماز و مناسبتلری کیره‌مز یالکز فهمه تقریب و

استبعادی ازاله ایچون ذکر ایدیلیر [اوچنجی اساسک نتیجه‌سی خلاصه‌سی] مادام قدرت ازلیه غیر متناهیدر هم ذات

قدسیه لازمهٔ ضروریه‌سیدر هم هر (شیئک) بر شفاف ملکوتیت جهتی اوکا متوجهدر هم اوکا مقابلدر هم تساوی طرفیندن عبارت

اولان امکان اعتبارله موازنه‌ده در هم شریعت فطریهٔ کبرا اولان نظام فطرت و قوانین عادت اللهیه مطیعدر هم مانعلردن اولان

بری آیری خصوصیتلردن ملکوتیت جهتی مجرد و صافیدر البته اک بویوک شی اک کوچوک شی کبی او قدرته زیاده نازلانمغه مقاومت

ایتمز. او ایله حشرده بتون ذوی الارواحک احیاسی بر سینکک بهارده احیاسندن داها زیاده اغیر اولاماز. اوبله

ایسه ﴿مَا خَلْقُكُمْ وَلَا بَعْثُكُمْ اِلَّا كَنَفْسٍ وَاحِدَةٍ﴾ فرمانی مبالغه‌سز طوغریدر. حقدر (و حقیقتدر) او یله ایسه مدعامز اولان فاعل مقتدردر

اوحالده هیچ بر مانع یوقدر قطعی بر صورتده تحقق ایتدی. [دردنجی اساس] نصل قابلیت و حضرتک مقتضی وار. قابلیت چیزی کیره جک ... فاعل ده مقتدردر.

اویله‌ده شو دنیانک قیامت و حشره قابلیتی واردر. اینه محل قابلدر. اولانمه عامزده درت مسئله واردر [برنجیسی] شو عالم دنیانک
امکان موتیدر. [ایکنجیسی] او موتک وقوعیدر. [اوچنجیسی] او خراب اولمش ئولمش دنیانک آخرت صورتنده تعمیر و دیریلمه سنک
امکانیدر. [دردنجیسی] او ممکن اولان تعمیر و احیانک وقوعیدر. برنجی مسئله: شو کائناتک موتی ممکندر. چونکه برشی قانون تکامله داخل
ایسه علی کل حال نشو و نما وار. نشو و نما و بویومک وار ایسه او کا علی کل حال بر عمر فطری واردر. عمر فطریسی وار
ایسه علی کل حال بر اجل فطریسی واردر. غایت کیسه بر استقراء و تتبعله ثابتدرکه او بر شیلر موتک پنجه سندن کندینی قورتاراماز[لر]. الف ۱۶
(بیقیلمقدن)
اوت نصلکه انسان کوچوک بر عالمدر، قورتولاماز. عالم دخی بویوک بر انساندر. او دخی ئولومک پنجه سندن قورتولاماز.
(مصغره‌سی)
او ده ئوله‌جک صوکره دیریله‌جک و یاتوب صوکره صبح حشر ایله کوزینی آچه‌جقدر. هم نصلکه کائناتک بر نسخه
اولان بر شجرهٔ ذی حیات تخریب و انحلالدن باشنی قورتاراماز. اویله ده شجرهٔ خلقتدن تشعب ایتمش
اولان سلسلهٔ کائنات تعمیر و تجدید ایچون تخریبدن طاغیلمقدن کندینی قورتاراماز. اکر دنیانک اجل فطریسندن اول
ارادهٔ ازلیه‌نک اذنیله خارجی بر مرض ویا مخرب بر حادثه باشنه کلمز ایسه و اونک صانع حکیمی دخی اجل فطریدن
اول اونی بوزمازسه، هر حالده حتی فنی بر حساب ایله بر کون کله‌جک که [اِذَا الشَّمْسُ كُوِّرَتْ وَاِذَا النُّجُومُ انْكَدَرَتْ وَ
اِذَا الْجِبَالُ سُيِّرَتْ] [اِذَا السَّمَاءُ انْفَطَرَتْ] [وَاِذَا الْكَوَاكِبُ انْتَثَرَتْ ۞ وَاِذَا الْبِحَارُ فُجِّرَتْ] معنالری و سرلری قدیر
ازلینک اذنیله تظاهر ایدوب او دنیا اولان بویوک انسان سکراته باشلایوب عجیب بر خیرلتی ایله و مدهش بر صوت
ایله فضایی جیلانوب طولدیره‌جق، باغیروب ئوله‌جک، صوکره امر الهی ایله دیریله‌جکدر. [اینجه رمزلی بر مسئله] نصلکه صوکندی ضربنه
(اولورلر بوزده)
اوله‌رق تجاذب ایدرلر بوزک ضربنه تبع ایدرلر قشر ضربه قوتلشیر لفظ معنا ضربنه قالینلاشیر روح جسد حسابنه ضعیفلشیر جسد روح حسابنه
اینجه‌لشیر. اویله ده عالم کثیف اولان دنیا عالم لطیف اولان آخرت حسابنه حیات ماکنه‌سنک ایشلمه‌سیله شفافلشیر لطیفلشیر.



(دردنجیسی)
قدرت فاطره غایت حیرت ویریجی بر فعالیتله کثیف جامده سوغمره ئولمش اجزالرده نور حیاتی سرپیشدیریور. قدرتیله عالم لطیف حسابنه
شو عالم کثیفی نور حیات ایله اریتیور، یاندیریور، ایشیقلاندیریور. حقیقتی قوتلندیریور [اوت حقیقت نه قدر ضعیف
ایسه ده ئولمز صورت کبی (محو) اولماز بلکه تشخصلرده و صورتلرده سیر و سفر ایدر. حقیقت بویور انکشاف ایدر کیتدکجه کینشلنیر. قشر و صورت ایسه
کبیلنیر، ییرتیلیر، پارچالانیر. ثابت و بویومز حقیقتک قامتنه یاقیشمز ایچون داها کوزل اوله‌رق تازه‌لنیر. زیاده و نقصان
نقطه‌سنده حقیقتله صورت معکوساً متناسبدرلر یعنی صورت قالینلشدقجه حقیقت اینجه‌لشیر صورت اینجه‌لشدکجه حقیقت او نسبتده قوت بولور] الف ۱۳
اینه شو قانون شمول قانون تکامله داخل اولان اشیایه شاملدر. دیمک هر حالده بر زمان کله‌جک که کائناتک حقیقت عظماسنک قشر و صورتی
اولان عالم شهادت فاطر ذو الجلالک اذنیله پارچالانه‌جق صوکره داها کوزل داها لطیف بر صورتده تازه‌لنه‌جکدر. [يَوْمَ تُبَدَّلُ الْاَرْضُ غَيْرَ
الْاَرْضِ] سری تحقق ایده‌جکدر. الحاصل دنیانک موتی ممکندر هم هیچ شبهه کتیرمز که ممکندر. [ایکنجی مسئله] موت دنیانک وقوعیدر. شو مسئله‌یه دلیل شوکه
ادیان سماویه‌نک اجماعیدر. بوتون فطرت سلیمه‌نک شهادتیدر. شو کائناتک بوتون تحولات و تبدلات و تغیراتنک اشارتیدر. هم
(اعصارده) عصرلرده عدد نجوم ذی حیات دنیالرک، سیاره عالملرک شو دنیا مسافرخانه‌سنده موتلریله آخر دنیانک ده
موتکی ئولمسنه شهادتلریدر. شو دنیانک سکراتنی آیات قرآنیه‌نک اشارتیله بکی صورتده (اجمال) ایماء ایسترسه‌ک باق: شو کائناتک
جزءلری و فضاء علویه بر نظام ایله بر بیرینه باغلانمش، خفی نازک لطیف بر رابطه ایله طوتولمش، اوده بر انتظام (نظام) ایچنده درکه
اجرام علویه‌دن تک بر جرم [کن] امرینه ویا محورندن چیق خطابنه مظهر اولونجه شو دنیا سکراته باشلار. یلدیزلر چارپیشه‌جق
اجرام ... فضای عالمده میلیونلر کوللر کره‌لر کبی بویوک طوپلر صدالری کبی ولوله‌یه باشلار بر بیرینه چارپیشه‌جق آتشلر صاچه‌رق طاغلر
دکزلر یاغلایه‌جق (جق) یر یوزی دوزلنه‌جک. اینه شو موت و سکرات ایله قدیر ازلی کائناتی چالقار. کائناتی تصفیه
ایدوب جهنم و جهنمک ماده‌لری بر طرفه، جنت و جنتک مواد مناسبه‌لری باشقه طرفه چکیلیر. عالم آخرت تظاهر ایده‌ر.

حاشیه: سائر سطرلره مخالف اوله‌رق بو سطرلرده صیغ کلمه‌سی دادتکلی صیغه محافظه ایتمه‌سی بلکه تبدیلی قابل اولمامی معناسنه مناسب بر وضعیت
آلمش اولدیغنی حس ایتدک. چونکه معناسی قیامت قوپماسنک جرملر جسملر بر بیرینه کیروب کیرفت بر صورتده تکاثف ایدیور. وجود نقشی وجود
خارجی بر منتهی اقتضا ایدیور که حرفلری جسملر کبی کیرفت و تکاثف ایتمه. بو سرلی کتابک ایچم سرلرندن او درجه کلدرکه بو مناسبت کوزه تیلسین.

نوله جدا

**اوچنجی مسئله** (عالمك دورلرینك محكمه. چونكه ایكنجی اساسده اثبات ایدلدیكی كبی قدر و قدرتده نقصان یوقدر، مقتضی سی

بر غایت قوتلیدر. مسئله ایسه ممكناتدندر. ممكن بر مسئله نك غایت قوتلی بر مقتضیسی واقع فاعلك قدرتنده نقصانیت یوقدر

ایسه او ممكن دكل بلكه واقع صورتنه باقیلیر (رمزلی بر نكته) شو كائنات دقت ایدلسه كورونور كه ایچنده

ایكی عنصر وار كه هر طرفه اوزانمه كوك آتمه. خیر، شر، كوزل، چیركین، نفع، ضرر، كمال، نقصان، ضیا، ظلمت، هدایت، ضلالت الف ١٣

نور، نار، ایمان، كفر، طاعت، عصیان، خوف، محبت كبی آثارلرایله میوه لری شو كائناتده اضداد بربریله چارپشیور. دائما تغیر و تبدلات مظهر

اولیور. بانقه بر عالمك محصولاتنك تزگاهی حكمنده چرخلری دونیور. ابتده او ایكی عنصرك بربریله ضد اولان داللری و نتیجه لری

ابده كیده جك تمركز ایدوب بربرندن آیریله جق. او وقت جنت جهنم صورتنده تظاهر ایده جكدر. مادام عالم بقا شو عالم فنادن یاپیله جقدر

البته عناصر اساسیه بقایه و ابده كیده جكدر. او ایكی میوه جنت جهنم شجره خلقتدن ابد طرفنه اوزانوب اگیله رك كیدن داللرك

ایكی میوه سیدر. و شو سلسله كائناتك ایكی نتیجه سیدر. و شو سیل شئوناتك ایكی مخزنیدر. و ابده قارشی جریان ایدن و دالغالانان موجوداتك

ایكی حوضیدر. و لطف و قهرك ایكی تجلیگاهیدر. دست قدرت بر حركت شدیده ایله كائناتی چالقادیغی وقت او

ایكی حوضی مناسب ماده لرله طولدیره جقدر. (شو رمزلی نكته نك سری شودر كه) حكیم ازلی عنایت سرمدیه و حكمت ازلیه نك

اقتضاسیله شو دنیایی تجربه محل و امتحان میدانی و اسماء حسنانك آیینه سی و قلم قدر و قدرتك صحیفه سی اولمق ایچون یاراتمش. تجربه و

امتحان ایسه نشو و نمایه سبب، او نشو و نما ایسه استعدادلرك انكشافنه سبب، او انكشاف ایسه قابلیتلرك تظاهرینه سبب، او قابلیتلرك تظاهری

ایسه حقائق نسبیه نك ظهورینه سبب، حقائق نسبیه نك ظهوری ایسه صانع ذوالجلالك اسماء حسناسنك نقوش تجلیاتنی كوسترمه و

ك — كائناتی مكتوبات صمدانیه صورتنه چویرمه سببدر. ایشته بو سر امتحان و سر تكلیف ایله در كه ارواح عالیه نك الماس كبی جوهرلری ارواح

س — سافله نك كومور كبی ماده لرندن تصفیه ایدر. آیریلیر. ایشته بو معنالر ایچون و دها بیلمه دیگمز چوق اینجه عالی حكمتلر



ایچون عالمی بو صورتده اراده ایتدیكندن، شو عالمك تغیر و تحولنی دخی او حكمتلر ایچون اراده ایتدی. تحول و تغیر

ایچون ضدلری بربرینه قاریشدیردی. و قارشی قارشی یه كتیردی. ضررلری منفعتلره مزج ایدرك، شرلری خیرلره ادخال

ایدرك، چیركینلكلری كوزللكلرله جمع ایدرك خمور كبی یوغورارق شو كائناتی تبدل و تغیر قانوننه و تحول و تكامل دستورینه الف ١٤

ت — تابع قیلدی. (وقتاكه مجلس امتحان قپاندی) تجربه وقتی بیتدی) اسماء حسنا حكمنی اجرا ایتدی) قلم قدر مكتوباتنی

ت — تمامیله یازدی) قدرت نقوش صنعتنی تكمیل ایتدی) موجودات وظائفنی ایفا ایتدی) مخلوقات خدمتلرینی بیتیردی) هر شی معناسنی

ایفا ایتدی) دنیا آخرت فیدانلرینی یتشدیردی) زمین صانع قدیرك بوتون معجزات قدرتنی عموم خوارق صنعتنی تشهیر

ایدوب كوستردی) شو عالم فنا سرمدی منظره لری تشكیل ایدن لوحه لری زمان شریدینه طاقدی) او صانع ذوالجلالك حكمت سرمدیه و عنایت

ازلیه سی (او امتحانك نتیجه لرینی) او تجربه نك ثمره لرینی) او اسماء حسنا تجلیلرینك حقیقتلرینی) او قلم قدر مكتوباتنك حقائقنی

و عموم مثال نقوش صنعتك اصللرینی) او وظائف موجوداتك فائده لرینی غایه لرینی) او خدمات مخلوقاتك اجرتلرینی و

دكلمات كتاب كائناتك افاده ایتدكلری معنالرینك حقیقتلرینی) و استعداد چكردكلرینك سنبللرینی) و بر محكمه كبرا

قورمه سنی) و دنیادن آلنمش مثالی منظره لرك كوسترلمسنی) و اسباب ظاهره نك پرده سنك ییرتلمه سنی) و هر شیئك دوغریدن دوغری یه خالق ذوالجلالنه تسلیم

ایدلمه سی كبی حقیقتلری اقتضا ایتدی) و او مذكور حقیقتلری اقتضا ایتدیگی ایچون كائناتی دغدغه تغیر و فنادن تحول و زوالدن قورتارمق و

ابدیلشدیرمك ایچون او ضدلرك تصفیه سنی ایسته دی و تفریق اسبابنی و اختلافاتك ماده لرینی تفریق ایتمك ایسته دی.

البته قیامتی قوپاره جق و او نتیجه لر ایچون تصفیه ایده جك. ایشته او تصفیه نك نتیجه سنده جهنم ابدی و دهشتلی بر صورت

آلوب طائفه لری ﴿وَامْتَازُوا الْيَوْمَ اَيُّهَا الْمُجْرِمُونَ﴾ تهدیدینه مظهر اوله جق. جنت ابدی بر حشمتلی بر صورت كیه رك اهل و

اصحابی ﴿سَلاَمٌ عَلَيْكُمْ طِبْتُمْ فَادْخُلُوهَا خَالِدِينَ﴾ خطابنه مظهر اوله جق. یگرمی سكزنجی سوزك برنجی مقامنك ایكنجی سؤالنده

آرقه ده

[تت، بب] الفلرك مجموع عددیله [١٣٠٠] ایدوب مؤلفك قرآنی ختم ایده رك علمه باشلادیغی

[تاریخی كوستریور. و باشده تعریفنامه ده كی الفلرك تنزیلی ایله مؤلفك تاریخ ولادتنی تام تامنه توافق ایدیور]

اثبات ایدیلدیکی کبی حکیم ازلی شو ابکی فانینك سکنه لرینه قدرت کامله سیله ابدی ثابت بر وجود ویرر که هیچ انحلال . وتغییره واضمحلاله و

انقراضه معروض قالمازلرچونکه انقراضه سببیت ویرهن تغییرك اسبابی بولونماز [ دردنجی مسئله ] شو ممکن و واقع اولدیقدر

او وقت دنیا شولدیکدن صوکره وآخرت اولدری دیرلیکله چکدر دنیا خراب ایدلدکدن صوکره او دنیانی پایان ذاتینه داها کوزل بر صورتده

ولی تعمیر ایدوجلك آخرتده بر منزل یاپه جقدر شوکا دلیل باشده قرآن کریم بیکلر براهین عقلیه یی تضمن ایدهن عموم ،

آیاتیله و بوتون کتب سماویه بونده متفق اولدیغی کبی ذات ذوالجلالك اوصاف جلالیه سی واو جاف [redacted] جمالیه سی و بتون ‏ الف ١٤

اسماء حسناسی بونك وقوعنه قطعی صورتده دلالت ایدرلر و انبیایه کوندردیکی بوتون سماوی فرمانلریه قیامتی و حشری بجملة

ایجادینی وعد اتمه اتمشمادام وعد اتمه البتده یاپه جقدر . اونجی سوزك سکزنجی حقیقتنه مراجعت ایت هم باشده محمد عربی علیه

الصلاة والسلامك بیك معجزاتنك قوتیله بتون انبیا و مرسلینك و اولیاء وصدیقینك وقوعنه متفق اولوب خبر ویردکلری کبی شو کائنات

بوتون آیات تکوینیه سیله وقوعندن خبر ویریور الحاصل اونجی سوز بوتون حقائقیله یکرمی سکزنجی سوزك ایکنجی مقامنده لا اشتباه لرده کی ب

بوتون براهینیله غروب کونشك صباحاً ین یکیدن طلوع ایده جکی درجه سنده بر قطعیتله کوستریر که حیات دنیویه نك غروبندن صوکره شمس حقیقت حیات ب

اخرویه صورتنده چیقاجقدر ایشته باشدن بورایه قدر بیان اتمز اسم حکیمدن استمداد و فیض قرآندن استفاده صورتنده قلبی قبوله نفسی تسلیم عقلی اقناع

احضار ایچوندر تا انسان سویه دك فقط بز نه بزکه بوکا اثر سوز سویلیه جگز اصل شو دنیانك صاحبی شو کائناتك خالقی شو موجوداتك مالکی نه سویلیور

اونی دینلمه لی یز ملك صاحبی سوز سویلر کن باشقه لرینك نه حدی وار که فضولیانه قاریشسون ایشته او صانع حکیم دنیا مسجدنده و

آرض مکتبنده عصرلر آرقه سنده اوطوران طائفه لرك عموم صنفلرینه خطاباً ایراد ایتدیکی قطبة ازلیه سنده کائناتی زلزله یه ویرن

اِذَا زُلْزِلَتِ الْاَرْضُ زِلْزَالَهَا ❁ وَاَخْرَجَتِ الْاَرْضُ اَثْقَالَهَا ❁ وَقَالَ الْاِنْسَانُ مَا لَهَا ❁ يَوْمَئِذٍ تُحَدِّثُ

اَخْبَارَهَا ❁ بِاَنَّ رَبَّكَ اَوْحٰى لَهَا ❁ يَوْمَئِذٍ يَصْدُرُ النَّاسُ اَشْتَاتًا لِيُرَوْا اَعْمَالَهُمْ ❁ فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ



ذ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ ❁ وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ ❁ و بتون مخلوقاتی نشئه لندیرهن شوقر کتیره ن [ وَبَشِّرِ الَّذِينَ

اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ اَنَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ كُلَّمَا رُزِقُوا مِنْهَا مِنْ ثَمَرَةٍ رِزْقًا قَالُوا هٰذَا

الَّذِي رُزِقْنَا مِنْ قَبْلُ وَاُتُوا بِهِ مُتَشَابِهًا وَلَهُمْ فِيهَا اَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ وَهُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ] کبی بیکلر

ف فرمانلری مالك الملکك صاحب دنیا و آخرتدن دیکلهملی یز آمَنَّا وَصَدَّقْنَا دیمه لی یز

س سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا اِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا اِنَّكَ اَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ❁ رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا اِنْ نَسِينَا اَوْ اَخْطَأْنَا

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلٰى اٰلِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ كَمَا صَلَّيْتَ عَلٰى سَيِّدِنَا اِبْرٰهِيمَ وَعَلٰى اٰلِ سَيِّدِنَا اِبْرٰهِيمَ اِنَّكَ

حَمِيدٌ مَجِيدٌ

١٠٥ بو رساله نك ألف مجموعی

٨٠٠ اوتوزدردنجی صحیفه ده توافقدن خارج ایکی [ ت ] مقام ابجدیسی

٤٠٠ اوتوزبشنجی صحیفه ده توافقدن خارج ایکی [ ب ] مقام ابجدیسی

١٣٠٥ بو تاریخ مؤلفك قرآن عظیم الشانی ختم ایدرك علم باشلادیغی تاریخدر. (نجار)

الفلرك مجموعی ١٠٥ سعید النورسی ١٠٥

حاشیه [ اسم اللهك مختصری دردنجی حرفی واو اسم اشارت ایدن اسمی ایله بوزادن برا اولوب اوچ ألف [ ااا ] یه

اسم اللهی کوسترن الفك عددی بو رساله ده کی بیاناتمده کی اون او ن ایکی ألف خارج اولمق اوزره سورة البقره

وآل عمرانده کی آیتلرك عددینه تام توافق ایدن اسم اللهك عددینه ایکی اوچ فرقه ایله توافق ایتمه سی

غایت لطیف و مفید اردر

[ ذ ف س ] حرفلرینك ألف بربر کلرلرینك صوی الفلرك مجموعیله رساله نورك [ ا بلك اوجیوز قرقدر ] تاریخی کوستریکدر

یگرمی طقوزنجی سوزده کرامتی

حاشیه — اوت بوتون قوتمزله تصدیق ایدرز — حاشیه — حاشیه

لطفی، رشدی، صبری، سلیمان، شاملی توفیق، خسرو، رأفت، حقی، خلوصی، عاصم، سعیدالنورسی
محمد نیازی، علی رضا، زهدی، [مصطفی، مصطفی] (قله‌اوکنده) لطفی، ذکائی، اشرف، مسعود، مصطفی جاووش
حافظ احمد، علی، بکربلك، زین العابدین، مفتی زاده توفیق، باشا اوغلی مصطفی، حافظ رمضان،
حجی نجاتی، حبیب، بکجی مصطفی، حافظ احمد، سزائی

حاشیه: یازدیغی نسخه‌نك مستنسخی اولان بو فقیر خسرو قطعیاً اعتراف ایدییورمکه و وجدانمله تأمینات ویرییورمکه بن قلمم اختیاریمله بو سطرلرك کلمه‌سنه مداخله ایتمه‌مشدر. بیلمه‌دیگمك و دوشونمه‌دیگمك دلیلی شودرکه: غایت اعتنا ایله ایکنجی دفعه استنساخ ایتدیگم وقت اون اوچ یرده قلم قاریشدیردم. مع التأسف بو ذیلده بیان ایدیلن الف مهم اوچ سطرینی بوزدیغمی اون گون صوکره استادیمك ایقاظیله اوگرندم. اللهه حمد و شکر ایدییورم. اختیار شعوریم قاریشمادن استادیمك درسنده‌کی اسراری تعقیب ایدییورم. نه وقت شعوریم مداخله ایتسه قاریشدیرمشدر.

خسرو

حاشیه: اوت بنده هم خسروی تصدیق ایدییورم. همده خسروله برابر بسیط بر ماده‌لی سطرلره علاوه ایتدك یا کلمه ایتدك اظهار یا کلمه‌مزی سکز ساعت صوکره بر انقطاعی ایله بیلدك و آکلادق که سطرلر فکریمزك و اختیاریمزك فوقنده‌در. قاریشامایورز.

سعیدالنورسی



حاشیه

اوت بنده قرده‌شم خسرو گبی بوتون قوتمله اعتراف ایدییور و تأمینات ویرییورمکه رساله نورده‌کی اسراره خصوصاً یگرمی طقوزنجی سوزك سرینه قصداً مداخله ایتمه‌میشم. تألیفندن بش سنه صوکره بر تك گیجه‌ده اوچ صحیفه نقصان اولدیغندن استنساخ ایتدم. حیرت ویریجی الفلر گلیور. بنده حیرتمه و سرعتله یازدم. بو سر عظیم بزم گبیلرك مداخله‌سی اولامدیغنه دلیل او سطرلری و حساب ابجدی بیلمه‌دیگمز درحتی بنده قرده‌شم خسرو شاملی گبی بو اسراری استادیمز سویله‌دکدن صوکره آکلایورزکه سرعتلی تك بر گیجه‌ده گیمك حدی وارکه بوکا مداخله ایتسین. بو کرامتلی نسخه‌نك باشنده‌کی تعریفنامه‌سنده گوستریلن کرامتك مبدأ ظهورنده‌کی

برنجی مستنسخی

مسعود

کرامتلی یگرمی طقوزنجی سوزك بر سکه تصدیق صورتنده رساله نور شاکردلرینك تصدیقنامه‌سی یازدیغی وقت توافقه قطعیاً استعدادی اولمایان هیچ توافقی خاطره گتیرمه‌ین و باشدن صادمه درجه‌سنده دقتسز یازدیغی بر تك صحیفه‌ده خارقه بر صورتده سکسان بر توافق اولوب او صحیفه‌نك ایکنجی سطری اولان او تصدیقنامه‌نك معناسنی افاده ایدن سکه تصدیق جمله‌سنده‌کی سکه کلمه‌سنك عینی عددینه توافق ایدوب رساله نور شاکردلرینك سکه تصدیقلرینه جفری بر سکه تصدیق باصمه دیمك بیلیر

سعیدالنورسی

ارقداشلر توافقی تصدیق ایتدیلر توافقده دونوب اونلری تصدیق ایتدی. سکه تصدیقلرینه بر سکه تصدیق اولدی

بقاء روح ملائکه و حشر کبی اوچ مسئله مهمه‌یی خارق برصورتده اثبات ایدن یگرمی طقوزنجی سوز و بو رساله‌نک حقانیتنه بر ،

سکه تصدیق صورتنده کرامت درجه‌سنه چیقان خارق توافقات الغیبیه‌سی تألیفندن تقریباً بش سنه صوکره فقط حقیقیه تعیین برستونک

باشنده یازلدیغی کبی سرعتله بر تک کیجه‌ده یازمه سنده بوتون صحیفه‌لرده الفلرک عددی بربرینه توافق ایتدیکی کبی اون آلتی دفعه

اون آلتی الفلر کلدیکنی کمال حیرتله کوردک ینه تقریباً بش آی اوسردن صوکره عین نسخه‌ده الفلرده خارج قالان حروفاتک

(٥٠١)

قارشیلقلی صحیفه‌لرده عجیب توافقاتنی کوردک تخمیناً اون بش کون صوکره کوردک که مجموع الفلرک عددی [بشیوز بر] ده

توافق ایتدیکنی حیرتله کوردک تخمیناً درت بش (کون) صوکره الفلردن بشقه حروفاتک توافقنه قالان ایکی پرده بوقدر

توافق و انتظام ایچنده بر ترتیب خارجنده قالمسی سببسز دکل خاطره کلیوردی نمازک تسبیحاتنده خاطره کلدیکه بو ترتیب باشقه بر

وظیفه‌ئی توافقیه‌سی وار. دقت ایتدک کوردک که اوتانچی صحیفه‌ده [ی] اون یدنجی صحیفه‌ده [ر] کلوب توافق

ایتدیکنی اون آلتنجی صحیفه‌یه قدر سطرلرک مجموع عددی (له نك) رساله‌نک عنوانیله برابر ایکی یوز اون اولوب [بو [ی ر]

عیناً تام تامنه ایکی یوز اونده توافق ایدییور دیمک قاچ سطر کلدیکنی کوسترمک ایچون توافق ایتمه‌سه اون آلتنجی صحیفه

صایلمادی چونکه بر اشارت کندی صحیفه سنک مقابلنده‌کی صحیفه‌لر عددینی کوستردیکندن خارج قالمشدر اون دردنجی صحیفه

ده قارشو قارشویه ایکی اون درت کلوب آیتده [ایکی ف] ده سطر باشنده کلمه قارشیکی صحیفه‌ده [برم بر ب] کلیور

توافق ایتدیکنده (م) سری بو حروفاتک او صحیفه‌نک نهایتنه قادار الفلرک مجموع عددی ایکی یوز ایکی اولوب [ف ف م ب]

حروفلرینک مقابلجه بینک عددی ینه ایکی یوز ایکی ایدیرک عین بو عدده توافق ایتمسی حیرتله کوردک یالکز یازدیرلدیکیمک

بر نسخه‌نک مستنسخی سهواً اختیارسز بو کرامت توافقیه اون درت یرده قلم قاریشدیرمیقندن بو سری قاریشدیرمشدر

بو. سرلی صحیفه‌دن اوکیلرده درت الف نقصان بیرافمه اون درت الفک بربرینه کلمه‌جک صحیفه‌لرده درت

الف زیاده اولمسه اون دردنجی صحیفه‌ده کی حرفلر الفلرک عددینی اون آلتنجی و اون یدنجی صحیفه‌لرده کی حروفات



ایله کچمه‌سه سطرلرک عددلرینه توافق ایتمه‌سی اولادن بو ایکی سرمهمی کوسترن بو صحیفه‌لر بربرینه متصل هم ده حرفلر

ایکی یوز ایکی ده اتفاق ایتدیکی کبی سکزنجی ایله سکزنجی سطردن اولکی سطرلر اولدیغنه بر ایجادر [الفدن باشقه

کلن حروفلرک [آخرکی صحیفه‌لرده [ایکی ت ایکی ب] الفلرک مجموع عددیله بیک اوچیوز بش ایدوب

مؤلفک قرآنی ختم ایدرک علمه باشلادیغی تاریخه توافق ایتمکله برابر صوکره‌دن علاوه ایدیلن باشده‌کی تعریف

نامه‌نک اون ایکی الفنک تنزیلی ایله مؤلفک تاریخ ولادتنه تام تامنه توافقی قطعیاً تصادفی اولاماز بلکه بر اشارت

توفیقیه اولدیغی بر توافق غیبیدر [آلف آخرکی صحیفه‌ده الفدن باشقه سائر کثرتجه الفلی صحیفه‌لرک عکسنه اولدیغی

سطر باشنده کلن [ذ ا ف ه س] الفلرک مجموع عددیله بیک اوچیوز قرق بر] ایدرک اوتوز اوچ مرتبه‌لی

رساله‌النورک مبدأ تألیفی اولان بیک اوچیوز قرق بر در [تاریخنی عیناً بو یگرمی طوقوزنجی سوز نامنده‌کی

رساله‌النورک یگرمی طوقوزنجی مرتبه‌سی آخرکی صحیفه سیله بو سری کوستردیکنی کمال حیرتله کوردک

[illegible]

* حاشیه *

توافقده شبهه ایدنلرک و مقتدر قلملر درکه توافقاری کتیریورلر دییه دوشوننلرک یالکز بیلدیرلری بو توافقلی

صحیفه‌یی کوستریبورم چونکه اعتبارسز شعورسز توافقه استعدادسز بر قلمله فقط حقیقیه راست کلمکله وجودی

تحقق ایدن بو صحیفه‌ده‌کی سکان بو توافق الف مقتدر توافقلی قلملر دقت ایله یالکز یگرمی طقوز اوتوز بر

توافقی کتیره بیلمشلر دیمک حقیقی موجود توافقک یالکز بر تلتندن آز بر مقدارینی اظهار ایده بیلمشلر دیمک

مقتدر قلملر توافقی کتیره‌میورلر ایجاد ایتمیورلر. یالکز موجودی بر درجه اظهار ایدییور. کلیتی

دکیشدیریورلر

DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI

٣٠٦
301

١٨

~~اوتوزنجی سوز~~

طلسم کائناتی و ادهٔ حکمت الٰهیه‌نك طلسمنی حل ایدن
بر کشف ایدن

اوتوزنجی سوز

[أنادن] [ذره‌دن] عبارت بر ألف بر نقطه‌در . شو سوز ایکی مقصددر . برنجی مقصد
أنانك ماهیت و نتیجه‌سنده . ایکنجی مقصد ذره‌نك حرکت و وظیفه‌سنده بحث ایدر .

رسالهٔ نورك اوتوزنجی سوزینك اوّلنده و اوتوزنجی لمعه‌نك آخرنده شدّتله =
اوروپا فلسفه‌سی . دینسزلکه میلیله و قرآن حقیقتنه داخل ایتمه‌ین و طبیعیه
و مادیّونه مسلکنه بشری سوق ایدن معناً خراب بر قسم فلسفه‌در . بو قسم بزم
دارالفنونلریمزه گیرمه‌ین و منوّر معلملریمزك ایمانلرینه ضرر ویرمه‌ین حقیقی
فلسفه دگلدر . بو فلسفه رسالهٔ نورله هم اونلره بارشیر . ان شاء الله بر وقت
بزم دارالفنونلریمزك قیمتدار معلملری تام بارشه‌جقلر . .

بارشه‌جقلر

سعید نورسی

بسم الله الرحمن الرحيم [ اوتوزنجی سوز ] اِنَّا عَرَضْنَا الْاَمَانَةَ عَلَى السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَالْجِبَالِ فَاَبَيْنَ اَنْ يَحْمِلْنَهَا وَاَشْفَقْنَ مِنْهَا وَحَمَلَهَا الْاِنْسَانُ اِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا ]

شو آیتك بیوك خزینه سنده اولان بر جوهرینه اشارت ایده جكز. شویله كه: كوك، زمین، طاغ تحملندن چكیندیكی وقورقدیغی امانتك متعدد وجوهندن بر فردی بر وجهی [ انا ] در. اوت [ انا ] زمان آدمدن شیمدی یه قدر عالم انسانیتك اطرافنه دال، بوداق صالان نورانی بر شجرهٔ طوبا ایله مدهش بر شجرهٔ زقومك چكردكیدر. شو عظیم حقیقته كیریشمزدن اول او حقیقتك فهمنی تسهیل ایده جك بر مقدمه یی بیان ایدرز. شویله كه: [ انا ] كنوز مخفیه اولان اسماء الٰهیه نك آناختاری اولدیغی كبی كائناتك طلسم مغلقنك دخی آناختاری اوله رق بر معمای مشكل كشادر، بر طلسم حیرتفزادر. او انانك ماهیتنك بیلنمسیله او غریب معما او عجیب طلسم اولان انا آچیلیر وكائنات طلسمنی وعالم وجوبك كنوزینی دخی آچار. شو مسئله یه دائر شمّه اسمنده بر رسالهٔ عربیه مده شویله بحث ایتمشز كه: عالمك مفتاحی انسانك النده در ونفسنه طاقلمش. كائنات قپولری ظاهراً آچیق كورندیكی حالده حقیقةً قپالیدر. جناب حق امانت جهتیله انسانه [ انا ] نامنده اویله بر مفتاح ویرمشكه بوتون عالمك قپولرینی آچار. واویله طلسملی بر انا ویرمشكه خلاق كائناتك كنوز مخفیه سنی اونكله كشف ایدر. فقط [ انا ] كندیسی ده غایت مغلق بر معما وآچیلمسی مشكل بر طلسمدر. اكر اونك حقیقی ماهیتی، سر خلقتی بیلینسه كندیسی آچیلدیغی كبی كائناتی دخی آچیلیر. شویله كه: صانع حكیم انسانك النه امانت اوله رق ربوبیتنك صفات وشئوناتنك حقیقتلرینی كوستره جك طانیتدیره جق اشارات ونمونه لری جامع بر انا ویرمشدر. تا كه او انا واحد قیاسی اولوب اوصاف ربوبیت وشئونات الوهیت بیلینسون. فقط واحد قیاسی بر موجود حقیقی اولمه

لازم دگل بلکه هندسه‌ده فرضی خطلر کبی بر فرض و توهمله بر واحد قیاسی تشکیل ایده‌بیلیر علم و تحققله وجود

حقیقیسی لازم دگلدر [س] نه ایچون جناب حقك صفات و اسماسنك معرفتی انایه باغلیدر

الجواب چونکه مطلق و محیط بر شیئك حدودی نهایتی اولمدیغی ایچون اوکا بر شکل ویریلمز و اوستنه بر صورت تعیّن ویریل

ایچون حکم ایدلمز ماهیتی نه اولدیغی آکلاشیلماز مثلا ظلمتسز دائمی بر ضیا بیلینمز و حس ایدلمز نه وقت حقیقی ویا

وهمی بر قرانلق ایله بر حد چکیلسه او وقت بیلینیر ایشته جناب حقك علم قدرت حکیم رحیم کبی صفات و اسماسی

محیط حدودسز شریکسز اولدیغی ایچون اونلره حکم ایدلمز و نه اولدقلری بیلینمز و حس اولونماز اویله ایسه حقیقی

نهایت و حدلری اولمدیغندن فرضی و وهمی بر حد چیزمك لازم کلیور اوده انانیت یاپار کندنده بر ربوبیت

موهومه بر مالکیت بر قدرت بر علم تصور ایدر بر حد چیزر اونکله محیط صفتلره بر حدّ موهوم وضع

ایدر بورایه قدر بنم اوندن صوکره اونکدر دییه تقسیمات یاپار کندنده‌کی اولچوجکلر ایله اونلرك ماهیتنی یواش

یواش آکلار مثلا دائره ملکنده موهوم ربوبیتیله دائره ممکناتده خالقنك ربوبیتنی آکلار و ظاهری

مالکیتیله خالقنك حقیقی مالکیتنی فهم ایدر بو خانه‌یه مالك اولدیغم کبی خالق ده شو کائناتك مالکیدر

دیر و جزئی علمیله اونك علمنی فهم ایدر و کسبی صنعتجیکیله او صانع ذوالجلالك ابداعی صنعتنی آکلار

مثلا بن شو اوی ناصل یاپدم و تنظیم ایتدم اویله ده شو دنیا خانه‌سنی بریسی یاپمش و تنظیم ایتمش دیر و هکذا بوتون

صفات و شئونات الهیه‌یی بر درجه بیلدیره‌جك کوستره‌جك بیکلر اسرارلی احوال و صفات و حسیات

[انا] ده مندرجدر دیمك انا آیینه مثال و واحد قیاسی و آلت انکشاف و معنای حرفی کبی معناسی کندنده

اولمیوب باشقه‌سنك معناسنی کوسترن وجود انسانیتك قالین ایپندن شعورلی بر تل و ماهیت بشریه‌نك

302-A



حله‌سنده اینجه بر ایپ و شخصیت آدمیتك کتابنده بر الفدر که او الفك ایکی یوزی وار بری خیره و وجوده

بقار او یوزیله یالکز فیضه قابلدر ویریلنی قبول ایدر کندی ایجاد ایده‌مز او یوزده فاعل دگل ایجاددن الی

قیصه‌در [بر یوزی ده] شره بقار و عدمه کیدر شو یوزده او فاعلدر فعل صاحبیدر هم اونك ماهیتی حرفیدر

باشقه‌سنك معناسنی کوستر ربوبیتی خیالیدر وجودی او قدر ضعیف و اینجه‌در که بالذات کندنده هیچ بر شی

تحمل ایده‌مز و یوکلنه‌مز بلکه اشیانك درجات و مقدارلرینی بیلدیرن میزان الحراره و میزان الهوا کبی میزانلر

نوعنده بر میزاندر که واجب الوجودك مطلق و محیط و حدودسز صفاتنی بیلدیرن بر میزاندر ایشته ماهیتنی شو

طرزده بیلن و اذعان ایدن و اوکا کوره حرکت ایدن [قد افلح من زكيها] بشارتنه داخل اولور امانتی حق ادا

ایدر و او انانك دوربینیله کائنات نه اولدیغنی و نه وظیفه کوردیکنی کورر و آفاقی معلومات نفسه کلدیکی وقت

انا ده بر مصدّقه کورور او علوم نور و حکمت اولورده قالیر ظلمت و عبثیته انقلاب ایتمز وقتاکه [انا] وظیفه‌سنی

شو صورتله ایفا ایتدی واحد قیاسی اولان موهوم ربوبیتی و فرضی مالکیتنی ترك ایدر [لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ

وَلَهُ الْحُكْمُ وَاِلَيْهِ تُرْجَعُونَ] دیر حقیقی عبودیتی طاقنیر مقام احسن تقویمه چیقار اگر او [انا] حکمت خلقتنی

اونوتوب و وظیفه فطریه‌سنی ترك ایده‌رك کندینه معنای اسمیله باقه کندینی مالك اعتقاد ایتسه او وقت امانتده

خیانت ایدر [وَقَدْ خَابَ مَنْ دَسّٰيهَا] آلتنه داخل اولور ایشته بوتون شرکلری و شرلری و ضلالتلری تولید ایدن

انانیتك شو جهتندندر که سموات و ارض و جبال تدهّش ایتمشلر فرضی بر شرکدن قورقمشلر اوت [انا]

اینجه بر الف بر خط فرضی ایکن ماهیتی بیلینمزسه تستر طوپراغی آلتنده نشو و نما بولور کیتدکجه

قالینلاشیر وجود انسانك هر طرفنی یاییلیر قوجه بر اژدها کبی وجود انسانی بلع ایدر بتون او انسان

لطائفيله عادتا [ انا ] اولور صوكره نوعك انانيتی ده بر عصبيت نوعيه و مليه جهتيله او انانيته قوت ويروب او [ انا ] او

انانيت نوعيه يه استناد ايده رك شيطان كبی صانع ذوالجلالك اوامرينه قارشی مبارزه ايدر صوكره [ قياس بالنفس ]

صورتيله هر كسی حتی هر شيئی كنديسنه قياس ايدوب جناب حقك ملكنی اونلره و اسبابه تقسيم ايدر غايت عظيم بر شركه

دوشر إِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ مئالنی كوستر . اوت ناصل ميری مالندن قرق پاره يی چالان بر آدم بوتون حاضر

ارقداشلرينه بر درهم آلماسنی قبول ايله هضم ايده بيلير اويله ده كنديمه مالكم ديين آدم هر شيئی كندينه مالكدر ديمه يه

و اعتقاد ايتمه يه مجبوردر اينته [ انا ] شو خائنانه وضعيتنده ايكن جهل مطلقده در بيكلر فنونی بيلسه ده جهل مركبله

بر اجهلدر . چونكه طويغولری افكارلری كائناتك انوار معرفتنی كتيرديگی وقت نفسنده اونی تصديق ايده جك

اشتعال ايتديره جك ادامه ايده جك بر ماده بولنمديغی ايچون سونرلر كلن هر شيئی نفسنده كی رنكله بويانير محض

حكمت كلسه نفسنده عبثيت مطلقه صورتنی آلير چونكه شو حالده كی [ انا ] نك رنكی شرك و تعطيلدر . الوهيتی انكاردر

بوتون كائنات پارلاق آيتلر طولو ده كی [ انا ] قرانلقلی بر نقطه اونلری نظرده سوندرير كوسترمز اونبرنجی سوزده

ماهيت انسانيه نك و ماهيت انسانيه ده كی انانيتك نه قدر حساس بر ميزان و طوغری بر مقياس و محيط بر فهرسته و

مكمل بر خريطه و جامع بر آيينه و كائناته كوزل بر تقويم بر روزنامه اولديغی غايت قطعی بر صورتده تفصيل ايدلمشدر

اوكا مراجعت ايديلور او سوزده كی تفصيلاته اكتفاءً قيصه كسه رك مقدمه يه نهايت ويردك اكر مقدمه يی اكلادك

حل حقيقته كيريورز . اينته باق عالم انسانيتده زمان آدمدن شيمدی يه قدر . ايكی جريان عظيم . ايكی سلسله

افكار هر طرفده و هر طبقه انسانيه ده دال و بوداق صالمش ايكی شجره عظيمه حكمنده بری سلسله نبوت و ديانت

ديكری سلسله فلسفه و حكمت كيديور . هر نه وقت او ايكی سلسله امتزاج و اتحاد ايتمش يعنی سلسله





فلسفه سلسله ديانته دخالت ايدوب اطاعت ايده رك خدمت ايتمش ايسه عالم انسانيت پارلاق بر صورتده

بر سعادت بر حيات اجتماعيه كچيرمشدر . نه وقت آيری كيتمشلر ايسه بوتون خير و نور سلسله نبوت و ديانت اطرافنه طوپلانمش

و شرلر و ضلالتلر فلسفه سلسله سنك اطرافنه جمع اولمشدر . شيمدی شو ايكی سلسله نك منشألرينی اساسلرينی

بولمليدر اينته ديانت سلسله سنه اطاعت ايتميين سلسله فلسفه كه بر شجره زقوم صورتنی آلوب شرك و ضلالت

ظلماتنی اطرافنه طاغيتدی . حتی قوه عقليه دالنده دهريون ماديون طبيعيون ميوه لرينی بشر عقلنك النه ويرمش

و قوه غضبيه دالنده نمرودلر . فرعونلر . شدادلری بشرك باشنه آتمش حاشيه و قوه شهويه بهيميه دالنده

آلهه لری صنملری و الوهيت دعوا ايدنلری ثمره ويرمش يتشديرمش او شجره زقومك منشئی ايله سلسله نبوتك

كه بر شجره طوباء عبوديت حكمنده بولنان او سلسله نك كره زمينك باغنده مبارك داللری قوه عقليه دالنده

انبياء و مرسلين . و اولياء و صديقين ميوه لرينی يتشديرديگی كبی قوه دافعه دالنده عادل حاكملری ملك كبی

ملكلر ميوه سنی ويرمش و قوه جاذبه دالنده حسن سيرت و عصمتلی جمال صورت و سخاوت و كرم نامدار ميوه سنی

يتشديرمش . و بشر ناصل شو كائناتك اك مكمل بر ميوه سی اولديغنی كوستره او شجره نك منشئی ايله برابر

انا ايكی جهتنده در او ايكی شجره يه منشأ و مدار اساسلی بر چكردك اولمشدر انا نك ايكی وجهنی بيان ايده جكز

شويله كه انا نك بر وجهی نبوت طوغريسنه كيديور . ديكر وجهی فلسفه طوغريسنه كليبور . نبوتك وجهی اولان

حاشيه اوت نمرودلری فرعونلری يتشديرن و ربوبيت دعوا ايتديرن اسكی مصر و بابلك يا سحر درجه سنه

چيقمش و ياخود خصوصی اولديغی ايچون عوام طرفنده سحر تلقی ايديلن اسكی فلسفه لری اولديغی كبی آلهه لری اسكی

يونان قفاسنده يتشديرن و اصناملری توليد ايدن فلسفه طبيعيه بطاقلغندر اوت طبيعتك پرده سيله

الوهيتك نورينی كورميين الحاد هر شيئه بر الوهيت ويروب كندی باشنه مسلط ايدر .

**برنجی وجه** عبودیت محضه‌نك منشئیدر. یعنی انا کندینی عبد بیلیر باشقه‌سنه خدمتنی ایدر آكلار ماهیتی حرفیه‌در
باشقه
یعنی باشقه‌سنك معناسنی طاشیور فهم ایدر. وجودی تبعیدر یعنی بر باشقه‌سنك وجودیله قائم و ایجادیله ثابتدر اعتقاد
ایدر مالکیتی وهمیه‌در یعنی کندی مالکنك اذنیله صوری موقت بر مالکیتی واردر بیلیر حقیقتی ظلیه‌در یعنی حق و
واجب بر حقیقتك جلوه‌سنی طاشییان ممکن و مسکین بر ظلدر. وظیفه‌سی ایسه کندی خالقنك صفات و شئوناتنه
مقیاس و میزان اولارق شعورکارانه بر خدمتدر. ایشته انبیاء و انبیاء سلسله‌سنده‌کی اصفیاء و اولیاء انایه شو وجهله
باقمشلر بویله کورمشلر حقیقتی آكلامشلر بتون ملکی مالك الملکه تسلیم ایتمشلر و حکم ایتمشلر که او مالك ذوالجلالك. نه
ملکنده نه ربوبیتنده نه الوهیتنده شریك و نظیری یوقدر معینه و وزیره محتاج دگل. هر شیئك اختیاری
اونك النده‌در. هر شیئه قادر مطلقدر. اسباب بر پرده ظاهریه‌در. طبیعت بر شریعت فطریه سبب و قانونلرینك
بر مجموعه‌سی قدرتنك بر مسطریدر. ایشته شو پارلاق نورانی کوزل یوز حیاتدار و معنیدار بر چکردکدر که
خالق ذوالجلال بر شجره طوبای عبودیتی اوندن خلق ایتمشدر که اونك مبارك داللری عالم بشرینك هر
طرفنی نورانی میوه‌لرله تزیین ایتمشدر. بوتون زمان ماضیده‌کی ظلماتی طاغیدوب (او دخی زمان ماضی) فلسفه
نك کوردیکی کبی بر مزار اکبر بر عدمستان اولدیغنی بلکه استقباله و سعادت ابدیه‌یه انتقال ایچون ارواح اهلینه
بر منزل انور و مختلف باصامقلی بر معراج منور و اغیر یوکلرینی براقان و سربست قالان دنیادن کوچوب کیدن
لرك نورانی بر نورستانی بر بوستانی اولدیغنی کوسترر.

**ایکنجی وجه** ایسه فلسفه طوتمشدر. فلسفه ایسه انایه معنای اسمیله باقمش یعنی کندی کندینه دلالت ایدر دیر
معناسی کندنده‌در کندی حسابنه چالیشیر حکم ایدر. وجودی اصلی ذاتی اولدیغنی تلقی ایدر. یعنی ذاتنده





بالذات بر وجودی واردر. دیر بر حد حیاتی وار دائره تصرفنده حقیقی مالکدر زعم ایدر. اونی بر حقیقت ثابته ظن ایدر
وظیفه‌سی حب ذاتندن نشئت ایدن بر تکمل ذاتی اولدیغنی بیلیر. و هکذا چوق اساسات فاسده‌یه مسلکلرینی بنا ایتمشلر
او اساسات نه قدر اساسسز چوروك اولدیغنی سائر رساله‌لرمده و بالخاصه سوزلرده خصوصاً اون ایکنجی و یکرمی
بشنجی سوزلرده قطعی اثبات ایتمیشز. حتی حکما فلسفه‌نك اك مکمل فردلری و او سلسله‌نك داهیلری اولان افلا
طون. و ارسطو. ابن سینا. و فارابی. کبی آدملر انسانیتك غایت الغایاتی (تشبه بالواجب) یعنی واجب الوجوده
بڭزه‌مکدر. دییوب فرعونانه بر حکم ویرمشلر و انانیتی قامچیلایوب شرکك دره‌لرنده سربست قوشدیره‌رق
اسباب پرستی. صنم پرستی. طبیعت پرستی. نجوم پرستی کبی چوق انواع شرك طائفه‌لرینه میدان آچمشلر انسانیتك.
استعدادنده مندرج اولان عجز. و ضعف. فقر. احتیاج. نقص. قصور قاپولرینی قاپایوب عبودیتك یولنی
تماماً چیقامایوب
سد ایتمشلر طبیعته صاپلانوب شرکدن چیقامایوب. شکرك قاپوسنی بولامامشلر نبوت ایسه غایت انسانیت و
وظیفه بشریت اخلاق الهیه ایله سجایای حسنه ایله تخلق ایتمك ایله برابر عجزینی بیلوب قدرت الهیه‌یه التجا ضعفنی
کوروب قوة الهیه‌یه استناد. فقرینی کوروب رحمت الهیه‌یه اعتماد. احتیاجنی کوروب غناء الهیه‌دن استمداد
قصورینی کوروب عفو الهیه‌یه استغفار. نقصنی کوروب کمال الهیه‌یه تسبیح خوان اولمقدر دیه عبودیتکارانه
حکم ایتمشلر. ایشته دیانته اطاعت ایتمه‌ین فلسفه‌نك بو یولی شاشیردیغی ایچوندر که انا کندی دیزکینی
انانیتك
الینه آلمش ضلالتك هر بر نوعنه قوشمش ایشته شو وجهده‌کی [انانیت] باشی اوستنده بر شجره زقوم
نشو و نما بولوب عالم انسانیتك یاریسندن فضله‌سنی قاپلامش ایشته او شجره‌نك قوه شهویه بهیمیه دالنده
بشرك انظارینه ویردیکی میوه‌لر ایسه اصناملر. والهه‌لردر چونکه فلسفه‌نك اساسنده قوت مستحسندر

حتى الحكم للغالب بر دستوریدر. غلبه ایدنده قوت وار. قوت ده حق واردر دیر ظلمی معناً القیلامه ظالملری

تشجیع ایتمشدر. وجبارلری الوهیت دعواسنه سوق ایتمشدر. هم مصنوعده کی کوزللکی ونقشده کی حسنی مصنوعه

ونقشه مال ایدوب صانع ونقاشنك مجرد ومقدس جمالنك جلوه سنه نسبت ایتمیه رك نه کوزل یاپیلمش یوینه

کوزلدر دیر پرستشه لایق بر صنم حکمنه کتیرهم هرکس صاتیلان مزخرف خودفروشه کوسترمجی ریاکار برحسنی

استحسان ایتدیکی ایچون ریاکارلری القیلامه صنم مثاللری کندی عابدلرینه عابده یاپمه. درادشجره نك قوة

غضبیه دالنده بیچاره بشرك باشنده کوچوك بویوك نمرودلر. فرعونلر. شدادلر. میوه لرینی یتشدیرمه قوة

عقلیه دالنده عالم انسانیتك دماغنه دهریون. مادیون طبیعیون کبی میوه لری ویرمه بشرك بینی بیله یاره

ایتمشدر. شمدی شو حقیقتی تنویر ایچون فلسفه مسلکنك اساسات فاسده سندن نشئت ایدن نتیجه لریله سلسله

بونك اساسات صادقه سندن تولد ایدن نتیجه لرینك بیکلر موازنه سندن نمونه اولارق اوچ درت مثال ذکر

ایدیورز. مثلا بونك حیات شخصیه ده کی دستورلری نتیجه لرندن تخلقوا باخلاق الله قاعده سیله اخلاق

الهیه ایله متصف اولوب جناب حقه متذللانه توجه ایدوب عجز. فقر. قصورینی بیلوب درکاهنه عبد اولیکز.

دستوری نره ده. فلسفه نك تشبه بالواجب انسانیتك غایت کمالیدر قاعده سیله واجب الوجوده بکزه مه یه

چالیشکز. خودفروشانه دستوری نره ده اوت نهایتسز عجز. ضعف. فقر. احتیاج ایله یوغرولمش

ماهیت انسانیه نره ده نهایتسز کمال قدرت جلال وجمال ایچنده کی واجب الوجوده بکزه مك نره ده

ایکنجی مثال بونك حیات اجتماعیه ده کی دستورلری نتیجه لرندن وشمس وقمردن طرفنا تا نباتات حیواناتك

امدادینه وحیوانات انسانك حتی ذرات طعامیه حجیرات بدنك امدادینه ومعاونتنه قوشدیرلدن دستور تعاون

حاشیه دستور بونك قوت حقده در. حق قوتده دکلدر ظلمی کسر عدالتی تأمین ایدر

١ حاشیه. یعنی اوصنم مثاللر پرستشکارلرینك هوسلرینه خوش کورونمك وتوجهلرینی قازانمق ایچون ریاکارانه کوسترمه ایله عبادت کبی بر وضعیت کوسترییورلر



قانون کرم. ناموس اکرام. نره ده فلسفه نك حیات اجتماعیه ده کی دستورلرندن ویالکز بر قسم ظالم دجالنا وانسانلرك

ووحشی حیوانلرك فطرتلرینی سوء استعمالندن نشئت ایدن دستور جدال نره ده اوت دستور جدالی اوقدر اهلی

وکلی قبول ایتمشلر که حیات بر جدالدر دیه ابلهانه حکم ایتمشلر. اوچنجی مثال بونك توحید الهی حقنده کی نتایج عالیه سندن

دستور غالیسندن الواحد لا یصدر الا عن الواحد یعنی هر برلکی بولونان یالکز بردن صدور ایده جکدر

مادام هرشیده وبوتون اشیاده بربرلك واردیمك برنك ذاتك ایجادیدر. توحید کارانه دستورلری نره ده. اسکی

فلسفه نك بر دستور اعتقادیه سندن اولان الواحد لا یصدر عنه الا الواحد یعنی بردن بر صدور ایدر

بالذات برنك صدوریله سائر شیلر واسطه لر واسطه سیله اوندن صدور ایدر دیه [غنی علی الاطلاق] وقدیر

مطلقی عاجز وسائطه محتاج کوستره رك هم بوتون اسبابه ووسائطه ربوبیتده بر نوع شرکت ویروب خالق ذوالجلاله

عقل اول نامنده بر مخلوق ویروب عادتا سائر ملکنی اسبابه ووسائطه تقسیم ایده رك بر شرك عظیمه یول آچان شرك

آلود ضلالت بیشه او فلسفه نك دستوری نره ده حکمانك بیوکسك قسمی اولان اشراقیونلر بویله خلط ایتسه لر

مادیون طبیعیون کبی اشاغیکی قسملری نه قدر خلط ایده جکلرینی قیاس ایده بیلیرسك. دردنجی مثال بونك

دستور حکیمانه سندن وان من شیء الا یسبح بحمده سریله هر شیئك هر ذی حیاتك نتیجه سی حکمتی کندینه

عائد برایسه صانعه عائد اولان نتیجه لری وفاطرینه باقان حکمتلری بیکلر درهر بر شیئك حتی بر میوه نك برآغاجك

میوه لری قدر حکمتلری نتیجه لری بولوندیغنی محض حقیقت اولان دستور حکمت نره ده. فلسفه نك هر بر

ذی حیاتك نتیجه سی کندینه باقار. ویاخود انسانك منافعنه عائددر دیه قوجه بر طاغ کبی بر آغاجه خردال

کبی بر میوه بر نتیجه طاقمق کبی غایت معناسز بر عبثیت ایچنده کوردیکی حکمتسز مزخرف دستورلری

نزوده. شو حقیقت اوتنجی سوزك اوتنجی حقیقتنده بر درجه كوستریلدیكندن قیصه كسدك اینته بو درت مثاله

بكزر مثالی قیاس ایده بیلیرسك. لمعات. نامنده كی بر رساله ده بر قسمنه اشارت ایتمشز اینته فلسفه نك شو اسا

سات فاسده سندن ونتایج وخیمه سندن دركه اسلام حكماسندن ابن سینا فارابی كبی داهیلر سنفنه صوراتینه مفتون

اولوب اوك اولنوب او مسلكه كیردكلرندن عادی بر مؤمن درجه سنی انجق قازانا بیلمشلر. حتی امام غزالی كبی. بر حجة

الاسلام اونلره او درجه یی ده و برمه مش. هم متكلمینك متحریق علماسندن معتزله اماملری زینت صوریسنه

مفتون اولوب او مسلكه جدی تماس. و عقلی حاكم. اتخاذ ایتدیكلرندن انجق فاسق مبتدع بر مؤمن درجه سنه

چیقه بیلمشلر كوادبای اسلامیه نك مشهورلرندن بدبینلكله معروف ابو العلای معری و یتیمانه اغلایشله موصوف

عمر خیام كبیلرك او مسلكك نفس اماره یی اوقشایان ذوقیله ذوقلنمی سبیله اهل حقیقت وكمالدن بر سلسله تحقیر

و تكفیر یوب ادبسزلك ایدیورسكز زندقه یه كیدیورسكز ... دیه زجركارانه تأدیب

ایتمشلر. هم مسلك فلسفه نك اساسات فاسده سندندركه انا كندی ذاتنده هوا كبی ضعیف بر ماهیتی

اولدیغی حالده فلسفه نك مشئوم نظریه معنای اسمی جهتیله باقدیغی ایچون كویا تخارمثال او (انا) تفرعن

ایدوب صوكره الفت جهتیله باقدیغی ایچون و مادیاته توغل سبیله كویا تصلب ایدیور صوكره غفلت و

انكار ایله او انانیت تجسد ایدر صوكره عصیان ایله تكدر ایدر شفافیتی غائب ایدر صوكره كیتدكجه قالینلاشوب

صاحبی یوتار. نوع انسانك افكاریله شیشر صوكره سائر انسانلری حتی اسبابی كندینه و نفسنه قیاس ایدوب

اونلره قبول ایتمدكلری و تبری ایتدكلری حالده بر فرعونلك ویررایشته او وقت خالق ذو الجلالك اوامرینه

قارشی مبارزه وضعیتی آلیر مَنْ يُحْيِي الْعِظَامَ وَهِيَ رَمِيمٌ دیر میدان اوقور كبی قدیر مطلقی عجز ایله اتهام ایدر





حتی خالق ذو الجلالك اوصافنه مداخله ایدر. بشینه كلمه یلری و نفس اماره نك فرعونلكنك خوشنه كیتمینلری یارد

یا انكار یا تحریف ایدر ازجمله فلاسفه نك بر طائفه سی جناب حقه موجب بالذات دیمشلر اختیارینی نفی ایتمشلر

اختیارینی اثبات ایدن بوتون كائناتك نهایتسز شهادتلرینی تكذیب ایتمشلر فیا سبحان الله شو كائنات ذره دن

شمسه قدر بتون موجودات تعینا تلریله. انتظاماتیله حكمتلریله میزانلریله صانعك اختیارینی كوستردیكی حالده شو

كور اولاسی فلسفه نك كوزی كورمه یور. هم بر قسم فلاسفه جزئیاته علم آلهی تعلق ایتمه یور علم آلهینك احاطه سنی

نفی ایدوب بوتون موجوداتك شهادات صادقه لرینی رد ایتمشلر. هم فلسفه اسبابه تأثیر ویروب طبیعته الله ایجاد

ویریكرمی ایكنجی سوزده قطعی صورتده اثبات ایدلدیكی كبی هر شیده خالق كل شیئه خاص بارلادیغی سكه یی كورمیوب

عاجز. جامد. شعورسز. كور. و ایكی الی تصادف و قوت كبی ایكی كورك النده اولان طبیعته مصدریت

ویروب بكز حكمت عالیه یی افاده ایدن و هر بری بر مكتوبات صمدانیه حكمنده اولان موجوداتی او كامال ایدر

هم اونجی سوزده اثبات ایدلدیكی كبی جناب حق بوتون اسماسیله و كائنات بتون حقائقیله و سلسله نبوت

بوتون تحقیقاتیله و كتب سماویه بتون آیاتیله كوستردكلری حشر و آخرت قاپوسنی بولمه یوب حشری نفی

ایدوب ارواحلره بر ازلیت اسناد ایتمشلر اینته بو خرافاتلره سائر مسئله لرینی قیاس ایده بیلیرسك. اوت.

شیطانلر كویا (انا) نك غاغاو یجه سیله دینسز فیلسوفلرك عقللرینی هوایه قالدیروب ضلالت دره لرینه

اتوب طاغیتمشلر كوجوك عالمده (انا) بویوك عالمده طبیعت كبی طاغوتلردندر فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ

وَيُؤْمِنْ بِاللّٰهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقٰى لَا انْفِصَامَ لَهَا وَاللّٰهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ لكن حقیقی تنویر

ایده جك بر سیاحت خیالیه صورتنده منظوم اولاروه (لمعاته) یازدیغم بر واقعه مثالیه نك مثالی شوراده

ذکر ایتمه‌یه مناسبت کلدی شویله‌که: بوندن سکز سنه اول استانبولده رمضان شریفده مسلک فلسفه مناسبتنده بولونان

اسکی سعید یکی سعیده انقلاب ایده‌جکی برهنگامده درکه فاتحهٔ شریفه‌نک آخرنده صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ

عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ ایله اشارت ایتدیکی اوچ مسلکی دوشونورکن شویله بر واقعهٔ خیالیه برحادثهٔ

مثالیه رؤیایه بکزر برحادثه‌ده کوردمکه کندیمی بر صحرای عظیمده کوریبورم بوتون زمینک یوزینی قرانلقلی صیقینتیلی و

بوغوجی بر بلوط طبقه‌سی قاپلامش نه نسیم وار. ونه ضیا. نه آب حیات هیچ بریسی بولونمیور هرطرفی جنوارلر.

مضر. موحش. مخلوقاتلر طولو اولدیغنی توهم ایتدم قلبمه کلدیکه زمینک اوته‌کی طرفنده. ضیا. نسیم. آب حیات.

وار اورایه کچمک لازم باقدمکه اختیارسز سوق اولنیورم زمینک ایچنده طونل واری بر مغاره‌یه صوقولدم کیت کیده

زمینک ایچنده سیاحت ایتدم باقیورمکه بندن اول او تحت الارض یولده چوق کیمسه‌لر کیتمشلر هرطرفده بوغولوب

قالمشلر اونلرک آیاق ایزلرینی کوریبوردم بعضیلرینک برزمان سسلرینی ایشیدیبوردم صوکره سسلری

کسیلیوردی ای رفیقم بو سیاحت خیالیه‌مه اشتراک ایدن آرقداش او زمین طبیعتدر. و فلسفهٔ طبیعیه‌در.

طونل ایسه اهل فلسفه‌نک افکاریله حقیقته یول آچمق ایچون آچدقلری مسلکدر کوردیکم آیاق ایزلری افلاطون

ارسطو کبی مشاهیرلرکدر حاشیه ایشیتدیکم سسلر ابن سینا فارابی کبی داهیلرکدر. اوت ابن سینانک بعض

حاشیه اکردین سن نه‌جیسک بو مشاهیره قارشی میدان اوقیوریسک سن بر سینک کبی اولوبده قارتاللرک

اوجلرینه قارشیبورسک بنده دیرمکه قرآن کبی بر استادم وار ایکن ضلالت آلود فلسفه‌نک واوهام آلود.

عقللک شاکردلری اولان اوقارتاللره حقیقت ومعرفت یولنده سینک قنادی قدر قیمت ویرمه‌یه مجبور دکلم

بن اونلردن نه‌قدر آشاغی ایسه‌م اونلرک استادی دخی بنم استادمدن بیک دفعه دها آشاغیدر استادمک همتیله

اونلری غرق ایدن ماده آیاغمیده اصلاتمدی اوت بوبیوک برپادشاهک اونلک قانونی وامرینی حامل کوچوک برنفری

برشاهک بیوک برمشیردن دها بیوک ایشلر کوره بیلیر...

اصلاتمدی



سوزلرینی قانونلرینی بعضیده کوریبوردم صوکره بتون بتون کسیلیوردی دها ایلری کیده‌مه‌مه دیلک بوغولمشدر

هرنه ایسه سنی مرقدن قورتارمق ایچون خیالک آلتنده‌کی حقیقتک بر کوشه‌سنی کوستردم شیمدی سیاحتمه دونیورم کیت

کیده باقدمکه بنم الم ایکی شی ویرلمشدر بری الکتریق او تحت الارض طبیعتک ظلماتنی طاغیتیر. دیکری بر الله دخی عظیم

قیالر طاغ مثال طاشلری پارچه‌لانوب بکا یول آچیلیور. قولاغمه دینلدیکه بو الکتریق ایله آلت قرآنک خزینه‌سندن

سنه ویرلمشدر هرنه ایسه چوق زمان اویله کیتدم باقدمکه اوته‌کی طرفه چیقدم غایت کوزل بربهار موسمنده بلوطسز

برکونش روح افزا برنسیم حیاتدار برآب لذیذ هرطرف شنلک ایچنده برعالم کوردم الحمد لله دیدم صوکره باقدمکه

بن کندیمی بن کندیمده مالکم دکلم بریسی بنی تجربه ایدییوردی اولکی وضعیتده او صحرای عظیمده و بوغوجی بولوط آلتنده بنی کوردم

دها باشقه بر یولده بر سائق بنی سوق ایدییوردی بو دفعه تحت الزمین دکل بلکه سیر و سیاحت ایله بر یوزینی قطع ایدوب

اوته‌کی یوزه کچمک ایچون کیدیبوردم او سیاحتمده اویله عجائب وغرائبی کوریبوردمکه تعریف ایدلمز دکز بکا حدت ایدر

قیر طبیعت بنی تهدید ایدر هر شی بکا مشکلات پیدا ایدر فقط ینه بکا قرآندن ویرلدیکی بر واسطه سیاحتمله کچیبوردم غلبه

چالیبوردم کیت کیده باقیوردم هرطرفده سیاحلرک جنازه‌لری بولونیوردی سیاحتی بیکده آنجق بر در

هرنه ایسه او بولوطدن قورتولوب زمینک اوته‌کی یوزینه محبوب کوزل کونش ایله قارشیلاشدم روح کبی نسیمی

تنفس ایده‌رک الحمد لله دیدم او جنت کبی عالمی سیره باشلادم. صوکره باقدم بری وارکه بنی او اراده بیراقمیور

بشقه یوللری بکا کوستره‌جک کبی ینه بنی برآنده مدهش صحرایه کتیردی باقدمکه یوقاریده ایغنه عینی آسانسورلر

کبی مختلف طرزلرده بعض طیاره بعض اوطوموبیل بعض زنبیل کبی شیلر کورینیور قوه واستعداده کوره اذره

آتیلسه یوقاری‌یه چکیلیبور بنده بریسنه آتلادم باقدم بردقیقه طرفنده بولوطک فوقنه چیقاردی غایت

مزین کوزل یشیل طاغلرك اوستنه چیقدم اوبولوط طبقه سی طاغلك یاریسنه قدر کلمشدی اك لطیف نسیم اك
لذیذ بر آب حیات اك شیرین بر ضیا هر طرفده کورونیور باقدم که او آسمانلر کبی نورانی منزللر هر طرفده وار
حتی ایکی سیاحتمده ده زمینك اوته‌کی یوزونده اونلری کورمشدم اکلامامشدم شمدی اکلایورم که شونلر قرآن حکیمك
آیتلرینك جلوه لریدر ایشته وَلَا الضَّالِّينَ ایله اشارت اولنان اولکی یول طبیعته صاپلانانلرك و طبیعیون فکرینی
طاشیانلرك مسلکیدر که اوراده حقیقته و نوره کچمك ایچون نه قدر مشکلات اولدیغنی حس ایتدیکز غَيْرِ الْمَغْضُوبِ
ایله اشارت اولونان ایکنجی یول اسباب‌پرستلرك و وسائطه ایجاد و تأثیر ویرنلرك مشائیون حکماسی کبی یالکز عقل ایله
فکر ایله حقیقت الحقائقه و واجب الوجودك معرفتنه یول آچانلرك مسلکیدر الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ ایله اشارت اولونان
اوچنجی یول صراط مستقیم اهلی اولان اهل قرآنك جادهٔ نورانیه‌سیدر که اك قیصه اك راحت اك سلامت و هرکسه آچیق
سماوی و رحمانی و نورانی بر مسلکدر

✽ ✽ ✽

حاشیه بو حاشیه اون یدنجی صحیفه‌نك حاشیه سی در سهواً بورایه یازلمه
اوتوزنجی سوزك ایکنجی مقصدینك تحولات ذرات تعریفنه دائر اوزون جمله سنك حاشیه سیدر

قرآن حکیمده امام مبین : کتاب مبین : مکرر یرلرده ذکر ایدلمش اهل تفسیر ایکیسی بردر برقسمی آیری آیری در دیمشلر
حقیقتلرینه دائر بیانلری مختلفدر خلاصه علم الهینك عنوانلریدر دیمشلر فقط قرآنك فیضیله شویله قناعتم کلمشکه
امام مبین علم و امر الهینك بر نوعنه بر عنوانیدرکه عالم شهادتدن زیاده عالم غیبه باقیور یعنی زمان حالدن زیاده ماضی
و مستقبله نظر ایدر یعنی هر شیئك وجود ظاهریسندن زیاده اصلنه نسلنه و کوکلرینه تخملرینه باقار قدر الهینك بر
دفتریدر شو دفترك وجودی یکرمی آلتنجی سوزده هم اوچنجی سوزك حاشیه سنده اثبات ایدلمشدر اوت شو امام مبین
بر نوع علم و امر الهینك عنوانیدر یعنی اشیانك مبادیلرینی و کوکلرینی و اصللرینی کمال انتظام ایله اشیانك وجودلرینی



غایت صنعتکارانه انتاج جهتیله البته دساتیر علم الهینك بر دفتریله تنظیم ایدلدیکنی کوستریورلر و اشیانك نتیجه لری نسللری
تخملری ایلروده کله جك موجوداتك پروغراملرینی فهرسته لرینی تضمن ایتدکلرندن البته اوامر الهیه نك بر کوچوك مجموعه سی
اولدیغنی بیلدیریورلر مثلا بر چکردك شو کوچك آغاجك تشکیلاتی تنظیم ایده جك اولان پروغراملری و فهرسته لری و او فهرسته
و پروغراملری تعیین ایدن اوامر تکوینیه نك کوچوجك بر مجسمی حکمنده دینله بیلیر الحاصل امام مبین ماضی و مستقبلك
و عالم غیبك اطرافنده دال و بوداق صالان شجرهٔ خلقتك بر پروغرامی بر فهرسته سی حکمنده در شو معناده کی امام مبین
قدر الهینك بر دفتری بر مجموعهٔ دساتیریدر او دساتیرك املاسیله و حکمیله ذرات وجود اشیاده کی خدماتنه و حرکاتنه
سوق ایدیلیر اما کتاب مبین ایسه عالم غیبدن زیاده عالم شهادته باقار یعنی ماضی و مستقبلدن زیاده زمان حاضره نظر
ایدر علم و امردن زیاده قدرت و ارادهٔ الهیه نك بر عنوانی بر دفتری بر کتابیدر امام مبین قدر دفتری ایسه کتاب مبین
قدرت دفتریدر یعنی هر شیئك وجودنده ماهیتنده و صفات و شئوناتنده کمال صنعت و انتظاملری کوستریورکه بر قدرت
کامله نك دساتیریله و ارادهٔ نافذه نك قوانینی ایله وجود کیدیریلیور صورتلری تعیین تشخیص ایدیلیور بر مقدار
معین بر شکل مخصوص ویریلیور دیمك او قدرت و اراده نك کلی عمومی بر مجموعهٔ قوانینی بر دفتر اکبری واردر که
هر بر شیئك خصوصی وجودلری و مخصوص صورتلری اوکا کوره بیچیلیر دیکیلیر کیدیریلیر. ایشته شو دفترك
وجودی امام مبین کبی قدر و جزء اختیاری مسئله سنده اثبات ایدلمشدر اهل غفلت و ضلالت و فلسفه نك احمقلغنه
باقکز قدرت فاطره نك او لوح محفوظنی و حکمت و ارادهٔ ربانیه نك او بصیرانه کتابی اشیاده کی جلوه سی عکسی
مثالنی حس ایتمشلر حاشا طبیعت نامیله تسمیه ایتمشلر کورلشمشلر ایشته امام مبینك املاسیله یعنی قدرك
حکمیله و دستوریله قدرت الهیه ایجاد اشیاده هر بری بر آیت اولان سلسلهٔ موجوداتی لوح محو اثبات.

دینلن زمانك صحیفهٔ مثالیه سنده یازیور ایجاد ایدیور. ذراتی تحریك ایدیور دیمك حرکات ذرات او کتابیدن استنساخدن

اوستنساخدن موجودات عالم غیبدن عالم شهادته و علمدن قدرته گلیرلرنده بر اهتزازدر. بر حرکاتدر. اما لوح. محو و اثبات.

ایسه ثابت و دائم اولان لوح محفوظ اعظمك دائرهٔ ممکناتده یعنی موت و حیاته. وجود و فنایه دائما مظهر اولان اشیاده.

متبدل بر دفتری. و یازار بوزار بر تخته سیدر. که حقیقت زمان اودر. اوت هر شیئك بر حقیقتی اولدیغی کبی زمان

دیدیگمز کائناتده جریان ایدن بر نهر عظیمك حقیقتی دخی. لوح. محو و اثبات دخی کی کتابت قدرتك صحیفه سی و مرکبی حکمنده در.

لَا يَعْلَمُ الْغَيْبَ اِلَّا اللّٰهُ

ایکنجی مقصد: تحولات ذراته دائردر: قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَأْتِينَا السَّاعَةُ قُلْ بَلٰى وَرَبِّى لَتَأْتِيَنَّكُمْ عَالِمِ الْغَيْبِ

لَا يَعْزُبُ عَنْهُ مِثْقَالُ ذَرَّةٍ فِى السَّمٰوَاتِ وَلَا فِى الْاَرْضِ وَلَا اَصْغَرُ مِنْ ذٰلِكَ وَلَا اَكْبَرُ اِلَّا فِى كِتَابٍ مُبِينٍ صدق الله العظیم

خزائنك بك بیوك خزینه سندن بر مثقال ذره مقدارنده که. ذره صندوقچه سنده. اولان جوهرلری گوسترر

ایله ~~یکنجی مقصود~~ ذره نك. حرکت و وظیفه سندن بر نبذه بحث ایدر. شو مقصد بر مقدمه اوچ نقطه دن عبارتدر

**مقدمه** تحولات ذرات نقاشِ ازلینك قلم قدرتی کتاب کائناتده یازدیغی آیات تکوینیه نك هنگامنده کی

اهتزازاتی و جولانیدر. بوقسه ~~ماجوب~~ مادیون طبیعیونلرك توهم ایتدکلری کبی تصادف اویونجاغی و قاریشیق منتشر

بر حرکت دگلدر. چونکه بوتون موجودات کبی ذره لر و هر بر ذره مبدأ حرکتنده بِسْمِ اللّٰه دیر. چونکه نهایتسز قوتندن

فضله یوکلر قالدیریر. بغدای دانه سی کبی قدر بر چکردك قوجه چام آغاجی کبی بر یوکی اوموزینه آلمسی کبی وظیفه

سنك ختامنده اَلْحَمْدُ لِلّٰه دیر. چونکه بوتون عقولی حیرتده براقان حکمتلی بر جمال صنعت فائده لی بر حسن

نقشه گوستره رك صانع ذوالجلالك مدیحه بر قصیدهٔ مدحیه کبی بر اثر گوسترر



309

حاشیه بو حاشیه نك حاشیه سی سهواً اولجه یازلمه بورایه گچه جك

مثلا نار و قیصره دقت ایت. اوت تحول ذرات عالم غیبدن ~~...~~ هر شیئك گچمه سی اصلنده و گله جك نسلنده کی

انتظامات مدار و علم و امر الهینك بر عنوانی اولان امام مبینك دستورلری و املاسی تحتنده و زمان حاضرده عالم

شهادتده اولان تشکیل و ایجاد اشیاده تصرف مدار و قدرت و ارادهٔ الهیه نك بر عنوانی اولان کتاب مبین دن استنساخ

ایله و سیال زمانك ~~حقیقی~~ حقیقت صحیفهٔ مثالیه سی اولان لوح، محو و اثبات ده. کلمات قدرتی یازمق چیزمکدن گلن حرکاتدر

و تمثیلدر اهتزازاتدر

برنجی نقطه ایکی بحثدر: **برنجی بحث** هر ذره ده هم حرکتنده هم سکونتنده ایکی گونش کبی ایکی نور توحید پارلایور

چونکه ایکنجی سوزك برنجی اشارتنده. اجمالاً و یگرمی ایکنجی سوزده تفصیلاً اثبات ایدلدیگی کبی هر بر ذره اگر مأمور الهی

اولماسه و اونك اذنی و تصرفی ایله حرکت ایتمزسه و علم و قدرتیله تحول ایتمزسه اووقت هر بر ذره نك نهایتسز بر علمی

حدسز بر قدرتی هر شیئی گورور بر گوزی هر شیئه باقار بر یوزی هر شیئه گچر بر سوزی بولونمق لازم گلیر چونکه

عناصرك هر بر ذره سی هر بر جسم ~~..~~ حیاتده منتظماً ایشلر و یا ایشله یه بیلیر اشیانك انتظاماتی و قوانین تشکلاتی

بربرینه مخالف قدر اونلرك نظاماتی بیلینمزسه ~~ینتظمه یاکلیشیز~~ ایشلنمز ایشلنسه ده یاکلیشیز یاپیلماز حالبوکه.

یاکلیشیز یاپیلیور اویله ایسه اوخدمت ایدن ذره لر یا بر علم محیط صاحبنك اذن و امری ایله و علم و اراده سی ایله

ایشلیورلر و یاخود گلندیلرنده اویله بر محیط علم و قدرت لازم گلیور. اوت هوانك هر بر ذره سی هر بر

ذی حیاتك جسمنه هر بر چیچکك هر بر میوه سنه هر بر یاپراغك بناسنه گیروب ایشله یه بیلیر حالبوکه اونلرك

تشکیلاتلری ~~تشکلاتلری~~ آیری آیری طرزده در. باشقه باشقه نظاماتی وار. بر انجیر میوه سنك ~~ماکنه سی~~ فرضا ~~شکر فابریقه سی~~ بر فابریقه سی چوها ماکینه سی کبی شکر فابریقه سی کبی

کبی اولسه. بر نار ~~میوه سنك~~ فابریقه سی ~~چوها ماکنه سی~~ کبی اوله جقدر. و هکذا او بنالرك و جسملرك

برغاملری بر بریندن بشقه‌در. شمدی شو ذرهٔ هوائیه بتون اونلره کیرر و باکیره بیلیر و غایت حکیمانه و استادانه یاکلشسز
و الیر وظیفه‌سنی یپدقدن صکره قالقار کیده‌ر. ایشته متحرک هوانک متحرک ذره‌سی نباتاته و حیواناته حتی میوه‌لرینه چیچکلرینه
اولارده ایشلر و ضعیت ... بقدارلرینک تشکیلاتنی تجهیزی بیلمسی
لازم کلدیکی و یاخود اونلری بیله‌نک امر و اراده‌سیله مأمور اولمسی لازم کلدیکی کبی ساکن طوپراقده ساکن اولان هر بر
ذره‌سی بوتون چیچکلی نباتاتک و میوه‌دار اغاجلرک تخملرینه مدار و منشأ اولمغه قابل اولمدیغندن هانکی تخمک
کاه او ذره که یعنی مثلیت اعتباریله بر ذره حکمنده اولان بر اووج طوپراقده کندینه مخصوص بر فابریقه بتون لوازماتنی
و تشکیلاتنه لازم بوتون جهازاتی بولندیغندن او ذره‌ده و او ذره‌نک قوطیجغی اولان او اووج طوپراقده اشجار
و نباتات و چیچکلر و میوه‌لر انواعی عددنجه منتظم معنوی ماکنه و فابریقه‌لری بولونمسی و یاخود معجزه‌کار هر شیئی هیچدن
ایجاد ایدر و هر شیئک هر شیئنی و هر جهتنی بیلیر بر علم و قدرت بولونمسی لازمدر. و یاخود بر قدیر مطلق بر علیم کلّ
شیئک امر و اذنیله حول و قوتیله او وظیفه‌لری کوریلیر. اوت ناصلکه بر عجمی خام عامی عادی هم کور بر آدم اوروپایه
کیتسه بوتون فابریقه‌لره تزکاهلره کیرسه استادانه کمال انتظام ایله هر بر صنعتده هر بر بناده ایشلسه اویله
اثرلر یاپارکه نهایت حکمتلی صنعتلی هر کسی حیرتده بیراقر. ذره مقدار شعوری اولان بیلیرکه او آدم کندی
باشنه ایشلمیور بلکه بر استاد کل اوکا درسنی ویرر ایشلتدیرر. هم ناصلکه بر کوز عاجز یرندن قالقمیور
بسیط بر قوطیجغه کیرسه او قوطوجقده بر آدم بولونیور حالبوکه او قوطو بر جگر بر درهم کبی کوچک بر طاشه کیبک
و یاموره کبی بر ماده ویریلیور حالبوکه او قوطودن حکیدن بطمانلرجه شکر طوپلرله جوهر. بکلر مجوهرات.
غایت صنعتلی مرصعاتلی لباسلر لذتلی طعاملر چیقوب کلسه ذره مقدار عقلی اولان دیمز یه حکمی کی
او آدم غایت معجزه‌کار بر ذاتک منشأ معجزاتک تجلی اولان فابریقه‌سنک بر مندلی و یاخود مسکین بر قپوجیسیدر



عیناً اویله‌ده هوانک ذره‌لری هر بری. بر مکتوبات صمدانیه. بر صنعت ربانیه. بر معجزهٔ قدرت. بر خارقهٔ
حکمت اولان. نباتات. و اشجار. و ازهار. و اثمارده‌کی. حرکات و خدمتلری منتظری صانع حکیم ذو الجلالک بر خاطر
کریم ذو الجمالک امر و اراده‌سیله حرکت ایتدیکنی و طوپراغک دخی ذره‌لری هر بری بر رأیری ماکنه تزکاه بر رأیری
مطبعه بر رأیری خزینه بر رأیری انتیقه و صانع ذو الجلالک اسماسنی اعلان ایدن بر رأیری اعلاننامه و کمالاتنی سویلین
بر رأیری قصیده حکمنده اولان او تخمجقلر بیک او چیچکلرینک سنبللرینه اغاجلرینه منشأ و مدار اولملری امرکن
فیکونه مالک هر شیئی امرینه مسخر بر صانع ذو الجلالک امریله اذنیله اراده‌سیله قوتیله اولمسی ایکی کره ایکی درت
ایدر کبی قطعیدر. آمنا / **ایکنجی مبحث** ذراتک حرکاتنده‌کی وظیفه‌لره حکمتلره کوچوک بر اشارتدر. اوت عقللری کوز
لرینه سقوط ایتمه مادیونلرک حکمتسز حکمتلری عبثیت اساسنه استناد ایدن فلسفه‌لری تصادفه باغلی اولدن
تحولات ذراتی بوتون دوستورلرینه اس الاساس طوتوب مصنوعات الٰهیه‌یه مصدر کوسترمشلر. نهایتسز حکمتلرله
مزین مصنوعاتی حکمتسز معناسز قارماقاریشیق بر شیئه استناد ایتمسی نه قدر خلاف عقل اولدیغنی ذره مقدار
شعوری بولنان بیلیر. شمدی قرآن حکیمک حکمتی نقطهٔ نظرنده تحولات ذراتک پک چوق غایه‌لری حکمتلری
و وظیفه‌لری واردر. وَاِنْ مِنْ شَيْءٍ اِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ کبی چوق آیتلرله حکمتلرینه و وظیفه‌لرینه اشارت ایده‌رك
نمونه اولارق بر قاچینه اشارت ایدیورز. **برنجیسی** جناب واجب الوجودک تجلیات ایجادیه‌سنی تجدید و تازه‌لندیرمك
ایچون هر بر روحی قوده‌لر کبی ایده‌رك معجزات قدرتندن تازه بر کسوه کیدیرمك و هر بر تك کتابندن
ایری ایری بیك مختلف کتابی حکمتیله استنساخ ایتمك و بر حقیقتی بشقه باشقه صورتده کوسترمك و
کائناتلری و عالملری و موجوداتلری طائفه طائفه آرقه‌سندن کلملرینه یر ویرمك و زمین حاضرلامق

اچون فاطر ذوالجلال قدرتيله ذراتى تحريك و توظيف ايتمشدر **ايكنجيسى** مالك الملك ذوالجلال شو دنيايى بالخصوص روى زمين تارلاسنى بر ملك صورتنده ياپمشدر يعنى نشو و نمايه تازه تازه محصولات ويرمه يه موافق بر صورتده مهيا ايتمشدر. تا كه نهايتسز معجزات قدرتنى اوراده اكوب بچسون. ايشته شو زمين يوزنده كى تارلاسنده ذراتى حكمتله تحريك ايدرك انتظام دائره سنده توظيف ايدوب هر عصرده. هر فصلده. هر آيده بلكه هر كونده بلكه هر ساعتده معجزات قدرتنك يكى يكى بر كائناتنى كوسترر بر يوزى طولوسى يڭى محصولات ويرديرر. نهايتسز خزينهٔ رحمتنك هدايالرينى نهايتسز قدرتنك معجزاتنك نمونه لرينى حركات ذرات ايله اظهار ايدر **اوچنجيسى** نهايتسز تجليات اسماء الهيه نك نقشلرينى كوسترمكله او اسمالرك جلوه لرينى افاده ايچون محدود بر زمينده حدسز نقوشى كوسترمك كوچوك بر صحيفه ده نهايتسز معنالرى افاده ايتمك حدسز آيتلرى يازمق ايچون نقاش ازلى ذراتى كمال حكمتله تحريك ايدوب كمال انتظام ايله توظيف ايتمشدر. اوت كچن سنه نك محصولاتيله شو سنه نك محصولاتنك ماهيتلرى بر حكمنده در فقط معنالرى بشقه در تعينات اعتباريه نك دكيشديرمكله معنالرى دكيشير و چوغالير تعينات اعتباريه و تشخصات موقته تبدل ايتمكلرى و ظاهراً فانى اولدقلرى حالده اونلرك معانئ جميله لرى محافظه اولونوب ثابت و باقى قالير. شو آغاجك كچن بهارده كى ياپراق و چيچك و ميوه لرى روحلرى اولمديغندن شو بهارده كى امثاللرك. مفهومجه عينلريدر. يالكز تشخصات اعتباريه ده فرق وار. فقط او اعتبارى تشخصلر هر وقت تجلياتى تازه لنمكده اولان شئونات اسماء الهيه نك معنالرينى افاده ايچون شو بهارده كيلر ايرى تشخصاتله اونلرك يرينه كلديلر **دردنجيسى** حدسز عالم مثال كبى غايت كنيش عالم ملكوت غير محدود سائر اخروى عالملره محصولات و يا تزيينات. و يا لوازمات. كبى اونلره مناسب شيلرى يتشديرمك ايچون شو طار مزرعهٔ

311



دنياده زمين يوزينك دزكاهنده و تارلاسنده حكيم ذوالجلال ذراتى تحريك ايدوب كائناتى سيال و موجوداتى سياره ايدرك شو كوچوك زمينده او قدر بيوك عالملره بيك چوق محصولات معنويه يتشديرييور نهايتسز خزينهٔ قدرتندن نهايتسز بر سيلى دنيادن آقيتديروب عالم غيبه بر قسمنى آخرت عالملرينه دوكييور **بشنجيسى** نهايتسز كمالات الهيه يى حدسز جلوات جماليه يى و غايتسز تجليات جلاليه يى و غير متناهى تسبيحات ربانيه يى شو طار و محدود زمينده و متناهى و آز بر زمانده كوسترمك ايچون ذراتى كمال حكمتله قدرتيله تحريك ايدوب كمال انتظام ايله توظيف ايدرك متناهى بر زمانده محدود بر زمينده غير متناهى تسبيحات ياپديرييور غير محدود تجليات جماليه و جلاليه و كماليه سنى كوسترييور. چوق حقائق غيبيه و چوق ثمرات اخرويه و فانيلرك باقى اولان هويت و صورتلرندن بيك چوق نقوش مثاليه و چوق معنيدار نسوج لوحه لرى ايجاد ايدييور ديمك ذره لرى تحريك ايدن شو مقاصد عظيمه يى شو حكم جسيمه يى كوسترن بر ذاتدر. يوقسه هر بر ذره ده كونش كبى بر دماغ بولونمسى لازم كلير دها بونه بونه كبى بلكه بش بيك حكمتله تحريك اولنان ذراتك تحولاتنى عقلسز فيلسوفلر حكمتسز ظن ايتمشلر و حقيقتده بر نفى برى آفاقى ايكى حركت جذبه كارانه ده ذكر و تسبيح الهيله مولوى كبى ذكر ايدن و دورانه قالقان او ذره لرى كندى كندينه سرسم كبى دونوب اوينايورلر زعم ايتمشلر. ايشته بوندن اكلاشيليور كه اونلرك علملرى علم دكل جهلدر. حكمتلرى حكمتسزلكدر اوچنجى نقطه ده التى اوزون بر حكمت دها سويلنه جكدر.

**ايكنجى نقطه** هر بر ذره ده واجب الوجودك وجودينه و وحدتنه ايكى شاهد صادق واردر. اوت ذره عجز و جمودى ايله برابر شعوركارانه بيوك وظيفه لرى ياپمقله بيوك بيوك يوكلرى قالديرمقله واجب الوجودك وجودينه قطعى شهادت ايتديكى كبى هر حركاتنده نظامات عموميه يه توفيقا حركت ايدوب هر كيرديكى يرده

اوڭا مخصوص نظاماتی مراعات ایتمكله هر یرده ~~...~~ كندی وطنی كبی بر تشخصیله واجب الوجودك وحدتنه و ملك و
ملكوتك
~~...~~ مالكی اولان ذاتك احدیتنه شهادت ایدر یعنی ذره كیمك ایسه كزدیگی بوتون یرلرده اونكدر دیمك. ذره
چونكه عاجزدر بوكی نهایتسز اغیر دركً وظیفه‌لری نهایتسز چوق قدر بر قدیر مطلقك اسمیله امریله قائم و متحرك اولدیغی
بیلدیریر هم كائناتك نظامات كلیه‌سنی بیلیرك بر طرزده توفیق حركت ایتمسی و هر یرده مانعسز كیرمسی تك بر علیم
مطلقك قدرتیله حكمتیله ایشله‌دیگنی كوستریر. اوت ناصلكه بر نفر طاقمنده بلوكنده طابورنده الاینده فرقه‌سنده
و هكذا هر بر دائره‌ده بر نسبتی او نسبته كوره بر وظیفه‌سی اولدیغی او نسبتلری او وظیفه‌لری بیلمكله توفیق حركت
ایتمك ایله نظامات عسكریه تحتنده تعلیم و تعلیمات كورمكله بوتون او دائره‌لره قوماندا ایدن بر تك قوماندان
اعظمك امرینه و قانوننه تبعیتیله اولور اویله‌ده هر بر ذره بربری ایچنده‌كی مركباتده بر مناسب وضعیتی ایری
ایری مصلحتلی بر نسبتی ایری ایری منتظم بر بر وظیفه‌سی ایری ایری حكمتلی نتیجه‌لری بولندیغندن البته او
ذره‌یی بتون او مركباتده نسبت و وظیفه‌لری محافظه ایدوب نتیجه و حكمتلری بوزمایه‌جق بر طرزده یرلشدیرمك
بتون كائنات قبضهٔ تصرفنده اولان بر ذاته مخصوصدر. مثلا توفیقك كوز بببگنده یرلشن ذره كوزك
اعصاب محركه و حساسه و شرایین و اورده كبی طمارلره قارشی مناسب وضعیتی اولمسی و یوزده و صوكره باشده
و ~~...~~ كوده‌ده و داها صوكره هیئت مجموعهٔ انسانیه‌ده هر برینه قارشی بر نسبتی بر وظیفه‌سی بر فائده‌سی
كمال حكمتله بولوندیغی كوستریور كه بوتون او جسمك اعضاسنی ایجاد ایدن بر ذات او ذره‌یی اویرده یرلشدیره بیلیر
و بالخاصه رزق ایچون كلن ذره‌لر رزق قافله‌سنده سیر و سفر ایدن او ذره‌لر اوقدر حیرتفزا بر انتظام و
حكمتله سیر و سیاحت ایدرلر اویله طورلرده طبقه‌لرده انتظام بروزانه كچوب كلیرلر اویله شعوركارانه آتلایه آتوب



312

حاشیه رق

هیچ شا~~شیرمادن بر ... طورلرده طبقه‌لرده انتظام بروزانه كچوب كلیرلر اویله شعوركارانه آتلایه آتوب هیچ شاشیرمادن~~
كلمكله تا بدن ذی حیاته درت سوزكچله سوزولوب رزقه محتاج اعضا و حجیراتك امدادینه یتیشمك ایچون قانده‌كی
كریوات حمرایه بو كلمكله نوبت بر قانون كرمله امداده یتیشیرلر اوندن بالبداهه اكلاشیلیر كه شو ذره‌لری بیگلر مختلف
منزللردن كچیرن سوق ایدن البته بر رزاق كریم بر خلاق رحیمدركه قدرتنه نسبة ذره‌لر یلدیزلر اوموزا اوموزه
مساویدرلر هم هر بر ذره اویله بر نقش صنعتده ایشلر كه یا بوتون ذرات ایله مناسبتدار هر برینه و عمومنه هم حاكم و هم
هر برینه و عمومنه محكوم بر وضعیتده بولونمقله هر حیرتفزا صنعتلی نقشی و حكمتلی نقشلی صنعتی یاپه بیلیر و ایجاد
ایده بیلیر. یا بیگلر دفعه محالدر و یا بر صانع حكیمك قانون قدر و قلم قدرتندن چیقان و حركته مأمور بر نقطه‌در
نصلكه مثلا ایاصوفیه قبه‌سنده‌كی طاشلر اگر معمارینك امرینه صنعتنه تابع اولمازلرسه هر بر طاشی معمار سنان
كبی دها دكرلك صنعتنده بر مهارتی و سائر طاشلره هم محكوم هم حاكم اولمه‌یی كلیكز دوشمكله سقوط ایتمك ایچون
باش باشه ویره‌جكز دیه بر حكم صاحبی اولمسی لازم. مدار اویله‌ده بیگلر دفعه ایاصوفیه قبه‌سندن دها صنعتلی دها
حیرتلی حكمتلی اولان مصنوعاتده‌كی ذره‌لر كائنات اوسطه‌سنك امرینه تابع اولمازلرسه هر برینه صانع كائناتك
اوصافی قدر اوصاف كمال ویرمسی لازم كلیر فیا سبحان الله كاوورلر بر واجب الوجودی قبول ایتمدكلرندن
ذرات عددنجه باطل آلهه‌لری قبول ایتمه‌یه مذهبلرینه كوره مضطر قالیورلر. ایشته شو جهتده كافر نه قدر فیلسوف
عالمده اولسه نهایتسز درجه‌ده بر جهل عظیم ایچنده‌در بر اجهل مطلقدر. ۱۰ اونجی نقطه شو نقطه برنجی نقطه‌نك
آخرنده وعد اولنان آلتنجی حكمت عظیمه‌یه بر اشارتدر. شویله‌كه یگرمی سكزنجی سوزك ایكنجی مسئله‌سنك جزئنده‌كی
حاشیه‌ده دینلمشدیكه تحولات ذراتك و ذی حیات جسملرده ذرات حركاتنك بیگلر حكمتلرندن بر حكمتی ده حی

ذره‌لری نورلاندیرمقدر. عالم اخرویه بناسنده لایق ذره‌لر اولمق ایچون حیاتدار و معنیدار اولمقدر. کویا جسم حیوانی و انسانی

حتی نباتی تربیه درسنی المق ایچون کلنلره بر مسافرخانه، بر قیشله، بر مکتب حکمنده درکه جامد ذره‌لر اوکا کیروب نورلانیرلر

عادتا بر تعلیم و تعلیماته مظهر اولورلر لطافت پیدا ایدرلر. بر وظیفه‌یه کوره عالم بقایه و بوتون اجزاسیله حیاتدار اولان

دار آخرته ذرات اولمق ایچون لیاقت کسب ایدرلر. سؤال: ذراتک حرکاتنده شو حکمتک بولونمسی نه ایله بیلینیر؟ الجواب: اولا بتون

مصنوعاتک انتظاماتیله و حکمتلریله ثابت اولان صانعک حکمتیله بیلینیر. چونکه اک جزئی بر شیئه کلی حکمتلری طاقان

بر حکمت سیل کائناتک ایچنده اک بیوک فعالیت کوسترن و حکمتلی نقشلره مدار اولان حرکات ذراتی حکمتسز

براقماز. هم اک کوچوک مخلوقاتی وظیفه‌لرنده اجرتسز، معاشسز، کمالسز براقمایان بر حکمت بر حاکمیت اک

کثرتلی و اساسلی مأمورلرینی خدمتکارلرینی نورسز، اجرتسز براقماز. ثانیا: صانع حکیم عناصری تحریک ایدوب

توظیف ایدرک اونلره بر اجرت کمال حکمنده معدنیات درجه‌سنه چیقارمسیله و معدنیاته مخصوص تسبیحاتی اوکره

بیلدیرمسیله و معدنیاتی تحریک و توظیف ایدوب نباتات مرتبهٔ حیاتیه‌سنک مقامنی ویرمسیله و نباتاتی رزقه

ایدرک تحریک و توظیف ایله حیوانیت مرتبهٔ لطافتنی اونلره احسان ایتمسیله و حیوانده‌کی ذراتی توظیف ایدوب

رزق یولیله حیات انسانیه درجه‌سنه چیقارمسیله و انسانک وجودنده‌کی ذراتی سوزه‌رک تصفیه و تلطیف ایده‌رک

تا دماغک و قلبک اک نازک و لطیف برنده مقام و بر محل ویرمه‌سیله بیلینیرکه حرکات ذرات حکمتسز دکل بلکه کندینه

لایق بر نوع کمالاته قوشدیریلیور. ثالثا: ذی حیات جسملرک ذراتی ایچنده چکردک و تخمده‌کی کبی بر قسم

ذره‌لر اویله معنوی بر نوره، بر لطافته، بر مزیته مظهر اولیورلرکه سائر ذره‌لره و قوجه اغاجه بر روح، بر سلطان

حکمنه کچیور. عظیم بر اغاجک بوتون ذراتی ایچنده بر قسم ذره‌لر شو مرتبه‌یه چیقمقلری او اغاجک طبقهٔ حیاتنده





جوهره دورلری نازک وظیفه‌لری کورمسیله اولدیغندن کوستریورکه صانع حکیمک امریله و وظیفهٔ فطرت ایچنده

ذراتک انواع حرکاتنه کوره اونلره تجلی ایدن اسمالرک حسابنه و شرفنه اولارق بر معنوی لطافت، بر معنوی نور،

بر مقام، بر معنوی درس المالرینی کوستریر. الحاصل مادام صانع حکیم هر شی ایچون او شیئه مناسب بر نقطهٔ کمال

و اوکا لایق بر مرتبهٔ فیض وجود تعیین ایدوب و او شیئه او نقطهٔ کماله سعی ایدوب کیتمک ایچون بر استعداد ویره‌رک

اوکا سوق ایدیور. و بوتون نباتات و حیواناتده شو قانون ربوبیت جاری اولدیغی کبی جماداتده دخی جاریدرکه عادی

طوپراغی الماس درجه‌سنه، جواهر عالیه مرتبه‌سنه بر ترقیات ویریور و شو حقیقتده معظم بر قانون ربوبیتک

اوجی کورونیور. هم مادام خالق کریم تناسل قانون عظیمنده استخدام ایتدیکی حیواناته اجرت اولارق بر معاشه

کبی بر لذت جزئیه ویریور. و ارى و بلبل کبی سائر خدمات ربانیه‌ده استخدام اولونان حیوانلره بر اجرت کمال ویریر

شوق و لذته مدار بر مقام ویریور. و شونده معظم بر قانون کرمک اوجی کورونیور. هم مادام هر شیئک حقیقتی

جناب حقک بر اسمنک تجلیسنه باقار، اوکا باغلیدر، اوکا آینه‌در. او شیئه نه قدر کوزل بر وضعیت الە او اسمک

شرفنه‌در. او اسم ایستر او شیئی بیلسه بیلمسه او کوزل وضعیت حقیقت نظرنده مطلوبدر. و شو حقیقتدن غایت معظم

بر قانون تحسین و جمالک اوجی کورونیور. هم مادام فاطر کریم دستور کرم اقتضاسیله بر شیئه ویردیکی مقامات و

کمالی او شیئک مدت عمری بیتمسیله او کمالی کیرو ویرمیور. بلکه او ذی کمالک میوه‌لرینی، نتیجه‌لرینی، معنوی هویتنی

و معناسنی، روحلی ایسه روحنی ابقا ایدیور. مثلا دنیاده انسانی مظهر ایتدیکی کمالاتک معنالرینی، میوه‌لرینی

ابقا ایدر. حتی متشکر بر مؤمنک ییدیکی زائل میوه‌لرک شکرینی، حمدینی مجسم بر میوهٔ جنت صورتنده تکرار اوکا

ویریور و شو حقیقتده معظم بر قانون رحمتک اوجی کورونیور. هم مادام خلاق بی‌مثال اسراف ایتمیور

عبث اینلری یاپمیور حتی کوز موسمنده وظیفه سی بیتمسه وفات ایتمسه مخلوقاتک انقاض مادیه سی بهار مصنوعاتنده

استعمال ایدیورلردی بنالرنده درج ایدییور. يَوْمَ تُبَدَّلُ الْاَرْضُ غَيْرَ الْاَرْضِ سرینه وَاِنَّ الدَّارَ الْاٰخِرَةَ لَهِىَ الْحَيَوَانُ

اشارتیله شو دنیاده جامد شعورسزکم هم وظیفه کورن ذرات ارضیه البته طاشی اغاجی هرشیئی ذی حیات وذی شعور.

اولان آخرتک بعض بنالرنده درجی و استعمالی مقتضای حکمتدر. چونکه خراب اولمسه دنیانک ذراتی دنیاده برقسم

ویا عدم انحصار ایسرافدر وشو حقیقتده بیك منتظم برقانون حکمتک دخی کوروینیور. هم مادام شو دنیانک بیك چوق

آثاری ومعنویاتی ومیوه لری جن انس کبی مکلفینک منسوجات عمللری صحائف اعماللری روحلری جسدلری

آخرت یازاریه کونده ریلیور. البته او ثمراته ومنالره خدمت ایدن وارقداشلق ایدن ذرات ارضیه دخی وظیفه

نقطه سنده کندینه کوره تکمل ایتدکدن صوکره بقی نور حیاته چوق دفعه خدمت ومظهر اولدقدن صوکره وحیاتی

تسبیحاته مدار اولدقدن صوکره شو خراب اولهجق دنیانک انقاضی ایچنده شو ذراتکده دخی اوته کی عالمک بناسنده

درج ایتمک مقتضای عدل حکمتدر. وشو حقیقتده بیك منتظم برقانون عدالتک دخی کوروینیور. هم مادام روح

جسمه حاکم اولدیغی کبی جامد ماده لرده دخی قدرتک یازدیغی اوامر تکوینیه او ماده لره حاکمدر. او ماده لر قدرتک

معنوی یازیسنه کوره موقع ومقام آله بیلیورلر. مثلا جوجه یمورطه لرک انواعنده نطفه لرک اقسامنده چکردکلرک

اصنافنده وتخملرک اجناسنده قدرتک آیری آیری یازدیغی اوامر تکوینیه جهتیله آیری آیری مقام ونور صاحبی

حاشیه

اولویورلر. واو ماده اعتباریله ماهیتلری بر اولدینی او ماده لر حدسز مختلف موجوداته منشأ اولویورلر آیری آیری

مقام ونور صاحبی اولویورلر. البته حکمتلی قدیر حیاتده کی تسبیحات ربانیه ده دفعاتله برذره بولونمسیله

حاشیه آدمک بتون اونلر درت عنصردن مرکب در. مولد الماء. مولد الحموضه. آزوت. قاربون کبی ماده لردن تشکیل اولونویورلر ماده هم برصایله بیلیرلر فرقاری یالکز قدرتک معنوی یازیسنده در.



وخدمت ایتمسیله او ذره نک معنوی آکننده او معنالرک حکمتلری. هیچ برشیئی غائب ایتمه یین قدر. قلمیله قید ایتمسی

[حاشیه]

مقتضای احاطۀ علمیه وشونده. بیك منتظم برقانون علم محیطک دخی کورونیور. اویله ایسه ذره لر باشی بوش

١ ٢ ٣ ٤ ٥

دگلدر. نتیجۀ کلام کلمه یدی قانون بقی. قانون ربوبیت. قانون کرم. قانون جمال. قانون رحمت. قانون حکمت

٦ ٧

قانون عدل. قانون احاطۀ علمی. کبی بیك منتظم قانونلرک کوروننی اوجلری آرقلرنده بر اسم اعظم و او اسم

اعظمک تجلی اعظمی کوستریورلر. واو تجلیدن آکلاشیلیورکه سائر موجودات کبی شو دنیاده کی. تحولات ذرات.

دخی غایت عالی حکمتلر ایچون قدرتک چیزدیکی حدود او ذرهنه قدرتک دیردیکی اوامر تکوینیه یه کوره حساس

برمیزان علمیله جولان ایدییورلر عادتا بلنته یوکسک برعالمه کیتمه یه حاضرلانیورلر حاشیه اویله ایسه ذی

حیات جسملر او سیاح ذراتلره کویا بر مکتب بر قیشله بر مسافرخانه تربیه حکمتنده در. هیچ برحدس صادقله

حکم ایدیله بیلیر الحاصل برنجی سوزده دنیلدیکی واثبات ایدلدیکی کبی هرشیئی بسم الله دیر. ایشته بتون موجودات

حاشیه ١ شو جواب یدی مادام کلمه لریه باقار

حاشیه ٢ چونکه بالمشاهده غایت حواله برفعالیتله شو عالم کثیف وسفلیده بیك کثرتله نور حیاتی سریعک و اشعال ایتمک حتی الک خسیس ماده لرده وتعفن ایتمش جسملرده کثرتله تازه برنور حیاتی ایشقلاندیرمق او کثیف وخسیس ماده لری نور حیات ایله لطافتلندیرمك جلالندیرمق صراحتا یقین اشارت ایدیورکه غایت لطیف علوی لطیف حیاتدار دیکر برعالمک حسابنه شو کثیف جامد عالمی ذراتک حرکتیله حیاتک نوری ایله جلالندیریور. آرتیریور. کوزللندیریور کویا لطیف برعالمه کیتمک ایچون زینتلندیریور ایشته بشر هنری عقلنه صیقیشدیره میان لطار عقلی آدملر فرق آنک نوری ایله رصد ایتمه لرکوره حکما کر بتون ذراتی برارده کی حضرایده جك قدر محیط برقانون قیومیت کوریور بالمشاهده تصرف ایدیور

کبی هر بر ذره و ذراتڭ هر بر طائفه‌سی و مخصوص هر بر جماعتی لسان حال ایله **بسم الله** دیر حرکت ایدر. اوده‌ت
تجمع ایدوب نقطه سرینه هر بر ذره مبدء حرکتنده لسان حالیله **بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ** دیر یعنی بن **اللهڭ** نامیله
حسابیله . اذنیله . قوتیله . حرکت ایدیورم صوکره نتیجهٔ حرکتنده هر بر مصنوع کبی هر بر ذره هر بر
طائفه‌سی لسان حال ایله **الحمد لله رب العالمين** دیر بر قصیدهٔ مدحیه حکمنده اولان صنعتلی بر مخلوقڭ
نقشنده قدرتڭ کوچوك . بر قلم اوجی . حکمنده کندینی کوستریر بلکه هر بری معنوی سباتی معظم هدسز
باشلی بر فنوغرافڭ بر پلاقی حکمنده اولان مصنوعلرڭ اوستنده دونن و تحمیدات ربانیه قصیده‌لرینی
او مصنوعاتی فونو سندیران و تسبیحات الهیه نشیده‌لرینی اوقوتدیران . بر ایگنه باشی . صورتنده کندینی
کوستریرلر

**دعواهم فيها سبحانك اللهم وتحيتهم فيها سلام وآخر دعواهم أن الحمد لله رب العالمين**

سبحانك لا علم لنا إلا ما علمتنا انك انت العليم الحكيم

**ربنا لا تؤاخذنا ان نسينا او اخطئنا . ربنا لا تزغ قلوبنا بعد اذ هديتنا وهب لنا**
**من لدنك رحمة انك انت الوهاب**

اللهم صل على محمد صلاةً تكون لك رضاءً ولحقه اداءً وعلى اله وصحبه واخوانه
وسلم وسلمنا وسلم دیننا امين يارب العالمين

اوتوز برنجی سوز

اوتوز التنجی سو

معراج حقنده در

اوندردنجی سوزك ایكنجی ذیلیدر

DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI

## [ اخطار ]

معراج مسئله‌سی اركان ایمانیه‌نك اصوللرندن صوكره ترتب ایدن بر نتیجه و اركان ایمانیه‌نك نورلرندن مدد آلان بر نور. اركان ایمانیه‌یی قبول ایتمه‌ین دینسز ملحدلره قارشی آلبته بالذات اثبات ایدلمز. چونكه الوهیتی بیلمه‌ین، پیغمبری طانیمایان ویا ملائكه‌یی قبول ایتمه‌ین ویا سمواتك وجودینی انكار ایدن آدملره معراجدن بحث ایدلمز. اولاً او اركانی اثبات ایتمك لازم گلییور. اویله ایسه بز معراجده استبعاد ایله وسوسه‌یه دوشمش بر مؤمنی مخاطب اتخاذ ایده‌رك اوكا قارشی سرد كلام ایده‌جكز. آراصیرا مقام استماعده اولان ملحدی نظره آلوب سرد كلام ایده‌جكز. بعض سوزلرده حقیقت معراجك بر قسم لمعه‌لری ذكر ایدلمشدی. اخوانلریمك اصرارلریله آیری آیری اولمعه‌لری حقیقتك آصلیله بركشدیرمك كمالات احمدیه‌نك جماله بردن بر آیینه یاپمق ایچون عنایت الٰهیه‌دن استمداد ایدرز. والسلام

بسم الله الرحمن الرحيم

سبحان الذى اسرى بعبده ليلا من المسجد الحرام الى المسجد الاقصا الذى باركنا حوله
لنريه من اياتنا انه هو السميع البصير ✻ ان هو الا وحى يوحى علمه شديد القوى ذو
مرة فاستوى ✻ وهو بالافق الاعلى ✻ ثم دنى فتدلى ✻ فكان قاب قوسين او ادنى ✻
فاوحى الى عبده ما اوحى ✻ ما كذب الفؤاد ما راى ✻ افتمارونه على ما يرى ✻ ولقد
راه نزلة اخرى ✻ عند سدرة المنتهى ✻ عندها جنة المأوى ✻ اذ يغشى السدرة
ما يغشى ✻ ما زاغ البصر وما طغى ✻ لقد راى من ايات ربه الكبرى ✻

اوللكی آیت عظیمه‌نك عظیم خزینه‌سندن یالكز [ انه ] ضمیرنده بر دستور بلاغته استناد ایدن ایكی

بورایه قدر تصحیح ایتدم. باقی قالان ائتلافی. ائتلافنی سوزلر تصحیح ایده‌مدم. برینی تصحیح الشمسه فقط بیلمه‌مدم. بعضی تصحیحلری بیلمه‌مدم.

رمزنك مسئله‌مزه مناسبتی اولدیغی ایچون اعجاز بحثنده بیان ایدلدیگی اوزره یازه‌جغز. ایشته قرآن حکیم حبیب
اکرم علیه افضل الصلاة واکمل السلامك معراجنك مبدئی اولان مسجد حرامدن مسجد اقصایه اولان سیرانی ذکر ایتدکدن
صوکره انه هو السمیع البصیر دیر وشو کلامله سوره‌ٔ والنجم اذا هوی ده اشارت اولنان منتهای معراجه رمز ایده‌ر

انه ده‌کی ضمیر یا جناب حقه راجعدر ویاخود پیغمبره‌در. پیغمبره کوره اولسه قانون بلاغت ومناسبت
سیاق کلام شویله افاده ایدیورکه: بو سیاحت جزئیه‌ده بر سیر عمومی، بر عروج کلی وارکه تا سدرة المنتهایه، تا قاب
قوسینه قدر مراتب کلیه‌ٔ اسمائیه‌ده کوزینه قولاغنه تصادف ایدن آیات ربانیه‌یی و عجائب صنعت الٰهیه‌یی ایشیتمه
کورمشدر دیر. او کوچوك جزئی سیاحت هم کلی. هم محتشم بر سیاحتك آناختاری حکمنده کوستریور

اکر ضمیر جناب حقه راجع اوله شویله اولیورکه: بر عبدینی بر سیاحتده حضورینه دعوت ایدوب بر وظیفه ایله توظیف
ایتمك ایچون مسجد حرامدن مجمع انبیا اولان مسجد اقصایه کوندروب انبیالرله کوروشدروب وبتون انبیالرك
اصول دینلرینه وارث مطلق اولدیغنی کوستردکدن صوکره تا قاب قوسینه قدر ملك وملکوتنده کزدیردی
ایشته چندان او بر عبددر واو سیاحت بر معراج جزئیدر. فقط بو عبد بوتون کائناته تعلق ایدن بر امانت
برابرنده‌در. هم شو کائناتك رنکنی دگیشدیره‌جك بر نور برابردر. هم سعادت ابدیه‌نك قپوسنی آچاجق
بر آناختار برابر اولدیغی ایچون جناب حق کندینی بتون اشیایی ایشیدر وکورور صفتیله توصیف ایدر تا او
امانت، او نور، او آناختارك جهانشمولی ومحیط وعموم کائناته عام وبتون مخلوقاته شامل حکمتلرینی
کوسترسون. بو سر عظیمك درت اساسی وار. برنجیسی معراجك سر لزومی نه‌در. ایکنجیسی حقیقت
معراج نه‌در. اوچنجیسی حکمت معراج نه‌در. دردنجیسی معراجك ثمرات وفائده‌سی نه‌در



[برنجی] معراجك سر لزومی. مثلا، دنیلیورکه: جناب حق [اَقْرَبُ اِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ] در. هر شیئه هر شیدن دها
یقیندر. جسمدن، مکاندن منزه‌در. هر ولی قلبی ایچنده اونکله کوروشه بیلیر. نه‌دن دولایی ولایت احمدیه معراج کبی
اوزون بر سیاحتك نتیجه‌سندن صوکره هر ولینك کندی قلبنده موفق اولدیغی مناجاته موفق اولیور

[الجواب] شو سر غامضی ایکی تمثیل ایله فهمه تقریب ایدیورز. اوننجی سوزده سر اعجاز قرآن وسر معراج حقنده
اولان شو ایکی تمثیلی دیکله: [برنجیسی] بر سلطانك ایکی جهتیله مکالمه‌سی، صحبتی، کوروشمه‌سی وار. ایکی طرزده
مخاطبی، التفاتی وار. بریسی عامی بر رعیتله جزئی بر ایش ایچون خصوصی بر حاجته دائر خاص بر تلفون ایله صحبت
ایتمکدر. دیکری سلطنت عظمی عنوانیله وخلافت کبری نامیله وحاکمیت عامه حیثیتیله، اوامرینی اطرافه نشر و
تشهیر مقصدیله اوامرینه علاقه‌دار بر ایلچیله، ویا اوامره مناسب استدار بیوك بر مأمورله قونوشمقدر. صحبت
ایتمکدر. وحشمتنی اظهار ایدن علوی بر فرمان ایله مکالمه‌در. ایشته ولله المثل الاعلی شو تمثیل کبی شو کائنات
خالقنك ومالك الملك والملکوتك وحاکم ازل وابدك ایکی طرزده مکالمه‌سی، صحبتی، التفاتی وار. بریسی
جزئی خاص. دیکری کلی عام. ایشته معراج ولایت احمدیه‌نك بتون ولایتلرك فوقنده بر کلیت. بر علویت
صورتنده بر تظاهریدرکه: بتون کائناتك [ربی] اسمیله بوتون موجوداتك خالقی عنوانیله جناب حقك
صحبتنه مناجاتنه مشرفیتیدر. [ایکنجی تمثیل] بر آدم الینده بر آیینه کونشه قارشی طوتار. او آیینه کندی مقداریجه
بر ضیایی یدی رنکی حاوی بر ضیا. بر عکس شمسی آلیر. او آدم او نسبتنده کونشله مناسبتدار اولور صحبت
ایده‌ر. او ایشقلی آیینه‌یی قارانلقلی خانه‌سنه ویا دام آلتنده‌کی کوچوك خصوصی باغنه توجیه ایتسه کونشك
قیمتی نسبتنده دگل بلکه او آیینه‌نك قابلیتی مقدارنجه استفاده ایده‌بیلیر. دیکری ایسه آیینه‌لری بیراقیر

دوغریدن دوغری یه کونشه قارشی چیقار. حشمتنی کورور. عظمتنی آکلار. صوکره بك بویوك بر داغه چیقار.

کونشك بك کنیش شعشعهٔ سلطنتنی کورور. بالذات برده سز اونکله کوروشور. صوکره دونر خانه سندن ویا باغنك دامندن

کنیش پنجره‌لر آچار کوکده‌کی کونشه قارشی یوللر یاپار. حقیقی کونشك دائمی ضیاسیله صحبت ایدر. قونوشور. و بویله جه

منتدارانه بر صحبت ایده بیلیر. و دییه بیلیر. ای یریوزینی ایشیغیله یالدیزلایان و زمیننك وجهنی و بتون چیچکلرك یوزلرینی

کولدیرن دنیا کوزلی. کوك نازداری اولان نازنین کونشه او نلرکبی بزم خانه جکمزی و باغچه جکمزی ایصیدیردك و ایشیقلاندیر

دك بتون دنیایی ایشیقلاندیردیغك و یریوزینی ایصیتدیغك کبی. حالبوکه اولکی آیینه صاحبی بویله دییه مز و آیینه قیدی

سلطانی

آلتنده‌کی کونشك عکسی ایسه آثاری محدوددر. او قیده کوره‌در. اینته شمس ازل و ابد اولان ذات احد صمدك تجلیسی

ماهیت انسانیه بر حدسز مراتبی تضمن ایدن ایکی صورتله تظاهر ایدر. برنجیسی آیینهٔ قلبه اوزانان بر نسبت ربانیه ایله

بر تظاهر درکه. هرکس استعدادینه وطی مراتبده سیر و سلوکنه و اسماء و صفاتك تجلیاتنه نسبةً جزئی. کلی او شمس

ازلینك نوریه و صحبتنه و مناجاتنه مظهر تبی وار. غالبا اسماء و صفاتك ظلالنده کیدن ولایتلرك درجاتی بو قسمدن

ایلری کلیر. ایکنجیسی انسانك جامعیتی و شجرهٔ کائناتك اك منور میوه‌سی اولدیغندن بوتون کائناتده جلوه‌لری

تظاهر ایدن اسماء حسنانك بردن آیینهٔ روحنده کوستره بیلمسی جهتیله جناب حق تجلئ ذاتیله و اسماء حسنانك

اعظمی مرتبه‌ده نوع انسانك معناً اك اعظم بر فردینه تجلئ اعظم تظاهر ایدرکه بو تظاهر و تجلی معراج احمدیه‌نك

سریدرکه اونك. ولایتی رسالتنه مبدأ اولور. ولایتك ظلالدن کچر. ایکنجی قسملك برنجی آدمنه بکزر. رسالتده

ظل یوقدر. دوغریدن دوغری ذات ذوالجلالك احدیتنه باقار ایکنجی قسملك ایکنجی آدمنه بکزر معراج ایسه

ولایت احمدیه‌نك کرامت کبراسی هم مرتبهٔ علیاسی اولدیغندن رسالت مرتبه‌سنه انقلاب ایدر. معراجك باطنی



ولایتیدر. خلقدن حقه کیتمه. ظاهر معراج رسالتدر. حقدن خلقه کلییور. ولایت قربیت مرتبه‌سنده سلوکدر.

چوق مرتبه‌لك طینه و بر درجه زمانه محتاجدر. نور اعظم اولان رسالت ایسه اقربیت الهیه‌نك انکشافی سریه باقارکه

بر آن سیاله کافیدر. اونك ایچون حدیثده دنیلمه برآنده دوغمه کلمه. ج سنمدی مقام استماعده بولنان ملحده

دیرزکه مادام بو کائنات غایت منتظم بر مملکت. غایت محتشم بر شهر. غایت مزین بر سرای حکمنده در البته اونك

مادام بویله حشمتلی بر مالك ذوالجلال بر حاکم ذوالکمال بر صانع ذوالجمال واردر

بر حاکمی. بر مالکی. بر اوستهٔ سی واردر هم مادام عموم عالم او مملکته. او شهره. او سرایه. علاقه‌دارلق کوسترن

و حواس و دویغولرله عمومه مناسبتدار و نظری کلی اولان بر انسان واردر. البته او صانع محتشم او کلی نظرلی بو عمومی شعورلی

علیه السلام

انسانله علوی. اعظمی بر مناسبتی بولوناجقدر. قدسی بر خطاب عالی. بر توجهی اولاجقدر. هم مادام آدم سنمدیه

قدر شو مناسبته مظهر اولانلرك ایچنده آثارینك شهادتیله ویعنی کرهٔ ارضك نصفنی نوع بشرك خمسنی دائرهٔ

تصرفنه آلدیغی و کائناتك شکل معنویسنی دگیشدیردیگی ایشیقلاندیردیغی کبی ج اك اعظمی بر مرتبه‌ده او مناسبتی

ص.م

محمد عربی کوسترمشدر او دیله ایسه او مناسبتی اك اعظمی بر مرتبه‌دن عبارت اولان معراج اوکا الیق وا و کا اوفقدر

ایکنجی اساس: حقیقت معراج نه‌دز: الجواب ذات احمدیه‌نك مراتب کمالاتده سیر و سلوکندن عبارتدر. یعنی

جناب حقك ترتیب مخلوقاتده تجلی ایتدیردیگی. آیری آیری اسم و عنوانلرله و سلطنت ربوبیتنده تشکیل

ایتدیگی دوائر تدبیر و ایجادده و او دائره‌لرده بر عرش ربوبیت و بر مرکز تصرف مداراولان بر سماء

طبقه‌سنده کوستردیگی آثار ربوبیتی بر. بر او عبد مخصوصنه کوسترمکله او عبدی هم بوتون کمالات انسانیه‌یه

جامع. هم بوتون تجلیات الهیه‌یه مظهر. هم بوتون طبقات کائناته ناظر و سلطنت ربوبیتك دلالی و مرضیات

الهیه‌نك مبلغی و طلسم کائناتك کشافی یاپمق ایچون [براقه] بیندیروب برق کبی سمواتی سیر ایتدیروب

قطع مراتب ایدەرك قمروارى منزلدن منزله، دائرەدن دائرەیه ربوبیت الٰهیه‌یی تماشا ایدەروب او دائرەلرك

سماواتنده مقاملرى بولنان و عنوانی اولان انبیایی بربر كورستەرك تا قاب قوسین مقامنه چیقارمه احدیت ایله

كلامنه رؤیتنه مظهر قلمشدر. [شو بیوكلك حقیقته ایكى تمثیل دوربینیله باقیله بیلیر] برنجى. یكرمى درنجى سوزده ایضاح

ایلدیكى كبى. ناصل كه بر پادشاهك كندى حكومتنك دائرەلرنده آیرى آیرى عنوانلرى و رعیتنك طبقه‌لرنده باشقه

باشقه نام و وصفلرى و سلطنتنك مرتبه‌لرنده جنس جنس اسم و علامتلرى واردر. مثلا عدلیه دائرەسنده

حاكم عادل و ملكیه‌ده سلطان و عسكریه‌ده قوماندان اعظم و علمیه‌ده خلیفه و هكذا سائر اسم و عنوانلرى بولونور.

هر بر دائرەده بر معنوى تختى حكمنده اولان مقام اسكمله‌سى بولونور. اوتك پادشاه او سلطنتك دائرەلرنده

و طبقه حكومتك مرتبه‌لرنده بیك اسم و عنوانه صاحب اولابیلیر. بربرى ایچنده بیك تخت سلطنتى اولابیلیر كویا.

او حاكم هر بر دائرەده شخصیت معنویه حیثیتیله و تلفونیله موجود و حاضردر. بولونور. بیلیر. و هر طبقه‌ده قانونیله

نظامیله. ممثلیله كورونور. كورور. و هر بر مرتبه‌ده پردە آرقه‌سنده حكمیله. علمیله. قوتیله اداره ایدر باقار.

و هر بر دائرەنك باشقه بر مركزى. بر منزلى واردر. احكاملرى بربرندن آیریدر. طبقاتلرى بربرندن باشقه‌در ایشته

بویله بر سلطان ایسته‌دیكى بر ذاتى بوتون او دائرەلرده كزدیروب. هر دائرەیه مخصوص سلطنت شاهانه‌سنى

و اوامر حاكمانه‌سنى كوستروب دائرەدن دائرەیه طبقه‌دن طبقه‌یه كزدیروب تا حضورینه كتیرر صوكره بتون او

دائرەلره تعلق ایدن بعض امور عمومیه كلیه‌یى اوكا تودیع ایدر. كوندرر. ایشته شو مثال كبى ازل و ابد

سلطانى اولان رب العالمین ایچون ربوبیتك مرتبه‌لرنده آیرى آیرى فقط بربرینه باقار شأن و نامى واردر

الوهیتك دائرەلرنده بشقه فقط بربرى ایچنده كورونور اسم و علامتلرى واردر. و حشمتنما



اجراآتنده آیرى آیرى فقط بربرینه بكزر تجلى و جلوه‌لرى واردر. و قدرتنك تصرفاتنده باشقه باشقه فقط

بربرینى احساس ایدر عنوانلرى واردر. و صفتلرینك تجلیاتنده باشقه باشقه فقط بربرینى كوستریر مقدس ظهوراتى

واردر. و افعالنك جلوه‌لرنده جنس جنس فقط بربرینى اكمال ایدر تصرفاتى واردر. و نكارنك صنعتنده و مصنو

عاتنده جنس جنس فقط بربرینه تماشا ایدر حشمتلى ربوبیتى واردر. ایشته شو سر عظیمه بناءً كائناتى حیرتفزا عجیب بر

ترتیب ایله تنظیم ایتمش. طبقات مخلوقاتندن تا سموات و سمواتك برنجى طبقه‌سندن تا عرش اعظمه قدر بربرى اوستنده

تشكیلات وار. هر بر سماء بر آیرى عالمك بر طامى ربوبیت ایچون بر عرش. تصرفات الٰهیه ایچون بر مركز حكمنده در.

او دائرەلرده و او طبقاتده چندان احدیت اعتباریله بوتون اسماء بولونابیلیر. بتون عنوانلرله تجلى ایدر. فقط

ناصل كه. عدلیه‌ده حاكم عادل عنوانى اصلدر. حاكمدر. سائر عنوانلر اوراده اونك امرینه باقار. اوكا تابعدر. اویله‌ده

هر بر طبقات مخلوقاتده. هر بر سماده بر اسم. بر عنوان الٰهى حاكمدر. سائر عنوانلر ده اونك ضمننده در. مثلا اسم

قدیره مظهر حضرت عیسى علیه السلام نك هانكى سماده پیغمبرله كوروشدیكى ایسه او سماء دائرەسنده جناب حقك قدیر

عنوانیله بالذات اوراده متجلیدر. مثلا حضرت موسى علیه السلام نك مقامى اولان سماء دائرەسنده اك زیاده حكمفرما

حضرت موسى علیه السلام نك مظهر اولدیغى متكلم عنوانیدر. و هكذا دیمك ذات احمدیه چونكه اسم اعظمه مظهردر و نبوتى

عمومیدر و بوتون اسمایه مظهردر. البته بوتون دوائر ربوبیتیله علاقه‌دار و او دائرەلرده مقام صاحبى اولان انبیالرله

كوروشمك و عموم طبقاته كچمك حقیقت معراجى اقتضا ایدییور. ایكنجى تمثیل ناصل كه. بر سلطانك عنوا

نلرندن اولان قوماندان اعظم عنوانى دوائر عسكریه‌نك سر عسكر دائرەسى كبى كلى و كنیسه دائرەدن طوت تا

اونباشى دائرەسى كبى جزئى و خصوصى هر بر دائرەده بر ظهورى بر جلوه‌سى وار. مثلا بر نفر اوقومانك

~~عنوان~~ عنوان عظمتك نمونه‌سنی اونباشی شخصنده كورور اوكا باقار اوندن امر آلیر . او نفر اونباشی اولوب
چاووش دائره‌سنده‌كی قوماندانلق نمونه‌سنی نظرینه چارپار اوكا باقار صوكره چاووش اولسه او وقت قوماندانلق
نمونه‌سنی و جلوه‌سنی ملازم دائره‌سنده كورور او مقامده اوكا مخصوص بر اسكمله بولونور و هكذا یوزباشی
بیكباشی . فریق . مشیر دائره‌لرندن هر برنده دائره‌لرك بویوك و كوچوكلكی نسبتنده او قوماندانلق
عنواننی كورور . شیمدی بر نفری او قوماندان اعظم بوتون دوائر عسكریه‌یه تعلق ایده‌جك بر وظیفه ایله توظیف
ایتمك ایسته‌سه بر مفتش كبی هر دوائری كوروب و كورونه‌جك بر مقام ویرمك ایسته‌سه البته او قوماندان
اعظم او نفری اونباشی دائره‌سندن طوتوب تا دائرۀ اعظم قدر بر بر كزدیره‌جك تا كورسون . كورونسون
صوكره حضورینه قبول ایدوب صحبتنه مشرف ایده‌رك نشان و فرمان ویروب تلطیف ایده‌رك تا كلدیكی
یره قدر بر آنده كوندریر . شو تمثیلده بر نقطه‌یی نظره آلمق لازم كه . پادشاه اكر عاجز اولماسه صوری
اولدیغی كبی معنوی جهتنده ده اقتداری اولسه او وقت مشیر . فریق . ملازم كبی اشخاصی توكیل ایتمز
بالذات هر یرده بولونور . یالكز بعض پرده‌لر آلتنده و مقام صاحبی اشخاصك آرقه‌سنده دوغریدن
دوغری‌یه أمری ویرر . بعض ولی كامل اولان پادشاهلر حتی دائره‌لرده بعض اشخاص صورتنده
اجراآت یاپدیغی روایت ایدیلیر . شو تمثیل ایله باقدیغمز حقیقتده ایسه عجز اولمدیغی ایچون دوغریدن
دوغری‌یه هر دائره‌ده أمر و حكم قوماندان اعظمدن كلیور . اونك امریله اراده‌سیله قوتیله‌در ایشته شو
تمثیل كبی حاكم ارض و سموات امر كن فیكونه مالك آمر مطلق اولان سلطان ازلی ابدی طبقات
مخلوقاتنده جریان ایدن و كمال اطاعت و انتظام ایله امتثال اولنان أوامری و قوماندانلغك

شئوناتی ذاتندن سیاراتن و سینكدن سموات قدر اولان طبقات مخلوقات و طوائف موجوداتده كوچوك بیوك
جزئی كلی طبقاتی و طائفه‌لری آیری آیری فقط بر برینه باقار بر طرزده بر دائرۀ ربوبیت بر طبقۀ حاكمیت
كورونیور . شیمدی بوتون كائناتده‌كی مقاصد علیا و نتائج عظمایی آكلایاجق و بوتون طبقاتك آیری آیری
~~فقط بر برینه باقار بر طرزده~~ وظائف عبودیتلرینی كورمكله ذات كبریانك سلطنت ربوبیتنی حشمت حاكمیتنی
مشاهده ایده‌رك او ذاتك مرضیاتی نه اولدیغنی آكلامق و اونك سلطنتنه دلال اولمق ایچون علی كل حال . او
طبقات و دوائرده بر سیر و سلوك اولاجقدر . تا دائرۀ اعظمیتك عنوانی اولان عرش اعظمه كیره‌جك تا قاب
قوسینه یعنی امكان وجوب آراسنده قاب قوسین ایله اشارت اولونان مقامه كیره‌جك ذات جلیل ذوالجمال
ایله كوروشه‌جكدركه . شو سیر و سلوك ایسه معراجك حقیقتیدر . هر انسان عقلیله خیال سرعتنده سیرانی
هر بر ولی قلبی ایله برق سرعتنده جولانی جسم نورانی اولان هر بر ملك روح سرعتنده عرشدن فرشه
فرشدن عرشه دورانی . اهل جنتك انانلری براق سرعتنده حشردن بشیوز سنه قدر مسافه‌ده جنته
چیقمالری اولدیغی كبی . نور و نورانی قابلیتنده و اولیا قلبلرندن دها لطیف و اموانك روحلرندن و ملائكه جسملرندن
دها خفیف بر جسد نجمی و بدن مثالیدن دها ظریف اولان و روح محمدینك (٤٠م) حدسز وظائفه مدار جهازاتك
مخزنی اولان جسم محمدی (٤٠م) البته اونك روح عالیسیله عرشه قدر برابر كیده‌جكدر . شیمدی مقام استماعده اولان
ملحده باقیورز خاطره كلیور كه او ملحد قلبنده دیر بن اللهی طانیمیورم . پیغمبری بیلمیورم . نصل معراجه
ایناناجقم بزده دیرز كه مادام شو كائنات و موجودات وار . و ایچنده افعال و ایجاد وار . هم مادام منتظم
بر فعل فاعلسز اولماز . معنیدار بر كتاب كاتبسز اولماز . صنعتلی بر نقش نقاشسز اولماز البته

شو کائناتی طولدیران افعال حکیمانه‌نك بر فاعلی و یریوزینك موسم بموسم تازه‌لنن حیرتفزا نقوشلرك مفیدلر
مکتوباتلرك بر کاتبی بر نقاشی واردر هم مادام بر ایشده ایکی حاکمك بولونمسی او ایشك انتظامنی بوزییور هم مادام
سینك قنادندن تا سموات قندیلنه قدر مکمل بر انتظام وار اویله ایسه حاکم بردر. بر اولمالیدر. چونکه هر شیده صنعت
وحکمت او درجه عجیبه‌در که او شیئك صانعی هر بر شیئه مقتدر اولاجق. هر بر شیئی بیله‌جك بر درجه‌ده قدیر (مطلق) اولمه
لازم کلییور. اویله ایسه بر اولمازسه موجودات عددنجه آلهه‌لرك بولونمسی لازم کلیر. او آلهه‌لر هم بربرینه ضد هم بربرینه
مثل اولاجقلر. او حالده شو عجیب انتظام بوزولمامق یوز بیك دفعه محالدر. هم مادام شو موجوداتك طبقاتی
بر اوردودن بیك دفعه دها منتظم بر امر ایله حرکت ایتدیکی بالبداهه کورونییور. ییلدیزلرك. کونشك. وقمرك
منتظماً حرکاتلرندن طوت تا بادم چیچکلرینه قدر هر بر طائفه او قدر منتظم. او قدر مکمل بر صورتده قدیر ازلینك
او طائفه‌یه ویردیکی نشانلری. فورمه‌لری. کوزل لباسلری. تعیین ایتدیکی حرکاتی بیك دفعه اوردودن دها
منتظم بر طرزده اظهار ایدییور اویله ایسه شو کائناتك موجوداتی اونك امرینه باقار وامتثال ایدر. پردۀ غیب آرقا
سنده بر حاکم مطلقی واردر. هم مادام او حاکم بوتون دنیایا بدیعی اجراآت حکیمانه شهادتیله هم کوستردیکی آثار
حشمتله بر سلطان ذوالجلالدر. هم کوستردیکی احساناتیله غایت رحیم بر (ربدر) هم اظهار ایتدیکی کوزل
صنعتلرله صنعتینی سور. صنعتنی چوق سوه‌ر بر صانعدر. هم کوستردیکی تزیینات ومراقآور صنعتلرله
ذیشعورلرك نظر استحسانینی آثارینه جلب ایتمك ایستهین بر خالق حکیمدر. هم خلقت عالمده کوستردیکی
(مُتَحَيِّرُ الْعُقُولْ) تزییناتك نه دیمك اولدیغنی ومخلوقاتك نره‌دن کلوب نره‌یه کیده‌جکنی ربوبیتك حکمتیله
ذیشعوره بیلدیرمك ایسته‌دیکی آکلاشیلییور. البته شو بر حاکم حکیم وصانع علیم ربوبیتنی کوسترمك



ایستر هم بو قدر کوستردیکی آثار لطف ومرحمت وغرائب صنعتله ذیشعوره کندینی طانیتدیرمق وسودیرمك ایستر هم
البته ذیشعورلردن آرزولرینی واونلردن کی مرضیاتنی نه اولدیغنی بر مبلّغ واسطه سیله بیلدیره‌جکدر. اویله ایسه ذیشعورلردن
وسودیکی صنعتلرینی تشهیر ایچون بر دلالی قرب حضورینه مشرف ایدوب تشهیره واسطه ایده‌جکدر
هر برسنی تعیین ایدوب او ربوبیتنی اعلان ایده‌جکدر. واو علوی مقاصدینی سائر ذیشعورلره بیلدیرمك کمالاتنی اظهار
ایتمك ایچون برسنی معلم تعیین ایده‌جکدر. وشو کائناتده درج ایتدیکی طلسمی وشو موجوداتده کیزله‌دیکی معمای
ربوبیتی معناسز قالمامق ایچون هر حالده بر رهبر تعیین ایده‌جکدر. وکوستردیکی وانظارك تماشاسنه نشر ایتدیکی
محاسن صنعت فائده‌سز وعبث قالمامق ایچون اونلرده‌کی مقاصدی درس ویره‌جك بر رهبری تعیین ایده‌جکدر
هم مرضیاتنی ذیشعورلره تبلیغ ایتمك ایچون برسنی بوتون ذیشعورلرك فوقنده بر مقامه چیقاراجق اوکا مرضیاتنی بیلدیره‌جك
اونلره کوندره‌جکدر. مادام حقیقت وحکمت بونی اقتضا ایدییور. وشو وظائفی الیوم حضرت محمد (ع.م) در. چونکه
بالفعل او مکمل بر صورتده او وظیفه‌لری یاپمشدر. تشکیل ایتدیکی عالم اسلام وکوستردیکی نور اسلامیت بر
شاهد عادل وصادقدر. اویله ایسه او ذات دوغریدن دوغری بوتون کائناتك فوقنه چیقوب. بوتون موجوداتدن
محجوب بر مقامه کیرمك لازمدر که. بوتون مخلوقاتك خالقیله عمومی. علوی. کلی بر صحبت ایتسون. اینته معراج حتی
بو حقیقتی افاده ایدییور. الحاصل مادام شو عظیم کائناتی مذکور مقصدلر کبی چوق عظیم مقاصد وچوق بویوك غایه‌لر
ایچون شو صورتده تشکیل. ترتیب وتزیین ایتمشدر. هم مادام شو موجودات ایچنده شو عمومی ربوبیتی بوتون
دقائقیله شو عظیم سلطنت الوهیتی بوتون حقائقیله کوره‌جك انسان نوعی واردر. البته او حاکم مطلق او انسانلرله
قونوشاجقدر. مقاصدینی بیلدیره‌جکدر. مادام هر انسان جزئیتدن وسفلیتدن تجرد ایدوب او یوکسك
بر مقام کلی‌یه چیقامیور. او حاکمك کلی خطابنه بالذات مخاطب اولامیور. البته او انسانلر ایچنده بعض

افراد مخصوصه او وظیفه ایله موظف اولاجقلردر. تا ایکی جهتله مناسبتی بولونسون هم انسان اولملی. تا انسانلره معلم
اولسون هم روحا غایت علوی اولمالیکه. تا دوغریدن دوغری‌یه خطابه مظهر اولسون. سنجه‌دی مادام شو انسانلر ایچنده شو
کائنات صانعنك مقاصدینی أك مكمل برصورتده بیلدیره‌ن وشو کائناتك طلسمنی کشف ایدن وخلقتك معماسنی
آچان وبو بینلك محاسن سلطنتنی أك مكمل طرزده دلالت ایده‌ن محمد علیه الصلاة والسلامدر. ألبته بوتون
افراد انسانیه ایچنده اویله برمعنوی سیر وسلوکی اولاجقدرکه. جسمانی عالمده سیر وسیاحت صورتنده برمعراجی
اولاجقدر. یتمش بیك پرده تعبیر اولونان برزخ اسما وتجلی صفات وافعال وطبقات موجوداتك آرقاسنه قدر قطع
مراتب ایده‌جکدر. اشته معراج بودر. بینه خاطره کلیور. أی سنجه سن قلبنده دییورسك که. ناصل ایناناییم
هرشیدن دها یقین بر[ربه] بیكلرسنه برمسافه‌یی قطع ایدوب یتمش بیك پرده‌دن کچدکدن صوکره اونکله کوروشمك نه دیمکدر. بزده دیرزکه. جناب حق هرشیئه هرشیدن دها یقیندر. فقط هرشی اوندن نهایتسز اوزاقدر
ناصل که. کونشك شعوری وقوتی اولسه سنك الکده‌کی آیینه واسطه‌سیله سنکله قونوشا بیلیر ایسته‌دیکی کبی سنده
تصرف ایدر. بلکه آیینه مثال سنك کوز بیبکندن سکا دها یقین اولدیغی حالده سن درت بیك سنه قدر اوندن
اوزاقسك هیچ برجهتده اوکا یناشاماسك. اکر ترقی ایتسه‌ك قمر مقامنه کلوب دوغریدن دوغری‌یه برمقابله
نقطه‌سنه چیقسه‌ك اوکا یالکز برنوع آیینه دارلق ایده بیلیرسك. اویله ده شمس ازل وابد اولان ذات ذوالجلال
هرشیئه هرشیدن دها یقین اولدیغی حالده هرشی اوندن نهایتسز اوزاقدر. یالکز بوتون موجوداتی قطع ایدوب
جزئیتدن چیقوب کلیتك مراتبنده کیت کیده بیكلر حجابلردن کچوب تا بوتون موجوداته محیط براسمه یاناشیر
اوندن دها ایلری‌یه حیوه مراتبی قطع ایدر. صوکره برنوع قربیته مشرف اولور. هم مثلا برنفر قوماندان



اعظمك شخص معنویسندن چوق اوزاقدر. او نفر قوماندانی اونباشیلقده کوردیکی کوچوك برعنوان ایله غایت اوزاقده
برمسافه‌ده معنوی چوق پرده‌لر آرقاسنده اوکا باقار. حقیقی اونك شخص معنویسیله قربیت ایسه ملازملق. یوزباشیلق
بیکباشیلق کبی ایلك چوق مراتب کلیه‌دن کچمك لازم کلیور. حالبوکه. قوماندان اعظم. أمریله. قانونیله. نظریله. حکمیله
علمیله صورةً اولدیغی کبی معناً دخی قوماندان ایسه بالذات ذاتیله او نفرك یاننده بولونور. کورور. شو حقیقت اون
آلتنجی سوزده غایت قطعی برصورتده اثبات ایدلدیکندن اوکا اکتفاءً بوراده قیصه کسیورز. بینه خاطره کلیرکه قلبنده
دیرسك بن سمواتی انکار ایدییورم. ملائکه‌لری ایناناماییورم سماواتده برینك کزمسنه. ملائکه‌لرله کوروشمسنه ناصل
ایناناییم. أوت سنك کبی عقلی کوزینه انمش وکوزی پرده چکیلمش آدملره سوز آکلاتمق برشی کوسترمك ألبته
مشکلدر. فقط حق اوقدر پارلاقدرکه. کورلرده کوره بیلدیکی ایچون] بزده دیرزکه. فضای علوی بالاتفاق
أثیرله دولودر. ضیا. حرارت. الکتریق کبی سائر سیالات لطیفه او فضایی دولدیران برماده‌نك وجودینه دلالت
ایدر. میوه‌لر آغاجنی. چیچکلر چیمنلری. سنبللر تارلاسنی. بالقلر دکزینی. بالبداهه کوستردیکی کبی شو یلدیزلر
دخی بالضروره منشألرینی. تارلاسنی. دکزینی. چیمنکاهنك وجودینی عقلك کوزینه صوقویورلر. مادام عالم
علوی‌ده مختلف تشکیلات وار. مختلف وضعیتلرده مختلف احکاملر کورونور اویله ایسه او احکاملرك منشألری
اولان سموات مختلفدر. انسانده جسمدن باشقه ناصل عقل. قلب. روح. خیال. حافظه کبی معنوی وجودلر
ده وار ألبته انسان اکبر اولان عالمده وشو انسان میوه‌سنك شجره‌سی اولان کائناتده عالم جسمانیدن باشقه عالملر
وار. هم عالم ارضدن تا جنت عالمنه قدر هر بر عالمك بر سماسی واردر. هم ملائکه ایچون دیرزکه سیارات
ایچنده متوسط ویلدیزلر ایچنده کوچوك کثیف اولان کرهٔ ارض موجودات ایچنده أك قیمتدار ونورانی

اولان حیات وشعور حسابسز برصورتده اونده بولونیور. البته قارانلقلی برخانه حکمنده اولان شو آرضه نسبةً مزین
قصرلر، مکمل سرایلر حکمنده اولان یلدیزلر و یلدیزلرك دکزلری اولان کوکلر ذیشعور، ذی حیات و بك کثرتلی و
مختلف الاجناس اولان ملائکه و روحانیلرك مسکنلریدر. بك قطعی برصورتده اشارة الاعجاز نامنده‌کی تفسیرمده
ثم استوی الی السماء فسویهن سبع سموات آیتنده سمواتك هم وجودی، هم تعددی اثبات ایدلدیکندن
و ملائکه حقنده یکرمی طقوزنجی سوزده ایکی کره ایکی درت ایدر قطعیتنده ملائکه‌لرك وجودینی اثبات ایتدیکمزدن
اونلره اکتفاءً بوراده قیصه کسیورز. الحاصل أثیردن یاپیلمه الکتریق. ضیا، حرارت. جاذبه. کبی سیالات لطیفه‌نك
مداری اولمه و حدیثده السماء موج مکفوف اشارتیله سیارات و نجوملرك حرکاتنه مساعد اولمه و صمان یولی دنیلن
مجرة السماءدن تا آفاق یقین سیاره‌یه قدر مختلف وضعیت و تشکلده یدی طبقه. هر برطبقه عالم آرضدن تا عالم
برزخ. عالم مثال. تا عالم آخرته قدر بر عالمك طامی حکمنده بر سمانك بولونمسی حکمةً وعقلاً اقتضا ایدر.
هم خاطره کلیرکه. أی ملحد. سن دیرسك بیك مشکلات ایله طیاره واسطه‌سیله برایکی کیلومتره یوقاری‌یه چیقیله
بیلیر. ناصل بر انسان جسمیله بیکلر سنه مسافه‌یی برقاچ دقیقه ظرفنده قطع ایدر، کیدر، کلیر. بزده دیرزکه
برثانیه‌ده ۱۸۸ ساعت
آرض کبی آغیر برجسم بر دقیقه‌ده فننجه حرکت سنویه‌سیله تقریباً یوز سکسان سکز مسافه‌یی قطع ایدیور تقریباً
یکرمی بش بیك سنه‌لك مسافه‌یی بر سنه‌ده قطع ایدیور. عجبا شو منتظم حرکاتی اوکا یاپدیران و بر صاپان طاشی
کبی دوندیرن بر قدیر ذوالجلال بر انسانی عرشنه کتیره‌مزمی. شمسك جاذبه‌سی دنیلن بر قانون ربانی ایله مولوی
کبی اطرافنده بك آغیر اولان جسم آرضی کزدیرن و بر حکمت ا جاذبهٔ رحمت رحمان ایله و انجذاب محبت شمس
ازل ایله برجسم انسانی برق کبی عرش رحمانه چیقاره‌مازمی. ینه خاطره کلیرکه. دیورسك حایدی چیقیله بیلیر



/ایله

نه ایچون چیقسون نه لزومی وار. ولیلر کبی روح و قلبی کیتسه یتر. بزده دیرزکه. مادام صانع ذوالجلال ملك و ملکو
تنده‌کی آیات عجیبه‌سنی کوسترمك و شو عالمك نزکاه و منبعلرینی تماشا ایتدیرمك و اعمال بشریه‌نك نتائج اخرویه‌سنی
ارائه ایتمك ایستیه. البته عالم مبصراتك آناختاری حکمنده اولان کوزینی و مسموعات عالمنده‌کی آیاتی تماشا ایدن
قولاغنی عرشه قدر برابر آلمسی لازم کلدیکی کبی روحك حدسز وظائفنه مدار اولان آلات و جهازاتك ماکنه‌سی حکمنده
اولان جسم مبارکنی دخی تا عرشه قدر برابر آلمسی مقتضای عقل و حکمتدر. ناصلکه جنتده حکمت الهیه جسمی روحه
آرقداش ایدیور. چونکه بك چوق وظائف عبودیته و حدسز لذائذ و آلامه مدار جسددر. البته روحه آرقداش
اولاجقدر. مادام جنته جسم روح ایله برابر کیده‌جك، جنة المأوی کوکده‌سی اولان سدرة المنتهی‌یه عروج ایدن
ذات احمدی ایله جسد مبارکی رفاقت ایتمسی عین حکمتدر. ینه خاطره کلیرکه. دیرسك برقاچ دقیقه‌ده بیکلر
سنه مسافه‌یی قطع ایتمك عقلاً محالدر. بزده دیرزکه صانع ذوالجلالك صنعتنده‌کی حرکات نهایت درجه‌ده
مختلفدر. مثلا. صوتك سرعتیله. ضیا. الکتریق. روح. خیال. سرعتلری نه قدر متفاوت اولدیغی معلوم
سیاراتك دخی فنًا حرکاتی او قدر مختلفدرکه. عقل حیرتده در. عجبا لطیف جسمی عروجده سرعتلی اولان
علوی روحنه تابع اولسه بریسی روح سرعتنده حرکتی ناصل عقله محال کورونور. هم اون دقیقه یاتانك بعض
اولورکه بر سنه قدر حالاته معروض اولورسك حتی بر دقیقه‌ده انسان کوردیکی رؤیایی. اونك ایچنده ایشیتدیکی
سوزلر. سویله‌دیکی کلمات طوپلانسه اویانیق عالمنده برکون بلکه دها فضله زمان لازمدر دیمك اولیورکه.
برزمان واحد ایکی شخصه نسبةً بریسنه برکون. بریسنه ده بر سنه حکمنه کچر. شو معنایه شو تمثیل ایله باق که.
انسانك حرکتندن. کلله‌نك حرکتندن. صوتدن. ضیادن. الکتریقدن. روحدن. خیالدن تظاهر ایدن

سرعت حرکاته بر مقیاس اولمق ایچون شویله بر ساعت فرض ایدیورزکه او ساعتده اون ایگنه وار. بریسی ساعتی
کوستریر بری ده اوندن آلتمش دفعه داها کسیک بر دائره‌ده دقیقه‌لری صایار. بریسی آلتمش دفعه داها کسیک بر دائره ایچنده
ثانیه‌لری. دیکری ینه آلتمش دفعه داها کسیک بر دائره‌ده ثالثه‌لری وهکذا رابعه. خامسه. سادسه. سابعه. ثامنه
تاسعه. عاشره‌لری صایاجق غایت عظیم بر دائره‌ده بر ابره فرض ایدیورز. فرضا ساعتی صایان ابره‌نک دائره‌سی
کوچوک ساعتمز قدر اولسه هرحالده عاشره‌لری صایان ابره‌نک دائره‌سی آرضک مدار سنویسی قدردر. بلکه داها
فضله اولمق لازم کلیر. شیمدی ایکی شخص فرض ایدیورز بری ساعتی صایان ابره‌یه بینمش کبی حرکاتنه کوره تماشا
ایدیور دیکری عاشره‌لری تعداد ایدن ابره‌یه بینمش بو ایکی شخص بر زمان واحدده مشاهده ایتدیکلری اشیا ساعتمزله
آرضک مدار سنویسی نسبتی کبی مشهوداتجه فرقلری واردر. ایشته زمان چونکه حرکاتک بر رنکی. بر لونی. یاخود بر شریدی
حکمنده اولدیغندن حرکتده جاری اولان بر حکم زمانده دخی جاریدر. ایشته بر ساعتده مشهوداتمز بر ساعتلک
ساعتی صایان ابره‌یه بینن ذی شعور شخص کبی مشهوداتی قدر اولدیغی وحقیقت عمریه او قدر اولدیغی حالده
عاشره ابره‌سنه بینن شخص کبی عین زمانده او معین ساعتده رسول اکرم علیه الصلاة والسلام براق توفیق
الهی‌یه بینن برق کبی بتون دائرۀ ممکناتی قطع ایدوب عجائب ملک وملکوتی کوروب دائرۀ وجوب نقطه‌سنه چیقوب
صحبتنه مشرف اولوب رؤیت جمال الهیه‌یه مظهر اولوب فرمانی آلوب وظیفه‌سنه دونه بیلیر ودونمشدر. واویله‌در.
ینه خاطره کلیرکه. دیرسکز اوت اولابیلیر. ممکندر. فقط هر ممکن واقع اولمیور. بونک امثالی وارمیکه.
قبول ایدلسین. امثالی اولمیان بر شیئک یالکز امکانیله وقوعنه ناصل حکم ایدیله بیلیر. بزده دیرزکه امثالی
اوقدر چوقدرکه حسابه کلمز. مثلا. هر ذی نظر کوزیله بردن تا نپتون سیاره‌سنه قدر بر ثانیه‌ده چیقار



هر ذی علم عقلیله قوزموغرافیا قانونلرینه بینوب ییلدیزلرک تا آرقه‌سنه بر دقیقه‌ده کیدر. هر ذی ایمان نمازک
افعال وارکاننه فکرینی بیندیروب بر نوع معراج ایله کائناتی آرقه‌سنه آتوب حضوره قدر کیدر. هر ذی قلب وکامل
ولینک سیر وسلوک ایله عرشدن ودائرۀ اسماء وصفاتدن قرق کونده کچه بیلیر. حتی شیخ کیلانی. وامام ربانی کبی
بعض ذاتلر اخبارات صادقه‌لریله بر دقیقه‌ده عرشه قدر عروج روحانیلری اولیور. هم اجسام نورانی اولان ملائکه‌لر
عرشدن فرشه. فرشدن عرشه. قیصه بر زمانده کیتمه‌لری وکلمه‌لری واردر هم اهل جنت محشردن جنت باغلرینه قیصه
بر زمانده عروج ایدیورلر. البته بو قدر نمونه‌لر کوستریورلرکه. بتون اولیالرک سلطانی عموم مؤمنلرک امامی. عموم اهل
جنتک رئیسی. عموم ملائکه‌نک مقبولی اولان ذات احمدیه‌نک سیر وسلوکنه مدار بر معراجی بولونمسی واونک مقامنه
مناسب بر صورتده اولمسی عین حکمتدر وغایت معقولدر وشبهه‌سز واقعدر

اوچنجی اساس حکمت معراج نه‌در: معراجک حکمتی او قدر یوکسکدرکه فکر بشر اولاشامیور. او قدر ده درین‌درکه
ادراک ایده‌میور. او قدر اینجه‌درکه عقل کندی باشی ایله کوره‌میور. فقط بعض اشارتلرله حقیقتلری
بیلینمزسه ده وجودلری بیلدیریله بیلیر. شویله‌که. شو کائناتک خالقی شو کثرت طبقاتنده نور وحدتنی وتجلی احدیتنی
کوسترمک ایچون کثرت طبقاتنک منتهاسندن تا مبدأ وحدته بر خیط اتصال صورتنده بر معراج ایله بر فرد ممتازی
بتون مخلوقات حسابنه کندینه مخاطب اتخاذ ایدرک بتون ذی شعور نامنه مقاصد الهیه‌سنی اوکا آکلاتمق اونک
بیلدیرمک. واونک نظریله آیینۀ مخلوقاتنده جمال صنعتنی کمال ربوبیتنی مشاهده ایتمک وایتدیرمکدر. هم صانع
عالمک آثارک شهادتیله نهایتسز جمالی وکمالی واردر. جمال هم کمال ایکسیده محبوب لذاته‌درلر یعنی بالذات سویلیرلر
اویله ایسه او جمال وکمال صاحبنک نهایتسز بر محبتی واردر. او نهایتسز محبتی مصنوعاتنده چوقه

## مصنوعاتك ایچنده

طرزلرده تظاهر ایدییور (مصنوعاتنی سوور. چونکه جمالنی کمالنی ایچینده کورور) مصنوعاتك ایچنده أك سوکیلی وعالی

ذی حیاتدر. ذی حیاتلر ایچنده أك سوکیلی وعالی ذی شعوردر. وذی شعورلر ایچنده جامعیت اعتباریله أك سوکیلی

انسانلر ایچنده بولونور. انسانلر ایچنده استعدادی تمامیله انکشاف ایدن بوتون مصنوعاتده منتشر ومتجلی کمالاتك

نمونه لرینی کوسترن فرد أك سوکیلی دراینه صانع موجودات بتون موجوداتده انتشار ایدن تجلی محبتك بتون

انواعنی بر نقطه ده بر آیینه ده کورمك بوتون انواع جمالنی احدیت سریله کوسترمك ایچون شجرهٔ خلقتدن بر میوهٔ

منوره جنسنده وقلبی او شجره نك حقائق اساسیه سنی استیعاب ایده جك بر چکردك حکمنده اولان بر ذاتی

او مبدأ اول اولان چکردکدن تا منتها اولان میوه یه قدر بر ضبط اتصال حکمنده اولان بر معراج ایله او فردك

کائنات نامنه محبوبیتنی کوسترمك وحضورینه قبول ایتمك ورؤیت جماله مشرف ایتمك واونده کی حال قدسیی

باشقه سنه سرایت ایتدیرمك ایچون کلامیله تلطیف ایدوب فرمانیله توظیف ایتمکدر. شیمدی شو حکمت عالیه یه

باقمق ایچون ایکی تمثیل دوربینیله ترصد ایده جکز. برنجی تمثیل اون برنجی سوزك حکایهٔ تمثیلیه سنده تفصیلاً

بیان ایدلدیکی کبی. نا صل که. بر سلطان ذیشانك پك چوق خزینه لری واو خزینه لرده پك چوق جواهرلر

انواعی بولونسه هم صنایع غریبه ده چوق مهارتی اولسه وحسابسز فنون عجیبه یه معرفتی احاطه سی بولونسه نهایتسز

علوم بدیعه یه علم واطلاعی اولسه هر جمال وکمال صاحبی کندی جمال وکمالنی کوروب کوسترمك ایسته مسی

سرنجه ألبته او سلطان ذی فنون دخی بر مشهر آچمق ایسترکه ایچنده کیلری دیزسون تا ناسك انظارینه سلطنتك

حشمتنی. هم ثروتك شعشعه سنی. هم کندی صنعتنك خارقه لرینی هم کندی معرفتنك غریبه لرینی اظهار

ایدوب کوسترسون. تا جمال وکمال معنویسنی ایکی وجهله مشاهده ایتسون بر وجهه بالذات نظر دقتیله



آشناسیله کورسون دیکری غیرك نظریله باقسون وشو حکمته بناءً ألبته جسیم. محتشم. کنیش بر سرای یاپمغه باشلار

شاهانه بر صورتده دائره لره منزلره تقسیم ایدر خزینه لرینك درلو درلو مرصعاتیله سوسلندیرر کندی دست صنعتنك

أك لطیف أك کوزل صنعتلریله زینتلندیرر. فنون وحکمتنك أك اینجه لکاریله تنظیم ایدر وعلومنك آثار معجزه کارانه

لریله دونادیر تکمیل ایدر. صوکره نعمتلرینك جنید لریله. طعاملرك لذیذلریله هر طائفه یه لایق صفره لری سررکر

ضیافت عامه احضار ایدر صوکره رعیتنه کندی کمالاتنی کوسترمك ایچون اونلری سیر وضیافته دعوت ایدر. صوکره

بر بشیر یاور اکرم یاپار. آشاغیکی طبقات ومنزللردن یوقاری یه دعوت ایدر. دائره. بدائره اوست اوستده کی طبقه لرده

کزدیرر او عجیب صنعتنك ماکنه لرینی وتزکاهلرینی وآشاغیدن کلن محصولاتنك مخزنلرینی کوستره تا

دائرهٔ مخصوصه سنه قدر کتیرر. بوتون او کمالاتك معدنی اولان مبارك ذاتنی اوکا کوسترمکله وحضوریه اونی مشرف ایدر

قصرك حقائقنی وکندی کمالاتنی اوکا بیلدیرر سیرجیلره رهبر تعیین ایدرکوندرر. تا او سرایك صانعنی او سرایك

شمولاتیله. نقوشیله عجائبیله اهالی یه تعریف ایتسون وسرایك نقشلرده کی رمزینی بیلدیروب واپچنده کی صنعتلرینك

اشارتلرینی اوکره دوب وورونده کی منظوم مرصعلر وموزون نقوشه نه در سرای صاحبنك کمالاتنی وهنرلرینی

نا صل کوسترلر اوسرایه کیره نلره تعریف ایتسون وکیره نك آدابنی وسیرك مراسمنی بیلدیروب وکوره دکم سلطانك

ذیفنون وذی شئونه قارشی مرضیاتی آرزولری دائره سنده تشریفات مراسمنی تعریف ایتسون. عیناً اویله ده

ولله المثل الاعلی أزل أبد سلطانی اولان صانع ذوالجلال نهایتسز کمالاتنی ونهایتسز جمالنی کورمك وکوسترمك

ایسته مشدرکه شو عالم سراینی اویله بر طرزده یاپمشدرکه هر بر موجود پك چوق دیللر ایله اونك کمالاتنی ذکر

ایدر. پك چوق اشارتلرله جمالنی کوسترر. اسماء حسنانك هر بر اسمنده نه قدر کیزلی معنوی دفینه لر

وهر بر عنوان مقدسنده نه قدر مخفی لطائف بولوندیغنی شو کائنات بتون موجوداتیله کوسترر اویله بر طرزده کوسترر که
بتون فنون بتون دساتیریله شو کتاب کائناتی زمان آدمدن بری مطالعه ایدیورلر حال بوکه او کتابک اسماء وکمالات الٰهیه یه
دائر افاده ایتدیکی معنالرک کوستردیکی آیتلرک عشر معشارینی دها اوقویاماسهلر ایشته شویله بر سرای حاکمی کندی کمالات
وجمال معنویسنی کورمک وکوسترمک ایچون بر مشهر حکمنده آچان جلیل ذوالجمال جمیل ذوالجلال صانع ذوالکمالک
حکمتی اقتضا ایدیور که. شو عالم ارضنده کی ذی شعورلره نسبةً عبث وفائدهسز اولمامق ایچون او سرایک آیتلرینک
معناسنی برینه بیلدیرسین واو سرایده کی عجائبک منبعلرینی ونتائجلی مخزنلری اولان عوالم علویهده برینی
کزدیرسین وبوتون اونلرک فوقنه چیقارسین وقرب حضورینه مشرف ایتسون وآخرت عالملرنده کزدیرسون
عموم عبادینه بر معلم وسلطنت ربوبیتنه بر دلال ومرضیات الٰهیهسنه بر مبلغ وسرای عالمنده کی آیات تکوینیهسنه
بر مفسر کبی چوق وظیفهلرله توظیف ایتسون. معجزات نشانلریله امتیازینی کوسترسون. قرآن کبی فرمان ایله او شخص
ذات ذوالجلالک خاص وصادق بر ترجمانی اولدیغنی بیلدیرسین. ایشته معراجک پک چوق حکمتلرندن شو تمثیل
دوربینیله بر ایکیسنی نمونه اولهرق کوستردک سائرلرینی قیاس ایده بیلیرسک. **ایکنجی تمثیل** ناصلکه بر ذات
ذی فنون معجزنما بر کتابی تألیف ایدوب یازسه اویله بر کتاب که. هر صحیفهسنده یوز کتاب قدر حقائق وهر
سطرنده یوز صحیفه قدر لطیف معنالر. هر بر کلمهسنده یوز سطر قدر حقیقتلری هر حرفنده یوز کلمه قدر
معنالر بولونسه بتون او کتابک معانی وحقائقلری او کاتب معجزنمانک کمالات معنویهسنه باقار اشارت ایدر
البته اویله بر خزینهیی قاپالی براقوب عبث ایتمز هر حالده او کتابی بعضیلره درس ویرهجک تا او قیمتدار
کتاب معناسز قالوب بیهوده اولماسون. اونک کیزلی کمالاتی ظاهر اولوب کمالی بولسون. جمال معنویسی



کورونسون او ده سونسون وسودیرسون هم او عجیب کتابی بتون معنالریله حقائقیله درس ویرمک اڭ برنجی صحیفه
دن تا نهایتنه قدر برینی اوستنده درس ویره ویره کچیرهجکدر. عیناً اویلهده نقاش ازلی شو کائناتی کمالاتنی و
جمالنی وحقائق اسماسنی کوسترمک ایچون اویله بر طرزده یازمشدر که. بوتون موجودات حدسز جهتلرله نهایتسز کمالاتی
اسماء وصفاتنی بیلدیرر وافاده ایدر. البته بر کتابک معناسی بیلینمزسه هیچه سقوط ایدر. بالخصوص بویله هر بر حرفی
بیکلر معنالری تضمن ایدن بر کتاب سقوط ایدهمز اولایسه او کتابی یازان البته اونی بیلدیرهجکدر. هر طائفهیه استعدادینه
کوره بر قسمنی آکلاتدیرهجقدر. هم عمومنی اڭ عام نظرلی. اڭ کلی شعورلی. اڭ ممتاز استعدادلی بر فرده درس ویره
جکدر. اویله بر کتابک عمومنی وکلی حقائقنی درس ویرمک ایچون غایت یوکسک بر سیر وسلوک ایتدیرمک حکمةً
لازم کلیر. یعنی برنجی صحیفهسی اولان طبقات کثرتک اڭ نهایتندن طوت. تا نهایت صحیفهسی اولان دائرهٔ احدیه
قدر سیران ایتدیرمک لازم کلیور. ایشته شو تمثیل ایله معراجک علوی حکمتلرینه بر درجه باقابیلیرسک. شیمدی مقام
استماعده اولان ملحده باقوب قلبنی دیکلهیهجکز. نه حالده کیردیکنی کورهجکز. ایشته خاطره کلیور که. اونک قلبی
دیور بن اینانمایه باشلادم فقط ایی آکلایامیورم. اوچ مهم مشکلم داها وار. **برنجیسی** نه ایچون شو معراج عظیم **محمد** ص.م علیه الصلاة
والسلامه مخصوصدر **ایکنجیسی** او ذات ناصل شو کائناتک چکردکی دیرسکز. کائنات اونک نورندن خلق اولمش. هم کائناتک
اڭ آخر واڭ منور میوهسیدر. بو نه دیمکدر. **اوچنجیسی** سابقه بیاناتکزده دیورسکز که عالم علوی یه چیقمش شو
عالم ارضیدهکی آثارک ماکنهلرینی تزکاهلرینی ونتائجلرینک مخزنلرینی کورمک ایچون عروج ایتمشدر. بو نه دیمکدر.
**الجواب** برنجی مشکلکز اوتوز عدد سوزلرده تفصیلاً حل ایدلمشدر. یالکز شوراده ذات احمدیهنک کمالاتنی ودلائل
نبوتنی واو معراج اعظمک البته اولدیغنه اجمالی اشارتلر نوعندن بر مختصر فهرسته کوستریورز شویله که

اولا تورات، انجیل، زبور کبی کتب مقدسه‌نك پك چوق تحریفاته معروض اولدقلری حالده شو زمانده دخی حسین جسری
کبی بر محقق نبوت احمدیه‌یه دائر یوز اون عدد اشارتلری چیقاروب رسالهٔ حمیدیه‌ده کوسترمشدر. ثانیاً تاریخجه مثبت شق
و سطیح کبی مشهور ایکی کاهنك نبوت احمدیه‌دن بر آز اول نبوتنه و آخر زمان پیغمبری اولدیغنه بیاناتلری کبی چوق
بشارتلری صحیح بر صورتده تاریخجه نقل ایدلمشدر. ثالثاً ولادت احمدیه کیجه‌سنده کعبه‌ده‌کی صنملرك سقوطیله
کسرای فارسك سرای مشهوره‌سی اولان ایوانك انشقاقی کبی ارهاصات دینیلن یوزلر خارقه تاریخجه مشهوردر.
رابعاً بر اردویه پارمقندن آقان صوی ایچیرمسی. جامعده بر جماعت عظیمه‌نك حضورنده قورو دیره‌ك منبرك
نقلندن دولایی مفارقت احمدیه‌دن دوه کبی انین ایدرك آغلامسی [وانشق القمر] نصیله شق قمر کبی محققلرك
تحقیقاتیله بیکه بالغ معجزاتله سرفراز اولدیغنی تاریخ و سیر کوستریور. خامساً دوست و دشمنك اتفاقیله
اخلاق حسنه‌نك شخصنده اك یوکسك درجه‌ده و بتون معاملاتنك شهادتیله سجایای سامیه وظیفه‌سنده
و تبلیغاتنده اك عالی بر درجه‌ده و دین اسلامده‌کی محاسن اخلاقك شهادتیله شریعتنده اك عالی خصال
حمیده اك مکمل درجه‌ده بولوندیغنی اهل انصاف و دقت تردد ایتمز. سادساً اوننجی سوزك ایکنجی اشارتنده
اشارت ایدلدیکی کبی الوهیت مقتضای حکمت اولارق تظاهر ایسته‌مسنه مقابل اك اعظمی بر درجه‌ده ذات احمدیه
دیننده‌کی اعظمی عبودیتله اعظمی بر درجه‌ده کوسترمشدر. هم خالق عالمك نهایت کمالده‌کی جمالنی بر واسطه ایله
کوسترمك مقتضای حکمت و حقیقت اولارق ایسته‌مسنه مقابل اك کوزل بر صورتده کوستریجی و تعریف ایدیجی
بالبداهه اودر. هم صانع عالمك نهایت جمالده اولان کمال صنعتنی اوزرینه انظار دقتی جلب ایتمك تشهیر
ایتمك ایسته‌مسنه مقابل اك یوکسك بر صدا ایله دلاللق ایدن یینه بالمشاهده اودر. هم بوتون عالملرك [ربی]



کثرت طبقاتنده وحدانیتنی اعلان ایتمك ایسته‌مسنه مقابل توحیدك اك اعظمی بر درجه‌ده بتون مراتب توحیدی اعلان
ایدن یینه بالضروره اودر. هم صاحب عالمك نهایت درجه‌ده آثارنده‌کی جمالك اشارتیله نهایتسز حسن ذاتیسی
و جمالنك محاسنی و حسننك لطائفنی آیینه‌لرده مقتضای حقیقت و حکمت اولارق کورمك و کوسترمك ایسته‌مسنه
مقابل اك شعشعه‌لی بر صورتده آیینه‌دارلق ایدن و کوسترن و سووب و باشقه‌سنه سودیرن یینه بالبداهه اودر.
هم شو سرای عالمك صانعی غایت عجیب معجزه‌لر ایله و غایت قیمتدار جوهرلر ایله طولو خزینهٔ غیبیه‌لرینی اظهار و
تشهیر ایسته‌مسی و اونلر ایله کمالاتنی تعریف ایتمك و بیلدیرمك ایسته‌مسنه مقابل اك اعظمی بر صورتده تشهیر ایدیجی و توصیف
ایدیجی و تعریف ایدیجی یینه بالبداهه اودر. هم شو کائناتك صانعی شو کائناتی انواع عجائب و زینتلر ایله
سوسلندیرمك صورتنده یاپماسی و ذی شعور مخلوقاتنی سیر و تنزه و عبرت و تفکر ایچون اوکا ادخال ایتمسی
و مقتضای حکمت اولارق اونلره او آثار و صنایعنك معنالرینی قیمتلرینی اهل تماشا و تفکره بیلدیرمك ایسته‌مسنه
مقابل اك اعظمی بر صورتده جن و انسه بلکه روحانیلره و ملائکه‌لره‌ده قرآن حکیم واسطه‌سیله رهبرلك ایدن بالبداهه
یینه اودر. هم شو کائناتك حاکم حکیمی شو کائناتك تحولاتنده‌کی مقصد و غایه‌یی تضمن ایدن طلسم
مغلقنی و موجوداتك نره‌دن نره‌یه نه اوله‌جقلری اولان شو اوچ سؤال مشکلك معماسنی بر ایلچی واسطه‌سیله
عموم ذی شعورلره آچدیرمق ایسته‌مسنه مقابل اك واضح بر صورتده و اك اعظمی بر درجه‌ده حقائق قرآنیه واسطه‌سیله
او طلسمی آچان او معمایی حل ایدن یینه بالبداهه اودر. هم شو عالمك صانع ذو الجلالی بتون کوزل مصنوعاتیله
کندینی ذی شعور اولانلره طانیتدیرمسی و قیمتلی نعمتلریله کندینی اونلره سودیرمسی بالضروره اونك مقابلنده
ذی شعور اولانلره‌ده مرضیاتنی و آرزولرینی بر ایلچی واسطه‌سیله بیلدیرمسی ایسته‌مسنه مقابل اك اعلا

وأك اكمل بر صورتده قرآن واسطه سیله او مرضیات وآرزولری بیان ایدن وکوسترن ینه بالبداهه او ذاتدر. هم رب العالمین
میوهٔ عالم اولان انسانی عالمی ایچنه آلاجق بر وسعت استعداد ویردیگندن و بر عبودیت کلیه یه مهیا ایتدیگندن وحیاتجه
کثرته دنیایه مبتلا اولدیغندن بر رهبر واسطه سیله یوزلرینی کثرتدن وحدته فانیدن باقی‌یه چویرمك ایستر. ایشته بو مقاصده أك اعظم
بر درجه‌ده أك ابلغ بر صورتده قرآن واسطه سیله أك احسن بر طرزده ایفا ایدن ~~و~~ رهبرلك ایدن و رسالتك
وظیفه سنی أك اكمل بر طرزده ایفا ایدن ینه بالبداهه او ذاتدر. ایشته موجوداتك أك اشرفی اولان ذی حیات وذی حیات
ایچنده أك اشرفی اولان ذی شعور و ذی شعور ایچنده أك اشرفی اولان حقیقی انسان ایچنده جمیع وظائفی
أك اعظمی بر درجه‌ده أك اكمل بر صورتده ایفا ایدن ذات ألبته او معراج اعظم ایله قاب قوسینه چیقاجق سعادت
أبدیه قاپوسنی چالاجق خزینهٔ رحمتی آچاجق. ایمانك حقائق غیبیه سنی کوره‌جك ینه او اولاجقدر. سابعاً
بالمشاهده شو مصنوعاتده کی غایت کوزل تحسینات نهایت درجه‌ده سوسلی تزیینات واردر. وبالبداهه شو ایله
تحسینات. تزیینات اونلرك صانعنده غایت شدتلی بر ارادهٔ تحسین وقصد تزیین بولوندیغنی کوسترییور. اراده
تحسین و تزیین ایسه بالضروره او صانعده صنعتنه قارشی قوتلی بر رغبت وقدسی بر محبت بولوندیغنی کوستررو
مصنوعات ایچنده أك جامع ولطائف صنعتی بردن کندنده کوسترن و بیلن و بیلدیرن وکندینی سودیرن باشقه مصنو
جوده
عاتده‌کی کوزللکلری ماشاءالله دیه‌رك استحسان ایدن بالبداهه او صنعتیدر. وصنعتنی سون صانعك نظرنده
أك زیاده محبوب اولاجقدر. ایشته مصنوعاتی یالدیزلایان مزایا و محاسنه وموجوداتی ایشیقلاندیران لطائف و
کمالاته قارشی. سبحان الله. ماشاءالله. الله اکبر. دیه‌رك سمواتی چینلاتدیران قرآنك نغماتیله
کائناتی ولوله یه ویردیرن. استحسان وتقدیرایله تفکر وتشهیر ایله ذکر وتوحید ایله بر وبحری جذبه یه کتیرن



ینه بالمشاهده او ذاتدر. ایشته بویله بر ذات که: السبب کالفاعل: سرینجه بتون امتنك ایتدیگی حسناتك بر مثلی اونك
کفهٔ میزاننده بولونان و عموم امتنك صلواتنك اونك معنوی کمالاتنه امداد ویرن و رسالتنده کوردیگی وظائفك
نتایجی ومعنوی اجرتلر ایله برابر رحمت و محبت الٰهیه‌نك نهایتسز فیضنه مظهر اولان بر ذات ألبته معراج نردبانی ایله جنته
سدرة المنتهی یه. عرشه. قاب قوسینه. قدر کیتمك عین حق نفس حقیقت. محض حکمتدر. **ایکنجی مشکل**
أی مقام استماعده‌کی انسان. شو ایکنجی اشکال ایتدیگك حقیقت او قدر درین و یوکسکدر که. عقل اوکا اولاشمیر
فقط
و نه ده یاناشیر. الّا نور ایمان ایله کورونور. بعض تمثیلات ایله او حقیقتك وجودی فهمه تقریب ایده بیلیر. اویله ایسه بر نبذه
تقریبنه چالیشاجغز. ایشته شو کائناته نظر حکمتله باقلدیغی وقت عظیم بر شجره معناسنده کورونور. و شجره‌نك
اولان
ناصل داللری. یاپراقلری. چیچکلری. میوه‌لری واردر. شو شجرهٔ خلقتك ده بر شقی عالم سفلیتك عناصر داللری
نبات و اشجار. یاپراقلری حیوانات. چیچکلری انسان میوه‌لری حکمنده کورونور. صانع ذو الجلالك آغاجلر حقنده
جاری اولان بر قانونی ألبته شو شجرهٔ اعظمده ده جاری اولمق مقتضای اسم حکیمدر. اویله ایسه مقتضای حکمت
شو شجرهٔ خلقتك ده بر چکردکدن یاپیلمسیدر. هم اویله بر چکردك که. عالم جسمانیدن باشقه سائر عالملرك
نمونه سی اساساتنی جامع اولسون. چونکه بیکلر مختلف عالملری تضمن ایدن کائناتك چکردك آصلیه سی
منشأی قور و بر ماده اولاماز. مادام شو شجرهٔ کائناتدن دها أول اونوعدن باشقه شجره یوق. اویله ایسه
اوکا منشأ و چکردك حکمنده اولان معنا و نور ألبته ینه شجرهٔ کائناتده بر میوه لباسنی کییه‌رك ظهوری ینه حکیم
اسمنك مقتضاسیدر. چونکه چکردك دائما چیپلاق اولاماز. مادام أول فطرتده میوه لباسنی کیمه‌میش ألبته
آخرده او لباسی کییه‌جکدر. مادام او میوه انساندر و مادام انسان ایچنده سابقاً اثبات ایدلدیگی اوزره أك

منهور میوه و ان محتشم ثمره و نظر دقتی جلب ایدن و آرضك باریسنی و بشرك خمنك نظرینی کندینه حصر ایدن و محاسن
معنویه‌سیله عالمی نظر محبت و باحیرت ایله کندینه باقدیران میوه ایسه ذات احمدیه در. ألبته کائناتك تشکلنه چکردك اولان
نور اونك ذاتنده جسمی کیبه‌رك أك آخر بر میوه صورتنده کورونه‌جکدر! أي مستمع شو عجیب کائناتك عظیم بر انسانك
جزئی ماهیتندن خلق اولونمسنی استبعاد ایتمه! بر نوع عالم کبی اولان معظم چام آغاجی بغدای دانه‌سی قدر اولان بر
چکردکدن خلق ایدن قدیر ذو الجلال شو کائناتی نور محمدیدن ناصل خلق ایتمه‌سون و یا ایده‌مه‌سون. ایشته.
شجرهٔ کائنات شجرهٔ طوبا کبی کووده‌سی و کوکی یوقارده دالاری آشاغیده اولدیغی ایچون آشاغیده‌کی میوه مقامندن
تا چکردکك آصلی مقامنه قدر نورانی بر خیط مناسبت واردر. ایشته معراج او خیط مناسبتك غلافیدر و صورتیدرکه
ذات احمدیه او یولی آچمه ولایتیله کیتمه. رسالتیله دونمه و قاپویی ده آچیق براقمه آرقه‌سنده اولیاء امتی
روح و قلب ایله او جادهٔ نورانیده معراج نبوینك کولکه‌سنده سیر و سلوك ایدوب استعدادلرینه کوره مقامات
عالیه‌یه چیقیورلر! هم سابقا اثبات ایلدیکی اوزره شو کائناتك صانعی. بر چوق اشکالك جوابنده کوستریلن مقاصد
ایچون شو کائناتی بر سرای صورتنده یاپمه و تزیین ایتمشدر. او مقاصدك مداری ذات احمدیه اولدیغی ایچون کائناتدن
أول صانع کائناتك نظر عنایتنده اولمسی و أك أول تجلیسنه مظهر اولمسی لازم کلیور. چونکه بر شیئك نتیجه‌سی
ثمره‌سی أول دوشونولور ده ایجادده وجوداً أك آخر. معناً أك أولدر. حالبوکه. ذات احمدیه هم أك مکمل میوه
هم بتون میوه‌لرك مدار قیمتی و بتون مقاصدك مدار ظهوری اولدیغندن أك أول تجلی ایجاده مظهر اونك
نوری اولمسی لازم کلیر. اوچنجی مشکل اوقدر کنیشدرکه بزم کبی طار ذهنلی انسانلر استیعاب و احاطه
ایده‌مز فقط اوزاقدن اوزاغه باقه بیلیرز. أوت عالم سفلینك معنوی ترکاهلری و کلی قانونلری عوالم علویه‌ده در



و محشر مصنوعات اولان کرهٔ ارضك حدسز مخلوقاتنك نتائج اعماللری و جن و انسك ثمرات افعاللری بیله او عوالم علویه‌ده
تمثل ایدرحتی حسنات جنتك میوه‌لری صورتنده. سیئات ایسه جهنمك زقوملری شکلنه کیره‌جکلرینی بیك چوق امارات و بیك
چوق روایاتك شهادتیله و حکمت کائناتك. و اسم حکیمك اقتضاسیله برابر قرآن حکیمك اشاراتی کوستریبور. أوت زمینك
یوزونده کثرت او قدر انتشار ایتمش و خلقت او قدر تشعب ایتمشدرکه. بتون کائناتده منتشر عموم مصنوعاتك
چوق فوقنده اجناس مخلوقات و اصناف مصنوعات کرهٔ زمینده بولونور. ده‌گیشیر دائماً دولوب بوشالیر. ایشته شو جزئیات
و کثرتك منبعلری معدنلری ألبته کلی قانونلر و کلی تجلیات اسمائیه درکه. او کلی قانونلر. او کلی تجلیلر. و او محیط
اسمانك مظهرلری برده جسیط و صافی هر بری بر عالمك عرشی و سقفی بر عالمك مرکز تصرفی حکمنده اولان
سموات درکه. او عالملرك برسی ده سدرة المنتهی ده‌کی جنة المأوی در. برده‌کی تسبیحات و تحمیدات او جنتك میوه‌لری
صورتنده مخبر صادقك اخباریله تمثل ایتدیکنی کوستریبورلرکه. برده اولان نتائج و ثمراتك مخزنلری اورالرده در
و محصولاتی او طرفه کیدر. دیمه‌که هوایی بر [الحمد لله] کلمه‌م. ناصل مجسم بر میوهٔ جنت اولور. چونکه سن کوندوز
ویا اویانیق ایکن کوزل بر سوز سویله‌سه‌ك رؤیاده کوزل بر ألما شکلنده یرسك. کوندوز چیرکین بر سوزك کیجه‌ده آجی بر
شی صورتنده یوتارسك بر غیبت ایتسه‌ك مردار بر أت صورتنده سکا یدیریلیبور. اویله ایسه شو دنیا اویقوسنده ده
سویلدیککك کوزل سوزلر و چیرکین سوزلرك میوه‌لر صورتنده اویانیق عالمی اولان عالم آخرتده یرسك و
۱۹ الجواب:
یمه‌سنی استبعاد ایتمه‌ملیسك. دردنجی اساس: معراجك ثمراتی و فائده‌سی نه در؟ شو شجرهٔ طوباء معنوی اولان
معراجك بش یوزدن فضله میوه‌لرندن نمونه اولارق یالکز بش دانه‌سنی ذکر ایده‌جکز. برنجی میوه: ارکان ایمانیه‌نك
حقائقنی کوز ایله کوروب ملائکه‌یی. جنتی. آخرتی. حتی ذات ذو الجلالی کوز ایله مشاهده ایتمك کائناته و بشره

اوده برخزینه وبرنور أزلی أبدی هدیه کتیرمشدرکه شو کائناتی پریشانی و فانی قارماقاریشیق بر وضعیت موهومه دن چیقاروب
او نور و او میوه ایله او کائناتی قدسی مکتوبات صمدانیه کوزل آیینهٔ جمال أحدیت وضعیتی اولان حقیقتنی کوسترمش کائناتی و
بتون ذیشعورلری سویندیروب مسرور ایتمش. هم او نور و او میوه ایله بشری منوسه، پریشان، عاجز، فقیر، حاجاتی حدسز
اعداسی نهایتسز و فانی و بقاسز بر وضعیت ضلالتکارانه دن او انسانی او نور و او میوه قدسیه ایله احسن تقویمده بر معجزهٔ قدرت
صمدانیه سی و مکتوبات صمدانیه نک بر نسخهٔ جامعه سی و سلطان أزل أبدک بر مخاطبی، عبد خاصی و کمالاتنک استحسانجیسی
خلیلی و جمالنک حیرتکاری، حبیبی و جنت باقیه سنه نامزد بر مسافر عزیزی صورت حقیقیه سنده کوسترمش انسان اولان
بتون انسانلره نهایتسز حدسز بر شوق و بر سرور و بر مژده ویرمشدر. **ایکنجی میوه** صانع موجودات و صاحب کائنات و رب العالمین
اولان حاکم أزل و أبدک مرضیات ربانیه سی اولان اسلامیتک باشده نماز اساساتنی جن و انسه هدیه کتیرمشدرکه او مرضیاتی
آکلامق او قدر مراق آور و سعادت آوردرکه، تعریف ایدلمز. چونکه هرکس بیلورکه بر ولی نعمتنی یاخود محسن بر پادشاهی
اوزاقدن آرزولرینی آکلامق نه قدر آرزوکش. و آکلاسه نه قدر ممنون اولور. تمنی ایدرکه کاشکه بر واسطهٔ مخابره
اولسه ایدی دوغریدن دوغری‌یه او ذات ایله قونوشسه ایدم بندن نه ایستیور آکلاسه ایدم بندن اونک خوشنه کیده جک نه ایمش بیلسه
ایدم دیر. عجبا بتون موجودات قبضهٔ تصرفنده و بتون موجوداتده کی جمال و کمالات اونک جمال و کمالنه نسبةً بر
ضعیف کولکه و هر آنده نهایتسز جهتلرله اوکا محتاج و نهایتسز احسانلرینه مظهر اولان بشر نه درجه مرضیاتنی و آرزولری
آکلامق خصوصنده خواهشکر و مراق آور اولمسی لازم اولدیغنی آکلارسک. اینته ذات احمدیه بتمام بیلکه پرده آرقه سنده
او سلطان أبدک مرضیاتنی دوغریدن دوغری‌یه معراج ثمره سی اولارق حق الیقین ایشیدوب کتیروب بشره هدیه ایتمشدر
اوت بشر قمرده کی حالی آکلامق ایچون نه قدر مراق ایدرکه، بری کیدوب دونوب خبر ویرسه هم نه قدر فداکارلق



کوسترر. اکر آکلاسه نه قدر حیرت و مراق دوشر. حالبوکه قمر اویله بر مالک الملکک مملکتنده کزیورکه قمر بر سینک کبی کرهٔ
ارضک اطرافنده پرواز ایدر. کرهٔ ارض پروانه کبی شمسک اطرافنده اوچار. شمس بیکلر لامبه‌لر ایچنده بر لامبه درکه او مالک الملک
ذو الجلالک بر مسافرخانه سنده مومدارلق ایدر. اینته ذات احمدیه اویله بر ذات ذو الجلالک شئوناتنی، عجائب صنعتنی، عالم بقاده
خزائن رحمتنی کورمش، کلمش، بشره سویلمش. اینته بشر بونلری کمال مراق و حیرت و محبتله دیکلمزسه نه قدر خلاف عقل
و حکمت ایله حرکت ایتدیکنی آکلارسک. **اوچنجی میوه** سعادت أبدیه نک دفینه سنی کوروب آناختارینی آلوب کتیرمش جن
و انسه هدیه ایتمشدر. اوت معراج واسطه سیله و کندی کوزی ایله جنتی کورمش. رحمن ذو الجلالک رحمتنک باقی جلوه لرینی
مشاهده ایتمش و سعادت أبدیه‌یی قطعیاً حق الیقین آکلامش. سعادت أبدیه نک وجودینک مژده سنی جن و انسه هدیه
ایتمشدرکه بیچاره جن و انس قرارسز بر دنیاده و زلزله‌لی زوال و فراق ایچنده کی موجوداتی سیل زمان و حرکات ذرات
ایله عدم و فراق أبدی دکزینه دوکولدیکی اولان وضعیت موهومه جانخراشانه ده اولدقلری هنکامده شویله بر مژده
نه قدر قیمتدار اولدیغنی و اعدام أبدیله کندیلرینی محکوم ظن ایدن فانی جن و انسک قولاغنده اویله بر مژده نه قدر سعادت
آور بولوندیغنی تعریف ایدلمز. بر آدم اعدام ایدیله جکی آنده اونک عفویله قرب شاهانه ده بر سرای دیرلسه نه قدر سرور
سبب اولور. بتون جن و انس عددنجه بویله سرورلری طوپلا صوکره بو مژده یه قیمت ویر. **دردنجی میوه** رؤیت جمال الله
میوه سنی کندی آلدیغی کبی او میوه‌نک هر مؤمنه دخی ممکن اولدیغنی جن و انسه هدیه کتیرمشدرکه او میوه نه درجه لذیذ
خوش و کوزل بر میوه اولدیغنی بو نکته ایله قیاس ایده بیلیرسک. یعنی هر قلب صاحبی بر انسان ذی جمال، ذی کمال
واوسه و ملک دخی
ذی احسان بر ذاتی سور / جمال و کمال و احسان درجاتنه نسبةً سوه‌ملک تزاید ایدر. پرستش درجه سنه کلیر. حتی جانی فدا
ایدر درجه ده محبت باغلار. یالکز بر دفعه کورمسنه دنیاسنی فدا ایتمک درجه سنه چیقار. حالبوکه بتون موجوداتده کی

قارداشلر صورتنده دونن او مدهش جنازه‌لر خشوع وخضوعده ذکر وتسبیحده بر عبادتکار شکلنده کورونسه و او یتیمانه آغلایشلر ثناکارانه یاشاسونلر حکمنه کیرسه او اولوملر . او صوغوق غارلر ترخیصات صورتنده دونسه کندی سروریمز ایله برابر هرکسك سرورینه مشترك اولسه او مژده نه قدر مسرورانه اولدیغنی البته آكلارسك . ایشته معراج احمدینك بر میوه‌سی اولان نور ایماندن أول شو کائناتك موجوداتی نظر ضلالتله باقلدیغی وقت یاباجی . مضر . مزعج . موحش . وطاغ کبی جرملر بر مدهش جنازه أجل هرکسك باشنی کوب عدم آباد قویوسنه آتار بتون صدالر فراق وزوالدن کلن واویلالر اولدیغی حالده ضلالتك اویله تصویر ایتدیکی هنکامده میوهٔ معراج اولان حقائق ارکان ایمانیه ناصل موجوداتی سکا قارداش . دوست وصانع ذوالجلاله ذاکر ومسبح وموت وزوال بر نوع ترخیص ووظیفه‌دن آزاد ایتمك وصدالر بر تسبیحات حقیقتنده اولدیغنی سکا کوسترر بو حقیقتی تمام کورمك ایسترسه‌ك ایکنجی وسکزنجی سوزلره باق . **ایکنجی تمثیل** سنکله بر صحرای کبیر کبی بر موقعده بر قوم دکزی فورطنه‌سنده کیجه او قدر قارانلق اولدیغندن الیمزی بیله کوره میورز . کیمسه‌سز حامیسز آج وصوسز مأیوس وامیدسز بر وضعیتده اولدیغمز دقیقه‌ده بردن بر ذات او قارانلغی یرتوب صوکره کلوب بزه اوتوموبیل هدیه ویرسه وبزی بیندیرسه بردن جنت مثال بر یرده استقبالمز تأمین ایدلسه غایت مرحمتکار بر حامیمز بولونسه ییه‌جك وایچه‌جك احضار ایدلسه بر یرده بزی قویسه نه قدر ممنون اولورز بیلیرسك . ایشته او صحرای کبیر بو دنیا یوزیدر او قوم دکزی بو حادثات ایچنده حرکات ذرات وسیل زمان تحریکیله چالقالانان موجودات وبیچاره انسان عالمیدر . هر انسانك اندیشه‌سیله قلبی داغدار اولدیغی استقبالی مدهش ظلمات ایچنده نظر ضلالتله کوریور فریادینی ایشیتدیره‌جك کیمسه‌یی بیلمیور . نهایتسز آج ونهایتسز صوسزدر . ایشته ثمرهٔ معراج اولان مرضیات الٰهیه ایله شو دنیا غایت کریم بر ذاتك مسافرخانه‌سی انسانلر ده اونك مسافرلری مأمورلری استقبالده جنت کبی کوزل

جمال وکمال واحسانه اونك جمال وکمال واحسانه نسبةً بعض کوچوك بر قاچ لمعاتك کونشه نسبتی کبی ده اولماز دیمك نهایتسز بر محبته لایق ونهایتسز رؤیتنه نهایتسز بر اشتیاقه لایق بر ذات ذوالجلال والکمالك سعادت أبدیه‌ده رؤیتنه موفق اولمق نه قدر سعادت آور و مدار سرور ولذت وخوش وکوزل بر میوه اولدیغنی انسان ایسه‌ك آكلارسك

**بشنجی میوه** انسان کائناتك قیمتدار میوه‌سی وصانع کائناتك نازدار سوکیلیسی اولدیغنی معراج ایله آكلاشلمسیدر . و او میوه‌یی جن وانسه کتیرمشدر . بو کوچوك بر مخلوق ضعیف بر حیوان عاجز بر ذیشعور اولان انسانی او میوه ایله او قدر یوکسك بر مقام جیهانپسندانه ویرکه کائناتك بتون موجوداتی اوستنده بر مقام فخر ویریور و او ایله بر سوینج وسرور مسعودیتکارانه ویریورکه تصویر ایدلمز . چونکه عادی بر نفره دنیلسه سن مشیر اولدك ده نیلسه نه قدر ممنون اولور . حالبوکه فانی عاجز بر حیوان زوال وفراق سیله‌سنی دائما یین بیچاره انسانه بردن أبدی باقی بر جنتده . رحیم . کریم . بر رحمانك رحمتنده وخیال سرعتنده . روحك وسعتنده . عقلك جولاننده . قلبك بتون آرزولرنده . ملك وملکوتنده . تنزه سیران وجولانه موفق اولدیغنی کبی . سعادت أبدیه‌ده رؤیت جمالنه ده موفق اولورسك دنیلدیکی وقت انسانیتی سقوط ایتمه‌مه اولان بر انسان نه قدر درین وجدی بر سوینج وسروری قلبنده حس ایده‌جکنی تخیل ایده بیلیرسك

شمدی مقام استماعه اولدن اولان ذاته دیرزکه . الحاد کوملکنی ییرت آت مؤمن قولاغنی کچیر ومسلم کوزلرینی طاق سکا ایکی کوچوك تمثیل ایله بر ایکی میوه‌نك درجهٔ قیمتنی کوستره‌جکز . مثلا . سنکله بز برابر بر مملکتده بولونیورز کوریورزکه هر شی بزه وبربرینه دشمن وبزه یبانجی هر طرف مدهش جنازه‌لر ایله طولو ایشیدیلن سسلر یتیملرك آغلاییشی مظلوملرك واویلاسیدر . ایشته بز شویله بر وضعیتده اولدیغمز وقتده بری کیتسه او مملکتك پادشاهندن بر مژده کتیرسه او مژده ایله بزه یبانجی اولانلر احباب شکلنه کیرسه دشمن کوردیکمز کیمسه‌لر

رحمت كبی شیرین و سعادت أبدیه كبی بارلاق كورونديكی وقت نه قدر خوشه كوزل شیرین برمیوه اولدیغنی آكلادرسك

مقام استماعده اولان ذات دیبورکه . جناب حقه بوز بیك دفعه حمد و شكر اولسونكه الحادده قورتولدم . توحیده كیردم

وتعامیله ایناندم وكمال ایمانی قازاندم . بزده دیرزأی قارداشم . سنی تبریك ایدیورز جناب حق بزلری رسول اكرم

علیه الصلاة والسلامك شفاعتنه مظهر ایتسون آمین

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى مَنْ انشق باشارته القمر ونبع من اصابعه الماء كالكوثر صاحب المعراج وما زاغ البصر

سیدنا محمد وعلى آله واصحابه اجمعین من اول الدنیا الى آخر المحشر

سبحانك لاعلم لنا الا ما علمتنا انك انت العلیم الحكیم . ربنا تقبل منا انك انت السمیع العلیم . ربنا

لا تؤاخذنا ان نسینا او اخطئنا . ربنا لا تزغ قلوبنا بعد اذ هدیتنا . ربنا اتمم لنا نورنا

واغفر لنا انك على كل شیء قدیر . وآخر دعواهم ان الحمد لله رب العالمین

## [ اعتذار ]

شو سوزلك یازمسنه باشلادیغمز وقت مع التأسف هم راحتسزدم فنا بر نوزل بنی احاطه ایتمشه . قلبم منوسه

عقلم پریشان اولدیغی حالده درت كونده وهر كونده ایكی اوچ ساعت ظرفنده سرعتله یازییوردم . البته

او حقائق عالیه مناسب اولمایان بعض تعبیراتمده عباراتمده قصور ونقصانیت بولونابیلیر . نظر مسامحه

ایله باقیلمسنی اخوانلریمدن بكلر و دعاء مغفرت ایسترم

DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI

٣٣٨

334

٢٠

اوتوزایکنجی سوزك

برنجی موقفی

بکرمی ایکنجی سوزك سکزنجی لمعه سنی ایضاح ایدن بر ذیلدر

موجودات عالم وحدانیتنه شهادت ایتدکلری اللی بش

لسانلری که قطره رساله سنده ذکر اسبات ایدلمش

برنجی لساننه بر تفسیردر

لَوْ كَانَ فِيهِمَا آلِهَةٌ اِلَّا اللّٰهُ لَفَسَدَتَا

بلکه جوق حقائق تمثیل کباس کیدیرلمش برحقیقتدر

اوتوز ایكنجی سوزك برنجی موقفی

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

لَوْ كَانَ فِيهِمَا اٰلِهَةٌ اِلَّا اللّٰهُ لَفَسَدَتَا ۞ لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ يُحْيِى وَيُمِيتُ وَهُوَ حَىٌّ لَا يَمُوتُ بِيَدِهِ الْخَيْرُ وَهُوَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ۞ وَاِلَيْهِ الْمَصِيرُ

بر رمضان كیجه سنده شو كلام توحیدیڭ اون بر جمله سندن هر برنده برر توحید مرتبه سی بر رمزده بولونديغنی و او مرتبه لردن یالڭز **لَا شَرِيكَ لَهُ** ده كی معنایی بسیط عوامڭ فهمنه تقریب ایچون بر محاورهٔ تمثیلیه و بر مناظرهٔ فرضیه طرزنده ولسان حالی لسان قال صورتنده سویله مشدم. بر زمان صوڭره او تفصیلی قارداشلرمڭ آرزولرینه بناءً اجمالی بر طرزده او محاوره یی یازیورم. شویله كه: بوتون طبیعتیونلر، اسباب پرستلر كبی عموم انواع اهل شرك و كفرانڭ وضلالتڭ توهم ایتدكلری شریكلرڭ نامنه بر شخص فرض ایدیورز. او شخص فرضی موجودات عالمدن بر شیئه رب اولمق ایستیور. حقیقی مالك اولمق دعوا ایتمكده در. اینته او مدعی اولاً موجوداتڭ اڭ كوچوكی اولان بر ذره یه راست كلیر اوڭا رب وحقیقی مالك اولمق ایستدیگنده ذره یه طبیعت لسانیله فلسفه دیلیله سویلر. او ذره ده حقیقت لسانیله و حكمت ربانیه دیلیله دیر كه: بن حدسز وظیفه لری كوریورم. آری آری هر مصنوعه كیروب ایشلیورم. بنم بوتون بو وظیفه لرمی كوره جك درجه ده علم و قدرت وارسه هم بنم كبی حدوحسابه كلمز ذراتی ایچنده برابر كزوب ایسه كوریورز

حاشیه: اكر بوتون امثالم ذره لری ده استخدام ایدوب امریڭه آلمشسه بر حكم واقتدار سنده وارسه هم كمال انتظام ایله جزء اولدیغم شی

حاشیه: اوت تحرك هر بر ذره نڭ سیاه قلبنده اولدوغنه صحبت ایله وحدتی كوستردكلری كبی حركاتیله دخی كزدكلری بوتون یرلری وحدت نامنه ضبط ایدر كندی مالكنڭ ملكنه ادخال ایدر حركت ایدن مصنوعات ایسه نباتاتدن نجوم ثوابته قادر بر كلمهٔ وحدانیت حكمنده درلر كه بولونديغی مكانی كندی صانعنڭ مكتوبی اولدیغنی كوسترر ایدیلر هر بر نبات هر بر میوه بر رمهر وحدانیت بر كلمهٔ وحدت دیكر مكانلرینی وطنلرینی وحدت نامنه صانعنڭ مالی اولدیغنی كوسترر الحاصل هر بر شی حركتیله بوتون اشیایی وحدت نامنه ضبط ایدر دیمك بوتون بیلدیكلری آلتنده طوتقایان بر تك ذره یه رب اولاماز

موجودلره مثلا قانده‌کی کریوات حمرایه حقیقی مالك و متصرف اوله بیلیرسه‌ك بقارب اولمه دعوا اینه/ یوقسه صوص. هم بقارب اولمدیغك
کبی مداخله دخی ایده مزسك. چونکه وظائفمزده و حرکاتمزده او قدر مکمل بر انتظام وار که، نهایتسز بر حکمت و محیط بر علم صاحبی
اولمایان بزه پارمق قاریشدیره ماز. اگر قاریشسه قاریشدیره جق حالبوکه. سنك کبی جامد عاجز/ و کور و ایکی الی ایله تصادف
وطبیعت کبی ایکی کورك النده اولان بر شخص هیچ بر جهتده پارمق اوزاتاماز. او مدعی یعنی [ماده پرستلك دیه‌کلری کبی]
اویله ایسه سن کندی کندیکه مالك اول. نه دن بنقر سنك صاحبکه چالیشمه‌سنی سویلیورسك ذره جواباً اونکا دیر. اگر گونش کبی بر
دماغم و ضیاسی کبی احاطه‌لی بر علمم و حرارتی کبی شموللی بر قدرتم و ضیاسنده‌کی یدی رنك کبی محیط طویغولریم و گزدیگم هر یره
و اینلدیگم هر موجوده متوجه بر یوزوم و بقار بر گوزوم و بجر بر سوزوم بولونسه ایدی. بلکه سنك کبی احمقلق ایدوب
کندی کندیمه [illegible] مالکم اولدیغمی دعوا ایدردم. هایدی دفع اول گیت. سن بندن ایسه بولاماز سك. اینه شریکلرك و کبلی ذره دن
مأیوس اولونجه. کریوات حمرادن ایسه بولاجغم دیه قانده‌کی کریوات حمرایه راست گلیر. اونکا اسباب نامنه طبیعت و فلسفه
لسانیله دیرکه. بن سکا دیتو و مالکم او کریوات حمرا ایسه ... موجوداتکا حقیقت لسانیله و حکمت الهیه
دلیله دیر. بن یالکز دگلم. سکه مزده مأمور بتمز و نظامتمز بر اولدن قان اوردوسنده‌کی بتون امثالم مالك اوله بیلیرسه‌ك
هم کنز دیگمز و کمال حکمتله استخدام اولوندیغمز بوتون حجیرات بدنه مالك اولورسه‌ك بر دقیق حکمت و عظیم قدرت سنده وارسه
و گوستره گوستر که بیلیرسه‌ك. بلکه سنك دعوا گده بر معنا بولونه بیلیر. حالبوکه سنك کبی سرسم و سنك الندهکی صاغیر طبیعت
اوقادار ماکلدکه؛
و کور قوت ایه دگل مالك اولمه بلکه. ذره مقدار قاریشه‌مازسك. چونکه. بزده‌کی انتظام/ هر شیئی کورور و اشیدیر
سنك
و بیلیر و یاپار بر ذات بزه حکم ایده بیلیر. اویله ایسه صوص. وظیفه‌م او قدر مهم و انتظام او قدر مکملدر که. سنك کبی
قارما قاریشیق سوزلریکه جواب ویرمگه وقتم یوقدر. اونی طرد ایدر. صوکره او ذی قانه یره مدینی ایچون ادعی گیده ر



بدنده‌کی حجیره تعبیر ایتدکلری بنزلجگه راست گلیر. فلسفه و طبیعت لسانیله دیر. ذره یه کریوات حمرایه سوز آکلاتدیره مدم
بلکه سن سوزیمی آکلارسك. چونکه سن غایت کوچوك بر منزل کبی بر قاچ شیدن یاپیلمشسك. اویله ایسه بن سنی یاپا بیلیرم سن
بنم مصنوعم و حقیقی [crossed out] بنم بکا مالکم دیر. او حجیره اوکا جواباً دیر حکمت و حقیقت لسانیله دیرکه. بن هر چند کوچوکم بر شیئم فقط
پك بیوك وظیفه‌لرم وار. انجه مناسبتلرم و بدنك بتون حجیراتنه [crossed out] هیئت مجموعه‌سنه باغلی علاقه‌لرم وار. ازجمله
اورده. شرایین طمارلرینه و حساسه و محرکه اعصابلرینه. و جاذبه. دافعه. مولده مصوره کبی قوه‌لره قارشو دیکا مکمل
وظیفه‌لرم وار. اگر بوتون بدنی بوتون طمارلر و اعصاب و قوه‌لریله تشکیل و تنظیم و استخدام ایده جك بر قدرت و علم سنده
وارسه کامثالم بتون و صنعتجه و کیفیتجه بر بریمزه قارداشی اولان بوتون حجیرات بدنیه تصرف ایده جك نافذ بر قدرت شامل
بر حکمت سنده وارسه گوستر. صوکره بن سنی یاپه بیلیرم. دعوا ایت. یوقسه هایدی گیت. کریوات حمراء بکا ازوقه گتیریور
کریوات بیضی ده بکا هجوم ایدن مضرلقلره مقابله ایدیورلر. ایشم واردر مشغول ایتمه. حاشیه هم سنك کبی عاجز جامد

حاشیه صانع حکیم بدن انسانی غایت منتظم بر شهر حکمنده خلق ایتمشدر. طمارلرك بر قسمی تلغراف و تلفون وظیفه‌سنی گورور
بر قسمیده چشمه‌لرك بورولری حکمنده آب حیات اولان قانك جولاننه مداردرلر. قان ایسه ایچنده ایکی قسم کریوات خلق ایدلمش
بر قسمی کریوات حمراء تعبیر ایدیلیرکه بدنك حجیره‌لرینه ارزاق طاغیتیور و بر قانون الهی ایله حجیره‌لره ارزاق یتشدیریور
تجار و ارزاق مأمورلری کبی. دیگر قسمی کریوات بیضادرکه. اوته کیلرینه نسبةً اقلیتده وظیفه‌لری عسکرلر کبی دوشمانه
عسکرلر کبی مدافعه‌در که. نه وقت مدافعه یه گیرسه مولوی کبی ایکی حرکت دوریه ایله سرعتلی بر وضعیت عجیبه آلیرلر. قانك هیئت
مجموعه‌سی ایسه ایکی وظیفه‌سی عمومیه‌سی واردر. بری بدنده‌کی حجیراتك تخریباتنی تعمیر ایتمك دیگری حجیراتك انقاضلرینی طوپلایوب
بدنی تمیزلمك. اورده. و شرایین. نامنده ایکی قسم طمارلر وار که. بری صافی قانی گتیریر طاغیدیر صافی قانك

بحر الریده دیکر قسمی اقتضی ضربلادیان بولدیغی قانک محراسیدر. شو ایکنجی ایسه قانی رئه دنیلن نفسک کلدیکی یره کتیریر. صانع
حکیم هواده ایکی عنصر خلق ایتمشدر. بری آزوت. بری موالد الحموضه. موالد الحموضه ایسه نفس ایچنده قانه تماس ایتدیکی وقت قانی
تلویث ایدن قاربون عنصر کثیفینی، کهربا کبی کندینه چکر. ایکیسی امتزاج ایدر. بخاری حامض قاربون دنیلن سمّلی هوایی
برماده‌یه انقلاب ایتدیرر. هم حرارت غریزیه‌یی تأمین ایدر. هم قانی تصفیه ایدر. چونکه صانع حکیم فن کیمیاده عشق کیمیه‌وی
تعبیر ایدیلن برمناسبت شدیده‌یی موالد الحموضه ایله قاربونه ویرمشکه. او ایکی عنصر بربرینه یقین اولدیغی وقت او قانون
الهی ایله او ایکی عنصر امتزاج ایدرلر. فنا نابتدرکه امتزاجدن حرارت حاصل اولور. چونکه امتزاج بر نوع احتراقدر. شو سرّک حکمتی
بودرکه او ایکی عنصرک هر برینک ذره‌لری آیری آیری حرکتلری وار. امتزاج وقتنده هر ایکی ذره یعنی اونک ذره‌سی
بونک ذره‌سیله امتزاج ایدر. برتک حرکتله حرکت ایدر. بر حرکت معلق قالیر. چونکه امتزاجدن اول ایکی حرکت ایدی. شیمدی ایکی
ذره براولدی. هر ایکی ذره بر ذره حکمنده. بر حرکت آلدی. دیکر حرکت صانع حکیمک برقانونی ایله حرارته انقلاب ایدر.
ذاتاً حرکت حرارتی تولید ایدر برقانون مقرردر. ایشته بو سرّه بناءً بدن انسانیده‌کی حرارت غریزیه بو امتزاج کیمیوی ایله
تأمین ایدیلدیکی کبی قانده‌ن قاربون آلدیغی ایچون قان دخی صافی اولور. ایشته نفس داخله کیردیکی وقت وجودک هم
آب حیاتنی تمیزلیور. هم نار حیاتی اشعال ایدیور. چیقدیغی وقت آغزده معجزات قدرت الهیه اولان کلمه میوه‌لرینی ویریور.

## فسبحان من تحیّر فی صنعه العقول

صافیر. کور. بری بزه هیچ برجهتله قاریشماز. چونکه بزده او درجه اینجه و نازک و مکمل برانتظام وارکه اکر بزه حکم
ایدن برحکیم مطلق وقدیر مطلق و علیم مطلق اولماسه انتظاممز بوزولور. نظاممزه قاریشیر. صوکره او مدعی اوننده‌ده مأیوس
اولدی. بر انسانک بدننه راست کلیر. بیله کور. طبیعت و سرسری فلسفه لسانیله طبیعیونک دیدکلری کبی دیرکه



ویاسنده مصمم وار

سن بنمک سنی یا ابن بنم / جواباً او. بدن انسان حقیقت و حکمت دلیله و انتظامک لسانیله حالیله دیرکه: اکر بوتون امثالم
و بوز بیزده‌کی قدرت و طرهٔ فطرت براولان بوتون انسانلرک بدنلرینه حقیقی متصرف اولمازسه سنده برقدرت و علم وارسه
هم صودن و هوادن طوت تا نباتاته قدر وحیواناته قادار بنم ارزاقمک مخزنلرینه مالک اولمازسه بر ذره‌نک وحاکمیتک وارسه. هم بن قبلیف
اولدیغم غایت کنیش و بیوک‌ده اولان روح. قلب. عقل. کبی لطائف معنویه‌یی بنم کبی طار. سفلی برظرفده یرلشدیره
جک کمال حکمتله استخدام ایدوب و عبادت ایتدیره‌جک سنده نهایتسز برقدرت حدسز بر حکمت وارسه کوستر. صوکره بنی
سنی یاپدم دی. بوخصوص. هم بنده‌کی انتظام اکملک شهادتیله و بوزده‌کی سکه وحدتک دلالتیله بنم صانعم
هر شیئه قدیر. هر شیئه علیم. هر شیئی کورر. هر سسی ایشیدیر بر ذاتدر. سنک کبی سرسرم عاجزک پارمقی اونک
صنعتنه قاریشماز. ذره مقدار مداخله ایده‌مز. او شریکلرک وکیلی او ایندنده ده پارمق قاریشدیره‌جق یر بولاماز کیدر.
انسانک نوعنه راست کلیر. بلکه بو طاغینیق قارمه قاریشیق اولان جماعت ایچنده شیطان اونلرک افعال اختیاریه
و اجتماعیه‌لرینه قاریشدیغی کبی. بلکه بنده احوال وجودیه و فطریه‌لرینه قاریشه بیلر. حکیم و یارمق قاریشدیره‌جق یر
بولاجغم اوننده‌ده. بر بولوب بنی طرد ایدن وبدنه تجبیره سنه حکمی اجرا ایدرم. اونک ایچون بشرک نوعنه بن صاغیر
طبیعت و سرسرم فلسفه لسانیله دیرکه: سز چوق قاریشیق بر شی کوریورسکز. بن سزه رب و مالکم و یا خود حصه دارم
دیرا و وقت نوع انسان حجه و حقیقت لسانیله حکمت و انتظامک دلیله دیرکه: اکر بوتون کرهٔ ارضی کیدیریلن ونوعمز
کبی بوتون حیواناتک ونباتاتک یوزلر بیک انواعندن رنکارنک آتقی دایلردن کمال حکمتله طوقونان و دیکیلن
کوملکی ویر بوزیه سریلن ویوز بیکلر ذی حیات انواعندن نسج اولونان وغایت نقشلی برصورتده ایجاد ایدن
و خالیجه‌یی یاپه‌جق وهروقت کمال حکمتله تجدید ایدوب تازه لندیره‌جک برقدرت و حکمت سنده وارسه هم اکر بز

میوه اولدیغمز اولان کرهٔ آرضه و چکردك اولدیغمز عالمه تصرف ایده جك و حیاتمزه لازم ماده لری میزان حکمتله آقطار

عالمدن بزه کوندوره جك بر محیط قدرت و شامل بر حکمت سنده وار مه و بوزومزده کی سکهٔ قدرت بر اولان بوتون

کیجه و کله جك امثالمزی ایجاد ایده جك بر اقتدار سنده وارمه بلکه بکا ربوبیت دعوا ایده بیلیرسك بوقسه هایدی

موصوف بتم نوعمده کی قارمه قاریشیقلغه باقوب پارماغی قاریشدیره بیلیرم دیمه چونکه انتظام مکملدر او قارمه قاریشیق ظن

وتخصیصلر ایتدیگك فالنه [struck] قدرتك قدر کتابته کوره کمال انتظام ایله بر استنساخدر چونکه بزدن چوق آشاغی اولان و بزم

تحت نظارتمزده بولونان حیوانات و نباتاتك کمال انتظاملری کوستریورکه بزده کی قاریشیقلقلر بر نوع کتابتدر

هیچ ممکنمیدرکه بر خالیچه نك هر طرفنه پایلان بر آنقی اینی صنعتکارانه بر لشدیره ن خالیچه نك اوسطندن باشقه

اولسون هم بر میوه نك موجدی آغاجنك موجدنده باشقه سی اولسون . هم چکرده گی ایجاد ایدن چکرده کلی جسمك

صانعك باشقه سی اولسون هم کوزك کوردر بوز دمده کی معجزات قدرتی ماهیتده کی خوارق فطرتی کورمیورسك

اگر کورسه ن آکلار سنكه بنم صانعم اویله بر ذاتدرکه هیچ برشی اوندن کیزله نمز . هیچ برشی او کا آغیر کلمز

یلدیزلری ذره لر قدر اوکا قولای کلیر بر بهاری بر چیچك قدر سهولتله ایجاد ایدر فوجه کائناتك فهرستنی بنم ماهیتده

بنم ماهیتمده کمال انتظام ایله درج ایدن . بر ذاتدر بویله بر ذاتك صنعتنه سنك کبی جامد ، عاجز ، کور ، صاغیر ، پارماغی

قاریشدیره بیلیرمی ، اویله ایسه صوص . دفع اول کیت دیر . اودخی طرد ایدر . [struck] او مدعی کیدر . بر یونغه سربلی ۲

خالیچه یه حاشیه و زینه کیدیر بلن غایت مزین و منقش کوملکه اسباب ناممه طبیعت لسانیله فلسفه دیلیله دیرکه سنده

تصرف ایده بیلیرم و سکا مالکم و باسنده مصدم وار دییه دعوا ایدر او وقت او کوملك او خالیچه حور و حقیقت نامنه

حاشیه فقط شو خالیچه هم میاندادر . هم انتظاملی بر اهتزازده در . [struck] هر وقت نقشلر کمال حکمتله و انتظام ایله

تبدل ایدر . تا بشاجنك مختلف جلوهٔ اسماسنی آیری آیری کوسترسون



لسان حکمتله او مدعی یه دیرکه . اگر سزلر . قرنلر . [ یعنی عنصرلر ] عدد نجه یره کیدیریلوب صوکره انتظام ایله چیقاریلوب

کجمه زمانلر بنجه آصیلان و یکیدن کیدیریله جك کمال انتظام ایله قدر دائره سنده یرغاملری و یجملری چیزیلن و

تعیین اولونان و کله جك زمانك شریدینه طاقیلان و انتظاملی و حکمتلی آیری آیری نقشلری بولونان بوتون کوملکلری

خالیچه لری طوقویه جق ایجاد ایده جك هم خلقت آرضنده خراب آرضه قادر . بلکه . ازلدن ابده قادر اولاشه جق

وحکمت
قدرتلی حکمتلی ایکی معنوی الك وار ایسه و بوتون آنقیلر یده کی بوتون فردلری ایجاد ایده جك کمال انتظام ایله

ومالکیت
تعمیر و تجدید ایده جك سنده بر اقتدار وار ایسه هم بزم موده لمز و بزی کدین و بزی کندینه بر چیم و چار شاف یاپان

کرهٔ آرضی الکده طوتوب موجد اوله بیلیرسن بکا ربوبیت دعوا ایت یوقسه هایدی طیشاری به بو برده یر بولاماز سك

هم بزده اویله بر سکهٔ وحدت واویله بر طرهٔ احدیت وارکه . بوتون کائنات قبضهٔ تصرفنده اولمایان و بوتون

اشیانی بوتون شئوناتیله بردن کورمین و نهایتسز اشیالری برابر یاپامایان و هر برده حاضر و ناظر بولونمایان

ومداخله ایده مز
و مکاندن منزه اولمایان و نهایتسز حکمت و علم و قدرته مالك اولمایان بزه صاحب اولاماز صوکره او مدعی کیدر

بلکه کرهٔ آرضی قاندیروب اواده بریر بولورم دیر . کیدر کرهٔ آرضه حاشیه یه اسباب نامنه و طبیعت لسانیله

دیرکه . بو یله سرسری کزدیگکدن صاحبسز اولدیغنی کوستریورسك . اویله ایسه سن بنم اوله بیلیرسك [struck] او وقت

حاشیه الحاصل : ذره او مدعی یی کریوات حمرایه حواله ایدر . کریوات حمرا اونی حجیراته . حجیرات ایسه اونی بدنه . ۲۹

بدن اونی نوعه . نوع ایسه اونی زمینك کوملگنه . کوملك اونی کرهٔ آرضه . کرهٔ آرض اونی کونشه . کونش ایسه اونی عموم

یلدیزلره حواله ایدر . هر بری دیرکه . کیت بندن بوقاریده کینی ضبط ایده بیلیرسه ك . صوکره کل بنی ضبطه چالیش اگر

اونی مغلوب ایتمزسه ن بنی الکه کیره مزسك . دیمك بوتون یلدیزلره سوز کچیره مین بر ذره یه ربوبیتی دیکله تمز

صاحبز

کرهٔ ارض حجت نامه و حقیقت دلیله کوك کورولتوسی کبی بر صدا ایله اوقویورکه. خلط ایتمه فضولی سرسری اوله بیلیرمیم؟ البسه‌م

صاحبز

والبسه‌مك ایچنده اك کوچوك بر نقطه‌ده بیله انتظامسز بولنمیور و حکمتسز و صنعتسز کورونمیور. سنك کبی سرسری

۲۵،۰۰۰

~~صاحبز~~ دیرسك اکر حرکت سنویه‌مده تقریباً یکرمی بش بیك سنه‌لك حاشیه بر مسافه‌ده بر سنه‌ده کزدیکم و کمال میزان و

اولان

حکمتله وظیفهٔ خدمتی کوردیکم دائرهٔ عظیمه بر حقیقی مالك اوله بیلیرسه‌ك و قادر ایسه‌ك بنم کبی وظیفه‌دار اولان سیاره

اولدیغمز

کزکلری بوتون دائره‌لره و بزم امامیز و بز اونك ایله باغلی و جاذبهٔ رحمتله اوکا طاقیلی اولدیغمز کونشی ایجاد ایدوب

یرلشدیره‌جك، صمدانی طاشی کبی بنی و سیارات یلدیزلری اوکا باغله‌یه‌جق و کمال انتظام و حکمتله دوندوروب استخدام

اولدون بر — ویکارنویت — هایدی

ایده‌جك هایتسز حکمت نهایتسز قدرت سنده وارسه دعوات یوقسه ~~صوص~~ جهنم اول کیت. بنم ایشم وار. وظیفه‌م

کیدیورم هم بزلرده‌کی حشمتلی انتظامات و دهشتلی حرکات و حکمتلی تسخیرات کوستریورکه بزم اوسطه‌سز اویله بر

وکونشاره

ذات‌در که، بتون موجودات ذره‌لردن یلدیزلره قدر امر بر نفر حکمنده اوکا مطیع و مسخردرلر. بر آغاجی میوه‌لریله

وتزیینیه

تنظیم ایتدیکی کبی قولایجه کونشی سیاره‌لریله تنظیم ایدر بر حکیم ذوالجلال و حاکم مطلقدر. صوکره او مدعی یرده یره

بولامدیغی ایچون کیدر. کونش قلبنده دیرکه: بو چوق بویوك بر شیدر. بلکه ایچنده بر دلیك بولوب بر یول آچارم

نسك

یه، یر ده مسخر ایده‌رم کونشه شرك نامنه و شیطانلاشمه فلسفه لسانیله مجوسیلرك دیدکلری کبی دیرکه: سن بر سلطانسك

کندی کندیکه مالکسك ایسته‌دیکك کبی تصرف ایدرسك. کونش حجه نامنه و حقیقت لسانیله و حکمت الهیه

دلیله اوقادیر. حاشا یوز بیك دفعه حاشا و کلا بن مسخر بر مأمورم سیدمك مسافرخانه‌سنده بر سوندروم. بر سینکك

بلکه بر سینکك قنادی قدر دخی حقیقی مالك اوله‌مام. چونکه سینکك وجودنده او دخی معنوی جوهرلر. وکوز قولاغی کبی

حاشیه: بر دائره‌نك نصف قطری یوز سکسان میلیون کیلومترو اولسه او دائره دخی تقریباً یکرمی بش بیك سنه‌لك

بر مسافه اولور



او

آنتیقه صنعتلر وارکه. بنم دکانمده یوقدر. و دائرهٔ اقتدارمك خارجنده‌در دیر. مدعی بی تکدیر ایده‌ر. صوکره او مدعی دونر

فرعونلاشمش فلسفه لسانیله دیرکه: مادام کندیکه صاحب دکل بر خدمتکارسك. اسباب نامنه تمثیلك دیر. او وقت کونش حجه

و حقیقت نامنه و عبودیت لسانیله دیرکه. بن اویله بر بینك اوله بیلیرم که. بوتون امثالم اولان علوی یلدیزلری ایجاد ایدن

مشتمله

و سماواتنده کمال حکمتله یرلشدیرن و کمال حکمتله دوندورن و کمال زینتله سوسلندیرن بر ذات اوله بیلیر. صوکره او مدعی

قلبندن دیرکه یلدیزلر چوق غلبه لقلقدرلر. هم طاغینق قارمه قاریشیق کورونیورلر بلکه اونلرك ایچنده مؤکللرم

نامنه برشی قازانیرم. دیر. اونلرك ایچینه کیره‌ر. اونلره اسباب نامنه شریکلری حسابنه و طغیان ایتمش فلسفه لسانیله

دله — سزلرك

دیرکه: نجوم پرست اولان صابیونك دیدکلری کبی سزلر بك چوق طاغینق اولدیغکز آیری آیری حاکملرك تحت

حکمنده بولونیورسکز. او وقت یلدیزلر نامنه بر یلدیز دیرکه. نه قدر سرسم عقلسز و احمق و کوزسزسك که. بزم

آکلامایورسك

یوزیمزده‌کی سکهٔ وحدتی و طرهٔ احدیتی کورمیورسك. و بزم انتظامات عالیه‌مزی و قوانین عبودیتمزی بیلمیورسك

بزم

بزی انتظامسز ظن ایده‌رسك. بزلر اویله بر ذاتك صنعتی و خدمتکارلری یزکه. بزدن کبیرعز اولان سماواتی و شجره‌مز

اولان کائناتی و صبره کاهمز اولان هایتسز فضاء عالمی قبضهٔ تصرفنده طوتان بر واحد احددر. بزلر دوناغا

نوراتی

الکتریق لامبه‌لری کبی اونك کمال ربوبیتنی کوسترن شاهدلریز. و سلطنت ربوبیتنی اعلان ایدن ایشیقلی

برهانلریز. هر بر طائفه‌مز اونك دائرهٔ سلطنتنده علوی، سفلی، دنیوی، برزخی، اخروی منزللرده

حشمت سلطنتنی کوسترن و ضیا ویرن نورانی خدمتکارلریز. اوت هر بریمز قدرت واحد احدك بر معجزه‌سی

و شجرهٔ خلقتك بر منتظم میوه‌سی و وحدانیتك بر منور برهانی و ملائکه‌لرك بر منزلی بر طیاره‌سی بر مسجدی

و عالم علوینك بر لامبه‌سی. بر کونشی. و سلطنت ربوبیتك بر شاهدی و فضای عالمك بر زینتی بر قصری

بر چیچگی . و سماء دکیزینک بر نورانی بالیغی و کوزل کوزل بو زینک بر کوزل کوزی (حاشیه) اولدیغی هیئت مجموعه‌سنده

سکونت ایچنده بر سکوت و حکمت ایچنده بر حرکت و حشمت ایچنده بر زینت و انتظام ایچنده بر حسن خلقت و موزونیت ایچنده

احدیتنی ، صمدیتنی

بر کمال صنعت بولندیغندن صانع ذوالجلالک نهایتسز دیللر ایله وحدتنی و اوصاف جمال و جلال و کمالنی بوتون کائناته

اعلان ایتدیگمز حالده بزم کبی نهایت درجه‌ده صافی ، تمیز ، مطیع ، مسخر هنرمند منکارلری قارمه قاریشیقلق و انتظامسزلق حتی صاحبسزلق

و وظیفه‌سزلق ایله اتهام ایتدیگندن طوقاته مستحقسک / دیر ادمه عینک یوزینه رجیم شیطان کبی بر ییلدیز اویله بر طوقات

(حاشیه) وورورکه . ییلدیزلردن تا جهنمه دیبینه اولی آثار ، و برابرنده اولان طبیعتی اوهام ذره‌لرینه و تصادفی عدم قویوسنه

و شریکلری امتناع و محالیت ظلماتنه و فلسفه‌نک اسفل سافلیننه دیبنه آتار . بوتون ییلدیزلر ایله برابر او ییلدیز

لَوْ كَانَ فِيهِمَا آلِهَةٌ اِلَّا اللّٰهُ لَفَسَدَتَا فرمان قدسیسنی اوقویورلر و سینکک قنادندن تا سماوات قندیللرینه قادر

بر ~~سینکلی~~ قنادی قادر . شریکه یر یوقدر که . پارمق قاریشدیرسون دیه اعلان ایدرلر .

حاشیه یعنی سماوات حدسز کوزلر ایله زمینده‌کی عجائب صنعت الهیه‌یی تماشا ایدر کبی کورونیور . ملائکه‌لری کبی ییلدیزلردخی محشر غرائب اولان ارضه باقیور . و ذیشعورلری دقته باقدیریور

حاشیه فقط سقوطدن صوکره طبیعت توبه ایتدی . حقیقی وظیفه‌سی تأثیر و فعل اولمدیغی بلکه قبول و انفعال اولدیغنی آکلادی و کندیسی قدر الهیه‌نک بر نوع دفتری فقط تبدل و تغیره قابل بر دفتری و قدرت ربانیه‌نک بر نوع پروغرامی و قدیر ذوالجلالک بر نوع فطری شریعتی و بر مجموعهٔ قوانینی اولدیغنی بیلدی کمال عجز و انقیاد ایله وظیفهٔ عبودیتی طاقیندی و فطرت الهیه و صنعت ربانیه اسمنی آلدی

سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا اِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا اِنَّكَ اَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ * اَللّٰهُمَّ صَلِّ وَسَلِّمْ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ سِرَاجِ وَحْدَتِكَ فِى كَثْرَةِ مَخْلُوقَاتِكَ وَدَلَّالِ وَحْدَانِيَّتِكَ فِى اَقْطَارِ كَائِنَاتِكَ وَعَلٰى آلِهِ وَصَحْبِهِ اَجْمَعِينَ .



# بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

فَانْظُرْ اِلٰى آثَارِ رَحْمَةِ اللّٰهِ كَيْفَ يُحْيِى الْاَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا

آتیدکی اوزون باغندن بر چیچکه اشارت ایدن عربی فقره‌لردر .

حتى كأن الشجر المزهره — قصيدة منظومة محرّرة

وتنشد للفاطر المدح المبهّرة — او فتحت بكثرة عيونها المبصّرة

لتنظر للصانع العجائب المنشّرة — او زينت لعيدها اعضائها المخضّرة

ليشهد سلطانها آثاره المنوّرة — وتشهر فى المحضر مرصعات الجوهر

وتعلن للبشر حكمة خلق الشجر — بكنزها المدخر من جود ربّ الثمر

سبحانه ما احسن احسانه — ما ازين برهانه ما ابين تبيانه

خيال بيند ازين اشجار ملائكرا — جسد آمد سماوى باهزاران نى

ازين نيها شنيدت هوش — ستا يشهاى ذات حى

ورقهاراز باندار ندهمه هوهو — ذكر آرند بدر معناى حى حى

جو لا اله الا هو برابر مى زنند هرشى — دمادم جو يدنند ياحق

سراسر كو يدنند ياحى — برابر ميزنند الله

وَنَزَّلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً مُبَارَكًا الخ آیه

سابقه‌نك ترجمه‌سی یعنی

كویا هیچلك آغاجی هر بر آغاج كوزل یازلمش منظوم بر قصیده دركه او قصیده فاطر ذو الجلالك مدائح باهره‌سنی انشاد ایدوب شاعرانه لسان حال ایله سویلیور . ویاخود او هیچلك آغاجی هر بر آغاج یوز بیكلر باقار . وباقدیرر كوزلرینی آچمش تا صانع ذو الجلالك نشر وتشهیر اولنان عجائب صنعتی بر ایكی كوز ایله دكل بلكه بیكلر كوزلر ایله باقسون تا اهل ذوقی الله باقسون باقدیرسون اولیه ویاخود او هیچلك آچان هر بر آغاج عمومی بایرام اولان بهارك ایچنده‌كی خصوصی بایرامنده رسم جدید مثال بر آنده بشیللنمش اعضالری ألف سوسلی مزیناتله سوسلنمش تاكه اونك سلطان ذو الجلالی اوكا احسان ایتدیكی هدایای ولطائفی او آثار نورانیه‌سنی مشاهده ایتسون هم شهیر صنعت الٰهیه اولان زمینك یوزونده و بهار موسمنده مرصعات رحمتنی انظار خلقه تشهیر ایتسون و شجره‌نك حكمت خلقتنی بشره اعلان ایتسون و او ایچ چیچك داللرنده نه قادار مهم خزینه‌لر بولوندوغنی و احسانات رحمانیه‌نك میوه‌لرینده نه درجه مهم دفینه‌لر واردیغنی كوسترمكله كمال قدرت الٰهیه‌یی كوسترسون

## برنجی موقفك كوچوك بر ذیلی

[فَاسْتَمِعْ إِلَى] [أَفَلَمْ يَنْظُرُوا إِلَى السَّمَاءِ فَوْقَهُمْ كَيْفَ بَنَيْنَاهَا وَزَيَّنَّاهَا] ثُمَّ انْظُرْ إِلَى وَجْهِ السَّمَاءِ كَيْفَ تَرَا سُكُوةً فِي سُكُونَةٍ حَرَكَةً فِي حِكْمَةٍ تَلَأْلُؤًا فِي حِشْمَةٍ تَبَسُّمًا فِي زِينَةٍ مَعَ انْتِظَامِ الْخِلْقَةِ مع اتزان الصنعة تشعشع سراجها لتهلهل مصباحها تلألؤ نجومها تعلن لاهل النهى سلطنة بلا انتها * أَفَلَمْ يَنْظُرُوا إِلَى السَّمَاءِ فَوْقَهُمْ كَيْفَ بَنَيْنَاهَا * الخ بو آیتك بر نوع ترجمه‌سی اولان * ثُمَّ انْظُرْ إِلَى وَجْهِ السَّمَاءِ * ترجمه‌سیدر یعنی آیت كریمه نظر دقتی سمانك زینتلی وكوزل یوزینه چویریبور . تادقت نظرلر سمانك یوزنده كیف ترى سكوة فى سكونة فوق العاده سكونت ایچنده بر سكوت كوروب بر قدیر مطلقك امر و تسخیریله او صنعتی



آلدیغنی آكلاسون . بوقدر اكر باشی بوش اولسه ایدیلر بر بری ایچنده وحدسز اجرام او غایت بویوك كره‌لر و غایت سرعتلی حركتلریله اویله بر بولولری چیقارمق لازم ایدیكه كائناتك قولاغنی صاغیر ایده‌جكدی . هم اویله بر زلزله هرج ومرج ایچنده قاریشیقلق اوله‌جقدی كه كائناتك خانه‌سی یقیله‌جقدی . بكرمی جاموس بر بری ایچنده حركت ایتسه نه قدر ولوله‌لی هرج ومرجه سبب ویره‌جكی معلوم . حالبوكه كرهٔ ارضدن بیك دفعه بویوك طوب كلّه سندن یتمش دفعه سرعتلی حركت ایدنلر یلدیزلر ایچنده وار اولدیغنی قوزموغرافیا سویلیور . ایشته سكونت ایچنده‌كی سكونت اجرامدن صانع ذو الجلالك وقدیر ذو الكمالك درجهٔ قدرت و تسخیرینی و نجوملك اوكا درجهٔ انقیاد واطاعتنی آكلا . [حركة فی حكمة] هم سمانك یوزونده حكمت ایچنده بر حركت كورمكی امر ایدیبور . أوت غایت عجیب وعظیم حركات غایت دقیق وكنیش حكمت ایچنده‌در . ناصلكه بر فابریقه‌نك چرخلرینی دولابلرینی بر حكمت ایچنده چویرن بر صنعتكار فابریقه‌نك عظمت وانتظامی درجه‌سنده درجهٔ صنعت ومهارتنی كوسترر اویله‌ده قوجه كونش سیاره‌لریله برابر بر فابریقه وصنعتی كویرن او مدهش عظیم كره‌لری صاپان طاشی مثللو و فابریقه چرخلری كبی اطرافنده دوندیرن بر قدیر ذو الجلالك درجهٔ قدرت وحكمتی او نسبتده نظره تظاهر ایدر . [تلألؤا فی حشمة تبسما فی زینة] یعنی هم سما یوزنده اویله بر حشمت ایچنده بر پارلامق و بر زینت ایچنده بر تبسم واركه . صانع ذو الجلالك نه قدر معظم بر سلطنتی نه قدر كوزل صنعتی اولدیغنی كوسترر . دوناتما كونلرنده كثرتلی الكتریق لامبالری سلطانك درجهٔ حشمتی وترقیات مدنیه‌ده درجهٔ كمالنی كوستردیكی كبی قوجه سماوات وحشمتلی زینتلی یلدیزلریله صانع ذو الجلالك كمال سلطنتنی وجمال صنعتنی اویله نظر دقته كوستریورلر [مع انتظام الخلقة] مع اتزان الصنعت هم دیبوركه سمانك یوزنده‌كی مخلوقاتك انتظامی ودقیق میزانلر ایچنده مصنوعاتك موزونیتنی كور وآكلا كه وادراك صانعی نه قدر

قدير حكيم اولديغنى بيل. أوت مختلف و كوچوجك چرخلرى و ياخود چبوقلرى دوندوره‌ن نجم وظيفه‌لرى ايچون چويره‌ن
و بر ميزان مخصوص ايله هر برينى معينه بر يولده سوق ايدن بر ذاتك درجۀ اقتدار و حكمتنى و حركت ايدن چرخلرك ادكا درجۀ الطاعت
و مسخريتلرينى كوستردكلرى كبى قوجه سماوات او دهشتلى عظمتيله حدسز يلديزلريله و او يلديزلرده دهشتلى بويوكلكلريله
و غايت شدتلى حركتلرى ايله برابر ذره مقدار و بر ثانيه‌جك قدار حدودندن تجاوز ايتمه‌ملرى بر عاشرۀ دقيقه قدار
وظيفه‌لرندن كيرو قالمامقلرى صانع ذو الجلالك نه قدر دقيق بر ميزان مخصوصه ربوبيتنى اجرا ايتديكنى نظر دقته
كوسترر هم ده شو آيت كبى [ سورۀ عم ] ده و سائر آيتلرده بيان اولنان تسخير شمس و قمر و نجوم ايله اشارت ايتديكى
كبى سمانك مزين طاواننه كونش كبى ايشيق ويريجى، ايصيتديجى بر لامبه، بر طاقم كيجه و كوندوز خطلرينه فيه
و يا صحيفه‌لرنده مكتوبات صمدانيه‌يى يازمسنه بر نور حقه‌سى حكمنه كتيرمك و يوكسك مناره و قوله‌لرده‌كى بويوك
ساعتلرك يارلايان عقربلرى مثللو قبۀ سماده قمرى زمانك ساعت كبراسنه بر عقرب ياپمق متفاوت
چوق هلاللر صورتنده هر كيجه كويا آيرى بر هلال براقوب صوڭره دونوب كنديني طوپلامق منزللرنده كمال
ميزان ايله دقيق حسابله حركت ايتديرمك و قبۀ سماده يارلايان نجم ايدن يلديزلرله كوكك كوزل يوزينى يالديزلامق
البته بر سلطنت ربوبيتك شعائريدركه ذوى الشعوره خاطر اونى اشعار ايدن محتشم بر الوهيتك اشارتيدر اهل فكرى ايمانه و توحيده
دعوت ايدكلر. باق كتاب كائناتك صفحۀ رنكيننه

خامۀ زرين قدرت كور نه تصوير ايلەمش

قالمامش بر نقطۀ مظلم چشم دل اربابنه

صانكه آياتنى حق نورله تحرير ايلەمش

باق نه معجزۀ حكمت زمان دولابى كائنات — باق نه بر عالى تماشادر فضاى كائنات

ديكله ده يلديزلرى شو خطبۀ شيريننه — نامۀ نورينى حكمت باق نه تقرير ايلمش

هپ برابر نطقه كلمش حق لسانيله ديرلر — بر قدير ذو الجلالك حشمت سلطاننه

بر برهان نورافشانز وجوب صانعه — هم وحدته هم قدرته شاهدلريز بز

شو زمينك يوزينى يالديزلايان نازنين — معجزاتى چوق ملك سيراننه

بو سمانك ارضه باقان جنتنه دقت ايدن — بيكلر مدقيق كوزلرز بز

طوباء خلقتدن سموات شقنه هپ كهكشان اغصاننه

بر جميل ذو الجلالك دست حكمتله طاقيلمش بيكلر كوزل ميوه‌لرى يز بز

شو سموات اهلنه بر مسجد طيار بر خانۀ دوار بر علوى آشيانه

بر مصباح نوار بر كمئ جبار بر طياره يز بز

بر قدير ذو الكمالك بر حكيم ذو الجلالك بر معجزۀ قدرت بر خارقۀ صنعت خالقانه

بر نادرۀ حكمت بر داهيۀ خلقت بر نور عالمى يز بز

بويله يوز بيك ديل ايله يوز بيك برهان كوستريرز ايشيتديرز انسان اولان انسانه

كور اوله‌سى دينسز كوزى. كورمز اولدى يوزيمزى. هم ايشيتمز سوزيمزى حق سويلين آيتلريز بز

سكه‌مز بر طره‌مز بر ربمزه مسخرز مسبحز عبيدانه

ذكر ايده‌رز كهكشانك خلقۀ اذكارينه منسوب برر مجذوبلرز بز

DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI

٣٤٨
344

# ایکنجی موقف

اوتوز ایکنجی سوزك ایکنجی موقفی

DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI

بسم الله الرحمن الرحيم

DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI

## بسم الله الرحمن الرحیم                ایكنجی موقف

شو موقفك اوچ مقصدی وار [ قُلْ هُوَ اللّٰهُ اَحَدٌ اَللّٰهُ الصَّمَدُ ]

**برنجی مقصد** بر یلدیزك طوقاتیله سقوط ایدن اهل شرك وضلالتك وكیلی ذره دن یلدیزلره قدر
هیچ بر یرده ذره مقدار شرك بولامدیغندن او طرزده كی دعوادن واز كچوب فقط شیطان كبی وحدته دائر تشكیكات
یاپمق ایچون اوچ مهم سؤال ایله وسوسه یاپمق ایسته دی

**برنجی سؤال** زندقلر ایله دییور كه ای اهل توحید بن كندی مؤكللرم نامنه بریسنی بولامدم موجوداتده بر حصه
چیقارامادم مسلكمی اثبات ایده مدم فقط سز نه ایله طانیتمش بر قدرت صاحبی بر واحد احدی اثبات ایدییورسكز. نه دن اونك
قدرتیله برابر باشقه اللر قاریشمه سنی قابل كورمیورسكز

**الجواب** یكرمی ایكنجی سوزده قطعی اثبات ایدلدیكی كبی بوتون موجوداتك بتون ذرات بوتون یلدیزلر هر بری واجب
الوجودك وقدیر مطلقك وجوب وجودینه بر بر برهان نیّردر بتون كائناتده كی سلسله لرك هر بری اونك وحدانیتنه بر
دلیل قطعیدر. قرآن حكیم حدسز برهانلرله اثبات ایتدیكی كبی عمومك نظرینه أڭ ظاهر برهانلری دها زیاده ذكر ایدر
ازجمله وَلَئِنْ سَاَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ لَيَقُولُنَّ اللّٰهُ وَمِنْ اٰيَاتِهِ خَلْقُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ
وَاخْتِلَافُ اَلْسِنَتِكُمْ وَاَلْوَانِكُمْ كبی پك چوق آیاتله قرآن حكیم خلقت ارض وسمواتی وحدانیته بداهت درجه سنده
بر برهان كوسترییور كه ایسترایسته مز بیشعور اولان هر آدم خلقت سموات وارضدن بالضروره خالق ذوالجلالی
تصدیق ایتمكه مجبوردر كه لَيَقُولُنَّ اللّٰهُ دیر برنجی موقفده ناصل بر ذره دن باشلادق تا یلدیزلره وسمواته قدر سكهٔ
توحیدی كوستردك قرآن حكیم شو نوع آیاتله یلدیزلر وسمواتدن طوتوب تا ذره لره قدر سكه یی طرد ایدر

ونشو بڭا اشارت ایدر و معناً دیر: سموات و ارضی بو بڭا منتظم خلق ایدن بر قدیر مطلقك دوائر مصنوعاتندن اولان منظومهٔ شمسیه

بالبداهه اونك قبضهٔ تصرفنده در. مادام او قدیر مطلوب شمسی سیاراتیله قبضهٔ تصرفنده طوتیيور. وتنظیم و تسخیر و تدویر ایدیور

البته منظومهٔ شمسیه نك بر جزئی و شمس ایله باغلی اولان کرهٔ ارضی [نان] [دخی] قبضهٔ تصرفنده و تدویرنده در. مادام کرهٔ ارضی ،

قبضهٔ تصرفنده و تدبیر و تدویرنده در. بالبداهه آرضك یوزونده یازیلان و ایجاد ایدیلن و یرلك میوه لری و غایاتی حکمنده

اولان مصنوعات اونك قبضهٔ ربوبیتنده و تربیه سنده در. مادام بوتون زمینك یوزینه سریلن و سریلن و یوزینی یالدیز

لایان و زینتلندیرن و هر زمان تازه لنن کلوب کیدن و زمین اونلرله دولوب بوشالان عمومی [م] مصنوعات قبضهٔ قدرت و

علمنده در. و عدل و حکمتنك میزانیله اولچولوب و تنظیم ایدیلیر. البته اونواعك منتظم و مکمل فردلری و عالمك کوچوجك مثال

مصغّرلری و انواع کائناتك بلانجولری و کتاب عالمك کوچوجك فهرسته لری حکمنده اولان جزئی فردلری [ی] بالبداهه اونك

قبضهٔ ربوبیتنده و ایجادنده در و تدویر و تربیه سنده در. مادام هر بر ذی حیات قبضهٔ تدبیر و تربیه سنده در. البته

او ذی حیاتك وجودینی تشکیل ایدن حجیرات و کریوات. و اعضا. و اعصاب بالبداهه اونك قبضهٔ علم و قدرتنده در ....

مادام هر بر حجیره و قانده کی هر بر کریوات اونك تحت امرنده و دائرهٔ [دو] تصرفنده در و اونك قانونیله حرکت ایدرلر البته

بوتون بونلرك مادهٔ اساسی و بوتون اونلرده کی نقش صنعت و نسج نقشه مکیکلر و بایلر حکمنده اولان ذرات دخی

بالضروره اونك قبضهٔ قدرتنده و دائرهٔ علمنده در. و اونك امریله. اذنیله. قوتیله. منتظم حرکات یاپار مکمل وظائف

کورور مادام هر بر ذره نك حرکتی و وظیفه کورمسی اونك قانونیله اذنیله. امریله در. البته تشخصات وجهیه و هرکسك

یوزنده هرکسدن اونی تمیز ایده جك بر علامت فارقه بولونمسی و سیمالرکبی سسلرده. دیللرده ایری ایری فرقلر

بولونمسی بالبداهه اونك علم و حکمتیله در. اینته شو سلسله یه مبدأ و منتهای ذکر ایدرك اشارت ایدن شو آیته باق



وَمِنْ اٰيَاتِهٖ خَلْقُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَاخْتِلَافُ اَلْسِنَتِكُمْ وَاَلْوَانِكُمْ اِنَّ فٖى ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِلْعَالِمٖينَ شیمدی دیرزکی

أهل شرکك و کبلی اینته سلسلهٔ کائنات قدر قوتلی برهانلر مسلك توحیدی اثبات ایدر و بر قدیر مطلقی کوستر. مادام

خلقت سموات و ارض بر صانع قدیری و او صانع قدیرك نهایتسز بر قدرتی و او نهایتسز قدرتك نهایتسز بر کمالده اولدیغنی

کوستر. البته شریکلردن استغنای مطلوب و یعنی هیچ بر جهتده شریکلره احتیاج یوق احتیاج اولمدیغی حالده نه دن

بوظلماتلی مسلکه کیدییورسکز نه ظوریکز وارکه اوراه کیدییورسکز. همده شرکایه هیچ بر احتیاج اولمدیغی و کائنات اونلردن

مستغنی مطلوب اولدقلری حالده شریك الوهیت کبی و ربوبیت و ایجاد شریکلری دخی ممتنعدرلر وجودلری محالدر چونکه

سموات و آرضك صانعنده کی قدرت هم نهایت کمالده هم نهایتسز اولدیغنی اثبات ایتدك اکر شریك بولونسه متناهی

دیکر بر قدرت او نهایتسز و غایات کمالده کی قدرتی مغلوب ایدوب بر قسم یر ضبط ایتمك و اوکا نهایت ویرمك و معناً عاجز

بیر قوب هدسز اولدیغی حالده تحدید ایتمك و هیچ بر مجبوریت اولمادن بر متناهی شیئی نهایتسز بر شیئی نهایتسز اولدیغی بر [و]

وقتده نهایت ویرمك و متناهی یاپمه لازم کلیرکه بو محالاتك أك غیر معقولی و ممتنعاتك أك قتملسیدر هم

شریکلر [مستغنیة عنها و ممتنعات بالذات] یعنی هیچ اونلره احتیاج اولمدیغی کبی وجودلری محال اولدقلری حالده

اونلری دعوا ایتمك صرف تحکمیدر. یعنی عقلاً. منطقاً. فکراً. او دعوایی ایتدیره جك بر سبب اولمدیغی ایچون

معناسز سوزلر حکمنده در. علم اصولجه تحکمی تعبیر ایدیلیر یعنی معناسز دعوای مجرددر. علم کلام و علم اصولك

دوستورلرندن درکه دنیلیور [لا عبرة للاحتمال الغير الناشئ عن دليل ولا ينافي الامكان الذاتي اليقين

العلمي] یعنی بر دلیلدن بر اماره دن نشئت ایتمه ین بر احتمالك اهمیتی یوقدر قطعی علمك قاقمایقینی حکمی

صارصماز: مثلا ذاتنده بارلادکزی. اکیر دیرکولی] امکانی و احتمالی وارکه بکمز اولسون یا غ انقلاب ایتمه

اولسون فقط مادام بر امارهدن او امكان واحتمال نشئت ایتمیور اونك وجودینه وصو اولدیغنه قطعی علممزه تأثیر ایتمز وشك
وسوسه ویرمز . ایشته بونك كبی موجوداتك هر طرفندن كائناتك هر كوشه‌سندن صورر دوه برنجی موقفنده كوستردیكی
كبی اذاتدن بیلدیزلره قدر . وایكنجی موقفنده كوروله‌دیكی كبی خلقت سموات وارضدن تا سیمالرده‌كی تشخصاته قدر
هانكی شیدن صوروله‌یسه لسان حال ایله وحدانیته شهادت وسكهٔ توحیدی كوستردیكی سن ده كوردك اویله ایسه
كائنات موجوداتنده بر اماره یوقدر كه شرك احتمالی اوكا بنا ایدلسین دیمك دعوای شرك صرف تحكمی ومعناسز سوز
ودعوای مجرد اولدیغندن شركی ادعا ایتمك محض جهالت عین بلاهتدر . ایشته اهل ضلالتك وكیلی بوكا قارشی
اهر شی بر سببله باغلی اولدیغیدر دیمك اسبابك حقیقی تأثیرلری واردر تأثیرلری وار نسم
دیه‌جكی قالمیور یالكز دیورکه شركه اماره كائناتده‌كی ترتیب اسبابدر شریك اولابیلیرلر **الجواب** مشیت
وحكمت الهیه‌نك مقتضاسیله وجود اسمانك تظاهر ایتمك ایچون مسبباتی اسبابه ربط ایدلسه هر شی بر سببله
باغلانسه فقط چوق یرلرده ومتعدد سوزلرده قطعی اثبات ایتمیشزكه اسبابده حقیقی تأثیر ایجادی یوقدر شمدی
یالكز بوقدر دیرزكه اسباب ایچنده بالبداهه الك اشرفی واختیاری الك كنیشه وتصرفاتی الك واسع انسانك
دخی الك ظاهر افعال اختیاریه‌سی ایچنده اكل . وكلام . وفكردر یعنی یمك . سویلمك . دوشونمكدر شو
یمك سویلمك دوشونمك الغایت منتظم عجیب حكمتلی بر سلسله‌در او سلسله‌نك یوز جزئندن انسانك دست
اختیارینه ویریلن آنجق بر جزءدر . مثلا یمكدن بدنك تغذی حجیراتندن لحوت تا ثمراتك تشكلنه قدر اولدن
سلسله‌دن انسانك دست اختیارینه ویریلن یالكز آغزه‌كی دیشلرك دكرمنی تحریك ایدوب اوفی چیكنمكدر
وسویلمك سلسله‌سنده یالكز مخارج حروف قالیبلرینه هوایی صوقوب چیقارمقدر حالبوكه آغزنه بر
تك كلمه بر چكردك كبی بر آغاج حكمنه كیرر هوا ایچنده میلیونلر عین كلمه كبی میوه‌لر ویرر . میلیونلرجه دیكلینلرك

قولاقلرینه كیرر . بو مثالی سنبله انسانده‌كی خیالك الی انجق یتیشه‌بیلیر اختیارك قبضه‌جقه الی ناصل یتیشیر . مادام اسباب ایچنده
الك اشرفی والك زیاده اختیار صاحبی اولان انسان بویله حقیقی ایجاددن الی باغلانسه سائر جمادات وبهیمات وعناصر وطبیعت
ناصل حقیقی متصرف اوله‌بیلیر بلكه او اسباب بر ظرفدر . ومصنوعات ربانیه‌یه بر رقیلیفدرلر وهدایای رحمانیه‌یه بر طبلدجیدرلر
البته بر پادشاهك هدیه‌سنك قابی ویا هدیه‌یه صاریلان مندیل ویا هدیه الینه ویریلوب كتیرن نفر او پادشاهك
سلطنتنه شریك اولامازلر واونلری شریك توهم ایدن صاچمه بر هذیان ایدر اویله‌ده اسباب ظاهریه ووسائط
صوریه‌نك ربوبیت الهیه‌دن هیچ بر جهتده حصه‌لری اولاماز خدمت عبودیتدن باشقه نصیبلری یوقدر

**ایكنجی مقصد** اگر اهل شركك وكیلی مسلك شركی هیچ بر جهتله اثبات ایده‌مدیكندن واونك اثباتنده مأیوس قالدیغندن
اهل توحیدك مسلكنی تشكیكاتیله وشبهه‌لریله تخریب ایتمكه چالیشمق ایسته‌دیكندن شویله ایكنجی بر سؤال ایدیور
دیور كه ای اهل توحید سز دیورسكز **قُلْ هُوَ اللّٰهُ اَحَدٌ اَللّٰهُ الصَّمَدُ** خالق عالم بردر . احددر . صمددر . هم
هر شیئك خالقی اودر . احدیت ذاتیه‌سیله برابر دوغریدن دوغری‌یه هر شیئك دیزكنی اونك الینده هر شیئك آناختاری
قبضه‌سنده هر شیئك ناصیه‌سنی طوتیور بر ایشی بر ایشه مانع اولمیور بوتون اشیاده بوتون احوالیله بر آنده تصرف
ایده‌بیلیر بو بر عجیب بر حقیقتدر ناصل اینانیله‌بیلیر متشخص بر تك ذات نهایتسز یرلرده نهایتسز ایشلری كلفتسز یاپه‌بیلیر

**الجواب** شو سؤالده غایت درین واینجه وغایت بیوك وكنیش [اولان] سر احدیت وصمدیتك بیانیله جواب
ویریلیر فكر بشری ایسه اوسره آنجق بر تمثیل دوربینیله وتمثیل رصدیله باقابیلیر جناب حقك ذات وصفاتنده مثل
ومثالی یوقدر فقط مثل وتمثیل ایله بر درجه شؤوناتنه باقیله‌بیلیر ایشته بز ده تمثیلات مادیه ایله اوسره اشارت ایده‌جكز

**برنجی تمثیل** شویله كه اونونجی سوزده اثبات ایدیلدیكی كبی بر تك ذات متشخص مختلف آینه‌لر واسطه‌سیله

کلیت کسب ایدر برجزئی حقیقی ایکن شئونات کثیره‌یه مالك بر کلی حکمنه کچر. دیمک نصل جسمانی شیلره جام و صو کبی

ماده‌لر آینه اولوب جسمانی بر تك شیء او آینه‌لرده بر کلیت کسب ایدر. اویله‌ده نورانی شیلره و روحانیاته دخی. هوا

و اثیر و عالم مثالك بعض موجوداتی آینه‌لر حکمنده و برق و خیال سرعتنده بر ر واسطهٔ سیر و سیاحت صورتنه

کچرلرکه او نورانیلر و روحانیلر خیال سرعتیله او مرایای نظیفه‌ده و او منازل لطیفه‌ده کزرلر. بر آنده بیکلر یره ده کیررلر

و هر آینه‌ده نورانی اولدقلری و عکسلری اونلرك عینی و اونلرك خاصیتنه مالك اولدقلری ایچون جسمانیلرك عکسنه

اولارق هر یرده بالذات بولونور کبی حکم ایدرلر. کثیف جسمانیلرك عکسلری و مثاللری او جسمانیلرك عینلری

اولمدیغی کبی خاصیتلرینه دخی مالك دکل، اولو صاییلیرلر. مثلا کونش متشخص برجزئی اولدیغی حالده بلا قید اشیا

واسطه‌سیله بر کلی حکمنه کچر. زمین یوزنده‌کی بوتون پارلاق شیلره حتی هر بر قطرهٔ صویه و جام ذره‌جکلرینه

بر عکسنی بر مثالنی کوندرر. اونلرك قابلیتنه کوره هر بر کونشك حرارت و ضیاسی و ضیاسنده‌کی یدی رنکی

جسمده بولنور. فرضا کونشك علمی شعوری بولونسه ایدی حرارتی، اونك بر نوع منزلی

و ذاتنك بر نوع مثالی هر بر پارلاق ~~[illegible]~~ حکمنده اولوب هر شیله بالذات

تماس ایدر هر ذی شعورله. آینه‌لر واسطه‌سیله حتی کوزیمزله بر تلفون حکمنده مخابره ایده بیلیردی.

برشی برشیئه مانع اولمازدی. بر مخابره بر مخابره‌یه سد چکمزدی. هر یرده بولوندیغی حالده هیچ بر یرده بولونمازدی.

مجبر ذاتنك بیك اسمندن یالکز نور اسمنك مادی و جزئی و جامد بر آینه‌سی حکمنده اولان کونش بویله تشخصیله

برابر کلی یرلرده کلی ایشلره مظهر اولسه، او ذات ذوالجلال احدیت ذاتیه‌سیله برابر نهایتسز ایشلری بر آنده یاپامازمی

**ایکنجی تمثیل** کائنات بر شجره حکمنده اولدیغی ایچون هر بر شجره کائناتك حقائقنه مثال اولا بیلیرلر. ایشته

بزده شو اوطه‌مزك اوکنده‌کی محتشم معظم چنار آغاجی کائناته بر مثال مصغر حکمنده طوتوب کائناتده‌کی



جلوهٔ احدیتی اونکله کوستره‌جکز. شو بیوك شو آغاجك لا اقل اون بیك میوه‌سی وار. هر بر میوه‌سنك لا اقل یوز قناتلی چکر

دکی وار. بتون اون بیك میوه و بر میلیون چکردك بر آنده برابر بر صنعت و ایجاده مظهردرلر. حالبوکه شو آغاجك چکردك

اصلیسنده و کوکنده و کوده‌سنده جزئی و متشخص عقدهٔ حیاتیه تعبیر ایدیلن بر جلوهٔ ارادهٔ الهیه و بر نوع امر ربانی ایله

شو آغاجك قوانین تشکیلیه‌سنك مرکزی هر دالك باشنده هر بر میوه‌نك ایچنده هر چکردکك یاننده تماماً بولونور

کبی هیچ بر شیئی نقصان بیراقمایارق بربرینه مانع اولمایارق اونکله بابیلیور. او بر تك جلوهٔ اراده و او قانون امری ضیا

حرارت هوا کبی طاغیلوب هر یرده کیتمیور. چونکه کیتدیکی یرلرك اورتالرنده‌کی اوزون مسافه‌لرده و مختلف مصنوعلرده

هیچ بر ایز بیراقمیور. هیچ بر اثری کورونمیور. اکر انتشار ایله اولسه ایدی ایزی و اثری کورونه‌جکدی. بلکه بالذات تجزی و

انتشار ایتمه‌دن هر برینك یاننده بولونیور. احدیتنه شخصیتنه او کلی ایشلر منافی اولمیور. حتی دینیله بیلیرکه او جلوهٔ اراده

او قانون امری او عقدهٔ حیاتیه هر برینك یاننده بولونیور. هیچ بر یرده ده بولونماز. کویا شو محتشم آغاجده میوه‌لر

چکردکلر عددجه او قانون امرینك بر کوزی بر قولاغی وار. بلکه آغاجك هر بر جزئی او قانون امرینك دویغولرینك

مرکزی حکمنده درکه اوزون واسطه‌لر پرده اولوب بر مانع تشکیل ایتمك دکل بلکه تلفون تللی کبی بر وسیلهٔ تسهیل

و تقریب اولور. اك اوزاق، اك یقین کبیدر. مادام بالمشاهده ذات احد صمدك اراده کبی بر صفتنك بر تك جلوهٔ

جزئیسی بالمشاهده میلیون یرده میلیونلر ایشه واسطه‌سز مدار اولور. البته ذات ذوالجلالك تجلی قدرت و اراده‌سیله

شجرهٔ خلقتی بوتون اجزاء و ذراتیله بر بر تصرف ایده بیلمسنه شهود درجه‌سنده یقین ایتمك لازم کلیر. اونده آلتنجی سوزده

اثبات و ایضاح ایدلدیکی کبی دیرزکه مادام کونش کبی عاجز و مسخر مخلوقلر و روحانی کبی ماده ایله مقید نیم نورانی

مصنوعلر و شو چنار آغاجنك معنوی روحی حکمنده اولان عقدهٔ حیاتی و مرکز تصرفی اولان امری قانونلر

وارادۀ جلوه‌لرنورانیت سربر بر پرده ایکن و برنك مشخص جزئی اولدقلری حالده بك چوق پرده‌لرده بك چوق اثرلرده

بالمشاهده بولونابیلیرلر و ماده ایله مقید اولدقلری حالده بك چوق مختلف اثرلری بالمشاهده کسب ایدرلر سن ده

١ ٢ ٣

کوردیورسك وانکار ایده‌مزسك مجبا ماده‌دن مجرد و معلّا هم قیدك تحدیدندن و کثافتك ظلمتندن منزّه.

٤ ٥

و مبرّا. هم شو عموم انوار و شو بتون نورانیلر اونك انوار قدسیهٔ اسمائیه‌سنك کثیف برکولکه‌سی و ظلالی هم عموم

٦

وجود و بتون حیات و عالم ارواح و عالم برزخ و عالم مثال نیم شفاف بر آیینهٔ جمالی. هم صفاتی محیط و شئوناتی

٧ ٨ ٩ ١٠ ١١

کلیه اولان برنك ذات اقدسنك ارادۀ کلیه و قدرت مطلقه و علم محیط ایله ظاهر اولان تجلئ صفاتی و جلوۀ

١٢ ١ ٢ ٣

افعالی ایچنده کی [ توجه احدیتندن ] هانکی شی صاقلانابیلیر هانکی ایش اوکا اغیر کله‌بیلیر هانکی برادندن

٤ ٥ ٦

کیزلنه‌بیلیر هانکی فرداوندن اوزاق قالابیلیر هانکی شخص کلیت کسب ایتمه‌دن اوکا یناشا بیلیر هیچ اشیا

٧ ٨

اوندن کیزلنه‌بیلیرمی هیچ برایسه برانه مانع اولورمی هیچ بر اونك حضورندن خالی قالیرمی. ابن عباس رضی الله عنه

٩ ١٠

دیدیکی کبی هر برموجوده باقار بر معنوی بصری وایشیدیر بر معنوی سمعی بولونمازمی سلسلهٔ اشیا اونك

١١

اوامر و قانونلرینك سرعتله جریانلرینه بر تل بر داماره حکمنه کچمزمی موانع و عوائق اونك تصرفنده وسائل

١٢ ١٣

و وسائط اولمازمی اسباب و وسائط صرف ظاهری بر پرده اولمه‌مازمی هیچ بر پرده بولونمدیغی حالده

١٤ ١٥

هر بر یرده بولونمازمی هیچ تجزی و تمکنه محتاج اولورمی هیچ اوزاقلق و کوچوکلك و طبقات وجودك پرده

١٦

لری اونك قربیته تصرفنه شهودینه مانع اولابیلیرمی هم هیچ مادیلرك ممکنلرك کثیفلرك . کثیرلرك .

مقیدلرك محدودلرك خاصه‌لری و ماده‌نك و امکانك و کثافتك و کثرتك و تقییدك و محدودیتك

مخصوص و منحصر لازملری اولان [ تغیر . تبدل . و تحیز . و تجزی کبی ] امرلر او ماده‌دن مجرد واجب الوجود

[illegible]

ونور الانوار . و واحد احد . و قیوددن منزه . و حدوددن مبرا . و قصوردن مقدس . و نقصاندن معلی بر ذات اقدسه

١٧ ١٨ قصور ١٩

لاحق اولابیلیرمی . هیچ اوکا یاقیشیرمی ، هیچ اونك دامن عزتنه یناشا بیلیرمی .

**ایکنجی مقصدك خاتمه سی** بر زمان احدیته دائر بر تفکرده بولوندیغم زمان اوطه‌مك یانند‌ه کی چنار اغاجنك

میوه‌لرینه باقدم عربی العباره بر سلسلهٔ تفکر قلبه کلدی . ناصل کلمه ایسه اویله عربی اولارق یازوب صوکره قیصه بر

مثالی سویله‌یه‌جکم [ نعم فالاثمار و البذور . معجزات الحکمة خوارق الصنعة . هدایا الرحمة . براهین الو

حدة . بشائر لطفه فی دار الآخرة . شواهد صادقة . بان خلاقها . لکل شیئ قدیر . بکل شیئ علیم .

کل الاثمار و البذور . مرایا الوحدة . فی اطراف الکثرة . اشارات القدر . رموزات القدرت .

بان تلك الکثرة . من منبع الوحدة . تصدر شاهدة . لوحدة الفاطر . فی الصنع و التصویر

ثم الی الوحدة . تنتهی ذاکرة لحکمت القادر . فی الخلق و التدبیر . وکذا هن تلویحات الحکمة .

بان صانع الکل بکلیة النظر الی الجزئی . ینظر ثم الی جزئه . اذ ان کان ثمراً فهو المقصود الاظهر

من خلق هذا الشجر فالبشر . ثمر لهذه الکائنات . فهو المطلوب الاظهر للخالق الموجو

دات . والقلب کالنوات . فهو المرآت الانور للصانع الکائنات . من هذه الحکمة . صار

الانسان الاصغر فی هذه المخلوقات . هو المدار الاظهر . للنشر و المحشر فی هذه

الموجودات . و التخریب . و التبدیل . لهذه الکائنات

*تقدیس ایدرم اوذاتی که* *زمین باغچه‌سی صنعتنه تشهیرگاه*

**بوعربی فقره‌نك مبدئی شودر** فسبحان من جعل حدیقة ارضه مشهر صنعته .

*قدرتنه مظاهر ایله‌مه* *رحمتنه چیچك صاقیجی* *و جنتنه فدانلق* *موجوداتنه موجودات سیلی آقیندن و حشم*

محشر حکمته . مظهر قدرته . مزهر رحمته . مزرع جنته . ممر المخلوقات . مسیل الموجودات .

*مخلوقاته بر ممر و محل*
*سعرایلمه*

مصنوعاتنه برآلاى مجلى اولان حيوانلرى مزين ايلر قوشلرك نقشلرى آغاجلرك ميوه دارلرى نباتاتك چيچكلرى وعلمنك معجزه لرى

مكمّل المصنوعات. مزيّن الحيوانات. منقّش الطيورات. مثمر الشجرات. مزهّر النباتات. معجزات علمه.

اوزاتك خوارق صنعتى جود وكرمنك هديه لرى بهار چيچكلرك كولمسيله مژده جيلرى وآهزنده لطفنك يازميوه لرك زينتنه تبسمى قوشلرك سحرهواسيله نغمه لرى

خوارق صنعه. هدايا جوده. بشائر لطفه. تبسم الازهار. من زينة الاثمار. تسجيع الاطيار

چيچكلرك يوزلرينه ياغمور داملريلرينك قاسيله نشئت ايدن نشئه شيليلرى / وبر رحمانك سوكيلى وصفتلرى شبيدى سه ودوريسيدر. وبر رحمانك ترحيمدر. وبر منانك برذاتك

فى نسمة الاسحار. تهزّج الامطار. على خدود الازهار / تودّد رحمانٍ. ترحّم حنانٍ. تحنّن

تحننى در بنى اوذات كائناتك يوزنده كى اودرت صنعت لطيفه ايله كنديى جن وانسانه روح وحيوانه وملك وجانه سوه وديور طاينديرر وتعرفت ايدر رحمتنى بيلديرير نعمت ايدر رحمتنى كوسترر

منّانٍ. للجن والانسان. والروح والحيوان. والملك والجان

ابته عربى تفكرك قيصه بر مثالى شودركه. بوتون ميوه لر وايچنده كى توخوملر حكمت ربانيه نك بر معجزه سى صنعت

الهيه نك بر خارقه سى رحمت الهيه نك بر هديه سى وحدت الهيه نك بر برهان ماديسى آخرتده الطاف الهيه نك بر مژده

جيسى قدرتنك احاطه سنه وعلمنك شموله بر شاهد صادقى اولدقلرى كبى شو عالم كثرتك اقطارنده واغاج دينلن

دنكثر ايتمه بر نوع عالمك اطرافنده وحدت آينه لريدرلر انظارى كثرتدن وحدته چويريورلر لسان حال ايله هر برسى دير

دال بوداق صالمه شو قوجه آغاجك ايچنده طاغلمه. بوغولمه. بوتون او آغاج بزده در اونك كثرتى وحدتمزده دڭلدر

حتى هر ميوه نك قلبى حكمنده اولان هر چكردك دخى وحدتك بر مادى / مادى آينه سى اولدقلرى كبى ذكر قلبى خفيله

قوجه آغاجك ذكرجهرى صورتيله چكديكى واوقوديغى بوتون اسماى ذكرايدر اوقور هم اوميوه لر وتخملر وحدتك

آينه لرى اولدقلرى كبى قدرتك مشهود اشارتلرى وقدرتك مجسم رمزلريدركه قدر اونلرله اشارت ايدر وقدرت

اونلرله رمز ايدركه ناصلكه شو آغاجك كثرتلى دال وبوداقلرى بر تك چكردكدن كلمه وشو آغاجك صنعتكارينك

ايجاد وتصويرده وحدتنى كوستريور صوڭره شو آغاج دال وبوداق صالوب تكثر وانتشار ايتدكدن صوڭره بوتون

حقيقتنى بر ميوه ده طوپلار. بوتون معناسنى بر چكردكده درج ايدر اويله ده خالق ذوالجلالك خلقه وتدبيرنه كى

حكمتنى كوسترر. اويله ده شو شجرهٔ كائنات بر منبع وحدتدن وجود آلمش ترتيبه كورر واو كائناتك ميوه سى اولان

انسان شو كثرت موجودات ايچنده وحدتى كوستر ديكى كبى قلبى دخى ايمان كوزيله كثرت ايچنده سر وحدتى كورور هم او ميوه لر

وتخوملر حكمت ربانيه نك تلويحاتيدر حكمت اونلرله اهل شعوره شويله افاده ايديور وديوركه ناصل شو آغاجه متوجه كلى

نظر. كلى تدبير كلينيله. وعموميتيله بر تك ميوه يه باقار چونكه او ميوه او آغاجه بر مثال مصغردر هم او آغاجدن مقصود

اودر هم اوكلى نظر وعمومى تدبير بر ميوه نك ايچنده هر بر چكردكه دخى نظر ايدر چونكه چكردك عموم آغاجك معناسنى

وفهرسته سنى طاشيور و آغاجك تدبيرنى كورن ذات اوتدبيرله علاقه دار بوتون اسماسيله آغاجك وجودندن مقصود و / ويمك

ايجادينك غايه سى اولان هر بر ثمره يه متوجهدر. هم شو قوجه آغاج اوكوچك ميوه لر ايچون بعضاً بوداقلر كسيلير

تجديد ايچون بعض جهتلرى تخريب ايديلير دها كوزل باقى ميوه لر. ويرمك ايچون آشيلانير اويله ده شجرهٔ كائناتك ثمره سى

اولان ابشر كائناتك وجودندن وايجادندن مقصود اودر. وايجاد موجوداتك غايه سى ده اودر. واو ميوه نك چكردكى

اولان انسانك قلبى دخى صانع كائناتك اڭ منور واڭ جامع بر آينه سيدر ابته شو حكمتدندركه شو كوچك انسان

نشر وحشر كبى معظم انقلابلره مدار اولمه كائناتك تخريب وتبديلنه سبب اولور اونك محاكمه سى ايچون دنيا قاپوسى قاپا

نوب آخرت قاپوسى آچيلير مادام حشرك بحثى كلدى قرآن معجز البيانك حشرك اثباتنده اڭ جزالت بيانى وقوت

افاده سنى كوسترن بر نكته حقيقى بيان ايتمكه مناسب كلدى شويله كه شو تفكر نتيجه سى كوستريوركه بشرك محاكمه سى و

سعادت ابديه قازانمسى ايچون لزوم اولسه بوتون كائنات تخريب ايديلير وتخريب وتبديل ايده جك بر قدرت كورونيور

ووار در فقط حشرك مراتبى وار برقسم ايمان فرضدر معرفتى لازمدر ديكر قسم ذوقيات روحيه وفكريه نك درجاتنه كوره

كورونور وعلم ومعرفتى لازم اولور قرآن حكيم اڭ بسيط وقولاى مرتبه يى قطعى وقوتلى اثبات ايچون اڭ كنيش

واڭ بيوك بر دائرهٔ حشرى آچاجق بر قدرتى كوستريور ابته عموما / ايمان لازم اولان حشرك مرتبه سى شودركه انسانلر

ترحم الوالدات على الاطفال الصغار تحرف ...

نحن والده لرك كوچوك ولدلرينه قارشى شفقتلرى البته طاغلا ... بوده شفقتك ... [illegible]

ثولكه تصور كره روحلری باشقه مقامده كیده رك جسدلری چورویور. فقط انسانك جسدینه بر چكردك وتخم حكمنده اولان و **عجب الذنب** تعبیر ایدیلن كوچوك بر جزئی باقی قالوب جناب حق اونك اوستنده جسد انسانی یی حشرده خلق ایدر. اونك روحنی اوكا كوندریر. ایشته بو مرتبه او قدر قولایدر كه هر بهارده میلیونلرله مثالنی كورولییور. ایشته بعضاً شو مرتبه نك اثباتی ایچون آیات قرآنیه اویله بر دائره یی كوستررکه بوتون ذراتی حشر ونشر ایده جك بر قدرتك تصرفاتنی كوسترر. بعضاً ده بتون مخلوقاتی فنایه كوندروب یكیدن كتیروب بر قدرت وحكمتك آثارینی كوسترر. بعض یلدیزلری دوكنوب سمواتی پارچالایه بیلیر بر قدرت وحكمتك تصرفاتنی و آثارینی كوسترر. بعض بوتون ذی حیاتی ئولدیره جك یكیدن دفعةً بر صیحه ایله دیریلته جك بر قدرت وحكمتك تصرفاتنی تجلیاتنی كوسترر. بعض بتون روی زمینده ذی حیات اولانلری آیری آیری حشر ونشر ایده جك بر قدرت وحكمتك تجلیاتنی كوسترر. بعضاً كرهٔ ارضی بوتون بتون داغیده جق طاغلری اوچوره جق دوزلتوب داها كوزل بر صورتده چویره جك بر قدرت وحكمتك آثارینی كوسترر دیمك كه ایمانی ومعرفتی فرض اولان حشردن باشقه چوق مرتبه حشرلر دخی او قدرت وحكمتله یاپیله بیلیر. حكمت ربانیه اقتضا ایتمه ایسه حشر ونشر انسانی ایله برابر البته عموم اونلری دخی یاپه جق ویاخود بعض مهملرینی یاپار.

**بر سؤال** دیورسكز كه سوزلرده قیاس تمثیلی چوق استعمال ایدییورسكز. حالبوكه فن منطقجه قیاس تمثیلی یقینی افاده ایتمییور. مسائل یقینیه ده برهان منطقی لازمدر. قیاس تمثیلی اصول فقه علماسنجه ظن غالب كافی اولان مطالبده استعمال ایدیلیر. هم ده سز تمثیلاتی بعض حكایه لر صورتنده ذكر ایدییورسكز. حكایه خیالی اولور، حقیقی اولماز، واقعه مخالف اولور.

**الجواب** علم منطقجه چندان قیاس تمثیلی یقین قطعی افاده ایتمییور دنیلمه فقط قیاس تمثیلك بر نوعی واردركه منطقك یقینی برهانندن چوق قوتلیدر. منطقك برنجی شكلنك برنجی ضربندن داها یقینیدر. او قسمده شودركه: بر تمثیل جزئی واسطه سیله بر حقیقت كلیه نك اوجنی كوستروب حكمی او حقیقته بنا ایدییور. او حقیقتك قانوننی بر خصوصی ماده ده كوسترر. تا او حقیقت عظمی بیلینسین وجزئی ماده لر اوكا ارجاع ایدیله بیلسین. **مثلا** كونشك نورانیت واسطه سیله بر تك ذات ایكن هر یاره هر شیئه یاقین بولونور بو تمثیلیله بر قانون حقیقت كوستریوركه. نور و نورانی ایچون قید اولاماز اوزاق و یاقین بر اولور. آز چوق مساوی اولور. مكان اونی ضبط ایده مز. **مثلا** آغاجك میوه لری، یاپراقلری بر آنده بر طرزده قولایلقله و مكمل اولاره ق بر تك مركزده بر قانون امری ایله تشكیلی وتصویری بر تمثیلدركه. معظم بر حقیقتك وكلی بر قانونك اوجنی كوسترر. او حقیقت واو حقیقتك قانوننی غایت قطعی بر صورتده اثبات ایدركه. او فوجه كائنات دخی شو آغاج كبی او قانون حقیقتك واو سر احدیتك بر مظهریدر. بر میدان جولانیدر. ایشته بوتون سوزلرده كی قیاسات تمثیلیه لر بو جنسدندرلركه. برهان قطعی منطقیدن داها قوتلی داها یقینیدرلر.

**ایكنجی سؤاله جواب** معلومدركه فن بلاغتده بر لفظك معنای حقیقیسی باشقه بر مقصود معنایه صرف بر آلت ملاحظه اولسه او لفظه كنائی دنیلیر وكنایه تعبیر ایدیلن بر كلامك معنای اصلیسی مدار صدق وكذب دكلدر. بلكه كنائی معناسیدركه مدار صدق وكذب اولور. اكر او معنای كنائی دوغری ایسه او كلام صادقدر. معنای اصلی كاذب دخی اولسه صدقنی بوزماز. اكر معنای كنائی دوغری دكلسه معنای اصلیسی دوغرو اولسه او كلام كاذبدر. **مثلا** كنائی مثاللرندن **فلانٌ طویلُ النجادِ** دنیلیر یعنی قلیجنك قایشی بندی اوزوندر. شو كلام او آدمك بویونك اوزونلغنه كنایه در. اكر او آدم اوزون ایسه قلیجی قایشی بندی اولماسه بیله بو كلام صادقدر. دوغریدر. اكر او آدمك بویی اوزون اولماسه چندان اوزون قلیجی اوزون بر قایشه اوزون بر بندی بولونسه

بینه بو کلام کاذبدر. چونکه معنای اصلیسی مقصود دکل. اینته اونچی سوزلر ویکرمی ایکنجی سوزلرده حکایه لری کبی سائر سوزلرک
حکایه لری کنائیات قسمندندرلر که بغایت دوغری غایت صادق و مطابق واقع اولان او حکایه لرک صوکلرنده کی
حقیقتلر او حکایه لرک معنای کنائیه لریدر. معنای اصلیلری بر تمثیل دربنیدر. ناصل اولورسه اولسون صدقنه
و حقانیتنه ضرر ویرمز. هم او حکایه لر بر تمثیلیدرلر. یالکز عموم تفهیم ایچون لسان حال لسان قال صورتنده و شخص
معنوی بر شخص مادی شکلنده کوسترلمشدر. اوچنجی مقصد: عموم اهل ضلالتک وکیلی ایکنجی سؤالنه (حاشیه)
قارشی قطعی و مقنع و ملزم جوابی آلمق تصورکره شویله اوچنجی بر سؤال ایدیور دیورکه: قرآنده
احسن الخالقين. ارحم الراحمين كبى كلمات باشقه خالقلر، راحملر بولونديغنى اشعار ايدر. هم ديورسكزكه خالق
عالمک نهایتسز کمالاتی وار. بوتون انواع کمالاتک اک نهایت مرتبه لرینی جامعدر. حالبوکه اشیانک کمالاتی اضدادیله
بیلینیر. الم اولمازسه لذت بر کمال اولماز. ظلمت اولمازسه ضیا تحقق ایتمز. فراق اولمازسه وصال لذت ویرمز و هکذا
الجواب: برنجی نقطه سنه اشارتله جواب ویریرز. برنجی اشارت: قرآن باشدن باشه توحیدی اثبات
ایتدیکی و کوستردیکی ایچون بر دلیل قطعیدرکه قرآنک حکیمانه او نوع کلمه لری سزک فهم ایتدیککز کبی دکلدر. بلکه
احسن الخالقين ديمه سی خالقيت مرتبه لرينک اک احسننده در ديمکدرکه باشقه خالقلر بولونديغنه هيچ دلالتی
یوقدر. بلکه خالقیتک سائر صفتلر کبی چوق مراتبی وار. احسن الخالقين ديمک، مراتب خالقيتک اک کوزل
اک منتها مرتبه سنده بر خالقدر، ذوالجلالدر ديمکدر. ایکنجی اشارت: احسن الخالقين كبى تعبيرلرک
خالقلرک تعددینه باقمیور. بلکه مخلوقیتک انواعنه باقیور. یعنی هر شیئی هر شیئه لایق بر طرزده اک کوزل
بر مرتبه ده خلق ایدر بر خالقدر. ناصلکه شو معنایی أَحْسَنَ كُلَّ شَىْءٍ خَلَقَهُ كبى آيتلر افاده ايدر.

حاشیه: ایکنجی مقصدک باشنده کی سؤال دیمکدر. بو قره خاتمه نک آخرنده کی بو کوچوجک سؤال دکلدر.



اوچنجی اشارت: احسن الخالقين و الله اكبر و خير الفاصلين و خير المحسنين كبى تعبيراتده كى
موازنه جناب حقک واقعده کی صفات و افعالی سائر اوصاف و او افعالک نمونه لرینه مالک اولانلرله موازنه و تفضیل
دکلدر. چونکه بتون کائناتده جن و انس و ملکده اولان کمالات اونک کمالنه نسبةً ضعیف بر کولکه در. ناصل موازنه یه
کله بیلیر. بلکه موازنه انسانلرک و باخصوص اهل غفلتک نظرینه کوره در. مثلا نصلکه بر نفر اونباشیسنه قارشی
کمال اطاعت و حرمتی کوستریور. بوتون ایلکلری اوندن کوریور. پادشاهی از دوشونیور. اونی دوشونسه ده ینه
تشکراتی اونباشی یه ویریور. ایشته شویله بر نفره قارشی دنیلیر: پادشاه اونباشیدن داها بیوکدر.
یالکز اوکا تشکر ایت. شیمدیکی شو سوز واقعده کی پادشاهک حشمتلی حقیقی قوماندانلغیله اونباشیسنک جزئی صوری
قوماندانلغنی موازنه ایتمک دکل. چونکه او موازنه و تفضیل معناسزدر. بلکه نفرک نظر اهمیت و ارتباطینه کوره درکه
اونباشیسنی ترجیح ایدر. تشکراتی اوکا ویرر. یالکز اونی سوور. ایشته بونک کبی خالق منعم توهم اولنان ظاهری
اسباب، اهل غفلتک نظرلرنده منعم حقیقی یه پرده اولور. اهل غفلت اونلره یاپیشیر. نعمتی اونلردن بیلیر.
مدح و ثنالرینی اونلره ویریر. قرآن دیرکه: جناب حق داها بیوکدر. داها کوزل بر خالقدر. داها ای محسندر. اوکا
باقیکز. اوکا تشکر ایدیکز. دردنجی اشارت: موازنه تفضیل واقعی موجودلر بینده اولدیغی کبی امکانی حتی فرضی
اعتبارلر بینده دخی اولابیلیر. نصلکه اکثر ماهیتلرده متعدد مراتب بولونور. اویله ده اسماء الهیه و صفات
قدسیه نک ماهیتلری عقل اعتباریله حدسز مراتبی اولابیلیر. حالبوکه جناب حقک اوصاف و اسمالری ممکن و
متصور بوتون مرتبه لرک اک اکملنده، اک احسننده در. بوتون کائنات کمالاتیله بو حقیقته شاهددر.
لَهُ الْاَسْمَاءُ الْحُسْنٰى بوتون اسماسی احسنیته توصیفا شو معنایی افاده ایدیور.

بشنجی اشارت: شو موازنه و مفاضله جناب حقك ماسوایه مقابل دگل بلکه ایکی نوع تجلیات صفاتی واردر. بری
واحدیت سریله وسائط و اسباب پرده‌سی آلتنده و بر قانون عمومی صورتنده تصرفاتیدر. ایکنجیسی احدیت
سریله پرده‌سز دوغریدن دوغری‌یه بر توجه ایله تصرفدر. اشته احدیت سریله دوغریدن دوغری اولان احسانی
و ایجادی و کبریاسی ایسه وسائط و اسبابك مظاهریله کورونن آثار احساننده و ایجاد و کبریاسنده دها بیوك دها کوزل
دها بیوکدر دیمکدر. مثلا: ناصل بر پادشاهك فقط ولی بر پادشاهك که عموم مأمورلری و قوماندانلری صرف
بر پرده اولوب بوتون حکم و اجراآت اونك النده فرض ایدیورز. او پادشاهك تصرفات و اجراآتی ایکی جهتدر. برنجیسی
عمومی بر قانونله ظاهری مأمورلرك و قوماندانلرك صورتنده و مقاملرك قابلیتنه کوره ویردیکی امرلر و کوستردیکی
اجراآتدر. ایکنجیسی عمومی قانونله دگل و ظاهری مأمورلری پرده یاپمایارق دوغریدن دوغری‌یه
احسانات شاهانه‌سی و اجراآتی دها کوزل دها بیوکدر. دیمك بیلیر اویله ده سلطان ازل و ابد اولان خالق کائنات
جنداندن وسائط و اسبابی اجراآتنه پرده یاپمه حشمت ربوبیتی کوسترمه فقط عبادینك قلبنده خصوصی بر تلفون
بولنمقله اسبابی آرقه‌ده بیراقوب دوغریدن دوغری‌یه اوکا توجه ایتمك ایچون عبودیت خاصه ایله مکلف ایدوب
ایاك نعبد وایاك نستعین دیدیکز دیه کائناتدن یوزلرینی کندینه چویرر. اشته احسن الخالقین
ارحم الراحمین الله اکبر معناسی شو معنایه دخی باقیور. و کیللك ایکنجی شبهه سؤالنه بش رمز ایله جواب
برنجی رمز: سؤالده دیورکه بر شیئك ضدی اولمازسه او شیئك ناصل کمالی اولابیلیر. الجواب
شو سؤال صاحبی حقیقی کمالی بیلمیور. یالکز نسبی بر کمال ظن ایدیور. حالبوکه غیره باقان و غیره نسبةً حاصل
اولان مزیتلر فضیلتلر تفوقلر حقیقی دگللر. نسبیدرلر ضعیفدرلر. اگر غیر نظردن ساقط اولسه او نظرده



سقوط ایدرلر. مثلا صیجاقلغك نسبی لذتی و فضیلتی صوغوقلغك تأثیریله‌در. یمکك نسبی لذتی آجلق المنك تأثیریله‌در. اونلر کیتسه
بونلرده ازالیر. حالبوکه حقیقی لذت و محبت و کمال و فضیلت اودرکه غیرك تصوریه بنا اولمیه. بلکه ذاتنده بولونسین. و
بالذات بر حقیقت متقرره اولسون. لذت وجود. و لذت حیات. و لذت محبت. و لذت معرفت. و لذت ایمان. و لذت بقاء
و لذت رحمت. و لذت شفقت. و حسن نور. و حسن بصر. و حسن کلام. و حسن کرم. و حسن سیرت. و حسن صورت.
و کمال ذات. و کمال صفات. و کمال افعالی کبی بالذات مزیتلر غیر اولسه اولماسه شو مزیتلر تبدل ایتمز. اشته صانع ذوالجلال
و فاطر ذوالجمال. و خالق ذوالکمالك بوتون کمالاتی حقیقیه‌در. ذاتیه‌در. غیر و ماسوا اوکا تأثیر ایتمز. الا مظاهر اولابیلیر
ایکنجی رمز: سید شریف جرجانی شرح مواقفده دیمشکه: سبب محبت. یا لذت و یا منفعت. یا مشاکلة. یعنی میل
جنسیت یا کمالدر. چونکه کمال محبوب لذاته‌در. یعنی نه شیئی سوه‌رسك. یا لذت ایچون سوه‌رسك. یا منفعت ایچون
یا اولاده میل کبی بر مشاکلة جنسیه ایچون. یا کمال اولدیغی ایچون سوه‌رسك. اگر کمال ایسه بشقه بر سبب بر غرض لازم دگل
او بالذات سویلیر. مثلا: اسکی زمانده صاحب کمالات انسانلری هرکس سوه‌ر. اونلره قارشی هیچ بر علاقه اولمدیغی حالده
استحسانکارانه محبت ایدرلر. اشته جناب حقك بوتون کمالاتی و اسماء حسناسنك و بوتون مرتبه‌لری و بوتون فضیلتلری
حقیقی کمالات اولدقلرندن بالذات سویلیرلر. محبوبة لذاتها دیرلر. محبوب بالحق. و حبیب حقیقی اولان ذات ذوالجلال
حقیقی اولان کمالاتنی و صفات و اسماسنك کوزللکلرینی کندینه لایق بر طرزده سوه‌ر. محبت ایدر. هم او کمالاتك
مظهرلری آینه‌لری اولان صنعتنی و مصنوعاتنی و مخلوقاتنك محاسننی سوه‌ر. محبت ایدر. انبیاسنی. و اولیاسنی.
یعنی کندی جمالنی سومسیله او جمالك آینه‌سی اولان حبیبنی سورر
خصوصا سید المرسلین. و سلطان الاولیاء اولان حبیب اکرمنی سوه‌ر. و کندی اسماسنی سومسیله او اسمانك
مظهر جامعی و ذی شعور اولان او حبیبی و اخوانی سوه‌ر. و صنعتنی سومسیله او صنعتك دلال و تشهیرجیسی اولانه

اوجیبی و امثالنی سوەر و مصنوعاتنی سوەر و سوەر او مصنوعاته قارشی. ماشاالله. بارك الله. نه قدر کوزل یاپیلمشلر دەین
وتقدیر ایدن و استحسان ایدن اوجیبی و اونك ارقەسندە اولانلری سوەر. و مخلوقاتنك محاسننی سوەر و سوەر او محاسن
اخلاقنك عمومنی جامع اولان اوجیبی اکرمنی و اونك اتباع و اخواننی سوەر. محبت ایدر. **اوچنجی رمز** عموم کائناتدەکی
عموم کمالات بر ذات ذوالجلالك کمالنك آیاتیدر. و جمالنك اشاراتیدر. بلکه حقیقی کمالنه نسبةً ظلوندر. کائناتدەکی
حسن و کمال و جمال ضعیف بر کولکەدر. شو حقیقتك بش حجتنه اجمالاً اشارت ایدەرز **برنجی حجت** نصلکه مکمل
منقش
محتشم / مزین بر سرای. مکمل بر اوستەیە بر دوکلرکه بالبداهه دلالت ایدر و مکمل فعل اولان او دوکلرلك او نقاشلی.
بالضروره مکمل بر فاعله، بر اوستەیە. و مهندس و نقاش و مصور کبی عنوانلری و اسملریله برابر دلالت ایدەر. او کمال
صنعت
وصفت بالبداهه اوستەنك کمال استعدادینه و قابلیتنه دلالت ایدر و او کمال استعداد و قابلیت بالضروره او اوستەنك
کمال ذاتنه و علویت ماهیتنه دلالت ایدەر. عیناً اویلەدە شو سرای عالم. شو مکمل مزین آثار بالبداهه غایت کمالدەکی افعاله
دلالت ایدر. چونکه آثاردەکی کمالات او افعالك کمالاتندن ایلری کلیر و اونی کوستریر. کمال افعال ایسه بالضروره بر
فاعل مکمله و او فاعلك کمال اسمائنه یعنی آثاره نسبةً مدبر. مصور. حکیم. رحیم. مزین کبی اسملرك کمالنه
دلالت ایدر. اسملر و عنوانلرك کمالی ایسه شکسز. شبهەسز او فاعلك کمال اوصافنه دلالت ایدر. زیرا صفت
مکمل اولماسه صفتدن نشئت ایدن اسملر. عنوانلر. مکمل اولاماز. و او صفاتك کمالی بالبداهه شئونات
ذاتیەنك کمالنه دلالت ایدر. چونکه صفاتك مبدألری او شئون ذاتیەدر و شئون ذاتیەنك کمالی ایسه بعلم الیقین
ذات ذی شئونك کمالنه اویله لایق بر کمالنه دلالت ایدرکه او کماللك ضیاسی شئون و صفات و اسماء و افعال
و آثار پردەلرندن کچدیکی حالدە شو کائناتدە بو قدر حسنی و جمالی و کمالی کوستریسه. ایشته شو درجه حقیقی
** و مکمل او اسماء دخی شبهەسز او فاعلك مکمل صفتلرینه دلالت ایدر.

کمالات ذاتیەنك برهان قطعیله وجودی ثابت اولدقدن صوکره غیره باقان و امثال و اضداده تفوق جهتیله اولان نسبی کماللك ذهنی
قالیرمز درجه‌جه سونوك دوشر آکلاشلسك. **ایکنجی حجت** شو کائناته نظر عبرتله باقیلدیغی وقت وجدان و قلب بر حدس صادقله
حس ایدرکه شو کائناتی بو درجه کوزللشدیرن و سوسلندیرن و انواع محاسنله تزیین ایدەنك نهایتسز درجەدە بر جمال و کمالاتی واردرکه
شویله یاپیور. **اوچنجی حجت** معلومدرکه مادی و منتظم و مکمل صنعتلر غایت کوزل بر پروغرامه استناد ایدر. مکمل و کوزل بر
پروغرام ایسه مکمل و کوزل بر علم و کوزل بر ذهن و کوزل بر قابلیت روحیەیه دلالت ایدر. دیمك روحك معنوی کوزللکیدرکه علم.
واسطەسیله صنعتده تظاهر ایدیور. ایشته شو کائنات حدسز محاسن مادیەسیله بر معنوی و علمی محاسنك ترشحاتیدر. و او علمی.
و معنوی محاسن و کمالات البته حدسز بر سرمدی حسن و جمال و کماللك جلوەلریدر. **دردنجی حجت** معلومدرکه ضیانك
ویرەنك ضیادار اولمسی لازم. تنویر ایدەنك نورانی اولمسی کرك. احسان غنادن کلیر. لطف لطیفدن ظهور ایدر. مادام اویلەدر کائنات
بو قدر حسن و جمال ویرمك و موجوداته مختلف کمالات ویرمك اینجه کونشی کوستردیکی کبی بر جمال سرمدیی کوستریرلر. مادام
موجودات زمینك یوزندە بو بیوك بر نهر کبی کمالاتك لمعەلریله پارلار. کچر. او نهر کونشك جلوەلریله پارلادیغی کبی شو سیل
موجودات دخی حسن و جمال و کماللك لمعەلریله موقتاً پارلار کیدر. آرقەلرندن کلنلر عین پارلامالری عین لمعەلری کوستردکلرندن
آکلاشیلیورکه جریان ایدن صویلك قبارجقلرندەکی جلوەلر کوزللکلر نفس کندیلرندن دکل بلکه بر کونشك ضیاسنك
کوزللکلری جلوەلریدر. اویلەدە شو سیل کائناتدەکی موقت پارلایان محاسن و کمالات بر شمس سرمدینك لمعات
جمال اسماسیدر. نعم تفانی المرآت : زوال الموجودات : مع التجلی الدائم : مع الفیض الملازم : من اظهر الظواهر :
ان الجمال الظاهر لیس ملك المظاهر من افصح تبیان : من اوضح برهان : للجمال المجرد : للاحسان
المجدد : ~~للواجب الوجود~~ : للباقی الودود
للواجب الوجود

**بشنجی حجت** معلومدرکه اوچ درت مختلف یولدن کلنلر عین بر حادثه‌یی سویله‌سه‌لر یقینی افاده ایدن تواتر درجه‌سنه
غایت مختلف و / لر
او حادثه‌نڭ قطعی وقوعنه دلالت ایدر. اینه منزجه. ومسلکجه. واستعدادجه. وعصرجه آیری آیری بوتون محققینڭ مختلف
طبقاتندن وأولیانڭ مختلف طرقلرندن وأصفیانڭ مختلف مسلکلرندن وحکمای حقیقیه‌نڭ مختلف مذهبلرندن اولان بتون
اهل کشف وذوق وشهود ومشاهده. کشف وذوق وشهود ایله اتفاق ایتمشلرکه کائنات مظاهرنده وموجودات آینه‌لرنده...
کوریلن محاسن وکمالات برتك ذات واجب الوجودڭ تجلیات کمالیدر. وجلوهٔ جمال أسماسیدر. اینه بونلرڭ اجماعی صارصلماز
بر حجت قاطعه در تخمین ایدرمکه شورمز ده اهل ضلالتڭ وکیلی ایشیتمه‌مك ایچون قولاغنی قاپایوب قاچمغه مجبور در ذاتا الحاصل
قفالری خفاشه. یعنی یارصه قوشی. شللو بونورلری کورمکه تحمل ایده‌مزلر اویله ایسه بوندن صوکره اونی یك ده نظره آلمایاجغز

**دردنجی رمز** برشیئڭ لذتی. حسنی. جمالی. امثال واضدادینه باقمقدن زیاده مظهرلرینه باقارلر مثلا کرم کوزل و
خوش بر صفتدر کریم اولان ذات بشقه مکرملره تفوقه جهتیله الدیغی لذت نسبیه دن بیك دفعه دها خوش بر لذتی اکرام ایتدیکی
آدملرڭ تلذذلریله فرحلریله آلیر هم بر شفقت ومرحمت صاحبی شفقت ایتدیکی مخلوقلرڭ استراحتلری درجه‌سنده
حقیقی بر لذت آلیر. مثلا بر والده‌نڭ اولادینڭ مسعودیتلرندن واستراحتلرندن شفقت واسطه‌سیله الدیغی لذت او
درجه قوتلیدرکه اونلرڭ راحتی ایچون روحنی فدا ایدر درجه‌سنه کلیر حتی او شفقتڭ لذتی طاووغی جیوجیقلری
حمایه ایتمك ایچون ارسلانه صالدیرر. اینه مادام اوصاف عالیه ده کی حقیقی لذت وحسن وسعادت وکمال. اقرانی.
واضدادینه باقمیور بلکه مظاهر ومتعلقاتنه باقیور. اینه حی قیوم. وحنان منان. ورحیم رحمان اولان ذات ذو الجمال
والکمالڭ رحمتنده کی جمالی مرحوملره باقار رحمته مظهر اولانلرڭ خصوصا جنت باقیه ده نهایتسز انواع رحمت
وشفقته مظهر اولانلرڭ درجهٔ سعادتلرینه وتنعملرینه وفرحلرینه کوره او ذات رحمن الرحیمڭ او کمالاتینه بر طرزده

بهجت برسه ومك کبی او کمالاتینه شئوناتیله تعبیر ایدیلن علوی. قدسی. کوزل. منزه معنالری وار ولذت قدسیه عشق مقدس
فرح منزه. مسروریت قدسیه تعبیر ایدیلن آذن شرعی اولمدیغندن یاد ایده‌مدیکمز غایت منزه. مقدس شئوناتی واردرکه هربری کائناتده
کوردیکمز وموجودات مابیننده حس ایتدیکمز عشق وفرح ومسروریتدن نهایتسز درجه‌لرده دها یوکسك. دها علوی. دها مقدس
دها منزه اولدیغنی حوصله‌لرده اثبات ایتمز او معنالرڭ بر تکلمه‌سنه باقمق ایسترسه‌ڭ کله جك تمثیلاتڭ دوربیننه باق مثلا
نصلکه سخاوتلی عالیجناب. شفقتلی بر ذات کوزل بر ضیافتی غایت فقیر واج ومحتاج اولانلره ویرمك ایچون سیاحت ایدن کوزل بر
کمیده سررکندیده اوستنده سیر ایدر. او فقرانڭ منتدارانه تنعملری واج اولانلرڭ متلذذانه تلذذلری واو محتاج اولانلرڭ
ثناکارانه ممنونیتلری نه درجه او کریم ذاتی مسرور ومفرح ایدر نه قدر اونڭ خوشنه کیدر. اکلارسڭ. اینه کوچوجك بر سفره‌نڭ
سرنا
حقیقی مالکی اولمایان بر توزیعات مأموری حکمنده اولان بر انسانڭ مسروریتی بویله ایسه جن وانسی وحیوانی فضای عالمده کزنده
اوستنه بیندیروب
سیر وسیاحت ایتدیرن بر سفینهٔ ربانیه اولان قوجه زمینڭ یوزنده حدسز انواع مطعوماتی جامع بر صفره‌یی سروب بتون
ذی حیاتی کوچوجك بر قهوه التی نوعنده او ضیافته دعوت ایتمکله برابر غایت مکمل وبتون انواع لذائذی جامع سرمدی أبدی بر
دار بقاده جنتلری هر بریسی بر صفرهٔ نعمت ایده‌رك حدسز لذائذی ولطائفی جامع بر طرزده نهایتسز بر زمانده نهایتسز
محتاج. نهایتسز مشتاق. نهایتسز عبادینه حقیقی بر ایچون ضیافتی آچان بر رحمن رحیمه الر عائد وتعبیرندن عاجز اولدیغمز
معانی مقدسه‌ی محبتی وثنایه رحمتی قیاس ایده بیلیرسڭ. هم مثلا ماهر صنعتبر ومهارتنی کوسترمك سورر بر اوسته
کوزل بیلافرق قونوشان بر فونوغراف کبی بر صنعتی ایجاد ایتدکدن صوکره اونی قوروب تجربه ایدیور کوستریور او
صنعتکارڭ دوشوندیکی وایسته‌دیکی نتیجه‌لری آنڭ مکمل بر طرزده کوستریر اونڭ موجدی نه قدر افتخار ایدر نه قدر
ممنون اولور نه ذوق خوشنه کیدر کندی کندینه بارك الله دیر اینه کوچوجك بر انسان ایجادسز صرف صوری بر

صنعتكيله برفونوغراف كوزل ايشله ميل و ايله ممنون اولان عجبا بر صانع ذوالجلالك قوجه كائناتى بر موسيقى بر فونوغراف
حكمنده ايجاد ايتديكى كبى زمين و زمين ايچنده كى بوتون ذى حيات و بالخاصه ذى حيات ايچنده انسانك باشنى اويله بر فونوغراف
ربانى بر موسيقهٔ الٰهى طرزنده ياپمسنه حكمت بشر و صنعت قارشيسنده حيرتندن پارماغنى ايصيريور ايشته بوتونك او مصنوعات
بوتون اونلردن مطلوب نتيجه لرى نهايت درجه ده و غايت كوزل بر صورتده كوسترديكلرندن و عبادات مخصوصه و تسبيحات
خصوصيه و تحيات معينه ايله تعبير ايديلن أوامر تكوينيه يه قارشى اونلرك اطاعتلرى و اونلردن مطلوب اولان مقاصد ربانيه نك
حصولندن حاصل اولان و افتخار و ممنونيت و فرحله تعبير ايده مديكمز معانئ مقدسه و شئون منزه او درجه عالى و مقدسدركه
بوتون عقول بشر اتحاد ايدوب بر عقل اولسه ييه اونلرك كنهنه يتيشه مز و احاطه ايده مز هم مثلا عدالتى و احقاق حقى
سوه ر و اوندن ذوق آلير بر حاكم مظلوملرك حقلرينى ويرمكدن و مظلوملرك تشكرلرندن و ظالملرى تجزيه ايتمكله
مظلوملرك انتقاملرينى آلمقدن ناصل ممنون اولور بر ذوق آلير. ايشته حكيم مطلق و عادل بالحق و قهار ذوالجلال دكل
يالكز جن و انسده بلكه بوتون موجوداتده احقاق حقدن يعنى هر شيئه حق وجودى و حق حياتى ويرمكدن و وجودى
حياتى تجاوزلردن محافظه ايتمكدن و دهشتلى موجودلرى تجاوزلردن توقيف و ددويرمقدن خصوصا محشرده
و دار آخرتده جن و انسك محكمه سندن بشقه بوتون ذى حياته قارشى تجلئ كبراى عدل و حكمتدن كلن معانئ مقدسه يى
قياس ايده بيليرسك ايشته شو اوچ مثال كبى بيك بر اسماء الٰهيه نك هر برنده بيك جوق طبقات حسن و جمال و فضل
و كمال بولونديغى كبى بيك جوق مراتب محبت و افتخار و عزت و كبريا وار در ايشته بوندندركه **ودود** اسمنه
مظهر اولان محققين اولياء بوتون كائناتك مايه سى محبتدر بوتون موجوداتك حركاتى محبتله در بوتون موجوداتده كى
انجذاب و جذبه و جاذبه قانونلرى محبتدندر ديمشلر اونلردن بريسى ديور



فلك مست . ملك مست . نجوم مست . سموات مست . شمس مست . قمر مست . زمين مست . عناصر مست . نبات
مست . شجر مست . بشر مست . سراسر ذى حيات مست . هر ذرات موجودات برابر مست . در مستت . يعنى محبت
الٰهيه نك تجليسنده و او شراب محبتدن هر شى استعدادينه كوره مستدر معلومدركه هر قلب كنديسنه احسان ايده نى سوه ر و حقيقى
كماله محبت ايدر و علوى جماله مفتون اولور كنديله برابر سوديكى و شفقت ايتديكى ذاتلره دخى احسان ايده نى دها زياده
سوه ر. عجبا سابقا بيان ايتديكمز كبى هر بر اسمنده بيكلر احسان دفينه لرى بولنان و بوتون سوديكلريمزى احساناتيله
مسعود ايدن و بيكلر كمالاتك منبعى اولان و بيكلر طبقات جمالك مدارى اولان بيك اسمانك مسماسى اولان جميل ذوالجلال
محبوب ذوالكمال نه درجه عشق و محبته لايق اولديغى و بوتون كائنات اونك محبتيله مست و سركردان اولماسنك شايسته
بولونديغى آكلامازمى ايشته شو سردندركه **ودود** اسمنه مظهر بر قسم اولياء جنتى ايسته ميورز بر لمعهٔ محبت الٰهيه ابدا
بزه كافيدر ديمشلر هم ديمشلر كه حديثده كلديكى كبى جنتده بر دقيقه رؤيت جمال الٰهى بوتون جنت لذائذينه فائقدر ايشته شو
نهايتسز كمالات محبت واحديت و احديت دائره سنده ذات ذوالجلالك كندى اسماء و مخلوقاتيله حاصل اولور ديمكدر
او دائره خارجنده توهم اولنان كمالات . كمالات دكلدر .

**بشنجى رمزك** بش نقطه سى وار **برنجى نقطه** اهل ضلالتك وكيلى ديركه احاديثكزده دنيا تلعين ايدلمش
جيفه اسميله ياد ايدلمش بوتون اهل ولايت و اهل حقيقت دنيايى تحقير ايديور . فنادر . پسدر . ديورلر حالبوكه سن
بوتون كمالات الٰهيه يه مدار و محبت اونى كوستريورسك و عاشقانه اوندن بحث ايديورسك **الجواب** دنيانك
اوچ يوزى وار **برنجى يوزى** جناب حقك اسماسنه باقار اونلرك نقوشنى كوستر معناى حرفيله اونلره
آيينه دارلق ايدر دنيانك شو يوزى حدسز مكتوبات صمدانيه در بو يوزى غايت كوزلدر نفرته دكل عشقه لايقدر

**ایکنجی یوزی** آخرته باقار آخرتک تارلاسیدر جنتک مزرعه سیدر رحمتک مزهره سیدر شو یوزی دخی اولکی یوزی
کبی کوزلدر تحقیره دکل محبته لایقدر **اوچنجی یوزی** انسانک هوساته باقان غفلت پرده سی اولدن اهل دنیانک
ملعبۀ هوسانیدر اولان یوزدر. شو یوز چیرکیندر چونکه فانیدر. زائلدر. مؤلمدر. الدانیر. ایشته حدیثده وارد اولان
تحقیر و اهل حقیقتک ایتدیکی نفرت بو یوزده در قرآن حکیمک کائناتدن موجوداتدن اهمیتکارانه استحسانکارانه بحثی
ایسه اولکی ایکی یوزه باقار صحابه لرک و سائر اهل اللهک مرغوب دنیالری اولکی ایکی یوزده در شمدی دنیایی تحقیر
جناب حقک معرفتنه و محبت و عباداتنه سد چکدیکی ایچون تحقیر ایدر. ایکنجیسی اهل آخرتدرکه
ایدنلر درت صنفدر **برنجیسی** اهل معرفتدرکه یا دنیانک ضروری ایشلری اونلری عمل اخرویدن منع ایتدیکی
ایچون ویاخود شهود درجه سنده ایمان ایله جنتک کمالات و محاسننه نسبةً دنیایی چیرکین کورور اوده ت.
حضرت یوسف علیه السلام کوزل بر آدم نسبت ایدلسه ینه چیرکین کورندیکی کبی دنیانک نه قدر قیمتدار محاسنی
وار سه ده جنتک محاسننه نسبت ایدلسه هیچ حکمنده در **اوچنجیسی** دنیایی تحقیر ایدر چونکه الینه کچمز. شو
تحقیر دنیانک نفرتندن کلمیور محبتندن ایلری کلیور **دردنجیسی** دنیایی تحقیر ایدر. زیرا دنیا الینه کچیور
فقط دورمیور کیدیور اوده قیزیور تسلی بولمق ایچون تحقیر ایدر. یعنی دیر شو تحقیر ایسه اوده دنیانک محبتندن
دیعلی مقبول تحقیر
ایلری کلیور حالبوکه مقبول تحقیر اودرکه حب آخرتدن و معرفت اللهک محبتندن ایلری کلیرکه اولکی ایکی
قسمدر جناب حق بزی اونلردن یاپسون

DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI

359

DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI

DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI

DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI

اوتوز ایکنجی سوزك اوچنجی موقفی

DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI

اوتوز ایکنجی سوزك اوچنجی موقفی

# بسم الله الرحمن الرحیم

ایکنجی نقطه‌: اوده ایکی مبحثدر برنجی مبحث **وَاِنْ مِنْ شَیْءٍ اِلَّا یُسَبِّحُ بِحَمْدِهٖ** سرنجه هر شیئدن
جناب حقی طانیتیجه‌لر حکمنده چوق وجهلر وار. بوتون موجوداتك حقائقی بوتون کائناتك حقیقتی اسماء الٰهیه‌یه استناد
ایدر هر برشیئك حقیقتی بر اسمه ویا چوق اسمایه استناد ایدر. اشیاده‌کی صنعتلر دخی هر بری بر اسمه دایانیور حتی حقیقی فن حکمت
حکیم اسمنه وحقیقتلی فن طب شافی اسمنه وفن هندسه مقدر اسمنه وهکذا (هر بر فنی بر اسمه) دایاندیغی واونده نهایت بولدیغی کبی بوتون
فنون وکمالات بشریه وطبقات کُمّلین انسانیه‌نك حقیقتلری اسماء الٰهیه‌یه استناد ایدر. حتی محققین اولیانك بر قسمی
دیمشلر حقیقی حقائق اشیاء اسماء الٰهیه‌در ماهیت اشیا ایسه او حقائقك کولکه‌لریدر. حتی برتك ذی حیات شیئده
یالکز ظاهر اولارق یکرمی قدر اسماء الٰهیه‌نك جلوه نقشی کورونه بیلیر. شو اینجه ودقیق (ویا) بیوك وکنیش حقیقتی بر تمثیل ایله
فهمه تقریب ایچون بر ایکی اوچ ایری ایری الکلره المك صورتنده تحلیل ایده‌جکز. نه قدر اوزون بیان ایتسه‌ك بیله
قیصه‌در اوصانما. مثلا نصلکه غایت ماهر بر مصور وهیکلتراش بر ذات غایت کوزل بر چیچکك وانسان
جنس لطیفندن غایت کوزل بر حسنانك صورت وهیکلنی یاپمق ایسترسه اولا او ایکی شیئك عمومی شکللرینی بعض خطلرله
تعیین ایدر. شو تعیینی بر تنظیم ایله و بر تقدیر ایله یاپیور هندسه‌یه استنادا حدود تعیین ایدیور. شو تنظیم وتقدیر بر حکمت
وعلم ایله یاپیلدیغنی کوستریور که تنظیم وتحدید فعللری علم وحکمت برکارلریله دونیور. اویله ایسه تنظیم وتحدیدك آرقه‌سنده‌کی
علم وحکمت معنالری حکم ایدیور. اویله ایسه علم وحکمت برکاری کندینی کوستره‌جك. ایشته کندینی کوستریر دیکه او
حدودلر ایچنده کوز. قولاق. بورون. یاپراق وانجه‌جك یوسکوجکلر کبی شیلرك تصویرینه باشلادی. شیمدی
کوریورز که ایچنده‌کی برکارك حرکاتیله تعیین ایدیلن اعضالر صنعتکارانه وعنایتکارانه دوقونیور. اویله ایسه

اوعلم وحكمت بركاربنجوبره‌نى اوقدر صنع وعنايت معنالرى ده حكم ايديورلر وكنديني كوستره‌جكلر ايشته اوندكه برحسن
قابليت كوستريور. اويله ايسه صنع وعنايتى جاليشديرير. اراده تحسينه وقصد تزيينده اولوايسه
وزيننتى تنويره باشلادى برتبسم وشفيقتى كوستردى وهباته تدلوهيئتى ويردى. البته شو تحسين وتنوير معناسى جاليشديرن
لطف وكرم معناسيدر. اوحالده اوت اوايكى معنا اونده اوده‌ده حكم ايدر. عادتا اوجيجك برلطف مجسم اوهيكل بركرم متجسد كبيدر
برمعناى كرم ولطفى جاليشديران وتحريك ايدن تودد وتعرف معنالريدر. يعنى كنديني هر برطائفه‌يه سودرمك وخلقه كنديني
سودرمك معنالرى اوقده حكم ايديور. بوطائفه‌يه سودرمك البته ميل مرحمت واراده نعمتدن كليبور. مادام
رحمت/ نعمت اوقده حكم ايديور. اويله ايسه اوهيكلى نعمتك انواعيله دولديره‌جق. تزيين ايده‌جك. اوجيجك صورتنده بر
هديه طاقاجق. ايشته اوهيكلك اللرينى وقوجاغنى وجيبلرينى قيمتدار نعمتلرله دولديردى. واوجيجك صورتنده بر
مجوهراته طاقدى. ديمك بورحمت واراده نعمتى جاليشديران ترحم وتحنن/ يعنى دا اجيمق وشفقت ايتمك معناسى
رحمت ونعمتى تحريك ايديور. واو مستغنى وهيچ كيمسه‌يه احتياجى اولماياناذاتده اولان ترحم وتحنن معناسنى تحريك ايدن
واظهاره سوق ايدن البته اوذاتده كى معنوى جمال وكمالدركه تظاهر ايتمك ايسترلر. اوجمالك الك شيرين جزئى اولان
محبت والك طاتلى قسمى اولان رحمت ايسه صنعت ايينه‌سيله كوروتمك ومشتاقلرك كوزلريله كنديلرينى كورمك ايسترلر.
يعنى جمال وكمال هرنكه بالذات سويليرلر. هرشيدن زياده كندى كنديني سوه‌رلر. هم حسندر. هم عشقدرلر. حسن
وعشقك اتحادى بونقطه‌دندر. جمال مادام كنديني سوه‌ر كنديني ايينه‌لرده كورمك ايستر. ايشته هيكل قوبلان
وصورته طاقيلان سويملى نعمتلر كوزه‌ل ميوه‌لر اوجمال معنوينك كندى قابليتلرينه كوره برلمعه‌سنى طاشيورلر
اوللرهم جمال صاحبنه هم باشقه‌سنه كوستريورلر عينا اويله‌ده صانع حكيم. جنتى. ودنياى. سمواتى. وزمينى.
نباتات وحيواناتى. جن وانسى. ملك وروحانياتى. كلى وجزئى بوتون اشيايى جلوهٔ اسماسيله اشكالنى تحديد ايديور



تنظيم ايدر. بر مقدار معينه ويريور. اوتكلاوندنده مُقَدِّرْ. مُنَظِّمْ. مُصَوِّرْ اسملرنى اوقوتديريور. اويله برطرزده شكل عموميسنك
حدودينى تعيين ايدركه. عليم. حكيم. اسمنى كوسترر. صوكره علم وحكمت جدوليله اوحدود ايچنده اوشيئك تصويرينه باشلار. اويله
برطرزده كى. صنع وعنايت معنالرينى وصانع وكريم اسملرينى كوستريور. صوكره صنعتك يد بيضاسيله. عنايتك
فرچه‌سيله اوصورتك اكر بر انسان. وبرتك جيجك ايسه كوز. قولاق. ياپراق. يوسكول كبى اعضالرينه برحسن. بر
زينت رنكلرى ويريور. اكر زمين ايسه معادن. نباتات. حيواناته برحسن وزينت رنكلرى ويريور. اكر جنت ايسه باغلرينه
قصرلرينه حوريلرينه برحسن وزينت رنكلرى ويريور. وهكذا. سن قالانلرينى قياس ايت. هم اويله برطرزده تزيين وتنوير
ايدركه لطف وكرم معنالرى اونده اودرجه حكم ايديوركه عادتا اوموجود مزين اومصنوع منور برلطف مجسم. بركرم متجسد
حكمنه كچر. لطيف وكريم اسمنى ذكر ايدر. صوكره اولطف وكرمى شو جلوه‌يه سوق ايدن البته تودد وتعرفدر. يعنى كنديني
ذى حياته سودرمك وذى شعوره بيلدرمك شأنلريدركه لطيف. كريم. اسملرينك آرقلرنده ودود. ومعروف
اسملرينى اوقوتيور. ومصنوعك لسان حالندن ايشيديليور. صوكره اومزين موجودى. اوكوزل مخلوقى.
لذيذ ميوه‌لر. سويملى نتيجه‌لرله سوسلنديروب زينتدن نعمته. لطفدن رحمته چويرر. منعم ورحيم اسمنى اوقوتديرر.
وظاهرى پرده‌لر آرقه‌سنده اوايكى اسمك جلوه‌سنى كوسترر. صوكره بورحيم وكريمى مستغنى على الاطلاق اولان
ذاتده بوجلوه‌يه سوق ايدن البته بر ترحم. تحنن. شأنلريدركه اسم حنان ورحمانى اوقوتديريور. وكوستريور.
شو ترحم. وتحنن معنالرينى جلوه‌يه سوق ايدن البته برجمال وكمال ذاتيدركه تظاهر ايتمك ايستر. جميل اسمنى،
وجميل اسمنده مندرج اولان ودود ورحيم اسملرينى اوقوتديريور. چونكه جمال بالذات سويليور.
ذى جمال. وجمال كندى كنديني سور. هم حسندر. هم محبتدر. كمال دخى بالذات محبوبدر

سیبز اولادی سویلیر هم محبدر. هم محبوبدر. مادام نهایتسز درجه‌ده کمالده بر جمال و نهایتسز درجه‌ده جمالده بر کمال
نهایت درجه‌ده سویلیر. محبت و عشقه لایقدر البته آینه‌لرده و آینه‌لرك قابلیتلرینه کوره لمعات جلوه‌لرینی کورمك
و کوسترمکله تظاهر ایتمك ایستر دیمك صانع ذوالجلالك. و حکیم ذوالجمالك. و قدیر ذوالکمالك. ذاتنده‌کی جمال ذاتی
و کمالات ذاتیه سیله ترحم. و تحنن ایستر. و رحمان و حنان اسملرینی تجلی‌یه سوق ایدر. ترحم و تحنن ایسه رحمت و نعمتی کوستر
مکله رحیم و منعم اسملرینی جلوه‌یه سوق ایدر. رحمت و نعمت ایسه تودد و تعرف شأنلرینی اقتضا ایدوب ودود. و معروف.
مصنوعك [illegible] اونلری کوسترر. تودد و تعرف ایسه لطف و کرم معنالرینی تحریك ایدر
اسملرینی تجلی‌یه سوق ایدر. لطیف و کریم اسملرینی مصنوعك بعض پرده‌لرنده اوقوتدیریور. لطف و کرم شأنلری
ایسه تزیین و تنویر فعللرینی تحریك ایدر. مزین و منور اسملرینی مصنوعك حسن و نورانیتی لسانیله اوقوتدیرر. و تزیین
و تحسین شأنلری ایسه صنع و عنایت معنالرینی اقتضا ایدر. و صانع و محسن اسملرینی مصنوعك کوزل سیماسیله
اوقوتدیرر. و صنع و عنایت ایسه بر علم و حکمتی اقتضا ایدر. و اسم علیم. حکیمی مصنوعك انتظاملی حکمتلی اعضاسیله
اوقوتدیرر. او علم و حکمت ایسه تنظیم تصویر تشکیل فعللرینی اقتضا ایدیور مصور. مقدر. اسملرینی مصنوعك
هیئتیله شکلیله اوقوتدیرر کوسترر. ایشته صانع ذوالجلال بوتون مصنوعاتنی اویله بر طرزده یاپمشکه اکثریسی خصوصاً
ذی حیات قسمی چوق اسماء الهیه‌یی اوقوتدیرر کویا هر بر مصنوعنه ایری ایری بربری اوستنه یکرمی کوملك کیدیرمش
یکرمی پرده‌یه صارمش. هر کوملکده. هر پرده‌ده ایری ایری اسماسنی یازمش مثلا تمثیلده کوسترلدیکی کبی تك
کوزل بر چیچکله انسانك قسم نازیکندن بر فرد حسنی یالکز ظاهری خلقتلرنده چوق صحیفه‌لر واردر بشقه بویوك
و کلی مصنوعاتی اونلره قیاس ایت برنجی صحیفه عمومی شکل و مقدارینی کوسترن هیئتلردرکه یا مصور. یا مقدر
یا منظم. اسملری یاد ایدر. ایکنجی صحیفه صورتلرنده ایری ایری اعضالرك اکثافیله حاصل اولان چیچك و انسانك

365

بسیط هیئتی درکه. او صحیفه‌ده علیم. حکیم. اسملری کبی چوق اسملر یازیلیور. اوچنجی صحیفه او ایکی مخلوقك ایری
ایری اعضالرینه ایری ایری حسن و زینت ویرمکله او صحیفه‌ده صانع و بارئ اسملری کبی چوق اسملر یازیلیور
دردنجی صحیفه اویله بر زینت و حسن او ایکی مصنوعه ویریلیورکه کویا لطف و کرم تجسم ایتمش اونلر اولمش. او صحیفه یا لطیف
یا کریم. کبی چوق اسملر یاد ایدر اوقور. بشنجی صحیفه او چیچکدن لذیذ میوه‌لر او حسنادن سویملی اولادلر کوزل
اخلاقلر طاقمقله. او صحیفه یا ودود. یا رحیم. یا منعم کبی اسملری اوقوتیور. التنجی صحیفه او انعام و احسان صحیفه
سنده یا رحمان. یا حنان. کبی اسملری اوقونور. یدنجی صحیفه او نعمتلرده او نتیجه‌لرده اویله لمعات حسن و جمال
کورنیورکه حقیقی بر شوق و شفقتله یوغرولمش خالص بر شکر و صافی بر محبته لایق اولیور. او صحیفه‌ده یا جمیل
ذوالکمال. یا کامل ذوالجمال اسملری یازیلی اوقونیور ایشته یالکز بر کوزل چیچك و حسنا بر انسان و یالکز مادی
و ظاهری صورتنده بو قدر اسمالی کوسترسه عجبا عموم چیچکلر و بوتون ذی حیات و بویوك و کلی موجودات
نه درجه علوی و کلی اسمالی اوقوتیور قیاس ایده بیلیرسك هم انسانك روح. قلب. عقل جهتیله و حیات
و لطائف صحیفه‌لریله حی. قیوم. محیی کبی نه قدر اسماء قدسیه نورانیه‌یی اوقور. و اوقوتدیرر. قیاس ایده
بیلیرسك ایشته جنت بر چیچکدر. حوری طائفه‌سی دخی بر چیچکدر. روی زمین دخی بر چیچکدر. بهارده بر
یالدیزلی نقشلریله کوکلرده بر چیچکدر. ضیا سنده‌کی یدی رنکلی او چیچك
چیچکدر. سماده بر چیچکدر. یلدیزلر او چیچکك نقشلی بویالریدر. عالم کوزل و بویوك بر انساندر. ناصلکه
انسان کوچوك بر عالمدر. حوریلر نوعی و روحانیلر جماعتی. و ملك جنسی. و جن طائفه‌سی. و انسان نوعی
بر کوزل شخص حکمنده تصویر و تنظیم و ایجاد ایدلمشدر. هم هر بری کلیتیله هم هر بر فردی تك باشیله
صانع ذوالجمالك اسماسنی کوستردکلری کبی. اونك جماله. کماله. و رحمته. و محبتنه بر ایری ایری آینه‌لردر

ونهایتسز جمال وکمالنه و رحمت ومحبتنه بر شاهد صادقدر. واو جمال وکمالك و رحمت ومحبتك بر آیاتیدر کمال ایتدر .

اینه شو نهایتسز انواع کمالات دائرهٔ واحدیتده واحدیتده حاصلدر دیمك او دائره خارجنده توهم اولنان کمالات

کمالات دکلدر اینه حقائق اشیانك اسماء الٰهیه‌یه دایاندیغنی و استناد ایتدیگنی بلکه حقیقی حقائقی او اسمانك جلوه‌لری اولدیغنی

وهر شیئك جوق جهتلر ایله جوق دیللر ایله صانعنی ذکر و تسبیح ایتدیگنی اکلا ﴿وَاِنْ مِنْ شَیْءٍ اِلَّا یُسَبِّحُ بِحَمْدِهٖ﴾

بر معناسنی بیل و ﴿سُبْحَانَ مَنِ اخْتَفٰی بِشِدَّةِ ظُهُورِهٖ﴾ دی آیتلرك آخرلرنده اولان ﴿وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ﴾

﴿وَهُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ﴾ ﴿وَهُوَ الْعَلِيمُ الْقَدِيرُ﴾ کبی ذکر و تکرارلرنده‌کی بر سری فهم ایت اگر بر چیچکده اسمائی

اوقویامیورسهك و واضح کوره‌میورسهك جنت باغه بهاره دقت ایت زمینك یوزینی تماشا ایت رحمتك شو

بویوك چیچکلری اولان جنت و بهار زمینده یازیلان اسمائی واضحاً اوقو بیلیرسهك وجلوه‌لرینی ونقشلرینی

اکلار کورورسهك **ایکنجی نقطه‌نك ایکنجی مبحثی** اهل ضلالتك وکیلی طاغوتی ناصح و ضلالتنی اوکا بنا ایده‌جك

هیچ برشی بولامدیغی وملزم قالدیغی زمان شویله دیور که بن سعادت دنیایی ولذت حیاتی وترقیات مدنیه‌یی و

کمالات صنعتی آخرتی دوشونمکده والله‌ی طانیمقده وحب دنیاده وحریتده و کندیجه کندی باشنه کوه‌تمکده کوردیگم

ایچون انسانك اکثریسی بو یوله شیطانك همتیله سوق ایتدم و ایدییورم. الجواب بز دخی قرآن نامنه دیورزکه.

ای بیچاره انسان عقلی باشنه آل اهل ضلالتك وکیلنی دیکلمه اگر اونی دیکلرسهك خسارتك او قدر بویوك

اولورکه تصورندن روح، قلب، عقل، اوپرر. سنك او کوکده ایکی یول وار برسی اهل ضلالتك

وکیلنك کوستردیگی شقاوتلی یولدر. دیکری قرآن حکیمك تعریف ایتدیگی سعادتلی یولدر. اینه او ایکی

یولك بك جوق موازنه‌لرینی جوق سوزلرده خصوصاً کوچوك سوزلرده کوردك و اکلادك شیمدی ده



مقام مناسبتیله بیکده بر موازنه‌لرینی بیان کوره اکلا شویله که شرك وضلالتك وفسق وسفاهتك یولی انسانی نهایت

درجه‌ده سقوط ایتدیریور حدسز الملر ایچنده نهایتسز آغیر بر یوکی ضعیف وعاجز بلینه یوکلتیر چونکه انسان

جناب حقی طانیمازسه واوکا توکل ایتمزسه او وقت انسان غایت عاجز ضعیف نهایت درجه‌ده محتاج فقیر

حدسز مصیبتلره معروض ألملی کدرلی بر فانی حیوان حکمنده اولوب بوتون سودیگی و علاقه پیدا ایتدیگی

بوتون اشیادن متمادیاً فراق ألملی چکه چکه نهایتده باقی قالان بوتون احبابنی بر فراق الیم ایچنده براقوب

قبرك ظلماتنه یالکز اوله‌رق کیده‌ر هم مدت حیاتنده غایت جزئی بر اختیار و کوچوك بر اقتدار و قیصه‌جك

بر حیات و آز بر عمر و سونوك بر فکر ایله نهایتسز الملر ایله واملر ایله فائده‌سز چارپیشر وحدسز آرزو

لرك ومقاصدك تحصیلنه ثمره‌سز بوشنه چالیشیر هم کندی وجودینی یوکلنه‌مدیگی حالده قوجه

دنیایی بیچاره بلینه و قفاسنه یوکلنیر دها جهنمه کیتمزدن جهنم عذابنی چکر. اوت شو الیم الملی و دهشتلی

معنوی عذابی حس ایتمه‌مك ایچون اهل ضلالت ابطال حس نوعندن غفلت سرخوشلغیله سرخوشانه حس ایتمز

فقط حس ایده‌جگی زمان قبره یقین اولدیغی وقت بردن حس ایدر چونکه جناب حقه حقیقی عبد اولمازسه

کندی کندینه مالك ظن ایده‌جك حالبوکه او جزئی اختیار او کوچوك اقتدار ایله شو فرطنه‌لی دنیاده وجودینی

اداره ایده‌میور حیاتنه مضر میکروبدن طوت تا زلزله‌یه قدر بیکلر طائفه دوشمنلری حیاتنه قارشی تهاجم

وضعیتنده کورور الیم بر قورقو دهشتی ایچنده هر وقت کندینه مدهش کورونن قبر قاپوسنه باقییور هم بو

وضعیتده ایکن انسانیت اعتباریله نوع انسانی ایله و دنیا ایله علاقه‌دار اولدیغی حالده دنیایی و انسانی بر

حکیم، علیم، قدیر، رحیم، کریم، بر ذاتك تصرفنده تصور ایتمدیگی و اونلری تصادف و طبیعته

حواله ایتدیگی ایچون دنیانک احوالی. و انسانک احوالی. اونی دائما ازعاج ایدەرک کندی المیلە برابر انسانلرک المنی دە چکر
دنیانک زلزلەسی طاعونی. طوفانی. قحط و غلاسی. فناء و زوالی اونی غایت مزعج و قرانلقلی بر مصیبت صورتندە
اونی تعذیب ایدر. هم شو حالدەکی انسان مرحمت و شفقتە لایق دگلدر چونکە کندی کندینە بو دهشتلی وضعیتی
ویریور. سکزنجی سوزدە قویویە کیرمش ایکی قارداشک موازنە حالندە دە بیلدیگی کبی ناصل بر آدم گوزل بر بغچەدە گوزل
بر ضیافتدە. گوزل احبابلر ایچندە. نزهتلی لطافتلی ناموسلی خوش مشروع بر لذت و اکلنجەیە قناعت ایتمیوب غیر
مشروع و ملوث بر لذت ایچون چرکین و نجس بر شرابی ایچە سرخوش اولوب کندینی قیش اورتاسندە پیس بر یردە
وحشی حیوانلر ایچندە تخیل ایتسە تترەیوب باغیروب چاغیرسە نصل مرحمتە لایق دگل چونکە. اهل ناموس مبارک
ارقداشلرینی حیوانلر تصور ایدیور اونلرە قارشی حقارت ایدر هم ضیافتدەکی لذیذ طعاملری و تمیز قابلری
ملوث پیس طاشلر تصور ایدر قیرمایە باشلار هم مجلسدە محترم کتابلری و معنیدار مکتوبلری معناسز و عادی
نقشلر تصور ایدر. ییرتار. آیاقلر آلتنە آتار. وهکذا بویلە بر شخص. نصل مرحمتە مستحق دگلدر. بلکە طوقاتە
مستحقدر. اویلەدە سوء اختیارندن نشئت ایدن کفر سرخوشلغیلە و ضلالت دیوانەلگیلە صانع حکیمک شو مسافر
خانەء دنیاسنی تصادف و طبیعت اویونجاغی اولدیغنی توهم ایدوب و جلوەء اسماء الهیەیی تازەلندیرن مصنوعاتک
زمانک گچمەسیلە وظیفەلرینک بیتدیگندن عالم غیبە گچمەلرینی عدم و اعدام تصور ایدرک و تسبیحات صدالرینی زوال
و فراق ابدی واویلاسی اولدقلرینی تخیل ایتدیگندن و مکتوبات صمدانیە اولان شو موجودات صحیفەلرینی معناسز
قاریشیق تصور ایتدیگندن و اعلی حقیقی احبابلرە وصال دعوتی اولدیغی حالدە بوتون احبابلرە فراق نوبتی
~~[illegible]~~ تصور ایتدیگندن هم کندینی دهشتلی بر عذاب الیمە بیراقیور. هم موجوداتی. هم جناب حقک
اسماسنی هم مکتوباتنی انکار و تزییف و تحقیر ایتدیگندن مرحمت و شفقتە لایق اولمدیغی کبی شدتلی بر عذابە دە
و عالم رحمتە یول آچان قبر قاپوسنی ظلمات عدم آغزی تصور ایتدیگندن

مستحقدر هیچ بر جهتدە مرحمتە لایق دگلدر. ایشتە ای بدبخت اهل ضلالت و سفاهت شو دهشتلی سقوط قارشی
و آجیجی مأیوسیتە مقابل هانکی تکملکز. هانکی فنونکز. هانکی کمالکز. هانکی مدنیتکز. هانکی ترقیاتکز قارشی
گلەبیلیر. روح بشرک اشد احتیاج ایلە محتاج اولدیغی حقیقی تسلیی نرەدە بولابیلیرسکز. هم گووندیگکز و بل
باغلادیغکز و آثار الهیەیی و احسانات ربانیەیی اونلرە اسناد ایتدیگکز. هانکی طبیعتکز. هانکی اسبابکز هانکی
شریککز. هانکی کشفیاتکز. هانکی ملتکز. هانکی باطل معبودلریکز. سزی سزجە اعدام ابدی اولان موتک ظلماتندن
قورتاروب قبر حدودندن. برزخ حدودندن. محشر حدودندن. صراط کوپریسندن سالماً چیکاریلیر سعادت ابدیەیە
مظهر ایدەبیلیر حالبوکە قبر قاپوسنی قاپایامادیغکز ایچون سز قطعی اولارق بو یولک یولجیسیکز. اویلە بر یولجی اویلە بریسنە
طایانیرکە بوتون بو دوائر عظیمە و بوکینش حدودلر اونک تحت امر و تصرفندەدر هم دخی ای بدبخت اهل ضلالت
و غفلت غیر مشروع محبتک نتیجەسی مرحمتسز عذاب چکمکدر. قاعدەسی سرنجە سز فطرتکزدە جناب حقک ذات و صفات
و اسماسنە صرف ایدیلەجک محبت و معرفت استعدادینی و شکر و عبادات جهازاتنی نفسکزە و دنیایە غیر مشروع بر
صورتدە صرف ایتدیگکزدن بالاستحقاق جزاسنی چکییورسکز چونکە جناب حقە عائد محبتی نفسکزە ویردیگکز محبوبکز
اولان نفسکزک حدسز بلاسنی چکییورسکز چونکە حقیقی بر راحتی او محبوبکزە ویرەمییورسکز هم اونی
~~[illegible]~~ حقیقی محبوب اولان قدیر مطلقە توکل تسلیم ایتمییورسکز دائما الم چکییورسکز هم جناب حقک
اسماء و صفاتنە عائد محبتی دنیایە ویردیگکز و آثار صنعتنی عالمک اسبابنە تقسیم ایتدیگکز بلاسنی چکییورسکز چونکە
او حدسز محبوبلریکزک بر قسمی سزە اللهە اصمارلادق دیمیوب سزە آرقاسنی چویروب بیراقوب گیدییور بر قسمی
هیچ سزی طانیمیور. طانیسەدە سزی سومییور. سوسەدە سزە بر فائدە ویرەمییور. دائما حدسز فراقلردن و امیدسز
دونمەمک اوزرە زواللردن عذاب چکییورسکز ایشتە اهل ضلالتک سعادت حیاتیە و تکملات انسانیە

ومحاسن مدنيت ولذت حريت ديدكلرى شيلرك ايچ يوزلرى دها هيبتلرى ايدر. سفاهت وسرخوشلق بر پرده در موقتًا حس ايتديرمز (توه!) اونلرك عقلنه دى؟ اما قرآنك جادهٔ نورانيسى ايسه بوتون اهل ضلالتك چكديكى يارهلرى حقائق ايمانيه ايله تداوى ايدر. بوتون اولكى يولده كى ظلماتى طاغيتير. بوتون ضلالت وهلاكت قاپولرينى قاپادير. شويله كه: انسانك ضعف وعجزينى وفقر واحتياجنى بر قدير رحيمه توكل ايله تداوى ايدر. حيات ووجودك يوكنى اونك قدرتنه رحمتنه تسليم ايدوب كنديسنه يوكلتمييوب بلكه كنديسى او حياته ونفسنه بينوب حكمنده بر راحت مقام بولويور. كنديسنك ناطق بر حيوان دكل بلكه حقيقى بر انسان ومقبول بر مسافر رحمان اولديغنى بيلديرر. دنيايى بر مسافرخانهٔ رحمان اولديغنى كوسترمكله ودنياده كى موجوداتى اسماء الهيهنك آينهلرى اولدقلرينى ومصنوعاتى ايسه هر وقت تازهلنن مكتوبات صمدانيه اولدقلرينى بيلديرمكله انسانك فناى دنيادن وزوال اشيادن. وحب فانياتدن كلن يارهلرينى كوزلجه تداوى ايدر. واوهاملك ظلماتندن قورتاريور. هم موت واجلى عالم برزخه كيدن وعالم بقاده اولان احبابلره وصال وملاقات مقدمهسى اولديغنى كوسترر. اهل ضلالتك نظرنده بوتون احبابندن بر فراق ابدى تلقى ايتديكى اولوم يارهسنى بويله تداوى ايدر. و فراق عين لقاء اولديغنى اثبات ايدر. هم قبرك عالم رحمته ودار سعادته وباغستان جنانه ونورستان رحمانه آچيلان بر قاپو اولديغنى اثبات ايتمكله بشرك اك مدهش قورقوسنى ازاله ايدوب اك اليم وقساوتلى وصيقينتيلى اولان برزخ سياحتى اك لذيذ وانسيتلى وفرحلى بر سياحت اولديغنى كوسترر. قبر ايله اژدرها آغزينى قاپاتير. كوزل بر باغه قاپو آچار. يعنى قبر اژدرها آغزى اولمديغنى باغستان رحمته بر قاپو اولديغنى كوسترر. هم مؤمنه ديركه: اختيارك جزئى ايسه كندى مالككك ارادهٔ كليهسنه ايشنى براقوب اقتدارك كوچوك ايسه قدير مطلقك قدرتنه اعتماد ايت. حياتك آز ايسه حيات باقيهيى دوشون. عمرك قيصه ايسه ابدى بر عمرك وار مراق ايتمه. فكرك سونوك ايسه قرآنك كونشى آلتنه كير. ايمانك نورى ايله باق كه



بيلديزبوجكى اولان فكرك يرينه هر بر آيت قرآنيه بر ييلديز مثللو سكا ايشيق ويرر. هم حدسز امللرك، ألملرك وارسه نهايتسز بر ثواب وحدسز بر رحمت سنى بكليور. حدسز آرزولرك مقاصدك وارسه اونلرى دوشونوب مضطرب اولما. اونلر بو دنيايه صيغيشماز. اونلرك يرى باشقه ديياردر. واونلرى ويرنده باشقهدر. هم دى: اى انسان سن كنديكه مالك دكلسك. سن قدرتى نهايتسز بر قدير، رحمتى حدسز بر رحيم ذات ذوالجلالك مملوكيسك. اويله ايسه سن كندى حياتكى كنديكه يوكلتيوب زحمت چكمه. چونكه حياتى ويرن اودر، اداره ايدنده اودر. هم دنيا صاحبسز دكلكه سن كندى قفاكه دنيا يوكنى يوكلتديره رك احوالنى دوشونوب مراق ايتمه. چونكه اونك صاحبى حكيمدر. عليمدر. سنده مسافرسك فضولى اولاروق قاريشوب قاريشديرما. هم انسانلر حيوانلر باشى بوش دكللر. وظيفهدار مأموردرلر. بر حكيم ورحيم نظرنده درلر. اونلرك آلام ومشقتلرينى دوشونوب روحكه ألم چكديرمه. واونلرك خالق رحيمنك رحمتندن دها ايلرى شفقتكى سورمه. هم سكا ودشمانلق وضعيتنى آلان مقروبدن، تا طاعون. وطوفان. وقحط. وزلزلهيه قدر بوتون اشيانك ديزكينلرى او رحيم حكيمك الندهدرلر. او حكيمدر. عبث ايش ياپماز. رحيمدر. رحمتى چوقدر. ياپديغى هر ايشنده بر نوع لطف واردر. هم دير: شو عالم چنداننه فانيدر. فقط ابدى بر عالمك لوازماتنى يتيشديريور. چنداننه زائل، كيديجيدر. فقط باقى ميوهلر ويريور باقى بر ذاتك باقى اسماسنك جلوهلرينى كوستريور. وچندانكه لذتلرى آز، ألملرى چوقدر. فقط رحمان رحيمك التفاتاتى زوالسز حقيقى لذتلردر. ألملر ايسه ثواب جهتيله معنوى لذت يتيشديريور. مادام مشروع دائرهسى روح وقلب ونفسك بوتون لذتلرينه. صفالرينه. كيفلرينه. كافيدر. غير مشروع دائرهيه كيرمه. چونكه او دائرهدهكى بر لذتك بعضاً بيك ألمى وار. هم حقيقى ودائمى لذت اولان التفاتات رحمانيهيى غائب ايتمهيه سببدر. هم ضلالتك بولنده سابقاً بيان ايتديكمز كبى اسفل سافلينه انسانى اويله بر سقوط ايديوركه هيچ بر مدنيت هيچ بر فلسفه اوكا

جاره بولامدقلری واو درین ظلمات قویوسندن هیچ بر ترقیات بشریه هیچ بر کمالات فنیه انسانی چیقارمدیغی حالده قرآن حکیم ایمان وعمل صالح ایله او اسفل سافلینه سقوطدن انسانی اعلای علیینه چیقاریر ودلائل قطعیه ایله چیقارمسنی اثبات ایدیور واو درین قویویی ترقیات معنویه نك باصامقلریله تکملات روحیه نك جهازاتیله دولدیریور هم بشرك اوزون وقورقنجلی ودغدغه‌لی اولان ابد طرفنده‌کی یولجیلغی غایت درجه‌ده تسهیل ایدر وقولایلاشدیریر

بیك و اللی بیك سنه‌لك مسافه‌یی بر کونده کسدیره‌جك وسائطی کوسترر هم سلطان ازل ابد اولان ذات ذوالجلالی طانیتدیرمقله انسانی اوکا بر مأمور عبد بر وظیفه‌دار مسافر وضعیتی ویریر . هم دنیا مسافرخانه‌سنده . هم برزخی وحشروی منزللرده کمال راحتله سیاحتنی تأمین ایدر . ناصلکه بر پادشاهك مستقیم بر مأموری اونك دائرهٔ مملکتنده هم هر ولایتك حدودلرندن سهولتله وطیاره . کمی . شمندوفر کبی سرعتلی واسطه سیاحتله کزر کچر اویله‌ده سلطان ازلیه ایمان ایله انتساب ایدن وعمل صالح ایله اطاعت ایدن بر انسان شو مسافرخانهٔ دنیا منزللرندن وعالم برزخ وعالم محشر دائره‌لرندن وهکذا قبردن صوکره‌کی بوتون عالملرك کنیش حدودلرندن برق . وبراق . سرعتنده کچر تا سعادت ابدیه‌یی بولور . وشو حقیقتی قطعی اثبات ایدر . واصفیا واولیایه کوسترر . هم ده قرآنك حقیقتی دیرکه ای مؤمن سنده‌کی نهایتسز محبت قابلیتی چیرکین ونقصان وشرور وسکا مضر اولان نفس اماره‌که ویرمه اونی محبوب واونك هواسنی کندیکه معبود اتخاذ ایتمه بلکه سنده‌کی او نهایتسز محبت قابلیتنی نهایتسز بر محبته لایق هم نهایتسز سکا احسان ایده‌بیلن . هم استقبالده نهایتسز سنی مسعود ایدن . هم بوتون علاقه‌دار اولدیغك واونلرك سعادتلریله مسعود اولدیغك بوتون ذاتلری احساناتیله مسعود ایدن . هم نهایتسز کمالاتی بولنان ونهایتسز درجه‌ده قدسی . علوی . منزه . قصورسز . نقصانسز . زوالسز . جمال صاحبی اولان وبوتون اسماسی نهایت درجه‌ده



کوزل اولان وهر اسمنده بیك جهتله انوار حسن وجمال بولنان وجنت بوتون کوزللکلریله ونعمتلریله اونك جمال رحمتی ورحمت جمالنی کوسترن وسوکیلی وسوه‌بیلن بوتون کائناتده‌کی بوتون حسن وجمال ومحاسن وکمالات اونك جمالنه وکمالنه اشارت ایدن ودلالت ایدن واماره اولدن بر ذاتی محبوب ومعبود اتخاذ ات . هم دیر . ای انسان اونك اسماء وصفاتنه عائد استعداد محبتنی سائر بقاسز موجوداته ویرمه فائده‌سز مخلوقاته داغیتمه چونکه آثار ومخلوقات فانیدرلر فقط او آثارده واو مصنوعاتده نقشلری جلوه‌لری کورونن اسماء حسنا باقیدرلر . ودائمی دیرلر واسماء وصفاتك هر برنده بیكلر مراتب احسان وجمال وبیكلر طبقات کمال ومحبت وار . سن یالکز رحمان اسمنه باق که جنت بر جلوه‌سی وسعادت ابدیه بر لمعه‌سی ودنیاده‌کی بوتون رزق ونعمت بر قطره‌سیدر . اپته شو موازنه اهل ضلالتله اهل ایمانك حیات ووظیفه جهتنده‌کی ماهیتلرینه اشارت ایدن [ لَقَدْ خَلَقْنَا الْاِنْسَانَ فِىٓ اَحْسَنِ تَقْوِيمٍ ثُمَّ رَدَدْنَاهُ اَسْفَلَ سَافِلِينَ اِلَّا الَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ هم نتیجه وعاقبتلرینه اشارت ایدن فَمَا بَكَتْ عَلَيْهِمُ السَّمَٓاءُ وَالْاَرْضُ اولان آیته دقت ایت نه قدر علوی معجزانه بیان ایتدیکمز موازنه‌یی افاده ایدرلر

برنجی آیت اونی برنجی سوزده تفصیلاً او آیتك اعجازکارانه وایجازکارانه افاده ایتدیکی حقیقتی او سوزده بیان ایدلدیکندن اونی اوراده حواله ایدرز

ایکنجی آیت ایسه یالکز کوچوك بر اشارت ایله کوستره‌جکز که نه قدر علوی بر حقیقتی افاده ایدیور شویله‌که شو آیت مفهوم موافق ایله فرمان ایدیور اهل ضلالتك اولمسیله سموات وزمین اونلر اوستنده آغلامیورلر ومفهوم مخالف ایله دلالت ایدیورکه . اهل ایمانك دنیادن کیتمسیله . سموات وزمین اونلرك اوستنده آغلایور یعنی اهل ضلالت مادام سموات وارضك وظیفه‌لرینی انکار ایدیور معنالرینی بیلمیور اونلرك قیمتلرینی اسقاط ایدیور صانعلرینی طانیمیور اونلره قارشی بر حقارت بر عداوت ایتدیکندن سموات وزمین اونلره

ومفهوم مخالفله دیر سما وارضه اهل ایمانك

اغلامیور دگل بلکه اونلره نفرین ایدر. اونلرك گیتمسیله ممنون اولورلر. اهل ایمانه ایسه چونکه سموات و زمینك وظیفه‌لرینی

بیلیر حقیقی حقیقتلرینی تصدیق ایدیور و اونلرك افاده ایتدکلری معنالری ایمان ایله آکلایور، نه قدر گوزل یاپیلمشلر

نه قدر گوزل خدمت ایدیورلر دیور. و اونلره لایق قیمتی ویریور و احترام ایدیور جناب حق حسابنه اونلره و اونلر آیینه

اولدقلری اسمایه محبت ایدیور. ایشته بو سر ایچوندرکه سموات و زمین آغلار گبی اهل ایمانك زوالنه محزون اولیور

**مهم بر سؤال** دیورسکزکه محبت اختیاری دگل هم احتیاج فطریه بناءً لذیذ طعاملری و میوه‌لری سوه‌رم. پدر

و والده و اولادلریمی سوه‌رم، رفیقهٔ حیاتمی سوه‌رم دوست و احبابلریمی سوه‌رم. انبیا و اولیایی سوه‌رم. حیاتمی گنجلگمی سوه‌رم

بهاری و گوزل شیلری و دنیایی سوه‌رم. ناصل بونلری سومیه‌جگم. نصل بوتون بو محبتلری جناب حقك ذات

و صفات و اسماسنه ویره بیلیرم بو نه دیمکدر **الجواب** درت نکته‌یی دیکله **برنجی نکته** محبت چندان اختیاری دگل

فقط اختیار ایله محبتك یوزی بر محبوبدن دیگر بر محبوبه دونه بیلیر **مثلا** بر محبوبك چیرکینلگنی گوسترمکله ویاخود

اصل لایق محبت اولان دیگر بر محبوبه پرده ویا آیینه اولدیغنی گوسترمکله محبتك یوزی مجازی محبوبدن حقیقی

محبوبه چویریله بیلیر **ایکنجی نکته** تعداد ایتدیگك سودکلرینی سومه دیمیورز بلکه اونلری جناب حق حسابنه و اونك

محبتی نامنه سو دیورز **مثلا** لذیذ طعاملری گوزل میوه‌لری جناب حقك احسانی و او رحمن رحیمك انعامی

جهتنده سومك رحمن و منعم اسملرینی سومکدر. هم معنوی بر شکردر. شو محبت یالکز نفس حسابنه اولمدیغنی

و رحمن نامنه اولدیغنی گوسترن مشروع دائره‌سنده قناعتکارانه قازانمق و متفکرانه، متشکرانه ییمکدر هم پدر و

والده‌یی شفقتله تجهیز ایدن و سنی اونلرك مرحمتلی اللریله تربیه ایتدیرن حکمت و رحمت حسابنه اونلره حرمت

و محبت جناب حقك محبتنه عائددر. محبت و حرمت لله ایچون اولدیغنه علامتی شودرکه اونلر اختیار اولدقلری



وسکا هیچ فائده‌لری قالمدقلری و سنی زحمت و مشقته آتدقلری زمان دها زیاده محبت و مرحمت و شفقت ایتمکدر.

إِمَّا يَبْلُغَنَّ عِنْدَكَ الْكِبَرَ أَحَدُهُمَا أَوْ كِلَاهُمَا فَلَا تَقُلْ لَهُمَا أُفٍّ آیتی بش مرتبه حرمت و شفقته اولادی دعوت ایتمسی قرآنك

نظرنده والدینك حقوقلری نه قدر اهمیتلی و عقوقلری نه درجه چیرکین اولدیغنی گوستریر. مادام پدر کیمسه‌یی دگل یالکز

ولدینك کندندن دها زیاده ایی اولمسنی ایستر. اوکا مقابل ولد دخی پدره قارشی حق دعوا ایده‌مز. دیمك والدین

و ولد اورته‌سنده فطرةً سبب مناقشه یوقدر. زیرا مناقشه یا غبطه و حسددن گلیر پدرده اوغلونه قارشی اویله ویا

مناقشه حقسزلقدن گلیر ولدك حقی یوقدرکه پدرینه قارشی حق دعوا ایتسین. پدرینی حقسز گورسه ده اوکا عصیان

ایده‌مز. دیمك پدرینه عصیان ایدن و اونی رنجیده ایدن انسان بوزماسی بر جاناواردر. و اولادلری او ذات رحیم کریمك

هدیه‌لری اولدیغی ایچون کمال شفقت و مرحمت ایله اونلری سومك و محافظه ایتمك ینه حقه عائددر. و او محبت ایسه

جناب حقك حسابنه اولدیغنی گوسترن علامت ایسه وفاتلرنده صبر ایله شکردر مأیوسانه فریاد ایتمه‌مکدر. خالقمك

بم نظارتمه ویردیگی سوگیلی بر مخلوقی ایدی بر مملوکی ایدی. شمدی حکمتی اقتضا ایتدی کنه بندن آلدی دها ایی بر یره

گوتوردی. بم او مملوکده کی بر ظاهری حصه‌م وار ایسه حقیقی بیك حصه اونك خالقنه عائددر «الحکم لله» دیوب تسلیم

اولمقدر. هم دوست احباب ایسه اگر اونلر ایمان و عمل صالح سببیله جناب حقك دوستلری ایسه «الحب فی الله» سریله

او محبت دخی حقه عائددر. هم رفیقهٔ حیاتکی رحمت الٰهیه‌نك مونس. لطیف. بر هدیه‌سی اولدیغی جهتیله سو و محبت

ایت فقط چابوق بوزولان حسن صورتنه محبتکی باغلامه بلکه قادینك اك جاذبه‌دار. اك طاتلی گوزللگی قادینلغه

مخصوص بر لطافت نزاکت ایچنده گوزل حسن سیرتیدر و اك قیمتدار و اك شیرین جمالی ایسه علوی. جدی.

صمیمی نورانی شفقتیدر. شو جمال شفقت و حسن سیرت آخر حیاته قدر دوام ایدر زیاده‌لشیر و او ضعیفه

لطیف مخلوقاتك مقدور حرمتی و محبتله محافظه ایدیلیر بو قدر حسن صورتلرك زواله آلك محتاج اولدیغی بر زمانده بیچاره

حقنی غائب ایدر . هم انبیا و اولیایی سومك جناب حقك مقبول عبادی اولمق جهتیله جناب حقك نامنه حسابنه در و

او نقطه نظردن اوکا عائددر . هم حیاتی جناب حقك انسانه و سکا ویردیکی آلق قیمتدار و حیات باقیه‌یی قازاندیره‌جق بر

سرمایه و بر دفینه و باقی کمالاتك جهازاتنی جامع بر خزینه جهتیله اونی سومك محافظه ایتمك جناب حقك خدمتنده

استخدام ایتمك ینه او محبت بر جهتده معبوده عائددر . هم کنجلکك لطافتنی کوزللکنی . جناب حقك . لطیف شیرین

کوزل بر نعمتی نقطه نظرندن استحسان ایتمك سومك حسن استعمال ایتمك شاکرانه بر نوع محبت مشروعدر . هم بهاری .

جناب حقك نورانی اسمالرینك اك لطیف کوزل نقشلرینك صحیفه‌سی و صانع حکیمك انتیقه صنعتنك اك مزین

و ششعه‌لی بر مشهر صنعتی اولدیغی جهتیله متفکرانه سومك جناب حقك اسماسنی سومکدر . هم دنیایی آخرتك مزرعه‌سی

و اسماء الهیه‌نك آیینه‌سی و جناب حقك مکتوباتی و موقت بر مسافرخانه جهتنده سومك نفس اماره قاریشمامق شرطیله

جناب حقه عائد اولور الحاصل دنیایی و اونده‌کی مخلوقاتی معنای حرفیله سو و معنای اسمیله سومه نه قدر کوزل

یاپیلمش دی نه کوزلدر دیمه و قلبك باطننه باشقه محبتلرك کیرمسنه میدان ویرمه چونکه باطن قلب آیینه صمددر

و اوکا مخصوصدر . اللهم ارزقنا ~~حسبك~~ حبك وحب ما یقربنا الیك دی . اشته بوتون تعداد ایتدیکمز محبتلر اکر بو

صورتده اولسه هم المسز بر لذت ویرر هم بر جهتده زوالسز وصالدر هم محبت الهیه‌یی زیاده‌لشدیرر هم مشروع بر محبتدر

حاشیه

هم عین لذت بر شکردر هم عین محبت بر فکردر مثلا ناصلکه بر پادشاه عالی سکا بر آلمایی احسان ایتسه او آلمایه

ایکی محبت و اونده ایکی لذت وار . بری آلما اولدیغی ایچون سویلیر و آلمایه مخصوص بر آلما قدر بر لذت وار

حاشیه: بر زمان ایکی عشیرت رئیسی بر پادشاهك حضورینه کیرمشلر یازیلان عین وضعیتده بو حضورده بولونمشلر



شو محبت پادشاهه عائد دکل بلکه حضورنده او آلمایی آغزینه آتوب بین الامم پادشاهی دکل آلمایی سوه‌ر و نفسنه محبت ایدر

بعضاً اولورکه پادشاه او نفس پرورانه محبتی بکنمز اوندن نفرت ایدر هم آلما لذتی دخی جزئیدر هم زوال بولور آلما یدکدن صوکره

او لذت دخی کیدر بر تأسف قالیر . ایکنجی محبت ایسه آلما ایچنده‌کی و آلما ایله کوستریلن التفات شاهانه‌یه‌در کویا آلما التفات

شاهانه‌نك نمونه‌سی و مجسمی در دییه باشنه قویان آدم پادشاهی سودیکنی اظهار ایدر هم التفاتك قبنده اولان او میوه‌ده

اویله بر لذت وار که بیك آلمانك لذتنك فوقنده‌در . اشته شو لذت عین شکراندر . شو محبت پادشاهه قارشی حرمتلی بر محبتدر

عیناً اونك کبی بوتون نعمتلره میوه‌لره ذاتلری ایچون محبت ایدلسه یالکز مادی لذتلریله غافلانه تلذذ ایتسه او محبت

نفسانیدر او لذتلرده کچیجی و المليدر . اکر جناب حقك التفاتات رحمتی و احساناتنك میوه‌لری جهتیله سوسه و او احسانات

و التفاتاتك درجه لطفلرینی تقدیر ایتمك صورتنده کمال اشتها ایله لذت آلسه هم معنوی بر شکر هم المسز بر لذتدر .

اوچنجی نکته جناب حقك اسماسنه قارشی اولان محبتك طبقاتی وار . سابقاً بیان ایتدیکمز کبی بعضاً آثاره محبت صورتیله

اسمایی سوه‌ر بعضاً اسمایی کمالات الهیه‌نك عنوانلری اولدیغی جهتیله سوه‌ر . بعضاً انسان جامعیت ماهیت جهتیله

حدسز احتیاجات نقطه‌سنده اسمایه محتاج و مشتاق اولور و احتیاجله سوه‌ر . مثلا سن بوتون شفقت ایتدیکك اقربا

و فقرا و ضعیف و محتاج مخلوقاته قارشی عاجزانه استمداد احتیاجنی حس ایتدیکك حالده بری چیقسه ایستدیکك

کبی اونلره ایلیك ایتسه او ذاتك انعام ایدیجی عنوانی و کریم اسمی نه قدر سنك خوشکه کیده‌ر نه قدر او ذاتی او عنوان ایله

سوه‌رسك اویله ده یالکز جناب حقك رحمان و رحیم اسملرینی ده شونکه سن سودیکك و شفقت ایتدیکك بتون

مؤمن آباء و اجدادیکی و اقربا و احبابیکی دنیاده نعمتلرك انواعیله و جنتده انواع لذائذ ایله و سعادت ابدیه‌ده اونلری سکا

کوستروب و کندینی اونلره کوسترمکله مسعود ایتدیکی جهتده او رحمان اسمی و رحیم عنوانی نه قدر سویلمکه لایقدرلر

ونه درجه اولایکی اسم رحیم بشر محتاج اولدیغنی قیاس ایده بیلیرسک ونه درجه **الحمد لله علی رحمانیته وعلی رحیمیته**
یرنده‌در اکلارسک هم علاقه‌دار اولدیغک وپریشانیتلرندن متأثر اولدیغک سنک برنوع خانه‌ک ایچنده‌کی موجوداتسنک
اوخانه‌نک انسیتلی لوازماتی وسودیکی مزیناتی حکمنده اولان دنیایی او ایچنده‌کی مخلوقاتی کمال حکمتله تنظیم وتدبیر وتربیه
ایدن ذاتک حکیم اسمنه. ومربی عنوانینه سنک روحک نه قدر محتاج ومشتاق اولدیغنی دقت ایتسه‌ک اکلارسک
هم بوتون علاقه‌دار اولدیغک وزواللریله متألم اولدیغک انسانلری موتلری هنگامنده عدم ظلماتندن قورتاروب شو
دنیادن دها گوزل بریرده برلشدیره‌ن برذاتک وارث. باعث اسملرینه. باقی کریم. محیی ومحسن عنوانلرینه نه قدر.
روحک محتاج اولدیغنی دقت ایتسه‌ک اکلارسک ایشته انسانک ماهیتی علویه فطرتی جامعه اولدیغندن بیکلر انواع
حاجات ایله بیک بر اسماء الهیه‌یه هر بر اسمک چوق مرتبه‌لرینه فطرةً محتاجدر. مضاعف احتیاج اشتیاقدر. مضاعف
اشتیاق محبتدر. مضاعف محبت عشقدر. روحک تکملاتنه گوره مراتب محبت مراتب اسمایه گوره انکشاف ایدر.
بوتون اسمایه محبت دخی چونکه او اسماء ذات ذوالجلالک عنوانلری وجلوه‌لری اولدیغندن محبت ذاتیه‌یه دوندیگی
یالکز نمونه اولارق بیک بر اسمادن یالکز عدل وحکم. وحق ورحیم. اسملرینک بیک مرتبه‌لرندن برمرتبه‌سی بیان ایده‌جگز.
شویله حکمت وعدل ایچنده‌کی رحمن الرحیم وحق اسمنک اعظمی بر دائره‌ده گورمک ایسترسه‌ک شو تمثیله باق.
مثلا سکز براوردوده درت یوز مختلف طائفه‌لر بولوندیغنی فرض ایدیورز که هر بر طائفه‌نک سودیگی البسه‌لری آیری
خوشنه گیتدیگی ارزاقی آیری راحتله استعمال ایده‌جگی سلاحلری آیری ومزاجنه دوا اولاجق علاجلری آیری
اولدقلری حالده بوتون او درت یوز طائفه آیری آیری [illegible]
طاقم. بولوک تفریق ایدلمیه‌رک بلکه بربرینه قاریشیق اولدیغی حالده اونلری کمال شفقت ومرحمتندن
وخارق العاده اقتدارندن ومعجزانه علم واحاطه‌سندن وفوق العاده عدالت وحکمتندن منتسز برتک

پادشاه اونلری هیچ بریسنی شاشیرمایارق هیچ بریسنی اونوتمایارق بوتون آیری آیری اونلره لایق البسه. ارزاق علاج
سلاحلری. معینسز اولارق بالذات کندیسی ویرسه او ذات عجبا نه قدر. مقتدر. مشفق. عادل. کریم. بر پادشاه
اولدیغنی اکلارسک چونکه بر طابورده اون ملتدن افراد بولونسه اونلری آیری آیری گیدیرمک تجهیز ایتمک چوق مشکل
اولدیغندن بالمجبوریه نه جنسدن اولورسه اولسون بر طرزده تجهیز ایده‌بیلیر ایشته اویله‌ده جناب حقک عدل وحکمت
ایچنده‌کی اسم حق ورحمن ورحیمک جلوه‌سنی گورمک ایسترسه‌ک بهار موسمنده زمینک یوزونده چادیرلری
قورولمش محتشم درت یوز بیک ملتدن مرکب نباتات وحیوانات اوردوسنه باق که. بوتون او ملتلر او طائفه‌لر بربری
ایچنده اولدقلری حالده هر بریسنک لباسی آیری. ارزاقی آیری. سلاحی آیری. طرز حیاتی آیری. تعلیماتی آیری.
ترخیصاتی آیری. اولدقلری حالده او حاجاتلرینی تدارک ایده‌جک اقتدارلری واو مطالبنی ایسته‌یه‌جک دیللری
اولمدقلری حالده دائره حکمت وعدل ایچنده میزان انتظام ایله حق ورحمان. رزاق. ورحیم. کریم عنوانلرینی سیرایت گور
ناصل هیچ برشئی شاشیرمیه‌رق اونوتمیه‌رق التباس ایتمیه‌رک تربیه وتدبیر واراده ایدر ایشته بویله حیرت ویریجی
محیط بر انتظام ومیزان ایله یاپیلان بر ایشه بشقه‌لرینک پارماقلری قاریشه بیلیرمی واحد احد. حکیم مطلق قادر
کل شیدن بشقه بو صنعته بو تدبیره بو ربوبیته بوتدبیره هانکی شی ال اوزاتابیلیر هانکی سبب مداخله ایده‌بیلیر

**دردنجی نکته** دیبورسک بنم طعاملره نفسم. رفیقم. والدینم. اولادیم. احبابم. اولیایه. انبیایه. گوزل نشیله
بهاره. دنیایه متعلق آیری آیری مختلف محبتلریمک قرآنک امر ایتدیگی طرزده اولسه نتیجه‌لری فائده‌لری نه‌در

**الجواب** بوتون نتیجه‌لری بیان ایتمک ایچون بویوک بر کتاب یازمق لازم گلیر شیمدیلک یالکز اجمالاً بر ایکی نتیجه‌یه
اشارت ایده‌جک اولاده دنیاده‌کی معجل نتیجه‌لری بیان ایدیله‌جک صوکره آخرتده تظاهر ایدن نتیجه‌لری ذکر

ایدیله جك سئولرکر. سابقاً بیان ایدیلدیگی کبی اهل غفلت واهل دنیا طرزنده ونفس حسابنه اولان محبتلرك دنیاده بلالری

الملری. مشقتلری چوقدر صفالری. لذتلری. راحتلری آزدر مثلا شفقت عجز یوزندن الملی بر مصیبت اولور محبت

فراق یوزندن بلالی برحرقت اولور. لذت زوال یوزندن زهرلی بر شربت اولور آخرتده ایسه جناب حقك حسابنه

اولمدقلری ایچون یا فائده سزدر ویا عذابدر. اگر حرام کوستریلمه‌ایسه سئوال أحبابه و أولیایه محبت ناصل فائده سز قالیر

الجواب اهل تثلیثك عیسی علیه السلامه. ورافضیلرك حضرت علی رضی الله عنهٔ محبتلری فائده سز قالدقلری

کبی اگر او محبتلر قرآنك ارشاد ایتدیگی طرزده وجناب حقك حسابنه ومحبت رحمان نامنه اولسه لر او زمان دنیاده لذیذ

هم آخرتده

طعامات کوزل میوه‌لره محبتك الله برنعمت وعین شکر بر لذتدر. نفسك محبت ایسه او وقت نفس شکا ایچمزسنی هوسده

اسیر اتمز بلکه سن نفسه بینرسك اونی هوایه دگل هدایه سوق ایدرسك. رفیقهٔ حیاتکه محبتك مادام حسن سیرت

ومعدن شفقت وهدیهٔ رحمت اولدیغنه بنا ایدلسه او رفیقه‌یه صمیمی محبت ومرحمت ایدرسك اوده سکا جدی حرمت

محبت

ومحبت ایدر ایکیکز اختیار اولدقجه او حال زیاده لشیر مسعودانه حیاتکی کچیریرسك بوقر حسن صورته نفسانی اولسه محبت

چابوق بوزولور حسن معاشرتده بوزار. پدر ووالده‌یه قارشی محبتك جناب حق حسابنه اولدیغی ایچون هم بر

(حاشیه)

عبادت هم ده اونلر اختیار اولدقجه حرمت ومحبتی زیاده لشدیررسك. اك عالی بر حس ایله اك مردانه برهمت ایله اونلرك

طول عمرینی جدی آرزو ایدوب بقالرینه دعا ایتمك تا اونلرك یوزندن دها زیاده ثواب قازانایم دیه صمیمی حرمتله

اونلرك اللرینی اوپمك علوی بر لذت روحانی الیقد. یوقسه نفسانی دنیا اعتباریله اولسه اونلر اختیار اولدقلری وسکا

اولدجه یه وضعیته کیردکلری زمان اك سفلی واك الچق بر حس ایله وجودلرینی استثقال ایتمك سبب حیاتك

کبی

اولدن اومحترم ذاتلرك موتلرینی آرزو ایتمك وحشی. کدرلی. روحانی. برالمدر. اولادیکه محبت ایسه جناب حقك

(حاشیه) مصطفی حیاوسه کبی

---



سنك نظارتکم وتربیه‌کزه امانت ایتدیگی سویملی انسیتلی مخلوقلره محبت ایسه سعادتلی بر محبت برنعمتدر. نه مصیبتلریله فضله

الم چکرسك نه ده اولومیلریله مأیوسانه فریاد ایدرسك. سابقاً کچدیگی کبی اونلرك خالقلری هم حکیم. هم رحیم. اولدیغندن اونلر

حقنده اوموت بر سعادتدر دیرسك. سنك حقنده ده اونلری سکا ویرنك ذاتك رحمتی دوشونورسك فراقك المندن

قورتولورسك. احبابلره محبتك ایسه مادام لله ایچوندر او احبابلرك فراقی ایکی حتی اولوملری صحبتکزه اخوتکزه مانع

ورحانی وارتباطدن استفاده ایدرسك

اولمدیغی ایچون او معنوی محبت وملاقات لذتی دائمی اولور لله ایچون اولماز سه بر کونلك ملاقات لذتی یوز کونلك

وجودلری

فراق المنی نتیجه ویرر انبیا واولیایه محبتك ایسه اهل غفلت قرانلقلی بر وحشتکاه کوروبن عالم برزخی او نورانیلرك تنویر

ایتمه منزلگاهلری صورتنده کوروندیگی ایچون او عالم کیتمه‌یه توحش. تدهش. دگل بلکه بالعکس تمایل واشتیاق حسی

ویررحیات دنیویه‌نك لذتی قاچیرماز یوقسه اونلرك محبتی اهل مدنیتك مشاهیر انسانیه محبتی نوعندن اولسه او کامل انسانلرك

تنه

فناولرینی ماضی دینیلن مزار اکبرنده چوروملرینی دوشنمکله الملی حیاتکزی برکدر دها علاوه ایدر یعنی او بیله کامللری

ایسه

چوروتن بر مزاره بنده کیده جگم دیه دوشونور مزارستانه اندیشه‌لی بر نظرله باقار آه چکرسك او لکی نظرده ایسه جنّتم

لباسنی ماضی ده بیراقوب کندیلری استقبال صالونی اولان برزخ عالمنده کمال راحتله اقامتلرینی دوشونور مزارستانه

افتیکارانه

انیتکارانه باقارهم کوزل شیلره محبتك مادام صانعلری حسابنه در. نه کوزل یاپیلمشلر طرزنده در او محبتك بر

لذیذ تفکر اولدیغی حالده حسن پرست جمال پرست. ذوقنك نظرینی دها یوکسك دها مقدس وبکر دفینه

دها کوزل جمال مرتبه‌لرینك دفینه‌لرینه یول آچار باقدیریر چونکه او کوزل اثاردن افعال الهیه‌نك کوزللکنه انتقال

ایتدیریر اوندن اسمالك کوزللکنه اوندن صفاتك کوزللکنه اوندن ذات ذوالجلالك جمال بی مثالنه قارشی

هم

یول آچار ایشته بو محبت بو صورتده اولسه هم لذتلیدر. هم عبادتدر وتفکردر. کنجلکه محبتك ایسه مادام

ضا حسته بو عدوروب نوله‌ر برسك

جناب حقك كوزل بر نعمتی جهتنده سومشسك البته اونی عبادتده صرف ایدرسك. اویله ایسه او كنجلكده قازاندیغك

عبادتلر او فانی كنجلكك باقی میوه‌لریدر. سن اختیارلاندقجه كنجلكك ایلكلری اولان باقی میوه‌لرینی الده ایتدیكك حالده

كنجلكك ضررلرندن، طاشقینلقلرندن قورتولورسك. هم اختیارلقده داها زیاده عبادته موفقیت و رحمت الهیه‌یه

داها زیاده لیاقت قازانیرسك. یوقسه دوشرسك اهل غفلت كبی بش اون سنه‌لك بر كنجلك لذتنه مقابل اللی سنه‌ده آه واه كنجلكم كیتدی

دییه تأسف ایدوب كنجلكه اغلامایا چیقارسك. ناصل كه اویله‌لرك بریسی دیمش: لیت الشباب یعود یوما فاخبره بما

فعل المشیب. یعنی كاشكه كنجلكم بر كون دونه‌یدی، اختیارلغك باشمه كتیردیكنی كوروب شكوا ایده‌رك خبر

ویره‌جكدم. بهار كبی زینتلی منظره‌لره محبت ایسه، مادام صنعت الهیه‌یی سیران اعتباریله‌در، او بهارك كتمه‌سیله تماشا

لذتی زائل اولماز. چونكه بهار یالدیزلی بر مكتوب كبی ویردیكی معنالری هر وقت تماشا ایده‌بیلیرسك. سنك خیالك

و زمانك ایكیسی ده سینما شریدلری كبی سكا او تماشا لذتنی ادامه ایتدیریر. هم بر ابر او بهارك معنالرینی كوزللكلرینی سكا

تازه‌لندیریرلر. او وقت محبتك اسفلی، المی، موقت اولماز؛ لذتلی، صفالی اولور. دنیایه محبتك ایسه، مادام جناب

حق نامنه‌در، او وقت دنیانك وحشتلی موجوداتی سكا انسیتلی برر قداش حكمنه كچر. مزرعهٔ آخرت جهتیله سودیككك

ایچون هر شیئنده آخرته فائده ویره‌جك بر سرمایه، بر میوه آلابیلیرسك. نه مصیبتلری سكا دهشت ویریر، نه زوال

و فناسی سكا صیقینتی ویریر. كمال راحتله او مسافرخانه‌ده مدت اقامتی كچیریرسك. یوقسه اهل غفلت كبی سوسك

چوق دفعه سكا سویلمشز كه، صیقینتیلی، آجی، بوغوجی، فنایه محكوم، نتیجه‌سز بر محبت ایچنده بوغولور كیدرسك.

ایشته بعض محبوبلرك قرآنك ارشاد ایتدیكی صورتده اولدیغی وقت هر برینده یوزده بر لطافتنی آنجق كوستردك

قرآنك كوستردیكی یولده اولمازسه یوزدن بر مضرتنه اشارت ایتدك. شمدی شو محبوبلرك دار بقاده عالم



آخرتده قرآن حكیمك آیات بیناتیله اشارت ایتدیكی نتیجه‌لرینی ایشیتمك و آكلامق ایسترسك ایشته او چشید مشروع

محبتلرك دار آخرتده‌كی نتیجه‌لرینی بر مقدمه و طقوز اشارتله یوزدن بر فائده‌سنی اجمالاً كوستره‌جكز.

## مقدمه

جناب جلیل الوهابیتله، جمیل رحمتیله، كبیر ربوبیتیله، كریم رأفتیله، عظیم قدرتیله، لطیف حكمتیله،

شو كوچوك انسانك وجودینی بو قدر حواس و حسیات ایله، بو درجه جوارح و جهازات ایله، و مختلف اعضا و آلات ایله، و

متنوع لطائف و معنویات ایله تجهیز و تزیین ایتمشدر كه، تا بو متنوع و بیك چشید آلات ایله حدسز انواع نعمتنی، اقسام

احساناتنی و طبقات رحمتنی او انسانه احساس ایتسون، بیلدیرسون، طاتدیرسون، طانیتدیرسون. هم تا بیك بر

اسماسنك حدسز انواع تجلیاتلرینی انسانه او آلات ایله بیلدیرسون، طاتدیرسون، سودیرسون. و او انسانده‌كی بیك

كثرتلی آلاتك، جهازاتك هر برینك آیری آیری خدمتی، عبودیتی اولدیغی كبی، آیری آیری لذتی، المی، وظیفه‌سی

و مكافاتی واردر. مثلا كوز، صورتلرده‌كی كوزللكلری و عالم مبصراتده كوزل معجزات قدرتك انواعنی

تماشا ایدر. وظیفه‌سی نظر عبرتله صانعنه شكراندر. نظره مخصوص لذت و المی معلومدر، تعریفه حاجت یوقدر. مثلا

قولاق، صدالرك انواعلرینی، لطیف نغمه‌لرینی و مسموعات عالمنده جناب حقك لطائف رحمتنی حس ایدر. آیری بر

عبودیت، آیری بر لذت، آیریده بر مكافاتی واردر. مثلا قوه شامه قوقولر طائفه‌سنده‌كی لطائف رحمتی حس

ایدر. كندینه مخصوص بر وظیفهٔ شكرانیه‌سی، بر لذتی واردر. البته مكافاتی دخی واردر. مثلا دیلده‌كی قوه ذائقه بتون

مطعوماتك ذوقنی آكلامقله غایت متنوع بر شكر معنوی ایله وظیفه كوریر. و هكذا بتون جهازات انسانیه و قلب

و عقل و روح كبی بیوك و مهم لطائفك بویله آیری آیری وظیفه‌لری، لذتلری واردر. البته جناب حی و حكیم

مطلق، بو انسانده استخدام ایتدیكی بو جهازاتك البته هر برلرینه لایق اجرتلری ویره‌جكدر. او متعدد انواع

محبتك سابقاً بيان ايديلن دنياده كى معجل نتيجه لرى هركس وجدان ايله حس ايدر و بر حدس صادق ايله اثبات ايديلير
آخرتده كى نتيجه لرى ايسه قطعياً وجودلرى وتحققلرى اجمالاً اوننجى سوزك اون ايكنجى حقيقت قاطعه ساطعه‌سيله اثبات ايلديگى
كبى تفصيلاً اصدق الكلام وابلغ النظام وكلام الله الملك العلام اولان قرآن حكيمك آيات بيناتى ايله تصريح
وتلويح ورمز واشاراتيله قطعياً ثابتدر دها اوزون برهانلرى گتيرمگه لزوم يوق ذاتاً باشقه سوزلرده وجنته دائر
يگرمى طقوزنجى سوزده عربى مقامنده چوق برهانلر گچمشدر. برنجى اشارت: لذيذ طعاملره خوش ميوه لره
شاكرانه محبت مشروعه‌نك نتيجه‌سى قرآنك تصريحيله جنته لايق برطرزده لذيذ طعاملر گوزل ميوه لردر. و طعاملره
و ميوه لره مشتهيانه بر محبتدر حتى دنياده ييديگك ميوه اوستنده سويلديگك الحمد لله كلمه‌سى جنت ميوه‌سى
اولارق تجسم ايدوب سزه تقديم ايديلير. بوراده ميوه يرسك اوراده الحمد لله يرسك. ونعمتده وطعام
ايچنده انعام الهى والتفات رحمانى گورديگكدن اولذتلى شكر معنوى جنتده غايت لذيذ بر طعام صورتنده سزه
ويريله‌جگى حديثك تصريحيله قرآنك اشاراتيله وحكمت ورحمتك اقتضاسيله ثابتدر. ايكنجى اشارت: دنياده مشروع
برصورتده نفسه محبت يعنى محاسننه بنا ايديلن محبت دگل بلكه نقصانيتلرينى گوروب تكميل ايتمگه بناء ايديلن شفقت
ايله اولوب تربيه ايتمك اولوب خيره سوق ايتمك نتيجه‌سى نفسه لايق محبوبلرى جنتده ويريلور. نفس مادام دنياده هوا وهوسنى
جناب حق يولنده حسن استعمال ايتمه جهازاتنى و دويغولرينى حسن صورتده استخدام ايتمه كريم مطلق اوڭا دنياده كى
مشروع ومعبود ديگارانه محبتك نتيجه‌سى اولارق جنتده جنتك يتمش آيرى آيرى انواع زينت ولطافتك نمونه‌لرى
اولان يتمش مختلف حله‌لرى گيديروب نفسه‌كى بوتون حاسه‌لرينى ممنون ايده‌جك اوقدر باشقه يتمش انواع حسن
ايله وجودينى سوسلنديروب هر برى روحلى كوچوك بر جنت حكمنده اولان حوريلرى دار بقاده ويريله‌جگى



بلكه چوق آيات ايله تصريح واثبات ايدلمشدر. هم دنياده گنجلگك محبت يعنى عبادتده گنجلك قوتنى صرف ايتمك نتيجه‌سى دار
سعادتده ابدى بر گنجلكدر. اوچنجى اشارت: رفيقه حياتك مشروع دائره‌سنده يعنى لطيف شفقتنه گوزل فضيلتنه حسن سيرتنه
بناءً صميمى محبتله رفيقه حياتكى ده ناشزه لكدن سائر گناهلردن محافظه ايتمه‌نك نتيجه اخرويه‌سى ايسه رحيم مطلق او رفيقه حياتى
حوريلردن دها گوزل بر صورتده ودها زينتلى بر طرزده دها جاذبه‌دار بر شكلده اوڭا دار سعادتده ابدى بر رفيقه
حيات ودنياده‌كى اسكى ماجرالرى بر برينه متلذذانه نقل ايتمك واسكى خاطراتى بر برينه تخطر ايتديره‌جك انيس و
لطيف ابدى بر آرقداش بر محب ومحبوب اولارق ويره‌جگنى وعد ايتمشدر. البته وعد ايتديگى شيئى قطعى ويره‌جكدر.
دردنجى اشارت: والدينه واولاده محبت مشروعه‌نك نتيجه‌سى نص قرآن ايله جناب ارحم الراحمين اونلرك مقاملرى
آيرى آيرى ده اولسه بيله او سعود عائله‌يه صافى اولارق لذت صحبتى جنته لايق بر حسن معاشرت صورتنده دار بقاده
ابدى ملاقاتله احسان ايدر. واون بش ياشنه گيرمه‌دن يعنى حد بلوغه وصل اولمه‌دن وفات ايدن چوجوقلر ولدان مخلدون
ايله تعبير ايديلن جنت چوجوقلرى شكلنده وجنته لايق بر طرزده غايت سوسلى سويملى بر صورتده اونلرى جنتده
دخى پدر ووالده‌لرينك قوجاقلرينه ويروب ولدپرورلك حسلرينى ممنون ايدر. ابدى او ذوقى او لذتى اونلره ويرر. زيرا
چوجوقلر تكليفه گيرمه‌دكلرندن ابدى سويملى شيرين چوجوق قالاجقلر. دنيانك هر لذتلى شيئنك الك اعلاسى
جنتده بولونور. يالكز چوق شيرين اولان ولدپرورلك يعنى چوجوقلرى سووب اوقشامق ذوقى جنت تناسل يرى
اولمديغندن جنتده يوقدر ظن ايديليردى. ايشته بو صورتده او دخى وار. درهم الك ذوقلى والك شيرين بر طرزده
وار. ايشته قبل البلوغ اولادى وفات ايدنلره مژده. بشنجى اشارت: دنياده الحب فى الله حكمنجه صالح
احبابلره محبتك نتيجه‌سى على سرر متقابلين ايله تعبير ايديلن قارشى قارشى اوتورمه جنت اسكمله‌لرنده

اوطوروب خوش شیرین كوزل لطافتلی برصورتده دنیا ماجرالرینی وقدیم اولان خاطره‌لرینی بربرینه نقل ایدوب اكلندیرم
لری صورتنده فراقسز صافی بر محبت وصحبت صورتنده احبابلریله كوروشدیره‌جكی قرآنك نصیله ثابتدر

**التنجی اشارت** أنبيا وأوليايه قرآنك تعريف ایتدیكی طرزده محبتك نتیجه‌سی او أنبياء واوليانك شفاعتلرندن
برزخده حشرده استفاده ایتمكله برابر غایت علوی واونلره لایق مقام وفیوضاتدن او محبت واسطه‌سیله استفاضه
ایتمكدر. أوت **المرء مع من احب** سرنجه عادی بر آدم أك بیوك بر مقام محبت ایتدیكی عالی مقام بر ذاتك
تبعیتیله كیره بیلیر. **یدنجی اشارت** كوزل شیلره وبهاره مشروع محبتك یعنی نه قدر كوزل یاپیلمش نظریله او
آثارك آرقه‌سنده‌كی افعالك كوزللكنی وانتظامنی وانتظام افعال آرقه‌سنده‌كی كوزل اسمانك جلوه‌لرینی و
كوزل اسمانك آرقه‌سنده صفاتك تجلیاتنی وهكذا سومك نتیجه‌سی (ایسه) باقیده او كوزل كوردیكی مصنوعاتدن
بیك دفعه داها كوزل برطرزده اسمانك جلوه‌سنی واسماء ایچنده‌كی جمال وصفاتنی جنتده كورمكدر. حتی
امام ربانی رضی الله عنه دیمشكه لطائف جنت جلوهٔ اسمانك تمثلاتیدر. **تأمل**

**سكزنجی اشارت** دنیاده دنیانك آخرت مزرعه‌سی واسماء الهیه آیینه‌سی اولان ایكی كوزل یوزینه قارشی متفكرانه (فقط)
محبتك نتیجه‌سی دنیا قدر فقط دنیا كبی فانی دكل باقی بر جنت ویریله‌جكدر. هم دنیاده یالكز ضعیف كولكه‌لری
كوستریلن [illegible] اسماء او جنتك آیینه‌لرنده أك مشعشعلی بر صورتده كوستریله‌جكدر. هم دنیانك مزرعه
(یعنی آخرت فدانلری برده یتیشیورلر)
آخرت یوزنده سومك نتیجه‌سی دنیایی فدانلق كوچوجك بر مزرعه‌سی حكمنده اولاجق اویله بر جنتی
ویره‌جككه دنیاده حواس وحسیات انسانیه كوچوك فدانلر اولدیغی حالده جنتده أك مكمل بر صورتده
انكشاف ودنیاده تخمجقلر (اولان) حكمنده استعدادلری انواع لذائذ وكمالاتیله سنبلله‌نه‌جك صورتده اوكا



ویریله‌جكی رحمتك وحكمتك مقتضاسی اولدیغی كبی حدیثك نصوصیله وقرآنك اشاراتیله ثابتدر. هم مادام
دنیانك هر فطرتك باشی اولان مذموم محبتی دكل بلكه اسمایه وآخرته باقان ایكی یوزینی اسماء وآخرت ایچون سومك
وعبادت فكریله او یوزلری معمور ایتمك كویا بوتون دنیا ایله عبادت ایتمك البته دنیا قدر بر مكافات آلمق مقتضای
رحمت وحكمتدر. هم مادام آخرتك محبتیله اونك مزرعه‌سنی سومك وجناب حقك محبتیله آیینهٔ اسماسنی سومك ألبته
دنیا كبی بر محبوب ایستر اوده دنیا قدر بر جنتدر. **سؤال** او قدر بیوك وخالی بر جنت نه یارار. **الجواب**
ناصلكه اكر ممكن اولسه ایدی خیال سرعتیله زمینك اقطارینی ویلدیزلرك اكثرینی كزسك بوتون عالم بنمدر دیه
بیلیرسك ملائكه وانسان وحیوانلرك اشتراكلری سنك او حكمنی بوزماز اویله ده او جنت دخی دولو دولسه او
جنت بنمدر دیه بیلیرسك. حدیثده بعض اهل جنته ویریلن بشیوز سنه‌لك بر جنت سری یكرمی سكزنجی
سوزده بیان ایدلمشدر. **طوقوزنجی اشارت** ایمان ومحبت اللهك نتیجه‌سی اهل كشف و تحقیقك اتفاقیله
دنیانك بیك سنه حیات سعودانه‌سی بر ساعتنه دكمیین جنت حیاتی وجنت حیاتنك دخی بیك سنه‌سی بر ساعت
مشاهده‌سنه دكمیین **حاشیه** بر قدسی منزه جمال وكمال صاحبی اولان ذات ذوالجلالك رؤیتیدر كه حدیث
قطعیله وقرآنك نصیله ثابتدر. (حضرت سلیمان علیه السلام) كبی بر كمال ایله مشهور بر ذاتك (منزه جمال) رؤیتنه اشتیاقلی
بر مراق (حضرت یوسف علیه السلام) كبی بر جمال ایله ممتاز بر ذاتك شهودینه مراقلی بر اشتیاق هر كس
وجدانا حس ایدر. عجبا دنیانك بوتون محاسن وكمالاتندن بیكلر درجه بیوك اولان جنتك بوتون محاسن و

**حاشیه** حدیثك نصیله او شهود بوتون لذائذ جنتك او درجه فوقنده دركه اونلری اونوتدیرر وشهوددن
صوكره اهل شهودك حسن وجمالی او درجه فضله‌لاشیر كه دوندكلری وقت سرایلرنده‌كی عائله‌لری چوق وقت
ایله ظوئله اونلری طانیه بیلیرلر. حدیثده وارد اولمشدر

DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI KÜTÜPHANESİ

T.C.

كمالاتى بر جلوهٔ جمالى وكمالى اولان بر ذاتك رؤيتى نه قدر مرغوب مراد اولور وشهودى نه درجه مطلوب واشتياق اوره
اولديغنى قياس ايده بيليرسك ايت ❁ اللهم ارزقنا فى الدنيا حبك وحب ما يقربنا اليك والاستقامة
كما امرت وفى الآخرة رحمتك ورؤيتك ❁ سبحانك لا علم لنا الا ما علمتنا انك انت العليم الحكيم ❁
اللهم صل وسلم على من ارسلته رحمةً للعالمين وعلى آله وصحبه اجمعين

**تنبيه** | شو سوزلرك آخرنده اوزون تفصيلاتى اوزون كورمه اهميتنه نسبةً قيصه در داها اوزوندر
بو نوع سوزلرده قونوشانلر بن دگلم بلكه اشارت قرآنيه نامنه حقيقتدر حقيقت ايسه صو سويلر دوغرو
قونوشور اكر باكلمه برشى كوره ديكز محقق بيليكز كه خيرم اولمادن فكرم قاريشمه قاريشديرمه باكلمه اتهمه

**مناجات** يا رب نا صل بو بويوك بر سرايك قاپوسنى چالان بر آدم اچيلمديغى وقت او سرايك قاپوسنى ديكر
مقبول بر ذاتك سسيله مأنوس صداسيله چالار تا اوكا آچيلسون اويله ده بيچاره بن دخى سنك دركاه رحمتنى محبوب
عبدك اولان اُوَيْسَ الْقَرَنى نك نداسيله ومناجاتيله شويله چاليورم او دركاهى اوكا آچديغك كبى رحمتكله
بكا ده آچ اقول كما قال ❁ اِلٰهى اَنْتَ رَبّى. وَاَنَا الْعَبْدُ. وَاَنْتَ الْخالِقُ. وَاَنَا الْمَخْلُوقُ. وَاَنْتَ الرَّزّاقُ.
وَاَنَا الْمَرْزُوقُ. وَاَنْتَ الْمالِكُ. وَاَنَا الْمَمْلُوكُ. وَاَنْتَ الْعَزيزُ. وَاَنَا الذَّليلُ. وَاَنْتَ الْغَنِىُّ. وَاَنَا الْفَقيرُ.
وَاَنْتَ الْحَىُّ. وَاَنَا الْمَيِّتُ. وَاَنْتَ الْباقى. وَاَنَا الْفانى. وَاَنْتَ الْكَريمُ. وَاَنَا اللَّئيمُ. وَاَنْتَ الْمُحْسِنُ. وَاَنَا الْمُسيئُ
وَاَنْتَ الْغَفُورُ. وَاَنَا الْمُذْنِبُ. وَاَنْتَ الْعَظيمُ. وَاَنَا الْحَقيرُ. وَاَنْتَ الْقَوِىُّ. وَاَنَا الضَّعيفُ. وَاَنْتَ الْمُعْطى.
وَاَنَا السّائِلُ. وَاَنْتَ الْاَمينُ. وَاَنَا الْخائِفُ. وَاَنْتَ الْجَوادُ. وَاَنَا الْمِسْكينُ. وَاَنْتَ الْمُجيبُ. وَاَنَا الدّاعى.
وَاَنْتَ الشّافى. وَاَنَا الْمَريضُ. فَاغْفِرْ لى ذُنُوبى وَتَجاوَزْ عَنّى وَاشْفِ اَمْراضى يا اَللّٰهُ يا كافى يا رَبّ يا وافى
يا رَحيمُ. يا شافى. يا كَريمُ يا مُعافى. فَاعْفُ عَنّى كُلَّ ذَنْبٍ. وَعافِنى مِنْ كُلِّ داءٍ وَارْضَ عَنّى اَبَداً بِرَحْمَتِكَ
يا اَرْحَمَ الرّاحِمينَ وَآخِرُ دَعْواهُمْ اَنِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعالَمينَ

DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI